

A Magyar
Kommunista
Ifjúsági
Szövetség

X. kongresszusának
jegyzőkönyve

A Magyar
Kommunista
Ifjúsági Szövetség
X.
kongresszusának
jegyzőkönyve

1981. május 29—31.

ISBN

903

422

547

0

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség 1981. V. 29. és 31. között tartotta X. kongresszusát Budapesten. A KISZ-tagság képviseletében 878 küldött vett részt a KISZ legfelsőbb testületének munkájában.

Az ifjúsági szövetség meghívásának eleget téve a kongresszuson delegációkkal képviseltették magukat a szocialista országok testvérszervezetei, a tőkés- és fejlődő országok kommunista és más haladó ifjúsági szervezetei.

A kongresszushoz intézett jókívánásokban is kifejeződött a KISZ politikájával való egyetértés, az az igény, hogy a tanácskozás a jelenlegi helyzet követelményeinek megfelelően jelölje ki azokat a feladatokat, amelyek megoldása az ifjúság közreműködésével előbbre viszi társadalmi haladásunkat.

A kongresszusra érkezett külföldi delegációk képviselői fővárosi és vidéki nagyüzemekbe, állami gazdaságokba, termelőszövetkezetekbe látogattak el, és találkoztak a magyar fiatalokkal, barátsági, szolidaritási gyűléseken szólaltak fel.

A kongresszus elfogadta a központi bizottság beszámolóját, a határozat-tervezetet, a KPÉB jelentését és szóbeli kiegészítését, a Mandátumvizsgáló Bizottság jelentését és szóbeli kiegészítését, a Szerkesztő Bizottság jelentését, és megválasztotta a KISZ vezető szerveit.

Jelen jegyzőkönyv tartalmazza a központi bizottság előzetes jelentését, a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság előzetes jelentését a KISZ X. kongresszusának, a központi bizottság beszámolóját, a KPÉB szóban elhangzott jelentését, időrendben valamennyi felszólalást, a vezető tisztségviselők beszédét, a szekcióülések hozzászólásait, valamint a plenáris és a szekcióülésekre írásban benyújtott felszólalásokat, a külföldi delegációk vezetőinek nagygyűléseken elhangzott beszédeit. Tartalmazza továbbá a Mandátumvizsgáló Bizottság, a Szerkesztő Bizottság jelentését, a vitaösszefoglaló beszédet, az elnöki zárszót, a kongresszus határozatát, a szervezeti szabályzatot, valamint a KISZ vezető szerveinek névsorát.

A központi bizottság előzetes jelentése a KISZ X. kongresszusának

ADATOK, TÉNYEK AZ IFJÚSÁGRÓL ÉS A KISZ MUNKÁJÁRÓL

A központi bizottság előzetes jelentésének feladata, hogy adatokra, tényekre támaszkodva vázolja fel a végzett munkát, a jellemző tendenciákat és tényszerű elszámolással támassza alá a kongresszus elé terjesztett szóbeli beszámolót, segítse a politikai következtetések levonását.

I. A FIATALOK HELYZETE TÁRSADALMUNKBAN

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága ifjúságpolitikai határozatának végrehajtása továbbra is meghatározza a politikai, társadalmi, állami szervek ifjúság körében végzett tevékenységét, az ifjúság helyzetének alakulását. A párt ifjúságpolitikai törekvései mindinkább a közgondolkodás, a politikai gyakorlat részévé válnak.

1. Az ifjúság társadalmi helyzetének jellemzői

Az ország lakossága 1980. január 1-én 10 millió 710 ezer fő volt, a 14—29 évesek száma közel 2 és fél millió. Az ifjúság aránya a népességen belül, tíz év alatt — az 1960-as évek kedvezőtlen születési arányai következtében — valamelyest csökkent. Az 1970-es években már emelkedtek a születési számok. A 25 éven felüliek aránya tovább nőtt a fiatalok között.

a) Népesség

A 15—29 évesek a népesség 22 százalékát alkotják. Arányuk valamelyest csökkent 1975-höz képest. E korosztályban nőtt a házasságban élők aránya.

**A 15—29 évesek megoszlása családi állapot szerint
(1970—1980)**

Családi állapot	1970	1976 (százalék)	1980
Nők:			
Hajadon	46,2	41,8	37,4
Házias	51,7	55,6	59,4
Özvegy	0,2	0,2	0,3
Elvált	1,9	2,4	2,9
Összesen:	100,0	100,0	100,0
Férfiak:			
Nőtlen	66,1	61,9	58,9
Házias	33,0	36,8	39,6
Özvegy	0,0	0,0	0,0
Elvált	0,9	1,3	1,5
Összesen:	100,0	100,0	100,0

A 30 éven aluliak válásainak száma az elmúlt 10 év során tovább emelkedett. 1980-ban a 15—29 éves férfiak közül több mint 17 ezren, a hasonló korú nők közül 34 és fél ezren váltak el. A válások állandó növekedése szaporítja a töredékcsaládokban élők számát, növelve a lakásellátás területén meglevő feszültségeket is.

b) Iskolai végzettség

A fiatalok között nőtt az életkoruknak megfelelő iskolát elvégzők aránya. Különösen gyorsan emelkedett a középfokú és felsőfokú végzettséget szerzők aránya. Tovább javult a nők képzettségi szintje, arányuk a közép- és felsőfokú végzettséget szerzők között is nőtt. Bár 1980-ban az általános iskolát elvégzők aránya is emelkedett, a 20 éveseknek még mindig több mint 4 százaléka nem fejezte be az általános iskolát.

**A 15—29 éves népesség iskolai végzettsége korcsoport szerint
(1970, 1980)**

Korosztály	Legalább		
	általános iskola 8. osztálya	befejezett középiskola	befejezett felsőfokú tanintézet
(a megfelelő korúak százalékában)			
1970			
15—19	90,4	9,1	—
20—24	90,9	32,0	3,0
25—29	81,0	26,1	7,5
Együtt:	88,0	21,6	3,2
1980			
15—19	93,8	12,1	—
20—24	95,4	35,7	4,3
25—29	96,0	37,1	9,9
Együtt:	95,2	29,7	5,2

c) Foglalkoztatottság

1980-ban a 30 éven aluliak közel 40 százaléka volt aktív kereső. A 236 ezer inaktív kereső közül 230 ezren vették igénybe a gyermekgondozási segítyt; a közel 595 ezer fiatal eltartott túlnyomó többsége pedig tanuló.

A népesség és az ifjúság megoszlása gazdasági aktivitás szerint

Gazdasági aktivitás	1970	1976	1980
Népesség			
Aktív kereső	4 988 700	5 093 200	5 064 800
Inaktív kereső	1 395 500	1 925 000	2 192 200
Ebből: gyes	141 200	264 900	278 400
Eltartott	3 937 900	3 544 900	3 452 600
Összesen:	10 322 100	10 563 100	10 709 600
Ifjúság			
Aktív kereső	1 671 100	1 684 800	1 657 000
Inaktív kereső	114 900	220 000	235 600
Ebből: gyes	111 900	214 600	229 800
Eltartott	2 827 700	2 763 900	2 820 500
Összesen:	4 613 700	4 668 700	4 713 100

A fiatalok aránya az egyes foglalkozási csoportokban (%)

Foglalkozási minőség	1970	1973	1980
Szaktanácsos	45,9	46,5	44,5
Betanított munkás	35,8	34,3	28,6
Egyéb fizikai dolgozó	24,0	23,1	24,1
<i>Együtt:</i>	<i>34,4</i>	<i>35,1</i>	<i>34,8</i>
Nem fizikai (szellemi) dolgozó	34,0	39,4	29,8
Önálló, segítő családtag	9,8	11,1	14,2
<i>Összesen:</i>	<i>33,5</i>	<i>34,0</i>	<i>32,7</i>

Az aktív keresők között a fiatalok száma a 70-es évek közepéig mérsékelten nőtt, majd 1976 után csökkenni kezdett. Ezekben az években léptek munkaképes korba az 1960-as évek elején született kisebb létszámú korosztályok. Jelenleg az aktív keresők 33 százaléka a fiatal.

A szellemi munkát végzők között a fiatalok aránya csökkent, a fizikai dolgozók körében pedig arányuk lényegében változatlan.

A fiatalok aránya foglalkozási főcsoportonként (%)
(1970, 1980)

Foglalkozási főcsoport	1970	1980
<i>Fizikai foglalkozású</i>		
Ipari	42,1	40,0
Építőipari	44,7	42,4
Mezőgazdasági	17,9	18,4
Szállítási és hírközlési	30,8	34,7
Kereskedelmi és vendéglátóipari	36,3	39,8
Vízgazdálkodási és szolgáltatási	32,0	36,6
Anyagmozgató, gépkezelő, árukezelő	32,3	29,7
Egyéb fizikai	32,6	25,8
<i>Együtt:</i>	<i>33,3</i>	<i>33,9</i>
<i>Nem fizikai (szellemi) foglalkozású</i>		
Műszaki	35,0	25,8
Igazgatási, igazságszolgáltatási, gazdasági, forgalmi és áruforgalmi	25,4	23,5
Egészségügyi és kulturális	33,8	33,9
Számviteli, pénzügyi, pénzügyi és egyéb ügyviteli	41,5	35,6
<i>Együtt:</i>	<i>34,1</i>	<i>29,8</i>
<i>Összesen:</i>	<i>33,5</i>	<i>32,7</i>

d) Életkörülmények

Társadalmunkban, ha mérsékeltébb ütemben is, de javultak az életkörülmények. A fiatalok életkörülményeit alapvetően befolyásoló lakáshelyzet pozitív irányban változott az elmúlt időszakban. Az 1975—78 között kiutalt lakások 56,3 százalékát kapták fiatalok. A magánéros lakásépítésben részt vevők 40—50 százaléka szintén fiatal.

A lakásigénylők között jelenleg közel kétszázezer fiatal házas van. A fiatalok várakozási ideje országosan 10,2 év, amely településtípusonként és lakáshozjutási formánként erős szóródást mutat. Az átlagosnál jóval könnyebb helyzetben vannak azok, akik kisebb városban, községben laknak, vagy kívánnak letelepedni.

A *munkásfiatalok* nem elhanyagolható számban élnek munkásszálláson, ahol a kulturált életvitel feltételei sok esetben hiányoznak. A fiatalok körében az elmúlt öt évben nem csökkent az *ingázók* száma.

A diákok szociális ellátása

A szakmunkástanulók — a már szakmunkásbérben dolgozókon kívül — valamennyien általános tanulmányi ösztöndíjban részesülnek, 14,3 százalékuk társadalmi ösztöndíjat kap. Tanulmányi ösztöndíjat a középiskolások 9 százaléka kap. A felsőfokú oktatási intézmények hallgatóinak több mint négyötöde részesül rendszeres állami támogatásban, ezen belül 44 százalékuk általános tanulmányi ösztöndíjat, 14 százalékuk társadalmi tanulmányi ösztöndíjat, 49 százalékuk rendszeres pénzbeni támogatást kap.

Az általános iskolák diákszociális ellátása terén lassú a fejlődés. 1975-ben az általános iskolai tanulók 34 százaléka, 1979-ben 41 százaléka részesült egésznapos ellátásban. Kedvezményes étkeztetésben vesz részt az általános iskolások 41,4 százaléka, a középiskolások 22,4 százaléka, a felsőfokú oktatási intézmények tanulóinak 69,7 százaléka. A szakmunkástanulók teljes létszámban kedvezményes étkeztetésben részesülnek. Az arányok 1970-hez képest minden csoportban emelkedtek.

2. Ifjúsági rétegek

a) Tanulóifjúság

Az oktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatán 1979-ben összesen 1 millió 742 ezer fiatal tanult. Ez — a demográfiai helyzettel összefüggésben — valamelyest kevesebb az 1975-ös létszámnál. Az esti és levelező tagozatú oktatásban tanulók létszáma viszont valamennyi oktatási fokozatban nőtt. Az esti és levelező tagozaton tanulók túlnyomó hányada — az általános és középiskolákban több mint háromnegyede, a felsőfokú oktatásban részt vevők kétharmada — 30 éven aluli. Alsófokú oktatásban 1979-ben közel egymillió kétszáz ezer fő vett részt. 1980-tól az 1974—75-ben született nagylétszámú korosztályok tanköteles korba lépése miatt az általános iskolás létszám gyors növekedése várható. 100 általános iskolát végzett fiatal közül 98 továbbtanul, ez 18 fővel több, mint 1970-ben.

A középfokú oktatásban részt vevők arányának változása

Oktatási fokozat	1979. év az 1970. év % -ában
Szaktanulmányok részesül	68,4
Középiskolai tanuló	
Nappali tagozaton	85,3
Esti és levelező tagozaton	125,2
Együtt:	98,4
Középfokú oktatásban részesül összesen:	88,1

Középfokú oktatásban 1979-ben félmillióan vettek részt. A felsőfokú oktatási intézményekben nappali, esti és levelező tagozaton mintegy százezer fő tanult.

1979-ben minden 100 érettségizett közül 40 fő tanult tovább felsőfokú oktatási intézményben, 7 fő pedig szaktanulmányok részesülben. Emelkedett a felsőfokú oktatási intézményekben továbbtanulók aránya. A felvettek létszáma a tanítóképző főiskolákon közel két és félszerese, a tanárképző főiskolákon és az óvónőképző intézetekben közel kétszerese az 1970. évinek, ugyanakkor a műszaki egyetemeken, a mezőgazdasági főiskolákon kevesebben tanulnak tovább, mint 10 évvel korábban.

A fizikai foglalkozású szülők gyermekeinek részaránya 1975-höz képest a középiskolák minden típusában csökkent. E csökkenés elsősorban a gimnáziumi tanulók körében számottevő. A felsőoktatási intézményekben arányuk mérsékelten emelkedett, különösen a főiskolákon. Legalacsonyabb a részarányuk az orvostudományi egyetemeken, a művészeti főiskolákon és a tudományegyetemeken, egyes főiskolákon viszont 45–60 százalékos a részvételük.

b) Dolgozó ifjúság

A munkaképes korú fiatalok 70 százaléka aktív kereső.

Az aktív kereső ifjúság népgazdasági ág szerinti
(1970, 1976, 1980)

Aktív kereső ifjúság	1970	1976	1980
Ipar	43,5	39,6	36,7
Építőipar	9,7	10,6	9,5
Mezőgazdaság és erdőgazdaság	16,5	16,0	14,9
Szállítás és hírközlés	6,8	8,2	8,6
Kereskedelem	8,5	10,3	10,8
Vízgazdálkodás	1,2	1,3	1,5
Nem anyagi ágak	13,8	14,0	18,0
Összesen:	100,0	100,0	100,0

Az iparban dolgozó fiatalok aránya gyorsabban csökkent, mint a teljes ipari létszám. A mezőgazdaságban is kisebb arányban dolgoznak a fiatalok, bár arányuk a mezőgazdaságban dolgozókon belül kis mértékben nőtt, ami arra utal, hogy „fiatalodik” a mezőgazdaság.

Az aktív kereső fiatalok a tevékenység jellege, állománycsoport szerint
(1970, 1980)

A tevékenység jellege, állománycsoport	1970	1980 százalék
Aktív kereső ifjúság		
Fizikai foglalkozású:		
szakmunkás	32,2	40,1
betanított munkás	23,6	23,6
segédmunkás	16,5	8,0
mezőgazdasági szövetkezeti dolgozó		
segítő családtagja	1,1	0,3
Együtt:	73,4	72,0
Nem fizikai (szellemi) foglalkozású	25,6	26,7
Önálló, segítő családtag	1,0	1,3
Összesen:	100,0	100,0

Társadalmunk osztályszerkezetében a fiatalság körében a munkásosztály túlsúlya még jobban érvényesül, mint az összes aktív kereső között. 1980-ban a gazdaságilag aktív ifjúság 64 százaléka, az összes aktív keresők 58 százaléka tartozott a munkásosztályhoz. A fiatalok között nőtt a szakmunkások és felére csökkent a segédmunkások aránya. Az ifjúság aránya továbbra is alacsony, de emelkedő tendenciájú a szövetkezeti parasztság körében; részarányuk tíz év alatt 21 százalékról 27 százalékra nőtt.

Az ifjúságon belül valamelyest emelkedett a nem fizikai (szellemi) foglalkozásúak száma, azonban arányuk az aktív keresőkön belül 34 százalékról 31 százalékra esett vissza. A kisárutermelők aránya az ifjúság körében még inkább elhanyagolható, mint az aktív keresők összességénél.

A dolgozó ifjúság osztály- és rétegtagozódása

Osztály, réteg	1980
Munkásosztályhoz tartozók:	
Fizikai foglalkozású	62,4
Közvetlen termelésirányító	1,1
Összesen:	63,5
Szövetkezeti parasztsághoz tartozók:	
Fizikai foglalkozású	9,7
Közvetlen termelésirányító	0,1
Összesen:	9,8
Nem fizikai (szellemi) foglalkozású	25,5
Kisárutermelők, kiskereskedők	
Mezőgazdasági foglalkozású	0,3
Nem mezőgazdasági foglalkozású	0,9
Összesen:	1,2
Mindösszesen:	100,0

II. ADATOK A KISZ-RŐL

A beszámolási időszakban a IX. kongresszus határozatainak megfelelően alakult szövetségünk belső élete. Tovább növekedett a KISZ taglétszáma, politikai hatása, erősödött a tagság aktivitása és a szövetséghez való kötődése.

1. A KISZ tagsága

Az ifjúsági szövetség taglétszáma a KISZ IX. kongresszusa óta 54 ezer fővel növekedett, és jelenleg meghaladja a 875 ezer főt. A IX. kongresszuson közzétett 1975 májusi állapothoz képest a taglétszám-növekedés 79 ezer fő.

A KISZ taglétszámának és nemek szerinti megoszlásának alakulása

Év	KISZ-tagok száma összesen	1976. évi létszám %-ában	Adatfeldolgozásban szereplő KISZ-tagok száma	Nők aránya
1975	796 034	96,9	706 087	48,8
1976	821 144	100,0	723 213	47,7
1977	823 217	100,3	737 821	47,4
1978	836 964	101,9	757 537	46,9
1979	855 164	104,1	761 365	46,8
1980	875 110	106,6	789 101	46,7

A KISZ taglétszámának növekedése a KISZ-tagokkal szemben támasztott követelmények következetesebb érvényesítése és a 30 éven aluli fiatalok számának jelentős csökkenése mellett valósult meg. Különösen számottevő a taglétszám-növekedés a mezőgazdasági termelősövetkezetben dolgozó fiatalok, a szakmunkástanulók és az alkalmazottak körében, valamint értelmiségi területeken a pedagógusok, orvosok, jogászok között.

A KISZ-tagság foglalkozás szerinti összetétele fő arányait tekintve évek óta változatlan: a KISZ-tagok 64 százaléka dolgozó, 36 százaléka tanuló fiatal.

A KISZ-tagság foglalkozás szerinti összetétele

KISZ-tagok	1976		1980	
	száma fő	aránya %	száma fő	aránya %
Dolgozó KISZ-tagok:				
Fizikai	242 549	33,5	248 835	31,6
Nem fizikai	211 819	29,3	251 269	31,8
Összesen:	454 368	62,8	500 104	63,4
Tanuló KISZ-tagok:				
Középiskolások	135 211	18,7	142 969	18,1
Szakmunkástanulók	79 743	11,0	95 295	12,1
Egyetemi, főiskolai hallgatók	53 891	7,5	50 733	6,4
Összesen:	268 845	37,2	288 997	36,6
Dolgozó és tanuló KISZ-tagok összesen:	723 213	100,0	789 101	100,0

Az elmúlt öt évben a KISZ-tagság életkor szerinti összetétele módosult. A 20 éven aluli KISZ-tagok száma lényegében változatlan maradt, ugyanakkor a 20 éven felüli KISZ-tagok száma 65 ezer fővel növekedett. Így a huszonévesek aránya a KISZ-tagságon belül 4 százalékkal emelkedett: jelenleg 55 százalék.

Különösen nagy mértékben — közel százezer fővel — emelkedett a 25 éven felüli KISZ-tagok száma. Arányuk a KISZ-tagság egészén belül 34,2 százalék, szemben az 1976. évi 23,7 százalékkal.

A KISZ-tagság korcsoportonkénti megoszlása

Kor	1976		1980	
	fő	%	fő	%
14—16	99 446	13,7	124 254	15,7
17—18	130 905	18,1	125 364	15,9
19—20	123 718	17,1	104 952	13,3
21—22	114 535	15,8	92 841	11,8
23—24	83 980	11,6	72 227	9,1
25—26	69 874	9,7	92 658	11,8
27—29	100 755*	14,0*	98 848	12,5
30 éven felüli			77 957	9,9
Összesen:	723 213	100,0	789 101	100,0

Megjegyzés: * A 30 éven felüli KISZ-tagokat is tartalmazza az adat.

A KISZ-tagság állami iskolai végzettsége kismértékben javult a beszámolási időszakban. 4,4 százalékkal növekedett a középiskolai vagy magasabb végzettséggel rendelkező KISZ-tagok aránya.

A dolgozó KISZ-tagok 57 százaléka legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik. Az általános iskola 8 osztályát el nem végzettek száma és aránya is csökkent.

A KISZ-tagok legmagasabb iskolai végzettsége

Iskolai végzettség	1976		1980	
	fő	%	fő	%
8 általános alatt	7 225	1,0	6 011	0,8
8 általános	440 649	60,9	447 626	56,7
Középiskola	228 832	31,6	258 352	32,7
Egyetem, főiskola	46 507	6,5	77 112	9,8
Összesen:	723 213	100,0	789 101	100,0

A KISZ-tagok mozgalmi iskolai végzettségének alakulása

Mozgalmi iskolai végzettség	1976		1980	
	fő	%	fő	%
Titkárképző tanfolyam	16 986	2,3	37 306	4,7
4—6 hetes KISZ-iskola	15 555	2,2	20 190	2,6
Központi KISZ-iskola	1 544	0,2	1 897	0,2
ML esti középiskola	29 829	4,1	34 487	4,4
MLEE	6 139	0,8	9 742	1,2
MLEE szakosító			3 377	0,4
Pártiskola	3 065	0,4	4 829	0,6

Az évenkénti *tagfelvételek* száma 1976 óta kismértékben növekedett és száz-ezer fő felett állandósult. Az összes tagfelvétel kétharmada a tanuló, közel egyharmada pedig a dolgozó fiatalok köréből történik. Az elmúlt években csökkent a fizikai dolgozók, és nőtt a szakmunkástanulók száma és aránya a KISZ-be felvettek között.

A KISZ-tagfelvételek számának és rétegenkénti megoszlásának alakulása dolgozó fiatalok között

Év	Össz. tagfelv.	Dolgozói tagfelvétel					
		össz.	%	ebből			
				fizikai	%	nem fizikai	%
1976	95 883	33 105	34,5	24 720	25,8	8 385	8,7
1977	105 430	39 683	37,7	28 224	26,8	11 459	10,9
1978	104 083	36 327	34,9	26 272	25,2	10 055	9,7
1979	105 797	36 537	34,5	26 201	24,7	10 336	9,8
1980	103 940	32 826	31,6	24 143	23,2	8 683	8,4

A KISZ-tagfelvételek számának és rétegenkénti megoszlásának alakulása tanuló fiatalok között

Év	Össz. tagfelv.	Tanulói tagfelvétel							
		össz.	%	ebből					
				középisk.	%	szakm. tan.	%	egy., főisk. hallg.	%
1976	95 883	62 778	65,5	33 465	34,9	27 917	29,1	1396	1,5
1977	105 430	65 747	62,3	34 801	33,0	29 877	28,3	1069	1,0
1978	104 083	67 756	65,1	34 619	33,3	32 232	30,9	905	0,9
1979	105 797	69 260	65,5	34 112	32,6	34 112	32,2	711	0,7
1980	103 940	71 114	68,4	36 111	34,7	34 541	33,2	462	0,5

1980-ban a KISZ-be felvett fiatalok 45 százaléka nő volt. Az elmúlt öt év során a tagfelvételek mintegy 83 százaléka a 20 év alatti korosztályból származott. E korosztályból a felvettek száma 1976 óta 8 százalékkal nőtt, ezen belül is különösen nagy mértékben nőtt a 14—16 évesek KISZ-tagfelvétele. 1976-ban a 20 éven aluli KISZ-en kívüli fiatalok 12,7 százalékát, 1980-ban pedig 17,0 százalékát vettük fel KISZ-tagnak.

A 20 év feletti korosztályból felvett fiatalok száma változatlanul alacsony. E tagfelvételek többsége ismételt felvétel. 1976-ban a 20—29 éves KISZ-en kívüli

fiataloknak 1,1 százalékát, 1980-ban pedig 1,5 százalékát vettük fel KISZ-tagoknak.

A tagfelvételi munka szervezeti bázisát képezte a KISZ-alapszervezetek és az úttörőcsapatok közötti testvérkapcsolatok alakulása. Míg 1976-ban 3098, addig 1980-ban 7410 úttörőcsapattal tartottak kapcsolatot szervezeteink.

A KISZ-tagfelvételek korcsoportonkénti megoszlása

Korcsoport	1976		1980	
	fő	%	fő	%
14—16 éves	53 214	55,5	66 474	63,9
17—18 éves	15 684	16,4	10 791	10,4
19—20 éves	10 853	11,3	9 140	8,8
21—22 éves	6 539	6,8	5 323	5,1
23—24 éves	4 150	4,3	3 171	3,0
25—26 éves	2 974	3,1	3 894	3,7
26 év felett	2 469	2,6	5 147	5,0
Összesen:	95 883	100,0	103 940	100,0

A tagfelvételek kismértékű emelkedése mellett a taglétszám növekedésének fő forrása a tagsági viszony meghosszabbodása. 1976 óta a 10 évnél hosszabb tagsági viszonnal rendelkező KISZ-tagok száma másfélszeresére emelkedett.

A KISZ-tagság megoszlása a tagsági viszony időtartama szerint

Tagsági viszony	1976		1980	
	fő	%	fő	%
4 év alatt	385 301	53,3	409 624	51,9
5 éve	50 255	6,9	50 352	6,4
6—9 éve	159 452	22,0	136 352	17,3
10 éve	23 015	3,2	31 969	4,0
10—15 éve	87 783	12,2	115 335	14,6
15 évnél régebben	17 407	2,4	45 469	5,8
Összesen:	723 213	100,0	789 101	100,0

Változatlanul gond, hogy a tanulmányaikat befejező, munkahelyet változtató, gyesről visszatérő és a katonai szolgálatból leszerelő KISZ-tagok közül sokan nem folytatják tovább mozgalmi munkájukat. 1980-ban ugyan az előző évhez képest 31 százalékkal csökkent az átrétegződések során „eltűnt” KISZ-tagok száma, a probléma nagyságát azonban jól jelzi, hogy a végzős szakmunkástanulóknak csak mintegy negyede, a középiskolásoknak fele, az egyetemistáknak, főiskolásoknak nem egészen 60 százaléka marad tagja munkahelyén is a KISZ-nek.

Az ifjúsági szövetség szervezettsége 1976-hoz képest emelkedett, ma a fiatalok egyharmadát tömöríti soraiba. A szervezettség szinte minden ifjúsági rétegben nőtt, az emelkedés mértéke azonban jelentős szóródást mutat. Legdinamikusabban a szakmunkástanulók szervezettsége nőtt: 47 százalékról 62,5 szá-

zalékra emelkedett. Jelentős növekedés mutatkozik az értelmiségi és alkalmazotti fiatalok szervezettségében is, de továbbra is kevés KISZ-tag van a fiatal népművelők és újságírók között. A munkás- és a mezőgazdasági fizikai dolgozó fiatalok szervezettsége néhány százalékos emelkedés ellenére is huzamos idő óta alacsony.

A KISZ-tagok aránya az ifjúság egyes rétegeiben

Év	A KISZ szervezettsége a 14—29 éves koroszt. vetítve	A dolgozó fiatalok között (%)			A tanuló fiatalok között (%)			
		összesen	fizikai	nem fizikai	összesen	középiskolás	szakmunkás-tan.	egy., főisk.
1976	31,3	26,2	19,9	43,4	62,0	65,2	48,4	85,0
1977	31,4	27,1	19,1	48,2	63,3	67,5	50,3	83,0
1978	32,3	27,8	19,4	50,1	66,1	69,3	55,2	83,3
1979	33,6	29,4	20,6	51,5	66,3	68,8	58,1	80,3
1980	35,0	30,0	21,9	55,5	68,0	71,8	62,5	81,3

Megjegyzés: A 30 éven felüli KISZ-tagokat nem számítva, a KISZ szervezettsége kevesebb, 1980-ban például a 77 957 fő 30 éven felüli KISZ-tagot levonva 31,9%.

Ifjúsági szövetségünk megtisztelő lehetősége, hogy arra érdemes tagjait az alapszervezet taggyűlése ajánlja a MSZMP soraiba. Az alapszervezetek felelősséggel és egyre növekvő mértékben élnek a *párttagajánlás* lehetőségével.

A fiatalok és a KISZ-tagok párttagfelvételének, illetőleg a KISZ-ajánlásoknak az alakulása

Év	30 év alattiak párttagfelvétele		Felvett párttagok közül KISZ-tagok		KISZ-ajánlással felvett párttagok
	fő	az össz. párttagfelvétel %-ában	fő	az össz. párttagfelvétel %-ában	a pártba felvett KISZ-tagok %-ában
1976	16 809	60,9	13 466	48,8	88,4
1980	19 065	60,4	18 391	58,3	93,5

A párttagfelvételek száma minden ifjúsági rétegben növekedett, a növekedés üteme azonban nagyon eltérő mértékű volt. Kedvező, hogy a pártba felvett KISZ-tagok között nőtt a műszaki, a közgazdász, az agrárértelmiségi, a pedagógus és a tudományos kutatás területén dolgozó fiatalok aránya. Kiegyensúlyozott képet mutat a mezőgazdasági termelősövetkezetekben a fizikai dolgozó fiatalok párttagfelvétele. Igen eredményes a fegyveres erők és testületek

KISZ-szervezeteinek párttagajánló munkája. Komoly probléma viszont, hogy csökkent a pártba felvett fiatalok között a munkásfiatalok, ezen belül is a szakmunkások aránya, másrészt pedig — a kismértékű növekedés ellenére is — alacsony az egyetemi és főiskolai hallgatók köréből a pártba felvettek száma és aránya. A nők aránya a pártba felvett KISZ-tagok között évek óta azonos szinten van, 1979-ben 33,8 százalék volt. Kedvezőtlen tendencia, hogy évről évre csökkent a 18—24 éves korosztályból felvettek aránya.

A pártba felvett KISZ-tagok foglalkozás szerinti megoszlásának alakulása

Év	Munkásfiatalok			Mgtsz-ben dolgozó			Szellemi dolgozó			Tanulók				Mind-összesen	
	szakmunk.	bet. és sm.	közv. term. ir.	össz. munk.	szakmunk.	bet. és sm.	tsz-ben összes fizikai	össz. szell.	ebből: vez.	Összes dolgozó	szakmunk. tan.	középisk. tan.	egy., főisk. hallg.		Összes tanuló
	száma														
1976	3201	1537	382	5120	439	194	633	4491	591	10 244	16	13	475	504	10 748
1977	3778	1336	437	5560	477	143	620	4853	643	11 033	19	20	448	487	11 520
1978	3390	1736	775	5901	450	201	651	5170	388	11 722	39	10	520	569	12 291
1979	3531	1755	991	6277	571	278	849	5510	393	12 636	34	33	538	605	13 241
	aránya														
1976	29,8	14,3	3,5	47,6	4,1	1,8	5,9	41,8	5,5	95,3	0,2	0,1	4,4	4,7	100,0
1977	32,8	11,7	3,8	48,3	4,2	1,2	5,9	42,0	5,6	95,7	0,2	0,2	3,9	4,3	100,0
1978	27,6	14,1	6,3	48,0	3,7	1,6	5,3	42,1	3,2	95,4	0,3	0,1	4,2	4,6	100,0
1979	26,7	13,3	7,5	47,5	4,3	2,1	6,3	41,6	3,0	95,4	0,3	0,2	4,1	4,6	100,0

A pártba felvett KISZ-tagok korcsoportonkénti megoszlása*

Korcsoport	1976		1980	
	fő	%	fő	%
18 éves	28	0,3	65	0,5
19—20	499	4,6	476	3,6
21—22	1 421	13,2	1 266	9,6
23—24	2 151	20,0	1 744	13,2
25—26	2 295	21,4	2 945	22,2
26 felett	4 354	40,5	6 745	50,9
Összesen:	10 748	100,0	13 241	100,0

Megjegyzés: * Csak a KISZ statisztikai adatfeldolgozásában szereplők megoszlását tartalmazza.

Ifjúsági szövetségünkben 1976-ban 48 220 fiatal párttag dolgozott, a 18 éven felüli KISZ-tagok 9,8 százaléka. 1980-ra a KISZ-ben dolgozó párttagok száma — a fegyveres erők és testületek párttagjai nélkül — 68 496 főre, arányuk pedig 12,7 százalékra emelkedett. A párttag KISZ-tagok döntő többsége (97 százaléka) dolgozó fiatal. A párttag KISZ-tagoknak mintegy 60 százaléka rendelkezik állandó KISZ-megbízatással.

Az elmúlt években az ifjúsági szövetség konkrétabb követelményeket állított tagjai elé. Szélesedett az aktívahálózat, állandó megbízatással rendelkezik 312 464 fő, a KISZ-tagok közel 40 százaléka. Több tízezer KISZ-tag két-három állandó megbízatást is ellát.

A KISZ-tagok állandó megbízatásának alakulása

Megbízatások	1976	1980
Alapszervezeti titkár	26 511	30 974
Vezetőségi tag	90 443	97 176
Felsőbb KISZ-szerv tagja	22 059	24 529
KISZ-csoport bizalmi	20 594	20 227
Diákbizottsági tag		16 871
Propagandista	12 052	15 632
Ifjúvezető	23 364	19 625
Úttörő csapatvezető	675	917
Szocialista brigádvezető	10 495	12 191
Ifjúsági klubvezető	3 913	3 850
<i>Más szervezet választott tisztségviselője vagy aktivistája</i>		
MSZMP	8 782	9 815
Szakszervezet	15 550	11 717
Tanács	631	257
MHSZ	1 658	1 537
HNF	1 103	562
Vöröskereszt	1 164	1 329
Sportegyesület	904	638

Az alapszervezetek többségében a KISZ-tagok munkájának *személyenkénti értékelése* évenként megtörténik. A tartós passzivitás miatt törölt KISZ-tagok száma évről évre csökken, 1975-ben 22 123 fő, 1980-ban pedig 7920 fő volt.

2. A KISZ szervei, alapszervezetei

A KISZ-alapszervezetek száma 1976-ban 26 511 volt. Jelenleg 30 974 KISZ-alapszervezet működik. A beszámolási időszakban jelentős mértékben nőtt a szolgáltatás, az igazgatás, a szállítás, az egészségügy területén, valamint a tudományos, kulturális és művelődési intézményekben működő alapszervezetek száma és taglétszáma. Ugyanakkor jelentős mértékben csökkent a gépipar, könnyűipar, az építőipar, az építőanyagipar és a belkereskedelem területén működő alapszervezetek száma és taglétszáma.

1976 óta csökken a nagylétszámú alapszervezetek száma. Az alapszervezetek zöme a KISZ-tagokkal való személyes foglalkozáshoz legjobb feltételeket nyújtó és a közösség akcióképességét is biztosító 20–30 fős létszámmal működik.

A 60 fő feletti alapszervezetek száma 1976 óta közel felére csökkent. Jelenleg a 60 fő feletti alapszervezetek száma 470. 32,8 százalékuk az iparban, 4,6 százalékuk a mezőgazdaságban, 28,2 százalékuk a szolgáltatásban és a belkereskedelemben, 29,6 százalékuk pedig a tanintézetekben tevékenykedik.

Az alapszervezetek megoszlása taglétszámuk nagysága szerint

Év	5—10 fő	11—25 fő	26—40 fő	41—60 fő	60 fő felett
1976	6,4	49,0	29,1	12,3	3,2
1980	6,6	52,0	29,2	10,6	1,6

A KISZ-bizottságok, -vezetőségek számának alakulása

KISZ-bizottság	1976	1980
Járási, városi, kerületi	205	199
(Nagy)községi	—	546
Szervezet élén álló	2867*	2744
KISZ-vezetőség	476	700

Megjegyzés: * A községi KISZ-bizottságok és a szervezet élén álló bizottságok számát együtt tartalmazza az adat.

1976 óta csökkent a járási, városi, kerületi bizottságok által közvetlenül irányított alapszervezetek aránya. Jelenleg a szervezet élén álló KISZ-bizottságok irányítják az alapszervezetek 69,1 százalékát. Ezekhez az alapszervezetekhez tartozik a KISZ-tagság 71,6 százaléka.

A munkahelyi, intézményi bizottságok irányítják a KISZ-tagság több mint 90 százalékát a bányászatban, a vegyiparban, a kohászatban, valamint az oktatási intézményekben. Az ipari szövetkezetekben, a mezőgazdasági szövetkezetekben, az ÁFÉSZ-ekben és a szolgáltatásban dolgozó KISZ-tagok kétharmad része ugyanakkor területi KISZ-bizottság által közvetlenül irányított alapszervezetekben tevékenykedik.

Az alapszervezetek és taglétszámuk megoszlása irányítás szerint (%)

Év	Járás, város, kerület által közvetlenül irányított		(Nagy)községi bizottság által közvetlenül irányított		Szervezet élén álló bizottság által közvetlenül irányított		KISZ-vezetőség által közvetlenül irányított	
	alapszervezet	taglétszám	alapszervezet	taglétszám	alapszervezet	taglétszám	alapszervezet	taglétszám
1976	25,2	24,6	—	—	63,0*	63,5*	11,8	11,9
1980	20,3	19,1	10,6	9,3	55,4	58,4	13,7	13,2

Megjegyzés: * A községi KISZ-bizottságok által irányított alapszervezeteket is tartalmazza az adat.

3. A KISZ vezetői

A KISZ kádermunkája megfelelően biztosítja az ifjúsági szövetség megnövekedett feladatainak végrehajtásához szükséges személyi feltételeket. Egyre több képzett, politikailag alkalmas, a mozgalmi munkában jártas vezető dolgozik az ifjúsági szövetségben.

Az elmúlt évek során emelkedett a KISZ-vezetők körében a közép-, illetve felsőfokú *állami iskolai végzettséggel* rendelkezők száma és aránya. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya elenyésző. A KISZ-bizottsági titkárok 76 százaléka, a testületi tagoknak pedig 41 százaléka rendelkezik politikai vagy mozgalmi iskolai végzettséggel.

Az alapszervezeti vezetők között is növekedett a *mozgalmi iskolai végzettséggel* rendelkezők aránya. Az alapszervezeti titkároknak 52,8 százaléka, a vezetőségi tagoknak pedig 18,8 százaléka vett részt valamilyen mozgalmi képzésben.

*Az alapszervezeti titkárok és vezetőségi tagok
állami iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)*

Iskolai végzettség	Titkárok		Vezetőségi tagok	
	1976	1980	1976	1980
8 általános alatt	0,4	0,4	0,5	0,4
8 általános	49,0	44,4	57,2	51,3
Középiskola	41,4	41,3	36,0	38,1
Egyetem, főiskola	9,2	13,9	6,3	10,2
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0

*Az alapszervezeti titkárok és vezetőségi tagok
mozgalmi iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)*

Mozgalmi iskolai végzettség	Titkárok		Vezetőségi tagok	
	1976	1980	1976	1980
Titkárképző tanfolyam	17,2	28,2	5,4	7,1
4—6 hetes KISZ-iskola	10,0	10,8	3,0	3,8
ML középiskola	11,6	8,7	5,4	5,0
Egyéb*	3,0	5,1	1,2	2,9
Mozgalmi iskolai végzettséggel nem rendelkezik	58,2	47,2	85,0	81,2
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0

Megjegyzés: * Az egyéb kategóriába az ML esti egyetem általános, vagy szakosító tagozatát, a KISZ központi iskolát, illetve pártiskolát végzeteket soroltuk be.

Az elmúlt években a KISZ-vezetők körében kedvező *stabilizációs* folyamat bontakozott ki. Az újraválasztott alapszervezeti titkárok aránya az 1976. évi 23,4 százalékról 52,3 százalékra nőtt. Az újraválasztott vezetőségi tagok aránya pedig 25,7 százalékról 54,0 százalékra emelkedett az elmúlt öt év folyamán. A

dolgozói alapszervezeti titkároknak és vezetőségi tagoknak mintegy 30 százaléka két évnél régebben látja el funkcióját.

A *párttagok aránya* a munkahelyi és az egyetemi, főiskolai KISZ-bizottságok (-vezetőségek) titkárai körében 67 százalék, a testületi tagok között pedig 36 százalék. Az alapszervezeti titkároknak 21,6 százaléka, a vezetőségi tagoknak pedig egytizede volt párttag 1980-ban, mindkét arány szerény növekedést mutat. A fizikai dolgozók aránya a KISZ-vezetők között több év óta (mintegy 50 százalék) összességében meghaladja a szervezeteken belüli arányukat. A munkahelyi alapszervezetek vezetőinek több mint fele fizikai dolgozó.

A KISZ-vezetők között a *nők aránya* megfelel a szervezeteken belüli arányuknak. Kismértékű növekedés eredményeként a KISZ-bizottsági, -vezetőségi titkároknak egyharmada, a testületi tagoknak pedig közel 45 százaléka nő. Az alapszervezeti vezetők között a nők aránya az elmúlt években gyakorlatilag nem változott. Az alapszervezeti titkárok 42,2 százaléka, a vezetőségi tagoknak közel fele nő.

Az alapszervezeti vezetőségek összetételében jelentős változás, hogy a felsőbb korcsoportokba tartozó fiatalok egyre nagyobb számban kerülnek funkcióba. Így a 26 éven felüliek száma az alapszervezeti titkárok között közel 70 százalékkal, a vezetőségi tagok között pedig majdnem 90 százalékkal emelkedett. Jelenleg mintegy 28 ezer 26 éven felüli fiatal lát el választott funkciót az alapszervezetekben.

4. Kitüntetések

Az ifjúsági szövetségben és az úttörőszövetségben végzett munka elismerésé-
ként, illetve a népgazdasági feladatok teljesítésében végzett kiemelkedő telje-
sítményükért az elmúlt években is több ezer fiatal részesült kollektív vagy
egyéni elismerésben, kitüntetésben.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére kibon-
takozott szocialista munkaverseny alkalmából 414 fő kapott KISZ-kitüntetést.

Az Uszty-Ilimszki Faipari és Cellulózkombinát építésében részt vett Kun
Béla ifjúsági brigád tagjai közül 3 fő Munka Érdemrend bronz fokozata, 27 fő
miniszteri kitüntetésben részesült. A brigád további 120 tagjának a munkáját
KISZ-kitüntetéssel ismertük el.

Az Albertirsa—Vinnyica között húzódó 750 kilovoltos villamos távvezeték
átadása alkalmából 14 fő munkáját ismerte el kitüntetéssel a KISZ központi
bizottsága. Kiemelt figyelmet fordítottunk a központi védnökségeken dolgozó
fiatalok elismerésére, úgy a feladatok teljesítése közben, mint a védnökségek
befejezésekor. Kitüntetést kaptak a zsanai gázkitörés elfojtásában kiemelkedő
munkát végző fiatalok is.

A KISZ-szervezetek, az úttörőelnökségek, valamint a KISZ-vállalatok, intéz-
mények javaslatai alapján a KISZ IX. kongresszusától 1980 végéig 20 fő Mun-
ka Érdemrend arany fokozata, 61 fő Munka Érdemrend ezüst fokozata, továbbá
59 fő Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetésben részesült. A KISZ mun-
káját hosszú évek óta segítők közül ez idő alatt 790 fő kapott Ifjúságért Érdem-
érem kitüntetést. Az elmúlt öt évben a KISZ-szel folytatott együttműködés

elismeréseként 202 külföldi személy kapta meg a Barátság Érdemérmét. A Ságvári Endre Éremmel 12 főt tüntetett ki ifjúsági szövetségünk. 1978-ban KISZ-díjat alapítottunk, amelyből évente 10 került átadásra.

*A KISZ-, illetve vállalati kitüntetéssel rendelkező KISZ-tagok száma
1976 és 1980 között*

Kitüntetések megnevezése	1976	1977	1978	1979	1980
	fő	fő	fő	fő	fő
KISZ Érdemérem	1 937	1 979	1 829	1 997	2 464
Kiváló Ifjúsági Vezető érem	4 217	4 956	4 699	5 107	6 585
Aranykoszorús KISZ-jelvény	6 711	7 598	7 888	8 187	11 358
KISZ KB					
Dicsérő Oklevele	15 558	17 959	18 666	19 547	28 182
Kiváló Dolgozó	—	34 452	37 149	42 414	36 183
Összesen:	28 423	66 944	70 231	77 252	84 772

*Az ifjúsági szövetségben kiemelkedő munkát végző kollektívák
KISZ-kitüntetéssel történő elismerése*

Kitüntetések megnevezése	1976	1977	1978	1979	1980
	(db)	(db)	(db)	(db)	(db)
KISZ KB					
Vörös Vándorzászlója	84	84	86	88	89
KISZ KB					
Kiváló KISZ-szervezet Zászlója	—	901	901	841	841
KISZ KB					
Dicsérő Oklevele	1725	1710	1710	1610	1605

III. A KISZ TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB ADATAI

1. A népgazdaság fejlesztéséért

A KISZ IX. kongresszusa határozatának megfelelően az ifjúsági szövetség fontos politikai feladatának tekintette a népgazdasági és a helyi tervfeladatok megismertetését, az ifjúság mozgósítását az V. ötéves terv gazdasági és élet-színvonal-politikai céljainak megvalósítására.

a) Az egyedi nagyberuházások és kormányprogramok megvalósítását eredményesen szolgálták ifjúsági szövetségünk *védnökségvállalásai és a KISZ-építkezések.*

A Szövetség gázvezetékek építésén 3 kompresszorállomás, valamint kiegészítő ipari és kommunális létesítmények kivitelezését végeztük el. A helyszínen mintegy 8 ezer magyar dolgozó, köztük 4 ezer fiatal dolgozott hosszabb-rövidebb ideig. A fiatalok több mint fele KISZ-tag volt.

A Paksi Atomerőmű KISZ-építkezésén mintegy 5 ezer fiatal dolgozik. Az építkezésen dolgozó 190 ifjúsági brigád és az együttműködő tervező, gyártó és szállító vállalatok KISZ-szervezetei eredményesen teljesítik feladatukat. A KISZ kezdetől részt vett a szakképzett munkaerő biztosításában. A kezdetben 100, majd 200 fős Lékai János KISZ-építőbrigád 1977 óta eredményesen végzi munkáját. Az építkezés legfontosabb munkáin eddig több mint egymillió munkaórát teljesített.

Az *Uszty-Ilmszki Faipari és Cellulózkombinát* és a város építésében eredményes munkát végzett a Kun Béla ifjúsági építőbrigád. A Lenini Komszomol kérésére a 300 fős brigád 156 tagja — a kétéves vállalás teljesítése után — még egy évig dolgozott az építkezésen.

Ifjúsági szövetségünk központi védnökségével valósult meg a beszámolási időszakban: a *Dunamenti Höerőmű*, a *Dunai Kőolajipari Vállalat II. üteme*, a *Szegedi Kőolaj- és Földgázipari Létesítmények*, a *Tiszai Höerőmű* és a *Tiszai Kőolajipari Vállalat*.

A könnyűszerkezetes építési mód felett vállalt védnökségben több tízezer fiatal tevékenykedett. Jelentős feladatot vállaltak a fejlesztések előkészítésében, új eljárások, gyártási módok, technológiák bevezetésében, valamint a kapcsolódó beruházások kivitelezésében, illetve a szakemberképzésben. A program lezárásával vállalásunkat teljesítettük, a védnökséget befejeztük.

A számítástechnikai védnökség keretében a fiatalok részesei voltak a számítástechnikai kultúra hazai megalapozásának és sikeres terjesztésének, a számítógépek és perifériák kifejlesztésének, az eszközgyártási alágazat megteremtésének és felfuttatásának. Az oktatók és a képzésben részesültek túlnyomó többsége a fiatalok közül került ki.

A IX. kongresszus óta a *húsprogram-védnökség* keretében 170 szakosított állattartó telep, több élelmiszeripari nagyüzem (Szegedi Szalámigyár, Gyulai Húskombinát, Bácskai Húsfeldolgozó Kombinát, Székesfehérvári Tejüzem, Zalaegerszegi Hűtőház stb.) felépítésében működtünk közre. A húsprogram-védnökség fontos eleme volt a pályaválasztás előtt álló fiatalokkal való foglalkozás, az állattenyésztő és a kapcsolódó élelmiszeripari szakmák népszerűsítése.

A *II. Tiszai Vízlépcső és Öntözőrendszerei* felett vállalt KISZ-védnökség befejezéséhez közeledik. A védnökség nagyban hozzájárult a beruházás főműveinek határidőre történő átadásához. Az elmúlt öt évben a fiatalok részvételével több ezer hektár öntözési technikáját és technológiáját alakították ki a helyi körülményeknek megfelelő módon.

A KISZ-szervezetek mintegy 90 százaléka kapcsolódott be a *környezetfőtési védnökségbe*. A környezet- és természetvédelem területén végzett sokoldalú tevékenységük révén védnökségünket eredménnyel zárjuk.

Az *oktatási-nevelési feltételek javítása felett vállalt védnökség* keretében hozzájárultunk új ifjúsági létesítmények, úttörő- és üdülőtáborok építéséhez, kollégiumi férőhelyek bővítéséhez, szakmunkásképző intézetek, középiskolai és egyetemi oktatóbázisok létrehozásához, az oktató-nevelő munka tárgyi-személyi feltételeinek javításához. A munka eredményességét jelzik a társadalmi összefogással készült szakköri helyiségek, szaktantermek, szertárak, könyvtárak, sportudvarok is.

A központi védnökségek munkájában az elmúlt öt évben — éves átlagban

— 135 ezer fiatal vett részt. A védnökségek során ledolgozott társadalmi munkaórák éves átlaga 1 046 000 óra.

A KISZ megyei és helyi védnökségvállalásai fokozatosan igazodnak az igényekhez. *Helyi védnökséggel valósult meg* az V. ötéves tervidőszakban: a Tiszai Vegyi Kombinát polipropilén üzeme, a Borsodi Vegyi Kombinát PVC—III. üzeme, a Keleti Termékvezeték, az Adria Kőolajvezeték, a Dunaújvárosi Hullámvertikum, a Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság burgonyatárolója, a Taurus Nyíregyházi Abroncsgyára és a Hajdúsági Cukorgyár.

Eredményesen folyik a Szabadegyházi Invertcukorgyár építése, a szegedi új halastó létesítése, az eocénprogram bányaberuházása, valamint a Lenin Kohászati Művek, a Dunai Vasmű és a Ganz-MÁVAG fejlesztése, rekonstrukciója felett vállalt helyi védnökség.

b) A KISZ-szervezetek lehetőségeikhez mérten hozzájárulnak a *tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés* eredményeihez, segítik gyakorlati alkalmazásukat. Az újító mozgalomba mintegy 40 ezer fiatal kapcsolódott be. A fiatal szakemberek jó ötleteinek, értékes javaslatainak felszínre juttatását jól szolgálják a Fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsai, a Fiatal agrárszakemberek tanácsai és az Alkotó ifjúság pályázat.

A jelenleg működő 683 FMKT mintegy 21 ezer műszaki és közgazdász fiatalot foglalkoztat. A *Fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsai* aktívan közreműködtek az ifjúsági termelési mozgalmak szervezésében. Szervezeti keretét biztosították a szakmai vitáknak, tapasztalatcseréknek, az időszzerű népgazdasági, ágazati, munkahelyi, valamint a politikai, gazdasági és termelési kérdések alapos megismeréséhez. Az FMKT-kban dolgozók részt vesznek a műszaki-fejlesztési, termelési és kutatási munkákban.

A közel 200 helyen működő *Fiatal agrárszakemberek tanácsa* jó fórum az egyetemről, főiskoláról kikerülő szakembereknek a közös gondolkodásra, közös alkotásra, a szakmai és közéleti ismeretek szinten tartására, felújítására.

Évről évre növekszik — jelenleg már meghaladja a 45 ezer főt — az Alkotó ifjúság pályázaton részt vevő fiatalok száma. Az Alkotó ifjúság pályázatra készített pályaművek száma 1977-től hasonlóan folyamatos emelkedést mutat. A beszámolási időszakban összesen 62 945 pályázatot nyújtottak be a fiatalok, illetve az ifjúsági kollektívák. Öt év alatt 24 442 pályamű került elfogadásra, és ebből 14 204 valósult meg, amelyek jelentős része újítás. Évről évre növekszik a bevezetésre elfogadott alkotások száma, amely 1975/76-ban 1200 volt, és 1979/80-ra elérte a 8000-et. A pályaművek új technológiák és gépi berendezések alkalmazásával több száz millió forint költségmentekarítást és nyereséget eredményeztek.

A legkiválóbb alkotásokat 1976-ban, 1978-ban, 1980-ban és 1981-ben az Ifjúság Tudományos Technikai Alkotásai Kiállításon, Moszkvában is bemutattuk. 1980-ban az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon az ágazat legjobb 1500 pályamunkája közül bemutatót rendeztünk.

Az Alkotó ifjúság pályázati rendszer sikere nyomán a KISZ KB és az Állami Fejlesztési Bank létrehozta az *Alkotó ifjúság egyesület* az alkotások széles körű hasznosítása érdekében.

Értelmiségi területen 1978 óta évenként szervezünk *tudományos konferenciákat* az illetékes állami, szakszervezeti szervekkel és a tudományos egyesüle-

tekkel közösen. Az egészségügyben 30 konferencián 1144 előadás hangzott el, ahol 3500 fiatal szakember vett részt. Az államigazgatás, igazságügy területén 18 konferencián 378 előadás hangzott el, 1300 fiatal szakember részvételével. A tudományos kutatás területén 15 konferencián 600 előadás hangzott el, 1700 fiatal szakember jelenlétében.

A beszámolási időszakban két alkalommal megszerveztük a fiatal pedagógusok Alkotó ifjúság pályázatához kapcsolódó vitatáborát, ahol 150 fiatal pedagógus tartott előadást pályamunkájáról.

A KISZ-radar akció az ipari és mezőgazdasági nagyüzemek egy részében terjedt el, és jól szolgálta az anyag- és energia-takarékosságot, a nagyértékű termelőberendezések kihasználását, a munkaidő-veszteségek csökkentését, a munkakörülmények javítását és a balesetvédelmet. 1976/77-ben 15 000 fiatal, köztük 12 790 KISZ-tag, 1979/80-ban pedig 30 000 fiatal, köztük 25 517 KISZ-tag vett részt a radar-akcióban.

Egyre eredményesebbek a KISZ-szervezetek és úttörőcsapatok vas-, fém-, papír- és fáradtolaj-gyűjtési akciói.

c) Az eltelt öt év alatt a *Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója, az MSZMP XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére kibontakozott munkaverseny* serkentőleg hatott a munkaverseny-mozgalom menetére. A kezdeményezések rövid idő alatt kiterjedtek minden vállalatra, szövetkezetre és az intézmények egész sorára, a dolgozók tömegeire. A résztvevők közel háromnegyede fiatal volt, 80—90 százalékuk pedig KISZ-tag. Hasonlóak voltak az arányok a több mint egymillió fő részvételével lebonyolított VIT-műszakokon is.

Az elmúlt időszakban jelentősen nőtt a *szocialista brigádokban tevékenykedő fiatalok* száma és aránya. Jelenleg a dolgozó fiatalok közel 36 százaléka — 673 ezer fiatal, köztük 235 ezer KISZ-tag — vesz részt a szocialista brigádmozgalomban. Különösen figyelemre méltó a mezőgazdasági termelőszövetkezetek területén bekövetkezett fejlődés, ahol a KISZ-tagok részvétele 36,9 százalékról (9737 fő) 52,7 százalékra (19 735 fő) emelkedett.

Az ifjúsági brigádok száma a magasabb követelmények és a szigorúbb életkori megkötések hatására mintegy felére csökkent. 1979-ben 12 253 ifjúsági brigádban 141 ezer fiatal dolgozott, és 8732 közösség érte el a szocialista címet.

d) A KISZ-szervezetek eredményesen mozgósították a fiatalokat *szakmai versenyekre, vetélkedőkre*. Az elmúlt években 4 témában országos versenyt és pályázatot, továbbá 37 ágazati Ki minek mestere? versenyt rendeztünk. A KISZ akcióprogramjaiban meghirdetett Ki minek mestere? és Ki minek szakértője? országos, ágazati vetélkedők mellett a munkahelyeken még számos szakmában szerveztek hasonló versenyeket. Évente több tízezer fiatal vett részt ezeken a vetélkedőkön.

e) Az V. ötéves tervfeladatok teljesítésében, a beruházások megvalósításában, a szociális, sport- és kulturális létesítmények építésében a fiatalok százezrei végeztek *társadalmi munkát*. A részt vevő fiatalok száma öt év alatt 600 ezerrel 800 ezerre emelkedett, az általuk teljesített munkaórák száma az 1975/76 évi 5 millió órától 7,3 millióra nőtt. A társadalmi munka-akciók, kommunista műszakok keretében a fiatalok évente mintegy 60 millió forinttal járultak hoz-

zá gazdasági és szociálpolitikai céljaink megvalósításához. Több ezer fiatal vett részt az 1980-as őszi árvíz okozta veszteségek csökkentésében.

A kommunista műszakok bevételei a Vietnami—Magyar Barátság szakmunkásképző intézet működését, a VIT megrendezését, gyermekintézmények, -létesítmények építését és egyéb szociális célokat szolgálták.

f) A IX. kongresszus óta az *építőtábori mozgalomban* részt vevő fiatalok száma — a népgazdaság idénymunkaerő-szükségletének megfelelően — megkétszereződött. Jelenleg évente 75 ezer fiatal dolgozik a központi és a helyi szervezésű táborokban. A diákok az 1976 és 1980 közötti időszakban közel 1 milliárd forint termelési értéket hoztak létre. 1976-ban 134 százalékra, 1977-ben 152 százalékra teljesítették a tervet a táborozó fiatalok. Az 1978-ban bevezetett magasabb munkanorma mellett is 102,5 százalék, majd 1979-ben 105 százalék, 1980-ban pedig 110 százalékos volt a teljesítés. Nőtt a szakosított programú táborok száma. 1976-ban 8, 1980-ban már 18 ilyen tábor működött. Szervezett formában kapcsolódtak be a mozgalomba a 8. osztályt végzett úttörők, az ifjúgárdisták, a sportolók, a katonai középiskolások és a külföldön tanuló magyar ösztöndíjasok is. Sikeres kezdeményezés volt a szakmai táborok szervezése.

Jelenleg mintegy 10 ezer egyetemista és főiskolás hallgató dolgozik az építő-táborokban, számuk azonban évről évre csökkent.

g) A *környezetvédelmi tevékenység* munkánk fontos része. Az országos környezetvédelmi társadalmi akciósorozat részeként meghirdetett Fiatalok a tiszta, kulturált környezetükért akció kezdeményezője és fő szervezője az ifjúsági szövetség volt. A KISZ-szervezetek kezdeményezésére településeink mintegy háromnegyed részében és számos munkahelyen, tanintézetben csatlakoztak hozzá konkrét munkaformákkal. A fiatalok környezetvédelmi szemlélete formálásának fontos eszköze az országos környezetvédelmi felkészítő tábor. Az értelmiségi fiatalok körében sikeres kezdeményezés volt a két környezetvédelemmel foglalkozó tudományos konferencia megszervezése.

h) Az *Egészségügyi ellátás javításáért* akciót a beszámolási időszakban hirdettük meg. Az akcióban évről évre nagyobb számban részt vevő fiatal orvosok és egészségügyi szakdolgozók mindenekelőtt a serdülő korosztály egészségügyi ellátásának javítása érdekében vállaltak feladatot. Az akció kezdeti eredményeit jelzik a megszervezett iskolafogászatok, az iskolai és kollégiumi szűrővizsgálatok, az iskolaorvossal nem rendelkező intézmények és kollégiumok tanulóinak egészségügyi ellátása, a nagy számban megtartott egészségnevelési és felvilágosító előadások, foglalkozások.

2. A korszerű általános és szakmai képzésért

a) A tanuló fiatalok többsége becsülettel helytáll a tanulásban. A tanulmányi munka mozgalmi eszközökkel történő segítése az iskolai KISZ-szervezetek tevékenységében egyre nagyobb szerepet kap.

1977 és 1980 között 51 300 szakmunkástanuló vett részt a *Szakma kiváló tanulója* versenyben. A versenyeket 50 szakmában, 5 közismereti és 6 szakmai tantárgyban rendezték meg. 1980 szeptemberétől a szakmunkástanuló intézetek tanulóinak fele a szakmai-tanulmányi mozgalomban vesz részt.

A középiskolai tanulmányi mozgalomba az iskolák 80 százaléka kapcsolódott be. Az Országos középiskolai tanulmányi versenyben évente 22 ezer tanuló indul, 12 tantárgyban. Az Országos szakmai tanulmányi versenyben 1977-ben 8300, 1980-ban 12 ezer szakközépiskolai tanuló 12 kategóriában, 30 versenyágban vett részt. A tanulmányi munka segítése érdekében az iskolai, illetve területi KISZ-szervek, -szervezetek egy-egy mozgalmi év során számos más tanulmányi jellegű versenyt is szerveztek.

A honismereti mozgalom keretében 1980-ban 250 középiskolai honismereti szakkör működött.

Az 1978-ban megrendezett diákparlamenteken 300 ezer tanuló vett részt, közülük 40 ezer szólt hozzá, fejtette ki véleményét.

A szakmunkástanulók szakmai, politikai ismereteinek, tudásának fejlesztésére életre hívott rendezvények sorában kiemelkedő fontosságú a megyei szakmunkástanuló, illetve ifjúmunkás és szakmunkástanuló napok eseménysorozata. Az országos, megyei szakmunkástanuló napok rendezvényeire évente több mint 35 ezer szakmunkástanuló fiatal jut el. Az Egyetemisták, főiskolások a szakmunkásképzésért akció keretében mintegy 200 szakmunkásképző intézettel, kollégiummal van szakmai, mozgalmi és közművelődési kapcsolatuk az egyetemi, főiskolai KISZ-szervezeteknek.

b) Az egyetemi-főiskolai hallgatók szakmai, tudományos képzésének fontos eszköze a tudományos diákköri tevékenység. Az utóbbi években jelentősen megnövekedett a diákkörökben dolgozó hallgatók száma. 1979-ben 2116 pályázat, 1981-re pedig 3100 dolgozat készült el, ebből 2400 vesz részt az országos tudományos diákköri konferencián. A hazánkban megrendezett Szocialista országok I. tudományos diákköri konferenciáján, 1976-ban 11 szekcióban 110 pályaművet mutattak be. Még mindig megoldatlan a dolgozatok tudományos és gyakorlati hasznosítása.

c) A fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi, főiskolai tanulmányokra való előkészítésének évek óta bevált, jól működő rendszere a felvételi előkészítő bizottságok tevékenysége. A kilenc ágazatban (agrár, jogász, bölcsész, egészségügyi, közgazdász, műszaki, pedagógiai, tanítóképző, természettudományi) 78 szervező bizottság irányította a középiskolai tanulók egyetemi tanulmányokra történő előkészítését. 1976 és 1980 között 143 ezer középiskolai diák vett részt a bizottságok által szervezett tanfolyamokon. Az egyetemi KISZ-szervezetek és fiatal oktatók a felvételi előkészítővel eredményesen járulnak hozzá a társadalmi esélyegyenlőtlenségek csökkentéséhez.

d) A munkahelyi KISZ-szervezetek szorgalmazták a dolgozó fiatalok munka melletti továbbtanulását, szakmai továbbképzését.

Jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a fiatalok elvégezzék a 8 osztályt. Ennek eredményeként az általános iskolát el nem végzett fiatal dolgozók száma 30 ezer fövel csökkent. Az elmúlt oktatási években évente több mint 80 ezer dolgozó fiatal tanult általános, közép- és felsőfokú iskolában.

Évente mintegy 25 ezer fiatal dolgozó szerez szakmunkás-bizonyítványt. Jelentős a szakmai tanfolyamokon, továbbképzéseken részt vevők száma is. Öt év alatt mintegy 700 ezer fiatal vett részt ezeken, nagy részük KISZ-tag.

3. Szocialista hazánk védelméért

A IX. kongresszus óta eltelt időben is részt vettünk az ifjúság honvédelmi nevelésében, ismereteinek bővítésében.

A hivatásos katonai, rendőri pályák iránti érdeklődés fokozását sajtó- és propaganda-tevékenységünkkel, 1978-tól kezdődően pedig nyári szaktáborok szervezésével is segítjük. Négy alkalommal közel 4500 fiatal vett részt ezekben a táborokban.

Az Ifjú Gárdában 44 zászlóalj, 229 század, 1235 szakasz, 3845 raj tevékenykedik. Az elmúlt öt évben az Ifjú Gárda létszáma közel 10 ezer fővel növekedett. 36 ezer fiatal vesz részt munkájában, közöttük több mint 24 ezer KISZ-tag. Az Úttörőgárdából az elmúlt években mintegy 10 ezer gyermek lett tagja az Ifjú Gárdának.

Az ifjúgárdisták 80 százaléka szakalegységekben (rendőr, tűzoltó, határőr, polgári védelmi, munkásőr, honvéd) tevékenykedik. Az évente megrendezésre kerülő IG-szemlék, illetve a szakalegységi találkozók, versenyek tanúsítják az ifjúgárdisták fokozódó politikai, szakmai és fizikai felkészültségét. Az ifjúgárdisták közreműködnek a KISZ-szervezetek, úttörőcsapatok honvédelmi nevelő munkájában, rendezői feladatokat látnak el a különböző rendezvényeken, az illetékes állami szervekkel közösen részt vesznek szakjellegű szolgálat teljesítésében is. Az elmúlt években korszerűsítettük az Ifjú Gárda egyenruháját.

Eredményesen mozgósítottuk a fiatalokat az MHSZ által szervezett honvédelmi tömegsportversenyekre és az MHSZ-klubokba. Közösségi megbízatással küldtük a bevonulás előtt álló KISZ-tagokat az MHSZ előkészítő tanfolyamaira.

A fegyveres erőknél és testületeknél eredményes szakmai-politikai nevelő munka és mozgalmi tevékenység folyik. E területen működő KISZ-szervezeteink a katonafiatalok jelentős hányadát tömörítik soraikba.

A KISZ-tagok aránya a katonafiatalok között (%)

Időszak	1976	1980
Bevonuláskor	35	25
Leszereléskor	58	54

A KISZ-szervezetek jelentős szerepet töltenek be a szolgálati feladatokra történő mozgósításban, hazánk határainak védelmében, a tűzvédelemben, az állam- és közbiztonság erősítésében, a fiatalok politikai, szakmai nevelésében és továbbképzésében. Helytállásukat bizonyítja, hogy a szocialista versenymozgalomba benevezett egyének 70—75 százaléka és az alegységek több mint fele teljesíti a versenymozgalom követelményeit. A fegyveres erők és testületek alakulataiban tartalmas közművelődési tevékenység zajlik. A beszámolási időszakban közel 14 ezer katonafiatal kapcsolódott be az általános iskolai képzésbe, és 8 ezren katonai szolgálatuk idején szereztek szakmát.

A szabadidő hasznos eltöltéséhez jó lehetőséget biztosít az 1014 ifjúsági klub, illetve a több mint 1400 szakkör. A szakkörökben 20 ezer fiatal tevékenykedik rendszeresen. Jelentős a néphadseregben működő 972 amatőr művészeti csoport

munkája, amelyek mintegy 9,5 ezer fiatalat tömörítenek soraikba, s több mint 10 ezer fellépést vállalnak évente.

A katonafiatalok áldozatvállalását jól példázza, hogy az elmúlt öt év alatt közel 11,5 millió forintot fizettek be a társadalmi munka bevételeiből szolidaritási célokra. Ezen túl évente 1,8 millió óra társadalmi munkát is végeztek. Öt év alatt 53 ezer liter vért adtak a katonafiatalok.

A fegyveres erők és testületek KISZ-szervei, -szervezetei a területi KISZ-szervekkel, -szervezetekkel rendszeres munkakapcsolatot tartanak fenn. Több mint 4800 főnek van a területi KISZ-szerveknél, közel 600 főnek pedig az Ifjú Gárdában teljesítendő KISZ-megbízata. A fegyveres erők KISZ-bizottságainak nagy többsége folyamatos kapcsolatot tart a területen működő úttörőcsapattal is.

4. Politikai nevelő munka

a) Évente átlagosan 580 ezer fiatal — közöttük mintegy 100 ezer KISZ-en kívüli — vesz részt a *KISZ politikai képzésében*. Több mint 50 ezer KISZ-tag — elsősorban vezető és propagandista — a *pártoktatásban* tanul, és jelentős a más állami és tömegszervezeti oktatásban részt vevők száma is.

Az ifjúsági vitakörökben évente mintegy 20 500 körben átlag 417 ezer fiatal vett részt. A Killián-körökben évente 80 ezer leendő KISZ-tag ismerkedett az ifjúsági mozgalommal. Az aktivista körökben csökkenő részvétel mellett, évente átlagosan 63 ezer fiatal képzése valósult meg.

A politikai képzés propagandistáinak létszáma stabilizálódott, jelenleg számuk mintegy 30 ezer, közülük 12 ezer párttag.

Az elmúlt öt év során az alapszervezeti titkárképző tanfolyamokat hozzávetőleg 90 ezer fő végezte el. A KISZ IX. kongresszusa óta a megyei KISZ-iskolákon 20 ezer, a nyári vezetőképző táborokban 200 ezer ifjúsági vezető jutott a megpízatása ellátásához szükséges ismeretekhez, jártassághoz. Az egyetemi, főiskolai középszintű KISZ-vezetőket 1977-től regionális központokban, a középiszkolás KISZ-szervezetek vezetőit 1979-től megyei szinten szervezett levelező tanfolyamokon képeztük.

A *KISZ központi iskoláján* 1976 és 1980 között három- és öthónapos tanfolyamokon 683 KISZ-vezető részesült felsőszintű mozgalmi képzésben. Az egyetemi-főiskolai KISZ-vezetők és a függetlenített apparátus egy része levelező rendszerű képzésben részesült.

Évente 20 KISZ-vezető végezte el a *Komszomol főiskolát*.

A IX. kongresszus óta négy új *megyei KISZ-iskola* kezdte meg működését, így jelenlegi létesítményhálózatunk nyáron több mint 6000, télen 1200 fiatal bentlakásos képzését képes ellátni.

A képzés *tananyagai, szemléltetőeszközei* minden képzési formában fokozatosan javuló színvonalon, időben rendelkezésre álltak. Korszerű szemléltető anyagok — 11 diafilm, 15 mozgófilm, 7 hangkazetta, 4 diaporáma műsor — megjelenése segítette a politikai képzést.

b) Szövetségünk belső tájékoztatásában fontos szerepet tölt be a KISZ-Értesítő és az Alapszervezeti Tájékoztató. A KISZ-Értesítő havonta 13,5 ezer példányban, az Alapszervezeti Tájékoztató havi 55 ezer példányban jelenik meg.

Az utóbbi két évben belső tájékoztatási rendszerünkben fokozott figyelmet fordítottunk a szóbeli tájékoztatásra, elsősorban az egyetemi, főiskolai KISZ-szervezetek körében.

Az elmúlt öt év során az *ifjúsági és gyermeklapok terjedelme* nem változott, példányszámuk azonban 123 százalékkal növekedett. Kivitelezésük, esztétikai színvonaluk tovább korszerűsödött.

A nem ifjúsági sajtó orgánumai, a különböző napi- és hetilapok, folyóiratok is mintegy 30 százalékkal nagyobb terjedelemben foglalkoznak az ifjúsággal, ifjúságpolitikai kérdésekkel.

Bővült és színvonalában is fejlődött a *rádió ifjúsági és gyermekműsora*. Az alkalmazott formák változatosak. A politikai és szórakoztató magazinműsorok, dokumentumműsorok, vitaműsorok, közönségkapcsolatos szervizműsorok, kulturális magazinok, sportműsorok, vetélkedők, játékok mellett művészi bemutatók, gyermekkorcserék, gyermekoperák, az Iskolarádió tantárgyi műsorai, ismeretterjesztő programok teszik változatosabbá a képet. Az Ifjúsági és Gyermekfőosztály adásai mellett a rádió más műsorai is sugároznak ifjúságnak szóló adásokat. Az említett műsorok ezzel együttvéve évente átlag 1400 óra műsoridőt jelentenek.

Az Ifjúsági és Oktatási Főszerkesztőség ifjúsági szerkesztősége jól segítette a direkt politikizálást a XI. VIT jegyében szerkesztett adásaival, a VIT-vetélkedő bemutatásával, a forradalmi ifjúsági napok során minden év tavaszán jelentkező adásaival.

Fokozatosan emelkedett a *Fiatalok órája* című műsor és a *Rólunk van szó* sorozat ifjúsági vitaköröknek szóló adásainak színvonala. Az Edzett ifjúságért mozgalom sikereihez hozzájárult a *Mozdulj!* című sportműsorsorozat.

A középiskolás réteg számára nyújtott reprezentatív bemutatkozási lehetőséget a *Mi sulink* című vetélkedőműsor, míg a magyar nyelv művelését segítette a *Szépen, jól magyarul* című sorozat, több mint két esztendőn keresztül. 1979 óta kéthavonta jelentkezik a *Fiatalok estje* című műsor, amely a fiatalokat leginkább érintő kérdésekben segíti az őszinte véleménycserét.

c) *Politikai tömegrendezvényeink* az elmúlt 5 évben tartalmasabbá, érdekesebbé, vonzóbbá váltak, erősödött érzelmi hatásuk. Számos új kezdeményezés született, kialakult az ifjúsági napok hagyománya, elterjedt a komplex politikai, kulturális, sportprogramok szervezésének gyakorlata.

Haladó történelmi, nemzeti hagyományaink ápolásának, fiataljaink hazaszeretete megnyilvánulásának kiemelkedő eseményei voltak a minden évben megrendezésre kerülő *forradalmi ifjúsági napok programjai*, melyeken évente a fiatalok százazrei vettek részt. Társadalmi és nemzeti ünnepeinken a fiatalok nagy tömegei vannak jelen. A május elsejei ünnepségek, az alkotmány napi programok elmaradhatatlan színfoltjai a különböző ifjúsági demonstrációk, rendezvények.

A forradalmi ifjúsági napok programjai — a történelmi évfordulók megünneplése mellett — kapcsolódtak aktuális és kiemelkedő társadalmi eseményekhez. Így 1978-ban a XI. VIT jegyében szerveződtek programjaink. 1980-ban pár-

tunk XII. kongresszusát és hazánk felszabadulásának 35. évfordulóját köszöntöttük.

A magyar—szovjet barátság fejlesztésében nagy jelentőségű állomás volt az 1977. évi, Leningrádban megrendezett II. Szovjet—magyar ifjúsági barátság-fesztivál.

A magyar kommunista és munkásmozgalom, az ifjúsági mozgalom hagyományai, kiemelkedő személyiségei és mártírjai előtt tisztelegtünk a KIMSZ megalakulásának 60. évfordulóján. Szervezeteink méltóképpen ápolják *forradalmár elődeink*, mártírjaink életművét, országos és helyi megemlékezéseken, névfelvételi programokon tisztelegnek emléüknek. A hazafias és honvédelmi nevelés kiemelkedő eseményei az évente megrendezésre kerülő országos Ifjú Gárda szemlék, a fegyveres erők napját köszöntő rendezvények.

A kommunista ifjúsági szövetség szervezetei, tagjai tevékenyen részt vesznek a *békemozgalom* munkájában. Ennek részeként számos szolidaritási és béketüntetésen, vitákon, konferenciákon képviselték a fiatalokat. Különösen jelentősek azok a szolidaritási programok és nagygyűlések, amelyeket a chilei hazafiak, a vietnami nép, Kambodzsa és Afganisztán küzdelmével való szolidaritás jegyében szerveztek. Több mint 700 központi, megyei, járási, városi, kerületi szolidaritási programra került sor a beszámolási időszak folyamán. A moszkvai olimpia amerikai szervezésű bojkottja ellen a fiatalok számos tiltakozó megmozdulást szerveztek. Több mint egymillióan tiltakozó táviratban fejezték ki a bojkottot elítélő véleményüket.

A beszámolási időszakban, 1978 nyarán került megrendezésre Havannában a XI. Világifjúsági és diáktalálkozó. A XI. VIT hazai előkészítése az egész magyar ifjúságot megmozgató esemény volt. Több mint 120 ezer fiatal vett részt a VIT-vetélkedő fordulón. Minden megyeszékhelyen megrendezésre kerültek a kis VIT-ek, esetenként 10—15 ezer fiatal és a lakosság más korosztályai részvételével. Nagysikerű program volt a budapesti VIT-utca, melynek eseményein kb. 300 ezer fő — fiatal, felnőtt — vett részt.

A XI. VIT székhelyén, Havannában, jelentős sikert aratott a Magyar Klub és a Havanna belvárosában működő Budapest Klub. A nemzeti találkozók mellett folyamatosan kulturális és sportprogramok, művészeti bemutatók, kiállítások mutatták be hazánkat, ifjúságunkat. A két helyszínen a szervezett programok résztvevőin kívül mintegy 40 ezer érdeklődő vendéget fogadtunk.

d) A központi bizottság ifjúságkutató csoportja vizsgálta a KISZ-szervezetek működésének kérdését: a demokratikus centralizmus érvényesülését, az érdekvédelmet és a politikai nevelő munkát. Az ifjúsági közvéleménykutatások és célvizsgálatok során 26 kutatást folytatott. Nyomon követte az ifjúsági parlamentek munkáját, a VIT-tel kapcsolatos propagandamunkát és a fiatalok szabadidős tevékenységéről kialakult ifjúsági közvéleményt. Saját kutatásaink és más intézmények vizsgálati eredményeinek felhasználásával mintegy 50 elemzést, háttéranyagot készített. Ezek a vezető testületek tájékoztatását, a központi apparátus munkájának segítését szolgálták. Kutatásszervező tevékenysége révén hozzájárult a kezdő diplomás szakemberek elhelyezkedésével foglalkozó vizsgálatok eredményes megvalósulásához, az egészségügyben, igazgatásban dolgozó, valamint a falun élő fiatalok helyzetének feltárásához. A Kutatási Tájékoztató

és a Közlemények kiadványa révén munkájának eredményeit rendszeresen eljuttatta a KISZ-vezetőkhez.

e) Nemzetközi agitációs és propagandamunkánkban az elmúlt években új szakasz kezdődött. Kidolgoztuk a külföldre irányuló propaganda elveit, feladatait, és megkezdtük végrehajtásukat. 1979-ben elindítottuk az öt nyelven megjelenő KISZ Információs Bulletin, amelyet negyedévenként közel 120 ifjúsági szervezet központi szervéhez juttatunk el, képet adva hazánk fejlődéséről, a fiatalok életéről, ifjúsági szövetségünk munkájáról. Széles körű érdeklődést keltve mutattuk be a magyar ifjúság helyzetét, a KISZ tevékenységét a külföldön megrendezett ifjúsági és sajtófesztiválokon.

5. Kultúra, közművelődés és sport

Közművelődési tevékenységünk a IX. kongresszus határozatának szellemében fejlődött.

a) A *Művelt ifjúságért* mozgalom keretében alapszervezeteink mintegy 90 százaléka vett részt egy vagy több akcióban. Az új akciók az ifjúság munkások és a falusi fiatalok körében váltak legnépszerűbbé, és a vártnál kisebb mozgósító hatásuk volt az egyetemisták körében.

A *Könyv és ifjúság* akcióban 6100 alapszervezet 30 ezer fiatalja vett részt az ismeretgazdagító országos játékban. Országszerte megrendezték az ifjúsági könyvnapokat, fejlődött az olvasótábor-mozgalom; 1975-ben 78, 1980-ban 115 olvasótábor működött, 32 ezer fiatal részvételével. Jelentősen nőtt a szakmunkástanulókat, ifjúság munkásokat tömörítő táborok száma. Megjelentek az idegennyelvű táborok, valamint a cigányfiatalokat mozgósító, illetve a nemzetiségi területeken működő táborok is.

A *Hazai tájakon* akció fő eredménye, hogy szervezesebben összekapcsolódott a turizmus, a honismereti és a kulturális érdeklődés. Hamar népszerűvé vált a Tájak, korok, múzeumok országos játék, amely kapcsolódott az Edzett ifjúságért mozgalomhoz is. Az akcióban 1979/80-ban 29 ezer, 1980/81-ben 28 ezer fiatal vett részt.

A *Barátaink* akció az alapszervezetek szűkebb körében terjedt el, 850 ifjúsági közösség 17 ezer fiatalját ismertette meg a testvéri szocialista országok kultúrájával.

A *Művészet és ifjúság* akcióban az egyes mozgalmi években más-más művészeti bemutatók során 30 ezer fiatal mutatkozott be a különböző szintű ifjúsági rendezvényeken. A fiatal művészek számára meghirdetett irodalmi, zenei, képző- és iparművészeti pályázatokon 300 fiatal közel 900 művel vett részt. A filmművészet népszerűsítését szolgáló akciók keretében a játékos vetélkedők mellett fontos szerepet kaptak az újra alakuló filmklubok, a közönség—művész találkozók, filmvetítési sorozatok.

b) Az ifjúsági klubok fontos szerepet játszanak a fiatalok szabad idejének eltöltésében. Jelenleg 4500 ifjúsági klub működik, taglétszámuk közel 180 ezer. A szervezett klubvezető-képzésben az elmúlt öt évben 6 ezer fiatal vett részt, és így a gyors cserélődés ellenére sikerült biztosítani, hogy a klubok kétharmadát felkészült ifjúsági vezetők irányítsák. 1976—1980 között 279 közösség kapta még

az országos elismerést jelentő Aranykoszorús címet, és 1980 klub nyerte el a megyei Kiváló címet.

c) Az *amatőr művészeti mozgalomban* részt vevők között a fiatalok aránya 80 százalék. A 10 ezer együttesben kb. 300 ezren tevékenykednek. A KISZ különböző rendezvényein rendszeresen szerepelnek az amatőr együttesek. Évről évre a FIN rendezvények keretében, a különböző pályázatok, versenyek, fesztiválok során fellépési, bemutatkozási lehetőséget biztosítunk számukra.

Legnagyobb vonzása az országos diáknapok, az egyetemi és főiskolai kulturális napok rendezvényeinek, a rétegnapok eseményeinek, a Művészet és ifjúság akciósorozatnak, a Ki mit tud? versenysorozatnak, a Népművészet ifjú mestere és az Alkotó ifjúság pályázatnak van. Az amatőr művészeti továbbképző és alkotótáborok rendezésével hozzájárultunk a népművészeti, képzőművészeti, zenei mozgalom fejlesztéséhez, a fotózás, filmezés népszerűsítéséhez. Az Egyetemi—főiskolai kulturális napok zene, folklór, irodalom és vizuális (ipari és képzőművészeti, film-) bemutatóin például 1978-ban 14 ezer, 1980-ban 13 ezer hallgató vett részt.

d) Az *Egyetemisták a közművelődésért* és az *Értelmiségi fiatalok a közművelődésért* akció keretében az egyetemista és az értelmiségi KISZ-tagok jól segítettek a munkás-, paraszt- és a tanuló fiatalok képzését, továbbképzését. Hozzájárultak kulturális igényeik felkeltéséhez, közművelődési programjaik szervezéséhez, önművelő-önképző tevékenységük fokozásához, közösségi művelődésük megfelelő kereteinek, módszereinek megteremtéséhez.

e) A IX. kongresszus óta eltelt időszakban megélnékült a *fiatal írók, művészek mozgalmi munkája és újabb művészeti KISZ-szervezetek alakultak*. 45 KISZ-szervezetben 1500 fiatal művész végez mozgalmi munkát.

Szélesedett a *fiatal művészek közművelődési tevékenysége*. Fontos megbízásokat teljesítettek az olvasómozgalomban, a művészeti ismeretterjesztésben, az amatőr mozgalomban, kulturális akcióink támogatásában és az új típusú művész—közönség kapcsolat kialakításában.

Az elkötelezett alkotó tevékenység ösztönzése és elismerése érdekében *művészeti pályázatokat* (rádiójáték-pályázat; Népművészet ifjú mestere pályázat; Fiatal képzőművészek stúdiója éves pályázat; 1978-ban VIT művészeti pályázat; 1980-ban Művészet és ifjúság pályázat; Művészet és ifjúság bemutatótábor; művészeti főiskolások szentendrei találkozói 1978, 1979, 1981-ben; népművészek tokkaji alkotótábor) szerveztünk, elősegítettük a fiatal művészek bemutatkozását. A KISZ-díj rangos eszköze lett a művészi és közművelődési munka elismerésének is.

f) A *KISZ központi művészegyüttes* 23 csoportja átlagosan évi ezer előadást tartott, öt év alatt összesen 5492 nyilvános fellépésen szerepelt. Emellett új feladatokat vállalt a fiatal művészek (elsősorban zenészek és szórakoztató művészek) bemutatásában és támogatásában, az amatőr művészeti mozgalom és a hivatásos művészek kapcsolatainak megteremtésében, az ifjúsági szórakoztató programok új típusainak kialakításában. Az együttesnek 1975-ben 770, 1980-ban 1230 tagja volt.

g) Ifjúsági szövetségünk IX. kongresszusán pártmegbízatként kaptuk, hogy segítsük a *testedzés, az ifjúsági tömegsport* fellendítését. Az *Edzett ifjúságért* tömegsportmozgalom bevezetése jelentős javulást eredményezett az ifjúsági tö-

megsport területén. Nőtt a sportoló fiatalok száma. 1978-ban 200 738 fő, 1980-ban pedig már 408 480 fő teljesítette a mozgalom követelményeit. Évente 120 ezer fiatal vesz részt a *tábori tízpróba* akcióban. Az 1980-as moszkvai olimpia jegyében hirdettük meg a nagy érdeklődést kiváltó *Aranyjelvényesek az olimpiára* akciót. Közel 20 ezer fiatal kapcsolódott be az akcióba, és az összetett magas követelményeket 2215 fő teljesítette. 1979-ben 5400, 1980-ban már 7200, a mezőgazdaságban, valamint az erdő- és fagazdaságban dolgozó fiatal kapcsolódott be a *Legerősebb, legügyesebb* elnevezésű tömegsport-vetélkedőbe.

Az elmúlt évek szemléletformáló munkája eredményeképp nőtt a sportoló egyetemista, főiskolás fiatalok száma. Az intézmények többségében sikeresen zajlik a központi kezdeményezésre beindult *egyetemi, főiskolai tömegsport kupaverseny*.

Ifjúsági szövetségünk mozgósította a fiatalokat a különböző évfordulók tiszteletére meghirdetett, illetve a társszervek által szervezett tömegsport- és turisztikai eseményekre is. A *falusi spartakiádokon* évente a halmozott adatok szerint közel 300 ezren, a *munkahelyi spartakiádokon* több mint 700 ezren vettek részt.

h) A beszámolási időszakban figyelmet fordítottunk a *képzett sportvezetők* számának növelésére. A sportszervek rendezésében lebonyolított sportszervezői, játékevezetői, túravezetői tanfolyamokon több mint 5000 — többségében KISZ-es — sportfelelős, a KISZ-iskolák 6 hetes sportvezető tanfolyamain mintegy 1300, az éves felkészítések keretében több mint 10 ezer fiatal képzésére került sor.

A *sportolás tárgyi feltételeinek* országos méretű javítását társadalmimunka-akciók, kommunista műszakok szervezésével segíti ifjúsági szövetségünk. Az elmúlt öt évben mintegy 2500-zal immár 16 ezerre nőtt a sportlétesítmények száma. Az eredmények ellenére közel 600 iskolában még ma sincs tornaterem, tornaszoba, illetve sportudvar.

i) Az *ifjúsági turizmus* területén az elmúlt időszakban kibővültek és teljesebbé váltak a különböző ifjúsági rétegeket mozgósító formák. Az országjáró diákköröknek 45 ezer tagja van és találkozóikon évente több mint 10 ezer fiatal vesz részt. Egyre növekszik az évente megrendezésre kerülő egyetemi—főiskolai találkozón részt vevők száma; 1977-ben 450 fő, 1980-ban pedig már ezer fő jelent meg a rendezvényen. A dolgozó fiatalok kempingtalálkozói is jelentős számú fiatal mozgósítanak.

Probléma az alapvető sportszerek magas ára, gyenge minősége. A gondokat enyhíti az Ezerester és Úttörő Bolt Vállalat által 1977-ben létrehozott Ifjúsági turisztikai kölcsönző szolgálat, amely 11 megyében, 14 helyszínen 20-féle sportfelszerelést és turisztikai eszközt biztosít.

j) Erősödött befolyásunk a *sportegyesületekben* és az *élsportolók* körében is. 75 sportegyesületben 155 KISZ-alapszervezet tevékenykedik.

A moszkvai olimpiára készülő sportolók felkészítését a kereteken belüli KISZ-csoportok létrehozásával, patronálásával, olimpiai klub megszervezésével és az edzőtáborok szabadidős programjainak változatosabbá tételével segítettük.

Az olimpiai előkészítésben és a lebonyolításban jelentős feladatokat vállaltak és teljesítettek a magyar vállalatok, illetve azok KISZ-szervezetei is. Helyi védnökségek szervezésével, az *Olimpiai szállítási lánc* akció megvalósításával

járultak hozzá a szerződésekből foglalt kötelezettségek jó minőségű, határidőre történő teljesítéséhez.

6. Nemzetközi tevékenység

a) A KISZ IX. kongresszusa óta eltelt időszakban ifjúsági szövetségünk nemzetközi munkáját — a kongresszus határozatának megfelelően — a Magyar Szocialista Munkáspárt külpolitikájának céljaival összhangban végezte. Jelenleg 93 ország 182 ifjúsági szervezetével tartunk fenn élő kapcsolatot. Tovább erősítettük kapcsolatainkat a *szocialista országokban működő testvérszervezetekkel*. Megkülönböztetett figyelmet fordítottunk a Lenini Komszomollal folytatott együttműködésünkre. Az 1975-ben aláírt együttműködési megállapodásunkat maradéktalanul és sikeresen teljesítettük, és 1980-ban újabb hosszútávú barátsági és együttműködési szerződés keretében rögzítettük további közös feladatainkat. Fiatalfjaink és ifjúsági szervezeteink barátságát jól demonstrálta az 1977-ben Leningrádban megrendezett II. Szovjet—magyar ifjúsági barátságfesztivál.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a szocialista gazdasági integráció hatékony megvalósítása érdekében folyó munka ránk eső részének színvonalas elvégzésére. Tovább fejlődtek kapcsolataink a bolgár, a csehszlovák, a jugoszláv, a koreai, a kubai, a lengyel, a mongol, az NDK, a román és a vietnami testvérszervezetekkel. A rendszeres delegáció- és tapasztalatcserék jól szolgálták a KISZ-munka továbbfejlesztését. Különös gondot fordítottunk az indokínai szocialista országok — elsősorban a vietnami nép és ifjúság — erkölcsi, politikai és anyagi támogatására, mellyel mind a háborús károk helyreállítását, mind pedig az új, kínai fenyegetéssel szembeni hatékony fellépésüket igyekeztünk elősegíteni. Kapcsolatot és együttműködést alakítottunk ki a Laoszi Népi Forradalmi Ifjúsági Szövetséggel és a Kambodzsi Ifjúsági Szövetséggel.

A beszámolási időszakban a KISZ 151 delegációt küldött a szocialista országokbeli testvérszervezetekhez, és 129 delegációjukat látta vendégül.

Az elmúlt öt évben a kölcsönös szolidaritás elvének megfelelően erősítettük együttműködésünket a *fejlett tőkésországokban működő testvérszervezetekkel*. Lehetőségeinkkel összhangban sokoldalú politikai, erkölcsi és anyagi támogatást nyújtottunk a társadalmi haladásért, a gyökeres társadalmi változásokért, valamint a monopoltőke hatalma ellen harcoló munkásifjúság jogainak biztosításáért vívott küzdelmükhöz.

Tovább szélesedtek és gazdagodtak kapcsolataink az *Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában* működő testvérszervezetekkel, a nemzeti felszabadítási mozgalmak ifjúsági osztagaival és más haladó, nemzeti demokratikus ifjúsági szervezetekkel. E három kontinens különböző ifjúsági szervezeteinek meghívására 26 delegációt küldtünk és 79 delegációt fogadtunk hazánkban. Együttműködésünk során megkülönböztetett figyelmet fordítottunk a társadalmi fejlődés szocialista típusú útján járó országok ifjúsági szervezeteivel való kapcsolatainkra: így bővült és gazdagodott együttműködésünk az Afganisztáni Népi Demokratikus Ifjúsági Szövetséggel, az angolai MPLA Ifjúsági Szervezetével, az Etióp Forradalmi Ifjúsági Szövetséggel, a Jemeni Szocialista Ifjúsági Szövetséggel, a Kongói Szocialista Ifjúsági Szövetséggel, a Mozambiki Ifjúsági Szövetség-

gel és a nicaraguai Sandinista Ifjúsági Szövetséggel. Változatlanul feladatunknak tartottuk a különösen nehéz körülmények között harcoló testvérszervezetek — így a fasizmus ellen küzdő chilei, a fajüldözés ellen harcoló dél-afrikai kommunisták és más haladó erők — erkölcsi, politikai és anyagi támogatását.

A beszámolási időszakban elvi alapokon, elsősorban az enyhülési folyamat megőrzése és elmélyítése, az európai biztonság megszilárdítása, a leszerelés ügyének előmozdítása érdekében a párbeszéd és az együttműködés szélesítésére törekedtünk a *szocialista és a szociáldemokrata ifjúsági szervezetekkel*. E téren legeredményesebb az együttműködésünk a Finn Központi Szociáldemokrata Ifjúsági Szövetséggel és az NSZK-beli Ifjúsosocialistákkal. Kapcsolatfelvételre került sor többek között az angol, a dán, a holland, az NSZK-beli és a svéd nemzeti ifjúsági tanácsokkal. A beszámolási időszakban a fejlett tőkésországokban működő, nem kommunista ifjúsági szervezetek meghívására 92 delegációt kültünk, és hazánkban fogadtuk e szervezetek 102 küldöttségét.

Különösen intenzíven fejlődtek kapcsolataink a francia, a finn, az NSZK-beli, az olasz, valamint az osztrák ifjúsági szervezetekkel.

b) A beszámolási időszakban ifjúsági szövetségünk képviselői 76 nemzetközi rendezvényen vettek részt külföldön, és 38 nemzetközi ifjúsági rendezvénynek voltunk házigazdái.

Különös jelentőséget kapott az *európai béke és biztonság* megszilárdításáért folytatott munkánk. Több nagyjelentőségű, céljaink megvalósítását szolgáló nemzetközi ifjúsági tanácskozásnak adtunk otthont: 1977-ben és 1979-ben az európai ifjúsági szervezetek konzultatív tanácskozásának, 1978-ban az Európai ifjúsági leszerelési konferenciának.

A KISZ kezdeményező szerepet játszott az európai ifjúsági együttműködés „struktúrája” megalakítását célzó politikai előkészítő munkában. Budapesten került sor az Európai ifjúsági együttműködés keretszervezete alakuló ülésére és I. konzultatív tanácskozására. Ifjúsági szövetségünknek a politikai előkészítésben végzett aktív tevékenységéről, a budapesti rendezvény színvonalas lebonyolításáról elismerően szóltak a résztvevők. A KISZ megbízást kapott, hogy a következő konzultatív tanácskozásig lássa el a keretszervezet technikai titkárságának feladatait.

Fiataljaink felkészülten, nagy politikai felelősséggel vettek részt 1976-ban a varsói Európai ifjúsági és diáktalálkózón és a XI. Világifjúsági és diáktalálkózón Havannában, ezzel is tovább növelve hazánk és a KISZ nemzetközi tekintélyét, megbecsülését.

Az elmúlt öt év során is aktívan vettünk részt a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség és a Nemzetközi Diákszövetség valamennyi jelentős kezdeményezésében; Ifjúsági szövetségünk nemzetközi elismerését jelentette, hogy a DIVSZ X. közgyűlése 1978 márciusában a KISZ képviselőjét választotta meg a főtitkári tisztségre.

A Nemzetközi Diákszövetség 1977-es szófiai és 1980-as berlini kongresszusai megerősítették szervezetünket az NDSZ titkárságban betöltött titkári funkciójában. A Gyermek- és Serdülőkori Mozgalmak Nemzetközi Szövetsége (CIMEA) V. közgyűlése (1978. Berlin) ugyancsak megerősítette szervezetünket a főtitkári tisztségben.

IV. A KISZ-VÁLLALATOK

Az ifjúsági szövetség tevékenységét eredményesen segítették és egészítették ki a KISZ vállalatai. Jelenleg négy vállalatunk van. Ezek az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat, az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda, az Ezermester és Úttörő Bolt Vállalat és a Hotel Ifjúság.

a) Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

A vállalat tevékenysége tovább fejlődött az elmúlt öt esztendőben. Az ifjúsági és gyermeklapok megjelentetése mellett munkájában nagyobb súlyt kapott a különböző mozgalmi kiadványok, politikai képzési anyagok színvonalas elkészítése és a szervezetekhez történő eljuttatása.

A beszámolási időszak során tevékenységük fontos részét jelentette a különböző ifjúságmozgalom-történeti összeállítások, a mozgalom jelentős alakjai életrajzának kiadása.

A KISZ- és az úttörőkiadványok adatai*

	1976	1977	1978	1979	1980
Kiadványok száma	100	124	150	203	125
Terjedelem (A/5 ívben)	368	593	565	866	520
Példányszám (1000 db)	2671	4736	5017	5047	3067

Megjegyzés: * Az elmúlt öt évben 55 plakát jelent meg, összesen kb. 600 ezer példányban.

A vállalat gondozásában 1 napi, 6 heti, 31 havi és 25 időszakos lap jelenik meg, ezek közül 17 ifjúsági lap.

Az ifjúsági és gyermeklapok átlagos nyomott példányszáma
(ezer darabban)

Lapok	1976	1977	1978	1979	1980
Magyar Ifjúság	272,3	290,6	298,3	269,1	253,9
Pajtás	192,6	317,3	377,0	342,3	307,5
Ifjúkommunista	48,3	45,0	48,9	35,8	23,7
Ifjúsági Magazin	191,3	194,0	215,8	218,6	224,6
Világ Ifjúsága	83,0	89,8	143,7	175,3	197,6
Ezermester	211,4	214,0	207,2	167,6	154,0
Úttörővezető	26,1	28,9	29,3	26,3	22,5
Kisdobos	238,4	264,6	281,5	271,9	263,3
Dörmögő Dörmötör	200,0	235,7	261,8	271,7	288,0
Órsvezető	50,5	61,0	60,8	57,1	52,6
Delta	65,6	66,4	62,2	50,7	42,2
Füles	494,7	576,7	644,7	643,7	650,4
Mozgó Világ	6,2	5,8	6,1	6,6	6,2

b) Az *Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda* belföldi és nemzetközi forgalmának szervezésével segítette a fiatalok hasznos szabadidő-eltöltését, az egészséges életmód kialakítását, valamint a turizmus eszközeivel szolgálta a hazafias és internacionalista nevelést.

Belföldi forgalom	1976 ezer	1980 főben	Nemzetközi forgalom	1976 ezer	1980 főben
Belföldi idegenforgalom összesen:	573	679	Kiutazott fiatalok összesen:	63	88
Ebből: — utazás	158	209	Ebből: szoc. orsz.-ba nem szoc. orsz.-ba	60	81
— üdültetés	57	53	orsz.-ba Szovjet-unióba	3	7
— rendezvény	91	93		14	16
— egyéb	267	324	Beutazó fiatalok összesen:	72	84
Üdültetésből AIB-akcióban	38	33	Ebből: szoc. orsz.-ból nem szoc. orsz.-ból	64	73
			orsz.-ból Szovjet-unióból	8	11
				13	15

A hagyományos ifjúsági rendezvények — szegedi, soproni, duna-kanyari stb. ifjúsági napok — mellett egyre jelentősebb részt vállalt a KISZ központi és területi tömegsport- és turisztikai akcióknak előkészítésében és lebonyolításában. Az elmúlt évek egyik legjelentősebb eredménye volt, hogy a sportturisztika — a hagyományos belföldi tevékenység dinamikus fejlődése mellett — az iroda munkájának meghatározó elemévé vált. A belföldi kínálat elsősorban tematikus és tanulmányi kirándulásokkal, politikai évfordulókhoz, történelmi, munkásmozgalmi emlékhelyekhez kapcsolódó túrákkal bővült.

A szocialista országok utazási irodáival megvalósuló forgalom az iroda össz-forgalmának mintegy 80 százalékát képviseli. Nemzetközi forgalmában kiemelt jelentősége van a nemzeti és nemzetközi évfordulók alkalmából utaztatott csoportok, a barátságvonatok és testvérvárosi csoportok politikai, szakmai programja szervezésének. Az iroda aktív tevékenységet fejt ki a nemzetközi turisztikai szervezetekben, amellyel a magyar fiatalok egyéni és csoportos utazásához biztosít kedvezményeket.

A forgalom növekedésével arányosan fejlődött az *Express* kezelésében levő, az ifjúsági turizmus rendelkezésére álló szálláshelyek színvonala.

Befejeződött a verőcemarosi nemzetközi üdülőttelep rekonstrukciójának II. üteme, felépült a balatonföldvári Juventus Szálloda, megkezdte részleges üzemelését a velencei-tavi kirándulóközpont. Befejezéséhez közeledik a balatonföldvári 640 férőhelyes ifjúsági szálloda építése, a kőszegi ifjúsági turistaház átalakítása, valamint a belföldi üdülőtáborok korszerűsítése. A mintegy 6000 kollégiumi férőhellyel az iroda saját és bérelt szálláskapacitása eléri a 10 ezer férőhelyet. Fejlődött a vállalat autóbuszparkja, 40 db panorámás autóbusz segíti a belföldi és nemzetközi forgalom zavartalan lebonyolítását.

Tovább bővült a kirendeltségi hálózat, a 19 megyei kirendeltségen kívül 16 idegenforgalmilag kiemelt városban és Budapesten működik fiókiroda.

c) Az *Ezermester és Úttörő Bolt Vállalat* évek óta egyenletesen fejlődő munkát végez. A vállalat éves árbevétele az elmúlt öt év alatt megkétszereződött és ma már meghaladja az egymilliárd forintot. A vállalat tevékenységi köre nagymértékben kiszélesedett. Az alapfeladatok — mozgalmi, egyenruházati ellátás, barkács-, lakásfelszerelés és egyéb hobycikkek forgalmazása — mellett ma már jelentős szolgáltató tevékenységet is folytat. Beindult és a bolthálózat fejlesztésével párhuzamosan folyik a barkácműhelyek, valamint az Ifjúsági turisztikai kölcsönző szolgálat országos hálózatának kiépítése. Ezen túl a vállalat kiállítások, bemutatók, kihelyezett árusítások szervezésével is hozzájárul a mozgalmi feladatok, akciók népszerűsítéséhez. Tevékenységének elismeréseként 1980-ban — több oklevél és dicséret után — elnyerte a Kiváló Vállalat kitüntető címet. Az elmúlt időszak gazdasági eredményeit szemléltető táblázatban foglaltuk össze.

	1976	1980
Hálózati alapterület (m ²)	6 345	14 792
Létszám (fő)	364	648
Árbevétel (m Ft)	561	1 047
Nyeresség (m Ft)	24,5	27,0
Jövedelmezőségi mutató (%)	4,4	9,15

d) A *Hotel Ifjúság* az ifjúsági turizmus legfontosabb fővárosi bázisa, amely az Express Ifjúsági és Diák Utazási Irodával együttműködve évente mintegy 30—35 ezer magyar és külföldi fiatalt lát vendégül, kulturális, pihenési és szórakozási lehetőséget biztosítva számukra. Az elmúlt időszak jellemző gazdasági adatait táblázatban foglaltuk össze.

	1976	1980
Létszám (fő)	145	192
Árbevétel (e Ft)	20 834	39 317
Eredmény (e Ft)	—161	6 317
Szállodai kap. kihaszn. (%)	92	87,8

V. A KISZ KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK IRÁNYÍTÓ TEVÉKENYSÉGE

A központi bizottság a IX. kongresszus határozatainak szellemében, az ott meghatározott feladatok alapján és azok végrehajtása érdekében végezte munkáját. Tevékenysége megfelelt a szervezeti szabályzat előírásainak. A központi bizottság tagjai a testület ülésain túl helyszíni segítő-ellenőrző munkát végeztek a határozatok egységes értelmezése és eredményes végrehajtása érdekében. Kapcsolatot tartottak az őket delegáló megyei KISZ-bizottságokkal, információikkal segítették saját KISZ-szervezetük munkáját.

A központi bizottság tagjai több alkalommal tájegységi csoportos értekezleteken vettek részt a nagyobb horderejű központi határozatok előkészítésében. Delegációk tagjaiként külföldön képviselték a KISZ-t és a magyar ifjúságot.

Az intéző bizottság és a titkárság előkészítette a központi bizottság elé kerülő napirendeket és szervezte a határozatok végrehajtását. Ennek érdekében rendszeresen ülésezett; a beszámolási időszakban az intéző bizottság 118, a titkárság pedig 134 ülést tartott. 1979-ben elkészült a központi bizottság új székháza, amely 1980 januárjától biztosítja a központi bizottság, az intéző bizottság, a titkárság, a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa és Elnöksége, valamint a központi apparátus munkájának optimális feltételeit.

A központi bizottság ülései

A központi bizottság a beszámolási időszakban 32 ülést tartott. A testület rendszeresen tájékoztatást kapott az MSZMP Központi Bizottsága üléseiről, valamint az intéző bizottság és a titkárság két központi bizottsági ülés között végzett munkájáról. Ezekon kívül a beszámolási időszakban az alábbi napirendi pontok meg tárgyalására került sor:

1976. július 2.

1. A magyar delegáció vezetőségének tájékoztatója a Varsóban megtartott Európai ifjúsági és diáktalálkozóról, valamint a delegáció tevékenységéről.
2. Döntött a központi bizottság mellett működő tanácsok személyi összetételéről és vezetőiről.
3. Határozott a központi bizottság 1976/77-es mozgalmi év első félévi üléstervéről; a KB mellett működő tanácsok által meg tárgyalandó napirendekről.

1976. november 9.

1. Tájékoztató a szocialista országok ifjúsági szervezeteinek moszkvai konzultációjáról.
2. A KISZ 1977/78-as mozgalmi évre szóló akcióprogramja (dolgozói, tanintézeti KISZ-szervezetek számára).
3. Döntött a XI. Világifjúsági és Diáktalálkozó hazai előkészületeiről és a Nemzeti Előkészítő Bizottságról.
4. Határozott az országos KISZ-értekezlet és a területi küldöttgyűlések összehívásának, képviselőinek, valamint a KISZ-bizottságok, -vezetőségek tisztviselői megválasztásának rendjéről.

1976. december 7.

1. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség IX. kongresszusa határozatainak végrehajtását szolgáló intézkedési tervének, valamint a KISZ Központi Bizottsága 1978 májusáig terjedő időszakra szóló üléstervének elfogadása.
2. Tájékoztató a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom időszerű kérdéseiről, a KISZ 1976. évi nemzetközi tevékenységéről és 1977. évi feladatairól.

1977. február 9.

1. Jelentés az ifjúsági tömegsport és turizmus helyzetéről. A KISZ feladatai az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalomban és az ifjúsági turizmus fejlesztésében.

1977. április 20.

1. A nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdései.
2. Jelentés az 1977. évi forradalmi ifjúsági napokról.

1977. június 24.

1. Jelentés a tavaszi taggyűlések és a munkahelyi, tanintézeti küldöttgyűlések tapasztalatairól.
2. Jelentés az 1976/77. évi ifjúsági parlamentek tapasztalatairól.

1977. szeptember 13.

1. A nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdései. Jelentés a II. Szovjet—magyar ifjúsági barátságfesztiválról.

1977. október 27—28.

1. A KISZ Központi Bizottságának intézkedési terve az MSZMP Központi Bizottsága „A hosszú távú külgazdasági politika és a termelési szerkezet fejlesztésének irányelvei” című határozatának végrehajtására.
2. A KISZ 1978/79. mozgalmi éves akcióprogramja.
3. Döntött az 1978. évi értékelő és vezetőségválasztó, illetve a mozgalmi évet indító alapszervezeti taggyűlések, valamint a küldöttgyűlések megtartásáról.
4. A KISZ feladatai az ifjúság érdekeinek képviselésében és védelmében.

1977. december 7.

1. Tájékoztató a nemzetközi helyzet, a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom időszerű kérdéseiről.
2. A fiatalok részvétele az 1977. évi népgazdasági terv teljesítésében, a jubileumi munkaversenyben.
A KISZ-szervezetek feladatai az 1978. évi népgazdasági feladatok megoldásában és a szocialista munkaverseny továbbvitelében.
3. a) A központi bizottság 1978/79. mozgalmi éves ülésterve.
b) Az intéző bizottság határozata a központi bizottsági tagok tájékoztatásának rendjéről.

1978. március 17.

1. Tájékoztató a nemzetközi ifjúsági mozgalom időszerű kérdéseiről.
2. Jelentés a KISZ szakmunkástanulók körében végzett munkájának tapasztalatairól. Az időszerű feladatok meghatározása.
3. Tájékoztató a XI. VIT hazai és nemzetközi előkészítésének állásáról, és az időszerű feladatok meghatározása.

1978. május 18.

1. Döntött a XI. VIT-re utazó magyar delegáció politikai feladatairól, összetételének főbb arányairól, valamint a delegáció vezetőségéről és tagjairól.
2. Tájékoztató az 1978. évi forradalmi ifjúsági napok tapasztalatairól.

1978. július 5.

1. Jelentés a KISZ 1977/78-as mozgalmi évre szóló akcióprogramja végrehajtásáról, valamint a tavaszi taggyűlések és küldöttgyűlések tapasztalatairól.
2. A központi bizottság mellett működő tanácsok személyi összetételének módosítása.

1978. október 24.

1. Jelentés a XI. VIT-ről, a magyar delegáció munkájáról, valamint a fesztivál hazai előkészítéséről.
2. Határozott az 1979. évi értékelő és vezetőségválasztó, illetőleg a mozgalmi évet indító taggyűlések, valamint a munkahelyi, tanintézeti, fegyveres erők- és testületekbeli küldöttgyűlések megtartásáról.

1978. november 22.

1. Tájékoztató a KISZ nemzetközi tevékenységének időszerű kérdéseiről.
2. A KISZ 1979/80. mozgalmi éves akcióprogramja.
3. A KISZ Központi Bizottsága 1979/80-as mozgalmi évre szóló ülésterve.

1978. december 8.

1. Döntött az országos KISZ-értekezlet összehívásáról és az előkészítéssel kapcsolatos fő kérdésekről.
2. A magyar kommunista ifjúsági mozgalom 60. évfordulójával kapcsolatos központi rendezvények programjának elfogadása.

1978. december 29.

A magyar kommunista ifjúsági mozgalom megalakításának 60. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a KISZ Központi Bizottsága.

1979. február 28.

1. Tájékoztató a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom időszerű kérdéseiről.
2. Jelentés a fiatal művészek társadalmi helyzetéről és a KISZ körökben végzett tevékenységéről. A KISZ feladatai a fiatal művészek körében végzett munka továbbfejlesztésében.

1979. május 2.

1. a) A központi bizottság jelentése a IX. kongresszus óta végzett munkáról és a további feladatokról.
b) Az országos KISZ-értekezlet napirendje, ügyrendje, forgatókönyve.

1979. május 20.

A KISZ Központi Bizottságának országos KISZ-értekezletet követő ülése.

1979. október 9.

1. A nemzetközi helyzet és belpolitikánk időszerű kérdései.
2. A KISZ feladatai az ifjúság hazafias és honvédelmi nevelésében, felkészítésében.
3. a) Egyes központi bizottsági határozatok hatályon kívül helyezése.
b) A központi bizottság mellett működő tanácsok személyi összetételének módosítása.
c) A KISZ-szervek személyi kérdésekben gyakorolt véleményezési jogkörének módosítása.

1979. november 9.

1. Döntött a KISZ 1980/81. mozgalmi évre szóló akcióprogramjairól és a KISZ-szervezeteknek szóló útmutatókról.
2. Határozott az 1980. évi értékelő, vezetőségválasztó, illetőleg tervező taggyűlések, valamint a munkahelyi, tanintézeti KISZ-küldöttgyűlések megtartásáról.

1980. január 24.

1. Az MSZMP Központi Bizottsága irányelvei a párt XII. kongresszusára.
A KISZ Központi Bizottsága állásfoglalása az MSZMP XII. kongresszusának irányelveiről.

1980. március 12.

1. Jelentés a KISZ-építés tapasztalatairól és további feladatairól.
2. Jelentés a KISZ-szervezetek párttagajánló tevékenységének tapasztalatairól.

1980. április 17.

1. Tájékoztató az MSZMP XII. kongresszusáról.
2. A KISZ feladatai az 1980. évi országgyűlési és tanácsi választások előkészítésében.
3. Tájékoztató a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom időszerű kérdéseiről, a KISZ nemzetközi tevékenységéről.

1980. július 4.

1. Állást foglalt az ifjúság szórakozásának néhány időszerű kérdéséről és döntött az ifjúsági szórakozás fejlesztésének fő irányairól.

1980. október 2.

1. Tájékoztató aktuális nemzetközi és belpolitikai kérdésekről.
2. Egyes központi bizottsági határozatok hatályon kívül helyezése.

1980. október 30.

1. Határozott a KISZ X. kongresszusának összehívásáról, a kongresszusi felkészülés feladatairól.
2. A KISZ 1981. évi akcióprogramja.
3. A központi bizottság ülésterve a KISZ X. kongresszusáig terjedő időszakban.

1980. november 19.

1. A KISZ Központi Bizottsága kongresszusi levele.
2. Jelentés a KISZ lakóhelyi tevékenységének tapasztalatairól és továbbfejlesztésének feladatairól.

1980. december 3.

1. Személyi kérdések.

1981. február 24.

1. A központi bizottság által kiküldött bizottság jelentése az 1974. áprilisi határozat végrehajtásának tapasztalatairól, javaslatai a további feladatokra.
2. Jelentés a politikai képzés tapasztalatairól. Javaslat a politikai képzés időszzerű feladataira, a propaganda és a vezetőképzés rendszerének továbbfejlesztésére.

1981. március 30.

1. A KISZ X. kongresszusa határozattervezete.

1981. május 11.

1. Javaslat a KISZ X. kongresszusának szóbeli beszámolójára.
2. Javaslat a KISZ X. kongresszusának határozattervezetére.
3. Javaslat a KISZ X. kongresszusának ügyrendjére, időrendjére, előadóira és munkabizottságaira.
4. Javaslat a KISZ 1981/82. évi akcióprogramjára a tanintézeti KISZ-szervezetek számára.

A KISZ vezető testületeinek fontosabb állásfoglalásai társadalmi, szociálpolitikai és ifjúságpolitikai kérdésekben

- A KISZ Központi Bizottsága 1980. I. 24-én állást foglalt a „Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága irányelvei a párt XII. kongresszusára” című dokumentumról;
- Az intéző bizottság 1978. IV. 13-án állást foglalt a „Jelentés az MSZMP KB 1970. február 18—19-i ifjúságpolitikai határozata végrehajtásának helyzetéről, a KISZ pártirányításáról” című előterjesztés tervezetéről;
- Az intéző bizottság 1978. VI. 8-án állást foglalt az ifjúsági turizmus továbbfejlesztéséről szóló ÁIB előterjesztés tervezetéről;
- Az intéző bizottság 1978. XI. 23-án állást foglalt az ÁIB munkájáról, az állami ifjúsági munka néhány tapasztalatáról és a további feladatokról szóló javaslatról, valamint a hatodik ötéves tervidőszak főbb ifjúságpolitikai feladatairól szóló javaslatokról;
- Az intéző bizottság 1978. IX. 14-i állásfoglalása az MSZMP Központi Bizottsága 1972-es oktatáspolitikai határozata végrehajtásának főbb tapasztalatairól és az időszzerű feladatokról szóló előterjesztéssel kapcsolatban;
- Az intéző bizottság 1979. X. 25-én állást foglalt a „Javaslat a VI. ötéves tervidőszak ifjúságpolitikai koncepciójára” című ÁIB titkársági előterjesztéséről;

- Az intéző bizottság 1979. XI. 29-i állásfoglalása az 1980. évi népgazdasági terv tervezetéről;
- Az intéző bizottság 1980. II. 28-i állásfoglalása az országos településhálózat-fejlesztési koncepcióról szóló kormányhatározat módosítására az ÉVM által készített minisztertanácsi előterjesztés tervezetéről;
- Az intéző bizottság 1980. IV. 24-én állást foglalt az ifjúságpolitika tudományos megalapozását szolgáló kutatások MTA tárcaszintű főirányának közép-távú tervjavaslatáról;
- Az intéző bizottság 1980. IX. 4-i állásfoglalása a lakásellátás hatodik ötéves tervi fejlesztési céljairól, pénzügyi feltételeinek továbbfejlesztéséről;
- Az intéző bizottság 1980. IX. 25-i állásfoglalása a hatodik ötéves népgazdasági terv irányelveiről;
- Az intéző bizottsága 1980. XII. 18-i állásfoglalása a központi ifjúsági alap működéséről, az V. ötéves terv tapasztalatairól, a VI. ötéves tervidőszak feladatairól.

A KB mellett működő tanácsok tevékenysége

A központi bizottság irányító munkáját, a döntések szakszerű előkészítését, végrehajtásuk szervezését, ellenőrzését eredményesen segítették a KB mellett működő tanácsok.

Az *Ifjúmunkás tanács* foglalkozott az iparban, építőiparban, a kereskedelemben és a szolgáltatások területén dolgozó fiatalok helyzetének vizsgálatával. Vizsgálta a KISZ vezető testületei, az állami és szakszervezeti szervek elé kerülő dokumentumokat. Megtárgyalta az éves akcióprogramok végrehajtásának tapasztalatait. Foglalkozott a fiatalok feladataival a munkavédelemben, az állami és társadalmi ellenőrzésben. Napirendre tűzte a szocialista munkaverseny, a szakmai versenyek és az ifjúmunkások képzése továbbfejlesztésének feladatait, a védnökségek és a KISZ-építkezések további teendőit. Vizsgálta a munkásifjúság körében politikai befolyásunk növelésének lehetőségeit. Megtárgyalta az ifjúsági parlamentek tapasztalatait, valamint az Alkotó ifjúság pályázat helyzetét és továbbfejlesztésének feladatait. A tanács segítette az ifjúsági parlamentek lebonyolítását, figyelemmel kísérte a felvetett javaslatok megoldását. Ajánlásokat és módszertani segédanyagokat dolgozott ki a réteg előtt álló feladatok egységes értelmezésére és a végrehajtás segítésére.

A *Mezőgazdasági és falusi fiatalok tanácsa* segítette a réteget érintő vezető testületi határozatok előkészítését. Rendszeresen értékelt a mezőgazdasági üzemekben működő KISZ-szervezetek tömegbefolyását és szervezettségét. Elemezte a mezőgazdaságban, az élelmiszeriparban, az erdő- és fagazdaságokban dolgozó fiatalok helyzetét, s a főbb tapasztalatokat továbbította az érintett társszervezeteknek. Részt vett a fenti rétegekhez tartozó fiatalok érdekképviseleti elveinek kidolgozásában. Hozzájárult a lakóterületi KISZ-munka továbbfejlesztésére vonatkozó központi bizottsági határozat előkészítéséhez. A KISZ-szervezetek gazdasági munkájának segítése érdekében rendszeres tapasztalatcseréket szervezett.

Az *Értelmiségi fiatalok tanácsa* megtárgyalta az értelmiségi mikrorétegek helyzetét és a KISZ körökben végzendő munkájának további feladatait. Mind-

ezekkel jelentősen hozzájárult az értelmiségi mikrorétegekkel kapcsolatos vezető testületi határozatok meghozatalához. Figyelemmel kísérte és segítette az értelmiségi fiatalok szakmai fejlődését. Rendszeres tanácskozásokat szervezett a fiatal értelmiségiek mikrorétegei számára. Közreműködött az értelmiségi fiatalok részvételével lebonyolított tudományos konferenciák megszervezésében és lebonyolításában. Foglalkozott a felsőfokú szakemberszükséglet tervezésével, illetve a társadalom igényeinek megfelelőbb szakemberképzés lehetőségeivel. Javaslatokat és ajánlásokat dolgozott ki a fiatal értelmiségiek szervezett önképzésére és sajátos közművelődési akcióira.

Az *Egyetemi és főiskolai tanács* munkájának jelentős részét alkotta a réteget érintő vezető testületi jelentések, határozattervezetek előkészítése, illetve előzetes megvitatása. Módszertani segítséget nyújtott a szakmai tanulmányi, közművelődési és kollégiumi munka szervezéséhez. Állást foglalt többek között felsőoktatáspolitikai kérdésekben és a pályázati rendszer módosításával kapcsolatban. Elemezte és segítette az egyetemeken, főiskolákon folyó szakmai, tanulmányi, érdekvédelmi munkát, a párttaggá nevelő tevékenységet. Foglalkozott a rétegben folyó amatőr művészeti mozgalommal, szervezte a diákpolitikusok országos vétékdedőit. Évről évre tevékenyen részt vett az egyetemi, főiskolai titkári táborok megszervezésében.

A *Középszkolai és szakmunkástanuló tanácson belül* 1978-tól a réteg sajátosságainak megfelelően két szekció működik. Ez a differenciálás a tanács tevékenységében kedvezően érezteti hatását; javult a munka szakszerűsége és gyakorlatiassága. A tanács rendszeres információgyűjtő munkával segítette a központi testületek munkáját. A réteget érintő központi testületi előterjesztések többségét véleményezték. Foglalkoztak a pályaválasztás segítségének kérdéseivel, a szakmai—tanulmányi mozgalmak szakmunkásképző intézetekbe történő bevezetésével. Rendszeresen elemezték a szakmunkástanulók körében végzendő munka továbbfejlesztésére vonatkozó központi bizottsági határozat érvényesülését. Segítették a VI. országos diákszabvány lebonyolítását és az új középiskolai rendtartások kidolgozását. Rendszeresen foglalkoztak az országos diáknapi előkészítésével. Önálló feladatként látták el a művelődési miniszter által adományozott kiváló kollégiumi cím odaítélésének előkészítő munkáját.

A *Fiatal nők tanácsa* figyelemmel kísérte a párt központi bizottsága 1970-es nőpolitikai határozatának érvényesülését az ifjúsági szövetségben. Segítette a KISZ vezető testületeinek munkáját a fiatal nőkre vonatkozó ajánlások, javaslatok kidolgozásával, a központi apparátus nőpolitikai tevékenységének koordinálásával. Részt vett a Magyar Nők Országos Tanácsának munkájában, és rendszeres kapcsolatot tart az országos szintű állami és társadalmi szervek nő- és családpolitikával foglalkozó bizottságaival. Az FNT tevékenységében kedvező arány alakult ki a véleményező és az önálló javaslattevő, kidolgozó tevékenység között. 1979 novemberében az intéző bizottság elé terjesztették a KISZ nőpolitikai munkájának tapasztalatairól és a további feladatokról szóló jelentést, amely a megváltozott társadalmi—gazdasági körülményekhez igazította a KISZ nőpolitikai munkáját. Az FNT számos javaslatot tett a KISZ vezető testületeinek, elsősorban a gyermekgondozási segély továbbfejlesztésére és a nőkkel kapcsolatos munkaerő-gazdálkodást illetően.

A Honvédelmi nevelési tanács részt vállalt a hazafias—honvédelmi nevelő munkával kapcsolatos központi határozatok előkészítésében és végrehajtásának segítésében. Rendszeresen figyelemmel kísérte az Ifjú Gárda munkáját. Évente foglalkozott az Ifjú Gárda szaktáborok és szakalegység-találkozók tapasztalataival, a hivatásos honvéd-, határőr-, rendőrtiszti és tiszthelyettesi pályára irányító táborok programjával. Figyelemmel kísérte az Ifjú Gárda és az Úttörőgárda együttműködését.

A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése a KISZ X. kongresszusának

I.

A beszámolási időszakban ifjúsági szövetségünk társadalmi szerepe tovább növekedett; az állami és társadalmi szervezetek tevékenységében nagyobb szerepet kapott az ifjúsággal való foglalkozás. Jelentősen gyarapodtak az ifjúsági célokat szolgáló anyagi eszközök. A KISZ ma már milliárdos nagyságrendű eszközzel gazdálkodik, ami jó alapot nyújt politikai munkájához. Emellett a központi, tanácsi, vállalati és intézményi ifjúságpolitikai alapok is jelentős nagyságú anyagi forrást jelentenek az ifjúsági célok megvalósításához.

Az eszközök gyors ütemű bővülése kiemelte a KISZ gazdálkodásának jelentőségét. Ebbe az irányba hatott a népgazdaság fejlődése külső és belső feltételeinek nehezülése, s ennek nyomán a gazdálkodással szemben támasztott követelmények jelentős emelkedése.

A beszámolási időszakban e követelményekhez igazodva fejlődött a KISZ gazdálkodása. A KISZ szervei költségvetés szerint, tervszerűen gazdálkodnak. A rendelkezésre álló eszközök felhasználása célirányosabbá vált, és összességében jól szolgálja a KISZ politikai munkáját. Erősödött mozgalmunkban az a helyes szemlélet, amely szerint a politikai célok megfogalmazásánál is mérlegelni szükséges az anyagi következményeket. A rendelkezésre álló eszközöket ésszerűen, takarékosan, mozgalmi céljainkat legjobban segítő módon kell felhasználni.

A gazdálkodás jelentőségének növekedése fontosabbá tette a pénzügyi ellenőrző bizottságok tevékenységét is. Ellenőrző, segítő tevékenységükkel az anyagi eszközök célszerű, takarékos, a politikai munkát legjobban szolgáló felhasználását igyekeztek elősegíteni. Erre adott konkrét megbízást a KISZ IX. kongresszusa, amikor az ellenőrzések átfogó jellegét szorgalmazta, és kiemelte a politikai és a gazdasági munka összhangjának szükségességét.

II.

A szervezeti szabályzat szerint a központi pénzügyi ellenőrző bizottság (továbbiakban KPEB) feladata ellenőrizni az ifjúsági szövetség anyagi eszközeinek a politikai, mozgalmi tevékenységet szolgáló célokra való felhasználását, a központi bizottság és az alsóbb szintű bizottságok gazdálkodását. A KPEB a KISZ poli-

tikai határozatai és a központi bizottság akcióprogramjai alapján alakította ki ellenőrzési terveit. Tevékenységünket éves munkatervék és üléstervek alapján szerveztük meg.

A beszámolási időszakban átfogó, országos ellenőrzésekkel vizsgáltuk többek között az ifjúságpolitikai alapok képzését és felhasználását, az ifjúsági klubok működésének gazdasági kérdéseit, a KISZ-beruházások alakulását, a KISZ társadalmimunka-akcióit, a KISZ álló- és fogyóeszköz-gazdálkodását, a KISZ-alapszervezetek anyagi ellátottságát, az úttörőmozgalom gazdálkodási kérdéseit, valamint a KISZ politikai képzésének anyagi feltételeit.

Az átfogó jellegű ellenőrzések mellett korlátozott célú, meghatározott részterületre vonatkozó vizsgálatokat is folytattunk. Foglalkoztunk a KISZ-vállalatok tevékenységének több részterületével, a KISZ-vállalatokat érintő gazdasági szabályozás 1980. január 1-i általános változtatásának hatásaival, a központi bizottság egy-egy osztályának költségvetési gazdálkodásával, nagyobb rendezvények (pl.: VIT) elszámolásával, az egyetemi—főiskolai KISZ-szervezetek gazdálkodásával, a különböző ügyrendek korszerűsítésével.

A KPEB évről évre áttekintette a tervezés és a beszámolás időszakában a KISZ költségvetési gazdálkodását.

A beszámolási időszakban fejlődött munkamódszerünk. Jelentéseinket a korábbinál szélesebb információs bázis alapján állítottuk össze. Ebben jelentős szerepe van a megyei pénzügyi ellenőrző bizottságokkal való együttműködés erősödésének.

A KPEB saját munkatervének elfogadásakor mindig „ajánlást” is adott a megyei pénzügyi ellenőrző bizottságoknak. Ennek alapján átfogó, országos vizsgálatainak jelentős része a megyei pénzügyi ellenőrző bizottságok önálló — egységes, országos vizsgálati program alapján végzett — ellenőrzéseinek eredményeit is hasznosíthatta. Ezzel bizottságunk ereje megsokszorozódott. A KPEB-ben kialakított megyefelelősi rendszer, a megyei PEB-vezetők és a KPEB-tagok néhány együttes tanácskozása, közös részvétele a gazdasági osztály által szervezett országos továbbképző tanfolyamon — a már említett és más módszerekkel együtt — módot adott a központi és megyei pénzügyi ellenőrző bizottságok közötti rendszeres koordinációra és az ellenőrző munka színvonalának javítását szolgáló tapasztalatcserére. A megyei és az alsóbb szintű PEB-ek között is erősödött az együttműködés. Általános tapasztalat, hogy a beszámolási időszakban minden szinten fejlődött a pénzügyi ellenőrző bizottságok tevékenysége.

A KPEB megfelelő támogatást kapott munkájához a KISZ Központi Bizottságától, illetve annak végrehajtó testületeitől. Az ellenőrzésekről készített jelentéseinket számos esetben a titkárság, illetve az intéző bizottság is megtárgyalta. A vizsgálati jelentések, a KPEB helyzetelemzései és javaslati segítséget nyújtottak a politikai és gazdálkodási munka javításához: maguk is formálták a mozgalmi munka kereteit, és hozzájárultak a KISZ gazdálkodási rendszerének továbbfejlesztéséhez. Az intéző bizottság a KPEB véleményének ismeretében döntött a KISZ költségvetéséről, illetve az annak teljesítéséről szóló beszámoló jelentés elfogadásáról. Folyamatos kapcsolat alakult ki az MSZMP Központi Bizottságának illetékes osztályaival is.

Az elmúlt öt évben fejlődtek a KPEB nemzetközi kapcsolatai. 1978 májusában részt vettünk a szocialista országokban működő ifjúsági szövetségek ellen-

őrző bizottságai elnökeinek első konzultatív értekezletén Szófiában. Tevékenységünk elismerését jelenti, hogy az 1982-ben esedékes második értekezlet megrendezésére a KISZ KPEB-et kérték fel. Küldöttségünk tanulmányozhatta a szovjet és az NDK-beli testvérszervezetünk revíziós bizottságának munkáját. A nemzetközi tapasztalatcsere segít az ellenőrző munka szervezésének és módszereinek továbbfejlesztésében.

A KPEB az elmúlt öt évben alapvetően eredményes tevékenységet folytatott. Erre utalnak az ellenőrzési megállapítások hasznosulásai, a párt- és KISZ-szervek részéről egy-egy vizsgálat kapcsán elhangzott vélemények is. Ugyanakkor tevékenységünknek vannak hiányosságai, amelyek főként munkánk feltételrendszeréből, a szervezés és koordináció nehézségeiből adódnak.

Néhány ellenőrzésünk nem tudott alapos, mélyreható elemzést adni a vizsgált területről. Nekünk is többet kellett volna tenni azért, hogy megállapításaink, javaslataink döntő többségét hasznosítsák. Munkánk nem volt mindig egyenletes, választott testületünk tagjait nem tudtuk egyformán aktivizálni. A megyei PEB-ek egy részét még nem sikerült kellően bevonni a központi ellenőrző munkába. Ezek a tapasztalatok az ellenőrzési munka tartalmi jegyeinek erősítésére, a szervezési megoldások jobbítására hívják fel a figyelmet.

III.

A KISZ Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság vizsgálatainak legfontosabb megállapításai és következtetései az alábbiak:

1. A KISZ-szervek, -intézmények és az úttörőelnökségek költségvetésüket a KISZ Központi Bizottság akcióprogramjaival, az úttörőszövetség országos elnöksége rendezvénytervével, a politikai képzési tervekkel összhangban állították össze. A KISZ bevételei a tagdíjakból, a KISZ-vállalatok befizetéseiből és állami támogatásból származnak. A bevételekből az akcióprogramban szereplő rendezvényeket, a politikai képzést, a központi bizottság és a területi KISZ-bizottságok, valamint a KISZ-intézmények (pl.: KISZ-iskolák, vezetőképző- és úttörőtáborok) működését és az intézményhálózat fejlesztését finanszírozzák. A bevételek és kiadások a beszámolási időszak első három évében átlagosan évi 8 százalékkal, az utóbbi két évben a népgazdaság egészében érvényesülő folyamatok tükröződéseként csak mérsékeltebben, évi 5 százalékkal emelkedtek. A költségvetés előirányzatai minden évben megfelelő forrást biztosítottak a feladatok teljesítéséhez. Az 1979/80-as évben a pénzforrások elosztásában az alapszervezetek és KISZ-bizottságok munkájának támogatása kapott hangsúlyozottan figyelmet. A tervezett meghaladó pénzköltésre egyik évben sem került sor.

2. Az elmúlt időszakban korszerűsödtek a területi KISZ-szervek, illetve a központi bizottság gazdálkodását meghatározó előírások. 1980. január 1-től új ügyrend kiadására került sor. Az állami területen bekövetkezett változásokhoz igazodva — részben a KPEB kezdeményezésére — módosult az eszköz- és

bérgazdálkodás, valamint a munkaügyi szabályozás rendszere. Az iránymutatások alapján egyszerűsödött, áttekinthetőbbé vált a számviteli nyilvántartási rendszer, amely a jövőben jobb lehetőséget ad a gazdálkodás elemzésére.

A feladatokhoz jobban igazodó, rugalmas költségvetés-tervezési rendszer bevezetésével nőtt a gazdálkodók felelőssége. A változtatások hatására növekedett a területi KISZ-szervek önállósága, erősödött a gazdálkodási fegyelem.

A központi bizottság és a területi KISZ-szervek operatív gazdálkodásában, a pénzügyi bizonylati fegyelem területén említésre méltó hiányosságot a KPEB vizsgálatai nem tártak fel.

3. Az alapszervezetek, a vállalati és intézményi KISZ-bizottságok eszköz- és pénzgazdálkodásáról a KPEB-nek viszonylag kevesebb közvetlen tapasztalata van, a területi PEB-ek azonban rendszeresen foglalkoztak e kérdéssel.

Az alapszervezetek és a vállalati, intézményi KISZ-bizottságok pénz- és eszközgazdálkodása a korábbi időszakhoz képest javult. Jelentősen gyarapodott a KISZ-szervezetek vagyona. Az egyes ellenőrzésekor tapasztalhatóak voltak — főleg kisebb jelentőségű — szabálytalanságok, és sok helyen számottevőek a vagyonleltárak eltérései is. Mindez azzal van összefüggésben, hogy a társadalmi munkában dolgozó gazdasági felelősök egy része nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel, illetve elég jelentős a fluktuáció. A társadalmi tulajdon védelme szempontjából is megnyugtatóbb lenne a helyzet, ha az anyagi eszközök elszámolásával kapcsolatos teendőket az illető gazdasági egység apparátusának feladatává lehetne tenni. Olyan szabályozásra van szükség, amely nagyobb szakszerűséget biztosít, ugyanakkor csökkenti a KISZ-szervezetekre és -alapszervezetekre háruló adminisztratív terheket.

Az úttörőszövetség gazdálkodása jól szolgálta a KISZ éves akcióprogramjaiban és az évi úttörőprogramokban konkretizált célok megvalósítását. A KISZ-bizottságok költségvetésébe beépülnek az úttörőmunka feladatai és ezek anyagi feltételei. Ezenkívül évenként számottevő összeget jelentenek a tanácsok által nyújtott támogatások is. Az úttörőházak tanácsi kezelésbe vétele általában jobb működési feltételeket teremtett. Az úttörőházak korszerűsítése azonban lassan halad.

Társadalmi összefogásból évről évre új csapat- és váltótáborok létesültek, de ezek működési feltétele nincs minden esetben biztosítva. Az anyagi lehetőségek előzetes felmérésekor az úttörőelnökségeknek körültekintőbb munkát kell végezniük.

4. A KPEB 1976-ban több száz vállalatra, intézményre, tanácsra kiterjedő országos vizsgálatot folytatott az ifjúságpolitikai alapok képzésével, felhasználásával kapcsolatban. Alapvető megállapítás az, hogy az alapok rendszerükben hozzájárulnak az ifjúság neveléséhez, a fiatalok szabad idejének kulturált eltöltéséhez. Ugyanakkor a vizsgálatok számos hiányosságot is feltártak, így az ifjúsági kedvezmény formái sok esetben merevvé, túlzottan kötötté váltak, egyre növekvő adminisztratív feladatokkal. A tanácsi folyószámlákon levő pénzeszközök képzésére és felhasználására nincs kialakult egységes gyakorlat, az elszámolás igen különböző és bürokratikus. A vállalati és intézményi ifjúságpolitikai alapokra vonatkozó szabályozás már idejétmúlt, ezért egységes és részletes szabályok szükségesek, valamint tisztázni kell az ifjúsági

törvény végrehajtását szolgáló intézkedési tervek és az ifjúságpolitikai alapok konkrét összefüggését.

A vizsgálati jelentést és a javaslatokat a KISZ KB Titkársága is megtárgyalta. A KPEB javaslatát is figyelembe vette a KISZ KB, illetve az Állami Ifjúsági Bizottság (a továbbiakban ÁIB), amikor az ifjúsági turisztikai és kulturális kedvezményrendszer működésének rendjét, a kedvezmények korszerűsítését, a felhasználások céljait, illetve módszereit 1981. január 1-től módosította.

A vállalati, intézményi ifjúságpolitikai alapok, valamint a tanácsi ifjúságpolitikai folyószámlák képzési-felhasználási szabályozását az ÁIB jelenleg vizsgálja fölül, s a korszerűsítésnél a KPEB álláspontját is hasznosítják. Az új szabályozással párhuzamosan előkészítés alatt áll a KISZ KB útmutatója az ifjúságpolitikai alapokkal, folyószámlákkal kapcsolatos KISZ-es feladatok elvégzéséhez.

5. A politikai képzés feltételei jelentős mértékben javultak a IX. kongresszus óta. A kiépült országos hálózatot alkotó 16 KISZ-iskola fele az elmúlt öt évben kezdte meg működését. Jó színvonalú az oktatás technikai és szemléltetőeszközökkel való ellátottsága. A KISZ költségvetésében dinamikusan bővülő eszközök teszik lehetővé a képzési tervek megvalósítását.

A KPEB vizsgálata megállapította, hogy a meglévő jelentős értékű eszközállomány megőrzése, folyamatos szintentartása és szerény bővítése mellett a feltárható tartalékok hasznosítása e területen is hozzájárulhat a politikai feladatok végrehajtásának és a képzés színvonalának javításához. Többek között tartalékok vannak a politikai képzési bázisok és a KISZ-iskolák kihasználásában. A KISZ KB a politikai képzési rendszer továbbfejlesztésében hasznosította a KPEB-vizsgálat általános és konkrét észrevételeit, javaslatait.

6. Az ifjúsági klubok többségét — a társadalmi munkamegosztásnak megfelelően — más szervezetek működtetik, csak egy kisebb részüknek fenntartója a KISZ. A KISZ-es kluboknál általában szabályozottan, a gazdasági ügyrend előírásainak megfelelően folyik a gazdálkodás, de itt is előfordulnak esetenként bizonytalanságok, kisebb hiányosságok. Figyelembe véve az ifjúságpolitikai alapok felhasználásának lehetőségeit, valamint a KISZ pénzeszközeit, biztosítani lehet a jelenleginél nagyobb mértékű anyagi ellátást ezen a területen; ilyen keretek között is célozva a mozgalmi-politikai munka tartalmi erősítését.

7. A KISZ az elmúlt öt évben számos beruházás megvalósításával gyarapította a szövetség politikai munkáját segítő eszközállományt. 1976 óta nyolc KISZ-iskola készült el, megépült a központi bizottság új székháza, emellett a KISZ-vállalatok tevékenységét is számos új fejlesztés segítette. Növekedett az eszközállomány felújításának és karbantartásának szerepe, ehhez jól funkcionáló rendszert dolgoztak ki.

A KISZ-beruházásokat is többnyire az állami beruházásoknál általánosan érvényesülő hiányosságok jellemzik, azzal együtt, hogy a beszámolási időszak második felében az e területen végzett munka színvonala javult. A beruházások előkészítése azonban még nem megfelelő, emellett a tervezetthez képest sokszor jelentős költség- és határidő-eltérések adódnak a kivitelezés során.

8. A KISZ-vállalatok tevékenységükkel közvetlenül segítik a KISZ politikai munkáját. Lényegében a gazdasági szabályozási rendszer általános előírásainak megfelelően végzik tevékenységüket, és így befizetéseikkel gyarapítják a KISZ költségvetésének bevételeit. Az Express és a Hotel Ifjúság elsősorban az ifjúsági turizmus szervezésével, az Ezermester és Úttörő Bolt Vállalat főleg az egyenruhák és mozgalmi jellegű cikkek biztosításával, az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat a különböző politikai kiadványok, KISZ-újságok kiadásával járul hozzá közvetlenül a KISZ politikai céljainak megalapozásához. A KISZ-vállalatok tevékenysége az elmúlt öt évben összességében dinamikusan fejlődött. Ez megmutatkozott a forgalom és a szolgáltatások bővülésében is. A vizsgálatok tapasztalatai rámutattak, hogy jelentős tartalékok vannak a szolgáltatások színvonalának emelésében és a hatékonyságot javító gazdálkodási módszerek alkalmazásában.

IV.

A KISZ gazdálkodása, a pénzügyi ellenőrző bizottságok tevékenysége az elmúlt időszakban összességében jól szolgálta az ifjúságpolitikai célok megvalósulását. A KISZ gazdálkodásában, az ezt segítő ellenőrző munkában ugyanakkor tapasztalhatók fogyatékoságok, ki nem használt lehetőségek. A gazdálkodással kapcsolatos társadalmi követelmények az elkövetkező időszakban növekednek. Így különösen fontos, hogy szövetségünk tevékenysége a jövőben ezen a területen is erősödjön.

A népgazdaság helyzetéből adódóan a politikai munka megalapozásához az eddiginél korlátozottabb, csak lassan gyarapodó anyagi eszközök állnak a KISZ rendelkezésére. Ezért a pénzeszközök hatékony felhasználása a mozgalmat szolgáló gazdasági munkában is alapvető követelménnyé válik. A gyakorlatban még jobban kell érvényesülnie az ésszerű takarékoságnak.

A KISZ eszközeivel, létesítményeivel való ésszerű gazdálkodás, a társadalmi tulajdon védelme nem csupán gazdálkodási kérdés, hanem az ifjúság nevelésének is az egyik fontos területe. Különösen a KISZ-szervezetek, illetve az alapszervezetek szintjén indokolt a jövőben erősíteni a gazdálkodás demokratizmusát. Az anyagi eszközök felhasználásáról — a politikai célok szolgálatának figyelembevételét, a feladatok rangsorolását és a pénzeszközök ésszerű átcsoportosítását megfontolva — sokoldalú mérlegelést követően célszerű dönteni.

A KPEB és a megyei, valamint az alsóbb szintű PEB-ek munkáját, tevékenységük összhangját a jövőben tovább kell javítani. Mivel a PEB-ek az azonos szintű KISZ-bizottságok mellett működnek, és a különböző szintű PEB-ek között nincs alá-fölé rendeltségi viszony, fontosnak tartjuk a KPEB koordináló tevékenységének erősítését, különösen az ellenőrzési munkatervet és munkaprogramok összehangolásában, a vizsgálati eredmények kölcsönös hasznosításában, valamint a visszajelző tevékenységben. A KPEB és a megyei PEB-ek szerepe és felelőssége az elkövetkező időszakban tovább növekszik. Az egyre több

és nagyobb feladatok az ellenőrző munka tartalmi és módszerbeli elemeinek folyamatos fejlesztését igénylik.

A KPEB és a megyei PEB-ek munkájában — a társadalmi tulajdon védelmének továbbra is fontos ellenőrzési feladata mellett — nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani az átfogó, komplex témák vizsgálatának, és a szervezeti szabályzat módosítása esetén fokozott figyelemmel kell kísérni a KISZ rendelkezésére álló anyagi eszközöknek a politikai és a mozgalmi célokat szolgáló feladatokra való felhasználását.

A kongresszust Kovács Jenő, a KISZ Központi Bizottságának titkára nyitotta meg. Köszöntötte a küldötteket és a meghívottakat. Megállapította, hogy a kongresszus határozatképes, majd bejelentette: a kongresszus küldöttei megvitatták a kongresszus elnökségére tett javaslatot és azt elfogadásra ajánlják.

A küldöttek egyhangúlag választották meg az elnökség tagjait, akik:

KÁDÁR JÁNOS, az MSZMP KB első titkára;

LOSONCZI PÁL, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke;

LÁZÁR GYÖRGY, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke;

NÉMETH KÁROLY, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az MSZMP KB titkára;

ÓVÁRI MIKLÓS, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az MSZMP KB titkára;

ACZÉL GYÖRGY, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese;

MARÓTHY LÁSZLÓ, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az MSZMP Budapesti Bizottsága első titkára, a KISZ KB volt első titkára;

MÉHES LAJOS, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, ipari miniszter, a KISZ KB volt első titkára;

BARANYAI TIBOR, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának tagja, az MSZMP KB Párt- és Tömegszervezetek Osztályának vezetője;

S. HEGEDŰS LÁSZLÓ, a Hazafias Népfront titkára;

DR. HORVÁTH ISTVÁN, az MSZMP KB tagja, belügyminiszter, a KISZ KB volt első titkára;

JAKAB SÁNDOR, az MSZMP KB tagja, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtítkárhelyettese;

PULLAI ÁRPÁD, az MSZMP KB tagja, közlekedési és postaügyi miniszter, a KISZ KB volt első titkára;

FEJTI GYÖRGY, az MSZMP KB tagja, a KISZ KB első titkára;

CSÁKVÁRI JÓZSEFNÉ, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a Mező Imre Ruhai Szakmunkásképző Intézet igazgatója;

JUHÁSZ ANDRÁS, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ KB titkára;

- JUSCSÁK GYÖRGY, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a Mátraaljai Állami Gazdaság igazgatója;
- KIS IMRÉNÉ, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ Komárom megyei bizottságának első titkára;
- KOVÁCS JENŐ, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ KB titkára;
- DR. KÖPF LÁSZLÓNÉ, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ KB titkára;
- DR. NAGY SÁNDOR, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ KB titkára;
- NYITRAI ISTVÁN, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ KB titkára;
- PÁL LÁSZLÓ, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, az MSZMP IV. kerületi bizottságának munkatársa;
- SZABÓ JÁNOS, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a Magyar Ifjúság fő-szerkesztője;
- SZABÓ TIBOR, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a HM Ifjúsági Osztályának vezetője;
- SZÜCS ISTVÁNNÉ, az MSZMP KB tagja, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a Magyar Úttörők Szövetsége főtinkára;
- DR. TARCSI GYULA, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ Budapesti Bizottságának első titkára;
- VARGA LÁSZLÓ, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a KISZ KB titkára;
- DR. VASTAGH PÁL, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a JATE Állam- és Jogtudományi Karának adjunktusa;
- VERES ANDRÁS, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, az Ózdi Kohászati Üzemek KISZ-bizottságának titkára;
- BÁRABÁS MIKLÓS, a KISZ KB Titkárságának tagja, a DIVSZ főtinkára;
- DR. SZILÁGYI LÁSZLÓ, a KISZ KPEB elnöke;
- ANTAL TÜNDE Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte, a mezőkövesdi 101-es Szakmunkásképző Intézet tanulója;
- ÁRVAI ÁGNES Nógrád megye küldötte, a Salgótarjáni Öblösüveggyár üvegcsiszolója;
- BALÁZS ÁRPÁD Budapest küldötte, Erkel Ferenc-díjas zeneszerző, érdemes művész;
- BÁNFALVI ATTILA Hajdú-Bihar megye küldötte, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója;
- DR. BULLA MIKLÓS Budapest küldötte, a Budapesti Műszaki Egyetem tanársegéde;
- CSEH GYÖRGYI Győr-Sopron megye küldötte, a győri Révai Miklós Gimnázium tanára;
- DÉKÁNY GYÖNGYI Somogy megye küldötte, a VBKM kaposvári gyárának be-tanított munkása;
- DOBOZI ZSOLT Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte, a Lenin Kohászati Művek villanyszerelője;
- FARKAS BERTALAN, a HM küldötte, úrhajós;
- GAZDAG MARGIT Pest megye küldötte, a Pest megyei Állami Építőipari Vállalat művezetője;
- GEDÓVARI IMRE, a BM küldötte, élsportoló;

- HADFI SZABOLCSNÉ Budapest küldötte, az 51. sz. Mező Imre Szakmunkás-képző Intézet oktatója;
- HÁGENTURN JÓZSEF Baranya megye küldötte, a Mecseki Ércbányászati Vállalat III. sz. bányüzemének vájára;
- HORVÁTH ATTILA Budapest küldötte, az ELTE hallgatója;
- HORVÁTH LÁSZLÓ Szabolcs-Szatmár megye küldötte, a METRIPOND Mérleggyár minőségellenőre;
- HORVÁTH VERONIKA Győr-Sopron megye küldötte, a soproni Széchenyi Gimnázium tanulója;
- HORVÁTH ZOLTÁN Veszprém megye küldötte, a tapolcai ÁFÉSZ hűtőgépszerezője;
- NAGY ANDREA Vas megye küldötte, a szombathelyi Óvónői és Zeneművészeti Szakközépiskola tanulója;
- NOVOTNY LAJOS Komárom megye küldötte, a Tatabányai Szénbányák Vállalat vízügyi szakmunkása;
- DR. NAGY LÁSZLÓ Szolnok megye küldötte, a szolnoki Hetényi Kórház orvosa;
- MOLNÁR KÁROLY BMH küldötte, határőr szakaszvezető;
- PERGE JÓZSEF Tolna megye küldötte, a Gyár- és Gépszerező Vállalat minőségellenőre;
- STAJNER ILDIKÓ Csongrád megye küldötte, a hódmezővásárhelyi 602. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója;
- SZABÓ IMRE Bács-Kiskun megye küldötte, a Közép-Magyarországi Tejipari Vállalat sűrítőgépezője;
- SZAKÁLY JÓZSEF Fejér megye küldötte, a Mezőfalvi Mezőgazdasági Kombi-nát gépszerezője;
- LÁNCZOK ZSUZSANNA Zala megye küldötte, a nagykanizsai Kanizsa Bútorgyár kárpitososa;
- SZÉCSI ZSUZSANNA Békés megye küldötte, a szeghalmi Péter András Gimnázium tanulója;
- VALENTINYI ANDREA Heves megye küldötte, a hatvani Bajza Gimnázium tanulója;
- DR. ZÁKÁNY JÓZSEF Csongrád megye küldötte, az MTA Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézetének gyakornoka.

A kongresszus elnökségébe tiszteletbeli tagnak beválasztották a testvérszervezetek küldöttségeinek vezetőit.

Megnyitó beszéd

ELŐADÓ:

KOVÁCS JENŐ,
a KISZ KB titkára

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársnők, elvtársak!

Kommunista ifjúsági mozgalmunk újabb fontos állomásához érkezett: megkezdte munkáját szövetségünk X. kongresszusa. Tanácskozásunkra érdeklődéssel és várakozással figyel a magyar közvélemény: sikerében őszintén érdekeltek elvtársaink és barátaink határainkon túl is.

A IX. kongresszus óta küzdelmes, de sikeres öt évet éltünk meg. Béke volt és gyarapodott, gazdagodott szocialista hazánk. Erre büszkék vagyunk, és úgy érezzük, a fiatalok milliói kezük munkájával, felkészültségükkel, jobbitó akaratukkal érdemelték ki, hogy az ország eredményeit magukénak érezzék. Öt év alatt sokat változott a világ, változtak a hazai tennivalók, a munka feltételei is. De egy dolog nem változott: mindenért keményen meg kell dolgozni, többet kell tudni, becsülettel és tisztességgel kell élni. A kommunista ifjúsági szövetség ennek szellemében munkálkodott a IX. kongresszus határozatainak végrehajtásán, nevelte, mozgósította tagságát, a magyar ifjúságot.

Kedves elvtársak!

A mi népünknek 36 év igazi szabadság adatott, s hogy a szabadsággal élni tudunk, hogy az anyagi, a szellemi és a nemzeti felemelkedés útjára léptünk, az egész népünk munkájának gyümölcse. A munkát — s ha kellett a harcot — pártunk vezette. A magyar munkásosztály élcsapata utat — s mint az élet igazolta, jó utat — mutatott, együtt haladt a néppel, s bizalmat és támogatást élvez. Mi követtük és követni fogjuk a pártot, mert ez szövetségünk hivatása, és minden hazáját szerető fiatal kívánsága. S támadjanak bár érte ellenségeink, nem térünk le erről az útról. Tapasztalatainkból tudjuk, és rendíthetetlenül hisszük, hogy igaz a jelszó: „A párt és a KISZ győzelemre visz”.

Most az a feladatunk, hogy programot, útmutatást adjunk 870 ezres tagságunknak, az egész magyar ifjúságnak. Olyan programot, amely KISZ-szervezeteinknek, a tettere kész fiataloknak lehetőséget biztosít a cselekvéshez, a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusán megfogalmazott célok elérése érdekében. Olyan programot, amely számol az ifjúság igényeivel, és hasznosít minden előremutató javaslatot, amely az elmúlt hónapok vitáiban született. Olyan programot, amely reális, kiállja a gyakorlat próbáját, s amelyre támasz-

kodva tettekkel, munkánkkal ismét bizonyíthatjuk: méltók vagyunk a párt, a nép, az ifjúság bizalmára. Azt kívánom, hogy e feladat nagyságához illő felelősséggel és igényességgel eredményes munkát végezzünk.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát megnyitom.

Központi bizottságunk nevében szeretettel és tisztelettel köszöntöm a küldött és meghívott elvtársakat. Megtiszteltetés, hogy helyet foglalnak közöttünk a párt, a kormány, az állami és társadalmi élet vezetői, kedves külföldi vendégeink.

Valamennyiünk nevében meleg szeretettel és őszinte tisztelettel köszöntöm Kádár János elvtársat, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkárát.

Tisztelettel köszöntöm Lázár György elvtársat, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a Minisztertanács elnökét.

Tisztelettel köszöntöm Németh Károly elvtársat, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a Központi Bizottság titkárát.

Tisztelettel köszöntöm dr. Maróthy László elvtársat, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát.

Tisztelettel köszöntöm Méhes Lajos elvtársat, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, ipari minisztert.

Nagy szeretettel üdvözlöm a párt központi bizottsága, az Elnöki Tanács és a kormány jelenlevő tagjait.

Köszöntöm a megyei pártbizottságok első titkárait, a társadalmi és tömegszervezetek, valamint a tudományos és kulturális élet vezetőit, megjelent tagjait, ifjúsági mozgalmunk volt vezetőit.

Külön szeretettel és megkülönböztetett megbecsüléssel üdvözlöm a munkásmozgalom körünkben megjelent veteránjait.

Eltársak!

Hagyományainktól eltérően szeretném két küldött-társunkat is köszönteni. Egyikük pontosan egy évvel ezelőtt járt a világűrben, s egy ország izgult érte, hogy sikerrel álljon helyt és szerencsésen visszatérjen a Földre. Üdvözlöm Farkas Bertalan alezredest és Magyarai Béla őrnagyot, a Magyar Népköztársaság úrhajóseit.

Kedves elvtársak!

Szeretettel és tisztelettel köszöntöm külföldi vendégeinket, akik meghívásunknak eleget téve részt vesznek kongresszusunkon.

Köszöntöm: az Össz-szövetségi Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét, és a delegáció vezetőjét, Borisz Nyikolajevics Pasztuhov elvtársat, a Lenini Komszomol Központi Bizottságának első titkárát; a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség delegációját, és annak vezetőjét, Ranajit Guha elvtársat, a DIVSZ alelnökét; a Nemzetközi Diákszövetség küldöttségét, amelyet Miroslav Stepan elvtárs, az NDSZ elnöke vezet; a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség delegációját, amelyet Sztanka Dimitrova Sopova elvtársnő, a központi bizottság titkára vezet; a Csehszlovák Szocialista Ifjúsági Szövetség delegációját, élén Jan Brunner elvtárral, a központi bizottság titkárával. a lengyel szocialista ifjú-

sági szervezetek küldöttségét, élén Tadeusz Sawic elvtárrsal, a Lengyel Szocialista Diákszövetség elnökével; a Szabad Német Ifjúság delegációját és Helga Labs elvtársnőt, a központi tanács titkárát, az Ernst Thälmann Úttörőszervezet elnökét; a Jugoszláv Szocialista Ifjúsági Szövetség küldöttségét és vezetőjét, Bozo Jovanovic elvtársat, a Szövetségi Választmány Elnökségének titkárát; a Koreai Szocialista Dolgozó Ifjúsági Szövetség delegációját, élén Kim Jim Bom elvtárrsal, a végrehajtó bizottság tagjával; a Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét, élén Manuel Estevez elvtárrsal, az országos vezetőség tagjával, a Jose Marti Úttörőszervezet elnökével; a Laoszi Népi Forradalmi Ifjúsági Szövetség küldöttségét, és Thonglay Kommassith elvtársat, az agitációs és szervező bizottság elnökét, a küldöttség vezetőjét; a Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség delegációját, élén Cendsuren Bujntogtoh elvtárrsal, a központi bizottság titkárával; a Román Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét, élén Vasile Bontas elvtárrsal, a központi bizottság titkárával; vietnami testvérszervezetünk, a Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét és vezetőjét, Vu Mao elvtársat, a központi bizottság titkárát.

Köszöntöm az Afganisztáni Demokratikus Ifjúsági Szövetség képviselőit és Farid Mazdak elvtársat, a központi bizottság másodtitkárát, a küldöttség vezetőjét; az angolai JMPLA Ifjúsági- A Párt Ifjúsága delegációját és Angela Braganca elvtársnőt, a szervezet másodtitkárát, a küldöttség vezetőjét; a Chilei Kommunista Ifjúsági Szövetség delegációját és Hector Zuniga elvtársat, a központi bizottság tagját, a küldöttség vezetőjét; a Ciprusi Egyesült Demokratikus Ifjúsági Szövetség delegációját, és Demetris Christophias elvtársat, főtitkárt, a delegáció vezetőjét; a Dám Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét és vezetőjét, Bent Pedersen elvtársat, a szervezet főtitkárát; az Etióp Forradalmi Szövetség képviselőit, és Hailu Tujuba elvtársat, a szövetség elnökét, a delegáció vezetőjét; a Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség küldöttségét és Markku Kärkkäinen elvtársat, a szervezet elnökét; a Francia Kommunista Ifjúsági Mozgalom delegációját és vezetőjét, Sylvie Jean elvtársnőt, a központi bizottság titkárát; a Görög Kommunista Ifjúsági Szövetség delegációját és Iannis Papatthanassopoulos elvtársat, az intéző bizottság tagját, a delegáció vezetőjét; az ír Conolly Ifjúsági Mozgalom küldöttségét és vezetőjét, Paul Delaney elvtársat, a szervezet főtitkárát.

Üdvözlöm a Jemeni Szocialista Ifjúsági Szövetség delegációját, amelyet Riad Omar Al Akbari elvtárs, a szervezet elnöke vezet; a Kongói Szocialista Ifjúsági Szövetség képviselőjét, Marcel Touanga elvtársat, a központi bizottság titkárát; a Máltai Haladó Ifjúsági Szövetség képviselőit és John Baptist Pellicano elvtársat, a központi bizottság titkárát, a küldöttség vezetőjét; a Mozambiki Ifjúsági Szövetség delegációját, amelyet Jose Maluleca elvtárs, az országos bizottság tagja vezet; Nagy-Britannia Kommunista Ifjúsági Szövetsége képviselőjét, Shauna Krause elvtársnőt, a végrehajtó bizottság tagját; a Szocialista Német Munkásifjúsági Szövetség képviselőjét, Volker Einhorn elvtársat, az elnökség tagját.

Üdvözlöm a győztes nicaraguai forradalom küldötteit, a Sandinista Ifjúsági Szövetség küldöttségét, és Jose Ramon Alvarez elvtársat, a nemzeti végrehajtó bizottság tagját, a delegáció vezetőjét.

Köszöntöm a Norvég Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét és Ivar Gammelmo elvtársat, a központi bizottság titkárát; a nyugat-berlini Karl Lieb-

knecht Szocialista Ifjúsági Szövetség delegációját és vezetőjét, Stephan Stein elnökhelyettes elvtársat.

Köszöntöm az Olasz Kommunista Ifjúsági Szövetség delegációját és vezetőjét, Demos Malavisi elvtársat, az elnökség tagját; a Portugál Kommunista Ifjúsági Szövetség képviselőit és Joaquin Pina Moura elvtársat, a végrehajtó bizottság és a titkárság tagját.

Köszöntöm a San Marino-i Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét és Roberta Ranocchini elvtársnőt, a központi bizottság tagját, a delegáció vezetőjét; a Spanyol Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttségét és Jose Palau elvtársat, a szervezet főtitkárát, a delegáció vezetőjét; a Svéd Kommunista Ifjúsági Szövetség képviselőit és Håkän Stridsman elvtársat, a szervezet első titkárát, a delegáció vezetőjét.

Üdvözlöm a Török Haladó Ifjúsági Szövetség képviselőit.

Köszöntöm a KISZ kongresszusán részt vevő barátainkat: a Finn Központi Szociáldemokrata Ifjúsági Szövetség képviselőjét, Risto Paananen elvtársat, a szervezet főtitkárát; az NSZK-beli Ifjúsocialisták a Szociáldemokrata Pártban képviselőjét, Michael Möbiust, a szervezet bonni elnökségének tagját.

A KONGRESSZUS NAPIRENDJE

1. A központi bizottság beszámolója, javaslata a X. kongresszus határozatára, valamint a szervezeti szabályzat módosítására.
Előadó: FEJTI GYÖRGY, a központi bizottság első titkára.
2. A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése.
Előadó: DR. SZILÁGYI LÁSZLÓ, a KPEB elnöke.
3. A központi bizottság és a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjainak megválasztása.

A KONGRESSZUS MUNKABIZOTTSÁGAI

Kongresszusi titkárság: Feladata a tanácskozás munkafeltételeinek, zavartalan lebonyolításának biztosítása. Koordinálja a többi munkabizottság, valamint a közreműködői munkacsoportok tevékenységét. Javaslatot készít a tanácskozás elnökének a hozzászólások sorrendjére.

Szerkesztő Bizottság: Feladata a beterjesztett dokumentumokról a plenáris és a szekcióüléseken folyó vita, valamint az írásban leadott hozzászólások elemzése, tapasztalatainak hasznosítása. Javaslatot tesz a kongresszusnak a beterjesztett dokumentumok végleges szövegére.

Mandátumvizsgáló Bizottság: Feladata a kongresszusi küldöttek mandátumának ellenőrzése, a tanácskozás határozatképességének megállapítása. A mandátumvizsgálat eredményéről tájékoztatja a kongresszust.

Jelölő Bizottság: Feladata, hogy előkészítse és a kongresszus zárt ülésén, valamint a KB és KPEB első ülésén előterjessze a KISZ vezető testületeire és tisztségviselőire vonatkozó személyi javaslatokat.

Szavazatszámlláló Bizottság: Feladata, hogy a kongresszus zárt ülésén biztosítsa a titkos szavazás feltételeit, összeszámolja a központi bizottság és a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság tagjaira leadott szavazatokat. A szavazás eredményéről jelentésben számol be a kongresszusnak.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának beszámolója

ELŐADÓ:

FEJTI GYÖRGY,
a KISZ KB első titkára

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség zászlóbontása óta ezernyi szállal kötdök szocializmust építö népünk történelméhez. Hazánk minden második felnőtt lakosa, aki ötvenévesnél fiatalabb, a KISZ-ben tette meg első lépéseit a munkásmozgalomhoz, a politikához. Ennél is többen vallják közös élményüknek, világnézetük és öntudatuk formálójának a kommunista ifjúsági mozgalmat, amely több mint hat évtizede a párt hűséges harcostársa.

1957-ben, a KISZ első országos értekezletén vitában született a jelszó: „Együtt az ifjúság tömegeivel a szocialista Magyarorszáért!” Ebben a jelszóban a résztvevök hosszú időre fogalmazták meg az ifjúsági mozgalom legfontosabb feladatát. Az azóta megtett út, a jelen és a jövő együttes vállalását akarjuk kifejezni azzal, hogy — egyetlen szóval kiegészítve — ismét ezt választottuk kongresszusunk fő jelszavának. Ebben a „fejlett” szóban benne van huszonöt év következetes marxista—leninista politikájának, pártunk és népünk céltudatos, kemény munkájának minden eredménye és minden reménye. Mi hiszünk abban, hogy a mai, nehezebb körülmények között is biztos építhetünk eredményeinkre. Ennek tudatában hívjuk fel az ifjúságot, mozgósítjuk a KISZ-tagságot feladataink megoldására, a fejlett szocialista társadalom építésére.

Tennivalóink megfogalmazásához biztos alapot ad pártunk XII. kongresszusa, és az a kiegyensúlyozott belpolitikai légkör, amelyben élünk. Nekünk szinte természetes, hogy hazánkban léfbiztonság van, hogy fiatalok és idősebbek egyaránt nyugodtan nézhetnek a jövőbe. Az emberek saját tapasztalataikból tudják, hogy aki dolgozni akar, az munkához jut, és aki dolgozik, az boldogul. A jövőnk sem bizonytalan, nem egyik napról a másikra élünk. A hatodik ötéves terv — a mérsékeltbb növekedési ütem ellenére is — a fejlődés, az előrelépés terve, amely épít a fiatalok tettekézségére, új iránti fogékonyságára, és tág teret biztosít az ifjúság alkotókedve, tehetsége kibontakoztatásához. Ez a terv az élet-színvonal megörzése mellett reális célként számol az életkörülmények javításával. Mindehhez azonban jobban kell dolgozni valamennyiünknek. És hogy van értelme az erőfeszítésnek — többek között erről győznek meg bennünket a gazdasági életünkben kibontakozó kedvező változások is.

Az elmúlt öt esztendőre visszatekintve sok lényeges dolgot idézhetünk fel. A legfontosabb számunkra mégis az, hogy békében, biztonságban élünk. Ez akkor is így van, ha mostanában ismét aktivizálódtak azok az erök, amelyek a hidegháború bizalmatlan, feszült légkörét akarják visszahozni a nemzetközi életbe. Fenyegetöznek és az erőszak nyelvén próbálnak beszélni a Szovjetunióval, a szocialista országokkal, és mindazokkal, akik a társadalmi haladás útját akarják

járni. Ez — mondanunk sem kell — nem a mi nyelvünk. Mi a világ békeszerető erőivel együtt azért küzdünk, hogy az emberiség erőfeszítései ne a fegyverkezést, hanem a társadalmi haladást, a világ sorskérdéseinek megoldását szolgálják. A tőkés világ tartós válságban él. Aggasztó méreteket ölt a terrorizmus, ami csalhatatlan jele annak, hogy a burzsoázia egyre kevésbé tud a régi módon kormányozni. Még a hagyományos polgári demokráciák vezető politikusai közül is többen nyíltan bevallják, hogy nincs programjuk a problémák megoldására. A válság mindenekelőtt a fiatalokat sújtja. Körükben a legmagasabb a munkanélküliség, a legsúlyosabb a létbizonytalanság, s ha tiltakoznak, nemritkán gumibottal, vízágyúval és könnygázbombával felszerelve folytatnak velük „párbeszédet” a hatalom képviselői.

Ebben a gondokkal, olykor súlyos feszültségekkel terhes világban hazánk ifjabb és idősebb polgárai joggal becsülik szocialista vívmányainkat. Köztük azt, hogy saját sorsuk formálóiként részesei annak a politikának, amely képes úrrá lenni a kedvezőtlen külső körülményeken és saját gyengeségeinken egyaránt. Ez a politika programot és perspektívát ad népünk minden osztályának és rétegének, hazánk minden állampolgárának, tekintet nélkül korára, nemére, nemzetiségére és világnézeti meggyőződésére. Pártunk politikáját egy egész ország bizalma övezi. Tudjuk, milyen program mellett állunk, van mit támogatnunk, van miért küzdenünk. Ifjúságunk döntő többsége becsüli azt, hogy szocializmusban él. Tetteivel, munkájával bizonyítja elkötelezettségét. És ha türelmetlen, nem más akar, hanem politikánk következetesebb megvalósítását. Gyorsítani, sürgetni szeretné terveink valóra váltását, gondoljunk megoldását. Az élet apró, mindennapi ügyeiben is győzelemre akarja juttatni az igazságot. Jogosan türelmetlen és ingerült a kényelmesség, a hanyagság, a tehetetlenség, a fantáziátlan-ság láttán, és önérzetét sérti, ha életkorára és tapasztalatlanságára hivatkozva nem tekintik partnernek.

Ezzel természetesen nem akarunk idealizált képet festeni az ifjúságról. Jól tudjuk, hogy miközben a fiatalok túlnyomó többsége tisztességesen tanul, dolgozik, felelősségtudattal él, nem kevesen vannak közöttünk munkakerülők, hanyag, felelőtlen, igénytelen emberek, a társadalom iránt közömbös vagy éppen cinikus fiatalok. Akadnak olyanok is, akik szembekerülnek az általánosan elfogadott és követett normákkal, nemegyszer törvényeinkkel.

Mindezért ma már nem tehetjük felelőssé a múltat, de az ellenünk irányuló propagandát is csak részben. Az alapvető okokat a társadalmi viszonyok ellentmondásainak nem eléggé mély megértésében, munkánk gyengeségeiben vagy éppen hibáinkban kell keresnünk. Az előrelépés alapvető feltétele politikánk következetesebb megvalósítása, a társadalom intézményeinek hatékonyabb működése, az ifjúság neveléséért felelős erők jobb összefogása.

Ezek a követelmények természetesen az ifjúsági mozgalomra is érvényesek, hiszen a fiatalság is felelős önmagáért. Azért kell dolgoznunk a jövőben, hogy ifjúsági szövetségünk erős, ütőképes és vonzó legyen. Olyan szervezet, amely cselekvésre, tettekre mozgósít, amely részt kér és részt vállal a társadalom előtt álló feladatok megoldásából. Olyan mozgalom, amely érzékeny és nyitott a fiatalok vágyai, törekvései iránt. Amely értelmes, vonzó programot kínál, épít a helyi kezdeményezésekre és az öntevékenységre. Amely felelősen képviseli és védi a fiatalok érdekeit. Minden korosztályhoz és minden ifjúsági réteghez meg

kell találnunk az utat. Az ifjúsági szövetség mindannyiunké, rajtunk múlik, hogyan, milyenné formáljuk.

A taggyűlések és küldöttgyűlések tapasztalatai arról győztek meg bennünket, hogy ezeket a törekvéseket — amelyeknek hangot adtunk a kongresszusi levélben is — támogatják ifjúsági szövetségünk tagjai. Kitűnt ez azokból az eleven, olykor éles vitákból is, amelyek az ifjúsági mozgalomért érzett felelősséget, az őszinte jobbitó szándékot tükrözték, s egyúttal nagyfokú bizalmat fejeztek ki a KISZ iránt. Ezek a viták feltárták mozgalmunk tényleges állapotát, összegezték eredményeinket, rávilágítottak fogyatékságainkra és hibáinkra. De bizonyították azt is, hogy van erőnk terveink valóra váltásához.

I. MUNKAFORMÁINKAT A MEGVÁLTOZOTT KÖRÜLMÉNYEKHEZ, GAZDASÁGPOLITIKÁNK MAI TÖREKVÉSEIHEZ KELL IGAZÍTANUNK

Az ifjúságot mindenekelőtt tettei, munkája alapján ítélni lehetjük meg. Öt évvel ezelőtt arra hívtuk fel tagságunkat, az egész magyar ifjúságot, hogy tudása, képességei legjavát nyújtva dolgozzon. Most arról számolhatunk be, hogy az ifjúság többsége tisztességgel helytáll a munkában. A fiatalok dolgos kezét, eszét és szívét is dicséri országunk gyarapodása. Kongresszusunk tiszteletére is sok értékes kezdeményezés és felajánlás született.

A foglalkoztatottak csaknem 40 százalékát kitevő fiatalok tenniakarása nagy erő. A KISZ hívó szavára is válaszolva sokan vesznek részt közülük a szocialista munkaversenyben, a termelési mozgalmakban és védnökségekben. A szocialista brigádokban csaknem 670 ezer fiatal dolgozik. Többségük példát mutat a munkahelyi köteleességek teljesítésében, a közösségért végzett munkában. Ők azok, akik mindig készen állnak a cselekvésre, akik részt vesznek a kommunista műszakokon, a társadalmimunka-akcióban, sőt, ha a helyzet úgy kívánja, az őszi betakarításban, az árvízvédelemben is segítenek.

A KISZ-építkezések és a központi védnökségek a fiatalok alkotókészségét és lendületét állították az építőmunka szolgálatába. Az Uszty-Ilimszki Faipari és Cellulózkombinát építésén dolgozó ifjúsági brigád nemzetközi megbecsülést vívott ki magának, ezen keresztül a KISZ-nek, a magyar fiataloknak. Elismeréssel szólhatunk az orenburgi Szövetség gázvezetékét építő fiatalok munkájáról csakúgy, mint a Paksi Atomerőművet építő-szerelő mintegy ötezer fiatal helytállásáról. A központi védnökségeken évente mintegy 100—150 ezer fiatal dolgozott, több száz millió forint értékű társadalmi munkát is végezve, hogy időben és jó minőségben átadhassák a létesítményeket.

Az Alkotó ifjúság pályázaton részt vevő fiatalok munkáinak, javaslatainak megvalósítása csaknem évi 300 millió forint hasznot hoz a népgazdaságnak. A legjobb pályamunkák méltán váltottak ki komoly érdeklődést és szakmai elismerést most a kongresszus előtti napokban is, a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Jelentős a fiatalok hozzájárulása a hulladékgyűjtés több mint hatmilliárd forintos bevételéhez, valamint a fáradtolaj újrafeldolgozásából származó közel kétfélmillió dolláros megtakarításhoz is.

Mezőgazdaságunk eredményei a termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban dolgozók munkáját dicsérik. Betanított és szakmunkások, mérnökök, biológusok és közgazdászok, egyszóval szinte valamennyi foglalkozás fiatal képviselői kiveszik részüket a magyar mezőgazdaság hírnevének öregbítéséből. A fiatalok több megyében eredményesen járultak hozzá a termőföld védelméhez, termőképességének növeléséhez, a húsprogram felett vállalt védnökség sikeres teljesítéséhez.

Önmagáért beszél, hogy a KISZ önkéntes építőtáboraiiban öt év alatt csaknem 300 ezer diák vett részt, és közel egymilliárd forint termelési érték létrehozásában működött közre. Az a sok millió munkaóra is nélkülözhetetlen tényezője ma már mezőgazdaságunk eredményeinek, amelyet a diákok teljesítenek az őszi betakarításban.

Az eredmények reális számbavétele szükséges, de még fontosabb előretékin-tenünk és munkánk tapasztalataiból kiindulva további teendőinket körvonalazni. A gazdasági építőmunkában ránk háruló feladatoknak akkor tudunk megfelelni, ha a megváltozott körülményekhez, gazdaságpolitikánk mai törekvéseihez igazítjuk munkaformáinkat. A következő években kevesebb új központi beruházás indul, tovább nő a vállalatok önállósága. Ez a folyamat a KISZ munkájában is sokkal inkább a helyi teendőket állítja előtérbe. Ezért a szocialista munkaverseny, a védnökségek, az újítómozgalom és a legkülönbélebb termelési mozgalmak céljait is elsősorban a helyi feladatokat, kezdeményezéseket és lehetőségeket szabják meg.

Ésszerűen takarékoskodni mindennel — anyaggal, energiával, munkaerővel — ez a másik fő irány, amely a gazdaság valamennyi területén konkrét tennivalókat ad a fiataloknak és a KISZ-szervezeteknek. Elsőrendű feladatunk, hogy az embereket meggyőzzük: ki-ki a saját munkájában, a közvetlen környezetében tehet a legtöbbet. Nagy jelentősége van az energiatakarékosságnak. Ez pedig ott kezdődik, hogy nem ég fölöslegesen a villany, nem jár üresen a gép, nem pörög hiába a motor, nem kell újraépíteni egy házat vagy átadás után egy kórházat hanyag munka miatt. És ott végződik, hogy ne hagyjuk veszendőbe menni a termelésben újra hasznosítható anyagokat. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy mozgósítsuk a KISZ-tagokat és a fiatalokat a melléktermékek, a másodlagos nyersanyagok feltárására, összegyűjtésére, a hasznosításukat biztosító technológiai kidolgozására. Ez a vállalkozás nem hasonlítható a hagyományos papírgyűjtési kampányokhoz. Értékben is, szervező munkában is felér egy nagyszabású központi védnökséggel. A hatodik öt éves terv azzal számol, hogy öt év alatt 30 százalékkal emelkedik a hulladékok hasznosítása, és mintegy kétszeresére, csaknem 12 milliárd forintra nő az újra hasznosított másodlagos nyersanyagok értéke.

Nagy erő rejlik az emberi találékonyságban, az újító gondolatban, a munka jobb megszervezésében, amely nem mindig igényel jelentős ráfordításokat. A KISZ lényegéből adódik, hogy felkarolja és ösztönzi a fiatalok ilyen irányú törekvéseit. Az Allkötő Ifjúság Egyesülést is azért hoztuk létre, hogy egyre kevesebb jó ötlet, gondolat menjen veszendőbe a kényelmesség, a tekintélyfeltés vagy az érzéketlenség miatt. A fiatal műszakiak és közgazdászok, valamint a fiatal agrárszakemberek tanácsaitól azt várjuk, hogy konkrét feladatokat vállaljanak az üzemek, intézmények, szövetkezetek problémáinak megoldásából. Ehhez per-

sze nélkülözhetetlen, hogy a gazdasági vezetők jobban igényeljék közreműködésüket, és anyagilag is érdekeltté tegyék őket ebben. A pazarlás minden formája megengedhetetlen, de a legnagyobb kárt az okozza, ha az emberek szellemi, fizikai erejét, tettekézségét fecsérik el. Ezzel nemcsak a tudás, az alkotókedv marad kihasználatlanul, de könnyen meginoghat az emberi erőfeszítés értelmébe vetett meggyőződés is.

Terveink valóra váltásának, gazdasági feladataink elvégzésének egyik záloga a dolgozó fiatalok, köztük a munkásfiatalok kötelességtudata, kezdeményezőkézsége. Az ifjúmunkások gondolkodásában, tevékenységében egyre inkább jellemzővé válnak társadalmunk vezető osztályának pozitív vonásai. A becsületes munka, a rend, a szervezettség, az ésszerűség igénye egyre több fiatalban fogalmazódik meg. Sokan vesznek részt közülük átképzésben, továbbképzésben, hogy szaktudásukat bővítve minél inkább megfeleljenek a termelés változó igényeinek. Megértik és támogatják pártunk gazdaságpolitikáját, a gazdaságos és hatékony termelés feltételeinek kialakítása érdekében többségük áldozatvállalásra is kész. Ugyanakkor joggal igénylik, hogy részesei legyenek a döntések meghozatalának, a helyi feladatok és tennivalók kidolgozásának.

Egyre több jól szervezett, a fiatalokat mozgósítani képes KISZ-szervezet működik az iparban, a mezőgazdaságban, a közlekedésben és a szolgáltatásban, többségük a nagyüzemekben. Befolyásunkat azonban minden munkahelyen növelnünk kell. Ennek egyik alapvető feltétele, hogy programjaink jobban igazodjanak a munkásfiatalok élet- és munkakörülményeihez, hogy a KISZ azzal foglalkozzon, ami érdekli őket, jobban építsen sajátos vágyaikra, törekvéseikre.

A kongresszus előtt folytatott viták is azt igazolták, hogy pártunk törekvése a munka szerinti elosztás elvének következetesebb érvényesítésére a dolgozó fiatalok alapvető érdekeivel és egyetértésével találkozik. Ez megkönnyíti számunkra, hogy határozottan támogassuk a teljesítményekkel arányos, ösztönző bérezést. Ezzel együtt azonban arra is nagyobb figyelmet kell fordítanunk, hogy a vezetők mindenütt biztosítsák a jó minőségű munkához szükséges feltételeket.

Az önálló otthon gyorsabb megteremtése érdekében a fiatalok jelentős része munkaidején túl is kész munkát vállalni. Ezt a tényt hiba lenne valamiféle moralizáló alapról megközelíteni, és a munkát hamis módon szembeállítani a művelődéssel vagy a közéleti tevékenységgel. Támogatnunk kell ezeket a fiatalokat, és megbecsülni erőfeszítéseiket, mert minden társadalmilag hasznos munka tiszteletre méltó.

Az elmúlt öt évben is emelkedett népünk, s vele együtt az ifjúság életszínvonala, javultak az életkörülmények. Több mint 200 ezer fiatal család költözött új otthonba. Bővült a gyermekintézmények hálózata és befogadóképessége, javult az ellátás színvonala. A bölcsődei férőhelygondok mellett örömmel állapíthatjuk meg, hogy az óvodai ellátás nemzetközileg is kiemelkedőnek mondható, és a tervidőszak végére lényegében teljesen kielégíti a szükségleteket.

A lakásépítési program folytatása, az egészségügyi ellátás javítása, az oktatás fejlesztése, a családi pótlék tervezett emelése, az ötnapos munkahét bevezetése — hogy csak a legfontosabbakat említsük — érezhetően javítja majd a fiatalok életkörülményeit is.

Látnunk kell azonban, hogy az életszínvonal megőrzésének programja nem

ugyanazt jelenti a családalapítás, az otthonteremtés előtt álló fiataloknak, mint a már kialakult életfeltételekkel rendelkezőknek. Ezért a KISZ változatlanul fontosnak tartja, hogy valamennyi érdekelt megkülönböztetett figyelmet fordítson a fiatalok gondjainak enyhítésére.

Legnagyobb társadalmi problémánk továbbra is a szűkös lakáshelyzet. Kihat ez a fiatalok életfelfogására, családi életére, közéleti aktivitására, gyakran még munkahelyük megválasztására is. Ennél fogva érthető, hogy a KISZ is nagy figyelmet fordít a lakáshelyzet javítására. A határozat-tervezetben megfogalmazott javaslataink lényege nem az, hogy még több pénzt költsünk lakásépítésre. Hiszen jól tudjuk, hogy népgazdaságunk teljesítőképességének szinte a felső határán fordít eszközöket az új otthonok megteremtésére. Mi azt szeretnénk elérni, hogy a rendelkezésre álló pénzt és lakásállományt a lehető legésszerűbben használjuk fel. Ennek érdekében részt kívánunk venni a lakásépítési tervek kialakításában csakúgy, mint a lakásgazdálkodás és elosztás elveinek és gyakorlatának javításában. Szükségesnek tartjuk, hogy a különböző lakásformák esetében igazságosabb legyen az előtörlesztés és fenntartás költsége, valamint azt, hogy nagyobb támogatásban részesüljenek azok, akik saját erőből vállalkoznak lakásépítésre. Szükségesnek tartjuk azt is, hogy reális igények kielégítése esetében jelentősen javuljanak a magánérs lakásépítés építőanyag- és kiegészítési, valamint hitelfeltételei. Közreműködünk a „lépcsőzetes” lakáshoz jutás kidolgozásában, hogy a fiatalok — változó igényeikkel és növekvő anyagi lehetőségeikkel összhangban — tervezhetően és garantáltan, fokozatosan jobb lakáshoz jussanak. Szeretném megjegyezni, hogy ebben a kérdésben is igen konstruktív együttműködést alakítottunk ki az Országos Takarékpénztárral. A hatodik ötéves tervben például több mint 4000 olyan garzonlakás kerül értékesítésre — az előtakarékosságot folytató fiatalok között —, amelyet az OTP öt éven belül visszavásárol, és nagyobb lakást biztosít helyette. Nagy fantáziát látunk a „félkészház”-akcióban is, amelynél „KISZ-es kalákában” segítjük megteremteni a szervezett szakipari munkát.

Minden lehetséges megoldást kutatnunk kell, a bontott anyag felhasználásától a tetőtér beépítéséig. Minden konkrét ügygel foglalkoznunk kell, ha csak egy fiatal család helyzetén is javíthatunk vele. Természetesen nem akarunk és nem is szabad illúziókat keltenünk. A KISZ nem vállalhatja magára a lakáskérdés megoldását, nem alakulhat át lakásépítő szövetkezetté, bár őszintén meg kell mondanunk, nem kis nyomás nehezedik ránk ez ügyben. Arról azonban nem mondhatunk le, hogy mindent megtegyünk, ami a helyzetet javítja, s ebben valamennyi KISZ-szervezetnek fel kell mérnie saját lehetőségeit és feladatait.

Az ifjúság életének mindig fontos, meghatározó szakasza volt a pályakezdés, a munkahelyi beilleszkedés. Ez ma sem könnyű, annak ellenére sem, hogy hazánkban mindenkinek lehetősége van arra, hogy munkához jusson, és ez így lesz a jövőben is. Ugyanakkor egyes területeken, különösen a pályakezdő diplomások egy részénél alacsonyak a kezdőbérek. Kisebb csoportjaik elhelyezkedési gondokkal is találkozhatnak, ami rossz közérzetet okoz, egy részüket pedig politikailag is sebezhetővé teszi. Ezzel akkor is számolni kell, ha tudjuk, hogy az egyénen is múlik, hogyan boldogul, mennyire hasznosítja képességeit.

Ezekről a problémákról sok szó esett a kongresszusi levél vitájában, de itt is le kell szögeznünk, hogy a fiatalok megnyilvánulásai többségükben nem alapta-

lan követeléseket, nem irreális igényeket fejeztek ki. Márcsak azért sem, mert a boldoguláshoz szükséges javak megteremtésében többnyire jól látják a saját szerepüket is.

Az az álláspontunk, miszerint javítani kell a fiatalok élet- és munkakörülményeit, összhangban van pártunk elhatározásával, a hatodik ötéves terv előirányzataival. Ezt példázza, hogy a KISZ kezdeményezésére a közelmúltban döntés született arról, hogy a tervezettnél korábban 150 millió forinttal megemelik a felsőoktatási ösztöndíjalapot. Az egyetemi és főiskolai hallgatók 1982 februárjától átlagosan 30 százalékkal több ösztöndíjat kapnak, mint jelenleg. Az ösztöndíjrendszer továbbfejlesztéséről, az elosztás elveiről és módjáról az egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetek bevonásával lefolytatott széles körű eszmecsere után születik döntés.

II. TANULNI, MINÉL TÖBB ISMERETET ELSAJÁTÍTANI

A magyar szocialista közoktatás eredményei nem szorulnak bizonyításra. Kiepült az általános és középfokú oktatás csaknem teljesnek mondható rendszere. Középfokon tanul tovább az általános iskolát végzettek 98 százaléka. Jelentősen fejlődött a felsőoktatás is, amely lényegében képes kielégíteni a társadalom szakemberszükségletét.

Oktatási rendszerünk mindemellett ma még nem képes a szükséges mértékben hozzájárulni a művelődésben, a továbbtanulási esélyekben megjelenő különbségek csökkentéséhez. Ez a probléma elsősorban az általános iskolával függ össze, amit túl egyszerű lenne személyi és tárgyi feltételek szűkösségével magyarázni. Véleményünk szerint nemcsak a feltételeken kell javítani. Legalább ilyen fontos, hogy a reális feltételek figyelembevételével fogalmazzuk meg az oktatás, és a tananyag-korszerűsítési elképzeléseket. Hogy ne támasszunk irreális követelményeket, amelyeknek sem a pedagógus, sem a diák nem tud megfelelni, s amelyek éppen ezért feszültté tehetik az iskola légkörét, az iskola és a család kapcsolatát. A jelenlegi helyzetnek az is jellemzője, hogy egyaránt kevés energia jut a tehetséges tanulókkal való foglalkozásra és a különböző okok miatt elmaradók eredményesebb felzárkóztatására. Ehhez járul még, hogy a középfokú oktatási intézményekben túlzottan szétválik az általános és a szakirányú képzés, és ez tovább nehezíti az egyébként is túl korai pályaválasztást.

Támogatjuk a művelődési kormányzatot abban, hogy körültekintően foglalkozik a közoktatási rendszer szervezeti, tartalmi megújítását célzó elképzelésekkel. Feszültségek forrása azonban, hogy az átfogó reformtervek kidolgozása elhúzódik, bevezetésük késik, így hatásuk csak a távoli jövőben lesz érzékelhető. A másik gondot abban látjuk, hogy az elmúlt években nem kevés megalapozatlan „reformra” is sor került. Nyugodt légkörre, kiegyensúlyozott munkára van szükség, és mindenekelőtt olyan reformra, amely garanciát jelent az iskola folyamatos változóképeségére. Minderről azon az alapon szólnunk, hogy a KISZ természetes igénye és feladata, hogy véleményt mondjon az oktatásügyről, hiszen az oktatáspolitikai egyben ifjúsáspolitikai is. Erre biztatást és lehetőséget is

gyakran kaptunk az elmúlt években.

A KISZ tagjainak több mint egyharmada tanulói fiatal. Csaknem 300 ezer KISZ-tag tanul középiskolában, szakmunkásképző intézetben, egyetemen és főiskolán.

A IX. kongresszus határozatainak végrehajtásában figyelemre méltó eredményként könyvelhetjük el, hogy jelentősen, 48 százalékról 62 százalékra növeltük szervezettségünket a szakmunkástanulók körében. Az intézetekben működő KISZ-szervezetek egyre eredményesebben járulnak hozzá a szakmunkástanulók szakmai, politikai felkészültségének, világnézeti nevelésének javításához. Bővült a szakmunkástanulók tehetségét kibontakoztató szakmai versenyek, vetélkedők, valamint a számukra rendezett kulturális, turisztikai és sportrendezvények köre. Az üzemi KISZ-szervezetek sok helyen részt vettek a képzés feltételeinek, a szakmai oktatás színvonalának javításában.

A középiskolákban és a szakmunkástanuló iskolákban szervezett tanulmányi mozgalmaink hozzájárultak ahhoz, hogy a figyelem középpontjába került a tanulás, a szakmai ismeretek elsajátítása. E mozgalom számos helyen bírált formális elemeit ugyanakkor meg kell szüntetnünk.

A beszámolási időszakban kezdeményezéseink nyomán tovább bővültek a tanulói érdekképviselő, érdekvédelem gyakorlásának szervezeti keretei. A KISZ-szervezetek a korábbiaknál szélesebb jogkört, nagyobb lehetőséget kaptak az iskolák életének alakításában, a diákokat érintő kérdések eldöntésében. Látni kell azonban, hogy ez nemcsak jogszabályok kérdése. Ma is vannak pedagógusok, akik úgy vélekednek, hogy a diáknak csak az a dolga, hogy tanuljon, ne szóljon bele az iskola dolgaiba. A KISZ-nek pedig az a feladata, hogy az iskola rendjét, fegyelmét betartassa. Ezt az egyoldalú felfogást mi nem támogatjuk. Mint ahogy azt sem, ha valaki az iskolában a pedagógusok kirekesztésével akar ifjúsági mozgalmat csinálni.

Továbbra is számítunk azokra a pedagógusokra, akik a tanár és a diák tudatos, alkotó együttműködésének építésén munkálkodnak, akik igényesek, következetesek önmagukkal és a diákokkal szemben. Az elmúlt kongresszus óta jelentékeny mértékben nőtt a pedagógus KISZ-tagok és KISZ-szervezetek száma, s ez alapvetően megváltoztatta a mozgalom és a fiatal tanítók, tanárok viszonyát. A jövőben még inkább építeni akarunk rájuk. Támogatjuk őket abban, hogy energiáikat, tudásukat valóban az oktató-nevelő munkára fordíthassák, hogy őket se kössék gúzsba az iskola munkáját túlszabályozó aprólékos előírások.

A tanulói fiatalok KISZ-munkájában az elmúlt időszakban is jelentős helyet foglaltak el a diákélet hagyományos rendezvényei. Egyre többen kapcsolódtak be az országos diáknapok rendezvénysorozataiba, az érdeklődési körök, klubok, diáksportkörök, turisztikai csoportok munkájába. Több az iskolaújság, az iskolarádió és hatásuk is erősödött. Szervezeteink jelentős munkát végeztek az iskolai, lakóhelyi környezet szépítésében, sokat tettek az idős emberek napi gondjainak enyhítéséért.

Ezek kétségtől munkánk eredményei. Mindemellett nyíltan meg kell mondanunk, hogy a tizenévesek körében végzett KISZ-munka sok tanintézetben jelentősen elmarad a fiatalok igényeitől.

Teendőinkről részletesen szólunk a határozat-tervezetben. A nyomaték kedvéért itt mégis hangsúlyozzuk, hogy a tizenéves korosztály nem egyszerűen egyik

korcsoportja az ifjúságnak. Sokkal többről van szó, hiszen ebből a korosztályból „ágazik el” valamennyi ifjúsági réteg. Ezért a körükben végzett munka a később már nehezen pótolható alapozás felelősségével jár.

Olyan változatos, a tizenévesek életkori sajátosságaival, széles körű és gyorsan változó érdeklődésével számot vető programokat kell velük közösen kidolgoznunk, ami az iskola és az ifjúsági mozgalom keretei között lehetővé teszi értelmes szándékaik, hasznos törekvéseik megvalósulását. Mindebben nagyobb szerepet kell hogy kapjon egy-egy iskola sajátossága, a KISZ-szervezetek hagyományainak megteremtése és ápolása. Javasoljuk a kongresszusnak, hogy mondja ki: valamennyi iskolában úgy szervezzék az alapszervezeteket, ahogyan azt a helyi viszonyok megkívánják. Nem az a döntő, hogy az osztályokban vagy az osztályok között működik-e a KISZ-alapszervezet, hanem hogy a tagok jól érezzék magukat, és megtalálják benne értelmes aktivitásuk lehetőségeit.

Mindent együttvéve: azt szeretnénk, ha a tizenévesek körében elevenebb, mozgalmasabb, színesebb lenne a KISZ munkája. Amelyben a tanulás, az egyéni képességek széles körű kibontakoztatására, az élet nagy kérdéseire keresett válaszok, a demokrácia alapjainak elsajátítása jól megfér a játékkal, a táncsal, a szórakozással, a sporttal.

Ifjúsági szövetségünk — ahogy azt a határozat-tervezet is tükrözi — időszerepnek tartja és támogatja a felsőoktatás fejlesztésére kidolgozott elképzeléseket, szorgalmazza a gyakorlati teendők mielőbbi kimunkálását és valóra váltását. Azt legalább ilyen fontosnak tartjuk, hogy mindez a KISZ-szervezetek érdemi közreműködésével történjék.

Alapvető követelmény, hogy a KISZ véleményt mondhasson az oktatás tartalmáról, módszereiről, mint ahogy az is, hogy támogassa a korszerűbb, igényesebb követelményeket az oktató-nevelő munkában, valamint hogy ösztönözze és kérje is számon a tisztességes tanulást. Tanulni, minél több ismeretet elsajátítani: ez alapvető érdeke a hallgatónak és a társadalomnak egyaránt. Kétségtelen, hogy számos tartalmi, szervezeti és módszertani változásra van szükség a felsőoktatásban. Egy dolgot azonban nem lehet elvitatni: a diákon is nagymértékben múlik, milyen ismeretek birtokában hagyja el az egyetemet, a főiskolát.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk mind az egyetemen belüli, mind az egyetemen kívüli szakmai, politikai, közéleti tevékenység kiszélesítésének. Annak, hogy minél nagyobb számban vonjuk be a hallgatókat valós társadalmi, gazdasági problémák megoldásába. Ez a feladat összefügg azzal, hogy sok KISZ-tagnak nem tudunk az egyetem keretein belül lehetőséget biztosítani az értelmes, hasznos közéleti cselekvéshez. Túl sokan érzik úgy, hogy követelményeket állítunk, de a teljesítésükhöz nincs program és cselekvési tér. Nagyobb figyelmet kell fordítanunk a jövőben arra is, hogy a hallgatók érdeklődése alapján szerveződő közösségek munkáját segítsük, támogassuk, befolyásoljuk.

A felsőoktatásban különös jelentősége van az érdekképviselőnek, érdekvédelemnek, hiszen a hallgatók esetében személyre szólóan és konkrétan is a KISZ-nek kell ellátnia az érdekvédelmet. Méghozzá úgy, hogy ez következetesebben és jobb eredménnyel valósuljon meg, legyen nagyobb a nyilvánossága. A kérdések, javaslatok között tanuljunk meg elvi alapon rangsort felállítani, és ennek alapján igent és nemet is tudjunk mondani.

Mindezek szükségességében megerősítenek bennünket azok a — helyenként

éles vagy egyszerűen csak szokatlan — viták is, amelyek az elmúlt hónapokban, éppen a kongresszusi előkészületek részeként egyes felsőoktatási intézményekben lezajlottak. A vitákban résztvevők nagyrészt jogos észrevételeket fogalmaztak meg, mind az oktatással, mind a KISZ munkájával kapcsolatban. Megszívlelendő tanulság, hogy nem ritkán éppen azért hibáztatták a KISZ-t, mert nem volt képes elérni néhány — gyakran helyi hatáskörben is megvalósítható — változtatást az oktatásban vagy egyes diákszociális kérdésekben. Kiindulnunk a jövőt illetően abból kell, hogy az érdekképviselő nem fejeződhet be a kezdeményezéssel. Mindent el kell követnünk azért, hogy a KISZ reális javaslatai érdemi elbírálásban részesüljenek és megvalósuljanak. Természetesen ebben sem nélkülözhetjük az egyetemek állami és politikai vezetésének bizalmát, türelmét és konstruktív együttműködését.

A másik tanulság az, hogy egységes kommunista ifjúsági szövetségünk alapvető politikai, szervezeti elveit és normáit leszámítva nincsenek valamennyi ifjúsági rétegre egyaránt jó munkaformák. Ha pedig valamiről kiderül, hogy az egy adott ifjúsági rétegben nem alkalmazható sikerrel, gyorsabban kell döntenünk a változtatásról. Azt azonban ezzel kapcsolatban is le kell szögeznünk, hogy a mozgalom olyan, amilyenné közösen formáltuk, s olyan lesz, amilyenné saját munkánkkal tesszük.

A fejlett szocialista társadalom építése, a nagyobb tudás megszerzése és a haza védelme számunkra elválaszthatatlan egymástól. A hazafias nevelés a KISZ egész tevékenységét áthatja. Eltűnőben van már az a nézet, hogy a honvédelmi nevelés csak a fegyveres erők és testületek dolga.

Az ifjúsági mozgalomban természetesen gyakran szóba kerülnek a háború és a béke kérdései. Foglalkoztatják a fiatalokat a honvédelem, a hazafiság és az internacionalizmus időszerű kérdései, s ezek a viták segítenek eligazodni napjaink bonyolult konfliktusaiban. Érthetőbbé teszik, miért beszélünk békeidőben a haza védelmének szükségességéről.

Az oktatási intézményekben folyó honvédelmi nevelő munkából, a honvédelmi napok, a kiállítások, a pályázatok, az immár hagyományos akadály- és járóversenyek szervezéséből mind több KISZ-szervezet veszi ki részét.

Az Ifjú Gárda változatlanul a honvédelmi nevelő munka bázisa. A gárdisták egyre több helyen vesznek részt — a dolgozók más önkéntes osztagaival együtt — szocialista rendünk, a társadalmi tulajdon védelmében, az állampolgári fegyelem, a közbiztonság erősítésében.

A fegyveres erőkkel és testületekkel, a munkásőrséggel, valamint az MHSZ szerveivel kialakított kapcsolataink is egyre több sikeres közös akcióban és rendezvényben kamatoznak. A honvédelmi nevelés legjelentősebb időszaka a fegyveres erők kötelékében teljesített szolgálat. Ez hozzájárul a fiatalok szocialista neveléséhez, elmélyíti a bajtársiasságot, a kötelességtudatot. A KISZ-szervezetek fontos szerepet játszanak a fegyveres erők és testületek életében, közreműködnek az eszmei, politikai nevelésben, és mozgósítanak a szolgálati feladatok kiváló ellátására. Számos helyen eredményesen foglalkoznak a fiatalok beilleszkedési gondjainak enyhítésével, a szocialista parancsnok-beosztott viszony formálásával és a szabad idő kulturált eltöltésének szervezésével. Munkájuk eredményeként a katonaevek sok fiataalt indítanak el a tudatos politikai és közéleti aktivitás útján.

III. AZ IDEOLÓGIAI, POLITIKAI MUNKÁBAN NINCS HELYE AZ ELKÉNYELMESEDÉSNEK

A világ, amelyben élünk, nemegyszer próbára teszi a kiforrott világnézetű, tapasztalt embereket is. Ezért különös jelentősége van az ifjúság eszmei, politikai nevelésének, a felvilágosító, meggyőző munkának. Ezzel is elősegíthetjük azt, hogy a fiatalok megtanulják becsülni népünk vívmányait, azonosuljanak társadalmi céljainkkal, képesek legyenek tudatosan szembenézni fejlődésünk ellentmondásaival. Az ideológiai, politikai munkában egyébként sincs helye az elkényelmesedésnek. Ma is igaz, hogy annyi ember követ bennünket, ahányat meg tudunk győzni.

Az ifjúság világnézetét, politikai magatartását sok tényező, sokféle hatás alakítja egyidőben. Ebből következik, hogy miként a társadalomban, úgy az ifjúság körében is különböző tendenciák érvényesülnek. Ifjúságunkat egészében pozitívan ítélni lehet: erősödik elkötelezettsége, a társadalomért érzett felelőssége. Ugyanakkor a fiatalok sem mentesek azoktól a hatásoktól, amelyeket fejlődésünk nehézségei, munkánk gyengeségei váltanak ki. Őket is érintik a környező világ feszültségei, sőt, őket tekinthetjük az ellenünk irányuló propaganda első számú célpontjainak.

Az ellenséges propaganda nehézségeink eltűlésével, az ellenzéki magatartás bátorításával, a nacionalizmus szításával, a 25 évvel ezelőtt lezajlott ellenforradalom körüli újabb propagandakampannyal, történelmünk meghamisításával igyekszik zavart kelteni. Közvéleményünket, ifjúságunkat erőteljesen foglalkoztatják a lengyelországi események is, különösen az ottani helyzet kialakulásának okai, körülményei és a válság megoldásának lehetőségei.

Ezek a külső hatások még inkább időszerűvé teszik, hogy a fiatalok — akiknek többsége már az ellenforradalom után született — jobban megismerjék legújabbkori történelmünk tanulságait. Mindenekelőtt a hatalom megvédése, a mezőgazdaság szocialista átszervezése, a gazdaságirányítás új rendjének kialakítása, a szocialista demokrácia fejlesztése érdekében kifejtett erőfeszítések tapasztalatait. Mai helyzetünk, teendőink megértéséhez, feszültségeink, ellentmondásaink kezeléséhez is szükségük van erre a fiataloknak.

Már csak azért is, mert az ifjúság természeténél fogva a ráhagyott történelmi örökség meghaladására vágyik, nem szívesen fogad el kész recepteket. Őszintén igényli viszont a párbeszédet, nem szabad magára hagyni kérdéseivel, kételeyeivel, szüksége van segítségre, hogy könnyebben eligazodjon. Megnyerésében döntő szerepe van a meggyőzésnek, a szavak és a tettek egységének, és nem utolsósorban annak, hogy bevonják-e az új megoldások keresésének gyötrelmeibe, a döntésekbe, a feladatok megoldásába.

Az ifjúság emberi, társadalmi magatartásának formálásában megkülönböztetett felelősséget tulajdonítunk a családnak. Társadalmunk alapegysége semmi mással nem helyettesíthető szerepet tölt be a nevelésben. A gyermekek, a fiatalok a családban sajátíthatják el a társadalmi együttélés alapvető normáit. Itt kell megismerkedniük azokkal a történelmi és erkölcsi értékekkel is, amelyek megalapozzák a hazaszeretetet, a politikai meggyőződést. Tudjuk, hogy a felgyorsult élettempó, a nők teljes foglalkoztatása, az ingázás és a gyakori túlmunka csök-

kenti a gyermekekkel eltölthető időt. Felmentést azonban ez sem adhat senkinek a gyermekéért viselt felelőssége alól.

Mint ahogy nem lehet felmenteni azokat a munkahelyi vezetőket, pedagógusokat, parancsnokokat sem, akik esetenként a szocializmustól idegen életvitelükkel, módszereikkel károkat okoznak, rossz példát mutatnak a fiataloknak.

De nem menthető fel saját felelősségük alól azok a fiatalok sem, akik viszszaélnék a bizalommal, akik kerülik a munkát, közömbösek, cinikusak. Még kevésbé menthetjük fel azokat, akik az „aluljárók” álközösségeiben önmagukat rekesztik ki az értelmes élet örömeiből, küzdelmeiből, mindabból, ami emberi. Ráadásul ezek a fiatalok egyes zenekaroktól és kéretlen „ideológusaiktól” azt hallják, hogy szabadosságuk azonos a szabadsággal, munkakerülésük az elidegenedett termelés elleni harc formája, hogy rendetlen, ápolatlan külsejük a természetesség megnyilvánulása. Káros és veszélyes jelenség ez, ami ellen ifjúsági szövetségünknek is fel kell lépnie a maga lehetőségeivel, s jobban kell dolgoznunk azért — főleg a lakóterületen —, hogy minél több valódi társasági—közösségi élményt nyújtó öntevékeny csoport alakuljon ki az ifjúsági klubok, az ifjúsági és művelődési házak vagy az iskolák bázisán.

Ha nem is tekinthető a KISZ munkájáról szóló elszámolás szorosan vett témájának a lányok és fiúk kapcsolata, kétségtelen, hogy a szerelem ősidőktől foglalkoztatja a fiatalokat. És tudomásunk szerint a következő években sem várható lényeges változás ebben. A teljes emberi élet része ez, amely ennél fogva több, mint magánügy. Megnyilvánulásaiiban és következményeiben mindenképpen. Mi azt szeretnénk, ha a lányok és a fiúk kapcsolatát az őszinte barátság, az egymásért érzett felelősség, a kölcsönös tisztelet jellemezné — általában és a szerelemben is. Az emberi tartalom nélküli, külsőségeiben lealacsonyító, megalázó kapcsolat egész életre szóló károkat okozhat. Vannak az életnek olyan megnyilvánulásai, amelyeket két ember bensőséges kapcsolata tesz széppé, felejthetetlenné. Mi nem prudériát, még kevésbé valami aszkézist hirdetünk. Ellenkezőleg! Azt valljuk, hogy tiszta, önfeledt szerelem nélkül nincs boldog emberi élet. Ezért is szorgalmazzuk, hogy minél több szó essék az iskolában, a családban, a fiatalok körében, az ifjúsági sajtóban a felelős párválasztásról, a szexuális életéről. Ezt kívánja egy egészségesen gondolkodó, élő nemzedék és az egész társadalom érdeke.

Ifjúsági szövetségünk egész tevékenységével nevel, alakítja a fiatalok magatartását, tudatát, világnézetét. Mindebben alapvető jelentősége van annak, hogy mennyire nyitott, érzékeny a KISZ a fiatalokat foglalkoztató kérdések iránt, mennyiben játszik szerepet a KISZ a személyes problémák megoldásában, az előremutató törekvések felkarolásában. Ez azt a mindenki által ismert igazságot jelenti, hogy egy jó szellemű, demokratikusan működő KISZ-alapszervezet példája többet ér, mint öt szeminárium a szocialista demokráciáról.

A KISZ politikai képzési rendszere az elmúlt években hozzájárult a párt politikájának megismertetéséhez, népszerűsítéséhez, a fiatalok társadalmi, politikai ismereteinek gyarapításához. Lehetőséget biztosított az ifjúságot érintő társadalmi, politikai kérdésekben való eligazodásra. Segítette a fiatalokat abban is, hogy tájékozódjanak a világban végbemenő eseményekről. Évente mintegy 580 ezer fiatal — köztük mintegy 100 ezer KISZ-en kívüli — az általunk biztosított fórumokon kereste a lehetőséget a vitára, a politikai művelődésre.

A politikai képzés 1974-ben kialakított gyakorlata alapvetően megfelelt a

követelményeknek. Az időközben végrehajtott módosítások pedig lehetővé teszik, hogy gyorsabban és differenciáltabban tudjunk reagálni a fiatalokat foglalkoztató kérdésekre. A jövőben aktívabban, nyíltabban és tudatosabban kell politizálnunk, kiállva pártunk politikája mellett. Határozottan fellépünk az idealista, polgári, kispolgári eszmeáramlatokkal szemben. Történelmi utunk tanulságait és az előttünk álló feladatokat bemutatva el kell mélyítenünk az ifjúság hazaszereztetét, a szocialista hazafiság és internacionalizmus érzését. Fontos feladatunk, hogy fórumot biztosítsunk a nyílt politizáláshoz, hogy a KISZ-szervezetek őszinté, a különböző véleményeket is ütköztető, cselekvésre ösztönző viták szinterei legyenek.

Mindezeknek jobban a szolgálatába kell állítanunk az agitációs és propagandamunkát, a politikai képzést és a politikai tömegrendezvényeket. Nagyobb figyelmet kell szentelnünk az élő, eleven politizálásnak, a tömegpropagandának, a fiatalokat foglalkoztató kérdéseknek. Annál is inkább, mert a politikai nevelő munkától — ahogy az egész ifjúsági mozgalomtól is — idegen a bürokratikus, brosúrákban gondolkodó, az öntevékenység iránt érzéketlen felfogás.

Az agitáció és a propaganda akkor jó, ha meggyőző, ha hiteles és őszinte. És ez önmagában még mindig kevés. Az embereket, a fiatalokat nem egyszerűen az igazság érdekli, hanem az, hogy mit kell tenni, hogyan lehet többre, előbbre jutni, ennek érdekében mit kell másképpen csinálni, s mi ebben az ő saját szerepük. A marxizmus — és éppen ebben van legnagyobb ereje — nemcsak magyarázza a világot, hanem annak megváltoztatására törekszik. Amikor mi tömegpropagandáról, cselekvésre ösztönző, meggyőző munkáról beszélünk, ennek a szellemnek az érvényre juttatására gondolunk.

Az ifjúság eszmei, politikai meggyőződésének, világnézetének és erkölcsének formálásában, s ezzel együtt szabad idejének hasznos eltöltésében meghatározó helyet foglalnak el a művészetek és a közművelődési intézmények.

A KISZ IX. kongresszusa feladatul szabta a fiatal művészek körében végzett munkánk továbbfejlesztését. Az azóta eltelt öt esztendő számos eredményt hozott. A KISZ segítségével fiatal tehetségek mutatkoztak be és szereztek elismerést. Új művészkollektívák, stúdiók, klubok jöttek létre. Hagyománnyá váltak a tömegeket mozgósító kulturális, művészeti találkozók, rangot szerzett a KISZ-díj. Megnőtt a fiatal művészeket tömörítő KISZ-szervezetek száma. Szövetségünk sikeresen ösztönözte társadalmi és közművelődési aktivitásukat, amit jól demonstrál a kongresszusunk tiszteletére Budapesten megrendezett ifjúsági kulturális napok gazdag, sokszínű programja is.

Mi a jövőben is támogatjuk a fiatal nemzedék felelős törekvéseit, a tehetség, a szakmai felkészültség és a mű által hitelesített kísérleteket. De — segítő szándékunk és felelősségünk jogán — szóvá teszünk néhány nemkívánatos jelenséget is. Álláspontunk megfogalmazásakor abból indulunk ki, hogy a magyar irodalom nagyjainak, a művészetek kiemelkedő képviselőinek alkotó munkájára máig jellemző a társadalmi töltés, a haladás ügye melletti elkötelezettség. Talán ezért is kirívó, ha az irodalomban, a művészetekben a társadalomtól való elfordulással, a valóság befeketítésével, fejlődésünk torz ábrázolásával, nihilizmussal találkozunk, ha üres formajátékok tanúi vagyunk, amelyek egyetlen célja a meghökkenés. Minden alkotó folyamatban lehetnek válságok, megtorpanások. Társadalmunkban is keletkeznek olyan ellentmondások és feszültségek, amelyek

reális tükröztetése a korábbinál nagyobb elmélyülést, alkotói felkészültséget és felelősséget igényel. Erre nem mindenki képes, és az ezzel járó munkát, gyötrelmet sem mindenki vállalja. Mi változatlanul fontosnak tartjuk, hogy a KISZ kapcsolatai erősödjenek a fiatal alkotókkal, művészekkel. Segíteni akarjuk munkájukat, és segítséget kérünk tőlük. Legyenek társaink és szövetségeseink az ifjúságot foglalkoztató valódi kérdések feltárásában, az igaz válaszok keresésében. Nem azt kérjük, hogy leegyszerűsítsék, hanem hogy hitelesen ábrázolják bonyolult világunkat. Őszinte, tisztességes párbeszédet akarunk folytatni, érdekes műveken keresztül szeretnénk megismerni őket.

Az ifjúság természetes igénye a szórakozás. Ennek ellenére sokszor félreértések, olykor indulatok is támadnak körülötte. Többnyire azért, mert sokan leegyszerűsítik azt a discora, a beatre, a rockra, vagyis a zenés időtöltésre és annak feltételeire. A szórakozás pedig jóval sokrétűbb ennél, a könyvolvasásnak, a barkácsolásnak, a sportnak és a természetjárásnak ugyanúgy helye van benne, mint a mozinak vagy a színháznak.

Számos szervezet, intézmény, egyesület, klub működik, amely többet tehetne az ifjúság hasznos időtöltéséért. Vannak ifjúsági létesítmények és művelődési intézmények is, mégis úgy látjuk, hogy mindezek együtt sem képesek megfelelően felkelteni, befolyásolni és kielégíteni az igényeket. A művelődési otthonok, ifjúsági házak programja, nyitvatartási ideje és működési rendje gyakran nem felel meg a fiatalok igényeinek. A KISZ-nek pedig kevés lehetősége, eszköze van arra, hogy befolyásolja ezen intézmények működését, programját. Véleményünk szerint mindez hozzájárul ahhoz, hogy mindenekelőtt a tizenévesek szórakozási szokásaiban egyoldalúan nagy szerepet kap a tánc- és a könnyűzene.

Ez a helyzet ráirányítja a figyelmet a szórakoztató iparban, különösen a beat- és rockzenekarok környékén uralkodó rendezetlen viszonyokra, mindenekelőtt a megfelelő kritika és a differenciált megítélés hiányára, a műsorközvetítés, a fellépés engedélyezése és a honorárium körüli gondokra.

Ezek a körülmények is hozzájárultak ahhoz, hogy miközben sok zenekar igényes, elismerésre méltó teljesítményt nyújt, egyes zenekaroknál felerősödtek a nemkívánatos jelenségek is. Ez megnyilvánul mind az általuk közvetített ideológia tartalmában, mind az anyagiasság túlburjánzásában.

A KISZ nem mehet el szó nélkül ezek mellett, mert a beat, a rock különféle válfajai nagy tömegekre hatnak. Talán nem áll messze az igazságtól, ha azt mondjuk, ezen a területen jelentős mértékben eluralkodott az igénytelenség, a dilettantizmus, a társadalmi problémák torz megfogalmazása, és ez azokat is sérti, akik e műfajban nivósat alkotnak.

Mindezek alapján javasoljuk, hogy az illetékes állami, tanácsi szervek tegyenek lépéseket a helyzet rendezésére. Nem nagyobb anyagi befektetést igénylünk, ez ma nem is lenne reális. Szemléleti, szervezeti, irányítási változtatásokat sürgetünk. Olyanokat, amelyek jobban lehetővé teszik a fiatalok sokirányú érdeklődésének kielégítését, amelyek akár a sport, akár a műkedvelő együttesek vagy éppen a hobby jellegű körök lehetőségeinek bővítésével valóságos alternatívát nyújthatnak a szabad idő értelmes eltöltéséhez. Szükségesnek tartjuk, hogy a KISZ megfelelő befolyást, hatást gyakorolhasson ezeknek a szervezeteknek, intézményeknek a működésére.

Külön kell szólnunk az amatőr művészeti mozgalomról. Mi úgy látjuk —

műfajainak bővítésével és szervezeti kereteinek tágításával —, alkalmas arra, hogy a művelődés más formáival együtt a szabad idő eltöltésének hasznos, értékes, tömegeket mozgósító, közösségi formájává váljon.

A IX. kongresszus a KISZ-szervezetek egyik legfontosabb feladatát a tömegsport fejlesztésében jelölte meg. Munkánkat pártmegbízathoz illő felelősséggel, kezdeményezően, jelentős erőfeszítéseket is vállalva végeztük. Meghatározó szerepet vállaltunk az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalom szervezésében, irányításában, népszerűsítésében és működési feltételeinek biztosításában.

A mozgalom eddigi eredményei összességükben kedvezőek. Az állami és társadalmi szervek összehangoltabb együttműködésének, a KISZ-szervezetek, az ifjúsági vezetők, a sportmozgalomban dolgozó szakemberek, a pedagógusok és a társadalmi aktivisták lelkes, áldozatkész munkájának köszönhető.

Jelentős eredménynek tartjuk, hogy sikerült a társadalom figyelmét az ifjúság testedzésének, turizmusának fontosságára irányítani, és a fiatalokat minden eddiginél nagyobb számban sportolásra mozgósítani. A KISZ-korosztályhoz tartozók közül sok százezren teljesítették a tömegsportmozgalom követelményeit.

Örömteli tény az is, hogy országos mozgalommá terebélyesedett a pályaépítés. Az ifjúsági közösségek munkája révén sok kispályával, tornateremmel és tanuszodával gyarapodott a sportmozgalom. Jelentősen nőtt a képzett sportaktivisták száma is. Fontos eredménynek tartjuk, hogy sok sportegyesületben megalakultak a KISZ-szervezetek, munkájuk hatására nőtt befolyásunk az élsportolók körében, akik közül egyre többen vesznek részt a tömegsport népszerűsítésében.

Az Edzett ifjúságért mozgalom keretében meghirdetett akciók közül külön is ki kell emelni az Aranyjelvényesek az olimpiára próbasorozatát, amely megmutatta, hogy a magas követelmények is képesek tömegeket vonzani, ha azok teljesítésével a fiatalok erejüket, ügyességüket bizonyíthatják. Látnunk kell azonban, hogy a kitűzött célok, a szemléletváltozás és főleg a tanácsi szakigazgatási szervek, valamint a sportegyesületek nagyobb feladatvállalása érdekében csak a kezdeti lépéseket tettük meg. Ezért ifjúsági szövetségünknek továbbra is kezdeményező szerepet kell vállalnia a tömegsport szervezésében, népszerűsítésében és feltételeinek javításában.

IV. A KISZ A BECSÜLETESEN DOLGOZÓ, TANULÓ, POLITIZÁLÓ, MŰVELŐDŐ, SPORTOLÓ FIATALOK IFJÚSÁGI SZERVEZETE

Azok a változások, amelyek hazánk életében, s magában a KISZ-ben, az ifjúság körében végbementek, új megközelítéseket is igényelnek munkánkban. Ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy érdemibbé kell tennünk szövetségünk politikai szerepét. Olyan feladat ez, amely előrehaladásunk nélkülözhetetlen feltétele. Ennek érdekében mindenekelőtt a tervezésben és az elosztásban, az ellentmondások feltárásában és a társadalmi ellenőrzés kiszélesítésében kell és lehet érdemibb feadatokat vállalnunk. Nemcsak általában és nemcsak felsőbb szinteken, hanem mindenütt, ahol döntések születnek. Figyelmünk eddig inkább a központi és a

területi szervek képviseleti tevékenységére irányult, s nyugodtan mondhatjuk, hogy megfelelően éltünk is ezekkel a lehetőségeinkkel.

Nem hallgathatjuk el azonban, hogy a KISZ helyi szervei munkájuk során nemegyszer érzéketlenségbe, értetlenségbe ütköznek. Előfordul, hogy válasz nélkül hagyják jogos észrevételeiket, javaslatokat, és mindez nem használ a KISZ tekintélyének.

Saját házunk táján is vannak tennivalóink. Arra kell törekednünk, hogy a KISZ vezető szervei és az ifjúsági lapok nagyobb nyilvánosságot adjanak mindannak, amit a fiatalok nevében és érdekében teszünk. A KISZ-tagoknak tudniuk kell, mit javasolt értük, mit ért el érdekükben és velük a KISZ.

Szövetségünk valamennyi fórumát fel kell használnunk arra, hogy az érdek-képviselő, a jobb politizálás ne csupán a KISZ-vezetők gondja-baja, hanem a tagság széles tömegeinek felelőssége és élménye legyen. Ehhez nélkülözhetetlen, hogy a KISZ-szervezetek vezetői, aktivistái elsajátítsák az érdekképviselő, az érdekvédelem szakmainak is nevezhető ismereteit. Sok helyütt ugyanis nem pontosan ismerik jogaikat, másutt hiányzik a vitához, az érveléshez szükséges felkészültség.

A kollektívák képviselője közben és mellett fontos feladatunk fellépni minden olyan esetben is, amikor a fiatalok egyéni érdekeit sérelem éri. Ezekben az esetekben a KISZ-vezetőknek az eddiginél határozottabban kell törekedniük a szakszervezeti bizalmiakkal való együttműködésre.

Megkülönböztetett figyelmet fordítunk az ifjúsági parlamentekre. A fiatalok mégis sokszor elégedetlenségüknek adnak hangot egy-egy parlamenti időszak után. Ennek okát elsősorban abban látjuk, hogy a munkahelyi vezetők gyakran igyekeznek elkenni a tanácskozáson felszínre került konfliktusokat, nem adnak választ a felmerült kérdésekre, javaslatokra. Előfordul, hogy lapos beszámolókkal, semmitmondó intézkedési tervekkel érdemi vitafórum helyett feladatkiosztó értekezletté teszik az ifjúsági parlamenteket. A pártszervezetekre támaszkodva, a szakszervezetekkel együttműködve törekednünk kell arra, hogy a parlamentek az ifjúság és az egyes fiatalok érdekeinek igazi kifejezői, aktivitásuk valódi serkentői legyenek.

A kongresszus előkészítése során folytatott viták különböző tapasztalatokat hoztak felszínre szervezeti életünkkel kapcsolatban is. Abban azonban valamennyi megegyezik, hogy az 1974-es áprilisi határozattal kialakított politikai célok beépültek a KISZ-életbe, s ma is egybeesnek a KISZ-tagság törekvéseivel, a társadalmi fejlődés szükségleteivel. Továbbra is valljuk, hogy a KISZ csak akkor növelheti politikai befolyását és tekintélyét, ha az alapszervezeteknek sokszínű, mozgósító erejű programjuk van, ha a KISZ-tagok feladatokat vállalnak és teljesítenek, ha a szervezet az összetartozás erejét és élményét nyújtja tagságának.

A mozgalomban, különösen az ifjúsági mozgalomban, mincsenek örök érvényű cselekvési formák. Munkánkat időről időre a változó körülményekhez, az ifjúság igényeihez és a társadalmi fejlődés szükségleteihez kell igazítanunk. Rugalmasabbá kell tennünk a szervezetet, javítani a munkastílust, hogy nagyobb ösztönzést és teret kapjon az öntevékenység.

A korszerűsítés elvi alapja, hogy a demokratikus centralizmus lenini elvének alkotó részei együtt, egységben érvényesüljenek. Változtatási törekvéseink

arra irányulnak, hogy a KISZ-tagok jobban éljenek lehetőségeikkel és felelősségükkel, hogy saját közösségük ügyeiben önmaguk döntsenek. A KISZ-vezetők pedig legyenek tudatában annak, hogy tisztségviselőnek lenni nem kiváltság, hanem nagyobb felelősség, hogy a vezetők munkáját a nyilvánosság figyelme kíséri, és aki nem — vagy nem jól — képviseli választóit, azt visszahívják tisztségéből.

Az elmúlt évek során a KISZ-tagság elfogadta, hogy a szervezethez tartozás feltétele a folyamatos cselekvés, a köteleességek teljesítése, a jogok gyakorlása. Ma is valljuk: a legegységibb követelmény, amit egy fiatal a KISZ-tagsággal vállal, hogy tisztességgel elvégezze mindennapi munkáját, legjobb képességei szerint tanul, dolgozik és felkészül a haza védelmére. Azonban a csak gazdasági tevékenységre és tanulásra összpontosított munka önmagában elégtelen a kommunista ifjúsági szövetséghez tartozás igényének felkeltésére.

A jövőben ezért nagyobb figyelmet kell fordítanunk arra, hogy mit, és hogyan hangsúlyozunk a követelményekkel kapcsolatban, milyen arányokat alakítunk ki az akcióprogramokban és a gyakorlatban. Röviden fogalmazva: ne csak munkára és tanulásra mozgósító szervezet legyen a KISZ, hanem a becsületesen dolgozó, tanuló, politikáló, művelődő, sportoló fiatalok ifjúsági szervezete.

Az előttünk álló feladatok egyre sürgetőbbben vetik fel az alapszervezetek öntevékenységének fejlesztését. A munka túlszabályozottsága ugyanis fékezi az alapszervezetek kezdeményezőkézségének kibontakozását, és jórészt ez váltja ki a bürokratikus jelenségeket is. A tapasztalatok megerősítik, hogy sürgősen például a vezetőségek minden évben kötelező újjáavasztása, vagy a munka tervezésének és értékelésének szinte forgatókönyvszerűen aprólékos szabályozása.

Formális gyakorlathoz vezetett az az előírás is, miszerint a KISZ-tagok egyetlen tavaszi taggyűlésen kötelesek egész évre feladatokat vállalni. Továbbra is szorgalmazzuk, hogy minél több KISZ-tag vegye ki részét a közös munkából, de hangsúlyozzuk, hogy a feladatok egy részét csak év közben, folyamatosan lehet vállalni. A jövőben is az elvégzett munkára, valamint az egyéni értékelésre helyezzük a hangsúlyt. Mégpedig úgy, hogy az értékelés ne szűküljön le a vállalások tételes ellenőrzésére, hanem a KISZ-tag egész mozgalmi munkájának és magatartásának általános megítélését jelentse. A lényeg az, hogy mind a KISZ-tagok, mind a vezetők tevékenységét évente értékeljék társaik, s hogy a mozgalmi munkától függjön a szervezetben, illetőleg a választott funkcióban maradás.

Rugalmasabbá akarjuk tenni szervezeti életünket, kiiktatva minden fölösleges, gondolatbénító megkötést. Mindent, ami merevséget, túlszabályozottságot jelent. Azt kell lehetővé tennünk és segítenünk, hogy minden KISZ-szervezet a helyzetének, fejlettségének, sajátosságainak megfelelően oldja meg feladatait. És hogy ez gyakorlat legyen, ahhoz nem elég a rugalmas szabályozás. Azon is örködnünk kell, hogy saját kényelme vagy bármiféle vélt rend érdekében egyetlen KISZ-szerv se csempészhesen vissza merev előírásokat.

Munkánk demokratizmusának szélesítése, nyitottságának javítása önmagában csupán esély az öntevékeny KISZ-életre. Ahhoz, hogy meghatározza gyakorlatunkat, jelentős változtatásra van szükség a testületek és az apparátusok munkastílusában, munkamódszereiben is. A fiatalokat ugyanis csak saját ta-

pasztalataik képesek meggyőzni arról, hogy az ifjúsági szövetség az övék, általuk és értük működik. Számúzni kell tevékenységünkéből a szükségtelen papírmunkát, a „felfelé dolgozás” bürokratikus igényét és reflexét! Ez természetesen nem csupán elhatározás dolga, hisz ebben eddig sem volt hiány. A szervezet belső életét kell demokratikusabbá tennünk, hogy ezek a jelenségek az ifjúsági mozgalomból fokozatosan eltűnjenek. A helyszíni, élő politizálás, a meggyőzés az, amire szükség van, és elsősorban ott, ahol nehezebbek a KISZ-munka feltételei.

Az öntevékenység igénye magában foglalja a rétegmunka erősítését, de jóval több is annál. Számol azzal, hogy a rétegeken belül is nagy eltérések fedezhetők fel, többek között a KISZ-munka lehetőségeiben és feltételeiben, a politikai tudatosságban.

Az ifjúsági mozgalomban mindig is együtt voltak a kevésbé érdeklődő, olykor közömbös fiatalok az aktív, értelmes feladatra mindig megmozduló, a mozgalmat, a közösségért végzett munkát szívből, belső meggyőződéssel vállalókkal. Nekünk nem kell az előzőeket, a kevésbé aktívakat kirekeszteni. Ellenkezőleg! Minél több lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy érdeklődésük, tehetőségük szerint megtalálhassák a cselekvés lehetőségeit. Mindemellett azonban nagyobb figyelmet és megbecsülést érdemelnek a KISZ-aktivisták. Azok a fiatalok, akik időt és fáradságot nem kímélve, önként és szívesen végzik a munka nehezét. Nélkülük, az ő áldozatkészségük, teherbírásuk nélkül mozgalmunk nem tudná betölteni hivatását. A jövőben jobban kell építenünk erre az aktív magra, több lehetőséget kell biztosítani számukra közéleti, politikai érdeklődésük, aktivitásuk kiteljesítéséhez. És jobban is kell becsülnünk őket, nemcsak elismeréssel, hanem azzal is, hogy mindig odafigyelünk véleményükre.

Kiemelkedő politikai és közéleti felelősséggel van jelen közöttünk szövetségünk kommunista magja, a több mint 65 ezer fiatal párttag. Példamutatásuk, helytállásuk újabb korosztályok legjobbjait hozza közel a munkásosztály élcsapatához. A IX. kongresszus határozatát teljesítve, ifjúsági szövetségünk a beszámolási időszakban is eleget tett megtisztelő hivatásának: kommunistává nevelte legkiválóbb tagjait, felvételre ajánlotta őket az MSZMP soraiba. Jóleső érzéssel számolhatunk be arról, hogy folyamatosan emelkedik a pártba felvett KISZ-tagok száma. 1980-ban minden 100 új párttag közül 58 volt KISZ-tag. Több mint 90 százalékukat — s ez esztendőik óta így van — a KISZ-alszervezet taggyűlése ajánlotta. Ezek a számok önmagukért beszélnek. Szemléletesen igazolják, hogy a párt fő utánpótlási forrása a kommunista ifjúsági szövetség. Ennek valódi értékét akkor értjük meg igazán, ha tudjuk, hogy a növekedés tartós, és a KISZ-ajánlás fedezete a jól végzett munka. A következő időszakban nagyobb figyelmet kell fordítanunk a fizikai dolgozó fiatalok, valamint az egyetemi, főiskolai hallgatók párttaggá nevelésére.

A két kongresszus között mintegy 50 ezerrel nőtt szövetségünk taglétszáma, s így lényegében minden harmadik magyar fiatal KISZ-tag. Nőtt szervezeti befolyásunk a szakmunkástanuló és az értelmiségi fiatalok körében. Különösen számottevő a növekedés a pedagógusok, az egészségügyi dolgozók és a fiatal jogászok esetében. Örvendetes, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben is erősödtek a KISZ-szervezetek. Több éve megoldatlan gondunk azonban, hogy a munkásfiatalok között szövetségünk befolyása elmarad attól, amit a társadalomban betöltött szerepük, politikai súlyuk szükségessé tenne. Ennek kétségte-

lenül sok oka van. Minden bizonnyal nem eléggé vonzó a programunk, és gyakran olyan követelményeket próbálunk állítani a belépni szándékozók elé, amelyek teljesítését jól dolgozó KISZ-tagok esetében is nagyra értékelhetnénk.

A jövőben minden főlélesleges várakoztatás és kimódolt előkészítés nélkül fel kell venni, sőt hívni kell magunk közé azokat a fiatalokat, akik elfogadják a KISZ céljait, egyetértenek szervezeti szabályzatával, hajlandók tevékeny részt vállalni a szervezet munkájából. Bizonyítaniuk pedig már KISZ-tagként kell!

Közös erőfeszítéssel igyekszünk növelni az úttörőszövetség szerepét a KISZ-taggá nevelésben. Főként ezért javasoltuk, hogy helyezzük át a Killián-kört az általános iskola 7—8. osztályába. A tagfelvétel joga természetesen továbbra is azé a középfokú tanintézeti, munkahelyi vagy lakóterületi KISZ-szervezeté marad, ahol a volt úttörő majd mozgalmi munkáját végzi.

A KISZ-építésben alapvető feladatunk, hogy tervszerű, kezdeményező és személyes meggyőződésre támaszkodó tagfelvételi munkát folytassunk, minde nélkül az ipari és mezőgazdasági fizikai dolgozó fiatalok körében. Ezzel együtt arra is törekednünk kell, hogy a fiatalok közül mind többen maradjanak KISZ-tagok az iskola befejezése, a leszerelés, a munkahely-változtatás után is.

Mi, a kongresszus küldöttei valamennyien az úttörőéletben kaptuk az első mozgalmi élményt, amely elvezetett bennünket a kommunista ifjúsági szövetségbe. De nemcsak emlékeink kötnek bennünket az úttörők és kisdobosok miliós seregéhez, hanem a párttól kapott felelős és megtisztelő megbízatásunk, az úttörőszövetség irányítása is.

Teljesítve a KISZ IX. kongresszusának határozatát, erősödött a két szövetség munkájának tartalmi egysége, jobban összehangoltuk programjainkat, részt vettünk az úttörőmunka feltételeinek javításában. Sokasodtak a testvérkapcsolatok, bővült az úttörőcsapatok munkáját segítő KISZ-tagok, köztük a fiatal pedagógusok köre. A jól dolgozó ifiket a korábbinál nagyobb megbecsülés övezte a KISZ-szervezetekben és az úttörőcsapatokban egyaránt.

Az úttörőmozgalom számunkra több, mint az utánunk következő nemzedékek összessége: segítőtársunk és partnerünk az élet minden területén. Rengeteg a közös feladatunk, s mindabban, amit ezen a kongresszuson elhatározunk, számítunk a megalakulásának 35. évfordulóját ünneplő úttörőszövetségre.

A jubiláló úttörőszövetségnek azt kívánjuk, hogy maradéktalanul töltse be hivatását a gyerekek javára és örömére. Emellett azonban javasoljuk a kongresszusnak, hogy szavazzon meg két születésnapi ajándékot is. Az egyik, hogy a KISZ társadalmi munkával valamennyi megyében, városban hozzon rendbe néhány gyermek- és úttörőlétesítményt, játszótérrel. A másik, hogy országos összefogással, társadalmi munkával építsünk új úttörőstadiont — a régi helyén, a Margitszigeten.

Szövetségünk alkotmánya, a szervezeti szabályzat, az elmúlt években jól betöltötte szerepét. Ezért nem tartottuk szükségesnek átfogó, minden részletre kiterjedő megvitatását. Ugyanakkor — és ezt a viták is jelzik — néhány ponton változtatásra érett. A módosítási javaslatok között a legfontosabb, ami a szervezeti szabályzat bevezető részét illeti, s ami kifejezi szövetségünk kiteljesedett társadalmi hivatását.

A szervezeti élet visszatérő eseményeivel kapcsolatban olyan változtatásokat kezdeményezünk, amelyek módot adnak a központi bizottságnak a sajátos-

ságokat jobban figyelembe vevő szabályozásra. Így például az a javaslat, amely a küldöttgyűlések összehívásának gyakoriságával foglalkozik. A KISZ-bizottságok munkájának demokratikus ellenőrzése érdekében továbbra is szükségesnek tartjuk, hogy az üzemi, intézményi küldöttgyűlések évente összeüljenek. Ugyanakkor indokoltnak látszik, hogy néhány nagy létszámú, bonyolult felépítésű szervezet esetében a központi bizottság ettől eltérést engedélyezhessen.

V. A KISZ NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGE IS A BÉKE ÉS A TÁRSADALMI HALADÁS ÜGYÉT SZOLGÁLJA

Visszatekintve az eltelt öt esztendőre, a nemzetközi helyzetet különböző, gyakran egymással élesen szembenálló tendenciák jellemezték és jellemzik ma is. Komoly eredményeket hozott az enyhülési folyamat: konkrét gazdasági, politikai és kulturális tartalommal telítődött a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése. Újabb népek rázták le a gyarmati, félgyarmati elnyomás igáját. Fajgyűlölő rezsimek, fasiszta diktatúrák omlottak össze. Számos országban hozott sikert a nemzeti fejlődés önálló, független útjáért vívott harc.

A reakció azonban nem nézte tétlenül a haladó erők előretörését. A NATO-hatalmak — mindenekelőtt az Egyesült Államok — az erőegyensúly megbontására, katonai erőfölény megteremtésére törekednek, élezik a nemzetközi helyzetet, s a fegyverkezési hajsza minden korábbinál költségesebb és veszélyesebb fordulóját idézhetik elő. Sajnálatos, hogy a kínai vezetők nacionalista külpolitikája, nagyhatalmi törekvései is a nemzetközi reakció kezére játszanak.

Az imperializmus agresszív törekvései határozott ellenállásba ütköznek. A szocialista országok politikája, a fejlett tőkés- és a fejlődő országok haladó erőinek következetes harca, a világ békeszerető népeinek együttes fellépése reálissá teszi, hogy megőrizzük a békét. Ebben a küzdelemben döntő szerepet játszik a Szovjetunió és a Varsói Szerződésbe tömörült szocialista országok közössége, amely tetteivel járul hozzá a béke megőrzéséhez, a nemzetközi biztonság megszilárdításához, és támogatja a nemzeti függetlenségükért küzdő népeket.

A KISZ nemzetközi tevékenysége is a béke és a társadalmi haladás ügyét szolgálja. Az összefogás, a közös fellépés döntő tényező a nemzetközi ifjúsági mozgalom fejlődésében. Ezért megkülönböztetett figyelmet fordítottunk a szocialista országok ifjúsági szervezeteivel fenntartott kapcsolataink fejlesztésére. Előreléptünk a testvérszervezetek ideológiai együttműködésében, ami az éleződő ideológiai harcban a hatékony fellépés nélkülözhetetlen feltétele. Eredményesen vettünk részt a szocialista országok előtt álló gazdasági feladatok, a KGST komplex programjának megvalósításában. A barátságfesztiválok és -táborok, a megyei, az üzemi, az iskolai testvérkapcsolatok és az ifjúsági turizmus keretében évről évre nő az egymás országaiba látogató fiatalok száma.

Tovább mélyült hagyományosan jó együttműködésünk a Lenini Komszomollal. A Szovjetunió népeihez fűződő őszinte, megbonthatatlan barátságunkat tükrözte a forradalom bölcsőjében, Leningrádban rendezett II. Szovjet—ma

gyar ifjúsági barátságfesztivál. Ezt hivatott tovább építeni a júliusban Budapesten megrendezendő III. fesztivál. Maradéktalanul teljesítettük együttműködési szerződésünket, és eredményesen folyik az új, hosszú távú közös program végrehajtása is.

Az egymástól tanulni akarás őszinte szándéka vezetett bennünket abban is, hogy erősítettük együttműködésünket a bolgár, a csehszlovák, a jugoszláv, a koreai, a kubai, a lengyel, a mongol, az NDK-beli, a román és a vietnami testvérszervezeteinkkel. Eszméink, céljaink közösek, kölcsönösen érdekeltek vagyunk abban, hogy ki-ki eredményesen dolgozzon saját országában. Az elmúlt hónapokban érthetően nagy érdeklődés kísérte a lengyelországi eseményeket, a lengyel ifjúsági mozgalom helyzetét. Támogatjuk a lengyel ifjúkommunistákat, szolidárisak vagyunk azokkal a lengyel hazafiakkal, akik kiállnak a szocializmus vívmányainak megvédéséért, és a Lengyel Egyesült Munkáspárt vezetésével küzdenek a bonyolult helyzet szocialista megoldásáért.

Jó eredményeket értünk el a kapcsolatok építésében a Laoszi Népi Forradalmi Ifjúsági Szövetséggel, a Kambodzsai Ifjúsági Szövetséggel és az Afgán Demokratikus Ifjúsági Szövetséggel. Mélységesen elköteleztünk vagyunk az indokínai szocialista országok, mindenekelőtt Vietnam népének, ifjúságának támogatásában. A beszámolási időszakban készült el Hanoi mellett a Vietnami—Magyar Barátság szakmunkásképző intézet, amelynek költségeit társadalmi munkában teremtette elő ifjúságunk. A közelmúltban kötelezettséget vállaltunk arra, hogy kivesszük részünket a hazai társadalmi és tömegszervezetek kezdeményezésének megvalósításából: gyermekvárosot építünk a sokat szenvedett, árván maradt kambodzsai fiatalok számára.

Továbbra sincs kapcsolatunk a kínai és az albán ifjúsági szövetséggel. A kínai ifjúsági szervezet ugyan újjászerveződött, tevékenysége azonban a pekingi vezetés békeellenes politikáját szolgálja, és a nemzetközi ifjúsági mozgalom egy-ségének megbontására irányul.

Jelentőségüknek megfelelően, nagy figyelmet fordítottunk a fejlett tőkésországokban működő testvérszervezeteinkkel kialakított együttműködésünk fejlesztésére. A tőkés világ mélyülő válsága egyre nagyobb feladatokat ró rájuk a fiatalok érdekeinek képviselésében és védelmében. Kitartó, következetes munkájuk eredményeképpen tovább nőtt tekintélyük, vezetésükkel figyelemre méltó harcot folytatnak a fiatalok a monopóliumok uralma ellen. Mi a kölcsönös szolidaritás szellemében, lehetőségeinkkel összhangban támogatjuk küzdelmüket. Külön is fontos feladatunknak tartjuk az illegális nehéz körülményei között harcoló testvérszervezeteink, köztük a Chilei Kommunista Ifjúsági Szövetség támogatását.

Tovább bővültek kapcsolataink az Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában működő testvérszervezeteinkkel, valamint a nemzeti demokratikus pártok, a felszabadítási mozgalmak ifjúsági szervezeteivel. Megkülönböztetett figyelmet fordítunk arra, hogy együttműködésünk bővüljön a társadalmi fejlődés szocialista típusú útját járó országok ifjúsági szervezeteivel. Jó kapcsolatokat alakítottunk ki Angola, a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság, a Kongói Népköztársaság, Mozambik ifjúsági szervezeteivel és a Sandinista Ifjúsági Szövetséggel, a győztes nicaraguai forradalom ifjúságával.

Az enyhülési folyamat megőrzését, a különböző társadalmi rendszerű orszá-

gok kapcsolatainak fejlődését szem előtt tartva törekedtünk a párbeszéd és a közös cselekvés kiszélesítésére a más ideológiát és politikát követő — mindenekelőtt a szocialista és a szociáldemokrata — ifjúsági szervezetekkel. Az elmúlt időszakban közülük is a Finn Központi Szociáldemokrata Ifjúsági Szövetség és az NSZK-beli Ifjúsosocialisták voltak a legfontosabb partnereink. Sok más szociáldemokrata szervezettel, számos nyugat-európai ifjúsági tanáccsal, liberális és radikális párt ifjúsági szervezetével, több vallási ifjúsági egyesülettel is konstruktív és folyamatos párbeszédet alakítottunk ki a béke, a biztonság és a leszerelés ügyének előmozdítása érdekében.

Ezt szolgáltuk azzal is, hogy két ízben otthont adtunk az európai ifjúsági szervezetek konzultatív tanácskozásának, és Budapesten rendeztük meg az európai ifjúsági leszerelési konferenciát, amely a közös cselekvésre irányuló készség világméretűben is figyelemre méltó demonstrációja volt. E tanácskozásnak része volt abban, hogy ez év januárjában Helsinkiben a világ valamennyi jelentős ifjúsági szervezetének képviselői összegyűltek és közös cselekvési programot dolgoztak ki a 80-as évekre.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség kezdeményező szerepet játszott az európai ifjúsági együttműködés intézményes kereteinek létrehozásában. Tavaly ősszel otthont adtunk a keretszervezet alakuló ülésének és első konzultatív tanácskozásának. Aktívan részt vállalunk a keretszervezet működtetésében is. Az új struktúrában — amelynek létrejötté kontinensünk második világháború utáni történetének legkiemelkedőbb ifjúságmozgalmi eseménye volt — olyan lehetőséget látunk, amely hatékonyan szolgálhatja a béke, az enyhülés, a leszerelés és a népek közötti bizalom elmélyítésének ügyét.

Aktívan, elkötelezetten dolgoztunk az ifjúság világméretű mozgalmában, elsősorban a Demokratikus Ifjúsági Világszövetségben és a Nemzetközi Diákszövetségben. A haladó ifjúság és diákság e két nemzetközi szervezete a változó körülményekhez igazítja munkáját, világos programot ad a békéért és a társadalmi haladásért vívott közös harchoz. Tekintélyünket tovább növelte a világ ifjúságának nagyszabású találkozója, az 1978-ban Havannában megrendezett VIT.

Jóleső érzéssel számolhatunk be arról, hogy hazánk szocialista vívmányai, pártunk politikája, a KISZ munkája alapján szavunk, befolyásunk, tekintélyünk van a nemzetközi ifjúsági mozgalomban. Ezt tükrözi többek között, hogy a KISZ képviselője tölti be a DIVSZ főtitkári tisztét. Feladatunk, hogy ifjúságunk törekvéseit jól képviselve a béke, a haladás javára kamatoztassuk nemzetközi munkánk kedvező feltételeit.

•

Hazai és nemzetközi teendőink számosak, hiszen az ifjúságot minden érdeklő és helyzeténél fogva minden érinti. Mégis azt kell mondanunk, hogy fontos tennivalóink közül kiemelkedik négy nagy feladat, amelyeket a következő évek során meg kell oldanunk.

Melyek ezek a feladatok?

Először: a gazdaság intenzív fejlesztése szükségessé teszi, hogy erőnket és figyelmünket a tisztességesen végzett, takarékos, hatékony munkára összpontosítsuk, hogy a fiatalok élen járjanak a műszaki, technikai haladásban, hogy szor-

galmazzák és vállalják a teljesítményekkel arányos bérezés széles körű elterjesztését.

Másodszor: szövetségünk minden szintjén és szervezetében aktívabban, nyíltabban kell politizálnunk, elkötelezetten kiállva pártunk politikája mellett, következetesebben kell képviselnünk a fiatalok véleményét, érdekeit a helyi és az országos politika alakításában.

Harmadszor: demokratikusabbá, elevebbé kell tennünk munkánkat, munkastilusunkat. A vezetőknél a nyitottságra, az érzékenységre, a határozott kiállás és a meggyőzés képességére, az alapszervezeteknél az önállóságra, az öntevékenységre és a kezdeményezőkézségre tesszük a fő hangsúlyt.

Negyedszer: munkánkban jobban figyelembe kell venni, hogy a politikai és szervezeti egység nem jelenthet egyformaságot, egysíkúságot, hogy ugyanazt a közös célt minden réteg és korosztály esetében másként, más módon lehet elérni. A következő években figyelmünket mindenekelőtt a munkásifjúság és a tizenéves korosztály megnyerésére, KISZ-életük fejlesztésére kell fordítanunk.

*

Ezzel beszámolónk végéhez értem. A központi bizottság nevében kérem, hogy a kongresszus vitassa meg és fogadja el szövetségünk ötéves munkájáról készített jelentést, a beterjesztett határozati javaslatot és a szervezeti szabályzat módosítását. Meggyőződésünk, hogy a küldöttek és tisztelt meghívott vendégeink elhozták tanácskozásunkra a társadalom, a fiatalok, a KISZ-tagok demokratikus vitákban kialakított véleményét. Most az a dolgunk, hogy ezek birtokában összegezzük tennivalóinkat, tovább vigyük mindazt, ami értékes, ami bevált, s a fiatalok, a kor és a társadalom igényeihez igazítsuk mindazt, ami változtatásra érett.

Eszmecszerénk a mai világról, a mi társadalmunkról és ifjúságunkról — a mai Magyarországról szól. A mi hazánkról, amelynek legjobbjai megannyi példáját adták az igaz hazafiságnak. Annak, hogy a szülőföldért, a népért, a nemzetért vállalt áldozat akkor szolgálja igazán a haza üdvét, amikor az emberiség egyetemes haladásáért érzett felelősséggel párosul. Van tehát kitől és van miből tanulnunk. Haladó hagyományaink erőt adnak napjaink küzdelmeihez. Úgy kell dolgoznunk, tanulnunk, elveinkért kiállnunk, hogy a saját nemzedékünk és az utánunk jövő, amelyikért már mi is felelősséggel tartozunk, jól értse és tegye a dolgát: együtt gyarapítsuk javainkat és emberségünket. Tekintsük mindannyian személyes ügyünknek, hogy valóra váljon a forradalmárok egymást követő nemzedékeinek álma: a szocialista Magyarország.

Felelősségünk a jövőért — közös. A fiatalok nem nélkülözhetik az előttük járók tapasztalatait. Meg kell ismernünk az elmúlt harminchat év eredményeit, áldozatos harcait, erőfeszítéseit és hibáit is, hogy tanuljunk belőlük. Azt kérjük az idősebb nemzedéktől, hogy példát mutatva, jó szóval oktatta, fogadják társukká a fiatalságot az új társadalom építésében.

Pártunk és ifjúságunk viszonya a kölcsönös bizalmon alapul. A kommunisták odafigyelnek dolgainkra, támogatják törekvéseinket. Arra nevelik az ifjúságot, hogy kötelességtudóan végezze a dolgát, hogy egyenes derékkal járjon, és a jogos kritikát is elfogadva, a jövőt országgyarapító tetteivel alapozza meg. A

KISZ a kommunisták pártjának ifjúsági szervezete, s egyben a magyar ifjúság politikai tömegszervezete. Most, a kongresszus előkészítése során is a párt elvi iránymutatását követve, de önálló felelősséggel végeztük munkánkat. Pártunk jó példát mutat, feladatot, tanácsot és biztatást ad. De követel is: elvhűséget a politikában, becsületet a munkában, tisztességet és emberséget a magatartásban.

Pártunk ifjúságpolitikájának érvényesülését látjuk abban is, hogy élvezzük a kormány, a tanácsok és a társadalmi szervek támogatását. Itt is köszönetet mondunk a Hazafias Népfront, a szakszervezetek, a szövetkezeti szervek, a Magyar Nők Országos Tanácsa, a népi ellenőrzési bizottságok, a TIT, a Vöröskezeszt, a Munkásőrség, az MHSZ, a tudományos, kulturális és sportszervek munkájáért, együttműködési készségükért. Azért, hogy hozzájárulnak ifjúságunk társadalmi aktivitásának növeléséhez, szocialista neveléséhez, szociális helyzetének javításához.

Szövetségünk arra neveli és mozgósítja a magyar ifjúságot, hogy múlt és jelen tanulságait számba véve tudatosan építse a jövőt. Forradalmi feladatunknak és történelmi felelősségünknek tartjuk a fejlett szocialista társadalom építését. Dolgaink elvégzését azonban nem bízhatjuk az időre. Számítunk azokra a fiatalokra, akik készek tudásukat, alkotó képességüket a közösség, a társadalom javára fordítani. Akiket nem tart vissza az újtól a megszokás, akik képesek elvetni mindazt, ami fékezi a haladást, akik késedelem nélkül megértik, mit kell tenni azért, hogy nehézségeink fogyjanak, hogy szocialista hazánk gyarapodjon.

Úgy kell dolgoznunk, hogy szövetségünk serkentője legyen az előreivő törekvéseknek, hogy amikor a párt politikáját szolgáljuk, amikor valóra váltását segítjük — ne szégyelljünk lelkesedni! Ne hagyjuk szó nélkül a kívülállók közömbösségét! Vállaljuk bátran, hogy a szocializmus, a kommunizmus olyan eszme, amelyért érdemes erőnket nem kímélve küzdeni! Fogadjuk meg Kádár elvtárs tanácsát, amit szövetségünk IX. kongresszusán adott: „Az ifjúság, ha a jövőbe tekint, legyen bátor!...”

Önökön és a világ egész haladó ifjúságán is múlik, hogy... a szabadság, a szocializmus, a béke győzzön. Előre hát fiatalok!”

Programunk látszólag egyszerű: többre, jobbra törekszünk a munkában, a tanulásban, és a mozgalmában is. Teljesíteni mégsem lesz könnyű. Most az a dolgunk, hogy a kommunista ifjúsági mozgalom legjobb hagyományait folytatva szövetségünk X. kongresszusa szocialista hazánk további felemelkedésének szolgálatába állítsa az ifjúság tettekkészségét és lendületét.

Éljen szeretett hazánk, a Magyar Népköztársaság!

Éljen pártunk, a Magyar Szocialista Munkáspárt!

Éljen a világ haladó ifjúságának szolidaritása!

Éljen a szocializmus és a béke!

Éljen a KISZ!

A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság kiegészítő jelentése

ELŐADÓ:

DR. SZILÁGYI LÁSZLÓ,
a KPEB elnöke

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársnők, elvtársak!

A KISZ Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága nevében tisztelettel köszöntöm kongresszusunk valamennyi résztvevőjét, s eredményes, hasznos tanácskozást kívánok mindannyiuknak. A napirend alapján a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentését kívánom betervezni az elmúlt ötéves munkánkról. Feladatomat megkönnyíti, hogy módunk volt írásos jelentésben számot adni tevékenységünkről.

A központi bizottság közzétett dokumentuma és a szóbeli beszámoló — bár nem közvetlenül — nyilván érintette a gazdálkodást, a gazdasági háttér kérdéseit is. Így most a KISZ gazdálkodásáról, és a gazdálkodást elősegítő ellenőrző tevékenység politikai hatásairól szólhatok röviden.

Kötelezettségem, feladatom a valóságban mégsem olyan könnyű, hiszen az elmúlt öt év gazdálkodásáról, az ezt segítő ellenőrző tevékenységünkről a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság nevében itt, ezen a helyen nagy felelősség beszélni.

Az elmúlt években gyarapodott a KISZ anyagi-technikai ellátottsága. Évről évre a feladatokhoz igazodó, bővülő pénzügyi lehetőségek álltak rendelkezésre. A politikai célkitűzések alapján a pénzügyi tervező munka színvonala, a költségvetés szerinti gazdálkodás és a pénzügyi fegyelem javult. A közpénzek célszerű, hatékony felhasználása nem csupán gazdasági feladat, politikai kérdés is, amelyet egyre inkább ennek tudatában gyakoroltak a KISZ valamennyi szintjén. Ez örömdetes dolog.

A hatékonyság kritériuma az elmúlt időszakban a mozgalmi-pénzügyi munkában is megjelent, s még inkább erre lesz szükség az elkövetkezendő években is. Az ésszerű takarékoság szemléletünkben és napi gyakorlatunkban az élet minden területén alapvető szükségesség, de sokszor még ki nem használt lehetőség is. Ez a KISZ-re is igaz, a KISZ-t is fokozottan kötelezi.

Az extenzív fejlődés időszakában a KISZ gazdálkodása bizonyos fokig „külső-terjes” volt. Ha a kulturális és sportfeladatokra — a példa kedvéért — a költségvetésben előirányzott összegnél többet „sikerült elkölteni”, akkor ebből azt olvastuk ki, hogy biztosan javult a kulturális és sportmunka. Ez a valóságban sajnos nem mindig ezt jelentette. Az elmúlt öt évben viszont egyre inkább megvalósult az a követelmény, hogy adott anyagi eszközök igénybevételével a ki-

tűzött cél minél tartalmasabban teljesüljön, s önmagában még az sem baj, ha a pénzügyi felhasználás tervét nem teljesítjük túl.

A KISZ gazdálkodását és az azt szolgáló szabályozó rendszert vizsgálataink tapasztalatai szerint, a növekvő követelmények tükrében is jónak mondhatjuk. A KISZ „pénztárcája” körül rend van. Ugyanakkor egyes területeken néhány témában — például a KISZ-beruházások esetében, az alapszervezeti pénzgazdálkodás tervszerűségében, a „takaró hosszúságának” megfelelő elképzelések alakításában — még bőségesen van tartalék.

Tisztelt kongresszus!

Pénzügyi ellenőrző feladatunkat úgy fogtuk fel, hogy társadalmi kontroll-szerrepünk — melyet a IX. kongresszustól kaptunk — erősödjék, s egyik segítőjévé váljon a gazdálkodás jó irányú fejlődésének. Jelszavunkká vált: az ellenőrzés az ellenőrzöttékért van, s nem ellenünk!

A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottságban, de a megyei és alsóbb szintű ellenőrző bizottságokban is igyekeztünk a fiatalok és a KISZ-tagság szempontjából alapvető témákra összpontosítani a figyelmet. Így vált lehetővé, hogy a kiválasztott témákat szélesebb nézőpontból, s egyben alaposabban és mélyebben tudtuk megvizsgálni. Három vizsgálatunk eredményére és fogadtatására különösen jó érzéssel gondolunk vissza, egyúttal témaválasztásunkat is igazolta utólag. Az ifjúságpolitikai alapok képzése, tervezése, felhasználása című témára, a KISZ-vagyon megőrzésének témájára, valamint a politikai képzési rendszer anyagi-tárgyi feltételeinek alakulásáról szóló vizsgálati anyagunkra gondolok. Ezeket az anyagokat, javaslatokat a KISZ KB Intéző Bizottsága, illetve titkársága tárgyalta, mondhatnám úgy is, hogy javaslataink kitüntető figyelemben részesültek. Konkrét intézkedések történtek, amelyek nyomán a gyakorlati tapasztalatok kedvezőek.

A társadalmi munkásoknak az a „fizetségük”, ha látják munkájuk értelmét, hasznosulását. Ellenőrzéseink, illetve javaslataink, ha szerény mértékben is, de hozzájárultak a KISZ gazdálkodási rendjében is fellelhető bürokrácia csökkentéséhez, a pénzügyi tevékenység és döntési mechanizmus demokratizmusának, rugalmasságának bizonyos mértékű szélesítéséhez.

Kevesebbet foglalkoztunk a pénzügyi ellenőrző bizottságok helyének, szerepének keresésével. Ezt néhány évvel ezelőtt túl sokat kerestük, s kevesebb idő jutott a munkára. Most inkább dolgoztunk, igyekeztünk hasznosítható észrevételeket, javaslatokat tenni az illetékes KISZ-testületeknek. A pénzügyi ellenőrző tevékenység helyét, szerepét, becsületét munka közben találtuk meg. A gazdálkodás fontosságának, növekvő szerepének megfelelően a társadalmi ellenőrzés is egyre inkább megkapta a párt- és a KISZ-szervek támogatását, amelyet e helyről ezúton is megköszönünk.

Ellenőrzéseink során törekedtünk a jó tapasztalatok széles körű megismertetésére is. Ennél is fontosabbnak tartottuk a segítő szándékú ellenőrzési szemlélet erősítését, amit különösen lényegesnek éreztünk a fiatal, kevés gyakorlati rendelkezéssel rendelkező társadalmi tisztségviselőink irányában érezhetővé is tenni.

József Attila egyik verssora szerint az a jó, „aki értünk haragszik, s nem el-lenünk”. Ilyen haragot érzünk a KISZ gazdálkodásában még meglévő hiányos-ságok, s természetesen a saját ellenőrzési munkánk fogyatékosságai iránt is.

Tisztelt kongresszus!

Befejezésül engedjétek meg, hogy néhány megoldásra váró feladatra utaljak, azzal a javaslattal, hogy elkövetkezendő munkánk kialakítása során vegyük figyelembe. Pártunk ifjúságpolitikai határozata végrehajtásának áttekintésekor javasoljuk, hogy a pénzügyi vonatkozásokat át kell újra gondolni bizonyos ér-telemben. Gondolunk itt többek között az azonos célokra, párhuzamos források-ból kapott pénzek jobb összehangolására; gondolunk olyanra, hogy a rétegpoli-tikai tevékenységünk javításával az elosztási arányokat is át kell újra gondolni, formálni, helyenként a véletlen szerepét is szükséges csökkenteni, kiküszöbölni. Amikor a különböző ifjúsági rétegek sajátosságait figyelembe akarjuk venni, vele együtt az anyagi életteret is alakítani kell.

A KISZ vállalatainak, intézményeinek működési rendjét és gazdasági sza-bályozóit úgy szükséges továbbfejleszteni — s ez nem lesz könnyű —, hogy te-vékenységükben erősödjön a nyereségérdekeltség, az eredményességre való törekvés is, ugyanakkor az ifjúság igényeinek és a mozgalmi feladatoknak mégis elfogadható árakon és megfelelő minőségben nyújtott szolgáltatásokkal tegye-nek eleget. Itt az Expresszre, az Ezeremesterre gondolunk elsősorban.

A gazdálkodásban is szükséges tovább erősíteni a demokratizmust a terve-zésben, a döntéshozókészítésben és a végrehajtásban egyaránt, különösen az alap-szervezetek szintjén.

A pénzügyi ellenőrző bizottságok tevékenységében változatlanul fontos sze-repet kell kapnia a szakszerűségnek. Ez úgy válhat igazán hasznossá, ha az ed-digieknél is erőteljesebben párosul az ifjúság szeretetével. Ugyanakkor pártunk és ifjúsági szövetségünk által megjelölt politikai feladatainkkal történő még tel-jesebb értelmi és érzelmi azonosulással. A szervezeti szabályzat egyik módosító javaslata éppen a pénzügyi ellenőrző bizottságok e felelősségteljes politikai te-vékenységének kibontakoztatására irányul. Kérjük a tisztelt kongresszust, fo-gadja el a módosításnak ezen részét.

Tovább szükséges fejleszteni a központi és megyei pénzügyi ellenőrző bi-zottságok munkakapcsolatait. Ennek érdekében a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság kezdeményező és koordináló szerepének a jövőben tovább kell erősöd-nie. Ugyanakkor az azonos szintű KISZ-bizottságok és az ellenőrzési bizottsá-gok együttműködését is jobbbá, folyamatosabbá kell tenni, úgy is mondhatnám, hogy egy mindennapos elvtársi segítő kapcsolatot kell kialakítani.

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársnők, elvtársak!

Kérem a tisztelt kongresszust, hogy a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság el-múlt öt éves tevékenységét, az erről szóló írásos jelentést a szóbeli kiegészítéssel együtt fogadja el, javaslataival segítse.

A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság és a magam nevében a központi bizottság beszámolójával, a beterjesztett határozat-tervezettel, a szervezeti szabályzat módosításával egyetértek, elfogadom, és tisztelt küldött-társaimnak elfogadásra ajánlom.

Köszönöm a figyelmet!

Hozzászólások

DR. TARCSI GYULA

Budapest küldötte,

a KISZ Budapesti Bizottságának első titkára

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

„Együtt az ifjúság tömegeivel a fejlett szocialista Magyarorszáért!” Ezt választottuk a KISZ X. kongresszusa fő jelszavának. Jelszavunk szemléletesen fejezi ki, hogy az ifjúság széles tömegeivel együtt látjuk és érzékeljük társadalmi érvényű perspektívánkat, a fejlett szocializmus Magyarorszáját. Szövetségünk immáron két és fél évtizede a Magyar Szocialista Munkáspárt ifjúsági szervezeteként változatlan és bevált alapelvek szerint dolgozik. Rendre változik azonban szervezetünk munkastílusa, módosulnak tevékenységi formáink. Módosulnak, mert fejlődik társadalmunk, változnak körülményeink, és ezzel párhuzamosan ifjúságunk maga is átalakul. A legérettebb, legtapasztaltabb tagjaink távoznak. Újabb és újabb generációk lépnek sorainkba. Értük nagy a mi felelősségünk. Az ifjúsági szövetségben tanulnak meg a fiatalok tömegesen politizálni, felelősen véleményt mondani, a közösségért közösségben dolgozni. Minden új nemzedék úgy járja végig útját a tudatosodásig, hogy közben a maga képére is formálja az ifjúsági szövetséget.

Fiatalokkal dolgozunk, ez sokak szerint az egyik leghálásabb mozgalmi feladat. Mi egyaránt részt veszünk a párt politikájának megvalósításában és alakításában. Ehhez egyetlen út vezet: biztosítsuk a fiatalok részvételét környezetünk, munkahelyünk, iskolánk életének alakításában. Saját jövőnk gazdái vagyunk!

Kedves elvtársak!

A fővárosi fiatalok túlnyomó többsége azonosul a párt politikájával, végrehajtásából feladatokat vállal. Egyéni boldogulásuk biztosítékát szocialista társadalmunk fejlődésében látják. Én ezt rendkívül fontosnak, nagy eredménynek tartom. Környezetünkben mégis sokszor felvetik: a fiatalok kérdéseiben, véleményeiben akad bizonytalanság, esetenként tévedés is. A ma ifjúsága nem elég harcos, kiállásunk nem elég szilárd — mondják. Ha erről gondolkodunk, feltétlenül látnunk kell: ifjúságunk számára természetes életközeg a szocializmus. Ifjúmunkások és diákok, mérnökök és fiatal művészek társadalmi rendszerünket önmagában és összehasonlításokban is jónak, sőt egyedüli jónak fogadják el. Ha kérdezzük, ha vitatkozunk, ha bírálunk mindig azon töprengünk, hogyan lehetne okosabban, jobban dolgozni, hogyan lehetnénk mi is formálói — ahogyan

Baranyi Ferenc írja — E készen kapott, félig kész világnak. Mi a már lerakott alapokra építkezünk, és ez annyira magától értetődő számunkra, hogy legtöbbször nem is beszélünk róla, pedig néha kellene. Kellene, mert csak így érthetjük meg vívmányainkat és azt, hogy a szocializmus sem ellentmondásoktól mentes társadalom.

Csak az utóbbi időkben hangsúlyoztuk, hogy társadalmunk fejlődése megköveteli egyes értékek átrendeződését. Ez a folyamat új kérdéseket vet fel, amelyekre az eddigieknél gyorsabban és főleg meggyőzőbben kell válaszolnunk.

Tapasztalataink szerint egyre nő a közvetlen politizálás szerepe. Vezetőink, aktivistáink többször bizonyították, hogy felkészültek és alkalmasak minden ifjúsági réteg kérdéseinek megválaszolására. Erre alapozva kaptuk a budapesti pártbizottságtól azt a megtisztelő feladatot, hogy a KISZ-szervezetek, a KISZ-tagok legyenek a pártszervezetek szövetségesei a tudatformálásban. Lépünk fel a téves vagy szándékoltan értetlen, ellenséges ideológiai—politikai nézetekkel szemben, vállaljunk részt az ilyen nézeteket valló fiatalok meggyőzésében. Ezt mi a küldöttgyűlésünk határozatában is rögzítettük.

Tisztelt elvtársak!

Kedves küldött-társaim!

A KISZ budapesti küldöttgyűlése megállapította: a fővárosban az ifjúsági mozgalom feladatait eredményesen ellátta. Tevékenységünket fejlődés jellemzi. Igaz, a magasabb követelményekkel, ifjúságunk egyre nagyobb igényeivel fejlődő munkánk mellett sem tudtunk mindenben lépést tartani. Ez a kettősség tükröződik a kongresszust megelőző vitákban is. Jogosan beszélhetünk előrelépésről egy sor területen, de ennek ellenére tapasztalhatunk a fejlődést megkérdőjelező felvetéseket is.

Ha abból indulunk ki, hogy az ifjúsági mozgalom a társadalom legmozgékonyabb korosztályát képviseli, akkor nincs okunk csodálkozni. A fiatalok mindig többet, jobbat akartak. Alkotó elégedetlenségüket a magunk, a mozgalmunk javára kell kihasználnunk. Úgy gondolom, hogy kongresszusunk határozat-tervezete ehhez megfelelő alapot biztosít, jó programot ad. Ifjúsági szövetségünk pedig jelentős értékmérője: hogyan formálja a fiatalok eszmei-politikai arculatát. Budapesten sok olyan — ideológiailag, politikailag felkészült, elkötelezett, cselekvőkész — fiatal dolgozik, aki egyaránt képes és kész a távlatok érzékelésére, és a feladatok színvonalas megoldására. Örömmel látjuk, hogy sok fiatal társunk áll ki következetesen a párt politikája mellett. Tapasztaltuk, hogy a pártos kiállás tiszteletet vált ki. Aktivistáink, vezetőink joggal bizhatnak önmagukban, munkájukban.

KISZ-tagjaink többsége szorgalmasan, becsületesen dolgozik, tanul. Elkötelezettségüket munkájukkal bizonyítják. Példát adó értékeikre, véleményükre sokszor nem figyelünk eléggé. Ez utóbbit ugyanis többnyire szerényen, halkan mondják. Néhány nagyhangú fiatal gondjainkat érzékelve, de azokat felnagyítva, egész társadalmunkról alkot igaztalan képet. Az utóbbi időszakban munkánk gyengeségeit kihasználva elsősorban a KISZ-t vették célba. Ezekkel a fiatalokkal — az ő érdekükben is — vállaljuk a vitát! A legjobb érvünk: eredményeink és gondjaink vállalása, értékeket gyarapító munkánk, valóságunk be-

mutatása. Fontos a sorrend: egy fiatal embernek vagy akár kollektívának is először a teljesítményről kell gondoskodnia, erre támaszkodva lehet azután joggal további igényeket megfogalmazni.

Kedves elvtársak!

A kisgyermek, amikor elkezdenek rajzolgatni, gyakran formálnak egy négyzetből és rajta egy háromszögből házat, ami már a kis emberkének sem könnyű. Még nehezebb persze fiatal emberként beköltözni egy igazi házba, otthont alapítani. A lakás sok-sok fiatalnak olyan célt jelent, amiért nagyon sokat kell fáradozni. A fiatalok igényei természetesen, teljesítésük nem a szándékuk múlik.

Budapesten az elmúlt, öt évben 85 ezer lakás épült, 32 ezret korszerűsítettek. A tanácsok által kiutalt lakások 53 százalékát fiatal házaspárok kapták.

A lakásépítés mellett további tartalékaink vannak a lakásgazdálkodás fejlesztésében. Ha csak a statisztikai adatokat ismernénk, akár Budapesten is, úgy gondolkodhatnánk, hogy nincs jelentős lakáshiány. A fővárosban például egy lakásban átlagosan kevesebb, mint három ember lakik. De az átlag mögött nagyok a különbségek. Sokszor nagyméretű lakásokban kevesen laknak, máshol zsúfoltan kényszerülnek élni.

Az igények változásához alkalmazkodó lépcsőzetes lakáshozjutási rendszert javasoljuk. Fogadtassuk el természetes tényként, hogy egy fiatal ember életében többször is költözhet. Sürgős feladatnak tartjuk, hogy határozott intézkedések szülessenek a lakással kapcsolatos spekulációk letörésére. A tanácsi lakások esetében érvényesüljön jobban az állam tulajdonosi szerepe.

Az MSZMP Politikai Bizottsága az elmúlt napokban fogadta el lakáspolitikai irányelveit, amelyekről jó érzéssel mondhatom: család- és ifjúságközpontúak. A KISZ kongresszusán jelentőségénél fogva beszélni kell e döntésről, amely a fővárosi fiatalok tízezreinek mutatja a megoldást.

A VI. ötéves terv időszakában továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a szocialista iparban foglalkoztatott munkások lakásellátására. Az elosztható lakásokból a fizikai és a termelést irányító dolgozók az igénylők között arányuknak megfelelően részesednek. A többgyermekes családok a korábbiaknál rövidebb idő alatt jutnak lakáshoz. A fiatal házaspárok a lakásigénylők közötti arányuk felett, legalább az elosztásra kerülő lakások felét kapják. Éppen a mai napon tárgyalja a kiadandó új rendeleteket Budapest Főváros Tanácsa.

A pártbizottság is megerősítette a KISZ budapesti bizottsága álláspontját: a kiutalásnál az részesüljön előnyben, aki munkáját kiemelkedően végzi és közösségi feladatokat is vállal. A lakások elosztásában a munkahelyi kollektívák kapjanak nagyobb szerepet. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a lakáskérélmükkel a tanácshoz fordulóknak érdemi választ kapjanak, mikor számíthatnak helyzetük javulására. A pártbizottság állásfoglalása alapján a belátható idő megjelölésével minden korábbinál fontosabb perspektívát tudunk adni a fővárosban a lakásra várakozóknak, a fiataloknak. Persze, nem lehet minden igényt állami építkezésből kielégíteni. Támogatnunk kell azokat a fiatalokat is, akik saját munkájukkal építkeznek, felújítást vállalnak, emeletráépítésbe kezdenek. Sokféle megoldásban gondolkozunk, hiszen nincsen egyféle recept.

Egyetérték a kongresszus határozat-tervezetével, hogy a lakáshoz juttatásnál — különösen a fiatalok körében — fokozatosan egységesítsük a különböző társadalmi réteghez tartozók kedvezményeit.

Tisztelt elvtársak!
Kedves lányok és fiúk!

Meggyőződésünk: szükség volt kongresszusunk előtt a tagságunk egészét megmozgató eszmecserére. A taggyűléseken, a küldöttgyűléseken tagságunk többsége igazolta: egyetért alapvető törekvéseinkkel, azzal, hogy munkánk színvonala legyen a megítélés alapja. Az legyen az ifjúsági szövetség tagja, aki feladatokat vállal a közösség érdekében. Erősítsük munkánk mozgalmi—politikai jellegét. Nagy mértékben múlik rajtunk, hogy a fiatalok aktivitása, kezdeményező-készsége társadalmi erővé válik-e. Eddigi törekvéseinket erősítve olyan ifjúsági mozgalmat akarunk, amelyben jól érzi magát és támogatást kap a focizni és zenét hallgatni vágyó tizenéves, a társadalmi kérdéseinkről hevesen vitázó egyetemista, a lakásért küzdő, a pályakezdés nehézségeivel birkózó, a dolgozni, a munkájával értékesülni akaró fiatal. Olyan KISZ-t, ahol társak vagyunk, ahol minden érvényes gondolat, és főként cselekvés megvalósulhat.

Köszönöm minden figyelmet.

HÁGENTURN JÓZSEF

Baranya megye küldötte,
a Mecseki Ércbányászati Vállalat vájára

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársak, fiatalok!

Baranyai bányász küldött vagyok, és lámpalázás. Engedjétek meg, hogy pár szóban bemutatkozzam. 1956-ban munkáscsaládban születtem. Nem volt kiskönyvtárunk, és sok kollegámhoz hasonlóan szüleim minden igyekezete ellenére sem kaptam sok segítséget a tanulásban. Én is úttörő voltam, de mai fejjel visszaemlékezve erre az időre, nem nagyon volt maradandó élményem. Egyébként én is ott leszek az új pécsi úttörőház építésénél. Negyedikes gimnazista voltam, amikor KISZ-tag lettem. Miért csak akkor? Talán azért, mert szűkebb baráti köröm vonzóbb volt számomra, mint az általam alig ismert KISZ. Érettségi után bányász lettem. Kezdetben, mint minden pályakezdő fiatalnak, a beilleszkedés, az új kollegák és munkafolyamatok megismerése jelentette a legnagyobb gondot, de az üzemi KISZ-életbe való bekapcsolódás sem volt egyszerű dolog. Miért? Bár akkor sem voltam sokkal alacsonyabb, a KISZ nem vett észre! Ez volt 1975-ben. Jelenleg más a helyzet, hiszen a bányavállalatoknál jelentkező csekély számú új dolgozót a KISZ is tárt karokkal várja.

Miért hangsúlyozom a munkahelyre való átkerülés nehézségeit? Azért, mert ezekkel a gondokkal mindenki előbb-utóbb találkozik, még ha nem is kí-

vánja ezt a találkozást. Dolgozni kell! Azonban, hogy kiből milyen munkás lesz, nem mindegy. Ebben a KISZ-nek is van szerepe, nem is kicsi. A munkássá válás már egészen kis korban kezdődik, de van, akinél élete végéig sem fejeződik be. Ez a szülői nevelésen túl azon is múlik, hogy milyen példával találkozik az életben. Senkiben sem ébreszt tiszteletet a munkaidejét lapátnyíltámasztással, kávéfőzéssel, lógással vagy saját ügyei után való futkosással töltő beosztott vagy főnök. De nemcsak a rossz példa árt, hanem az is, ha nem vesszük észre a hozzánk érkező fiatalok problémáit, és nem segítünk azok megoldásában. Nagy ütőkártya lehet kezünkben az igazi, a nem formális, a személyes patronálás, és a jó közösségek, a szocialista brigádok emberformáló ereje. Itt álljunk meg egy szóra! Mindannyiunk előtt ismertek a szocialista és ifjúsági szocialista brigádok munkásikerei. A nagyvállalatoknál sokezer szocialista brigád tevékenykedik. Nem jó dolog, hogy nem érdekelt a kollektíva az új dolgozó betanításában, hiszen a termelés szintentartása a régiekre nagyobb terhet ró. Sőt a munkaverseny elismerési feltételeiben az új dolgozó a brigád számára egyenesen hátrányos. A fiatalok nagy többsége a brigádokban alakul, formálódik. Itt válik jó, vagy kevésbé jó munkaerővé és áldozatkész emberré, vagy vész el a mozgalom számára.

Miért veszi el a KISZ a fiatalt? Csakis a nemtörődömség, a figyelmetlenség, az érdeklődés hiánya, és a KISZ-szervezet önmaga iránti igénytelensége lehet az ok. A határozat-tervezet egyértelműen kijelöli feladatunkat, amikor tömegbefolyásunk növeléséről, érdekvédelmi munkánk javításáról szól. Világos, hogy munkánk minőségét és ezáltal szervezettségünket javítanunk kell. Nem tagtöborzásra, kampányra van szükség! Szakítanunk kell a százalékos szemlélettel! Bátran éljünk — ha szükség van rá — a kizárás módszerével is!

Mint már említettem, magam is voltam középiskolai diák, ismerem az ottani tagfelvételek körülményeit, de a megyei küldöttgyűlésen is elhangzott, hogy a középiskolák I. és IV. osztályában kampányszerű tagfelvétel zajlik. Az elsőben a KISZ keresi a fiatalokat, a negyedikben pedig a végzős diákok ostromolják a KISZ-t belépési szándékkal, a jobb továbbtanulási lehetőségek reményében. Ez nagyon rossz jelenség. Azt is hallottam a küldöttgyűlésen, hogy az egyetemista KISZ-tagok néhol megkérdőjelezték KISZ-szerveik rátermettségét érdekeik képviselőjében, és nem érzik magukénak a kongresszusi levél rájuk vonatkozó tételét. Nagyüzemi fiataljaink meg is lepődtek az erről szóló híradások hallatán, mert nálunk gondjaink ellenére is érzékelhető a KISZ jelenléte, érdekvédelmi-érdekképviselői ereje. Nekünk szavunk van minden — a fiatalságot érintő kérdésben, de még azon túl is. Elmondjuk véleményünket, és partnerként kezelnek minket. Ám ez nem pottyant a csillagos égből. Jogainkat kötelességeink teljesítésével alapozzuk meg. Munkánk kézzelfogható, mérhető.

A kongresszusra például több és jobb munkával készültünk, a baranyai bányavállalatoknál egészséves munkaversenyt szerveztünk. Holnap pedig bányász-társaim kongresszusi műszakban dolgoznak.

Tisztelt kongresszus!

Érdeklődéssel hallgattam Tarcsi elvtárs hozzászólását. Bár tudom, ez nem nyugtatja meg a budapesti fiatalokat: a lakáshelyzet Pécssett sem rózsásabb. A nagyüzemi pályakezdő fiatalok helyzetüket már-már kilátástalannak látják. Nagy gondot okoz az, hogy ha foggal-körömmel, mindenféle segítséggel a fiataloknak sikerült is összegyűjteni a lakás árának csillagászati összegét, akkor sem lehetnek biztosak abban, hogy belátható időn belül lakáshoz jutnak.

A probléma megoldásához új kezdeményezések is szükségesek. Ehhez az kell, hogy a központi intézkedések mellett minden területen, minden szinten — az üzemekben is — keressük meg az új lehetőséget. Szükség van a KISZ kezdeményezéseire is, olyanokra, mint a Baranya megyei KISZ-bizottság lakásügyi információs irodája, ahol a lakásra váró fiatalok minden szükséges információt megkaphatnak. De még jobb lenne, ha szervezői, lebonyolítói feladatokat is el látna az iroda.

A lakásgonddal küzdő fiatalok ma már — sajnos — egyre otthonosabban mozognak a lakásügyi adminisztráció útvesztőjében. Az üzemi demokrácia labirintusában már sokkal kevésbé! Meddő elvárás az, hogy olyan dolgokhoz szóljunk hozzá, amelyek nem a feladataink. Viszont elvárjuk, hogy a bennünket érintő kérdésekben kérdezzenek meg minket!

Kedves küldöttek!

Mi, nagyüzemi fiatal munkások, bányászok, szeretjük munkánkat. Ám a nehéz fizikai munka az ember számára idegen környezetben kifárasztja még a jó erőben levő bányászt is. Munka után jól esne a pihenés, a kikapcsolódás. De nem mindegy, hogy milyen körülmények között pihenünk, hogy a kocsmában kapcsolódunk-e ki, de egészen, vagy pedig értelmesen, hasznosan és egészségesen töltjük-e szabadidőnket? Jó rendezvényeket, a fiatalok érdeklődését, igényeit tükröző és kielégítő programokat szervezzünk. Egyre nagyobb az érdeklődés a családdal együtt eltölthető szabadidős programok iránt. Ehhez kell alkalmazkodnunk munkánk szervezése folyamán.

Utazni is szeretünk, de nem értjük, hogy miért ifjúsági utazási iroda az Express, ha nem utaztat olcsóbban, mint más utazási irodák? Az árak szinte magasabbak.

Következő gondunk, hogy a nagyüzemi KISZ munkájában is burjánzik a bürokrácia, a fölösleges adminisztráció. Nagyon helyesen fogalmaz a határozattervezet, hogy csökkentsük a bürokratikus elemeket, de ezt már többször megfogalmaztuk magunknak, előrelépés azonban nemigen tapasztalható. A kényeszerű jelentések, beszámolók és egyéb papírmunkák az érdemi munkától rabolják el időnket. Arról nem is szólva, hogy gazdasági ügyrendünk betartásához nem jó KISZ-titkárnak, hanem szinte mérlegképes könyvelőnek kellene lennünk.

Tisztelt kongresszus!

Ezekkel az észrevételekkel együtt a központi bizottság által beterjesztett dokumentumokat elfogadom, és elfogadásra javaslom. Jószerecsét!

PUFFA SÁNDOR

Nógrád megye küldötte,

a Salgótarjáni Kohászati Üzemek fődizpécsere

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársnők, elvtársak!

Kedves fiatalok!

Nehéz helyzetben vagyok e hozzászólás után. Nekem nincsenek ilyen jó poénjaim, de remélem, azért tudunk valamit hasznosítani az én hozzászólásomból is,

Nógrád megye KISZ-fiataljainak és munkahelyem, a Salgótarjáni Kohászati Üzemek ifjúkommunistáinak megbízásából a műszaki értelmiségi fiatalok helyzetéről, a termelésben, a fejlesztési feladatokban való részvételükről kívánok szólni.

Vállalatunk 720 fős ifjúkommunista kollektívájának a gazdasági építő munkában kifejtett tevékenysége az elmúlt időszakban eredményes volt, ezt az is bizonyítja, hogy 5 év alatt háromszor nyertük el a KISZ KB Vörös Vándorzászláját. Eredményeinkhez talán az is jelentősen hozzájárult, hogy nem ragaszkodtunk mindenáron a különböző hangzatos ifjúsági munkaverseny-formákhoz, sokkal inkább a helyi teendők elvégzéséhez szükséges tartalmi kérdéseket vettük számba, s ehhez kerestük a megfelelő munkaverseny-formákat. Ez a gyakorlat helyesnek bizonyult, s mint a központi bizottság beszámolójában is hallottuk, a jövőben minden KISZ-szervezetnek — így nekünk is — még rugalmasabban kell a helyi feladatokhoz igazítani a munkaformáinkat. Eredményeinkkel még így sem vagyunk elégedettek, s ahogy Fejti elvtárs is említette a központi bizottság beszámolójában, az eredmények reális számbavétele szükséges, de még fontosabb előretekinteni és munkánk tapasztalataiból kiindulva további teendőinket körvonalazni.

A XII. pártkongresszus nyomatékosan hangsúlyozta a tudomány és a technika jelentőségét, a műszaki és agrárértelmiség szerepét, az értelmiség közéletbe való bevonásának fontosságát. Műszaki értelmiségünk döntő többsége ezt az állásfoglalást örömmel fogadta. Azt várjuk, hogy a műszaki fejlesztés ismét elfoglalhassa közgondolkodásunkban és gazdasági szemléletünkben az őt megillető helyet.

Eddigi tapasztalataink alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a fiatalok elé még több, rövid távon megvalósítható, sikerélményt adó feladatot kell kitűzni. A pályakezdő műszaki értelmiségiek általában nagy ambícióval, alkotó energiával, újítani akarással állnak munkába. Mi úgy gondoljuk, hogy a sokszor hallott „nehezebb, bonyolultabb körülmények között” akkor tudnak eredményesebben dolgozni a gazdasági egységek, ha ezt a tenniakarást, lendületet engedik kibontakozni és támogatják a fiatalok ezirányú törekvéseit. A KISZ-szervezeteknek érdekképviselőtükben ezt kell határozottabban és harcosabban képviselni. Vállalni kell a tunyasággal szembeni érvelő, meggyőző vitát. Mind többet beszélünk arról, hogy a korszerű termékszerkezet kialakítása, a világpiaci versenyképesség feltételezi a műszaki fejlesztés meggyorsítását — rövid és hosszú távon egyaránt. Ennek egyik feltétele az is, hogy a műszaki pályára rátermett, tehet-

séges fiatalok kerüljenek. Azonban ez a pálya a fiatalok szemében sokat veszített korábbi vonzerejéből. A mérnökök nem kis részénél elbizonytalanodás tapasztalható hivatásukkal szemben. Azt panaszolják: sok, felesleges, bürokratikus akadályba ütköznek, amikor újítani akarnak, ezirányú tevékenységükben nem érdekeltek. Nehezíti helyzetüket az is, hogy pályakezdéskor alacsony a kezdő fizetésük, és ha az úgynevezett „ranglétrán” nem jutnak hosszabb ideig előbbre, úgy ez a hátrány még sokáig megmarad. Ha még azt is figyelembe vesszük, hogy a műszaki értelmiség a lakáselosztásnál és más egyéb szociális juttatásoknál nincs túl kedvező helyzetben — akkor nem is csodálkozhatunk azon, hogy csökken e hivatás vonzereje.

Sokan úgy érzik, hogy képzettségükhöz nem illő, igénytelenebb munkát kell végezniük, és szakmai továbbképzésük, megbecsülésük sem megfelelő. Ez véleményem szerint azzal függ össze, hogy nincs egészséges munkamegosztás a különböző típusú műszaki szakemberkategóriák — technikus, üzemmérnök, okleveles mérnök — között. Ennek legfőbb oka, hogy a technikusképzés nem megoldott, s így — mivel kevés az ilyen képzettségű szakember — mérnökök végzik a technikus feladatokat is.

A problémák illusztrálására elmesélem a következőket: a Nógrád megyei KISZ küldöttgyűlésen az értelmiségi szekcióban egy fiatal pedagógusnő arról panaszkodott, hogy nagyon nehéz a pályakezdésük, mivel úgymond egyből a mélyvízbe dobják őket. Azaz, iskolakezdéskor megkapják a katedrát, s rögtön tanítaniuk kell, hibázni nem szabad. S hozzászólása után egy fiatal — gépészmérnök — a következőket mondta: „Tudod, mi műszakiak örülnénk, ha a mélyvízbe dobnának bennünket. De sajnos inkább az a jellemző, hogy túl sok az olyan feladat, amely képzettségünknek nem megfelelő, alacsonyabb színvonalú. Pedig sokan vannak közöttünk, akik szívvel-lélekkel próbálnák ki, hogy mire képesek, s oldanának meg nagy feladatokat is.”

Ha a műszaki értelmiség tudását nem eléggé használjuk ki, akkor a társadalom számára kevésbé fontos területen keresnek feladatokat. Ezt bizonyítja a Változások tükrében c. kiadvány is, melyben azt olvashatjuk, hogy Magyarországon a mérnök-létszám a létrehozott összgazdasági termékhez hasonlítva nemzetközi viszonylatban kiugróan magas, ugyanakkor a mérnöki munka így értelmezett összgazdasági hatékonysága a velünk összemérhető országokéhoz hasonlítva alacsony.

A beszámoló is így fogalmazott ebben a kérdésben: „A pazarlás minden formája megengedhetetlen, de a legnagyobb kárt az okozza, aki az ember szellemi, fizikai erejét, tettekézségét fecsérli el.”

Mi lehet ma az egyik fő feladata a jelenlegi gazdasági körülmények között a KISZ-szervezeteknek? Véleményünk szerint a még nem hasznosított szellemi erőforrásokat segítsenek felszínre hozni, az ösztönzési- és munkamódszerek megválasztása során differenciáltabb elveket érvényesítsenek.

A KISZ Központi Bizottság határozat-tervezete is ezt támasztja alá, amikor azt mondja: „... ifjúsági szövetségünk mindenekelőtt a szakmájához, a hivatásához kapcsolódó feladatok elvégzésére mozgósítsa az értelmiséget.” E néhány — úgy gondolom — országosan általánosítható megállapítás után szűkebb munkahelyi, illetve mozgalmi munkánkban tapasztalt, alkalmazott és jól bevált akció-

ról szeretnék szólni, valamint arról, hogyan kívánjuk a jövőben még jobban elősegíteni a vállalatunknál végbemenő műszaki fejlesztési folyamatot.

Vállalatunknál is, és azt hiszem máshol is, gondot okozott a radarmozgalom szervezése, irányítása, céljának és folyamatosságának fenntartása. Nálunk eleinte csak a munkavédelmi hiányosságok feltárására és elhárítására irányult. Keresve és feltárva az okokat, a mozgalom gyengeségét a nem megfelelő ösztönzési és értékelési rendszerben láttuk. Az elmúlt esztendőben a radar-mozgalom továbbfejlesztéseként indítottuk útjára az úgynevezett „Kuksi” ötletnapokat. Azt tapasztaltuk, hogy fiataljaink megszerették a „Kuksi”-t, és bátran jelentkeznek ötleteikkel. A „Kuksi” ötletnapok lényege, hogy a vállalati szinten összegyűjtött ötleteket, javaslatokat a vállalat műszaki vezetőiből álló zsüri értékeli. A javaslatok súlyának és jelentőségének megfelelően az értékeléskor a javaslattevő fiatal 50—100, esetleg 150 „Kuksi”-t kap. Ez a „Kuksi” névértékben azonos vásárlóértéket képez a forinttal, és hasonlít is a papírpénzhez. Vállalatunk KISZ-bizottságának rendezvényein válthatók be, lehet rajtuk könyvet, ételt, üdítőit, hanglemezt és egyébeket vásárolni. Tapasztalataink azt bizonyítják, hogy sikerült az ösztönzésnek egy eredményes formáját megvalósítani. S talán még annyit: ha vannak olyan ötletek, amelyek az újítás fogalmát is kimerítik, akkor a zsüri javaslatot tesz a téma bővebb kidolgozására és annak újításként való benyújtására. A „Kuksi” példája is bizonyítja, hogy újszerű ötletekkel, eredeti gondolatokkal eredményesen lehet kapcsolódni a vállalati feladatok megoldásához.

Meggyőződésem, hogy a jövőben egyre inkább csak azok a kollektívák érhetnek el eredményeket, azok a gazdasági vezetők tudják sikeresen megoldani a mai feladatokat, akik tudatosan építenek az ifjúsági mozgalomra, a fiatal kommunistákra, így a műszaki értelmiségre is. Mindez az ifjúkommunisták vezetőinek is nagyobb felelősséget és feladatokat jelent, amelyeknek csak akkor felelhetnek meg, ha politikailag, szakmailag is képzetebbek és megfelelően tudják képviselni a fiatalok különböző érdekeit.

Vállalatunk KISZ-szervezetének vezetői az FMKT csoportokkal közösen keresik azokat az eszközöket, módszereket, amelyek még eredményesebben tudják segíteni a vállalatunknál végbemenő műszaki, technikai fejlődést és termékszerkezet-váltást.

A termékszerkezet-váltással kapcsolatos fejlesztések nehézségeit a hosszú átfutási és megvalósulási időben látjuk. Érvényes továbbra is az a már közhelynek számító gondolat, hogy az idő pénz. Ezért nekünk, KISZ-es fiataloknak a fejlesztések érdekében az átfutási és megvalósulási idők csökkentésével kell segítenünk a vállalati gazdálkodást.

Az időcsökkentő tényezők is két részre bonthatók. Véleményem szerint az egyik a gazdasági szabályozók és pénzügyi rendszerünkben még fennálló nehézségekből adódó rész, melyben a vállalati KISZ-szervezetek nem tehetnek érdemlegeset. A fő hangsúlyt a másik részben, a fejlesztésekkel járó, fokozottabban igényes szervezési és előkészítési, tervezési munkákhoz való kapcsolódásban látjuk. Ehhez persze nélkülözhetetlen, hogy a gazdasági vezetők jobban igényeljék például az FMKT közreműködését, és anyagilag is érdekelttbbé tegyék a fiatalokat abban, hogy az önálló otthon gyorsabb megteremtése érdekében a fia-

talok jelentős része a munkahelyéhez kapcsolódóan találja meg számításait az esetleges túlmunka-végzés esetén is.

Úgy vélem, az a kongresszus eredményes, amely nem fejeződik be a zárszóval, hanem további gondolkodásra, személyes feladataink megfogalmazására és cselekvő végrehajtásra ösztönöz. A X. kongresszus előkészítése, a gondolatok, a vélemények összegezése, az ifjúságunk minden rétegére kiterjedő figyelem ilyen tanácskozást ígér.

Az előzetes kongresszusi dokumentumokban megfogalmazódtak pártunk XII. kongresszusának útmutatásai, ifjúsági rétegünk sajátos problémái és feladatai, az, hogy mit vár az ifjúsági szövetség az értelmiségtől és viszont. A kongresszus akkor lesz eredményes, ha a gyakorlati életben ezek az elvárások kölcsönösen egymásra találhatnak. A KISZ Központi Bizottsága által a kongresszus elé terjesztett határozat-tervezettel, a szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó javaslattal, a szóbeli kiegészítésekkel egyetértek, és tisztelt küldött társainak elfogadásra javaslom.

A kongresszusnak további eredményes, jó munkát kívánok.

Köszönöm figyelmüket.

HANGODI ÉVA

Szolnok megye küldötte,

a szolnoki Varga Katalin Gimnázium tanulója

Tisztelt kongresszus!

Kedves lányok és fiúk!

Kavargó gondolatokkal és érzésekekl állok itt, a KISZ X. kongresszusának felszólalói emelvénynén, ugyanis nem bizonyos, hogy még egyszer eljutok az ifjúsági szövetség kongresszusára, mert az évek múlnak, s már a mi hátunk mögött is rengeteg tizenéves áll. Tizenéves, mondom, s nem tudom, látszik-e rajtam, hogy én is közülük való vagyok. A tizenévesek közül, akikre — mint a közelmúltban az Ifjúsági Magazinban olvastam — a huszonéves egyetemisták azt mondták, hogy bambák. Ezt a bambaságot igyekszem a következő percekben cáfolni, vagy legalábbis okosan kendőzni. Persze mondanak még a korosztályomra sok mást, mi vagyunk az elkényeztetett közömbösek, lusták, csövesek, vagy csövezésre hajlamosak. Szeretném hozzátenni: mi vagyunk azok is, akik a középiskolákban tanulmányi versenyeket nyerünk, akik szorgalmasan tanulunk, hogy értékes emberei, dolgos tagjai legyünk a társadalomnak. És azok is mi vagyunk, akik tágra nyitott szemmel, tapasztalatlanul tekintünk a világra, a benne lejátszódó folyamatokra, konfliktusokra. Figyelünk a nálunk korosabbakra, a felnőttekre, mert tanácsot várunk tanácstalanságunkban, minduntalan példát emberiségből, munkaszeretetből, közösségi életből. Ha nagyon szemtelen lennék, azt is mondhatnám: olyanok vagyunk, amilyenekké neveltek, nevelnek bennünket, s a rengeteg gyermekkori védőoltásunk közül egy sem érvényes közönyösség, lustaság, szájtátiság ellen.

Ha a felnőttkor határán gerekszámba vesznek, éppoly rossz, mintha kis felnőtteknek tekintenek. Ha az idősebbek — szülők, tanárok — olyan feladatot adnak, amittől ők viszolyognak, hogyan várhatják, hogy mi ugyanezért lelkesedjünk? Ha mást hallunk az iskolában, mint amit az életben tapasztalunk, hogyan döntjük el, hogy melyik az igaz? Egyre többen keressük mi is ezekre a választ, és meg is fogjuk találni. De hogy hányan, mikor és főleg, hogy milyen választ, abban „súgjatok”!

Tisztelt kongresszus!

Szolnokról, a Varga Katalin Gimnáziumból jöttem, tanárain, társaim, Szolnok megye fiataljai és KISZ-tagjai nevében üdvözlöm a kommunista ifjúsági szövetség legfelsőbb fórumát. Iskolám már tíz éve kísérletezik, kutatja módját, útját annak, hogyan lehetne a fiatalokat a legjobb útravalóval, nagy tudással és emberséggel felruházni. Ezt teszi az ifjúsági szövetség is, s bennem, mint neveltjünkben, ugyanez a szemlélet erősödött meg: keresni a lehetőségeket, hogy a KISZ vonzereje nőjön, erősödjék a fiatalokra gyakorolt hatása. Nos, ha belegondolunk, ez nem is könnyű dolog. Változó világ, változó oktatás, kísérletező iskola. Én már régen tudom, hogy a mi hazánk kis ország, de nagy dolgokra képes, ha például az oktatás reformjáról, a középiskolai változásokról és változtatásokról, az egyetemi felvételi rendszer korszerűsítéséről van szó. Ezt különben a mi szüleink is tudják, s egy kicsit még a maguk példájából, hiszen a fényes szelek ifjúságának gyermekei vagyunk. Apáink, anyáink még maguk tapasztalták az egységes iskolai rend kialakítását. Ők elemiből mentek gimnáziumba, hogy azután visszatáljanak az általános iskolába, s később ismét kezdjék a négyosztályos középiskolát.

Azt tudom, hogy nekik is minden évben új tankönyvet nyomtattak — pedig hol volt még akkor az a világ, amelyik a mi korosztályunkra már valósággal kényszeríti az örökös változás, a mind több tudás szükségét. Kérdés, hogyan tudunk mi megfelelni az örökös változásnak, a mind több tanulnivalónak úgy, hogy közben nyitott szemmel járva figyeljünk mindarra, ami szűkebb környezetünkben, az iskolában, a családban történik, ami alól lehetetlen „felmentést” kérni, mint időnként a tanórán.

Nem akarok panaszkodni, de nagyon sokszor keressük a példát, az eszményképet, akire felnézhetnénk, akinek életéből magunknak célt, utat alakíthatnánk. Nos, a példakereséssel sokszor bajban vagyunk. Ha csak arra gondolok, hogy egy XIX. századbeli ideál hogyan csapongana életünkben — és állná meg helyét egy mai egyetemi felvételi vizsgán —, őszintén szólva lehet, hogy nehezebben, mint ahogyan a mostani tizenévesek teszik.

Hogyan segíthet nekünk, középiskolásoknak az ifjúsági szövetség? A kongresszusi levélben, de a határozat-tervezetben is benne van: a tizenévesek korosztályával behatóbban, jobban kell törődni, mint eddig. Gondolom azért is, mert számunk egyre növekszik, s a KISZ-nek egy igen jelentős törzsét adja a középiskolás és szakmunkástanuló ifjúság. Talán nagyobb önállóságot kellene adni az iskolai szervezeteknek. Hallottam róla, hogy nem kész programokat kapunk a jövőben — és ezt támogatom, hiszen mi határozhatjuk meg, mit, és főleg hogyan akarunk csinálni a szövetségben. Ha ehhez hozzáteszem, hogy a szervezeti fel-

építésben is érdemes lenne ránk bízni, hogyan alakítsuk meg a legkisebb közösségeinket, az alapszervezeteket, jó lenne. Mert kérdem én: miért és kinek jó az, hogy egy alapszervezetben az iskola mind a négy évfolyama képviselve van? Gondoljátok már el: mennyire más egy középiskolába érkező elsős, s egy harmadik, pláne negyedik osztályos tanuló érdeke, célja? És kit, kiket ismerünk a legjobban? Az elsős jól ismeri a negyedikes tanulmányi eredményeit, az egyetemi felvételi előtti drukkjait? Hogyan ismerné? Az elsős tanulni akar, még csak azt bizonyítani, hogy helye van a középiskolában — a negyedikes pedig már egy „lépcsővel” fentebb él.

Elképzelhető, hogy egyformán tudnak szervezeti életet élni, társadalmi munkázni, sportolni? A mi gyakorlatunk szerint aligha. Az osztályközösségek egyszersmind alapszervezeti közösségek, szerintem jobban nevelnének, jobban összetartoznának, mint a mostani vertikális alapszervezetek. Gondolom, amit elmondtam, nem mindenütt és mindenkire egyformán érvényes. De hát ki állítja, hogy egyformák vagyunk? A kongresszusi levél is kimondja: az egység nem jelenthet egyformaságot. S az lenne ránk a legelmarasztalóbb kritika, ha valóban egyformák lennénk!

Ahány ember, annyi egyéniség. Ugye ez a jó? Korunknál fogva mégis sokan úgy tekintenek ránk, mint a „beskatulyázott színészre”, aki csak egy szerepet tud eljátszani. Tehetségesebbek vagyunk ennél, de ezt be kell bizonyítanunk. Legyen éppen ezért az ifjúsági szövetség az, ahol olyan darabban játszunk, amelyet mi irtunk, amelyhez mi osztjuk a szerepeket, mindannyiunknak azt, amit a legszívesebben játszik.

Tisztelt kongresszus!

A tizenévesekre jellemző fésületlen és őszinte szavaimat remélem megértitek. Azt is, hogy a gondolkodás, az útkeresés és a tiszta emberi javító szándék mondatta velem az előző gondolatokat. Azt sem hallgatom el, hogy az életre készülődés mindennapjainak környezetében számunkra legértékesebb a dolgozó ember.

Szüleink — mint sokan mondják — igyekeznek mindent megadni, hogy értelmes, felkészült tagjai legyünk majd a társadalomnak. Csakhogy minket nem biztos, hogy az anyagiak érdekelnek a legjobban. Már csak azért sem, mert nincs hiányunk, amiért siránkoznánk — anyagi lehetőségeink a gondtalan tanulást, felkészülést szolgálják. Tudjuk azt is, hogy még néhány év, és már nem a zsebpénzből, hanem a magunk keresetéből kell megélnünk. De azt, hogy hova, milyen pályára készülünk, mégse csak ez döntse el. Tizenévesen is gondoljunk arra, hogy milyen rossz valamit nyugdíjig kedvetlenül csinálni. Ebben kérünk segítséget a felnőttektől. Ha ehhez megfelelő szülői útmutatás, szeretet, gondos iskolai nevelés, s a KISZ törődő érdeklődése és segítsége párosul, már nyert ügye van — velünk és nekünk.

Kedves fiúk, lányok!

Lehet, hogy sokat akarok, de ugye így lenne teljes, igazi a felnőtt életre való készülődés? És ebből ugye mindenki érti, értheti a feladatát? Ha telhetetlen voltam, tudjátok be a tizenévesek telhetetlenségének...

DR. SZABÓ ISTVÁN

Békés megye küldötte,
a Mezőhegyesi Állami Gazdaság állatorvosa

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársak!

Békés megyét — melynek küldötte vagyok — közsismerten mezőgazdasági megyeként tartják számon hazánkban. A megye legnagyobb mezőgazdasági üzemében, legfiatalabb mezőgazdasági kombinátjában, Mezőhegyesen dolgozom, amely közel 20 ezer hektáron gazdálkodik, évente 2 milliárd forint termelési értéket állít elő. Érthető tehát, hogy feladatai végrehajtásához igényli, sőt követeli a fiatal agrárszakemberek munkáját, lelkesedését. Évről évre számos frissen végzett diplomás kerül gazdaságunkba, akiknek ez a munka az ismerkedést, a mindennap alkalmazott szakmával való barátkozást jelenti.

Több fórumon — elsősorban nagyvárosokban —, mint jó vitatéma, mint afféle rázós kérdés merül fel: értelmiségnek tekinthetjük-e az agrárszakembereket egyáltalán, nem csak a fizikai munkát az átlagosnál kissé nagyobb ismeretanyaggal végzőknek? A kérdés felvetése mögött szemlélet rejlik. Még ma sem fogadja el mindenki, hogy a mezőgazdaságban végzett minden tevékenység, a mezőgazdaság fejlettségének mai szintjén, a vetéstől az aratásig, az állatgondozástól a vezérigazgatói tevékenységig olyan munka, amely egyre több szakértelmet, tudást igényel.

Sajnos, a mezőgazdaságban végzett munkának még ma sincs meg a kellő társadalmi rangja. Természetes, hogy az előrehaladáshoz szilárd alapot teremtett, hogy a felszabadulás óta elmaradott agrárországból iparilag közepesen fejlett szocialista országgá váltunk, ezáltal megfelelő bázisa jött létre a termelés állandó fejlesztésének. Ugyanakkor az is szembetűnő, hogy talán egyetlen más gazdasági ág sem fejlődött az elmúlt évtizedekben olyan óriásit, mint éppen a mezőgazdaság. Ma szinte emberi kéz érintése nélkül kerül a mag a földbe, majd ősszel magtárba a termés, hatalmas tej- és húsgyárakat hozunk létre, a baromfi-tenyésztésben „nagyhatalommá” vált hazánk.

Ezeket az eredményeket pedig a jól felkészült, sokszor a maga kárán tanult szakembergárda — a becsülettel dolgozó munkásokkal együtt — gondolta ki, valószínűsítette meg, hozta létre. Nem lehet kérdés, hogy valóban értelmiség-e az agrárszakember, mert ha az értelmiség fogalmába való tartozásnak kritériuma az alkotó, a teljes életre vágyó, a tökéletesebbet létrehozni akaró, a munkáját szerető ember — márpedig az —, akkor talán sehol nem született, sehol nem nőtt fel annyi értelmiségi, mint a mezőgazdaságban az elmúlt években. Ugyanakkor a falun élő értelmiségi csoportok közül éppen az agrárértelmiség az, amely a mindennapi munkája révén a falu arcának átalakításában, a szocialista falu kialakításában, az emberek tudatformálásában az egyik legnagyobb szerepet töltötte és tölti be. Ez külön felelősséget is jelent, hiszen a társadalomalakítás és a közösségformálás nem kis feladat. És ne feledjük: forradalmi cél is! Természetesen létrejött a mindig új feladatok, a minden gond megoldására képes szakmunkásgárda is, amelynek munkája nélkül ma nem tartanánk itt, és amelynek

még több társadalmi megbecsülés szükséges. És ezen a ponton lényegtelennek válik a kérdés: az agrárértelmiség értelmiség-e, vagy sem? Egy dolog marad, függetlenül a foglalkozástól: az újat, a jobbat alkotó munka becsülete.

És ha azt kérdezték, hogyan lehet társadalmi elismerést adni ennek a munkának, engedjétek meg, hogy példával szolgáljak: a Mezőhegyesi Mezőgazdasági Kombinátban is sokszor okozott gondot a megfelelő szakemberellátás. Hiszen hogyan lehet ma Békés megye egyik határmenti nagyközségének mezőgazdasági nagyüzemébe szakembereket, jó szakembereket hívni és fogadni, amikor egyértelmű, hogy az emberek inkább a városok felé igyekeznek. Lehet-e valami el-
lensúlyozást nyújtani a nagyváros távolságáért? Lehet!

Nagyközségünkben az elmúlt öt év alatt 420 lakást építettünk, és ez évi átadásra vár még 180. A lakások összkomfortosak, környezetükben a kommunális létesítmények (új ABC, oktatási és művelődési centrum, húsbolt, átalakuló iparcikk-kereskedelem) egyidőben épültek, illetve épülnek. A kombinát a fiatal egyedülálló szakembereinek átmeneti időre minden igényt kielégítő garzonlakást is tud biztosítani. A megépített lakások közel 80 százalékát fiatal szakmunkások, diplomások kapták, az eddig megépült 420-ból 60-at szolgálati lakásként, a többit OTP törlesztésre, amelyhez hosszúlejáratú hitelekkel a kombinát is hozzájárult.

Ma nálunk 25—30 ezer Ft belépővel és természetesen a tisztességes, becsületes munkavégzéssel lehetőség teremtődött az otthonalapításra. Ennek jelentőségét pedig — gondolom — nem szükséges magyarázni. Mindemellett ugyancsak többet adhat a nagyvárosnál az, hogy a fiatalok sokkal inkább magukénak érzetik lakóhelyüket, részt vehetnek községük formálásában, fejlesztésében.

Sok vitát hallunk mostanában arról, hogy mi azért vagyunk olyanok, amilyenek, azért vagyunk kevésbé lelkesek, mint elődeink, azért szeretünk kevésbé dolgozni, azért csak a „komolytalan” zenéért rajongunk, mert nincs konkrétan megfogalmazott életcélunk, mert a KISZ sem nyújt olyan programokat, amelyek mindig felválthatnák az értelmetlen lődörgést. Érdekes módon e céltalanság fejtegetésére elsősorban irodalmi lapok vállalkoznak, ahol sokszor nem is egészen fiatalok mondják el, mit is érzünk mi. Nem minden fiatal érzi ezt. A termelésben végzett munkánk során nap mint nap jelentkezik a feladat: a kielégítő eredmények eléréséhez mindennap tenni kell valamit.

A mezőgazdaságban dolgozók reggel olyan korán kelnek, mindennapi munkájukban olyan sokáig elfoglaltak, hogy nem mindig érnek rá azon gondolkodni, mi is ennek a célja. Pedig célja van. Maga a munka. Mert néhányan — elég sokan vagyunk — úgy gondoljuk, hogy csak a jól végzett munka, a szeretve, sokszor hobbiként, aprólékosan megismerve végzett munka jelenthet igazi célt. Tagadjuk-e, hogy szükségünk van a kikapcsolódásra, a szórakozásra? Dehogy! A munka mellett mindig lehet és kell időt szakítani, hogy részt vegyünk a társadalmimunka-akciókban, amelyek szebbé teszik környezetünket, ott legyünk a tömegsportrendezvényeken, irányítsuk a minőségi sportmunkát, szorosabb kapcsolattartásra törekedjünk az utánpótlással, az úttörőkkel, munkásörök legyünk, tanácstagoknak válasszanak meg nem egyet közülünk, ifjúsági vitakörök vezetését vállaljuk, egyszerre megpróbáljunk eleget tenni feladatainknak. Ezért állítjuk, hogy igazi célja és értelme az ifjúság minden rétegének — a tanulóól a fiatal egyetemi oktatóig, a szakmunkástól az ifjú gazdasági vezetőig — a saját

tevékenységben, a munkában, a sportban, a művelődésben, a társadalom- és környezetalakításban meglett alkotó önkifejezés lehet. Meg kell teremtenünk ennek a felfogásnak a rangját önmagunk között is. Hadd szóljak néhány szót az értelmiség céljain, hivatásán túl egy új, a központi bizottság által kezdeményezett, nálunk is bevált KISZ-es munkaformáról: a Fiala agrárszakemberek tanácsairól is. Több esztendő tapasztalatai gazdaságunkban azt mutatták, hogy fiatal agrármérnökeink, gépészeink, közgazdászaink szakmai érdeklődését esetenként kevésbé tudta lekötni KISZ-szervezetünk programja. Így mutatkozott a továbbképzési, önképzési igény, valamint az igény egymás munkájának jobb megismerésére, gondolatának megvalósítására. Ezért bizottságunk — megyénkben az elsők között — létrehozta a röviden csak FAT-nak nevezett fórumot, amely azóta jelentős segítséget nyújt a KISZ-bizottság munkájának a gazdasági feladatok meghatározásában, az ifjúsági vitakörök, az oktatási formák megszervezésében. S hogy a fiatal agrárszakemberek érdeklődése nem mezőhegyesi sajátosság, bizonyítja: a kongresszusi dokumentumok szerint is immár 200 körül jár az országban működő FAT-ok száma.

A Fiala agrárszakemberek tanácsain keresztül megyénkben olyan kapcsolat alakult ki a mezőgazdasági üzemek és az agráregyetemek között, amelyek elősegítik az új, tudományos ismeretek minél előbbi gyakorlati alkalmazását. Ezekre a kapcsolatokra büszkék vagyunk, más megyékben, üzemekben való elterjesztésüket is javasoljuk.

Engedjétek meg, hogy a FAT munkájával kapcsolatban még egy javaslattal éljek: Nagyon sokszor jelent problémát a frissen végzett agrárszakembereknek a munkavégzésükhöz szükséges gyakorlat megszerzése. Az egyetemeken és főiskolákon még bármire mondhatjuk, hogy ez így nem jó, bezzeg mi nem így csinálnánk, de ezek nem értenek hozzá, azonban a termelő munkában meg kell tudni mondani, hogyan kell jobban csinálni, adott emberekkel, adott gazdasági szabályozók, érdekek között, sőt megmondani sem elég, meg is kell tudni mutatni. Ehhez pedig olyan ismeretekre van szükség, amelyeknek szilárd elméleti alapjait az egyetem, a főiskola megtanítja, de begyakoroltatni nincs már ideje. A kellő gyakorlat megszerzése pedig igazából csak az élethű szituációkban képzelhető el. Ezért javaslom, hogy keressük meg a módját a FAT munkájának olyan kibővítésére, amely újonnan végzett diplomásoknak hosszabb távon lehetőséget teremt a felelősség nélküli gyakorlatszerzésre olyan gazdaságokban, mint például Mezőhegyes, ahol biztosítva van a hagyományos módszerek megismerése éppúgy, mint a legmodernebb termelési technológiák elsajátítása. Tudom, hogy ennek a kérdésnek a megoldása számos munkaügyi, bér-gazdálkodási kérdést is felvet, de gondolom, a termelés alapvető érdeke, nevezetesen, hogy a gyakorlat realitásait jól ismerő, a jelen és jövő útjait előre látó, a megoldások közül a legjobbat kiválasztani, alkalmazni képes szakemberek dolgozzanak irányítóként, megkívánja, hogy keressük ezen a téren is a megoldás lehetőségét.

Tisztelt kongresszus!

A betérjesztett írásos dokumentumokat és a szóbeli kiegészítést elfogadom, és a kongresszusnak elfogadásra javaslom.

CSÁSZÁR ISTVÁN

Budapest küldötte,

az IKARUS Karosszéria- és Járműgyár autószerelője

A XVI. kerület, valamint az IKARUS ifjúkommunistáinak nevében köszöntöm a kongresszus résztvevőit.

A kongresszusi levél vitái során sokszor szóba került a fizikai — nem fizikai megkülönböztetés. Ehhez az összetett kérdéshez kapcsolódva szeretnék elmondani néhány dolgot a fizikai dolgozók szemszögéből.

E munka megbecsülését én elsősorban a munkások megbecsülésében vélem megtestesülni. Véleményem szerint ezen a területen nincs minden rendben. Félreértés ne essék, én elsősorban az emberek tudatában, értékítéletében tapasztalható hibákra gondolok — hiszen intézményileg, határozatilag e téren rend van. Azonban emberek hajtják végre a határozatokat, és ha az adminisztrálható dolgokban nincs is probléma, a tudatbeli területen vannak még hiányosságok. Ha például egy irodába bemegyek munkásruhában, piszkosan, örülök, ha fogadják a köszönésemet. Ha viszont nyakkendőben, „kifényesítve” érkezem, akkor egészen másként fogadnak. És nem is az a legnagyobb baj, hogy esetleg nem köszönnek vissza — ehhez már más területen hozzászoktattak minket, például a szolgáltatóipar, a kereskedelem —, hanem az, hogy ugyanez a megkülönböztetés megnyilvánul annak az ügynek az intézésében is, amivel beállított a dolgozó. Az igazsághoz tartozik, hogy ez elsősorban olyan esetekre vonatkozik, amikor még egymásnak ismeretlen emberek találkoznak. A gyakori munkakapcsolat azután már kialakítja a normális viselkedést. Azonban a már jól működő partnerkapcsolatban is volt első találkozás, ahol ugyanez lejátszódhatott. Azokban az emberekben, akik ritkán találkoznak fizikai dolgozókkal, valami téves — és azt hiszem, nem túl hízelgő — kép van a munkásokról.

Ehhez a téves szemlélethez persze az is nagyban hozzájárul, hogy sokan lebecsülik saját munkájukat. Sok fizikai dolgozó úgy beszél magáról, hogy „csak melós lett belőlem”. Minden ember vágya, hogy a gyermeke többre vigye, mint ő. Érdekes azonban, hogy befutott, elismert értelmiségiek, mérnökök, orvosok nem azt akarják, hogy többre vigye, hanem azt, érje el, amit ők elértek. Ezek és az ehhez hasonló foglalkozások lennének azok, ahol elmondhatja magáról valaki, hogy ez a csúcs, innen nincs tovább? Ha ezek lennének, akkor mindenkinek ilyen pályára kellene mennie. Ez természetesen túlzás. El kellene érni, hogy mindenki azt a foglalkozást tartsa csúcsnak, ahol azt csinálhatja, amit szeret, a képességeinek megfelelő szinten és olyan anyagi, erkölcsi kondíciókkal, amelyek szükségesek a kiegyensúlyozott élethez.

Szeretném hangsúlyozni, hogy nem a továbbtanuló gyerekek ellen beszélek, nem a gyermekeiket önmaguknál többre óhajtó szülők ellen szólok, hanem azért, hogy mindezt hozzuk összhangba a gyerek képességeivel. Azért, hogy ne legyen természetellenes, ha értelmiségi szülők gyermeke szakmunkás, vagy szakmunkás szülők gyermeke orvos, tanár lesz. Ne legyen a gyerek azzal ijesztgetve, hogy ha nem tanulsz, mehetsz munkásnak. Ne ültessük el a nagyon fogékony gyerekeik fejébe a „csak munkás vagyok” magját. Legyen természetes, megbecsült dolog

az, ha valaki munkás. El kellene érni, hogy a munkás legyen büszke arra, amit csinál. Ez az, amit úgy hívunk: munkásöntudat.

Az öntudat alakítása differenciált nevelő munkát igényel. Hiszen másképp kell nevelnünk egy szakmunkástanulót, egy végzett szakmunkást, és megint másképp egy esetleg pár éve dolgozó fiatal. Én talán legfontosabbnak a család szerepét érzem. Ha őszintén magunkba nézünk, melyikünk örülne annak, ha esetleg az óvodás gyermekünk azzal jönne haza, hogy én bizony munkás leszek, ha nagy leszek. Persze ez ritkán fordul elő, és ebben nagyon nagy szerepe van annak, hogy a gyermekek képzeletében az, hogy munkás, úgy jelenik meg, hogy olajos a nadrágja, piszkos a keze. Ritkán dicsekszünk vele, és így a gyermek nem tudhatja, hogy milyen nagyszerű dolog látni egy elkészült autóbust, amiről tudom, hogy az én munkám is benne van. A munkásöntudat fejlesztése érdekében nagyon fontos a fiatal szakmunkások körében végzett nevelő munka. A kongresszusi levél is szól a passzivitásról, a közömbösségről. Ennek bizonyos jelei tapasztalhatók a munkásfiatalok körében is. A szubjektív okokat meg lehet szüntetni, ha látják, hogy van értelme, aktívvá lehet tenni őket éppúgy, mint másokat. Azonban vannak objektív tényezők is: sok a vidéki, aki ingázik, sokan az otthonteremtés időszakában minden energiájukat pénzszerzésre fordítják, sokan pedig annyira túl vannak terhelve gazdasági munkával, hogy egyszerűen kevés idejük jut a mozgalom számára.

A passzivitas kapcsán egy problémára szeretném felhívni a figyelmet. A budapesti küldöttgyűlést megelőző rétegklubon hangzott el, és szerintem nem egyedi probléma: valaha rangot jelentett KISZ-vezetőnek lenni. Mostanság devalválódott ennek az értéke, sőt esetenként anyagi hátrányokkal is jár. Egy bizonyos szinten felül már heti 2—3 értekezlet, mozgósítás van munkaidőben, a délutánokról nem is beszélve, amikor a szabadidős programok zajlanak és a funkcionáriusnak ott kell lennie. Emiatt a gazdasági munkája természetesen csökken, ám a gazdasági vezető a gazdasági munka alapján adja a fizetést, a mozgóbért, a jutalmat stb. Ha kevesebbet tett a kosárba, kevesebbet is adnak neki. Nem egy esetben adtak vissza KISZ-funkciót, nem vállalták, éppen ebből a megfontolásból. Nem szeretném, ha félreértés esnék, nem a mozgalmi munka létjogosultságát kérdőjelezem meg, inkább arra kívánom felhívni a figyelmet, hogy szükség van a mozgalmi és a gazdasági munka összehangolására.

Ezekkel a kiegészítésekkel a központi bizottság beszámolóját, és a határozati javaslatot, valamint a központi pénzügyi ellenőrző bizottság jelentését a magam részéről elfogadom és elfogadásra javaslom.

Köszönöm a szólás lehetőségét, a figyelmet, és további jó munkát kívánok a kongresszusnak.

BÓDI GYÖRGY

Csongrád megye küldötte,

a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára

Tisztelt kongresszus!

Tudatformáló, ideológiai nevelő munkánk néhány kérdésével kívánok felszólásomban foglalkozni. Teszem ezt azért, mert e tevékenységünk szükségszerűsége és lehetősége is növekedett az elmúlt években. A nemzetközi helyzet éleződése, a gazdasági építő munka új követelményei, életszínvonalunk lassúbb emelkedése, majd stagnálása, a nézeteinkkel vitázó és egyet nem értő vélemények felerősödése új követelményeket állítottak a KISZ eszmei-politikai nevelő munkájában is. De a lehetőségeinket objektíve szélesítette, hogy ezzel egy időben a fiatalok érdeklődése növekedett a külpolitikai, a gazdaságpolitikai, az életszínvonalal és az ideológiai életünkkel kapcsolatos kérdések iránt. És felszólalásom témájául választottam e kérdést azért is, mert a KISZ KB kongresszusi levelének vitája ismét rádöbentett, hogy milyen sok még a lemaradásunk és a tennivalónk e területen. Ezen indokomat akkor is igaznak érzem, ha elismerem, hogy az elmúlt évek eredményekben sem szegényesek: ma már nem számít kényes témának, izzadva megválaszolt leckének szocialista hazafiságunk és internacionalizmusunk szerves egysége; kötetnyi irodalma van már a cselekvő hazafiságnak is; külön tudjuk választani a vallásosságot és az állam és az egyház kapcsolatát, a vallás iránti érdeklődést, s azt is tudjuk, hogy a kérdés ott dől el, hogy az érdeklődésre mi adjuk-e meg a feleletet. A KISZ gazdaságpolitikai agitációjának is része van abban, hogy a fiatalok között realisabb lett gazdasági életünk megítélése, a saját feladat és felelősség felismerése; s bár nem a kívánt mértékben, de előreléptünk a tájékoztatásban, az információk biztosításában, nőtt az ifjúsági szövetségben a szóbeli agitáció rangja, szerepe. Mégis, hadd fogalmazzam meg, hogy a fiatalok szocialista tudatának, a szocializmus melletti tudatos elkötelezettségének erősítésében eredményeink szerények. Nem a munkában, a tanulásban, a haza védelmében, a többletfeladatok vállalásában megnyilvánuló elkötelezettség nagy értékeit akarom lebecsülni, hanem az emögött meghúzódó érzelmi—értelmi azonosulást nem érzem kellően megalapozottnak. Az e problémával való őszinte szembenézést és megválaszolást most, ellentmondásokkal és vitákkal teli életünkben különösen fontosnak érzem.

A nyilvánvalóan több ok közül is döntőnek tartom azt, hogy önmagunk számára sem kellően tisztáztuk a szocializmusba való beleszületés tényéből adódó lehetőségeinket, nehézségeinket és feladatainkat. Felszólalásom további részében erről bővebben kívánok szólni, egy kicsit más megközelítéssel, mint Tarcsi Gyula elvtárs tette.

A ma ifjúsága beleszületik a szocializmusba — mondjuk, s ez így általánosságban valóban igaz. De egy csecsemő sohasem általánosságban születik bele a szocializmusba, hanem konkrétan egy adott családba. És első találkozásának élményeit társadalmunkról számára az adja, hogy ebben a családban már szocializmus van-e? Nem csak anyagiakban, hanem a munkamegosztásban, egymás becsületében, a család tudatában is. De a szocializmusról szóló első információit az

is befolyásolja, hogy ez a család hol él, városban-e, vagy falun, milyen iskolában kezd el tanulni, az iskolák közötti színvonalkülönbségből az előnyt élvezni vagy a hátrányt szenvedni. És folytathatnám a sort az első közösséggel, az első munkahellyel. De ennyiből is látszik, hogy a ma fiatalja a békét, a társadalmi biztonságot, az őt körülvevő gondoskodást természetesnek véve, elsősorban a szűkebb környezetéből tapasztalt élmények és ellentmondások alapján alakítja ki véleményét társadalmunkról. S itt, a „természetesnek vett” kifejezésnél hadd álljak meg egy pillanatra.

Rendszerünk vívmányai számunkra nem elsősorban a mások által megküzdött értékek, hanem egyszerűen a jelenünk. A szocializmus nekünk cselekvési tér, készen kapott lehetőség, amely nem velünk kezdődött, de velünk és általunk folytatódik. Ezek a természetes és objektív tények. De az már korántsem természetes, hogy nem ismerjük az általunk vállalt és folytatott társadalmi rendszer építésének történetét, a közelmúlt történelméről csak ködös foszlányai vannak a fiatalok többségének, csak elképzeléseik vannak az eredmények és a hibák arányairól. Ezek pontos ismerete nélkül nem tudatosult kellően, hogy társadalmi rendszerünk sosem volt ellentmondásoktól mentes, de mindig volt erőnk ezekkel szembenézni és megoldani. Az ellentmondások felismerésének, értékeink és lehetőségeink becsületének gyakran tapasztalt hiánya nem a szocializmusba való beleszületés természetességének következménye, hanem történelemoktatásunknak és saját nevelő munkánknek a problémája.

Tisztelt kongresszus!

Helyesen ismertük fel, hogy a „tankönyv-szocializmus” hirdetése és a valóság közötti ellentmondás milyen veszélyekkel jár az ifjúság nevelésében. „Az igazsághoz soha senki sem túlságosan fiatal” — írja egy helyen Ancsel Éva, és mélyen igaza van.

Ennek szellemében okosan, őszintén kell társadalmunkról mindenkor szólni úgy, hogy ellentmondásaira ne csak a gyakorlat tapasztalatai alapján döbbenjünk rá és rettenjünk meg, hanem értsük annak természetét és alapját is. De ne csak az ellentmondásokról beszéljünk! A „tankönyv-szocializmus” elvetése kapcsán nap mint nap érzékelem, hogy nagy őszinteségi rohamainkban időnként már csak erről szólunk — jó magyar betegségként a ló túlsó oldalán vagyunk! — és eredményeink érzékeltetése problémáink mögött kullog. És a közelmúlt megismerésének igénye sem azonos a közelmúlt történetében való vájkálással. Én sokra tartom az őszinteséget, de még többre az elkötelezett őszinteséget. És elkötelezettségen nem a hibák takargatását, a kiméricskelt jó és rossz adagolását, hanem a társadalmunkról szóló tudományos igényű, érvelő, hitet és bizalmat adó eszmei nevelő munkát értem. Ez a nevelő munka egyik alapfeltétele annak, hogy ifjúságunk mind elkötelezettebben, tudatosabban, értelmileg—érzelmileg megalapozottabban vállalja a szocializmus építését.

Kedves elvtársnők, elvtársak!

Felszólalásomban egy kérdéssel kívánok még foglalkozni — s ez egyáltalán nem áll távol az előző gondolatoktól —, nevezetesen a párt politikája melletti kiállással. A kommunista ifjúsági szövetség számára ezt nemcsak azért tartom elsőrendű kérdésnek, mert megalakulásunk óta büszkéek vagyunk a párthoz való tartozásunkra, hanem a mai időszak követelményei miatt is. Ma a KISZ más alapállásból képviselheti a párt politikáját, mint akár 5 vagy 10 évvel ezelőtt. A párt politikájának alakításában való részvétel — amelyet deklarált az MSZMP XII. kongresszusa — azt is jelenti számunkra, hogy önmagunk véleményét is képviseljük, önmagunk állásfoglalásaira is mozgósítsunk a megvalósítás folyamatában. Ez természetesen növeli a KISZ felelősségét is.

Népszerű-e ma pártunk politikája az ifjúság körében? Azt hiszem, erre a kérdésre nyugodt lélekkel válaszolhatok igent. A kérdés banálisnak is tűnhetett, de hadd folytassam ezzel: akkor miért van az, hogy a párt politikája mellett kiállni nem mindig és nem minden helyzetben népszerű feladat? Ma esetenként inkább divatos nyavalyogni, bírálni, ellenvéleményeket puffogatni, vagy ami még rosszabb: csak meghallgatni ezeket. Ma a világban, hazánkban nemcsak a népszerű feladatok időszakát éljük, s gazdasági helyzetünk megszilárdítására, a termelés és fogyasztás arányának fenntartására, közéletünk tisztaságának megőrzésére nemcsak népszerű intézkedések kellenek.

Senki sem örül annak, hogy fejlődésünk nem lehet dinamikusabb, hogy ennek következtében életszínvonalunk megtorpant, de ezek ma külső és belső realitásaink felismert következményei, s a jövőt is alapozzák. Az ifjúságnak, amely az élet reális ismeretét igényli, ezeket is ismernie kell, és a szocializmus vállalásával ezeket is vállalnia kell. A KISZ akkor szolgálja igazán az ifjúság érdekeit, ha a párt politikáját teljes komplexitásban és realitásában képviseli. Könnyű és hálás feladat lesz a közeljövőben az egyetemi és főiskolai hallgatók elé kiállni és bejelenteni: megemelték az ösztöndíjakat. De azokról a gondokról sem hallgathatunk ekkor, amelyek megoldása még hosszabb időt igényel. Remélem, hogy lesz örömrünk egy jobb és igazságosabb lakásgazdálkodásban, de akkor sem felejtethetjük el, hogy milyen feladataink vannak még a differenciált bérezés elterjesztésében, vagy az újabb szakmák elsajátíttatásában. És azt is érzékelnünk kell, hogy a párt politikáját is csak vitákon keresztül, meggyőző érveléssel, felkészülten képviselhetjük igazán eredményesen és nem kinyilatkoztatásokkal vagy idézetekkel. Ennek is egyik feltétele az a valóság- és társadalomismeret, amelyről felszólalásom első részében beszéltem.

Tisztelt kongresszus!

Befejezésül azt kívánom elmondani, hogy a központi bizottság tagjaként módomban állt figyelemmel kísérni és véleményemmel alakítani a betervezett dokumentumokat, így a velük való egyetértésem természetes. De hozzá kívánom tenni: az elkészítés módját is üdvözlöm. A központi bizottságnak volt ereje offenzív, bátor és a KISZ-tagság legszélesebb véleményét figyelembe vevő, az értékeket tisztelő és a hibákkal szembenező beszámolót és határozat-tervezetet készíteni. Én ezekben mozgalmunk megújulásának egyik feltételét biztosítva látom, elfogadásra ajánlom. A többi viszont a mi dolgunk!

SZAKOLCZAI ÉVA

Fejér megye küldötte,

a VIDEOTON Híradástechnikai Vállalat KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt kongresszus!

Napjainkban a munkahelyeken, az iskolákban, az élet különböző szinterein egyre több szó esik a munkáról, az emberről, a munkaerőről. Mondjuk, hogy bennünket a világgazdaság, a világpolitika eseményei érzékenyen érintenek, hiszen nem tartozunk a nagyhatalmak közé, kevés a nyersanyagunk. Egyre többször mondjuk azonban, hogy rendelkezünk egy olyan erővel, amely a legnagyobb kincs: az ember. Olyan erővel, amely a munkásainknál és értelmiségieinknél jelentkezik: a kimagasló képesség. Szellemi potenciálról van tehát szó, amellyel ésszerűen, okosan kell gazdálkodnunk. Ez azért is fontos, mert a társadalmi céljaink eléréséhez nélkülözhetetlen az a korszerű gazdaság, amelyben mindenkor — de a mai körülmények között első számú — szerepe van az embernek. Ez továbbfejlődésünk záloga.

A kongresszusi levélben volt egy mondat, amely úgy szólt, hogy számottevő tartalékunk egy van: az ember. A határozat-tervezetben több helyen megfogalmazódik, hogy a jövőben feladatunk a munkaerőgazdálkodás. Gondolom, a küldött-társaim között is, de az ismerőseik körében is több helyen felvetődött, hogy nem vállaljuk-e ezzel a feladattal egy olyan kérdéskör megoldását, vagy az abban való részvételt magunkra, amelyhez nekünk nincs erőnk, nincsenek meg a megfelelő ismereteink, hiszen a jelenlevő miniszter elvtársak is már több oldalról és többször foglalkoztak ezzel a témával.

Valóban, mit tudunk mi KISZ-esek tenni a munkaerőgazdálkodás terén, milyen eredményeket várhatunk, és milyen módszerekkel közelíthetjük meg ezt a kérdéskört? Azt semmi esetre sem vállalhatjuk, hogy átvesszük azokat a szerepeket, amelyek az állami szervezetek és a munkaerőgazdálkodási osztályoknak a feladatai.

A munkaerőgazdálkodás egyik kulcskérdése az oktatás. Az előttem hozzászólók már több oldalról megközelítették ezt a kérdést, én most üzemi szinten szólok ehhez. Gondot jelent, hogy az iskolai képzés nem tud gyorsan igazodni azokhoz a termelési igényekhez, amelyek ma a nagyvállalatok részéről jelentkeznek.

Az olyan korszerű vállalatnál, mint pl. a VIDEOTON, bevált gyakorlat, hogy a speciális ismereteket megkövetelő számítástechnikai területen a pályakezdők, mielőtt munkába állnak, egy ismeretterjesztő, betanító tanfolyamon vesznek részt. Csak így tudjuk elérni azt, hogy a termékeinket 3 évenként megújítsuk.

A mi példánk egyébként azt igazolja, hogy az iskolai képzésben — legyen ez középfokú vagy felsőfokú képzés — az alapozó ismeretekre van szükség: olyanokra, amelyek több irányban fejleszthetők a mindenkori termelés igényeinek megfelelően.

Egyetértek a központi bizottság beszámolójával, hogy a továbbfejlesztés irányában az oktatás témakörében a közép- illetve a főiskolai, egyetemi KISZ-szer-

vezetek véleményét jobban kérjék ki az állami szervek. A javaslatom az, hogy a továbbfejlesztéshez mindenképpen kérjék ki az üzemi szakembereknek a véleményét is, hiszen ők tudják azt, hogy az elkövetkezendő időszakban, a VI., illetve az azt követő ötéves tervekben milyen fejlesztési irányzatok várhatók.

A létszám tömeges növelése ma már egyik vállalatnál sem cél. Cél azonban az, hogy a munkaerőt megfelelő összetételben, képzettségben kapják, és ez rendelkezésre álljon. Csak így tudnak korszerűen fejleszteni, adaptálni, hasznosítani, illetve alkalmazni.

A munkaerő fő forrása ma az iskolából kikerülő diák. És hogy a diákok milyen felkészültségűek, mennyire ismerik az adott szakmát, az rajtunk KISZ-eseken is múlik. Kezdve ott, hogy a pályaválasztásuk mennyire volt tudatos, azaz mennyit és mit tudtak a választott szakmáról. Például az elektromosság, az elektronika ma a gyerekek számára is izgalmas, hiszen minél nagyobb erővel, hangerővel szól egy rádió, annál jobb. A gyárlátogatások csak felületes benyomást adnak a pályaválasztás során. Az igazi élményt a beszélgetés, illetve a munkavégzés jelenti. Ezért is fontos szerepe van a különböző szakköröknek. És itt álljunk meg egy pillanatra. A szakkörök szervezése — üzemi területen — nagyon sok helyen akadályokba ütközik. Javasoljuk, hogy a központi bizottság, az úttörőszövetség, illetve az illetékes állami szervek ismételten vizsgálják felül e témakört, mert a jövő munkavállalói, munkásai képzésének fontos színterei ezek a szakkörök, hiszen a középfokú intézetekbe kerülve az addig játéknak tekintett szakköri foglalkozást, barkácsolást komoly munka váltja fel, amely érdemjegyben is megtestesül.

A közép- és a felsőfokú tanintézetek és a munkahelyek kapcsolata sokirányú gazdasági vonalon, de a KISZ-munkáról ez még nem mondható el. Jó példák azonban azt mutatják, ha a KISZ is beleszól, részt vállal az üzemi gyakorlatok végzéséből, segíti és figyelemmel kíséri a tanulást, majd beleszól a felvételbe, akkor végül is részt vállal a munkaerőgazdálkodásból, azaz jó képességű, törekvő szakmunkással, munkással vagy felsőfokú végzetten lesz gazdagabb a vállalat. Cél az, hogy mindenki képzettségének és képességének megfelelő munkát végezzen. A megszokott munkát, a kollektívát elhagyni, mást ismételten elkezdni nem könnyű. Kit és hova helyeznek, ki lesz az, akire másutt van szükség, ezt nem csak a tervek határozzák meg, hanem az is, hogy az ifjúsági szervezet képviselőinek mi erről a véleménye, hogyan foglalnak állást.

Hasznosak azok a nyílt vitafórumok, vagy szűkebb körben rendezett eszmecsere, amelyek a munkaerő-átcsoportosítási koncepciók kialakításakor, majd a végrehajtás időszakában zajlanak, és esetenként azok nem a teljes egyetértéssel kezdődnek. Az okos és humánus átcsoportosítások kialakításához nem elég csak egy üzemnek, egy szűkebb területnek az ismerete. Itt sokat segít a különböző képzettséggel, közigazgatási, jogi ismeretekkel rendelkező fiatalok bevonása, véleményük kikérése, és nem utolsósorban a KISZ-titkár felkészültsége. Információt nem elég csak várni, az információk után menni is kell, és ezt az információt hasznosítani is kell: tehát kötelességünk a tájékozódás, de a tájékoztatás is. Kötelességünk az is, hogy a jó munkát végző, jó képességű társainkat ösztönözzük a tanulásra. De önmagunk is legyünk igényesebbek! Ez mindenkire igaz, hiszen ma már valójában a segédmunka sem segédmunka: gépek, eszközök segítik,

amelyeket ismerni kell. Így igaz ez fokozott értelemben a többi munkaterületre is.

A folyamatos ismeretbővítés létkérdése a ma fiataljainak. Ezért a továbbképzés alakításában fontos az ifjúsági szövetség szerepe, kezdeményezése. Ilyen okok miatt is lett népszerű az FMKT-klub, ezért is fogalmazódik meg több helyen a munkához segítséget adó, az ismereteket tovább bővítő tanfolyamok szervezése. Egyre fokozottabban jelentkezik az igény a többszakmás dolgozók iránt. A korszerű eszközökhöz nem elég csak egy szakma alapos ismerete. A gyors váltás, a piac igényeihez való rugalmasabb reagálás szükségessé teszi, hogy több szakmával rendelkezünk. Számunkra ehhez a beiskolázás többet kell hogy jelentsen, mint egy egyszerű aláírási mechanizmus. A mai tudás a jövőben nem lesz elég. A tanulással járó nehézségek sok mindenről való lemondást jelentenek, de ezzel együtt lehetővé tesznek egy magasabb szintű munkavégzést, esetenként jövedelemnövekedést is. A több szakma sokoldalú munkavégzést tesz lehetővé, nagyobb biztonságot és több sikert ad a munkában. Ez — úgy gondolom — nemcsak az egyén, de a kollektíva számára is elsődleges fontosságú kell hogy legyen a jövőben.

A beszámolóval, a határozat-tervezettel, illetve a szervezeti szabályzat módosításával egyetértek, és azt a küldött-társaimnak elfogadásra javaslom.

A kongresszusnak további eredményes munkát kívánok.

HORVÁTH ATTILA

Budapest küldötte,
az ELTE hallgatója

Tisztelt kongresszus!

Most, hogy Nagy Sándor elvtárs hozzászólásra hívott, egy kicsit gyorsabban kezdett verni a szívem, s azt hiszem, ez valamennyi küldöttnél, így nálam is természetes jelenség, hiszen nagyon sok társunk képviselőjében vagyunk itt, s azt kívánom, hogy olyan munkát végezzünk, amivel rászolgálunk társaink bizalmára és igazoljuk azt.

Az egyetemi, főiskolai réteg ez év tavaszi — ahogy a beszámoló fogalmazott —, egyenként szokatlan vitái, küldöttgyűléseink tapasztalatai azt mutatják — és ez megfogalmazásra került a budapesti küldöttgyűlésen is —, hogy ebben az ifjúsági rétegben az elmúlt évek folyamán nem növekedett, hanem csökkent az ifjúsági szövetség befolyása. Milyen jelenségek mutatják ezt? Az ELTE-n például számottevően csökkent a taglétszám. Számos intézményben az alapszervezeti élet ellaposodása tapasztalható, gyenge a szervezeti fegyelem. Több helyen a hallgatók az értelmes, a hasznos cselekvés területét nem a KISZ-nyújtotta lehetőségeken belül keresik.

Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a most megválasztandó vezető szervezetek — az Egyetemi és főiskolai tanács bevonásával és arra támaszkodva — elemezzék ezeket a negatív jelenségeket, tárják fel az okokat.

Milyen problémák felvetése jellemezte az egyetemi küldöttgyűléseket? Az ELTE valamennyi karán és az egyetemi tanácskozáson is a legjellemzőbb a küldöttek tenniakarása volt. A hozzászólók döntő többsége a feladatvállalások szempontjából közelítette meg gondjainkat is.

Az egyik legsúlyosabb hibaként a hasznos cselekvés KISZ-es közösségi formáinak hiányát vetették fel. Magam is úgy látom, hogy alapszervezeteink nem tudtak igazán jó közösségekké válni a hallgató KISZ-tagok számára. Olyan KISZ-t akarunk, amely hangot ad a hallgatók véleményének, megjeleníti, képviseli érdekeiket.

Ifjúsági szövetségünk politikai feladata, hogy az osztársadalmi érdekek megfelelően részt vegyen az oktatás tartalmának, formáinak korszerűsítésében. Egyetérték azzal, hogy a határozati javaslat célként tűzi ki, hogy a hallgatók, a KISZ-tagok dolgozzanak az oktató-nevelő munka színvonalának emelésén. Olyan alapszervezeteket kell kialakítani, amelyek képesek a tagság álláspontjának megfelelő, érdekeiket megjelenítő vélemény kialakítására és képviselésére, illetve képesek ezeket a véleményeket a felsőbb szinteken is megjeleníteni.

Helyes a határozati javaslatnak az a pontja is, hogy keresni kell a szerveződések jobb, rugalmasabb formáit és módszereit. El kell mondanom, hogy az egyetemeken már folyik ilyen irányú gondolkodás és munka. Érdekmegjelentési, érdekvédelem-politikát szolgáló munkánkra jól illik az MSZMP XII. kongresszusa határozatának megállapítása: az elért eredmények ellenére még nem kielégítő a szocialista demokrácia szintje. A döntések egy része még mindig nem az arra legilletékesebb szinten születik, sokszor túl szűk a döntéshozók körében résztvevők köre.

El kell mondjam, hogy ez a megállapítás saját KISZ-szervezetemre is érvényes. Az ELTE-n folytatott vitákban többen felvetették, hogy bátrabban kell kihasználni a már meglévő politika-alakító eszközöket. Javaslom, hogy a határozat IV. fejezetének 3/c. pontját a következőképpen fogalmazzuk meg: a KISZ-bizottságok, vezetőségek és alapszervezetek fordítsanak nagyobb figyelmet — s itt egy betoldás — a területükön dolgozó, tanuló összes fiatal érdekeinek feltárására, a helyzetelemzésre. Javaslom, hogy jobban használjuk ki a szocialista demokrácia fórumait, e fórumokat tegyük hozzáférhetővé valamennyi fiatal számára. A párt tömegkapcsolatainak erősítésében régóta jól bevált munkaforma a szabad pártnapok rendezése. Azt hiszem, a KISZ ebben is követhetné a pártot: miért ne lehetne szabad KISZ- napokat rendeznünk?

Nem tartom elfogadhatónak azt a helyenként még fel-felbukkanó magatartást, hogy egyes KISZ-fiatalok — még KISZ-vezetők is — az ütközésektől, a harctól való félelmükben nem vállalkoznak érdekek feltárására, újszerű gondolatok, megoldási javaslatok felvetésére.

A dolog másik oldalát Fejti elvtárs fogalmazta meg a beszámolóban: hogy olykor a KISZ-vezetők kedvét az veszi el, ha a vitában „Te még túl fiatal vagy, te még tapasztalatlan vagy!” mondatok hangzanak el. Sok helyütt megfogalmazódott, és egyetértéssel tolmácsolom a kongresszusnak azt az igényt, hogy a tartalmi munka javítását szem előtt tartva, a szervezet belső demokratizmusának fokozása érdekében, nagyobb szerepet kell kapniok a rétegtanácsoknak. Helyeslem és elfogadom a határozati javaslat erre vonatkozó megfogalmazását is. Jó-nak tartanám, hogy ezeknek a rétegtanácsoknak adjuk feladatul a minden irá-

nyú, megbízható tájékoztatás biztosítását, a döntéselőkészítési mechanizmusok javítását, demokratizmusának szélesítését. A közvetlen demokrácia fejlesztésének eszközét látnám abban, ha a rétegtanácsok tagjainak egy részét közvetlenül a szervezetek választanák. Itt kell elmondanom, hogy Budapest vonatkozásában az egyetemi—főiskolai KISZ-szervezetek irányítására alkalmasnak találunk egy — a KISZ budapesti bizottságához tartozó — kerületi jogkörű bizottságot.

Igen sok KISZ-es hallgató fogalmazta meg, hogy az egyetemisták és főiskolások rétegére is legyen érvényes az a szándék, hogy meg kell őrizni elért élet-színvonalunkat. Örömmel hallottam a beszámolóban az ösztöndíj-emelésről, javasolom azonban, hogy folyamatosan gondoskodjunk a juttatások reálértékének megőrzéséről.

Lehetőségeinkhez mérten gondoskodni kell a kollégiumi helyzet javításáról. Ezt olyan feladatnak tartom, amelynek megoldása — ha áttételesen is — hozzájárul a hallgatók teljesítményének javulásához.

Számos vita tapasztalata azt mutatja, hogy foglalkoznunk kell a pályakezdés, az elhelyezkedés nehézségeivel. Olyan elhelyezkedési rendszert kell kialakítani, amely jelenlegi valóságunkra épül, teljesítmény-orientált, demokratikus, s nem az elhelyezkedni kívánóra rója a legnagyobb terheket. Néhány konkrétum mondanék. A bölcsészkaron tavaly végzetek közül csak körülbelül egyharmad helyezkedett el képesítésének megfelelően a pályázati rendszeren belül. A pályázati rendszer módosítása megfogalmazza például, hogy az iskolákban fel-szabaduló állásokat pályakezdő pedagógusokkal kell betölteni, s nem túlóráként szétosztani a tantestület tagjai között. Látni kell azonban azt is, hogy e jelenség háttérében egyértelműen az alacsony pedagógus-fizetéseket kell keresnünk. A tanároknak valóban szükségük van a túlóradíjra. Javasolom, hogy a központi bizottság illetékesei — az egyetemi—főiskolai tanácsokkal együtt — végezzenek felmérést, és összegezzék összel a módosított pályázati rendszer tapasztalatait, véleményüket juttassák el az illetékes állami szervekhez.

Az egyetemi, főiskolai küldöttgyűléseken a legkritikusabban maguk a KISZ-vezetőségben dolgozók fogalmaztak. Alapvető fontosságúnak nevezték, hogy a KISZ képes legyen megújulni, állítsa meg befolyása csökkenését. KISZ-tagjainknak e célt szolgáló tartalmi munkát kell végezniük! Az a kérésünk, hogy a központi bizottság és más irányító szervek még nagyobb bizalommal, rugalmassággal kezeljék az egyetemi—főiskolai KISZ-szervezetek munkáját. Meggyőződésem, hogy a helyi politika alakításában, a szocialista értékek képviselésében, valamennyi hallgató érdekének megjelenítésében az egyetemi KISZ-szervezetek a helyi párt- és állami szervek segítségével képesek megtalálni azokat a formákat, amelyek akkor és ott a legalkalmasabbak a társadalom egésze szempontjából hasznos tartalommal való megtöltésre. Idősebb elvtársaink segítségével képesek vagyunk megítélni, hogy az adott intézményben mi szolgálja a szocialista demokrácia fejlődését, az oktató—nevelő munka színvonalának emelését.

Befejezésül hadd mondjam el az egyetemi KISZ-bizottságunk és saját magam munkájának egyik legfontosabb tanulságát. Valamennyi testületnek és vezetőnek tisztában kell lennie azzal, hogy az igazságnak nincs kizárólagos birtokosa. A fiataloknak rendelkezniük kell tettvágygal, tennitudással, meg kell őrizniük nyitottságukat és kritikus szellemüket. E tulajdonságok hozzásegítenek minket valamennyi negatív jelenség elvetéséhez, s valamennyi pozitív gondolat,

módszer — legyen az régi vagy új — felkarolásához és továbbfejlesztéséhez. Jó minőségű munkánk, fogékonyságunk, frissességünk alapján felelősséggel kérhetünk és vállalhatunk részt a párt politikájának megvalósításából!

Köszönöm szépen a figyelmet.

TIZEDES ILDIKÓ

Zala megye küldötte,

a zalaegerszegi 407. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Kedves lányok és fiúk!

Engedjétek meg, hogy hozzászólásomat egy személyes élménnyel kezdjem. Legtitkosabb vágyaim között mindig az szerepelt, hogy ha megnövök, fodrász leszek. Vágyaim megvalósulását „valamilyen” oktatási reform nem tette lehetővé, mert amikor a szakmaválasztásra került sor, kiderült, hogy a szakmunkásképzőben abban az évben nem indítanak ilyen szakmát. Osztálytársaim közül voltak még néhányan, akik így jártak. Többen úgy gondolták — bár nem jeleskedtek a tanulásban —, hogy középiskolába mennek. Barátnőimmal együtt úgy döntöttünk, hogy legyen inkább egy biztos szakma a kezünkben, majd később leérettségizünk. Végül is egy üzemlátogatás segített bennünket a választásban. A Kanizsa Bútorgyárban szerzett tapasztalatok, a csodás bútorok és a szakmát értő és szerető kísérőnk hatására már ott eldöntöttem, hogy kárpítos leszek. Ezt a választást annak ellenére sem bántam meg, hogy többen mondták: „Ildikó, meg fogod bánni!” Nemcsak hogy nem bántam meg, de néhány hét múlva, június 17-én szakmunkásvizsgát teszek. Ott is kicsit izgulni fogok, de azt hiszem, nem annyira, mint itt.

Ilyen és hasonló példákat számtalan szakmukástanuló tudna mondani. Ez is azt bizonyítja, hogy a pályaválasztás tizennégy éves korban nem egyszerű és nem a tudatosság jellemzi. Sokkal inkább a környezetünkben, a családban és az iskolában látott, hallott tapasztalatok a mérvadók. Azt már biztosan látjuk, hogy a dolgozó KISZ-fiatalok és a munkahelyi KISZ-szervezetek többet tudnának tenni a pályaválasztás megkönnyítésében. Gondolok itt szakkörvezetésre, üzemlátogatás megszervezésére, az Egy üzem — egy iskola mozgalomra, vagyis egyszerűen a sokak által igényelt tartalmas KISZ—üttörő kapcsolatokra.

Kedves fiatalok!

Nekünk, szakmukástanulóknak legfontosabb feladatunk a választott szakma minél jobb elsajátítása. Ennek érdekében a jó tanulás, és a lehetőségeknek megfelelően a szakmai ismeretek és a gyakorlat elsajátítása! Ezt a célt szolgálja a szakmai—tanulmányi mozgalom, amely természetesen igényli kezdeményezésünket, öntevékenységünket is. Egyetértek a határozat-tervezet ide vonatkozó részével.

Mi a tanulmányi mozgalmakat a következők szerint igazítottuk a képzés kö-

vetelményeihez: az elmúlt években kísérletként a központi tanműhelyben kipróbáltuk a tanulmányi munkaversenyt. Ennek kettős eredményéről adhatok számot: egyrészt a munkaverseny mind az elméletben, mind a gyakorlatban a szakma jobb elsajátítására ösztönzi valamennyi résztvevőt, másrészt e forma jó lehetőséget biztosít a kollektív munkára, egymás segítésére. Egyben ez jó előiskola a majdani munkahelyi szocialista munkaversenyhez és brigádmozgalomhoz. Mivel a mozgalom a központi tanműhelyben bevált, KISZ-bizottságunk úgy döntött, hogy az elkövetkezendő időben az üzemi tanműhelyekre is kiterjesztjük. Az eredmények bátorítanak arra is, hogy javasoljuk a kongresszusnak a tanulmányi munkaverseny e formában való elterjesztését, az üzemi munkaversenybe való beillesztését. Itt kell megjegyezni, hogy jónak tartjuk a Szakma kiváló tanulója versenyt, amely lehetőséget ad a szakmával való elmélyültebb foglalkozásra, az ismeretek bővítésére és nem utolsósorban a megméretésre, a nemes versengésre. Annak az igényét vetném fel, hogy jó lenne a szakmai—tanulmányi mozgalom és a Szakma kiváló tanulója verseny egymásra épültségét megteremteni. Mindkét KISZ-es munkaforma feltételezi a munkahelyi KISZ-szervezetekkel a közös gondolkodást. Közösen érezzük a felelősséget, így lesznek közősek a sikereink is.

Kedves küldött-társaim!

A szakma elsajátításában meghatározó szerepe van az elméletben tanultak és a gyakorlati tapasztalatok összhangjának. Nap mint nap küszködök a hagyományos rugókötési technika tanulásával, elsajátításával. Az iskolai tanműhelyben és az üzemben is sokkal fejlettebb, modernebb technológiát alkalmaznak ma már. Úgy látjuk, hogy szükség lenne a szakmai tárgyaknál a korszerűbb követelményekhez igazodni. Ezzel nem azt kérjük, hogy az elméleti képzésben ne foglalkozunk régi eszközök, technológiák megismerésével, hanem azt, hogy a tantervben a régi és új között célszerű arányok alakuljanak ki. Így kiküszöbölhetnénk a munkahelyeken nem egyszer végzett látszatmunkát és korábban válnánk képessé a termelésbe való bekapcsolódásra.

A hatékonyabb munkáról előttem már többen szóltak. Mindezt az igényt önmagunknak is megfogalmazhatjuk. Gyakorlati tapasztalataink alapján a hiányosságokat éleslátással feltárjuk. A felnőttek alapvetően jó példával járnak elől. Említhetném szakoktatómat, aki ismeri a szakma csinját-bínját, munkaszerepete kiemelkedő. Találkozunk még ellenkező példákkal is, amelyek közismertek: lógás, selejtes munkavégzés, rossz munkaszervezés, „hej, ráérünk arra még” szemlélet stb. Gyakran tapasztalom a saját osztályomban is, hogy ezek a negatív jelenségek hamarabb megragadják egy-egy tanulóársam figyelmét, érdeklődését. Ezekről a kérdésekről az ifjúsági vitakörök foglalkozásain sokat vitatkozunk. Igazi megoldás a felnőttek jó példamutatása lenne. Szemléletünk alakulásában mindezek mellett nagy szerepe van a szakmai építőtáboroknak. Kiváló eredmények igénylik e forma minél több szakmára való kiterjesztését. A tanuláshoz, a szakma elsajátításához az igényesség növekedésén túl a jelenlegi ösztönzési rendszerben nagyobb differenciálásra lenne szükség. Javasoljuk a szakmunkástanulók jelenlegi ösztöndíjrendszerének felülvizsgálatát. Úgy tudjuk, hogy a kezdő szakmunkás bérének megállapításánál a jó jegyek nem, vagy a leg-

utolsó sorban jönnek számításba. Például a kettes és négyes tanulmányi eredmény között végzett tanulóknál 20—30 filléres különbséget tesznek. Itt is célszerűnek tartanánk a munkahelyek által megállapított bérek további differenciálását.

Kedves ifjúkommunisták!

A szakmunkássá válás nagyon bonyolult folyamatában kinek-kinek megvan a maga feladata, amely feltételezi a csapatmunkát. Többet tehetünk mi magunk, szakmunkástanulók: nagyobb elkötelezettséggel, jobban kell tanulnunk, dolgoznunk. Fejleszteni kellene kapcsolatainkat az üzemek KISZ-szervezeteivel. Együttesen kell dolgozni, hogy a munka becsülete, a szakmunkástanulók tekintélye, elismerése még nagyobb legyen. Energiánk nagy részét nem a „ki hol legyen KISZ-tag” vitára kell fordítani, hanem keresni kell az együttműködést a KISZ-munka minden területén, így a munkában, a politikai képzésben és a szabadidő hasznos eltöltésében is. Erre a kongresszusi határozat-tervezet jó lehetőséget teremt, amelyet a beszámolóval együtt elfogadok és elfogadásra javaslak.

A kongresszusnak további jó tanácskozást kívánok.

NYIRI BÁLINT

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a nagyecsed-i Rákóczi Tsz állattenyésztője

Tisztelt kongresszus, kedves elvtársak!

Szabolcs-Szatmár megye küldöttei, a nagyecsed-i Rákóczi Termelőszövetkezet fiataljai és a magam nevében tisztelettel köszöntöm a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát.

Termelőszövetkezetünk 1960-ban alakult. Az egykor alig 100 tagot számláló, döcögösen gazdálkodó „közösből” termelését folyamatosan bővítő szocialista nagyüzem lett, ahol egyre inkább az együtt végzett munka kapcsolja össze az embereket. A termelés színvonalának növekedése, a technika fejlődése komoly követelményeket támasztott és támaszt ma is a tagság szakmai és általános ismereteivel szemben. Éppen ezért a szövetkezetben nincs is olyan munkaterület, ahol ne lenne szükség a fiatalokra. A szakmai követelmények fokozódásán túl összefügg ez azzal is, hogy folyamatosan növekszik a tsz által nyújtott szociális kedvezmények, támogatások köre: lakásépítéshez, kultúrához, sporthoz egyaránt sokrétű segítséget kapunk. Ma már a szak- és betanított munkások az összlétszám 32 százalékát teszik ki. A fiatalok számarányának növekedése mellett — a kedvező összkép ellenére — számos probléma is van. A példát saját munkaterületemről, az állattenyésztésről hozom, ahol már 7 éve dolgozom.

A hagyományos állattenyésztő telepeken a fiataloknak kevés problémájuk van. Ez egy kicsit talán furcsán hangzik. Valójában azért van kevés probléma, mert ezeken a telepeken alig van fiatal. Tulajdonképpen érthető, hogy a fiatalok

nem vágnak e munkaterületre. A szükségszerűen osztott munkaidő miatt az itt dolgozók hajnali 3 órakor kelnek, és este későn fejezik be a munkát, így számukra a művelődési és szórakozási lehetőségek minimálisak. Ezért a fiatalok a mezőgazdaságnak azon a területén helyezkednek el, ahol biztosítottak a megfelelő munka- és szociális körülmények. Hogy nem általában az állattenyésztéstől, hanem a rossz körülményektől viszolyognak, azt bizonyítja, hogy a szakosított telepeken növekszik a képzett fiatalok száma. Például a szakosított szarvasmarhatelepek dolgozóinak 40 százaléka fiatal. De rossz a helyzet a hagyományos állattenyésztő telepeken. Egy mezőgazdasági üzemben dolgozó fiatalnak ma már nem elég az, ha csak anyagilag becsülik meg. Ő is igényli ugyanazt az öltözöt és egyéb szociális létesítményeket, amit az ipari szektorban dolgozók használnak. Ő is szeretne munka után átöltözni, a telep elhagyása, a piszkos, poros munka befejezése után tiszta, szagtalan ruhában menni az emberek közé. Ha tehát azt akarjuk, hogy több képzett és igényes fiatal dolgozzon az állattenyésztésben is, akkor ehhez ma, 1981-ben elsősorban a feltételeket kell hozzáigazítani.

Kedves elvtársak!

A tsz-ben dolgozó fiatalok szabaideje általában kevesebb, mint a többi fiatalé, hiszen a kampánymunkák idején 10—12 órát is dolgoznak naponta. Érthető, hogy ebben az időszakban mindez kedvezőtlen hatással van a mozgalmi munkában, a közéletben való részvételükre, aktivitásukra. E tényezőkkel a KISZ-munka során is számolni kell. Mindezen nehézségek ellenére azonban büszkén mondhatjuk, hogy van miről számot adnunk. Bár még mindig előfordul, hogy ha rossz példát kell említeni, akkor azt a mezőgazdaságból hozzák. Be kell vallanom, hogy ha keresünk, azért találunk ilyet, mint ahogyan azt a Magyar Ifjúság mai számában is olvashattuk, ahol a megyénkből olyan példa jelent meg a szervezetségről, amely a megyei átlag felénél is kevesebb. Szerencsére sem megyénkben, sem pedig országosan nem ez az általános. A kongresszusi dokumentumokból is egyértelműen kiderül, hogy míg a IX. kongresszus időszakában a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek több mint a felében nem volt, addig napjainkban már a tsz-ek közel 80 százalékában működik KISZ-szervezet. Örömmel mondhatom, hogy megyénk valamennyi tsz-ében van KISZ-alapszervezet. A jelenleg működő több mint ezer termelőszövetkezeti KISZ-szervezet közül tehát mintegy 350 a két kongresszus közötti időszakban alakult. Elsősorban ennek köszönhető, hogy országosan több mint 40 százalékkal nőtt a tsz-ben dolgozó KISZ-tagok száma, s bár közben a fiatalok száma is növekedett, a taglétszám emelkedése ezt olyan mértékben haladta meg, hogy míg a IX. kongresszus előtt csak minden hetedik, addig ma már minden negyedik—ötödik mezőgazdaságban dolgozó fiatal tagja a KISZ-nek. Persze nem vagyunk eltelve önmagunktól. Tudjuk, jócskán van még tennivalónk.

Tisztelt kongresszus!

Végül, úgy gondolom, a sokak által fontosnak tartott kérdésről, a kiegészítő gazdaságok jelentőségéről szólok. A mezőgazdasági termelés eredményei bizonyítják, hogy az otthoni „szabadidő”, a ház körüli eszközök okos hasznosítása jelentős

érték megtermelését teszi lehetővé. Tudjuk, hogy a mezőgazdaság termelésének több mint egyharmadát, de a sertéshúsnak például több mint felét a kisegítő gazdaságok termelik meg. Hadd említsem mindjárt azt is, hogy a kistermelést végzőknek csak kisebb hányada mezőgazdasági dolgozó. Részt vállal ebben — az önálló otthon megteremtése, szépítése, az ezekhez szükséges anyagi eszközök előteremtése érdekében — munkás és értelmiségi, idős és fiatal egyaránt. Mondják, főleg olyanok, akik ezt soha nem próbálták, vagy akik csak ritkán hajlandók korán kelni, hogy annak beszükül az érdeklődési köre, aki ezt csinálja. Az én véleményem, hogy ez éppen fordítva igaz, az önmegvalósítás mellett mások számára is hasznos cselekedet révén sikerélményhez jutunk, növekszik családjaink anyagi bázisa, ezáltal bővülnek lehetőségeink, amivel élni már ki-ki saját igénye szerint tud. S hogy kinek mire van igénye, ez már nem attól függ, hogy foglalkozik-e háztájival vagy sem.

Külön figyelmet érdemelnek e kisegítő gazdaságok azért is, mert az úgynevezett második gazdaság többi ágától eltérően nagyon szorosan kapcsolódnak a mezőgazdasági nagyüzemekhez. Mondhatnánk úgy is, hogy szüksége van a nagyüzemnek a kistermelésre, de a kisgazdaságok jelentős része létezni sem tudna a nagyüzemek segítsége nélkül. Ne értsük félre, nem valamiféle felesleges gyámkodásról van szó. Az egyéni termelők és a nagyüzem között szigorú gazdasági kapcsolat áll fenn, ahol önállóság, felelősségvállalás és szerződéses fegyelem érvényesül. A jól végzett munka jelenti az egyedüli mércét, s így egyetlen kistermelő sem kerülhet kiváltságos helyzetbe. Óhatatlanul kialakult azonban egy verseny a kisgazdaságok között, amelynek nincsenek vesztesei, és amelyben bárki bármikor részt vehet.

De valóban részt vehet-e bárki? Sokszor elgondolkoztam azon, hogyan lehetne azt a mezőgazdasági kistermelésbe szorult, megfelelő keretek között mozgó vállalkozói kedvet kiszabadítani, és szélesebb körben hasznosítani? Az egyéni termelő és a nagyüzem közötti gazdasági kapcsolat miért csak mezőgazdasági jelenség? Mi az akadálya annak, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek és az ÁFÉSZ-ek által összefogott kistermelés mintájára az ipar, a szolgáltatás is szervezzen ilyen tevékenységet? Hiszen így olcsóbban, központi beruházások nélkül, az 5 napos munkahét bevezetésével gyarapodó szabadidő jó kihasználásával lehetne — a fiatalokat saját szakmájukban foglalkoztatva — nagy élőmunka igényű, jó minőségű termékeket előállítani, olyanokat, amelyek nagyüzemben gazdaságosan nem termelhetők, de a piacon nagy igény van rájuk. Ez a tevékenység talán nem terjedhet ki minden szakmára, de biztosra vehető, hogy mind az ipar, mind a szolgáltatás területén szükség lenne e forma széles körű elterjesztésére. Szükséges, hogy e tevékenység anyagilag és társadalmilag egyaránt fokozott elismerést kapjon. Ezért a KISZ kezdeményezze, támogassa a kistermelés feltételrendszerének további javítását konkrét, fiatalos formák kialakításával is.

Kedves elvtársak!

Azok a fiatalok, akik ma a mezőgazdasági üzemekben dolgoznak, ifjúságunk egyre aktívabb rétegét alkotják. Ez a réteg véleményalkotásban, politikai, erkölcsi ítéletalkotásban a mai viszonyokból indul ki. Azokból a viszonyokból, ahol a mennyiségi elvárások mellett egyre inkább a minőségi követelmények a meg-

határozóak, amelyeknek befogadására mi, fiatalok alkalmasak vagyunk. Az átlagosnál magasabb szakmai és általános műveltségünk, az új iránti fogékonyságunk és érdeklődésünk a biztosíték erre. Ez az, aminek a fokozásához KISZ-szervezeteinknek továbbra is hozzá kell járulniuk.

Köszönöm a figyelmüket.

HEGEDŰS D. GÉZA

Budapest küldötte,
a Vígszínház művésze

Tisztelt kongresszus!

Kedves küldött-társak!

Köszönöm a szólás lehetőségét, s nagy örömömre szolgál, hogy éppen szűkebb pátriám, Szabolcs-Szatmár megye küldötte után szólhatok, mert a szívem félig még mindig Szabolcs megyéhez kötődik. Ott születtem, ott váltam majdnem felnőtté. Engedjék meg, hogy átadjam minden színházi dolgozó üdvözlését, s a kongresszus munkájához nevükben is sok sikert kívánjak.

Kedves elvtársak!

Néhány hónappal ezelőtt felejthetetlen élményben volt részem. Találkozhattam egy nicaraguai forradalmárral, egy velem körülbelül egyidős fiatalemberrel, aki egy egészen közeli, győztes forradalom emlékeivel hozott lázba. A Commandante átélt és végigharcolt egy forradalmat, az őserdei gerilla-háborútól a Managuába való bevonulásig, a fasiszta Somoza-rendszer megdöntéséig. Bevallom, amikor ezekről mesélt, magamban kissé irigykedtem. Aztán beszélt azokról a nehézségekről, amelyekkel napjainkban kell szembenézniök, mert a forradalom nem fejeződik be a fegyveres győzelem után, a harc nagyobbik, nehezebbik fele ezután következik. Megkérdezte tőlem, mivel foglalkozom. Mondtam, színész vagyok; s munkám mellett fiatal kollégáim gondját, baját is képviselem a mindennapok harcában. Mondtam: ez az én forradalmam hétköznapi forradalom. Erre ő csak ennyit felelt: bár már itt tartanánk mi is!

Kedves elvtársak!

Gondolom, jól érzékelhető ebből a fenti néhány mondatból, hogy mi már hatalmas utat tettünk meg a társadalmat forradalmasító úton, a szocializmus útján. Ennek tükrében kell gondolkodnunk. Jómagam színész vagyok. Hadd beszéljek hát konkrétan a mi gondjainkról, a mi feladatainkról.

Ha a létszámot tekintjük, a színházakban tevékenykedő fiatalok, művészek és műszaki dolgozók kevesen vannak. Az egész országban ezernél alig több színész teljesíti nem könnyű feladatát. De a mi munkánk lényege nem a számszerűségben rejlik, hanem a színház tudatformáló erejében. Csak egy példával illusztr-

rálva: nálunk, a Vígszínházban, a hamarosan befejeződő 1980/81-es évadban több mint félmillió néző tapsolhatott nevetéstől fellazult lélekkel, vagy emberi drámák katartikus hatása alatt. És minden második néző fiatal ember volt! Ez óriási felelősséget ró a színházra. Félmillió ember! A színház léte közművelődési tett, tehát politikai tett is.

Kedves elvtársak!

Nem kell sokat töprengeni azon gondolat igazságán, hogy a kultúra a társadalom védelmét szolgálja. Ebbe beletartozik a filozófia, a tudomány, a művészet is. Valamennyinek megvan a szerepe a társadalom, a mi társadalmunk, a szocialista társadalom továbbhaladásáért folyó harcban. Marx elsőként mondotta ki, hogy a szellemi érték egyúttal politikai fegyver. Amikor felelősségről beszélünk, mindenekelett ezt kell szem előtt tartanunk. Végig kell gondolni azt, hogy az ifjúság tudatformálásában milyen szerepet vállal a művészet, és ezen belül a színház. Hisz Kádár János elvtárs szavait idézve: „... a fiatal a felnőtté válás időszakában maga is töprengve keresi az eligazodást a világ dolgaiban, és szilárd világnézetet igyekszik kialakítani a maga számára. Ez az életkor az, amikor ideákat, eszméket, haladó nézeteket keres. S ezek alapján akar élni”.

Úgy gondolom, itt kell összetalálkozni az ifjúsággal. Nem mindegy, hogy hogyan. Hogy a színház a maga sajátos művészi eszközeivel hogyan tud ebben segíteni? Mindenekelett emberi példával. Az élet, a társadalom, a világ a maga konfliktusaival, örömeivel, hatalmas erővel tud megjelenni a színpadon, de nem mindegy, hogy hogyan. Hogy hitet, reményt, emberi eszményt, igazságot, jövőt ígér-e, vagy pedig nihilt, céltalanságot, erőszakot, életről való lemondást, élettől való elfordulást, hogy rombol-e vagy pedig embert formál.

Itt jelenthetem a kongresszusnak, hogy fiatal színésztársaim készek művészi tudásukat ennek a gyönyörű ügynek szentelni.

A művészet, a színház társadalmi termék, tehát a történelmi időben a történelmet is megfogalmazza. De az sem mindegy, hogy hogyan. Itt nagyon nagy veszélyt jelent a hamisság, mert csak igaz történelmi tudattal találhatja meg helyét minden fiatal a világban. S itt kapcsolódnék a határozati javaslatokhoz, amelyet alapvetően jónak tartok, s elfogadásra javasolok. Én alappillért tartom az ifjúság nevelésében az érzelmi nevelés fontosságát.

Én még valahogy így tanultam: Magyarország 93 ezer négyzetkilométernyi területe az Északi sarktól és az Egyenlítőtől körülbelül egyforma távolságra fekvő magyar medence egy részét foglalja el, területe síkság vagy alacsony dombvidék, éghajlata szárazföldi, kontinentális, szélsőséges jellegű. Itt található Közép- és Nyugat-Európa legnagyobb tava, a Balaton, mely nyaranta nagy idegenforgalmat bonyolít le. Fővárosa Budapest. Valahogy így. Ez a geográfiailag jellemzett hely a mi glóbusunkon a mi hazánk, melynek története, történelme van. Nem is akármilyen!

Gondolom, ez a nap is jelentős momentuma lesz ennek a történelemnek. Itt épül, ezen a helyen a világ egyik legprogresszívabb társadalmá, immáron harminchatodik esztendeje. Ez óriási dolog. Ezt az előrehaladást, ennek folytonosságát meg kell tartani, meg kell védeni, ezt biztosítani kell! És itt nemcsak a hon-

védelemre gondolok, hanem a kultúrára is. Mert mint mondtam: a kultúra is a társadalom védelmét szolgálja. Gondolok ezen kívül a történelmet igaz módon bemutató művészekre. A hazaszeretetre való nevelésre, hogy házért hazát senki ne cseréljen! Ebben mi, fiatal művészek, színészek, társak vagyunk, hogy ezt a megsokszorozódott hatást, amit a művészet, a színház az emberek, a fiatalok tudatán keresztül elérhet, boldogabb életünkben kamatoztathassuk.

Köszönöm a figyelmüket.

BORISZ NYIKOLAJEVICS PASZTUHOV,
a Lenini Komszomol Központi Bizottságának első titkára

Kedves elvtársak!
Kedves barátaim!

Engedjétek meg, hogy a 40 milliós Lenini Komszomol, a szovjet fiatalok nevében melegen üdvözljem a KISZ X. kongresszusának küldötteit és vendégeit, az egész magyar ifjúságot. Megköszönöm a KISZ Központi Bizottságának, hogy meghívta küldöttségünket a kongresszusra, és ezúttal szeretném átadni nektek őszinte barátságunkat tükröző jókívánságainkat.

Nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta küldöttségünk a KISZ KB beszámolóját. Az elhangzottak meggyőzően tükrözik, hogy milyen sokoldalú munkát végez a KISZ az MSZMP XII. kongresszusán hozott határozatok végrehajtása érdekében. A pártkongresszus nagy és felelős feladatokat tűzött a magyar ifjúság elé.

Örülünk annak, hogy az MSZMP nagyra értékeli a KISZ-esek, a magyar fiatalok részvételét a fejlett szocializmus építésében. Büszkék vagyunk kedves barátaink azokra az eredményekre, amelyeket az ifjúság kommunista nevelésében, a pártfeladatokra való mozgósításában értetek el.

A KISZ nagy tekintélynek örvend a nemzetközi ifjúsági mozgalomban. A KISZ mindig értékes kezdeményezéseket és javaslatokat tesz annak érdekében, hogy erősödjön a békéért és a társadalmi haladásért küzdő fiatalok tábora.

Mély meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy azonosak a nézeteink, és azonos módon tevékenykedünk az ifjúságon belüli széles politikai erőknél az enyhülés megszilárdítását, az új világháború veszélyének elkerülését célzó együttműködés további erősítéséért. A magyar kommunisták méltó utódai felnövekvőben vannak. A KISZ magasra tartja a szocialista forradalom zászlaját. Hű a magyar proletariátus dicső hagyományaihoz, határozott léptekkel halad a párt nyomdokaiban, nagyszerű hazafiakat, állhatatos internacionalistákat nevel.

A Krasznaja Presznja kerület és a Vörös Csepel munkásainak, a Nagy Október és a Magyar Tanácsköztársaság harcosainak, a hős szovjet katonáknak és a magyar illegális antifasiszta küzdelem tagjainak példája mindig meg fogja dobogtatni országaink fiataljainak szívét, lelkesíti és újabb hőstettekre serkenti a szovjet és magyar ifjúságot a kommunizmus győzelméért. A tapasztalat azt

mutatja, hogy egy szocialista állam ifjúsága számára ugyanolyan fontos és szükséges a szilárd osztálytudat, mint amennyire a régi világot megdőntő harcosok nemzedéke számára volt.

Az imperializmus nem békél meg a mi sikereinkkel, és nem adja fel harc nélkül pozícióit. Igyekszik mindent megtenni azért, hogy akadályozza a szocializmus előrehaladását, hogy belülről bomlassza az új társadalmi rendet. Ennek érdekében nem riad vissza a gazdasági pressziótól, a zsarolástól, a hamis propagandától, a hízeltől, a demagógiától, az ellenforradalmi erők támogatásától és ösztönzésétől ott, ahol ezek az erők még léteznek.

Az imperializmus e törekvésében főleg az ifjúságra koncentrál. Minden erővel azon van, hogy a szocializmus, reális valóságunk rágalmozásával megmérgezze az ifjúság tudatát, eszmeileg lefegyverezze és erkölcsileg kiégesse a fiatalokat, hogy idegen eszméket és magatartás-modelleket erőltessen rájuk.

Az osztályharc folytatódik, csak más formákat öltött. Fiataljainknak fel kell készülniök erre a harcra. Képesnek kell lenniök arra, hogy leleplezzék a szocializmus ellenségeit, bármilyen álarcban is jelentkeznek azok, és méltó, megsemmisítő csapást mérjenek rájuk.

A mi fiataljaink hatalmas örökséget kaptak a forradalmárok első nemzedékétől: a proletár internacionalizmust, az azonos osztályhoz tartozó és közös harcot vívó testvérek kemény és megbonthatatlan barátságát. Nem sajnáljuk erőfeszítéseinket, hogy gyarapítsuk ezt az örökséget, hiszen az egységben van az erőnk! Barátságunk ma valóban kozmikus méreteket öltött. Nagy izgalommal figyeltük a Szovjuz—36 nemzetközi legénysége, Valerij Kubaszov szovjet űrhajós és Farkas Bertalan magyar kutató űrhajós űrrepülését. A fiatalok barátkozásának igazi magasiskolája lett az Uszty-Ilmszki Fafeldolgozó Kombinát, a Testvériség-gázvezeték, a Vinnyica—Albertirsa nagyfeszültségű távvezeték, a Paksi Atomerőmű építkezése.

Szeretném hálámat külön kifejezni a Kun Béla nevet viselő magyar ifjúsági brigád tagjainak, akik a szovjet fiatalokkal és a testvéri szocialista országokból érkezett társaikkal válltelve építették a távoli Szibériában az ifjúság városát, Uszty-Ilmszket. Eltökélt szándékunk a jövőben is fejleszteni a nagyszabású építkezésekben való közös részvételt a Szovjetunióban és Magyarországon, erősíteni a testvérmegyék KISZ-szervezetei és a dolgozó kollektívák közötti kétoldalú kapcsolatokat.

Nagyszerű hagyománnyá váltak immár a szovjet—magyar ifjúsági barátságfesztiválok. Ezek a fesztiválok egyidejűleg munkatalálkozó és felejthetetlen élményt nyújtó színes ünnepek. Ezekben a napokban folynak a soron következő, harmadik barátsági fesztivál előkészületei. Ezt a fesztivált júliusban, nálatok rendezik meg. A szovjet fiatalok aktívan készülnek rá, és biztosak a fesztivál sikerében.

Az egymástól való tanulás, a legjobb tapasztalatok átvétele szintén régi hagyománya a közös proletár harcnak. Erre a következő történelmi tény is jellemző: 1923 szeptemberében Kun Béla elvtársat, a lánglelkű magyar hazafit és internacionalistát, aki akkoriban a Szovjetunióban dolgozott, az Oroszországi Kommunista (bolsevik) Párt Központi Bizottsága megbízottjának nevezték ki a Komszomol Központi Bizottságában. Kun Béla elvtárs nagy szeretetnek és tekintélynek örvendett a komszomolisták és az egész szovjet ifjúság körében. Hatal-

mas tapasztalata volt a forradalmi harcban, és szívesen megosztotta azt a szovjet komszomolistákkal.

A fiatalok a párttagoktól tanulnak bátorságot, eszmei szilárdságot és meg nem alkuvást az ellenséggel szemben. A párttagok, a kommunisták mindig is nagyszerű példát mutattak az ifjúságnak abban, hogyan kell erősíteni baráti kapcsolatainkat, és fejleszteni a proletár szolidaritás hagyományait. Szeretném kifejezni mélységes hálánkat a magyar kommunistáknak, a pártszervezeteknek, az MSZMP Központi Bizottságának és Kádár János elvtársnak, az MSZMP KB első titkárának, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, azért a gondoskodásért és figyelemért, amit a Komszomol és a KISZ, a szovjet és a magyar ifjúság sokoldalú, gyümölcsöző együttműködésének megzilárdítása érdekében tanúsítanak.

Elvtársak!

A Lenini Komszomol, az egész szovjet ifjúság annak a törekvésnek a jegyében él ma, hogy méltó módon járuljon hozzá az SZKP XXVI. kongresszusán hozott történelmi határozatok megvalósításához. A szovjet fiatalok mélységesen bíznak pártunk bölcsességében, helyeslik és határozottan támogatják a párt kül- és belpolitikáját.

Az SZKP XXVI. kongresszusán megjelölt feladatok, L. I. Brezsnyev elvtársnak, az SZKP KB főtitkárának beszámolójában elhangzottak a Komszomol számára a 80-as évek harci programjává váltak.

„A Komszomol munkájában az a legfontosabb, hogy hozzájáruljon a politikailag aktív, szakmailag képzett, munkájukat szerető, dolgozni tudó, és hazájuk védelmére mindig kész emberek nemzedékének kineveléséhez” — hangsúlyozta L. I. Brezsnyev.

Egyre nagyobb mértéket ölt a komszomolisták és a fiatalok hazafias tömegmozgalma, amelynek jelszava: „Az ifjúság élenjáró munkájával, tudásával és kezdeményezőkézségével szolgáljuk a XI. ötéves tervet!”

Az SZKP XXVI. kongresszusa által megjelölt célkitűzések új munkára sarkallják a szovjet fiatalokat. Az ötéves terv több mint 130 nagyberuházását nyilvánították országos Komszomol-védnökségnek. A Komszomol sikeresen védnökösködik a szovjet népgazdaság kulcsfontosságú ágazatainak fejlesztésén, Szibéria és a Távols-Kelet ásványkincsekben gazdag vidékeinek komplex feltárásán.

A párt útmutatásait felhasználva a Komszomol-szervezetek nagy figyelmet szentelnek a fiatalok eszmei nevelésének, a marxizmus—leninizmus alkotó elsajátításának.

Nagy figyelmet fordítunk a Komszomol szervezeti és politikai erősítésére, a Komszomol egységének és ütőképességének fokozására, a Komszomol-munka javítására. Hiszen a szervezés — ahogy V. I. Lenin tanította — megtízszerezi az erőt. Sokat teszünk a szervezeti demokrácia fejlesztéséért, a kritika és az önkritika szerepének növeléséért. Erőfeszítéseink arra irányulnak, hogy minden Komszomol-szervezetben élénk, alkotó légkört teremtsünk.

Eltársak!

Az SZKP és a testvéri kommunista pártok kongresszusai meggyőzően demonstrálták, hogy a kommunistáknak eltökélt szándékuk megvédeni a békét és a haladást, biztosítani minden ember számára a Földön a legfontosabbat: az élethez való jogot.

L. I. Brezsnyevnek, a békéért és a kommunizmusért vívott harc kiemelkedő alakjának, a Helsinkiben tartott Ifjúsági és diák világfórum a békéért, enyhülésért és leszerelésért elnevezésű rendezvény résztvevőihez intézett üzenete hangsúlyozza: „Napjainkban kevés csak alkarni a békét, a békét meg kell védeni, harcolni kell érte, és már fiatal korban meg kell tanulni, hogy hogyan kell békében és barátságban élni bolygónkon.”

Napjainkban, amikor az imperializmus és a reakció erői és kínai kiszolgálói fokozottan törekednek a nemzetközi feszültség szítására, a Lenini Komszomol egyöntetűen támogatja az SZKP békeszerető külpolitikáját. Hozzjárul ahhoz a harchoz, amelyet Földünk haladó ifjúsága vív a béke megerősítéséért, a népek biztonságáért, a fegyverkezési hajsza és az atomháború veszélye ellen. A szovjet ifjúság továbbra is erősíteni fogja a szocialista országok fiataljaihoz fűződő megbonthatatlan barátságát.

Arra törekszünk, hogy bővítsük együttműködésünket a kommunista és haladó ifjúsági szervezetekkel, erősítsük a demokratikus ifjúság és diákság élcsapatát, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetséget és a Nemzetközi Diákszövetséget.

Fontos feladatunknak tartjuk, hogy fejlesszük együttműködésünket a forradalmi–demokrata pártok és a nemzeti felszabadító mozgalmak irányításával tevékenykedő ifjúsági szövetségekkel. Szolidárisak vagyunk minden olyan fiattal, aki a szabadságért, a függetlenségért, a társadalmi haladásért harcol. Az eddigiekhez hasonlóan továbbra is amellett szállunk síkra, hogy az ifjúsági mozgalom különböző politikai erői konstruktív együttműködést folytassanak a békéért, az enyhülésért és a leszerelésért folytatott harcban.

Eltársak!

A szovjet ifjúság és a magyar fiatalok, országaink kommunista ifjúsági szövetségei egységes harci csapatként küzdenek a szocializmusért, a kommunizmusért, a békéért és a társadalmi haladásért. Biztosíthatlak benneteket, kedves magyar barátaink, hogy a Lenini Komszomol, az egész szovjet ifjúság továbbra is féltőn óvja és gyarapítja a megbonthatatlan szovjet—magyar barátságot, bővíti sokoldalú együttműködésünket.

Éljen a Szovjetunió Kommunista Pártja és a Magyar Szocialista Munkáspárt, melyek magabiztosan vezetik népeinket a kommunizmus felé vezető úton!

Erősödjék és fejlődjék a szovjet és a magyar ifjúság, a Lenini Komszomol és a KISZ megbonthatatlan barátsága!

SZABÓ PÁL

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,

a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei KISZ-bizottság első titkára

Tisztelt kongresszus!

Kedves lányok és fiúk!

Ha bárki, bármikor fellapozza az újságokat, hallgatja a rádiót vagy nézi a televíziót, gyakran találkozhat olyan hírekkel, hogy a KISZ megtárgyalta és kialakította a véleményét erről vagy arról a fontos társadalmi-politikai kérdéstről. Az emberek vérmérsékletük és tapasztalataik alapján különbözőképpen reagálnak a hírekre. Van aki azt mondja, hogy nagyon helyes, ha véleményt mond a KISZ. Van olyan is, aki azt morogja magában, hogy foglalkozzon a KISZ inkább saját dolgaival, rendezze a maga ügyeit, és azután szóljon bele országos ügyekbe. Olyan is van, hogy fiatalok, KISZ-vezetők csodálkozva állapítják meg: „Én nem is tudtam, hogy a Kommunista Ifjúsági Szövetség, az én szervezetem ilyen kérdésekben véleményt mondhat.” Figyelemre méltó, tanulságos megjegyzések ezek még akkor is, ha olykor szélsőséges formában fogalmazódnak meg. Arra figyelmeztetnek: úgy látszik, még ma is hangsúlyozni kell, hogy a kommunista ifjúsági szövetség az ifjúság képviselője, érdekvédelmi szervezete, és mint ilyen, a párt ifjúsági szervezete. Ez ugyan közismert, de érdemes tartalmát felidézni. Arra kell felhívni a figyelmet, hogy a KISZ-nek rendkívül nagy felelőssége van abban, hogy közvetítse a párt politikáját. Meggyőzően, kötelezően, és hittel juttassa el az ifjúsághoz véleményét minden rétegbe. Ugyanakkor a KISZ nemcsak egyszerűen a pártpolitika végrehajtója — ahogy ma már többször szó esett róla —, hanem aktív alakító szerepet kap és vállal a politika kidolgozásában, alakításában. Az a feladata, hogy idejében, és minél pontosabban jelezze azokat a problémákat és észrevételeket, amelyek a fiatalok körében felvetődnek és a politika alakításában, a döntések meghozatalában, végrehajtásában, ellenőrzésében fontosak lehetnek.

Ez nemcsak lehetősége, hanem kötelessége is a KISZ-nek. És az is, hogy az így, közösen kialakított politikát képviselni is tudja a fiatalok körében. Ez a KISZ feladata, és nemcsak a KISZ KB-nak vagy a megyei bizottságoknak a privilégiuma, hanem minden KISZ-tag lehetősége és joga.

Nem helyes tehát az a felfogás, hogy a KISZ végezze csak saját dolgát, és ne foglalkozzék országos ügyekkel. Nem helyes, mert a KISZ saját dolgát intézi akkor is, amikor országos ügyekbe „ártja” bele magát egyrészt, másrészt a KISZ akkor töltheti be hivatását, ha felelősen részt vesz az egész társadalmat, és benne a fiatalokat érintő problémák feltárásában és megoldásában. Ez azért is fontos, mert meggyőződésem, hogy ilyen kommunista ifjúsági szövetségre van szüksége a pártnak, és ilyen szervezetben érzi jól magát az ember. Csak ilyen mozgalomhoz vonzódhat a fiatal, és csak ilyenben érezheti jól magát a KISZ-tag.

Kedves küldött-társak!

Nagy a felelősségünk abban is, hogy minden olyan kérdésben, amelyben a KISZ véleményt mond, valóban a KISZ-tagok, a fiatalok véleményét mondjuk el. S ehhez jól kell ismerni a fiatalok gondolkodását, az ő nevükben nem lehet nélkülük dönteni és javasolni. Kötelességünk — és időt kell szakítanunk arra —, hogy minden általunk véleményezett kérdésben megismerjük a fiatalok álláspontját. Ez nemcsak akkor kezdődik, amikor véleményezésre megkapunk egy anyagot, és tíz napunk van rá. Nekünk ma is tudni kell, hogy egy leendő lakás-koncepcióról, oktatási-nevelési kérdésekről, a pályaválasztásról stb. hogyan vélekednek a fiatalok. Ha nem tudjuk, rosszul dolgozunk. Azt is meg kell mondani, hogy pont azért nehéz a mi munkánk, mert nagyon sokszor utólag agitálunk. Pedig régi igazság: könnyebb ma megkérdezni, hogy mi jó nektek, mint holnap megmagyarázni, hogy ez a jó nektek.

Tisztelt kongresszus!

A KISZ részvétele a politika alakításában nagy felelősséget és felkészültséget jelent. Felelősséget, hogy felismerjük a jogos igényeket, hogy lássuk szükséges és lehetséges reális kereteit, hogy ne csak felismerjük, hanem megfelelő formában továbbítani is tudjuk. Sőt! Legyen erőnk a felismert igényt a felvetésen túl egészen a megoldásig végigkísérni!

Látni kell azt is, hogy minél több lehetőségünk van részt venni a politika alakításában, annál nagyobb a felelősségünk a politika megvalósításában is.

Úgy gondolom, erre napjainkban nagy szükség van. Már elég harcosok vagyunk — és erről is szó volt itt ma — a problémák, az ellentmondások felderítésében, de talán lehetnének harcosabbak politikai meggyőződésünk kifejezésében is. Természetesen nemcsak a szavakkal elmondott meggyőződésre gondolok, hanem arra, amit tetteinkkel, magatartásunkkal és elkötelezettségünkkel fejezünk ki.

Sokat beszélnek ma a jellegtelen emberről. Nekünk legyen felismerhető politikai, kommunista jellegünk! Beszélnek a szegénylős marxizmusról. Mi ne szégyelljük, ha hisszük és valljuk! Legyen saját véleményünk, de azt se szégyelljük, ha az megegyezik azzal, ami talán még a Népszabadságban is olvasható.

Kedves elvtársak!

Néhány gondolatot szeretnék mondani a KISZ munkastílusának fejlesztéséről. Arra most — úgy tűnik — letesszük az esküt, hogy fiatalosabban, színesebben, öntevékenyebben akarunk dolgozni. Azzal is mindenki egyetért, hogy kerüljük a rendezvény-centrikusságot, a bürokratizmust. De természetesen azt is mindenki tudja, hogy ez nem csak elhatározás kérdése. Eddig sem azért voltak formális, bürokratikus jegyek munkánkban, mert úgy akartuk, hanem inkább azért, mert bekerítettük magunkat — sokszor merő jószándékból — mindenféle olyan szervezeti mechanizmussal, ami valójában idegen az ifjúsági mozgalomtól. Ezeket kell elhagyni! Más kell helyette. Hogy mi lesz az, azt ezután kell felfedezni. Úgy gondolom, a megoldást akkor találjuk meg, ha a fiatalok igényeit és

érdeklődését helyezük előtérbe, mert abban biztosak lehetünk, hogy az ifjúság az ifjú kor természetéből következően nem bürokratikus, hanem nagyon is színes, gazdag és változatos.

Munkastílusunk korszerűsítésében kérhetünk segítséget a párttól is. Elsősorban azt, hogy — mint ahogyan eddig is — ezután is támogassák az új törekvéseket, kezdeményezéseket. Figyelmeztessenek, ha sok a papír vagy rendezvény, de a figyelmeztetés mellett azt is kérjük, hogy közben ne csak akkor kapjunk elismerést, ha jó az előterjesztés, a jelentés, vagy ha minden a helyén van a rendezvényen. Kapjon nagyobb elismerést az újszerű és a jószándékú, de talán kezdetben nem is annyira sikeres program, a mindennapi apró munka. Hogy ez így lesz, joggal hihetjük. Erre biztosítékot ad a pártirányítás eddigi gyakorlata, a bizalom a KISZ, az ifjúság iránt.

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak, küldött-társaim!

Lehet, hogy az idősebb KISZ-esek azt várták volna egy megyei első titkártól, hogy kerekébb, tiszteletköröket tartalmazó hozzászólást mondjon. Arra is szükség van, de úgy gondolom, a munkastílus fejlesztéséhez tartozik az is, hogy ne csak a szokványos formákkal, hanem a helyzethez illő, a fiatalokhoz jobban szóló, a gondokat is feltáró kérdésekről is szóljunk. Ezt tettem most is a jobbat akarás szándékával.

Köszönöm a figyelmet!

FARKAS LÁSZLÓ,

a Magyar Néphadsereg küldötte,
főhadnagy

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársnők, elvtársak!

A Magyar Néphadsereg ifjúkommunistái nevében tisztelettel köszöntöm az ifjúsági szövetség kongresszusát, és megtisztelő megbízatásomnak eleget téve, a kongresszus valamennyi résztvevőjének átadom a katonafiatalok üdvözlését, jókívánásait.

Kedves elvtársak!

A magunk mögött hagyott öt esztendő mérlege alapján jelenthetem a kongresszusnak, hogy KISZ-szervezeteink nevelő munkájukkal, a kiképzési feladatokra való mozgósítással hatékonyan járultak hozzá a hadsereg elé állított célkitűzések megvalósításához.

Fontos politikai eredménynek tekintjük, hogy a nemzetközi feszültségekkel

és gazdasági nehézségekkel terhes évek alatt tovább fejlődött a katonafiatalok elkötelezettsége, áldozatvállalási készsége a haza védelme iránt.

Jól érzékelhető fejlődést értünk el a hadsereg demokratikus légkörének erősítésében, a szocialista emberi viszonyok megszilárdításában. Jelentősen változott a parancsnokok és a KISZ-szervezetek együttműködése. A KISZ-szervezetek aktívabb érdekképviselési munkájukkal tevékenyen hozzájárultak a fiatalok egyéni érdekei, valamint a társadalom és a hadsereg érdekei közötti összhang mind teljesebbé válásához. Sokoldalúbb lett a bevonulókról való gondoskodás, a velük való bánásmód, képzettségük, egyéni törekvésük figyelembevétele beosztásba helyezésüknél. A távírász rádió mellé ül, az elektrotechnikusból rakétakezelő lesz, a traktoros harckocsit vezet. S bár előfordul, hogy a pékből toronylövész lesz, de ez nem zárja ki azt, hogy ne többszörös kiváló katonaként fejezze be katonai szolgálatát.

Kedves elvtársak!

Munkánk eredményei megmutatkoznak a katonai, szakmai feladatok, a hazai és nemzetközi gyakorlatok, az éleslövészetek végrehajtásában tanúsított helytállásban, a szocialista versenymozgalom eredményességének javulásában is. A szocialista verseny- és brigádmozgalomban a személyi állomány több mint 80 százaléka vett részt. A kiváló és élenjáró alegységek és egységek száma az előző időszakhoz képest 16 százalékkal növekedett. Minden negyedik katonafiatal valamilyen kitüntető cím birtokosa.

Szólni kívánok arról is, hogy néphadseregünk csapatai eredményesen teljesítették a népgazdasági építőmunkában rájuk hárult feladatokat. Az őszi betakarítási munkákban 5 év alatt 3 millió munkanapot teljesítettünk. Az új kiképzési rendszerű műszaki csapatok például a kiemelt nagyberuházásokon 21 milliárd forint értéket hoztak létre, mellyel növelték a hadsereg társadalmi megbecsültségét. Öröndetes az az aktivitás is, ahogyan fiataljaink környezetük, élet- és munkakörülményeik javításában részt vesznek. Öt év alatt társadalmi munkában 25 millió órát dolgoztak.

A KISZ-szervezetek nevelő munkája hozzájárult ahhoz is, hogy a sorállomány nagy többsége a sorkatonai szolgálat végén politikai szemléletében, gondolkodásmódjában fejlődő, a közösségi érdekeket jobban becsülő emberként tér vissza a polgári életbe. Jelentős részük a leszerelés után bekapcsolódik a területi párt- és KISZ-szervezetek tevékenységébe.

Kedves elvtársak!

Az eredmények mellett — amelyekre méltán büszkék vagyunk — látjuk gondjainkat, problémáinkat is. Bár a bevonuláskor tapasztalható 25—30 százalékos szervezettség leszereléskor legtöbb helyen eléri az 50—55 százalékot, nem lehetünk teljes mértékben elégedettek tömegbefolyásunk növekedésével. Éppen ezért KISZ-szervezeteink munkájában tovább kell fokozni az öntevékenységet, csökkenteni kell a formális vonásokat, vonzóbbá, élményt adóbbá kell tenni a mozgalmi munkát. Tovább kell fejleszteni érdekképviselési munkánkat, jobban kifejezésre kell juttatni, hogy a KISZ-szervezetek mit tesznek az adott közösség és egyes tagjai gondjainak, problémáinak megoldása érdekében. Szólnom

kell arról is ezen a fórumon, hogy esetenként gondot okoz és megbotránkozást vált ki mind a lakosság, mind a katonaközüvélemény körében egyes sorkatonák laktanyán kívüli magatartása.

Úgy gondolom, ezek megváltoztatása érdekében KISZ-szervezeteinknek a maguk eszközeivel többet kell tenniük, hiszen csak hatalmi szóval, parancsok kiadásával nem érhetünk el gyors javulást. Ehhez, kedves küldött-társaim, szükség van a ti segítségetekre is. Segítsetek abban, hogy a hazalátogató katonák a viszontlátás örömét ne a poharak csengésében, hanem a gondjaik, örömeik iránt megnyilvánuló őszinte érdeklődésben találják meg.

Kedves elvtársak!

Ismeretes előttetek, hogy a honvédelmi törvény módosításával 18 hónapra csökkent a katonai szolgálat időtartama, a sorköteles fiatalok nagy örömére. Ez azonban azt is jelenti, hogy az eddig 24 hónapra megszabott feladatokat rövidebb idő alatt, hatékonyabban kell teljesíteni. A korszerű haditechnikai eszközök megismerése és kezelésének elsajátítása politikailag szilárd és szakmailag magas fokon képzett fiatalokat feltételez. Ezért szükség van a sorkötelesek katonai szolgálatra való felkészítésének, illetve felkészülésének javítására is. A honvédelmi nevelésből a KISZ-szervezetek akkor veszik ki igazán részüket, ha eredményesebben mozgósítják a fiatalokat, nemcsak a munkában, a tanulásban, hanem a haza védelmében való aktív, cselekvő helytállásra is. Az Ifjú Gárdában folyó tevékenységen túl nagyobb figyelmet szükséges fordítanunk a sorköteles fiatalok felkészítésére, érdekeik védelmére, a szolgálatot teljesítő fiatalokkal és hozzátartozóikkal való kapcsolattartásra, gondjaik, problémáik megoldásának segítésére.

A KISZ-szervezetek honvédelmi nevelő munkájának fontos területe a katonai pályára való irányítás feladataiban a közvetlen részvétel. Ebben a legtöbb segítséget azzal nyújthatjátok, ha kötetlenebb, közvetlenebb, az érzelmekre jobban ható munkaformák megválasztásával hozzásegítitek a fiatalokat ahhoz, hogy realisabb kép alakuljon ki a hivatásos pálya szépségeiről és nehézségeiről. Ez is segíti a hivatásos pálya társadalmi elismertségének növelését, a pálya iránti érdeklődés felkeltését.

Véleményem szerint ezekben a kérdésekben szükséges erősíteni a polgári és a fegyveres KISZ-szervezetek együttműködését. Ezért együttműködésünkben a kölcsönösségre, a folyamatosságra és a tartalmi vonások szélesítésére javaslom helyezni a hangsúlyt.

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

A kongresszusi határozat-tervezetet küldött-társaimmal együtt megvitattuk. Tartalmáról alapvetően pozitív vélemények hangzottak el. Igaz, egyes kérdésekben élénk viták alakultak ki, de úgy érezzük, ezek is a cselekvési egységet, a tenniakarást, a bizalmat fejezték ki a KISZ vezető szervei, a határozat-tervezet iránt, amely konkrét programot ad a magyar ifjúság számára. A határozat-tervezetet elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

A Mandátumvizsgáló Bizottság jelentése a KISZ X. kongresszusának

A KISZ X. kongresszusának 899 szavazati jogú résztvevője közül 878-an (97,5%) vannak jelen.

A kongresszus határozatképes.

Távolmaradását — alapos indok miatt — 21 küldött előzetesen bejelentette.

A küldöttek közül 74 főt az 1000 főt meghaladó taglétszámú munkahelyi, tanintézeti KISZ-szervezetek küldöttgyűlésein közvetlenül választottak meg.

I. A KÜLDÖTTEK ÖSSZETÉTELE FOGLALKOZÁSUK ÉS MUNKAHELYÜK JELLEGE, ILLETVE NÉPGAZDASÁGI ÁGAK SZERINT

1. A küldöttek foglalkozás szerinti megoszlása:

a) A küldöttek közül összesen 668-an dolgozó fiatalok. Ez a küldöttek 74,4%-a.

fizikai dolgozók	307-en;	(34,2%)
nem fizikai dolgozók	361-en;	(40,2%)

b) A küldöttek között 231 tanuló, illetőleg egyetemi, főiskolai hallgató van. Ez a küldöttek 25,6%-a.

szakmunkástanulók	69-en;	(7,6%)
középiskolai tanulók	108-an;	(12,0%)
egyetemi, főiskolai hallgatók	54-en;	(6,0%)

2. A 668 dolgozó küldött munkahelye ágazati bontásban:

Az iparban	210-en;
az építőiparban	24-en;
a mezőgazdaságban	63-an;
a kereskedelemben és szolgáltatásban	41-en;
a közlekedési, szállítási és hírközlési területen	31-en;
az oktatási és népművelési területen	53-an;
hivatalban és intézményben	38-an;
a KISZ-apparátusban	122-en;
egyéb területen	86-an dolgoznak.

II. A KÜLDÖTTEK ÖSSZETÉTELE ÁLLAMI ÉS POLITIKAI, MOZGALMI ISKOLAI VÉGZETTSÉGÜK SZERINT

1. A küldöttek állami iskolai végzettsége és szakképzettsége:

Egyetemet végeztek	168-an,
főiskolát végeztek	129-en,
középiskolát végeztek	319-en,
közülük szakképzettséggel rendelkeznek	250-en,
szakmunkásképző intézetben végeztek	98-an,
általános iskolát végeztek	185-en.
2. A küldöttek legmagasabb mozgalmi, politikai iskolai végzettsége:
  - a) KISZ-iskolai képzésben összesen 198 küldött vett részt:

4—6 hetes KISZ-iskolát végeztek	162-en,
3—5 hónapos KISZ-iskolát végeztek	27-en,
Komszomol Főiskolát végeztek	9-en.
  - b) Pártiskolai végzettséggel 212 küldött rendelkezik:

Marxizmus—Leninizmus Esti Középiskolát végeztek	96-an,
Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemet végeztek	79-en,
Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem	
Szakosító tagozatát végezték	28-an,
Politikai Főiskolát végeztek	9-en.
  - c) Felsőfokú állami iskolai végzettségük alapján 223-an rendelkeznek politikai képzettséggel:

középfokú képzettséggel rendelkeznek	154-en,
felsőfokú képzettséggel rendelkeznek	69-en.

Összesen 633 küldött rendelkezik mozgalmi, politikai végzettséggel, képzettséggel.
3. A dolgozó küldöttek közül 216-an vesznek részt esti vagy levelező képzésben.
  - a) Állami oktatásban összesen 73-an vesznek részt:

egyetemre járnak	18-an;
főiskolára járnak	11-en;
középiskolába járnak	44-en.
  - b) Politikai képzésben összesen 143-an vesznek részt:

Marxizmus—Leninizmus Esti Középiskolában tanulnak	28-an,
Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemen tanulnak	61-en,
Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem	
Szakosító tagozatán tanulnak	40-en,
Politikai Főiskolán tanulnak	14-en.

III. A KÜLDÖTTEK ÖSSZETÉTELE TÁRSADALMI TEVÉKENYSÉGÜK ALAPJÁN

1. A küldöttek közül 593-an tagjai a Magyar Szocialista Munkáspártnak.

2. A 899 küldött megoszlása az ifjúsági szövetségben folyamatosan eltöltött idő szerint:

Alapítótag	10,
1958—60 óta KISZ-tag	30,
1961—65 óta KISZ-tag	160,
1966—70 óta KISZ tag	269,
1971—75 óta KISZ-tag	207,
1976 óta KISZ-tag	223 küldött-társunk.

3. A küldöttek választott tisztségei, fontosabb társadalmi megbízatai:

a) 829 küldöttnek van választott tisztsége az ifjúsági szövetségben:

alapszervezeti vezetőségi tagok	73-an,
alapszervezeti titkárok	151-en,
közülük 92 fő felsőbb KISZ-szervnek is tagja,	
felsőbb KISZ-szerv választott tagjai	605-en.

b) Más politikai, társadalmi megbízatást összesen 248-an látnak el:

az MSZMP választott testületeinek tagjai	158-an,
tanácsstagok	21-en,
munkásőrök	14-en,
úttörővezetők	23-an,
más társadalmi szervek választott tagjai	32-en.

4. A küldöttek kitüntetései:

a) Állami kitüntetése 235 küldöttnek van:

állami, illetve kormánykitüntetése	69,
művészeti díja	3,
vállalati, miniszteri kitüntetése	199,
egyéb kitüntetése	31 elvtársnak van.

b) KISZ-kitüntetéssel 514 küldött rendelkezik:

Ifjúságért Érdemérem tulajdonosai	8-an,
KISZ Érdeméremmel rendelkeznek	92-en,
Kiváló Ifjúsági Vezető Érem tulajdonosai	182-en,
Aranykoszorús KISZ-jelvényvel kitüntetettek	299-en,
a KISZ KB Dicsérő Oklevelével rendelkeznek	299-en.

c) Úttörő-kitüntetése 80 küldött-társunknak van.

IV. A KÜLDÖTTEK NÉHÁNY TOVÁBBI JELLEMZŐ ADATA

1. A kongresszus küldöttei közül 373-an nők, arányuk 41,5%.
2. A küldöttek összetétele korcsoportok szerint:

14—20 évesek	212-en,
21—25 évesek	188-an,
26—30 évesek	318-an,
30 év felettiak	181-en.

A küldöttek átlagéletkora 25,6 év.
3. A küldöttek közül 362-en teljesítették, illetve jelenleg teljesítik sorkatonai szolgálatukat.
4. A küldöttek néhány családi adata:
  - a) Családi állapotuk:

házasok	457-en,
hajadonok	272-en,
nőtlenek	157-en,
elváltak	13-an.
  - b) A küldöttek közül

három gyermeke van	13-nak,
két gyermeke van	132-nek,
egy gyermeke van	173-nak.

A küldötteket 476 gyermek várja otthon.
5. A küldöttek lakóhely szerinti megoszlása:

223-an a fővárosban,	(A küldöttek 24,8 ⁰ / ₀ -a,
237-en megyeszékhelyeken,	26,4 ⁰ / ₀ -a,
195-en egyéb városokban,	21,7 ⁰ / ₀ -a,
122-en nagyközségekben,	13,6 ⁰ / ₀ -a,
120-an községekben,	13,3 ⁰ / ₀ -a,
2-en tanyán laknak.	0,2 ⁰ / ₀ -a.)

A Mandátumvizsgáló Bizottság jelentésének szóbeli kiegészítése

ELŐADÓ:

BALÁZS ÁRPÁD,
a Mandátumvizsgáló Bizottság elnöke

Tisztelt kongresszus!
Kedves lányok, fiúk!

A Mandátumvizsgáló Bizottság teljesítette a megbízatást, befejezte a munkáját. Az eredményt, a részletes adatokat, gondolom ismeritek, hiszen valamennyien kézbe kaptátok a mi statisztikánkat is. Erre a kis füzetecskére gondolok. Aki- nek még nem volt rá ideje, hogy átnézze, kérem ne sajnálja, igyekezzék a szá- mok mögé pillantani. Ezek ugyanis embereket takarnak, az arányok mögött pe- dig jelenségek állnak.

A Mandátumvizsgáló Bizottság megállapította, hogy a kongresszusi küldöt- tek megválasztása a küldöttválasztásra vonatkozó szabályok betartásával, de- mokratikusan történt. A megyei küldöttgyűléseken 818 küldöttet választottak. 74 küldött-társunk megválasztására közvetlenül nagyüzemi, tanintézeti küldött- gyűléseken került sor, s a szervezeti szabályzat értelmében a KISZ Központi Bi- zottságának 7 tagja is teljes jogú küldöttként foglal helyet ebben a teremben. Az ifjúsági szövetség X. kongresszusán tehát összesen 899 szavazati jogú lány és fiú képviseli a magyar ifjúkommunistákat. (Illetve előre nem látott aka- dályok és betegség miatt 21-en nem érkeztek meg, így 878-an vagyunk jelen.) A kongresszus határozatképes, a további munkának formai akadálya nincs. Mielőtt azonban az érdemi, a tartalmi munkát folytatnánk, pillantsunk együtt a statisztikánk adta tükörbe.

Alig több, mint öt évvel ezelőtt az a megtiszteltetés ért, hogy a IX. kong- reszuson hasonló megbízatásnak tehettem eleget. Akkor tréfálkozva mondtam, hogy a korábbi, a VIII. kongresszushoz képest 4 év alatt mindössze egytized évet öregedtünk. Mármost azok, akik itt ültünk 1976-ban ebben a teremben. Az átlagéletkorunk ugyanis 25 év volt. Most csattanósabb lehetne ez a tréfa, mond- hatnám: amíg én személy szerint a IX. kongresszus óta 5 esztendővel lettem „korosabb”, a kongresszusi küldöttek átlagéletkora „csupán” hattized évvel nőtt. Azt hiszem, ezen most már azért is érdemes elgondolkodni, mert a jelen- levő küldöttek 55 százaléka elmúlt 26 éves. 24 százaléka 14—20 év közötti, és 21 százaléka képviseli csupán a 21—25 évesek korosztályát. Bizonyos, hogy ezek az adatok jól tükrözik a KISZ-tagság életkori összetételét. Ám abban is biztos va- gyok — és gondolom, nem egyedül —, hogy nem ártana „megállítani az örege- dést”. Külön-külön az ember képtelen erre, nem tudunk 2—3 évtizeden át húsz- évesek maradni, bár az egészséges életmód, a jó közérzet, a szívvel-lélekkel vég- zett munka köztudottan fiatalít. Mi tehát külön-külön lassan, de biztosan meg-

öregszünk — és remélem, ha nem is az egykori sláger kicsit szentimentális módján — akkor is, sok év múlva is „fogjuk majd egymás kezét”. A KISZ-munkavállalása, az ifjúsági szervezetben végzett tevékenység már jó ideje nem korhoz kötött, s ez így van rendjén. Sokan közülünk egy életre fiatalok akarnak — s tudnak! — maradni szándékban, tetterőben, lélekben. Itt, e teremben is, a 181 30 éven felüli küldött között számos „veteránt” látunk. Éppen tízen vagyunk alapító, 57-es KISZ-esek. Öt éve még többen voltunk, de azt hiszem, ez a természetes folyamat, így is eléggé „rontjuk” éveinkkel az átlagéletkor-statisztikát!

Külön is köszöntöm a legidősebb küldöttet, Serényi Lajos elvtársat, aki 1964 óta dolgozik áldozatkészen a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottságban. Több évtizedes mozgalmi munkája követendő példa lehet fiatalabb társainak is. A KISZ azonban nem öregedhet meg. Együtt arra is képesek vagyunk, hogy fiatalok maradjunk. Nem én, te, ő, hanem mi: a KISZ. Hadd köszöntsem hát a legfiatalabb küldötteket is most, a 15 éveseket, a szabolcsi Fórián Sárát, a baranyai Pancsa Edinát, a vasi Németh Magdit és a fővárosi Gutter Csillát.

Egy, a KISZ-től nehéz szívvel, de lassan távozó „veterán” — aki, ideje már, hogy öreg KISZ-es helyett a párt fiatal aktivistájaként folytassa a munkát — üzeni néktek: emlékei csak azoknak lesznek, akiknek élményei voltak! S nekem a KISZ-ben bőven kijutott a munka, a tanulás, a szórakozás, a barátság jóízű élményeiből! Kétszáz évig volna mire emlékezni! Szébbet, jobbat, mint ehhez az egy híján 25 esztendőhöz hasonlót, nem kívánhatok, kedves mai tizenévesek!

Kedves küldött-társaim!

Bizottságunk véleménye szerint a kongresszusi arányok jól tükrözik a KISZ-tagság réteg- és szociális összetételét is. Az előző kongresszushoz képest nőtt a dolgozó fiatalok száma, a küldöttek 74 százaléka dolgozik — ez azt is jelzi, hogy az ifjúsági szövetségben az elmúlt öt év során figyelemre méltó átrétegződés zajlott le.

A küldöttek között megtalálhatók a magyar ifjúság valamennyi rétegének és jelentősebb mikrorétegének képviselői, megfelelőnek tartjuk az egyes népgazdasági ágazatok képviselőit is. Minden negyedik küldött, pontosabban 26 százalék diák, az egyetemisták-főiskolások 6, a szakmunkástanulók 8, a középiskolások 12 százalékos arányban vannak jelen. A dolgozó küldöttek 24 százaléka ugyancsak vizsgadrukk előtt álló diáknak tekinthető, ugyanis 216 jelenlévő a kongresszus zárása után — ez a meggyőződése — némi tanulmányi szabadságot fog igényelni, hogy vizsgakötelezettségének eleget tegyen. Jó tanulást kívánunk nekik!

Küldött-társaink 33 százalékanak van diplomája. 38 százalékanak pedig egy vagy több szakképesítése. Ami a politikai, mozgalmi jellegű képzést illeti, ez az arány ugyancsak igen jó: egyhónapos vagy ennél magasabb szintű KISZ-iskolát 198, MSZMP-iskolát pedig 212 társunk végzett. A küldöttek 70 százalékanak van valamilyen szintű politikai képzettsége. Tehát nemcsak „korosodtunk”, hanem „okosodtunk” is valamit!

Dalban már megtettem azon az emlékezetes napon, hadd köszöntsem most

nevetekben szóban is sok szeretettel a Magyar Néphadsereg egyik küldöttét, első „csillag-lovasunkat”, Farkas Bertalant. Tavaly májusban minden második gyermek úrhajós szeretett volna lenni. Nem titkoljuk, bennünk is bujkált valami büszkeséggel kevert irigység. Most személyesen is kijelentem, amikor Berci onnan a magasból azt üzenté, hogy ezt a látványt muzsikusnak kellene látnia, mert zenével lehetne csak érzékeltetni, a sárga irigység majd megevett. A következő csillagközi járattal én is azonnal utána mentem volna, de hát egyelőre be kell érnem a 11-es autóbusszal.

Köztünk vannak azok is, akik a sok-sok — többek között úrhajósnak készülő — úttörőt, kisdobost, a KISZ utánpótlását nevelik. Köszöntöm a megalakulásának 35. évfordulóját ünneplő „öregebb kistestvérünk”, a Magyar Úttörők Szövetsége vezetői közül a jelenlevő Szücs Gusztávnét, a budapesti Kavicsosközi Általános Iskola kisdobosvezető tanárát, valamint a KISZ-es ifik közül külön szeretettel Horváth Veronikát, Balkányi Ilonát, Györgyfalvy Hajnalkát és Nagy Zsuzsát. De kívülük is sokan tettek a bizonyos úttörő—KISZ átmenetért, a két ifjúsági csapat összetartozásáért.

Valamennyien tudjuk, hogy a név szerint felsoroltakon kívül sok-sokezer fiatal ugyancsak méltán ülhetne ebben a teremben, de most az ő bizalmukat is élvezik, akik kiváló munkájukkal kiérdemelték, hogy a KISZ 800 ezres táborának szószólói legyenek.

Örömmel nyugtázzhatjuk, hogy bár a nőpolitika érvényesülése számokkal nem mérhető, a küldöttek közel 42 százaléka lányok és fiatalasszonyok közül került ki. Alig vannak kevesebben, mint öt évvel ezelőtt, pedig akkor éppen a nők éve volt. Hadd említsem például Gazdag Margitot, aki a Pest megyei Állami Építőipari Vállalat művezetője. Törékeny nő létére többnyire férfiakat irányít és — ismerve magunkat — nem lehet könnyű dolga. Sokan ismeritek és szeretitek a borsodi Kovács Ibolyát és a csongrádi Tóth Editet is. Nyilván mozgalmi munkájuk elismerése is, hogy fiatal koruk ellenére „hononyák”, mindkettőjüket országgyűlési képviselővé választotta szűkebb hazájuk. Két lány: a Pest megyei Deák Annamária és Lang Katalin Tolnából a munkásörség sorait erősíti. Lányaink és asszonyaink között még nagyon sokan vannak, akiket szerettem volna felsorolni.

Köztünk vannak a fiatal művésznemzedék képviselői is, így például Hege-düs D. Géza, a Vígszínház művésze. És róla hadd mondjam el, hogy nemcsak színészi teljesítményeit, de kiemelkedő mozgalmi munkáját is elismerte a központi bizottság tavaly, amikor KISZ-díjjal tüntette ki.

A sportolók közül pedig szeretném név szerint is köszönteni kétszeres olimpiai bajnokunkat, Magyar Zolit, aki a moszkvai olimpia után befejezte sportolói pályafutását. Jelenleg az Állatorvostudományi Egyetem „golyája”, s szívből kívánom, hogy egyetemistaként, s majdán orvosként is olyan sikerrel bánjon a gondjaira bízott állatokkal, mint tornatermi lovával.

Tisztelt kongresszus!

A teljesség kedvéért el kell mondanom, hogy szinte kivétel nélkül minden jelenlevő küldöttnek van a KISZ-ben valamilyen tisztsége, sokaknak nem is egy társadalmi, politikai megbízatása. A 899 küldöttnek összesen — bár szerintem

nem pontos ez az adatunk, hiszen többekről tudom, hogy egy-két megbízatásukat meg sem említették, olyan természetesnek tartják — 1077 tisztsége, funkciója van. Vezetőségi tagok, alapszervezeti titkárok, tanácsstagok, munkásőrök, úttörővezetők, ifivezetők stb.

Itt van például Milák István, a Vásárosnaményi Ládagyár KISZ-bizottságának titkára. Tíz éve tagja a Magyar Szocialista Munkáspártnak is, emellett tagja a KISZ vásárosnaményi városi-járási bizottságának. Két gyermeket nevel, és szombatontként, ha ideje engedi, még lakodalmakban is muzsikál népi zenekarának élén, primásként.

157 nőtlen fiatalember és 272 hajadon lány ül itt a teremben. Remélem nem sokáig maradnak egyedül. S itt mindjárt sántít is ez a statisztika. Megmondom őszintén, én itt ma, a délelőtt folyamán négyszer átírtam a résztvevők listáját több szempontból, mert a statisztika bizonyítása alapján más is eszembe jutott, és itt a folyosón találkoztam egy kislánnyal, egyik küldött-társunkkal, a baranyai Szabó Évával, akit egyébként itt még lányként tartunk nyilván a résztvevő 272 hajadon között, ide a kongresszusra jött nászútra. Azt hiszem, hogy a nászutazások történetében egyedülálló jelenségről van szó.

Mondtam, hogy 457-en mutattunk példát nektek, ezt a 457 küldöttet 473 kisgyermek várja otthon, 473 szájából hangzik el vasárnap délután: „Mit hoztál?” Úgy, hogy kedves küldött-társaim, tessék sürgősen gondoskodni vásár-, akarom mondani „kongresszus-fiáról”! Ádám fiam is kisdobossá cseperedett az előző kongresszus óta. Mikor felkötötték a kék nyakkendőjét — ismerve KISZ és úttörővezető tisztségeimet — azt kérdezte: „Apuka, ugye mi most már egy csapatban vagyunk?...” Bizony, a csapat bővül és erősödik, hiszen a következő adat azt bizonyítja, hogy a párt joggal számíthat az utánpótlásra soraink közül. Ebben a teremben 593 olyan KISZ-tag tanácskozik, aki egyben a Magyar Szocialista Munkáspártnak is tagja, vagyis a küldöttek 65 százaléka. Ez 6 százalékkal több mint a IX. kongresszus idején.

Mielőtt befejezném jelentésemet, kedves kötelességemnek teszek eleget. A kongresszus idején több küldött ünnepli születésnapját. Hadd köszöntsem én azt a kettőt, akik éppen ma az ünnepeltek. Szívből kívánunk további sikeres, eredményes, boldog esztendőket Tar Saroltának és Kohári Magdolnának.

Sok mindenről szerettem volna még szólni, mint például arról, hogy jó munkájuk eredményeként az itt ülők összességében 1182 különféle kitüntetésben részesültek, tehát nem mondhatják, hogy elfeledkeztek volna róluk. Jó lett volna elemezni annak okait, miért vállalt majdnem 100 gyerekekkel többet ez a kongresszus, mint a IX. kongresszus küldöttei, sőt többen 3 gyermeket nevelnek! Valószínű a Fejti elvtárs által említett javuló lakáshelyzet pontos, csalha-
talan tükre ez is!

Kedves elvtársak!

A Mandátumvizsgáló Bizottság nevében kérem, hogy fogadjátok el jelentésünket. Valamennyiünknek Lengyel József szavaival kívánok további eredményes munkát: „Jönni kell, látni, győzni kell! Idejében jönni, élesen látni, teljesen győzni! Mindig ez volt és ez marad az ifjúság feladata.”

Köszönöm a figyelmet.

TERNAI JÁNOS

Fejér megye küldötte,

a Dunai Vasmű előmunkása

Tisztelt kongresszus!

A Mandátumvizsgáló Bizottság jelentése alapján megismertük a küldöttek jellemző adatait. Javaslom, hogy kicsit mélyedjünk el gazdasági életünk jellemző adataiban is, próbáljunk meg kiragadni néhány olyan példát, amivel előre vihetjük gazdasági életünk fejlesztését, ifjúsági szövetségünk munkáját.

Szövetségünk fontos feladata a gazdasági építőmunkában való aktív, cselekvő részvétel. Népgazdaságunk fejlődésének meghatározója a nyersanyagok felhasználása, illetve a felhasználás hatékonysága. A VI. ötéves terv kiemelt feladatai között szerepelnek a hulladékok és a másodlagos nyersanyagok felhasználásának tennivalói. E komplex program megvalósításából szövetségünkre jelentős feladatok hárulnak. Sajátos eszközökkel el kell érni, hogy a célkitűzéseknek megfelelően az ötéves terv végére a másodnyersanyagok felhasználása megkétszereződjék. Miért lehet ez feladata az ifjúsági szövetségnek? Elsősorban azért, mert a KISZ termelési mozgalmi mindig — ma is és a jövőben is — az ésszerű gazdálkodást célozzák. Közismert tény, hogy a legolcsóbb nyersanyag a hulladék. Volt időszak, amikor nem volt szükség az anyagmérlegek fajlagos mutatóinak a kidolgozására. Napjainkban már egy-egy vállalat létét határozzák meg e mutatók. A másodlagos nyersanyagok kiáramoltatása a termelésbe össztársadalmi feladat.

Talán legfontosabb feladatunk növelni a gyűjtők és az átvevők anyagi érdekelttségét. Lényeges, hogy a hulladék, esetenként másodlagos nyersanyag ára olyan legyen, hogy érdemes legyen begyűjteni.

Tárjuk fel azokat a területeket, amelyek eddig kimaradtak a hulladékgyűjtésből. Így például jelentős mennyiségű hulladék található erdőszéleken, külvárosokban, ezek eddig gazdátlanul heverték. A keletkező hulladékokat a begyűjtési módszerek fejlesztésével a jelenleginél sokkal nagyobb hatásokkal kell vizsgálgatni. Olyan módszereket is alkalmazhatunk, amelyeket külföldön már kitaláltak, csak honosítani kellene, mint például a mozgó átvevőhelyek, a kihelyezett, fajtánkénti gyűjtő-konténerek stb. Azonban a tárgyi feltételeit önmagában nem elég biztosítani, hanem szemlélet- és magatartásváltozásra, fegyelmességre van szükség. Külföldön nem divat, hogy az üvegyűjtésre rendszeresített konténerbe szemetet, a szemétyűjtésre rendszeresített konténerbe pedig üveghulladékot rakjanak. Sajnos, ez nálunk még elég gyakran előfordul.

A KISZ a szemléletválttatásban, a propagandában vállaljon kezdeményező szerepet.

Feladatunk még a másodnyersanyagok információs rendszerének kidolgozása, elsősorban a vállalati, üzemi KISZ-szervezetek segítségével mérjük fel a keletkező hulladékok teljes körét. Ennek megfelelően fel tudjuk mérni a hulladékok felhasználásának a lehetőségét. Készítsünk ajánlásokat a hasznosításra. Erre kiváló lehetőséget ad az Alkotó ifjúság mozgalom, illetve a hasznosításokra

kiírt pályázatok rendszere. Itt szintén adott a lehetőség arra, hogy fiatal szakembereink kimunkálják az elsődleges nyersanyagok egyes termékeknél másodlagossal történő helyettesítésének módozatait. Néhány vállalati példán keresztül szeretném érzékeltetni e hasznosítás lehetőségeit és szükségességét.

Az ócskavas a kohászat nélkülözhetetlen alapanyaga. A Dunai Vasmű évente 500 ezer tonna ócskavasat használ fel, a konverteres acélmű indulásával ez az igény mintegy 700 ezer tonnára növekszik. Egyértelmű feladatunk a vashulladékgyűjtés szervezeti rendjének a fejlesztése, a begyűjtött hulladék mennyiségének a növelése. KISZ-bizottságunk irányításával vállalatunk fiataljai eddig is évente mintegy 2500 tonna fémhulladékot gyűjtöttek a vállalat területén.

Sok gondot jelent a növekvő termelési kapacitáshoz szükséges vasérc biztosítása is. Ezért keressük a módját a salakhányó feldolgozásának. Néhány évvel ezelőtt erre nem volt szükség, ma a feladat igen fontos. Tudniillik a salakhányó igen magas vastartalmú, kb. 20 százaléka a Siemens-Martin kemencébe adagolható, a többi kohósítás után felhasználható. Előzetes számítások szerint a salakhányó feldolgozásával mintegy 300 ezer tonna tőkés import vasérc kiváltható. Ez a feldolgozás példa arra, hogyan lehet primer nyersanyagokat hulladékkal helyettesíteni.

A délelőtti hozzászólók közül salgótarjáni küldött-társam említette, hogy a fiatal értelmiség és a fiatal műszakiak várják a feladatokat, tetre készek. Úgy érzem, erre megvan a lehetőség, van mód munkájuk kibontakoztatására!

Elmondanék néhány olyan példát, ami napjainkra, az elmúlt időszakra jellemző. Ugyanezzel a szakembergárdával néztük ezeket a problémákat, hagytuk, hogy burjánozzanak. Például népgazdaságunk évente több tízezer tonna acélfélt termék behozatalára szorul, amiért súlyos milliókat fizetünk ki. Ezzel szemben az ország acélművei évente egy-két hónapig visszafogott termeléssel kénytelenek üzemelni, mert nem tudjuk ezeket megfelelő hulladék-acéllal ellátni. Véleményem szerint az acélhulladék-hiány elsősorban a begyűjtés hiányosságából, illetve a nem megfelelő szemléletből adódik. Csak a mezőgazdaságban évente kb. 50 ezer tonna acélhulladék képződik, amiből legalább 30 ezer tonnát, megfelelő érdekeltségi rendszerben, be tudnánk gyűjteni a kohászati nagyvállalatok részére.

Egy-egy nagyobb építkezésnél tonnaszámra kerül a föld alá a vashulladék, vagy a vállalatok területén nagy mennyiségű acélhulladék hever. Népgazdasági hasznosságán túl ez a hulladék környezetromboló hatású és ez sem lehet számunkra közömbös!

A jövőben javítani kell a begyűjtés szervezését, a begyűjtő vállalatok technikai felszereltségét. Magyarul: megfelelő mobil berendezésekkel, vágó- és emelőberendezésekkel kell ezeket ellátni, hogy a gyűjtést el tudják végezni.

Vagy vegyünk egy másik példát. A számítógépeken lekötött speciális papír kiválóan alkalmas vállalati belső levelezés, fénymásolatok, belső dokumentáció, illetve nyomtatványok készítésére. Ezzel a Dunai Vasműben jelentős mennyiségű, igen drága nyomdai papírt helyettesítünk.

Igen gyakran előfordul, hogy egy-egy szerszám, alkatrész megmunkálás előtti súlya többszöröse a készterméknek. Felvetődik a kérdés, hogy most a nagyobb mennyiség a hulladék és a kisebb a késztermék, vagy fordítva? Ennek a

feltárása, bírálata, megszüntetése elsősorban a gazdasági szervek feladata, de a KISZ-szervezetnek is van tennivalója. Vállalatunknál ezt a munkát a gazdaságpolitikai munkabizottság végzi.

Kérem a kongresszust, hogy a hatodik ötéves hulladék- és másodnyersanyag hasznosítási program megvalósítását, ebben a KISZ aktív, hasznos részvételét a következő időszak kiemelt mozgalmi feladataként határozza meg.

Tisztelt kongresszus!

A KISZ ereje, szervezettsége lehetőséget ad az önálló munkára. Elsősorban vállalkozás kérdése, hogy felhasználjuk-e ezt a lehetőséget. A Dunai Vasmű konverteres acélműve KISZ-védnökséggel épült, ez év őszén az első lépcső üzemszerűen termelni fog. Vállalatunk KISZ-szervezete önálló munkaként egy oxigén-szabályozó alállomás villamos- és műszerszerelési munkáit végezte, a tervezéstől a kivitelezésig, önállóan. Egyébként ezt a KISZ-kongresszus tiszteletére ajánlotta fel a KISZ-bizottság. A munkát május 18-án átadtuk az üzemeltetőknek.

A kongresszusnak további jó munkát kívánok.

KÁDÁR JÁNOS,
az MSZMP KB első titkára

Kedves elvtársak!

Először egy megtisztelő és szívesen vállalt kötelezettségemnek teszek eleget: átadom önöknek a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának üdvözlését és jókívánságait. Köszöntöm a kommunista ifjúsági szövetség X. kongresszusának küldötteit és meghívottait, a Lenini Komszomol és más külföldi testvérszervezetek, -mozgalmak képviselőit. Üdvözlöm és jeles nap alkalmából a kommunista ifjúsági szövetség egész tagságát, hazánk ifjúságát.

A KISZ Központi Bizottságának beszámolója, a benyújtott határozati javaslatok — miként az eddig elhangzott felszólalások is bizonyítják — jó alapot adnak a kongresszus munkájához. Bizonyos vagyok abban, hogy a tanácskozás betölti hivatását, új lendületet ad a kommunista ifjúsági szövetség, a magyar ifjúság munkájának, s hozzájárul szocializmust építő népünk további előrehaladásához.

MEG KELL VÉDENI AZ ENYHÜLÉS EREDMÉNYEIT

Kedves elvtársak!

Néhány gondolattal én is szeretnék a kongresszus napirendjén levő kérdésekhez kapcsolódni.

A nemzetközi helyzet — az enyhülés igen jó és hasznos időszaka után — az utóbbi években éleződött, s egyszerre vannak jelen az enyhülés eredményei és az új feszültségek. Az utóbbiak egyik fontos oka minden bizonnyal az a széles körű, mély, átfogó társadalmi, gazdasági-pénzügyi, valamint politikai-vezetési válság, amellyel a kapitalista rendszer küszködik. Ez még a legfejlettebb tőkés országokat is gyötri. Gazdasági fejlődésük üteme megtorpant, infláció, munkanélküliség és más negatív jelenségek jellemzik életüket. Kifejezésre jut ez kormányok és kormányzati rendszerek bukásában, katonai hatalomátvételekben, a közelmúlt fasiszta puccskísérleteiben és a merényletekben is. A terrorcselekmények megmutatják a világnak, az emberiségnek, milyen is a kapitalizmus igazi arca.

Az imperializmus a fő oka annak is, hogy a világ különböző térségeiben az utóbbi években nem csökkent a válsággócok száma. A Közel-Keleten — gondoljanak csak a legutóbbi libanoni eseményekre — még dörögnek a fegyverek. Dél-Afrikában még dühöng a fasiszta, fajüldöző rendszer. Latin-Amerikában és Ázsiában is sok feszültség halmozódott fel. A kapitalisták megkísérelték, hogy a maguk módján és hasznára oldják meg a problémákat, de nem sikerült nekik, sőt azok tovább bonyolódtak, s ezek is kiélezték a nemzetközi helyzetet.

A tőkés társadalmi rendszerük kibékíthetetlen belső ellentmondásából, megoldhatatlan problémáiból kapitalista kiutat keresnek, s úgy vélik, hogy azt a fegyverkezés fokozásában, a katonai erőfölény megszerzésében, a diktátumpolitikában fogják megtalálni. Ez a kiútkeresés megnyilvánul az utóbbi időben erősödött szovjetellenességben, antikommunizmusban, s a népek szabadságtörekvéseinek elnyomásában, a haladás erőivel szembeni harc fokozásában és a béke elleni támadásokban.

A tőkés világ agresszív körei politikai, anyagi, sőt katonai eszközökkel segítik az indokínai népek elleni támadásokat, Afganisztán ellen hadüzenet nélküli háborút folytatnak, szítják a szabadságukért küzdő latin-amerikai népek, a nicaraguai, a salvadori nép elleni agressziót. Odáig elmennek, hogy a haladó erők, a népek szabadságtörekvéseit is terrorizmusnak bélyegzik. Sokszor burkoltan, áttételesen és közvetve, máskor nyíltan lépnek fel Lengyelország szocialista rendszere és vívmányai ellen.

A helyzet reális vizsgálata alapján állíthatjuk, hogy az imperialisták tervei, újabb keletű „mozgolódásai”, kampányai — bár nagy veszélyeket hordoznak — teljes kudarcra vannak ítélve. A tőkésék arról álmodoznak, hogy mint egykoron, újra a világ urai lehetnek. De ez nem lehetséges többé, mert a világ megváltozott. Ez a változás történelmileg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmével, az imperializmus világuralmának megszűntével kezdődött. A szovjet hatalom, a világ első szocialista országa minden megpróbáltatást kiállt, erőssé és legyőzhetetlenné vált. A szocialista társadalmi rend világrendszer lett. Az utóbbi

évtizedben egész sor újonnan felszabadult ország hirdette meg, hogy a szocializmus útján haladva kívánja megtalálni népe boldogulását.

Ilyen a világ, és ezt mindenkinek a valóságnak megfelelően kell látnia: a világpolitika alapvető erőviszonyai a haladás és a béke javára változtak. De továbbra is küzdeni kell, most különösen szükség van a népek éberségére, országaink védelmi képességének erősítésére, a haladás és a béke minden hívének aktivitására. Az enyhülés eredményeit meg kell védeni, amelyek jelentős tényezői a világpolitikának. Ezek az eredmények annak is köszönhetőek, hogy a haladás erői, a béke őszinte hívei mellé álltak olyan polgári politikusok, akik megértették: korunkban, a különböző társadalmi rendszerek fennállása idején nincs más út, mint az országok békés egymás mellett élése. És az emberiség perspektívája nem is lehet más, mint a béke és a társadalmi haladás.

Az imperialista vezető körök azonban kitérnek a tárgyalások elől, és csökönyösen ragaszkodnak az amerikai rakéták Nyugat-Európába telepítésének tervéhez. Az Egyesült Államok elnöke a napokban azt mondotta, hogy tárgyalni szándékozik a Szovjetunióval, de az erő pozíciójából. Ez a szándék a világ valóságos helyzetének félreértésén alapszik. A Szovjetunióval, a szocialista országokkal az erő pozíciójából nem lehet tárgyalni, és nem diktálhat senki. Velünk tárgyalni csak az egyenjogúság, a közös felelősség alapján és a megegyezés szándékával lehet. Ennek megértése szükségszerű, ezt előbb-utóbb be is fogják látni. Az sem ártana, ha a nyugati világ vezetői jobban hasznosítanák a történelmi tapasztalatokat. Hiszen a második világháború óta az imperialisták többször meghirdették, hogy fel kell számolni, blokárd alá kell venni a kommunista rendszereket — de aztán mindig kénytelenek voltak rájönni, hogy a valóságos viszonyokat nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Az imperialistáknak azt is tudomásul kell venniük, hogy a népek — s első sorban a Szovjetunió és a többi szocialista ország népei — az elért vívmányokról nem mondanak le, azokból nem engednek. Az emberek, a nemzetek elvitathatatlan joga, hogy megszabaduljanak az elnyomástól, a kizsákmányolástól és a gyarmati rendszer maradványaitól. A népek addig nem nyugszanak, ameddig nem rendelkezhetnek saját sorsuk és hazájuk kincsei felett. Ez a világ fejlődése, az emberiség, az élet egyetlen útja — más út nincs.

Napjainkban — s ezt a magunk számára is mondanunk kell — a haladás, a béke minden hívének nagyobb aktivitására van szükség. Egyesítenünk kell erőnket, hogy az emberiséget megóvjuk a háborútól. Fontos, hogy a tőkésországok kormánykörei ugyanúgy politikai józanságot és felelősségtudatot tanúsítsanak, mint a szocialista országok vezetői tényezői.

Ebben a helyzetben a mi politikánk változatlan. Valljuk, hogy a nagy nemzetközi kérdések közül az első és a legfontosabb, amelyben az egész emberiség, a világ összes népe érdekelt: a világháború elkerülése. Ennek lehetősége adott, s ez nem más, mint a béke megszilárdítása, az enyhülés elmélyítése és kiterjesztése. A konkrét feladat a fegyverkezési verseny megfékezése, a békés egymás mellett élés és a kölcsönösen hasznos, gyümölcsöző kapcsolatok fejlesztése. El kell érni, hogy a nemzetközi politika fő eszköze minden vitás kérdésben a tárgyalás, valamint az érintett felek érdekeinek megfelelő megállapodás legyen.

A szocialista országok becsületos, korrekt politikát folytatnak. Azt vallják, hogy az államok egyenlő biztonságát a fegyverzet alacsonyabb szintjén kell meg-

valósítani. Ez volt politikánk lényege eddig, és ez lesz a továbbiakban is. Nagyszerűen kifejezték ezt az SZKP XXVI. kongresszusán Brezsnyev elvtárs által előterjesztett széles körű tárgyalási javaslatok, s a legfontosabb nemzetközi kérdésekkel, a háborús veszély elhárításával kapcsolatos szovjet állásfoglalások. Különösen nagyra értékeljük, hogy az utóbbi időben a durvább imperialista propaganda ellenére az SZKP kongresszusának hangvétele nyugodt, magabiztos, józan és mérsékelt volt, s ilyen hangú volt Brezsnyev elvtárs legutóbbi, grúziai beszéde is.

A Varsói Szerződés többi tagállamának is vannak változatlanul érvényes és tárgyalást igénylő javaslatai. A széles közvélemény — nemcsak a szocialista, hanem a kapitalista országokban is — tudja, hogy az emberiség alapvető érdekét, a békét érintő kérdésekben most az Egyesült Államokon, a NATO-országokon, a kapitalista világ vezető tényezőin van a sor, nekik kell a Szovjetunió, a szocialista országok javaslataira méltó választ adniuk.

Pártunk, kormányunk, valamint országunk közvéleménye melegen üdvözölte és teljes mértékben támogatja a szovjet javaslatokat. Hazánk a Varsói Szerződés országaival, a haladás és a béke összes erőivel együtt dolgozik és küzd ezeknek a javaslatoknak a megvalósításáért. Ennek szellemében lépnek fel képviselőink az Egyesült Nemzetek Szervezetében, a madridi tanácskozáson, a bécsi tárgyalásokon és a kétoldalú kapcsolatokban is. Pártunk, kormányunk e célkért, ebben a szellemben végzi nemzetközi tevékenységét. Joggal mondhatjuk, hogy népünk teljes mértékben támogatja ezeket a külpolitikai célokat. Bízunk abban, hogy meg tudjuk akadályozni az új világháborút, a nemzetközi helyzetben folytatódik az enyhülés, és megőrizzük a békét.

NEMZETI EGYSÉGBEN

Kedves elvtársak!

Szólni szeretnék néhány hazai kérdésről is. Belpolitikai helyzetünk kiegyensúlyozott, a párt és a nép összeforrott, együtt dolgozik, erősödik a szocialista nemzeti egység, társadalmunk politikai, gazdasági alapjai szilárdak. A gazdasági, kulturális építómunkában jelentős eredményeket értünk el. Ezek jellemzik belső helyzetünket, s ezt tudják barátaink, sőt bizonyos mértékben a velünk szemben állók is.

Rendszerünk szilárdságát több nagy társadalmi megmozdulás is bizonyítja. Elsőként említem a XII. kongresszus kedvező fogadtatását. Ezt követték az országgyűlési és tanácstagi választások, a szakszervezeti kongresszusok, a Hazafias Népfront kongresszusa és ez a mostani kongresszus is. Az itt felszólaló fiúk és lányok — csakúgy, mint a korábbi fórumok résztvevői — a valóságos helyzetről és tennivalókról szóltak, teljes felelősséggel és bizakodással. Ahhoz, hogy eredményesen dolgozhassunk, sok mindenre, egyebek közt anyagi eszközökre is szükség van. De a legfontosabb és legnagyobb erőnk a szilárd belpolitikai helyzet és a szocialista nemzeti egység.

A legutóbbi tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy egy országban szocializ-

must építeni, sikerrel előrehaladni csak akkor lehet, ha a társadalom erőit olyan forradalmi élcsapat vezeti, amelyet tudományos elmélet irányít, s amely valódi programot tud adni az ország népének; ha van olyan szilárd népi hatalom, amely érvényesíteni tudja a szocialista törvényességet, és képes önmagát megvédeni; ha a tömegek támogatják a pártot és a népi hatalmat. S további fontos tényező, hogy dolgozni kell! Ez a fontos, s nem az elosztásra kell új szervezeteket kitalálni! Az elosztást persze mindenki szívesen vállalja magára, legyen az a párt központi bizottsága, a szakszervezet, a KISZ vagy egy vállalatvezető. De elosztani csak azokat az anyagi és kulturális javakat lehet, amelyeket a nép létrehozott. Tehát: erős, jól vezető párt, szilárd népi hatalom, tömegtámogatás és munka. Ezek a tényezők a Magyar Népköztársaságban megvannak, működnek, és tovább fognak erősödni!

Most ilyenek a viszonyok nálunk. Ennek ellenére az utóbbi években, részben „önerőből”, részben nemzetközi hatások alapján, többfelé kicsit kritikusabb nézetek is jelentkeznek. Ezzel kapcsolatban csatlakozom az előttem szólókhoz, Fejti elvtársához és a többiekhez, mert úgy igaz, hogy nekünk minden kendőzés és mellébeszélés nélkül a valódi problémákat kell napirendre tűznünk! És ha valami javításra szorul, akkor cselekednünk kell! Ez a mi viszonyunk a hibákhoz, a hiányosságokhoz, fejlődésünk gondjaihoz. S szívesen veszünk olyan bírálatot, amely előbbre viszi ügyünket.

Az ilyen építő szándékú viták és bírálatok mellett különböző helyeken és területeken pesszimista nézetekkel is találkozunk. Nemrégiben kezembe került egy előadássorozat a halálról. Ez a probléma tudományos — orvostudományi, pszichológiai vagy filozófiai — szempontból érdekes. Szívesen hozzáírtam volna egy bekezdést arról, hogy én egész életemben az élet problémáival foglalkoztam. Tudom, vannak olyanok, akik állandóan a halálra készülnek. De az emberek többsége nem ilyen, hanem az élettel törődik, mint ahogy népünknek is az élet, az előrehaladás a fontos.

A helyenként jelentkező pesszimista hangulatok miatt nem fölösleges vívmányainkról is szólni. Ez nem a hiányosságok elhallgatása. Azért beszélünk az eredményekről, mert tudnunk kell, mit értünk el azon az úton, amelyen népünk évtizedek óta halad.

TÖRTÉNELMI VÍVMÁNYAINK

Hatalmas történelmi vívmányaink vannak. Magyarországon, miután a szovjet hadsereg felszabadította hazánkat a hitlerista megszállás alól, népi hatalom jött létre. Leraktuk a szocializmus alapjait, eljutottunk a fejlett szocialista társadalom építésének szakaszába. Ez azt jelenti, hogy felszámoltuk a feudalizmust, a nagybirtokrendszert, a kapitalizmust és mindent, ami azzal jár. Megszüntettük az embernek ember által való kizsákmányolását.

Népünk bebizonyította, hogy a köztulajdonban levő termelőeszközökkel, a közös gazdálkodással az iparban és a mezőgazdaságban hatalmas alkotásokra képes. Ugyanilyen történelmi vívmány a volt uralkodó osztályok műveltségi monopóliumának megszüntetése. Köztudott, hogy Magyarországon nagy volt az anal-

fabetizmus, a gyermekek közül sokan még az elemi iskola padjába sem jutottak el, a középiskoláról és a főiskoláról nem is beszélve. Azóta nemzetünk birtokba vette a kultúrát: művelté vált a magyar nép!

A felszabadulásunk óta eltelt 36 évben történelmi elmaradottságot küzdöttünk le. Bár ezekben az esztendőekben éles harcot kellett vívniunk a hatalomért, azért, hogy kinek épüljön ez az ország, s nem kevés hibával kellett megküzdenünk, mégis elmondhatjuk: évszázadnyi elmaradást hoztunk be, népünk elérte mindazt, amit a kapitalizmus nem tett lehetővé. Sőt még ennél is többet: tovább ment a szocialista fejlődés útján.

Történelmi vívmányunk az is, hogy a világban helyreállott a magyar nép és Magyarország becsülete. Népünk felzárkózott az élen haladókhöz, és biztos jövődjét a szocialista társadalmi rend keretében építi. Ezek a mi történelmi vívmányaink, amelyeket az idősebb nemzedék számon tart. A fiatalok azonban nem nagyon ismerik ezeket, de kérjük, hogy néha gondoljanak arra, hogy ami ma nekik a világ legtermészetesebb dolgának tűnik, az néhány évtizeddel ezelőtt a mi számunkra, akik akkor hasonló korú ifjúnunkások voltunk, még vágyálomnak tűnt.

NYÍLTAN BESZÉLÜNK A HIBÁKRÓL

A párt távol áll attól, hogy a helyzetünket idealizálja. Nem állítjuk, hogy ami ma nálunk van, az már maga a tökéletesség, hogy nincsenek hibáink és gyengeségeink. Ilyenek bőven vannak, s nyíltan szoktunk róluk beszélni. Pártunk szembenéz a valósággal, s ennek alapján dönt arról, mit tegyen, s hogyan haladjon tovább. A párt XII. kongresszusa is teljes valóságukban tárta fel gyengeségeinket és problémáinkat, valamint számba vette azt is, milyen terveket tudunk most magunk elé tűzni. Mind a kongresszus, mind a hatodik ötéves terv szigorú programot hirdetett meg, mert a valóságos helyzetből indult ki. Mérsékeltbb növekedési ütem mellett óriási feladatokat jelölt meg a termékszerkezet korszerűsítésében, a gazdasági munka és a kulturális tevékenység javításában, valamint az emberek alkotóképességének kibontakoztatásában.

Nyíltan beszéltünk arról is, hogy az életszínvonallal kapcsolatban jelenleg felelősen és tisztességgel csak azt tudjuk az ország népének mondani, hogy az elért szint tartása és megszilárdítása a központi feladat, s a legközelebbi években új erőt kell gyűjtenünk az életszínvonal további emeléséhez. A következő esztendőben tehát hatékonyabb gazdasági munkára, jobb tudományos, közoktatási, kulturális tevékenységre van szükség, és fokozottabban kell mozgósítani az emberi tényezőt, mert bonyolult világpolitikai helyzetben, számunkra kedvezőtlen nemzetközi körülmények között élünk. Erről is őszintén beszélünk, nem idealizáljuk viszonyainkat, s a helyzet megkövetelte feladatokat tűzünk magunk elé. S amikor azt mondjuk, hogy szilárd nálunk a belpolitikai helyzet, akkor ebbe beletartozik az is, hogy nagyot léptünk előre helyzetünk reális megítélésében, népünk ismeri a valóságos helyzetet, és ennek alapján adta támogatását a XII. kongresszuson kitűzött feladatok megvalósításához.

A valósághoz az is hozzátartozik, hogy a munka hatékonysága nem kielé-

gító. Ez egyaránt vonatkozik a politikai, a gazdasági és a kulturális munkára, s a tudat fejlesztésére. Eredményeink elmaradnak mind a szükségletek, mind a lehetőségek mögött. A vezetésnek is vannak hiányosságai. Én ennek tartom döntési rendszerünk nehézkességét, lassúságát és a bürokratikus vonásokat, amelyekkel különböző területeken még találkozhatunk. Ilyen továbbá a felelősség elmosása, amelyből számos hiba adódhat, s ide sorolom a rendelkezésre álló eszközök nem megfelelő kihasználását. A vezetés e hibáiról szólva nemcsak a központi bizottságra és a kormányra gondolok, hanem a legkisebb egység vezetőire is. Mindenkinnek meg kell tanulnia, hogyan küzdje le ezeket a hibákat. Kiváltképpen azért, mert a szocialista építés olyan szintet ért el Magyarországon, amelyről a további fejlődésért már nagyon meg kell dolgozni. Korábban, amikor az alapokról indultunk, tervezhattük az ipari termelés évenkénti 15 százalékos növelését, s ezt meg is lehetett valósítani. De amikor egy bizonyos fejlettségi szintet elérünk — és ez nemcsak az iparra vonatkozik —, akkor az eredményekért már nagyobb erőfeszítéseket kell tenni. Önök nagyon jól tudják, hogy a sportolók eleinte könnyen javítják meg korábbi eredményeiket, de utána már a századmásodpercekért is „vért kell izzadni”. Ez egy kicsit így van a társadalom fejlődésében is.

Világosan kell tehát látnunk, hogy mi is elértünk egy olyan fejlettségi szintet, amely után — a további előrehaladásért — alaposan meg kell küzdeni. Talán keményebben és jobban, mint eddig. Ugyanígy tudatában kell lennünk annak is, hogy a bonyolult nemzetközi viszonyok és kedvezőtlen világgazdasági körülmények között hiányosságaink és nehézségeink erőteljesebben éreztetik hatásukat.

Meg vagyok győződve arról, s pártunk Központi Bizottsága is azt vallja, hogy — miután az utóbbi két évben szigorúbb követelményeket állítottunk magunk elé — most kicsit jobban dolgozunk. Bizonyos eredmények már mutatkoznak, s ez azt bizonyítja, hogy erőfeszítéseinknek megvan az értelme. Továbbra is követnünk kell azt a gyakorlatot, hogy problémáinkkal szembenézünk, új és korszerű megoldásokat kutatunk fel, keményen és fegyelmezetten dolgozunk hibáink és hiányosságaink felszámolásáért, nagy terveink megvalósításáért. Ezek a tervek öltenek testet a párt programnyilatkozatában, a XII. kongresszus határozataiban és a hatodik ötéves tervben.

AZ IGYEKEZET ÉS A SZORGALOM EREDMÉNYT HOZ

Kedves elvtársak!

A hatodik ötéves terv jó és fontos terv. Az eredmények még kezdetiek, de azt már elmondhatjuk, hogy az indulás biztató volt. Sok területen mutatkoznak máris az ésszerű munka eredményei, s megvan a reményünk arra, hogy tovább tudunk haladni a fejlődés útján.

Az eredményekről szólva gondoljunk a mezőgazdasági dolgozók helyzetére. Tavaly a mostoha időjárás miatt késett az érési folyamat, összetorlódtak a munkák. Mindezek tetejébe szokatlanul korán állt be a tél. Amit az állami gaz-

daságok és a termelőszövetkezetek dolgozói a múlt év őszén és a keserves, hosszú telet követő tavaszon végeztek, azért minden elismerést megérdemelnek. Le a kalappal előttük! Becsülettel, erőfeszítéssel az összes időbeli hátrányt leküzdötték, és most a mezőgazdasági munkák előbbre tartanak, mint más években. Ebből is látható, hogy ha valami rajtunk múlik, akkor az igyekezet és a szorgalom meghozza az eredményét. Érvényes ez a termelésre és sok más területre is, így például a politikai munkára, a tudományra, az oktatásra, a kultúrára és minden alkotó tevékenységre.

A becsületes igyekvésnek is köszönhető, hogy bár a nemzetközi gazdasági körülmények tovább romlottak az utóbbi másfél évben, az életszínvonalat eddig sikerült tartanunk, s ha a jövőben kicsit még jobban dolgozunk, akkor tartani is tudjuk. Az életszínvonal megőrzése és megszilárdítása nagyon komolyan vett programunk.

Ezzel kapcsolatban hangsúlyozni szeretném, hogy a jövőben jobban kell érvényesíteni a teljesítmény szerinti elosztás elvét. Népünk túlnyomó többsége becsülettel, tisztességgel dolgozik az iparban, a mezőgazdaságban, a közlekedésben, a szolgáltatásban és más területeken. De még nem mindenki végzi így a munkáját. Ahogy ez a nagyobb menetelésnél lenni szokott, vannak, akik közben fenn üldögélnek a vendégoldalon, és vitetik magukat. Ez így nem megy! Az embereknek a teljesítmény alapján kell az anyagiakból részesülniük. Társadalmi méretekben jobban és hatékonyabban kell érvényt szerezni a szociális igazságnak és a szocialista erkölcsnek, amelynek legfőbb követelménye, hogy a mi társadalmunk a munka társadalma, itt dolgozni kell, ha valaki boldogulni akar, mert a nép is ezt teszi.

Belpolitikai törekvéseinket illetően jó programunk és helyes politikánk van: sikeresen építjük a fejlett szocialista társadalmat, és védelmezzük a békét. A mi programunk: a szocializmus és a béke — a haza felvirágoztatása. Ebben bízni kell, ezért dolgozni kell, és az eredmények nem maradnak el.

A KISZ BETÖLTI HIVATÁSÁT

Kedves elvtársak!

A kommunista ifjúsági szövetség a párt ifjúsági szervezete, s e minőségében betölti funkcióját. Kereken 850 ezer tagja van, s ezenkívül — helyes, hogy itt erről szó esett — egymillió az úttörők mozgalma. A KISZ az úttörőktől kapja az utánpótlást, a párt pedig a KISZ-től. A pártnak más utánpótlási forrásai is vannak, gondolok a szocialista brigádmozgalomra, a munkásőrségre és a népfontra, de jelenleg az új párttagok 75 százalékát felelős KISZ-ajánlásra veszik fel a pártba.

A KISZ mint az ifjúság tömegszervezete is betölti funkcióját. Magában foglalja a társadalmilag aktív ifjúság nagyobbik felét, politizál velük, képviseli érdekeiket. Hogy hol és hogyan kell javítani a munkán, ezt a KISZ-esek nálam jobban tudják. A KISZ-nek természetesen minden ifjúsági rétegre nagy figyelmet kell fordítania, de különösen a munkásifjúságra. Azért emelem ki ezt, mert

pártunk — a forradalmi élcsapat — a munkásosztály programját hirdeti és valószínűleg meg. Legfontosabb utánpótlási forrása a munkásifjúság, minthogy a munkásosztály egésze az a bázis, amely nélkülözhetetlen a párt egészséges továbbépítéséhez.

Mint önök is tudják, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a kommunista ifjúsági szövetség elnevezésének történelmi előzményei vannak. Ebből egyes KISZ-isták, akikkel vitatkoznunk kellett, arra a hibás következtetésre jutottak, hogy szűk, elit ifjúsági szövetséget kell szervezniük, és ezért alig akartak felvenni fiatalokat. Vitákban tisztáztuk ezeket a kérdéseket. Az ifjúság soraiból a jelenleginél szélesebb körű KISZ-tagságra van szükség.

Az az egészséges, ha a KISZ minél több fiatalt tömörít, hogy kommunistákat neveljen belőlük. A szocialista építés kezdeti időszakában Magyarországon volt egy hibás felfogás, amit úgy nevezhetünk, hogy kommunista gőg. Voltak olyan párttagok, akik mindenkinél különbnek tartották magukat. Ez hiba volt és ilyenre nincs szükség sem a pártban, sem a KISZ-ben. Meg kellett magyarázni, hogy minden ember pártonkívülinek születik, és azután lesz valamilyen úton-módon kommunista. E tekintetben tehát az emberek egyformák.

De amikor a KISZ a pártnak utánpótlást nevel, akkor gondoljon arra, hogy mégis van valami, ami csak a kommunistát jellemzi. Ez pedig alapvetően az, hogy a kommunista a szocializmus, a kommunizmus eszméjére teszi fel az életét, és számára a közösség érdeke és boldogulása, a dolgozó osztályok és a nagy közösség, a nemzet felemelkedése a legfontosabb.

AZ ELSŐ A KÖZÉRDEK

Hazánkban a szocialista közgondolkodás tért hódít, erősödik a szocialista öntudat és áldozatkészség. Erről tanúskodnak a szocialista brigádmozgalom és munkaverseny eredményei is. De ezzel egyidejűleg — aminek bizonyos társadalmi okai is lehetnek — erősödött az egyéni gyarapodásra való hajlam, az önzés. Ugyanaz az ember néha a kollektívában szocialista módon, a saját szűkebb körében viszont egoista módon gondolkodik. Amikor társadalmi, közösségi célokról és érdekekről van szó, bizony akadnak, akik megkérdezik: mit kapunk érte? Ez így nem jó! A kommunista számára az eszme és a közösség az elsődleges, és annak rendeli alá saját egyéni érdekeit, céljait, életmódját, életstílusát. Erre kell nevelni azt a fiatalt, akiből azt akarjuk, hogy valóban kommunista legyen. Remélem, hogy a KISZ a továbbiakban is ennek szellemében végzi munkáját.

Az ifjúság életkörülményei és életszínvonala elválaszthatatlan a nép életkörülményeitől és életszínvonalától. Magyarországon az életszínvonal nem alacsony és az életkörülmények nem rosszak. Ezt állapítják meg a külföldiek is, akik szép számmal jönnek-mennek, s egyöntetűen azt mondják, hogy nem élünk rosszul. Ez vonatkozik a fiatalságra is, hiszen van ennivalója, tud öltözködni, van munkája. Nem akarom a kapitalizmussal ijesztgetni az ifjúságot, mert hazánkban soha többé nem lesz kapitalizmus. De a fiatalok utaznak és látnak eleget, s nézzék meg, hogyan élnek kortársaik a tőkés világban. A munkanélküliek között igen magas a fiatalok aránya, s munka nélkül nincs igazi élet. A mi fiataljaink-

nak biztosított a munkalehetőség, és ha dolgoznak, akkor megfelelő bért kapnak, amiért vásárolni is tudnak.

A fiatalnál a műveltség megszerzése nem ugyanazt jelenti, mint a felnőtt embernél. Számára a tanulás egy életre szóló beruházás, amellyel a saját jövődjét építi. Hazánkban az általános iskola nyolc osztályát az adott korosztály szinte teljes egészében elvégzi. Középfokú képzésben a megfelelő korosztály 96 százaléka részesül, amihez mindjárt hozzáfízeszem, hogy a középiskolai tanulók száma most a hétszerese, az egyetemi és főiskolai hallgatóké pedig csaknem a tízszerese annak, amennyien a Horthy-rendszerben voltak. Ez is mutatja, hogy ifjúságunk birtokába veszi a műveltséget, a kultúrát.

ÉRTELMEZZÜK HELYESEN A JOGOS IGÉNYEKET

Mint tudják, a pártkongresszus is foglalkozott az ifjúság problémáival. Ezek közül kettőt említenék: az egyik a lakáskérdés, a másik a pályakezdés. Mindkettőt napirenden tartja a párt, a kormány és a társadalom, és mindnyájan javítani szándékozunk a helyzeten.

De a lakásgondokról szólva azért ne felejtsek el, hogy a tanácsi lakások 57 százalékát ifjú házások, fiatal családok kapták. Öt év alatt 200 ezer fiatal család költözött új lakásba. Mindemellett jogos igény, hogy javuljon a helyzet, s üdvözlöm a KISZ-nek azt a szándékát, hogy maga is próbál kezdeményezni. Nem ismerem annyira a mai ifjúság gondolkodását, mint maguk a fiatalok. De annak idején szóba sem kerülhetett, hogy mindjárt kétszobás, összkomfortos lakásban induljon a családalapító fiatalember élete. Akkor az volt a fiatal vágya — talán még most is az —, hogy akármilyen kicsiny, de saját otthona legyen, ahová mint fiatal házas hazamehet. Ezt kell nekünk mindenekelőtt elősegíteni többféle módon és formában, mert ez jogos igény.

De ezeket a jogos igényeket is helyesen kell értelmezni. Elhiszem, hogy egy fiatalember önálló komfortos lakást szeretne, autóra és külföldi utazásra vágyik. Ezek jogos igényei lehetnek egy fiatalembernek, de ne felejtsek, hogy ezt így egy csapásra egyetlen társadalom sem tudja megadni. Lehetetlenség, hogy mi egy fiatalembernek húsz vagy huszonegy éves korára garantáljuk a lakást, a gépkocsit, a külföldi utazásokat. Nem mondhatjuk neki: „Ülj be testvér a készbe, éljen a szocializmus!” Ez így nem megy, ezért neki is kell valamit tennie!

A jogos igényeket számon tartjuk, és azok teljesítésére törekszünk. Ezért dolgozik a párt, a kormányzat és a társadalom is. Egészében véve — azt hiszem — ifjúságunk helyzete, jelene elfogadható, jövője szép és biztos.

Ifjúságunk erkölcsi, politikai állapota megfelelő. A fiatal korosztályok óriási többsége tanul, dolgozik. Részt vesznek a szocialista munkaversenyben és brigádmozgalomban, önkéntes építőtáborokban. Itt már szóba hozták a védnökségeket, amelyek nagyon fontos segítők a szocializmus építésének. Megemlítem Paksot, bár sok más példa is van a jó vállalatokra. Pasztuhov elvtárs is szólt arról, hogy fiataljaink Uszty-Ilimszkben és az orenburgi vezeték építésében is becsületet szereztek a magyar névnek. Sőt van olyan tapasztalat, hogy a magyarok külföldön jobban igyekeznek, és a nemzet becsületére többet adnak, mint itthon.

A világban sokfelé dolgoznak magyar munkások, és általában dicsérik a munkájukat. De jó lenne, ha itthon is mindenütt ugyanezt tehetnénk!

Eleget tesznek a fiatalok honvédelmi kötelezettségeiknek is. És ez nagyon fontos, mert megfelelő színvonalon kell tartani hazánk és a szocialista országok védelmi erejét. Nem engedhetjük meg, hogy a kapitalisták fölénybe kerüljenek, és a maguk akaratát erőszakolják rá az emberiségre. A népek már tudják, hogy mit várhatnak a kapitalizmustól és az imperializmustól. Mindent meg kell tennünk és meg is teszünk a megfelelő színvonalú honvédelemért. A fiatalokat is ilyen szellemben kell nevelnünk. Minél erősebb védelmi képességünk, annál inkább elejét vehetjük az imperialisták mindenféle vérmes reményeinek és kalandor akcióinak. Ez is a béke szolgálata és védelme!

Mindent összevetve, én a szerény megfogalmazás híve vagyok: az ifjúság általános helyzete, anyagi, erkölcsi és politikai állapota jobb még lehet, rosszabb ne legyen soha!

HATÁROZOTT KIÁLLÁSRA VAN SZÜKSÉG

A KISZ feladatai között az első helyre teszem az eszmei-politikai nevelést, tudományos világnézetünk, a marxizmus—leninizmus terjesztését és a párt politikájának megvalósítását. Sok vita volt annak idején a pártban is arról, hogy mikor erős a párt, és milyen szerepe van ebben a taglétszámnak. Mi úgy véljük, hogy a párt ereje valamely területen — bár nem teljesen független a taglétszámtól — elsősorban ott mutatkozik meg, ahol politikája érvényesül. Ez bizonyos értelemben az ifjúsági munkára is érvényes, vagyis a KISZ a maga jó munkájával is elősegítheti, hogy a párt politikája minden kérdésben és mindenhol megfelelően érvényesüljön. Ennek érdekében elveink, rendszerünk, eszméink mellett ki kell állni!

A KISZ-kongresszus elé terjesztett jelentés és az elnöki megnyitó is említést tett arról, hogy a tanácskozást megelőzően helyenként éles, élénk viták voltak. Itt hozom szóba azt a jelenséget, hogy a párt politikájának helyeslése, a széles körű egyetértés nyomán a felnőttek egy része elszokott a vitától, hogy szembeszálljon a zavaros nézettel, rámutasson az igazságra.

A felnőttek és a fiatalok határozott kiállítására van szükség, a helytelen nézetekkel vitatkozni és velük szemben érvelni kell! Ezek között található olyan, ami a nyugati világból származik, tőlünk idegen, sőt esetenként ellenséges. A fiatalokat különösképpen segíteni kell abban, hogy ismerjék fel az ellenséges, antikommunista, antiszocialista nézeteket. Hiszen előfordulhat, hogy valamely nézet ellenséges tartalmát az a fiatal sem ismeri fel, aki azt terjeszti, hát még az, aki hallja. Meg kell tanulni szilárdan kiállni és vitatkozni, érvelni és meggyőzni!

A tanulás, a munka, a honvédelem, a művelődés, a sport nemcsak a társadalomnak, hanem elsősorban magának a fiatalnak az érdeke. Hallani olyan esetről, hogy a tizenéves gyerek kijelenti az apjának, nem tanulok neked tovább. Az ilyen fiatalnak meg kell magyarázni, hogy végső soron nem az apjának, nem a pártnak, nem a KISZ-nek, hanem elsősorban saját magának tanul. S nemcsak a társadalomnak, hanem önmagának is dolgozik, saját jövőjét is építi. Ugyanígy

a honvédelmi kötelezettség becsületes teljesítésével saját életét és jövőjét is védelmezi.

Az eszmei, erkölcsi nevelésben nagy szerepe van a családnak, az iskolának, a társadalomnak, amibe természetesen beleértem a pártot és a KISZ-t is. Amikor az ember világra jön, nem több, mint egy természeti lény. Ahhoz, hogy emberré váljon, hogy az emberi magatartási normákat megtanulja, a társadalom hatása szükséges. Az első, aki neveli, tanítja, a szülő; a második a tanító és a tanár; a harmadik a KISZ, a párt, a felnőtt-társadalom, az idősebb nemzedék. Az embereket szocialista öntudatra, hazafiságra és internacionalizmusra, a munka megbecsülésére, politikai és erkölcsi igényességre, bátorságra kell nevelni! A fiatal ebben az értelemben legyen „idealista”, és harcoljon az eszmék tiszta érvényesüléséért. Később rá fog jönni, hogy ez nehéz dolog, sokat kell érte küzdeni.

A nevelésben nagy a példa ereje. Mert ha valaki nem úgy él és nem úgy cselekszik, ahogy azt hirdeti, akkor szavának nincs hitele. S rendkívül fontos nevelési módszer, hogy a fiataloknak feladatokat adjunk, s bizzunk bennük. Ha a fiatal emberben ambíció van, arra építeni lehet, mert többre képes, mint az előző nemzedék. Már az indulásnál nagyobb az alapműveltsége, több az ismerete, a tárgyi tudása.

MÉLTÓ NEMZEDÉK ÁLL AZ ELŐDÖK HELYÉRE

Kedves elvtársak!

A KISZ X. kongresszusának eredményes, jó munkát kívánok. Úgy gondolom, hogy miként a párt XII. kongresszusa, az országgyűlési és tanácsi választások, majd a szakszervezeti és a népfrontkongresszus, akként a KISZ X. kongresszusa is bizonyítja belső helyzetünk szilárdságát, ifjúságunk tettekézségét, és újabb lendületet ad a szocialista építéshez. Amit eddig itt láttam és hallottam, az biztató. A pártszervezetek eddig is segítették és a jövőben is segíteni fogják a KISZ munkáját. Államunk, az egész társadalom is támogatja a KISZ nemes célkitűzéseit. Az idősebb generációnak nagy öröm, hogy méltó nemzedék állt és áll a helyére.

Az MSZMP Központi Bizottsága nevében kijelenthetem — s gondolom, Lázár elvtárs is egyetért vele —, hogy a KISZ a jövőben is bizton számíthat a párt- és a kormányra a magyar ifjúság nemes céljainak valóra váltásában. Azt kérem a kommunista ifjúsági szövetség tisztségviselőitől, a KISZ-tagjaitól, valamennyi fiattól, hogy dolgozzanak becsülettel, s bízzanak abban, hogy a szocializmus és a béke győzni fog. A magyar nép ennek jegyében él és dolgozik, s ifjúságunknak is ezek az eszmék teremtik meg a boldog életet.

RÁKÓCZI ANDRÁS

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,

a MÁV Záhonyi Csoportfőnökség KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársnők!

Kedves elvtársak!

Tisztelettel köszöntöm a kongresszus résztvevőit, a KISZ KB Vörös Vándorzászlójával kitüntetett Záhonyi MÁV KISZ-bizottság nevében. Hozzászólásomban a munkásifjúság körében végzett politikai nevelő munkánkról, és a szervezetség alakulásáról szólok.

A KISZ IX. kongresszusán azt a feladatot tűztük magunk elé, hogy növelni kell ifjúsági szövetségünk politikai befolyását, szervezetségét az ifjúmunkások körében. Örömmel mondhatom, hogy KISZ-bizottságunk a határozat megvalósításán eredményesen dolgozott. Bizonyítja ezt a következő adat: amíg 1976-ban a záhonyi KISZ-bizottság irányítása alatt 28 alapszervezet működött, 930 KISZ-taggal, addig 1981-ben 44 KISZ-alapszervezet 1502 fővel dolgozik. Szervezetségünk 70 százalékos. Hogyan értük el ezt az eredményt?

KISZ-bizottságunk tevékenységében jelentősen fejlődött a rétegek és korosztályok szerinti differenciált programadás, munkavégzés, javult az érdekképviseleti, érdekvédelmi tevékenység és a tagfelvételi munka. Célunk volt, hogy az 1974-es áprilisi határozat szellemében valamennyi KISZ-tag megfelelő cselekvési lehetőséget kapjon a párt politikájának megvalósításában, ugyanakkor érdekei, vágyai, törekvései teljesüljenek programjainkban és egész tevékenységünkben.

Megteremtettük a szervezeti kereteket, alapszervezeteket decentralizáltunk, újakat hoztunk létre, illetve régieket megszüntettünk. A megnövekedett követelmények, az egyéni feladatvállalás és értékelési rendszer — meglévő hiányosságai ellenére is — nagyobb aktivitást eredményezett.

Erősödött a kritikai-önkritikai szellem. Mi, KISZ-vezetők is sokat vitatkoztunk. Gyakran felvetődött az a kérdés, hogy melyik a jobb: a Killián-kör vagy a patronáló mozgalom? Voltak olyan területek, ahol a Killián-kör, máshol a patronáló mozgalom volt az eredményesebb. Azt is őszintén be kell vallani, hogy volt olyan terület, ahol egyik sem vezetett eredményre. Akármelyik formát alkalmaztuk, mindig azt tartottuk szem előtt, hogy a belépni szándékozókkal szemben ne támasszunk nagyobb követelményt, mint a szövetségben levőkkel. Ugyanis nem akkor válik egy fiatal ifjúkommunistává, amikor belép és megkapja a tagsági igazolványát, hanem az idők folyamán a szervezetben végzett munka alakítja azzá.

Kedves fiatalok!

A KISZ-taglétszám növekedésével egyidejűleg nőtt tömegbefolyásunk az ifjúmunkások körében. Tudom, hogy ez nemcsak záhonyi eredmény, más területek, megyék, bizottságok is büszkélkedhetnek ilyennel. Viszont, ha megvizsgáljuk or-

szágos szinten az ifjómunkások szervezettségét, már közel sem ilyen jó képet látunk.

A fizikai munkát végző fiatalok szervezettsége 22 százalék körül van. A néhány százalékos emelkedés ellenére is huzamosabb idő óta alacsony a KISZ szervezettsége ebben a rétegben. A kép teljességéhez az is hozzátartozik, hogy a munkásfiatalok rétege sem homogén, szervezettségük is lényeges különbséget mutat ágazatonként, szakmánként, a munkahelyi légkörtől, az érdekképviselőtől, az érdekvédelemtől és még sok egyéb tényezőtől függően. Vannak olyan üzemek, ahol a munkásfiatalok szervezettsége 70 százalékos, de olyan is, ahol a 15 százalékot sem éri el. Sajnos az ilyen nagymérvű szóródás még a nagyüzemekben is előfordul. Ismerek olyan építőipari vállalatot, ahol a szervezettség igen alacsony, csak minden hetedik fiatal tagja a KISZ-nek.

Ezeket a különbségeket jól kell ismerni a reális értékeléshez, a szervező munka súlypontjának helyes meghatározásához. Nem szabad csupán átlagokban gondolkodni, mert az átlag gyakran elfedi a kiugró példát, ugyanakkor mentséget jelent a gyenge munkát végzőknek. Az intéző bizottság is hasonló helyzetbe került, amikor 1980-ban vizsgálta a KISZ-szervezetek tevékenységének főbb tapasztalatait a munkásifjúság körében, mert csak a nagyvállalatoknál végzett vizsgálatot, csak arról készült jelentés, és így nincs átfogó helyzetelemzés a munkásifjúság egészéről, pedig jelentős számú fiatal dolgozik közép- és kisüzemekben is. Ennek megfelelően a feladat sem került megfogalmazásra, hogy mit kell tennünk ezeken a területeken.

Azt tudom mondani, hogy minden KISZ-szervezetben egyaránt fontos feladat a politikai befolyás erősítése, a tömegbázis szélesítése, de ez nem egyformán jelentkező feladat. Egész más feladatot jelent ez a nagyüzemekben, ahol viszonylag jobbak a feltételek, s egészen mást a kisüzemekben, ahol a körülmények kedvezőtlenebbek. Azt viszont tudomásul kell venni mindenütt, hogy a vonzerő a nagyüzemekben sem mindenkor adott. Tekintélyünket nap mint nap meg kell teremtenünk, elsősorban jobb munkával, vonzóbb programokkal, mert ide is vonatkozik az a közmondás, melyet valamennyien jól ismerünk: „könnyebb a feleséget megszerezni, mint megtartani.” Tapasztalatból tudom, hogy ez nagyon komoly feladat. Mármint tekintélyünk megtartása a jól szervezett munkásfiatalok körében.

Kedves fiatalok!

Ifjúsági szövetségünknek mindig is kiemelt feladata volt — s különösen időszerű most —, hogy a termelésben és a szolgáltatásban közvetlenül részt vevőket hogyan tudja mozgósítani a párt politikájának megvalósítására. Az elért eredményekre támaszkodva, a hiányosságok kijavításával van erőnk ahhoz, hogy felelősen nézzünk szembe a KISZ politikai befolyásának feladataival a munkásifjúság körében.

A tömegbázis szélesítése hosszú távú feladat, amely azonnali teendőket is jelent, de végrehajtani csak konkrét helyzetben, üzemről-üzemre, alapszervezetről-alapszervezetre, valamennyi KISZ-vezető mindennapi erőfeszítésével lehet. Fel kell számolni az ezen a területen levő még fehér foltokat. Mindenhol, ahol a fiatalok száma lehetővé teszi, létre kell hoznunk a KISZ-szervezeteket. Ez

még csak az első lépés, hiszen az új szervezetek megszilárdítása, önállóságuk megalapozása is nagy erőfeszítéseket igényel.

A további teendő, hogy alapismereteket szerezzünk a munkásfiatalok élet- és munkakörülményeiről, törekvéseikről, problémáikról, igényeikről, mert csak ennek birtokában tudjuk megváltoztatni a ma még sokhelyütt fellelhető helytelen gyakorlatot, hogy az üzemi KISZ-szervezetek programjai nem a helyi viszonyokra épülnek, nem tartalmazzák a fiatalok elvárásait, igényeit.

A jövőben jobban kell támaszkodnunk az alapszervezetek kezdeményezésére, öntevékenységre. Több segítséget a gyengébbeknek, nagyobb önállóságot a jól dolgozó szervezeteknek is.

Tisztelt kongresszus!

A KISZ politikai befolyását, szervezetségét — mint már arról szoltam — sok tényező befolyásolja. A továbbiakban kiemelve egyet, az érdekképviselőlről-érdekvédelemről szólok:

A KISZ IX. kongresszusán azt fogalmaztuk meg, hogy legyen a KISZ továbbra is jelzőrendszer, ha a fiatalok helyzetéről van szó. Ennek megfelelően 1977-ben a KB áttekintette az érdekképviselői, érdekvédelmi munkáját. Megfogalmazta elsősorban a KISZ-vezetőknek szóló feladatokat. Tapasztalatból is mondhatom, hogy az elmúlt években jelentősen nőtt KISZ-szervezeteink szerepe az üzemi demokrácia fórumain. KISZ-aktivistáink felkészültebben, egyre nagyobb hozzáértéssel nyilvánítanak véleményt a munkahely életéről, pályamunkákat, javaslatokat készítenek a megoldásra váró feladatokra.

Gazdasági vezetőink többsége a döntések elkészítésekor igényli a KISZ véleményét, aktivistáink pedig egyre jobban élnek a lehetőséggel. És hogy a lehetőségeket mennyire használjuk ki, egy kiragadott példával szeretném érzékeltetni:

Az elmúlt öt évben 132 bérlakás került átadásra Záhonyban. Ebből 61 százalékos arányban jutottak lakáshoz fiatalok. Vannak rétegek, így például a fiatal értelmiség, amelynek igényét teljesen ki tudtuk elégíteni. Nálunk már megvalósult, hogy érdemben vettek részt KISZ-szervezeteink. Ez nem jelenti azt, hogy a fiatalok lakásproblémája nálunk teljesen megoldódott, hogy nincs mit javítani az érdekvédelmi munkánkon. Az is igaz, hogy egyre eredményesebben képviseljük az üzemekben a fiatalokat, de gond van a területi KISZ-szervek érdekvédelmi tevékenységével.

Nincs kellően „leszabályozva” a jogosítványuk. Mondok rá egy példát. Szabolcs-Szatmár megyében a VI. ötéves tervben előre láthatólag 8 ezer munkába lépő fiatalnak kellene megyén belül munkalehetőséget biztosítani. Jelenleg konkrét megoldás ezeknek a fiataloknak a problémájára nincs, most körvonalazódnak munkábaállásuk feltételei. A fiatalok többsége szakképzettséggel rendelkezik, vagy egy-két éven belül megszerzi azt, jelentős részük KISZ-tag. Felvetődik a kérdés: maradjon tovább a hetenkénti ingázás a munkásszálló és a lakóhely között, vagy pedig az ipartelepítés jelentene megoldást? Hogyan foglaljon állást a területi KISZ-szerv?

A KISZ tudomásul veszi az ingázás jelenlegi szükségességét, viszont nem kell elfogadnia a körülményeit és következményeit. Ennek megváltoztatásában

vannak feladataink. Véleményem szerint a jelző szerep itt kevésnek bizonyul. Tudom azt is, hogy ez közös feladatot jelent a többi szervezeti vezetőkkel együtt.

Tisztelt kongresszus!

Kedves fiatalok!

Amikor szóvá teszem az érdekképviselő-érdekvédelem hiányosságait, szólni kell saját hiányosságainkról, hibáinkról is, és arról, hogy miként akarunk változtatni. Nekünk, KISZ-vezetőknek, alaposan kell ismernünk a fiatalok munkáját, problémáját, igényeit, az őket érő társadalmi hatásokat.

KISZ-vezetőinknek jobban fel kell készülniük, hogy mik a lehetőségek és jogok, hol, és mikor lehet eredményesebben ellátni az érdekképviselőt. A KISZ tagjainak jogos igénye, hogy gyorsabban, hatékonyabban képviseljük a kollektív érdekeit, ezen belül személyes gondjainkat. Tehát készüljünk fel az érdekképviselői, érdekvédelmi munkára. Be kell vallani, hogy mi, KISZ-vezetők, erre nem minden esetben vagyunk képesek és érdekképviselőtünk is áttételesen érvényesül. Biztos vagyok benne, hogy lehet e területen is jobb munkamegosztást alkalmazni a hatékonyabb közösségi és egyéni érdekképviselői munka eredményében. Mert végül is a KISZ-tag nagymértékben aszerint ítéli meg vezetőjét, és ezen keresztül a KISZ-t is, hogy milyen gyorsan, hatékonyan reagálunk, képviseljük őket személyes gondjaikban.

A jövőben ifjúsági szövetségünknek meg kell felelnie ezeknek az elvárásoknak. A KISZ tevékenységében adja a közös cselekvés örömét, az egyén fejlődésének lehetőségét, és ha kell, védelmet nyújtó erejét. Ebben a nagy munkában nem vagyunk egyedül, érezzük pártunk gondoskodását.

Továbbra is azt kérjük állami, társadalmi szerveinktől, a fiatalokat szerető és megértő felnőttektől, de különösen a KISZ-ben dolgozó párttagoktól, hogy többet foglalkozzanak fiataljainkkal, hogy többet jöjjenek közénk. Segítsenek bennünket politikai, szakmai fejlődésünkben, legyen szó akár fiatal értelmiségről, akár fiatal alkalmazottról vagy fizikai munkásról. Az ifjúságpolitikai párt-határozat végrehajtása nem befejezett, hanem kiteljesedő, állandó folyamat.

Az ifjúság szocialista szellemű nevelése véleményünk szerint indokolttá teszi az eddigi tapasztalatok összegzését, és továbbra sem nélkülözheti a párt összehangoló, irányító tevékenységét. Mert a párt ifjúságpolitikai határozatának végrehajtása a jövőben is közös feladatunk és felelősségünk. Mi ebben a nagy és felelősségteljes munkában nagyobb tudással, hozzáértőbben kívánunk résztvenni.

Köszönöm a figyelmet.

FAZEKAS GYÖRGYNÉ

Komárom megye küldötte,

a MEDICOR esztergomi gyárának adagolója

Tisztelt kongresszus!

Hozzászólásomban a fiatal családok helyzetével, a családi életre nevelés fontosságával, valamint a gyermekgondozási szabadságukat otthon töltő kismamák jelenlegi helyzetével foglalkozom. Hogyan kerül a fiatal családok — mondhatnánk úgy is, kezdő apukák és anyukák problémája a kongresszus elé? Hiszen ők lazítják meg leginkább kapcsolataikat a mozgalommal. Nos, éppen ezért kell foglalkoznunk velük. És nemcsak ezért, hanem azért is, mert a család a társadalom alapvető építő eleme, és azt hiszem, mindenki érzi: nem mindegy, hogy milyen minőségű anyagból építkezünk.

Napjainkban a család fogalma körül, a család szerepéről és funkciójáról különböző modern vagy éppen a modernség álarca mögé bújt konzervatív elméletek képviselői vitatkoznak, közben a felbomló családok százalékos aránya emelkedik, nő a magányos emberek száma, egyre több a sérült személyiségű és hátrányos helyzetű gyermek.

Minden család célja és értelme a gyermek, a jövő társadalmának záloga. A sűrűsödő bajok és a család körül tapasztalható erjedés ellenére úgy érzem, kevés energiát fordítunk a lehetséges megoldások keresésére mi, KISZ-esek.

Felvetődik a kérdés: mit tehetünk mi a KISZ-szervezetben? Ahhoz, hogy ezt a kérdést megválaszolhassuk, meg kell keresnünk azokat az okokat, amelyek a család válságát előidézik. Meg kell keresnünk azokat a hatásokat és hatásmechanizmusokat is, amelyek a mi jobbitó szándékú munkánkat hátráltatják vagy rossz irányba terelik. Társadalmi jelenség a fiatalok körében is a válások nagy száma. Mi ennek az oka?

A társadalom fejlődésének előrehaladásával az emberek élete bizonyos fokig humanizálódott, az emancipáció ma már nem vitatéma, sőt egyes esetekben átestünk a ló másik oldalára. A nők a férfiakkal nagyjából azonos elismerést kapnak azonos teljesítményekért, még ha a nagy számok, például a bérezésben ki is mutatnak néhány százalékos differenciát a nők rovására.

Természetes tehát, hogy a nő egyenjogúságot követel a családon belül is. A családi élet területén azonban a férfiakból kibújik a konzervatív szemlélet. Természetesen a nők között is vannak olyanok, akik az egyenjogúságot egyenlővé teszik a teljes szabadsággal és elhanyagolják a családi tűzhely őrzését. Egyesek törlik saját szótárukból a kedvesség, a figyelmesség, szélső esetben a család és a felelősség fogalmát. Majd az apja — mondják ők.

Sokan összekeverik a férfi és nő alkati különbségeiből adódó szükséges és megőrzésre méltó társadalmi szerepeket és funkciókat a mondvacsinált és a múltban gyökerező mesterséges különbségekkel. Mindezek feszültséget okoznak a családban, és a feszültség levezetésének egyik formája a válás.

Egyszóval, itt tudatzavarral állunk szemben. Ennek egyetlen orvossága a nevelés. A társadalmi tudat változása nagyon lassú folyamat. Mi KISZ-tagok lehetünk a katalizátorai ennek a folyamatnak. Tudatformáló munkánk során pél-

dául az ifjúsági vitakörökben indokolt lenne a családi életre nevelés időszzerű kérdéseit külön témaként feldolgozni. Ez nemcsak az oktatási intézmények feladata, bár ott is van még tennivaló bőven. A tömegkommunikációs eszközök nagyobb szerepet vállalhatnak e tudatformáló munkában. Például a televízió több olyan műsort sugározhatna, amelyek esetleg modellként is szolgálhatnak. Elsősorban olyan műsorokat, amelyek érzelmi ráhatást gyakorolnának, és nem tudományos ütvészttöbe bonyolódva, agresszíven hatolnak a néző tudatába. Tudomásul kell venni, hogy a téma mélységeinek ismeretében a tv-néző és az előadó tudása között óriási különbségek vannak. Van azonban jó példa is. A Családi kör című műsorra gondolok. Elkelve egy ilyen stílusú műsor alkalmas időpontban a fiatal házások életéről is.

A válaszok következtében sok fiatal anya egyedül neveli a gyermekét. Nem hiszem azonban azt, hogy olyan kevés jó apa van az elvált szülők között, ahány apának gyermeket ítélnék Magyarországon. Nálunk társadalmi beidegződés, hogy a gyermeknek az anyánál kell maradnia. Elő kell segítenünk e tekintetben is a változást, hiszen visszaélésre ad okot, ezt a lakáshoz jutás egyik módjának tekintik a nők. A gyermek elhelyezésének szempontjai bírói döntésekben, meglehetősen konzervatív indokkal tükröződnek.

Sajátos helyzetben vannak a gyermeküket egyedül nevelő anyák. Helyzetük jogi és szociális szempontból rendezett. Mégis hátrányos helyzetben vannak, mert társadalmi érvényesülésüket szubjektív és konzervatív nézetek gátolják. Ez felveti, hogy a KISZ-szervezet fordítson fokozott figyelmet problémájukra, foglalkozzon sajátos helyzetükkel és találja meg az utat az ilyen tagok támogatására és érdekvédelmére.

Nem problémamentes azoknak a fiatal anyáknak a sorsa sem, akik igénybe veszik a gyest. A fiatal nők többségénél a pályakezdés, a beilleszkedés, a munkahelyi feladatok végzése, az anyai hivatás teljesítése időben egybe esik. A gyermekgondozási segélyrendszer bevezetése enyhítette e kettős hivatás összeegyeztetésének gondjait, de azokat megoldani nem tudta.

A problémák rendkívül sokrétűek. Én csak hármat kívánok kiemelni közülük. A kismamák a gyermekgondozási szabadság ideje alatt magukra maradnak, elszakadnak a munkahelyi, illetve mozgalmi közösségtől. Ennek hátrányos hatásait a munkába való visszatérésük után tapasztaljuk. A gyermekgondozási szabadságról visszatérő 20—25 éves fiatal mamák kilépnek a KISZ-szervezetből, a társadalmi élet iránt közömbösek, és ha meg is maradnak a KISZ-tagjainak, csak passzív tagok lesznek még akkor is, ha korábban a legaktívabbak között voltak.

Bizonyára sokan gondolják most magukban, hogy nem kis dolog egy gyermek nevelése sem. Hát még ha több is van belőle. Ez igaz. Nekem is két fiam van. A közélet iránti érdeklődés — hangsúlyozom, érdeklődés és nem közéleti tevékenység — nem idő kérdése. Nem időhiányról van szó. A közösségből kiszakadt és a közösséget elveszített fiatal személyisége bezáródik és a közösségi értéktételek napi érzékelése nélkül fejlődik. Az ilyen fiatal értékrendje — különösen akkor, ha a férje is jobb szó híján magának való — óhatatlanul torzulást szenved.

Ez nem a fiatal hibája. Ha az időt történelmi távlatokban mérjük, a gyes túlságosan is új formula, így nincs társadalmi gyakorlata.

A KISZ-szervezeteknek tenniük kell valamit, hogy értékes embereit megőrizzék. Az alapszervezet figyeljen jobban rájuk, és feltétlenül vonja be őket a munkájába! Nem folyamatos részvételtől van szó. Az alapszervezetek már év elején összeállítják akcióprogramjukat, így az évi feladatok ismertek. Minden akcióprogramban akad olyan kapcsolódó feladat, amit a kismama otthon is el tud végezni. Gyakorlatból tudom, hogy otthoni holtidő — amikor csak éppen otthon kell lenni — van elég.

Milyen feladatokra gondolok? Például plakátraajzolás, faliújságra cikkírás, kutató-gyűjtő munka stb. Bízunk meg a kismamákat ilyen feladatokkal. Itt nem a munkába való bevonás pusztá tényéről, sokkal többről van szó: a kapcsolatok megtartásáról, a közösségi szellem ápolásáról. Vegyük sorra, hogy milyen előnyökkel járna javaslatom megvalósítása. Segítene a kismama helyes értékrendjének megtartásában, illetve formálásában. Az olyan szülőknél, ahol a gyermeknevelés erkölcsi és gyakorlati érték kategóriái kizárólagossá válnak, az értékrend eltorzul. A szülő torz értékrendje visszahat a gyermekre is.

Nem elhanyagolható az a szempont sem, hogy megelőzhetnénk a KISZ-szervezetből való kilépéseket. De ugyanolyan fontos feladat a tagépítés mellett a meglévő tagság megtartása is. A KISZ és a családok közötti kapcsolatokat erősítené és a fiatal házásoknak az ifjúsági szövetségben való megtartását szolgálná a mind több színes, vonzó családi programok szervezése.

Javaslatomnak vannak pedagógiai szempontból is előnyös oldalai. Köztudott, hogy a gyermek személyiségének fejlődésére különösen a legfiatalabb korban van nagy hatással a család, a szülők magatartása a meghatározó. Ha a gyermek otthon azt látja, hogy a napi munka mellett a társadalmi tevékenység igény, akkor az ő igényei közé is beépül, és később természetes igényből fakad majd a saját társadalmi ténykedése. El kell érniünk, hogy a kismamák ne nyugót lásanak a feladatban, hanem kis szigetet. Érezzék kikapcsolódásnak a napi gondok közül, érezzék kapocsnak az üzemekben, intézményekben dolgozó fiatalokkal. Ennek a kapocsnak a mai hiánya nagy hiány.

Jelenleg én is gyesen vagyok, érzem ezt a problémát, tudom, hogy a megoldása nagyon fontos feladat lenne.

A gyes gyermekbetegségei nyilvánvalóak, léteznek és hatnak, méghozzá társadalmi méretekben. Tapasztalatból tudom és baráti beszélgetések során is meggyőződtem róla, hogy a munkahely, a gyárban, iskolában vagy az élet bármely területén végzett mindennapi kenyérkereső munka hiányzik. A kismamák — mondjuk ki nyíltan — a törvényt megkerülve vállalnak munkát. Ki a pénzért, ki más okból.

Javaslom, hogy kerüljön megvizsgálásra a gyes-en levők szellemi alkotó munkában, részmunkaidőben — bedolgozói munkakörben — történő foglalkoztatásának lehetősége is oly módon, hogy a gyes ne veszítse el alapfunkcióját.

A gyes-t igénybevevők 50 százaléka általános iskolai végzettségű, szakképzetlen, alacsony fizetési kategóriájú nők közül kerül ki. Ennek oka van. Erre nem kívánok kitérni, de jó lenne, ha szervezett lehetőséget biztosítanánk szakmaszerzésükre, szakmai továbbképzésükre helyi tanfolyamok szervezésével.

A kongresszus dokumentumait jónak tartom és küldött-társaim nevében is elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

RANAJIT GUHA,
a DIVSZ alelnöke

Engedjétek meg, hogy meleg szeretettel köszöntsem kongresszusotokat a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség nevében. Küldöttségünknek — bizonyára tudjátok — nem kellett messze földről ide utaznia, alig néhány métert jöttünk csupán, hisz a DIVSZ irodája már hosszú esztendőök óta a ti vendégszereteteket élvezi, otthonául vallva szép fővárosotokat. Már ezért is köszönettel tartozunk a magyar népnek, a Magyar Szocialista Munkáspártnak és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségnek. De még inkább hálával tartozunk azért az internacionalista szellemben adott segítségért, amely nemcsak anyagi lehetőségeinket javítja, hanem emberi és politikai légkörével kiváló körülményeket teremt munkánk végzéséhez: öt világrész demokratikus és antiimperialista ifjúságának egységbe fogásához.

Őszinte érdeklődéssel figyeltük, hogy az MSZMP XII. kongresszusa fontos határozatainak szellemében miként készültetek a X. kongresszus igazán nagy számvetésére.

Örömmel tapasztaltuk felparázsló vitáitokban a kritikus hangvétel és a jobbító szándék egységét, s azt a törekvést, hogy a magyar fiatalok minden korábbinál nagyobb részt kérnek a szocialista Magyarország előtt álló jelentős feladatok megoldásából.

Veletek együtt vagyunk büszkéek sikereitekre, és felelősségeket átérezve tekintünk mi is a rátok váró további feladatokra, amelyek megoldása érdekében az ifjúság mind szélesebb rétegeit mozgósítjátok.

Őszintén, szívből kívánjuk, hogy eredményesen valósítsátok meg az itt elhatározott feladatokat. Külön öröm számunkra, hogy nemcsak a hazai feladatokról beszéltek, hanem készek vagytok osztozni a világ népeinek gondjaiból is, vigyázó szemmel figyelve a demokratikus és antiimperialista mozgalmunkat. Ez bátorít fel arra, hogy magunkról is beszéljek.

Kedves elvtársak!

Alig két hónappal ezelőtt az agyongyötört Libanonban tanácskozott végrehajtó bizottságunk. Ami ott történik, az valóban hiteles tükre mindannak, ami ellen küzdünk. Akár a cseppben a tenger, úgy van jelen Libanonban a jelenlegi nemzetközi helyzet minden veszélye és bonyolultsága. Az imperializmus agresszív erői — élükön az Egyesült Államokkal — igyekeznek széthúzni az enyhülési időszak pozitív vívmányait, újabb hidegháborús korszakba hajszolva az emberiséget, arra kényszerítve, hogy a nukleáris háborútól fenyegetve éljen.

Eszközeik sokfélék. Fegyvertárunkba tartozik a törekvés a katonai fölény megszerzésére, az elzárkózás a párbeszéd és a tárgyalás elől, a szocialista országok ellen indított dühödő kampányok sora. És szerintük az a terrorista, aki népe szabadságáért harcol!

Vak politika ez, elvtársak! Mert vak minden olyan uralmi politika, amely nem hajlandó figyelembe venni a tényeket, amely figyelmen kívül hagyja a világban bekövetkezett változásokat, a világ népeinek békeóhaját. Vak minden olyan uralmi politika, amely fenyegetéssel és erőfitogtatással kívánja semmissé tenni az eddigi vívmányokat. Pedig napról napra újabb és újabb győzelmek születnek a szabadságért, a függetlenségért, a demokráciáért és a haladásért vívott harcokban. És a mérleg nyelve egyértelműen a függetlenséget, a haladást óhajtó erők javára billen.

A Szovjetunió és a többi szocialista ország töretlen, az enyhülést támogató politikája nemcsak a néptömegek rokonszenvét nyerte el, de egyúttal a tőkés országok többségének kormányait is józanságra inti. Napjainkban már mind szélesebb körben válik nyilvánvalóvá, hogy a konfrontáció kiélézése milyen súlyos veszélyt jelent.

Örömmel mondom el ezen a fórumon, hogy szövetségünk tudja, hol a helye ebben a világméretű küzdelemben. Politikánk egységes és harcos, hiszen a béke védelméről, a haladás erőinek támogatásáról van szó. Szövetségünk — együttműködve a legkülönbözőbb ifjúsági erőkkel — képes mozgósítani a fiatalok legjobbjait az imperialista eszkaláció ellen. Csak példaként említem meg: kezdeményezők és társak voltunk az Európai ifjúsági együttműködés keretszervezetének létrehozásában — amely tavaly októberben itt, Budapesten született meg — az év elején annak a Helsink-i tanácskozásnak, amely az Ifjúsági és diák világfórum a békéért, az enyhülésért és a leszerelésért nevet viselte.

A világ népei valamennyi igaz ügyével szolidárisak vagyunk! Libanon népével és a palesztinokkal, Vietnammal, Laossal és Kambodzsával, a szocialista Kubával, Nicaraguával, Salvador hős népével, Chile és a többi elnyomott latin-amerikai ország népével, az afgán forradalommal, a Polisario-fronttal és Dél-Afrika sorsüldözöttjeivel. Ennek az antiimperialista szolidaritásnak a jegyében tartjuk meg szövetségünk XI. közgyűlését 1982 elején.

Kedves elvtársak!

Szeretném még egyszer megköszönni nektek a nemzetközi ifjúsági mozgalomnak nyújtott sokoldalú és értékes segítségéteket. Biztos vagyok benne, hogy a X. kongresszus újabb lendületet ad majd szövetségétek, a KISZ munkájának, s ez újabb nagyszerű eredményekhez vezet. Ehhez kívánok nektek valamennyi tagszervezetünk nevében sok sikert. Éljen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusa! Éljen az antiimperialista szolidaritás, a béke és a barátság!

Köszönöm a figyelmezteket.

MIROSLAV STEPAN,
a Nemzetközi Diákszövetség elnöke

Tisztelt küldöttek!
Kedves barátaink!

Engedjék meg, hogy a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusa küldötteinek és vendégeinek, s az önök közvetítésével szervezetük valamennyi tagjának és az egész magyar ifjúságnak átadjuk a Nemzetközi Diákszövetség titkárságának forró üdvözlését. Nagy örömmel fogadtuk el a meghívást, hogy részt vegyünk a magyar ifjúság életének e kiemelkedő eseményében. Eredményes határozatokat, a határozatok sikeres végrehajtását kívánjuk a kongresszusnak.

Kedves elvtársak!

Történelmi az a hozzászólás, amelyet Kádár János elvtárstól hallottunk ezen a tanácskozáson. Köszönjük.

Kedves elvtársak!

A Nemzetközi Diákszövetség jelenleg az egyetlen reprezentatív, demokratikus nemzetközi diákszervezet, amely a világ több mint száz országának nemzeti diákszövetségeiből áll, ez év augusztusában ünnepli megalapításának 35. évfordulóját. Ez alatt a 35 év alatt mindig is hűek, hívek maradtunk vezérelveinkhez; mozgósítottuk a diákok tömegeit, hogy népeikkel együtt küzdjenek az imperializmus, a gyarmatosítás és a neokolonializmus ellen, a fasizmus, a reakció, a faji megkülönböztetés, a fajgyűlölet és a cionizmus ellen, hogy harcoljanak a békéért, az enyhülésért, a leszerelésért és az együttműködésért, a valódi nemzeti függetlenségért, a nemzeti és társadalmi felszabadulásért, egy új, igazságos nemzetközi gazdasági rendért, a diákok jogaiért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért. Ezeket az elveket jóváhagyta és megerősítette az 1980 novemberében megtartott XIII. kongresszusunk Berlinben, az NDK fővárosában.

Kedves elvtársak!

Ha a mai világot szemléljük, akkor meg kell állapítanunk, hogy általános romlás érezhető a nemzetközi helyzetben. Az imperializmus, elsősorban az USA imperializmusa általános támadást indított, hogy visszanyerje elvesztett állásait. Ezekben a kísérletekben a legfőbb eszközük a fegyverkezési verseny. Egyre újabb és újabb fegyvereket, tömegpusztító rendszereket vezetnek be, atomkatasztrófával, népirtással fenyegetik az emberiséget.

Európa — 36 évvel a második világháború befejezése után, még mindig a legerősebben felfegyverzett kontinens. Most a NATO a középhatótávolságú rakéták gyártásával és telepítésével a fegyvereket gyártó monopóliumok profitérdekeit szolgálja. Figyelmen kívül hagyja a széles tömegek tiltakozását. Meg-

kísérli a maga javára módosítani az európai katonai egyensúlyt. A szovjet leszerelési javaslatok a Szovjetunió Kommunista Pártja XXVI. kongresszusán hangzottak el. Magukban foglalják az eurostratégiai fegyverzet moratoriumát. Brezsnyev elvtárs javaslataira a NATO külügyminiszterei Rómában összehívott értekezletükön negatív választ adtak.

Ebben a helyzetben a Nemzetközi Diákszövetség fő feladatának azt tekinti, hogy a diákok körében széles körű támogatást teremtsen a leszerelési kezdeményezéseknek, amelyek a Diákok a leszerelésért elnevezésű akció világméretű kérétei között folynak.

Az ifjú nemzedékek együttműködése az imperialista offenzívával szemben fontosabb, mint valaha. Ezért a Nemzetközi Diákszövetség tevékenyen részt vett az összeurópai ifjúsági és diák együttműködési keretszervezet megteremtésében ugyanúgy, mint ennek a szervezetnek a tevékenységében. Mindezt úgy tekintjük, mint az ifjúság, a diákok hozzájárulását a helsinki záróokmány érvényesítéséhez, továbbá hozzájárulást a hagyományos, összeurópai diákegyüttműködés továbbfejlesztéséhez is. Mindent megteszünk, hogy e reprezentatív együttműködési fórum európai találkozóinak sikeresek legyenek.

A gyarmati rendszer összeomlása után, amely a népek következetes harcának eredménye volt, az imperializmus minden lehető eszközt megragad, hogy uralmát fenntartsa, és azt a fantasztikus profitot is meg akarja őrizni, amelyet a fejlődő országokból sajtol ki. A brutális elnyomás minden módszerét igénybe veszi ott, ahol veszélyeztetve érzi érdekeit a haladó és a demokratikus erők sikerei láttán. Csak az imperializmus — az USA támogatásával — tudja fenntartani az apartheid politikát Dél-Afrikában, így tudja Namíbiát törvénytelenül megszállni, így tudja brutális szerepét játszani a fasiszta diktatúra Latin-Amerikában, Izrael így tud megszállva tartani arab területeket, így tudja megtagadni a legegyszerűbb emberi jogokat a palesztin néptől, és így tudnak hatalmon maradni az elnyomó rendszerek Afrikában, Ázsiában, Latin-Amerikában.

A népek harca azonban feltartóztathatatlan. A szocialista országok, a kapitalista országok munkásmozgalmi és a nemzeti felszabadító mozgalmak ereje növekszik, befolyásuk fokozódik, együttműködésük mélyül. Ennek eredményeképpen egyre újabb országok választották és választják a szocializmus, a valódi függetlenség és a társadalmi haladás útját. Angola, Mozambik, Etiópia, a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság, Laosz és Kambodzsa népei a szocialista fejlődés útjára léptek. Vietnám történelmi jelentőségű győzelmet aratott az USA imperializmus és a kínai agresszió fölött. Afganisztán népe a Szovjetunió segítségével megszilárdítja társadalmi vívmányait. Nicaragua lerázta Somoza zsarnoki rendszerét, Salvadorban döntő szakaszába lépett a diktatorikus junta ellen folytatott népi harc.

A Nemzetközi Diákszövetség alapvető kötelességének tekinti a hozzájárulást ehhez a küzdelemhez. Minden rendelkezésünkre álló eszközzel támogatjuk a népek igazságos harcát a nemzeti és társadalmi felszabadulásért, a valódi függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért. Teljes szolidaritásunkat fejezzük ki azokkal a népekkel és diákokkal, akik Dél-Afrikában az ANC és az SWAPO vezetésével harcolnak a fajüldöző rendszer ellen. Szolidárisak vagyunk a palesztin népnek a Palesztin Felszabadítási Szervezet vezetésével folytatott harcával, teljes támogatásunkról biztosítjuk a latin-amerikai népek

harcát az olyan fasiszta diktatúrák ellen, mint amelyek például Chilében és Uruguayban vannak hatalmon, és ugyancsak teljes mértékben támogatjuk a neokolonialista rendszerek elnyomásától szenvedő afrikai és ázsiai népeket.

Különleges figyelemmel kísérjük a diákok speciális problémáit. Az a meggyőződésünk, hogy a diákoknak az oktatás demokratizmusáért folytatott harca a népek valódi érdekét szolgálja, és elválaszthatatlan része az imperializmus ellen folytatott általános küzdelemnek. Igaz, hogy a körülmények mindenütt nagyon különbözőek, de a fő feladat ugyanaz: az oktatást demokratikus módon, mindenki részére hozzáférhetővé kell tenni, és megfelelő pénzügyi és életfeltételeket kell kiharcolni. A diákoknak részt kell venniük az egyetemek irányításában, olyan tantervek összeállításában, amelyek nem monopoliumpok, hanem az egész társadalom érdekeit szolgálják. Küzdeniük kell azért, hogy az egyetem elvégzése után megfelelő munkalehetőségeket találjanak.

Tevékenységünk legfőbb kereteit ezen a téren „Az oktatás jog, nem pedig kiváltság” elnevezésű világméretű diákakció képviseli.

Engedjék meg, hogy felhasználjam az alkalmat, és a Nemzetközi Diákszövetség titkárságának őszinte elismerését fejezzem ki a magyar népnek, annak a magyar népnek, amely az MSZMP vezetésével a szocializmust építi, sikereket ér el az új társadalom felépítésében, és következetesen segíti a nemzetközi hozzájárulást a békéért és a szocializmusért vívott harcban. Jól ismerjük és nagyra becsüljük a KISZ-t, a magyar ifjúság és diákság szervezetét, részvételük igen jelentős ebben a folyamatban csakúgy, mint a nemzetközi demokratikus és diákmozgalomban. Ennek a nagybecsülésnek konkrét kifejezése az a tény, hogy a Nemzetközi Diákszövetség XIII. kongresszusán a magyar diákszervezetet ismét beválasztotta a Nemzetközi Diákszövetség Titkárságába.

Kedves barátaink!

Befejezésül szeretném kifejezni köszönetünket az Önök szervezetének munkánkhoz való értékes hozzájárulásukért. Sok sikert kívánok a kongresszus határozatainak végrehajtásához.

Éljen a KISZ!

Éljen a béke, a barátság és a szocializmus!

Éljen az antiimperialista szolidaritás!

A munkásfiatalok szekciója

ELNÖK:

JUHÁSZ ANDRÁS,

a KISZ Központi Bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves lányok és fiúk!

A munkásfiatalok szekcióülését megnyitom. Valamennyiünk nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm a meghívott elvtársakat. Perczi Károly elvtársat, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagját, a Vasas Szakszervezet főtitkárát, dr. Szabó János elvtársat, az Építési és Városfejlesztési Minisztérium államtitkárát, Hegedűs György elvtársat, a Paksi Atomerőmű beruházás pártbizottságának titkárát, Huszti András elvtársat, a Láng Gépgyár pártbizottságának titkárát, Kiss László elvtársat, a Csepel Vas- és Fémművek pártbizottságának titkárát.

Köszöntöm az elnökségben helyet foglaló elvtársakat.

A szekcióülés vitájának alapját a KISZ KB előzetes jelentése, beszámolója, a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése és a KISZ X. kongresszusa határozatának tervezete képezi. A közreadott dokumentumok tartalmazzák azokat a kérdéseket, amelyek az ifjúmunkás réteget érintik, azokat a javasolt feladatokat, amelyeket végre kell hajtánunk ahhoz, hogy e réteg körében fokozzuk munkánk hatékonyságát, erősítsük befolyásunkat. Ezeknek a fontos kérdéseknek a megoldásához várjuk a szekcióülésen részt vevő küldött és meghívott elvtársak észrevételeit, javaslatait.

SZERENCSÉS RUDOLF

Budapest küldötte,

az 1. sz. Volán KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Ifjúsági szövetségünk helye, szerepe a társadalomban, tekintélye az ifjúság körében két alapvetően fontos dologtól függ. Elsősorban a nap mint nap becsületesen elvégzett jó munkától, a személyes helytállástól, másodsorban a fiatalok érdekeit képviselő tevékenységtől. Hozzászólásomban a KISZ KB által kiadott határozat-tervezet első részében foglaltakról szólnék.

Ahhoz, hogy minél eredményesebben vegyünk részt a gazdasági munkában, világosan látnunk kell, hogy mi az, amit a KISZ közösségi, politikai, mozgósító, kezdeményező erejével tudunk megoldani, és mi az, amit az egyes KISZ-tagoknak, a fiataloknak kell vállalniuk a végrehajtásban. Nagyon fontos két kérdés ez, amelyben úgy tudunk csak előrelépni, ha azt, ami a legfontosabb, a személyes példamutatást erősítjük.

A növekvő feladatok megoldásának — mint a taggyűlések tapasztalataiból is leszögezhetjük — alapvető színtere a mindennapi jól végzett és becsületes munka. Munkaversenyeink, társadalmi munkaakcióink, termelési mozgalmaink rangját és hasznosságát az adja meg, hogy a munkahelyi, munkaköri kötelezettségek lelkiismeretes elvégzésére épül, és sok esetben ezeken lényegesen túl is mutat. Eddig elvégzett eredményeinkre büszkék lehetünk. Gyarapodott a fiatalok szakmai, általános és politikai ismerete. Az építőtáborokban végzett munka hozzájárul a mezőgazdaság sikereihez. Az Alkotó ifjúság pályázaton született munkák a korszerű eljárások bevezetését segítették elő.

Munkaverseny-mozgalmaink fontos célja, hogy közvetítse a fiatalok felé azt a pluszt, amelynek elvégzése a jobb életmód eléréséhez szükséges. Természetesen követelmény annak bizonyítása, hogy jobb munkával, nagyobb tudással lehet csak előbbrejutni, érvényesülni. Versenyformáinkban még megtalálhatók a formális elemek is. Tudomásul kell vennünk azt is, hogy néha a brigádok olyan vállalásokat tesznek, amelyek némi rosszindulattal a munkaköri kötelezettségek közé sorolhatók. Példákat is említek: csökkentjük a késések számát, bal esetmentesen közlekedünk stb. Az a véleményem, hogy az ilyen formálisnak tűnő vállalásokat is támogatnunk kell, mert ezek is céljaink megvalósítását szolgálják, és a versenymozgalom fejlesztésének, korszerűsítésének kérdéseit ilyen nézőpontból kell vizsgálnunk.

Az élet bizonyította, hogy termelési mozgalmaink csak a szocialista munkaverseny-mozgalom szerves részeként működhetnek. Számos mozgalmunk azért eredménytelen, illetve eredményeik szerények, mert a KISZ önmagába fordulva, saját mozgalmának tekinti azokat, feladatát nem társadalmasítva végzi. Véleményem szerint ezeket a mozgalmakat a szocialista versenymozgalom szerves részeként kell működtetni. Ennek megfelelően javaslom a határozat-tervezet első fejezete 2. pontjának kiegészítését.

Termelési mozgalmaink országos szinten is megállták a helyüket. Gondolok a Ki minek mestere? szakmai versenyekre. A továbbképzés és a továbblépés el-

engedhetetlen feltétele, hogy az ilyen magas szintű versenymozgalmak elismerési rendszere teljes összhangba kerüljön a munkástovábbképzéssel. Ennek figyelembevételével kérem a határozat-tervezetbe való felvételét is. Azt hiszem, jogos igény, ha egy országos — autószerelő vagy bármilyen szakmát említhetnék — versenyen valaki megkapja az ország legjobb szerelője címet, annak ne kelljen esetleg szakmunkás továbbképző tanfolyamra menni. Azt is el tudom képzelni, hogy megkönnyítenénk ennek a fiatalnak a mester szakmunkáslevél megszerzését. Ha nem ilyen a rendszerünk, akkor ilyenné kell tenni! A határozat-tervezet és az egyes területek eredményei is azt mutatják, hogy a KISZ-radar, a DH munkarendszer és a Munkád mellé add a neved! mozgalmak eredményesek. Azt hiszem, jónéhányan ülünk itt a teremben, akik ennek ellenkezőjére is tudunk példát mondani. Véleményem szerint mindhárom munkaformát munkamódszerként kell felfognunk. Feladatunk, hogy kezdeményezzük a radar, a DH, a Munkád mellé add a neved! munkarendszerek beépítését a gazdasági egységek termelési és belső ellenőrzési rendszerébe. Javaslom, hogy az írásban kiadott határozat-tervezet ide vonatkozó része is kerüljön módosításra.

Kedves lányok és fiúk!

Előttetek is ismeretes, hogy célkitűzéseinknek, becsületes munkánknak meg kell állnia a helyét a munka nélküli jövedelemszerzéssel, az ügyeskedéssel és a törvénytelen haszonszerzéssel szemben. Azonban ez nem minden esetben sikerül. Tényként kell megállapítanunk, hogy erőfeszítéseinket rontják a negatív jelenségek. Nem a többletmunkával szerzett jövedelemre gondolok, ez természetes, hanem a már előbb említett munka nélkül szerzett anyagi javakra. A KISZ-szervezeteinknek nemcsak elítélni kell ezeket a jelenségeket, hanem a mozgalom erejével támogatni azokat, akik a hivatásuk és szakmájuk magas színvonalú művelésével segítik ezek kiküszöbölését. Ennek szellemében javaslom a határozat-tervezet kiegészítését.

Amikor ezekről a jelenségekről beszélünk, nehéz elvonatkoztatni a saját környezetünktől. A KISZ-szervezet érványa szembe kerül a napi élet adta visszasságokkal. A munka során én is éreztem a kilátástalan harcot, azt, hogy a KISZ-radarban észrevételekre serkentettük a gépkocsivezetőinket, akiknek a fuvaroztatók fiktív teljesítményt igazolnak, megnyitva a kiskaput a visszaélésekre, a jogtalan haszonszerzésre. Az áruszállítás kapcsán tapasztalható fegyelmetlen áruátvételt gondolok, a nagy értékű áruk szinte hihetetlen módon nem hiányoznak senkinek, vagy az építőanyagot szállító gépkocsikat sem a bűnözők intik le az útszélén, hanem olyan állampolgárok, akik lehetséges, hogy saját munkahelyükön teljes melleszélességgel kiállnak a szocialista munkaverseny formái mellett, és biztatják a dolgozókat az aktív részvételre. Sajnos, néhány területen még mindig „Csáki szalmájának” tekintik a közvagyon.

Tisztelt szekcióülés!

Termelési mozgalmaink területén, mint említettem, nagyon sokat fejlődtünk, viszont ha nem figyelünk fel ezekre a jelenségekre, és önmagunk szeretnénk továbblépni, nagyon nehezen tudjuk csak megvalósítani. Azokra a fő és lényeges

kérdésekre koncentráljunk, ami úgy a versenymozgalmakat, mint általában a jól végzett személyes példamutatáson alapuló munkát előbbre viszik.

Kedves elvtársak!

Sajnálatos módon a határozat-tervezetben nem esik szó a közlekedési és hírközlési fiatalok tennivalóiról, bár tudom, hogy az nem ágazati megfontolásokat vett figyelembe. Azonban ők biztosítják az ország vérkeringését. A határozati javaslat 1. fejezetének 4. pontja szerint tenni kell a dolgozók közérzetének javítása érdekében. Úgy gondolom, hogy a közlekedési ágazatokban dolgozó fiatalok ehhez nagymértékben hozzájárulhatnak a tömegközlekedés vagy áruellátás biztosítása terén. Javaslom, hogy a határozat-tervezet az alábbiak szerint bővüljön: az energiával való takarékoságban ösztönözzenek a gazdaságos és biztonságos közlekedésre, a személyek testi épségének megőrzésére, az áruk állagának megővésére, a balesetek megelőzésére.

Köszönöm a figyelmet.

PRÉDL DEZSŐ

Győr-Sopron megye küldötte,

a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekciós!

A VI. ötéves terv során fokozódik az iparban az igény arra, hogy a munkaerő gyorsan átirányítható legyen a termelés különböző területeire, a változó feladatok végrehajtására. Szembe kell néznünk azzal, hogy több fiatalnak kellett vagy kell munkahelyet változtatnia, új szakmát elsajátítania. Kiemelten kell tehát foglalkoznunk a munkaerő-gazdálkodással. Szakítani kell az eddigi hagyományokkal. Nem adminisztratív úton kell követni annak mozgásait, hanem gazdálkodni kell a munkaerővel. Ennek a feladatnak az előkészítéséből és végrehajtásából nekünk KISZ-eseknek is aktívan ki kell venni a részünket. Napi politikai nevelő munkánk során tudatosítani kell fiataljainkban, hogy a munkához való jogot helyesen értelmezzék. Ez a jog ugyanis a munkához, és nem az első munkahelyhez kötődik. Nálunk a pályakezdőknek vállalniuk kell, hogy a termék-szerkezet módosítása, a piaci igények változása az ő munkavégzésükre is hatással lehet, munkahelyváltással járhat.

Kedves elvtársak!

Valljuk be őszintén, a fiatalok is szubjektív okokból idegenkednek minden olyan változástól, amit nem ők kezdeményeznek. De a velük való foglalkozás során ezt megkönnyíthetjük, sőt véleményem szerint ez egy választott KISZ-tisztségviselőnek kötelessége is. Arra kell ügyelnünk, hogy a tájékoztatás, az új munkahely megismertetése kellő időben és mélységben történjen. Hangsúlyozzuk, hogy nem

bukott emberek, áthelyezésükre önhibájukon kívül, a gazdasági körülmények változása miatt került sor. El kell érünk, hogy az új munkahelyen a környezet fiataljai megkönnyítsék számukra a beilleszkedés nehézségeit. A helyi gazdasági vezetéssel el kell fogadtatnunk, hogy ne új munkaerőként foglalkozzanak velük, hanem munkájukban és anyagi elismerésükben is biztosítsák a folyamatosságot. A végrehajtás során nekünk KISZ-vezetőknek arra kell törekednünk, hogy a fiatalok mindig érezzék a sorsukkal kapcsolatos döntéseknél, hogy teljes felelősséggel, segítő szándékkal — egyéni problémájukat is figyelembe véve — látjuk el érdekképviseletüket és érdekvédelmüket. Ha ezt érzik, s tapasztalják, hogy törődnek velük, nyugodtabban viselik el ezeket a változásokat.

Kedves fiúk és lányok!

A hatékony foglalkoztatás megteremtéséből a nagyvállalatok már eddig is kivették a részüket. Tapasztalatunk szerint azonban Győrött a népgazdaság gerincét képező ipari nagyvállalatok munkakörülményei közel azonos jövedelem mellett szigorúbbak a környezetükben levő kisebb vállalatokénál. Így a létszám érthetően a nagyipari bázisoktól a kisebb követelményrendszerű vállalatok felé áramlik. Ezért csökken a nagyvállalatok létszáma még a nagy ipari városokban is. Ahhoz, hogy ezt megállíthassuk, meg kell teremteni minden munkahelyen a nagyvállalatokéval megegyező szigorúbb munkafeltételeket. A jövedelemszabályozás mechanizmusa olyan legyen, hogy a magasabb jövedelmek egyértelműen a nagyobb hatékonyságú területeken, a minőségi munka eredményeként alakulhassanak ki. Ehhez a munkához kérjük a KISZ kongresszusán keresztül a párt és állami vezetésünk segítségét, támogatását.

Tisztelt szekcióülés!

Vállalatunk az elmúlt tervidőszakban 8,4 milliárd Ft-ot fordított fejlesztésre. Ebből a hatalmas összegből 6,8 milliárdot a gépek és technológiai berendezések tettek ki. A gyártási rendszer növekvő színvonala, valamint a széles körű vertikum szükségessé tette, hogy a szakmai színvonal növelésére, a konvertálható szaktudásra, a szakma fokozottabb megbecsülésére ösztönözzünk ott, ahol erre szükség van. A már korábban szerszám- és célgépgyártás, karbantartás területén bevezetett és kialakult jó tapasztalatok alapján ebben az évben a nagysorozatú futómű és motortételeknél is bevezettük a 10 százalékos szakmunkás pótlékot. Az ösztönzés felkeltette az érdeklődést a szakképzés iránt, viszont azt is megkövetelte, hogy szakmunkást csak szakmunkát igénylő munkahelyen foglalkoztassunk, a megszerzett képesítést ne fecséreljük el betanított munkára. Az intézkedés hatására a szakmunkát igénylő munkahelyek megbecsülése nőtt, többen szereztek második szakmát, a betanított munkások pedig eddig még soha nem tapasztalt mértékben jelentkeztek szakmai képesítés megszerzésére.

Tisztelt küldött-társaim!

A Rába dolgozóinak közel 30 százaléka 30 év alatti. A szakmunkásoknál ez az arány megközelíti a 40 százalékot. A velük való foglalkozás során gondjaik, prob-

lélmáik készítettek bennünket arra, hogy a képzésükben tapasztalt hiányosságokról itt a kongresszuson szóljunk, és olyan javaslatokkal éljünk, amelyek megítélésünk szerint a jelenleg kialakult helyzetet kedvezően befolyásolhatják. Szakembereink szerint az ipari tanulók többsége a 3 éves képzés során képtelen elérni azt a szakmai szintet, amit a nagyvállalatok műszaki, technikai szintje megkövetel. Sok esetben ezt az elvárást a fiataloknak az általános iskolai tudás szintje is károsan befolyásolja. Felméréseink során azt a következtetést vontuk le, hogy a munkahelyi beilleszkedési problémáik nagy része is a vállalati igények és a szakmunkásképzés jelenlegi formája közötti nem kialakult összhangra vezethető vissza. A kritizálás és a hiányosság feltárása mindig hálás feladat. Mi azonban vállalati szinten továbbléptünk. Szerszám-gyáregységünkben, gyártó közegben, az üzemi élettől nem elzártan, egy korszerű forgácsoló ipari bázist hoztunk létre a meglévő tanműhely mellett. Tapasztalatunk ugyanis az, hogy bármilyen is az iskolai képzés, fiataljaink a szakmát csak egy adott gyártó közegben, adott munkahelyi légkörben tudják igazán elsajátítani. Ebben az üzembrészben szakmailag elismert, anyagilag is érdekeltté tett szakemberek vezetésével olyan feladatokat kapnak, ami próbára teszi elméleti felkészültségüket, kezűgyességüket, és a szakma iránti szeretetet is megköveteli tőlük. A megkezdett úton azonban végig szeretnénk menni. Kérjük a szekcióülésen keresztül is a kongresszust, a KISZ Központi Bizottságát, támogasson bennünket abban a kezdeményezésben, hogy azok a nagyvállalatok, amelyeknek műszaki, technikai szintjük, az átlagnál magasabb igényük is van, és a feltételeket is biztosítani tudják, kísérletképpen a profiljuknak jobban megfelelő szakmákban önálló szakmunkásképzést vezethessenek be. Tudom, hogy ez nem egyszerű, és társadalmi következményei is vannak, viszont kötelességemnek éreztem elmondani gondjainkat, mivel mi dolgozunk együtt mindennap a már végzett fiatalokkal, így nevelőinknél jobban ismerjük, milyen gondolatok foglalkoztatják őket.

Tisztelt szekcióülés!

Megítélésünk szerint országos szinten sokkal nagyobb súllyal kellene foglalkozni a munkaerő-gazdálkodással és a szakmunkásképzés kérdésével. A munkaerő-gazdálkodás területén már vannak kezdeti eredményeink. A döntésekben legyünk fiatalosabbak, lendületesebbek, ebben Kádár elvtárs a tegnapi plenáris ülésen is megerősített bennünket. Szülessenek gyorsabb, a megoldásokat nehéz kérdésekben is vállaló jó határozatok. Kiemelt fontosságú lenne a szakmunkásképzés területén előbbre lépni, mivel ezek a fiatalok képezik a jövő munkásosztályának utánpótlását, így sorsuk mindannyiunktól nagyobb odafigyelést követel.

Köszönöm a figyelmet.

AMIGYA GABRIELLA

Baranya megye küldötte,
a Drávamenti ÁFÉSZ felszolgálója

Tisztelt szekcióülés!

Mivel én magam is a vendéglátóiparban dolgozom, a szakmámban tapasztaltakról kívánok szólni. A fiatalok többségében a pályaválasztás előtt a vendéglátásról egy bizonyos szabványkép alakul ki. Ennek lényege, hogy ott jó a kereseti lehetőség, adott a borraivaló.

Nekünk, a vendéglátás dolgozóinak, a szakmai ismeret mellett munkánk magasszintű végzéséhez igen jó emberismerettel kell rendelkezünk. Közvetlen kapcsolatban vagyunk a munkánkra igényt tartókkal, és nem mindegy, hogy milyen választ adunk a vendég kérdéseire. A legjobb és legmegnyugtatóbb válaszuk a gyors és kulturált kiszolgálás. Ezt minden vendég, köztük a fiatalok is elvárják tőlünk. Bátran mondhatom, kollegáim nevében is, hogy ennek az elvárásnak egyre jobban eleget tudunk tenni. Munkánk eredményességét igen gyorsan fel tudjuk mérni, hiszen a vélemények követhetők a forgalom alakulásában, és legkézzelfoghatóbban a borraivalóban. Hogyan is állunk mi fiatalok a borraivalóval? A vendégek egy részénél — napjainkban is — sajnos korosztályra való tekintet nélkül általános az a nézet, hogy a felszolgálás minőségét borraivalóval honorálni. Ennek összegét nem szabhatjuk meg, nem várjuk el, hisz köztudott, az általános nézet ellenére sem a borraivalóért dolgozunk. Ennek mértéke azonban az utóbbi 5—10 év során jelentősen csökkent. Tapasztaljuk, hogy gazdasági vezetőink és környezetünk a borraivalót külön bérezési formának tekintti. Ehhez még azt tenném hozzá, hogy a vendéglátásban dolgozók bérét közel 15 éve nem rendezték. Bár az élet már mást kívánna, továbbra is igen alacsony a nehéz fizikai munkát végző felszolgálók bére, és messze elmarad a hasonló nehézségi fokú munkát más ágazatokban végzők bérével.

Napjainkban esetleg egy érettségivel rendelkező és akár 3—4 éve szakmájában dolgozó felszolgáló fiatal alapbére olyan alacsony, hogy például 210 ezer Ft-os havi forgalom után — ezt vidéki viszonylatban mondom — a keresete 2000 Ft. Úgy gondolom, hogy a fiatalokban meglevő véleményt a borraivalóról alapvetően a bérezési körülmények alakításával lehet a társadalmi megítéléssel összhangba hozni. Tehát érdekeltségi rendszerünkön kell módosítani.

Tisztelt szekcióülés!

Engedjétek meg, hogy a továbbiakban az ÁFÉSZ KISZ-munkájának sajátosságairól beszéljek. Megyénkben a legtöbb ÁFÉSZ 30—40 kilométeres körzettel rendelkezik. A fiatalok igen szétszórtnan levő egységekben végzik munkájukat. Ritka, amikor egy nagyobb egységben négy, esetleg öt fiatal található. Ez egyértelműen kihat a KISZ-munkára is. Igen nehezen tudjuk a központtól távol dolgozó fiatalokat bekapcsolni alapszervezetünk munkájába. A szétszórtság, a több műszakban való munkavégzés még a központban is gondot okoz. Jellemző, hogy a tagság és a vezetőség körében is igen gyakori a cserélődés. Já-

rásunkban gondjaink enyhítésére néhány KISZ-szervezetnél KISZ-csoportok kialakítását kezdeményeztük, ami eredményesnek bizonyult, de számos gondot is felvetett. Az egy egységre épülő KISZ-csoport bizalmiak és a csoport nem rendelkezik olyan jogokkal, mint a titkár vagy az alapszervezet. Vajon ebben az egységben a KISZ-csoport bizalmi, jogosítványok nélkül tudja-e képviselni az ott dolgozó fiatalok érdekeit? Mert vannak kérdések, amelyekkel nem lehet megvárni a taggyűlést, vagy éppen nincs lehetőség a KISZ-titkár értesítésére. Vajon a jogosítványokkal, de a felelős gazdasági munkával is felruházott KISZ-titkár miképpen tudja a távoleső egységek vezetői előtt az ott dolgozó fiatalok érdekeit képviselni? Úgy gondolom, érdemes lenne a KISZ-csoportok és bizalmiak jogosítványát bővíteni. Az ifjúsági törvény megjelenését követően ágazati rendelkezések alapján minden szövetkezetben kialakították az ifjúsági bizottságokat. Az eltelt időszak tapasztalataiból kiindulva mondhatjuk, hogy — bár az ifjúsági bizottságok a szövetkezeti demokrácia fórumrendszerének szélesítéséhez hozzájárultak — működésük nem váltotta be a hozzájuk fűzött reményeket. Munkájukat sok esetben jellemzi a formalitás, a látszattervekenységre való törekvés.

Az ifjúsági törvény és az ágazati rendelkezések végrehajtásának értékelése során azzal a javaslattal szeretnék élni, hogy a KISZ vezető szervei képviseljék azt a véleményünket, hogy a szövetkezeti szinten működő ifjúsági bizottságok munkáját vizsgálják felül. A szövetkezeti fiatalok gondjainak vázolósa nem panasz. Képesek vagyunk helyzetünket, körülményeinket tovább javítani. Az általam elmondottak munkánk, tevékenységünk javítását kívánják szolgálni.

Köszönöm a figyelmet.

SZILÁGYI ANTAL

Budapest küldötte,

az Egyesült Izzó KISZ-bizottságának titkára

Hozzászólásomban a KISZ-nek a munkásfiatalok körében kifejtett érdekvédelmi, érdekképviselési munkájáról szeretnék szólni Újpest, és ezen belül az Egyesült Izzó tapasztalatai alapján.

Mindenekelőtt szeretném leszögezni, hogy ma az ifjúsági szövetség vezetőinek lehetősége van részt venni a különböző döntések előkészítésében, azok meghozatalában. Általában módjukban áll a téma előzetes ismeretében a fiatalok véleményének megismerése és a közösség által kialakított véleményt képviselhetik az adott fórumokon. Igaz ez akkor is, ha a tévesen fórumnak titulált, és néha annak is használt négyesgyűlések előtt nincs idő mindig a megfelelő felkészülésre. Meggyőződésem, és azt hiszem nem vagyok egyedül, hogy az esetek többségében álkifogás az, hogy nem értesítik a KISZ képviselőjét előre a tárgyalandó témákról. Az a KISZ-vezető, aki nem ismeri tagsága egyéni problémáit, a közösséget foglalkoztató főbb kérdéseket, nem tudja ellátni sem az egyéni, sem a közösségi érdekképviselési feladatokat. Általában érdeket védeni nem könnyű, de a napi munka elsősorban a nagy egészhez aprónak tűnő ügyeket hoz, amelyek gyors intézkedést igényelnek. A közösségi érdek képvisellete részben ezekből az

apró ügyekből épül fel, és ha hozzáteszem, hogy ezek az egyén szempontjából esetleg a legnagyobb problémák, akkor ismét az egyénekkal való foglalkozás kiemelt jelentőségéhez térünk vissza.

Kedves elvtársak!

A KISZ jelenlegi jogosítványai alapvetően a szakszervezeti jogokra épülnek. Ott, ahol ez legfontosabb lenne, az alapszervezetek, KISZ-csoportok szintjén, nem mindenütt megfelelő az együttműködés a KISZ-vezetők és a szakszervezeti funkcionáriusok között. Ennek okai általában szubjektív tényezőkre vezethetők vissza, de alapvetően a jogosítványok kisajátítása okozza a feszültségeket. Szeretném hozzátenni, hogy ez az adott esetben mindkét oldalról jelentkezhethet. A KISZ — és ennek jó lenne nagyobb hangot adni — nem akar a szakszervezet mellett újabb, önálló jogosítványokat kiharcolni, hanem a meglévő lehetőségeket szeretné a szakszervezetekkel szorosan együttműködve alkalmazni az ifjúságra. Tapasztalatlan, fiatal KISZ-vezetők gyakrabban követhetnek el hibákat, mint azok az idősebb elvtársak, akik nagy tapasztalattal rendelkeznek. Ha a pártszervezetek, a segíteni akaró, nagy élettapasztalattal rendelkező kommunisták segítségét elfogadjuk és jól élünk vele, a hibalehetőségek lényegesen csökkenthetők. A tévedéseket, a hibákat mernünk kell vállalni, félre kell tenni a személyi presztízt. Ha hibáztunk, bátran vállaljuk, de merjünk kiállni az igazunk mellett is!

Kedves elvtársak!

A KISZ vezetőinek a négyezősületeken nemcsak képviselniük kell a fiatalok érdekeit, hanem hangot is kell adniuk a közösség bevonásával kialakított álláspontjuknak. Az érdekvédelmi munka nyíltságára van szükség. A KISZ tekintélye növekszik, ha a dolgozó fiatalok előtt egyértelmű, hogy hogyan képviseljük érdekeiket. Felvetődik a kérdés, mennyire vagyunk felkészültek ezeknek a feladatoknak az ellátására? A tények azt bizonyítják, hogy nem eléggé.

Fontos feladatunk az érdekképviseletre való folyamatos felkészítés. Ennek a KISZ jelenlegi képzési rendszere nem tesz eleget, nincs egyetlen olyan képzési forma sem, amely ezt célozná. Gyakorlatilag csak a munkában eltöltött idő, a munkahely megismerése hozza meg ezeket a tapasztalatokat, mert a mindenkori fiatalságra jellemző módon nemigen vesszük jó szívvel idősebb munkatársaink tanácsait, inkább végigcsináljuk azt, amit ők már elkerültek. Ez is oka lehet annak, hogy a KISZ-vezetők átlagéletkora növekszik, hiszen az e munkára való külön felkészítés híján fontos kérdésekbe beleszólni, tényleges partnerviszonyt kialakítani csak érett fejjel lehet igazán.

Jó lenne elgondolkodni azon is, hogy a már említettekkel összhangban mennyire ismerjük a fiatalok valós problémáit, érdekeit. Taggyűléseinken ritkán beszélünk arról, hogy mi érdekel bennünket legjobban. Nem szólunk arról, hogy érdekeinket úgy védhetjük a legjobban, ha munkánkkal megalapoztuk követeléseinket. Azt hiszem, a kongresszusi levél vitáján kívül nem sokszor foglalkoztunk taggyűléseinken a közösség problémáinak megbeszélésével. Ezt általában különböző demokratikus fórumokra tartogatjuk. Fontos feladatunk a jövőben a határozat-tervezettel összhangban a belső szervezeti élet ilyen irányú fejlesztése.

Tisztelt szekcióülés!

Gyakran elhangzik, hogy most az intenzív munkára helyezük a hangsúlyt, és ne beszéljünk annyit. Meggyőződésem, hogy a keményebb munkafeltételek nem szűkítik a demokratikus elemeket, a feladatok megértését és elfogadtatását. Azonban azokkal, akik a mondat másik felét úgy értelmezik, hogy a demokratizmus nem jelentheti a végnélküli fecsegést, teljesen egyetértek. A döntés végrehajtásában nem lehet vita.

Végezetül két pozitív példát szeretnék elmondani az Egyesült Izzó gyakorlatából. Az egyik az ifjúsági munkavédelmi, munkásvédelmi tevékenységünk. Ezt a munkát 1976-ban indítottuk, és a szakszervezeti és vállalati szervekkel közösen elértük, hogy a fiatalok körében előforduló balesetek száma az 1976. évi 28,3 ezrelékről idén első ízben 23,3 ezrelékre csökkent. Ifjúsági munkavédelmi aktivistáink részt vesznek a fiatalok baleseteinek megelőzésében. A másik a koordinációs tevékenység, amelyre a vállalat felépítéséből adódóan nagy szükségünk van. Kilenc megyében 35 gyárunk 30 ezer dolgozót foglalkoztat, és ennek fele fiatal. Az elmúlt években rendszeres koordinációs kapcsolatot építettünk ki külső gyáraink KISZ-bizottságaival. Évi 3—4 megbeszélésünkön egyeztetjük a vállalati programjainkat, feladatainkat, javaslatokat teszünk, véleményezzük a vállalat szociálpolitikai tervét, kidolgozzuk a védnökség-vállalásokkal kapcsolatos feladatainkat. Ezekben a különböző helyszíneken megrendezett tanácskozáson részt vesznek a titkárok vagy reszortosok, és meghívottként vállalatunk vezetői. Így ezek fontos fórumok és információs források az egyeztetett vállalati szintű érdekvédelem ellátásához.

Tisztelt szekcióülés!

Két pozitívum és sok feladat a hozzászólás mérlege. Ebből is látszik, tennivalónk lesz bőven. Jövőnk alakításához kívánok kellő kitartást, lelkesedést. A kongresszus dokumentumait elfogadom, azokat elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

HERCZEGH KÁROLY,

az MSZMP KB tagja,

a Vas-, Fém- és Villamosenergiaipari Dolgozók Szakszervezetének főtítkára

Kedves elvtársak!

Tisztelt ifjú barátaim!

Köszönöm a megtiszteltetést, hogy a 19 szakmai szakszervezet főtítkára közül engem hívtak meg tanácskozásukra. Engedjék meg, hogy az idősebb nemzedék és szakszervezeti tagságunk nevében szeretettel üdvözljem önöket.

A több mint 100 éves szakszervezetünk legnemesebb hagyományai közé tartozott és tartozik ma is az ifjómunkások szervezett munkássá nevelése és érde-

keik védelme. Ez a tevékenység a munkásosztály céljaiért, azok megvalósíttáért érzett felelősségből fakadt a múltban is és ma is. Ez a szép hagyomány társadalmi fejlődésünkkel párhuzamosan állandóan bővül. Szakszervezeti tevékenységünknek szerves részét képezi az ifjúság, és ezen belül az ifjúmunkások életének alakulása, a velük való törődés. Központi vezetőségünk és vállalati, intézeti szerveink mind következetesebben érvényesítik azt az elvet, hogy az összes dolgozó helyzetének vizsgálatán belül foglalkozzanak a fiatalok sajátos problémáival, gondjaik megoldásával, érdekeik védelmével. Ezt tennünk kell azért is — mint ahogy önök is jól tudják —, mert a kohászat, a gépipar, a villamosenergiaipar több mint 550 ezer tagjával foglalkozunk, ahol a fiatalok száma közel 190 ezer. Ezen kívül hozzánk tartozik 73 ipari szakmunkásképző intézet körülbelül 60 ezer szakmunkástanulóval.

Központi vezetőségünk 1978-ban átfogóan értékelte a vasas ifik között végzett munkánkat, majd a múlt év végén kongresszusunk jelentőségének és súlyának megfelelően elemezte eredményeinket és további tennivalóinkat. A kongresszus vitájában 10 felszólaló foglalkozott e kérdéssel — vezérigazgatótól ipari tanulóig egyaránt. S talán a kongresszus legszínesebb foltja az volt, amikor egy ipari tanuló azt mondta az emelvényről, hogy én nem ismerem a vezérigazgató elvtársat, de ebben a kérdésben nem értek egyet vele. Azóta persze ezt a fiatalombert elküldtük a Győri Vagon- és Gépgyárba, nézzen körül, találkozzon a vezérigazgatójával.

Mint e nagy szervezet főtitkára, nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy a vasas ifik döntő többsége tisztességes, becsületes, szorgalmas munkás. Ebben természetesen része van a KISZ-szervezetek és a szakszervezetek munkájának is. De ugyanakkor azt is látjuk, hogy még sokat és nagyobb felelősséggel kell tennünk azért, hogy vasas ifjúságunk helyét, szerepét és érdekeit megfelelően érvényesíteni tudjuk.

Tisztelt elvtársak!

Az utóbbi évtizedekben jelentős változás következett be az iparban, a mezőgazdaságban, a szolgáltatásban. Vannak divatos szakmák, foglalkozások, míg egyes, a társadalom számára nélkülözhetetlen tevékenységi körökben dolgozóknak nincs utánpótlásuk. Felgyorsult a tudományos, technikai fejlődés, ami felkészült szakembereket igényel, viszont vállalataink, üzemeink egy része munkaerő gondokkal küzd. Ismerve a különböző képzési formáknál kialakult beiskolázási arányokat, mi sem látjuk biztosítottnak a szükséges munkáskezet. Szakszervezetünk vizsgálta ennek okát. Mi is úgy látjuk, ahogyan a határozat-tervezet megfogalmazta, nincs meg a szükséges összhang és tervszerűség a képzés és az igény között. Egyértelműen az az álláspontunk, hogy ezt az összhangot meg kell teremteni.

De van egy másik gondunk is. Hogyan lesz valakiből munkás, honnan és hogyan kerül a gyárba? Nem mindegy, hogy a szülőknek milyen az életfelfogásuk. Tudatos-e a gyermekük életpályára nevelése? Úgy látjuk, hogy a családok és a fiatalok nem ismerik eléggé azokat a munkaköröket és szakmákat, ahol a képességeiknek megfelelően, eredményesen dolgozhatnak. A pályaválasztásban az esetek többségében nyilvánvalóan a szülők döntenek. Érthető módon könnyebb,

jobb keresetet ígérő pályára igyekeznek juttatni a gyermeküket. Én is ezt tenném. Ezért senkinek sem lehet szemrehányást tenni. Mit kell akkor mégis tennünk? Egyértelmű a mi szakszervezetünk álláspontja, hogy a munkakörülményeket kell jobbá tenni. Meg kell ismertetni a különböző szakmák szépségeit a fiatalokkal. Fiataljaink egy része csalódott, ha nem veszik fel az eredetileg választott iskolába, de sokan azért is, mert a tanulás vagy a munka során derül ki, hogy nekik egészen más elképzeléseik voltak. És ezzel elérkeztünk az egyik legfontosabb feladatunkhoz: ahhoz, hogy tervszerűbb, jobb legyen a pályaválasztás, ne legyen csalódott fiatal, szorosabban kell együttműködnünk a KISZ-szervezetekkel, de még az úttörőmozgalommal is.

Kedves elvtársak!

Valamikor 1945 előtt egyértelműen rangot jelentett az Izzóban, a MÁVAG-ban, a DIMÁVAG-ban, Csepelen dolgozni. Miért? Azért, mert a munkások szervezetebbek voltak, jobban törődtek egymással; mert magasabb fokú képzést és szakmai képzettséget adtak ezek a nagyüzemek; mert ezekben a nagyüzemekben a munkásnak is nagyobb perspektívája volt; mert a kereset sem volt olyan rossz, jobb volt, mint a kisüzemekben. Ma ezt nem lehet ilyen egyértelműen elmondanunk a nagyüzemi munkásokról. Ma szakmunkás utánpótlási gondok vannak a nagyüzemekben. Nincs elég hengerész, martinász, nincs esztergályos. Ezért a képzés vonatkozásában egyértelműen támogatnom kell Prédli elvtárs javaslatát a szakmunkásokra vonatkozóan.

A fiatal első találkozása a munkahellyel, az önálló munkával egész életére meghatározó. Ezért az utóbbi években a KISZ-szel közösen több kezdeményezés történt a pályakezdés megkönnyítésére: ünnepélyes fogadtatás, a munkahely megismertetése, a munkába való betanulás idejére vonatkozó normakedvezmény, a szocialista brigádok patronáló tevékenysége stb. Ma már szakszervezeti szerveink következetesebben ellenőrzik, hogy a pályakezdő fiatalok munkahelyi beosztása megfelel-e képzettségüknek, képességüknek, díjazásuk, bérezésük arányos-e a felkészültségükkel és a végzett munkával, biztonságos-e a munkahely, ahova dolgozni mennek, biztosított-e szakmai, politikai fejlődésük, valamint továbbtanulásuk.

Ha visszafelé tekintek, egyértelműen azt mondom, hogy a fejlődés határozott. De munkánkban még nagyon sok a formalitás és a tartalmi hiányosság. Úgy gondolom, hogy a munkáskollektívák támogatásával, közreműködésével megalapozottabbá és gyorsabbá lehet tenni a fiatalok munkássá válását. Célunk, hogy a szocialista eszmék mellett kiálló, munkáját becsülettel végző, a közösségért önzetlenül tevékenykedő és szükség esetén áldozatot vállaló embert példaképül állítsuk. Ezért a munkában, a tanulásban, a közösségi élet fejlesztésében példamutató szerepet betöltő szocialista brigádokat jobban kell hasznosítanunk. A vasas fiatalok több mint 50 százaléka vesz részt ebben a mozgalomban. A brigádok a termelő, a politikai, a kulturális munka színterévé és az üzemi demokrácia fórumaivá váltak. Az új típusú szocialista emberi kapcsolatok kialakításában éppen ezért a jövőben sokkal jobban kell támaszkodni ezekre a szocialista brigádokra.

Tisztelt ifjú barátaim!

Érdekvédelmi és érdekképviselési munkánk során az összdolgozók érdekeivel összhangban igyekszünk a fiatalok, az ifjúság problémáit megoldani. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a középtávú és éves tervek, a kollektív szerződések és egyéb, az ifjúságot is érintő jogszabályok kialakítása és végrehajtása során megkülönböztetett figyelmet fordítunk az ifjúság érdekeire. E közös munkánk eredménye, hogy amíg 1971-ben a mi működési területünkön 99 millió forintot, addig 1979-ben már 290 millió forintot fordítottunk lakástámogatásra, amelyben a részesülők több mint 50 százaléka 30 éven aluli fiatal. Csak a mi területünkön 411 könyvtár van, közel 2 és fél millió kötet könyvvel. 1978-tól kezdeményeztük az úgynevezett vállalati szakmunkásképzést, amely azt jelenti, hogy a szakmai képzettség csak az adott vállalatra érvényes. Például, ha az Egyesült Izzóban valamelyik fiatal egy adott szerelői szakmában szakmunkásvizsgát tesz, akkor a munkakönyvébe, a személyi igazolványába nem az kerül, hogy betanított munkás, hanem, hogy szakmunkás. Nem volt ez olyan egyszerű, több mint hároméves harcot jelentett, amit a KISZ-szel együtt folytattunk, de eredményeként az 1979/80-as oktatási évben a szakszervezeti és állami oktatásban közel 60 ezer fiatal vett részt. Hogy a közös munkának ilyen eredményei vannak, ahhoz nagy mértékben járultak hozzá a szakszervezet különböző szintjein megválasztott tisztségviselők. Nem százas nagyságrendről van szó, hisz' csak a bizalmiak és főbizalmiak között kb. 40 ezer 30 éven aluli fiatal van. Köszönet ezért a munkáért nekik.

A KISZ-szervezeteknek biztosított érdekvédelmi jogok, melyek természetesen valamennyi fiatal vonatkozásában érvényesek, találkoznak a szakszervezeti bizalmiak és azok testületének hatáskörében. Az a véleményem — egyezve Szilágyi elvtárral —, hogy a fiatal dolgozók sajátos érdekeinek képviselésében és védelmében erősíteni kell az együttműködést. Úgy gondoljuk, hogy nem a jogok elkülönítése, hanem a gyakorlati együttműködés javítása legyen mindkét szervezet célja. Mi továbbra is várjuk és igényeljük a mozgalom minden szintjén és területén, hogy a KISZ szervezetei, aktívái az eddigieknél is harcosabban, erőteljesebben lépjenek fel az ifjúság jogos igényeinek érvényesítéséért.

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Aktív és rendszeres a kapcsolatunk a KISZ Központi Bizottsága illetékes szerveivel és apparátusával. De — engedjenek meg egy kritikai megjegyzést — ez a kapcsolat az Ifjúmunkás tanáccsal, mint testülettel, még nem rendezett. Ezen változtatnunk kell!

Az ifjúság ügyeivel való foglalkozásban a vállalati felsőbb szakszervezetek és KISZ-szervezetek között a mi tapasztalataink szerint kiegyensúlyozott az együttműködés, viszont a fiatalok körében végzett közös munka a munkahelyi testületek, KISZ-alapszervezetek szintjén nem rendszeres és nincs meg a kellő nyilvánossága sem. Szakszervezetünk vezető testületei, aktívái a munkásifjúsággal való törődés során abból a felismerésből indulnak ki, hogy a munkásosztálynak olyan utánpótlás kell, amelynek a történelmi hivatása a szocialista társadalom felépítése és a kommunista társadalom építésének megkezdése. E cél elérése

érdekében kell közös munkánkat még alkotóbbá és eredményesebbé tenni. Ehhez a felelősségteljes munkához kívánok a szekcióülés valamennyi résztvevőjének nagyon jó erőt, egészséget, és nagyon sok sikert. Köszönöm a figyelmet.

VENDÉG IBOLYA

Fejér megye küldötte,
a Vörös Október Férfiruhagyár szabója

Tisztelt szekcióülés!

A társadalom sajátos rétegéről, a fiatal nők helyzetéről szeretnék szólni. Hozzászólásomat az indokolja, hogy a Vörös Október Férfiruhagyár székesfehérvári gyáregységében dolgozom, ahol a dolgozók 90 százaléka nő, fiatal anya és kismama. Ezért a vállalat valamennyi gondja, problémája velük kapcsolatos.

Általában sok szó esik a női vezetőről, a nők vezetővé válásáról. Nálunk is így van ez. Mondom ezt annak ellenére, hogy jelentős fejlődést értünk el az elmúlt időszakban. Gyárunkban nem az jelenti a fő gondot, hogy a vállalat vezetői nem akarnak nőket ilyen feladattal megbízni, hanem az, hogy maguk a nők nem szívesen vállalkoznak ilyen munkára. Nem merik vállalni a vezetői feladatokkal járó nagyobb felelősséget. Általában az önbizalom hiányára hivatkoznak. Pedig képzettségük és rátermettségük alapján alkalmasak lennének erre. Gondot jelent női mivoltuk, az, hogy ma az egyenjogúság mellett rájuk hárul a második műszak, ők viselik a nagyobb terhet a gyermeknevelésben. A jelenlegi rendeletek csak bürokratikus úton teszik lehetővé, hogy a gyerek betegsége esetén a férj maradhasson otthon. Ez szalagmunkánál is így van, de fokozott gondot jelent a női vezető esetében, akinek irányító, szervező munkájától 30—35, esetleg több munkavállaló napi munkája és keresete függ. A férfiak — bár sokat változtak — még mindig szeretik, ha ők viselik a kalapot, azaz, ha a feleség beosztása nem magasabb, mint az övék.

A vezetői funkció ellátását nehezítik a vállalati és a családon kívülálló problémák is. Például a gyermekintézmények nyitvatartási ideje, ezek nem kellő rugalmassággal alkalmazkodnak a munkakezdéshez, illetve befejezéshez. A második műszak könnyítését nem segítik elő azok az állami intézkedések, amelyek a már korábban megszokott szolgáltatások árait emelték.

Sajnos arra is van példa, hogy a vezetői megbízatást nem vállalják, mert a vezetők jelenlegi anyagi megbecsülése — mármint a női vezetők — nem ösztönöz ilyen feladatok ellátására. Úgy látjuk, hogy a továbblépést a jobb anyagi ösztönzés megteremtése jelentené, de tudjuk, hogy a vezetővé válás más területén is sokkal többet kell tenni mindenkinek, köztük nekünk, az ifjúsági szervezetnek is.

Most pedig néhány gondolatot a gyermekgondozási segélyen levő kismamák helyzetéről. A gyermekekkel töltött idő kiesést jelent a fiatalok szakmai és közösségi fejlődésében. Ami a tegnapi plenáris ülésen elhangzott javaslatként, hogy a kismamák számára legyen lehetőség tanfolyamok szervezésére, nálunk már

gyakorlat. A gyesen levőknek szakmunkás tanfolyamokat indítunk, és ezeket a tanfolyamokat nagyon szívesen látogatják. Szerintem ezt mindenhol meg lehetne oldani. A városi és megyei küldöttgyűlésen is születtek javaslatok a gyesen levők szakmai fejlődése, a közösséggel való kapcsolatuk, valamint az anyagi helyzetük javítására. Magam is szükségesnek tartom megvizsgálni a családalapítással, az otthoneremtéssel kapcsolatos társadalmi juttatások rendszerét. Például a gyese kiterjesztését a felsőfokú képzésben résztvevőkre. Az ő, de a mi számunkra is egyre nagyobb gond a mai árak mellett lakáshoz jutni.

Igényként merül fel, hogy — ne a gyermeknevelés rovására — legyen lehetőség a kismamák rész munkaidős foglalkoztatására. Mindenki számára ismert tény, hogy ezeket a lehetőségeket csupán legalizálni kellene, hiszen a gyakorlatban már több helyen alkalmazzák a kismamák és a munkahelyek megelégedésére.

Ismerve a megye hasonló üzemeit, állíthatom, hogy a dolgozó nők kevesebben vesznek részt az ifjúsági szövetség munkájában, mint ezt létszámuk indokolná. Tapasztalatom, hogy aktív munkát addig végeznek, amíg férjhez nem mennek. Számunkra sok gondot okoz, hogy férjhezmenés után vagy a gyestről visszatérve kilépnek a KISZ-ből.

Szocialista építő munkánk, tudatformálásunk mellett hatnak még olyan nézetek, amelyek az asszonyok társadalmi, közéleti szereplését, vezetővé válását nehezítik. E szemlélet formálásában nekünk, fiataloknak, sokat kell tennünk azokkal a fiúkkal együtt, akik a teremben ülnek, és azokkal is, akik a mindennapi mozgalmi munkában társaink. Legyenek társaink akkor is, amikor apák és férjek lesznek, amikor saját feleségükről, menyasszonyukról van szó!

Köszönöm a figyelmet.

PÁSZTOR EDIT

Komárom megye küldötte,
a LATEX Tatai Szőnyeggyár szövönője

Kedves lányok, fiúk!

A KISZ—úttörő testvérkapcsolatokról, a mozgalmi átmenet kérdéseiről, gondjairól szeretnék szólni. Nem véletlenül választottam ezt a témát, évek óta dolgozom párhuzamosan KISZ- és úttörővezetőként.

Munkahelyemen, a LATEX Vállalat Tatai Szőnyeggyárában 4 éve alapszervezeti titkár és egyben az üzemi KISZ-bizottság úttörőfelelőse is vagyok. Ifjúvezetőként 1977 óta dolgozom a városi kiségitő iskolában. Az elmúlt évek tapasztalataiból mindkét oldalról szeretnék néhányat közreadni a teljesség igénye nélkül.

Azt hiszem, érezzük valamennyien, hogy az úttörőmozgalom KISZ-irányítása az 1975. évi határozat megjelenése óta egyértelműen pozitív irányban fejlődött. A megyei küldöttgyűlés alapján is megállapíthatjuk, hogy a KISZ-bizottságok elvi irányító munkája, testületi tevékenysége is javult. Nagy előrelépésnek

tartom, hogy az elmúlt időszakban a bizottságok testületei elemezték, értékelték e tevékenységet. Ez alkalmat biztosított arra is, hogy jobban megismerjük az úttörőszövetség határozatait, hiszen korábban ez is gondot jelentett. Az összehangoltabb munkának köszönhető, hogy ma már megyénkben valamennyi úttörőcsapatnak van egy vagy több KISZ-szervezettel kapcsolata.

Kedves KISZ-tagok!

A KISZ—úttörő kapcsolatrendszer másik formája az Egy üzem — egy iskola sére megyei KISZ-bizottságunk és az úttörőelnökség 1976-ban testvérkapcsolatokért elnevezésű vándorzászlót alapított. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy e közösségi kitüntetési forma ösztönzően hatott. Javaslom ennek bevezetését másutt is. A KISZ KB és az országos úttörőelnökség által alapítandó KISZ—úttörő testvérkapcsolatok vándorzászló országosan is pozitívan hatna erre a mozgalomra.

A KISZ—úttörő kapcsolatrendszer másik formája az Egy üzem — egy iskola mozgalom. Szándékosan mondtam másik formát, de ha jobban megnézzük, ez a gyakorlatban még sokszor nem esik egybe a KISZ—úttörő testvérkapcsolatokkal, pedig igazi nevelő ereje csak így lehetne. Tapasztalataim azt bizonyítják, hogy az iskola és az üzemek kapcsolatai sok helyen felszínesek, csak a rendezvényekre, az anyagi segítségnyújtásra korlátozódnak, amit ma még sajnos nem nélkülözhetünk, de ennél sokkal többre lenne szükség. Eléggé kuszált e kapcsolatrendszer. Ezért tartottuk fontosnak, hogy városi szinten az állami és társadalmi szervek segítségével kialakítsuk ennek rendszerét. Ezzel egyidejűleg a tartalmát is igyekeztünk kiszélesíteni, jobban figyelembe venni a munkára nevelés, a pályaválasztás lehetőségét. Eredménye, hogy megyénkben általánossá vált a nyitott kapu akció, az üzembe kihelyezett szakkörök létrehozása. A rendszeres komplex pályaválasztási programok szervezése viszont még gondot jelent.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, mennyire fontos az értelmi fogyatékos gyermekekkel való foglalkozás. Nagyon nehéz elérni, hogy képességeikhez mérten teljes értékű dolgozó emberekké váljanak. Ebben az üzemek és a KISZ-szervezetek az eddigieknél is sokkal többet segíthetnének.

Valamennyi küldöttgyűlésen téma volt a mozgalmi átmenet kérdése. Gondot jelent, hogy az úttörőszervezetben nem foglalkozunk differenciáltan a 7., 8. osztályos úttörőkkel; nem élünk megfelelően a KISZ-ajánlás lehetőségeivel; sok esetben a KISZ-szervezetek nem veszik figyelembe a jó úttörő munkát, a Kiváló Úttörő kitüntetést; sok aktív úttörő elvész a KISZ-ben megfelelő figyelem, megbízás hiányában; sok be sem kerül; az általános iskolából kikerülők nem ismerik kellő mélységben a KISZ szervezeti életét, követelményeit; az úttörőcsapatok életében általában hiányzik a megfelelő ráhangolás a KISZ-munkára. Ebben sokat segíthetnének a jól felkészült ifivezetők, de számuk évek óta stagnál, sőt csökken.

Kedves fiatalok!

Tegyük fel magunknak a kérdést, vajon mi okozza ezt? Azt hiszem, közös a felelősségünk, KISZ-eseké, úttörőké. Sok helyen — mindkét szervezetben — jó értelemben vett kívülállóknak kezelik az ifivezetőket. A gyakorlatban nem egyér-

telmü az összehangolás, a velük szemben támasztott követelményrendszer, annak értékelése és elismerése.

De térjünk vissza az előző gondolatra. Természetesen a KISZ-tagságra való felkészítés nem csak az ifivezetőkön múlik. Biztosan segít majd az átmenet problémáján az új politikai képzési határozat is, de bevezetésével még nem oldottunk meg mindent. A jól bevált módszereket, mint az Ifjú politikusok köre, a 8. osztályosok klubja továbbra is ösztönöznünk kell és tartalmasabbá, élőbbé kell tenünk. A KISZ-élettel kapcsolatos tudnivalókról több ismeretet kell átadnunk, ebben az eddiginél nagyobb segítséget adhatnának a pedagógus KISZ-szervezetek is.

Tisztelt szekcióülés!

DINKA KÁROLY

Pest megye küldötte,

a dunakeszi Mechanikai Labor Vállalat műszerésze

Tisztelt szekcióülés!

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség egyik alapvető feladata a gazdasági építő munkában való részvétel, melynek egyik területe a népgazdaság számára rendkívül fontos hulladékok és másodlagos nyersanyagok felhasználása. Szervezeteink ezen a területen csupán a hulladékok gyűjtésével foglalkoztak, és azzal is csak kampányszerűen. Mit jelentett a hulladékgyűjtés? Általában azt, hogy ha valamelyik alapszervezet vagy alsóbb szintű bizottság anyagilag megszorult, összeszedték a vállalatoknál fellelhető fémhulladékokat, jobb esetben a papírt is, és elvitték a MÉH-be. Be kell látnunk, hogy ez kevés. Gyűjtési módszereinkkel sok hibát követtünk el, mert egy-egy gyűjtés során minőségileg nem válogattuk szét az anyagokat, összekeverve adtuk el az öntöttvas géptesteket, az acéllemezeket, a forgácsokat. Ha ezeket az anyagokat szétválogatjuk, jobban jár a népgazdaság és mi is, mert többet kapunk értük. Nagyon fontos a begyűjtött hulladékok mennyiségének növelése, az anyagok szelektálása, a gyűjtés rendszeressé tétele.

Ezt a tevékenységet célszerű összekötni a Tiszta, kulturált környezetünkért akcióval, amely természetesen nemcsak az ifjúsági szövetség feladata. Fontos az együttműködés más társadalmi, gazdasági szervezetekkel is.

Kedves elvtársak!

A hulladékok gyűjtésénél fontosabb a közvetlenül felhasználható, másodlagos nyersanyagok hasznosítása. Ahhoz, hogy valamely másodlagos nyersanyagot felhasználjunk, tudnunk kell, hol és mennyi keletkezik belőle. Feladatunk lehetne, hogy megvizsgáljuk az adott gazdasági egységekben keletkező másodlagos nyersanyagok felhasználásának módját házon belül, esetleg házon kívül is.

Igen sokat tehetnek ebben a munkában az FMKT-k és a területeken dolgozó

termelési bizottságok. Nagyon sokszor elhangzik, hogy az FMKT-k nem kapnak feladatokat, nem tudják ellátni funkciójukat. Itt hasznos, konkrét feladat kínálkozik a jó tapasztalatok elterjesztésében, a műszaki megoldások kidolgozásában. Jó lenne ezt a tevékenységet beépíteni az Alkotó ifjúság pályázat rendszerébe. Szükséges a tapasztalatok cseréje, az információk rendszeres áramlása. Ez csak úgy oldható meg, ha egységesen végezzük munkánkat. E tevékenység irányítására és a konkrét feladatok kidolgozására, meghatározására igen alkalmas az Alkotó ifjúság egyesülés.

Kedves lányok és fiúk!

Másik területe a hulladék témának a háztartási hulladék, itt folyik a legnagyobb pazarlás. Azért pazarlás, mert egy szemetes vödörbe kerül az újságpapír, a burgonya héja az üveggel, a műanyaggal, a csomagoló anyagokkal. Ez azt jelenti, hogy nem éri meg szétválogatni a hasznosítható hulladékot. Hiányzik az anyagi ösztönzés, és hiányos a begyűjtő hálózatunk.

Erdemes lenne külön-külön gyűjteni a hasznosítható hulladékokat a háztartásban is, ha ezt onnan rendszeresen elszállítanák. Úgy érzem, nemcsak az átvéve hálózat mennyiségi fejlesztésére van szükség, hanem arra is, hogy az eddiginél többféle hulladékot vegyenek át a telephelyek. Így nem kerülne szemétként a nem betétdíjas üveg, a műanyag és a csomagoló anyagok. Nagy gond, hogy a hulladékok gyűjtői gyakran találják szemben magukat az emberek nem megfelelő szemléletével. Ahhoz, hogy ezen változtatni tudjunk, igen komoly propagandamunkára van szükség. Én a legjobb propagandának a tetteket tartom. Tehát, ha gyorsan fejlődne a gyűjtőrendszer, esetleg telefonos előrendelésre háztól szállítanák el az összegyűjtött hulladékokat, gyorsabban változna az emberek szemlélete is.

Köszönöm a figyelmet.

SZÉKELY JENŐ

Veszprém megye küldötte,
a Bakonyi Bauxitbánya lakatos

Tisztelt szekcióülés!

Kedves fiatalok!

A nagyüzemi területről érkező fiatalok hozzászólásait hallgatva az az érzésem, mintha egy vállalatból jöttünk volna, hiszen a felmerülő gondok csaknem valamennyi helyen azonosak.

A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlésén Vámos Tibor akadémikus a jövőt formáló feladatokkal kapcsolatban elemezte teendőinket. Ennek bevezetőjéből idézve szeretném kezdeni mondandómat: „A múlt és az elkövetkezendő néhez és próbára tevő évekre, és egy utána következő előretörésre a leghatékonyabb felkészülés az új szellemű, tehetséges, megalapozott tudású és bátor mű-

szaki, gazdasági irányító, vezető gárda kiválasztása.”

Az én véleményem szerint nemcsak új szellemű, megalapozott tudású vezetőkre, hanem ugyanilyen beosztottakra, és természetesen szakmunkásokra is szükség van a munkavégzés minden szintjén. Ehhez hadd említsem példának szűkebb területemet, a bauxitbányászatot.

A bányászatról általános felfogás volt, és talán még ma is fellelhető, hogy az nehéz fizikai munka, nem kimondottan zseniket igénylő foglalkozás. Ha volt is ilyen időszak, én már nem ebben nőttem fel. A bauxitbányászatban ma már 100 százalékosan gépesített a rakodás, a szállítás. A lapátot, a csákányt felváltották a különböző technikai berendezések, amelyek bonyolultságát, összetettségét mi sem bizonyítja, mint hogy egy-egy gép üzemeltetését 3—4 fajta energia felhasználásával kombinálva oldották meg. Ehhez persze megfelelően alakítottuk a technológiát és szakítottunk a hagyományos munkaszervezési, irányítási formákkal, amely megmutatkozott a termelési és termelékenységi eredményekben, az élőmunka, valamint anyag- és energiafelhasználásunk tekintetében is. Ez pedig jól képzett, magas szintű felkészültségű szakmunkásokat, termelésirányítókat igényel.

E követelménynek csak akkor tudunk eleget tenni, ha állandóan fejlesztjük tudásunkat, általános és szakmai, politikai műveltségünket, amit elsősorban a fiataloktól lehet és kell is elvárni, hisz ők fogékonyabbak az új iránt. A fiatalok többsége szakképzettségét iskolai oktatásban szerzi, ezért jó lenne, ha a szakmunkástanuló intézetekben, a szakközépiskolákban a tanulóknak olyan általános szakmai ismeretet, műszaki alapképzést kapnának, amely jobban biztosítaná a termelő szférába kerülés után a rendszeres továbbképzés, átképzés lehetőségét. Ma már nem elég befejezni egy iskolát, megtanulni egy szakmát és a gyakorlati tapasztalatok szerzésére bízni azok szintentartását. Nemcsak a közvetlen termelőhelyeken kell elvégezni a rendszeres normakarbantartást, hanem meg kell ezt valósítani a képzés, a továbbképzés minden szintjén. A megváltozott körülményekhez a közvetlen termelőirányítóknak kell először alkalmazkodniuk. Éppen ezért elengedhetetlenül fontos a középszintű vezetők folyamatos képzése, továbbképzése és utánpótlása. Véleményem szerint ez a jelenlegi iskolarendszerben nem megoldott. Ahhoz, hogy egy jó szakmunkás termelésirányítóvá váljon, a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után 3 évet kell, hogy tanuljon az érettségi megszerzéséért, majd újabb kettőt a technikai minősítésért. Mindezt munka mellett, a családalapítás, az otthonteremtés időszakában. Úgy érzem, sok jó középvezetőt veszítettünk el emiatt.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a KISZ-szervezetek ismerjék a vállalatuk, intézményük közép- és hosszútávú gazdasági célkitűzéseit, az ezekhez szükséges szakember igényeket. Ezáltal jelentős mértékben hozzá tudnak járulni sajátos eszközökkel is a jelentkező feladatok megoldásához. Általában egy-egy vállalatnál, intézménynél jelentős a fiatalok aránya.

A KISZ-szervezetek agitációs munkájukkal nagy segítséget tudnak nyújtani a vállalatok képzési terveinek megvalósításához, ha a gazdasági vezetés is partner akar lenni, és nemcsak a jogszabályokban előírt kötelezettséget, mint nyugót egyeztetni a KISZ-szervezettel. Mire gondolok? Ha a vállalat érdekével nem egyező képzésben kíván a fiatal továbbtanulni, főleg ha a KISZ-vezetés javasolja, ne akadályozzák meg. Kérjék a KISZ-szervezet véleményét az elbírálás-

nál. Itt jegyezném meg, hogy az így továbbtanulókat ne csak a tanulmányi idő alatt kísérjék figyelemmel, hanem annak befejezése után is.

A munkások képzéséről, továbbképzéséről jónéhány határozat jelent meg, melynek megvalósítása lassú ütemben halad. Sajnos még kevés azoknak a továbbképző központoknak a száma, amelyeket egy-egy vállalat saját szakember-szükségletének biztosítására, szakmunkásai, technikusai továbbképzésére működtet. Gyakorlatból tudom mit jelent, ha egy ilyen intézmény rendelkezésre áll. Vállalatunknál, a Bakonyi Bauxitbánya Vállalatnál 1979-ben elkészült egy munkástovábbképző központ, ahol 300 munkás, elsősorban fiatal továbbképzését, szakmai képesítést megszerzését segítettük elő. Az előadók fiatal műszakiak, értelmiségiek, akik ugyancsak a vállalat dolgozói, így közvetlenül érzékelik a tenivalókat, a tematika továbbfejlesztésében, hiányosságai kiküszöbölésében segíteni tudnak. Ezzel a módszerrel szinte naprakészen lehet megismertetni a legújabb technológiákat, a műszaki megoldásokat, amelyekkel elősegíthetjük a termelékenység emelését.

Szólni kívánok még az ifjúsági versenymozgalmakról, amelyeknek szerves kapcsolatban kellene lenniük a továbbképzéssel. Véleményem szerint erre a munkára azt kell mondani, hogy ahány üzem, annyiféle a módszer. Ez nem is lenne baj, hiszen a helyi sajátosságoknak megfelelően kell megválasztani azokat a formákat, amelyekkel a KISZ-szervezetek a leghatékonyabban tudják a szakemberek továbbképzését segíteni. Jó színvonalon azonban csak akkor lehet ezt a munkát végezni, ha nem az az elsődleges, hogy hányan vettek részt egy-egy versenyformában, hanem hogy ez mennyire szolgálta az adott gazdasági egység érdekét.

Úgy érzem, gazdasági életünk stratégiájának kidolgozásában lényeges helyet kell kapnia a képzésnek és továbbképzésnek. Aki ma nem tud tanulni a munkától, az holnap nem tud dolgozni a tudatlanságtól.

Köszönöm a figyelmet.

FENYVES ÁGNES

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a Tiszai Vegyi Kombinát gépkezelője

Tisztelt szekcióülés!

A különböző szintű tanácskozásokon, találkozókön, aktívaértekezleteken az elmúlt időszakban megszokott volt, hogy Leninváros képviselői hozzászólásaikban a gazdaságpolitikai munkáról, ezen belül is elsősorban a védnökségekről mondták el véleményüket, hiszen az ifjúsági szövetség VIII. kongresszusa központi védnökséget vállalt Leninváros ipari építése felett. Ebből adódóan az elmúlt időszakban a legfontosabb feladatunkat városunk és a 3 nagyvállalat építésében való részvétel végrehajtása jelentette. E védnökségi munkánkat eredményesen befejeztük, amit a KISZ Központi Bizottsága is elismert, és úgy érzem, a KISZ

X. kongresszusán sem kell szégyenkeznünk az ott végzett védnökségi munka miatt.

Megyénk több városában a nagyberuházásokkal óriási értékű és korszerű berendezéseket hozott létre államunk, nem kis erőfeszítések árán. Ezeket a berendezéseket ma már több helyen számítógépes vezérléssel látták el. Irányításukhoz, működtetésükhöz jól felkészült, magas szakmai és általános képzettségű, munkásfiatalokra van szükség. Véleményünk szerint az igazi munkáskollektívák létrejöttét, kialakulását több tényező befolyásolja. Nem kívánok itt általános, elvont megfogalmazásokat tenni, hiszen a munkássá válás címszó alatt az emberek sokszor bonyolult fogalmat értenek. Úgy érzem, ez inkább kézzelfogható, apró feladatok sokaságából tevődik össze.

Tisztelt küldött-társaim!

A munkássá válás már az iskolában kezdődik, amikor a tanulótól megkövetelik a pontos, precíz tanulmányi munkát, amikor az osztályközösség, a KISZ-alapszervezet megérteti, hogy ez a legfontosabb alapkötelesség. Ha ez sikerült, akkor megtettük az első lépést a munkássá nevelés terén. A másik ilyen lényeges kérdésnek tartjuk a diák találkozását az üzemben, a munkahelyeken a dolgozó munkásokkal. Sajnos, itt nem egyértelműen pozitívak a tapasztalataink. Még ma is sok helyen előfordul, hogy a szakmunkástanulók, a szakközépiskolások csak megtúrt személyek a munkahelyen, ők a reggeli bevásárlók, a takarítók. Természetesen van pozitív példa is. Elsősorban azokon a területeken — csőszerelő, lakatos —, ahol valóban effektív munkát tudnak végezni a fiatalok. Azonban ma még nem ez az általános. Véleményünk szerint a munkahelyeken sokkal gondosabban kell kiválasztani a tanulókkal foglalkozó szakembereket, érdekeltté kell tenni őket a feladat ellátásában, és annak kapcsán számon kérni a tanulók fejlődését.

Kedves fiatalok!

A munkássá válás folyamatában a következő lépcső, amikor a fiatal frissen szerzett szakmunkásbizonyítványával, nagy reményekkel lép be a munkahelyére. Sajnos az utóbbi években, és előreláthatóan az elkövetkezendő időszakban még inkább a belépés sem lesz egyszerű, hiszen nagyon sok, elsősorban szakközépis-kolat végzett fiatal nem tud a szakmájában elhelyezkedni. Vegyünk egy egyszerű alapesetet, amikor valaki az iskola elvégzése után egyből munkahelyet kap az öt beiskolázó vállalattól, saját szakmájában helyezkedik el. Két lehetőséggel találkozhat: az ott dolgozó idősebb szakmunkások zöldfülűnek tekintik, a legrosszabb munkát adják neki; egyből maximális teljesítményt kívánnak tőle, amit tapasztalatlansága miatt nem tud teljesíteni. Természetesen ezek erős példák, de a KISZ Borsod megyei bizottsága által végzett felmérés tanúsította, hogy a fiatalok több mint 80 százaléka a rossz munkahelyi légkör, nem pedig az anyagi helyzet, a kevés fizetés miatt változtatott munkahelyet. Ez a tény arra figyelmeztet bennünket, hogy sokkal többet foglalkozzunk a pályakezdő fiatalokkal.

Végül hadd szóljak néhány szót az elhelyezkedésről. A megyei pályaválasztási tanácsadó intézet által készített felmérések híven tükrözik, hogy az elmúlt

években több területen olyan túlképzés keletkezett, amire a vállalatoknak nem volt igényük. Ez — ismerve a megye, de főleg Leninváros helyzetét — az elkövetkezendő időben még csak súlyosbodni fog, hiszen ma már városunk vállalatai szinte kizárólag szakmunkástanulókra tartanak igényt, azokra, akiket ők iskoláztak be. A gimnáziumban végzett tanulók iránt pedig egyáltalán nincs igény a részükről.

Ez a kérdés kétoldalú. Tisztában vagyunk azzal, hogy a népgazdaság elsőrendű érdeke a termelés hatékonyságának növelése, amely többek között azt is megkívánja, hogy azonos mennyiségű, jobb minőségű terméket kevesebb élőmunka ráfordításával állítsanak elő. Ugyanakkor a felnövekvő munkásnemzedék, a szakmunkásutánpótlás elhelyezése is legalább ilyen fontos politikai feladat. Tudomásul vesszük az objektív helyzetet, de nehezen tudjuk megérteni, hogy az iskolákban miért nem elsősorban a helyi vállalatok igényeinek megfelelő szakirányú képzés folyik. Tudjuk, nem egyedülálló a mi problémánk. De azt is tudjuk, hogy nálunk ezen könnyen lehetne segíteni. Leninvárosban ugyan csak egy szakközépiskola van, ahol például vegyi alapanyaggyártó, lakatos, esztergályos képzés folyik. Ugyanezt a képzést végzi viszont a helyi szakmunkás-képző intézet is. A vállalatok igénye ezekben a szakmákban a lehető legminimálisabb. Kérték a minisztériumot és az iskolát, hogy erőműgépész és vegyigépész szakon képezzék a szakközépiszkolásokat, mert ezek elhelyezését 15—20 éves távlatban is biztosítani tudják. Ez a kérés már két évvel ezelőtt az illetékes szervekhez került, döntés még azóta sincs. Véleményünk — ahogy a Minisztertanács határozata is kimondja —, hogy ezekben a kérdésekben sokkal gyorsabban, rugalmasabban kell kimondni a döntést meghozni.

Köszönöm a figyelmet.

KISS LÁSZLÓ,

a Csepel Vas- és Fémművek pártbizottságának titkára

Tisztelt elvtársnők, elvtársak!

Amikor öt évvel ezelőtt, a IX. kongresszus záróelnökeként felálltam, bizony elszoruló szívvel kerestem a szavakat, mit mondhatnék útravalóként. Ez az érzés, ez a megilletődöttség egy volt alapítótag szájából elhangzott féltés, segítő szándék vagy nevezzzük bárminek, azóta sem változott. Ha igen, csak egy dologban. Az idő rajtam is — bizony mindannyiunkon, akik ott lehettünk a KISZ huszonevvel ezelőtti felejthetetlen tavaszi zászlóbontásán — meglátszik, de csak külsőleg. Nem lettem fiatalabb, de tudom, hogy a fiatalságot, s vele együtt a tetterőt, az új iránti fogékonyságot, a lelkesedést nem az évek száma határozza meg. Nekünk, kommunistáknak, kötelességünk, hogy minden szempontból fiatalok maradjunk. Mert a jelen formálásán keresztül felelősek vagyunk a jövőért is. S a jövő a mindenkori fiatalságé. A mi eddigi harcunk, szocialista hazaszeretetünk, országépítő fáradozásunk, hitünk, elkötelezettségünk, harci tapasztalatunk az utánunk jövő nemzedék munkájában fogalmazódik meg újból és valósul meg

minden minőségben. Fiatalságotok, tudásotok, tenniakarásotok, politikai elkötelezettségetek az alap, amelyre majd a kommunista Magyarország felépülhet. Mondom ezt ma, amikor még csak a fejlett szocializmust építjük és higgyétek el, hogy ez nem könnyű, amikor a mindennapi munkátok során nemcsak jogos türelmetlenséggel, hanem közömbösséggel, önzéssel és kishitúséggel is találkoztok.

Mindezt végiggondolva ma sem tudok mást és többet mondani, mint öt évvel ezelőtt, amikor is így fogalmaztam: Feladatunk, hogy a hűség a néphez, hűség a párthoz jelszó ne csak szavainkban tükröződjék. Fejezze ki mindennapi magatartásunk, legyen jelen önzetlen tetteinkben, hassa át felelősségteljes helytállásunkat, tükröződjék szerény magatartásunkban. De kötelez arra is, hogy elhatározott terveinket, a párttól kapott feladatainkat legjobb tudásunk szerint, szocialista társadalmunk jövőjét építve hajtsuk végre. És így hajtottuk végre mindenhol, minden esetben? Fel lehet tenni a kérdést. Kérdezhetném most öt év után is. A tisztesség mégis azt kívánja, hogy mint csepeli pártmunkás, elsősorban saját munkánkról, eredményeinkről és gondjainkról szóljak. Nem mintha nem lenne véleményem a mozgalom egyes kérdéseiről, és nem irritálna néhány dolog. Az a meggyőződés, hogy mi akkor tudunk segíteni a KISZ-nek, ha saját gondjainkat, nehézségeinket a párt és a kormány célkitűzéseinek megfelelően megoldjuk.

A KISZ Csepel Vas- és Fémművek szervezete jelentős politikai tényező gyárunkban. A fiatalok nemcsak végrehajtói, alkotói is a politikai, gazdasági munkának, a közéleti tevékenységnek. Pártbizottságunknak az az elve, hogy a gyárban dolgozó pártszervezeteinknek biztosítaniuk kell a KISZ-munka feltételeit. Azt valljuk, hogy a fiatalokkal való törődés egyben a párt jövőjét, célkitűzéseit és feladatainak végrehajtását is jelenti. Így dolgozunk a párt ifjúságpolitikai határozatának helyi végrehajtásán. Fejlesztjük és állandóan erősítjük a KISZ pártirányítását. Ez az elv és gyakorlat nem csorbította és a jövőben sem fogja csorbítani az ifjúsági szervezet önállóságát. Hagyjuk a fiatalokat dolgozni és felnőni a feladatokhoz úgy, hogy mi társak vagyunk a munkában, a közéletben és minden területen.

Jelentem a szekcióülésnek, és rajta keresztül a kongresszusnak, hogy nálunk, a Csepel Vas- és Fémművekben, a KISZ-szervezet kommunista jellegének erősödése folyamatos, a párttagságunk utánpótlásának egyik legfontosabb bázisa. Gyárunkban 3600 KISZ-tag van és ebből közel ezer párttag. Az elmúlt öt év alatt felvett párttagok 50,4 százaléka fiatal volt. A felvételek 54,4 százalékában a KISZ volt az egyik ajánló. Mindez bizonyítja, hogy a KISZ-szervezet párttagnevelő és párttagajánló tevékenységét az elmúlt évek céltudatos, tartalmas és tervszerű munkája jellemezte.

Kedves elvtársak!

Nyilván azt gondoljátok — hallva ezeket az eredményeket —, hogy a tagfelvétellel ünnepi pillanat, az élet pedig hétköznapokból is áll. Igazatok van. És éppen ezt igazolja, hogy a IX. kongresszus óta jelentős változásokon ment keresztül gyárunk KISZ-szervezete is. Nem a formai változásokra gondolok, hanem arra, amit tetteik alapján az éves tervek sikereiért vállaltak a mi fiataljaink. Munká-

jukkal hozzájárultak ahhoz, hogy az V. ötéves tervet sikeresen teljesítettük. Ezek az eredmények jól mutatják, hogy a Csepel Művekben dolgozó fiatalok aktív és tényleges résztvevői az új értékek létrehozásának. Nélkülük nem tudtuk volna megoldani a termékszerkezet korszerűsítését, az anyag- és energiagazdálkodás színvonalának emelését, a gyár- és gyártmányfejlesztést. Jelen vannak mindenütt mint védnökséget vállalók vagy mint egy-egy ifjúsági szocialista brigád tagjai, vagy valamelyik egyéni ifjúsági versenyforma résztvevői. Évek óta szép sikerek születnek a fiatal szakmunkások, mérnökök és közgazdászok versenyein. Ez az ifjúsági versenyforma valamikor tőlünk indult el, és lett országos mozgalom. Ennek örülünk. De az igazi öröm mégis az számunkra, amikor az itt feltűnt fiatalokban rejlő értékekre, képességekre a közvetlen környezet is felfigyel. KISZ-szervezetünk fontos feladata a kommunista szombatok szervezése is. Ennek az eredménye megmutatkozik abban, hogy a Csepel Művek évente saját erőből 200—250 lakást épít, melynek több mint 60 százalékát a fiatalok kapják. Örömmel szólhatok arról is, hogy fiataljainknak nincsenek gyermekelhelyezési gondjaik, mert minden óvodai és bölcsődei igényt ki tudunk elégíteni. Tovább sorolhatnánk az elért vívmányainkat, amelyeket a KISZ-szervezettel együtt hoztunk létre.

Eltársak!

Fiataljaink élet- és munkakörülményeit, beilleszkedésüket, jövőjük alakulását megkülönböztetett figyelemmel kísérjük, mint ahogy erről már szóltam. Mindezek ellenére létszámuk jelentősen csökken, és ez a folyamat tovább erősödik. Egyre nagyobb gondot jelent a szakmunkás-utánpótlás. Szinte mind a 70 szakma, amely gyárvárosunkban előfordul, létszámihiánnyal küzd, és vannak olyan szakmák, ahol nem lehet fiatallal találkozni. Számos kedvezményt biztosítunk részükre, mégis tapasztalható, hogy lemondva szakmájukról, hosszú távú érdekeiket feladják a bizonytalanabb jövőt jelentő, a gyorsabban megvalósítható anyagi előny érvényesítése miatt.

Kedves elvtársak!

Sokszor mondjuk, talán a kelleténél is többször, hogy nehezebbé váltak a munka feltételei, hogy számunkra kedvezőtlenül változtak a külső körülmények. Ezek igaz megállapítások, de számomra úgy tűnik, túldramatizáljuk nehézségeinket, és a sok sírás miatt keveset beszélünk eredményeinkről. Nem érvelünk megfelelően igazságaink mellett, pedig politikai szándékaink, emberi tartásunk világos, áttekinthető érveket biztosítanak. Ezeket felhasználva kell nyílt, őszinte, alkotó légkört biztosító módon növelni a KISZ-szervezetek tömegbefolyását.

Néhány évvel ezelőtt még úton-útfélen azt hallottam a fiataloktól, hogy könnyű volt nektek — mondták még nekem is, mert olyan helyzetben végeztetek KISZ-munkát, amikor az forradalmi tett volt. Minden korban megvan arra a lehetőség, hogy a fiatalok bizonyítsák tettekézségüket, bátorságukat, helyállásukat. Most úgy alakulnak a körülményeink, hogy ezeket a tulajdonságokat nem emlegetni, hanem bizonyítani kell. Megítélesem szerint ma az a

forradalmi feladat, hogy a KISZ-szervezetek is minden eszközzel mozgósítsák a fiatalokat politikai, gazdasági céljaink megvalósítására. De nemcsak a munkásifjúság KISZ-szervezeteinél, hanem minden KISZ-szervezetnél, mert ez a legnagyobb feladatunk a fejlett szocialista társadalom építése során. Ki cáfolhatná, hogy a napi becsületes munka elvégzése, a tanulás, a példamutatás, az aktív közéletiség kisebb forradalmi tett, mint annak idején a Hanság lecsapolása, vagy az első kommunista műszak megszervezése.

A ma forradalmisága megköveteli tőlünk a hatékonyabb munkát, az áldozatvállalást és esetenként a lemondást is. Sok tekintetben szakítani kell a régi gondolkodásmóddal, bátrabban kell vállalnunk az újat, jobban összhangba kell hozni a ráfordított munkát az eredményekkel. Az ifjúság érdekvédelmét a munkában és a munkával összhangban kell képviselnünk és érvényre juttatnunk. A KISZ mozgalmait, akcióit jobban az élethez kell igazítani. Erre most úgy tűnik, minden adottság megvan. Meggyőződésem, hogy ezt a fajta gondolkodást kell támogatni és segíteni minden pártszervezetnek és az újonnan megválasztott központi bizottságnak is.

Kedves elvtársak!

A kommunista ifjúsági szövetség feladatainak megfelelően pontosan reagál életünk változó körülményeire. Ebből következően önmagunkat és munkánkat is állandóan változtatni és fejleszteni kell. Egy dolog azonban nem változhat, s ez a szívvel, érzellemmel végzett mozgalmi munka. Hogy ne legyen teher, formális, hivatalból vállalt kötelesség a KISZ-munka, hanem természetes velejárója legyen életünknek. Ha most, öt év után az a szerencse ért, hogy üzenetet adhatok át, az ma is csak az lehet, hogy legyetek méltók ezután is a kommunista ifjúsági mozgalom múltjához, eszméihez. Az a meggyőződésem, hogy a munkásifjúság ezt meg is teszi. Szolgáljuk a pártot és a népet. Ehhez kívánok minden jelenlevőnek sok sikert, jó egészséget.

Köszönöm a figyelmet.

ZELENÁK SÁNDOR,
a Magyar Néphadsereg küldötte,
főtörzsrőmester

Tisztelt szekcioulés!

Tisztelettel és szeretettel adom át a Magyar Néphadseregben dolgozó közel 60 ezer építő katona üdvözlését. Ma már nem szokatlan látvány az ifjúmunkások soraiban az építkezéseken, a nagyberuházásokon, a vasútépítésen a hétköznapi munkaruhák között az egyenruhában dolgozó fiatal. De miért is lenne szokatlan az a fiatal, aki épít és ugyanakkor napi kötelessége a haza védelme?

Ezen a megtisztelő fórumon annak a több ezer építő katonának a munkájáról, sikereiről, örömeiről és gondjairól szólok, akik jelenleg is becsülettel helytállnak a munkahelyen és a szolgálatban. Mit jelent számunkra az „Építem,

védem" szimbolikus jelszó? Úgy érzem, hogy nem kell különösen magyaráznom a nemzetközi helyzet bonyolultságát, a békepolitikánkat, jövőnket veszélyeztető imperialista törekvéseket. Amilyen örömet jelent a tervezőmérnöknek, a kivitelezőnek, a kőművesnek, az ácsnak, a festőnek, hogy elképzelése, alkotása valóra vált, éppen olyan fontosnak érzi alkotása megőrzését és megvédését is. Mi, építő katonák egy óvoda, bölcsőde, iskola átadása után, amikor a gyerekek a nyakunkba ugranak, jelvényt kérnek, kifejezik örömlüket, arra is gondolunk, hogy ennek az őszinte gyermeki örömmel és szép létesítménynek a megvédése hazafias kötelességünk. E gondolat ma már néphadseregünkben hagyományossá vált, eredményeként az elmúlt években hadseregünkön belül is saját építés-kivitelezést végző alakulatokat hoztak létre. Építünk mi katonai objektumokat, korszerű otthont adó laktanyát, sportcsarnokokat, úszodát, irodákat, lakást, művelődési központokat. Ebben a felelősségteljes munkában ifjúsági szövetségünk betölti hivatását.

Régi barátaimmal beszélgetve sokszor elhangzik, hogy könnyű nektek, parancsra végzitek a mozgalmi munkát. Ez nem így van. Parancsra lehet sok mindent csinálni, de mozgalmi munkát nem.

Eltársak!

Nem a munkásfiatokkal van a probléma, mert ők — ha a hadseregben ésszerű, kézzelfogható feladatot kapnak — munkájukat elvégzik. Az alapkiképzés időszakában azt tartjuk fontosnak, hogy fiataljaink megismerjék egymás munkáját, családi helyzetét, az országnak azt a tájegységét, amely a másik számára talán ismeretlen, ezáltal közelebb kerülnek egymáshoz, kialakulnak a kis közösségek, amelyek megkönnyítik a katonaeletet.

Örömmel mondhatom, hogy a hadseregben és nálunk, az építő katonáknál, a KISZ kivívta tekintélyét, parancsnokaink számítanak ránk, kikérik véleményünket, figyelembe veszik javaslatainkat, s a lehetőségek arányában messzeemenően biztosítják a mozgalmi munka feltételeit. De parancsnokaink azt mondják, hogy jöjjön a KISZ, kezdemenyessen! És mi megyünk, kezdeményezünk.

Szerteágazó tevékenységünk legfontosabb feladatának tekintjük a dolgozó fiatalok politikai világmépeinek kialakítását, formálását, a munkaerkölc fejlesztését, az általános és szakmai műveltség bővítését, a mindennapi gondjaik megoldásában való aktív részvételt.

Kedves elvtársak!

Egyik legnagyobb gondunk a hozzánk érkező fiatalok heterogén összetétele életkorban, műveltségben, igényszímvonalban. Kiemelt feladatnak tekintjük a mozgalmi munka eszközeinek felhasználásával ösztönözni a fiatalokat a befejezetlen általános iskolai tanulmányok folytatására, sikeres befejezésére. Közel ötezer fiatal általános iskolai tanulmányainak folytatásával, befejezésével foglalkozunk, és ebben az évben 137 fiatal fejezi be tanulmányait. Foglalkozásunk abban nyilvánul meg, hogy füzetet, vonalzó, könyvet veszünk részükre, busszal visszük őket az iskolába, de még így is van lemorzsolódás.

Kellemes gondunk a fiatalok szakmaszerzési igényeinek a kielégítése a had-

seregben. Erre a lehetőségeink biztosítottak, egyre több fiatal szerez nálunk szakmát, tehát mi is hozzájárulhatunk a szakmai műveltség országos gyarapításához.

Napi gondjaink közé tartozik a szabadidő kialakítása, eltöltése. Fiataljaink egy részénél igény van műveltségének bővítésére, de kritikusan kell szólnunk arról a nagy számú rétegről, ahol az igénytelenség a jellemző. Életmódjukban a korábbi szokásaikból, környezetükből hozott negatív magatartás dominál. Ezek közül a legnagyobb gondot okozza a túlzott alkoholfogyasztás, a szabados szórakozási formák és magatartások visszaszorítása.

Érdemes elgondolkodni azon, hogy ha egy fiatal két héttel a bevonulás előtt farmernadrágban, pulóverben részegen fetreng az utcán, észre sem vesszük, elmegyünk mellette. Ha ugyanez a fiatal katonaruhát visel, megvetjük. De honnan vonulnak be ezek a fiatalok? A KISZ-szervezetek, a fiatalok segítségére ezen a téren is nagy szükség van. Adjunk programokat a kimenőre, eltávozásra hazatérő katona fiataloknak, hogy ne a kocsmában töltsék el szabadidejüket.

Kedves elvtársak!

Mi is érezzük és fontosnak tartjuk, hogy az utóbbi időben az üzemi, munkahelyi demokrácia iskoláját egyre több fiatal járta végig. Nálunk is tért hódított a szocialista brigádmozgalom és munkaverseny, kialakultak a munkahelyi demokrácia fórumai. Építészvezetőink, technikusaink figyelembe veszik a fiatalok véleményét. E munkában fontos szerepet tölt be a Fiatal mérnökök, közgazdászok tanácsa. Az utóbbi években sokat fejlődött a parancsnokainkkal közösen végzett érdekvédelmi tevékenységünk is. Kiemelt feladatként kezeljük a családosok fórumának havonkénti megtartását, az ott felmerült gondok, problémák mielőbbi orvoslását.

Kedves barátaim!

A mozgalmi élet ezernyi szála köt össze veletek, mégis időnként úgy érezzük, hogy a távolság a meglevőnél nagyobbra nő. Jelenleg a gazdasági vezetéssel jobbak a kapcsolataink, mint a munkásfiatalokkal. Lehet, hogy ebben mi is hibásak vagyunk. Az a véleményem, ha közösen akarjuk ezt a távolságot csökkenteni, nagyobb eredményeket fogunk elérni.

Kedves elvtársak!

Nekünk, küldötteknek az a megtisztelő kötelességünk, hogy itt a kongresszuson olyan határozatokat munkáljunk ki közös erővel, amelyek megfelelnek a magyar ifjúság minden rétegének, határozott, értelmes, kézzelfogható célt állítanak elénk. Ehhez kívánok a szekcióülésnek, a kongresszuson részt vevő minden küldött-társamnak sok sikert, erőt, egészséget.

Köszönöm a figyelmet.

KÖRMÖCZI ZSUZSANNA,
az NDK-ban dolgozó magyar fiatalok küldötte

Tisztelt küldött-társaim!

Jelenleg az NDK-ban 4 ezer ifjúmunkás dolgozik, ebből 2200 a kommunista ifjúsági szövetség tagja. Tudjuk, hogy a munkában és a mozgalmi életben elért eredményeink csak akkor értékesek igazán, ha azokat alkotó alkalmazásra másoknak is átadjuk.

Nálunk is lezajlottak a kongresszusi levéllel kapcsolatos beszélgetések és viták, amelyek három fő téma köré csoportosultak. Az egyik a létfeltételek, s ezen belül főleg a lakásgondok témaköre. A következő, a társadalmi gyakorlatban meglévő romboló hatásokat, például a protekcionizmust kritizálta. A harmadik a kommunista ifjúsági szövetség cselekvőképességével és hatékonyságával foglalkozott. Számunkra ez azért is jelentős, mert kisebb-nagyobb létszámú lakóotthonokban élünk. Itthon a munkásszállásokon találunk hasonló viszonyokat azzal a különbséggel, hogy ott az idegen környezet miatt még jobban egymásra vagyunk utalva. Ez teremti meg a nagyobb lehetőségét és szükségességét a közösségek kialakításának.

Fiatalokról lévén szó, nálunk természetes, hogy az egyik szervező erő a KISZ. Azoknál a vállalatoknál, ahol az alapkötelezettséget következetesen számonkérjük, jelentősen megkönnyítik a szervezők és az aktivisták munkáját is. Ott nem az a fő gond, hogy a vezető bemegy-e időben dolgozni, hanem sokkal inkább az, hogy a valódi érdekek és értékek mielőbb felismerésre kerüljenek. Ez persze nem megy egyszerűen. Mi szükséges ehhez? Elsősorban néhány ember, akik felismerték a változás szükségességét, és megfogalmazódott bennük a helyes út iránya. Azonban mindez semmit sem ér, ha nem tükröződik benne a többiekkel való együttérzés szándéka. Ha mindezt megteremtettük, kezdődhet az igazi munka. Általános tapasztalat, hogy kezdetben a látványosabb programok a döntőek. Naivitás lenne azt hinni, hogy nem dolgoznak ellenünk más erők. Nem ritka tapasztalatunk az italozás. Tudjuk, hogy az alkohol feloldja a gátlásokat. Tehát nyíltabb, őszintébb beszélgetések, véleménycserek alakulhatnak ki. De egyáltalán nem mindegy, hogy ezek milyen végeredménnyel zárulnak. A látványosnak nevezett rendezvényektől nem kell megijedni. A nagy dolgok szinte mindig egyszerű módon jutnak érvényre. Így volt ez nálunk is. Elég volt csupán annyi, hogy valaki egy hosszú fülű nyuszt tudott rajzolni, és megszületett az ötlet: rendezzünk nyúlnapot. Ebbe sokminden belefért — akadályverseny, különböző vetélkedők, esti disco stb. Végül a nagy érdeklődés hagyományt teremtett. E rendezvények alatt remek alkalom kínálkozott a csevegésre és a felszínesebb ismerkedésre. De ezek csak közbeeső állomásai a tartalmasabb kapcsolatok kialakításának. Nálunk nélkülözhetetlen egymás megismerése. Tudnunk kell a másik legfontosabb gondjairól, igényeiről, céljairól. Programunkat csak így alakíthatjuk pozitív irányba. A közösségi érdekekben tükröződnie kell az egyéni érdekeknek is.

Kedves elvtársak!

Általában, ha valaki meghallja, hogy szerelővállalatok, szakemberek külföldön, azonnal az jut az eszébe, hogy kiküldetés, magasabb kereseti lehetőség, a külföld varázsa. Arra már ritkábban gondolnak, hogy ezt a magasabb keresetet nagyon kemény, precíz munkával lehet elérni. Úgy érezzük, nem lehet közömbös számunkra, hogy az NDK-ban dolgozó KISZ-esek mit tudnak tenni annak érdekében, hogy az egyre nagyobb számban külföldre érkező fiatal szakemberekre a munkahelyen, a lakóotthonokban jó körülmények várjanak. Tudjuk-e érdekeiket egyeztetni, ha kell, védeni, hogy az idő múlásával ne hitevesztetten állapítsák meg, hogy szervezetünk megalkuvó, formális, megfáradt.

Hol kellett kezdenünk, mit tartottunk fő kérdésnek, megtartottuk-e elképzeléseinket? A szerelővállalati fiatalok körében munkánk kezdetekor a legnagyobb figyelmet három probléma megoldására fordítottuk: elérni azt, hogy a gazdasági vezetés elismerje a csapatmunka, az együttműködés jelentőségét; összefogni, összetartani a fiatalokat, megértetni velük, hogy mit jelent, ha valaki közösségben él; végül biztosítani a szabadságát.

A gazdasági vezetés és a KISZ kapcsolatának javítását azért tartjuk nagyon fontosnak, mert hozzáállásuk meghatározó egy-egy munkahely életében, az életkörülmények alakulásában is. Külföldön különösen fontos ez, hiszen a munkát tényleges teljesítményben mérik, és nem mindegy, hogy a feladatok teljesítése esetén mit kap a fiatal cserébe a gazdasági és a KISZ-vezetéstől. Kap-e észrevételeire érdemi választ, emberi bánásmódot, tartalmas közösségben helyet?

Közös céljaink adottak, ismerésük követelmény. Sikereink és kudarcaink arra tanítanak bennünket, hogy érdemes ezt a munkát folytatni. Hiszen közös boldogulásunk, együttműködésünk érdekében nagyon fontos, hogy közösen határozzuk meg a célokat, és ezeket a többi KISZ-tag is elfogadja.

Köszönöm a figyelmet.

STRESÓ LÁSZLÓ

Heves megye küldötte,

a Gagarin Hőerőmű KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Országos gondunk a gazdaságosság javítása, a termelékenység növelése, a jobb minőségre való törekvés. KISZ-szervezeteinknek többet kell követelniük, magasabbra kell helyezniük a mércét a tagsággal szemben. A legfontosabb, hogy fokozzuk a fiatalok belső igényességét az elvégzett munka iránt. Járuljunk hozzá a szocialista brigádmozgalom fejlődéséhez. A védnökségek — amelyek bebonyolították életképességüket, még több tartalommal telítődjenek.

Kedves elvtársak!

A Gagarin Hőerőműben az V. ötéves terv teljesítése során 13 százalékkal nőtt a termelés, jelentősen javult a munka termelékenysége. Így vállalatunk ma már az európai összehasonlításban is állja a versenyt. Éppen ezért elgondolkodtató, hogy az ország legolcsóbban villamosenergiát fejlesztő erőművének létszám-gondjai vannak, mindennapos harcot kell vívunk az emberek megtartásáért. Ahhoz, hogy a VI. ötéves terv céljait valóra váltsuk, helyére kell tenni az érdekeltégi viszonyokat. A KISZ mozgalmi munkájának továbbfejlesztése érdekében három fő dolog szem előtt tartását javaslom: a gazdasági munkát, a politikai munkát és az érdekképviselést. A kongresszusi dokumentumokat jónak tartom, a magam részéről elfogadom és elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

DR. SZABÓ JÁNOS,

az Építési- és Városfejlesztési Minisztérium államtitkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársnők és elvtársak!

Engedjek meg, hogy az itt elhangzottak megvalósításához sok sikert kívánjak azoknak az ágazatoknak a nevében, amelyeket képviselek. Ez a meghívás is kifejezésre juttatja az építésügy, a városfejlesztés, az építőanyagipar, a kommunális szolgáltatás fontosságát.

Minden tizenkettedik munkás az építőipar, az építőanyagipar területén dolgozik. Ez nagy létszám, így természetesen nagy a teljesítmény is. Azonban ennél is jelentősebb az a hatás, amelyet az építés, a városfejlesztés az ország életére, az életmódra gyakorol. Ebből következően nagy a felelősség is, hiszen az életkörülmény alakítása, a rendelkezésünkre álló eszközök okos kihasználása döntően azoktól függ, akik ezen a területen dolgoznak, és akik ezt a munkát irányítják.

Az építők munkája, az építésügy feladatainak jó vagy rossz teljesítése nem ok nélkül áll a társadalmi érdeklődés homlokterében. El kell viselnünk mindazt a kritikát, amelyet a társadalom — megalapozott vagy esetenként megalapozatlan — elégedetlensége felénk irányít, hiszen csak mindenkori lehetőségeinknek megfelelően tudjuk a feladatokat megoldani. Minden olyan program, amely ebben az országban akár az egészségügynél, akár a lakásellátásnál, akár az életszínvonal más befolyásoló tényezőinél fogalmazódik meg, összefügg az építési tevékenységgel. Nincs olyan fiatal barátom ebben a teremben, akinek ne volna valamilyen igénye vagy tennivalója ezzel kapcsolatban.

Ugyanakkor azt is el kell mondanom, hogy ez a terület, amelyet itt képviselek, nem nélkülözheti az ország egészének a részvételét. Nincs olyan ágazat, olyan terület az iparban, a mezőgazdaságban, vagy ahogyan Zelenák elvtárs

mondta, a honvédelemben, amely ne segítené az építés munkáját vagy azzal, hogy jó vagy kevésbé jó anyagokat, szerelvényeket és egyebet ad számunkra, vagy azzal, hogy szállítja azokat az anyagokat, berendezéseket, amelyekkel építenünk kell az országot. Mi nem csak azt a kötelezettséget vállaljuk, hogy az élet minőségét a községek, a városok építésével, az életmód feltételrendszerének megteremtésével befolyásoljuk, hanem azt a felelősséget is vállalni akarjuk, hogy az ország ne csak jól, hanem szépen is épüljön.

Kedves elvtársak!

Munkánk alakulásában döntő tényező, hogy igazodni tudjon a változó feladatokhoz. Ahogy Stresó elvtárs már hivatkozott Kádár elvtárs felszólalásának egyik megállapítására: nehezebb körülmények között, körültekintőbben kell gondolkodnunk, dolgoznunk, és munkánkat megszerveznünk.

Vajon kiállná-e a próbát valamiféle világméretűen az, amit az iparban vagy az építőiparban csinálunk? Sok a tartalékunk, amelyet feltárhathatunk, s amely tartalékok feltáratlansága mellett senkinek sem szabad közönyösen elmennie. Budapesten a lakásépítést szolgáló építési kapacitásnak csak 75 százalékát hasznosítjuk. A fennmaradó 25 százalékot minden további állóeszközbővítés nélkül a lakásépítés szolgálatába lehetne állítani, csak kezdeményezőbbnek és bátrabbnak kellene lenni. Nem szabad elfogadni azt a tévhitet, hogy a házigyári lakásépítéssel csak monoton, egyhangú épületek tömeget lehet létrehozni.

A vállalatoknál a fiatalok élen járnak az új gondolatok alakításában. Bebizonyítják, hogy családi házat is lehet építeni korszerű technológiával, és a négyzetméterárat le lehet csökkenteni olyan szintre, hogy ez bizonyul a legolcsóbb lakásépítési formának. Ezt a 4 ezer lakást évi kapacitásban Budapesten is fel kellene építeni.

Kedves elvtársak!

Abban a szerencsés helyzetben vagyok — ha az ember a korának ezt az oldalát nézi —, hogy a szakmámat már öt évvel a felszabadulás előtt kezdtem, és azóta is az építés valamilyen területén dolgozom. Részt vehettem a felszabadulást közvetlen követő, a helyreállítás sok gondot jelentő munkájában, s büszkén mondhatom, hogy részt vehettem az elmúlt húsz esztendő nagyszerű fejlődésében is. Óriási változások történtek az építőipar területén. Az iparosítás ma már elkerülhetetlen tényezője az építés továbbfejlesztésének. Ez azért is döntő fontosságú, mert néhány évvel ezelőtt hazánk gazdasági fejlődése intenzív szakaszba lépett. Ennek következtében az életszínvonal növekedése előtérbe hozza az úgynevezett terciér-szektor munkaerőellátási gondjait. Ebben az utolsó néhány esztendőben az ipar és az építőipar munkáslétszámának aránya már nem nő, hanem fokozatosan csökken. Csökkenő létszám mellett nagyobb feladatokat ellátni, fokozottan részt venni a gazdasági helyzet egyensúlyának megteremtésében a régi felfogással nem lehet. Új felfogás, új gondolatok szükségesek.

A párt központi bizottsága 1978-as határozatában egyöntetű, egységes álláspontban jelölte meg iparunk számára azt, hogy továbblépni csak az egész

összefüggésrendszer szemléletével lehet. Én hiszem és vallom, hogy ez szolgálja leginkább a továbbfejlődés útját.

Kedves elvtársak!

A kongresszus határozati javaslatának IV. fejezete az ifjúság gondjaival, igényeivel foglalkozik, s ez bennünket érintő feladatokat is tartalmaz. Jól van megfogalmazva, helyes célokat rögzít, egyetértünk vele. Együtt akarjuk megvalósítani, hogy a lakásépítés és a lakásellátás minél előbb jól megoldott feladattá váljék. Nincs olyan elképzelés, amely ne igényelné a lakásépítés gyorsítására annak gondos elemzését, és azt, hogy a ráfordítások csökkentésével, mérséklésével melyik utat, módot kell választani. Mai lakásállományunk nagyobb igény kielégítésére is alkalmas lenne: a lakáscserék, a lépcsőzetesség kialakítása sokkal gyorsabban, sokkal több gondot, bajt, családi problémát oldhatna meg, mint ahogyan ezt a mai eredmények alapján hisszük.

A technikai fejlődés óriási az építőiparban, és igen jelentős az az előrelépés is, amely az építők szakmai fejlődésében következett be. Ma talán az építőipar a legfiatalabb szakma, hiszen dolgozóinak 45 százaléka 30 éven aluli. Óriási a változás az összetételben. A 75 százalékot kitevő munkásrétegen belül 11 százalékra csökkent a segédmunkások száma, 40 százalék a szakmunkások aránya, és a többi a betanított munkás, akik nagyértékű gépek és berendezések mellett dolgoznak. Igaz az, hogy az ÉVM területén dolgozó 124 ezer fiatalból csaknem 11 ezer nem végezte el az általános iskolát, és az is igaz, hogy ezek állandó utánpótlása mintegy átképző feladatot is ad az építőiparnak, hiszen mi a munkásszállásokon, munkásotthonokban állandóan képezzük fiataljainkat. Határozott programunk, hogy minél többen végezzék el az általános iskolát, és váljanak szakmunkássá még akkor is, ha tudjuk, hogy az iskola elvégzése után előbb-utóbb elhagynak bennünket.

Kedves elvtársak!

Egyetértek azokkal, akik az Alkotó ifjúság pályázatok rendszerében bekövetkezett minőségi változást sürgetik. Azt is helyeslem, hogy fejlődő világunkban számítani kell a Fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsának fokozódó szerepére. S végül azok véleményét is támogatom, akik azt vallják, hogy a mai fiatalság nem rosszabb, mint a miénk volt. A forradalmi tettek, magatartásra ma is lehetőség van. Forradalmi tett fellépni a pazarlás, a csúszópénzek ellen, és követelni egyes bérezések rendezését, ami tulajdonképpen megszüntetheti ezeket az anomáliákat. Bátran fel kell lépni a protekcionizmus mindenféle megnyilvánulása ellen.

Kedves elvtársak!

Hadd fejezzem be hozzászólásomat az itt elhangzottak üdvözlése mellett azzal a kívánsággal, hogy mindaz, amiről beszélünk, és amin vitatkozunk, sikeresen hatoljon be a KISZ-aktivisták táborába, s rajtuk keresztül az egész magyar ifjúság gondolatvilágába.

Köszönöm a figyelmet.

HERCZIG FERENC

Tolna megye küldötte,

a szekszárdi városi KISZ-bizottság titkára

Tisztelt küldött-társaim!

Az a javaslatom, hogy hozzuk be ide a terembe egy kicsit a gyakorlatot. Tétélezzük fel, hogy ismeretlen ismerősünk egy kisüzem géplakatos, mondjuk becsületesen elvégzi a napi munkáját, és az elvégzett munka mellett, ha szépen megkérjük, okos szóval érvelünk, szívesen, önként vállal társadalmi munkát. Nem egyszer részt vett már kommunista műszakban is. Figyeli az öregeket, szívesen ellesi a szakma csínját-bínját, gondolkodik azon is, hogy egyszer még tovább kellene tanulni, de úgy érzi fiatal, ráér még. Viselkedése, magatartása, érdeklődése nem tér el a társaiétól, tv-t néz, moziba jár, néha elolvas egy jó könyvet. Szívesen vitatkozik, miközben felhajtanak egy-egy pohár sört vagy üdítőt. Van érve, véleménye, és el is mondja azokat. Lányokkal jár, focimeccset néz stb.

Úgy érzem azonban, a KISZ-nek ehhez nem sok köze van, de ő történetesen KISZ-tag is. Mondjuk már öt éve. Nem vezetőségi tag, nem titkár, nem kapott kitüntetést. A taggyűlésen nem kérdezték meg egyszer sem, hogy akar-e KISZ-tag maradni vagy sem. Nem kérdőjelezte meg a jogosítványát az a taggyűlés, amelyből ötöt tartanak egy évben, mert nyáron nem szokták összehívni. Nem kérdőjelezte meg az a taggyűlés, amelyre háromszor ment el, kettőt kihagyott, mert minek? Részt vett a politikai képzésen is, mondjuk négyen, hallott a havannai VIT-ről, a KGST-ről, a fiatalkori bűnözésről, sőt vitatkozott is a szocialista életmód kérdéseiről. Vitatkozott, mert tudta, van ilyen, hogy harácsolás, kiskapu stb. csak nem értette, hogy miért van, és miért nem lépünk fel határozottabban ellene. Szeret dolgozni, sportolni, így hát sohasem hagyott ki egyetlen alkalmat sem, amikor valahova elmehetett a KISZ-szel. Többek között jártak kirándulni is, elmentek a vállalat hétvégi üdülőjébe, befestették a kerítést, utána úsztak, főztek egy jó csülök-pörköltet, ittak néhány pohár bort és jót énekeltek. És azt is meg kell mondani, ezek tartoztak legkedvesebb élményei közé. Mert úgy érezte, hogy először fogadta be a közösség. Csinált még mást is. Volt május 1-én a felvonuláson, kivasaltatta a mamájával a zászlókat, november 7-én vetélkedett. El tudta mondani hibátlanul a magyar—angol teljes összeállítását, így második helyezett lett, és talán még ma is őrizi a vetélkedőn nyert oklevelét.

Én azt hiszem, hogy ezt az ismeretlen ismerősünket átlag KISZ-tagnak tekinthetjük.

Hallott ugyan valamit, de nem érintette közvetlenül az Alkotó ifjúság pályázat, a radar. Nem tudja, van-e szervezetének érdekvédelmi felelőse és ha igen, mit csinál. Azt sem tudja, hogy a klubban, ahol a barátaival szórakoznak, a berendezést az Állami Ifjúsági Bizottság támogatásával vásárolták. Tavaly kihagyott egy taggyűlést, pontosan a választót, így hát nem választott. Az idén nem olvasta a KISZ Központi Bizottságának kongresszusi levelét, soha el nem olvasta a szervezeti szabályzatot. Én mégis úgy érzem, hogy itt van közöttünk,

teljesen jogosan. Jogosan, mert ő a derékhad, belőle lesz a jövő utánpótlása. És ez már nem csak gyakorlati kérdés. A jövő égető feladatai közé tartozik.

Engedjétek meg, hogy idézzek az áprilisi határozatból. „A KISZ-szervezet értelme, hivatása, hogy cselekvési programot adjon, a közösség örömét, a szervezet erejét és védelmét biztosítsa azoknak, akik a szocializmus eszméihez vonzódnak, és az átlagnál többet szeretnének tenni annak megvalósításáért. A KISZ azt a lehetőséget biztosítja a szervezet létrehozásával az ilyen fiatalok számára, hogy az idősebb kommunisták segítségével tömörüljenek, önmagukat szervezve, vezetve, egymást nevelve, támogatva, bírálva, az élet kis és nagy küzdelmeiben éreljék egymást kommunistákká. Azt kívánja tőlük, hogy külön-külön és együttesen a kommunista gondolkodást, erkölcsöt, világnézetet, magatartást, áldozatkészséget sugározzák környezetükben. Így érzék el, hogy az egész magyar ifjúság hivatott és elfogadott képviselői legyenek, akiket egyre többen követnek jó tulajdonságaikért és jó tetteikért.”

Ez hosszú távú program, és azt hiszem, még ma is félelmetesen aktuális feladat. Éppen ezért azt javaslom, újítsuk fel az áprilisi határozat szellemét és a kongresszusi határozatban kerüljön első helyre, hogy fejlődjön szövetségünk kommunista, politikai és mozgalmi jellege. Fejlődjön oly módon, hogy ezzel a derékhaddal törődjünk többet, szavát, véleményét jobban vegyük figyelembe. Kapjon több segítséget, ne csak feladatot. Saját problémáiról váltsunk vele szót, mert ahhoz jobban ért. Ettől, és nem a központi nagy programoktól lesz színe-sebb a mozgalom. Építsünk a közösségre, mert akit az befogad, neveli, megtartja és viszi magával. Hagyjuk, bátorítsuk, hogy kerülje el a formális elemeket, fő-lösleges, erőltetett dolgokat ne vállaljon. Az így felszabaduló erejét fordítsa a szövetség arra, hogy többet foglalkozzon tagjaival. Ha több erő jut lényeges dolgainkra, az elhatározás után a gyakorlat is jobb lehet, és a mi ismeretlen ismerősünk is többet fog tudni dolgainkról, többet fog tenni érte.

Köszönöm a figyelmet.

A mezőgazdaságban dolgozó és falun élő fiatalok szekciója

ELNÖK:

JUSCSÁK GYÖRGY,
a Mátraaljai Állami Gazdaság igazgatója

*Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársak!*

A KISZ X. kongresszusa mezőgazdasági szekciójának ülését megnyitom. Köszöntöm a szekció valamennyi résztvevőjét, a kongresszusi küldötteket és meghívottakat egyaránt. Valamennyiünk nevében tisztelettel köszöntöm Zsuffa Ervin elvtársat, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetőjét; Vánca Jenő elvtársat, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterünket; Gyenesei István elvtársat, Békés megye küldöttét; Szabó Imre elvtársat, a Közép-Magyarországi Tejipari Vállalat szárítógép-kezelőjét, Bács-Kiskun megye küldöttét; Szakály József elvtársat, a Mezőfalvai Mezőgazdasági Kombinát gépszerelőjét, Fejér megye küldöttét.

Köszöntöm az országos főhatóságok, a társadalmi és tömegszervezetek képviselőit.

Kedves elvtársak!

Szekciónk az élelmiszertermelés fokozódó jelentőségű ágazataiban, valamint a vízgazdálkodás területén dolgozó fiatalok képviselőiből, ifjúsági vezetőiből áll. Feladatunk, hogy a plenáris ülésen elhangzottak szellemében folytassuk munkánkat. Kérem, hogy aktivitásotokkal, felelősségteljes, megalapozott hozzászólásokkal segítsétek elő szekciónk és ezzel kongresszusunk munkájának sikerét, az előttünk álló időszak tennivalóinak pontos kimunkálását.

SZALAI GYULA

Zala megye küldötte,

a Nagylengyeli Termelészövetkezet KISZ-titkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves fiatalok!

A Nagylengyeli Termelészövetkezet fiataljai nevében szeretettel köszöntöm az ülés résztvevőit és valamennyi küldött-társamat. A központi bizottság beszámolója lelkesítő, nagyszerű eredményekről adott számot. Az elért eredményekre büszkék vagyunk, hisz azok közös munkánk sikereit jelzik. Mindezt bizonyítja az is, hogy egyre szűkülnek azok a területek, ahol a falusi mezőgazdasági termelészövetkezeti KISZ-munkát csak mint rossz példát emlegetik. A mezőgazdaságban működő KISZ-szervezetek mind jobban hozzájárulnak társadalmi feladataink megvalósításához. Ma már a mezőgazdaságban dolgozó fiatalokra odafigyel az ország és nem alaptalanul, hiszen gondoljunk csak arra, hogy ezek a fiatalok mit tesznek le az ország asztalára.

Zala megyében a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok szervezettsége 23 százalék felett van, és ez 17 százalékkal több, mint 5 évvel ezelőtt. Megyei szinten 54 termelészövetkezetenél 35 KISZ-szervezet működik. A zalaegerszegi járásban minden tsz-ben működik KISZ-alapszervezet, szám szerint 12. Lényegesen változott a mezőgazdasági termelésben a fiatalok szerepe, növekedett a szakmai képzéshez kötött munkakörök száma. Tendencia-szerűen megindult a fiatalok visszafárlása a mezőgazdaságba. A kedvező üzemi forma fokozott megteremtésével egyre több fiatal találja meg a számítását a mezőgazdaságban. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy megyénkben tavaly 293 fiatal lépett ki a mezőgazdasági szövetkezetből és helyettük 826 fiatal érkezett. De ez nemcsak Zala megyében van így. Míg a IX. kongresszus időszakában, a mezőgazdasági termelészövetkezetek több mint a felében, az országos KISZ-értekezlet ideje alatt pedig 40 százalékában nem volt önállóan működő KISZ-szervezet, addig napjainkban már a tsz-ek 77 százalékában tevékenykedik önálló KISZ-szervezet. Tehát a jelenlegi több mint ezer termelészövetkezeti KISZ-szervezet közül mintegy 350 a két kongresszus közötti időszakban alakult. Elsősorban ennek köszönhető, hogy 41,9 százalékkal nőtt a tsz-ben dolgozó KISZ-tagjaink száma, s bár közben a fiatalok száma is emelkedett, a taglétszám növekedése azt olyan mértékben haladta meg, hogy a IX. kongresszus előtti 14,3 százalékos szervezettség 21,5 százalékra emelkedett. De nemcsak többen vagyunk, jobban is dolgozunk. Felelősségünk, az eredményekhez való hozzájárulásunk pedig jóval nagyobb, hiszen fiatal szakembereink üzemeltetik a nagyteljesítményű, milliós értékű erő- és munkagépeket, 30 év körüli agrármérnökeink, közgazdászaink részesei a tervező, az irányító munka nagy részének. S hogy nem akárhogyan, arra bizonyították a fajlagos hozamok, a magas terméseredmények alakulása.

Azt is elmondhatjuk, hogy a mezőgazdasági termelészövetkezetek KISZ-szervezeteinek tevékenysége, munkája az elmúlt évek folyamán a korábbinál jóval tartalmasabbá, érdemibbé vált. Mindez megmutatkozott a mozgalmi élet egész területén. Különösképpen jól érzékelhető ez a gazdasági építőmunka fo-

lyamán. Fiataljaink helytállnak a betakarításban, a nehéz kampány-munkákban. A fejlődést elősegítette, hogy az ágazati akcióprogramban a korábinál jóval több konkrét, a helyi feladatokat követő ajánlást találtunk. A nagy teljesítményű, de költséges erő- és munkagépek kihasználtsági fokának javítása, élettartamának növelése érdekében az ifjúsági termelési mozgalmak több formáját alkalmazzák a tsz-ek. A kampány-munkák, a munkacsúcsok feladatainak megoldására egyre több KISZ-szervezet járul tervszerű munkával a gazdaság gondjainak feloldásához.

Jó példaként említhetjük a betakarítói gépszerelői versenyeket, de ezt a célt szolgálják a szocialista brigádok hibamegelőző, tervszerű karbantartást biztosító vállalásai is. Az anyag- és energiahordozók, különösen a műtrágyák és növényvédőszeresek, valamint a takarmányok célszerű, takarékosabb felhasználását a növekvő árak, a magas importhányaduk s a környezetvédelem szempontjai egyaránt indokolják. Mindez a tárolási, raktározási veszteségek jelentős csökkentésének igényével együtt az üzemek gazdálkodási feladatainak rangsorában egyre inkább előtérbe kerül. Ennek köszönhető, hogy a KISZ-szervezetek — éppen a gazdasági vezetés ajánlása alapján — bekapcsolódnak a feladatok megoldásába. Ebben a vonatkozásban leghasznosabb eszköznek a különböző pályázatok bizonyultak. Az Alkotó ifjúság pályázat keretein belül szervezetünkben két munka készült el. Az egyik „A fiatalok a jobb takarmánygazdálkodásért”, a másik „Az iparszerű állattenyésztési rendszerek intenzív fejlesztése” címmel. A szocialista munkaverseny ifjúsági formái közül a legtöbb fiatal védnökségeinkben, a korszerűsödő szakmai, politikai vetélkedőkön, a társadalmi munkaakciókban és a Fiatal agrárszakemberek tanácsaiban vesz részt. A mezőgazdaságban szinte mindenütt a munkahelyi KISZ-szervezetek létrehozása és megerősítése mellett foglaltak állást. A következetes munkának köszönhető, hogy számottevően emelkedett a termelőszövetkezetekben működő KISZ-szervezetek száma. Az új alapszervezetek többsége lakóterületi KISZ-szervezetek kettéválásából jött létre.

Felvetődik a kérdés, jó-e ez így? Ahol ezt a munkát megfelelő körültekintéssel készítették elő, ott az új alapszervezet megalakulása nem veszélyeztette a lakóterületi szervezetek működését sem. Megítélésem szerint a termelőszövetkezeti és lakóterületi KISZ-alapszervezetek együttműködése a községekben jó. Nálunk például közbeeső KISZ-bizottság alakult, és ellenőrzése alá lakóterületi és termelőszövetkezeti KISZ-szervezet is tartozik. A tsz KISZ-szervezetekben nőtt a családosok és a 20 éven felüliek száma. Ez indokolta azt, hogy az igényeknek megfelelő programokat tervezzünk. Tsz-alapszervezetünkben kétgyermekes KISZ-tagok is találhatók. Mivel mozgalmi múlttal rendelkeznek, jól segítik a fiatal pályakezdő szakmunkások munkahelyi környezetbe való beilleszkedését. Nagylengyelben csak szervezetileg vált ketté a lakóterületi és termelőszövetkezeti KISZ-szervezet. A kapocs, az együttműködés megtalálható. Ezt bizonyítja a közeljövőben közösen megépítendő sportpálya is. Alapszervezetünk jellegénél fogva kiemelten kezeli az általános iskolások pályaválasztásának segítését. Megalakítottuk a mezőgazdasági szakkört a szomszédos általános iskolával. A háztáji állattartás megismertetésére bemutató udvart hoztunk létre. A foglalkozásokat fiatal agrár szakembereink tartják. Itt jegyezném meg,

hogy még ennél is hatékonyabbá kell tennünk a pályaválasztási agitációs tevékenységünket.

Javítani kell a propagandamunkánkat a mezőgazdasággal és a falusi élettel kapcsolatos szélsőséges, torz nézetek leküzdése érdekében. A becsületesen végzett munka továbbra is alapkötelesség a KISZ-tag számára. A népgazdaság előtt álló feladatok különösen indokolják, hogy a KISZ-munkában továbbra is előkelő helyet kapjon a termelő tevékenység. Ez a jövőben sem lesz másként. A gazdasági építő munkában ma meghatározó jelentősége van annak, hogy mennyire tudjuk ügyünknek megnyerni az embereket. Ennek érdekében bővíteni kell a szabadidős programok körét és színesebbé kell tennünk rendezvényeinket. Munkánk alapjává kell, hogy váljon a rétegenként és KISZ-szervezetekenként differenciált, az életkori sajátosságokhoz igazodó és a lehetőségekre támaszkodó KISZ-munka.

A mezőgazdaságban az elért eredmények ellenére sem a szervezettség, sem pedig a munkahelyi szervezetek aránya tekintetében nem merítettük ki a lehetőségeinket. Éppen ezért továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a szervezeti keretek bővítésére. Mi a teendő? Keresni kell a lehetőséget, hogy az alapszervezet egészében fogja át a szövetkezetben dolgozó fiatalokat. Tapasztalhatjuk, hogy erőteljes a fejlődés a gépesítésben dolgozóknál, vagy a tsz-központokban, illetve az agrárértelmiség körében. Ma már elmondhatjuk, hogy ezeken a helyeken jelen van a KISZ, és ez jelentős politikai erő. Az ifjúsági vezetőknek jobban oda kell figyelniük a közvetlen munkahelyi környezet pontosabb felmérésére. Jobban tisztában kell lenniük a gazdasági célokkal, feladatokkal, érteniük kell, milyen fontos a politikai légkör, a szövetkezeti demokrácia helyi problémáinak ismerete. Megítélésem szerint a KISZ-tagok érdeklődésének, igényeinek feltérképezése és ezeknek az információknak a csoportosítása lehet alapja a hatékonyabb KISZ-munkának. Az eddiginél átfogóbban kell bekapcsolódnia a növekvő jelentőségű meliorációs programok, a vízgazdálkodással összefüggő teendők megvalósításába. Szélesíteni kell a termőföld védelmével, a termőképesség fokozásával összefüggő munkaformák körét. Mind a hazai ellátás szempontjából, mind az export vonatkozásában egyre növekvő szerepe és politikai jelentősége van az állattenyésztésnek, a hústermelésnek.

Napjainkban minden ifjúsági közösségben felmerül a kérdés, hogyan tovább? A felsoroltakból is látszik, hogy jövőendő feladataink értelemszerűen következnak jelenlegi helyzetünkéből, gondjainkból. Mindenekelőtt több fiatalot kell magunk közé hívnunk, el kell érniük, hogy a gazdaságok KISZ-szervezetét a napi munkában, a tsz-ek életében komoly partnernek, jelentős tényezőnek tekintsék. Ennek feltétele, hogy fiataljaink kezdeményezően vállaljanak részt a helyi közéletben, a munkahelyi, szövetkezeti demokrácia fórumain, segítsék a megfelelő szociális és munkafeltételek megteremtését, javítását.

Összegezve elmondható, hogy az utóbbi években a termelőszövetkezeti KISZ-szervezetek nagyobb megbecsülést és elismerést élveznek. Így a dolgozó szövetkezeti fiatalokban is jobban tudatosul, hogy céltudatos munkánk saját magunk, családunk, népünk, a szocialista haza javát, boldogulását szolgálja.

BENDÓ LÁSZLÓ

Szolnok megye küldötte,

a Tiszamenti Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Szolnok megyében a központi és helyi védnökségekben 250 KISZ-szervezet tevékenykedett a kongresszus időszaka alatt, amelyből kiemelkedett — a központi védnökségek közül — a Tisza II. Vízlépcső és Öntözőrendszerei, a környezetvédelmi, a hús- és számítástechnikai program. A helyi védnökségek közül a szolnoki MÁV Járműjavító üzem új diesel csarnokának üzembehelyezése, a Tiszamenti Vegyiművek nátriumfoszfát üzemének, a Hűtőgépgyár Bosch üzemének, a Martfői Növényolajgyár és Szolnok kiemelt gyermekintézményeinek építése. A megyei küldöttgyűlés értékelése alapján ezek a védnökségek jelentősen hozzájárultak a népgazdasági és megyei célok teljesítéséhez. Lehetőséget teremtettek a munkás és műszaki értelmiségi fiatalok alkotó együttműködésére, komplex módon igyekeztek egyesíteni a KISZ termelési mozgalmait és a szocialista munkaverseny ifjúsági formáit. Nevelő hatásukkal hozzájárultak a csoport és társadalmi érdekek összhangjának erősítéséhez. A küldöttgyűlés összefoglaló értékelésén túl, mint a Tiszamenti Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat KISZ-bizottságának titkára, részletesebben szólok a Tisza II. KISZ-védnökségről, melyben a kongresszusi ciklusban kiemelkedő szerep jutott vállalatunk fiataljainak azáltal, hogy a mi feladatunk a Tisza II. hatásterületén a mezőgazdasági vízigények kielégítése. Az öntözővíz hasznosítása kevésbé látványos, azonban súlyát tekintve legalább akkora feladatnak bizonyult, mint a duzzasztómű vagy a vízkivételi művek építése. Ezt a megállapítást különösen alátámasztja az 1977-es év, amely rendkívüli feladat elé állította a mezőgazdaságot és az öntözővizet szolgáltató vállalatokat.

Abban az évben ugyanis a tavaszi árvíz és belvíz védekezés után tartós szárazság következett, amely egyben fokozott vízigényt is jelentett. A Tisza II. védnökségen belül e rendkívüli feladat országos kezdeményezéseket eredményezett. Dolgozó kollektívánk munkaszüneti napokon, szabad szombatokon, vasárnap, éjjel-nappali műszakban vállalta a mezőgazdasági üzemek öntözőberendezéseinek üzemeltetését és javítását társadalmi munkában. A kezdeményezéshez 1978-ban 11 vízigényi szerv csatlakozott.

A kongresszusi időszak alatt összességében 2964 hektár került társadalmi munkában megöntözésre, közel 20 ezer munkaórában. Az előbb ismertetett kiemelkedő akción túl számos jó kezdeményezést lehetne felsorolni, amelyet a megye fiataljai valósítottak meg. Például a rét-legelő öntözés, amely a gazdaságosan nem művelhető területek hasznosítását tette lehetővé; a megrendezésre került szakmai, politikai versenyek; az 1980-ban életre hívott öntöző-tábor, ahol Hajdú-Bihar és Baranya megye 400 középiskolás fiatalja vett részt; a számos továbbképző jellegű öntözési bemutató lebonyolítása, melynek e munkaforma adott keretet.

A Fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsa, valamint az Alkotó ifjúság

pályázati mozgalom keretében számos olyan alkotás született, amelyben a fiatalok több ezer hektáros öntözési technikáját és technológiáját alakították ki.

Tisztelt szekcióülés!

Az elért eredmények büszkeséggel és elégedettséggel töltenek el valamennyiünket, ugyanakkor nem feledkezhetünk meg a negatív jelenségekről sem. Így például a csodatevő zöld bélyegzőről, amely úgy nyitott kapukat az anyagbiztosításhoz egyes esetekben, hogy háttérbe szorultak más tevékenységi körök korábbi megrendelése, ahelyett, hogy a gyártó az anyagszükségletet több termék előállításával biztosította volna. Más esetben olyankor is előkerült a bélyegző, amikor normális munkamenetben is biztosítani lehetett volna a szükséges terméket. Szakmai versenyek vonatkozásában pedig olyan gond merült fel, hogy a több éven keresztül ismétlődő versenyeken ugyanazok az arcok, nevek jelentek meg, és szinte előre lehetett tudni, kik nyerik a versenyeket.

Tisztelt szekcióülés!

A határozat-tervezetből kimaradt a Tisza II. Vízlépcső fölött vállalt központi védnökség. Javasoljuk, hogy a hasznosítás és az üdülőkörzet-fejlesztés változatlanul szerepeljen a feladatok között. Felmerülhet a kérdés, hogy miért javasoljuk a védnökség folytatását, hogy milyen további feladatai vannak a védnökségben részt vevő KISZ-szervezeteknek?

Az első és legfontosabb a VI. ötéves terv célkitűzése alapján a meglévő öntözési rendszerek gazdaságos kihasználása, az igényelt víz jó minőségben történő biztosítása, a szolgáltatás műszaki színvonalának fejlesztése. Ennek a feladatnak az aktualitását az adja, hogy a közgazdasági szabályzók az öntözéses gazdálkodással ellentétesen hatottak, melynek következménye, hogy az országos öntözési kapacitás 85 ezer hektárral csökkent, a megépült vízkapacitás jelentős része kihasználatlan.

Másik fontos feladat a helyi feltételekhez jól alkalmazkodó, részben már folyó komplex meliorációs és belvízvédelmi munka, a tájfejlesztési műszaki feladatok, az elhagyott tanyák lebontása, területük újbóli termelésbe vonásának elősegítése. A mezőgazdasági idénymunka továbbra is igényli a kollektívák társadalmi felajánlását, az öntöző építőtábori mozgalom fenntartását. Szükséges továbbfejleszteni az öntözővizet fogadó és adó területek között a szocialista szerződések rendszerét, mert az ebben rejlő lehetőségeket még korántsem használtuk ki. Ezek az együttműködések lehetővé teszik, hogy a jelentős gazdasági és műszaki problémákkal szélesebb látókörrrel, komplex módon foglalkozzanak a fiatalok.

Tisztelt szekcióülés!

Tapasztalataink alapján a pályakezdés első éveit döntő fontosságúak a fiatalok közéleti tevékenysége szempontjából. Amikor ezt vizsgáljuk, célszerű arra is rávilágítani, hogy a pályakezdő fiatal mit lát, mit tapasztal szűkebb környezetében az első munkahelyén. Döntő többségük azt, hogy a környezetükben az

aktivitás igen eltérő. Előfordul, hogy míg egyikük napi 10—12 óras munka után közéleti tevékenységet folytat, addig a másik pihen, szórakozik, vagy éppen háztáji munkát végez. Hogy ebből az életvitelből melyiket választja, abban nagy szerepe van egzisztenciális körülményeinek, szűkebb környezete, munkahelye megítélésének, a helyi politikai és társadalmi szervek működésének. Amennyiben a megítélés a közéleti tevékenységet kifejtő dolgozókra nézve pozitív, úgy a pályakezdő fiataloknál abban a közösségben az elzárkózás, befeléfordulás, közömbösség csak elvétve jelentkezik.

A KISZ tevékenysége a helyes megítélés kialakításában, a programadásban jó úton halad, amelyet bizonyít, hogy a mezőgazdasági üzemekben a szervezettség színvonala az elmúlt időszakban jelentősen emelkedett. Hogy továbbra is jó úton haladjunk, a következő időszak feladatmeghatározásánál figyelembe kell venni a gazdasági életben beállt változásokat. Azáltal, hogy egyre nagyobb hangsúlyt kap a gazdasági feladat emeltszintű végzése, a közéleti tevékenységre egyre kevesebb idő marad. Hogy ezzel párhuzamosan ne csökkenjen a közéleti tevékenység színvonala, a jövőben az eddiginél is jobban törekedni kell arra, hogy az értelmiségi fiatalok munkájukhoz jobban kapcsolódó területeken kapjanak közéleti, társadalmi feladatokat.

Fontos, hogy a KISZ-szervezetek is azt várják el a fiatal értelmiségtől, hogy képességeit ott kamatoztassa, ahol az a legmegfelelőbb és azt csinálja, amit helyette más nem tud elvégezni.

Az agrárértelmiség körében a 30 éven aluli vezető beosztásban dolgozók száma és aránya tekintélyes. Ugyanakkor a korábbi évekre jellemző gyors előmeneteli lehetőség, a vezető beosztás elérése ezen a területen is szűnőben van. Erre a tendenciára oda kell figyelni, mivel az egzisztenciális körülmények az új pályakezdők számára így rosszabbak lesznek, ez jelentősen kihat életformájukra és közéleti tevékenységükre is. Javaslom, hogy ennek a rétegnek a helyzetét a KISZ kísérje folyamatosan figyelemmel, hogy a kellő időben mind szakmai, mind egzisztenciális területen az érdekvédelmet a KISZ-szervezetek biztosítani tudják.

Köszönöm a figyelmet.

SZÉP JÓZSEF

Somogy megye küldötte,

a Lábodi Erdészeti Vállalat szakmunkása

Tisztelt szekcióülés!

Kedves lányok! Kedves fiúk!

A Somogy megyei küldöttgyűlés beszámolója, valamint a kongresszus határozat-tervezete részletesen foglalkozott gazdasági építőmunkánkkal, eredményeivel és a jövőbeni feladatokkal.

Esztétikai, gazdasági és közjóléti célokból hozunk létre erdőket, ennek nem utolsósorban gazdasági jelentősége is van, hisz exportképességünk világszín-

vonalon elismert. Késztermékben, félkésztermékben országos és világviszonylatban jegyzik a magyar erdőgazdasági és faipari termékeket. Ennek érdekében a minőségi munkát meg kellene követelnünk a fiataloktól, de sajnos alig dolgozik fiatal e területen. Az erdőgazdaság egyik alapvető ága a mezőgazdaságnak, és az itt foglalkoztatott fiatalok száma nagyon kevés. Ez következik abból, hogy a bányászat után azt hiszem a második legnehezebb szakma a favágás. Egy fiatalnak 17—18 éves fejjel 14—18 kilós — habár a technika fejlődik, ma már van 7 kilós — motorfűrész tartsani egész nap, nem könnyű feladat. Keresni kell azokat a fiatalokat, akik vállalkoznak a kemény fizikai munkára. Nekünk az előfakészletünk adott, abból kell gazdálkodni, és nem mindegy, hogy a népgazdaság számára milyen minőségű és milyen mennyiségű termelési értéket állítunk elő. Azt hiszem, mindenki előtt világos, hogy ma az erdőgazdaságba a fiatalokat a megbecsüléssel, az elismeréssel kell megnyerni.

Nemzetközi és hazai vonatkozásban is kiemelt jelentősége van az erdőgazdaságnak. Ez a tény komoly feladatokat jelent számunkra Somogy megyében is. Megyénk gazdasági jellegének meghatározója a mezőgazdaság, ebben egyre nagyobb jelentőségűvé válik a víz- és erdőgazdálkodás. Az erdőgazdálkodás még — napjaink technikája mellett is — kemény fizikai munkát követel, a régi, de helytálló bölcselkedő megállapítás az: hogy nem az erdő jön a munkáshoz, hanem nekik kell menni az erdőhöz. Nálunk az előfakészlet adott, abból kell gazdálkodnunk. És azt hiszem — a pesti KISZ-titkár volt az, aki mondta —, hogy ebben a félig kész világban nekünk csak félig adott ez az erdő, mert ha kitermeljük, újat kell létrehozunk, s az új létrehozása olyan, mint egy gyermeknevelés. Amíg kicsi, törödni kell vele, dajkálni, buszgatni kell. Amikor az ember eléri a 30 éves kort, pocakosodik. Ez ugyanúgy jelentkezik az erdőnél. Addig, míg elérjük, hogy pocakosodjon, munkás kell, fiatal kell, aki dajkálja, buszgatja, és amikor a termelési értéket előállította, hosszú éveken keresztül gondoznia kell, hogy a maximális eredmény meglegyen.

Célunk az, hogy az előfakészletünket és növekedését minél nagyobb kihasználtsággal, minél nagyobb termelési értéknöveléssel tudjuk előállítani, valamint, hogy az erdőfelújításunk arányban legyen a kitermeléssel. Fokozott gépesítést kell alkalmaznunk. A biológiai egyensúlyt fenn kell tartanunk. Törekednünk kell az esztétikai hatás megtartására. A fafeldolgozást teljesen gépesíteni kellene.

A tanult ismeretek gyakorlati alkalmazását, a munkavégzés tökéletesítését, az új technológiák, elképzelések megvalósítását, az újítások, ésszerűsítések életre hívását jól szolgálják az ifjúsági szövetség által kezdeményezett termelési mozgalmak. Ez megfogalmazódott a megyei küldöttgyűlés határozatában is. A termelési mozgalmak célja, közös feladata az, hogy az egyes munkaformákat egymáshoz kapcsolva, egymást erősítve alkalmazzuk. Nagyon fontos tényező a helyi feladatok, a központi munkaformák közötti összhang megteremtése. Jó tudni azt, hogy helyileg hol és miben tudunk segíteni, mely feladatok megoldásához kell kapcsolódnunk.

Gazdaságépítő tevékenységünk meghatározása, a termelési mozgalmaink életre hívása azonban nemcsak a KISZ-szervezetek, hanem az üzemi vezetők feladata is. Ahol elismerik ennek szükségességét, megfelelő módon segítik, támogatják az ilyen kezdeményezéseket, ott a mozgalmaknak mérhető eredménye

van, amelyek ösztönzőleg hatnak mindenkire. Hazánkban a dolgozók között meghatározó számban vannak fiatalok. Ez a jelentős szám valamennyiünket kötelez többek között arra, hogy a termelési mozgalmainkban meglévő lehetőségeinket, a fiatalokra jellemző új iránti igényt, fogékonyságot, tenniakarást a helyi lehetőségek szerint jobban kihasználjuk.

BAJUSZ ZSUZSANNA

Csongrád megye küldötte,

a hődmezővásárhelyi Rákóczi Mezőgazdasági Tsz KISZ-titkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves kollegák!

Termelőszövetkezetünkben a baromfiágazat az elmúlt évben 85 millió termelési értéket teremtett. Az idén a csibenevelés mellett 180 ezer liba felnevelését és hizlalását tervezzük. Néhány nappal ezelőtt neveztek ki a baromfiágazat vezetőjének. Tudom, nem lesz könnyű feladat, hiszen munkatársaim 80 százaléka nő, többgyermekes anya. Nap mint nap érezzük, hogy mit jelent az, ha valaki szülési szabadságra megy, vagy igénybe veszi a gyst. Az sem ritka, hogy végképp megválnak munkahelyüktől. Nemezszer beszélgettünk már ennek okairól. Arról, hogy nem tudják a gyermekük felügyeletét, ellátását biztosítani, hogy inkább a háztájit vállalstják, amely kifizetődőbb, mint a termelőszövetkezeti munka. Félreértés ne essék, nem a háztáji mellett szavazok, de ne csak a népgazdasági, a társadalmi hasznosságát nézzük. A fiatalok ennek segítségével gyűjtik össze a családalapítási, az otthon megteremtéséhez szükséges összeget. Hiszen a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok a közhiedelemmel ellentétben éppen úgy szükében vannak az anyagi alapoknak, mint az ifjúság más rétege, csoportja.

A lakáshoz jutás itt is égető gond. Az érvényben levő hitelszerzési és támogatási feltételek nem azonosak például a munkásfiatalokéval. Éppen azért, ha valaki arra vállalkozik, hogy saját erejéből teremtsen otthont, több megértéssel kellene kezelnünk, és talán nem könnyű helyzetén az is javíthatna valamit, ha a mozgalmi munkáját kevesebb szigorral kérnének számon. Én még azt sem tartanám elképzelhetetlennek, hogy egy bizonyos időre mentesítenénk az egyéni feladatvállalások alól. Talán ez is hozzájárulhatna ahhoz, hogy az eddignél több fiatal maradjon a falujában. Különösen fontos lenne ez az agrárértelmség esetében. A helyzet most országosan sem rózsás. Erről olvashattunk a minap az Élet és Irodalom hasábjain is. Mi, akik ebben élünk, saját bőrünkön érezzük. Nem ritka a napi 10—12 órás munkaidő. Ritkán találkozhatunk ennek anyagi és erkölcsi elismerésével társadalmi szinten. De a különböző mezőgazdasági üzemek között is eltérőek a tapasztalatok. Így ezután nemezszer előfordul, hogy a szakembereink a magasabb fizetésért, a nagyobb anyagi juttatásokért munkahelyet változtatnak még akkor is, ha korszerű, nagyüzemi rendszereket hagynak ott korszerűtlen gazdaságok kedvéért. S ha véletlenül az ember a nőnemű

lények kategóriájába soroltatott, korszerű vagy korszerűtlen a gazdaság, egyre megy: lényegesen kevesebb a fizetése és a jövedelme férfi-kollegáinál. Így aztán nem csoda, ha a lányok nem szívesen választják ezt a pályát. De nemcsak a lányok, a végzett fiúk sem szívesen helyezkednek el a termelőüzemekben. Sokkal inkább választják az íróasztal melletti munkát. Valahol ez egy kicsit érthető is. Hiszen a pályaválasztáskor, de még a tanulási években sem tudják pontosan, hogy mit is jelent az adott munka. Nemelegyszer találkoztam már szakmai gyakorlatokon középiskolásokkal és főiskolásokkal. Felkészületlenül éri őket a munka, a termelés, a felelősség. Sokkal jobban érdekli őket, hogy mikor mehetnek haza, mint az, hogy mi folyik a telepen, az üzemben, kik azok az emberek, akikkel majd együtt fognak dolgozni. És ez a fajta érdektelenség, nemtörődomség észrevehető szinte mindenütt. Mindannyiunknak, akik ezt választottuk hivatásul, bántó is. Mi lenne a megoldás? Ötletem vannak: jobb, szorosabb, előbb kapcsolatot az általános iskolásokkal, a gyerekekkel, az úttörőcsapatokkal, a pedagógusokkal. Több találkozást, hogy megismertessük, megszerettessük ezt a tevékenységet is. És természetesen ez elképzelhető a középiskolásokkal is.

Szeretnénk azt is megmutatni, hogy egy kis településen nem könnyű az agrárértelmiség helyzete, nagyobb az elvárás, és valljuk be, ezeknek nagyon nehéz eleget tenni. Hiszen, ha mondjuk napi 10—12 órát dolgoztam, és a munkaidőt maximálisan kihasználtam, nemigen van kedvem kulturálódásra, a legújabb könyv elolvasására, a közéleti szereplésre. De mindez vonatkozik a többi, az adott területen tevékenykedő fiatalra is.

SÁRKÖZI ANTAL

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet villanyszerelője

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak, elvtársnők!

A nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet küldöttként veszek részt a kongresszuson. Néhány szót szeretnék mondani a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok életéről.

Mezőgazdasági eredményekről ma beszélni jóleső érzés, népszerű dolog. Azt valamennyien jól tudjuk, hogy a mezőgazdasági ágazatban képződik a nemzeti jövedelem egyhatoda, de a mezőgazdaság szerepét jobban szemlélteti az a tény, hogy egyrészt az összes lakossági fogyasztás közel 50 százaléka élelmiszer, élvezeti cikk, tehát mezőgazdasági eredetű termék, másrészt, hogy az összes export 20—25 százaléka is innen származik.

Ilyen eredmények eléréséhez jelentős fejlődésen kellett keresztül menniük a mezőgazdasági üzemeknek az elmúlt években. Ennek a fejlődésnek az egyik fontos mozzanata volt a fiatalok részarányának növekedése a termelőszövetkezetekben. Nálunk Nádudvaron az összes dolgozó közel fele 30 éven aluli fia-

tal. A termelőszövetkezetünk átlagéletkora 33 év. De hasonló az arány tájkozonyezetünkben, a többi gazdaságban is. A számszerű növekedés mellett ugyanolyan lényegesnek érezzük, hogy ezek a fiatalok kulcsfontosságú, magas szakmai felkészültséggel vesznek részt a munkában.

A KISZ legfontosabb feladata, hogy ezek a fiatalok aktívan tevékenykedjenek KISZ-szervezeteinkben. Tehát a jó munka ne közéleti közömbösséggel párosuljon, hanem aktivitással. Hiszen ennek alapja éppen a közéleti munka. Mi az aktív emberek közül is csak azokat értékeljük pozitívan, akik munkahelyükön is megállják helyüket. Olykor mi is hibázunk az emberek megítélésében, azaz jól dolgozó fiatalokat nem veszünk észre, mert a közélet területén passzívak. De az is előfordul, hogy aktív embereket kiemelünk, pedig munkájukkal kapcsolatban hiányosságok vannak. Nagyon fontosnak ítéljük tehát a közvetlen munkahelyi vezető és a KISZ-vezető kölcsönös kapcsolatát. Úgy érezzük, hogy sok tennivalónk van e területen, mert a munkahelyi vezetés nem mindig támaszkodik a KISZ-re, nem mindig igényli a KISZ segítségét, nem támogatja mindig kellően a KISZ-es akciókat. Pedig tapasztaltuk, hogy ahol jó a kapcsolat, ott jó a KISZ-élet, aktívak a fiatalok, nagyobb tekintélye van a mozgalomnak, és egyben a munkahelyi vezetésnek is. Úgy érezzük, hogy ez nemcsak a mi fejlődésünk egyik kulcskérdése, hanem országosan is fontos. Figyelembevétele nagy szerepet játszik abban, hogy szervezettségünk az elmúlt kongresszus óta 18 százalékról 30 százalék fölé emelkedett. Új alapszervezeteket sikerült létrehozni, jelenleg a szövetkezet minden főágazatában van alapszervezet. Taglétszámunk közelíti a négyszázat. Ezen a területen problémaként vetődik fel, hogy szövetkezetünk szerteágazó tevékenysége miatt KISZ-tagjaink egy része nem Nádudvaron van.

Munkánk eredményességét több kitüntetés is bizonyítja. Három alapszervezetünk elnyerte a Kiváló KISZ-szervezet kitüntetését, KISZ-bizottságunk a KISZ Vörös Zászló kitüntetésben részesült. 1977-ben sikerült az azóta hagyománnyá vált rendezvényt elindítanunk, a havonta megtartott ifjúsági napokat. Ezen a Hajdúsági Agráripari Egyesülés tangazdaságainak KISZ-szervezetei vesznek részt, mindig más-más tangazdaság rendezésében. Én ehhez hasonló vagy ennél is jobb rendezvénysorozatot kívánok a többi KISZ-bizottságnak is.

SZÉLES JÓZSEF

Komárom megye küldötte,

az Iparszerű Kukoricatermesztési Rendszer körzeti szervizmérnöke

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Komárom megye küldötteként a bábolnai fiatalok nevében köszöntöm valamennyi küldött-társamat, elnökségünket, kedves vendégeinket. Nagy öröm számomra, hogy szót kaphatok, s elmonhatom gondolatainkat mozgalmi életünkről, termelést segítő munkánkról.

Mezőgazdasági termelésünk az elmúlt időszakban nagyarányú fejlődésen ment keresztül. A biológiai háttér, a kemizálás, a komplex gépesítés, a tudomány és a szervezés magas fokú alkalmazása különböző termelési rendszerekben csúcsondott ki. Hatására a mezőgazdasági élőmunka ráfordítása jelentősen csökkent, a hozamok viszont 35—50 százalékkal növekedtek. Azért korántsem lehetünk elégedettek eredményeinkkel, lehetőségeinkkel, különösen, ha a nyereség-termelést vesszük figyelembe. Elsősorban a szervezés oldaláról kell jobb hatékonyságot produkálnunk, s nekünk, mezőgazdaságban dolgozó fiataloknak, ezen a téren sok a feladatunk. Nem engedhető meg, hogy sokhelyütt még mindig megfelelő tápanyag-visszapótlás nélkül termeljenek, jóllehet olcsón, de nem politikai célunknak, gazdasági igényeinknek megfelelően. Nem jó, hogy például a kukorica hibridjeinek kis parcellán mért potenciális termőképessége — ami ma 12—13 tonna — felét tudjuk realizálni az üzemben. Az eszközök üzemeltetése, alkatrészellátása is sok kívánni valót hagy még maga után, s a gépek megbecsülése, tárolása sem megfelelő. A mezőgazdaság már iparosodott, de eredményeit csak kitartóbb munkával, több anyagi és szellemi ráfordítással lehet javítani. Hogy érdemes befektetni a mezőgazdaságba, e helyen nem kell bizonygatni. Ágazatunk az olajhoz hasonló, a világon ma jól eladható terméket, élelmiszert termel. A világpiacon termékeinknek megbecsült helye van, s országunk adottságai is megfelelnek a fejlesztésnek.

A szövetkezetek és állami gazdaságok mellett jelentős mennyiségű terméket állítanak elő háztáji gazdaságainkban is. E tevékenység megbecsülése, kialakulásának segítése szintén fontos feladatunk. Új típusú termelést segítő mozgalmaink, mint a Kiváló ifjú szakmunkás, a Szakma ifjú mestere mozgalom és az Alkotó ifjúság pályázatok jól szolgálják gazdasági céljainkat, s nem csupán országos horderejű és nagyságrendű munkák esetén teszik lehetővé a védnökségi és témafeltáró munkát. Ezek a mozgalmak bármely kisüzemben megtehetőek, adaptálhatók, csupán a feltételeit kell biztosítani. Az FMKT és a FAT szervezetek lehetővé teszik, hogy a mozgalmakba széleskörűen bekapcsolódjanak a KISZ-en kívüliek és a középkorú rétegek is. A KISZ szervezési apparátusa mellett azonban elengedhetetlen a gazdasági vezetés, a MAE vagy más tudományos szervezet létezése, hiszen a támogatás, az ösztönzés és az alkotás bevezetése leginkább segítségünkkel biztosítható.

Sajnos ez az egyeztetett akarat nem mindenütt van jelen, s ezért nem számolhatunk be arról, hogy a fenti mozgalmak mindenütt jól működnek. Vannak azonban szigetek, s most már rangos országos érdekvédelmi és szervezési feltételek is. Reméljük, a jövőben kiadásra kerülő több és jobb propagandaanyag, a gazdasági vezetők jobb figyelemfelkeltése még nagyobb eredményeket hozhat e területen. Ezt segíti az Alkotó ifjúság egyesülés megalakulása, az innovációs alapok és a megyei FAT koordinációs bizottságok létrejötte is, amelyeket örömmel üdvözlünk.

A radar-mozgalom kevésbé igényli a gazdasági vezetés anyagi támogatását. Lényege, a Vedd észre, tedd szóvá, oldd meg! elv bárhol, bármikor megvalósítható.

A Kiváló ifjú szakember, a Szakma ifjú mestere mozgalmak komplex évi értékelő versenyformák, amelyek keretet adnak a fenti mozgalmaknak, s a fiatalok szakmai, közeleti tevékenységét, önképzését, a szocialista brigádok újító-

mozgalmi tevékenységét, és általában a munkához való hozzáállását is értékeli. A mi vállalatunknál is így szerveződött rendszerré a termelést segítő mozgalom, kiegészítve még egy speciális, kétévente rendezett országos fagazdasági ifjúsági vetélkedővel és exporttevékenységünk védnökségével.

Az elmúlt években növekvő számmal készültek Alkotó ifjúság pályamunkák vállalatunknál a célszerszámtól a találmányig, a szervezési modelltől a tudományos értékű szakdolgozatig. 1976-tól 92 fő KISZ-tag átlagában 14—19—24, tavaly pedig 36 Alkotó ifjúsági pályázatot készített, amelyből több országos plénumon, kiállításon, OMEK-on is elismerést szerzett. A legfontosabb azonban mégis az, hogy az érdekes témafelvetésekről, a munkadarabok bevezetéséről és elterjesztéséről vállalatunk intézkedési tervben rendelkezett, s ma már ezeknek az alkotásoknak 65—70 százaléka beépült rendszerünk technológiába, illetve gyakorlati felhasználásra került.

A radar-mozgalom jegyében évről évre ellenőrizzük és beállítjuk a vetőgépek és kombájnok munkaminőségét, gyűjtjük a fáradtolajat, munkavédelmi őrzásokat, lomtalanítást végzünk. Feltárjuk a mezőgazdasági munkával kapcsolatos fejlesztési lehetőségeket, közigazdasági, szervezési feladatainkat.

Á radar értékének illusztrálására megemlíteném, hogy országunk búzaterületén a jelenlegi 2,2—2,5 százalékos átlagos szemvesztés 1 százalékos csökkenése ösztönzött bérezéssel, precízebb gépbeállítással, műszerezettséggel, azaz nagyobb odafigyeléssel, önmagában évi 52 ezer tonna többletgabona magtárba juttatását, illetve 150 millió Ft többletérték megtermelését tenné lehetővé. Számos, ehhez hasonló, a mozgalomban megoldható vagy a mozgalom által segíthető példát lehetne találni minden területen. Ennél bőségebb forrásra, lehetőségre nincs szüksége a mozgalomnak. El kellene szakadni a vállalatok vezetőinek attól a szemlélettől, hogy a KISZ-esek csak a munkaidőn túli munkafelajánlással vagy kommunista műszakkal segítsék a termelést. Ez a minősítés sajnos még sok helyütt fellelhető. Különösen szerencsétlen ez a mezőgazdasági, a falusi viszonyokra, hiszen az itt dolgozók a sokszor napi 10—14 órás munka után szabadidejüket a több fontos fórumon is elismert háztáji termelésre, házépítésre, az alapok megteremtésére fordítják. Ezen túlmenően a társadalmi munka többnyire szervezési vagy kapacitáshiányt pótol, s ha sűrűn élnek vele, visszafordulhat, demoralizálhat.

Kedves elvtársak!

Sok szó esett és esik jelenlegi beszámolómban is arról, hogy a falusi szövetkezeti KISZ-munka mind szervezettségében, mind színvonalában elmarad a kívántaktól. Ez érthető, ha el nem is fogadható. Az erők szétforgácsolódnak, s talán a KISZ, a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok sem fordítanak elég figyelmet és gondot fiataljaik ezirányú magatartására és jóértelmű kihasználására. A falvak lakossága többnyire zárt közösség, szoros kötődésben él. S a területi szervezet és a szövetkezeti szervezet közül az győz, aki több, vonzóbb kultúrprogramot vagy elhelyezést tud biztosítani. Ez még ciklikusan a verseny folytán változik, hisz emberek jönnek, mennek, s elvesznek a mozgalom tartalmi oldala számára. A termelést segítő mozgalmakban a gazdálkodó szervezet tud jobb lehetőségeket teremteni. A területi KISZ-szervezetnek viszont a

sport, a kulturálódás terén átlagosan jobbak a feltételei. A megoldást minde-
nütt helyileg kell megtalálni közös felelősséggel, a tanács, a termelőüzem, a tár-
sadműi szervezetek összefogásával.

Nekünk azonban az a feladatunk, hogy a termelést segítő mozgalmakat
megpróbáljuk adaptálni a területi szervezetek számára, lakóhelyeink fejlesztése
érdekében. A mezőgazdaságban dolgozni — alkalmazkodva a természet rendjé-
hez, szűkösebb kulturális és más lehetőségekhez, rendszeres 12—14 órás mun-
kához — nem lehet egyértelműen népszerű ifjúságunk körében. A körülmények
sokat változtak ugyan, ám mégis problémát okoz helyenként a nemzedékváltás,
a felsőfokú végzettségű emberek beilleszkedése. Ezt a munkaerőt teljes bizton-
sággal a falu jórészt csak önmagából nevelheti. E tevékenységet a KISZ-nek se-
gítenie, értenie kell, s meg kell teremtenie a gazdasági haszon mellé az érzelmi
oldalt. Komoly és kemény feladat ez, éppen ezért más mércét kell, hogy köve-
teljen a KISZ-szervezettől.

Sokat bírált KISZ-adminisztráciánk nem értékeli kellőképpen ezeket a sa-
játosságokat. Több támogatás és megértés szükséges erre a területre. Az elmon-
dottak persze csak akkor válhatnak valóra, ha gyötrő merevség, adminisztratív
gátak nélkül, valóban önkéntes alapon induló mozgalmi életet alakítunk ki. Fia-
talosan, szabadon megteremtve az érdekeltséget is. A kongresszusi beszámolót és
határozat-tervezetet küldött-társaimmal megvitatva jónak tartjuk. Elfogadását
javasoljuk azzal, hogy kiemelten fogalmazzuk meg a mezőgazdasági, a falusi
rétegek körében a KISZ-mozgalmak erősítését a VI. ötéves terv célkitűzéseinek
megvalósítása érdekében. Készüljünk fel az ötnapos munkarend ágazati meg-
valósítására, adjunk szabadabb formát a szervezeti életnek, támaszkodjunk a jó
kezdeményezésekre.

Köszönöm a figyelmet!

URBÁN TIBOR

Bács-Kiskun megye küldötte,

a Bajai Mezőgazdasági Kombinát agrár-közigazdásza

Kedves elvtársnők!

Kedves elvtársak!

A mezőgazdaságban, a falvakban mindennapos probléma, hogyan lehetne meg-
tartani a fiatalokat, hogy ne a városba menjenek, hanem saját közvetlen kör-
nyezetükben dolgozzanak és éljenek. Elsődleges feladat, hogy megoldjuk a la-
kaskérdést. Mindenütt, de a gazdasági életben különösen alapvető szükségsze-
rűség a fiatalok alkotó energiájának hasznosítása. Ez nemcsak a fiatalok és
közte a pályakezdő szakemberek érdeke, hanem a munkahelyé is. Népgazdasá-
gunk fejlődése megkívánja, hogy a nehezebb gazdálkodási feltételek között a
termelésben nagyobb legyen a kezdeményezőkézség. A vállalkozó szellem, a
tudományos módszerek gyorsabban kerüljenek bevezetésre, új ösztönző mun-
kaformák és megfelelő érdekeltségi rendszer valósuljon meg. A fiatal szakem-

berek, akik még nem olyan régen maguk is szorosabb kapcsolatba kerültek az elmélettel, a kutató munka néhány fontos elemével, az egyetemeken, főiskolákon, nagyon közel állnak, vagy állhatnának a kivitelezés gyakorlatához. Azonban ezen a területen mindkét félnek lépnie kell. A munkahelyi vezetők állítsák konkrét feladatok elé a fiatalokat. Ez — úgy érzem — a kongresszusi határozat-tervezetből kimaradt, pedig ez az értelmiség egyik alapvető kritériuma. Mi, fiatal szakemberek, önállóan is kezdeményezzünk! Ne legyünk cselekvésképtelenek még abban az esetben sem, ha úgy érezzük, hogy munkahelyi vezetőinktől nem kapunk — úgymond — testre szabott munkát. A látszatomunkát megelőzendő, mi magunk figyeljünk fel egy-egy olyan problémára, amellyel az üzemben lehet, hogy egyáltalán nem, vagy csak elvétve foglalkozunk. Én úgy vélem, ha akár konkrét megbízatás nélkül is, az úgynevezett gyakornoki, vagy az azt közvetlenül követő időszakban mi magunk lépünk előre, és értelmes terveket készítenénk, mérnöki, vagy gazdaságossági számításokat végeznénk, munka- és termelés-szervezési gondok megoldására, újításokra konkrét javaslatokat tennénk, biztos vagyok benne, hogy a munkahelyi vezetőink sem utasítanák vissza. Legalábbis erre erkölcsi alapjuk nem lenne. Ily módon bizonyára kevesebb lenne az elvándorló ifjú szakember. Arról pedig ne feledkezzünk meg, hogy egy-két év alatt az egyetemen vagy a főiskolán szerzett tudás is megkopik. A tiszteletet, a megbecsülést nem lehet kérni, követelni, azt ki kell érdemelni. Ezt a megbecsülést pedig munkánkkal tudjuk elérni.

A kongresszusi határozat-tervezetben szó esett arról, hogy a fiatalok szórakozása nem lehet pusztán üzleti kérdés. Hozzáteszem, a sportolás még inkább nem lehet az. A szórakozással, a sporttal kapcsolatos létesítmények a korosztály sajátosságából adódóan elsősorban a fiatalokat érintik. Az ilyen jellegű kérdésekkel kapcsolatos döntések ne születhessenek a fiatalok érdekeinek figyelembevétel nélkül. Tisztázni kellene azt is, hogy a fiatalok képviselőinek ilyen helyeken, ahol döntenek a velük kapcsolatos létesítményekről, milyen jogai vannak. Manapság nem ritka, hogy költségvetési vagy pénzügyi problémák vetődnek fel beruházásokkal, létesítmények létrehozásával kapcsolatban. Amennyiben azonban reális lehetőség van arra, hogy a fiatalok társadalmi munkavállalása és teljesítése az adott létesítmény kérdését átbillentené a holtpontra, a középszintű, tehát a községi, a városi KISZ-bizottságok ajánlják fel segítségüket, és szervezzenek több, akár látványos munkaakciót, amelyből a lakóhely fiataljainak zöme vegye ki a részét, hiszen saját érdekeinkről van szó. Legyen hová menniük a fiataloknak falun is. Erkölcsi jelentősége mellett sikerélményt is jelentene, hiszen jogosan úgy éreznék, hogy maguk is kivették részüket egy-egy ilyen jellegű létesítmény megvalósításából.

Kedves elvtársak!

Véleményem szerint problémáink megoldására nem külső segítségre kell támaszkodnunk. Nekünk kell megnézni, hogy mi magunk mit tudunk még tenni kitűzött céljaink megvalósításáért.

Köszönöm a figyelmet!

NÉMETHNÉ BEDECS ÁGOTA

Vas megye küldötte,

a Nádasi Mezőgazdasági Termelőszövetkezet propagandistája

Tisztelt szekcióülés!

Vas megye aprófalvas községekből áll, kisebb területi mezőgazdasági szövetkezetek találhatóak területén, így talán problémáink is másképpen jelentkeznek. Az országban akármelyik mezőgazdasági üzemben elég egy pillantást vetni a tanácskozókra, az ünnepegekre, az összehívott mezőgazdasági dolgozókra, azonnal észrevehetjük, hogy mezőgazdasági üzemeinkben erőteljes fiatalítás, generációváltás történt. Vonatkozik ez a fizikai állományra, de a közép- és magasabb szintű vezetésben dolgozó szakemberekre is. Egyetemről, főiskoláról kikerülve azt hiszem, hogy minden fiatal nagy tettvágy fűt. A gazdasági vezetéstől, a pártalapszervezettől vagy adott esetben a KISZ-alapszervezettől is függ az, hogy az új munkahelyre kerülő fiatalember nem vész-e el a mozgalom számára.

A kezdő szakember természetesen sok problémával küzd. Teljesen új környezetbe kerül, olyan dolgokkal találkozik, amelyre a tanítványban fel sem készítették, magának a szakmának is megvannak a speciális nehézségei, például a hosszú munkaidő, az állattenyésztésben a korai kelés, az éjszakázás stb. Esetleg elhelyezése sem lesz olyan, amilyenre számított. A sok egyéni és munkahelyi gond mellett észébe sem jut egy jó darabig a mozgalmi élet, a közelet még annak sem, aki azelőtt aktívan részt vett az ilyen jellegű munkában. Ezért van nagy szerepe a régi szakembereknek, a pártalapszervezeteknek és a KISZ-nek abban, hogy az újonnan érkezett fiatal szakembereket felkarolja, segítse a beilleszkedést, érdeklődjön közérzete felől, kísérelje figyelemmel munkáját, ne hagyja teljesen egyedül az új munkatársat. Ha a fiatal érzi, hogy benne nemcsak az olcsó munkaerőt látják, hanem erkölcsileg és anyagilag is megfelelően megbecsülik, biztos vagyok benne, szívesen végez majd kötelességein túl is társadalmi munkát, KISZ-munkát, vagy idővel pártmunkát. Sajnos, sok helyütt emberi gyengeségük gátolja a vezetőket, hogy a fejlődőképes, utóddá érni szándékozók elképzeléseit támogassák vagy segítsék. Pedig a helyhezkötés lényeges lenne. Többek között ehhez szükséges a jó szolgálati lakás biztosítása is.

Akkor tud igazán egy fiatal a falusi közösség hasznára lenni, ha ott él abban a környezetben, ahol dolgozik. A letelepedéshez nagy vonzerőt jelent a lakás. Saját környezetben ismerőseim körében tapasztaltam, hogy akik nem kaptak megfelelő szolgálati lakást, főleg családalapítás után, sajátéris építkezéseiket nem ott a faluban kezdték el, ahol dolgoztak, hanem a közeli városban, központi fekvésű nagyközségekben építkeztek, s ezáltal bejárókká, ingázókká váltak. Több ízben előfordult olyan eset is, hogy egy komfortosabb, jobb lakáslehetőség érdekében munkahelyet változtattak, és a jobb körülményeket, a nagyobb fizetést biztosító gazdasági együttműködések új formáira kerestek új munkalehetőséget, például termelési rendszerekben, agráripári egyesületekben.

Beláthatatlan következményei lesznek annak, ha a pedagógusok, az orvosok után a faluhoz eddig legjobban kötődő agrárértelmiség is elhagyja a falvakat. Tragikusabban sújtja ez a legkisebb társközségeket, amelyek a mezőgaz-

daság üzemegységei ugyan, de társközségek lévén iskoláik megszűntek, népművelő hiányában kultúrházuk is bezárt marad.

A lakás mellett a fiataloknak fontos, hogy lehetőségük legyen a velük egykorúakkal való barátkozásra. Ennek egyik helye lehet a KISZ-alapszervezet — ha van az adott gazdaságban —, ha van olyan tartalmas programja, amely vonzza a fiatalít. Nagy szerepe lenne még a Fialat agrárszakemberek tanácsának, amely tömöríthetné a pályakezdőket. Erre a mostanában létrejövő termelési kiskörzeteknek lenne a legnagyobb lehetősége.

Hozzászólásom másik témája az agrárértelmség részvétele a közéleti munkában. Pár évvel ezelőtt még nagyon sok vád érte az agrárértelmséget azért, mert nem vesz részt az adott település mozgalmi munkájában. Véleményem szerint a jelenlegi fiatalítás pozitív változást hozott e területen. Az agrárszakemberek döntő többsége élethivatásának tekinti szakmáját, becsületesen teljesíti munkahelyi kötelességét, s ezen felül aktív szerepet tölt be a termelészövetkezet, a lakóhely társadalmi, politikai, kulturális és sportéletében. Mindezt nem könnyű munkája mellett teszi. El kell ismerni, hogy van a mezőgazdasági munkának olyan speciális jellege, amely nem hasonlítható más termelési ágakhoz, például a hosszú munkaidő, sok esetben mostohább munkakörülmények, a szabad szombat, néha még az ünnepek hiánya. Mégis megtalálható az agrárértelmség a falu közéleti munkájának minden színterén. Részt vesznek a tanács, a népfront munkájában, politikai vitaköröket vezetnek, szakcsoporti elnökök, kertbarátok körét szervezik. Mindemelllett párttagok, KISZ-tagok. Azt hiszem, az országban sok helyütt el lehet mondani, hogy az agrárértelmség átveszi a pedagógusok hajdani szerepét a falvakban. Épp ezért lényeges, hogy még a leggyengébb termelészövetkezetek is arra törekedjenek, hogy valamilyen módon helyhez kössék, magukhoz csábítsák a jövő zálogaként említhető fiatalokat. Mindenki a saját példájából tudhatja, hogy milyen tennivágyás fűti a fiatalokat, s mire képesek azok, akik idejében megfelelő feladatot, támogatást, anyagi elismerést kapnak.

Köszönöm a figyelmet.

KIRÁLY LÁSZLÓ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a miskolci járási KISZ-bizottság titkára

Kedves küldött-társaim!

A kongresszusi felkészülés során szűkebb pátriámban, a miskolci járásban, de Borsod-Abaúj-Zemplén megyében is több alkalommal a viták középpontjában állt a KISZ kommunista, politikai jellegének alakulása. A miskolci járásban is többféle, néha szélsőséges vélemény fogalmazódott meg.

Én 20 évvel ezelőtt lettem KISZ-tag. Még most is nosztalgiával gondolok arra a napra, amikor hazavittem a piros színű, keményborítójú, fényképpel, pecséttel, aláírással hitelesített igazolványomat — amit egyébként ma is őrzök.

Az apám feltett néhány kérdést. Tudod-e mit vállaltál? Tudod-e miért piros a színe? Tudod-e mit jelent a kommunista szervezet tagjának lenni? Akkor, 1961-ben egyértelmű volt a KISZ megítélése. Az emberek általában politikai szervezetnek tekintették. Ma sokkal árnyaltabb ez a vélemény. Sok, a mozgalomba belépő fiatalnak okoz gondot, hogy szövetségünkben a kommunista vonások az elsődlegesek, vagy a tömegszervezeti jelleg dominál-e. Ugyanezt a kérdést felteszik a volt KISZ-esek, az idősebb generáció tagjai is.

Minél fejlettebb egy társadalom, annál bonyolultabb, sokrétűbb, szerteágzóbb a gazdasági, a politikai és a szellemi élete. Napjainkban a fejlett szocializmus időszakában is megmaradt a KISZ-nek az a speciális vonása, hogy a tömegszervezetek és tömegmozgalmak között az egyetlen, amely az MSZMP-nek a szervezete, egyúttal a fiatalok egyedüli tömegszervezete is. Tevékenységünk tartalmát, formáit, életrendünket nem csak ez a helyzet határozza meg. Minden nap életünk során a társadalomban a körülmények felgyorsult ütemben változnak. A KISZ-nek nemcsak a megváltozott körülményekhez kell igazodnia, de mindenképpen meg kell felelnie a fiatalok igényeinek is.

Hogyan ítéljük meg a kommunista jelleget 1981-ben? Szerintem helytelen lenne röviden azzal elintézni, hogy abban gyökerezik, hogy a párt ifjúsági szervezete vagyunk. A párt kommunista voltából nem következik automatikusan, hogy a KISZ-nek is hasonló jellemzői vannak. Kommunistának nem születik senki. Ahhoz, hogy azzá legyen, alapvetően hozzájárul a család, az iskola, a munkahely, és nem utolsó sorban az ifjúsági szövetség is. Ezt tegnap Kádár elvtárs nagyon szépen kifejtette. Szövetségünk irányító szervei a most értékelt ciklus elején a kor követelményének megfelelően fogalmazták meg, mit értünk a kommunista vonások alatt. Ma döntő kérdésnek azt tartjuk, hogy szervezeteink programjaikkal, színes, aktív tevékenységükkel mind jobban elégítsék ki a fiatalabb korosztály differenciált igényeit. Úgy gondolom, támogatni tudjuk a határozat-tervezetben foglaltakat, miszerint a munkában, a tanulásban és a haza védelmében való helytállás mellett fontos, hogy a KISZ soraiban egyre több, ha kell, áldozatot is vállaló közösségi ember nevelődjön. Minél több fiatal jusson el ahhoz a felfedezéshez, hogy az én és a mi a mindennapok során közösen alkot egységet.

Kedves elvtársak!

Valamennyi központi határozatunk arra ösztönzi szervezeteinket, hogy bátrabban, nyíltabban politizáljanak. A mi területünkön a beszámoló készítésekor nagyon kemény vita alakult ki arról, hogy a KISZ-tagok, a fiatalok hol politizálnak. Igaz, hogy a politikai képzés keretein belül folyik vita, de az őszintébb, kritikusabb hangvételő, érzelmekkel is átítatott vélemények, szenvedélyes kifakadások elsősorban még ma is az öltözőkben, a munkapadok mellett és a szervezetlen beszélgetéseken hangzanak el.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a KISZ által teremtett fórumokon, elsősorban a taggyűléseken politizáljunk. Ne csak a programok megbeszéléseire használjuk fel a KISZ-tagok legmagasabb fórumát. A fiatalokban megvan az igény arra, hogy részt vegyenek a politika alakításában.

A véleménynyilvánítások minőségét meghatározza az a tény, hogy a fiatalok között jelentős felkészültségbeli különbségek vannak. Egy részüknek kevés az élettapasztalata, nem elég érettek, míg másoknak magas elméleti és szakmai ismereteik vannak. Jelenlegi helyzetünkben és jövőbeni feladataink ismeretében egyre inkább szükségünk van a jól felkészült fiatalokra. Előfordul, hogy az egész országra vonatkozó kérdések a fiatalokat az átlagosnál érzékenyebben érintik. Megértünk már néhány árrendezést. Ilyen alkalmakkor nagyon sok kérdés fogalmazódik meg. Értelmes és okos. Észérvekre épített meggyőződéssel viszont kevés vezetők, aktivistánk tud válaszolni, pedig bőven lenne lehetőségünk a szükséges információk összegyűjtésére, az összefüggések feltárására, a politikai háttér megvilágítására, hiszen a párt nem csinál titkot politikájából. Alapszervezeteink közül nagyon kevés mondhatja el, hogy taggyűlésein megfelelően tájékozódnak a KISZ-tagok a legfontosabb párthatározatokról. Valószínű azonban, hogy ez visszafelé is igaz. Ez a kölcsönös információszegénység okozza azt, hogy nem tudunk kellően részt vállalni a helyi politika alakításából.

A MÉM miskolci járási küldöttgyűlésén 1978-ban úgy foglalt állást, hogy az 1974-es sokat emlegetett áprilisi határozat forradalmasította a KISZ-munkát. Ezt 1981-ben már nem tettük meg. Az a véleményünk, hogy pár évig igaz volt a forradalmasító jelszó. Sokan vissza tudnak még közülünk emlékezni 1974-re, amikor a KISZ munkastílusa megváltozott a gazdaságban, a politikában bekövetkezett módosulásoknak megfelelően. Utána üdítő volt a fellendülés, mert pezsgőbb lett a KISZ-élet. Néhány évvel később azonban ismételten érzékelhetővé vált, hogy sokasodnak a szervezeten belüli gondok. Jó lehetőség lett volna az országos KISZ-értekezleten a ritmus- és lépésváltásra. Figyelmeztető tanulságnak tartom, hogy akkor nem reagáltak az irányító testületek és apparátusuk tagjai a politikailag érzékenyebb aktivisták felvetéseire. Ma hasonló a helyzet, mint az áprilisi határozat előtt. Merevnek, túlszabályozottnak, munkamódszereinkben olykor „kis pártnak” is érezhetjük magunkat.

Az a véleményem, hogy a kongresszusi határozat-tervezetben a szervezetek belső életével kapcsolatban megfogalmazott javaslatok jobban megfelelnek a kor követelményeinek, és a fiatalok igényeinek. Nagyon jogosnak érzem a XII. pártkongresszus minősítését, amikor a KISZ-t bürokratikus, nehézkes, túlszervezett, lassú jelzőkkel illette. Mindezek bizonyosan hozzájárultak ahhoz, hogy belső életünk alaposabb pályamódosítására éveket kellett várunk. A tegnapi nagyon termékeny vita után úgy hiszem, meg tudjuk fogalmazni a továbblépéshez szükséges tennivalókat. A soronkövetkező feladatok közül elsődlegesnek tartom, hogy megszabadítsuk szervezeteinket a formális vonásoktól. Meg kell szüntetni azt a rossz gyakorlatot, hogy csak a KISZ-vezetők dolgoznak, csak az aktivisták érzik magukénak a szövetséget. Meggyőző munkával el kell jutnunk minden egyes KISZ-taghoz és sok KISZ-en kívüli fiatalhoz. Hogyan érhetjük el ezt a célt? Először is úgy, hogy a KISZ vezetői az ifjúság legjobbjaiból kerüljenek ki. Olyan fiatalok kapjanak vezetői megbízást — ebben is erősítem a határozat-tervezetet —, akik élvezik társaik bizalmát, megbecsülését, alkalmasak és készek a közösség önzetlen, színvonalas vezetésére. Ehhez fel-

tétlenül szükséges a párt-, az állami és társadalmi szervek segítsége, de minde-
nekelőtt az, hogy a KISZ-nek legyen vonzó, lelkesítő programja.

Köszönöm a figyelmet.

CSÓTA JÁNOS

Békés megye küldötte,

a Gyulai Húskombinát KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársnők!

A KISZ IX. kongresszusa óta sok minden történt. Erre az időszakra az általános fejlődés, az előrehaladás a jellemző, amely vonatkozik a húsipar egészére is. Ez idő alatt épült fel több nagyüzem, illetve több rekonstrukciós folyamat fejeződött be, valamennyi KISZ-védnökséggel. Az új üzemek közé tartozik a Gyulai Húskombinát is, amelynek felépültével létrejött egy korszerű, nagy kapacitású, jó szociális ellátottságú üzem, amely hosszú távon biztosítja a belföldi és export-igények kielégítését.

A kormány által kiemelt Gyulai Húskombinát, egyedi nagyberuházás határ-időre történő sikeres megvalósításában nagy feladat hárult az építkezésen és a vállalatunknál dolgozó fiatalokra, KISZ-szervezetünk valamennyi tagjára. A beruházáson dolgozó 24 nagyvállalat párt-, gazdasági és KISZ-vezetői, valamint a városi KISZ-bizottság vezetői 1975-ben írták alá a KISZ-védnökségi okmányt. A védnökség kiterjedt a beruházás, az üzembehelyezés és az üzemeltetés valamennyi gazdasági, politikai és szakmai feladatára. A védnökségi munkában legjelentősebb és legeredményesebb volt az ifjú munkás építőtábor, a „zöldutas levelezés” és a társadalmimunka-akció, a kommunista műszakok. Az ifjú munkás építőtábor 5 alkalommal szerveztük az építkezés során, valamennyi építőipari szakmából, melynek eredménye több mint 10 millió Ft volt. A „zöldutas levelezéssel” értük el azt, hogy a beruházáson dolgozó vállalatok KISZ-szervezetei, szocialista brigádjai határidő előtt, a minőségi követelményeknek megfelelően készítették el a megrendelt berendezéseket és szállították le.

A Beruházási Operatív Bizottság (BOB) a beruházás ideje alatt több esetben szervezett kommunista műszakot, illetve társadalmimunka-akciót, amelyek operatív munka végzésére irányultak. A kommunista műszakokban és társadalmimunka-akciókban az építőtáborban dolgozó fiatalok is jelentős részt vállaltak, illetve teljesítettek. A BOB döntése alapján a munka nem fejeződött be a védnökség megvalósulásával, hanem folytatódik, kiterjesztve tevékenységét a zavartalan üzemeltetésre, az alapanyag-ellátásra, az üzemi és személyi higiénia betartására, a balesetek megelőzésére, a szakmunkásutánpótlásra és az exporttermelés elősegítésére. Ez a munka már nem olyan látványos, mint a nagyberuházás időszakában volt, de legalább olyan fontos az eredményes gazdálkodás szempontjából.

Kombinátunk bevételeinek jelentős része exportból származik, ami a VI. ötéves terv időszakában növekszik. Ez megkívánja a külpiazi igényekhez való

gyors és rugalmas termékszerkezetváltást, ami viszont igényli az alapanyag változtatását is. Így például ma exportra csak a fehér hússertés és a magyar tarka vágómarha kerülhet. Tenyésztésük a mezőgazdasági nagyüzemek és a háztáji kistermelők feladata, amely az exportfeladataink teljesítése érdekében megköveteli a velük fennálló kapcsolat javítását.

Békés megye az egyik legjelentősebb élőállatot termelő terület. Felvásárlói szervezetünk évente több mint 1 millió élőállat forgalmazását végzi, a vágóállatok több mint felét háztáji kistermelőktől vásároljuk, amely főleg gazdasági munkát, de propaganda tevékenységet is igényel. E munkában fiataljaink is részt vesznek.

Miután nemcsak vállalatunk, hanem a húsipar árbevételének jelentős része exportból származik, szükségesnek látjuk a külpiazi igényeknek megfelelő fajtájú vágóállat-termeltetés anyagi ösztönzését is. A kül- és a belpiazi igények kielégítése nem azt jelenti, hogy az iparnak és benne kombinátunknak nincs tennivalója, éppen ellenkezőleg. A megépült kapacitások jobb kihasználása, az alapanyagellátás, a kihozatali arány és az exportra alkalmas termékek minőségének javítása, az üzemi és személyi higiénia betartása, a balesetek megelőzése, a szakmunkásutánpótlás mind olyan terület, ahol még bőven akad tennivaló. Ez a KISZ-munka, a KISZ védnökségi tevékenység szerves része és az is kell, hogy legyen a jövőben is. Feladataink végrehajtása szükségessé teszi a szakmai képzettség állandó fokozását, a megfelelő számú húsipari szakmunkásutánpótlás készítését.

Kombinátunk 30 éve rendszeresen folytat húsipari szakmunkásképzést. Az utánpótlás segítségével jelentős feladat hárul a fiatalokra is. A KISZ—üttörő kapcsolat keretén belül több esetben üzemlátogatást szerveztünk és szervezünk, ahol bemutatjuk a szakmát, annak szépségeit, nehézségeit is. Fiatal üzemmérnökök vállalták a szakmunkástanulók elméleti és gyakorlati képzését, amelyet éveken keresztül eredményesen végeznek. A szakmunkásutánpótlás érdekében kifejtett tevékenységünket, a szakma tekintélyét és az iránta tanúsított érdeklődést jelzi, hogy ebben az évben a jelentkezők 50 százalékát tudtuk csak beiskolázní.

Jelentős gondot okozott a vállalat vezetésének, és ezen belül a KISZ-nek is a kombinát beüzemelése időszakában a munkássá válás folyamata. Ez idő alatt a létszámgényünknek mintegy kétszeresét vettük fel, mire kialakult egy viszonylag stabil munkáskollektíva. Sok probléma merült fel a munkaidő kezdése és befejezése, a munkahelyi magatartás területén. Örvedetes viszont az a tény, hogy jelen időszakban ilyen gondok, problémák nincsenek, kombinátunk rendelkezik egy olyan kollektívával, amely a feladatok végrehajtását biztosítani tudja. 1980-ban az árbevételünk meghaladta az 5 milliárd forintot.

Tisztelt értekezlet!

A központi bizottság beszámolóját, a határozat-tervezetet és a szóbeli kiegészítést jónak tartom, elfogadom, és elfogadásra javaslom. A kongresszus további munkájához sok sikert kívánok!

Köszönöm figyelmüket.

SIMON LÁSZLÓ

Győr-Sopron megye küldötte,

a Lajta-Hansági Állami Gazdaság növényvédő brigádvezetője

Tisztelt szekcióülés!

Kedves fiatalok!

A mosonmagyaróvári járásban a mezőgazdaság az elmúlt években jelentős fejlődésen ment keresztül. Több kisebb termelőszövetkezet egyesülésével hét, a korszerű nagyüzemi termelésre alkalmasabb termelőszövetkezet alakult. A hét termelőszövetkezetben és a Lajta-Hansági Állami Gazdaságban több mint száz fiatal agrárszakember dolgozik. Már ez a szám is mutatja, hogy képzettségük, szellemi kapacitásuk nem elhanyagolható. Sokan közülük közvetlen termelés-irányító munkakörben, felelősségteljes beosztásban dolgoznak.

Járásunkban a fiatal agrárszakemberek kb. 40 százaléka vállalt társadalmi funkciót valamelyik társadalmi szervezetben. Mivel munkánk hatékonysága mind gazdasági, mind politikai, közéleti szempontból napjaink fontos kérdése, nem szabad megfélemleni azokról a tényezőkről, amelyek meghatározzák egyrészt alkotó munkánkat, másrészt közéleti, társadalmi tevékenységünket. Feltétlenül figyelembe kell venni azonban a fiatalok szociális helyzetét, a munkahe-lyi tényezőket, a hosszabb munkaidőt, a csúcsmunkákat, amik időben szabnak korlátokat tevékenységünknek.

Kedves fiatalok!

Az a vád ér bennünket számtalanszor, hogy a fiatal agrárszakemberek nem megfelelően vesznek részt az ifjúsági szövetség munkájában. Véleményem szerint ez elsősorban a lényegesen hosszabb munkaidőből adódik, hiszen egy mosonmagyaróvári felmérés szerint a fiatalok 26 százaléka 8, 36 százaléka 8—10, 25 százaléka 10—12 és 13 százaléka 12 óránál többet tölt munkahelyén. Én például az elmúlt időszakban a munkahelyemen általában napi 12 órát vagy esetenként többet töltöttem el. Az egyéb politikai és közéleti munka végzése csak ezután történhet.

A másik tényező, hogy a fiatalok többségükben helyt állnak a feladatok teljesítésében, szívesen vesznek részt a fejlesztési célok, tervek kidolgozásában, de több lehetőséget igényelnek a gazdasági tervező munkába való bevonásra. Jelentős részük a szakmájában, vagy ahhoz közelálló területen vállal szívesebben társadalmi, közéleti feladatokat. Megfigyeléseink szerint a fiatal agrárszakemberek társadalmi és szakmai tevékenységének alakulása a következő: míg a szakmai tevékenység kb. 35 éves korig töretlenül fejlődik, addig a társadalmi tevékenységben az egyetemről, főiskoláról kikerülve van egyfajta szakadás. Az iskola elvégzése után a fiatal úgy érzi, hogy kiöregedett, vagy belefásult a KISZ-munkába, mert a felsőoktatási intézményekben működő KISZ-szervezetek nagy része nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket a hallgatók vele szemben támasztanak. Esetleg jó pár év is eltelik, mire a KISZ-ben, a pártban vagy más tömegszervezetben megtalálja a helyét. Mindezeket felismerve járási

bizottságunk tudatosabban és célirányosabban kezdett foglalkozni az agrárszakemberekkel. Nagyon jó lehetőséget biztosított erre a szövetkezeti ifjúsági napok rendezvénysorozata. Így az elmúlt mozgalmi év akcióprogramjában már konkrét tennivalóként fogalmaztuk meg a fiatal agrárszakembereket összefogó tanácsok megalakítását. Célkitűzésünk az volt, hogy szervezett keretben biztosítsunk érdekvédelmi ellátásához, beilleszkedésük, szakmai továbbképzésük segítéséhez. A fiatal agrárszakembereket ily módon szervezve és tömörítve bevonjuk mozgalmi munkánkba, tematikák kidolgozását kezdeményezzük, javaslatokat teszünk elsősorban a termelő munka során felmerült problémákra.

Mivel a FAT szervezéséhez konkrét tapasztalataink nem voltak, mi, fiatal szakemberek foglalkoztunk az előkészítő munkával, melynek során kialakult, hogy járásunkban milyen formában, milyen szervezeti felépítéssel működjön és mivel foglalkozzon ez az új KISZ-es munkaforma. Ezt követően 1979 augusztusában a szövetkezeti ifjúsági napok nyitóprogramja alkalmából a járás fiatal szakemberei összejöttek, a kialakított elképzeléseinket megvitatták, kiegészítették és jóváhagyták, megválasztották a 10 fős vezetőséget. A FAT a KISZ-bizottság elvi, politikai irányításával működik. Nyílt, klubszerű forma. Kapcsolatot tart a TIT-tel és a helyi szakmai klubokkal. Munkaterv szerint dolgozik, segíti a KISZ-es gazdaságpolitikai feladatok végrehajtását, szervezi a FAT programját. Tagja lehet a járásban dolgozó minden fiatal szakember. Tevékenységében a szakmai programok dominálnak. Részt vettünk az Alkotó ifjúság pályázaton, ahol a lébénymiklósi tsz fiataljai által beadott kukoricatépő adapter országos III. helyezést ért el. Több szakmai-politikai vetélkedőt szerveztünk, részt vállaltunk az általános iskolások számára meghirdetett pályaválasztási vetélkedők megszervezésében, lebonyolításában. Látogatást szerveztünk az OMÉK-ra. A fiatal szakemberek körében a FAT megalakítása egyetértésre talált, vállalták az alkotó tevékenységet. Értékelve a kezdeti lépéseket, a járási FAT elhatározta, hogy létre kell hozni az üzemi FAT-csoportokat. Feladatul olyan sajátos konkrétumokat fogalmazott meg, amelyek járási szinten kevésbé valósíthatók meg. Az üzemi FAT-csoportok létrehozásával az információ-áramlás meggyorsítása érdekében az üzemi csoportok vezetői tagjai a járási vezetőségnek is.

Tisztelt szekcióülés!

Felszólalásom a járásunkban meghonosodott új KISZ-es munkaformákról szól, tapasztalatait szívesen átadjuk. Optimisták vagyunk, mert tudjuk, hogy a konkrét eredmények a további sikerekre ösztönöznek.

Köszönöm a figyelmet, további jó munkát kívánok.

ZSUFFA ERVIN,
az MSZMP KB Gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője

Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársak!

Mindenekelőtt szeretném megköszönni a meghívást, valóban kedvező volt számomra, hogy részt vehettem ezen a mai tanácskozáson, hiszen sok érdekes dolgot, és a munkánkban is hasznosítható tanulságot lehetett az eddigi hozzászólásokból levonni. Ezek a hozzászólások is tükrözték, hogy nagyon változatos, differenciált a kép a mezőgazdaság területén. Tegnap a kongresszuson az egyik küldött azt mondta, hogy ennek a szakmának a társadalmi megbecsülése még nincs egészen a helyén. Ma az egyik hozzászóló azt mondta, hogy a mezőgazdaságról beszélni öröm. Nos, azt hiszem ez érthető is, mert ahonnan ő jött, ott valóban jó eredmények vannak. Azonban egy másik küldött olyan körülmények között dolgozik, ahol nem sikerült még megfelelő eredményeket elérni, más véleményt alkot e munkáról. Ha együtt nézzük az egész mezőgazdaságot, az élelmiszertermelést, úgy hiszem, hogy az a reális, ha azt mondjuk, hogy ma valóban könnyebb ezen a területen dolgozni, a társadalmi megbecsülés — ha nem is mindenütt — ezt a szakmát érezhetően körülveszi. A jó példákat igen gyakran a mezőgazdaságból vesszük, érdekes dolog — azt hiszem a TV-nézők gyakran tapasztalták —, hogy kultúr-műsoroknál is nemegyszer mezőgazdasági területre hivatkoznak. A magyar mezőgazdaság nemzetközi megítélése viszont kifejezetten kedvező. Több ismerős járt külföldön, nekem is módom volt egy-két helyen megfordulni. Merem állítani, hogy a legfejlettebb mezőgazdasággal rendelkező országokban is nagy elismeréssel beszélnek arról a teljesítményről, amit a magyar mezőgazdaság elért. Hadd hivatkozzam arra, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártjának kongresszusán éppen a magyar mezőgazdaság volt az, amelynek teljesítményét elismeréssel illették.

Nem szeretném felsorolni az eredményeket, nem ez a fórum az, ahol ezzel foglalkozni kell, csak azért mondtam mindezt el, hogy ma valóban igaz, amit délelőtt hallottunk, hogy már nem azzal ijesztgetik a gyerekeket, hogy termelészövetkezetbe kell menniük dolgozni. Felvetette az egyik küldött, hogy probléma van a fiatal utánpótlással. Tudok számos példát mondani erre az országban, ahol valóban gondok vannak, ahol idős termelészövetkezeti tagok, vagy állami gazdasági dolgozók vesznek részt a munkában, de azért a jellemző mégis az, hogy amikor a termelészövetkezetek megalakulását követő években az átlagos életkor 54 év volt, most 41. Bedecs Ágota mondta itt az előbb a hozzászólásában, hogy erőteljes fiatalítás figyelhető meg jó néhány termelészövetkezetünkben, állami gazdaságunkban is. Éppen ezért a korábbinál is nagyobb figyelmet kell fordítani a fiatal korosztályok munkájára.

A sok eredmény mellett vannak nagyon gyenge pontjai is a mezőgazdaságnak. Az egyik az erőteljes differenciáltság, a másik, hogy a termelésben a gazdaságosság sajnos nem a legkedvezőbb, vagy ahogy az egyik küldött kifejezte, a nyereségtermelés nem a nemzetközi élvonalnak megfelelő. Ezeket a feladatokat is meg kell oldani. A versenyben, amely a magyar mezőgazdaságra vár,

mindenképpen helyt kell állnunk a következő években is. Ez szép feladat. Kévésbé romantikus, mint a 20 évvel ezelőtti időszakban volt, de összetettebb és sok szempontból érdekesebb. Amikor az a nemzedék, amelyhez én is tartozom, elkezdte a munkát, még az volt a fő feladat, hogy egyáltalán a nagyüzemi mezőgazdaság létrejöjjön Magyarországon. Ezt a feladatot sikerült elvégezni. Most viszont azt kell megoldani, hogy ne csak az élmezőnyhöz próbáljunk felzárkózni, hanem tényleg a világ élenjáró mezőgazdasági országaihoz tartozzunk. Úgy érzem, ma már meg lehet olyan feladatot is fogalmazni, hogy a magyar mezőgazdaság előtt az a lehetőség áll, hogy a legjobbakkal mérheti — egy-két évtizeden belül — össze az erejét. Néhány termelési ágban ezt már ma is elmondhatjuk, de talán az egész mezőgazdaságra is jellemző lesz. Ehhez minden szubjektív adottságunk, feltételünk megvan.

Örömmel olvastam a kongresszus határozat-tervezetében megfogalmazott célokat, feladatokat, hogy legnagyobb erőforrásunk az ember, köztük a fiatalok tenniakarása, tehetsége. Ez valóban így van. Sokat foglalkoztunk a közelmúltban azzal, hogy Magyarország nyersanyagban, energiahordozókban szegény ország. De azt viszont büszkén mondhatjuk, hogy szellemi kapacitás terén jól állunk. Ahhoz viszont, hogy ezt a szellemi kapacitást jól kihasználjuk, hogy ez általános jelenség legyen a társadalomban, mindenképpen olyan légkört kell teremteni, hogy ennek rangja, becsülete legyen. Az alkotó munkahelyi légkör kialakításához, úgy gondolom, a mezőgazdaság kedvező hátteret ad. Talán sokunk tapasztalata egyezik azzal, hogy szövetkezeteink, állami gazdaságaink jórésze jelenleg is értékeli azt a dolgozót, vezetőt, aki tényleg tesz a közösségért, aki keresi azokat a lehetőségeket, hogy hogyan lehet viszonylag szűkös anyagi körülmények között minél jobb eredményeket elérni. Ezt a légkört kellene erősíteni, és ebben a fiatalok nagyon sokat tehetnek.

Van néhány olyan probléma, amely az elmúlt hetekben, hónapokban, s itt a kongresszuson is többször hangot kapott, nevezetesen a megfelelő feltételek. Ezek közül egyik legfontosabb a sokat emlegetett lakás. Hadd mondjak annyit erről, hogy talán ebből a szempontból is kedvezőbb helyzetben van a mezőgazdaság, mint a népgazdaság sok más területe. Egyrészt azért, mert vidéken mindenképpen olcsóbban lehet lakáshoz jutni, mint Budapesten vagy a városokban. Egy községben a budapesti árak 50 százalékából ki lehet hozni egy-egy jó, megfelelő lakást. Falvakban, községekben a magánkezdeményezésnek, a személyes részvételnek is nagyobb a lehetősége, és azt tapasztalom, hogy a mezőgazdasági üzemek is egyre fokozottabb mértékben segítik tagjaikat ezeknek a feltételeknek a megteremtésében. Amiben biztos, hogy hátrányban vannak a vidékiek, az részben a szórakozás, a sport- és kulturális lehetőségek. Ezt a hátrányt valószínűleg nem is lehet rövid úton behozni, mert ilyenek az ország adottságai. Azt viszont el lehet mondani, hogy azok a gazdaságok, amelyek kedvezőtlenebb körülmények ellenére is jó eredményeket értek el e téren, szinte kivétel nélkül törődnek is ezekkel a feltételekkel.

Két nappal ezelőtt voltam egy termelőszövetkezetben, amely nem tartozik a legjobbak közé az országban, de mindenképpen figyelemre méltó eredményeket ér el. Valamikor futóhomokos, dombos volt a területe, mégis jövedelmezően **gazdálkodik**. Ez a szövetkezet a fiatalok lakáshozjutását most 80 ezer Ft kamatmentes támogatással segíti, a gépeken, egyebeken túl. Klubot létesített, tá-

mogatja a sportegyesületet, egy nagy, mindenféle célra használható termet épített, ahol a kulturális rendezvényeket is le lehet bonyolítani. Ezáltal meg tudta akadályozni azt, hogy továbbra is csökkenjen a falusi népesség. Úgy hiszem, ha ezt az utat követjük, akkor a differenciálódásban ma megmutatkozó feszültségek is feloldhatók.

Amit most elmondtam, azt nagyon sok közgazdász vitatja. Az a véleményük, hogy gazdaságunk a gazdálkodási feladatokkal foglalkozzon, és a többi más társadalmi szervek, intézmények oldják meg. Úgy hiszem, hogy ezzel a fel fogással semmiképpen sem lehet egyetérteni, még a gazdaság érdekében sem, mert a gazdasági feladatok megoldásának is előfeltétele a megfelelő személyi feltételeknek a biztosítása.

Ahhoz, hogy valaki aktívan dolgozzon, kezdeményező legyen és örömmel vegyen részt a munkában, nem elég tudatosan megfogalmazni a feladatokat, élményt is kell adni a fiataloknak. Ha ez elmarad, akkor bármilyen lelkesítő és helyes célokat fogalmaztunk is meg, nem valószínű, hogy a legjobb hatásokkal tud a KISZ-szervezet működni.

Köszönöm a meghallgatást, és további sikeres tanácskozást kívánok.

HÁZI GYÖRGY

Szabolcs-Szatmár-megye küldötte,
főagronómus

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Az elmúlt 10 évben jelentős változás következett be megyénk mezőgazdasági üzemeiben. A párt politikájával összhangban nagyfokú területi koncentráció indult meg mind a szövetkezeti, mind az állami szektorban. 1970-ben 13 állami gazdaság, 236 termelőszövetkezet és 35 szakszövetkezet működött a megyében, míg 1981-ben az állami gazdaságok száma 8-ra, a szövetkezetek száma 126-ra csökkent, szakszövetkezetünk pedig nincs. Emelkedett a termelés technikai-műszaki színvonala, javult a mezőgazdaságban dolgozók szakmai-politikai képzettsége. Az iparszerű mezőgazdasági termelés elterjedése magasabb követelményeket állított a mezőgazdaságban dolgozók elé. Üzemeink többsége eredményesen gazdálkodott, a termelés növelése meghaladta az országos ütemet, viszont a gazdaságosság terén elmaradtunk az országos szinttől. Tovább bővültek gazdaságainkban a mellék- és kiegészítő tevékenységek, javultak a dolgozók élet- és munkakörülményei. A termelés nagyfokú gépesítése, műszaki színvonalának emelkedése csökkentette az ágazatban foglalkoztatottak számát, ugyanakkor állandósította a fiatalok arányát nagyüzemeinkben.

A megnövekedett gazdasági feladatok, a társadalmi élet területén bekövetkezett változások szükségessé tették, hogy még nagyobb figyelmet fordítsunk az ebben az ágazatban dolgozó fiatalok KISZ-ben vállalt munkájára, szervezetsé-

gére. Megyénkben az ipari fejlesztés határai korlátozottak, míg a mezőgazdasági termelés további fokozására vannak tartalékaink. Népgazdaságilag sem közömbös, hogy milyen részt tudunk vállalni a lakosság mezőgazdasági termékkel történő ellátásából. Közismert, hogy megyénk mezőgazdasági üzeimeiben a megtermelt téli alma adja az ország exportjának közel 80 százalékát. Burgonya- és dohánytermő területe is meghatározó nagyságot képvisel az országban. Ezeket a tényeket figyelembe véve a mezőgazdasági üzemeinkben tevékenykedő társadalmi és tömegszervezetek feladatai fokozódnak. A megye 126 termelőszövetkezetében 130 KISZ-alapszervezet működik, 3347 fővel. A szervezettség a gépműhelyben dolgozók és az értelmiség körében a legjobb. A hagyományos mezőgazdasági munkát végzők körében az átlagosnál is alacsonyabb. A megye 8 állami gazdaságában 21 alapszervezet működik, taglétszáma 600 fő. A KISZ-munka végzéséhez mezőgazdasági üzemeinkben a személyi, tárgyi és anyagi feltételek biztosítottak. Javult a KISZ-vezetők szakmai, politikai felkészültsége, csökkent körükben a fluktuáció. A KISZ-vezetők közül jelenleg 63-an rendelkeznek felsőfokú, 303-an középiskolai végzettséggel.

A mezőgazdasági üzemekben működő KISZ-alapszervezetek tevékenységének gerincét képezi az alapszervezetek alapkövetelményeinek teljesítése és az ehhez kapcsolódó feladatok végrehajtása. Az akcióprogramok teljesítésénél messzemenően figyelembe veszik a gazdaság előtt álló feladatokat. Népszerűségét és tömegbázisát tekintve a brigádmozgalom a legelterjedtebb. Az ifjúsági brigádokban dolgozó fiatalok munkájára, aktív tevékenységükre bizton számíthatnak gazdaságaink. Ott vannak az ősi betakarítási csúcsmunkáinál, az Egy üzem, egy iskola akció keretében társadalmi munkát végeznek a gyermek- és oktatási intézményeknél, kezdeményezői a társadalmimunka-akcióknak, csatlakoznak az országos felhívásokhoz és aktívan bekapcsolódnak a munkaversenyekbe. Jól reprezentálja ez irányú tevékenységüket a XII. kongresszus és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére hirdetett munkaversenyben való részvételük. Népszerűek a Ki minek mestere? szakmai, politikai vetélkedők egyéni és kollektív formái. A KISZ megyebizottsága az érintett pártszervekkel közösen évente több szakmában hirdet vetélkedőket, amelyeket a hiányszakmák népszerűsítésére, a szakmai és politikai ismeretek bővítésére, a versenyszellem erősítésére, a KISZ-en kívüli fiatalok bevonására használunk fel. Egyre több fiatal kapcsolódik be az Alkotó ifjúság pályázat és kiállítás keretében a gazdasági építő munka feladatainak megoldásába. Fiataljaink tenniakaratát, az új iránti fogékonyságát jelzi az újító mozgalomba való egyre szélesebb bekapcsolódás.

A mezőgazdasági üzemekben tevékenykedő agrárértelmiség aktivitásának, szellemi kapacitásuk kihasználásának jó lehetőségei vannak a KISZ-munkában. Megyénkben körülbelül 650—700 felsőfokú végzettséggel rendelkező 30 éven aluli agrárszakember tevékenykedik. Területi megoszlásuk függ a település fejlettségétől, a szakember-ellátottságtól, ezért a nagyobb települések vonzáskörében a szakember-ellátottság jobbnak mondható, mint a távolabbi területeken. Lakáskörülményeik között nagy eltérés mutatkozik: albérltet, szolgálati szoba, szolgálati lakás. Fizetésük jónak mondható, más értelmiségi réteghez viszonyítva keresetük magasabb, viszont a munkában eltöltött idejük sok esetben meghaladja a napi 10 órát. A szövetkezetekben és állami gazdaságokban elkészült

továbbképzési tervek alapján folyik szakmai és politikai továbbképzésük. Közéleti aktivitásuk a falusi települések társadalmi, kulturális életében meghatározó. Szervezettségükkel nincs összhangban a KISZ-akciókban, mozgalmakban való részvételük. A termelésben betöltött helyük, szerepük miatt mozgalmi munkájuk többnyire szervező, tanácskozó és irányító feladatokra korlátozódik. Úgy ítéljük meg, hogy a mezőgazdasági nagyüzemben és a kísérleti gazdaságban dolgozó fiatalok a jövőben is nagy szerepet vállalhatnak a megye mezőgazdasági eredményeinek fokozásában, az emberi tartalékok jobb kihasználásában. A jelenleg meglévő KISZ-es munkaformák alkalmasak arra, hogy a gazdasági építő munkába még több fiatalt bevonva, még jobb eredményeket érjünk el.

Köszönöm a meghallgatást.

DOBI FERENC,
a MEDOSZ főtítkára

Tisztelt szekcióülés!
Kedves fiatalok!

Előljáróban engedjek meg, hogy szeretettel köszöntsem önöket közel 400 ezres szakszervezeti tagságunk nevében. Hadd mondjam el, hogy tagságunk mintegy 30 százaléka 30 éven aluli, és a 60 ezer tisztségviselő több mint fele KISZ-korosztályú. Örülünk e nagyarányú részvételnek, amely munkánk javulásában is tükröződik. Együttműködésünkről elmondhatom, hogy az országos és középszinten jó irányban fejlődik. Úgy vélem azonban, hogy közös munkánk üzemi és vállalati szinten egyaránt hagy még kívánni valót.

Mint tudják, a szakszervezetnek az a feladata, hogy az egész tagság érdekvédelmét képviselje. Ez ma minden szektorban, minden vállalatnál, intézménynél a munka javítását, a termelés fejlesztését jelenti. Ehhez szükség van a mi mozgósító munkánkra éppúgy, mint a vállalati, intézményi vezetés jó együttműködésére. Ha jobb életkörülményeket akarunk teremteni, javítani akarjuk a munkakörülményeket, akkor még inkább együtt kell dolgoznunk és segítenünk kell egymásnak a korszerűbb munkaversenyben. Ennek érdekében szükség van a tapasztalatcserékre, a fegyelemre is. A szakszervezet e cél megvalósítása érdekében munkálkodik.

A szakszervezeti vezetésben jelentős számban vannak fiatalok, ezért fontos a KISZ-vezetők és a szakszervezeti vezetők munkájának összehangolása. A szakszervezet rendelkezik azokkal a jogokkal, amelyek törvényesen is módot adnak a fiatalok problémáinak megoldására, s az a célunk, hogy a továbbiakban ezt még inkább előtérbe helyezzük.

Mint tudják, a szövetkezetekben, az üzemekben újból megkötjük a VI. öt-éves terv időszakára a kollektív szerződéseket. A szakszervezet és a KISZ jó együttműködése a bér- és a szociálpolitikai juttatásokkal kapcsolatos kérdésekben messzemenő támogatást adhat közös céljaink elérésében. A bérkérdés, a

szociálpolitikai kérdések, a lakáskérdés, a munkásszállítás, az étkeztetés és a szabadság kérdésének megoldása egyaránt feladataink közé tartozik.

A KISZ X. kongresszusa és a mi XXV. kongresszusunak határozat-tervezetei összhangban állnak egymással. Nyugodtan kijelenthetem, hogy a nagy létszámot kitevő fiatalság, a 70 ezer fős agrár- és műszaki értelmiség, a közel 30 ezer nyugdíjas, a nagylétszámú nődolgozók munkánk középpontjában állnak, s igyekszünk — a lehetőségek szerint — mindezen réteg érdekeit képviselni.

Úgy gondolom, hogy a KISZ a fiatalok képviselőletében velünk együtt még eredményesebben fog a következő időszakban dolgozni.

Mindezek mellett a mezőgazdaságban is megvan az a lehetőség, hogy javítsuk az életszínvonalat, különösen az életkörülményeket. Örömmel hallottam tegnap a kongresszuson, hogy milyen nagy elismeréssel beszélt Kádár elvtárs a mezőgazdasági dolgozók helytállásáról. Közös munkánk javításával még inkább igyekszünk rászolgálni arra, hogy megfeleljünk ennek a magas szintű elismerésnek.

Köszönöm a figyelmüket.

CSÉCSEI JÁNOS

Heves megye küldötte,

a tarnaórsi Dózsa Tsz telepvezetője

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Mivel a járásban működő mezőgazdasági üzemek zöldségtermesztése nemcsak egyes üzemeknek fontos ágazat, de a járás arculatát, mezőgazdasági termelését is döntően meghatározza, fontosnak tartjuk, hogy a KISZ mozgalmi eszközeivel többet tegyen a zöldségtermesztésért. Természetes, hogy az ebből adódó gondokat, problémákat a mozgalom keretén belül nem tudjuk megoldani, de elősegíteni, tevékeny részt vállalni a mi feladatunk is. A védnökség egyik gondját említem csak, ami a következő: kevés a fizikai munkakörben dolgozó fiatal, különösen a zöldségtermesztésben. A mai napig sem vált vonzóvá a mezőgazdasági pálya a fiatalok között. Ez okozza, hogy a védnökségi munka során olyan munkafolyamatokba nem tudunk beleavatkozni, mint például a talajmunkák, vetés, szállítás. Közvetlenül e területeken dolgozó fiatal KISZ-tagok száma nagyon alacsony. Ezt valamennyire ellensúlyozza, hogy a kertészeti ágazatban, és a vele szorosan összefüggő más ágazatokban is sok vezetői munkakört KISZ-tag fiatalok töltenek be. Munkakörük, feladatuk ellátása mellett KISZ-megbízatásuk, hogy a zöldségtermesztési munkát segítsék. Sokszor rajtuk és az irányításuk alatt dolgozó fiatalokon múlik egy-egy munkafolyamat előkészítése. Gondolok itt munkagépek javítására, egy-egy technológia időbeni végrehajtására stb.

A védnökséghez tartozik az őszi betakarítási munkákban a diákok irányítása. A KISZ-esek a munka feltételeinek biztosításán túl azt a könnyűnek nem

mondható feladatot kapják, hogy igyekezzenek a tanulók lelkesedését, energiáját az adott gazdaság érdekében kamatoztatni. Aki próbálta már, az tudja, hogy ez nem egyszerű. A zöldégyvédnökségek a feladatoknak csak egy részét képezik, ezen kívül még részt veszünk betakarításban, göngyöleg összegyűjtésében, társadalmi munkákban és kommunista műszakokban.

Fiataljaink tagságunkkal karöltve vesznek részt e munkaformában, melynek népgazdasági jelentősége nagy. A háztáji tevékenység fejlesztésével együtt jár az egyének szakmai fejlődése is, hiszen mindenki igyekszik különböző szakkönyvekből ismereteit bővíteni az adott növény- vagy állatfajról. Nagy figyelmet kell fordítanunk azonban arra, hogy az emberekben ne az anyagiasság szemlélete uralkodjon, hanem a szakmai műveltség megszerzésén túl szakítsanak időt az önművelésre, a szórakozásra is. Annak, hogy üzemeinkben kevés a mezőgazdasági szakmunkás, oka lehet a szemlélet. Elidegenítik a fiatalokat a mezőgazdasági munka szeretetétől. A szakmunkástanulók képzésével kapcsolatos gondjainkat enyhítené, ha a szakmunkásképző bázisainkat főleg a mezőgazdasági termelést folytató területekre építenék ki, így a városi környezetnek nem volna olyan csábító hatása. Példát is említek: Heves járásban van általános gimnázium, ugyanakkor a mezőgazdasági szakmunkásképzést Egerbe telepítették.

Hozzászólásom másik témája az agrárszakemberek helyzete. Mezőgazdasági üzemeinkben egyre több fiatal agrárszakember dolgozik, sokan közülük — városiak lévén — munkahelyükön kerülnek először igazi falusi környezetbe, ott ismerik meg a mezőgazdasági üzem belső életét, működését. Ezért fordulhat elő sokszor, hogy a fiatal néhány hónap elteltével megállapítja, hogy ezért bizony kár volt egyetemet végeznie, ezt meg tudná csinálni érettségivel is. Sok egyetemet végzett fiatal nem tartja méltónak a brigádvezetői munkakört, vagy egy kisebb munkafolyamat irányítását, holott ezek biztosítják számára az adott üzem megismerését, az emberekkel való bánásmód gyakorlatát. Ez utóbbit az egyetemen hiába is oktatnák, csak a gyakorlatban lehet megtanulni. A kezdő szakemberek többsége előbb-utóbb belátja, hogy jobb lentről felfelé haladni, mint esetleg fordítva. Előfordul azonban elvétve, hogy a fiatal kedvét szegik azzal, hogy újat akaró, kezdeményező törekvéseit akadályozzák, vagy fölöttesei nem ismerik el, hogy kezdő léte tudhat valamit. Így aztán a fiatal sok esetben csak mechanikus végrehajtója főnöke utasításának. Véleményem szerint az a helyes és egészséges, ha a kezdő szakember belátja, hogy a látszólag egyszerű feladatok fontos részét képezik a gyakorlati munka megismerésének. Más részből az üzem vezetői ne fukarkodjanak az elismeréssel, türelemmel vezessék be a kezdő szakembert a gazdálkodás folyamatába. Mi, KISZ-esek, úgy segíthetünk rajtuk, hogy a gazdasági munkához kapcsolódó feladatokkal látjuk el őket, ezáltal hamarabb beilleszkednek, megismerik a munkahely sajátosságait, és nem utolsó sorban az ifjúsági szövetség újabb aktivistákkal gyarapszik. Véleményem szerint fokoznunk kell az érdekvédelmi munka hatékonyságát, be kell vonnunk a fiatal agrárszakembereket a szabadidős programok szervezésébe, az értelmi és az érzelmi kötődést kell segítenünk.

Köszönöm a figyelmet.

IMRE JÓZSEF

Fejér megye küldötte,
a sárosdi Egyetértés Tsz brigádvezetője

Tisztelt szekcióülés!
Kedves lányok, fiúk!

A településfejlesztés kérdése napjainkban és az elkövetkezendő hetekben kiemelt hangsúlyt kap, hiszen most váltak ismertté a VI. ötéves terv mutatói. Ezek ismeretében gondolkozik és cselekszik minden közösség, akár vállalati gazdálkodó egységről, társadalmi szervezetről, akár állami intézményről van szó. A mi esetünkben elsősorban a helyi pártszervezeteknek és tanácsoknak van meghatározó szerepük, hiszen ők irányítják és szervezik a lakóhely, a falu fejlődését, életét. A településfejlesztés fontosságát, úgy gondolom itt nem kell bemutatnom. De otthon egy KISZ-szervezet tekintse feladatának, hogy a fiatalokkal megismertesse a valós gondokat, problémákat, közösen keressék a megoldás útját. Lakóhelyét valóban otthonának érezze minden fiatal, melynek nemcsak lakója, de gazdája is.

Mit tehet, és tesz, mit tehetne egy alapszervezet ebben a kérdésben? Társadalmi munkát végez — adhatjuk a választ, ha éppen nem akarunk a kérdéssel tovább foglalkozni. De úgy gondolom, és erről kedvező tapasztalatom is van, hogy ennél több kell, ennél többet, mást is jelent egy KISZ-szervezet számára a munka. A terveket ott lesz majd könnyű összeállítani, ahol az előzetes tájékozódás során ebbe a nagyon fontos, komoly munkába bevonták a fiatalokat is, ahol a tanács kikérte a véleményüket és ők elmondták. Elmondták, mert volt véleményük, elmondták mert úgy érezték, hogy fontos, és számít az ő szavuk is. Ahol korábban is ez volt a gyakorlat, ott a tervek megvalósítása is lényegesen könnyebb. Könnyebb lesz a társadalmi munkára való mozgósítás, hiszen az általuk javasolt vagy megértett és elfogadott feladatok kerülnek megvalósításra. Így tevékeny részesei lesznek községük fejlődésének, biztosítva látják igényeik kielégítését, és szívesen telepednek le a községben.

A letelepedéssel kapcsolatban felvetődik a lakásépítés kérdése is. Ezzel a problémával számtalan szerv, intézmény, gazdasági egység foglalkozik. Sárosdi tapasztalataimból kiindulva úgy gondolom, a területi alapszervezeteknek azon kell munkálkodniuk, hogy lehetőséget teremtsenek a lakásépítésre alkalmas területek kialakítására. Nem egyedül, hiszen ez nem is áll módunkban. Lakóhelyünk vezetőivel, más társadalmi szervekkel összefogva, ezen a területen is újabb eredményeket érhetünk el. Ezért értek egyet a határozat-tervezet azon részével, amely a fiatalok saját erőből történő lakásépítésének az eddigieknél hatékonyabb támogatását javasolja.

A településfejlesztéssel is kapcsolható a szabadidő hasznos eltöltése. Szükségessége, miértje nem kíván magyarázatot. Annál inkább kell beszélnünk a megvalósítás módjáról. A megnövekedett szabadidő szükségessé teszi, hogy a

tartalmas közművelődésnek és a kulturált szórakozásnak megteremtjük a helyi bázisát. A legtöbb helyen ugyan van közművelődési célokat szolgáló intézmény, de ezek színvonala elmarad az általános és helyi igényektől. Mindezek ellenére, ha a KISZ-szervezet és a község közművelődésének fejlesztésében érdekelték között jó a kapcsolat, s kell, hogy jó legyen, majdnem biztos, hogy lehetőség van a fiatalok művelődési és szórakozási igényének a kielégítésére. Helytelen az a szemlélet, hogy szűk anyagi lehetőségekre hivatkozva nem foglalkozunk e kérdéssel kellőképpen. Éppen a jól működő KISZ-szervezetek és ifjúsági klubok példája mutatja, hogy a szervezőképesség, a leleményesség túlmutat az anyagi gondokon. Mindezek ellenére természetes, hogy a helyi adottságokhoz mérten, a megfelelő feltételeket biztosítani kell. Ehhez igénybe kell venni a fiatalok szellemi tudását, társadalmi munkáját is. Arra kell törekednünk, hogy több lehetőséget tudjunk biztosítani a művelődés és a szórakozás területén. Így léphetünk előre például az amatőr művészeti mozgalomban, az ismeretterjesztés vagy a szakmai tevékenység területén is. A tartalmas művelődés területén túlmenően fontos szerep jut a kötetlen szórakozási formáknak. Ma már túlhaladott az a gyakorlat, hogy a szórakozási igényeket a vendéglátóipar elégíti ki.

Fontosnak tartom azt, hogy lehetőséget biztosítsunk a természetes emberi kapcsolatok kialakítására, a kötetlen társalgásra, a beszélgetésre is. Bevált módszerünket továbbfejlesztve, nekünk kell megkeresni azokat a fiatalos formákat, amelyek az ifjúság változó igényeinek megfelelnek.

A kongresszusi határozat-tervezet sok feladatot ad számunkra. Véleményem az, hogy a KISZ-munka minden területén előrelépést hozhat, ha a kiadott tervezet pontjai jelentik az elkövetkező időszak feladatait.

Köszönöm a figyelmet.

VÁNCSA JENŐ

mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter

Kedves elvtársak!

Mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy a társadalom megbecsülése övezi az agrártermelés területén dolgozó sok százezer embert. Ez a megbecsülés mindenekelőtt azért alakulhatott ki, mert az egész társadalom összefogásával következetesen és hosszú évek óta végrehajtjuk a párt agrárpolitikáját. A kettős feladatot — az ország belső ellátását egyre magasabb színvonalon, részvételünket az ország fizetési mérlegének javításában, az export növelésével — teljesítjük, teljesítettük és a jövőben méginkább teljesíteni kívánjuk. És azért is övezi ez a megbecsülés nemzetközi téren is a mi mezőgazdasági termelésünket, mert valóban néhány nagyon fontos ágazattal a nemzetközi élvonalba kerültünk. Így a két alappillér — a gabona- és a hústermelés — vonatkozásában valóban a világ legjobb mezőgazdasággal rendelkező országai közé tartozunk. Hozzá kell tennem azt is, hogy nagyon sok negatív tényező is jellemzi még

a mi munkánkat és eredményeinket, amelyekből csak néhányat emelek ki.

Az agrártermelés hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez elmarad a kívánaktól, a termelés gazdaságossága, versenyképessége még sok tennivalót hagy maga után, úgy is mondhatnánk, hogy ma még az elért eredményekben, hozamokban nem tudjuk visszatükrözni a ráfordításokat. Valószínű, hogy ezen a téren még nagyon sok tennivalónk van, persze ez is ágazatonként igen differenciáltan jelentkezik. És ez a harmadik gondunk, hogy hatalmas különbségek vannak a termelési eredményekben ágazatok, és sajnos üzemek és vállalatok között is. Több száz olyan mezőgazdasági üzemmel rendelkezünk, ahol hosszú évek óta stagnál a fejlődés, alacsony a termelés színvonala, és maga az egész gazdálkodás lényegesen primitívebb, mint ami egyáltalán a mi viszonyaink között napjainkban elképzelhető. Tehát bőven van még tennivaló.

Azt is el kell mondanom, hogy maga a szervező erő, amely az üzemeknél, a vállalatoknál rendelkezésünkre áll, nem mindenhol felel meg a kor követelményeinek. Tulajdonképpen az a legfontosabb feladat, hogy olyan helyzetbe hozzuk az üzemeket, a vállalatokat, hogy fel tudjuk számolni ezeket a nagy különbségeket és lemaradásokat.

A feladataink ismertek mindannyiunk előtt. Én egyet húznék alá: tulajdonképpen a mi nagy gondunk ma az — ami teljesen új alapokra helyezi a tennivalókat és a gondolkodást —, hogy egyszerre kell a következő években növelnünk dinamikusán a termelést, és közben meg kell teremteni annak minőségi feltételeit is. Tehát mezőgazdasági termelésünket versenyképesé kell tennünk, amit úgy kell végrehajtanunk, hogy közben kevesebb anyagi erővel rendelkezünk, mint eddig. Kevesebb kell többet tennünk. A mennyiség és a minőség összhangjának a megteremtése egy sor területen új helyzet elé állít bennünket. Mert hiszen a mi termékeinknek ma már közel egyharmadát, a kurrensebb cikkeinknek — gabona, hús, étolaj és lehetne tovább sorolni még nagyobb, 30—40—50 százalékát a nemzetközi piac minősíti, és bizony nem egy termékünket elmarasztalja. Ezt az elmarasztalást úgy hidaljuk át, hogy állami szubvenciókkal biztosítjuk a termék versenyképességét. Ezért van óriási szükség az egész minőségi program végrehajtására. Annál is inkább, mert napjainkban többször hangsúlyozzuk, hogy az élelmiszertermelés stratégiai tényező. Ha valóban stratégiai tényező, akkor ezt minden tekintetben úgy kell biztosítanunk, hogy be tudja tölteni funkcióját a feltételeiben, a fejlesztésben, az emberi hozzáállásban, a szemléletben egyaránt.

Tulajdonképpen a mondanivalóm közül ez a legfontosabb, hogy újszerű gondolkodásra, szemléletre, megújulásra van szükségünk az egész mezőgazdasági termelés teljes vertikumában, a gazdálkodás minden területén, a kutatásban, az oktatásban, a fejlesztésben, a képzésben, a termelésben, az új technológiák bevezetésében, a földvédelemben, egyáltalán, az egész ökológiai potenciál hasznosításában. Mindezekhez nélkülözhetetlen az emberi tényező, az a szervező erő, amely képes ennek az új helyzetnek megfelelni. Az már teljesen világos, hogy megújulni és újat alkotni az ifjúság forradalmi lendülete, új gondolatai nélkül nem lehet. Ez mindig is így volt, és azt hiszem, hogy a mi ágazatainkra is ez jellemző, mert ha visszatekintünk fejlődésünkre, az ifjúság alkotó ereje és kezdeményezőkézsége mindig jelen volt. Amikor erőteljesebben volt jelen, ak-

kor nagyobb lendületet kapott a fejlődés, amikor kevésbé, akkor lelassult. Ezért az a meggyőződés, hogy a rendelkezésünkre álló emberi kapacitás legprogresszívebb része éppen a fiatal generáció.

Hogy mi jellemzi ma az emberi kapacitást? Kereken 45 550 a felsőfokú végzettségű szakember az agrártermelésben, beleértve az élelmiszeripart és az erdőgazdaságot is. Ezek agrármérnökök, erdőmérnökök, üzemmérnökök, tehát felsőfokú végzettségűek.

Közülük 25 700 fő, 56 százalék 35 éven aluli. De mondok egy-két más példát is. Több mint 200 ezer szakmunkás dolgozik a mezőgazdaságban és 320 ezer a betanított munkások száma. Ez az összes fizikai dolgozók 84 százaléka, és ennek is nagy része, különösen a korszerű technikát üzemeltetők nagy többsége, 30—35 évesnél lényegesen fiatalabb. A tulajdonképpeni mezei munkás a szó klasszikus értelmében már alig létezik a mezőgazdasági termelésben. Mindezt azért mondtam el, mert bizonyítja, hogy a szocialista mezőgazdaság fejlesztése, átalakulása nemcsak a termelés eszközeiben, hanem az emberi tényezőkben is forradalmi átalakulást hozott. Olyat, amire példa a mi történelmünkben nem volt, mert az említett és felsorolt szakemberek 90 százaléka már a felszabadulás után szerezte meg oklevelét. A szakmunkások, betanított munkások fogalma pedig majdnem ismeretlen volt a korábbi mezőgazdálkodásban. Egy-két jó ácsmester, egy-két jó kovácsmester, néhány gépész, főleg cséplőgépkész kivételével nem volt képzett iparos az egész mezőgazdasági termelésben. E hatalmas átalakulás úgy ment végbe, hogy közben népszerűsére nőtt a munka termelékenység. Ma már egy aktív mezőgazdasági dolgozó 20 ember számára termeli meg az élelmiszert. Csak melleleg jegyzem meg, hogy a világ élvonalában levő üzemekben vagy országokban egy mezőgazdasági dolgozó 50—60 embernek termeli meg az élelmiszert.

Ami a fiatalok arányát illeti, érdemes egy-két szót szólni. Négy kategória van a szellemi dolgozókná, amely szerint nyilvántartják, hogy hol, mennyi a fiatal és milyen végzettségű az összetétel. Az első kategóriába a magasabb szintű vezetők tartoznak. A mezőgazdaságban és az élelmiszeripari vállalatok élén 1411 a számuk. Igazgatók, elnökök, vezérigazgatók — 15 százalékuk 35 éven aluli. A második kategóriában a helyettesek, főosztályvezetők, ágazatvezetők, nagyobb egységek vezetői vannak, majdnem 8 ezren. Ennek 25 százaléka fiatal. Ez már jó dolog, mert azt jelenti, hogy a termelésfejlesztésben, termelésirányításban és szervezésben komoly arányt képviselnek a fiatal szakemberek. És következik a harmadik kategória, amelybe a kisebb egységek és ágazatok vezetői tartoznak. Itt csak 13 százalékot képviselnek a 35 éven aluliak. A negyedik csoportnál a brigádvezetők, a művezetők, csoportvezetők körében pedig 21 százalékos a fiatalok aránya.

Néhány gondolatot a fiatal szakemberek munkába állásáról. Azt mondanom sem kell, hogy az agrártermelésnek minden fiatal szakemberre szüksége van, ha szakmunkás, ha technikus, ha agrármérnök, ha üzemmérnöki képesítéssel rendelkezik. Ezt tudjuk is, hiszen a mi területünkön van a legkevesebb probléma az elhelyezkedéssel. A pályázati kiírások és a tényleges végzős hallgatók és fiatal szakemberek között az arány megfelelő, mindenki megtalálja a helyét. Egyik-másik intézményünknel ez nem így van, de ez nem az ágazat, hanem az intézmény kritikája. Ha egy intézmény nem tudja jól „eladni” szakembereit, az

azt jelenti, hogy alacsony színvonalú a képzés, vagy pedig, hogy nem komoly a szervező munka e tekintetben. Ami a munkába állítást illeti, sokan sokféleképpen közelítették ezt. Azt szeretném aláhúzni, hogy nincs kész szakember. Kész szakembert sem az egyetem, sem semmiféle gyakorló gazdaság vagy vállalat nem tud kibocsátani. Azt ne képzelje senki, hogy valahol kiképezik a szakembert számunkra és készen megkapjuk. Ott kell csiszolódnia és az adott munkahelyen addig képeznie önmagát, amíg bírja. Egyszer próbálkoztunk azzal — én is voltam olyan gazdaságban —, hogy gyakornokokat képeztünk mások számára. Nem vált be. Meg kell tanulni a szakmát, aztán a megfelelő feltételeket biztosítva ott, ahol hasznosítani akarjuk az illető dolgozót, kell elsajátíttatni a feladatokat. És még hozzátenném, hogy azzal sem értek egyet, ha az előléptetésnél az a szempont, hogy akkor nevezzük ki, ha már mindent tud. Ilyen nincs! Ha megfelelő képességekkel és annyi eligazodással, szervezőképességgel rendelkezik a szakmában, amivel elő lehet léptetni, akkor tegyük meg, mert ott tudja igazán megtanulni azt, amit tennie és cselekednie kell. Ezek az odázgatások inkább a belső viszályok miatt következnek be. Nagyon jó lenne, ha a kiábrándulás minél kevesebb esetben fordulna elő. Ezért óriási szükségünk van a fiatal szakembereknél a KISZ szervező munkájára, és arra, hogy megismertessük a fiatalokkal a termelést. Erre több lehetőség van, habár lassan már ott tartunk, hogy szakosított sertéstelepet már a falusi gyerekek sem ismernek meg, mert senki sem engedi be őket. De mégis van jó pár olyan terület, ahol a termeléshez hozhatjuk a fiatalokat, és itt példaként említem, hogy az önkéntes ifjúsági építőtáborokban dolgozó fiatalok az elmúlt évben több mint 3 millió munkórát teljesítettek ágazatainkban, ami 15 716 ember egyhavi munkájának felel meg. Az őszi munkákban 500 ezer diák vett részt, 19 millió munkórát teljesítve. Ez is mutatja, hogy van terület, ahol meg lehet és meg kell ismertetni a termelést. Az egy más kérdés, hogy az ilyen táborokat és kampánymunkákat úgy kell szerveznünk, hogy ott valóban munka folyjon, és ne úgy fogadják őket, hogy egy életre megutálják a fizikai munkát, hanem úgy, hogy annak szépségeit és nehézségeit is megismerjék.

Mi igyekszünk a letelepedést, a helyhezkötdést is biztosítani. Az elmúlt 5 esztendőben az eddig megépült új lakásokat az ágazatainkhoz tartozó vállalatoknál 50 százalékban fiatal házások kapták. A ranglétrán is lehet előre lépni, de a megfelelő rotáció, amiről az imént szóltam, azoknál a vállalatoknál van meg, amelyek magas színvonalon gazdálkodnak. Minél primitívebb a vezetés, annál kevésbé tudja a megfelelő rotációt biztosítani. És ez az eredményekben is megmutatkozik. Mindezt azért mondom el, mert az a meggyőződésem, hogy ez nemcsak egyszerű kívánság, hanem szívós munka és küzdelem a KISZ-szervezet, a szakszervezet és a vezetés között. Ütközni is kell, ezért meg is kell követelni, hogy lépjenek előre azok, akik tehetségesebbek. Ez nem megalkuvás, és nem valamiféle központi intézkedésre váró dolog. Ennél sokkal összetettebb, és ezt a KISZ eszközeivel is segíteni kell.

Nagyon egyetérttek azokkal, akik a falu felemelkedésének hozzájárulásával, az agrárértelmiség ezirányú munkájával kapcsolatban mondták el véleményüket. Nekem is az a meggyőződésem, hogy ma már a tanító nem a nemzet nap-számosa, aki egyedül járul hozzá a falu kulturális és egyéb felemelkedéséhez. Ma már a mezőgazdasági üzemek hatalmas anyagi erővel a hátuk mögött képe-

sek arra, hogy jobban formálják a falu arculatát, mint bármikor tették ezt korábban. Ha azt akarjuk, hogy legyen fiatal ember a szövetkezetben vagy az állami gazdaságban, akkor megfelelő módon hozzá kell járulnunk ahhoz, hogy kultúrált környezetben éljen és dolgozhasson. Ezért nagyon is helyeseljük mindazokat a törekvéseket, amelyek a kultúra, a sport, a művelődés, az építkezés, a szociális és egyéb területek segítését, támogatását jelentik.

Szeretném az emberi tényezők fejlesztése közül aláhúzni a termelés fegyelmét és a munkát. Erről is többen szóltak, de az az érzésem, hogy ebben nem teljesen vagyunk közös nevezőn. Egy dolog világos: minél fejlettebb egy népgazdasági ágazat, annál több lehetőséget látunk a továbbfejlesztésre. Csak ezt a lehetőséget ezekről a csúcsokról kiaknázni és mozgásba hozni nem könnyű feladat. Ezzel teljesen egyetértek. Ezért viszont sokkal többet kell tennünk az üzem- és munkaszervezés, a vállalati önállóság és egyáltalán a belső erők mozgósításában. A munka fegyelmét ezért tartom rendkívül fontosnak, mert bármerre megyek és összehasonlítom a teljesítményünket más helyzetű országok mezőgazdaságával, mi mindig alatta vagyunk főleg a termelési, a munkafegyelmi kérdésben. Nemrég jártam Dániában egy sertéstelepen. A férj és a feleség évente 2000 hízott sertést ad le és 60 hektár földet művel meg. Nálunk egy szakosított sertéstelepen a portások száma több, mint ahányan Dániában „előállítják” a sertést. Most nehogy arra gondoljanak, hogy magasabb technikai felkészültséggel dolgoznak mint mi. Nem rosszabbak a mi feltételeink sem, csak nálunk a termelékenységgel van baj. Én nem azt mondom, hogy napi 12 órát kell dolgozni, de azt meg kell állapítanunk, hogy munkaerő-kapacitásunk közel sincs kihasználva sem a fizikai munkában, sem a szellemi dolgozóknál. Mondok egy másik konkrét példát: annak idején, igazgató koromban kint voltam Svédországban, vettem egy fejjőházat. Közben előléptettek és mire a fejjőházat felszerelték, már miniszterhelyettes lettem. Amikor beüzemelt a fejjőház, az egész telep, lementem megnézni. Nagyon szépen dolgoztak, csak éppen a 90 tehenet 2 ember fejte, míg Svédországban egy hosszú hajú, szakállas svéd gyerek egyedül óránként 90 tehenet fejt. Mondták az elvtársak, főnök azt nem lehet, nem lehet az embereket annyira kizsarolni, meg hát azért fizetni is kell. (Mellesleg a fejjők fizetése 6 ezer forint felett van.) Tehát a drága berendezésnek a munkatermelékenységére a Magyar Népköztársaságban a svédek teljesítményének az egyharmadát éri el. Ezt azért kell elmondanunk, hogy értsük a problémát. Tudniillik, ha a svéd életszínvonalat a mi mezőgazdaságunkban is biztosítani akarjuk, akkor pontosan háromszor annyit kellene teljesíteni. És ha levonjuk mindazt, ami társadalmunk vívmánya, hogy szabad szombat, meg szabadság, és minden egyéb, akkor is még legalább 50 százalékkal adósai vagyunk az eszköz megfelelő kihasználásának. Ezért gondolom, hogy a termelés fegyelmét fokoznunk kell, viszont le kell faragni a munka bürokratikus vonásait. Mert azt nem hiszem el — én is hosszú ideig dolgoztam a gyakorlatban —, hogy ma egy agrármérnöknek január 1-től december 31-ig napi 12 órát kell dolgoznia. Ez nem létezik! Ez csak akkor igaz, ha olyasmivel terheljük, ami miatt nem tudja másképp beosztani a munkaidejét. Vagy ha rosszul szervezi a munkáját.

Ott kell lennie az eligazításon, a munka megkezdésén, ellenőriznie kell a dolgozókat, de meg kell oldani azt is, hogy legyen szabadideje. A mezőgazdasági termelés igényjellegű, tehát az, hogy mindig ugyanannyi teljesítményre

van szükség, nem lehetséges. A biológiai ciklusok nem követelik ezt. Aratás nincs minden nap, vetés sem. Ezért fontos számunkra, hogy az üzem- és munkaszervezésben minden lehetőséget megragadjunk, kiküszöböljünk minden felesleges bürokratikus vonást a munkánkból, és hozzuk olyan helyzetbe az agronómust is és a dolgozót is, hogy amikor sok a munka, dolgozzon 14 órát egy nap, mert az élet ezt kívánja, és utána jusson hozzá mindahhoz a szabadidőhöz, amire szüksége van. Ezt persze a társadalmi munkában és a mozgalmi munkában is így kell szem előtt tartani. Nyilvánvaló, nem az aratás kellős közepén kell a nagy értekezletet tartani.

Nagyon fontosnak tartjuk a vállalati önállóság fokozását, de a belső vállalati mechanizmusban is. Legyen meg a belső demokráciája az üzemnek, legyen munkamegosztás olyan vonatkozásban is, hogy a sikerélmény mindenhol jelentkezzen. Ezt sem adják ingyen, szerintem az üzemi demokráciáért is harcolni kell. Nem csak úgy, hogy mi jár neki, és mibe szólhat bele. Mindenbe szóljon bele, ami előbbre viszi a vállalat és a cég ügyét. És ehhez kell a megfelelő partneri viszonyt megteremteni.

Azt hiszem ez a pár gondolat is mutatja, hogy nem teljesíthetjük másképp a feladatainkat csak úgy, ha újszerűen gondolkozunk a termelésben, a termelésfejlesztésben is. A szakemberekkel, az emberi kapacitással való bánásmódban is hatalmas hozzájárulást jelenthet a KISZ szervező ereje a maga újszerű gondolkodásával, aktivitásával és forradalmiságával. Ebben mi mindig partnerek vagyunk. Szándékosan nem mondom, hogy segítséget adunk ehhez, mert ez nem segítség, hanem együttműködés kérdése minden területen.

Ezért azt tudom ígérni, hogy a minisztérium vezetése kész a megválasztandó új KISZ KB érdekelt ágazatainak tagjaival együttműködni minden területen. Szívesen vállaljuk és tesszük, mert azt gondolom, hogy másképpen nem tudunk előrehaladni. A mai délelőtt is azt bizonyítja, hogy van kikkel együttműködni, mert a felszólalók mindegyike felelősséggel és nagy hozzáértéssel, a feladatok megoldását sürgetve szól minden kérdéstről. Nekem az a meggyőződéseim, hogy ezzel az összefogással újabb hatalmas lendületet tudunk adni az egész agrártermelésnek és a legközelebbi kongresszuson kölcsönösen újabb eredményekről számolhatunk be.

Ehhez kívánok sok sikert önöknek.

SZÜCS BALÁZS

Pest megye küldötte,

a Nagykőrösi Konzervgyár technikusa

Kedves elvtársnők!

Kedves küldött-társaim!

Ismeretes, hogy az élelmiszeripar a hazai ellátás biztosításán túl a feldolgozott élelmiszerek jelentős részét exportálja. Az élelmiszeripari termékek aránya a külkereskedelemben igen jelentős. A dollárelszámolású exportban közel 40 százalékos részesedésével meghatározó jelentőségű. Szerepe a rubelelszámolású exportban is növekszik. A VI. ötéves terv során az ágazat legfontosabb feladata a hazai ellátás biztosításán túl a növekvő részvállalás a népgazdaság előtt álló feladatokból. Mindezt állandóan csökkenő létszámmal, a rendelkezésre álló eszközök hatékonyabb működtetésével, vállalati, valamint egyéni érdekeltségi rendszer megfelelő kialakításával kell elérni.

Kedves elvtársak!

Az élelmiszeriparban öt évvel ezelőtt a 30 éven aluli fiatalok az összlétszám 47 százalékát tették ki. Jelenleg a fiatalok száma csökkenést mutat. Például vállalatunknál ma már csak 23 százalék. Az elmúlt években az ágazatban létrehozott fejlesztések jelentősen könnyítették a munkavégzést. Ettől a fejlesztéstől a konzervipar sajnos egy kissé lemaradt. Nálunk jelentkezik leginkább, hogy a tervidőszak behatárolt anyagi lehetőségei miatt nem volt mód a meglévő berendezések megfelelő szinten tartására, a műszaki színvonal fejlesztésére. Ennek következménye, hogy itt a gépek, berendezések mintegy 44 százaléka nullára írt, elavult, értékcsökkent. A munkaerő csökkenését és az elavult műszaki színvonal hatását nem tudjuk ellensúlyozni. Ez a feszített, sok áldozattal, lemondással járó munkavégzés gyakran igen nehéz fizikai munkával párosul. Ezért a termelési és értékesítési idényben rendszeressé vált a szabad szombatokon, munkaszüneti napokon 12 órás műszakokban történő munkavégzés, a diákok, katonák foglalkoztatása, építőtáborok szervezése. Ennek következménye, hogy az iparág nem vált népszerűvé a fiatalok között.

A tervezettnél nagyobb összeg — de még mindig kevés — került felhasználásra a szociális juttatásokat illetően. Javult a főleg nőket érintő szociális ellátás (óvoda, bölcsőde stb.). Az ágazat fokozott figyelmet fordít a női dolgozók által végzett nehéz fizikai munkák gépesítésének megoldására. Mindezeknél a KISZ-szervezetek érdekvédelmi tevékenysége érvényesül, elfogadják véleményünket, javaslatainkat. A munkaerőcsökkenést tovább fokozza az a tény, hogy az élelmiszeriparban dolgozók átlagbérszínvonala a szocialista ipar színvonalánál alacsonyabb. 1980-ban az egy főre jutó évi átlagkereset 41 ezer forint, melybe a felsorolt túlmunkák is beszámítottak.

Mindezek a tényezők természetesen kihatnak az ágazatban folyó KISZ-munkára is. Nehezítik, hátráltatják azt. Ennek ellenére a KISZ Központi Bizottság 1974. áprilisi határozata nyomán kedvező változások következtek be az

élelmiszeriparban dolgozó KISZ-szervezetekben. Nőtt az alapszervezetek száma, emelkedett a taglétszám. A kedvezőnek ítéltető összkép óriási ellentmondásokat takar. Kialakultak a nagyüzemi ágazatok, ahol a dolgozók majdnem fele ingázik. Tudjuk, hogy az ingázó fiatalok KISZ-be való bevonása milyen nehéz. A konzerv-, a hús-, a baromfi- vagy az édesipar ennek ellenére már nagyüzem. Ifjúsági szövetségünk szervezettségének e területeken a nagyüzemi átlaghoz és nem az élelmiszeripari átlaghoz kell igazodnia. A másik oldalt jelentő kisüzemi iparágaknál sok esetben a szervezeti keretek megteremtése is gond. Pedig e területen óriási tartalékaink vannak még.

Tisztelt szekcióülés!

A gazdasági építést segítő munka formái közül az élelmiszeriparban is legjelentősebb a szocialista brigádmozgalom. A fiatalok megkedvelték ezt a formát, ezért mindjobban szorgalmazni kell az ifjúsági brigádok kialakítását. Ezt nehezíti, hogy az idevonatkozó határozatok 30 évben állapították meg az átlagkorhatárt. Kérjük ennek felülvizsgálatát, és javasoljuk a 35 éves korhatár megállapítását. Gondot okoz még az a tény, hogy míg a kiváló ifjúsági brigád cím elnyeréséért ezer Ft jutalom jár, addig a kiváló brigád címmel 1500 Ft. Lehet, hogy egy kezdő ifjúsági brigád kedvezőbb feltételek között érheti el ezt a címet, de hátrányba hozzuk a több éve jól dolgozó ifjúsági brigádokat, ha e címre javasoljuk őket. Ne higgyétek, hogy a túlzott anyagiasság miatt vettem fel az ügyet. Mi az elvet nem értjük.

Igen népszerűek a fiatalok körében a felmenő rendszerű szakmai, politikai vetélkedők. Nem értem tehát, hogy a munkástovábbképzés szerves részét képező ifjúsági akciót az ágazati vezetők miért nem segítik jobban? Miért van az, hogy évente csak egy-két szakmában kerül meghirdetésre? Hiszen ez nem más, mint a Szakma kiváló tanulója verseny egyenes folytatása, mely szintén kedvelt. Sajnos az előző évek sikeres versenyei ellenére ebben az évben a konzervipari szakmában nem rendezték meg a versenyt. Úgy véljük, ez a szakma lebecsülését jelenti.

Ez a döntés fokozottan nehezíti az ipar szakember-utánpótlását, mely eddig sem volt megoldott. Nehezíti a helyzetet, hogy az élelmiszeripari szakmunkások ösztöndíjainak összege országos átlagban is a legalacsonyabb. Például egy 2-es tanulmányi eredményű sütőipari tanuló több ösztöndíjat kap, mint egy jeles eredményű konzervipari tanuló.

Kedves elvtársak!

Az élelmiszeriparban dolgozó KISZ-szervezetek szabadidős tevékenységét is csak a gazdasági háttér függvényében vizsgálhatjuk. Addig, amíg a közép-, illetve nagyüzemek megteremtették a szabadidős tevékenység lehetőségét, a kisüzemek a legegyszerűbb feltételeket sem tudják biztosítani. Egyaránt igaz ez a klubokra, sportpályákra.

Összegezve, úgy vélem, hogy KISZ-szervezeteink munkája, helyzete jelentősen javult a KISZ IX. kongresszusa óta. A továbblépés érdekében javaslom, hogy továbbra is a gazdasági munkában való aktív részvétel legyen elsőrendű

feladatunk, ezért segítsük a gazdasági munkából adódó feladatok végrehajtását. Különösen az ágazat előtt álló exportfeladatok teljesítése során jelentkező munkából vegyük ki a részünket. Segíteni kell a pályakezdő és gyermekgondozási segélyről visszatért fiatalok beilleszkedését.

Az ágazat sajátosságait figyelembe véve növelni kell a KISZ tömegbefolyását, a szervezettséget, különösen a fizikai dolgozók körében. Az arra érdemes fiatalokat meg kell bízni feladatokkal, így készítjük fel őket a párttagságra. Feladataink világosak: ismerjük az ágazat előtt álló gondokat, ezek enyhítéséért készek vagyunk tenni is. Am szükséges néhány központi intézkedés megtétele is. És hogy csak a legfontosabbakat említsen: a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium és a vállalatok vezetői fokozott mértékben segítsék a rátermett, képzett fiatalok vezetővé válását; a káderfejlesztési terveknel, a vezetői kinevezéseknél a szakmai elváráson túl jobban vegyék figyelembe a mozgalmi munkát. Az én statisztikám szerint a konzerviparban és az élelmiszeriparban jelenleg 35 év alatti vezető nincs, míg a mezőgazdaságban 100 fő felett van a számuk, tehát itt is elmaradásban van az élelmiszeripar. Azt hiszem ezt Vánicsa elvtárs is igazolta. A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium lehetőség szerint vizsgálja felül az élelmiszeripari tanulókat, kiemelten a konzervipari tanulókat ösztöndíját, illetve a szakmai, politikai vetélkedők és az SZKT-versenyek megrendezését. Az illetékes szervezetek az MSZMP XII. kongresszusának határozata szellemében fordítsanak fokozottabb figyelmet az élelmiszeripar műszaki színvonalának és gondjainak megoldására. A Magyar Élelmezésügyi Tudományos Egyesület fokozottabban vonja be munkájába a vidéken élő fiatal szakembereket.

Úgy véljük, hogy a KISZ szervezetei mozgalmi munkájuk során jelentős segítséget tudtak és tudnak adni közös céljaink megvalósításának érdekében. Természetesen nem törekedtem az élelmiszeripar KISZ-életének átfogó elemzésére, inkább a szervezeti életünkben jelentkező gondokról, eredményekről igyekeztem számot adni.

További sikeres munkát kívánok!

Köszönöm a figyelmet.

Az értelmiségi fiatalok szekciója

ELNÖK:

DR. KÖPF LÁSZLÓNÉ,
a KISZ Központi Bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársak!

Köszöntöm az értelmiségi fiatalok szekciójának résztvevőit, a küldött és megbízott elvtársakat. Külön is köszöntöm azokat, akik a mai napon kapcsolódnak be munkánkba.

Köszöntöm a szekcióülésünkön részt vevő párt-, állami és társadalmi szervezet vezető munkatársait. Külön tisztelettel köszöntöm Molnár Ferenc elvtársat, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Tudományos, közoktatási és kulturális osztályának osztályvezető helyettesét. Szeretettel köszöntöm Tétényi Pál elvtársat, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, a Minisztertanács Tudománypolitikai Bizottságának titkárát, Kiss István elvtársat, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének elnökét, Medve László elvtársat, az Egészségügyi Minisztérium államtitkárát, Petrik Ferenc elvtársat, az Igazságügyminisztérium miniszterhelyettesét, Nyiri Sándor elvtársat, a legfőbb ügyész helyettesét, Ciri Gyula elvtársat, a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesét, Füzi István elvtársat, a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének tagját, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének főtítkárát, Simó Tibor elvtársat, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtítkárát, Jókai Loránd elvtársat, a Magyar Jogász Szövetség főtítkárát, Garamvölgyi Károly elvtársat, a Magyar Közgazdasági Társaság főtítkárát, Kazimir Károly elvtársat, a Magyar Színművészek Szövetségének főtítkárát, Kovács András elvtársat, a Magyar Film- és TV-művészek Szövetségének elnökét, Kurucz Imre elvtársat, a Tudományos Ismeretterjesztő Társaság főtítkárát, Láng István elvtársat, a Magyar Zeneművészek Szövetségének főtítkárát, Pálffy József elvtársat, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnökét, Tóth János elvtársat, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének főtítkárát, Zoltán Imre elvtársat, a Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetségének elnökét és Pusztai Gyula elvtársat, az Országos Találmányi Hivatal elnökét.

Kedves küldöttek!

Kedves meghívott vendégek!

Az a feladatunk, hogy a plenáris ülésen megkezdett munka részeként folytassuk a vitát a kongresszusi dokumentumokról, a központi bizottság beszámolójáról és a határozat-tervezetről. Járuljunk hozzá a kongresszus munkájához az értelmiségi fiatalok különböző csoportjainak gyakorlati tapasztalataival, javaslataival. Ezzel tegyük lehetővé ifjúsági szövetségünk célkitűzéseinek, programjának, a kongresszus állásfoglalásának árnyaltabb, differenciáltabb megfogalmazását. A rendelkezésünkre álló időben szeretnénk minél több küldöttnek, illetve meghívott elvtársnak szót adni.

Ezennel a vitát megnyitom.

BAÁN GÁBOR

Budapest küldötte,

az MTA Központi Kémiai Kutatóintézetének munkatársa

Kedves elvtársak!

Kutatói területen dolgozom, és a tudományos kutatás-fejlesztés néhány kérdéséről, a fiatal kutatók és a KISZ szerepéről szeretnék szólni. Határozat-tervezetünk első fejezetében foglalkozik a gazdasági építő munkával kapcsolatos feladatainkkal. Ma, amikor fejlődésünk egyik kulcskérdése az intenzív fejlődés, a tudományos-technikai forradalom eredményeinek alkalmazása, ami az ezt megalapozó kutatások nélkül elképzelhetetlen, kicsit furcsa és érthetetlen számunkra, hogy csökken a tanulási kedv. Vita folyik arról, hogy érdemes-e továbbtanulni, diplomásként elhelyezkedni? Milyen politikai döntések, milyen társadalmi folyamatok vezettek arra, hogy a valós értékrendek ilyen mértékben torzulhattak? Miért nem azonosul a társadalmi igény, miért nem kapcsolódik megfelelő társadalmi szükségsszerűséggel, és miért nem járul ehhez a megfelelő társadalmi megbecsülés?

Nem könnyű kérdések ezek, és azt hiszem némelyikükre nehéz lenne egyértelmű és tiszta választ adni. Mégis érezzük és látjuk, hogy megvannak ezek a problémák.

A határozat-tervezetben megfogalmazott feladatok szorosan kapcsolódnak ezekhez a kérdésekhez. A tudomány, a műszaki fejlődés elismerten társadalomformáló erő is. A pályakezdő fiatal szakember ideológiai nevelése mellett legáltalában olyan nevelő erő az, ha érzik a társadalom megbecsülését azáltal, hogy megfelelő feladatokat kapnak, igénylik, kihasználják tenniakarásukat, tudásukat. Ha számolunk azzal, hogy a fiatal szakemberek aránya a műszaki értelmiségen belül nagyjából azonos a dolgozó fiatalok arányával az egész társadalomban, ami körülbelül az egyharmadot jelenti, és figyelembe vesszük, hogy a KISZ szervezettsége e rétegen belül meglehetősen magas és jó, akkor azt hiszem levonhatjuk azt a következtetést, hogy ifjúsági szövetségünknek nagyon fontos feladata törődni ezzel a réteggel.

Tisztelt küldött-társaim!

Mindannyian fokozott érdeklődéssel, várakozással készültünk erre a kongresszusra. Ez az érdeklődés kétirányú. Egyrészt igen fontos az, hogy melyek azok a javaslatok, amelyeket kongresszusunk elfogad, érintik-e ezek azokat a kérdéseket, amelyek foglalkoztatják ifjúságunkat, a különböző ifjúsági rétegeket. Másrészt, hogy ezek a javaslatok hogyan fognak megvalósulni, hogyan tudjuk a gyakorlatba átültetni. Ez utóbbival kapcsolatban fiatalságunk ma érzékenyebb.

A határozat-tervezetben megfogalmazott tennivalók tartalmazzák azokat a fontosabb feladatokat, amelyekről a kongresszust megelőző vitákon, beszélgetéseken hallottunk. A megvalósítás fontos tényét kiemeli, ha valljuk, hogy az ifjúság és ennek vezetőjeként a KISZ ma hazánkban társadalomformáló erő. If-

júsági mozgalmunk tekintélye, súlya függ attól, hogy a vállalt feladatokat milyen módon és hogyan tudjuk végrehajtani. Hogyan dolgozhatunk olyan célok megvalósításán, mint a társadalmi értékrendek helyreállítása, a fiatalok egzisztenciális problémáinak megoldása vagy akár a tudományos-technikai fejlődés elősegítése.

Ez utóbbi kérdés megoldásának egyik kulcsa a hazai kutatás, és ezen belül a fiatal kutatók, fejlesztők helyzete. Mivel ezen a területen dolgozom, hadd mondjam el néhány tapasztalatomat. Kutatóhálózatunk közelmúltban megtartott országos felülvizsgálata eredményeképpen a Minisztertanács rendelete alapján megkezdődött a kutatóintézet átszervezése. E változtatásoknak alapvető célja az, hogy a kutatóhálózat, és ezen belül az intézetek kutatási profilja tisztázódjon, a kutatásra fordítható összegek racionálisan kerüljenek felhasználásra. E célok megvalósítása, úgy tűnik, lassan, vontatottan halad. Több esetben párosul ez azzal, hogy a fiatalok bizonytalannak érzik helyzetüket, jövőjüket. Különösen aggódnak mi, akik már dolgozunk, a pályakezdők, a most frissen végzett egyetemisták sorsa iránt, hiszen ez a kutatóintézeti átszervezés is párosul egy létszámkorlátozó rendelkezéssel. Nagyon szeretnénk, ha ez nem csak a fiatal kutatókat érintené.

Ma a kutatás kapcsán divatos beszélni arról, hogy milyen kapcsolatban van ez a gyakorlattal, hogyan valósulnak meg a kutatási eredmények. Ezek nagyon fontos kérdések, de nem szabad megfeledkezni arról a tényről, hogy ha a kutatás nincs lépéselőnyben a termeléssel, a jelenlegi termelési színvonallal, akkor elveszti mozgatórugó szerepét. Így a megfontolt, de esetleg csak a jövőben realizálható eredmények, kutatások végzése ugyanúgy fontos, mint a gyakorlathoz közvetlenül kapcsolódó alkalmazott kutatások folytatása. Úgy tűnik, hogy mai tervezési, finanszírozási és vállalati érdekeltségi rendszerünk — mind a távlati megalapozó kutatások, mind a kutatáseredmények gyakorlati megvalósulása szempontjából — nem ösztönöz kellően hatékonyabb kutató munkára, bár ennek feltételei sok kutatóintézetben nemzetközi színvonalon is adóttak.

Megoldatlan kérdés a kutatói mobilitás. Ez alatt általában az intézet és az ipar közti mozgást értük. Az általános vélemény az, hogy célszerű, ha egy fiatal diplomás néhány évet eltölt az üzemben, és csak azután kerül a kutatóintézetbe. Én úgy vélem, hogy a jelenlegi helyzetükben talán ennek a fordítottja lenne szerencsésebb. Egy jól felszerelt kutatóhelyen eltöltött néhány év után, ahol a fiatal elsajátíthatja, bővítheti és elmélyítheti az egyetemen, főiskolán megszerzett tudását, ismereteit, nagyobb sikerrel kapcsolódhat be más kutatóhelyek, kutatói intézmények vagy vállalatok munkájába. Viszont ennek a másik oldala, hogy milyen a fogadókészség az ilyen tudományos intézetekben néhány évet eltöltött fiatalokkal szemben? Azt hiszem, ez nagyon fontos, és ezzel foglalkoznunk kell! Azért szoltam néhány ilyen, talán egészen szűk réteget érintő kérdésről egy kicsit részletesebben, hogy bemutassam, mennyire fontos az, hogy ifjúsági szövetségünk tisztába legyen az egyes ifjúsági réteget foglalkoztató kérdésekkel, hogy hatékonyan tudjon lépni az érdekekben.

E munkában úgy érzem, hogy a IX. kongresszus óta — amikor határozat született a rétegtanácsok megalakulásáról — számottevő és nagyon örvendetes javulás történt. Mi, akik az értelmiségi szekcióban jelen vagyunk, az Értelmiségi fiatalok tanácsa és annak munkabizottságai révén kellő súllyal helyet kap-

tunk az ifjúsági mozgalomban mind problémáink, mind feladataink szempontjából. Azt hiszem, ezeknek a rétegtanácsoknak és a munkabizottságoknak a hatáskörét, működését tovább lehetne javítani, bővíteni, mert ez nagyon fontos ifjúsági szövetségünk egészének munkájában.

Korábban említettem, hogy a határozatok végrehajtása, megvalósítása mennyire fontos. A megoldásnak egyik oldala, hogy a KISZ vezetői helyi szinten is felkészülten, tájékozottan lépjenek fel az ifjúság érdekében, képviselőként. Viszont a dolog másik oldala, hogy országos szinten milyen súllyal, hogyan képviseli ifjúsági szövetségünk érdekeinket. Sokkal nagyobb határozottsággal kell részt vállalnia gazdaságpolitikai, tudománypolitikai, szociálpolitikai kérdésekben és döntésekben. Erről szólt Fejti elvtárs kongresszusi beszámolója is. A KISZ-nek törődnie kellene azzal, hogy ne születhessenek olyan határozatok, döntések, amelyek károsan befolyásolhatják nemcsak az ifjúság, de egész társadalmunk fejlődését, eredményeit. Ilyenekre gondolok, mint például: az elhelyezkedéssel kapcsolatos kötelező pályázati rendszer, a létszámstop-rendelkezések stb. Ezek egy részét vissza kellett vonni, mert nem töltötték be a hozzájuk fűzött reményeket. De ifjúsági szövetségünknek is figyelnie kellene arra, hogy ilyen döntések ne kerüljenek ki. Azt hiszem, ezzel lehetne tovább növelni szövetségünk tekintélyét és befolyását az ifjúság minden rétegében.

Köszönöm a figyelmet.

SZOBOSZLAI KATALIN

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a megyei tanács művelődési osztályának főelőadója

Tisztelt szekcióülés!

Tudjuk, vagy ha még nem, előbb-utóbb rájövünk, hogy a környezetünkkel való harmonikus együttéléshez és együttműködéshez a műveltség minimumával kell rendelkezniük. Az irodalom, a művészetek, a tudományok nem lehetnek számunkra ismeretlen területek. Nem mintha ezek nélkül nem tudnánk ellátni mindennapi munkánkat, vagy éppen rosszullét környékezne emiatt. Az általános műveltség hiányának nincsenek közvetlenül érzékelhető káros következményei. A közvetett káros hatások viszont annál erősebbek, mélyebbek, hiszen általános műveltség nélkül nehezen alakul ki társadalmi értékrend, értelmes együttműködési készség, nem jön létre egymás személyiségének megbecsülése, nem épülhet biztos szakmai műveltség. S azt is tapasztalhatjuk, hogy a műveltlenség, a félműveltség valóságos melegágya a hamis értékelésnek, a türelmetlenségnek, a szükségtelen erőszaknak, a közösségellenes magatartásnak.

Milyen művelődési, szórakozási lehetőségünk van nekünk, KISZ-korosztálynak? Élünk-e a meglevőkkel? Amí mindenki számára nyitott, az egyrészt az állami közművelődési intézmények kategóriájába tartozik. Másrészt a munkahelyek, társadalmi és tömegszervezetek, így a KISZ által kínált lehetőségek. Látogatóinak többsége köztudottan fiatal. Ha szűkebb pátriánkat, Hajdú-Bihar

megyét nézzük, köztudott, hogy művelődési intézményekkel sajnos rosszul ellátott megyék közé tartozik. Csak példaként említem meg, hogy a kisebb településekre a Csokonai Színház még a kamara előadásokkal sem tud kimenni annak ellenére, hogy óriási az igény rá a fiatalok körében. Kicsit jobbak a művelődési és szórakozási lehetőségek a városi településeken, de ez sem mondható kielégítőnek. A többtízszes lélekszámú lakótelepek művelődési, sportolási objektumok nélkül épülnek fel. A határozat-tervezetben olvashattunk arról, hogy a szabadidő eltöltését szolgáló intézmények ifjúsági programja, jelenlegi összetétele és tartalma nem felel meg a fiatalok igényeinek, hogy az ifjúsági szövetségnek kevés lehetősége van a programszerkezet alakítására, befolyásolására. Megítélésem szerint ez csak részben igaz, mert az ifjúsági szövetség, a helyi KISZ-szervezet az, akik a meglévő lehetőségekkel nem élnek kellőképpen. Éppen a KISZ-szervezeteknek kellene legjobban ismerniük tagjaik igényeit, ezért, javaslataikkal, véleményeikkel, tevékenyebb részvételükkel alakítói, befolyásolói lehetnének a település, a lakóterületek, a munkahelyek, az intézmények programjai kialakításának. Erre már találunk jó példát a mi megyénkben is. További más jellegű lehetőség, de jó kísérletnek látszik a Debrecenben tett lépés az ifjúságpolitikai centrum megvalósítására, vagy például a fiatal házások otthonában a tanácsi segítséggel létrehozott klub és könyvtár. Ez utóbbit, mint a lakótelepeken élők művelődésének, szórakozásának jó színhelyét, követésre méltónak tartjuk, és javasoljuk, hogy az állami szervek segítsék továbbiak kialakítását.

Az előbb felsoroltak jó példák, kísérletek, de a lakótelepeken élő fiatalok művelődése, szórakozása jelenleg még megoldatlan. Keresnünk kell a megoldás lehetőségét és mozgalmi eszközeinkkel segíteni, enyhíteni a problémát. Biztónak látszik az a kezdeményezés, miszerint a lakóterületi iskolák váljanak a művelődés, a sportolás színterévé. Itt azonban nehéz az előrehaladás. Ma még az iskolák vezetőinek szemlélete nem mindenütt segíti ezt a fontos közérdeket. A pedagógusok egy része alig vagy egyáltalán nem vállal részt ebből a munkából. Hivatkoznak arra, hogy túlterheltek, ami sok esetben elfogadható és igaz, hogy az időt, amit erre fordítanak, senki sem fizeti meg, vagy erkölcsileg nem részesülnek ezért elismerésben. Úgy tűnik, még mindig nincs megfelelő rangja, megbecsülése a művelődésnek.

Egy másik témakör, amiről röviden szólni kívánok, a művelődő kisközösségek, a klubok, az érdeklődési körök, a szakkörök, az amatőr együttesek, amelyek tagjainak többsége szintén fiatal. Jelentőségük az együttléten, az ismeretszerzésen jóval túlnő. A művészeti körök az izlésformálás mellett a közös szórakozási lehetőséget is biztosíthatják tagjaiknak. Sajátos arculata van az oktatási intézményekben működő kisközösségeknek. Az utóbbi években különösen a gimnáziumokban és szakközépiskolákban csökkent az amatőr művészeti együttesek, önképző körök száma és tömegbefolyása. A továbbtanulni szándékozók ugyanis szinte rákényszerülnek a csak néhány tantárgyra való koncentrációra. Ezen változtatni kellene, hiszen a fiatalok éppen a középiskolás korban a legfogékonyabbak a közösségi tevékenység, a közeleti megnyilvánulások iránt. A folyamatosan, jól működő középiskolás közösségek legfőbb biztosítója a tudásával és személyiségével is magávalragadó tanáregyéniség. Ezért is lenne szükség arra, hogy különösen a pedagógusképző felsőoktatási intézményekben

mind több kiscsoport, érdeklődési kör működjön, mintegy gyakorló terepül szolgálva a későbbi pedagógiai nevelő munkához, valamint a közművelődési tevékenységhez, hiszen ez utóbbi ma az iskolák nevelő munkájának nélkülözhetetlen része kell, hogy legyen.

Lényegében ezt az igényt, feladatot jelöli meg a határozat-tervezet is, amikor többek között így fogalmaz: „Az egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetek nevelő munkája, egész tevékenysége a szocialista szakemberképzést szolgálja. A klubok, a KISZ-klubok, a KISZ-munka alkotó műhelyei fontos szerepet töltenek be az ifjúság felnőtté válásának folyamatában.” Ezzel kapcsolatban azt szeretném megjegyezni, célszerű és hasznos lenne a KISZ vezetőképzésbe szervesen beépíteni a klubvezető-képzés tematikáját, hiszen ez sok gyakorlati segítséget jelenthetne. Az egyetemet, főiskolát végzettek közül sajnos kevesen vállalnak klubvezetést, pedig elvileg felkészültségük erre alkalmassá teszi őket.

Teljes mértékben egyetértek a határozat-tervezet szórakozással kapcsolatos megállapításával. Úgy gondolom azonban, hogy a KISZ, mint ifjúsági szervezet, keveset tehet ennek a nagyon fontos problémának a megoldásában, illetve enyhítésén. Többek között azért, mert a vendéglátóipar érdekeltégi rendszere éppen ellenkező irányban hat. Itt jegyzem meg, hogy még a közművelődési intézmények szórakozóhelyeit, presszóit is másodosztályba sorolják. Másrészt azért, mert a szórakozásra köztudottan több intézmény hivatott elsődleges vagy kiegészítő tevékenységgel. Ezek munkája azonban ma még nem összehangolt, s a felmérések is bizonyítják, hogy a műsorok többsége vélt közönségigény alapján készül.

Ahhoz, hogy a KISZ, mint ifjúsági szervezet, teljesíthesse az általános műveltség fejlesztésében vállalt feladatát, az említett gondok megoldásán túl az eddigiaknál sokkal többet kell tennie műveltségesszerményének elismertetéséért is.

Köszönöm a figyelmet.

DR. MEZŐFI MIKLÓS

Budapest küldötte,

a Jahn Ferenc kórház alorvosa

Kedves elvtársak!

KISZ-életünk fejlődése összefügg egészségügyünk elmúlt években tapasztalt fejlődésével és a figyelem fokozottabb felénkfordulásával. Ez utóbbit tükrözte az MSZMP Politikai Bizottságának 1979. szeptemberi egészségpolitikai határozata, amely az egészségügyet politikai tényezőnek minősítette. A fokozott figyelem lakosságunk részéről olykor a realitásokat meghaladó elvárásokkal párosul, máskor a jogos igények kielégítése is korlátokba ütközik a behatárolt lehetőségek miatt. Szerintünk mérlegelni kell nem sokkal drágább-e a betegségek miatt a későbbiekben kieső termelőerő, a sok táppénz és a leszázalékolás, mint a valóban drága importgyógyszerek és a technika. Nem szabad elfelejteni, hogy jelen helyzetünkben termelési tartalékaink egyik fő kérdése lehet az egészség-

ségügyi ellátás milyensége, a táppénzes napok számának csökkentése vagy akár rehabilitációs tevékenységünk hatékonyságának növelése.

Mindezen feladatok megoldása csak társadalmi összefogással érhető el, és ebben ifjúsági szövetségünknek is feladatokat kell vállalnia, mint ahogy már vállaltunk is. Fiatal orvosaink szívesebben vesznek részt a mozgalmi munkában, ha értelmes, szakmai feladatok megoldását tűzzük ki eléjük elsődleges célként.

Az elmúlt években a KISZ-nek erőteljes programja volt az egészségügyben. E program fő elemeit — az előzetes felmérések és tapasztalataink alapján — hiányosnak éreztük a 14—17 éves korosztály ellátásában, ezért elindítottunk egy akciót annak javításáért. Eredményei a következők voltak: tanyasi iskolák, kollégiumok hallgatóinak szűrővizsgálata Kiskunhalason; üzem- és faluszűrés Miskolcon; iskolafogászat megszervezése Ózdon; egészségnevelő hálózat kiépítése Budapesten és Szegeden.

A fiatal egészségügyi dolgozók, orvosok, közép-kaderek tudományos konferenciáin három év alatt 28 szekcióban csaknem 1500 fiatal előadása hangzott el. Már csak a döntője van hátra az első ízben megrendezett fiatal egészségügyi szervezők országos vetélkedőjének. Az egészségügyi ifjúsági napok rendezvénysorozatai immár két éve a tapasztalatok, a munkamódszerek, a problémák megismerésére kiválóan bevált egészségügyi titkárok országos találkozóival zárulnak.

Kedves elvtársak!

A következő években feladataink közé tartozik a régebben megkezdett és sikeresnek bizonyult akciók, munkaformák folytatása, természetesen a szükséges módosításokkal, valamint új, hatékony programok kidolgozása. Ezeket az idő rövidege miatt csak vázlatosan sorolom fel: Az egészségügyi ellátás javításáért akció kiszélesítése, komplexebbé tétele; speciális egészségügyi feladatok vállalása a Fiatalok az idősekért akcióban, felsőbb egészségügyi szerveink hozzájárulásának megnyerésével; a gyógyító munka emberközelbe vitele, azaz, hogy tevékenységünk középpontjába az ember, mint individuum kerüljön, akit bevonunk a gyógyulása érdekében végzett kezelésbe; a társadalom-orvostan, az egészségügyi szervezéstan fejlődésének elősegítése a mozgalmi munka eszközeivel; a Ki minek szakértője? vetélkedő összekötése a szakmai igényekkel, hogy ezáltal vetélkedőink az oktatási, a továbbképzési rendszer szerves részévé váljanak; érdekvédelmi tevékenységünk fejlesztése a közvetlen intézeti szinteken stb.

Tisztelt szekcióülés!

Örvendetesnek tartjuk, hogy az elmúlt öt évben lényegesen javult a fiatalok élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos munkánk. Erre az időszakra esett az egészségügyi dolgozók fizetésének rendezése, az ügyeleti díjak emelése, új kórházak épültek. Ugyanakkor komoly gondjaink is vannak. Az egyetemről kikerülő orvosoknak egyszerre kell szembenézniük a munkahelyen jelentkező problémákkal, az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazásának elsajátításával, a

hirtelen jelentősen megnövekedett felelősséggel, a fejlődés szükségszerűségével, az ehhez társuló munkahelyi túlterheléssel és a családalapítás nehézségeivel.

A fővárosban vagy vidéki városokban, azaz szakmailag elitnek számító helyeken dolgozni kívánó fiatalok lakáshoz csak önerőből juthatnak. Ez főleg azokat a tehetséges munkásszarmazású fiatalokat sújthatja, akik otthonról ezen gondjaik megoldásához kevés hozzájárulást kaphatnak. Az önálló otthon, a lakásszerzés vágya, bizonyos életszínvonal igénylése, de akár a szakmai fejlődéshez szükséges könyvek, folyóiratok árai olyan tendenciák érvényre jutását eredményezhetik, amely nemcsak szocialista egészségügyunktől, de maguktól a fiataljainktól is idegen. Ezek a nehézségek kedvezőtlenül hatnak a szakmai fejlődésre, annak legkritikusabb szakaszában. Mindezt fokozottan egyetértünk abban, hogy a lakás nem luxus, hanem természetes szükséglet minden fiatal és idős számára.

Kedves küldött-társaim!

A kongresszusi beszámolót és a határozat-tervezetet jónak, reálisnak tartom és azt elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

CSAVLEK ANDRÁS

Budapest küldötte,

festőművész

Kedves elvtársnők!

Kedves elvtársak!

Felgyorsult életünk egyre több és újabb feladatot állít a társadalom elé. Az igények sokrétűsége minőségi követelményeket támaszt a termelőmunkával szemben. Lehetőségünk van arra, hogy megteremtjük a szocialista társadalmat azáltal, hogy a teljes, minden területen meglévő kultúrával, amelyet szocialista kultúrának nevezünk. Mindannyian jól tudjuk, hogy ennek létrehozása nem könnyű, nem máról holnapra oldható meg. De tudnunk kell azt is, hogy ebben az egész társadalomnak részt kell vállalnia. E felelősséget a művészeteknek is elsődlegesen kell viselniük. Meggyőződésem, hogy ez a művészeteken belül azonosan oszlik meg, mert annak alapvető sajátossága, hogy társadalmi produktum, amely mindig a társadalomért jön létre, és gyökereiben az emberért való tenniakarás.

A művészet szempontjából nincs engedmény és nincs kedvezmény. Ha egy művészet, egy egyéniség kibontakoztatja magát, akár idős, akár fiatal művészről van szó, a társadalom iránti felelősség mindkettőre vonatkozik. Természetesen ebben a közös munkában fontos feladat hárul azokra a közvetítő rendszerekre is, amelyek lehetővé teszik az állandó, a folyamatos kapcsolatot a művészet és a társadalom között.

A közvetítő rendszerek állandó fejlődése, a korszerű, új formák keresése és gyors aktivizálása szükséges követelmény. Kulturális életünk eredményeit és lehetőségeit vizsgálva, nem tehetjük meg, hogy gazdasági feladatainkra ne gondoljunk, s főleg azokat a területeit ne vizsgáljuk, amelyekben a művészet közvetlenül kell, hogy jelen legyen. Az ipari termékszerkezet együttesében a művészet feladata funkcionálisan is szükségszerű. Ma nagy mennyiségben kell fogyasztói cikkeket, ipari termékeket létrehozni. Társadalmunk minden tagja nap mint nap kontaktusban van ezeken keresztül is a művészettel.

A művészet legnagyobb eredményei a történelem során is sajátos környezetben, az alkotó mikrovilágának mély átéléséből született. Felelősek vagyunk azért, hogy munkánk sajátos eredményei minél jobban járuljanak hozzá az emberiség egyetemes kultúrájához.

Kedves elvtársak!

Korunkban a művészet termelőerővé vált. Ez fokozottan érvényes a szocialista társadalom kultúrájára. Fő célunk, hogy a szocialista életmód feltételeinek kialakításában szellemi és fizikai energiáinkat összpontosítsuk, tekintsük sajátunknak azt a világot, amelyet építünk. E kultúra politikai erejének tudatában elkötelezett felelősség kell ahhoz, hogy szerves egységben tudjon a társadalom minden területe együtt dolgozni. Ez a művészek tevékenységére is érvényes. A fiatal művészek felelőssége azonos az idősebb művészek felelősségével, mégis a fiatalok életében jelentkeznek a sajátos pályakezdő gondok is, de jelen vannak az ifjúság dinamizmusának, fiatalos erejének, felfedező kedvének erői is.

Társadalmunkban a művészeti élet lehetőségei között a fiatal művészek tevékenységében a KISZ rendkívül fontos feladatot tölt be. Az elmúlt időszak sok jó példát, hasznos kezdeményezést hozott. Megmutatta azt is, hogy a KISZ a fiataloknak, a fiatal művészeknek sok területen, az érdekvédelem, a szakmai segítség területén is fontos lehetőség. Lényeges, hogy folytassuk ezt az utat. A KISZ-nek továbbra is kezdeményezőnek kell lennie a művészetek, a fiatal művészek szellemi eredményei kiaknázásában és felhasználási formáinak segítségével. Gondos mérlegeléssel, minden jó és hasznos törekvést támogatnia kell még akkor is, ha a kísérlet voltát csak részben lépi túl egy-egy kezdeményezés. A művészet érzékeny jelzőrendszerével az alkotások nem mindig ott, azon a műfajon belül hozzák meg teljes eredményüket, ahol az először felszínre került. A KISZ politikai munkájában az elmúlt időszakban voltak olyan megmozdulások, amelyek a művészettel együtt sikeres kísérletet tettek sajátos politikai feladatok megoldására. Ilyenek például országos ünnepeink szervezése és méltó, élményt adó megünneplése.

Kedves elvtársak!

Az elmúlt kongresszus óta eltelt öt évben jött létre a KISZ Központi Bizottságon belül az Értelmiségi fiatalok tanácsa. Eddigi úttörő munkája igazolta életképességét. Az eredmények körvonalazták az ÉFT-n belül működő értelmiségi szakterületek munkabizottságainak fontos feladatait. Úgy gondolom, a jövőben ezek

egyre nagyobb jelentőségűek lesznek, ezért feladataikat határozottan kell körvonalazni. A művészeti élet területét érintő változások, új lehetőségek és feladatok figyelembevételével ki kell alakítani egy határozott, megvalósítható, reális munkatervet. Ezt a szakterületeknek, így a művészeti területeknek kell kezdeményezniük. Minél mélyebben kell átfognunk a művészet kérdéskörét, és segíteni terveik, illetve a bennük rejlő lehetőségek megvalósítását.

A KISZ eszközei lehetőséget teremthetnek arra, hogy a párt és a társadalom irányító szerveivel karöltve, hathatósan tudjon dolgozni azon, hogy a művészet betölthesse feladatát abban a dialektikus egységben, amelyet a társadalom különböző területeivel alkotnia kell.

Kedves elvtársak!

Engedjék meg, hogy a határozat-tervezet szóbeli kiegészítésében elhangzottakhoz egy észrevételt tegyek. A dokumentum a jövőre vonatkozóan két nagyon fontos megállapítást tett: aktívabb, nyitottabb politizálást vár és hatékony, takarékos gazdasági munkát. A hatékonyság szó teljesen fedi a szándékainkat. A takarékoság tekintetében ahhoz, hogy valóban takarékosan dolgozzunk, nem azokkal az energiákkal kell takarékoskodnunk, amelyek szükségesek ahhoz, hogy egy tárgy, egy mű, egy gép tökéletes és korszerű legyen. Ilyen energia a művészet is. Egy jól formatervezett tárgy még mindig olcsóbb, jobb, szebb és gazdaságosabban üzemeltethető.

Kedves elvtársak!

Véleményem szerint ez a kongresszus olyan értelemben is mérföldkő lesz, hogy kulturális életünk kiegyensúlyozott fejlődésének további fő vonalait is biztosítja. Lehetőséget teremt a fiatal művészek aktivitásának és nem különleges, hanem a társadalom természetes részének, fontos tagjainak tekintjük a művészeket. Feladatot kell adni a fiataloknak minden fontos területen. Feladatot vállalni a társadalomért — a művésznek az életet jelenti, általa gazdagabbá, emberibbé válik élete, amely mindannyiunké.

Köszönöm a figyelmet.

STEFÁN FERENC

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a Borsodi Vegyi Kombinát üzemvezetője

Kedves elvtársak!

Ma már természetes, hogy a KISZ az egész társadalom előtt álló fő feladatok megoldásában kíván szerepet vállalni, és ezen belül kell megtalálnia sajátos tennivalóit. Nekünk, értelmiségi fiataloknak, különösen alkalmazkodni kell a

mai körülményekhez, érzékenyen kell követni a társadalmi, a gazdasági fejlődést, és megfelelően kell reagálni a változásokra.

Városunkban, vállalatunknál több éves múltat tekintenek vissza a Ki minek mestere? szakmai, politikai vetélkedők és az Alkotó ifjúság pályázat. Gazdasági, politikai vezetőink elismeréssel szólnak elért eredményeinkről, fiataljaink vonzóan tartják e versenymozgalmakat. A Ki minek mestere? vetélkedőket már több mint tíz éve, évente ismétlődően rendezzük meg, ahol a fiatalok szakmai, politikai, munkavédelmi ismereteik fejlődéséről adnak számot, s tehetségük, alkotó kedvük kibontakoztatására is lehetőséget kapnak. A vetélkedők ismeretanyagukkal, követelményükkel a gazdasági hatékonyság növelését, fiataljaink továbbképzését, a munka végzéséhez szükséges új ismeretek elsajátítását tűzték ki célul, sikerrel. Egymás munkájának, munkakörülményeinek kölcsönös megismerését, különböző szakmai ágazatokhoz tartozó vállalatok közeledését tűzte ki célul három vállalatunk KISZ-szervezete, amikor közösen vállalkoztak a Ki minek mestere? vetélkedő szakmánként más-más helyen történő megrendezésére.

Az Alkotó ifjúság pályázat a másik mozgalmi forma, amely a munka, a tanulás, valamint az alapkötelezettségen túlmenően az alkotni vágyó fiatalok egyéni képességei kibontakoztatásának, önmegvalósításának kitűnő fóruma. A szakmunkások, technikusok, mérnökök, közgazdászok számára évente kiírt pályázatra beérkezett munkák a műszaki fejlesztés, a meglévő módszerek javítása és a szakmai fejlődés terén mutatnak újat. A pályaművek gazdasági eredményei városi, de népgazdasági szinten is jelentősek, nem kevés közülük az újítás szintjét is elérte. Újításként való elfogadásukra az értékelő bizottság már az értékeléskor javaslatot tesz. A pályaművek hasznosításának sajnos még mindig hosszú az átfutási ideje. A gyorsabb gyakorlati alkalmazásban megoldást jelenthet az a kialakult forma, hogy a pályázók a munkahelyi problémákról, feladatokról témajegyzéket kapnak, ami a pályaművek használhatóságát, realitását megalapozza.

Kedves elvtársak!

A kongresszusi határozat-tervezetben olvasható, hogy kezdeményezzük az alkotó közösségek, a meghatározott feladatok végrehajtására szervezett kollektívák létrehozását, működésükhöz szükséges jogi, szervezeti, pénzügyi keretek megteremtését. Ez annak a követelménynek az általános megfogalmazása, hogy igazodjunk a változó körülményekhez. Ezt olyan konkrétumokkal kívánom kiegészíteni, amely részben vagy egészében új, és már van tapasztalatunk róla, illetve most fogjuk azokat a gyakorlatban bevezetni.

Elsőként a Borsodi Vegyi Kombinátban 1979-ben megvalósult társadalmi tervezői csoportot említem. A vállalati tervezési feladatokat végző egység kapacitását meghaladták a tervezési igények. Az FMKT létrehozta a társadalmi tervezői csoportot. A csoport fiatal műszakiak önkéntes csapata, akik munkaidejükön túl részt vállaltak a vállalati tervek megvalósításában. Ajánljuk a tervezői munkacsoportok létrehozását ott, ahol hasonló gazdasági feladatok merülnek fel, természetesen a sajátosságoknak megfelelően.

Tisztelt szekcióülés!

A Borsodi Vegyi Kombinát KISZ-es fordító irodájáról, mint új kezdeményezésről szeretnék beszámolni. A vállalat külkereskedelmi tevékenysége, összetett műszaki állománya, kutatási, fejlesztési munkája nem nélkülözheti a külföldi levelezést, a prospektusok, szakirodalmak ismeretét. A nagy terjedelmű idegen nyelvű fordítás komoly anyagi megterhelést és többhetes, hónapos várakozást jelent. KISZ-bizottságunk a vállalat vezetésével egyetértésben hozta létre fordító irodáját, amit három idegen nyelvű klubjának tagságára épít. Eredményként azt várjuk, hogy csökkenjen a fordítások határideje, és természetesen az anyagi ráfordítás is. Végül, de nem utolsó sorban, a számítástechnikai felhasználó klubot említtem meg, amelynek szervezeti és működési szabályzatát elkészítettük. A klub célkitűzése, hogy a vállalat nagy tömegű információinak értékelését, tárolását, szelektív közlését ne csak azok tudják, értsék, akik a számítástechnikai gépet kezelik. Korunk tudományos és technikai forradalma által rendelkezésünkre bocsátott számítógép mindaddig holt anyag marad a szakemberek számára is, amíg a felhasználási lehetőségeket, valamint az alkalmazhatóság módszereit meg nem ismerik. Reális lehetőséget látunk arra, hogy a klub keretei között megvalósult számítógépes feldolgozási rendszereket szélesebb körben ismertessük minden érdeklődő fiatallal, üzemeink értelmiségi ifjúságával. Közösön oldjunk meg feladatokat, s ezzel elősegítsük a számítástechnika alkalmazásának elterjedését.

Kedves elvtársak!

A jól megfogalmazott gazdasági célok, feladatok megoldását segítő mozgalmak, kezdeményezések mind azt bizonyítják, hogy fiataljaink tettekészek, tanulnak, dolgoznak, versenyeznek a kitűzött célok érdekében. Minél ismertebbek, reálisabbak ezek a célok, annál nagyobb a tettekészség. Városunk, megyénk műszaki értelmiségi fiataljai nevében részt kérünk és vállalunk közvetlen munkahelyi gazdasági terveink kidolgozásában és azok véleményezésében. Ígérem, hogy a jövőben is helytállunk a gazdasági építő munka területein, a megváltozott körülmények között még eredményesebben, kezdeményezőbbben veszünk részt célkitűzéseink megvalósításából.

A kongresszus dokumentumaival egyetérték, elfogadásra javasolom.

Köszönöm a figyelmet.

DR. NAGY JÁNOS

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a Debreceni Agrártudományi Egyetem tanársegéde

Kedves elvtársak!

Hozzászólásomban a határozat-tervezet azon megállapításához szeretnék kapcsolódni, amely úgy hangzott, hogy gazdasági életünkben növekvő szerepe van a kezdeményezőkézségnek, a kockázatot is vállaló újító szellemnek, a megoldások gyors alkalmazásának. Azt remélem, hogy a fiatalok alkotó energiája mindjobban szolgálni fogja ezen célkitűzéseinket. Agrárértelmiségünk munkájáról szólva abból kell kiindulnunk, hogy a tudományos, technikai feltételek javításával együtt egyre fontosabb szerepet tölt be a fiatal agrárműszaki értelmiség a mezőgazdasági termelésben. A mezőgazdaság és az élelmiszeripar előtt álló célkitűzések igen komolyak, megvalósításuk megtisztelő, de egyáltalán nem könnyű feladat. Ezek igénylik az elkötelezett, jól képzett fiatal agrárszakemberek aktív és kezdeményező munkáját. Tevékenységük kiterjed a mezőgazdasági termelést szervező, tervező és irányító területekre.

A fiatal agrárszakemberek tevékenységét más szakember rétegekhez hasonlóan az ifjúsági szövetség jelentősen segíti, és gondolom segíteni is fogja. Hajdú-Bihar megye fiatal agrárszakembereinek, tanácsainak, csoportjainak munkájáról pozitív tapasztalatokat tudok elmondani. Ezek a tanácsok keretet, és ezen belül sajátos feltételeket biztosítanak a fiatal értelmiségiek munkájához. A mozgalmi és szakmai oldalról egyaránt megalapozott üzemi, területi elv alapján szervezett FAT-ok jól biztosítják azt a szervezeti keretet, amely első sorban az információszerezés, a továbbképzés, a műszaki fejlesztés közös formáinak kialakításával a gazdasági egységek, de a közösségek eredményes munkáját is segítik.

Megyénkben egyre több alkotó közösség szerveződik a KISZ-bizottságok irányításával. Jelenleg 393 FMKT és FAT működik egyre hatékonyabban. Megbeszéléseiken több olyan problémát is felvetnek, amelyek megoldása segítené, hatékonyabbá tenné mindennapi munkájukat. Nem tartják elég gyorsnak az új eredményeknek a gyakorlatban történő bevezetését. A fiatalok részére — akár a KISZ kezdeményezésében és szervezésében is — több tudományos tanácskozást, tapasztalatcserét kellene szervezni. Véleményünk szerint kevés a publikációs lehetőség.

Az agrárértelmiség helyzetének elemzése során azt is meg kell állapítani, hogy a velük szemben támasztott szakmai követelmények növekedése az egyik legszembetűnőbb jelenség. Ugyanakkor ezeknek a fokozott követelményeknek szerényebb munka- és kulturális körülmények között kell megfelelniük. Nemcsak szakmai feladatokat kell megoldaniuk, hanem képesnek kell lenniük szervezni, vezetni, miközben szilárd, elvhű közéleti embereknek kell lenniük. Nem túlzás talán az a megfogalmazás, hogy küldetést kell teljesíteniük. Mint az egyik egyetem oktatója elmondhatom, hogy a lehetőségekhez képest sokat teszünk azért, hogy az intézményünkéből kikerülő szakemberek ne csak jó szakmai felké-

szültségük, hanem a vezetésre is alkalmasak, politikailag elkötelezettek legyenek.

Végezetül, azt várjuk a KISZ X. kongresszusától, hogy az összegzés, a tapasztalatok alapján erősítse a fiatal értelmiség körében végzendő munka helyes irányait és módszereit. A beszámolóból, a határozat-tervezetből kiderült, hogy a KISZ-nek sok olyan feladata van, amit meg kell oldania a jövőben. Ha ki kellene emelni ezek közül néhányat, akkor én azt javasolnám, hogy segítsük a fiatalok alkotó kezdeményezéseinek megvalósulását, a pályakezdet, és vállaljuk érdekképviselőtüket, érdekvédelmüket.

Köszönöm a figyelmet.

GÖRGÉNYI ZOLTÁN

Baranya megye küldötte,

a Magyar Rádió pécsi körzeti stúdiójának munkatársa

Tisztelt szekcióülés!

Kedves küldött-társak!

Az amerikai elnökválasztás óta az eddigieknél sokkal direktebb, egyre nyugtalanítóbb módon élesedik a nemzetközi ideológiai harc, és ennek egyik legjelentősebb eszköztára — a tömegkommunikáció arzenálja — napjainkban rohamosan bővül. A műholdak televízióállomásként való felhasználása várhatóan rövid időn belül információrobbanáshoz vezet. Nincs kizárva, hogy a TV eddig fogható műsorainak száma itt Magyarországon is ellenséges ideológiát kifejtő adásokkal fog bővülni. Ezeknek csak akkor tudunk gátat vetni, ha felkészülünk rá. Az emberek tájékozódási igénye közvetlen környezetünk, mindennapi világunk eseményei iránt egyre nő. Ezt nem szabad kielégítetlenül hagyni! Erre más nem tud, és nem is vállalkozhat, csak az adott kisebb földrajzi egységet jól ismerő és a problémákat vizsgálni, feltárni képes helyi kommunikáció. Minél konkrétabb és címzettebb a tájékoztatás, annál inkább mozgósít, vált ki indulatokat, ösztönöz cselekvésre. Ahol pedig a szűkebb környezet eseményeinek ismerete találkozik az egészséges lokálpatriotizmussal, ott mindez közéleti erővé válhat. Erről egyetlen tömegkommunikációs eszköz sem mondhat le.

Sajnos, a megyei, városi KISZ-bizottságok még nem ismerték fel a regionális rádiók, illetve televíziókban rejlő lehetőségeket, azok ajánlataival sem élnek. Erre példa a Baranya megyei KISZ-bizottság. Itt van az ország legnagyobb példányszámú, a hét minden napján megjelenő napilapja, a Dunántúli Napló, illetve a Somogy és Tolna megyében is kapható Hétfői Dunántúli Napló. Itt van az ország legnagyobb körzeti és nemzetiségi rádió- és televízió stúdiója, melyek havonta együttesen több mint 5 ezer perc saját műsort sugároznak magyar — miután Baranya megye az ország legsűrűbben lakta nemzetiségi megyéje —, német és szerb—horvát nyelven.

A tájegységi tömegkommunikáció ma még ugyan kissé zavaros modellje ez, de elsőként itt fejlődött ki. Sajnos, a decentralizált televíziózás fontosságá-

nak felismerése olyan időpontra esett, amikor az anyagi erőforrásaink fékeztek a már így is lépéshátrányban levő fejlesztést. Elgondolkodtató az is, hogy a regionális rádiózás és televíziózás adáskörzetei nem esnek egybe. Minden intézmény feülről lefelé építi ki a maga rendszerét. Mindenki a saját fejlesztésével van elfoglalva, emiatt az agitáció, a tájékoztatás egyetemes érdekei gyakran háttérbe szorulnak. Egyetlen példa: a Magyar Távirati Irodának megyénk székhelyére kihelyezett szerkesztőségei működnek, de semmiféle kapcsolatuk nincs például a helyi rádióval, televízióval és az újsággal. Ha információt akarunk szerezni, akkor Budapestről kell lekérni azt, amit ők oda felkértek. Az éter és a tömegkommunikáció nem ismer határokat. Sajnos, a megyehatárokat ismeri, mert a Hétfői Dunántúli Napló több ezer példányban megjelenik Somogy és Tolna megyében is — mint már említettem —, és a megyei lapok munkatársait saját szerkesztőségeik vezetői beszélnek le arról, hogy cikket jelentessenek meg a regionális lapban.

Az, hogy Baranyában a Napló, a rádió és a televízió a korlátozott lehetőségek mellett is egészséges, egymásra épülő kapcsolatot igyekszik kiépíteni, teljesen szubjektív, kizárólag a szerkesztőségi vezető és a tömegkommunikáció teljes eszköztárát megismerni akaró fiatal újságírók jó, kollegális kapcsolatának köszönhető; annak, hogy Pécsen a 76 MUOSZ-tag közül a napi újságírói munkát végző kollegák átlagéletkora nem haladja meg a 30 évet. Ebben fiatalos lendület és erő rejlik, hisz a rádió vagy a Napló eddig pusztán gyakorlóterepnek, háttérországnak tartott néhány fős fiatal újságírói gárdája mindig talpra tudott állni, amikor a központi hírközlő szervek rajtaütésszerűen elvitték a már itt pillérnek számító legtehetségesebb fiatal újságírókat vagy rádiókat. Mi nagyon büszkék vagyunk még mindig arra, hogy a központi sajtóban sokan dolgoznak olyanok, akik Pécsen kezdtek.

Pécsen egy olyan modell jött létre, amely a holnap újságírói számára minden felkészülési lehetőséget fel tud használni. Tehát van tantelevízió, rádió és tanszerkesztőségünk — saját ofszet-technikával. A nagyságrendek — a 35 üzemi lapot is beleértve — olyanok, hogy a gyakornok nem vész el a rádió 2000 vagy a televízió 3400 fős apparátusában.

Kedves elvtársak!

A tervszerű utánpótlásnak mi, fiatal újságírók két lehetőségét látjuk. A Dunántúli Napló újságíró stúdiójának hagyományaira építve, a Baranya megyei KISZ-bizottság és a TIT segítségével szeretnénk egy alsófokú, és az elektronikus újságíráshoz felkészítő újságíróképző decentrumot létrehozni Pécsen.

Jó lenne, hogy ha az üzemi lapok az eddiginél sokkal nagyobb kedvet csinálnának az újságíráshoz. A legnagyobb gondunk a nemzetiségi sajtó rátermett kommunikátorokkal való utánpótlása. Nálunk az óvodától a tanárképző főiskola nemzetiségi szakáig van lehetőség a nyelvtanulásra. A német és a szerb—horvát szekcióban dolgozó rádiósoknak és tévéseknek nemcsak újságírói munkát kell végezniük, de ők a szervezői, irányítói, segítői és részesei a nemzetiségi lakosság, elsősorban a fiatalok körében folyó oktató, hagyományőrző, kulturális és politikai munkának is. Ők szervezik, vezetik a nemzetiségi klubokat, táborkat. A néprajzi hagyományőrző és -gyűjtő körjáratokra ők vezetik a fiatal nem-

zetiségieket, KISZ-éseket. A rendszeresen jelentkező Iskolarádió című műsorokkal a tanulóifjúságon keresztül mozgósítják a szülői házat a nemzetiségi köznevelésre. Egyébként hihetetlen visszhangja volt ennek a műsornak. Egy éve indították el, és százával érkeznek a levelek a gyerekektől és a szülőktől, akik közreműködésével olyan akciókat is indítottunk, hogy nemzetiségi folklór hagyományokat kellett nyelvjárásban összegyűjteniük a gyerekeknek, és egyetlen rádiófelhívásra csak Baranya megyéből 2—3 napon belül százon felül érkezett válaszlevél.

Végül, mielőtt még az erők szétforgácsolódnak, meg kell születnie egy elemző, tanácsadó, koordináló szervnek, amely összeköti és serkenti a lelkes fiatalokból álló különböző tömegkommunikációs eszközöknél munkálkodó embereket Dél-Dunántúlon, és az ország más részein is. A határozati javaslattal egyetértek, elfogadásra javasolom.

Köszönöm a figyelmet.

KUHÁRINÉ DR. FODOR MÁRIA

Pest megye küldötte,

a Pest megyei Bíróság járásbírája

Tisztelt szekcioulés!

Fiataljaink többsége tisztességesen tanul, illetve dolgozik, kiegyensúlyozottan él. Kisebb, de számszerűen is figyelmet érdemlő részük elveinkkel, életfelfogásunkkal, kialakult normáinkkal szembehelyezkedik. A fiatalok szemléletének alakulásában kiemelkedő jelentősége van közvetlen környezetüknek. Ezek között is legdöntőbbek a családi körülmények, de meghatározóak lehetnek az iskolában és a munkahelyen szerzett tapasztalatok is. A veszélyeztetett fiatalok többsége züllött életmódot folytató, bűnöző, csonka, együttélő, de megbomlott harmóniájú, szűkös vagy éppen kiemelkedő anyagi körülmények között élő családokban nevelkedik. Sokan közülük rossz baráti környezetbe kerülnek, ahol a példaképül elfogadott között van csavargó, szökött, bűnözési tapasztalatokkal rendelkező fiatal vagy fiatal felnőtt. Terjed közöttük az alkoholizmus, és fokozódik érdeklődésük a kábítószerrel pótló anyagok iránt. E fiatalok többségére a teljes politikai passzivitás és éretlenség jellemző, így könnyen megtéveszthetők. Az imperialisták és a magukról egyre többet hallató belső ellenzékiek fellazító politikájának szerves része az ifjúság politikai aktivitásának fékezése, a nyugati életmód idealizálása. E politika is elsősorban a veszélyeztetett fiatalok körében okoz jelentős világnézeti torzulásokat, ami egyes fiataloknál a törvényeinkkel való összeütközést és büntetőjogi felelősségre vonást eredményezi, így izgatás, tiltott határátlépés vagy fegyverrejtegetés elkövetése miatt.

A veszélyeztetett fiatalok számának csökkentése érdekében az állami szervek mellett jelentős feladatokat kell vállalnia a KISZ-nek is. E területen is adjunk nagyobb felelősséget tizenéves és a huszas éveit elején járó KISZ-tag fia-

taljainknak. Az emberre jellemző, hogy társas lény. Ez a megállapítás fokozottan igaz a fiatalokra, akik szívesen töltik szabadidejüket csoportosan. Mivel KISZ-tagjaink azonos korúak, a veszélyeztetett fiatalokat jobban ismerik, illetve jobban ismerik a korosztályukat foglalkoztató problémákat, egymás meggyőzésének eszközeit és módszereit. A KISZ-alapszervezetek és az egyes KISZ-tagok lakóhelyükön, iskoláikban, a munkahelyükön figyeljenek fel a veszélyeztetett fiatalokra, vonják be őket a mozgalmi munkába, és a közéleti tevékenységbe. Itt a következőkre gondolok: a veszélyeztetett fiatalokat elsősorban a szórakozás érdekli, tehát itt kell megfogni őket. A KISZ-nek tudatosan kell — szórakozási formáikat, szokásaikat felhasználva — ezeket a fiatalokat bevonni az ifjúsági szövetség munkájába, és a szórakozáson keresztül politizáló, gondolkodó, és a közösségért tenniakaró fiatalokká nevelni őket. E cél elérése érdekében speciális formákat is meg kell próbálni, mint például a „csöves-klubok” létrehozását. A börtönből szabadult fiatalok utógondozásában is részt vehetnének társadalmi utógondozóként a huszoneves KISZ-tagok, segítve ezen fiatalok beilleszkedését a társadalomba.

A fiatalok tudatának fejlesztése céljából a KISZ-szervezet keretein belül is fokozni kell a jobb propagandát. E témakörön belül nagyon helyesnek tartanám, ha a pedagógus KISZ-alapszervezetek felvonnák egymással a kapcsolatot. A pedagógusok ismerik elsősorban a fiatalokat foglalkoztató problémákat, az őket érdeklő jogi kérdéseket, és ők figyelhetnek fel elsők között a veszélyeztetett gyerekekre. Mi, jogász KISZ-esek, szívesen tartanánk beszélgetéssel egybekötött előadásokat a középiskolákban és a szakmunkásképző iskolákban éppen azért, mert szakmai tapasztalataink alapján tudjuk, hogy a hangsúlyt a megelőzésre kell helyezni. Természetesen a cél eléréséhez az iskolákban az oktatás mellett fokozni kell a nevelést, ezen belül is a világnézeti és politikai nevelést. Nagyon fontosnak tartom, hogy ne legyünk közömbösek ezen fiatalok és problémáik iránt, és az ifjúsági szervezet tevékenysége hatására közülük minél kevesebb kerüljön vádlottként bíróságaink elé.

Köszönöm a figyelmet.

DR. TÉTÉNYI PÁL,
a Minisztertanács Tudománypolitikai Bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Az ifjúsági szövetség X. kongresszusa olyan időszakban ülésezik, amikor társadalmunk nehéz feladatokat old meg. Az MSZMP XII. kongresszusa határozatának megfelelően ismeretes, hogy pályamódosítás vált szükségessé, a gazdasági, a társadalmi fejlődés új útjának kiépítése került sorra. Ennek az új útnak fő sajátossága, hogy elsősorban az emberekre, a fejekben levő tudásra, a kezekben rejlő szakértelemre épít. Sajnos, sok tekintetben még nem alakultak ki azok a módszerek, eszközök, amelyek segítségével ténylegesen fel is tudnánk használni ezt a szakértelmet. Pedig a fejlődés új útja több és jobb tudományos, műszaki

alkotást, kutatási eredményt követel, mint eddig. Ez vonatkozik azokra is, akik egyetemeken, vállalatoknál, orvosi intézményekben végzik munkájukat.

Mindebből következően csak helyeselni lehet a kongresszusi határozat-tervezetnek azokat a gondolatait, amelyek arra irányulnak, hogy a fiatal kutatók, szakemberek tudásuk legjavát a műszaki, tudományos, technikai feladatok megoldására fordíthassák. Mindaz, ami eddig ezen a területen történt a KISZ kezdeményezésére — az Alkotó ifjúság pályázat keretében, az Alkotó ifjúság egyesülés létrehozása alapján —, jó alapot jelent tennivalóinkhoz. A fiatalok ezrei végeznek eredményes munkát a kutatóintézetekben, az egyetemi tanszékeken, a vállalati kutató laboratóriumokban.

Tisztelt szekcióülés!

A tudomány új, friss gondolatok által halad előre. Története bizonyítja, hogy ezeket nemegyszer a legfiatalabb kutatók fogalmazzák meg, akár matematikáról, fizikáról, kémiáról vagy biológiáról legyen szó. Azt hiszem, nem ismeretlen Watson példája, aki 34 éves volt, amikor Nobel-díjat ítéltek neki, és nem egészen 25 éves, amikor a felfedezését tette. Heisenberg 24 éves korában alkotta meg a modern fizika egyik alappilléret képező bizonytalanság-elméletét. A példákat lehetne sorolni, de a lényeg abban van, hogy a friss gondolat hordozói sokszor fiatal kutatók, akiknek részvétele elengedhetetlen a tudomány előbbre vitelében. Persze a fiatal kutatók között is lehet, sajnos, találkozni konzervatív gondolkodással. Azt mondtam, hogy a fiatal kutatók többsége eredményes munkát végez a kutatóintézetekben és más helyeken. Mégis, el kell azt mondanom, hogy vannak bizonyos nyugtalanító jelek. Leginkább azt tartom nyugtalanítóknak, hogy kevés fiatal szerez fiatalként tudományos fokozatot. Ha visszagondolok arra, hogy azok, akik ma vezetők kutatók Magyarországon, többsége 27—28 éves korban szerzett tudományos fokozatot, akkor még nyugtalanítóbb a helyzet. Okát részben a szabályozásban látom. Úgy gondolom, ténylegesen meg kell vizsgálni, és meg is teszünk mindent annak érdekében, hogy az aspirantúrára való felvételnél a merev kötöttségeket feloldjuk. A képzésnek egyébként különböző formái alakultak ki, amelyeket egységesíteniük kell annak érdekében, hogy előtérbe kerüljön a kutatóképzés.

Véleményem szerint a gátló jogi tényezőknél súlyosabb gátja az előrehaladásnak, hogy a fiatal kutatók közül sokan nem kapnak önálló témát. Olyan tapasztalatunk is van, hogy a kutatót „kisinasként” dolgoztatják, így természetesen nem fejlődhet önálló kutatóvá. Azt is el kell mondani, hogy a tudományos kutatás nem a sikerek végtelen sorozata. Nehéz küzdelem és sok csalódás jár együtt vele, amelyek az elviselése elengedhetetlen. Hozzá kell ehhez tennem, hogy a tudományt nem lehet heti 44—48, vagy akár 60 órában művelni. Az teljes embert kíván, sokszor a nappal és az éjszaka egybefonódik a kutató számára. Pedig nem is különösebben hasznos hozó foglalkozás ez a szónak a mindennapi értelmében. Mégis csináljuk, és nagyon sok fiatal szeretné, és választja is ezt az utat, mert az alkotás gyönyörűségét kevés emberi érzéssel lehet felszerélni.

Azt szokták mondani, hogy a kutatás ipar. Nem értek ezzel egyet, mert legfeljebb csak a kutatás formájára vonatkozhat, de ma is elsősorban a személyt,

annak a szubjektív szenvedélyét követeli meg a kutatás. E nélkül nem is érdemes csinálni. Itt is érzek bizonyos hiányosságokat. A kutatóintézetekbe kerülő fiatalok általában jól képzettek, sőt a közhiedelemmel ellentétben többségüknek a nyelvtudása is megfelelő, a közösségi életben való részvételre is nagyon sokukban megvan a hajlandóság. A problémát legtöbb esetben inkább a szakma szenvedélyes szereteténél, illetve annak hiányánál látom. Könnyű erre azt mondani, hogy letörik a fiatal kutatók lelkesedését, nem adnak megfelelő feladatot nekik. Ebben is van igazság, de abban is, hogy az egyetem sok esetben tanműhellyé válik, nem ad módot arra, hogy a fiatal megfelelően elmélyedjen a tudományágnak abban a részében, amellyel foglalkozni szeretne, hiszen tudjuk, ma 40—42 órás heti foglalkozás is van egyetemeinken. A sok nehézség okát ebben is kereshetjük, mint ahogy kétségtelenül abban is, hogy a fiatalok javaslatait vezetőik gyakran nem fogadják el, még a vezető kutatók sem. Azt szeretném ezzel kapcsolatban elmondani, hogy ebben az esetben általában baj van a gondolat felkarolásával. Ha a vállalatnál a fiatal mérnök gondolatának nincs tere, akkor valószínűleg az idősebb mérnök új gondolatait sem karolják fel, az általános légkörrel van baj. Ezért is helyes, ha a fiatalok, a KISZ-szervezetek fellépnek az ilyen jelenségek ellen, mert ezzel általános problémák megoldását, általános fejlődésünket gátló akadályoknak az eltávolítását segítik elő.

Aki a fiatal szakember kezdeményezésének elismertetéséért küzd, nem egyszerűen valamilyen szűken értelmezett ifjúsági harcot vagy ifjúsági politikát csinál, hanem a legkeményebb csatát vívja az új eredmények megvalósításáért, a régi nézetek visszاسzorításáért. Tehát lényegében első vonalában van annak a harcnak, amelynek során a szellemi alkotó erő a legfőbb fegyverünk. Ennek a legteljesebb kibontakoztatása révén valósulhat csak meg hazánk fejlődésének további — én bízom benne —, felfelé vezető útja. Kérem ebben a meggyőződésben tegyék a dolgukat, végezzék azt, amit kell, és vívják meg nap mint nap minél több sikerrel ezeket a csatákat, amelyek egybefonódnak egész hazánk sorával!

Köszönöm a figyelmüket.

FISCHER EDIT

Békés megye küldötte,

a békéscsabai Kner Nyomda mérnök-csoportvezetője

Tisztelt szekcióülés!

Kedves küldött-társaim!

Elöttem már szóltak a Fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsáról, ezért csak néhány gondolattal kívánom a témát kiegészíteni. A fiatal műszakiaknak is elsőrendű és legfontosabb feladata a mindennapi munkában való helytállás, a szakma alapos ismerete. Az ő tudásuk és munkájuk is szükséges a vállalati terv teljesítéséhez, a gazdasági eredményeket az ő helytállásuk is szavatolja. Ahhoz, hogy a VI. ötéves terv célkitűzéseit megvalósítsuk, elengedhetetlen a fiatalok szakmai látókörének szélesítése, bevonásuk a problémák megoldásába. Fórumot

kell biztosítani javaslataiknak, ötleteiknek. A műszakiak közéleti aktivitásának növelésében jelentős szerep hárul az üzemi KISZ-bizottságokra, hogy akció-programjukban megjelöljék azokat a formákat, amelyekkel segítik a termelést, hasznosítják szakmai ismereteiket, ösztönzik a hatékonyabb munkavégzést, nem elhanyagolva azt a szempontot, hogy a munkát jó közösségben, egészséges versenyszellemben végezzék.

Az eddigi tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy azokon a területeken, ahol az értelmiséggel való foglalkozás tervszerű és fokozatos, a KISZ-bizottság mellett a gazdasági vezetés támogatásával létrejönnek az FMKT munkabizottságok. Ez az első közösség, ahol a vállalathoz bekerülő fiatal találkozhat a hasonló érdeklődési körű és végzettségű kollégáival. A helyi FMKT a vállalaton belül jelentős szellemi erőt képvisel, és képes mélyebb, összetettebb elemzések, feladatok megoldására. Az FMKT munkabizottságok elfogadtatásában és működtetésében döntő szerepe van a KISZ-szervezetnek. A meglévő személyi feltételek mellett szükség van az értelmes és világos célok kitűzésére, reális feladatok meghatározására, a szervezeti keretek kialakítására. A munkabizottság hármass feladatot lát el. A KISZ-bizottság tanácsadója gazdaságpolitikai kérdésekben; ismeretfelújítással foglalkozik; irányítja, szervezi, részt vesz a KISZ-es termelési mozgalmakban.

Az első feladat lehetőséget biztosít a szakterülethez nem tartozó vállalati szintű tervek és egyéb gazdasági jellegű anyagok elsőkézből való megismerésére, alkotó vélemény kialakítására. Így ez a mód a sokat emlegetett információhiányt is megoldja. Az ismeretszerzés, ismeretfelújítás témakörökben a szakmai kirándulások, előadások, azon túl, hogy ezek keretén belül a fiatal értelmiség megismerkedhet az új eljárásokkal, módszerekkel, lehetőséget biztosítanak arra is, hogy jó közösséget teremtsenek. A termelési mozgalmak bevezetésekor — amely a KISZ-bizottság egyik kiemelt politikai feladata — az értelmiség közelebb kerül a vállalat ifjún munkásaihoz. Egy-egy mozgalom, például egyéni szakmai verseny, vetélkedő lebonyolítását teljes egészében az FMKT-ra lehet bízni, hiszen a munkabizottság tagjai az ehhez szükséges szervezési és szakmai ismeretek birtokában vannak.

A fiatal műszakiak szívesen és eredményesen vesznek részt különböző pályázatokon. Rendszeresen készítenek pályamunkát az Alkotó ifjúság pályázatra, megyei és országos szintű kiírásokra neveznek. Az elmúlt évi országos csomagolási pályázaton egy második és egy külön díjat nyertek el munkáikkal, amelyek a csomagolás korszerűsítésével, új csomagoló eszközök bevezetésével foglalkoztak.

Az FMKT munkájának az a része, hogy a vállalat vezetői által behatárolt feladatokat oldjon meg, nehézkesen halad. Egyrészt a vállalat vezetősége még mindig nem találta meg a megfelelő formát a feladatok kiadására, az anyagi elismerésre, másrészt az FMKT-ra bízott munkát munkaköri feladatként is kiadja. A fiatal műszaki értelmiség vállalati beilleszkedése, munkahelyi közérzete, az ott végzett munkája döntően függ a mozgalmi munka színvonalától, az ifjúsági szövetség adott területen betöltött szerepétől, illetve politikai tekintélyétől.

Kedves elvtársak!

Javasolom, hogy a KISZ Központi Bizottsága továbbra is foglalkozzon a Fialat műszakiak és közgazdászok tanácsával, biztosítson fórumot, ahol véleményt, tapasztalatot cserélhet a fiatal műszaki értelmiség.

Az írásos dokumentumokkal és a szóbeli kiegészítésekkel egyetérttek, elfogadását javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

BÁNYAI LAJOSNÉ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,

a Miskolc városi pedagógus KISZ-szervezet titkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves küldött-társaim!

Miskolc város pedagógus bizottsága 1977-ben alakult meg 13 alapszervezettel, 314 KISZ-taggal. Jelenleg 1005 fiatal pedagógus dolgozik alapszervezeteinkben, szervezettségünk a 30 éven aluli fiatalok körében 88 százalékos. KISZ-szervezetünk munkáját 15 fős testület irányítja, melynek titkára függetlenített. Pártirányítását az MSZMP Miskolc városi pedagógus bizottsága végzi. Politikai befolyásunk az elvárásoknak megfelelően alakul, az irányítás mechanizmusa kiépített. Tagságunk a megnehezedett objektív feltételek ellenére is eredményesen látja el feladatát a nevelő, az oktató munkában, és eredményesen vesz részt az ifjúsági mozgalomban is. Politikai nevelő munkánk fokozására speciális politikai képzési rendszert építettünk ki. Ezen belül kiemelt figyelmet fordítottunk a tanulói KISZ-szervezetek politikai nevelő munkájának segítésére. Az eltelt időszakban a fiatalok körében sokszor megfogalmazódott, hogy a tanulói KISZ-szervezetek patronálását „államosították” az oktatási intézmények. A mi patronálási rendszerünk tapasztalatai alapján javasolom, hogy a középiskolai KISZ-élet vonzóbbá tétele érdekében más területen is tekintsék át a tapasztalatokat, és ezek alapján kezdeményezzék a szükséges változtatást, teret adva ezzel a fiatal, rátermett KISZ-tagok kibontakozásának.

Küldöttgyűlésünkön többen szölkak az előttünk álló feladatokról is. Ezek közül néhány fontosabbat el szeretnék mondani. A középtávú feladatok középpontjában ma a köznevelés tartalmi korszerűsítése áll. Megkezdődött az új nevelési, oktatási dokumentum kidolgozása, melynek bevezetésére kiemelt figyelmet fordítottak alapszervezeteink. A házi bemutató tanítások szakmai konzultációkkal egybekötve 43 alapszervezetben indultak be. Ezekre a bemutató tanításokra a tantestület érintett tagjait is meghívták.

Az iskola egyik fontos feladata a szilárd műveltségi alapok elsajátíttatása, a képességek fejlesztése, a folyamatos önképzésre, közművelésre való felkészítés. Alapszervezeteink sajátos mozgalmi eszközök felhasználásával segítik e feladatok végrehajtását. Köznevelésünkkel szemben elvárás, hogy a társadalmi

követelményeknek megfelelően biztosítsa a személyiség fejlődését. Szerepe a szokásrendszer kialakításában, a szabadidő hasznos személyiségfejlesztő felhasználásában kiemelkedő. Az ifjúság életében bekövetkezett változásokat azonban az iskola még nem tudja megfelelően ellensúlyozni, szinte erőtlen az ifjúságot érő mai negatív hatások elleni küzdelemben. Erre mutatnak az alábbi gondjaink is.

1975-ben a demográfiai hullám kezdete figyelmeztetett bennünket arra, hogy az iskolák zsúfoltságával egyre több tanuló szabadideje üressé válik, mivel meg kellett szüntetni még a csapatotthonokat is. A napközi ellátást az oktatási intézmények a tanterem-gondok miatt csak az alsó tagozat számára tudják biztosítani. Így tehát pontosan azok maradnak rendszeresen vonzó program nélkül, akik ifjúsági szövetségünk utánpótlási bázisát képezik, a tizenévesek. Igaz, az intéző bizottság 1980. június 19-i állásfoglalásában foglalkozott a tanterem-gondok enyhítésével. Számtalan javaslatot is megfogalmazott, de a gyakorlatban ebből igen kevés valósult meg. KISZ-szervezeteinkben 1976-tól folyamatosan számtalan jó kezdeményezés volt a képességek kibontakoztatására, érdeklődési körök szerinti társadalmi szakkörök működtetésére a lakóterületi szülőkkel közösen. A teremgond azonban ezt megzavarta. Hiába volt a kezdeményezés, mert a bérházak üres tároló és a lakótelepi sportegyesületek szabadidős központjainak helyiségeit a lakásszövetkezetek és az oktatási intézmények vezetőinek hozzáállása, részben merevsége miatt nem kaptuk meg. Az azonnali intézkedést váró tárgyalások megrekedtek, a kifogásokat keresik, nem a megoldás útját. Ez is egyik mutatója az iskolák zárt, merev rendszerének.

A zsúfoltsággal komoly nevelési problémák is jelentkeztek. Figyelmeztető jelzésként kell kezelni azt a tényt, hogy a le nem kötött szabadidővel a tizenévesek körében tért hódít a bandázás, terjed a gyógyszerek mértéktelen és indokolatlan szedése, az alkohol fogyasztása. Soha nem volt annyira szükség az egészségügyi felvilágosító munkára, mint napjainkban. Szükségünk lenne az egészségügy területén dolgozó fiatalok közreműködésére, a jogászok segítségére.

Az általános iskolákban a demográfiai csúcs 1981—85 között várható. A nevelő, oktató munka feltételei rosszabbodnak, ennek ellenére a tanulók nevelése, oktatása nem szenvedhet csorbát. Ebben a nevelési folyamatban döntő fontosságú a családon túl az iskola, a pedagógusok szerepe, melynek meghatározója és befolyásolója a munkahelyi demokrácia, a tantestületi légkör szintje, ami jelenleg nem kielégítő. Ezért ezeken a területeken az irányító szerveknek fokozottabb felelősséggel, gyorsabban kell reagálniuk az ifjúságpolitikai intézkedésekre a KISZ érdekvédelmi, érdekképviseleti funkciójának érvényre juttatásában.

A pedagógus pálya alacsony presztízse, a beiskolázás térszerkezetének aránytalanságai, az elhelyezkedési rendszer okozza azt, hogy a pályázati kiírás teljesen eredménytelen lesz. A képzés objektív körülményei és az értelmiségi léthez szükséges anyagi és erkölcsi elismerés hiánya növeli a gondokat a pedagógusok körében. A fiatal diplomások élet- és munkakörülményei erősen befolyásolják szakmai tevékenységüket. Lakáshoz jutásukat jellemzi, hogy saját korcsoportjukban helyzetük szinte a legkedvezőtlenebb, mivel egy-két kivételtől eltekintve kedvezményre, támogatásra nem számíthatnak. Tekintettel arra,

hogy jövedelmük a kezdés éveiben nem túl magas, nem értik, illetve méltánytalannak tartják a hátrányos megkülönböztetést. Képzésük, önképzésük a diploma megszerzésével nem fejeződik be. A társadalom mai elvárásai szerint szinte mindenkinek tanulnia kell. Különösen igaz ez, ha maga is tanítani akar. Miskolc város fiataljai hiányolják a további speciális képzés megszerzésének lehetőségét, vagy pedig a továbbképzési rendszerünk tökéletesítését.

A nevelő, oktató munka tartalmi korszerűsítése, az oktatás feltételei fellett vállalt védnökségünk eredményesnek bizonyult. Évenkénti rendszerességgel Alkotó ifjúság pályázatot hirdetünk, amely pályamunkákból és szemléltető eszközök készítéséből áll. Ezekből kiállításokat rendezünk, az értékes munkákból pedig szakmai konferenciát szervezünk. Részben a szakmai továbbképzés hiányosságait pótoljuk az ifjúsági fórumokon, ankét-sorozatokon, amikor szakmai jellegű kérdésekkel kell foglalkoznunk. Az egyéni feladatvállalások rendszere lehetővé teszi szervezeteink számára, hogy tagjait megfelelően mozgósítsa a helyi feladatok végrehajtására.

A nevelés ügye megköveteli, hogy a pedagógus KISZ-szervezetek sajátos eszközeik felhasználásán túl alakítsanak ki munkakapcsolatot az óvodából az iskolába lépés töretlensége érdekében, a pályaválasztás segítésére, a középiskolába lépés megkönnyítésére elsősorban saját intézménytípusaik között, valamint szükségünk van a dolgozói alapszervezetek segítségére, együttműködésére, nem pedig a helyettünk végzett munkára. Egyszóval, nyitnunk kell más rétegek felé, és így közkinccsé tenni munkánkat.

Értelmiségünk elsősorban szaktudását, szakmai műveltségét kamatoztatja, és így szolgálja dolgozó népünk ügyét. Szerepe a közéletben elsősorban a potenciális közösségek kibontakoztatásában, az emberi távlatok realizálásának felvázolásában, az értelmezés segítésében, az alternatívák kidolgozásában van. Hivatásunkból fakadóan minden értelmiséginek ezen az úton kell haladnia. Az együttműködés kialakítása, a közös úton való együtthaladás legyen a KISZ egyik fontos feladata a nevelés ügyének érdekében. Ehhez a közös munkához kívánok országunk minden fiataljának sok sikert.

Köszönöm a figyelmet.

DR. BUZÁS PÉTER

Csongrád megye küldötte,

a Makói Városi Tanács igazgatási osztályának vezetője

Tisztelt szekcióulés!

Az államigazgatásban dolgozó fiatalok tevékenységének jellege, politikai súlya, a fiatalok szakmai, politikai és ideológiai képzettségi színvonalának alakulása, az általuk végzett tevékenység társadalomra gyakorolt hatása, létszámaránya indokolttá teszi a velük való fokozottabb törődést. Vajon van-e igény arra, hogy a KISZ a maga eszközeivel segítse tevékenységüket? A válasz egyértelmű igen. Ha ma egy fiatal az államigazgatás bármely területén munkát vállal, feltételez-

hető, hogy hosszú távon szándékában áll — az esetek egy részében objektív okok miatt is — ezen a területen maradni. Annak érdekében, hogy a fiatalok egy részében meglévő hajlam valóban hivatássá fejlődjön, a KISZ-nek és a szakmának kell megteremtenie a feltételeket.

A fentiekben elmondottak megoldására lenne két konkrét javaslatom. Az egyik: a területünkön dolgozó KISZ-es fiatalok tevékenységének segítése érdekében egyfajta továbbképzés, módszervásár szervezése, lebonyolítása. Ahogy a KISZ KB Értelmiségi fiatalok tanácsa az elmúlt év őszén megrendezte Verőcemaroson az egészségügyben dolgozó KISZ-titkárok országos eszmecserejét, úgy elképzelhetőnek tartom hasonló módon megoldani ezt az államigazgatásban dolgozó fiatalok számára is. Egy ilyen fórumon napvilágra kerülhet sok olyan ötlet, javaslat, gondolat, amit esetleg Salgótarjánban már kitaláltak, s anélkül kerülhetne bevezetésre például Makón, hogy ezt ott újra fel kellene fedezni. Célszerűnek tartok egy horizontálisan és vertikálisan tagolt szervezeti rendszert bevezetni a KISZ-en belül úgy, hogy például a KISZ KB Értelmiségi fiatalok tanácsa keretén belül egy munkacsoport törődne országosan e mikroréteg KISZ-es és ehhez kötődő szakmai gondoljaival. Ennek megyei megfelelője lehet a KISZ megyei bizottsága mellett létrehozott, és az államigazgatási fiatalokat képviselő KISZ-titkárokból álló munkabizottság. Értelemszerűen a tagolásba tovább nem célszerű belemenni. Ez a szervezet megfelelő színvonalú programmal, operatívan tudná koordinálni az államigazgatásban dolgozó fiatalok KISZ-es és egyes munkahelyi tevékenységét.

A KISZ-es teendőkön kívül a szakmai továbblépést hatékonyan segítő Alkotó ifjúság pályázati rendszer az, amihez a jobbitás szándékából célszerű elmondani néhány gondolatot. Jelenlegi formájában nehézkes, és a benyújtott pályaművek számát illetően sem túl biztató ez a forma. Sokkal szerencsésebb indításnak tűnik a néhány éve bevezetett szakmai, tudományos konferenciák rendszere. Ennek országos továbbfejlesztésével, szabadabb és több téma megjelölésével megoldottnak tűnik a fórumrendszere. Célszerűbb lenne ehhez hasonló módszerrel megyénként, esetleg területenként ifjúsági napok, konferenciák rendezése, ezzel is segítve azokat a fiatalokat, akik az országos konferenciára nem jutnak el.

Az államigazgatási munka végzésének minősége, színvonala, fejlesztésének, korszerűsítésének szükségessége az utóbbi években egyre inkább előtérbe került. E tevékenység jelentőségét érzékelteti az a tény, hogy társadalmunk tagjai az állammal, mint közhatalmi jogosítványait funkcióin keresztül megvalósító szervvel, elsősorban a tanácsokon keresztül vannak kapcsolatban. Ezt a megállapítást figyelembe véve, nem mindegy az, hogy az állampolgárok ügyesbajos elintézni valói, problémái mennyi idő alatt, milyen minőségben, a jogszabályoknak milyen mértékben megfelelően és mennyire udvariasan, kulturáltan nyernek elintézészt. Úgy érzem, nem túlzás azt állítani, hogy az államigazgatási ügyek intézésének milyensége politikai közhangulatunkat befolyásoló tényező. E közhangulatra kihatással van tehát az államigazgatási tevékenység jelenlegi állapota, viszonylagos merevsége. A pozitív irányú változáshoz — legyen az bármilyen ütemű — szükség van korszerű irányítást és egyedi döntéseket megalapozó, egyre nagyobb mennyiségű és fontos információra, a folyamatos önmegújításra strukturális és tartalmi szempontból egyaránt.

Kedves elvtársak!

A kongresszus határozat-tervezetét jónak tartom, elfogadom, és azt a kiegészítésekkel együtt elfogadásra javaslom, annak reményében, hogy az általam elmondottak elfogadásra, megszívlelésre és megvalósításra kerülnek.

Köszönöm a figyelmet.

DR. FÜZI ISTVÁN

az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének főtítkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves fiatalok!

Az ágazati szakszervezetek az elmúlt év végén tartották kongresszusaikat, és kiemelt figyelmet fordítottak az ifjúság körében végzendő munkára. A mi szakszervezetünk VIII. kongresszusa is a szakszervezeti munka egyik jelentékeny részének tartotta az ifjúsággal való foglalkozást. Ezt az alábbiakkal erősítette meg: fokozni kell az ifjúság érdekeinek védelmét, egyidejűleg javítani kell a nevelő munkát, mélyíteni a fiatalok hivatástudatát, felelősségérzetét, különös figyelmet fordítva a pályakezdő fiatalok helyzetére, a fiatalok megnyerésére és megtartására az egészségügyben.

A fiatalok növekvő számában és egyre magasabb színvonalon részesei egészségpolitikai feladataink megvalósításának. Képzettségük megfelel a kor színvonalának, törekvésük az újra, a modernre biztosítéka a fejlődésnek, hiszen ők lesznek a jövő vezető szakemberei. A szakszervezeti mozgalom nemes hagyománya az, hogy az ifjúsággal rendszeresen foglalkozik. Az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezeteinek központi vezetősége és valamennyi középszervünk mellett több mint 10 éve működik ifjúsági bizottság. A két szerv együttműködésének már hagyományai vannak. 1977 novemberében a Szakszervezetek Országos Tanácsa a KISZ KB intéző bizottságával közösen értékelt a szakszervezetek és a KISZ-szervezetek együttműködését, és hosszabb távra meghatározta feladatainkat is.

Tisztelt szekcióülés!

Az egészségügyi ellátás javításáért indított akciók, a különböző szakmai, politikai vetélkedők, tudományos konferenciák és fórumok szervezése megteremtette az együttműködés reális alapjait. A KISZ KB Értelmiségi fiatalok tanácsa, szakszervezetünk titkársága, a fiatal orvosok munkabizottsága és a központi vezetőségünk ifjúsági bizottsága között rendszeres, jó kapcsolat alakult ki. Kölcsönös az információ cseréje, a feladategyeztetés, az együttműködés a különböző akciók, rendezvények szervezésében. Jól érzékelhető ez például a már évek óta megrendezésre kerülő Egészségügyi ifjúsági napok szervezésében, tudományos konferenciák rendezésében, ahol a fiatalokat érintő kérdések ke-

rülnek megvitatásra magasszintű fórumokon. Ezek inkább kifejezik nemcsak az orvosok, hanem az egészségügyi ellátás különböző területein dolgozó mérnökök, közgazdászok, pszichológusok és az egészségügyi szakdolgozók kapcsolódását is. Közös rendezvényeink sorába tartoznak az ugyancsak évenként megrendezésre kerülő Ki minek mestere? szakmai, politikai vetélkedők, vagy éppen a most záruló — az egészségüggyel foglalkozó vetélkedők, amelyekre az elkövetkezendő időben is figyelmet kívánunk fordítani.

A KISZ és a szakszervezetek együttműködésének fontos területei az ifjúsági parlamentek. Ezek a szocialista demokrácia, a munkahelyi demokrácia fontos rétegtanácskozásai, melyeknek szervezésében a közös felelősség még közelebb hozta egymáshoz szervezeteinket. A legutóbbi ifjúsági parlamenteken 1978-ban gyakorolhatták először a KISZ- és szakszervezeti alapszervezetek együttesen, jogszabályban rögzített jogosítványukat. A fiatalok által felvetett kérdések tartalmukban változtak, ma már nemcsak szociális, bér- vagy egyéb munkakörülményekkel foglalkozó kérdéseik vannak, hanem az egészségügy ellátásával, a munkahelyi léghőmérséklet befolyásoló tényezőkkel, az etikával, a munkaszervezéssel kapcsolatos témák foglalkoztatják őket, amelyek hozzájárultak közös céljaink megvalósításához. A parlamentek megerősítettek bennünket abban, hogy a fiatalok körében a káros hierarchia már megszűnőben van.

Kedves elvtársak!

Kapcsolataink középszinten nem kielégítőek. Az a gyakorlat, hogy a KISZ megyei bizottsága a szakszervezetek megyei tanácsával tartja a kapcsolatot, és ez nem épült ki az ifjúsági bizottságokkal. Úgy érezzük, hogy ezen a területen előre kell lépnünk éppen a fiatalok érdekvédelme, érdekképviselete miatt. Jelentős fejlődés tapasztalható viszont a munkahelyeken, a KISZ- és a szakszervezeti alapszervezetek együttműködésében. Ehhez hozzájárultak az említett parlamentek is. Szakszervezeti szerveink is közreműködtek abban, hogy a fiatalok jobban megismerjék a KISZ-nek adott jogosítványokat, ezek beépültek a tanfolyamokba, az előadásokba, azokba a jogszabályokba is, amelyek az egészségügyben újként jelentkeztek. Ilyen a munkaügyi szabályozás. (A világon az elsők között vagyunk az egészségügy területén, akik kollektív szerződéssel azonos jogszabályt kötöttünk a munkaadó és a munkavállaló részéről.)

Szólni kell azonban arról is, hogy a kezdeti időszakban számos félreértés forrása volt e jogosítványok értelmezése, gyakorlása. A helytelen értelmezés rivalizáláshoz vezethet, holott közös hajtóerőnek kellene lennie mindenütt, hiszen a KISZ érdekvédelmi jogosítványai nem sértik a szakszervezetek klasszikus érdekvédelmi funkciójának ellátását.

Kedves elvtársak!

Az egészségügy az elmúlt öt esztendőben az egész társadalom figyelmének a középpontjába került. Jól érzékelhető ez a párt-, az állami és a szakszervezeti állásfoglalásokból, határozatokból, amelyek az egészségügy helyzetével, továbbfejlesztésével foglalkoztak. E dokumentumok rögzítik, hogy a lakosság egészségügyi ellátása a társadalom egészére közvetlenül ható, a lakosság helyzetét, han-

gulatát jelentősen befolyásoló politikai tényező. Ennek szellemében fogadta el a kormány nem régen az egészségügy fejlesztésének társadalmi programját, amelynek megvalósításában az egész társadalom segítségére számít.

Azonban jelentős feszültségek is felhalmozódtak az egészségügyi ellátásban, elsősorban a színvonalbeli különbségek és aránytalanságok következtében, amelyek egyes területek és ellátási szintek között fennállnak. Nőtt a társadalmi szükséglet az egészségügyi ellátás iránt, ugyanakkor az ellátás hálózata ennek nem minden esetben tud megfelelni. Egyre sürgetőbbé válik a lakosság egyes rétegei, majd a lakosság teljes körű gondozása, a széles körű megelőzés, az egész lakosságra kiterjedő komplex szűrővizsgálati rendszer kialakítása. Fontos kérdés az ellátás különböző területeinek arányos fejlesztése, az elmaradások felszámolása. Kiemelt feladat az alapellátás személyi és tárgyi feltételeinek javítása, azaz a körzeti, az üzemegészségügyi, az iskolaegészségügyi, a fogászati, a gyermekegészségügyi ellátás fejlesztése, korszerűsítése. A cél az, hogy egyre többen nyerjenek alapellátást, hisz ismeretes, hogy a középkorú férfilakosság körében például az európai országok közül az utolsó helyen vagyunk a megbetegedésekben, halálozási statisztikában.

A jövőben a gyógyítás mellett a megelőzésre, a gondozásra, a rehabilitációra, a szűrővizsgálatok végzésére kell a nagyobb figyelmet fordítani. Az egészségpolitikai célok megvalósításában az egészségügy számít az egész társadalom, különösen a fiatalok segítségére, hiszen ők fogják majd ezt a problémát megoldani. Az egészséges életmódra, a családi életre nevelés, különösen az ifjúság biológiai és egészségügyi ismereteinek bővítése, mindnyájunk fontos tudat- és szemléletformáló feladata. Szüleinkkel, nagyszüleinkkel, az idősekkel való törődés, a róluk való gondoskodás a fiatalok feladata. Sok nemes kezdeményezésnek lehettünk eddig is tanúi, amikor a KISZ-fiatalok vállalták az egyedülálló gondozását. Hagyományos feladata volt mindig is az ifjúságnak az idősekkel, a rokkantakkal való törődés. Ez évben különös hangsúlyt kap e munka, hisz az ENSZ az 1981. évet a rokkantak évévé nyilvánította. Kívánatos lenne e feladat társadalmi szintű megszervezése, az hogy a helyi KISZ-szervezetek védnökséget vállalnának e munka felett.

Mint azt már bevezetőmben említettem, szakszervezetünk VIII. kongresszusa is foglalkozott az egészségügyben dolgozó fiatalokkal, határozatában rögzítette, hogy a fiatal szakemberek munkába állításával, letelepedési és családalapítási gondjaik megoldásával kiemelten kell foglalkozni. Nagyon fontosnak tartjuk e területen a példamutatást. A fiatalok egyes rétegeivel szemben sokszor elhangzik az a vád, hogy anyagiassak, nem etikusak. De vajon kitől tanulják? Nem az idősebbektől, a vezetőktől?

Továbbra is fontos politikai feladat, hogy a fizikai dolgozók gyermekei nagyobb arányban nyerjenek felvételt az orvostudományi egyetemekre, részesüljenek előnyben az orvosokkal rosszul ellátott megyékből jelentkezők az egyetemi felvételeknél.

Javasoljuk a KISZ X. kongresszusának, hogy az egészségügyi ellátás javítása érdekében szervezett KISZ-akciókat folytassák. A differenciáltabb, az egészségügyi dolgozók minden rétegéhez szóló KISZ-program elősegítené a jobb szakszervezeti ifjúságpolitikai munkát. Kérjük, hogy a különböző szervek által

szervezett vezetőképzések, továbbképzések, valamint a társadalmi tisztségviselők képzésének tematikájába épüljenek be jobban az ifjúságpolitikai kérdések.

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Köszönetet mondok azért, hogy a KISZ kongresszusának munkájában az ágazati szakszervezetek és a 250 ezer egészségügyi szakszervezeti tag képviselőjében szólhattam. Kérjük és kívánjuk, hogy legyenek továbbra is méltó és cselekvő részesei a jövőt építő szocialista munkának.

Köszönöm a figyelmüket.

FÜLÖP KLÁRA

Pest megye küldötte,

a Pest—Nógrád megyei Állami Gazdaság Szakszövetkezetének kertész üzemmérnöke

Tisztelt szekcióülés!

Felszólalásomban az agrárértelmisség helyzetével kívánok foglalkozni. Az ország gazdasági helyzetében a mezőgazdaság szerepe meghatározó. Ezért társadalmi igény a jó mezőgazdasági szakemberellátottság és a szakemberek tudásának maximális kihasználása, kamatoztatása. Jelentős tudásmennyiség jut a mezőgazdasági üzemekbe a fiatal szakemberek munkába állásával, de ennek a korszerű ismeretanyagnak a felhasználását esetenként akadályozzák a pályakezdés lehetőségei, körülményei. A kezdő agrárszakember számára a munkahelyi közérzet meghatározó tényező, ezért fontos a neki megfelelő vagy hozzá közelálló munkakörben való foglalkoztatása. Nem mindegy az sem, hogy az egyetemről és főiskolákról kikerülő szakemberek képzettségüknek megfelelő állást kapnak-e, továbbá, hogy felkészültek-e az adott feladatok végrehajtására. Számos főiskolai végzettséggel rendelkező kolléga véleménye, hogy a munkakörébe tartozó feladatokat egy középiskolát végzett is el tudná látni, hiszen munkaidejének jelentős részét adminisztratív tevékenység tölti ki. Ennek egyik oka lehet, hogy a kikerülő szakemberek felkészültségében hiányosságok vannak, illetve gyakorlati és vezetési tapasztalatokkal nem rendelkeznek. Kellő szakmai támogatás hiányában vállalkozásaik több esetben kudarccal végződnek.

A mezőgazdaság hagyományos termeléséből következően gyakran nem szívesen fogadják a fiatal szakemberek új, tudományos alapokon nyugvó kezdeményezéseit. Tisztában kell lennie mindenkinek azzal, hogy az egyetem, a főiskola nem képes teljes szakképzettséget nyújtani. Ez a tudás csak az évek hosszú során szerzett gyakorlati tapasztalatokkal ötvözve alkot teljes egységet. Ezzel az objektív ténnyel a mezőgazdasági üzemek vezetőinek is számolniuk kell. Az egyetemről és főiskolákról kikerülő fiatalok elhelyezkedésében is érvényesül a kereslet-kínálat törvénye. Hiszen ha a piacon egy áruból hiány van, úgy a vételárnál elsődleges a mennyiség és nem a minőség. Bármennyire próbálják a

pályázati rendszerrel szabályozni a munkavállalást, ahol agrárszakemberhiány van, erre a célra bárki megfelel az átlagosnál magasabb bérért.

A kezdő fizetésekről meg kell említeni, hogy a differenciáltabb bérezés egyáltalán nem érvényesül, és így nem is ösztönöz a több és jobb munkára. A fizetések elbírálásánál nem valósul meg sem az oklevél szerinti képesítés, de sokszor még egy szakmunkás fizetését sem éri el az agrárszakemberek kezdő bére. Pedig ezek a fiatalok nem 8 órát, hanem 12—14 órát dolgoznak, tehát alkalmuk sincs, hogy mellék-jövedelemre szert tegyenek. Így a letelepedés és a családalapítás, a lakásszerzési lehetőségek is csekélyek.

Kedves elvtársak!

Általánosan megállapítható, hogy az agrárszakemberek termelési egységenkénti KISZ-szervezetekben tevékenykednek, amelyekre jellemző, hogy a különböző végzettségű, különböző munkát végző és különböző érdeklődési körű fiatalokat tömörítik. Bármennyire korszerű az egyéni feladatvállalás, a képességek szerinti munkavállalási lehetőség, ma a KISZ-szervezetekben döntő szemléleti okok miatt ez nem teljesül. Jellemző, hogy egyenlődsdi elv érvényesüléseként a magasabb végzettségű szakemberek is olyan feladatokat kapnak, mint egy szakmunkás, pedig mozgalmi munkájuk elbírálásánál olyan megbízatásokat kellene adni, amely képességeiket jobban a felszínre hozza, így a KISZ-alapszervezetek számára is értékesebbek lehetnek.

KISZ-szervezetünk jelenlegi munkaformái között vannak olyanok, amelyek megfelelnek ezeknek a célkitűzéseknek. Az agrárszakemberek foglalkoztatottságának lényeges eleme, hogy a megszerzett tudást minél ésszerűbben használják fel. A szakemberek is hozzájárulnak a tudományos kutatás és műszaki fejlesztés eredményeihez. Jó ötleteiket és javaslataikat a Fiatal agrárszakemberek tanácsai segítik. Bekapcsolódunk az újító mozgalomba is, de a gazdasági vezetés részéről ez a tevékenység nem mindig kap támogatást és megértést. Ha netán a gazdasági vezetés részéről zöld utat kapna az újítás, úgy a bürokratikus útvesztőben tűnik el. Számos esetben akkor kap engedélyt alkalmazásra, amikor már rég idejét múlta.

Kedves lányok és fiúk!

Hozzászólásommal remélem sikerült érzékeltetnem, hogy népgazdasági fejlődésünk egészében milyen feladatok hárulnak a mezőgazdaságban dolgozó fiatal szakemberekre. Úgy gondolom, helyesek azok a törekvések, melyeket a KISZ a fenti felismerések folytán követ ennek a mikrorétegnek a megnyerése érdekében. A megkezdett úton kell tovább haladni, a meglevő eredményeket kell felhasználni ahhoz, hogy a ma még fellelhető gondok megoldásával mikrorétegünk egyre hasznosabb összetevője legyen társadalmunknak.

Köszönöm a figyelmet.

DR. ÁRPÁSI ZOLTÁN

Békés megye küldötte,
a Békés megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

A közelmúltban felerősödtek ifjúságunk múlt-tudatát, annak hiányosságait bíráló hangok. Egyként marasztalják el az oktatást, az ismeretterjesztő irodalmat és a tudományos kutatást. Ismert irodalmi hetilapunk egyik legutóbbi számának jóvoltából a felelősök közé felsorakozott ifjúsági szövetségünk is. A lapban az — egyébként a kongresszushoz címzett — írás elmarasztal egyetemi hallgatókat, mert elmúlt 36 esztendő történelmünkben szerepet játszó politikusokat nem ismernek, s ugyanez miatt felelőssé teszi a KISZ-t is. Vitatom-e hát, hogy ifjúságunk, a fiatal értelmiség múlt-tudata enyhén szólva hiányos? Nem! De azt igen, hogy érte a vélt mértékben felelős a KISZ, és azt is, hogy az az ismeretanyag, amit ifjúságunktól számon kérnek, fontos.

Joggal hihetnénk, a képlet történelmi tudatügyben egyszerű. Az iskolában tanítanak jobban, a felsőoktatásban adjanak minden, századunkhoz vezető kérdésre választ, a könyvkiadásban pedig jelenjen meg több tudományos, népszerű mű, s ha mindez kevés, akkor vállaljon szerepet a KISZ is. De ne a hézagpótlóé! Ne a soha meg nem tanult anyag bepótoltatására vállalkozóé! Tehát csak feltárt, oktatott ismeretanyag erősítésére, elmélyítésére vállalkozzon. Hozzáteszem, a politika eszközeivel, agitációs és propagandamódszerekkel.

Kedves elvtársak!

Bennünket, ifjú kommunistákat, történelmi tudatot formáló nevelő munkánkat illetően két szélsőséges vád szokott érní. Az egyik, hogy kisajátítjuk a történelmet, vagyis a történelmet, annak haladó hagyományait azonosítjuk a munkásmozgalom történelmével. A másik, hogy egy romantikus történelem-szemlélet áldozataivá válunk, századunk, de különösen közelmúltunk és napjaink munkásmozgalmának történelmi tapasztalataira nem fordítunk kellő figyelmet.

Nekem végül is a történelmi események és a mögöttük szerepet játszó személyiségek tömege tanulságok, tapasztalatok szülője. Az események és személyek történelmi visszatekintésben addig bírnak elsődleges jelentőséggel, amíg belőlük a történelmi tanulság felállítható. E hangsúlyok nem cserélhetők fel. Miért? Azért, mert történelmi tudatunk alapkérdése a lényeges és a lényegtelen kettéválasztása. Legutóbb például egyetemisták egy csoportján azért verték el a port, mert tájékozatlanságot elárulva kérdezték, hogy ki lövetett akkor a rádiónál, október 23-án? A kérdésre már nyilván választ lehetett vagy kellett volna adni. De ezt valóban kell tudnia egy fiatal értelmiséginek? Hiszi bárki is, hogy az október 23-i eseményekben ennek meghatározó szerepe volt? Vajon nem az e a döntő kérdés, hogy kik, s milyen szándékkal álltak szemben ott, akkor a rádiónál, és később az ellenforradalom napjaiban.

Mondtam, nekem is van hiányérzetem fiatalságunk múlt-tudatáról. Eliga-

zodnak-e a hazafiság és az internacionalizmus kérdésében? Tudják-e, mi a forradalom? Melyek a feltételei, s hogy milyen törvényszerűségekkel követik egymást? Mi az ellenforradalom? S milyen eszközökkel támad? Ismerik-e a munkásosztály és a párt vezető szerepe, a hatalom kérdéseit? Tudják-e a nemzeti és a nemzetiségi kérdés fejlődéstörténetét és jövőjét? Látják-e a polgári és a szocialista demokrácia közötti különbséget, érzik-e az utóbbi fejlesztésének szükségességét? Ezek napjainkban igen fontos társadalomtudományi kérdések, de valamennyinek történelmi ágazata van. A legtöbbet természetesen a felszabadulás óta eltelt évtizedek tapasztalataiból és tanulásaiból kellene merítenünk.

Itt elérkeztünk ahhoz a sokat fejünkhöz vágott bírálathoz, hogy az 1945—56 közötti korról keveset tudunk. Igaz. Egy mentségünk van, hogy mi szeretnénk többet tudni. Nem történelmi pletykákat, s talán nem is minden részletre kiterjedő ítéleteket. Egyszerűen csak egy objektív képet szeretnénk látni. Az időszak fiataljainak tévedéseiről, arculcsapásairól, megperzseltségükről beszélnek. A művészetek azt sugallják, mintha abban a korban csak törvénysértők, cinkosok és ártatlanul bebörtönzöttek lettek volna. Nekünk e kor egyszerűen nincs. Nem létezik. Mintha az emlékezetből kiesett volna.

Végül is a lényegre tekintve, mit kezdjen a KISZ az ifjúság múlt-tudatával? Javasolom, hogy a KISZ továbbra is folytassa munkáját az ifjúság történelmi tudatának alakításáért. Szükséges ez a szövetség jól felfogott érdekei miatt is. Mit várhatunk még el az ifjúsági szövetségtől? Legyen ez ügyben bátrabb, kezdeményezzen többet, és közvetítse az ifjúságunk múlt-tudatáról szerzett tapasztalatait az illetékesekhez. Mindezt felelős pozíciójából tegye meg.

A kongresszus dokumentumait elfogadom.

Köszönöm a figyelmet.

BÁNYÁSZ JUDIT
textiltervező művész

Tisztelt szekcióülés!
Kedves küldöttek!

A formatervezés lényegének, társadalmi szerepének rövid ismertetése elengedhetetlen ahhoz, hogy bebizonyítsam, nemcsak egy szűk réteget, hanem egész népgazdaságunkat és társadalmunkat érintő, és a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben még nagyobb figyelmet igénylő problémáról van szó.

A mai társadalmi gyakorlat szintjén az áruk legnagyobb része kollektív mű. A résztvevők munkájának, teljesítményének egymáshoz illeszkedésétől függ a tárgy társadalmi értéke, azaz hogy egy ötletből használható, a gyakorlatban működő termék váljon. A munkamegosztás folyamán — mint ismeretes — nemcsak a gyártó és az értékesítő különült el, hanem a tervező és a kivitelező is. És hosszú idő óta a tervezés munkája szintén különböző szakértőket igényel. A bonyolultabb, elsősorban formakialakításuk révén ható termékeknél a

műszaki konstrukció és a használati forma tervezése is megosztódott. A forma-tervező így további szakemberekkel dolgozik együtt — pszichológusokkal, ergonomusokkal, szervező és marketing szakemberekkel. A modern ipari termelésben tehát egy áru előállításához különböző személyek együttműködése szükséges. A formatervező csupán az egyik, de megkülönböztetett fontosságú képviselője ennek az együttesnek, hiszen ő a közvetítő a vásárló és a gyártó között. Az ipari tervezőművészetnek az a sajátossága, hogy a sorozatban gyártott termékeknél az esztétikai élmény csak a funkción, a tárgy konkrét szerepén, a tudatra gyakorolt hatásán keresztül valósul meg. A formatervezésben az esztétikum és a praktikum egysége azt jelenti, hogy ami kellemes, esztétikus, az gazdaságos és jól is adható el. Ezt bizonyítja a közönség érdeklődése bemutatott új tárgyaink iránt. Az irány igazi célja a humánusan hasznos praktikum egyesítése a kellemes formával. Társadalmi, népgazdasági szerepe abban áll, hogy potenciálisan a legdemokratikusabb művészeti megvalósulást rejti magában, vagyis a sorozatgyártás révén az emberek nagy tömegeinek teheti széppé életét, alakíthatja ki az emberhez méltó tárgyi környezetet. Tehát fontos környezet- és emberformáló erő, de hatékonyságának társadalmi és gazdasági feltételei vannak.

Ezzel szemben az illetékes vállalati és üzemi vezetők körében még mindig általánosnak mondható az a vélemény, hogy az iparművész félresikerült képzőművész, aki felesleges nyűg a vállalat nyakán, aki elsősorban csak diszítget, és csupán csak kiadásokat növelő tényező a gyári mechanizmusban. Úgy gondolom, hogy ennek a téves nézetnek az eloszlatása a legfontosabb feladatunk.

Az ipari formatervezés lényegének megértésével, a szakmáról készített ismeretterjesztő és propagandaanyagok eljuttatásával — kezdve a Magyar Iparművészeti Főiskola tevékenységének, képzési rendszerének, célkitűzésének bemutatásával — sokat lehetne javítani a mai helyzeten. Véleményem szerint az iparvállalatokra ösztönzően hatna, ha saját struktúrájukban, a legmegfelelőbb helyen próbálnák ki a design hatását a termelésre és az értékesítésre, és ehhez központi támogatást kapnának. Jelenleg az anyagi érdekeltség ellentmond az új bevezetésének. Központi támogatás helyett persze jobb lenne, ha az élet, a piac kényszerítené rá a vállalatokat az igényes újra. Mert mi is a helyzet valójában?

Az utóbbi évtizedek során létrejött egy szellemi tőke, egy olyan szellemi kapacitás, amely nem tud beilleszkedni, illetve csak torz formában társul a termeléshez. A kézműves iparművészetként kialakult hiánypótló művészi kisipart értem ezalatt, amely nem a gyáripari termékektől eltérő, másféle igénystruktúrát elégít ki, hanem a gyáripar hiánycikkeit pótolja. Nem a hagyományos kézműves ágazatok további létjogosultságát vitatom az ipari termelés keretei között, hanem a design szükségszerűségére szeretnék rámutatni. Mindenkinek megvan a maga helye a társadalmi igénystruktúrában. Akkor is, ha számos esetben egymásba fonódnak ezek a funkciók. Olykor egymással ki is válthatók, ha gyakran ugyanazon személy a tervezőjük, és igen sokszor együttesen fejtik ki valódi hatásukat.

Még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy a formatervezés jelenlegi és jövőbeni fejlődése nem elsősorban anyagi erők fejlesztésétől — hiszen a meglévők jobb felhasználása hathatós javulást hozhatna —, hanem társadalmi szerepének

felismerésétől és elismerésétől függ. Ezzel egycsapásra megoldódna az iparművészek legégetőbb problémája, a képzettségüknek megfelelő foglalkoztatás, az, hogy betölthessék azt a társadalmi szerepet, amelyre elköteleztettek, és amelyre a főiskolai tanulmányaik alatt felkészültek. Megszűnne egyúttal az az állapot is, amely a mai magyar ipart jellemzi, nevezetesen a tőkés és a hazai piacra szánt termékek közötti nivóbeli differencia.

Célunk, hogy a belföldi piacra ne kerüljön gyengébb minőségű áru. A fiatal iparművészek KISZ-szervezete már tett is lépéseket ennek érdekében. A Belkereskedelmi Minisztérium támogatásával olyan kiállításokat rendeztünk a kereskedők és vállalatok részére, ahol bemutattuk terveinket, munkáinkat. A kiállítások következményeként munkakapcsolat alakult ki közöttünk. Reméljük, hogy ez egyre erősebbé és állandóbbá válik. Ennek lebonyolítása azonban nem lehet és nem is a KISZ-szervezet feladata. Így merült fel a fiatal iparművészek stúdiójának gondolata. Ez a stúdió azon túl, hogy szervezetileg összefogja a fiatal tervezőket, tudja, ki milyen feladat megoldására képesített, képviseli érdekeinket, munkaközvetítést végez, jogi kapcsolatot teremt az alkotók és a munkáltatók között. Már megkezdtük a szervezeti felépítést és a jogszabályok tisztázását az Iparművészeti Vállalat támogatásával. De ez még mindig nem elegendő ahhoz, hogy a végzett tervezők jelentős része társadalmi lehetőségek vonzó hatására ne abban a szektorban keresse helyét, ahol nem tekintik őket feleslegesnek, ahol könnyebben érvényesülhetnek.

Javaslom állaspályázati rendszer kiírását, szorosabb kapcsolat teremtését a főiskola és az ipar között, különös tekintettel a diplomázókra. Kérjük a KISZ KB-t, hogy az Alkotó ifjúság egyesülés vegye pártfogásba a frissen végzetek diplomamunkáját, és teremtsen lehetőséget azok szélesebb körben való megismertetésére, felhasználására. Fontosnak tartjuk még az amatőr mozgalom felülvizsgálatát is. Lényeges, hogy maradjon meg saját tartalmi keretei között, ahogyan a többi művészeti ágban is, és ne akarja helyettesíteni az iparművészetet — gondolok itt például különböző intézmények által szervezett kirakodó vásárookra, amelyek elsődleges célja a pénzszerzés. Ezekben a vásárokon bárki bármit árulhat, mindennemű szakképzettség és ellenőrzés, valamint anyagi teher nélkül. Ugyanakkor az iparművészek, akik szakmailag felkészültek, több zsűri előtt is kötelesek munkájukat bemutatni és utánuk adózni. De nem is az anyagi, hanem a szakma hitelét rontó oldala — ugyanis következetesen iparművészeti vásároknak titulálják ezeket — a legfontosabb ennek a kérdésnek. Igenis, féltjük a szakma jó hírét, azt a keveset, amit eddig sikerült kialakítani. Ha nem is lehet megszüntetni ezeket a vásározásokat, állítólag igény van rá, akkor legalább azonos feltételeket biztosítsanak, és döntse el a DÉLEV, hogy melyik az igazán szükséges.

Végezetül a lakáshelyzetről néhány gondolat. A mi helyzetünk ebben az esetben is speciális, hisz' számunkra nemcsak életszükséglet a lakás, hanem a műterem egyben műhely is, azaz munkahely. Akik rendelkeznek ezekkel az alapvető követelményekkel, kivételes és örömteli helyzetben levőknek tekinthetők. Akciót szeretnék szervezni a fiatal iparművészek lakás- és műteremgondjainak megoldására, amely nem öncélú kezdeményezés, mivel nemcsak mi szorulunk rá a mások segítségére, hanem a mi munkánkat is igénybe lehet venni. A KISZ KB új lakástervezési és szervezési konstrukció kidolgozására irányuló

munkájához felajánljuk segítségünket, szaktudásunkat, ötleteinket, terveinket olcsóbb és hatékonyabb módszerek felhasználására. Szívesen részt veszünk a környezetkultúra alakításában is. Amikor a KISZ KB kongresszusi levele azt írja, hogy egy tartalékunk van, az ember, akkor mi felajánlhatunk 400 fiatal iparművészt, akik tehetségükkel, tudásukkal a társadalom érdekeit szolgálhatják.

Köszönöm figyelmüket.

DR. SZÁSZ ANDRÁS

Budapest küldötte,

az ELTE TTK Szilárdságfizikai Tanszékének adjunktusa

Tisztelt szekcióülés!

Azt hiszem nem kell különösebben bizonygatnom, hogy IX. kongresszusunk óta milyen fejlődésnek indult a KISZ értelmiségi politikája. Elég, ha csak a beszámoló által kiemelt pedagógus, orvos és jogász rétegekre utalok, ahol a szervezettség ugrásszerűen nőtt, vagy az értelmiségi rétegtanács tartalmi munkáját említem. Az elmúlt évek során megteremtettünk bizonyos kereteket, és az elkövetkezendő időszak feladata ezeknek a tartalmi kitöltése. Egy extenzív fejlődés után egy komoly intenzív szakasznak kell következnie, és e szakasz alapvető területe az alapszervezeti munka legyen. Jelenleg nagyon sok fiatal értelmiségi tartozik alapszervezeteinkhez, de nem mindegyikük érti azt, hogy a lelkesedésből vállalt pluszmunka nem elegendő ahhoz, hogy a KISZ munkájának tartalmi vonásai erősödjének. Nem plusz teherre van szükség, nem is csupán arra, hogy a szórakozást, a szabadidő eltöltését szervezzük, hanem egy olyan tartalmi kapcsolatot kell lenni, ami az alapszervezeti munkában a közösség élményét nyújtja. Azt az élményt, amit a kutató a munkában, a pedagógus a tantestületi munkában, az orvos a konzilium során érez.

Az egyik legalapvetőbb élményt szerző alapszervezeti területünk az érdekvédelmi munka. Azt mondtam alapvető, de nem kizárólagos. Meg kell mutatnunk azt, hogy a közösség ereje, védelmi ereje rendkívül nagy, és mindenki számára biztosított a közösségben. Ugyanakkor a közösség más élményei nem zárhatják ki az érdekvédelem speciális igényeit. Az egységben van az erő érzését kell nyújtanunk. Politikai súlyunkat nem a lehetőségeink, jogaink, jogosítványaink mennyisége, hanem minőségi, politikai kihasználtsága határozza meg. Ehhez a minőségi kihasználtsághoz az alapszervezetekben vitára, alkotó vitára, politikai meggyőzésre van szükség. Alapszervezeteinkben sokszor előfordul, hogy politikai, de nem teljesen megfelelő politikai tartalmú, vagy akár ellenzéki hozzászólások és igények merülnek fel. Nem kell ezektől félni. Örüljünk inkább, hogy nekünk mondják el ezeket az ellenzéki nézeteket, hogy bennünket tartanak olyannak, akik ezekre választ tudnak adni. És választ is kell adni, mert különben szembefordulást teremtünk. Éppen az értelmiségi rétegben legnagyobb ennek a lehetősége.

Kedves elvtársak!

KISZ-szervezetünk sajátos helyzetéből adódóan együtt vannak neveltek és nevelők, az általunk neveltek, akik tanulók vagy hallgatókként rólunk vesznek példát. Nekünk kell megértetni velük szakmai, de konkrét tartalmi vonatkozásban is, hogy nekik akkor, amikor annyi idősök lesznek mint most mi vagyunk, többet kell tudniuk, mint amennyit most mi tudunk, és ezt a több tudást annak alapján szerzik meg, amit mi elmondunk nekik. És ezt a pluszt csakis a közösséggel együtt tudják megszerezni. Ez a közösségi élmény, amit a KISZ tud nyújtani az iskolában, az egyetemeken és az értelmiségi munkahe-lyeken is.

A felgyorsult fejlődés, a viharos gyorsasággal változó tananyag nagyon furcsa életkörülményt teremt a jelenlegi tanuló ifjúságnak. Olyan életcélokat, életideálokat kell adnunk nekik, amely a jövőbelátás lehetőségét nyújtja számukra. Nagyon elszomorító és elkésztető az a kifejezetten saját hibáinknak is felróható jelenség, ami a csövesek problémája. Egy kis csoportról van szó, de hatá-
sában egyáltalán nem jelentéktelen. Ez a kis csoport a tagadást teszi életmóddá. Nem tudtuk nekik megmutatni azokat a célokat, fix pontokat, amelyekről az előbb szóltam.

Kedves elvtársak!

Jövők tudata, céljaink, ideáljaink, jelenünk cselekvő alakítása, múltunk ered-
ményeinek, hibáinak vállalása — azt hiszem ez a mi munkánk, és ez nem is kevés.

Köszönöm a figyelmet.

BRÓDY JÁNOS,

a Szabadfoglalkozású Előadóművészek Szakszervezetének elnöke

Tisztelt szekcióülés!

Mint meghívott, köszönöm, hogy hozzászólási jogot kaptam. Először vagyok je-
len ilyen fórumon, és őszintén megvallom, valamivel többet vártam ettől a kongresszustól. Véleményem szerint több olyan felszólalásnak kellett volna el-
hangoznia eddig, ami a problémákat kendőzetlenül tárja fel. Az az érzésem, hogy a határozati javaslat — bár nagyon jószándékú — egy kicsit erőtlen. Ha ehhez hozzászámítom, hogy — a múlt tapasztalatai alapján — a végrehajtás nem szokott százszázalékosan sikerülni, akkor én mint meghívott úgy érzem, hogy kevés lesz azoknak a feladatoknak és célkitűzéseknek a végrehajtására, amit a KISZ-kongresszus jelszava hirdet, hogy „Együtt a tömegekkel...”

Én egy olyan műfaj képviselője vagyok, amely Fejti elvtárs beszéde sze-
rint nagy tömegekre hat. Ez a műfaj 15—20 éve jött létre, alakult ki, nem a

kultúrpolitikai célkitűzések határozott megvalósítása eredményeképpen, és nem is KISZ-határozatra. Ha meg akarnám határozni, iparművészetnek mondanám, és nagyon boldog lennék — iparművész kollégáimmal ellentétben —, ha egyáltalán mi már iparművésznek számíthatnánk. Szeretném, ha ennek a műfajnak nagyobb lenne a rangja éppen azért, mert nagy tömegekre hat. Azt kérem a KISZ-től, hogy ennek érdekében tegyen meg mindent. Ne csak egyes képviselői kapjanak rangot, hanem az egész műfaj. Úgy érzem nem helyes, ha csak egyes tagokkal — mint például velem — beszélgetnek, hiszen nagyon széles ez a réteg, és nagyon sokféle az elképzelés, a gondolkodási forma. Érzek egy nagyon furcsa kettős helyzetet ebben a műfajban és különösen azoknál, akikről manapság nagyon sok szó esik. Azoknál a zenekaroknál, akik az ifjúság azon rétegének játszanak, akik magukat kissé a társadalmon kívül érzik. Velük szemben gyakran felmerül a vád, hogy ezt a kívülállottság érzését erősítik, ezzel tovább súlyosbítják helyzetüket.

Tudom jól, hogy ezek nehéz problémák, és konkrét javaslatom is lenne. Fejti György elvtárs beszédében, ha jól emlékszem az volt, hogy a KISZ nem mehet el szó nélkül bizonyos jelenségek mellett. Nagyon szeretném, ha nem is menne el szó nélkül, sőt folyamatosan hallassa szavát, és tegyen meg mindent azért, hogy egy könnyűzenei szaklap, egy fórum, amely alkalmas erre a folyamatos szóhallatásra, minél hamarabb létrejöjjön. A KISZ az alapcélkitűzéseit, feladatait, az érdekvédelmet és a társadalmi érdeket úgy védi jól, ha segíti azokat a szinte ösztönös, spontán kezdeményezéseket, amelyek akár KISZ-en belül, akár KISZ-en kívül létrejönnek ebben az országban.

Végezetül azoknak, akik úgy érzik, hogy a KISZ-munka egy kicsit gépies, mechanikus — stilszerűen, a sláger szövegével — üzenem, hogy a vurlicer nem verki, ezt szívvel kell tekerni. Hozzátenném, hogy egy kicsit jobb ritmus-érzéssel.

Köszönöm a figyelmet.

DR. HAJNAL LÁSZLÓ

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a nyíregyházi megyei főügyészség ügyésze

Kedves elvtársak!

Az eddigiekből is kitűnt, hogy az értelmiség társadalmi közérzetét elsősorban az általa végzett munka, illetve annak anyagi, társadalmi megbecsülése határozza meg. Idáig döntő mértékben pozitív véleményeket hallottunk. Én most olyan értelmiségi rétegről kívánok szólni, akiknek a helyzete némiképp más, mint az eddig hallottaké. Elsősorban az ügyészségen, a bírósági szervezetben dolgozó fiatalokról szólok, melynek tényanyagát egy, a közelmúltban lefolytatott pártbizottsági vizsgálat adataiból merítettem. Ezt konkrétan merem vállalni Szabolcs-Szatmár megye vonatkozásában, de idáig szerzett ismereteim azt mutatják, hogy az adatok országos méretekben is helytállóak.

A vizsgálat eredményei szerint a Szabolcs-Szatmár megyei ügyészi és bírósági szervezetben tevékenykedő fiatal jogászok az általuk végzett munkával egyértelműen meg vannak elégedve. Csak megjegyzem, hogy senkinek nincs szándékában a közeljövőben például állást változtatni, illetve ha igen, akkor az adott szervezeti egységen belül. Ez önmagában már arra utal, hogy az ott dolgozó jogász értelmiségiek munkájukat hivatásuknak tekintik. Ez a jó közérzet egyik nagyon lényeges eleme. Nincsenek különösebb problémáink munkánk anyagi és erkölcsi elismerésével sem. Természetesen — mielőtt túlzottan ideális képet festenek — megjegyzem, hogy az ügyészi és a bírói szervezetbe kerülő egyetemet végzett fiatal értelmiségiek az első két évben — a jogszabály szerinti két évben — fogalmazói kinevezést nyernek, és ebben az időben a fizetésük 3000 Ft körül van. Figyelembe véve azt, hogy a lányoknál a 24, a fiúknál a 25—26. évre esik a családalapítás, az önálló otthon megteremtésének az időszaka, ez a pénz kevésnek tűnik. Nyilván a legszükségesebb kiadások fedezésére elég csak. Ezért mi, fiatal értelmiségiek, az igazságszolgáltatás keretein belül nagy örömmel fogadtuk a KISZ Központi Bizottságának határozat-tervezetét, illetve annak azon pontját, amely előírja, hogy a következő ötéves időszakban meg kell vizsgálni a fiatal értelmiségiek anyagi helyzetét.

A két, de szélsőséges esetben a három év eltelte után azonban — a szakvizsga letétele, az ügyészi kinevezés elnyerése, illetve a bíróvá választás után — a fizetésünk jelentős mértékben emelkedik. Itt szeretném elmondani, hogy a vizsgálat adatai szerint az összes fiatal jogászt megkérdeztük — az ügyészségen belül senki nem mondta azt, hogy szakmai fejlődését, családi életét az anyagi gondok befolyásolják. A bírósági szervezetben is csak egy, illetve két dolgozó adott hangot ebbéli aggályának. Itt meg kell jegyezmem, hogy ezt a pénzt azért tartja elegendőnek ez a réteg, mert nyilván ismeri államunk, társadalmunk teljesítőképességét, és igényeit a reális lehetőségekhez képest alakítja.

A munkánk társadalmi elismertségével is meg lehetünk elégedve. A legutóbbi értékelést az igazságszolgáltatás tevékenységéről az MSZMP XII. kongresszusa adta. Leszögezte a kongresszusi határozat: hazánkban a törvényesség szilárd, ennek eredményeként az állampolgárok bizalma irányunkban erős, munkánk presztízsét bármikor összevethetjük az összes értelmiségi kategóriával. Szociológiai felmérések alapján 4. helyen állunk e listán. Ez társadalmi szinten komoly elismerést jelent. Miért is mondom mindezt? Elsősorban azért, mert van egy értelmiségi réteg, a fiatal jogászság, akik a hivatalokban, intézményekben dolgoznak. Ez a réteg a politikai értelmiségi kategóriájába tartozik. Minden megnyilvánulásukban, az ügyészi határozatokban, a bírósági ítéletekben az állami politika és természetesen a pártpolitika érvényesül. De ez nem csak szakmai munkánkban jelentkezik. Fokozni kell — erre egyébként a XII. kongresszus is rámutatott — a közéletben való részvételünket, amelynek tükröződnie kell a fiatal jogászok munkájában, az adott KISZ-alapszervezet tevékenységében is.

A megyei bíróság KISZ-alapszervezetének példájából kiindulva a következőket lehet elmondani: fokozatosan nőtt a fiatal jogászok taglétszáma a KISZ-ben. Ennek elsődleges oka, hogy e rétegnél most megy végbe a generációs váltás. A fiatal jogász értelmiségieket tömörítő alapszervezeteink kétirányú tevékenységet folytatnak. Az egyik a mindenki által ismert belső tevékenységünk,

a másik a külső tevékenységünk, amely az utóbbi időben a politikai oktatást tűzte ki fő céljául.

Örömmel üdvözljük a határozat-tervezetnek azt a részét, amely az eszmei, politikai nevelő munka fejlesztését irányozza elő. Kérem a kongresszustól vagy a két kongresszus közötti időszakban a Fiatalkor értelmiségiek tanácsától, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy miként vehetnének részt a politikai oktatásban azok, akiknek a szükséges képzettségük megvan, és alkalmasak is rá, hiszen társadalmi rendszerünkhöz, államunkhoz hűek.

Tisztelt szekcióülés!

A Szabolcs-Szatmár megyei küldöttek nevében a beszámolót, a határozat-tervezetet és az egyéb dokumentumokat megfelelőnek tartom, azokat mindannyiunk nevében elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

MÉSZÁROS ÉVA

Komárom megye küldötte,

a Tatabányai Ifjúsági Ház igazgatóhelyettese

Tisztelt szekcióülés!

Hozzászólásom témája az ifjúság és a közművelődés, amelyről napjainkban mind több szó esik. Lassan e két terület és egymáshoz való viszonyuk szokásos napi társalgási téma lesz éppúgy, mint az időjárás vagy a foci. Mi ennek az oka?

Az ifjúság körében felerősödtek olyan jelenségek, amelyek látványosan, olykor kihívóan demonstrálják jelenlétüket és helykeresésüket, másrészt ezekben a jelenségekben mindenki magabiztosan eligazodni látszik. Ám az ifjúság körében jelentkező gondok, problémák nem fognak önmaguktól megoldódni, így nem marad más hátra, alaposabban meg kell vizsgálni azokat a jelenségeket, amelyekről többnyire felszínes benyomások, néhány jó vagy rossz tapasztalat általánosítása alapján oly könnyen mondunk véleményt. Ebben a fogalomban, hogy ifjúság, egy igazán közös vonás van: viszonylag pontosan meghatározható életkor. A 14—28 vagy 30 év közötti ifjú embereknek ezentúl nem sok közös, az egész rétegre érvényes jellemzője van. Senki előtt nem kétséges, hogy másként éli meg az életkor sajátosságait az a 18 éves, aki izgul az érettségi sikeréért, mint az a 18 éves fiatal szakmunkás, aki munkahelyén esetleg több millió forintos gépeket kezel, s munkájával megkeresett jövedelmét maga osztja be. Ezt az osztályozást szinte a végtelenségig lehetne folytatni, de ennyiből is világos, hogy az ifjúság csak gyűjtőfogalomként használható, amely eltérő kultúrájú, gazdasági és társadalmi helyzetű fiatalok csoportjait, rétegeit jelenti. Nem létezik egy minden szempontból egységes ifjúság, így a velük kapcsolatba kerülőknek ismerniük kell csoportjaik belső és egymáshoz való viszonyát, azaz az ifjúságot, mint differenciált társadalmi réteget. Csak így kapunk reális

képet róluk, csak így folytathatunk megalapozott művelődéspolitikát. Ennek a képnek minden esetben a konkrét helyzet konkrét elemzésére kell épülnie, s azokat az alapvető összefüggéseket kell tartalmaznia, amelyek az egész társadalom szempontjából fontosak. Csak így kerülhetjük el, hogy olyan jelenségekkel azonosítsuk az ifjúság problémáinak egészét, mint a csöves-kérdés, amelyről az ifjúsági sajtó gyakran úgy szólt, mintha az a réteg legalapvetőbb problémája lenne. Tagadhatatlan, hogy létezik ma egy réteg, amely feltűnő gesztusaival a figyelem középpontjában áll, de az ő problémáiknál sokkal fontosabb, s talán a számukra is megoldást jelentő kérdésekről kellene beszélnünk. Annak a csendes többségnek az anyagi, lakás-, pályakezdési, családalapítási gondjaira utalok, akik nem vonulnak az aluljárókba, hanem becsületes munkával járulnak hozzá az azoknak az anyagi javaknak a megteremtéséhez, amelyek lehetővé teszik az élőködő kisebbség lázadását. Nem azt mondom, hogy ne tegyünk meg mindent e csoportok társadalmi emancipálódásáért, de mindig tartsuk szem előtt, hogy ezek jelenléte csak tünete a józan átlag eddig érintett problémáinak.

Tisztelt szekcióülés!

Hasonló a helyzet a közművelődésnek az ifjúság körében végzett tevékenységével is. Nemcsak a megnövekedett szabadidő és a felerősödő szórakozási igények jelentenek gondot ezen a területen, hanem az is, hogy nem rendelkezünk olyan modellekkel, amelyeket ezek az intézmények közvetíthetnének. Az intézmények sajátos érdekviszonyai kikényszerítik a statisztikába foglalható eredmények uralmát. Gyakran a rendezvények száma, a nézőszám és a bevétel méri az intézmények munkáját. Különösen veszélyes ez akkor, ha a bevételek megszerzése válik központi problémává.

Tudjuk, hogy társadalmunk jelenlegi helyzetében még nem tehetjük ingyenes szolgáltatássá a szórakozást, de ezen a területen számtalan egészségtelen folyamat érezteti hatását. A saját bevételére utalt közművelődési intézmények jelentős része a legtömegesebben jelentkező szórakozási igények gyakran színvonalatlan kielégítésével, a legfiatalabb korosztálytól beszedett méregdrága belépőjegyekkel próbálja megteremteni az úgynevezett értékes tevékenység anyagi alapjait, s ezek az árak olyan ütemben emelkednek, ahogy a műsorrendezéssel megbízott országok szervek emelik a tarifákat.

Véleményem szerint ezt az ördögi kört csak úgy lehetne áttörni, ha létrejönne egy nem profitra törekvő ifjúsági műsoriroda, amely a meglévőknél nagyobb precizitással, anyagilag kedvező feltételek mellett segíthetné a közművelődési intézményeket. Hasonlóan javaslom — nem azért, mert előttem Bródy János javasolta — egy kritikai feladatokat felvállaló pop-lap létrehozását, amely segítene különbséget tenni értékes és értéktelen jelenségek között.

Tisztelt szekcióülés!

A szórakozás, a szórakoztatás csak egy területe a közművelődésnek. Ugyanilyen fontos az ismeretterjesztő és a műkedvelő művészeti tevékenység is. Meggyőződésem, hogy az unatkozó, a szabad idejüket értelmetlenül eltöltő fiatalokat elsősorban azon a területen lehet és kell megnyerni, amely a leginkább érdekli őket. Napjainkban a szervezettség szempontjából talán az egyik legerősebb amatőrmozgalom a zenészeké, színjátszóké, versmondóké. A műkedvelő művészeti mozgalom nem lehet csupán egyéni kedvtelés, hanem a közösség nevelő erejét kell általa kihasználni. Éppen ezért el kell vetnünk az egyre inkább fel erősödő rendezvénycentrikus szemléletet. Az egy-egy területre specializálódó ifjúsági klubok lehetőséget biztosítanak mindenre. Ugyanakkor ki kell terjeszteni a kultúrát olyan területekre is, mint a környezetünk esztétikája, a test és a lélek kultúrája, de az emberi kapcsolatok is figyelemre méltó problémákat vetnek fel.

Kedves elvtársak!

Hozzászólásom elején említettem a szakszerűség kérdését. A nyilvánvalóan közös célok elérésében ez lehet az együttműködés alapja a KISZ vezető testületei, szervezetei és a közművelődési intézmények között. A szakszerű politikai vezetésnek párosulnia kell egy megalapozott kultúrpolitikai végrehajtással. Ebben a kölcsönös egymásrautaltságban alakulhat ki az közös tevékenység, amely eredményesen járul hozzá a felnövekvő generáció neveléséhez, s teszi lehetővé, hogy egészséges szellemű, a társadalmat irányítani képes, saját életüket közügyként élő emberek váljanak belőlünk.

Köszönöm a figyelmet.

DR. PÁLFY JÓZSEF,

a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnöke

Kedves fiatal barátaim!

Azért kértem szót, mert tudom azt, hogy aki ma KISZ-korú, az a XXI. században fog nyugdíjba menni. És az ezredforduló társadalmi, gazdasági, politikai követelményei között jelentkezni fog az az igény is, hogy annak a kornak az embere több nyelvet ismerjen, beszéljen, használjon és értsen. Mai nyelvre lefordítva: az alapvető elvárás az, hogy nem végezheti munkáját ma a holnap értelmisége, ha nem beszél nyelveket.

Örömmel hallgattam Stefán elvtárs tájékoztatását a Borsodi Vegyi Kombinát három idegen nyelvű klubjának tevékenységéről. Ezt kell csinálni!

Külpolitikával foglalkozó újságíró vagyok, meggyőződéssel mondom, hogy a világ dolgaiban való eligazodási kísérletek konfliktusai — ezt a határozat-tervezetből idéztem — egyeseknél azért jelentkeznek, ezt már én mondom, mert

nem tudnak külföldi lapokat olvasni eredetiben, külföldi rádiót hallgatni idegen nyelveken. A határozat-tervezet joggal tette egyik fejezetének címébe, hogy társadalmi és egyéni érdek a nagyobb tudás. Én azt is hangsúlyozom, hogy társadalmi és egyéni érdek a nyelvtudás is.

Arról is szól a határozat-tervezet, hogy kapjon megfelelő súlyt a szórakozás, a zene, a tánc, a játékos sport, a turizmus, a szexuális nevelés. Mint meghívott tanácsolom, hogy éljenek a javaslatommal, és ebbe a felsorolásba vegyék be a nyelvoktatást is, mert nyelveket csak fiatalon lehet megtanulni jól. Chrudinák Alajos sem lenne „a Chrudinák”, ha Moszkvában nem tanul meg oroszul, angolul és arabul. Most már ő sem olyan fiatal, most már ő sem tudna egy újabb nyelvet olyan könnyen megtanulni.

Utál a határozat-tervezet a világ haladó ifjúságával való kapcsolatokra. A barátság, az együttműködés csak akkor lehet teljes, ha ifjúságunk tud oroszul és németül, spanyolul és angolul, franciául és olaszul, arabul — hogy csak a világnyelveket mondjam, és kihagytam a kínait, amelynek ismeretére szintén szükség lesz a jövő évezredben. Viszont az már ma is szükséges, hogy románul és szlovákul, szerbül és lengyelül, bolgárul és vietnamiul, mongolul és koreaiul is tudjon nálunk sok fiatal. Még az eszperantó jelentőségére is felhívnam a figyelmet.

Összefoglalva: ajánlom, ifjúságunk és annak szervezete, a KISZ, fordítson nagyobb figyelmet a nyelvtanulásra tanfolyamok és nyelvklubok, utaztatási és levelezési kapcsolatok szervezése révén is.

Végezetül Görgényi Zoltán pécsi kollégámnak a problémafeltáró felszólására azt válaszolom, hogy szövetségünknek van egy folyóirata, a Magyar Sajtó, amelynek hasábjain az általa elmondottak megjelenhetnek, meg fognak jelenni. A javaslatait megvitátjuk és bíráló megjegyzéseit megszívleljük.

Köszönöm a figyelmüket.

A felsőfokú tanintézeti fiatalok szekciója

ELNÖK:

DR. NAGY SÁNDOR,
a KISZ Központi Bizottságának titkára

*Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársak!*

Szeretettel köszöntöm valamennyi küldött-társamat és kedves vendégeinket. Külön köszöntöm azokat a meghívott rektor elvtársakat, párttitkár elvtársakat, illetve az Egyetemi, főiskolai tanács tagjait, akik nem küldöttei a kongresszusnak, de részt vesznek mai munkánkban.

Engedjétek meg, hogy személy szerint köszöntsem az elnökségben helyet foglaló Knopp András elvtársat, az MSZMP KB Tudományos, kulturális és közoktatási osztályának helyettes vezetőjét, Vastagh Pál elvtársat, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagját, az Egyetemi, főiskolai tanács elnökét, Bulla Miklós elvtársat, a Budapesti Műszaki Egyetem tanársegédét, Horváth Attila elvtársat, az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatóját.

Az egyetemi, főiskolai szekcióülés kongresszusunk szerves része, ami itt történik ugyanolyan értékű, mint a plenáris ülésen elhangzott hozzászólások. Az itt elhangzottakat jegyzőkönyvben rögzítjük, és a hozzászólásokat a Szerkesztő Bizottság a dokumentumok véglegesítéséhez feldolgozza.

A szekcióülést ezennel megnyitom.

VÁRADI JÁNOS

Budapest küldötte,

a Budapesti Műszaki Egyetem KISZ-bizottságának titkára

Kedves küldött-társaim!

Tisztelt kongresszus!

A Budapesti Műszaki Egyetemen tavasszal lezajlott viták azt bizonyították, hogy KISZ-tagságunk jelentős része szükségesnek tartja az egyetemi KISZ-munka tartalmi megújítását. Ennek irányait, stratégiáját megfogalmazzuk, és úgy látjuk, hogy a határozat-tervezet felsőoktatással foglalkozó fejezetében e gondolatok világosan tükröződnek. Számunkra a pártpolitika alakításában való részvétel az értelmiségi képzéshez való felelős hozzájárulást jelenti. Hozzászólásomban azokat a konkrét javaslatokat, állásfoglalásokat kívánom a kongresszus nyilvánossága elé tárni, amelyek ismertetésére egyetemünk küldöttgyűlésén megbízást kaptam.

Az oktatáspolitikai kérdésekkel kapcsolatban egyetértünk az MSZMP KB Politikai Bizottsága felsőoktatáspolitikai irányelveivel. A következő években az ezekből fakadó feladatok kidolgozásában és végrehajtásában a KISZ-szervezet aktív szerepet kíván játszani. Ehhez meg kell teremteni a megfelelő feltételeket a KISZ-en belül és a KISZ-en kívül is. Biztosítani kell a nyitottságot, a demokratizmust, az érdemi részvétel lehetőségét a döntések meghozatalában. Oktatásfejlesztési kérdésekben az az álláspontunk, hogy olyan beiskolázási, képzési struktúrára van szükség, amely nem termel felesleges diplomásokat. Az egyetemi képzés készítse fel a hallgatókat a műszaki értelmiségi funkcióra, az ezzel kapcsolatos szakmai, közéleti teendőkre. Az oktatás legyen készséget, szemléletet adó, tegyen alkalmassá az önálló minőségi munkára, és tegye lehetővé a későbbi specializálódást. Növelni kell az oktató, nevelő munka erkölcsi, szakmai, anyagi megbecsülését. Véleményünk szerint ez túlnő az egyetemek belső hatáskörén, így évek óta érdemi előrelépés nem történhetett e téren. Intézményes kereteket kell biztosítani arra, hogy a hallgatók érdemben véleményt mondhassanak az oktató tanszékek munkájának minőségéről. Biztosítani kell az egyetem fiatal oktatói utánpótlását. Olyan feltételeket kell teremteni, amelyek nagyobb mobilitást tesznek lehetővé az ipar és az egyetem szakembere között. Létre kell hozni a tudományos ösztöndíj olyan rendszerét, amely lehetővé teszi az iparban kiemelkedő teljesítményt nyújtó szakemberek bevonását az egyetemi oktatásba.

A nyelvtudás egyre növekvő fontossága ellenére hallgatóink túlnyomó része egyetlen nyelvet sem tanul meg elfogadható szinten. Megítélésünk szerint radikális reformra van szükség ezen a téren az egyetemeken és a közoktatás egészében.

A nyári termelési gyakorlatok jelentős része haszontalan, néha egyenesen káros hatású. Szakmához kapcsolódó, hasznos munkát kellene végeznünk, megfelelő fizetésért. Meg kell vizsgálni, hogyan tehetjük érdekeltté a vállalatokat a szakmai gyakorlatok megfelelő feltételeinek biztosításában. Úgy látjuk, hogy a minisztériumi irányításban sok a bürokratikus elem, amelyeket meg kellene

szüntetni. A minisztérium olyan oktatáspolitikai, irányítási és kádermunkát folytasson, amely az egyetemi közéletben megismerhető, érthető, véleményezhető. Érjük el, hogy az állami vezető testületek a hallgatókra vonatkozó minden lényeges oktatáspolitikai, szociális döntésüket a hallgatók képviselőinek aktív részvételével hozzák meg.

Örömmel fogadtuk az ösztöndíjak emeléséről szóló hírt. A továbbiakban azt kellene elérni, hogy az ösztöndíjakból, illetve a szociális támogatásokból a rossz szociális háttérrel rendelkező — de megfelelő teljesítményt nyújtó hallgatók —, illetve a kiemelkedő teljesítményt produkálók önmagukat megfelelő szinten tudják eltartani. Ez természetesen nem egy-két éves feladat, és összefüggésben van a népgazdaság teherbíró képességével. Szét kell választani a kollégiumi díjat és a szociális támogatást. A kollégiumi díj világosan tükrözze a lakhatási feltételeket, a szociális támogatás összege pedig legyen ettől független. Ez nem anyagi, inkább szemléleti, szervezési kérdés. A szociális kategóriákat az eddigieknél jóval reálisabban, a szülők tényleges jövedelemviszonyait, vagyoni helyzetét figyelembe véve kellene megállapítani. A kategóriák legyenek rugalmasak, kövessék a bérek alakulását. Véleményünk szerint a következő tíz esztendőben annyi kollégiumi férőhelyet kell biztosítani, hogy minden vidéki és rászoruló budapesti hallgatót el tudjunk helyezni. Ezzel párhuzamosan fokozatosan meg kellene teremteni a diákházaspárok kollégiumi elhelyezésének feltételeit. Javasoljuk a minisztériumnak és a KISZ Központi Bizottságának, hogy politikai döntésekkel, tárcaközi megállapodásokkal tegyék lehetővé munkásszállások üres helyeinek diákothoni felhasználását.

Változzék és rendeződjék az egyetemisták jogállása, számítsanak az egyetemi évek munkaviszonynak, a megfelelő következményekkel. Az egyetemista szülőknek gyest, családi pótlékot kellene biztosítani, gyermekeik számára bölcsődei, óvodai elhelyezést.

Itt említeném meg a nyári turizmus, a kirándulások, a pihenés kérdését is. Az Express jelenleg nem tudja biztosítani a diákok pénztárcájának megfelelő hazai turizmus és pihenés lehetőségeit, ebben a KISZ közvetlenül, vagy az Express, mint a KISZ vállalata az eddigieknél jóval többet tehetne.

Kedves elvtársak!

Népgazdasági érdek, hogy a vállalatok ne alkalmazzanak mérnököket nem mérnöki, gyakran szakmunkás feladatok ellátására, és ne érje meg a mérnököknek nem mérnöki munkakörben dolgozni. A kezdő fizetés erősen és progresszíven függjön az egyetemen nyújtott teljesítménytől. A mérnöki fizetés a mainál jóval szorosabb kapcsolatban álljon a végzett munka minőségével, a létrehozott szellemi termék értékével.

Nem tartjuk indokoltnak a fiatal értelmiség hátrányos megkülönböztetését a lakások elosztásában. Olyan lakásgazdálkodási rendszerre lenne szükség, amelyben mindenkinek érdeke fűződik a reális társadalmi szükségleteknek és lehetőségeknek megfelelő méretű lakás biztosításához. Meggyőződésünk, hogy ugyancsak alapvető, és nemcsak politikai, hanem gazdasági érdek is, hogy a pályakezdő értelmiségi saját erejéből, szakmájában végzett munkájáért kapott jövedelméből belátható időn belül önálló lakáshoz jusson. Az albérlők háza rend-

szerét a lehető legnagyobb odafigyeléssel, sürgősen ki kellene terjeszteni, hozzájárulva ezzel az albréleti uzsora felszámolásához, így enyhítve az önálló egyszisztencia megteremtéséig tartó átmeneti időszak gondjait.

A mozgalmi munka értékelését helyesnek tartjuk, ugyanakkor a tagkönyvcseré helyett — amely ahelyett, hogy csökkentette volna a bürokráciát, erősen növelte azt — javasoljuk a tagkönyv visszaállítását egyéves vagy más periódusra szóló bélyegek használatával.

Javasoljuk továbbá a KISZ programjának, feladatainak a rétegsajátosságok fokozottabb figyelembevételével történő megfogalmazását. Indokoltnak látszik — a középiskolákhoz hasonlóan — az egyetemeknek is megadni azt a lehetőséget, hogy az egyetemi sajátosságoknak megfelelő KISZ-szervezetet alakíthassanak ki. Fontosnak tartjuk, hogy a felsőbb KISZ-szervek a hallgatókra vonatkozó minden lényeges döntésük meghozatala előtt tegyék lehetővé, hogy a KISZ egyetemi vezető testületei, adott esetben a KISZ-tagság széles köre véleményt nyilváníthasson.

Javasoljuk továbbra is, hogy a KISZ KB alapítson réteglapot, amely oktatáspolitikai, kulturális, politikai, ideológiai, érdekképviseleti fóruma lehetne a felsőoktatási intézményeknek, szorosabbá tenné az egyetemek közötti kapcsolatokat, az ifjúsági mozgalom nyilvánosságát szolgálná.

Az egyetemek, főiskolák irányításával kapcsolatban egyetértek Horváth Attila felszólalásával. Közvetlenül a KISZ budapesti bizottságának alárendelt kerületi jogú bizottság irányítsa az egyetemeket. A kerületek nem tudnak érdemben megbirkózni ezzel a feladattal, ugyanakkor az egyetemek közötti kapcsolatok kialakítását is akadályozza a mai rendszer.

Kedves elvtársak!

Befejezésül engedjétek meg, hogy kifejezésre juttassam azt a reményemet, hogy a kongresszus és a mai rétegtanácskozás hozzájárul majd az elmúlt hónapokban folytatott viták rendeződéséhez, és a következő időszakban nyugodtabb, világosabb irányú munkát tudunk az egyetemeken végezni.

Köszönöm a figyelmet.

SZABÓ GYÖRGY,

a Szovjetunióban működő KISZ-szervezetek küldötte,
egyetemi hallgató

Kedves barátaim!

Valószínűleg voltatok már külföldön ti is, és tapasztaltátok, hogy idegen országban az ember egy kicsit szabadabban érzi magát, függetlenül az ottani frott és íratlan törvénytől. Ezen mi is átestünk, de nem tarthat és nem is tartott sokáig ez az állapot. Más az ország, mások az emberek, a körülmények, és annak, aki öt-hat évig ott akar tanulni, alkalmazkodnia kell. Nincs ez másképp a mozgal-

mi munkával sem. Legnagyobb problémánkat ebben a tekintetben az jelenti, hogy elszakadunk a magyar társadalmi valóságtól, hiányzik annak a közegnek a hatása, amelyből jöttünk, és amelybe öt-hat év múlva visszatérünk. Ennek alátámasztására hadd említsek egy példát. Sokan közülünk a Népszabadságot is csak tíznapos késéssel kapják meg, ami igencsak rontja lehetőségeinket a friss információk megszerzésében.

Akkor vagyunk igazságosak, ha elismerjük, hogy ennek a helyzetnek előnyei is vannak. Gondolom, elég sokan laktok kollégiumban, egy szobában általában hárman, négyen. Mindannyian tudjátok, milyen szálak fűzik egymáshoz az embereket egy magyar kollégiumi szobában. De tételezzük fel, hogy ez a három-négy ember Novoszibirszkben lakik, és ők az egyetlen magyar társaság ebben a milliós városban. Azt hiszem, nem kétséges, hogy az egymásra utaltság, az otthontól való távolság jótékonyan hat viszonyukra. Sokkal nagyobb jelentősége van az egymás iránti figyelemnek, segítségnek, sokkal lényegesebb ilyen helyzetben a közösség szerepe, és természetesen nagyobb az ereje is. A tanulás is sokkal többet jelent az ismeretek egyszerű megszerzésénél, hiszen mi tanulmányi fegyelmünkkel, magatartásunkkal egy kicsit Magyarországot is képviseljük. Tulajdonképpen így vezetett el az út életünk mindennapos dolgai-tól a tanuláson keresztül a mozgalmi munkáig.

Félevenként hazatérve igyekszünk figyelemmel kísérni a ti életeteket és problémáitokat. Váradi János felszólalása alapján is megállapítható, hogy elég sok közös gondunk van, talán sokkal több, mint eddig hittük. Két alapvető közös vonást szeretnék említeni. Az első az, hogy KISZ-szervezeteink munkáját lényegesen befolyásolja a felsőoktatás rendszere. A másik pedig, hogy a szervezetünkön belül jelentkező nehézségek tulajdonképpen megegyeznek, és a megoldásnak is hasonlóképpen kell végbemennie.

Néhány szót engedjete meg a külföldi ösztöndíjasok képzési rendszeréről. Ennek alapvető hiányossága, hogy oélkítűzése nem felel meg napjaink követelményének, a külföldi ösztöndíjasok képzését mindenekelőtt szűk specializáció jellemzi. Nagyon gyakran előfordul, hogy néhány emberrel több tanul ezeken a szakokon a népgazdaságban elvártnál, s ez természetesen elhelyezkedési problémákat okoz. Vannak teljesen felesleges szakok is. Például néhány éve még mélytengeri halászokat képeztek a Szovjetunióban Magyarországra számára.

Kedves elvtársak!

Nálunk legalább olyan jelentősége van az anyagi, szociális helyzetnek, az ösztöndíjnak, mint a ti esetetekben. Az utóbbi években ezen a területen nem javult a helyzetünk, sőt az ösztöndíj értéke egyértelműen csökkent. A szülők 80 százaléka fizet jövedelmétől függően valamilyen összegű térítést az ösztöndíj után. Úgy gondolom, hogy ez a tény megkérdőjelezi az ösztöndíj kifejezés jogosságát.

Érdekvédelmi munkánkat illetően szintén sajátos helyzetben vagyunk, ugyanis a szovjet, illetve a helyi állami szervekkel külföldiek lévén, jogi kapcsolatunk természetesen nincs. Így az érdekvédelem valójában érdekképviseleti munkát jelent számunkra. Ez azt jelenti, hogy érdekeink érvényesítésének

alapvető forrása és feltétele az egyetemen tanuló magyarok tanulmányi és közösségi munkája. Formája az egyetemi vezetéssel való közvetlen, személyes kapcsolat. Tulajdonképpen ez egyfajta diplomáciai tevékenység, amellyel alapszervezeteink sikeresen birkóznak meg. Érdekes módon problémáink elsősorban a magyar szervezetekkel való együttműködésben jelentkeznek.

Kétszer rendeztek már nálunk ifjúsági parlamentet. Mindegyiken felmerültek az általam is problémaként feltüntetett kérdések, de megoldásuk érdekében alapvetően nem történt intézkedés. A szükségesnél lényegesen kevesebb figyelmet és törődést tapasztalunk gondjaink iránt, és sok, a törvény szerint is jogosan felvetett kérdésünkre nem kapunk választ.

Természetesen el kell ismernünk, hogy a mi házunk táján sincs minden rendben. Ismerjük problémáitokat, és az eddig hallottak alapján úgy vélem, hogy a többes szám első személy alatt az összes egyetemi, főiskolai KISZ-szervezetet érthetem. Nem tudunk lépést tartani a társadalmunkban és az ifjúság tudatában lejátszódott változásokkal, így megmerevedett, s gyakran formálissá vált politikai nevelő munkánk. Agitációs tevékenységünk nem élő, nem naprakész és nem személyhez szóló. Az előző kongresszuson is felmerült, hogy a KISZ tulajdonképpen az események után kullog, utólag próbál intézkedéseket hozni problémáink megoldásához. Azt hiszem, ebben a tekintetben semmit sem léptünk előre. Erdemes lenne elgondolkodnunk, hogy mi, KISZ-vezetők eléggé rugalmasak voltunk-e, ha egy nehézséget le kellett küzdenünk, volt-e elég bátorság bennünk, fogékonyság felmerült új problémák iránt, és vállaltuk-e mindig egy-egy kérdés megoldásában a kezdeményező szerepet. Gondolom egyetértetek velem, ha nemmel válaszolok. E hiányosságok következménye, hogy szervezetünk politikai hatása enyhén szólva nem mindenütt kielégítő, sokszor nevelési céljaink valóra váltását akadályozza.

Összegezve az elmondottakat, utalnék arra, hogy a külföldi ösztöndíjasok esetében a megoldás alapja mindenképpen az MSZMP Politikai Bizottságának 1981 februári határozata szolgálhat. E döntés nyomán mi azt várjuk, hogy a külföldi ösztöndíjasok képzési rendszere illeszkedjék be a magyarországi felsőoktatási rendszerbe. Ez vonatkozzon a pályázatok meghirdetésére, a felvételi vizsgák egyidejű lebonyolítására, az elhelyezkedés rendszerének közelítésére. A két rendszer különállósága következtében tulajdonképpen elsikkad a külföldi ösztöndíj. A magyar felsőoktatás alapvető célja a jövőben — tudomásunk szerint — a széles körű és univerzális alapismeretek nyújtása lesz. Ezt figyelembe véve meg kell vizsgálni, milyen speciális képzettségű szakemberekre van szüksége az országnak, akiket csak külföldön lehet képezni, és melyek azok a szakok, amelyekre egyáltalán nem szabad küldeni magyar fiatalokat. Véleményünk szerint az ösztöndíjasok számát a népgazdaság valós igényei szerint kell meghatározni, aminek következménye a külföldi ösztöndíjasok számának csökkenése lenne.

Tartós eredmény csak úgy képzelhető el, ha ezzel párhuzamosan javítjuk az ösztöndíjasok anyagi, szociális helyzetét. Kívánatos a szülői támogatás arányának csökkentése. Hivatkozom itt arra, hogy más szocialista országban ingyenes a szovjetunióbeli ösztöndíj. Úgy véljük, hogy a külföldi ösztöndíj lehetősége mind a Művelődési Minisztériumtól, mind a szaktárcáktól problémáink figyelemmel kísérését, gondosabb elemzést és gyors intézkedést követel.

Tisztelt szekcióülés!

Be kell látnunk, hogy a KISZ-nek ma már más módszerekre van szüksége a politizálásnál, mint tíz évvel ezelőtt, és a mai követelményeknek megfelelő új fogások elsajátítására kell törekednünk. Az eddigieknél sokkal egyértelműbben szem előtt kell tartanunk alapvető célunkat, a szocialista emberré formálást. Eredményt ebben a tekintetben elősorban munkastílusunk lényeges változásával érhetünk el. Ennek előfeltétele, hogy minden KISZ-vezető képes legyen felismerni a közvetlen környezetét alkotó fiatalok igényeit, elképzeléseit, vágyait, és próbáljuk meg a mozgalomban felhasználni az ezekből fakadó lendületet. A KISZ-alapszervezetek legyenek a közösség és az egyéni érdekek egyeztetésének színterei. Próbáljunk meg bátran megszabadulni munkánk minden öncélú elemétől.

A megoldás kulcsa a KISZ-vezetők képzésében rejlik. Egyrészt a vezetőképzés formájának alkalmazkodnia kell az adott helyzethez, másrészt e fórumokon elősorban a rugalmasságra, a változó körülményekhez való azonnali alkalmazkodásra kell nevelnünk a vezetőket, s az eddigieknél nagyobb jelentőséget kell kapnia az új iránti fogékonyságnak, a kezdeményező magatartásnak. Ebben látjuk biztosítékát szervezetünk továbbfejlődésének és megújulásának.

Köszönöm a figyelmet.

FREÉSZ KÁROLY

Győr-Sopron megye küldötte,

a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem hallgatója

Tisztelt szekcióülés!

A KISZ IX. kongresszusa előtérbe helyezte munkánk minden területén az alapkötelességek jobb teljesítésének programját. Az azóta eltelt időszak változásai, elősorban a gazdasági nehézségek fokozódása, e program megvalósítását égető szükségyszerűséggé érelték. Ezzel összhangban az oktatás területén dolgozók, de a hallgatók, és nem utolsósorban mi, KISZ-vezetők is kutatjuk a lehetőségeket, hogyan tudnánk a tanulmányi munkát fejleszteni.

Felsőoktatásunk problémáinak egyik alapvető oka a jelenlegi felvételi rendszer. Nem akarok nyitott kapukat döngetni, tudom, hogy két év múlva már teljesen új rend szerint zajlanak a felvételi vizsgák. Az új módszerek várhatóan igazságosabb elbírálást eredményeznek, és ami még fontosabb, jobb képességű hallgatótságot biztosítanak az egyetemek, főiskolák számára. Egy aggályom mégis van. Az új rendszerben sem látom biztosítottak a középiszkolában végzett mozgalmi munkának az eddiginél jobb elismerését. Tudjuk, vannak olyanok, akik jelentős terheket vállalnak már középfokú tanulmányaik során is a közösségi életben. Természetesen nekik nem jut annyi idejük

a tanulásra, mint azoknak, akik minden ilyen feladat alól kibújnak, talán éppen a tanulásra hivatkozva.

A felvételin lelkes közösségi emberünk keserű szájjal tapasztalja, hogy a jó KISZ-jellemzés az elért pontszámhoz és az esetleges protektori tekintélyhez mérten igencsak keveset nyom a latban. Egyébként ezek körül a jellemzések körül sincs minden rendjén, mert ha annyi remek KISZ-tag lenne az egyetemeken, ahányról a bekerültek jellemzései tanúskodnak, már régen nem itt tartanánk.

A felsőoktatási intézmények keretein belül sem kevesebb a gond. Hosszú ideje akadémikus vita folyik arról, hogy nevelhető-e az egyetemista korú fiatal, szükséges-e, hogy a felsőoktatásban dolgozó pedagógiai végzettséggel rendelkezzen. Válaszom mindkét kérdésre meggyőződéses igen. Nem elegendő, hogy egy egyetemi tanár magas szinten ismeri szakterületét, értenie kell az ismeretek átadásához is. Több végigunatkozott, semmitmondó vagy érthetetlen előadás és gyenge egyetemi jegyzet olvasása juttatott erre a meggyőződésre.

Szorosan ide tartozik a vizsgáztatási rendszer problematikája is, melynek lényege a hallgatók csaknem teljes kiszolgáltatottsága. Tehet-e valamit e problémák megoldása érdekében a KISZ érdekképviselője? Tehetne, ha lehetősége lenne valamilyen módon értékelni az oktatók tevékenységét. Egyetemünkön hosszabb ideje igyekszünk kidolgozni az oktatók hallgatói véleményezésének rendszerét. Bár konkrét határozat is született ezügyben a megyei pártbizottság részéről, eddig még nem sikerült előrelépniük. Oktatóink nem lelkesedtek különösebben a tervezett változtatásokért. Álláspontjuk világosan mutatja, hogy az oktatás fejlesztéséhez nemcsak a diákok fejében kell rendet teremteni. Itt jegyzendő meg az is, hogy az intézményi demokrácia fejlődése nélkül elképzelhetetlen az oktatás fejlesztése.

Kedves elvtársak!

Ösztönöz-e az ösztöndíj? — vetik fel gyakran a kérdést. A válasz nem könnyű. Egy bizonyos: a jelenlegi formában nem biztosít kellő differenciálási lehetőséget. Az egyetemisták anyagi és szociális helyzetét is figyelembe véve egészen másképp merül fel a kérdés, és ilyen vonatkozásban súlyos társadalmi ellentmondások is kapcsolódnak a témához. Vajon azonosak-e a tanulás feltételei egy, a szülők pénzéből saját kocsival rendelkező és egy szűkös albérletben élő egyetemista esetében? Egyformán ösztönzi-e az ösztöndíj mindkettőjüket?

Tudjuk, szűkösek a kollégiumi férőhelyek, főként a fővárosi egyetemeken. De legalább az arra igazán rászorulók számára biztosítani kellene a kollégiumi elhelyezést. Időszerű lenne megvizsgálni, hogyan lehet az egyenlő anyagi feltételeket biztosítani az egyetemisták körében.

Szólni kell az oktatás és a gyakorlat kapcsolatáról is. Az üzemeknél eltöltött gyakorlatok igen eltérő benyomásokat tesznek a leendő szakemberekre. Van ahol a nyári gyakorlatos hallgatók szívesen látott és megfelelő munkával jól ellátott vendégei az üzemnek, másutt kelletlenül fogadott és egyhónapnyi tétlenségre kárhozottat terhet jelentenek csupán. Évről évre számos TDK-dolgozat, diplomamunka és szakmai dolgozat készül, de vajon mennyit hasz-

nosítanak ezekből? A tudomány eredményeit termelő erővé kell alakítanunk — hangoztatjuk, ugyanakkor üzeimeink jórésze képtelen az elméleti munkák gyakorlati hasznosítására, a gyakorlatot is segítő TDK-dolgozat-témák felhasználására.

Ami a végzés utáni elhelyezkedést illeti, a kongresszusi levél is megállapítja: a fiatal diplomás a legolcsóbb munkaerő. Közismert, hogy aki felsőfokú tanulmányokat végez, évekkel később kezdhet hozzá anyagi egzisztenciájának megteremtéséhez. Mondhatja bárki, hogy ennek ellenére mégsem a szakmunkásképző intézetek kapujában tolonganak a jelentkezők. Ez igaz, de jóval kevesebb diplomás hagyná ott a szakmáját, és kevesebb lenne a pénz-hajhászásból származó szemléleti problémánk, ha a kezdő diplomás megtalálná a számítását munkahelyén.

Végezetül, az egyetemen dolgozó KISZ-vezetők igen nehéz feltételek mellett végzik a mozgalmi munkát. A velük szemben támasztott magas követelményeknek megfelelni nem könnyű feladat, esetenként a tanulás látja kárát. Növeli a terheket a legtöbb helyen a magas létszám és a megnövekedett adminisztráció. A munka jó összefogása és hatékony irányítása nemegyszer egész embert kívánna, erre azonban az egyetemeken nincs lehetőség. Míg az üzemekben 300 fős taglétszám esetén függetlenített KISZ-titkár dolgozik, addig a felsőoktatási intézményekben sokszor 1000 KISZ-tag gondjaival egy, feladatát társadalmi munkaként végző KISZ-titkár bajlódik. Szükség lenne nálunk is a függetlenítésre, s ezzel a KISZ-vezetők túlzott terhelése is csökkenne.

Az eddig felsorolt nehézségeknek nagy szerepük van abban, hogy a tanulmányi munka színvonala nem fejlődik a szükséges mértékben, hogy a hallgatók soraiban még mindig sokan a minimum-szemlélet, a kicsi kettes elmélet hívei. A KISZ feladata is rendet teremteni a diákok fejében, megértetni minden hallgatóval, hogy a tanulás nemcsak egyéni érdek, hanem társadalmi szükséglet is. Az előrelépéshez azonban kevés a szóbeli buzdítás. Az illetékes szervekkel, oktatóinkkal együttműködve fel kell oldanunk azok az ellentmondásokat, amelyek ma az oktatást jellemzik. Hogy ez sikerüljön, együttműködésünk javítására, építő vitákra és konkrét lépésekre van szükség. Remélhetőleg, ezek nem váratnak sokáig magukra.

Köszönöm a figyelmet.

ODORICS FERENC

Csongrád megye küldötte,

a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatója

Tisztelt szekcioulás!

Hozzászólásom alapját az az élnék, felelősségteljes politizálás jelenti, amely a szegedi felsőoktatási intézményekben lezajlott küldöttgyűléseken kapott széles körű fórumot. Az itt lezajlott viták alapvetően a szervezeti élet, az érdekvédelem és a szociális körülmények témái köré sorolhatók.

Közülük az érdekképviselőket emelem ki, mert a felsőoktatási intézményekben folyik a jövő értelmiségének képzése, az értelmiségi feladatokra való előkészítés, ezek gyakorlása. Az értelmiségi funkciók közül pedig az egyik legfontosabb a társadalom valamely rétegének érdekképviselője.

A határozat-tervezetben külön fejezet foglalkozik e témával, a kongresszusi levélben is azt olvashattuk, hogy növelni kell szervezeti életünk demokratizmusát, de társadalmunk és gazdaságunk is azt jelzi, hogy a 80-as éveknek különösen fontos feladata a demokratizálódás.

A szocialista demokráciának alapfeltétele a nyílt politizálás, amelytől elválaszthatatlan a nyilvánosság, a KISZ-tagok mind szélesebb körének bevonása a döntések előkészítésébe, meghozatalába, ellenőrzésébe. Ennek szellemében és érdekében erősíteni kívánom a határozat-tervezetnek azt a gondolatát, miszerint kutatni kell azokat a mozgalmi, szervezeti formákat, amelyek keretei között az intézményi szervezetek választott testületeinek munkája szükség szerinti gyakorisággal ellenőrizhető. Ezért javaslom, hogy a KISZ-szervezetekben a művelődési miniszter nemrégiben közzétett utasítása alapján — amely a felsőoktatási intézményekben működő KISZ-szervezetek jogait rögzíti többek között — vizsgáljuk felül az érdekképviselő jelenlegi mechanizmusát, ahol szükséges, módosítsuk, és biztosítsuk az utasítás végrehajtásának ellenőrzését is.

Nyilvánvaló, hogy a politikai kiállás, a közéleti felelősségvállalás vitákat eredményez, a viták pedig konfliktusokat rejtenek magukban, amelyeket vállalni kell. Vállalni kell az ezekből adódó rövid távú hátrányokat is. Ennek ellenére, ahol az erkölcsi szempontot szem előtt tartva, racionálisan elkerülhető a konfliktus, ott el kell kerülni. Ennek azonban előfeltétele, hogy a társadalom nagy többsége, a mozgalomban pedig mindenki úgy viszonyuljon az esetleges véleményeltérésekhez, mint ahogy a Társadalmi Szemle 1981/5. számában olvashatjuk a kongresszusi levél vitájáról: „Az ifjúság helyzetével, körülményeivel kapcsolatos kérdések vitáiban nem egy elkeseredett, és nem is egy alaptalanul háborgó, követelődző nemzedék megnyilvánulásait jelzik.”

Meggyőződésem, hogy nemzedékemben erősödnek azok a tendenciák, amelyek egy ország, egy nemzet, hazánk sorsának vállalása felé mutatnak. Diáktársaim, akiknek képviselőként itt vagyok, egyre inkább részt kérnek a jövőnk iránti felelősségből. Viták vannak és lesznek is. Ismét a határozat-tervezetet idézem: „A KISZ-nek is segítenie kell abban, hogy a világ dolgaiiban, a társadalomban, a politikában való eligazodási kísérleteik konfliktusai ne okozzanak törést, ne váljanak az egész életet befolyásoló negatív élménnyé.”

Végül ismét megelégedésemnek kell hangot adnom, mivel a küldöttgyűlésünkön elhangzott vélemények, javaslatok megtalálhatók a KISZ KB kongresszusi határozat-tervezetében, így választóimnak a kongresszus egyetértését és bátorítását továbbíthatom. Remélem, hogy a kongresszust követően szervezetünk minden szintjén egészséges és konstruktív viták követik majd egymást. A határozat-tervezetet elfogadásra javaslom, diáktársaim nevében várom az abból adódó tennivalók részletes kidolgozását. Készek vagyunk a határozat végrehajtására, kérjük és vállaljuk ennek következetes ellenőrzését.

Köszönöm a figyelmet.

DR. TISZA MIKLÓS

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,

a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem adjunktusa

Tisztelt szekcióülés!

Az oktatás, nevelés korszerűsítési irányainak meghatározásánál alapvetően abból kell kiindulnunk, hogy a felsőoktatási intézmények oktatási, nevelési célja nem lehet más, mint olyan magasan kvalifikált szakemberek kibocsátása, akik megszerzett ismereteiket készek és képesek a közösség érdekében is hasznosítani. Ennek megvalósításában a két legdöntőbb tényező a hallgatói munka feltételrendszere az intézményben és a fiatal pályakezdők helyzete a munkahelyi mikro- és a társadalmi makroklímában. E két tényezőt a műszaki felsőoktatási, illetve a műszaki értelmiség vonatkozásában szemlélve, arra a megállapításra jutunk, hogy mindkét feltételrendszer rendkívül ellentmondásos. Markáns pozitívumaik mellett sajátos negatívumokkal is rendelkeznek, amelyek nagy mértékben visszafogják a pozitív hatások kiteljesedését.

A műszaki felsőoktatás funkcionális zavarral küzd, amely periodikusan viszatérő válságokat eredményez. E válságok megoldása a rendszerint jelentős késéssel reagáló tantervreformokkal történne, amelyek viszont a permanens bizonytalanság állapotában tartják az egyetemeket. A végrehajtott tantervreformok célja általában a felborult egyensúly helyreállítása, a tantervi aránytalanságok kiküszöbölése, a hallgatói túlterhelések csökkentése. De szinte ezek életbelépésével egyidejűleg olyan, rendszerint felső utasításra történő intézkedések mennek végbe, amelyek ismét az óraszámok és a terhelés növeléséhez, és ezzel az eredeti helyzethez vezetnek vissza.

Emellett a békövetkezett változások számos olyan arányeltolódást is előidéztek, amelyek helyenként már a képzési célt is megkérdőjelezzik. Ezzel nem az általános ismereteket adó tárgyak feleslegességét szeretném hangsúlyozni, ellenkezőleg, nagyon is fontosnak tartom például a nyelvtanulás erősítését, a vezetési, szervezési ismeretek oktatását. De azt mindenképp kifogásolom, hogy ezekkel a növelésekkel párhuzamosan nem megy végbe olyan szelekció, amely más, esetleg már túlhaladott anyagrészek, tantárgyak törlését eredményezné.

Az előzőekben vázolt negatívumok mellett a felsőoktatási pedagógiai gyakorlatban olyan jelenségekkel is találkozhatunk, amelyek a hallgatók jelentős részének elidegenedését jelzik az egyetemtől, általában azoktól az értékektől, amelyekkel rendelkezniük kell a szocialista társadalom építésén dolgozó értelmiségieknek. Ezek a jelenségek egyetemünkön nem jelentek meg a politikai szférában, ami jórészt annak tulajdonítható, hogy jellegéből adódóan viszonylag zárt egységet képez, amely a tudatos nevelési ráhatások egységes rendszerének megteremtését teszi lehetővé.

Lényegesek azok a személyes nevelési tényezők, amelyek a jól kiépített állami és pártpatronálás rendszerében érvényesülnek. Emellett úgy vélem, a politikai ráhatásban nem kevés szerepe van a kari és intézményi szinten is jól működő KISZ-érdekképviselőnek. Mindezek eredményeként intézményünkben a politikai légkör nyugodt, kiegyensúlyozott. Ez azonban csak annyiban

szolgálhat megnyugtatóra, hogy még nem késtünk el az előzőekben jelzett káros jelenségek felszámolására irányuló lépések megtételével. A közel-múlt számos példája bizonyítja ugyanis, hogy ahol ezek a problémák a végzés utáni pályakezdés egzisztenciális gondjaival súlyosbodtak, ott a hallgatói elidegenedés könnyen oly mértékűvé vált, amely már kicsúszott volna az intézmény, illetve a KISZ-szervezetek ellenőrzése alól. Ennek reális veszélye a pályakezdő fiatal műszaki értelmiség körében is fokozódik, amennyiben a társadalmi makro- és mikrokörnyezetben érzékelhető kedvezőtlen feltételekben nem következik be jó irányú változás. Ennek alátámasztására ismét a kongresszusi levelet idézem, amely megállapítja, hogy a legolcsóbb munkaerő a fiatal diplomás. Ezt nálunk megtoldották azzal, hogy közöttük is a mérnök. Nem kell bizonygatni, mennyire negatívan hat egy fiatal egész tevékenységére, ha nem képzettségének megfelelő munkakörben foglalkoztatják, ha értelmes, alkotó munka helyett naphosszat kimutatásokat kell másolnia. Elhangzott ez a plenáris ülésen is, ahol ózdi küldött-társunk sürgette a képzettségnek megfelelő, képességet próbára tevő feladatok biztosítását. Azonban túlzásokba sem szabad esnünk. Egyfajta fokozatosságot itt is célszerű betartani, hisz az úszni nem tudó egyből a mélyvízbe dobva, nem biztos, hogy megtanul úszni. Természetesen végletesen rossz példák mindig is találhatók. Állami intézkedéssel el kellene érni, hogy a vállalatoknak ne érje meg a fiatal diplomást képességeinek nem megfelelő munkakörben foglalkoztatni. A szállítással foglalkozó vállalatokat ma már büntetik, amennyiben járműveiket üresen fuvaroztatják. Ugyanakkor fiatal diplomásokat még büntetlenül lehet üresjáratban foglalkoztatni.

A feladatok megoldásában az állami és politikai vezetésre hárul a kezdeményezés felelőssége. Az ez év februári politikai bizottsági határozat ezekhez az intézkedésekhez megfelelő alapul szolgál. Az abban megfogalmazott fejlesztési irányelvekkel egyetértünk, annak érdemi végrehajtásából aktívan részt kívánunk vállalni. Hogy mennyire igényesen és felelősséggel képesek hallgatóink részt venni ebben a munkában, jól példázták azok az alapszervezeti viták, amelyeket a kongresszusi levélről intézményünkben is folytattak. A viták az oktatás területén számos problémát felszínre hoztak, de nem váltak a másokra mutogatás egyoldalú formáivá. Ellenkezőleg, nagyon is előremutató módon, számos olyan javaslat hangzott el, amelyben a jobbító szándék, a felsőoktatásért érzett felelősség tükröződött. Ezeket a javaslatokat összegeztük, és közülük azokat, amelyek intézményi szinten is megoldhatók, KISZ-bizottsági, illetve küldöttgyűlési állásfoglalásra juttattuk el az állami vezetéshez.

Kedves elvtársak!

Az érdekképviselőlet néhány speciális vonásának elemzésénél az MSZMP politikai gyakorlatának egyik alapvető tendenciájából indulok ki, nevezetesen, hogy a szocialista demokráciának át kell hatnia a társadalom életének valamennyi fontos területét, és ez alól a felsőoktatás sem kivétel. Ha azt akarjuk, hogy KISZ-tagjaink azonosulni tudjanak céljainkkal, magukénak érezzék a felsőoktatási intézményt, engednünk kell, hogy saját maguk is alakítsák dolgukat, hogy részt vegyenek az intézmény feladatainak meghatározásában. A hallgatói részvétel a munkahelyi demokrácia sajátos területét jelenti.

Most, hogy a KISZ-jogosítványokra vonatkozó ágazati végrehajtási utasítás is napvilágot látott, az érdekképviselési jogosítványok gyakorlásának intézményesített garanciái is megteremtődtek. E jogi garanciák azonban csak a keretet szolgáltatják. A tartalmi oldalt nekünk, a KISZ-szervezeteknek kell megvalósítani. A döntésben való részvétel lehetősége ugyanis távolról sem azonos a döntésben való tényleges részvétellel. Ez az ellentmondás tükröződik abban, hogy egyfelől a részvételi lehetőségek számát tekintve egyfajta túldemokratizáltság mutatkozik, másfelől a hallgatók jelentős része gyakran nem érzi elég demokratikusnak a felsőoktatási intézményt. E területen még számos tartalmi tisztázatlanság van a hallgatói vélemény súlyától kezdve az oktatói retorzióktól való indokolt vagy indokolatlan félelemig. Ezt erősítik azok a jórészt főhatósági intézkedések is, amelyek a hallgatói munka feltételrendszerét kedvezőtlenül érintik. Ezeket az oktatási problémákat részletesen említettem (például a kötelezően előírt tárgyak bevezetését). Ez esetben az érdekvédelmi funkció legfeljebb arra korlátozódhat, hogy az adott tantárgy oktatására melyik félévben kerüljön sor, így a hallgatói munka feltételeinek egyik döntő tényezője kikerül az egyetemek és értelemszerűen az egyetemi KISZ-szervezetek döntési és jórészt befolyásolási köréből is.

A megoldás a felsőoktatás olyan korszerűsítésében jelölhető meg, amely az egyetemek irányító testületeinek nagyobb mozgásszabadságot engedélyez annak meghatározásában, hogy az általuk képzett hallgatók milyen ismeretanyag-struktúrával rendelkezzenek. Minthogy az érdekképviselés a valóságos érdekvizonyok feltárása, a jogos, reális érdekek képviselése, a KISZ-nek az eddigieknél is fokozottabb mértékben kell vállalnia ezek képviselését. Ehhez azonban elengedhetetlen a pártszervek, a pártképviselők fokozott támogatása.

Végezetül a határozat-tervezetet és az előterjesztett dokumentumokat elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

DR. KISS BARNABÁS

Csongrád megye küldötte,

a szegedi József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

A küldöttgyűlések tapasztalatai felhívták a figyelmet a közéleti nevelés, a hallgatók közéleti tevékenységének problémáira. Abból indulok ki, hogy a közéletiségre nevelés nem lehet azonos a közéleti tevékenység pusztán szavakban történő oktatásával. Az egyetemeknek és főiskoláknak úgy kell a közélet iskoláivá válniuk, hogy a közélet tényleges gyakorlatát biztosítsák a hallgatók számára. Valójában az oktatás egész feltételrendszerének, a hallgatók feladatainak, közvetlen tapasztalatainak kell a közéletiségre nevelniük.

Az egyetem belső közéleti tevékenységének problémáit főleg abban látom, hogy az egyetemi KISZ — taglétszámához viszonyítva — kevés hallgatónak

nyújtja az értelmesebb politikai cselekvés lehetőségét és élményét. Ez szüli sokszor a bizalmatlanságot és az elért eredményekkel való azonosulás hiányát. Úgy tűnik, nemcsak a felsőoktatás egyes területein, hanem a közélet iskolájában is erősíteni kell a gyakorlati képzést. Ehhez a jogszabványok és más feltételek megteremtése szükséges.

Azokat a kérdéseket szeretném kiemelni, amelyeket a kongresszust követően a központi bizottságnak meg kell jelölnie. Első az alapszervezetek funkcióinak kérdése a felsőoktatásban, a megváltozott körülmények, amelyek az utóbbi időben a felsőoktatásban megjelentek. A második a KISZ-irányítás kérdésköre, a vezető testületek demokratikus kontrolljának kiépítése. És végül ide sorolnám a hatékony hallgatói képviselői rendszer és a KISZ-jogszabványok kérdéseit is.

Kedves elvtársak!

A küldöttgyűlések értékelése kapcsán nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a hallgatók elé olyan programokkal kell állnunk, amelyek nagyobb tömegek számára biztosítják az értelmesebb, konkrét társadalmi feladatokban való közreműködés lehetőségét. E téren fontosnak tartanánk a szakmai közéleti, a külső közéleti tevékenység új formáinak kibontakoztatását. Egyetemünkön a 70-es években ennek a munkaterületnek nagy hagyományai voltak, amelyeket feltétlenül szélesíteni kell.

A kongresszus dokumentumait elfogadom, további jó munkát kívánok.
Köszönöm a figyelmet.

NAHALKA ISTVÁN

Budapest küldötte,

az Eötvös Loránd Tudományegyetem KISZ-bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

Az egyetemeken és főiskolákon a mozgalmi munka egyes területein az utóbbi időben fokozottabban mutatkoznak válságjelenségek. A KISZ-be vetett bizalom megrendülése, a hagyományos munkaformák felbomlása, a KISZ-en belüli lehetőségek keresése jelzik ezt a folyamatot.

Nem a pesszimizmus vagy az optimizmus jelzi elősorban hozzáállásunkat ehhez a kérdéshez, sokkal inkább arról van szó, hogy realisabban próbáljuk szemlélni az utóbbi idők jelenségeit. A kincstári optimizmus legalább olyan káros, mint a fölösleges, hamis tényeken alapuló pesszimizmus. Azt kell megvizsgálnunk, hogy valóban súlyos-e a helyzet az egyetemi, főiskolai KISZ területén, és ha igen, akkor mit kell tennünk?

A helyzetet a tények minősítik, és nem a hangulatunk. A tények viszont figyelmeztetőek, elemzésre, cselekvésre készítőek. Hol erősebben, hol gyengébben, de úgy tűnik, mindenhol csökken szervezetségünk. Valószínűleg

nem mindig azok kerülnek ki szervezeten kívülre, akiket a legszívesebben ott látnánk. Tömegbefolyásunk, mozgósító képességünk is csökkent az utóbbi időben. Nehezebbé vált a vezető kiválasztás. Ma nem érdem, nem megtiszteltetés egyetemi, főiskolai KISZ-vezetőnek lenni. A túlhaladott szervezeti formák helyett nagyon nehezen találunk újakat. Képviselési területen sok a kudarcunk, az olyan javaslatunk, amit egyáltalán nem vesznek figyelembe vagy nem méltatnak érdemi megvitatásra.

A KISZ-en belül és a KISZ-en kívül is nagyon sok kritika éri a vezetést, politikájának, munkájának nyilvánosságát, demokratizmusát, színvonalát. A helyzet megítélésében döntő, hogy mindezt csak módszertani, irányítási szempontból közelítjük-e meg, vagy pedig a politikai elemzés igényével, szem előtt tartva a társadalmi folyamatokat. Az előbbi megközelítés sok KISZ-es irányító testületünkre, szervünkre jellemző, de az utóbbira is egyre több példa akad.

A KISZ-be vetett bizalom megrendülésének egyik fő oka, hogy mozgalmunk az egyetemeken, főiskolákon nem reagált elég rugalmasan a problémákra, munkánk szemléletileg, formailag és módszereiben is elavult. A szemléleti gondok közül a legfontosabb, hogy nem érvényesült az ifjúsági szövetség valódi politikai szerepe, azaz a helyi politikai viszonyok alakításában való komoly részvétel. A politizálás egyet jelentett és még ma is sok helyen egyet jelent a politikáról való beszélgetéssel, sokszor a tapasztalatokkal is szembe forduló meggyőzéssel, agitációval. A párt politikájának végrehajtását tehát egyoldalúan értelmeztük, nem vettük tekintetbe, hogy egy élő érdekek, törekvések, indulatok, a családi háttér különbségei által rendkívül differenciált közegben és közzelgel végzünk politikai munkát.

Könnyen azt hihetnénk, hogy az előző időszakban elkövetett hibákat ki kell küszöbölni, és ezzel minden megoldódik, hogy intenzívebb, bátrabb oktatást és oktatáspolitikai tevékenységet kell folytatnunk, hogy a szociális érdekvédelmet végre érdemben a kezünkbe kell venni, hogy biztosítani kell a szervezeten belüli rugalmasságot, továbbá a vezetés színvonalát kell megjavítani. De mindez önmagában nem oldaná meg problémáinkat. Észre kell venni, hogy a KISZ szervezeti rendszerét az élet túlhaladottá tette. Politikai problémáink csak akkor oldódhatnak meg, ha mindaz, ami e szervezetben történik, demokratikusan érlelődik ki, ha biztosítjuk az érdemi részvétel lehetőségét, ha a kezdeményezések, a vélemények valóban megméretnek, értékelődnek a nyilvánosság előtt, és nem ütköznek azonnal — a legtöbbször magyarázat nélkül — ellenállásba. Ehhez viszont folyamatosan át kell alakítanunk belső politikai mechanizmusunkat. Változnia kell a vezetés funkciójának, az irányítás mellé fel kell hozni az zárkózzon a feltételteremtés, a politikai elemző tevékenység, a koordináció. Változnia kell a belső nyilvánosság szerkezetének is, olyan automatizmusokat kell beépítenünk, amelyek minden szinten kényszerítenek a döntéshozatal demokratizmusának fokozására, a politikai tájékoztatásra, az információs monopóliumok felszámolására. Garanciák, méghozzá szervezetbeli, intézményesített garanciák is kellenek például ahhoz, hogy politikánk tartalma, hatásunk megváltozzék. Ezek csírái megvannak szervezetünkben. Észre kell vennünk ezeket, nem szabad az új jelenségekhez bizalmatlanul közeledni. Ilyen mindenekelőtt az alapstruktúra lassú változása, az alapszervezetek funkcióvállalásának reálisabbá válása.

Ez azt jelenti, hogy az alapszervezetek nem akarnak már magukra vállalni minden mozgalmi funkciót, az érdekérvényesítéstől a közösségi élmény nyújtásán keresztül a mindenre kiterjedő tevékenység-szervezésig. Vagy itt vannak példaként a széles demokratikus fórumok, melyek ha nem is rendelkeznek formális jogokkal, nyilvánosságuk nagyon komoly politikai erőt jelent. Ugyanígy az intézményrendszer jobbá tételét szolgálják a képviselőket hallgatói jogon biztosító rendszer kidolgozása körüli munkálatok is. A tevékenységi csoportokkal kapcsolatos politikának is túl kell lépnie a toleráláson, a segítesen; az ifjúsági mozgalmi munka szerves részévé kell tenni ezeket a csoportokat. Ez alatt nem a merev szervezeti integrálást értem, hanem képviselőtük megteremtését, propagandájuk, utánpótlásuk biztosítását, eredményeik elismerését és széles körű elterjesztését.

Milyen konkrét újításokat igényel az intézményrendszer ilyen elveken nyugvó megváltozása? Mindenekelőtt az irányítási rendszer reformját, amely sokmindent jelent. Jelenti az egyetemi, főiskolai tanácsok felállítását egyes helyeken, illetve — ahol már megvannak — jogkörük kiszélesítését, demokratizmusuk, nyilvánosságuk fokozását. Budapesten az egyetemi, főiskolai KISZ-bizottság létrehozását; ahol erre igény mutatkozik, vissza kell állítani a végrehajtó bizottsági rendszert. Meg kell teremteni a rétegnyelvénység intézményi feltételeit, illetve a meglévőket javítani kell. A közösségszervezés lehetőségeinek tágítását jelenti ez, a formai kötöttségek lazítását, illetve — ha lehet — megszüntetését. Újabb széles demokratikus fórumokat kell teremteni azokon a területeken, ahol erre szükség van. A hallgatói képviselői rendszer megváltoztatásához biztosítani kell a jogszabályi feltételeket, el kell végezni azt a kodifikációs munkát, amely az utóbbi időben elindult a szervezetben.

Egyetemünk küldöttgyűlésének határozatát előzetesen a szerkesztő bizottsághoz eljuttattuk. Ismeri a szerkesztő bizottság a március 20-án Budapesten lezajlott politikai tanácskozás záródokumentumát is. Kérem, hogy ezeket a dokumentumokat vegye figyelembe. Végezetül szeretném megerősíteni a Műszaki Egyetem küldöttgyűlésének javaslatait, melyek szinte pontról pontra megegyeznek az ELTE küldöttgyűlésének javaslataival.

Köszönöm a figyelmet.

CSIRKOVITS ERZSÉBET

Bács-Kiskun megye küldötte,

a Bajai Tanítóképző Főiskola KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Napjainkban sokat vitatott téma az, hogyan készítik fel a felsőoktatási intézmények hallgatóikat az értelmiségi réteg sajátos feladataira, a szakmai vezetésre és irányításra, mennyire felel meg a jelenlegi rendszer a feladatok ellátására, és hogyan felelhetne meg még jobban a társadalmi elvárásoknak.

Induljunk ki abból a tényből, hogy a főiskolákra, egyetemekre bekerült

hallgatók 93—94 százaléka kap diplomát, és közülük kerülnek majd ki a vezetők. Ez a magas arány tulajdonképpen azt mutatja, hogy felvételi rendszerünk olyan jó, hogy biztosan a legmegfelelőbb emberek kerülnek a felsőoktatási intézményekbe.

Nézzük meg ezt konkrétan a tanítóképző főiskolákra vonatkoztatva. A pedagóguspálya, különösen a tanítói, nem tartozik a legnépszerűbbek közé — amelyben nem kis szerepe van az erkölcsi és anyagi elismerés elégtelen voltának —, így nem vonzza a jelentkezők tömegeit. Ez a magyarázata alapvetően annak, hogy alacsonyak a felvételi pontszámok, ezért a jelentkezőket kevésbé tudjuk szelektálni. Így az sem biztos minden esetben, hogy a felvételt nyert hallgatók olyan indulási alappal rendelkeznek, amelyre szervesen épülhet képzésünk. Ez főleg a hallgatónak jelent nehézséget. Felvételi rendszerünk hiányossága még, hogy a felvételikén nem szerepelnek pályakialkalmasságot vizsgáló feladatok. Ennek beépítése a felvételi vizsga anyagába azért lenne fontos, mert a társadalom, a közösség, ahova a pályakezdő bekerül, nemcsak a szakmai műveltséget várja el tőle, hanem azt a képességet is, hogy tudjon bánni az emberekkel.

Hallgatóinknak komoly gondot jelent, hogy a komplex képzési rendszer helyett tantervünkre a tantárgycentrikusság, az egymáshoz nem minden esetben kapcsolódó ismeretek nyújtása jellemző. Vannak olyan tantárgyak, amelyek oktatását feleslegesnek érezzük, és helyettük behatóbban lehetne foglalkozni például vezetéstudományi ismeretekkel. Ahhoz, hogy a követelményeknek megfelelően tudó szakemberek kerüljenek ki az életbe, feltétlenül változtatni kell a jelenlegi oktatási koncepción, amely nem minden esetben teszi lehetővé, hogy naprakész, korszerű ismeretekkel rendelkezzenek a végzős hallgatók. Sok problémát okoz ez számukra akkor, amikor a gyakorlatban kell alkalmazni a tanultakat. Gyakran előfordul, hogy a gyakorlat több évvel előbbre jár, mint tudásunk, melyet elavult jegyzetekből, hozzáférhetetlen szakirodalmakból, kisiskolás módon sajátítottunk el.

Mivel nemcsak bírálni akarunk, hanem javítani is a jelenlegi helyzeten, néhány gyakorlati javaslattal szeretnénk élni, az öntevékeny szakmai és érdeklődési körök skáláját szélesíteni, színvonalát emelni. Szeretnénk, ha minél több, felkészültségünknek megfelelő, önálló téma kutatására kapnánk lehetőséget a sok részterület helyett. Talán éppen ezzel érhetnénk el azt, hogy hallgatótársaink körében még népszerűbb és elismertebb lenne a tudományos tevékenység, a diákköri munka.

Megyénkben a főiskolákon egyre nagyobb szerepük van azoknak a szakmai vállalatoknak, amelyek kapcsolódnak valamilyen magasabb szintű tervhez. Ezt javasoljuk más intézményeknek is olyan formában, mint például Baján a Vízgazdálkodási Intézet társadalmi munkában vállalta a városi szennyvízcsatorna építendő részének tervezését, vagy a Kertészeti Főiskola Kecskemét város szépítésében vállalt feladatokat. Ezek az intézményi sajátosságoknak megfelelő vállalások — jelentős anyagi megtakarítás mellett — segítik a hallgatók gyakorlati felkészültségét is.

A kongresszusi előkészületek során a hallgatók problémaként vetették fel, különösen a tanítóképzőben, hogy a szakmai gyakorlatok ideje kevés. Erre a területre az eddiginél sokkal nagyobb hangsúlyt kell helyezni, mivel itt kerül

nek először közvetlen kapcsolatba a hallgatók azzal a környezettel — legyünk optimisták —, amelyben élni és dolgozni fognak.

A pedagógusképző intézményekben véleményünk szerint nem megfelelő az a szint, ahogy jelenleg a mozgalomra, a legfiatalabbak mozgalmára felkészítik a leendő tanítókat, tanárokat. Az elméleti felkészítés jó, de ezt nem követi a gyakorlat.

Az utóbbi időben az egyes mezőgazdasági és műszaki főiskolák oktatói gyakran vállalnak az oktatás mellett jól jövedelmező különmunkákat. Ismerve a pedagógus fizetéseket, ez mindaddig helyénvaló, amíg nem megy az oktató, nevelő munka rovására. Nagymértékű elterjedését meg kell akadályozni, és ez úgy érzem közös feladata a KISZ-szervezetnek és az állami vezetésnek.

Amikor a KISZ-szervezeteket említem, itt a KISZ-jogosítványok maximális kiaknázására gondolok. Tudjuk azt, hogy ezek szerves beépítése a mozgalmi életbe sok helyen problémát okoz. Nézzünk meg konkrétan egyet, az oktató munkájának véleményezési jogát, amelynek nagy szerepe lenne az oktatás színvonalának emelésében. A téma felvetése nálunk — oktatók és hallgatók körében egyaránt — parázs vitákat okozott. Az oktatók nagy része tiltakozik ellene, a hallgatók igénylik. Ennek a jogosítványnak még nincs kidolgozott rendszere, bár pozitív eredményű próbálkozások történtek. A tanítóképzők közül a sárospatakiak járnak elől.

Kedves elvtársak!

Elvárásainkat, követelményeinket a KISZ-vezetőkkel szemben magas szintre kell emelni. A KISZ-tag hallgatókkal meg kell ismertetni jogaikat, és biztosítani kell a lehetőséget is arra, hogy élhessenek velük, hisz ez feltétele annak, hogy a közösségért felelős szakemberek kerüljenek ki a munkahelyre.

A megye főiskolásai nevében ezekkel a kiegészítésekkel a határozat-tervezetet elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

SZABÓ IMRE,

a Magyar Néphadsereg küldötte,

a Kossuth Lajos Katonai Főiskola KISZ-bizottságának tagja

Tisztelt szekcióülés!

Már az országos KISZ-értekezleten, de legjobb tudomásom szerint a nemrég lezajlott egyetemi küldöttgyűléseken is felmerült az egyetemisták, főiskolások katonai szolgálatának témája. Természetesen nem vagyok hivatott arra, hogy én adjak választ a felmerült kérdésekre, de úgy érzem, hogy érintenem kell ezeket, főként azért, hogy közös tennivalóinkra felhívjam a figyelmet.

Az egyetemi ifjúság — az eddigiekhez hasonlóan — alapvetően kétféle módon teljesíti majd katonai szolgálatát. Egy részük előfelvételiként — ők

tartalékos tiszti állományunk jelentős részét képezik majd. Másik részük az egyetem, főiskola elvégzése után kezdi meg katonai szolgálatát. A hadsereg a legkorszerűbb technikával van felszerelve. A fokozódó technikai követelményeknek eleget tenni csak magas szintű műszaki képzettséggel bíró személyi állomány képes. Éppen ezért társadalmi érdeket fejez ki a honvédelmi törvény akkor, amikor számításba veszi, hogy a hadseregnek magasan képzett szakemberekre van szüksége, és kik képezhetnék ezt a réteget, ha nem ti, akik az egyetemek elvégzése után a szükséges ismeretek birtokába juttok.

Közös feladatainkat abban látom, hogy mozgalmi munkánkkal segítsük elő a fiatalok gondolkodásmódjának, a hadseregről alkotott képének formálását, a szolgálati feladatok ellátására történő tudatos felkészítését. Együtt kell keresnünk azokat az új formákat, módszereket, amelyek lehetővé teszik a fiatalok számára az alegységek életébe való fokozatos beilleszkedést, felkészültségük kamatoztatását, és emellett az egyetemre való felkészülés segítését is.

Azok a fiatalok, akik az egyetem vagy főiskola elvégzése után kezdik meg katonai szolgálatukat, a jövőben mind fontosabb szerepet kapnak a hadsereg életében, hiszen többen közülük alegységparancsnoki, vagy alegység politikai munkási beosztásban fognak tevékenykedni. Ez véleményem szerint jelentős mértékben hozzájárulhat szakmai, politikai vezetői képességük kibontakoztatásához, és nem utolsósorban társadalmi elismertségük növeléséhez. Közös felelősségünk ezeknek a fiataloknak a megfelelő kiválasztása, felkészítése, beilleszkedésük, munkájuk segítése, tapasztalataik hasznosítása.

Kedves barátaim!

Katonai és polgári felsőoktatási intézményeink együttműködésében megítélésem szerint sok lehetőség marad kihasználatlanul. Őszintén szólva mi, katonai főiskolások sokszor érezzük, hogy újra és újra bizonyítanunk kell, hogy egyáltalán partnerei vagyunk egymásnak a tudományos munkában éppúgy, mint a mozgalomban. Éppen ezért javítani kell az egymással szembeni kölcsönös nyitottságot, az információcserét és az együttműködést.

Miben látjuk ennek megvalósítható módjait? Az egyik a tudományos diákköri mozgalom, amelyhez mi, katonák is felzárkóztunk. Bizonyítékai ennek az ez évi konferenciákon elért eredményeink. Nem értettük azonban a tapasztalható érdektelenséget, a szakmai viták hiányát olyan szekciókban, ahol társadalmilag is jelentős problémákat vetettünk fel, mint például a felvételi rendszerrel, a kollégiumi neveléssel, a fiatalok családalapításával kapcsolatos dolgozatainkban. A főiskolák KISZ-szervezetei patronálják nálunk ezt a tevékenységet és még a publikálásra is lehetőségünk van. Hasznosnak tartanánk a jövőben bizonyos szakmai, tudományos kérdésekben veletek való együttműködést.

Kedves elvtársak!

A néphadseregben a már évek óta funkcionáló klubhálózat beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Számos aranykoszorús cím a szívós munkáról tesz tanúbizonyságot. De egyetemi, főiskolai klubjaink és a hadseregben működő ifjúsági klub együttműködéséről még nem sokat hallottunk. Nem is beszélve közös programokról. Pedig lenne igény olyan rendezvényekre, ahol a közös szórakozás és a kulturálódás biztosított. Egyelőre még csodálkozva vesszük tudomásul egyetemistáink a klubprogramjaikon megjelenő egyenruhásokat.

Javaslom, kezdeményezzük először csak néhány helyen az együttes munkát, ne féljünk kísérletezni! Véleményem az, hogy kölcsönösen sok-sok tapasztalatot szerezhethetünk. Az előbbiekhöz hasonló módon élhetnénk az együttes sportolás lehetőségével, amelyek hozzájárulnának barátságok, különböző más irányú kapcsolatok kialakításához is.

Kedves elvtársak!

Általánosan elterjedt nézet, hogy a honvédelmi nevelés elsődleges színtere a Magyar Néphadsereg. Ez igaz, csak hogy látnunk kell, mindez kevés a leendő katonák felkészítéséhez. Szükség van bizonyos alapszintre bevonulás előtt, különösen most, a rövidített sorkatonai szolgálat és a vele párhuzamosan megnövekedett technikai követelmények miatt. A KISZ-szervezetekben alig támogatják ezt a munkát, pedig nem kell beszélnem ennek társadalmi jelentőségéről. Közösen keressük a mozgalom adta lehetőségek útján a kapcsolatot, hogy megteremtjük azt a légkört, amely feltétlenül szükséges a honvédelmi nevelő munkához felsőfokú tanintézetekben. Az MHSZ sportkörü, szakkörü munkája igen jó lehetőséget nyújt a katonai szolgálatra való felkészülés elmélyítésére. Népszerűsítsük az egyetemisták és főiskolások körében a technikai és küzdő sportokat.

Tisztelt szekcióülés!

Legfontosabb feladatunk a tanulás, a hivatásos tisztí pályára való készülés. A KISZ a maga mozgósító erejével a szocialista versenymozgalom fő lendítő ereje. A kiemelkedő eredményt nyújtó hallgatók egész évre szóló kedvezményekben, (rendfokozatban), illetményben stb. részesülnek. Sikerült elérnünk — főleg a közepes rendűek mozgósításával —, hogy a versenymozgalomban való részvétel százszázalékos legyen.

KISZ-tagjaink ideológiai felkészítése és képzése széles körű. Egyrészt a politikai tantárgyak tanulásával, másrészt a KISZ által szervezett politikai képzéssel érjük el azt, hogy frissen avatott tisztjeink szilárd világnézeti alapokkal rendelkezzenek.

Kulturális életünk kiegészítő színtere a főiskolán folyó nevelő munkának. Hatékonyságáról annyit, hogy végzett hallgatóink közül kulturális szervező munkát képes végezni az állomány jelentős része. A KISZ által támogatott öntevékeny, alkotó és művészeti csoportok eredményessége munkájuk egyéni és kollektív hasznosságából ered.

Nem élhetünk és dolgozhatunk egymástól elszigetelve azért sem, mert közületek is voltak vagy lesznek katonák, Látnunk kell és fel kell tárunk közös érdekeinket és aktívan, együttesen megoldani problémáinkat. Legyen ez az elkövetkezendő évben az alapelv munkánkban, a tanulásban és a haza fegyveres védelmében.

Köszönöm a figyelmet.

BALÁZS KATALIN

Budapest küldötte,

a Semmelweis Orvostudományi Egyetem elsőévesekkel foglalkozó felelőse

Tisztelt küldött-társaim!

Szervezeti problémáink közül sokat említett Horváth Áttila felszólalásában, mellyel egyetértünk. A hallgatók elsősorban szakmájuk elsajátítása közben válhatnak materialista világnézetű, cselekvő közéleti emberré. Ezért szakmai, tanulmányi munkánk kiemelt helyen van szervezetünk tevékenységében. Elsődlegesen ezen a szinten kell feltárni az egyéni és közösségi érdekeket, kialakítani a képzésben ehhez szervesen kapcsolódó programokat.

Egységes kommunista ifjúsági szövetséget akarunk, de fontos, hogy az elkövetkezendő időszakban a réteg sajátosságait jobban szem előtt tartó politikát folytassunk. Biztosítuk, hogy az egyetemi KISZ-vezetőségek megfelelő nyilvánossággal végezzék tevékenységüket, így teremtsünk nyilvánosságot politikai képviselői munkánkhoz. A KISZ vezető testületei a nyilvánosság bevonásával hozzák meg döntéseiket.

Javasoljuk, hogy az éves szervezés és értékelés menetét megtartva, szüntessük meg a vállalások rendszerét. Véleményünk az, hogy csak ott szerveződjenek alapszervezetek, ahol ennek megvannak a feltételei.

Az egyetemi KISZ-szervezetek hatékonyabb irányítása érdekében meg kell szüntetni a jelenleg meglévő áttételeket, amelyek sok formális vonást tartalmaznak, és növelik a bürokratizmust. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy a budapesti egyetemi KISZ-irányítás közvetlenül a KISZ budapesti bizottságához tartozzon. Hozzunk létre kerületi jogú universitás bizottságot. Kérjük a KISZ Központi Bizottságát, hozzon létre réteglapot az oktatáspolitikai, ideológiai, közművelődési, kulturális kérdések megvitatásához. A KISZ KB tűzze napirendre a gazdasági ügyrend felülvizsgálatát, mert tarthatatlan, hogy a feladatok megoldásához szükséges pénzeszközök biztosításakor az adott KISZ-vezetőségek állandóan ügyeskedésekre vannak kényszerítve.

Kedves elvtársak!

Az oktatás korszerűsítése, a kollégiumok fejlesztése során törekednünk kell arra, hogy az oktatás egésze kiemelkedő teljesítményekre ösztönözze a hallgatót. Céljaink megvalósításához elengedhetetlen, hogy a kötelező szakmai, ta-

nulmányi munkában színvonalat követeljen az egyetem egésze. Ennek érdekében határozottabb elvárásokat fogalmazzunk meg a tagsággal szemben. Azonban ne csak követeljünk a tagságtól a szakmai, tanulmányi munka területén, hanem szóljunk bele felelősen az oktatás feltételeinek alakításába. Lényeges, hogy a fiatal oktatók és a hallgatók között meglévő érdekazonosságra építve a döntéselőkészítő munkákban közösen és felelősen vegyünk részt.

A marxizmus—leninizmus oktatás szakmai ismeretek megszerzésével azonosuljon. Az oktatás korszerűsítése során törekedni kell arra, hogy hallgatóink az ideológiai tárgyak oktatása keretén belül meggyőző, világos választ kapjanak napjaink problémáira, mert csak így válhatnak felkészült KISZ-vezetők, közéletileg aktív, jó szakemberekké, értelmiségivé. A marxizmus—leninizmus oktatásának korszerűsítésében aktívan szeretnénk részt vállalni. Szakmai ismereteink bővítésében meghatározott szerepet játszik a nyelvtudás. Ezért elengedhetetlennek tartjuk a nyelvoktatás korszerűsítését a közoktatásban, az egyetemen.

Örömmel hallottuk az ösztöndíjak emeléséről szóló hírt, de fontosnak tartjuk, hogy ez a reálérték megmaradjon. Kérjük, hogy a népköztársasági ösztöndíj összegét lehetőleg 2 ezer Ft-ra emeljék. A tanulmányi ösztöndíjak ösztönzőbbé tétele érdekében — tudva azt, hogy a rendelkezésre álló összeg jelenlegi gazdasági helyzetünkben nem emelhető — kérjük a felsőbb KISZ-vezetőket, hogy képviselési munkájuk során javasolják, a minisztérium a felső határt legalább ezer Ft-ban állapítsa meg, mert csak így lehet a differenciálás elvét reálsan érvényesíteni. Természetesen számolunk azzal, hogy így kevesebben kapnak tanulmányi ösztöndíjat, de akik kapnak, azok megérdemeltebben fognak többet kapni. A házas hallgatók anyagi problémáinak megoldása érdekében fokozzuk szociális támogatásukat, biztosítsuk a gyermekes hallgatók számára a gyermekgondozási segélyt.

A kollégiumokról, az oktatás és nevelés feltételeiről szólva elmondjuk, hogy célunk a közösségi keretek között zajló szakmai körök, közművelődési tevékenységek bázisát a kollégiumokban kialakítani. Ennek alapfeltétele, hogy a kollégiumok — mint a nevelés színterei — a kari oktatói, nevelő munka szerves részévé váljanak. A kollégisták szociális helyzetének elbírálásakor vegyék figyelembe, hogy a családtól elszakítva élni már eleve hátrányos helyzetet jelent. A kollégiumi díj legyen arányban a lakhatási feltételekkel. Az országban üzemelő egyetemi és főiskolai kollégiumokat lehetőség szerint kategorizálni kellene, és ennek megfelelően megállapítani a díjakat. A kollégiumi díjat és a szociális támogatást célszerű lenne szétválasztani.

Tisztelt szekcióülés!

Az elmúlt években számtalan olyan munkaforma jött létre egyetemünkön, amely alapvetően az értelmiségi feladatokra való felkészüléshez járult hozzá. Ezek a munkaformák nem kiegészítő tevékenységek, hanem részei a végzés utáni feladatokra való felkészülésnek, amelyek révén a hallgatók többségében komplex, a társadalom jelenségeire nyitott látásmód alakul ki. Az elkövetkező időszakban kiemelten foglalkozunk ezekkel a munkaformákkal, és megpróbáljuk biztosítani az ezekhez szükséges működési feltételeket.

Végül a határozat-tervezetet, a szóbeli kiegészítést jónak tartom, és az itt elhangzottakkal együtt elfogadásra javasolom. Meggyőződésem, hogy ezek következetes végrehajtása lehetőséget ad mozgalmunk megújítására.

Köszönöm a figyelmet.

SÁNDOR PÉTER

Budapest küldötte,

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanársegéde

Tisztelt szekcióülés!

Személy szerint is támogatom az előttem szólók közül Váradi János, Nahalka István, Bodonics Ferenc hozzászólását, és különösen fontosnak tartom Fejti elvtárs tegnap elhangzott — egyetemi, főiskolai témáról szóló — megállapításait, illetve Horváth Attila értékelését.

Hozzászólásom témája a politikai munkához szükséges szervezeti mechanizmus néhány kérdése. Az egyetemi, főiskolai hallgatók közötti politikai elképzeléseket és törekvéseket egyetlen, kizárólagos hivatalos fellépési joggal rendelkező ifjúsági szervezethez kell tudnunk kapcsolni. Ehhez valóban szükséges megújítani az egységes kommunista ifjúsági szövetség rétegmunkáját, mégpedig alapvetően a nagyobb önállóság, az autonómia irányában. Csak így tudjuk elkerülni egyfelől az egyformaságot, és az ebből fakadó hatékonyság hiányát, másfelől az egyetemi, főiskolai KISZ-szervezetek esetleg bekövetkező összezsugorodását — főleg tartalmi szempontból.

Ma ezen a szekcióülésen még beszélhetünk azoknak a többségben levő hallgatóknak a nevében, akik tagjai ugyan a KISZ-nek, de már nagyon komolyan igénylik a KISZ-szervezet megújítását. Akik ma még azért bírálják a KISZ-t, mert nem működik megfelelően, és nem azért, mert létezik. Vannak azonban olyanok is, akik bírálják pusztán létezése miatt is. A mai hallgatói réteg a szocializmust igenli, de a hallgatók körében is megtalálhatók a társadalom politikai tagoltságai, a társadalomnak a felnőtt értelmiség által közvetített különböző világnézeti, erkölcsi értékelései. A szocializmus gyakorlati kérdéseit is különböző módon ftélik meg. Vannak dogmatikus, szektás megközelítések, nihilista, revizionista elképzelések. Megtalálható a népies és az urbanus ellentéte. Erős a nacionalizmus, a nemzeti közömbösség veszélye, néha anarchista, hatalomellenes fellépések is előfordulnak.

Vajon helyes-e az, hogy ezek a különböző nézetek a politikai szervezeten belül — amely bevallottan a kormányzó párt politikájának alakítására is hivatottnak érzi magát — csak információs jelentésekben jelennek meg vagy esetleg a politikáról való beszélgetések során? Helyes-e az, hogy az utóbbi években érdekekről nagyon sokat beszélünk, de politikai értékelésekről elég keveset.

A szervezeti témához még egy általános megjegyzést tennék. Nagyon nagy hiba, hogy engedjük elterjedni azt a jelenséget, hogy a szervezet tagjai egyet-értenek a KISZ fő céljaival, tagjai is akarnak maradni, csak éppen a konkrét

szervezeti rendet és ügyrendet érzik idegennek, feleslegesnek, formálisnak. Nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy a szervezeti rend, amely tulajdonképpen eszköz, a fiatalok politikai munkájának egyfajta akadályozójává váljon. Kell lenni akkora erőnek és felelősségtudatnak a KISZ egészében, hogy változtasson ezen a helyzeten. A szervezeti rendnek a munka akadályozója helyett annak jobb színterévé, szélesebb cselekvési térré kell válnia.

Tisztelt szekcióülés!

Nagyon fontosnak tartom azt a többször elhangzott javaslatot, hogy az egyetemi, főiskolai tanácsot a réteg kontrollálja választhatóságán, a réteg nyilvánosságán és a többször említett réteglapon keresztül. De az is fontos, hogy az egyetemi, főiskolai tanács közvetlenül részt vehessen az összes olyan állami, társadalmi és természetesen KISZ-döntéshozatalban, amely az egyetemi, főiskolai rétegre vonatkozik.

A másik téma, amellyel röviden foglalkozni kívánok, a szervezet intézményen belüli kérdése. Szeretném mindenekelőtt azt megjegyezni, hogy az intézményen belül mikrorétegek is vannak, így nem beszélhetünk egységes egyetemi, illetve főiskolai rétegről. Egyetértek azzal, hogy a szükséges mértékű egyetemi, főiskolai autonómia alapkérdés a belső önkormányzati munkához. Egyetértek azzal, hogy az irányítási rendszerrel kapcsolatban a KISZ-bizottság, végrehajtó bizottság témáról érdemes beszélni. Javasolnám, hogy egyfajta hallgatói koordinációs fórum, a hallgatók különböző csoportjait összefogó mechanizmus jöjjön létre — nem feltétlenül a KISZ-szervezet keretei között — azokban a felsőoktatási intézményekben, ahol erre szükség van.

Végül, az információs rendszerről és a politikai véleményképviselőtről szeretnék egy-két szót elmondani. A határozat-tervezet 11. oldalán található egy mondat, amely más réteggel kapcsolatban így nem szerepel, és amelyet nagyon fontosnak tartok: „A KISZ-szervezet, a KISZ-alapszervezet mindenekelőtt az intézmény belső életével, a hallgatók nagy tömegeit érintő kérdésekkel, a társadalmi—gazdasági problémákkal kapcsolatos politikai megnyilvánulások, állásfoglalások, az ezek megoldása érdekében indított akciók, mozgalmak színtere legyen.”

Szeretném hangsúlyozni, hogy nem elég az információs kapcsolat. Az információk akarati és politikai mozgások nélkül önmagukban nem növelik a politikai demokratizmust, csak némileg tudatos és megalapozott centralizált politikát tesznek lehetővé. Kialakul a súlytalan, kozmetikázott, a felsőbb szervek számára is bizonytalan értékű információk tömege. A felsőbb testületekkel ne csak információs kapcsolat legyen, hanem hatalmi, akaratérvényesítő viszony. A sokat emlegetett demokratikus centralizmus elengedhetetlen része ez, mert különben alul csak befogadói, passzív, egyfajta alattvalói mentalitások szerveződnek úgynevezett alapszervezeti mentalitássá. Egy politikai szervezet számára, amely a kormányzó párt politikáját alakítani és végrehajtani akarja, ez megengedhetetlen.

Kedves elvtársak!

Ezek után kérlek benneteket arra, hogy a határozat-tervezetet vegyétek elő, mert szeretnék néhány konkrét módosítást javasolni. Az első: a 10. oldalon a 2. pont a) pontjában ez áll: „...szükségesnek tartjuk, hogy a hallgatók, a felsőoktatási intézmények szervezetei érdemben részt vehessenek az oktatás korszerűsítésében, hogy intézményes keretek között véleményt mondhassanak...” Ide szeretném javasolni a következő kiegészítést: a felsőoktatás egészéről, az oktatás szervezeti és intézményi kérdéseiről...

Második megjegyzésem: a 11. oldalon, a lap közepén „Az intézmény saját tájékoztató eszközeit fel kell használni...” E mondat után javaslom a következő mondatot beírni: A KISZ intézményei, a bizottságok szervezeten, a legszélesebb nyilvánosság előtt tájékoztassák a hallgatókat a KISZ-bizottság elemzéseiről, vitáiról, döntéseiről, értékeléseiről. Ugyanitt található az a bekezdés, amelyet az előttem szóló már említett, és amely így kezdődik: „Kutatni kell azokat a mozgalmi, szervezeti formákat...” E bekezdés után javaslom kiegészítésként: Ahol a KISZ-szervezet igényli, alakuljanak nagyobb létszámú, döntést hozó KISZ-bizottságok és szűkebb végrehajtó, szervező bizottságok.

Ugyancsak a 11. oldal következő bekezdésének, mely azt tartalmazza, hogy ezeket a másodlagos közösségeket támogatnunk kell, végére javaslom a következőt: Ahol az intézményben igénylik, ott a KISZ politikai felügyelete mellett működjön olyan hallgatói fórum, amely folyamatosan koordinálja és segíti a különféle hallgatói csoportosulásokat.

Továbbá a 12. oldal 3. pontja elé szeretném a 9. oldal középiskolásokról szóló részét értelemszerűen áthozni. Ez a következőképpen szól: „A felsőoktatási intézményekben a KISZ-szervezetek szerveződési és irányítási formáit a hallgatók igényei, a célszerűség és a feltételek szerint kell alakítani. Az intézményi KISZ-szervezetek a megfelelő, hozzáértő, irányító szervek segítségével maguk döntsék el, hogy milyen megoldásokat választanak.” Ez után folytatni szeretném a szöveget: Egyetértünk a sajátos helyzetben levő budapesti egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetek egybehangzó javaslatával, és felkérjük az MSZMP budapesti bizottságát, hogy segítse kialakítani a budapesti egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetek területi szintű, összevont irányítását egy önálló, kerületi szintű KISZ-bizottság, az úgynevezett universitas-bizottság létrehozásával, amelyet értelemszerűen a budapesti egyetemi és főiskolai KISZ küldötteinnek kerületi jogkörű küldöttgyűlése választ meg.

Kedves elvtársak!

Befejezésül azt kérem, hogy a beadott dokumentumokat, az egyetemi küldött-értekezletek határozatait, illetve a március 20-i budapesti egyetemi, főiskolai napok összefoglalóját a szerkesztő bizottság vegye figyelembe.

Köszönöm a figyelmet.

KISS JENŐ

Pest megye küldötte,

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatója

Tisztelt szekcióülés!

Valamennyiünk előtt ismeretes, hogy a KISZ nemcsak a tagok szervezésével, politikai nevelésével, hanem érdekképviselésével is foglalkozik. Az utóbbiról egyre többet beszélünk, értékelve eredményeinket, rágódva gondjainkon. A dolgozó rétegek vonatkozásában azért, mert náluk jelentkezik elsősorban az életkörülményeket alapjaiban meghatározó tényezők, gondok sokasága. A középis-kolásokkal és az egyetemistákkal kapcsolatban pedig azért, mert nincs más szervezet, amely ezt a funkciót ellátná, így a tanulók a KISZ-től várják érdekképviselésüket. Természetesen a hallgatóknál sem feledkezhetünk meg az életkörülményekről, a szociális helyzetről, kiemelve a kollégiumi elhelyezést, az ösztöndíjakat, a szociális szolgáltatásokat, a munkavállalási lehetőségeket.

Sokszor KISZ-vezetőink is szívesebben foglalkoznak ezzel, mint egyéb területtel, hiszen munkájukban ez mérhető elem, amiért tagjaink megbecsülik őket, felnéznek rájuk. Az érdekképviselés ellátásához többek között megfelelő légkör kell, amely biztosítja, hogy mindenki demokratikusan kifejtthesse véleményét, és ezen túl azt is, hogy együtt, egymással karöltve jussunk el a feladatok cél-szerű megoldásához. Talán az ifjúsági parlamentek hangulata, hangneme is tükrözi, hogy ez a légkör nem mindenben, és nem mindenkor megnyugtató.

A gyakori vezetőváltás törést okozhat a kialakított légkör fejlesztésében, hiszen sokszor csak a hároméves ciklus végén alakul ki a közös gondolkodás.

Egyetemi vezetőinktől joggal elvárhatjuk, hogy ismerjék jogainkat, kötelességeinket és fellépésükben is megfeleljenek a partner követelményeinek.

Az érdekképviselőhöz adottak a jogszabályok, de egyikük-másikuk végrehajtásában még vannak gondok. Megfelelő érdekeltségi rendszer kell, amelyben mindkét félnek szüksége van a kapcsolatra. Az esetek többségében az oktatónak nem érdeke, hogy visszajelzést kapjon oktató-nevelő tevékenységéről, hiszen a pozitív oktató-nevelő munkát legtöbbször nem értékeli, a negatív esetleg elmarasztalják, a fizetésben azonban mindez nem tükröződik számottevően. A hallgatói érdekeltség is minimális a felsőoktatásban. Az érdekképviselőt szerzőtél tételét gátolja azoknak az anyagoknak a késedelmes eljuttatása is, amelyekről véleményt mondhatunk. Sokszor csak az adott tanácskozáson látjuk ezeket, s azonnal felelősségteljes véleményt kell mondanunk tagságunk nevében. Bármennyire is felkészült az a képviselő, ez szinte lehetetlen.

Egyetemünkön az egyetemi tanácsnál nem, kari szinten néha, alsóbb szinteken többször találkozhatunk az alábbi jelenségekkel. Esetenként probléma a KISZ-vezetők egy részének felkészületlensége. Megfelelő munkát csak több kilónyi jogszabály ismeretében végezhetünk. Ez a követelmény az e téren dolgozó hallgatóinkkal szemben irreálisnak tűnt. A helyzet javítására egyetemünkön 50 oldalas tájékoztatóban foglaltuk össze jogainkat és kötelességeinket, ezt hatásköri listánkkal együtt alapközösségeink vezetői, aktivistái megkapták. Kari és egyetemi képviselőinknek KISZ-bizottságunk — több anyagot felhasználva —

bővebb felkészülési lehetőséget biztosít. Így értékelésünk szerint nálunk egyre többen vesznek részt aktívan, hozzáértően ebben a tevékenységben. Javaslom, hogy ezt a módszert tegyük általánossá, tehát a jogok és köteleességek rövid tájékoztatóban történő összefoglalását minden felsőoktatási intézményben készítsék el, és juttassák el az alsóbb szintű érdekképviselőkhöz.

A megfelelő érdekképviselésekhez információkra is szükségünk van. Bár vannak elképzeléseink az információs rendszer területén, ezeket nem tudtuk még teljesen valóra váltani, így előfordulhat, hogy nem ismerjük egy-egy adott réteg, évfolyam, szakirány egységes véleményét. Igyekeztünk azonban érdekképviselőtünket minél szélesebb körben ellátni, segítségül hívni az információs rendszer fejlesztését, a napi tájékozódást és tájékoztatást.

Egyetemi bizottságunk jó eredményt ért el a különböző szintű vélemények összehangolásában, egységesítésében. Megbeszéléseken, találkozásokon egységes véleményt alakítottunk ki, melyet képviselőink a különböző fórumokon ifjúságunk nevében kifejtene. Az évfolyamok, a szakirányok az őket érintő kérdésekben saját képviselővel bírnak, melyek megfelelő segítséggel látják el feladatukat. A felkészítésre, beszámoltatásra nagyon ügyelünk.

Az érdekképviselő tervszerűbbé tétele érdekében szükség van az állami vezetőkkel való együttműködésre. Hiszen ha a különböző tanácsok és bizottságok munkaterveinek kidolgozásában képviselőink részt vesznek — ha van ilyen munkaterv, és azt be is tartják —, akkor a hallgatóságot érintő kérdésekhez felkészülten szólhatunk hozzá. Példaként említem: ha a kari vagy egyetemi tanács november hónapra tervezi a kollégiumi munka értékelését, a képviselők előre felkészülhetnek, van idejük megismerni az alapközösségek véleményét. Ha nincs ilyen terv, vagy nem tudjuk megfelelő időben előre, hogy miről lesz szó, képtelenség a szélesebb rétegek véleményét összegyűjteni, érdekeit képviselni. Marad az egyéni tapasztalat s az egyéni érdekek alapján történő hozzászólás, melyeket KISZ-en belül sem tudunk egyeztetni. Tanszéki képviselői rendszerünk egyre jobban működik, s ennek köszönhető, hogy az apróbb konfliktusok a tanszékek és évfolyamok között még e szinten megoldódnak, és nem foglalják le a kari, illetve egyetemi KISZ-vezetők idejét.

Kedves elvtársak!

A szervezeti életben felépült formákat akcióképesebb formákkal kell felváltani. Célunk a továbbiakban is az érdekvédelmi struktúrába jól beilleszkedő, az érdekképviselői munkát ellátó, rugalmasabb szervezeti formák létrehozása, amelyek a tanulmányi munka fejlesztésében is fontos szerepet játszanak. Az érdekképviselői rendszert évfolyamok szerint kell felépíteni, kibővítve azok hatáskörét; évfolyamon belül pedig nem szabad merev keretek közé szorítani, hanem a baráti kapcsolat, érdeklődés, tevékenységi kör alapján kialakuló közösségeket, KISZ-alapszervezeteket kell támogatni. Mi az egy csoport — egy alapszervezet módszerről a szakirány szerinti alapszervezetekre térünk át, amely szerintem jobb. Nem tökéletes ez a módszer sem, bizonyos kötöttségeket még fel kell oldani, hogy alapközösségeink megfeleljenek a fiatalok igényeinek és eleget tegyenek az elvárásoknak.

A szekcióülésnek további jó munkát kívánok,

DR. LEHÓCZKY PÁL

Csongrád megye küldötte,

a Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának titkára

Kedves elvtársnők!

Kedves elvtársak!

Az elmúlt évben társadalmunk közvéleménye fokozottan figyelt az ifjúságra, a fiatalok helyzetére, véleményünkre, gondjainkra, problémáinkra. Volt is mire odafigyelni. A felvetett kérdések többsége valós problémákat fogalmazott meg, sok esetben olyanokat, amelyeket az érdekképviselő különböző fórumain korábban is megfogalmaztunk, intézkedéseket, megoldást, vagy legalább megnyugtató választ, magyarázatot várva rájuk. A kérdések többsége nem volt teljesen új, mégis találkozhattunk olyan reakciókkal, hogy miért nem mondtuk ezt már korábban is, miért csak most jeleztük. Sok olyan kérdés, amit korábban nem tettek — tegyük hozzá, hogy sok esetben mi sem tettünk — alapos mérlegelés tárgyává, apróságnak, szűk csoport problémájának minősítve, most centrális problémává vált. Vajon miért alakult így? A válasz nem is olyan egyszerű, mint amilyennek az első pillantásra tűnik.

Felszólalásomban a felsőoktatási intézmények belső demokratizmusát jellemző kérdésekkel szeretnék foglalkozni.

Szükséges-e, lehet-e egy felsőoktatási intézményben demokratikus légkört teremteni? A válasz egyértelmű: lehet, és kell is. De arra a kérdésre, hogy milyen területeken, milyen formákban valósuljon meg ez a demokratizmus, igen sokféle válasz adható, amit a gyakorlat is tükröz. Főként a hallgatók bevonása, véleményének figyelembevételére mutat igen eltérő képet. Vajon miért van ez? Mindenekelőtt nagy szerepe van a hallgatói státusz eltérő, esetenként helytelen értelmezésének. Az egyik ilyen értelmezés szerint a tanuló azért van, hogy tanuljon, a közéleti szereplést is tanulja meg. Igen, de ne csak könyvekből, brosrákból, a demokratizmus deklarált alapelveinek szemináriumi megbeszéléséből, hanem az intézményi feladatok megoldásában való gyakorlati, személyes részvétel biztosításával.

Természetesen erre a feladatra a KISZ-nek készülnie kell. Tudnia kell, hogy a KISZ-munkában milyen szerepe, jelentősége van az érdekképviselői tevékenységnek, ismernie kell a valós helyzetet, az érdekeket, a döntési mechanizmust, saját lehetőségeit, jogait. Mindehhez alapos tájékozódás — az ütközéseket és az előrevivő kompromisszumokat is vállalni tudó — rugalmas politizálás szükséges. Az ifjúsági szövetség működését úgy kell alakítani, hogy az ne csak a rendezvények gördülékény lebonyolítását biztosítsa, hanem jól szolgálja a különböző szintű vélemények cseréjét, egy adott kérdésben a helyes álláspont demokratikus kialakítását.

Jelenleg a demokratizmus képviselői formája létezik. A képviselő, a képviselőben részt vevők általában tisztában vannak a szervezet jogaival, saját kötelességeikkel. Azonban a tagság véleményét, gondjait nem minden esetben is-

merik, esetenként csak saját, egyéni véleményüket képviselik. Ami persze lehet helyes, akár pontosabb vagy árnyaltabb is, mint a többségé.

Így a döntések is lehetnek helyesek — az esetek többségében azok is —, megfelelhetnek az elvárásoknak, a közösség érdekeinek. A veszélyes ebben az, hogy így a képviselő nem rendelkezik tömegbázissal, nem érzi maga mögött a közösség erejét, elszakad azoktól, akiknek érdekében fellép. Előfordulhat, hogy a közös érdekek nem tudatosodtak a közvéleményben, s az érdeket beláttató tevékenységek elhanyagolása esetén e szakadék áthidalhatatlanná válhat. Így a hatalomból csak kevesek részesednek, ugyanakkor megnő a tévedések lehetőségé is. Ebben az esetben a képviselő hatékonyságát már óhatatlanul a személyes tényezők határozzák meg, aminek következményei kiszámíthatatlanok.

Ekkora veszélyt a szervezet nem vállalhat. Ahhoz, hogy ez ne történhessen meg, a KISZ-nek céltudatosan, előrelátóan úgy kell szervezni munkáját, alakítani működési elveit, kiépíteni struktúráját, hogy e politikai feladatának minél hatékonyabban meg tudjon felelni, hogy a felkészülésre, a közösségi vélemények kialakítására idő legyen. Ugyanakkor mindezt a partnerektől is meg kell kívánni. A KISZ-nek tudnia kell, hogy kik lehetnek szövetségesei egy adott témában, s összehangolt, egyeztetett vélemények kialakítására kell törekednie a pártszervezettel, a szakszervezettel és az állami vezetéssel.

Érthetetlen módon nem egy helyen a frontvonalat az oktatók és a hallgatók között vélik egyesek megtalálni, szerintük e két réteg érdekei — helyzetükből adódóan — csak ellentétesek lehetnek. Pedig sokszor a hallgatók között felgadoásban, irányultságban nagyobb a távolság, mint az oktatók és a hallgatók körében. Nem szabad vállalnia a KISZ-nek ezt a vulgarizálást. Nekünk a társadalmi érdek alapján kell meghúznunk a választóvonalat, és ez független attól, hogy valaki oktató, hallgató, idős vagy fiatal. Ugyanakkor érthetetlen a hallgatók gyakran előforduló merev elzárkózása az oktatás, az oktatók véleményezésétől.

Sokszor találkozunk azzal a véleménnyel — melyre már fentebb utaltam —, hogy a hallgatók tanuljanak, először teljesítsék kötelességüket, aztán élhetnek majd jogaikkal. Én azt hiszem, hogy a becsületes többség ezt meg is teszi. S szavunkat éppen azért emeljük fel, mert a kötelességek teljesítéséhez akarunk jobb feltételeket teremteni, mert úgy gondoljuk, hogy bizonyos változások segíthetik a szakmai, politikai követelményeknek való jobb megfelelést. Miért kellemetlen, kényelmetlen, ha a hallgatók nem minden energiájukat a könyvek lapozgatására, a kötelező ismeretek elsajátításra fordítják, hanem azzal is foglalkoznak, abba is beleszólnak, hogyan sajátítsák el az ismereteket. Érthetetlen, hogy épp azokban a kérdésekben nem adnak beleszólási lehetőséget a KISZ számára, amelyek legközvetlenebbül befolyásolják a tagság életét.

A kongresszusi felkészülés időszaka megmutatta, hogy KISZ-tagságunk aktivitása felkelthető. Véleményükre, javaslataikra országos kérdésekben is lehet támaszkodni. A felkészülés során a nyilvánosság biztosítása, a vélemények korrekt összegyűjtése, a visszajelzés megszervezése, a vezető és a tagok közvetlen kapcsolata, a politikai előkészítő munka munkánk fellendülését eredményezte. A határozat az e periódusban elhangzottakat megfelelően tükrözi, ezért elfogadásra javaslom. Javaslom ugyanakkor azt is, hogy a következő kongresszus előtt ne levelet bocsássunk vitára, hanem irányelveket. Érzésem szerint így

még tartalmasabb eszmecsere folyna a KISZ-tagok körében, javaslataik könyvebben, közvetlenebbül használhatók lennének.

Köszönöm a figyelmet.

KNOPP ANDRÁS,

az MSZMP KB Tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője

Kedves elvtársak!

A kommunista ifjúsági szövetség eddig is kiemelkedő szerepet töltött be a párt felsőoktatáspolitikai céljainak megvalósításában, a fiatal értelmiség nevelésében. Hogy az értelmiség-utánpótlás nevelésének az utóbbi időben miért van nagyobb súlya, azt statisztikailag is meg lehet közelíteni. Sokszor beszélünk arról, hogy milyen jelentős mértékben nőtt társadalmunkban, és nő továbbra is a diplomások, az értelmiségiek száma, szerepe. Hadd tegyem hozzá, még sokkal rohamosabban nő a fiatalabb korosztályok esetében. Az 1980-as népszámlálás adatai szerint az ország 25 éven felüli népességének 7 százaléka rendelkezett felsőfokú végzettséggel, szemben az 1941-es 4,2 százalékkal. Az érdekes az, hogy a 24—29 éves korosztályban a diplomások aránya már a 10 százalékot is meghaladja. A férfiak 9,1, a nők 10,7 százaléka rendelkezik diplomával. Várhatóan ezek az arányok még tovább nőnek változatlan felsőoktatási beiskolázási keretszámok mellett, hisz ez a 24—29 éves korosztály a legnépesebb, úgynevezett Ratkó-korosztályokon belüli arányokat tükrözi. Ezek az arányok 5—10 év múlva a korosztályok létszámának kisebb méretei miatt 40—45 százalékkal magasabbak lesznek. Mindez önmagában is indokolja, hogy miért került a politikai bizottság felsőoktatási határozatának középpontjába az értelmiség képzése. Itt, a szekció eddigi vitájában is sokan szóltak már erről a kérdésről.

Amikor értelmiségképzésről beszélünk, ügyelnünk kell arra, hogy jól értelmezzük e funkciónak valós társadalmi tartalmát, jelentését. Az értelmiségképzést egy egyoldalúan és szűk értelemben vett szakemberképzéssel szemben hangsúlyozzuk mint feladatot, de világosan kell látnunk azt is, hogy a szocialista társadalom értelmiségének képzéséről van szó. Vagyis olyan értelmiségi funkcióra való felkészítésről, amelyet a szocialista társadalom értelmiségének kell ellátnia, társadalmunk más rétegeivel a legszorosabban együtt élve és tevékenykedve. A szocialista társadalomban az értelmiség szerepének sajátosságát éppen az adja, hogy érdekei nem különülnek el más dolgozó osztályok érdekeitől. A társadalmi különbségek fokozatos leépülésének, a társadalom homogenizálódási folyamatainak következtében az értelmiség — szakmai tevékenységének növekvő társadalmi jelentősége mellett — mind nagyobb szerepet játszik a kultúra közvetítésében, beleértve a termelési kultúrát is, az életmód alakításában, a követendő életminták meghonosításában, elterjesztésében.

Tehát az értelmiségi funkciókra való felkészítést nem más rétegek utánpótlásának képzésével, hanem egy szűken értelmezett, egyoldalú szakemberképzéssel szembeállítva helyes értelmezni. E tág értelmezésnek megfelelően a

hazához, szocialista társadalmunkhoz, népünkhöz való hűséget és elkötelezettséget is alapvető értelmiségi funkciónak érzem. Mire gondolok? Engedjenek meg egy példát, amit egy héttel ezelőtt hallottam egy értelmiségi tanácskozáson. Hutás Imre egészségügyi miniszterhelyettes elvtárs idézett egy idén végző orvos leveléből, amelyet az egészségügyi miniszterhez írt. Azt teszi szóvá a levél szerzője, hogy ő a pályázati fordulók során — bár sebésznek készül, ezt érzi hivatásának — nem kapott Budapesten sebészi állást. Ezért ő, akinek ősei ezer ével ezelőtt telepedtek le itt, a Kárpát-medencében, a Duna-Tisza táján, és ezer éven keresztül megállták a helyüket ezen a vidéken, arra kéri az egészségügyi minisztert, hogy számára jelöljön ki a világon bármely olyan országot, ahol sebészi hivatását gyakorolhatja.

Elvtársak!

A pályázati rendszert, és az elhelyezkedési nehézségeket illető minden kritika jogosságát elismerve hadd hívjam fel a figyelmet arra, hogy a nép szolgálata az értelmiségi hivatás területén azt is jelenti, hogy ott vállaljunk esetenként állást, ahol társadalmilag a legszükségesebb.

Mit jelent az értelmiségi funkcióra való felkészítés, mint feladat a felsőoktatáson belül? Mély és hosszabb távon realizálódó módosításokat feltételez ez a képzési célokban, a választott hivatásra való felkészítésben; a tantervek korszerűsítésében; a képzés színvonalának emelését és az intézményi demokrácia fejlesztését egyaránt. Ahhoz, hogy ezeket a feladatokat komolyan végig lehessen gondolni, nem elégségesek a jó központi határozatok és a minisztériumok intézkedési tervei sem. Intézményi szinten kell meghatározni az ezzel kapcsolatos konkrét teendőket. A politikai bizottság határozata és a minisztériumi intézkedési tervek után azt hiszem a legfontosabb feladat, hogy jó intézményi szintű intézkedési tervek készüljenek ezek végrehajtása érdekében. Ehhez a hallgatóság és a kommunista ifjúsági szövetség aktív részvételére is szükség van.

Az a tervünk, hogy a politikai bizottság határozatának végrehajtásával kapcsolatos intézkedési tervek az őszi ifjúsági parlamentek elé kerüljenek, és e parlamentek nyilvánítsanak véleményt ezekről. Ugyancsak az őszi ifjúsági parlamentek elé kívánjuk tární a most bejelentett ösztöndíjmelés irányelveit, hogy az elosztás végső elveit a hallgatóság és a KISZ-szervezetek véleménye alapján, az intézményi sajátosságok figyelembevételével lehessen kialakítani. A parlamentek e funkciója fontos feltétele az intézményi demokráciának is, amiről az eddigi vitában is sok szó esett. Valaki itt azt mondta, hogy az intézményi demokrácia fejlesztése nélkül elképzelhetetlen az oktatás korszerűsítése. Határozottan egyetértünk ezzel, és kiegészítem, hogy az intézményi demokrácia a felsőoktatás értelmiségképző funkciója kibontakozásának is alapvető feltétele.

Demokratikus magatartásra nevelni — ez a felsőoktatás értelmiségképző funkciója teljesítésének, a politikai kultúrára való nevelésnek alapvető feltétele. Hadd tegyem hozzá, hogy az MSZMP Központi Bizottsága szembe kíván nézni azokkal az új feladatokkal is, amelyek az értelmiségpolitika terén a jelen helyzetben jelentkeznek.

Hosszú ideig az értelmiségpolitikát a párt szövetségi politikája részének tekintette csupán, ezzel kissé leszűkítve azt. De a szűkebb értelmezés esetén is

egy dolgot meg kell jegyezni. A párt szövetségi politikáját is időről-időre meg kell újítani, szembe kell nézni az új feladatokkal, azzal, hogy a társadalmi cselekvés színterére új és új generációk lépnek új történelmi tapasztalatokkal, a korábbi nemzedékekre jellemző történelmi tapasztalatok és élmények hiányával. Így nem lehet abba a kényelmes pozícióba helyezkedni, hogy az a szövetség, amit a párt az ellenforradalmat követően az akkori értelmiségi generációkkal megkötött, automatikusan minden ezt követő generációra is érvényes lesz.

A párt legutóbbi kongresszusán a mai fiatal generációt valaki béke nemzedéknek nevezte. Ebből a mai fiatal generációból szerencsére hiányzik bizonyos veszélyérzet, az a veszélyérzet, amely az ellenforradalmat és az azt megelőző időszakot átélte nemzedékben — nem is olyan idős emberekről van szó — esetleg már megvan. Ez és sok egyéb probléma — az értelmiség megváltozott helyzete, funkciói, az emberi tényező megnövekedett szerepe — fontos, napi-rendre kívánkozó kérdéssé teszik a párt értelmiségpolitikájának ügyét. Első lépésként a fiatal értelmiség helyzetének kérdése kerül felső politikai testületek elé. Természetesen a dokumentumok előkészítésében, elemzésében számítunk a kommunista ifjúsági szövetség aktív részvételére. Azonban a KISZ-nek sajátos feladatai is vannak ezen a területen. Világosan kell látnunk, hogy a mi társadalmunkban egyetlen szervezet sincs abban a helyzetben, hogy monopóliuma lenne az új problémák, az új kérdések felismerésében. Életerejét a KISZ sem azzal tudja elsősorban bizonyítani, hogy minden új problémát a KISZ keretein belül ismernek fel a fiatalok, hanem azzal, ahogyan integrálni tud minden új kérdésfelvetést, minden új probléma felismerését. A szövetségi politikának ez az értelmezése adhat a KISZ szervezeti megújulásának is megfelelő alapot.

Kedves elvtársak!

A mai szekcióülés több hozzászólása, az év elején lezajlott küldöttértekezletek és más rendezvények tapasztalatai is azt mutatják, hogy nyíltabban, rugalmasabban, ugyanakkor nyugodtabban és esetenként bátrabban kell reagálnunk az olyan jelenségekre, amelyek a KISZ bizonyos szervezeti kereteinek bírálatát vetik fel. Úgy érzem, ez nemcsak a KISZ-szervezetekre érvényes, hanem az egyetemi, főiskolai pártszervezetekre, sőt sok esetben az egyetemek állami vezetésére is. A tanulságokat nemcsak a KISZ-nek kell levonni. Ami a X. kongresszuson és a szekciók vitáiban is megnyilvánult, nemcsak kritikus önvizsgálat, hanem ezeknek az új feladatoknak, az új szervezeti formáknak a felelősségteljes keresését is tükrözi. Ehhez kívánok sok sikert a további munkához.

Köszönöm a figyelmet.

BAJUSZ FERENC

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Gyakran emlegetett téma, különösen pedagógusok esetében a vidéki vagy pesti állás. A hallgatók nem akarnak vidékre menni dolgozni, ragaszkodnak a viszonylag kényelmes, kialakított életformájukhoz, a nagyvárosok által nyújtott, megszokott előnyökhöz, mivel nincs elég hivatástudatuk. Mindezt egyesek a felsőoktatási intézmények nem kielégítő munkájának rovására írják. Azt hiszem, bár a problémának van ilyen oldala is, alapvetően sokkal materiálisabb dolgokat is fel lehet sorolni. Gondoljuk el, mit adhat egy végzős tanárnak egy kisváros vagy nagyközség? Jó esetben 2800 forint kezdő fizetést, illetményföldet, kedvezményes étkeztetést, viszont lakásmegoldást, ha csak ideigleneset is, meglehetősen ritkán. Pedig 600—1000 forintos albérlet mellett a kezdő fizetés maradékából önállóan élni, a környezet által elvárt módon öltözködni, művelődni, családot alapítani, otthont teremteni erőn felüli. Mindezek után, úgy vélem, a pályakezdők területileg arányosabb elhelyezkedését nem adminisztratív úton, hanem valóban ösztönző juttatásokkal kell segíteni.

Külön kell szólni a lányok problémájáról. A 24—26 éves fiatal nők párválasztási lehetőségei lényegesen korlátozottabbak a kisebb településeken, tehát nem szívesen mennek vidékre. Sok helyen a férfi pályakezdőt indokolatlanul előnyben részesítik, mivel egy férfi nem megy el gyesre, s a beteg gyerekekkel is többnyire az anya marad otthon. Mindez azért okoz különösebb problémát, mert a tudományegyetemen, a pedagógus szakokon lényegesen több lány véggez, mint fiú.

A pályakezdő pedagógusoknak nyújtott juttatásokban is tükröződik e réteg jelentőségének, munkájának nem megfelelő elismerése, illetve hátrányos helyzete, más értelmiségi réteghez viszonyítva is. Akik a szó szoros értelmében a jövőt nevelik, a társadalomtól nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülést érdemelnének.

Jelentős probléma az is, hogy a kiírt munkakörök egy részét nem szívesen töltik be a végzősök, s ezen nincs mit csodálkozni. Aki 5 évi kemény munkával tanári szakon képzési irányelveinknek megfelelően arra készült, hogy középiskolai szinten fog tanítani, nem szívesen megy el általános iskolába vagy kollégiumi nevelőtanárnak. Gyakran elhangzik az a válasz, hogy kollégiumi nevelőkre is szükség van. Ez igaz, de ehhez nem szükséges öt évig tudományegyetemi szinten tanulni. Vannak, akik kényszerből, megalkuvásból vállalják a képzésük-nél alacsonyabb munkakört. De érthető módon az egyén számára ekkor is fájó marad az „ezért tanultam öt évig” kérdés, a társadalom számára pedig mindenképpen rendkívüli pazarlás. Azt lenne jó elérni, hogy — ha már egyszer vállalniuk kell ezt a kényszerpályát — legyen meg a továbblépés perspektívája, az a remény, hogy belátható időn belül valóban a képzésüknek megfelelő tanári munkát kapnak ezek a pedagógusok. Addig is míg ez megvalósul, legalább az

egyik szakukban biztosítani kell számukra a tanítás lehetőségét. E nélkül, hosszabb kihagyás után, már nem várható el színvonalas szakmai, pedagógiai munka.

Aránytalanságok tapasztalhatók a végzősök és a kiírt pályázatok szakmai összetétele között. Így az összességében jónak tűnő kép mögött komoly torzulások vannak. Van olyan szakpárosítás, amelyből egyetlenegy pályázatot sem hirdettek meg. Ennek ellenére a felvételi keretszámok nem vagy csak alig változnak, korántsem követve az igények változását. Gyakori válasz, hogy nem lehet tudni előre, milyen lesz a társadalom szakemberszükséglete 5—10 év múlva. Ha azonban egyes szakokon évek óta nyilvánvalóan túlképzés van, a végzősök nem tudnak megfelelően elhelyezkedni, miért nem vonják le a Művelődési Minisztérium illetékesei a megfelelő konzekvenciát, és csökkentik a felvételi keretszámot? Ezzel kapcsolatban a hallgatók nagy részében megfogalmazódik a következő kérdés: mennyire érdeke az intézménynek, az ágazatnak a társadalmi igényekhez való alkalmazkodás akkor, ha az bizonyos képzési formák, keretszámok csökkentését kívánná meg, de az ágazat és az intézmény rendelkezésére álló anyagi erők és fejlődési lehetőségek meglehetősen szoros korrelációban vannak a hallgatói létszámmal?

Az utóbbi időben a Művelődési Minisztérium erőteljes fellépésének hatására némileg javult az álláshelyzet. A rövid távú megoldások keresése mellett azonban mindenképpen szükség van az oktatásszervezésnek a hallgatói létszám mind globális, mind szakágak szerinti tudományosan megalapozott, komplex módszereket igénybevevő tervezésére.

Szeretném aláhúzni a határozat-tervezet két mondatát, amely határozottan fellép az elhelyezkedés demokratizmusáért, valamint az egyetemi, főiskolai évek alatt nyújtott teljesítmény alapján történő differenciálásért. Úgy hiszem, hogy a módosított pályázati rendszer amellett, hogy bizonyos adminisztratív kötöttségeket feloldott, az előbb említett két szempont szerint visszalépést eredményezett. Eddig az egyetem az egy helyre jelentkezők között készített egy rangsort, és a jellemzéssel együtt adta át a munkáltatónak, aki a rangsortól eltérhetett, de az eltérést indokolnia kellett. Most a munkáltatónak az egyetem javaslatával kapcsolatban gyakorlatilag semmi kötelezettsége nincs, saját szempontjai alapján dönthet, s az egyetemen nyújtott teljesítményt többnyire nem is tudja figyelembe venni, hogy az valóban ösztönző legyen. Másrészt az egyetemi megítélés elszakítása az alkalmazás szempontjától — amellett, hogy nem ösztönöz a jobb tanulásra — nagyobb teret ad a protekciónak.

Olyan pályázati rendszerre vagy inkább elhelyezkedési mechanizmusra van szükség, amely biztosítja az egyetemen végzett munka reális figyelembevételét, ugyanakkor demokratikus és humánus. Az elhelyezkedés problémái, torzulásai jelentős anyagi és erkölcsi kárt okoznak az egész társadalomnak, károsan hatnak vissza az egyetemi munkára, és erkölcsi törést okoznak a végzősökben, olyan légkört teremtenek, amely segíti az apolitikus kiábrándultság vagy egyfajta világfájdalmas ellenzékieskedés terjedését.

Mindezek olyan kérdések, amelyekkel a KISZ-szervezeteknek továbbra is foglalkozniuk kell, egyrészt javaslatokat tenni, minden lehető módon sürgetni

a megoldást, másrészt fel kell lépni a hallgatók körében az elhelyezkedés problémái miatt is terjedő negatív jelenségekkel szemben.

Köszönöm a figyelmet.

SZILÁGYI JÓZSEF

Veszprém megye küldötte,

a Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatója

Tisztelt kongresszus!

Tisztelt szekcióülés!

A IX. kongresszus óta eltelt időben egyértelműen megállapítást nyert, hogy KISZ-szervezetünk egészében véve társadalmi viszonyainkkal összhangban továbbfejlődött. Azonban ez a fejlődés sem a végzett munka minőségét, sem a mennyiségét tekintve nem volt mindenütt azonos mértékű. Egyes területek jobban, mások kevésbé fejlődtek. Ez az egyes KISZ-szervezetekre külön is igaz: az erősebb KISZ-szervezetek még erősebbé váltak, a gyengébbek nem fejlődtek. Ennek az aránytalanságnak a csökkentése a következő időszak feladata kell hogy legyen. Különösen szembeötlő az aránytalanság az egyes KISZ-tagokra lebontva. A KISZ céljainak — és ezzel egyben a társadalom céljainak — a megvalósításáért küzdő, az adott KISZ-szervezet eredményeinek sokszor a zömét képviselő aktivisták, és az utóbbi időben sajnos növekvő számú, a közösségi munkától elszigetelődő, pesszimista, a KISZ társadalmunkban betöltött egyre jelentősebb szerepét alábecsülő tagok által végzett munkánk között igen nagy különbségeket fedezhetünk fel. Ez sokszor azt eredményezi, hogy a becsületesen dolgozók látva, hogy őket a passzívabb csoportoktól számottevően semmi sem különbözteti meg, maguk is a kontraszelekció további áldozatai lesznek.

Tévedés ne essék, nem joggalán előnyöket kívánunk, amikor a közéletiség fokozottabb figyelembevételének adunk hangot, hanem méltányosságot. A gyakorlatban már többször bebizonyosodott, hogy óriási tartalékaink vannak az értelmiség szellemi energiájában. Tehát olyan programot kell kialakítanunk, az ifjúság szélesebb körű véleményére támaszkodva, ami jobban megfelel a diákok életkori sajátosságainak és érdeklődésüknek. El kell érniünk, hogy társadalmunkban, a jelenlegi feltételek mellett is minden fiatal megtalálja számításait az élet legkülönbözőbb területein. Meggyőződésem, hogy aki szocialista viszonyaink közepette úgy véli, hogy nem tudja saját képességeit kibontakoztatni, az ezt más körülmények között sem tudná megtenni, és ennek az embernek legelőször is saját magában kell keresnie az okokat.

Visszatérve programunk kialakításához, az általam elmondottakból fakadóan megkülönböztetett jelentőségű, hogy KISZ-vezetőinket körültekintőbben, felelősségteljesebben, a vezetői hármás követelmény figyelembevételével javasoljuk megválasztásra, és később, a további munkájukban is érdemi, hathatós segítséget kapjanak. Ezzel el lehetne érni azt, hogy egyrészt nagyobb követel-

ményeket tudjunk támasztani közvetlenül KISZ-vezetőkkel, közvetve az egész KISZ-tagsággal szemben. Ez biztosíték lenne arra is, hogy a megválasztott KISZ-vezetés megfelelő képviselője legyen az alapszervezeteknek, illetve megfelelő partnere a külső és ezen belül a legjelentősebb érdekvédelmi kapcsolatoknak.

Érdeklődve hallgattam a felsőoktatási intézmények küldötteinek javaslatát. Őszintén kívánom, és azt hiszem, ezt a vidéki egyetemek és főiskolák képviselői nevében is elmondhatom, hogy ez a bizottság — amennyiben ez a határozati javaslat értelmében megszavazásra kerül — hatékonyan segítse a munkásokat, és elősegítse a KISZ egyetemi, főiskolai munkájának további javulását. Azonban azt is szeretném, ha ennek a bizottságnak a működése nem szűkülne le a budapesti egyetemekre és főiskolákra, nem szakadna el a vidéki felsőoktatási intézményektől, hanem valamilyen formában a következő időszakban mi is tájékoztatást és folyamatos információt kapnánk munkáinkról, és esetleg mi is valamilyen formában a rendelkezésekre tudnánk bocsátani tapasztalatainkat.

Ezért nem tartanám rossz ötletnek, ha a bizottság megalakulásával egy időben egy információs csatornát is létrehoznátok. Konkrétan egy olyan lapra gondolok, amelyben minden egyetemi és főiskolai KISZ-szervezet el tudná mondani az esetleges problémáit, javaslatait, tanácsait, ami jó alapot, fórumot szolgáltatna a további fejlődésre.

Kedves elvtársak!

Nem lehet eleget hangsúlyozni, hogy az egészséges életmód kialakításában kiemelkedő jelentősége van a tömeges testedzésnek. Elkeserítőek azok az adatok, miszerint az egyetemi hallgatók egészségileg is mennyire leromlott állapotban vannak. Fizikai teljesítőképességük az egyetem vagy a főiskola kezdetétől a befejezésig fokozatosan romlik. A hallgatók értékítéletében a testnevelést és a sportot saját egészségük érdekében a megfelelő helyre kell tenni. Míg a felsőoktatási intézmények általában egészen jónak mondható létesítményei, ellátottsággal és sokszor igen magasán képzett testnevelő kollektívával rendelkeznek, a hallgatók fizikai állóképessége igen alacsony színvonalú. Egyetemünkön, a Veszprémi Vegyipari Egyetemen lebonyolított tömegsportrendezvények arra hívják fel figyelmünket, hogy azok sikere szélesebb körű propagandával és jobb szervezéssel fokozható. Ez azonban a tudatosság növelése érdekében minimálisan alapfokú sportvezetői ismereteket követel meg a sport területén tevékenykedő KISZ-vezetőkől. Az egyetemen belüli tömegsport magasabb szintű fejlesztése elképzelhetetlen a KISZ, a testnevelési tanszék és az egyetemi, illetve főiskolai sportegyesületek rendszeres együttműködése nélkül. Nálunk az adottságokat és a lehetőségeket kihasználva, érzékelve a hallgatókban már megkezdődött jó irányú szemléletváltozást — elsősorban hallgatói kezdeményezésre —, az új tanévtől kezdve az elsőtől az ötödik évfolyamig terjed ki az órarendi testnevelés. A hallgatók körében a testnevelés népszerűségét fokozza, hogy az oktatás szakosított, fakultatív rendszerben bonyolódik egy-egy sportág előtérbe helyezésével, ilyen például a tenisz, a kerékpár, és ha a létesítményfeltételek rendeződnek, szeptembertől az úszás is kapcsolódik ezekhez.

Figyelemre méltó eredményünk az is — és ezt a többi felsőoktatási intéz-

mény számára is javasoljuk —, hogy a KISZ-es tömegsportra jellemző rendezvénycentrikus sportolási lehetőségek mellett létrehoztuk az egyetemi kondicionáló klubot, amely a testnevelési tanszék oktatóinak szakmai irányításával rendszeresen sokszínű testedzési alkalmat nyújt az egyetemi hallgatóság számára.

Végezetül: a kongresszusi határozat-tervezetet jónak tartom, mivel kritikusan és eléggé reálisan méri fel a jelenlegi helyzetet, helyesen jelöli ki a továbbfejlesztés irányait.

Köszönöm a figyelmet.

VASS ÉVA

Baranya megye küldötte,
a Pécsi Tudományegyetem hallgatója

Tisztelt szekcióülés!

Pécsett három főiskola és két egyetem működik. Országosan is jelentkezik, de talán nálunk súlyosabban, a főiskolai és egyetemi képzés közötti különbség problémája. 1982 januárjától kísérletképpen kívánják bevezetni az egységes pedagógusképzést, a Pécsi Tanárképző Főiskola és a Pécsi Tudományegyetem öszszevonásával. Tudjuk, hogy ez a próbálkozás a kiegyensúlyozottabb tanárképzéshez vezethet, amelyet már régóta szeretnénk megoldani.

Szükség van valamilyen reformra, hiszen köztudott, hogy képzési rendszerünk sajnos merev, zsákutca rendszerűnek mondható, amely nem biztosítja különböző intézmények között a hallgatók mozgását. Más-más ranggal, társadalmi elismertséggel rendelkezik a főiskolai és az egyetemi képzés, más feladatokat is kell megoldaniuk. A főiskolák elsősorban a tömegképzésre rendezkedtek be, a rendelkezésükre álló tárgyi és személyi feltételek ezt teszik lehetővé. Az egyetemek pedig a tudományok mélyebb megismertetését tűzték ki feladatukul. A két intézménytípus egymás mellett létezik, a továbbtanulni szándékozók előzetes ismeretek nélkül döntenek egyik vagy másik mellett, amikor a jelentkezési lapjaikat beadják. A statisztikai adatok szerint a főiskolákon jóval nagyobb arányban tanulnak tovább munkásszarmazasú fiatalok, ezt a tényt azonban nem magyarázhatjuk meg a felvételi előkészítő bizottságok jó működésével. Egészen más mechanizmusról van szó. A munkásszarmazasú fiatalok többsége nem érzi felkészültségét megfelelőnek ahhoz, hogy egyetemre jelentkezzen, így alternatív lehetőségként a hasonló képzést nyújtó, de a felvételinél kevesebbet követelő főiskola marad számukra. A képzés során ismerik meg azonban képességeiket, fokozatosan többet tudnak nyújtani, mint amit a tantervi követelmények előírnak. Természetesen ez egy szűkebb rétegre vonatkozik, számukra azonban lezárult a pályaválasztás lehetősége. A főiskola elvégzése után nehéz, pontosabban szinte lehetetlen a tanulmányokat tovább folytatni, ugyanis a jelenleg érvényes adminisztratív intézkedések olyan megkötéseket tartalmaznak, amelyek egy pályakezdő értelmiségit csak visszatartanak a tanulástól. Ilyen pél-

dául a két év kivárási idő és az, hogy az egyetemen csak akkor fogadják el a jelentkezését, ha a munkaadó javasolja a továbbtanulást, és a továbbtanulni szándékozóknak munkája elvégzéséhez feltétlenül szüksége van a magasabb végzettségre.

Az MSZMP Politikai Bizottságának 1971. február 3-i határozata kimondja, hogy megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a kiemelkedő tehetségek támogatására, felkarolására. Tehetségesek azonban a főiskolákon is tanulhatnak, így feladatunk számukra az egyetemi továbbtanulás feltételeit, lehetőségeit megteremteni. Javasoljuk, hogy a kiemelkedő teljesítményt nyújtó főiskolai hallgatók számára legyen biztosított az egyetem elvégzésének lehetősége, az, hogy képességeiknek megfelelő végzettséget szerezzenek, és annak megfelelő munkakört töltsenek be. Ezt azért is biztosítanunk kell, mert — az előbbiekben említettek szerint — a főiskolákon nagyobb arányban tanulnak munkásszármazású fiatalok.

Társadalmunkban az utóbbi években aggasztó mértékben lelassult a mobilitás folyamata, amelynek hiányára, ennek veszélyeire a Magyar Tudomány 1979/1980. évi számaiban megjelent Válaszút előtt a tudományegyetem című cikksorozata kapcsán többen, így Ádám György, Hermann József, Szentágotai János is felhívták a figyelmet.

Jelentkezik emellett egy másik probléma is, amely ezzel szoros kapcsolatban van. Mégpedig az, hogy a tanári diplomával rendelkezők, illetve a műszaki főiskolát végzetek továbbképzése az egyetemeken igen nagy anyagi ráfordításokat igényel. Feleslegesen nagyok ezek a ráfordítások, mivel a diplomával már rendelkezők képzése és továbbképzése az egyetemeken ugyanannyi ideig tart, mint azoknak a hallgatóknak a képzése, akik egyenesen az egyetemre felvételiztek. Azt hiszem, mindannyian ismeritek a Veszprémi Vegyipari Egyetem jelenlegi lépcsős képzési rendszerét. Felvetődik a gondolat, lehet-e ezt a jó példát kellő átgondolás és ésszerű átalakítások után a többi felsőoktatási intézményekben is alkalmazni? Fontos kérdés ez, főleg népgazdaságunk jelenlegi helyzetében. Ez a fajta takarékoság talán beillene a VI. ötéves terv szigorú szabályozási rendszerébe is.

Kedves elvtársak!

Pécsett, mint említettem, öt felsőoktatási intézmény működik, három főiskola és két egyetem. Az elmúlt években a felsőoktatási intézmények, illetve a hallgatók közti kapcsolat szinte teljes mértékben a kulturális kapcsolatokra redukálódott, vagy még e téren sem volt kapcsolatok egymással. Ez azt jelenti, hogy együttműködésünk kimerült abban, hogy egymás rendezvényeit kiplakátoltuk, ha egyáltalán tudtunk róluk. A szakmai jellegű kapcsolatok említésre sem méltók. Ennek okait alapvetően a felsőoktatás egészségtelen strukturájában látom: viszonylag kis intézmények külön-külön működnek, más minisztériumokhoz tartoznak, kapcsolatok alig van. Az intézményi KISZ-bizottságok is eltérő utakon járnak. Az intézmény alapszervezeti és középszintű KISZ-vezetői közt a kapcsolat a nyári vezetőképző táborra korlátozódik. Itt ugyan értékes gondolatok merülnek fel, de éppen a kapcsolatok hiánya miatt elsikkadnak. Pedig szükség lenne arra, hogy az egy-egy felsőoktatási intézményben kialakult jó tapasztalatok

talatokat, vagy akár a kudarcokat és azoknak az okait is közöljék egymással, és így segítsünk egymásnak. Ehhez megfelelő szervezeti formák is kellenek, meg kell keresni az irányításból hiányzó láncszemet.

A megyei küldöttgyűlésen igen élesen felvetődött, és tegnap Hágenthurn József hozzászólásában is hallhattátok a plenáris ülésen, hogy a dolgozó fiatalok nem ismerik, és éppen ezért nem is értik problémáinkat, és mi sem az övéiket. Eredményesen küzdeni az egyetemi, főiskolai rétegek érdekének társadalmi elismertetéséért, felkészülni az értelmiségi funkciók ellátására, egyáltalán reálisan mérni magunkat, értékeinket nem lehet, ha bezárkózunk egyetemünk falai közé. Ezért, amíg nem késő, keressük a kapcsolatokat más ifjúsági rétegekkel, elsősorban az ifjú munkásokkal!

Köszönöm a figyelmet.

TÓTH ÉVA

Budapest küldötte,

az ELTE tudományos segédmunkatársa

Tisztelt szekcióülés!

Azokat a problémákat, amik itt elhangzottak, tulajdonképpen nem látom eléggé differenciáltan felvetett problémáknak. Az első lényegi mondanivalóm az, hogy látom a normális igényt, látom az energiát, de szerintem ez, ami itt elhangzott és amit a dokumentumok tükröznek, egyelőre nem elegendő ahhoz a célkitűzéshez, amivel egyébként minden hozzászóló egyetért. Nem hiszem, hogy elegendő, ha ilyen differenciálatlanul közelítjük meg a problémákat, és a meglevő vitás kérdések különböző pólusait nem tudjuk megfogalmazni. Nem mondanám azt, hogy nem akarjuk, csak talán nincs gyakorlatunk abban, hogy ezeket megfogalmazzuk. Én nem dolgozom olyan régen az egyetemi területen meg egyáltalán a KISZ-ben, hogy több kongresszusi ciklust nyomon tudnék követni, megállapítani vajon miben különböznek egymástól. De azt azért érzékelem, hogy ezek a megújulási kísérletek folytonosan ugyanúgy történnek, és mindig ugyanolyan eredménytelenül érnek véget; látszólag ugyanazokat a problémákat görgetjük állandóan, és sajnos, ugyanabban a megfogalmazásban. Az egész kongresszus légkörére és szinte minden hozzászólásra jellemző volt ez. Talán az első, bányász hozzászólót kivéve, aki egy természetes, hétköznapi, érthető nyelven próbált beszélni még akkor is, ha írásos felszólalást olvasott fel. A KISZ-szel szembeni kritikák között ugyan ez a felszólaló egy felszíni jelenséget bíralt, de azt hiszem, hogy nagymértékben jogos volt a bírálat.

A dokumentumokban nem látom igazán tükröződni azt a tényleges politikai kategóriákban való gondolkodást, amelyre szükség lenne a megújuláshoz. A problémák tehát mennyiségi kategóriában fogalmazódnak meg. Alig találtam olyan kifejezést, amely minőségileg megjelölte volna azt a sajátosat, amit az elkövetkező öt évben kell elvégezni.

Mondanék egy példát arra is, hogy az ellentmondások miért nem jelen-

nek meg, vagy miért nem a tényleges formájukban jelennek meg. A kongresszusi dokumentum több helyen is megfogalmazza annak az igényét, hogy egy demokratikus, társadalmi ellenőrzés alatt álló folyamat legyen az elhelyezkedés. Én nem hiszem, hogy ez valóban előbbre fog vinni bennünket a problémák megoldásában. Viszonylag hosszú huzavona után, 1976 végén, a 77-es évfolyamra volt először érvényes az új típusú pályázati rendszer. Akkor kezdődött el egy nagyon éles kritikai folyamat is, aminek nyomán születtek — legalábbis a mi területünkön — viszonylag jó elemzések, és megfogalmazódtak évről évre azok a javaslatok, amelyek talán szerepet játszottak abban, hogy a pályázati rendszer módosítására sor került. Az új pályázati rendszer következtében bizonyos területeken elhelyezkedési problémák, vagy a gyakran használt kifejezéssel élve, foglalkoztatáspolitikai feszültségek keletkeztek, és keletkeznek. Nem hiszem, hogy ezek kezelhetők akkor, ha ilyen általánosságban, elvi szinten fogalmazzuk meg a változtatás igényét. Nem hiszem, hogy egy társadalmilag ellenőrzött, demokratikus, nyílt, csak az értékeket érvényesülni hagyó pályázati rendszert lehet kialakítani. Most zárult le ugyanis az az 1977 óta húzódo vita, amelynek eredményeképpen gyakorlatilag visszavonattak még az arra irányuló törekvések is, hogy az egyetemi értékrend érvényesüljön az elhelyezkedéskor. Így a vizsgákon, az egyetemen nyújtott teljesítményt nem próbálja már ráerőszakolni a valóságra egy adminisztratív rendelet. A mostani rendeletek tulajdonképpeni értéke, hogy visszavonattak az ilyen típusú változtatási kísérletek.

Szeretnénk folytatni azt a munkát, amit még 1977-ben indítottunk el a bölcsészkaron: megpróbáljuk a statisztikáknál mélyebben megnézni, hogy az elhelyezkedésnek milyen a mechanizmusa, hogy a végzett hallgatók hová kerülnek, mivé válnak, olyan szociális háttérre vonatkozó kérdéseket is fel akarunk deríteni, melyeknek egy komplexebb kezelését majd talán ki lehet alakítani. A Munkaügyi Minisztérium részéről pozitív válasz érkezett, van igény erre a mélyebb vizsgálódásra.

Tisztelt szekcióülés!

Egy réteglapot nem egyszerűen arra találnék alkalmasnak, hogy a réteg lehetőségét kapjon véleményének, igényeinek előadására; arra is alkalmas lenne, hogy a generációt érintő kérdésekről közösen, minőséget centralizálva lehessen gondolkodni, illetve orientálni a rétegeket ezekkel kapcsolatban. Azt hiszem, hogy ez a legfontosabb, amire jelen pillanatban szükség van.

Köszönöm a figyelmet.

DR. VÁRY SÁNDOR

Budapest küldötte,

a Semmelweis Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

A mai vita során sok hozzászóló igen tartalmasan, összefoglalóan mondta el a réteg problémáit. Tóth Éva hozzászólásához kapcsolódva elmondanám, hogy amikor idestova már másfél évvel ezelőtt az egyetemi és főiskolai KISZ-vezetés elkezdett intenzívebben foglalkozni a felsőoktatási KISZ-szervezetek problémájával, akkor nagyon sokan forgattuk Vajó Péter 1976-os beszédét. Már ott megfogalmazódott, hogy a mennyiségi mutatók helyett a minőségi mutatók lennének a KISZ megújulásának alapjai.

Kiindulási alapunk az, hogy a KISZ-fiatalok nevelése a felsőoktatási intézmények egészének feladata. Kádár elvtárs tegnap egy rangsort állított fel, mely szerint első a család, második az iskola, harmadik a KISZ-szervezet. Az elmúlt időszakban ezen a mozgalmalon belül is volt aránytévesztés, de úgy ítélem meg, hogy a KISZ IX. kongresszusa óta előreléptünk. Azonban az egyetemi és főiskolai szervezetekben megfigyelhető a KISZ-tagság passzivitásának a fokozódása, néhol a bizalom hiánya jelzi, hogy nem tudunk mindenben alkalmazkodni a társadalomban lejátszódó folyamatokhoz, munkánk végzése során nem fordítottunk kellő figyelmet arra, hogy a társadalom tagoltsága tovább bonyolódott, finomodott.

Társadalmunk fejlődése következtében ma lehetőség nyílik arra, hogy az alapvetően azonos irányú, de elkülönült érdekekkel bíró társadalmi rétegek, csoportok, egyének érdekeiket a KISZ-en belül megfogalmazhassák, és ezeket az érdekeket a KISZ-szervezetek sejtjei képviselhessék. Ehhez azzal is hozzá kell járulnunk, hogy a rétegtanácsok munkáját áttekintve, bővítjük jogkörüket és felelősségüket. Arra kell törekednünk, hogy a szervezet legkisebb sejtjeiben, az alapszervezetekben érezzék igazán és közvetlenül, hogy felelősségük és feladatuk a tagság érdekeinek feltárása és képviselése, és hogy ezen keresztül képesek befolyásolni környezetük fejlődését, az oktatás feltételeit. Csak így válhatnak az alapszervezetek a politikai nevelés színtereivé, ahol a tudati ráhatás párosul a cselekedtetéssel; ahol az érdekek az egész társadalom fejlődésével azonos irányban érvényesülhetnek; ahol az egyén, a csoport, a réteg érdekei ütközhetnek.

Ezt azért hangsúlyozom, mert a SOTE-ről korábban már volt egy hozzászóló, aki elmondta, hogy csak ott szerveződjenek alapszervezetek, ahol ennek megvannak a feltételei. A feltételekhez a fentebb említettek alapvetően hozzátartoznak, bizonyítják, hogy növeljük a közéletben aktívan részt vevő KISZ-tagok számát, és lehetőséget biztosítunk az értelmiségi funkciók gyakorlására. Ennek következtében nőhet azoknak a száma, akik tudatosan vállalják a közéleti feladatokat, és szakmájuk magas szintű művelése mellett elkötelezett értelmiségiként élnek és dolgoznak.

Az itt vázolt célok megvalósítása érdekében két fontos feladatot kívánok kiemelni. Politikai szerepünk növelése az egyetemi és főiskolai politikai viszo-

nyokhoz kötődő munkánk révén valósítható meg. Ehhez hozzátartozik az oktatás korszerűsítésében való részvétel a hallgatói képviseleten keresztül. Hozzátartozik az is, hogy megváltoztassuk — persze nem önállóan, hanem a párt és állami vezetéssel együttesen — az oktatói értékrendet is.

Ezenkívül olyan, a szakmához, a tanulmányi munkához szorosan kapcsolódó tevékenységcsoport feltételeit kell megteremteni, amely társadalmilag hasznos. Ahhoz, hogy az értelmiségképzés részesévé váljunk, a korábban említett érdekfeltáró és érvényesítő funkció széles körű gyakorlatának biztosítása mellett feladatunk, hogy segítsük a szakmai ismeretek alapos elsajátítását és a gyakorlatban történő felhasználását — azaz az értelmiségi funkció körét bővítsük az értékalkotással, az értékek közvetítésével. Ez azonban nem képzelhető el megfelelő szakmapolitikai célok nélkül. Én itt nem valami független, KISZ-es szakmapolitikára gondolok, hanem olyan stratégiai elképzelésekre, melyekben az adott KISZ-szervezet megfogalmazza, hogy a képzési célok ismeretében mit vállal az értelmiséggé válás érdekében. Taktikáját pedig úgy alakítsa ki, hogy a tagság számára is világos legyen, mi az, amit a képzésben meg kell változtatni ahhoz, hogy a képzés színvonala emelkedjék.

A képviseleti munka problémáit, a tájékoztatás, az információhoz való hozzáférhetőség kérdéseit illetően nemcsak a mi munkánk hiányosságaiból adódtak gondok, hanem az intézményekben kialakult állami döntési folyamatok, garanciák, azaz a feltételek ellentmondásosságából is. Nem elég a papírokon deklarált jogi garancia akkor, amikor sok esetben még a képzéssel, kutatással, az egyetem fejlődésével kapcsolatos döntések is — legyen az személyi vagy tárgyi feltételeket érintő — a folyosókon dőlnek el; amikor az egyetem legfelsőbb döntéshozó fórumai sem tudják megőrizni a szuverenitásukat az egyetemi autonómiát néha figyelmen kívül hagyó irányító szervek nyomásával szemben — legyen az az Egészségügyi Minisztérium vagy a Művelődési Minisztérium.

Javaslom, hogy ennek értelmében egészítsük ki a határozati javaslat II. fejezet 2/a pontját a 10. oldalon, amihez Sándor Péter már egy kiegészítést tett. A felsőoktatási intézmények demokratizmusának fejlesztésével foglalkozó fejezethez (4. bekezdés) a következőket javaslom:

„A viszonyok fejlesztéséhez nem elég a papíron deklarált jogi garancia. Az egyetemeken és főiskolákon törekedni kell arra, hogy a képzéssel, kutatással, az intézmény fejlődésével kapcsolatos döntéseket az ehhez szükséges érdemi egyetemi önállóság keretei között, a meglévő intézményi demokratikus fórumokon hozzák.” Erre első próbálkozás lehet majd az ösztöndíj-megajánlás kérdése, amit úgy érzem — a megfelelő irányelvek ismeretében, egyetemenként, főiskolánként, a helyi feltételek birtokában kell kialakítani.

Sok szó esett már az egyetemek közötti kapcsolatokról fejlesztéséről. A felsorolt egyetemi problémák mellett Szilágyi József hozzászólásához kapcsolódva egyetérték azzal, hogy rétegszinten is meg kell valósítani a nyilvánosságot. A KISZ demokratizmusának fokozása érdekében nyilvánossá kell tenni a réteget érintő kérdések vitáját, mert csak így valósul meg az az elv, hogy a politika eszközével lényeges és tömeges érdekeket képviseljünk. Több hozzászólással egyetértve szerintem is a nyilvánosság megteremtésének fontos eszköze lehetne egy réteglap. Fokozni kell az egyetemek és főiskolák között az együttműködést. Anyagi és módszertani segítséget kell biztosítani az interdiszciplinális

ismeretek gyakorlatba történő átültetéséhez. A tárgyi feltételekhez tartozik az egyetemközi művelődési centrum létrehozása Budapesten.

A fent említett célok megvalósítása érdekében koncentrálni kell erőnket, nemcsak az egyetemeken, főiskolákon, de a réteg egészében. A határozat-tervezetből idézve, ehhez keresni kell a rugalmasabb, a KISZ-tagok helyzetével, szakmai-tanulmányi tagozódásával, igényeivel jobban összhangban álló megoldásokat. De ezeket nemcsak intézményeken belül kell keresni, hanem — ahogy elhangzott — intézményeken kívül is. Budapesten 24 egyetem és főiskola biztosítja a szakemberképzést — és néhol az értelmiségivé válást. A tagság igényeinek az felelne meg, ha a jelenlegi budapesti — kerületi kettős irányítás helyett egy tiszta megoldást keresnénk, ami már javaslatként elhangzott. Köszönjük a vidéki elvtársak támogatását, és javaslom, hogy Budapesten a sajátosságok ismeretében hozzunk létre kerületi jogú universitas-bizottságot.

Kedves elvtársak!

Az itt elhangzott hozzászólások igazolták, hogy megfelelően képviseltük a tagságot. A hozzászólások nagyon sok mindenben összecsengtek. Igazolták, hogy az elmúlt két évben végzett elemző munka — ami sajnos csak részleteiben tartalmazta a tudományos elemzés jegyeit — reális értékelésre adott alapot. A végbement változásokat szervezeti szinten megfogalmazott határozatok jelzik, melyek biztosítékai annak, hogy megújítjuk KISZ-szervezeteink munkáját. Ehhez azonban garancia kell. Az a garancia, amit a kongresszus határozat-tervezete megfogalmazott, és a rétegszekcióban elhangzott kiegészítéssel együtt olyan stratégiai célokat is tartalmaz, melyek megvalósításával megfelelhetünk a társadalmi struktúra változásából adódó érdekképviselési feladatainknak, és hozzájárulhatunk a meglévő intézményi keretek fejlesztéséhez, hogy a felsőoktatás képes legyen a társadalmi elvárásoknak megfelelő elkötelezett értelmiség képzéséhez. Úgy ítélem meg, ez az alapja a minőségi változásnak.

Köszönöm a figyelmet.

A középfokú tanintézeti fiatalok szekciója

ELNÖK:

VARGA LÁSZLÓ,

a KISZ Központi Bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Tisztelettel köszöntöm szekcióülésünkön Hanga Mária elvtársnőt, művelődési miniszterhelyettest, Kővári Tibor elvtársat, az MSZMP Központi Bizottsága Tudományos, közoktatási és kulturális osztályának munkatársát.

Kedves lányok, fiúk!

A kongresszus plenáris ülése úgy döntött, hogy ma délelőtt hat helyszínen, a hat legalapvetőbb ifjúsági rétegben vitatjuk tovább a kongresszus dokumentumait, a beszámolót, a határozat-tervezetet és bővítjük annak lehetőségét, hogy mindezekhez hozzászólni lehessen.

A szekcióülés vitáját ezennel megnyitom.

ILLÉS TIBOR

Veszprém megye küldötte,

a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium tanulója

Kedves lányok!

Kedves fiúk!

A tegnapi plenáris ülésen egyik Szolnok megyei küldött-társunk azzal kezdte a hozzászólását, nem tudja, hogy látszik-e rajta, hogy ő tizenéves. Azt hiszem, ezzel tulajdonképpen elárulta az egyik legnagyobb hibánkat. Túlságosan is sokat adunk a külsőségekre és a formákra. Véleményem szerint valaki nem attól tizenéves, hogy hogyan néz ki, hanem attól, hogy hogyan érez. Akkor igazán tizenéves valaki, ha olyan a karaktere, olyan a lendülete. Nagyon fontos, hogy ez a temperamentum érvényesüljön a mi eszmecsereinkben. Eredményeket kell elérnünk azért is, mert az utóbbi időben a körülmények, a tények egyre inkább rákényszerítenek bennünket, hogy foglalkozzunk, és egyre többet foglalkozzunk a fiatalok életvitelével, munkájával, problémáival. Társadalmi szükséglet a tizenévesek fejlődésének felelősségteljes figyelemmel kísérése, hisz tudásunk, szakértelmünk a jövő nemzedék társadalmának meghatározója lesz.

Az elmúlt időben több jeles politikus és pedagógus is megfogalmazta: a szocialista és a tőkés társadalom közötti harc az iskolapadban fog eldőlni. Az iskola tehát egyfajta hadszíntér, és mint ilyen, megkülönböztetett figyelmet igényel. Nem véletlen, hogy a párt XII. kongresszusa kiemelten foglalkozott az iskolákkal. A legfontosabb kérdés véleményem szerint az, hogyan és mennyire tudatosítják bennünk — tizenévesekben — ezt a felelősséget; sikerül-e egyfajta belső motivációt kialakítani bennünk; mennyire értjük meg, hogy kötelezettségeink vannak a társadalommal szemben. Meg kell mutatni, hogy ez az ország igényli majd tudásunkat. Törekedni kell arra, hogy mindenki lássa a maga helyét és feladatát ebben a társadalomban, személyre szólóan lebontthassa a jel-szavakat, s a mögöttük rejlő tennivalót. Úgy érzem, a felnőttek, a tanárok, a szülők gyakran elfelejtkeznek erről, és így a tanulóknak nem alakul ki megfelelő belső ösztönzés az egyre jobb eredmények elérésére.

Többek között ez az oka a tanulmányi morál romlásának is. Hiányzik belőlünk a felelősségérzet, de ebben nem csak mi vagyunk a hibásak. Az ifjúság iránt felelősséget érző felnőttek, társadalmi és állami szervek egyik legnagyobb gondját az ifjúság viselkedése, életvitelje jelenti. El kell például ismer-ni, hogy a tizenévesek körében elterjedt az egészségre káros élvezeti cikkek fogyasztásának szokása. Nyilvánvaló, hogy az alkohol mértéktelen fogyasztása súlyos következményekkel jár nemcsak az egyén, hanem az egész társadalom számára. Véleményünk szerint egy olyan „alkoholkultúrával” rendelkező országban, mint a miénk, reménytelen antialkoholista embereket nevelni. Gondolom nem is ez a cél, sokkal inkább az, hogy fegyelmezett, társadalmi mértékkel bíró emberré váljon a mai fiatalság, és ezáltal megszűnjön, kihaljjon éppen az alkoholizmusból származó gond. Remélem, hogy ez a folyamat tényleg megindul. De a harc jelenlegi formája, amely többnyire abban nyilvánul meg, hogy a 18 éven aluliakat minden körülmények között tiltjuk az alkoholtól, éppen az el-

lenkező hatást válthatja ki. Az iskolában annyira tiltják, annyit beszélnek elene, közben a fiatal otthon a szülők, a rokonság közreműködésével túljut az első néhány poháron. Ha állandóan csak azt hallja, hogy nem szabad, majd ha tizenhét éves lesz, akkor nem csoda, hogy a 18. életév betöltése azt jelenti számára, hogy ezentúl — személyi igazolványát lobogtatva és élve törvényes jogával — bárhol fogyaszthat szeszesitalt. A módszer hibája tehát — és itt kell kitérni a nevelési, módszertani kérdésre — az, hogy ennyire életkorhoz kötik. Mindezzel nem szeretném elhomályosítani a veszély nagyságát, csak a módszer elégtelenségére hívom fel a figyelmet. Nem tiltani, hanem nevelni kell, s ezt már az óvodában kell kezdeni. Ha a gyerekek elfogadják az alkoholt, mint életünk, kultúránk hozzátartozóját, s ugyanakkor rendelkeznek egyfajta mértékkel, akkor nem lesz ilyen problémánk.

Az elmúlt időszakban a középfokú tanintézetek KISZ-szervezetei rendkívül sokat foglalkoztak szervezeti formájuk kérdéseivel. Munkánk hatékonysága és minősége soha nem attól függ, hogy milyen szervezeti formában dolgoznak, hanem a tartalomtól, s a tartalom mi vagyunk. Veszprém megyében már régen túl vagyunk azon a kérdésen, hogy horizontális vagy vertikális rendszerben dolgozzunk. Volt, hogy nem vált be a vertikális rendszer, és újra visszaálltunk a horizontális formára. De sokszor ez a váltás sem hozta meg a várt eredményt. Az eredménytelenség oka véleményem szerint alapvető szemléleti tévedésből ered. Mi az iskolában eddig mesterséges, direkt módon létrehozott körökbe próbáltuk bevinni a politikát. Nem oldotta meg e problémát a vertikális rendszer sem. A kettő között a különbség mindössze annyi, hogy a horizontális rendszerben könnyebb az ellenkezés. Így ezek a tanulók csak nagyon ritkán töltik együtt szabadidejüket, és itt követtük el az óriási hibát. A KISZ-t kizárólag az iskolában, iskolai keretek között „csináltuk”, elfelejtettünk építeni a spontán kialakult baráti közösségekre, ahol valóban bensőségesebb, emberi kapcsolatok jöttek létre. Óriási lehetőséget hagytunk figyelmen kívül. Legnagyobb hibánk, hogy mindig alapszervezeti vagy osztálykeretek között gondolkodunk. Az osztályon, az alapszerven belül is, de akár az iskolán kívül is léteznek olyan, kisebb létszámú közösségek, ahol tényleg melegebb, bensőségesebb kapcsolatok alakulnak ki. Ők nemcsak az iskolapadban ülnek együtt, hanem találkoznak esténként, hétvégeken. Mi lenne, ha ezeket a közösségeket, csoportokat tartanánk a KISZ alapegységének? Lehet, hogy titkárt és vezetőséget sem kellene választani, ugyanis nyilvánvaló, hogy ki a vezető. Tudatosan, de nem erőszakos és formális módon lehetne politizáltatni őket. Nyíltan, de körültekintően lehetne beszélni velük a világról, hazánkról, feladatainkról, politikánkról. Beszélgetni, de politikai oktatást tartani. Nem az Edzett ifjúságért mozgalom keretein belül végezni a felméréseket. Szabad teret kellene adni a lendületnek, az ötletnek, a nagybetűs fiatalságnak, rájuk kellene bízni, hogy saját képükre formálva oldják meg a központi akciókat, feladatokat. Erre és nem tartalmi változásra van szükség, a végrehajtás folyamatában kell változtatnunk. Panaszkodunk, hogy passzív a tagság. Nyugodtan kijelenthetem, ez nem egyféle életkorunkra jellemző társadalmi betegség, ez kizárólag a mi hibánk. Nem csoda, hogy nagyon sok tizenévesben előítéletek vannak mozgalmunkkal szemben. Úgy érzem, elérkezett az idő, hogy a tanintézetekben változtassunk munkamódszerünkön, szemléletünkön. Előbbre kell

lépnünk; támaszkodnunk kell az igazi közösségekre, meg kell mutatni az egyén, az egyéniség helyét mozgalmunkban. Ennek végrehajtásához természetesen szükségünk van a tanárok, a pedagógusok, az idősebb KISZ-tagok segítségére.

Végül szeretném megemlíteni, hogy tegnap Kádár elvtárs hozzászólásában egy érdekes párhuzamot vont a társadalmi fejlődés és a sportolók munkája között. Ő a kettő hasonlóságára hívta fel a figyelmet. Ha ezt lebontjuk a mi munkánkra, arra, hogy mit kell tennünk, én a különbségre hívnám fel a figyelmet. A különbség az, hogy az emberi teljesítőképességnek van határa, azonban a társadalmi fejlődésnek, és a mi munkánk hatékonysága javulásának nincsen.

Ne feledjük, hogy nekünk soha nem szabad megállnunk.

Köszönöm a figyelmet.

ÁCS ESZTER

Szolnok megye küldötte,

a kisújszállási Móricz Zsigmond Gimnázium tanulója

Tisztelt küldött-társaim!

Kedves fiúk és lányok!

Az utóbbi időben a fiatalokkal sok a gond. Mostanában olyan vádak érnek bennünket, hogy nem törődünk komoly dolgokkal, felelőtlenek és felületesek vagyunk. Sőt az Ifjúsági Magazinban megjelent — gondolom általatos is ismert — levél azt a kérdést is felteszi, hogy bamba nemzedék vagyunk-e? Nem kívánok itt erre a levélre válaszolni, mert nálam illetékesebb ezt már megtette. Csupán arra szeretném a figyelmet felhívni, hogy ifjúságunknak csak egy kis rétege az, amely az aluljárókban, vagy éppen az iskolák folyosóján lézeng és hangoskodik, követel, lázong és nem ad cserébe semmit azért, annak érdekében, amit el akar érni. A levél pesszimizmusa pedig ebben az esetben indokolatlan. A mi nemzedékünknek, a tizenéveseknek, igenis van igénye a közösségre. A jó közösséget azonban nem igényelni, hanem alakítani kell. Kezdjük az úttörőknél, rájuk most újnak tűnő, de valójában mégsem új, felelősségteljes feladat vár, jobban megismerkedni a KISZ-szel, a KISZ-es feladatokkal, a KISZ-tagok jogaival és kötelességeivel. A nyolcadikos Killián-körök, hisszük, hogy nagy segítséget nyújtanak majd az ifjúsági szövetségnek, mert csökkentik az úttörők és a KISZ között a törést, a középiskolákba kerülő fiatalok automatikusan kapcsolódnak be a KISZ-munkába, az előképzettségük is meglesz. És itt vár a nagy feladat a KISZ-re. Ne engedje a fiatalokat az aluljáróba és az utcára. Olyan programokat, feladatokat nyújtson, amelyek kihasználják a fiatalok lendületét, alkotókedvét és vidámságát. Legyen a KISZ továbbra is politikus, de módszereiben inkább játékos.

Már említettem, hogy van igény a közösségre, de nem olyanra, ami formálissá válik. Az igény mögött igényesség is van. A tanítási órák után nincs kedvünk ismét leülni a padba, mert még egy ifjúsági vitakör is lesz. A formális közösség taszítja ifjúságunkat.

Szólni kívánok a tizenéves nemzedékemhez, ne egyszerűen szemléltői legyenek életünknek, ne mondjuk, hogy úgysem változtathatunk azon, ami van. Ha mindnyájan ambíciókkal, vágyakkal, és tettekészséggel fogunk össze, megoldhatók a problémáink. Ha a tenniakarás készségével közénk állnak azok, akik most sehová és senkihez sem tartozónak érzik magukat, talán nem lennének olyan egyedül, társtalanul, mint ahogy azt az előbb említett levél írója megfogalmazta. Minden fiatal számára nyilvánvalóvá kell tennünk, hogy a mi társadalmunkban a jogokat a kötelességek teljesítése alapozza meg. Ma pedig egy középiskolás legfontosabb, legalapvetőbb kötelessége, hogy képességei szerint tanuljon. De egy középiskolásnak a tanuláson, fő kötelességén kívül más feladatai is vannak. Középiskolában, ha egy elsőt megválasztanak KISZ-vezetőségi tagnak, van két éve, hogy felkészüljön és úgy végezze munkáját, hogy valamilyen politikai eredményt is fel tudjon mutatni. Szerintem ez nagyon kevés még ahhoz is, hogy eleget tegyen az elvárásoknak, amit az alapszervezete vele szemben támasztott. A középiskolákban, főként a gimnáziumokban, a tanulók több mint 50 százaléka tovább szeretne tanulni. Már pedig elég nehéz a két-háromszoros túljelentkezés mellett egy-egy főiskolára vagy egyetemre bejutni. A KISZ-vezetőnek a tanulás mellett ott az aktivista kör vagy a titkárképző, amit el kell végeznie, emellett az alapszervezet az ő munkájára is támaszkodik, érthetően, hiszen azért választották meg. Kap rengeteg írásos anyagot, útmutatót, határozatot és készíti az alapszervezet nélkülözhetetlennek tűnő dokumentumait, míg végül ki sem látszik belőlük.

Ifjúságunk egyik gondja, hogy nem érzi elég önállóan magát, sokszor indokolatlanul korlátot érez maga körül. Bizonyára többen ismeritek Nyerges Ágnes: *Mai fiatalok* című könyvét. Szeretnék idézni belőle:

„...a lényeg azonban mindenesetre az, hogy hiába bezzegelnek a rossz memóriájú öregek, hogy ilyen azelőtt nem létezett, a mi időnkben sokkal szolidabb volt az ifjúság, hiába példálózna a történelmi múlt fiataljaival, azok sem férték a bőrükbe. Csak egy példa rá. Fiatalságunk jellemző hibája a színészmádát, a gladiátor mérkőzések és a lóversenyek iránti szenvedély. Ha ezek foglalják el és szállják meg a lelkeket, mennyicske hely marad a tisztas művészetek számára? Hányavetiség, felszínesség, fegyelmezetlenség jellemző rájuk, az elemi ismereteknek is híján vannak. Nem csalás, nem ámtítás, 2000 évvel ezelőtt írta le ilyenek a fiatalokat Cornelius ékes latin nyelven.” Eddig az idézet, remélem, nem volt unalmas az összehasonlítás.

Korosztályom másik gondja a továbbtanulás és a pályaválasztás. Az új oktatási terv sok segítséget nyújt a középiskolásoknak a fakultáció bevezetésével. E kérdésben hátrányosabb helyzetben vannak a szakközépiskolások, akiknek, ha későn választották pályát, nem áll módjukban az új elképzelés szerint tovább tanulni. Az érettségi után szakmát választó fiatalok száma még kevesebb a kelletténél. Ha az ifjúsági szövetség meggyőzőbben tudna agitálni, többen vállalkoznának arra, hogy érettségi után szakmunkástanulók legyenek. Keresetet kellene biztosítani az érettségizett szakmunkástanulóknak, fordítva ez ugyanis megvan, az érettségit esti vagy levelező tagozaton elvégzett szakmunkástanuló jó keresettel rendelkezik.

Köszönöm a figyelmet.

KALMÁR PÉTER

Heves megye küldötte,
az egri Dobó István Gimnázium tanulója

Tisztelt szekcióülés!
Kedves küldött-társaim!

Az Adatok és tények az ifjúságról második fejezetének megállapítása szerint megerősödött a tagság aktivitása és a szövetséghez való kötődése. Véleményem szerint a középiskolai területen inkább differenciálódás tapasztalható. Az utóbbi években valóban sikerült a tanulók széles rétegét aktivizálni, bevonni a szó szoros értelmében vett KISZ-munkába, de ezzel párhuzamosan nem kis részük passzívvá vált. Ez a passzivitás és érdektelenség az oka annak, hogy sok helyen olvashatjuk, hallhatjuk a tanintézeti KISZ-élet ellaposodását, az kényszerjellegűvé vált. Legfontosabb feladatunk tehát, hogy vonzóvá tegyük a mozgalmat, hogy érdekeltiségi viszonyokat alakítsunk ki, és hogy ösztönzési rendszerünk végre valóban ösztönző legyen.

Az egri Dobó István Gimnázium és a Heves megyei KISZ-bizottság küldöttgyűlése a következőket állapította meg: „A KISZ tekintélyének növelése érdekében magasabb követelményeket kell állítanunk a KISZ-tagok elé, tudatosítva bennük, hogy a KISZ a mi szervezetünk is, és a munkát, amelyet jól vagy rosszul végeznek, önmagukért, társaikért végzik.”

Javítanunk kell a szervezeti fegyvelmen is. A szervezeti szabályzatban írásban foglalt dicséret, elmarasztalás fokozatainak a jövőben határozottabban érvényt kell szerezni. Élnünk kell a törlés lehetőségeivel, megakadályozva az elkallódást és a közösségi munkától való teljes elzárkózást. Itt jegyzem meg, ha az adatok és tények között szóltunk a kitüntetésekről, akkor helye van a törlések és elmarasztalások statisztikájának is, mert ez legalább olyan fontos mutatója szervezeti életünknek.

Mozgalmi gyakorlattá vált, hogy a területi KISZ-szervek kényelmi okokból azokkal az iskolákkal foglalkoznak kiemelten, akik önerőből is szép eredményeket érnek el. A jövőben a tartalmi segítséget a jobban rászorulóknak, a gyengébb KISZ-életet élő tanintézeteknek kell adnunk. A KISZ-tag passzivitásának egyik oka lehet, hogy a kialakult mammutalapszervezetekben — főként jellemző ez a vertikális rendszerre — az egyén munkájának értékelése, személyiségének formálása háttérbe szorul. Nem használjuk ki az egyéni meggyőzés adta lehetőségeket, elsikkadnak az egyéni beszélgetések, nem sikerül az egyéni vállalások formalitását kiküszöbölni. Többet kell törődni a KISZ-tagokkal. Jobban kell éreztetnünk a rájuk háruló felelősséget, itt a szavazásra és a választásokra gondolok. Sokszor komolytalannak tartják, sokszor túl komolyan veszik, ha valaki ellen szavaznak, vagy esetleg tartózkodnak. Az ilyen és ehhez hasonló áldemokratikus vonásokat, valamint a mozgalomban még meglevő párhuzamosságokat ki kell iktatnunk. Ami az egyént érdektelenné teszi, az a céltalanság, az összetartozás érzésének hiánya. Sajnos, a tagság nagy részének öntudata nem elég fejlett ahhoz, hogy távlati, kézzel nem fogható célokért küzdjön, a mondvacsinált ügyek természetesen nem buzdítják munkára. Érdemes gondolkodnunk, hogyan lehetne tehát egy kb. 3 évig fenn-

álló alapszervezetet közös célokért küzdő egésszé tenni. A válasz egyértelmű: csakis a közösség kialakításával. A közösségformálás legegyszerűbb módja a tartalmas, érdekes, közös programok szervezése. Manapság háttérbe szorul a szabadidős tevékenység és a kultúrált szórakozás biztosítása.

A rendezvények száma és színvonala nem elégíti ki a KISZ-en belüli, de a KISZ-en kívüli fiatalokat sem. Feladatunk, hogy fesztiváljainkon, rendezvényeinkre ösztönzi. A taggyűlések formalitása nem demokratizmusra nevel. partner lenne ebben, és nemcsak a saját gazdasági érdekeit venné figyelembe. Fontosnak tartom, hogy tárgyi feltételeinket ne tekintsük korlátnak, mert ha azokat okosan és ötletesen használjuk fel, akkor a lehetőségeink megsokszorozódnak.

Az ötletesség kérdését érintve szót kell ejtenünk a KISZ ifjúsági jellegének csorbulásáról is. Az utóbbi időben előtérbe kerültek a bürokratikus, formalista vonások. Egyre több a papírmunka, a felesleges jelentés, amely a KISZ-szervezeteket nem hathatós belső, hanem kívülről jönnek ítéltető látszat-tevékenységre ösztönzi. A taggyűlések formalitása nem demokratizmusra nevel. Ne játsszunk felnőttesdit, inkább alakítsunk ki új, szórakoztató és hasznos tevékenységi formákat. Ne szégyelljük átvenni az úttörőmozgalomban bevált módszereket. A KISZ—úttörő átmenet zökkenőmentessé tételéért ne az úttörőszövetséget öregítsük, hanem magunkat fiatalosítsuk meg. Kérjük itt a KISZ Központi Bizottságát, hogy a Killián-körök anyagát szabadítsák meg a felesleges és megtanulhatatlan számoktól, szűkítsék, egyszerűsítsék a tananyagot.

Lehet, hogy politikai képzésünk hiánya, lehet, hogy a közeleti passzivitás eredménye, de az ifjúsági vitakörökben fiataljaink nem mindig hajlandók elmondani kialakult véleményüket. E téren előrelépést jelenthet a vitaköri anyagot tartalmazó politikai füzetek átszerkesztése. Kérjük a Politikai képzési osztályt, próbálják meg jobban felelni a fiatalok igényeit, vessenek papírra olyan kérdéseket is, amelyekről nehéz, kínos beszélni. A vitaköri füzetek legyenek komplexebbek és egyszerűbben, a fiatalok nyelvén fogalmazzák őket.

Ifivezetőinket az új politikai képzési határozat szerint — mely kimondja, hogy a Killián-körök szervezése a Magyar Úttörők Szövetsége feladata lesz — nagyobb felelősség terheli. Éppen ezért ifivezetői rendszerünket az ország minden pontján fel kell újítani, a képzést politikusabbá kell tenni.

A nevelés egyik fontos eszköze a propaganda. E munkával például alapszervezeti és intézményi szinten nálunk sok probléma van. Számos esetben nem vagyunk tisztában a megjelent politikai képzési anyagok tartalmával. Hasznos lenne, ha az Alapszervezeti tájékoztatóban a központi bizottság Politikai képzési osztálya közölné a megjelent anyagok listáját, hogy azokat beépíthessük az éves politikai képzésünkbe. Jó volna, ha ezek a filmek, kazetták, propagandafüzetek, plakátok nagyobb számban jelennének meg. Külön szeretnénk kiemelni, hogy a kongresszusi levél vitáját segítő hangkazettát nagyon jól tudtuk hasznosítani. Ha a jövőben is megoldható lenne, hogy a fent említett anyagok — mint az adott esetben is — közvetlenül az intézményi KISZ-bizottsághoz jussanak el, akkor ez jelentős minőségi változást eredményezne.

Végezetül néhány szó a kissé elhanyagolt középiskolai érdekvédelemről. Elismerem, hogy az érdekvédelemnek a dolgozói területen nagyobb a létjogosultsága, de a tanulói területet sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hiszen az

iskola a demokrácia gyakorlásának színtere. A tanintézetekben létrehozták az érdekvédelmi bizottságot, de ezek nem tudnak eleget tenni megjelölt feladatoknak. A tagság hozzáállása alapján úgy tűnik, nincs szükség érdekvédelemre. KISZ-tagjaink, akik egyben bizonyítványtól féltő diákok is, nem akarják vagy nem merik közölni saját meglátásaikat a bizottságokkal, holott azok több fórumot biztosítanak nekik. Persze ez csak a látszat. A valóság az, hogy nincsenek tisztában saját jogaikkal és magával az érdekvédelemmel sem. Az érdekvédelmi munkabizottságok legfőbb feladatául tehát nem a problémák felismerését, hanem a jogok megismertetését kell állítanunk. Tény az is, hogy érdekvédelmi funkcionáriusaink nem képzetek ezek ellátására.

Tisztelt küldött-társaim!

Most, hogy szervezetünk hibáit, a továbblépés lehetőségeit latolgatjuk, nem szabad megfeledkezni eredményeiről sem, amelyek nemzetközi tekintélyt szereztek a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségnek. Az elkövetkezendő mozgalmi időszakban legfontosabbnak azt tartom, hogy tetteinkkel, munkánkkal igazoljuk azt, amit a három nap alatt elmondtunk.

Köszönöm a figyelmet.

GONDA TIBOR

Baranya megye küldötte,
a komlói Kun Béla Gimnázium tanulója

Tisztelt szekcióülés!

Kedves küldött-társak!

Gondolom, ahogy Baranyában, úgy más küldöttgyűléseken is központi téma volt a tanulmányi mozgalom. Azt is mondhatnám, hogy a mozgalom megszületése óta pezsgő viták zajlanak e téma körül pedagógusok és középiskolások körében, táborokban, iskolai rendezvényeken. A sok-sok vita, ötlet ellenére olyan érzésem van, hogy még mindig nem érti mindenki teljesen a tanulmányi mozgalom célját, annak korszerű tartalmát.

Mert mi is az a tanulmányi mozgalom? Egy olyan átfogó, minden közöséget és KISZ-tagot érintő mozgalom, amelyben nem a verseny, mégcsak nem is a versengés a lényeg, hanem az, hogy mindenki belső indíttatásra, legfőbb érdekének felismerése alapján arra törekedjen, hogy az iskolában és ehhez kapcsolódva mindenütt, minél több ismeretet sajátítson el. Persze, ha egy ilyen szöveggel bemegyünk egy alapszervezeti taggyűlésre, vagy egy osztály elé állunk, azt hiszem, mindenki megmondja, hogy ne tartsunk hegyibeszédet, és talán mi is így vélekednénk. Gondolom, egyetértetek velem abban, hogy nem a tanulmányi mozgalom a rossz. Sokszor nehéz és népszerűtlen feladat társainkat meggyőzni arról, hogy mindenki becsületesen, legjobb képessége szerint tanuljon, és hiába mondjuk azt, hogy mindenki találja meg a legmeg-

felelőbb módszert, amikor feltesszük a kérdést, hogy milyen mozgósító eszközöket, formákat alkalmazzunk, legtöbbször csak csendesen nézünk egymásra, és nincs egy gondolatunk sem. Ezért kellene elsősorban az ötlettárat gazdagítani, tapasztalatokat gyűjteni egymástól, közösen kitalálni jó formákat. Ehhez sajnos a KISZ KB országos táborán és néhány megyei kezdeményezésen kívül nincs más lehetőség. Mindannyian jól tudjuk, hogy a tanulmányi mozgalom szervezésében csak úgy lehet eredményt elérni, ha a tanári karral egyetértésben, velük folyamatosan együttműködve dolgozunk. Ha tanáraink látják, hogy jól, értelmeset akarunk, szívesen segítenek. Szakítani kell a hagyományos versenyformákkal és a bonyolult, fölösleges pontozási rendszerekkel, mert az csak a papírmunkát és az adminisztrációt növeli.

A tanulók zöme az iskolai KISZ-bizottságoktól azt várja, amit a határozat-tervezet is megfogalmaz. A középfokú oktatási intézmények KISZ-szervezetei aktívan vegyenek részt a tanulási feltételek javításában.

Köszönöm a figyelmet.

ERDŐS JUDIT

Komárom megye küldötte,
az esztergomi Dobó Katalin Gimnázium tanulója

Kedves fiúk!
Kedves lányok!

Mint ismeretes, a diák legfontosabb feladata, illetve alapkötelessége a tanulás. Ezt tudjuk. Pár évvel ezelőtt az iskolák beneveztek a KISZ KB által meghirdetett tanulmányi mozgalomba. Nagyon örültünk, hogy a KISZ és a tantestület teljes egészében magáénak vallotta a tanulmányi mozgalmat mind szervezésben, mind a levezetésben. Azonban sok iskolában az eredmények ellenére nem úgy alakultak a dolgok, ahogy azt valójában elképzelték. Kezdetben a tanulmányi mozgalom abból állt, hogy a jegyek átlagát számolták. Ezt mindennek lehetett nevezni, csak éppen mozgalomnak nem. Hiszen a jobb képességű osztályok minden KISZ-felhívás nélkül megírják dolgozataikat négyes átlagon. Tehát így előnyben vannak a gyengébb tanulókból álló osztályokkal szemben. Sokat gondolkoztunk olyan feladatok összeállításán, amelyek minden csapat számára egyforma lehetőségeket biztosítanak. Sikerülhet ilyen feladatok összeállítása, de ezek a feladatok elsősorban kutató jellegűek lennének, melyek szorosan nem kapcsolódnak a tananyaghoz, viszont ösztönzőleg hatnak, és sok diákban tudásvágyat ébresztenek.

A tanulmányi mozgalommal kapcsolatban szerintem az a fő elvárás, hogy segítse a tanulók sikeres pályaválasztását. Sokat hallunk arról, hogy diplomások betanított munkásként dolgoznak. Ez óriási hátrány az országnak, hiszen a fiatal nem tudja kamatoztatni tudását. Azt viszont senkitől sem várhatjuk el, hogy olyasmit csináljon, amihez nincs kedve, és azt sem, hogy azt is jól végezze. Ha sikerülne a gimnáziumban megszerettetni a fiatalokkal a jövőbeni

szakmájukat, akkor nem kellene ilyesmitől tartanunk. Tudjuk, az előadások, beszélgetések önerőből nem oldhatók meg. Legalább kezdetben kellene segítséget kérni fiatal orvosoktól, tanároktól — hogy a legfelkapottabb, legdivatosabb szakmákat említsem —, akik szeretik munkájukat, és lelkesedéssel tudnak beszélni róla.

Kedves lányok!

Kedves fiúk!

Iskolánkban vertikális alapszervezetek működnek, és ez igen sok gondot okoz számunkra, elsősorban szervezési téren. Mivel igen nagy a létszám, néhány különálló épületben vagyunk elhelyezve, a különböző megbeszélésekről, a taggyűlésekről nehéz a tagokat értesíteni. Munkájukat sem lehet igazán figyelemmel kísérni. A tanulmányi mozgalmat nem lehet vertikális alapszervezeti formában végrehajtani, csak osztály-alapszervezet képes erre. Természetesen mindkettőnek vannak előnyei, hátrányai. A vertikális alapszervezet előnye, hogy hamarabb megismerik a diákok a KISZ-mozgalmat, és a problémákat hamarabb feltárják.

Tisztelt szekcióülés!

Tapasztalataink azt mutatják, hogy sok iskolában igen kezdetleges a demokrácia érvényesítése. Tudjuk, hogy iskolában csak akkor jöhet létre demokrácia, ha a tanár-diák kapcsolat élő és jó. Véleményem szerint a demokrácia létrejöttét igen nagy mértékben befolyásolja, hogy a KISZ-tagok nem, vagy alig ismerik jogait, kötelességeiket, vagy ha igen, akkor sem élnek vele. Ha a problémákat és hibákat jól is látják, a megfelelő fórumokon nem adnak helyt azoknak. Ha ezekről nem tájékoztatjuk a pártvezetést, a tantestületet, akkor valóban nem élünk a jogainkkal. A KISZ-bizottságok, testületek, az alapszervezetek vállaljanak nagy szerepet abban, hogy a fiatalok ismerjék kötelességeiket és jogait, és éljenek is azokkal.

A kongresszus dokumentumaival egyetérték, elfogadásra javaslom.

Köszönöm a figyelmet.

MÉRNÖKI ADRIENN

Budapest küldötte,

a Berzsenyi Dániel Gimnázium tanulója

Tisztelt küldött-társaim!

Többféle szempontból lehet megítélni a középiskolai KISZ-szervezetek munkáját. Néhány olyan tényezőre szeretném felhívni a figyelmet, amelyek meghatározóak az egyes szervezetek színvonalát, hatékonyságát. A határozat-tervezetben is olvashattuk, hogy az elkövetkező években a KISZ-munkában fokozott szerepet kap az önállóság. A viták során felmerült a kérdés, érett-e minden középiskolai KISZ-szervezet erre az önállóságra? Sok iskolában hosszú évek során kialakult az iskolai hagyományrendszer, a KISZ-szervezetnek elég nagy beleszólása van a programok kialakításában és tevékenyen részt vesz azok megvalósításában. Ezeknek az iskoláknak az előrelépés feltételeit biztosítja a nagyobb önállóság. Több iskolában azonban az alapszervezetek alapvető funkciójukat nem tudják ellátni, évenként, kétévenként cserélődik a KISZ-vezetés. Ezeknek az iskoláknak óriási teher lesz, hogy ezentúl önállóan alakítsák a programokat, a mozgalmi év egészét. Mindezt figyelembe véve, az elkövetkezendő időben fokozottabb segítséget kell hogy kapjanak a középiskolai KISZ-szervezetek mind a tanároktól, mind a felsőbb KISZ- és pártszervektől.

A kongresszusi határozat-tervezetben szinte alig esik szó a tantestülettel és a társszervekkel való kapcsolatokról a középiskolákban, holott a tanárok szerepe meghatározó. Érdekes kettősség, hogy a KISZ-nek megvannak az alapvető érdekvédelmi jogai, ugyanakkor a jogok gyakorlásának lehetősége a pedagógusoktól, az igazgató személyétől függ. Hiszen ő az egyszemélyi felelőse mindannak, ami az iskolában történik. A tanárok a tanórák keretében irányítják a diákok munkáját, egyszemélyileg ítélik és értékelik azt, ugyanakkor a KISZ-munkában egyenrangú munkatársnak kellene, hogy elfogadjanak bennünket. Az iskolai pártszervezet a KISZ-szervezet egyik irányítója, munkájának értékelője. Erre a kapcsolatra is alapvetően jellemző a tanár—diák viszony, illetve ez a kapcsolat sokszor csak a párttitkár és KISZ-titkár kapcsolatát jelenti. Több iskolában bevált az iskolai négyzög, illetve a célirányos, közös megbeszélés. A párttitkár, az igazgató, a szakszervezeti titkár és a KISZ-titkár gyakori, legalább kéthetenkénti megbeszéléseket tartanak az aktuális feladatokról. Ugyanakkor az iskolai KISZ-bizottság — mint testület — az iskolai pártbizottság előtt fél-évenként beszámol a végzett munkáról, és külön meghatározzák a következő időszak legfontosabb feladatait.

Ezek alapján javaslom, hogy a kongresszusi határozat-tervezetbe a 8. oldal 1 pont 2. bekezdése után a következő szöveg kerüljön: „A középiskolai KISZ-szervezetek munkája pedagógus segítség nélkül nehezen képzelhető el. Vizsgáljuk meg, mik a lehetséges területei a tanár—diák együttműködésnek a mozgalmakon belül, kapjanak több segítséget a KISZ-szervezetek a tantestülettől. Alakítsuk ki az iskolai KISZ-bizottság — mint testület — és a pártalapszervezetek közötti folyamatos együttműködést. A párt, az állami, a szakszervezeti és a KISZ-

vezetők folyamatosan kísérik figyelemmel, véleményezzék és közösen irányítják az iskolai célkitűzések megvalósítását.”

Továbbá egy újabb kiegészítést javaslok a 24. oldal B pontjának első bekezdése után. A mondat így hangzik: „A mozgalmi jelleg erősítése azt igényli, hogy a jövőben nagyobb teret biztosítsunk a KISZ-tagok, az alapszervezetek, a szervezetek öntevékenységének, hogy erősítsük munkánkban a nyíltságot, a politikai érzékenységet, a rugalmasságot.” Én így folytatnám: ugyanakkor kapjanak fokozott segítséget azok a szervezetek, amelyek igénylik.

Már előttem is szóltak néhányan a vertikális—horizontális kérdéstről. Nem a forma a döntő, az önmagában nem fogja megjavítani a KISZ-szervezetet. A munkánk alapján kell meghatározni a formai keretet. Elképzelhető átmeneti forma is, az évfolyam-alapszervezet, vagy döntsék el az osztályok, hogy akarnak-e új alapszervezetet alakítani. Mégegyszer mondom, a munkánknek, tevékenységünknek és adottságainknak legmegfelelőbb formát kell kialakítanunk.

A középiskolai KISZ-munka megítélésének egy újabb szempontja, hogy a középiskolában négy évet töltünk. Ezalatt a négy év alatt hozzá kell szoknunk egy újabb tanulási módszerhez, képessé kell válnunk önképzésre, alapvető politikai ismeretekre kell szert tennünk, és gyakorolnunk kell a mindennapi politikálást. Pályát kell választanunk, fel kell készülnünk erre a pályára, illetőleg az egyetemi felvételre. A mozgalom aktív tagjaként 2—3 évet töltünk el, ezalatt ismerjük meg a KISZ-t, és tevékenyen részt is veszünk a munkában. Ugyanakkor maguk a KISZ-vezetők is diákok, felkészültségük alig nagyobb az általuk vezetett csoport tagjaiénál. A nagyobb önállóság a szervezetekben nagyobb felelősséget is ró a KISZ-vezetőkre. Folyamatos KISZ-munkát kell megvalósítanunk. Ennek az egyik eszköze a közép- (2—4 éves) és rövidtávú (éves) tervekészítés. Négy évig tart a középiskola, melynek másik következménye, hogy a tanulók nagy része nem ismeri a korábbi határozatokat. Egy példa erre: az 1981/82-es tanévben minden iskolában sor kerül az ifjúsági parlamentre, ahol az igazgatóknak számot kell adniuk az intézkedési terv végrehajtásáról. A legtöbb helyen ez a terv az 1978/79-es tanév ifjúsági parlamentjén született. 1978/79-ben az 1981/82-es tanév legöregebbjei — a negyedikesek — elsősök voltak. Az iskola összes többi tanulója pedig általános iskolás. Így a diákok nagy része nincs felkészülve arra, hogy megítélje az intézkedési terv végrehajtását. Itt feltétlenül szükség van arra, hogy legalább a KISZ-vezetők számára legyenek hozzáférhetőek ezek a dokumentumok, és a pártszervezet készítse fel a diákokat. Az iskolai demokrácia ehhez hasonló területein óriási veszélye van a formalizmusnak. Azt hiszem, érthető, hogy miért szükséges a határozatok állandó felfrissítése és újraelemzése az iskolákban.

A határozat-tervezetben a 23. oldalon az 1. pont 1. bekezdése után javaslok egy újabb bekezdést: „Ne csak egyes akciókat jelentsen a mozgalom, fordítsunk nagyobb figyelmet arra, hogy folyamatos legyen a KISZ-munka. Rendszeresen frissítsük fel és értelmezzük a legfontosabb határozatokat.”

Kedves elvtársak!

A középiskolák és szakmunkástanulók KISZ-szervezetei anyagi szempontból rendkívül differenciáltak. A legjobb helyzetben a szakmunkástanulók vannak,

de szakközépiskoláknál is előfordul, hogy több százezres a KISZ-költségvetése. A gimnáziumok kevés pénzét — melynek alapja a tagsági díj fele és az őszi mezőgazdasági munkából felajánlott összeg — gyarapíthatnánk társadalmi munkával. De itt két akadályba ütközünk. Szinte képtelenség olyan üzemet találni, ahol rendszeresen dolgozhatnánk délutánonként. A rendszerességet úgy értem, hogy egy-egy alapszervezet heti egy alkalommal dolgozna, hiszen 6—7 órai tanulás után egy héten többször nem lehet 3—4 óránál többet dolgozni. A másik probléma, ha a tanítás után még 3—4 órát dolgozunk, még a legöntudatosabb KISZ-tag sem fog és nem is képes készülni a másnapi órákra. Ebben az esetben az iskola és egyben a KISZ célkitűzéseivel kerülnénk ellentétbe. Marad a kevés pénzünk, de mi mégis szeretnénk rendezvényeket tartani, táborot szervezni. Szükséges lenne felülvizsgálni a középiskolai KISZ-szervezetek gazdasági ügyrendjét.

Tisztelt szekcióülés!

Az új politikai képzési határozat egyik pontjában és a kongresszusi határozat-tervezetben azt olvashatjuk, hogy a vezetőképzés elsősorban az újonnan választott vezetők, mindenekelőtt az alapszervezeti titkárok képzésére helyezze a hangsúlyt. Ezzel alapvetően egyetérték. De az iskolákban a KISZ-vezetők egy-két, esetleg három évig gyakorló vezetők. Itt a már korábban funkcióban levők felkészültsége általában nem sokkal haladja meg az újonnan választottakét. Ezért az iskoláknál nemcsak az új, hanem minden vezető képzésére egyforma hangsúlyt kell helyezni. Lényegében sokkal gyakorlatibb vezetőképzésre van szükség. Adjunk alapvető pedagógiai, pszichológiai ismereteket, és sok módszertani segítséget a vezetőképzés keretében. Sokkal nagyobb figyelmet kell fordítanunk a vezetők közötti állandó tapasztalatcserékre. A tapasztalatcsere az egyik feltétele annak, hogy a KISZ-munka az ellaposodás helyett a nagyobb önállóságot, az állandó megújódást jelentse.

Hozzászólásom végén a középiskolai KISZ tevékenységi területeinek arányáról szeretnék szólni. Az öt legfontosabb terület, a tanulmányi, sport-, kulturális, társadalmi, politikai tevékenység közül eddig valamelyik mindig előtérbe került. Korábban a politikai képzésen volt a hangsúly, az utóbbi években a tanulmányi munkán, amely sokszor kiszorította a többi, s ennek folytán minimálisra csökkent a sportolás, a szórakozás, a társadalmi munka az alapszervezetekben. Azt hiszem, ebbe a hibába nem szabad többé beleesnünk. Ki kell mondanunk, hogy az öt terület egyenrangú. Ezért szövegszerű kijegészítést javasllok a 10. oldal c. pontjának harmadik bekezdéseként: „A KISZ-szervezetek fordítsanak egyenlő figyelmet a tanulmányi, sport-, politikai, társadalmi és kulturális tevékenységre.”

Köszönöm a figyelmet.

OLÁH ZSUZSANNA

Nógrád megye küldötte,

a Balassagyarmati Egészségügyi Szakközépiskola tanulója

Tisztelt szekcióülés!

Napjainkban sokat emlegetett, s már elcsépeletnek tűnő témáról, a demokráciáról szeretnék szólni. Sokan csak a beleszólás, a vitatkozás jogát értik e fogalom alatt. Pedig véleményünk felelősségteljes elmondása mellett ide tartozik az alkotás és felelősségünk tudatos vállalása is. Hivatalos megfogalmazásban a demokrácia azt jelenti, hogy a hatalom forma szerint az egész nép kezében van. Munkánk során viszont nekünk arra kell törekednünk, hogy ne csak forma szerint legyen a miénk a hatalom, hanem éljünk és ne visszaéljünk vele. Mostanában egyre gyakrabban használt kifejezés az iskolai demokrácia. Különösen nagy a jelentősége a kongresszusi felkészülés időszakában, bár a demokrácia érvényesítése sosem lehet időszakos.

A kérdés állandóságát bizonyítja házi rendünk néhány kitétele is. A Művelődési Minisztérium által kiadott Rendtartásban a tanulók jogai vannak először említve, s csak aztán a kötelességeik. Hallgatva a felszólalásokat, mindenki csak a jogokról beszélt, és a kötelességekről valahogy elfeledkeztek, pedig szerintem a kötelességek lennének a fontosabbak. Ez tulajdonképpen a munka arányában való részesedés elvének tanintézeti alkalmazása. A kötelességek érvényesítésében nincsen demokratizmus, hisz' nem bocsáthatjuk például vitára, hogy mit, hogyan és kivel tanuljunk, mert azt hiszem, ennek igen sokszor szomorú eredménye lenne. Felmerülhet a kérdés, miért tartjuk mi magasabbrendűnek a kötelességeket? Azért, mert mindenki úgy részesüljön a jogaiból, ahogy kötelességeit ellátta. A jogok érvényesítésében azonban a demokráciának kell megvalósulnia. A diákoknak a tanuláshoz ugyanúgy joguk van, mint a felnőtteknek a munkához: Az oktatás területén a demokrácia elsősorban a tanulást segítő lehetőségek, tanulópár, korrepetálás, szakkörök igénybevételét jelenti. Az önkormányzati demokratizmus legtágabb alkalmazására elsősorban nem a tanulás területén, hanem a mozgalomban, a KISZ-ben van lehetőségünk. Az egész szervezet, hasonlóan a párthoz, a demokratikus centralizmusra épül.

A KISZ az ifjúság szervezete, ezért arra kell törekedni, hogy minden fiatal valóban magáénak is érezze az ifjúsági szövetséget. Ahhoz, hogy ezt elérjük, jól kell alkalmaznunk a demokratizmust, ami néha nem is olyan könnyű feladat. A nehézséget elsősorban a közömbösség jelenti. A közömbösséget, mint a fiatalok körében egyre inkább elharapódzó jelenséget most sokszor emlegetjük, és mindig hozzáfűzzük, cselekedni kell kiküszöböléséért. De a nagy kérdés mindig megvan. Hogyan? Egy jó KISZ-vezetőnek bizonyos fokig pedagógusnak is kell lennie, hogy különleges érzékkel rátaláljon egy ember gyenge pontjára, kimozdítva ezzel közömbösségéből. Természetesen nem konkrét emberi gyengékre gondoltam.

A közömbösség leküzdése azonban nemcsak a mozgalomban feladatunk, hanem a művelődésben is. Iskolánkra sokszor elmondják, hogy rendezvény-centrikusak vagyunk, hogy mi mindent megünnepelünk. Azzal egyetérték, hogy sok a

programunk, de ha valaki jobban odafigyel, rájöhet, hogy ezek nem öncélúak, mindig valami hatás elérése rejlik mögöttük. A programjaink nagy része csak lehetőség — színház, mozi, film — és a befogadásnak kell demokratikusnak, belső indítékból fakadónak lennie. Ám a kultúrának igazi tartalmat az adhat, ha a diák nemcsak külső szemlélője, hanem aktív művelője is. Ennek bizonyítására kitűnő lehetőség az országos diáknapokon a Művészet és ifjúság elnevezésű akcióban való részvétel.

Az iskolai demokrácia helyes alkalmazása, maximális érvényesítése sok fiatal kiragadhatna a közömbösségből. Nagyon fontos, hogy demokratizmusunk adta lehetőségeinkkel helyesen éljünk, és ne visszaéljünk. Az előttem szólónak a határozat-tervezethez nagyon sok kiegészítése volt. Én a határozat-tervezetet úgy ahogy van, jónak tartom. Az a véleményem, hogy azt ne kiegészítsük, hanem a mindennapi tevékenységünk során próbáljuk meg tartalommal kitölteni.

Köszönöm a figyelmet.

NAGY ÁGNES

Bács-Kiskun megye küldötte,

a kecskeméti Bányai Júlia Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola tanulója

Tisztelt szekcióülés!

Napjainkban gazdasági feladatainkkal kapcsolatban sok szó esik a munkára nevelésről, a szervezethez, a termelékenységéről. A munkára nevelés oktatásunk egyik fő feladata. Korosztályunkat sokszor éri az a vád, hogy akarátgyenge, nem kitartó a munkában. Akad erre is példa, de nem ez a jellemző. A fiatalok számára nagymértékben meghatározó, hogy a nyári, az őszi közhasznú munkán, az építőtáborban és természetesen az iskolában a felnőttektől milyen példát lát. A cselekvő, értelmes munka vonzza a fiatalokat. Példa erre, hogy Kecskemét egyik új óvodájának határidőre való átadása érdekében egyik nappal a másikkal, első szóra, több mint 200 diák ajánlotta fel délutánját önkéntes társadalmi munkára. A megyei kórház építésénél is a diákok munkája tette lehetővé, hogy a megye fontos közegészségügyi intézménye minél hamarabb fogadhassa betegeit.

Társadalmi munkánk mellett a tanulmányi munka területén is helytállunk. Eredményeink elérése a jól kialakult tanár—diák kapcsolat gyümölcse. Ez nem valósulhatott volna meg akkor, ha csak az egyik fél igényli a kapcsolatteremtést.

Szabadidős programjaink szervezésében és megvalósításában sok segítséget kapunk, bár nehézségek is vannak. Tanáraink időt és fáradságot nem kímélve segítenek olyan esetekben is, amikor csak néhány diák érdeklődésének a kielégítéséről van szó, amely nagymértékben hozzájárul a tehetséggondozás és a képességfejlesztés kibontakoztatásához. Örülünk annak, hogy olyan tanárokkal dolgozhatunk együtt, akik a magas követelmények mellett olyan tudásanyagot képesek adni, amelyre a már végzett diákok is szívesen emlékeznek.

A gimnáziumoknak manapság egyik alapvető feladata, hogy a középiskolába bekerülő tizenéveseknek segítsen elképzeléseik továbbfejlesztésében, illetve kialakításában. A pedagógusok szerepe ebben döntő lehet. Persze őket is lehetne, sőt talán kellene is differenciálni. Nem végzik mindannyian egyformán a feladatukat. Mindezt nehezíti az állandó iskolareform. Nemhogy nekünk, de sokszor tanárainknak is sok éjszakás töprengésükbe kerül a tankönyvíró szövegének megfejtése. Mi nyáron sem szabadulhatunk meg tanárainktól — de őszintén szólva nagy örömünkre —, mert velünk tartanak az Express-táborokba, az iskolai kirándulásokra és az építőtáborba. Itt válik a szigorú, kérlelhetetlen pedagógusból igazán jó barát. Más szemmel nézünk rájuk egy-egy nyári tábor után. Ezek közé tartozik az építőtábor. A diákok érzik munkájuk jelentőségét és felelősségét. Bizonyítja ezt, hogy mozgósításunkban nem okoz gondot a 100% teljesítése. Erről tanúskodik az is, hogy lassan az igazgatói irodánkban már kevés a hely a kiváló építőtábori munkáért zászlónak. Jó lenne, ha a táborok szervezésénél jobban figyelembe vennék, hogy egy iskola tanulói, főleg a nagy létszámú táborozót küldő iskolák egy helyre kerüljenek. Nagyobb figyelmet kellene fordítani arra, hogy ahová például csak fiúkat várnak, a keretszámot az iskola fiúlétszámához viszonyítsák. A tábornak nemcsak a munkára nevelésben van szerepe, hanem a közösségformálásban is. Idei zalaegerszegi táborvezetőségünket az iskolánk fiatal tanárai adják. A KISZ KB központi programjait színvonalasnak tartjuk, szeretnénk, ha ezek szimbolikus arányát növelni lehetne, újjal bővíteni, gondolni az öreg táborozókra is.

A KISZ javaslatait az iskolai vezetés meghallgatja és figyelembe veszi, lehetőségei szerint megvalósítja. Problémáinkkal nyugodtan fordulhatunk tanárainkhoz úgy is mint diákok, úgy is, mint magánemberek. Igyekeznek segíteni, gondjainkat megoldani. Az iskolai KISZ-bizottságnak vannak jogai, amelyekkel próbálunk maximálisan élni. Ilyen például a házirend módosítása. Mi ítéljük oda a Jó tanuló, jó sportoló címetek, és az ÁIB nyári üdülőjegyeinek az odaítélésében is részt veszünk. Jó látni, hogy az iskola vezetése egyenrangú partnerként kezel minket, diákokat. Az igazgatóság képviselői gyakran részt vesznek az iskolai KISZ-bizottság ülésein, ötleteket adnak, figyelemmel kísérik munkánkat. A komoly munka mellett persze megtaláljuk tanárainkat a tanár—diák focimeccseken, amely mellett az idén bevezetett női foci is teltházat jelentett az udvaron. Élünk az egynapos igazgatói szünet lehetőségével, s igyekszünk önálló programokat összeállítani erre az alkalomra. Azt vallom — és ezzel nem vagyok egyedül —, hogy azok a diákok, akik saját iskolájukban, közösségükben jó szervezethez, pontossághoz, alapossághoz találkoznak, hasonló elvárásaik vannak máshol is. Nagymértékben visszavetheti azonban a diák vállalkozó kedvét, ha másutt negatív, kedvezőtlen példákkal találkozik.

Köszönöm figyelmüket.

NAGY TAMÁS

Békés megye küldötte,
a békéscsabai Rózsa Ferenc Gimnázium tanulója

Tisztelt szekcióülés!

A fiatalság nagy többsége manapság KISZ-tag, de sajnos ennél sokkal kevesebb azoknak a száma, akiknél ez a tagsági viszony az érzelmi azonosulással is együtt jár. Ez az érzelmi azonosulás nem fanatizmus. Olyan széles látókörű emberekre van szükség, akik a lehetőségeket ismerve ezt választják, mert ez egybeesik saját emberi, egyéni céljaikkal is. S itt kell egyben megemlíteni a KISZ-nek a felelősségét. Hiányzik a KISZ jelszavai közül a béke, a barátság mellett a szeretet említése. A politikai felelősségtudat formálása mellett aránytalanul háttérbe szorulnak az emberi érzések. Elértünk egy olyan szintre, ahol legtöbbször az egyénekről, az egyszerű KISZ-tagokról, az ő gondjaikról, a magánéletükről — ami egyébként simul a társadalmi, a közösségi élethez is — teljesen megfeledkezünk.

Jó közösségek kialakításához először is jó emberek kellenek, akik nemcsak politikailag, hanem emberileg, érzelmileg is képesek arra, hogy a KISZ sorai-
ban formálják, csiszolják egymás egyéniségét, életét. A gyerekek sajnos nem érzik, hogy rájuk nemcsak mint KISZ-tagokra, hanem mint emberekre is szükség van a szervezetnek. A KISZ-gyűlésnek, a KISZ egészének a vonzereje nem elég nagy, ezért a fiatalok máshol keresnek közösségeket. Említhetném, mert előfordul, hogy a fiatalok a vallás felé fordulnak. Egy másik, a környezetünkben mindenki által tapasztalható példa az úgynevezett „csövezés”. Ezt a szót szelvében, hosszában használják, de még mindig nem egyértelmű, hogy kikre és mikor.

A tömegkommunikációs eszközök sokszor csak az egyik oldalát publikálják a dolgoknak, s ezért mesterségesen szigetelik el egymástól a fiatalok különböző rétegeit. Sajnos tényleg vannak reménytelennek mondható esetek, akikkel szemben a társadalomnak fel kell lépnie, de ezeknek a „csöves” gyerekeknek a nagy része csak külsejében hasonlít az újságokban emlegetett példákhoz, s általában értékes emberek, akik például olvasottak, amatőr művészcsoporthoz tartoznak. Nagy számban találkozhatunk velük a dzsessz-rendezvényeken, és az ún. komoly filmek vetítésén is. Komoly problémák merültek fel azzal kapcsolatban is, hogy a „csövesek” milyen igénytelenek, és az igénytelen hazai rockot kedvelik, de arról még soha nem hallottam, hogy azokat a fiúkat és lányokat szidták volna, hogy milyen igénytelen zenére táncolnak, akik a discoba járnak.

Szükség van arra, hogy környezetünket kritikus szemmel nézzük, és csak a jó példák ragadjanak ránk, mert sajnos nagyon sok a negatív példa is. Mi azt szeretnénk, ha nem csak minket alakítanak, hanem mi is formálhatnánk felnőtt környezetünket, hiszen meggyőződésünk — remélem, ebben egyetértetek velem —, hogy bennünk is vannak átadni való értékek.

Köszönöm a figyelmet.

PATZELT CSILLA

Pest megye küldötte,

a Váci Közgazdasági Szakközépiskola tanulója

Kedves lányok, kedves fiúk!

Azt hiszem, mindannyiunk közös problémája, hogy keressük életünk célját, megvalósulásának lehetőségeit. Ez életkori sajátosságunk, amit a pedagógusok és a pszichológusok már tudományosan feltártak, de ezek csak kategóriák, melyek nem tartalmazzák az egyén gondjainak, problémáinak megoldását. Pedig éppen erre lenne szükségünk. Hiszen kamasz fejjel kell a lehetséges utak közül a legmegfelelőbbet kiválasztanunk, és itt elsősorban pályaválasztásunk nehézségeire gondolok. Ez az a pont, ahol a kommunista ifjúsági szövetség és a mi feladataink is kirajzolódnak. Olyanná kell tenni elsős diáktársaink találkozását szervezetünk munkájával, hogy ez egész életükre meghatározó jelentőségű legyen. Találjanak társakat közöttünk, és olyan barátokat, akik közül nem kíváncsoznak el más közösségbe, amely nem fogadja el életünk alapvető etikai szabályait, hanem az erkölcsi kötelezettségektől mentes, szabados életet hirdeti hangoztatva, hogy létünknek más egyetemes célja nincs, feladatunk pusztán az, hogy napjaink minden percét a jelen ötletének rendeljük alá. Olyan rendezvényeket kell biztosítanunk, ahol minden KISZ-korosztályú fiatal jól érzi magát, érzi, hogy ő is a mi közösségünkbe tartozik, és problémáira minden esetben válaszra találhat.

Útkeresésünk másik nagy problémája, hogy az általunk felnőttnek ítélt generációban kialakult egy negatív vélemény a középiskolás korú fiatalságról, amely elsősorban a látszattól táplálkozik. Ahogy tanárban és munkásban különbségek vannak, különbségek vannak közöttünk is, és ezt tudatosítani kellene, ami nem elsősorban a mi feladatunk. Nemcsak azt kell észrevenni ami hangosabb, hanem azt is, ami értékesebb. Ezzel nem szeretnénk minden felelősséget ifjúsági szövetségünkre és a környező világra hárítani, de jó érzés tudni, hogy nem vagyunk egyedül.

Sajnos elmondhatjuk, hogy generációnk nem minden tagjának kíséri mindennapjait a szülői segítség. Pest megye küldötteinek nevében elmondhatom: sajnáljuk, hogy ezen a kongresszuson nem kerülhet általuk nyilvánosságra, mert egyetlen társadalmi gondozott küldött sincs jelen kongresszusunkon. S mivel magyénkben élnek legtöbben, így megpróbálom hozzászólóként elmondani gondjait, problémáikat.

Alapvető konfliktusuk akkor adódik, amikor érettségi vagy szakmunkásvizsga után homogén közösségükből kikerülnek. Egy számukra teljesen új világban kell gyakorló felnőtt, munkás vagy értelmiségi éveiket eltölteni. S bár azt hiszem, nem tudatosan, de mi vagyunk beilleszkedésük kerékkötői azáltal, hogy nem vesszük tudomásul, hogy nem sajnálatra, hanem barátokra, emberi kapcsolatokra van szükségük. Egyszerű megoldás lenne, ha elfelejtenénk azt a kategóriát, hogy állami gondozott, és akkor az ő másik nagy problémájuk is megoldódna, hiszen hajlamosak vagyunk arra, hogy párhuzamot vonjunk, illetve hogy ne tegyünk különbséget az állami gondozott és az intézeti neveltek kö-

zött. De ők nem felelősek azért, hogy felnőtté nevelésük feladata egyedül és kizárólag államunkra hárult. Közöttük is ugyanúgy vannak olyanok, akik családi környezetben nőttek fel, és túlnyomó többségben olyanok, akik legnagyobb feladatukat, a tanulást, nagyon komolyan és tisztességesen végzik. Nem szabad kétszeresen büntetni azért, mert szülei a családalapítás gondját felelősség nélkül oldották meg. Ezzel kapcsolatos feladataink nem kívánnak határozati formát, hanem egyszerűen érzéseket.

Kérem a KISZ-szervezeteket, hogy munkájuk során több figyelmet fordítsanak rájuk.

Köszönöm a figyelmet.

TÓTH ÁGNES

Tolna megye küldötte,

a szekszárdi Garay János Gimnázium tanulója

Kedves elvtársak!

Hozzászólásomban az úttörő—KISZ átmenetről szeretnék szólni. Arról a problémáról, ami azt hiszem, nemcsak a szekszárdi és a Tolna megyei KISZ-eket, úttörőket, úttörő ifivezetőket, hanem mindannyiunkat érint. Mottónak a KISZ X. kongresszusa határozat-tervezetének egy mondatát választottam, amely így hangzik: „A tagfelvételi munkában a jövőben egyértelműen jusson kifejezésre, hogy a KISZ-tagga nevelésben meghatározó szerepe van a Magyar Úttörők Szövetségének.”

Hogyan lehet tényleges szerepe az úttörőszövetségnek? Erre próbálnék most választ adni röviden, a teljesség igénye nélkül. A válaszadást kezdem az úttörőknél, az úttörőéletnél. Nem vagyunk messze az általános iskolában eltöltött évektől, az úttörőktől. Tudjuk, hogy ott a programok, a vezetés, a szervezeti formák különböznek attól, amiben mi élünk és tevékenykedünk. Tapasztalatból tudom, hogy az általános iskolában az úttörők általában nem kerültek és nem kerülnek közel a KISZ-élethez. Az ifivezetők segítik a rajvezetők, úttörővezetők munkáját, az úttörőrajok, csapatok KISZ testvérkapcsolatai általában megmaradnak a közös rendezvények megtartásának szintjén. Amikor a 8. osztály után a tanulók 96 százaléka tovább tanul valamilyen középfokú intézményben, a 96 százalék egy része elvész a mozgalom számára még akkor is, ha jó úttörő volt, mert úgy érzi, hogy a KISZ már nem érdekli. Holott az igazi ok az, hogy lelkesedését letöri a társak, a nagyobbak közönye. A nagyobbakon most nem csak a felsőbb éveseket kell érteni, hanem azokat is, akiket megválasztanak vagy kijelölnek arra, hogy a tagfelvétel előtt állókat segítsék a KISZ-életre való felkészítésben. Az utánpótlás nagy része unalmasnak, leckéztetőnek tartja a Killián-köri foglalkozásokat, és több alkalommal nem is vesz részt ezeken.

A szekszárdi Garay János Gimnáziumban évek óta gyakorlat, hogy a kiváló úttörők is végeznek Killián-kört. Az új politikai képzési határozat szerint nem a középiskolában lesz a Killián-kör, hanem ezt a felkészítő foglalkozást átveszi az

úttörőszövetség. Én a magam részéről jónak tartom a határozatot, mert az általános iskolában, az úttörőszövetségben eltöltött évek adják az alapot arra, hogy az úttörőt javasolják a KISZ-be. Az együtt töltött évek alatt jobban megismerik egymást, mint a középiskolában egy csonka év alatt, megalapozottan mondanak véleményt, bírálatot. Az évek során az is kiderül, hogy ki alkalmas vezető funkció betöltésére, kibem bíznak meg.

Az alapszervezet vezetőségének az ifivezetők munkáját a jövőben jobban figyelemmel kell kísérniük. Negatív példának hozhatom magamat is, hiszen amikor alapszervezeti titkár voltam és az év végi értékelésre került a sor, bizony én nem mondhattam el lelkiismeretfurdalás nélkül, hogy egyetértek az általános iskolában kapott véleménnyel, és nem szidhattam meg azt az ifivezetőt, aki olyan írásos jellemzést hozott, hogy nem végezte megfelelően a munkáját, vagy munkáját kitűnően végezte, mert nem tudtam, hogy valójában hogyan is tevékenykedett az, akiről nagyon sok jót, vagy nagyon sok rosszat írtak. Az ifivezetőkre sokkal nagyobb feladat hárul, ha a Killián-körök beindulnak az általános iskolákban. De a felkészítéshez való segítségadás nemcsak az ő dolguk, hanem ismét idézem a határozat-tervezetet: „...minél több KISZ-tag kapcsolódjon be ebbe a munkába alkalomszerűen is.”

Miután elmondtam, hogy mi kell ahhoz, hogy a jó úttörőkből jó KISZ-esek legyenek, rátérnék a javaslatomra. Ez a javaslat egyébként a KISZ Tolna megyei küldötttertekezletének az állásfoglalása volt. Az úttörőszövetség feladatul kapta a KISZ-tagságra való felkészítést, kapjon jogot arra is, hogy a felkészített tagot ne csak javasolja, hanem vegye is fel a KISZ tagjai sorába.

Az úttörőszövetségben felvett KISZ-tagnak, ha a középiskola kezdetével új közösségbe kerül, nem lesz nehéz az indulás. Nem kell az új, fiatalos, ekkor még gyerekes lendületet lefogni azzal, hogy merev formákat erőszakolunk rájuk, mert ezzel kedvüket szegjük. Kis támogatással segíteni kell munkájukat, és szerintem az ilyen munka értékesebb lehet, mint az előző években.

A kongresszusi dokumentumokkal egyetértek, azokat elfogadásra javaslom, a kongresszus további munkájához sok sikert kívánok.

Köszönöm a figyelmet.

TÓTH IMRE

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a Hajdúszoboszlói Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet tanulója

Tisztelt szekcióülés!

Iskolánkban egyetlen szakmára, a növénytermesztő gépész szakmára képeznek. Mi nem gépszerezők, hanem üzemeltető gépészek, a termelésben dolgozó szakemberek leszünk. Iskolánkban az oktató, nevelő munka tárgyi, személyi ellátottsága az ország húsz, hasonló képzést folytató iskolája közül kb. a 3., 4. helyen áll. Ezt a 100 százalékos diákothtoni ellátottságnak is köszönhetjük. Tük-

rözik ezt az országos SZKT-versenyeken elért eredmények is, ahonnan tanulóink minden évben szakmunkásként térnek vissza. Tanulólétszámuk 160 fő, ennek 80 százaléka KISZ-tag. Egy éve tértünk vissza az egy osztály — egy alapszervezet rendszerre. Azt megelőzően több éven át vertikális volt az iskolai szervezet. Mindkettőnek van előnye és hátránya is. A horizontális szervezeti forma egyik előnye, hogy jobban erősíti az osztályközösséget és a tanulói önkormányzatot. Ennek az erősítése a szakmunkásképzőkben nem elhanyagolható, mivel egyhetes váltásokban folyik az elméleti és a gyakorlati oktatás. Így lényegében a diákok kéthetenként vannak együtt, mert a gyakorlaton csoportbeosztás van. Ha vertikális rendszerrel tovább bontjuk ezeket a közösségeket, azt hiszem, még nehezebbé válik a szervezett irányítás.

Szakmunkásbizonyítványunk elsősorban a termelésbe való zökkenőmentes bekapcsolódást tanúsítaná. Ennek elérése érdekében azonban lépést kellene tartanunk a rohamosan fejlődő mezőgazdasági technikával. Ez különböző okok miatt nehezen valósulhat meg. Ilyen például, hogy a szakmai könyvek egy része korszerűtlen, a régi, termelésből kivont gépekről szól. Tudjuk, nem lehet évenként új tankönyvet kiadni, de talán lehetne kiegészítő, tankönyvpótló jegyzeteket készíteni, amelyekből a korszerű, nagy teljesítményű, a termelésben már ott levő gépeket megismerhetnénk. Ezen ismereteket a majdani munkahelyen joggal elvárják tőlünk. Most pedig tanuljuk az 5—6 éve kiadott gépeket és nem lehetetlen, hogy az ezredfordulón már lézerrel aratunk.

A korszerűtlenség és az élethez való alkalmazkodás, illetve nem alkalmazkodás egy másik gondja az, hogy miért nem lehetséges ilyen jellegű oktatási intézetekben legalább a tehergépkocsi-vezetői hivatásos jogosítványt megszerezni. A mi munkánk sokrétű, nagyon sokat kell a szállításban dolgozni. Mi azonban csak mezőgazdasági vontatóra szerezhetünk jogosítványt, holott ezek a közúti közlekedésben nem vehetnek részt. Az üzemeken, termelőszövetkezeteken belül tehergépkocsikkal végzik a szállítás nagy részét. Kérjük, hogy a növénytermesztő gépészek szakmunkásképzésének szerves részét képezze a hivatásos gépkocsivezetői jogosítvány megszerzése.

Intézetünkben is megalakult a tanulói szakszervezet, de nincs jelentősebb szerepe. Működéséhez az alapszabályon kívül más konkrét feladatot nem kapunk. Úgy látjuk, hogy a KISZ 80 százalékos szervezettségével, az utóbbi időben javuló tartalmi munkájával tudja képviselni és védeni a tanulók érdekeit. Viszont mi nem tudjuk megtalálni azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek a tartalmas együttműködést megalapoznák. Hozzá kell tenni azt is, hogy az ilyen jellegű iskolából, mint a miénk is, a végzetek zöme termelőszövetkezetekben fog dolgozni, ahol a további szakszervezeti élet folytatása nincs biztosítva, mert a termelőszövetkezetekben csak az alkalmazottak részére van szakszervezet. A mi helyzetünkben tehát nem látjuk tisztán az iskolai tanulói szakszervezet célját. Én nem várok a kongresszustól erre megoldást, csak mint problémát jelzem.

Végezetül a kisegítő iskolákban végzett tanulók helyzetéről szeretnék egy pár szót szólni. Az itt végzetek az általános iskolai bizonyítványukkal a kezükben sem jelentkezhettek szakmunkásképzőbe, mert az ő 8 osztályuk az általános iskola 6 osztálya képzési szintjének felel meg. Úgy tudom, hogy 30 százaléuk képes lenne egyszerűbb szakmák elsajátítására, például baromfigondozó, a jobbak továbbtanulása pedig megoldaná az egyes hiányszakmák csökkenését.

Jó lenne, ha tenne valamit a kongresszus értük, hiszen ők is társadalmunk tagjai.

Köszönöm a figyelmet.

DAVID ZOLTÁN

Heves megye küldötte,

a Magyar Néphadsereg 1. sz. Középiskolai Katonai Kollégiumának hallgatója

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Hozzászólásomban szeretnék benneteket tájékoztatni KISZ-bizottságunk tevékenységéről, kollégiumi életünkről, eredményeinkről, gondjainkról. Kollégiumunk 1974-ben alakult meg, mint a Honvédelmi Minisztérium közvetlen irányítása alatt álló nevelési intézmény. A honvédelmi miniszter elvtárs által kiadott alapító levél szerint kollégiumunk feladata azon általános iskolát végzett, kiemelkedő szorgalmú, tehetséges, társadalmi körülményei folytán arra érdemes, rátermett fiatalok középiskolai nevelése, akik meggyőződéssel, szüleik teljes támogatásával vállalják élethivatásként a katonai szolgálatot. Növendékeink az átlagosnál magasabb szinten sajátítják el a középiskolai honvédelmi oktatás anyagát, tájékoztatást kapnak a hadsereg életéről, előadásokon, gyakorlati foglalkozásokon és bemutatókon, főleg a nyári kiképző bázisokon levő táborainkban készülnek fel a katonai főiskolai továbbtanulásra.

Mi természetesen még nem vagyunk katonák, csak erre a pályára készülünk. Délelőttönként ugyanúgy járunk iskolába, mint ti valamennyien, ezért gondjaink és problémáink zöme is azonos. Kollégiumunkban egy 9 fős KISZ-bizottság irányítja a négy évfolyamvezetőség és 16 -vezetőség munkáját. Attól függetlenül, hogy nem középiskolában vagyunk KISZ-tagok, szoros a kapcsolatunk és jó az együttműködésünk a városi középiskolák KISZ-bizottságaival. Részt veszünk az általuk szervezett középiskolai szakkörök és művészeti csoportok munkájában. Több növendékünk kiemelkedő eredményeket ért már el városi, megyei és országos tanulmányi versenyeken is. Ez persze azt is jelenti, hogy növendékeinknek a sokrétű munka mellett kevés idő jut a szórakozásra, pihenésre. Nálunk is gondot jelent még, hogy erőfeszítéseink ellenére sem elég hatékony a tanulmányi munkát segítő szocialista versenymozgalom vonzereje és esetenként kényelmesség, közömbösség is tapasztalható.

Szervezeti életünk eltérő, sajátos vonása, hogy a kollégiumi KISZ-bizottságot közvetlenül a pártalapszervezet vezetősége irányítja. A rendkívül hasznos és eredményes segítség ellenére szeretnénk azonban valamilyen megoldást találni arra, hogy a három katonai kollégium KISZ-tevékenységét egy közös felsőbb szerv, vagy ifjúsági munkát segítő instruktor fogná össze, mivel a középiskolás fiatalokat érintő tennivalókról, akciókról bizony sokszor késve értesülünk és le is maradunk néhány fontos eseményről.

Megítélésünk szerint növendékeink politikai aktivitása sokat fejlődött. Kol-

légióunkban jól működnek a vitakörök, az aktivisták körei. Ezt azzal értük el, hogy igyekeztünk feloldani a formális kötöttségeket, több lehetőséget adni a szabad vélemény-nyilvánításnak, az egyéni kezdeményezéseknek. Az elmúlt akcióévben több városi szintű rendezvényt is szerveztünk, ahol a város középiskolás fiataljaival együtt sportolunk, szórakozunk. Ezek közül népszerűségével külön kiemelkedett a poldisco és a kollégiumi ifjúsági napok keretében szervezett középiskolás sakkgyűjtések vetélkedője. Rájöttünk mi is arra, hogy ha a fiatalokat érdeklő színes, vonzó programokat szervezünk, akkor jobban kötődnek a KISZ-hez is.

Vezetőségválasztó taggyűléseinken és küldöttgyűléseinken joggal bíráltak bennünket. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy a középiskolában és az úttörőcsapatban folyó honvédelmi nevelés feladatainak megoldásában mi, katonai kollégisták is részt vállaljunk. Úgy érezzük, hogy erőnkhez, lehetőségeinkhez képest többre lennénk képesek a középiskolai honvédelmi versenyek, úttörő akadályversenyek lebonyolításának segítségével és különösen az Úttörőgárda és az Ifjú Gárda kiképzési feladatainak megoldásában.

Tisztelt szekcióülés!

Kedves fiatalok!

Engedjétek meg, hogy felhívjam figyelmeteket arra, hogy az Egerben, Tatán és Nyíregyházán működő középiskolai katonai kollégiumok fiataljai sok szeretettel várják a középiskolás fiatalokat honvédelmi versenyekre, és ők is szívesen részt vesznek a ti rendezvényeiteken. Kérek benneteket, hogy a kongresszus után mondjátok el a középiskolás fiúknak, minél többen kövessék a mi példánkat, válasszák élethivatásuknak ezt a nehéz, de nagyon szép pályát, és jelentkezzenek érettségi után a Magyar Néphadsereg katonai főiskoláira.

Végezetül szeretném megköszönni, hogy tájékoztatást adhattam a katonai kollégiumok életéről, eredményeiről és gondjairól. Köszönöm a figyelmeteket, a szekcióülés és a kongresszus munkájához jó eredményt, sikeres tanácskozást kívánok.

VÉGVÁRI JÓZSEF

Budapest küldötte,

a 2. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Kedves elvtársak!

A KISZ IX. kongresszusának határozata kiemelten foglalkozott a szakmunkás-tanulók gondjaival. A határozat nyomán született 1978-as márciusi KISZ KB határozat már konkrét feladatokat jelölt meg. Elmondhatjuk, hogy az elmúlt években nőtt a munkásosztály közvetlen utánpótlásával való törődés. Ezt tapasztaltuk a kerületi és a budapesti KISZ-bizottságok tevékenységében is. Tovább fejlődött az a differenciált réteg munka, s részben megszűnt az a szemlé-

let, amely azonos elbírálás alá vonta a gimnáziumi és a szakmát tanuló fiatalt, a két iskola KISZ-szervezetét. Jól sikerült a bemutatkozásunk az 1979-es első országos szakmunkástanuló fesztiválon. Iskolánk KISZ-szervezetei új jogokat kaptak, megkezdődött nálunk is a tanulmányi mozgalom szervezése. Az egyik legsikeresebb „újítás” a szakmai építőtáborozás bevezetése volt. Az elmúlt nyáron több millió forint termelési értéket teljesítve járultunk hozzá a Lenin Kohászati Művek, a konvertes acélmű átadásához, más kiemelt beruházások, lakások építéséhez. Javult a főváros közel 30 szakmunkásképző intézetében a közművelődési tevékenység is.

A felsorolt eredmények ellenére ma még változatlanul alapvető gondokkal küzdünk. Úgy érezzük, hogy a IX. kongresszus határozatában is megfogalmazott pályaválasztás terén sok még a tennivaló. A népgazdaság számára különösen fontos szakmákra alacsony a jelentkezők száma. Sajátos fővárosi jelenség, hogy a fizikai igénybevételre épülő szakmákra alig van pesti általános iskolából jelentkező. A fővárosban az országos átlagot messze meghaladva jelentkezők a fiatalok a gimnáziumokba és szakközépiskolákba, ezzel szemben a szakmai tanulás döntően a divatos szolgáltató ágazatok számára kielégítő. Hozzá szeretném tenni azt, hogy a szakmunkásképzés kihalna, ha vidékiek nem lennének. Az építőipar, a kohászat, a gépipar és más területek igényeit döntően vidéki tanulókkal elégítjük ki. Itt jegyzem meg, hogy ez az eddig mentőövként használt út a jövőben egyre nehezebben lesz járható, mivel vidéken is több új szakmunkásképző intézetet adnak át.

A pályaválasztás gondjait jelzi az is, hogy a szakmát tanulók 25 százaléka nem a saját szakmájában helyezkedik el, s ez a szám a munkaerőhiánnyal küzdő szakmák esetében évről évre magasabb. 1980 szeptemberében minden elsőéves szakmunkástanuló felmérésben vett részt a Fővárosi Tanács szervezésében. Az eredmény mindenki számára lesújtó volt. A nyolcadikos tananyagokat alapul vevő feladatok megoldása során például matematikából 40 százalék írt elégtelen dolgozatot. A tanulók 70 százaléka nem tudta kiszámítani a téglalap területét. Hasonló volt az eredmény más tárgyak esetében is. A sok egyéb mellett a megalapozatlan pályaválasztás után a tanulmányi kudarcélmény hatására morzsolódik le évente a szakmunkástanulók több mint 10 százaléka.

Ennek az az oka, hogy nálunk a szakmunkásképző intézetekben igen alacsony a mozgalmi élet színvonala. Az alapvető tanulmányi gondokkal küzdő, közel 25 százalékos szociális veszélyeztetettséget felmutató iskolánkban a pedagógusok törekvése a hátrányok leküzdésére irányul. Nem csoda, hogy a KISZ ebben a légkörben másodlagossá válik, a mozgalmi élet szervezésére nincs idő. A jelzett tanulmányi gondok leküzdésére az egyetemek, főiskolák, sőt hasonló középiskolák segítségét kellene kérni.

A szakmai—tanulmányi mozgalom — valljuk be — még gyermekcipőben jár. A közismereti tárgyak igen gyenge színvonala igényli azt, hogy mozgalmi eszközökkel is segítsük a jobb eredmények elérését.

A különböző kiegészítések ellenére is alacsonynak tartjuk a jelenlegi ösztöndíj mértékét, kiváltképpen, ha figyelembe vesszük, hogy tanuló társaimmal a tanulói idő 50 százalékát kitevő gyakorlati oktatás keretében több millió forintos termelési értéket hozunk létre.

Kedves elvtársak!

Javaslom, hogy teremtsük meg intézményes keretét annak, hogy a szakmunkástanulók a szakmájukon belül végezhesenek társadalmi munkát, hogy az iskolai KISZ-szervezetek vállalhassanak bémunkát a mozgalmi életet színesítő programok anyagi fedezetének biztosítására. A nyári szakmai gyakorlatot indokolatlanul hosszúnak tartjuk, ami sok tanulót elriaszt a jelentkezéstől. Nálunk egyértelműen termelési célok valósulnak meg a heti 6 napos nyári gyakorlat során, ugyanakkor a velünk egyidős gimnazista, szakközépiskolás gondtalanul töltheti nyári vakációját.

A szakmunkástanulók KISZ-szervezeteinek másik nagy gondja a szervezethezesség. A fővárosban a szakmunkástanuló KISZ-szervezethezesség mintegy 25 százalékkal elmarad az országostól. A hasonló középiskolások 60, míg az általános iskolában még együttjáró szakmunkástanulók körében 33 százalékos a KISZ-tagok aránya. A munkásosztály közvetlen utánpótlása számára a KISZ jelenlegi tevékenysége kevés vonzóerőt gyakorol ebben az iskolatípusban. Változatlanul nehezek a mozgalmi munka végzésének körülményei, s így nálunk a pedagógusok határozzák meg egy KISZ-szervezet arculatát. Egy fővárosi felmérés alapján megtudtam, hogy a szakmunkásvizsga után a KISZ-tagok közel 25 százaléka nem igazol át első munkahelye alapszervezetéhez, tehát megszűnik KISZ-tag lenni. Ha a három éves iskolai KISZ-élet vonzó lett volna, bizonyára nem hagyták volna ott a KISZ-t.

Mostanában öröközőld téma, hol legyen KISZ-tag a szakmunkástanuló? Mivel az iskola és az üzem is érdekelt abban, hogy szervezethezessége növekedjék, így gyakran a szakmunkástanuló két tagsági igazolványt vált.

A gyakorlati oktatási hely, vagyis az üzem és az iskola KISZ-szervezetének szoros együttműködésére lenne szükség, ahol függetlenül a szervezeti hovatartozástól, mindkét helyen biztosítanak a KISZ-tag számára az értelmes programot.

A szakmunkásképző intézetekben folyó mozgalmi munka javulása a jelenlegi rendszerben alig képzelhető el. Szükség lenne ehhez iskolánként függetlenített politikai munkatárs vagy KISZ-titkár beállítására.

Köszönöm a figyelmet.

HANGA MÁRIA

művelődési miniszterhelyettes

Tisztelt szekcióülés!

Mindenekelőtt a Művelődési Minisztérium nevében köszöntöm a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusa diákszekciójának minden résztvevőjét. Be kell vallanom, hogy másra készültem, mint amit mondani fogok. Az itt elhangzottak, a sok-sok hozzászólás arra készítetett, hogy én is elmondjam a saját véleményemet, és a diákszekció résztvevőinek segítségét kérem sok olyan

előttünk álló feladat megoldásában, amelyben úgy gondolom, hogy hazatérve, mozgásítani tudjátok nemcsak a KISZ-tagokat, hanem valamennyi középfokú intézményünk tanulóit.

Fejti elvtárs tegnap az előadói beszédében mondta, hogy volt néhány elhamarkodott oktatási döntés, amelyet korrigálni kellett. Igaza volt. Egyetlen példát szeretnék mondani, a történelem érettségét. Ennek fakultatívvá tételét azonban végig kellene, vagy érdemes végiggondolni együtt, hogy miért is született egy ilyen döntés az akkori minisztériumban.

Minden lap, minden iskola tele volt azzal, hogy a diákok agyonterheltek, hogy minden egyes fiataltól — tekintet nélkül arra, hogy minden ember más és más, más adottságai, más képességei, más lehetőségei vannak — egyformán követelünk, hogy nem adunk elég választási lehetőséget a diákfiataloknak. Talán benne volt a döntésben az is, hogy ne írjunk mindent elő, ne parancsszóra tegyünk mindent, hanem kapjon nagyobb szerepet a belső meggyőződés. Mégis mi lett a tapasztalatunk, amikor mindezt végiggondolva meghoztuk a döntést? A tapasztalat nem nekünk adott igazat, hanem a kisebb ellenállás irányába vitte el a tanulóifjúság tanulási gyakorlatát, deformálódott az általános műveltség. Nem mondom, hogy miért, hiszen a középiskolások körében ez köztudott. És arra is volt példa, hogy egy szemesi KISZ-táborban azt mondták nekem középiskolás KISZ-tagok, hogy egyáltalán miért szabjuk meg, hány tárgyból kell nekik érettségizni, miért nem bízunk abban, hogy többre is képesek. Tehát, akik többet bírtak volna, azok azt kérték jogosan számon, hogy miért nem serkentjük őket keményebb munkára, nagyobb erőfeszítésre. Biztos, hogy rendkívül nagy szerepe van a meggyőzésnek, annak hogy megindokolom különböző lépéseimet, hogy belülről érezzem a szükségességét egy-egy lépés megtételének, de valószínű, hogy szükség van valamiféle külső kényszerítő erőre is, hiszen diákkorában az ember sűrűn tapasztalja, felnőttként ritkábban ül be a padba. De azt éli át, vagy azt tapasztalja az ember előadóként, hogy az iskolapadba ülve a felnőtt is gyerekké válik. Leveleznek, suttognak, pad alatt regényt olvasnak, tehát még nekik is kell külső készítés, valami kis kényszerítés. Rossz dolognak tartanám, ha a kettőnek nem lenne meg a megfelelő egyensúlya, ha ez az erőszakos ráhatás vagy a mindent tiltás válna uralkodóvá. Biztos, hogy első lépésként meg kell indokolnunk, meg kell magyaráznunk azt, hogy mit miért akarunk csinálni, mit miért akarunk másokkal is cselekedtetni, de azzal is egyetértünk, hogy egy pont után nincs tovább vita. Le kell zárni a vitát és cselekedni kell. És sokszor talán éppen ebben az életkorban tapasztalhatjuk leginkább, hogy van talaja a vitának. Úgy érzem a mozgalmi vezetőknek is végig kell gondolniuk, mely kérdésekben vállalják, választják esetleg a tiltást vagy a megkövetelést, és vállalniuk kell az érvelést, az okos szót, a meggyőző vitákat. Azt gondolom, arról talán nem lenne érdemes vitatkozni, hogy most első helyre írjuk-e akár rendtartásainkban azt, hogy jog, és második helyre a kötelesség, vagy fordítva. A tanulás is jog, a munka is jog.

A következő dolog, amiről beszélni szeretnék — ugyancsak a hozzászólások indították el bennem ezt a gondolatot — sokan mondták: tudjuk, hogy kötelességünk a tanulás. És ahogyan a hozzászólásokban ezt mondtátok, érezhető volt, hogy ez szövegelés, egy kicsit unjátok már. Volt aki ezt ki is mondta. Hát valóban tudjuk-e? Amikor így beszélünk, akkor nem arról árulkodunk-e, hogy iga-

zából nem gondoljuk végig azt, hogy valóban a legfontosabb dolog a tanulás ebben az életkorban. A sűgás is szóba került. És azt is úgy mondtátok, hogy tiltják, meg tudjuk, hogy nem szabad sűgni. Hozzáteszem, hogy én mindig érzem a sűgásban azt is, hogy segíteni akar az egyik a másikon. Ennek ellenére érdemes végiggondolni, hogy mi lesz akkor, ha egyszer nem sűgnak már nekünk. Nem lesz, aki sűgjon. Tehát szabad-e magunkat hozzászoktatni ahhoz, hogy mindig mások segítségével tudunk valameddig elevickélni. Úgy gondolom, hogy politikai feladat, s elsősorban a kommunista ifjúsági szövetség tagjainak a feladata, hogy mindenkiel megértessék, hogy valóban az iskolában lerakott alapok azok, amelyek behatárolják, meghatározzák egész további életünket. Hogy a jövő társadalmának milyen lesz a gazdagsága, az emberi minősége, az nagymértékben attól függ, hogy az iskolapadokban milyen tudást, milyen ismeretet, mennyi emberséget, milyen szakképzettséget szereztünk. És ebben benne kell lenni annak a gondolatnak is, hogy a jövőnkért, a ti gyermekeitekért érzett felelősség is megköveteli, hogy ezekről a kérdésekről így gondolkodjunk. A KISZ-nek politikai feladata, kötelessége kell, hogy legyen ez is. Azt hiszem, hogy jobban elfogadják, ha hasonló életkorú fiatal mondja el, hogy ne igyál, vagy veszi el a poharat. Itt is egy picit inkább előre kellene gondolkodni nektek is, mert aki már egyszer igazából belekóstolt, azt nehezebb visszatéríteni. Itt is a megelőzésre kellene gondolni, hogy ne jusson egyetlen fiatal sem ilyen válaszút elé.

Hosszú időn keresztül mindig azt mondtuk, és azt vártuk, hogy az úttörőmozgalomban sok ifivezető legyen, mert tudja az ember, mert tapasztalta, mert átélte, hogy sokkal nagyobb hatással van a kisgyerekekre a korban hozzá illő fiatal, mint sok esetben a pedagógus.

Ács Eszter beszélt erről nagyon szépen, hogy arra nagyon vigyázzunk — közös érdekünk és mindenekelőtt az ifjúság érdeke —, hogy ne a hangoskodók alapján ítélkezzenek és általánosítsanak a fiatalokról. Mert sajnos az ő szavuk messzebb hallik és a hangokból úgy tűnik, hogy sokan vannak.

A hozzászólóknak egy része arról beszélt, hogy rengeteg a változás az iskolákban, hogy állandó reform van. 1961 óta ez az első tantervi reform. Hogy soknak tűnik, én megértem, mert nyilván érzitek a pedagógusaitokon az idegességet, a fáradtságot, hiszen nekik is az újjal való ismerkedést jelenti ez az időszak. Azért is soknak érzi az ember, mert időben elhúzódik, mert nem lehet egyszerre minden iskolatípus minden egyes évfolyamára beépíteni az újat, hiszen az egymásra építettségnek érvényesülnie kell.

Milyen segítséget várunk tőletek? Mindenekelőtt próbáljátok megérteni a pedagógusokat. Tényleg fáradtak, idegesek, ingerültek, kimerültek. A mi hibánk is, hogy sok esetben nem készülnek el időben például a tankönyvek, hogy majdnem veletek egyidőben ismerkednek egy-egy új tankönyvvel azok a tanárok, akik azt a tantárgyat tanítják. Próbáljátok erre is gondolni.

Sok hozzászólásból úgy éreztem, hogy értitek a változtatásnak a lényegét. Értitek például azt, hogy azért tettük későbbre a fakultációt, mert tényleg azt szeretnénk, hogy a fiatalok pályaválasztásában ne elsősorban a szülőknek a vágyai, illúziói testesüljenek meg. Félreértés ne essék, a szülői beleszólási jogot nem vitatom. De legyen lehetőség arra az első egy-két évben, hogy minden fiatal jobban megismerje önmagát, hogy a pedagógusnak is több idő álljon rendelkezésére.

kezésére az értékes, okos tanácsra, hogy mi az, ami az egyén szempontjából tényleg megfelelő választás lenne, és képviselni tudja azt is, hogy a társadalom mit vár, milyen lehetőségeket kínál. Hiszen ennek az összhangja nem mindig biztosítható. Szeretnénk azt is kérni, segítsétek abban, hogy ne csak a divatos szakmák legyenek kapósak.

Olyan okosan, szépen mondtátok el, hogy úgy kellene nevelni, hogy ne érezze senki, hogy most éppen nevelik. Az a gyanúm, akkor is észrevennétek, és csöndben mosolyognátok, hogy úgy tesz, mintha nem nevelne, de én tudom, hogy nevel. De ha ennyire tudjátok, akkor jó lenne, ha közületek nagyon sokan választanák a pedagógusi pályát. Általános iskoláink a demográfiai hullám előtt állnak. Milyen jó lenne, ha ezek az általános iskolába kerülő magasabb létszámú osztályok nem éreznék magukat vesztes nemzedéknek, hanem azt éreznék, hogy sok-sok okos, értő pedagógus segíti munkájukat. És ezek a gyerekek el fognak jutni középfokra is, oda is kellene pedagógusok. Nem kellene félni ettől a pályától.

Hadd szóljak arról, amit a szakmunkásképzőkkel kapcsolatban szociológusoktól is olvasni lehetett, és amiről az egyik hozzászóló is beszélt. Örültem volna, ha arról is szó esett volna, hogy a felmérés óta az új közismereti tantervek, tankönyvek terén van-e változás? Érezhető-e valami javulás? Valóban nem tudnak a szakmunkásképzőbe kerülő gyermekek írni, olvasni, számolni? Mennyire általános ez? Ez is azt mutatja, hogy nem középfokon kell elkezdni a munkát jobbitani, hanem az általános iskolában. Méginkább fontos lenne tehát, hogy a jól felkészült középiskolások merjék vállalni a pedagógus pályát. Ne képesítés nélküliekkel kelljen benépesíteni az iskolák épületét.

Kedves elvtársak!

Szeretnénk, ha az idegen nyelv tanulásában néhány év múlva érzékelhető javulás lenne. Szóba került a világnézeti, politikai nevelés is. Szeretném, ha nem egy-egy tantárgyhoz kötöten gondolkodnátok erről. Minden egyes tantárgyban benne rejlik a világnézeti, politikai tanulság. Szeretnék segítséget kérni abban, hogy anyanyelvünket biztosan használjuk, szeressük, tiszteljük, óvjuk, ápoljuk. Hiszen nélkülözhetetlen eszköz ahhoz, hogy megértsenek bennünket, és hogy másokat is megértsünk. Azt hiszem, hogy a közéletiség gyakorlásához, a demokratikus jogokkal való éléshez is nélkülözhetetlen, hogy anyanyelvünknek megfelelően birtokában legyünk.

A demokrácia kérdésköréről sok szó esett. És azért, mert diákszékek készülünk, nagy segítség lenne, ha a pedagógusokkal együtt végiggondolnátok, miért nem tartunk ott, ahol kellene, hiszen nem vagyunk elégedettek azzal az úttal, amit ezen a téren megtettünk. Van ennek olyan oka — erről is esett itt szó —, hogy nem tudjuk mihez van lehetőségünk, jogunk, melyek a kötelességeink?

Egyik küldött beszélt arról, hogy természetesnek kell venni azt, hogy a középfokú intézmények hallgatói gyorsan cserélődnek. Arra kell tudatosan felkészülni, hogy az újaknak átadjuk az elődök tudását, többek között a demokrácia gyakorlásához szükséges tudást is. Ebben is alapoztam az iskola! Felnőtt-

ként hogyan lesztek közéleti emberek, ha a kezdeti lépéseket az iskolában nem tesztitek meg?

Szóba került az is, hogy sokszor már akadályoz benneteket a felülről jött sok utasítás, ötlet, kézikönyv, módszertani könyv. Azt kérnénk, hogy a célnak megfelelően kezeljétek ezeket. Ötletet adónak, amiből lehet válogatni és újat kitalálni ahelyett, amit készen kínálunk.

Úgy gondolom, hogy a diákparlamentek akkor lesznek jó fórumai a KISZ érdekképviseletének, érdekvédelmi munkájának, ha időben készültök rá. Az itt elmondottak nagyon sok segítséget adtak az ötnapos tanítási héttel kapcsolatos munkánkhoz. Kérem, hogy segítsétek tanáraitokat, az iskolák igazgatóit abban is, hogy a lehető legjobb megoldást megtaláljuk. Ősztől különböző iskolatípusokban kísérleteket indítunk, mert nem szeretnénk vakon beleugrani valami rossz megoldásba. Szeretnénk, ha végiggondolnátok, hogyan tudunk megfelelő teret és lehetőséget biztosítani a mozgalmi munkának akkor, ha sűrítjük a tanítási órákkal a hét öt napját? Milyen értelmes szabad idővel tudjuk azt megelőzni, hogy ne legyen sok fiatal még jobban veszélyeztetve, hogy ne váljék tartalmas üres lötyögéssé a hatodik és a hetedik nap.

A szakmunkásképzők esetében olyasmiben gondolkodunk, hogy le kell rövidíteni a nyári gyakorlati időt, hogy pihenésre, szabadságra is teljen a vakációból. A többi ötletünket, elképzeléseinket, javaslatainkat a diákparlamentekre visszük.

HUBAI ÁGNES

Veszprém megye küldötte,

a veszprémi Lovassy Gimnázium tanulója

Tisztelt szekcióülés!

Kedves fiatalok!

A diákok közhasznú munkájukat főleg a mezőgazdaságban végzik, amit az ágazat idényjellege tesz szükségessé. Szüretkor, gyümölcs- és zöldségszedés idején pótolhatatlan segítséget jelentenek a fiatalok. Az iskolák életében már hagyományra vált az őszi mezőgazdasági munka. A középiskolai rendtartás legfeljebb 12 napot engedélyez erre a célra. Az országos átlag azonban ennél kevesebb. Ez abból adódik, hogy a lehetőségeket részben az iskolák, részben pedig a gazdaságok hozzáállása miatt csak kétharmad részben használják ki. Aránytalanságot okoz, hogy előnyben részesülnek a jól dolgozó iskolák. Az is igaz, hogy akik elmennek dolgozni, a munkaidőnek alig 75 százalékában végeznek hasznos, gazdaságos tevékenységet. És ennek okát nemcsak a tanulóknak kereshetjük. Hozzájárul ehhez néha a rossz munkaszervezés. Jó példa erre, hogy nem mindig van megfelelő szerszám és munkalehetőség, ezért a brigádok állnak.

A munkaszervezés hiányossága mellett szólni kell még a munkakörülményekről is. Szeretnénk, ha legalább az alapvető higiéniai feltételeket biztosítanák. A problémák megoldásának keresése közben merült fel bennünk az, hogy

a közhasznú munkavégzést terjesszük ki az év egész időszakára, és ne csak a mezőgazdaságra, hanem a környezetvédelemre, az építőiparra és más rendkívüli feladatok ellátására. Akkor, és annyian mehessünk dolgozni, amikor és amennyiünkre ténylegesen szükség van. A diákok másik fő lehetősége a közhasznú munkavégzésre a nyári építőtáborokban van. Ez már kevésbé népszerű, ami annak is tulajdonítható, hogy a tanulók nyári szabad idejét veszi igénybe, és néha a tanulók nem látják munkájuk értelmét. A szabadidős programok mesterkéltek és kötelező jellegűek, a fiatalok nem kapnak önállóságot, szinte kizárólag előre megszervezett rendezvényeken vesznek részt. Ezeknek a táboroknak a fajtái az utóbbi években egyre szélesebb skálán mozognak. Van központi és megyei szervezésű, szakmai és mezőgazdasági építőtábor. Ezek számának növekedésével a keretszámok is megváltoztak. Négy év alatt a kétszeresére nőttek, ami nem állt arányban a középiskolások számának növekedésével. Ez az igény már meghaladja erőnket, pedig egyre több és több fiatalot mozgósítunk. Ezt is csak széles propagandával, rábeszéléssel és gyakran tanári ráhatással sikerül megoldani. De ez sem minden esetben eredményes. Az önkéntesség alapján már nem tudjuk teljesíteni a feladatokat, a keretszámokat. Őszinte csodálatom a Bács megyei iskoláknak, akiknek ez a feladat, úgy látszik, nem jelent gondot. Egyébként a gondjainkat az is növeli, hogy a szakközépiskolák, szakmunkásképzők és gimnáziumok tanulóinak nem egyforma a nyári szabadideje. Bár az utóbbi időben a gimnáziumokból egyre több jelentkezőt várunk, mégis a szakiskolákból sokkal könnyebb a mozgósítás.

Az építőtábor a munkára nevelés egyik színtere is. Főképpen a gimnazistáknál fontos ez, hiszen a szakiskolák tanulói év közben és nyáron is termelési gyakorlaton vesznek részt. Szükséges tehát, hogy a gimnazistáknak is legyen egyfajta lehetőségük arra, hogy ugyanúgy megismerkedjenek a munkával és a munkásokkal, mint a szakmát tanulók. A középiskolások nyári foglalkoztatása, nevelésük teljessé tétele mellett népgazdasági érdek is. Fontosnak tartjuk, hogy azt a segítséget, amit a diákok tudnak nyújtani, a lehető legnagyobb mértékben kiaknázzuk. Azt javasoljuk, hogy a gimnáziumokban legyen egy olyan 2—4 hetes termelési gyakorlat, amit építőtáborban is el lehet tölteni, vagy akár szerződéssel elhelyezkedni vállalatokhoz, üzemekhez. Ez a gyakorlat ne korlátozódjon csak a mezőgazdasági munkára, hanem terjedjen ki a szolgáltató iparra, a kereskedelemre, és az idegenforgalom megnövekedett igényeinek kielégítésére is. Mi, fiatalok szeretünk dolgozni, bizonyítja ezt az is, hogy nyáron sok diák helyezkedik el egy-két hónapra a termelésben. Ilyenkor a munkáért kapott pénz is ösztönöz bennünket. Igaz, hogy felnőtt mércével mérnek bennünket, de az anyagi juttatást is eszerint kapjuk. Ezért kérjük, hogy a termelési gyakorlatokon is munkájuknak megfelelően bérezzék a fiatalokat. A szakmunkásképzők és szakközépiskolák tanulói szívesen vesznek részt a szakmai építőtáborokban. Nagyon jó dolognak tartjuk ezeket a táborokat, hiszen a két hét alatt sok ismerettel gyarapíthatják tudásukat az ott dolgozó fiatalok. A mai lehetőségeknél jóval nagyobb az igény ezen építőtáborok iránt, mivel a nyári termelési gyakorlatba is beleszámít. Ha valaki ilyen helyen tölt két hetet és itt dolgozik is, mélyebben megismerheti a szakmáját. Ezért javasoljuk, hogy szélesítsék a szakmai építőtáborok skáláját, használják ki a helyi lehetőségeket is.

Itt kell beszélnünk az építőtábori munkaszervezésről. Azt hiszem, a diákok

munkáját a jobb szervezés nagymértékben elősegítené. Ne kelljen órákig várniuk a szerszámokra vagy a ládákra. Néhány helyen a norma is túl magas, így nehezen érhető el jó teljesítmény. Természetesen az sem mindegy, hogy milyen körülmények között lakunk, dolgozunk. Szeretnénk, ha a délutáni programok még színesebbek, vonzóbbak lennének. Ez felkészült, lelkes táborvezetőséget és tőlünk nagyobb önállóságot kíván. Felhívnam a figyelmet az érdeklődési körrel egybekötött építőtáborok jó tapasztalataira. Ez is megkönnyítheti a délutánok tartalmas eltöltését. Mi is úgy gondoljuk, hogy a vegyes táboroké a jövő. Nem tartjuk szerencsés dolognak a mesterséges szétválasztást, hiszen a társadalomban sem élnek külön a férfiak és nők.

Minket, fiatalokat biztatnak arra, hogy válasszunk példaképnek munkásokat. Nagyon sok becsületes, jól dolgozó emberrel találkoztunk már itt, s bízunk abban, hogy lassanként mindenhol igazi példaképeket láthatunk magunk körül.

Köszönöm a figyelmet.

TORMA GYULA

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a nyíregyházi 110. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Tisztelt szekcióülés!

Diáktársaim!

Megyénk középiskoláinak mintegy 50 százaléka tanul a megye 12 szakmunkásképzőjében és 2 szakiskolájában összesen 64 szakmában. E tanulók 60 százaléka bejáró, s naponta 70—90 kilométert, néha többet is utaznak. Helyzetük egyértelműen hátrányos. Nagy számban vannak olyanok, akik egy-egy megüresedett kollégiumi helyre pályáznak. Lényeges javulást eredményezett az utóbbi időben átadott kollégium Nyíregyházán és Kisvárdán. A szakmunkástanulók képzésében és oktatásában a legelőnyösebb helyzetben és körülmények között tanulhatnak és dolgozhatnak az első- és másodéves tanulók, ugyanis oktatásuk tanműhelyben, vállalati csoportos képzésben valósul meg. Ez kellően biztosítja az elméleti oktatással való párhuzamos haladást. Korántsem ilyen kedvező a helyzet a kisüzemek, a szövetkezetek képzési feltételében, nem is beszélve a kisiparosoknál szakmát tanuló fiatalokról. A harmadéves tanulók még kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mert gyakorlati munkavégzés miatt félévtől már brigádokhoz kerülnek.

Kiemelném a változó munkahelyeken, különösen az építőiparban dolgozókat. Nem az élenjáró szocialista brigádoknál fordul elő, nem is tekinthetjük tipikusnak, mégis szükséges beszélni róla, mert a mindenkori szakmai—gyakorlati osztályzatot a brigádvezető javaslatára az ellenőrző szakoktató jegyzi be a haladási naplóba. Hogy ez mennyire a végzett munka teljesítményétől függ, az erősen kérdőjelezhető, és az is, hogy miért kapta. Mert részt vesz a brigád közös szórakozásain, esetleg kezdeményezője? Az is igaz, hogy sokszor kényszerítve van a tanuló erre, mert a gyakorlati jegyek kiemelkedően befolyásolják az

átlagos tanulmányi eredményt, és mi ezután kapjuk az ösztöndíjat, a teljesítménybért. Vannak olyan szakmunkástanulók, akik a vállalat által létesített munkahelyen, távoli helységben dolgoznak hosszabb—rövidebb ideig. Itt alkalmi szálláson, régi munkásszálláson együtt élnek a brigáddal és életmódjuk is hasonlóná válik. Helyzetük egyáltalán nem irigylésre méltó, ezt már az iskolai oktatás szervezett kerete sem képes ellensúlyozni. A jelentős hátrány még az étkezésben is megmutatkozik. Általában a napi egyszeri étkezés megoldott, de a reggeli és a vacsora már nem. A kiküldő biztosítja természetben vagy pénzben az étkezést, 4 és fél napra ötven forintot. Az általam felvetett problémák nem újkeletűek, épp ezért megoldásukra feltétlenül szükség van.

Ezek ellensúlyozására jó kezdeményezésekről, jól bevált gyakorlatokról is szólok. Iskolánknak jó kapcsolatai vannak az egyes nagyvállalatokkal. Nem múlik el jelentős ünnep, iskolai megmozdulás, hogy ne képviseltetnék egy-két résztvevővel magukat a rendezvényeken. A nagyvállalatok évenként rendszeresen saját ünnepség keretében adják át a szakmunkás-bizonyítványokat, s avatnak bennünket szakmunkássá. Természetes az is, hogy a jól dolgozó fiatalok kellő jutalommal kapják meg bizonyítványukat. A munkássá válás folyamatában is tovább segítenek bennünket a munkahelyi vezetőkkel való beszélgetések.

Kedves elvtársak!

Az SZKT-versenyek sikere megköveteli mindannyiunktól a módszeres felkészülést, melynek alapvető feltétele a helyes kiválasztás. A lehetőség csaknem minden intézményben adott. Általános észrevétel, hogy az utóbbi időben az elméleti kérdések nem követik a tantervi előírásokat. Előfordul, hogy még nem tanult vagy ismeretlen kérdésekre várnak választ. Jelentős észrevétel, hogy az alkalmazott kérdések gyakran nem a szakmunkástanulók nyelvezetéhez igazodnak, s lényegesen magasabb szakmai színvonaluk. Felvetésem jogosságát tapasztalatokkal támasztom alá, melyet egy kérdéssel kezdek. Mi az oka annak, hogy egyre többször fordul elő SZKT-versenyeken, hogy a tanulók nem kívánnak azonnal vizsgát tenni, bár így korábban válhatnának szakmunkássá? Az okokat saját és más tanulótársaim véleménye alapján kívánom megvilágítani. Feltésem a kérdést: Milyen előnyöket ad a gyors szakmunkássá válás, avagy milyen hátrányokkal járhat? Kezdem a hátrányokkal: elveszítik iskolai kapcsolataikat, az osztálytársakat; nincs pihenő idő, felkészülési szabadság, napokon belül állandóan és rendszeresen 8—9 órát dolgoznak 16—17 éves fejjel; nincs tovább lehetőség az iskolai közösségi életre, kirándulásra, üdülésre, csoportos élményszerzésre; a nyári szabadság igénybevételére, a rövid munkaviszony miatt nincs mód, s a ballagás élménye sem az igazi már. Mindezen hátrányok ellensúlyozására megkapja az ifjú szakmunkás az ünnepélyes, egyszerű kézfogásos elismerést, a jutalmat, s azt a néhány ezer forintos munkabért, amiért már mint szakmunkás, keményen megdolgozott. Még egy gyakori példát említenék. Előfordul, hogy a váratlanul szakmunkássá váló tanulónak a képzési helyet adó vállalat nem tud megfelelő munkahelyet biztosítani. Kezdődhet a munkahelykeresés, s ez rögtön alkalmat adhat a vándorlásra, de már akkor a következő helyen figyelembe sem veszik, miért is jött hamarabb dolgozni ez a fiatal szakmunkás.

Így már az SZKT-verseny elveszíti jelentőségét. Éppen ezek az okok, amelyek sokszor visszatartják az egyes tanulókat az azonnali vizsgázás lehetőségétől.

E tények felsorolása után egy javaslattal élnék. Lehetőséget kellene teremteni az SZKT-versenyben vizsgát tevőknek arra, hogy mint kiválóan végzettek, legalább jutalomként egy alkalommal az alkalmazó vállalat a nyári időszakban vagy tetszés szerint, biztosítsa az évi fizetett szabadságot, mert ezek a fiatalok továbbra sem fognak visszaélni ezzel, hanem később is jó munkát végeznek, megbecsült tagjai lesznek a munkahelyi kollektívának.

Befejezésül lenne még egy javaslatom: már a korábbi években is felmerült annak szükségessége, hogy a nagy létszámú oktatási intézményekben indokolt lenne függetlenített KISZ-vezető alkalmazása, különösen a 3 éves képzési idővel dolgozó intézményeknél, hiszen mire egy-egy KISZ-bizottsági titkár begyakorolja magát, már mint végzős tanuló el is hagyja az intézményt.

Köszönöm a figyelmet.

A fegyveres erők és testületek tagjai szekciójának ülése

ELNÖK:

SZABÓ TIBOR

alezredes, a HM Politikai Főcsoportfőnökség Ifjúsági osztályának vezetője

Kedves elvtársnők!

Kedves elvtársak!

Szeretettel köszöntöm a Magyar Néphadsereg, a Belügyminisztérium, a BM Határőrség és a polgári KISZ-szervezetek valamennyi kongresszusi küldöttét. Külön tisztelettel köszöntöm dr. Horváth István elvtársat, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, belügyminisztert; Oláh István vezérezredes elvtársat, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnökét; dr. Kovács Jenő elvtársat, az MSZMP Központi Bizottsága Közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetőjét, valamint az elnökség többi tagját, akik a kongresszusi elnökség tagjaként foglalnak helyet szekcióülésünkön. Köszöntöm a fegyveres erők és testületek meghívott vezetőit, kedves vendégeinket, szekcióülésünk valamennyi résztvevőjét.

A KISZ X. kongresszusa a mai napon — korábbi hagyományainkhoz híven — szekcióülések keretében folytatja munkáját. A szekciókban folyó tevékenység a kongresszus szerves része, és fő feladatát a dokumentumok vitája képezi. Utalni szeretnék arra, hogy az itt elhangzott észrevételekről, javaslatokról állást foglalnunk vagy határozatot hoznunk nem kell, mert ez a plenáris ülés jogköre. Ugyanakkor hangsúlyozni szeretném, a hozzászólások a plenáris ülésen elhangzott hozzászólásokkal együtt, azokkal azonos módon kerülnek mérlegelésre a szerkesztő bizottság jelentésének összeállításánál, a kongresszusi dokumentumok véglegesítésénél.

Kedves elvtársak!

A KISZ közel negyedszázados története során először kerül sor a fegyveres erők és testületek küldötteinek önálló szekciójára. Mindezt úgy értékelhetjük, hogy jelentős állomása és megerősítése annak a gyakorlatnak, amit a KISZ Központi Bizottsága az elmúlt években a fegyveres KISZ-szervezetek munkájának közvetlen irányításában folytatott.

Kérem a jelenlevő küldött és meghívott elvtársakat, hogy felszólalásaikkal segítsék elő munkánk eredményességét. Ezzel a vitát megnyitom.

GÖRÖZDI GYÖRGY,
a Magyar Néphadsereg küldötte,
tizedes

Kedves elvtársak!

Engedjék meg, hogy tisztelettel és szeretettel köszöntsem a szekcióülés valamennyi résztvevőjét, és felhasználjam az alkalmat arra, hogy átadjam azoknak az ifjúkommunistáknak az üdvözlését, akiket az ifjúsági szövetség e kiemelkedő fórumán képviselek.

Az MN 8354 rádiótechnikai egység képviselőjében veszek részt a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusán. Az alakulatommal szerzett tapasztalatok alapján kívánok szólni az ifjúsági törvény megvalósításáról.

Az ifjúsági törvény — nevezhetnénk úgy is, hogy az ifjúságért íródott törvény — azt a szándékot juttatja kifejezésre, hogy az ifjúságot érintő jogok és kötelességek harmóniájának megteremtésével megerősítse az ifjúságot, annak valós társadalmi szerepében. A különböző állami és társadalmi szervek intézkedési terveivel párhuzamosan megjelent 1973-ban a Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének 2-es számú parancsa, amely a katonafiatalok körében végzett parancsnoki tevékenység és politikai nevelő munka magasabb színvonalra emelése, a fiatalokról való gondoskodás fejlesztése érdekében intézkedett. E parancs végrehajtása során a fiataloknak a család, a társadalmi környezet által megkezdett nevelése a néphadseregen belül szocialista vonásaiban erősödött, színvonala emelkedett, a róluk való sokoldalú gondoskodás az eleven gyakorlat részévé vált.

Az elmúlt évek során a néphadseregen belül is fejlődött a demokratizmus, ami nem a parancsnokok tekintélyének gyengülését jelentette, hanem ellenkezőleg, jelentős mértékben elősegítette a parancsnokok munkáját, a katonafiatalok szolgálati kötelezettségekkel való azonosulását, a harcckészültségi feladatok tudatos, cselekvő vállalását. A demokratizmus szellemét sugározza és a továbbfejlesztés lehetőségét és feltételeit is biztosítja szolgálati szabályzatunk — csak kellően kell ismerni mindannyiunknak a benne meghatározott jogokat és kötelezettségeket, és tudnunk kell alkalmazni a szabályzat adta lehetőségeket. A katonai közösségek formálásában, a demokratikus vonások erősítésében nélkülözhetetlen szerepet játszanak az állománygyűlések és más közösségi fórumok. Ezek a parancsnoki munka szerves részévé váltak, de hatékonyságukat tekintve az alegységek között eltérések mutatkoznak. Nem mindenhol töltik be kellő hatékonysággal nevelő, kollektívizáló szerepüket. Előfordul, hogy életrehívásuk csak az alegység elé állított feladatok ismertetése, jobb esetben értelmezése, az általános értékelés, a fegyelmi helyzet adatszerű ismertetése érdekében történik meg. Sok esetben légkörük, levezetésük módja nem ösztönzi fiataljainkat arra, hogy megtegyék a jobb eredmények elérését célzó javaslatainkat; a közösségi életre, a rend és fegyelem betartására, ellátottságukra és a velük való bánásra vonatkozó észrevételeiket; vagy éppen a fegyelmi értékeléshez kapcsolódva a közösség demonstrálja az egyes emberek magatartására és tevékenységére vonatkozó álláspontját.

Víszonylag ritkán kerül sor a különböző állománykategóriák fórumaira. Egységünknel két réteg — a fiatal tiszti és tiszthelyettesi, valamint a tiszthelyettesi beosztásban levő sorállományúak — fórumára volt példa. Ezek tapasztalatai annak szükségességét bizonyították, hogy más speciális csoportok (például rajparancsnokok, nős, családós katonák) részére is szervezzenek hasonló eszmecserét, s ennek kezdeményezője akár a KISZ is lehetne.

A Magyar Néphadseregben az ifjúságpolitikai feladatok a párt, a parancsnokok és a KISZ-szervek közös munkálkodásában valósulnak meg. Ennek feltétele, a kapcsolattartás rendszere kialakult. A parancsnokok tiszttában vannak azzal, hogy egy jól működő KISZ-szervezet milyen jelentős nevelő erő, s ennek megfelelően partnerként kezelik. Ez tekintélyt kölcsönöz a szervezetnek, amellyel nagyobb befolyást tud gyakorolni a szervezeten kívüli fiatalokra is. Tapasztalatom az, hogy az ifjúsági vezetők fontos szerepet töltenek be az alegységek életében. Az alapszervezetet vezető titkárokat nem vezénylik; sőt az alapszervezeti vezetőségi tagok vezénylésére is csak rendkívüli esetekben kerül sor. A kapcsolattartás rendszeres. Az alapszervezeti titkárok, ha szükséges, az alapszervezet vezetőségei részt vesznek a feladatmeghatározó havi munkaértekezleteken. Legtöbb parancsnok rendszeresen tanácskozik KISZ-vezetőkkel az alegységet érintő s a katonákat érdeklő kérdésekben; a katonai feladatok eredményes végrehajtását célzó kezdeményezésekről, mozgalmakról és azok elbírálását érintő kérdésekről; az egyes emberek és a kis közösségek magatartásának, a katonai feladatok végrehajtásában tanúsított helytállásának megítéléséről. Ennek megfelelően arról adhatok számot, hogy a dicséretnek és a fenytések mértéke általában tükrözi a közösség véleményét. Azt is meg kell azonban állapítanunk, hogy a kollektív felelősségvállalás sajnos még mindig nem kellően alkalmazott és elfogadott mozgalmi forma, pedig sok esetben sokkal hatásosabb, helyesebb módszer lenne.

Több helyütt szokássá vált, hogy a KISZ-vezetőségek a fiatalok érdeklődését, igényeit felmérve kellő időben javaslattal élnek az egyöntetű politikai norma felhasználásával kapcsolatban. Folyamatos és hatékony együttműködés valósul meg a szocialista versenymozgalmában is, amelynek várható új rendszere megköveteli, hogy a KISZ és a katonai vezetés együttműködése még szorosabbá és folyamatosabbá váljon.

Kedves elvtársak!

A KISZ és választott vezetői az ifjúsági törvényből fakadó tennivalók valóra váltása érdekében valamennyi katonafiatal képviselőjében végzik mozgalmi tevékenységüket. A katonafiatalok között élve, jól ismerve tevékenységüket, életüket, mindennapi problémáikat, megállapítható, hogy általában helyesen tárják fel az alegységek életét befolyásoló tényezőket. A hétköznapiak magukban hordozzák a szolgálati körülmények, az ellátás gondjait, azok javításának igényét, az állomány jelenlegi összetétele pedig a nős, családós, szociális problémákkal küzdő fiatalok helyzetén való jobbítás szándékát. Ez utóbbit azért is fontosnak ítéljük, mert jelenleg a sorállományú katonák közel egyharmadát érinti.

A KISZ-szervezetek problémafeltáró és javaslattevő munkája a szolgálati

szabályzat, a HM 2-es számú parancs által is biztosított keretek között megfelelően megvalósul. Előfordul azonban, hogy a fiatalok, az alapszervezetek nem tudnak a lehetőségekkel élni. Bizonytalanság tapasztalható a biztosított jogok gyakorlásában, a módszerek megválasztásában. Véleményem szerint tovább kell javítanunk a KISZ-vezetőségek ilyen irányú felkészítését. Szükségesnek tartom a kádermunka javítását is, hogy olyan fiatalok kerüljenek megválasztásra, akik merik vállalni a konfliktushelyzeteket is, akik a gátló körülményeket bátran felvetik előljáróik előtt, akik a felmerülő problémák eredményes megoldása érdekében kezdeményezően lépnek fel. Az egységes szemlélet és módszerek kialakítása mindenképp szükségessé tenné egy központi útmutató kidolgozását, amely tartalmazza a parancsok megjelenése óta napvilágot látott intézkedéseket, s amely a parancsnokokhoz és a KISZ-szervezetekhez egyaránt eljut.

Kedves elvtársak!

A rajparancsnoki állomány jelentős szerepet tölt be az alegység életében, a közösség alakításában, a katonafiatalok közérzetének kialakulásában. Nálunk — a többi katonai szervezethez viszonyítva — magas az arányuk. Többségükben az e feladatra alkalmas fiatalok kerülnek ilyen beosztásba. A tapasztalat az, hogy kiválasztásuk ott a legeredményesebb, ahol a KISZ-szervezet javaslatának figyelembe vételével történik; ahol a közösség objektív értékítélete utal arra, kik azok, akik a közösségen belül tekintélyt élveznek, érvényt tudnak szerezni a szabályzatoknak, meghatározóak az emberek közti viszony jóirányú formálásában. Ezt a gyakorlatot szerintem általánossá lehet tenni.

Az ifjúságpolitikai feladatok végrehajtásában különösen az MSZMP Néphadseregi Bizottságának 1979 februári határozata óta tovább erősödött a párt- és KISZ-szervezetek munkakapcsolata. Egységünknel a kiemelt feladatokat megelőzően párt- és KISZ-vezetők közös felkészítésére kerül sor a sikeres végrehajtás érdekében. Az ifjúságmozgalmi munka színvonalára jelentős hatással van, hogy a párttag KISZ-tagoknak a KISZ-szervezetek munkájában való cselekvő, segítő részvétel jelenti pártmegbízásukat. Gond, hogy ezek a megbízások sok helyen túl általánosak, nem iránymutatóak és nem számonkérhetőek. Gondosabb egyeztetéssel ezen változtatni lehet, s ebben a KISZ legyen kezdeményező!

A kongresszusi levél vitája alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a néphadseregben szolgálatot teljesítő fiatalok ellátottsága alapvetően biztosított. A helyi gondok megoldásáról a taggyűlésen részt vevő katonai vezetők már intézkedtek. Két alapvető problémát szükséges felvetnem. A sorállomány illetménye elmarad a mai áráktól, nem nyújt kellő fedezetet a természetben nem biztosított fogyasztási cikkek beszerzésére. Továbbá a leszerelő sor-katonák anyagi gondjainak enyhítését szolgáló leszerelési segély kategória-határai nem a mai viszonyokat tükrözik, így az arra rászorulóknak közül sem lehet mindenkit támogatásban részesíteni.

Összességében megállapítható, hogy a szolgálati kötelezettségeinek egyre magasabb szinten eleget tevő ifjúság megiftalése fejlődött. A KISZ megerősö-

dött hivatásában és az ifjúság teljes bizalmát élvezve végzi tevékenységét — a katonai vezetés és a pártszervek jelentős segítségével.

Köszönöm a figyelmet.

MOLNÁR KÁROLY,
a BM Határórség küldötte,
szakaszvezető

Kedves elvtársak!

Mint szolgálatot teljesítő határőr úgy látom, hogy a határőr fiatalok megfelelően tesznek eleget honvédelmi kötelezettségeiknek. Helytállnak a haza védelmében, tudatosan vállalják és eredményesen teljesítik a nem könnyű feladatokat. A határőr fiatalokkal való törődés, a róluk való gondoskodás, az emberi értékeik gyarapítása jó kezekben van. Egység van a határőr fiatalokkal való foglalkozásban a parancsnokok, a politikai tisztek, a párt- és KISZ-szervezetek között. A közös nevelő munka, a közös tevékenység és eredményeik jól összekovácsolják a határőr közösségeket. Ilyen kollektívában a nehéz szolgálati feladatok is könnyebbek lesznek. Formálódik és gazdagodik meggyőződésük, fokozódik politikai tisztánlátásuk, fejlődik általános műveltségük.

Parancsnokaink hozzáértően és nagy felelősséggel végzik munkájukat. Igénylik és hasznosítják véleményünket és javaslatainkat. A határőr fiatalok kötelességeik teljesítése során élvezik mindazon jogokat, melyek az alkotmányban rögzítve vannak. A jó emberi viszonyok és kapcsolatok jó közérzetet biztosítanak. Becsülete van a jó munkának. A fiatalokat a végzett munka alapján ítélik meg. Döntő többségük kap különböző elismerést, amire büszkéek. A sorállomány számára a hazamenetel, a szabadság, az eltávozás biztosítása alapvetően megoldott, bár — az átlagosnál kötöttebb viszonyok között — ezekből sosem elég. A parancsnokok, politikai munkások, párt- és KISZ-szervek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a családos és a távol lakó fiatalok gondjaira. De ezen túlmenően a szabályzatban biztosított szabadság tervezésénél a többi fiatalok igényét is messzemenően figyelembe veszik.

Nálunk a KISZ-nek igen nagy jelentősége van. Kiemelten fontos helyet foglal el az órs életében. Kedvezőek az ifjúsági munka feltételei. Sok segítséget, konkrét feladatokat kapunk a pártszervektől. Őrseink otthonosak, családias a légkör. KISZ-alapszervezetünk eredményesen mozgósítja tagságát a szolgálati feladatok végrehajtására. Részt vállal a párt politikájának megértésében, magyarázatában, végrehajtásában és képviseli a tagság érdekeit. Ott vagyunk, ahol a fiatalokat érintő kérdésekben döntenek, és bátran véleményt mondunk. Reális észrevételeink meghallgatásra találnak.

Kedves elvtársak!

Alapszervezetünk fiataljai a KISZ IX. kongresszusának határozatait megértették, az abban foglaltakat jól hajtották végre. Őrsünk az elmúlt években több esetben az Egység élenjáró katonája, az 1980-as évben pedig a Határőrség kiváló őrse címet érte el. Büszkék vagyunk eredményeinkre. Ezek megőrzésére, a további jó munkára ösztönöz bennünket a határőrség hősi múltja és haladó hagyományai. Mi, határőrök, békében is harci feladatot látunk el. Az államhatáron soha nincs teljes nyugalom, s határőreinknek a szolgálat teljesítése közben a természet erőivel éppúgy meg kell vívniuk harcukat, mint az ellenséggel. Erre kötelez az eszme, a dolgozó nép, a csapatzászló, a társak iránti hűség és hősi halottaink emléke. Tisztelettel emlékezünk azokra a hősökre, akik határőrkerületünkben szolgálatuk teljesítése közben életüket áldozták népünk igaz ügyéért: Viziólek László alhadnagy elvtársra, Molnár László őrmester elvtársra, Salgó József őrmester elvtársra, Kovács Lajos őrmester elvtársra, Elekes Antal törzsőrmester elvtársra, Veres József alhadnagy elvtársra és Gyurikó Miklós alhadnagy elvtársakra. KISZ-alapszervezeteink, ifjúsági klubjaink rájuk emlékezve vették fel nevüket.

Cselekvési programjainkban, ifjúsági munkánkban kiemelt feladatként szerepel a szolgálat teljesítése. A mozgalmi munka eszközeivel mozgósítunk a határőrizeti feladatok eredményes végrehajtására, értetjük meg a Magyar Népköztársaság államhatára őrzetének fontosságát, ösztönözzük és segítjük a szakmai ismeretek jobb elsajátítását, az éber szolgálat ellátását.

Kollektívánkban szinte valamennyi fiatal ért el címet: 38 százalékuk kiváló, 56 százalékuk élenjáró katona. Alapszervezetünk jó munkájáért ez évben a KISZ KB Dicsérő oklevelét nyerte el. KISZ-munkánkban jelentőségének megfelelően foglal helyet a tagság munkájának, példamutatásának figyelemmel kísérése, amely A hónap legjobb szolgálatellátói mozgalomban testesül meg. A KISZ-vezetőség havonta értékeli a fiatalok munkáját és arról véleményt mond. A gyengébben dolgozókat bíráljuk és egyben segítjük a hibák kijavításában. A jól dolgozókat folyamatosan népszerűsítjük és elismerjük. Az a véleményünk, hogy a nyílt és őszinte szó önmagában is jelentős ösztönző, de ehhez egy kis mellékest is kell adnunk. Például jutalmat. A tettekérség meghatározódik. Aki nem hiszi, az próbálja meg! A Becsülettel az utolsó percig mozgalom eredményeként a leszerelő KISZ-tagok a leszerelés előtti hónapokban, napokban is becsületos, odaadó munkával veszik ki részüket a kollektíva előtt álló feladatokból, átadják gazdag tapasztalataikat társaiknak.

Elvtársak!

KISZ-alapszervezetünk kiemelten foglalkozik tagjainak ideológiai, politikai képzésével, általános műveltségének fejlesztésével. Ismertettük a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusának határozatát, kiemelten foglalkoztunk megértésével és gyakorlati végrehajtásával. Tudatosabbakká váltunk pártunk politikája iránti elkötelezettségünkben, fokozódott az államhatár őrzetéért érzett felelősségünk, cselekvő hazafiságunk tükröződik a szolgálat becsü-

letes ellátásában. A napi, átlag 8 órai szolgálatot nehéz időjárási körülmények között is kitartóan ellátjuk. A politikai képzés foglalkozásai, a csoportos beszélgetések a politikai aktivitás jó fórumainak bizonyultak. Az ifjúsági mozgalomról folytatott beszélgetésekkel, forradalmi hagyományaink ápolásával is készültünk a szövetség mostani kongresszusára.

A határőrségnél tovább folytatódik az a nevelő munka, amit a polgári életben megkezdtek. A szolgálatteljesítés időszakában számos emberi értékkel gyarapodnak a fiatalok. Jobban megtanulnak közösségi szellemben élni, gondolkodni. Kollektívánkban valamennyi fiatal — KISZ-tag és KISZ-en kívüli egyaránt — nagy felelősséget érez közösségi céljainkért. Őrsünkön a fiatalok 98 százaléka KISZ-tag. A szolgálati feladatok nehézsége és az egymásrautaltság nagyszerű elvtársi, baráti kapcsolatokat eredményez, amelyben meszesemenően érvényesülnek az igazi bajtársiasság nemes vonásai is.

KISZ-alapszervezetünk értelmes és tartalmas programokat szervez a fiatalok szabadidejének eltöltésére. Gondot fordítunk a közművelődésre, a sporttevékenységre és a szolgálati helyünkön élő lakosokkal — különösen a fiatalokkal — való együttműködésre. A kulturális és sporttevékenység népszerű a fiatalok körében. A feltételek ehhez a munkához adottak. Ízlésesen berendezett ifjúsági klubok, könyvtárak, közösségi célokat szolgáló sporteszközök és rendezések állnak rendelkezésünkre.

A környezetünkben élő fiatalokkal szervezett együttes rendezvényeink fejlesztik tömegkapcsolatunkat. Az Ifjú Gárdában és az Úttörőgárdában végzett tevékenység segíti honvédelmi nevelő munkánkat. Határőreink mindig kedveltek az úttörők és az ifjúgárdisták körében. Így ezek a fiatalok nem csak megismerik a határőröket, hanem azt is megtudják, hogy milyen nehéz és felelősségteljes feladat az államhatár őrzete. A felkészített gárdisták — az egész határterületi lakossággal együtt — nagy mértékben hozzájárulnak a határőrség feladatainak eredményes végrehajtásához.

Kedves elvtársak!

Mi, határőrifiaatok, sokat beszélünk arról, hogy tömegkommunikációkban keveset foglalkoznak a fegyveres szolgálatot teljesítők becsületes munkájának bemutatásával. Javasoljuk ezt a témakört megvizsgálni.

Köszönöm a figyelmet.

NAGY LÁSZLÓ

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,

a KISZ Szabolcs-Szatmár megyei bizottságának első titkára

Kedves elvtársak!

A hazafias honvédelmi nevelés, a haza szeretete, a proletár internacionalizmus csaknem elválaszthatatlan fogalmak. A KISZ IX. kongresszusa megerősítette 1974. áprilisi határozatunkat. Az abban megfogalmazott alapköteleességeket álta-

lános és alapvető normává tette. Ez azt is jelenti, hogy alapvető kötelességgé tette a munka, a tanulás mellett a haza védelmét is.

A hazafias honvédelmi nevelő munka végtelenül összetett és sokszínű — erről már eddig is hallottunk néhány szót, és nyilvánvalóan a szekcióülés további vitájában is fogunk róla szót váltani. Ez nem csupán és nem csak a fegyveres erők, testületek és rendészeti szervek feladata. Mi Szabolcs-Szatmár megyében ennek szellemében működünk együtt a fegyveres erőkkel, testületekkel, rendészeti szervekkel a két kongresszus közötti időszak alatt is.

Örvendek, hogy az elmúlt időszakban lényeges előrelépés történt a honvédelmi nevelő munka területén. Különösen fontosnak tartjuk azt, hogy a munkamegosztásban történt a legnagyobb előrelépés. Ez tapasztalható, de olvasható is a dokumentumokban, hallható volt Fejti elvtárs szóbeli beszámolójában, és a plenáris ülésen elhangzott hozzászólásokban is. Nálunk, a megyei honvédelmi bizottság nevelési és együttműködési terve bizonyult eredményesnek. (Ez egy sajátos, de nagyon jó terv.) Másrészt sokat jelentett a Politikai Bizottság és a KISZ Központi Bizottságának e témában hozott határozata és elemzése. Harmadrészt jelentősen segítette munkánkat a kölcsönös egymásra találás a fegyveres erőkkel és testületekkel, és az az együttműködési készség, ami ebből, valamint az együttes feladatok felismeréséből fakad. Ezért kijelenthetem itt bátran — és bízom, hogy más küldött-társaim is megértsék ezt —, hogy nagyon jó kapcsolatunk van minden szinten az ott állomásozó fegyveres erőkkel, testületekkel, határőr kerületekkel, őrsökkel, nemkülönben a BM rendőri szerveivel, a Munkásőrséggel és az MHSZ-szel. Mi úgy ítéljük meg, hogy munkájuk, a tőlük kapott segítség, együttműködés nélkül a honvédelmi nevelés csaknem elképzelhetetlen. Az együttműködés azonban akkor eredményes, ha kölcsönös. Ezért itt szeretném azt is megemlíteni, hogy nekünk, „civil” vagy polgári, azaz nem egyenruhás KISZ-vezetőknek arra kell törekednünk — ha kell személyes példamutatással is —, hogy minél többet legyünk katonafiatlajaink között. Ha úgy tetszik, minél többet legyünk a laktanyában. Ott legyünk valamennyi eskün, KISZ-es ifjúsági rendezvényen, és ne legyen hatodrangú az a meghívó, amelyet tőlük kapunk.

Én sok élményről tudnék beszámolni, és arról a tapasztalatról, hogy ezek a katonafiatalok a területen végzett munkával, a kölcsönös kapcsolatok kialakításával többszörösen visszaadják a velük való törődést. Meggyőződésünk, hogy a KISZ X. kongresszusa, szekcióülésünk vitája és a dokumentumok ehhez a munkához jelentős segítséget fognak adni. Úgy érzem és meggyőződéseim, hogy ez a szekcióülés és a szekció összetétele is nagyon jó példája ennek a munkamegosztásnak. Bízom abban, hogy ha kimegyünk ebből a teremből és a kongresszus után megkezdjük a feladatok végrehajtását, ezt a gyakorlat is igazolni fogja.

Kedves elvtársak!

Mi azt tapasztaljuk, hogy a honvédelmi nevelő munkát a legkonkrétabban és megkülönböztetett figyelemmel elsősorban a Magyar Néphadsereg, a határőrök és a BM rendőri szervei kísérik. Természetes ez, mert nevelő munkánk erényei, gondjai, problémái ezeken a területeken tapinthatók ki a legközvet-

lenebbül. Ezeken a területeken érezhető, hogy hogyan sikerült felkészítenünk a fiatalokat az ifjúsági szövetségben. Ez azt jelenti, hogy ha mi segíteni akarunk abban, hogy még jobban tudjanak katonafiatalaink eleget tenni hazafias kötelességeiknek, akkor tömegbefolyásunk, politikai tekintélyünk növelésére, programjaink színesebbé tételére, nevelő munkánk hatásának szélesítésére kell törekednünk. Azt természetesen tudjuk, és azt hiszem, ebben a körben nem kell külön hangsúlyozni, hogy ebben az együttes munkában, e munka területén mindenekelőtt meghatározó kell, hogy legyen pártunk álláspontja, pontosabban a pártunk XII. kongresszusának idevonatkozó határozata. A párt arra szólítja fel a Magyar Néphadsereg fegyveres erőit, testületeit, hogy folytassák eredményes tevékenységüket a katonai szolgálatot teljesítő fiatalok nevelésében, politikai, szakmai felkészültségük fokozásában. Biztosítom itt Önöket, benneteket KISZ-vezetőket, hogy a KISZ szervei, szervezetei, vezető testületei mindinkább partnerek, és mindinkább jó, korrekt partnerek kívánnak lenni. Ezt igényli pártunk honvédelmi politikája, de ezt igényli ifjúságunk érdeke is. Ezt nem felismerni politikai érzéketlenség lenne az ifjúsági vezetők részéről.

Ezek a körülmények azok, amelyek arra készítettek bennünket, hogy megfelelő módon, a párt vezetésével, a fegyveres erőkkel, testületekkel együtt egy tudatos, tervszerű együttműködést alakítsunk ki. Csináltuk mi ezt a munkát eddig is, de nem mindig olyan célirányosan, mint ahogy ezt megkívánja manapság a viszonylag rövid rendelkezésre álló idő, és a feladatok sokasága. Ehhez nagyon jó alapot teremtett a már általam korábban említett megyei honvédelmi bizottság hazafias honvédelmi neveléssel kapcsolatos középtávú nevelési programja. Ez egy olyan nevelési terv, amelyet valamennyien — azok a szervek, akik felelősséggel tartoznak az ifjúság hazafias, honvédelmi neveléséért — felelősséggel írtunk alá és vállaltuk a tennivalókat.

Elvtársak!

Sok új, hasznos, a terv korábbi kereteit kinövő feladatrendszer alakult ki, ami meggyőződésem, hogy — mind itt a kongresszuson, mind a szekcióüléseken elhangzottakkal együtt — jelentősen fogja javítani ezt a munkát.

Mindemellett évenként értékeljük a megfelelő testületekkel, fegyveres erőkkel, rendészeti szervekkel, MHSZ-szel a végzett munkát, mert korábban a központi bizottságnak volt egy olyan irányelve, hogy ne legyenek ilyen együttműködési tervek, hanem érvényesítsük az együttműködést az adott mozgalmi év akcióprogramjában. A kezdetben hosszabb akcióprogramjaink, hasonlóan hosszú útmutatóink, egyik évről a másikra csaknem teljesen lerövidültek, és rá kellett jönni, hogy a tervezésnek ezt a rugalmas formáját és módszerét nem biztos, hogy ennyire rugalmasan tudjuk követni.

A KISZ megyei bizottságának függetlenített apparátusát, a különböző testületeink tagjait, a városi-járási titkárokat, kivéve természetesen a hölgyeket, döntően a Magyar Néphadsereg, egyes határőr-kerületek nevelték KISZ-vezetőkkel. Olyan folyamatosság alakult ki, hogy miután a fiatal bevonult — és mert jelezzük, hogy ki az, akire különösen kérjük, hogy figyeljenek oda az elvtársak —, tovább tudta vinni a munkát. S a szolgálati idő letöltése után még nagyobb felelősségérzettel, még jobb felkészültséggel kaptuk vissza ezeket a fia-

talokat. Ezek a fiataljaink, KISZ-vezetőink szívügyüknek tekintik a honvédelmi munkát, a katonafiatalokkal, az ifjúsági vezetőkkel, a parancsnokokkal tartott kapcsolatokat. Épp ezért szívesen is mennek vissza!

A jelentős eredményeket az is segítette, hogy a megbízatásokban általában nagyobb szerepet kapott a honvédelmi nevelő munka, gyakrabban szerepel főrumainkon honvédelmi nevelő munkával kapcsolatos napirend, téma; és az elvtársak — mikor megkérjük, hogy jöjjenek ilyen témában előadni, netán úgynevezett kurrens, vagy ritkán látott filmeket és beszámolókat előadni, leveletíni és meghallgatni — készséggel állnak rendelkezésünkre. Ez nagyon jó, vonzó forma és program arra, hogy az érdeklődést felkeltsük a fiatalokban.

Szervezettebbé, tartalmasabbá váltak a laktanya-látogatások. Céljuk van. Jelentős tartalommal gazdagodtak a technikai bemutatók, a táborok honvédelmi neveléssel kapcsolatos programjai is. Lényegesen javult általában véve az Ifjú Gárda munkája. A szaktermatikák, azok jó végrehajtása és a szakképzés jelentős változást eredményezett a gárda egész életében és munkájában. Bővültek az együttesen rendezett és tartott tömegsportprogramok, rendezvények. Javult a kölcsönös tájékozottság, amely nagyon fontos, hiszen tudjuk, hogy a bevonuló fiatalok között helyenként még kedvezőtlen hatással van a valóságot meghamisító, vagy eltorzító úgynevezett „háryjánosok” meséje arról, hogy mi volt, hogy volt a seregben. Ebben kell nekünk mindenképpen előrelépni, hogy még hübb képet, vonzóbb, de valós képet rajzoljunk a bevonulás előtt álló fiataloknak.

Nagyon sok mindenről lehetne még szólni, hiszen végtelenül színes, összetett ez a munka, de csak azt szeretném végezetül mondani, hogy a mi gyakorlatunk igazolja: mindaz, amelyről beszéltem, valóság és nem meghamisítása az igazságnak. Az Ifjú Gárda megyénkben megrendezésre kerülő XI. országos szemléje eddigi tetteink méltó bizonyítéka lesz. Szeretnénk megfelelő módon fogadni a fiatalokat, megfelelő tartalommal és a honvédelmi nevelő munkát valóban segítve bemutatni e fontos területen végzett munkánkat. Én e helyről is támogatom a központi bizottság beszámolóját, a pénzügyi ellenőrző bizottság beszámolóját, a dokumentumokat és azokat megerősítem.

Köszönöm a figyelmet.

DR. SZURMAI LÁSZLÓ,

a Belügyminisztérium küldötte,

a Budapesti Rendőrfőkapitányság KISZ-bizottságának titkára

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Azt hiszem, nem a titkári szolidaritás vezet arra, hogy azzal a gondolattal kezdem hozzászólásomat, hogy Nagy elvtárs olyan kérdéskört, olyan érzelmi töltésű kérdéskört fogott meg, amit különösen nekünk, a fegyveres erőknél szolgálatot teljesítő és politikai munkát végző fiataloknak kell kiemelt kérdésként

kezelni. Arra a gondolatára utalnék, hogy a szekcioulás összetétele is bizonyítja, hogy a hazafias honvédelmi nevelés, a haza védelme — esetünkben a főváros állam- és közbiztonsága rendjének védelme — az egész társadalom együttes feladata, és valamennyiünknek, KISZ-eseknek és a különböző szakterületen dolgozó fiataloknak együttesen kell végeznünk.

A másik, amit bevezetesként említeni akarok, hogy bár ebben a teremben jobbára a HM és a BM Határőrség fiataljai, politikai munkásai és részben szakmai parancsnokai vannak jelen, és a hozzászólásomban — hivatásomnál fogva is — a rendőri hivatástudat, hivatásszeretet kialakításáról, fejlesztéséről szeretnék néhány gondolatot elmondani. Mivel pedig belügyi szolgálatra csak a katonai szolgálat teljesítése után kerülnek a fiatalok, világos: a mi munkánk feltétlenül a ti eredményeitekre támaszkodik. Minőségileg természetes módon meghatározó, milyen töltést kap egy fiatalember a határőrség vagy a honvédség KISZ-alapszervezetében — egyáltalán, katonai szolgálatának teljesítése alatt mennyire válik mély, tudatos akarattényezővé benne a haza védelméért érzett felelősség, mennyire kap töltést ahhoz, hogy hivatásos rendőri szolgálatot is vállaljon.

A rendőri hivatástudat általában túlmegy mindazon, ami egy-egy hivatáshoz kapcsolódik, mivel mély akarati és politikai töltéssel telített, széles körű, és tulajdonképpen egy életre szóló vonzalmat ad a belügyi hivatásos pálya iránt. Ebben benne van az is, hogy alapvető célunk és feladatunk ennek a megértése és akarati tényezővé tétele az egyes fiatalokban.

Ahhoz, hogy a munka érdemi részéről és összetettségéről beszéljek, néhány szót kell szólnom a közegről, amiben dolgozunk. Honnan, a polgári élet milyen területeiről jönnek hozzánk a fiatalok? Budapest érdekes sajátosságokkal rendelkezik. Az egyenruhás tiszthelyettesi szolgálatot ellátó elvtársak körében végzett reprezentatív felmérésünk kimutatta, hogy a hozzánk érkező fiatalok 80—90 százaléka nem Budapestről, hanem az ország különböző vidékeiről származik egy-egy szakterületi egységben. Ez azt is jelenti, hogy ezek a fiatalemberek nem csak katonai ismeretekkel rendelkeznek és kísérelnek meg beilleszkedni egy szorosabb követelményrendszerrel rendelkező másik fegyveres testületbe, hanem idegen számukra a nagyváros, a világváros légköre. Lakásgondjaik, családalapítási terveik vannak. Tehát a szokottnál is több beilleszkedési gonddal küszködnek. Ezért a ráhatást, a politikai nevelő munkát céltudatosabban és teljes összetettségében, az érzelmi tényezők figyelembevételével kell végeznünk. Azok a formák, amelyek az érzelmi kötődés kialakítását célozzák, minden szinten élvezik a kommunista parancsnokok, a pártszervezetek, pártbizottságok támogatását. Ezt gyakorlatilag az biztosítja, hogy a Budapesti Rendőrfőkapitánysághoz kerülő fiatalok — függetlenül attól, hogy tagjai-e az ifjúsági szövetségnek — közvetlen feladatokat kapnak a KISZ-alapszervezeti kollektívától.

Az alapszervezet kollektívájának ez kiemelt vállalása, s az is, hogy néhány fiatalot az alapfokú vizsgára készítenek fel. Ezeket a vállalásokat, illetve a fiatalok politikai nevelését a pártszervezet közvetlen támogatása és irányítása mellett látják el. Ennek a munkaformának az előnye egyértelműen megmutatkozik abban, hogy ezek a fiatalok felkészültebbek, folyamatosan sajátítják el az alapfokú rendőri ismereteket; másrészt pedig a kollektíva és a rendőrfiatal kapcsolata korán kialakul és megerősödik; kollektívájában ugyanazt az érzelmi, ér-

telmi, akarati erőt képviseli, mint bárhol az élet más területén; szereti a megterhelő, a kemény, a mérhető feladatokat.

Azok az elvtársak, akik pályakezdőinkkel közvetlenül foglalkoznak, nagyobb többségükben — gyakorlatilag 90—95 százalékban — a pártalapszervezetek sorait is erősítik. Lényegesen megkönnyíti a munkánkat az, hogy a Budapesti Rendőrfőkapitányság területén szervezettségünk közelít a 100 százalékhoz. Csak azok a fiatalok szervezeten kívüliek, akik nemrégén kerültek testületük kötelékébe, korábban nem voltak KISZ-tagok, s ezért tagfelvételükre később kerül sor. KISZ-tagjainknak pedig kb. 40 százaléka párttag, ami olyan többletet jelent számunkra, hogy a pártirányítás nemcsak a pártszervezetek általános és operatív segítő munkájában realizálódik, hanem az ilyen KISZ-tagok által is. Ők nem csak a KISZ-alapszervezet kollektívájának, saját lelkiismeretüknek, szakmai parancsnokaiknak, hanem a pártalapszervezetek kollektíváinak, illetőleg vezetőségeinek is felelősséggel tartoznak.

Munkánkat nehezíti: sokan vallják, hogy a belügyi és más hasonló szerveknél megvalósuló parancsos, utasításos rendszerben nehéz a KISZ mozgalmi élete, nehéz fiatalosan, lendületesen tervezni. A valóság az, hogy bennünk van olykor a hiba! Mert egy-egy feladat ellátása során, egy-egy mozgalmi cél érdekében végzett munka során derül ki: néha bizony mi vagyunk öregurasak. Nem a bennünket körülvevő körülményekben, hanem saját hozzáállásunkban van a hiba! Saját ötletességünk hiányzik! Figyelembe kell vennünk, hogy elvtársaink fiatal emberek, ugyanazok az érzelmi hatások érik őket, mint a polgári életben. 20—25 éves emberekről van szó, akikkel szemben — szolgálati viszonyunknál fogva — fokozott politikai követelmények érvényesülnek. Hatalom van a kezükben! Ezzel a hatalommal élniük kell, jól élniük! Ezért a mi szemléletünkben a KISZ-tagság olyan követelmény, amely a kollektíva iránt érzett felelősségben, és nem csak a parancs jellegéből adódó teljesítésében realizálódik. A kommunistává válás alapvető kérdéseként kezeljük ezt.

Az érzelmi nevelés leglényegesebb mozzanatai közé sorolnám azt, hogy ke-restük — és sok tekintetben meg is találtuk — azokat a munkaformákat, amivel egy ember gondolatához, érzelmvilágához, egy fiatal rendőr életéhez, emberi magatartásához közel lehet kerülni. Nagyon szép tapasztalatokat szereztünk akkor, amikor a Budapesti Rendőrfőkapitányság hősi halottaival kapcsolatos anyaggyűjtést végeztük el. Sajnos, a mi márványtáblánkon is sok név szerepel. Ezeknek az elvtársaknak a hozzátartozóit felkeresve, széles körű anyaggyűjtést végezve, összeállítottunk egy tablót, kiállítási anyagot — saját magunknak. Ez a csapatzászlónk mellett díszíti a főkapitányság épületét. Az a ter-vünk, hogy azok a fiatalok, akik hozzánk kerülnek, a rendőri esküjüket ezek között a rekvizitumok között tegyék le. Szinte az első pillanatban szerezzék meg azt az érzelmi töltést, amire ehhez a pályához szükség van.

Meghatározónak bizonyul az első időszak, az első hónapok, évek benyomása. Fokozott jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy a kezdőként nálunk jelentkező elvtársakat együttesen próbáljuk a mozgalmi életben is szervezni, illetve irányítani. Ennek érdekében széles körű és jó kapcsolatokat alakítottunk ki — a BRFK párt- és szakmai vezetésének támogatásával és segítségével — a főváros néhány kiemelt nagyüzemével: gondolok itt a Csepel Vas- és Fémművekre, a Ganz-Mávagra, az Ikarus Karosszéria- és Járműgyár kollektívájára.

Fiatal elvtársainkat megismertetjük a város politikai, kulturális és más centrumaival és — lehetőség szerint az első hetekben, hónapokban még az alapfokú képzésük alatt — elvisszük ezekbe a nagyüzemekbe, megmutatjuk nekik a gyár életét, lehetőséget biztosítunk a munkáskollektívával, az ott élő fiatalok gondjaival, problémáival való megismerkedésre.

Nagyon jóleső érzés, amikor egy-egy fiatal rendőr — miután letette azt a bizonyos alapfokú vizsgát és önállóan intézkedhet, önálló szolgálat ellátására kaphat engedélyt — azt mondja: én most már itt fogok maradni, ennek a területnek a kötelékében; és ehhez a döntéshez nagyon sokat adtak azok a lehetőségek, amit itt a pártszervezet, a KISZ-szervezet számomra biztosított.

Kedves elvtársak!

Azok a fiatalok, akik a mi hivatásunkat, a mi nagyon szép pályánkat választják — e csodálatosan szép város állam- és közbiztonságának védelmét —, tudatosan, bátor akarattal vállalják a párt politikáját, képesek eleget tenni azoknak a követelményeknek, amelyeket az ország, a főváros dolgozó népe elénk állít. Mi is azt valljuk, amit Kádár János elvtárs mondott: ha Budapesten rend van, akkor az országban is rend van. Márpedig Budapesten rend és jó közbiztonság van! Ebben pedig a ti nevelő munkátoknak is, a töletek hozzánk került fiataloknak is jelentős szerepük van. Célunk és feladatunk, hogy méltók legyünk a párt velünk szemben támasztott elvárásaihoz, hogy eleget tegyünk a parancsoknak, utasításoknak és a kongresszusi határozatban foglalt feladatoknak.

PUSKÁS BÉLA,
a Magyar Néphadsereg küldötte,
hadnagy

Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársak!

Mint megyei Ifjú Gárda-parancsnok, évek óta foglalkozom a honvédelmi nevelés különböző kérdéseivel.

A békéért folytatott küzdelem összefonódik a honvédelmi nevelés feladataival, amelynek aktualitását napjaink bonyolult nemzetközi helyzete is igazolja. Ebben a helyzetben nem lehet vita tárgya a honvédelmi nevelés kérdése. A vita legfeljebb arról folyhat, hogy milyen módszerekkel, az ifjúság milyen közegében folytassuk a honvédelmi nevelést.

A határozat-tervezetben is megfogalmazást nyert, hogy szocialista hazánk építése, alkotásaink védelme minden magyar fiatal kötelessége. És ez a tevékenység nem szűkíthető le a 18 hónapig tartó katonai szolgálatra. A honvédelmi nevelés a társadalom egészének feladata. Az elmúlt évek folyamán a Magyar

Néphadsereg alakulatai is tevékenyen járultak hozzá — a katonafiatalok nevelése mellett — a polgári életben folyó honvédelmi neveléshez.

A honvédelmi versenyek, laktanya-látogatások, technikai bemutatók nemcsak ismeretet nyújtottak a fiatalok számára, hanem olyan érzelmi élményt is adtak, amelyek a későbbiek folyamán is befolyásolták a fiatalok gondolkodását. Véleményem szerint a honvédelmi hónapok, honvédelmi hetek szervezésével, a különböző programok életkor szerinti differenciálásával ezeknek a rendezvényeknek a népszerűségét méginkább lehetne növelni.

Kedves elvtársak!

A KISZ Központi Bizottsága 1979. október 9-i ülésén mélyrehatóan elemezte a hazafias és honvédelmi nevelő munka helyzetét. A határozatot Somogy megyében a megyei KISZ-bizottság is feldolgozta és intézkedett a további feladatokkal illetően. A megyei határozat is arra serkenti a polgári KISZ-szervezeteket, hogy változatosabb tevékenység és munkaformák alkalmazásával tegyék személyiséget formáló erővé a szocialista honvédelmi nevelést. A határozat leszögezi, hogy honvédelmi nevelő munkánk nem választható el a hazafiságra, valamint a proletár internacionalizmusra neveléstől. A megyei határozatban is megfogalmazást nyert, hogy a KISZ honvédelmi nevelő munkájának elsődleges színtere az Ifjú Gárda, amelynek hivatása, hogy tagjait szocialista hazánk szertetőre, internacionalizmusra nevelje, segítse a fiatalok felkészítését a haza védelmére, megalapozza tagjainak erkölcsi, akarati tulajdonságait, fizikai állóképességét, felkeltse érdeklődésüket a fegyveres erők és testületek munkája iránt.

Az elmúlt évek folyamán az Ifjú Gárdában jelentős változások következtek be. 1978-tól bevezetésre került a szakképzés, amely lehetővé tette a fegyveres erők és testületek konkrét és közvetlen bevonását az Ifjú Gárda munkájának segítésébe. Másrészt lehetővé vált, hogy ifjúgárdistáink szakfeladatokat oldjanak meg a fegyveres erőkkel és testületekkel együtt. Ma már elmondhatjuk, hogy a tartalmasabb képzés eredményeként a gárda alkalmassá vált magasabbrendű feladatok ellátására is.

Jelentős állomás volt az új egyenruha bevezetése is, mert azt tudomásul kell vennünk, hogy az ifjúgárdistáink által kedvelt külsőségnek természetesen belső, érzelmi élményt teremtő ereje is van. A jelenlegi formán azonban — véleményem szerint — változtatni kell, és egy olyan rendszert kell kidolgozni, amely biztosítja a folyamatos ruhaellátást.

Kedves elvtársak!

Az Ifjú Gárda a különböző fegyveres erőktől és fegyveres testületektől továbbra is azt kéri, hogy — lehetőségeik figyelembevételével — a technikai eszközök biztosítása mellett nyújtsanak segítséget jól felkészült előadók küldésével a képzés folyamatosságának biztosításához. Meggyőződésem, hogy az Ifjú Gárda az elkövetkező időben még hatékonyabban tud hozzájárulni a különböző szolgálati feladatok ellátásához.

Parancsnokságunk nagy gondot fordít a gárda utánpótlásának biztosítására. Legfontosabb bázis továbbra is az Úttörőgárda. Az elkövetkezendő időben

tovább kell fejleszteni a kapcsolatokat a két szervezet között, elsősorban alegység szinten. Jó gyakorlatnak tartjuk, hogy a nyolcadikos úttörőgárdisták részére ifjúgárdisták tartsanak foglalkozásokat. Elképzelhetőnek tartom azt is, hogy a felkészítés az Ifjú Gárda munkára már az Úttörőgárdában, az általános iskola befejezése előtt megtörténjen. Ebben az esetben az átjelentkezés folyamatosságát kell csak biztosítani.

Kedves elvtársak!

Az elhangzottakból is kiderül, hogy az Ifjú Gárda megyei parancsnokságának munkája jelentősen megnövekedett. Az a véleményünk, hogy hosszú távon, társadalmi munkában, eredményesen ezt a tevékenységet folytatni nem lehet. Szükségesnek tartom a megyei honvédelmi és sportfelelősi terület szétválasztását, honvédelmi felelősi státusz létrehozását. Esetleg azon is érdemes lenne elgondolkozni, hogy a KISZ Központi Bizottságában önálló honvédelmi osztályt lehetne létrehozni. Meggyőződésem, hogy a hazafias és honvédelmi nevelő munka ebben az esetben eredményesebb és hatékonyabb lenne.

Kedves elvtársak!

Az MHSZ esetenként nem kis erőfeszítéssel jelentős és hatékony munkát végez a honvédelmi előképzés területén. Könnyíteni lehetne az MHSZ ilyen irányú munkáján, ha az Ifjú Gárdában folyó képzést valamilyen formában bele lehetne számítani a honvédelmi előképzésbe. Erre elsősorban a szakmunkásképző iskolák tanulói, illetve azon fiatalok esetében kerülhetne sor, akik az általános iskola befejezése után nem tanulnak tovább. A különböző szintű iskolákban a honvédelmi nevelő munka hatékonyságával nem lehetünk elégedettek. Általános tapasztalat, hogy a pedagógusok által esetenként lelkesen végzett honvédelmi nevelő munkát nem ismerik el teljes értékű nevelői tevékenységnek. Ezért is fordulhat elő, hogy e munka végzésére olyan pedagógust jelölnek ki, aki az alapvető honvédelmi ismeretekkel sincs tisztában. Ezzel semmiképpen sem szeretném megkérdőjelezni azt a hatalmas munkát, amelyet pedagógusaink végeznek az ifjúság nevelése terén. Csupán arra szeretném a figyelmet felhívni, hogy a tanácsok művelődési osztályai konkrét feladatokat határozhatnának meg a honvédelmi nevelés terén is. Szükség szerint tervezhetnének konzultációkat, előadásokat, esetleg tábort a honvédelmi nevelő munkával foglalkozó pedagógusok részére. A Magyar Néphadsereg érdemben akkor tudna segítséget nyújtani ehhez a tevékenységhez, ha lehetőséget teremtene a honvédelmi nevelő munkával foglalkozó pedagógusok felkészítésére.

Jó gyakorlatnak tartjuk az építőtáborokban folyó honvédelmi nevelő munkát. Hatékony érzelmi programot a táborozók részére azonban csak akkor tudunk biztosítani, ha a munkáltatók és a kísérő pedagógusok komolyan veszik ezt a munkát. Mert egészen furcsa érzelmi hatást érünk el, ha a különböző korszerű technikai eszközökkel felszerelt előadó mondjuk egy istállóban kénytelen elmondani előadását.

A hazafias honvédelmi nevelés lehetőségei nagyszerűen bővíthetők a nyugdíjas tisztek bevonásával. Számtalan konkrét példa bizonyítja, hogy az általuk

tartott előadások a szakmai ismereteken túlmenően olyan érzelmi töltéssel is rendelkeznek, amelyek megfogják a hallgatóságot. A nyugdíjas tisztek bevonásával jelentős mértékben javulhatna az iskolai honvédelmi nevelő munka, és emelkedne az Ifjú Gárdában folyó képzés színvonala is.

Kedves elvtársak!

A Magyar Néphadsereg alakulatai jelentős munkát végeznek a pályára irányítás terén is. E tevékenységnek hagyományosan bevált módszere a középiskolákban folytatott munka. Azonban kívánatos lenne, hogy a helyenként még fellelhető fehér foltokat felszámoljuk. Igaz, az ellentmondásokat néha a bürokrácia kelti. Például: a pályára irányításra bázisiskolaként kijelölt néhány egészségügyi vagy közgazdasági iskolákban a tanulók 98 százaléka lány. Itt inkább honvédelmi nevelő munka folyik, ami persze hatékony. Gyakran előfordul, hogy a leányok viccesen — vagy félig komolyan — megkérdézik az előadót: őket ugyan mikor viszik már el katonának?

Honvédelmi nevelő munkáról, pályára irányításról beszélve természetesen sok jó példát is el lehet mondani. Ilyen jó példa a Kaposvári Gépészeti Szak-középiskola, ahol a honvédelmi nevelő munkát az oktatási rendszer szerves részének tekintik. Ennek a felfogásnak az eredménye, hogy az iskolában honvédelmi klub, rádiós-kör, gépjármű szakosztály és Ifjú Gárda-század működik. Ez természetesen a pályára irányító munka hatékonyságát is növeli. Az iskola vezetése által biztosított kedvező feltételeknek köszönhető az, hogy évek óta jelentős számban jelentkeznek az iskola tanulói katonai főiskolára.

Hasonlóan jó példaként kell megemlíteni a pécsi Helyőrségi művelődési otthonban évente újjászerveződő tisztjelöltek klubját. A klub feladatának tekintik — a katonai élethivatás népszerűsítése mellett — a jelentkezettek felkészítését a választott pályára. A klub munkájának eredményességét bizonyítja az is, hogy a katonai főiskolára jelentkezettek nagy része megfelel a felvételi követelményeknek.

A Magyar Néphadsereg alakulatai jelentős segítséget nyújtanak a különböző Ifjú Gárda-rendezvények lebonyolításához. Azonban ezzel a tevékenységgel még nem lehetünk elégedettek. Természetesnek tartjuk azt, hogy a különböző rendezvények anyagi—technikai szükségleteit a Magyar Néphadsereg biztosítja. Azonban az anyagi—technikai kiszolgálás mellett az Ifjú Gárda munka tartalmi oldalát is erősíteni kell. El kell jutnunk oda is, hogy természetes dolog legyen jól felkészült előadók biztosítása különböző foglalkozásokra. Az Ifjú Gárda munka segítségével számtalan lehetősége van. Előre kell lépniünk a katonai szakképzést folytató Ifjú Gárda-alegységek képzésében, kiképzésében. Vonzó, tartalmas programokkal újra érdekessé, színessé kell tenni a katonai szakképzést.

E munka segítségével követendő példa lehet Kaposvár, ahol a Helyőrségi művelődési otthonban ifjúgárdisták képzését segítő bázis kerül kialakításra. A személyi és technikai eszközöket a helyi alakulatok biztosítják. Az Ifjú Gárdában folytatott munkának — a pályára irányításon túlmenően — a Magyar Néphadsereg közvetlen hasznát látja. A sorkatonai szolgálatra bevonult gárdisták jelentős része kerül alegység-parancsnoki beosztásba. Ezek a fiatalok gyorsan

beilleszkednek alegységük közösségébe, felkészültségük, gyakorlati tapasztalataik alapján az első naptól kezdve alegységük jó értelemben vett hangadói lesznek.

Kedves elvtársak!

A honvédelmi nevelést természetesen a polgári életben sem tudja a KISZ egyedül megoldani. A maga sajátos eszközével kész és képes is hazafiságra, proletár internacionalizmusra nevelni. Képes a honvédelmi nevelés terén olyan munkát végezni, amelynek eredményeként fiataljaink készek hazánk, szocialista társadalmunk építésében, védelmében hatékonyan közreműködni.

Kedves elvtársak!

A betérjesztett írásos dokumentumokkal, a beszámolóval egyetérttek, azokat elfogadásra javaslom küldött-társaimnak is!

Köszönöm a figyelmet.

KISSNÉ CSÁNYI ANIKÓ

Bács-Kiskun megye küldötte,
megyei úttörőelnök

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársak!

Köszöntöm a szekcióülés valamennyi résztvevőjét és engedjétek meg, hogy rendhagyó módon kapcsolódjak be a szekcióülés munkájába. A rendhagyóságot magyarázza egyrészt az, hogy a gyengébbik, azaz a nem túlzottan katonásnak tartott nem képviselőjeként szólok. Másrészt: úttörőelnöki tapasztalataimat szeretném veletek megosztani. Ez utóbbit abból a megfontolásból teszem, hogy egy kicsit részletesebben megismertessem az itt ülőkkel azt a tevékenységet, amellyel a 35. születésnapjára készülõ úttörõszövetség megteremti a hazafias—honvédelmi nevelés alapjait, és amely alapokra — én hiszem, és hiszik úttörővezető társaim is — a KISZ-ben, a fegyveres erőknél és testületeknél időálló nevelő munkát lehet alapozni.

Hallottuk, valamennyien tudjuk, hogy a szocialista hazafiságra, a hazá védelmére, a proletár internacionalizmusra nevelés, a honvédelmi felkészítés egész társadalmunkat átfogó munka, folyamatos feladat. Ennek eredményes megvalósításához az úttörőmozgalom a maga sajátos, romantikus tevékenységi formáival és lehetőségeivel járul hozzá. Akcióival, rendezvényeivel segíti kialakítani az általatok is nagyon fontosnak elmondott jellemvonásokat, mint a fegyelem, bajtársiasság, proletár internacionalizmus, a haladó forradalmi és munkásmozgalmi hagyományok tisztelete.

A hazafias—honvédelmi nevelés a legkisebkeknl — a kéknykkendős kisdobosoknál — beépül a próbarendszerbe. Az életkori sajátosságok maximális fi-

gyelembevételével itt alapozó jellegű nevelés folyik. Elsősorban az úttörőmozgalom szimbólumrendszerének megismertetésére kerül sor a kisdobosfoglalkozásokon; valamint különböző nemzeti és nemzetközi ünnepeken vesznek részt a pajtások. Az úttörők, a nagyobbak számára rendkívül gazdag tevékenységi lehetőség kínálkozik. Annak ellenére, hogy a pedagógus pálya elnőiesedett, s ez bizonyos értelemben nehezíti a foglalkozások megtervezését, az utóbbi időben komoly előrelépés tapasztalható a hazafias, honvédelmi nevelés területén. Ez csak azért lehet így — mi úgy látjuk —, mert a hazafias, honvédelmi nevelés nem lehet csak kimondottan katonai dolog. Ha megfelelő segítséget, megfelelő irodalmat és sok-sok jó tanácsot kapunk ehhez, akkor mi is képesek vagyunk — lehet hogy nem olyan szakértelemmel, de azért becsülettel, tisztességgel — a gyerekeket ezekre a dolgokra megtanítani. Persze az is a történelmi hűséghez tartozik, hogy az MHSZ, a Munkásórség, a fegyveres erők és testületek lelkes, önzetlen segítsége nagyban hozzájárul munkánk eredményességéhez.

A hazafias nevelés szempontjából alapvetően fontos — mi úgy látjuk — a szűkebb és tágabb környezet, a szülőföld, a lakóhely megismerése, a haza fogalmának kézzelfogható valósággal, élményekkel való tartalmassá tétele. Jól szolgálják ezt táboraink, expedícióink, a különféle versenyek. Számos honismereti szakkör működik úttörőcsapatainknál azzal a céllal, hogy — fontos dokumentumokat, emlékeket gyűjtve — tagjaik még többet tudhassanak az őket körülvevő környezet múltjáról, jelenéről, jövőjéről. Egyre több helyen ismertetik meg a felnőttek a gyerekekkel lakóhelyük terveit, amelyeknek a megvalósításába ők is — erejükhez mérten — bekapcsolódnak. Olyan példákat mondok, amely az úttörőkkel, gyerekekkel foglalkozók előtt ismertek. Hiszen a játszóterek, a parkok építésében, a környezet védelmében, a természetvédelemben, a hulladékgyűjtésben, a takarékoságban, a közhasznú társadalmi munkákban ott vannak a mi gyerekeink is. És így válnak cselekvő hazafivá, így tanulják meg, hogy cselekvő részeseivé kell válniuk a haza gyarapításának.

Szép hagyományai alakultak ki az évfordulók tartalmas, értelemre és nem utolsósorban érzelemre ható megünneplésének az úttörőcsapatoknál. Az emlékműveket, emléktáblákat a pajtások rendszeresen felkeresik, megkoszorúzzák, a hősök sírjait pedig folyamatosan gondozzák. Ezen túl — és azt hiszem, hogy itt van igazán jelentősége — igyekeznek megtudni azt is, hogy mit és mennyit tettek ezek az emberek, ezek a hősök az emberiségért, a haladásért, a hazáért akkor, amikor éltek.

Az úttörők életének egyik legszebb és ezekben a percekben is országszerte zajló eseményei a fogadalmatételek. Valamennyien tudjuk, hogy ma van a gyermeknap, és nagyon sok kisdobos, úttörőjelölt áll nagy-nagy izgalommal, hogy elmondja ígéretét, fogadalmát. Ilyenkor a gyerekek — ünnepélyes keretek között — ígéretet tesznek arra, hogy a 12, illetve a kisdobosok a 6 pont szellemében élve tettekkel szolgálják hazájukat, a Magyar Népköztársaságot, a dolgozó népet. És jó néhány szülő — apuka, édesanya — ül itt köztünk. Ők igazolhatják, hogy az avatások ma már nemcsak az úttörőcsapatoknak, hanem a szülőknek is ünnepi pillanatot jelentenek; hogy a társadalmi környezet számára is ünnepélyes, fontos események.

A hazafias nevelés magába foglalja az úttörőjelképek megismertetését, a hősök, példaképek, a csapatnévadó megbecsülésére, tiszteletére nevelést. Szá-

mos találkozást szerveznek az úttörővezetők veteránokkal, munkában élenjáró dolgozókkal, akik életükkel, tevékenységükkel példaképekül szolgálhatnak. A honvédelmi nevelésre is számos alkalom, lehetőség nyílik mozgalmunkban. Bár gyakran mondjuk, hogy a tartalom és a forma tökéletes egységére kell törekedni, sajnos még nem mindig sikerül, hogy az alakosság, meg az alaki formások úttörőéknél is úgy menjenek, ahogy arra szükség lenne. Pedig nagyon szükséges, mert az egyenruha viselése, és mindaz, ami formáságaink közé tartozik, tartást ad a gyerekeknek, fegyelmező erő, és miután mi tudjuk, hogy itt gondjaink, hiányosságaink vannak, szeretnénk e munkát erősíteni, tartalmasabbá tenni. A tartalmi munka színessé, gazdagabbá tételében rendkívül sok és köszönetre méltó segítséget kaptunk és kapunk az MHSZ-től, a Munkásőrségtől, a fegyveres erőktől és testületektől.

Az MHSZ különösen az igen népszerű honvédelmi szakkörök: modellező, rádióiránymérő, lövész szakkörök vezetéséhez, a technikai feltételek biztosításához ad rendkívül jelentős segítséget. A Magyar Néphadsereg alakulatai honvédelmi jellegű foglalkozásokhoz filmeket, szemléltető eszközöket, jól felkészült szakelődöket biztosítanak. Emellett, ha az ifjúgárdistáknak fontos, akkor az úttörőknek talán kétszeresen is az, hogy számtalan laktanyalátogatásra is lehetőségünk van. A nemzetközi gyermekévben Bács-Kiskun megyében is az ott dolgozó, tevékenykedő, állomásozó alakulatok közül jó néhányan, meglepetésként a gyerekeknek egy ilyen elnevezésű napot, akciót hirdettek: „Egy nap a hadsereg vendége voltam”. Érdemes lett volna a sok csillogó szemű gyereket látni, meg azt a sok elégedett tisztet, katonát a nap végeztével, amikor mindenki úgy érezte, hogy adott és kapott is valamit.

A pályaválasztás nehéz gondjait hivatottak enyhíteni a haditechnikai kiállítások, a katonákkal való személyes találkozások, élménybeszámolók. Szeretnék minden itt ülőt meggyőzni arról, hogy ezzel mi a jövőben is jól és eredményesen akarunk politizálni.

Úttörőcsapataink életében szeptember 29-e a csapatzászló ünnepe, amely egyben közös ünnepünk is, hiszen ez a Fegyveres erők napja. Az úttörőév ünnepélyes indításán túl e napon kerül sor szinte minden úttörőcsapatnál az egyenruha- és zászlószemlére, a csapat életét bemutató kiállításokra, izgalmas akadályversenyekre és a fegyveresek köszöntésére.

A nyári táborok — értem itt ez alatt az úttörőtáborokat — programjába szervesen beépül a honvédelmi nevelés. Köszönjük, hogy a gyerekek körében rendkívül népszerű, a romantikus igényeket és érdeklődést kielégítő, honvédelmi jellegű foglalkozások egész sorának megszervezésére került sor az elmúlt időszakban is.

Végezetül még egy területről szeretnék szólni. A honvédelmi nevelés szakszerű segítése, koordinálása érdekében az úttörővezetők VI. országos konferenciája életre hívta a különböző szakterületeken tevékenykedő alegységeket tömörítő Úttörőgárdát. A ma Magyarországon élő úttörőknek több mint egyötöde tevékenykedik a honvéd, munkásőr, közlekedési rendőr, tűzoltó, határőr és az egészségőr úttörőgárdista szakaszokban. Az általános honvédelmi, katonapolitikai ismeretek mellett a munkásőrök, a tűzoltók, a határőrök, rendőrök és vöröskeresztes aktívák segítségével, közreműködésével fontos, szakjellegű, elmé-

leti és — ami nagyon lényeges — gyakorlati tudnivalók sorát sajátítják el a gyerekek.

Ma már a legtöbb Úttörőgárda-alegység programja olyan, amely felkelti a pajtások érdeklődését a fegyveres erők munkája, a harci technika, valamint a katonai külsőségek és formaságok iránt. Elmélyíti a kötelességérzetet, a fegyveres erők tiszteletét, megbecsülését. Lehetővé teszi a honvédelmi alapismeretek megszerzését, alkalmazását és bemutatását. Segíti a fegyveres erők és testületek munkájának, életének megismertetését. Fokozza a gárdisták állóképességét, akarati és erkölcsi tulajdonságait. És végül segíti az úttörőgárdisták felkészítését az olyan, egész úttörőcsapatot érintő szolgálat ellátására, mint az ügyelet és díszőrség megszervezése, különböző szolgálatok adása, közlekedési járőr, tűzvédelmi őrző, környezetvédelmi ügyelet és riadólánc megszervezése.

A járáásokban, városokban és megyei szinten is megalakultak az Úttörőgárda parancsnokságai, amit azért tartok szükségesnek megemlíteni, mert itt együtt kellett és együtt kell dolgozni a civileknek és a szakembereknek. Ezek a civilek az úttörővezetők, akik a lelkesedésüket adják, de a szakértelmet, az ilyen irányú segítséget a szakemberektől várják. Az elmúlt években sikeresen rendeztük meg a különböző szintű úttörőgárdista szemléket, amelyek sok-sok pajtásnak adtak tartalmában, formájában, érzelmi hatásában rendkívüli élményt.

Kedves elvtársak!

Tudjuk, hogy nagyon sok az általatok kínált és nyújtott vagy nyújtható lehetőség, amelyet még nem használtunk ki. Igyekszünk a segítségekkel jól élni ezekkel a lehetőségekkel. És akkor, amikor befejezésül a fegyveres erőket és testületeket képviselő, itt ülő fiataloknak nagyon eredményes munkát kívánok, kérem a további segítő együttműködéseket. Egyben kívánom azt is valamennyiőtöknek, hogy a dolgozó nép szolgálatában végzett felelősségteljes nehéz munkátokhoz legyen nagyon sok erőtök, egészségetek.

Köszönöm a figyelmet.

LAKATOS ELEMÉR

Budapest küldötte,

a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola KISZ-bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

Köszönöm a fegyveres erők és testületek fiataljainak szekcióülésén a lehetőséget, hogy itt mondhatom el hozzászólásomat, és nem a rétegszekcióban. Nagy odaadással figyeltem a szekcióülés eddigi munkáját, a tegnapi kongresszusi hozzászólót, hiszen egy általunk kevésbé ismert, zártabb világról adott képet.

Az egyetemi, főiskolai hallgatók döntő többsége tisztában van azzal, hogy szocialista hazánk, nemzeti értékeink védelme alapvető érdekünk és felada-

tunk. Általánosan elfogadott tény az is, hogy a honvédelmi nevelés és felkészítés nem a nemzetközi helyzet pillanatnyi állapotának függvénye, hanem a kapitalista és szocialista világrendszer egyidejű létezéséből adódó szükségszerűség. Nem ilyen egyértelműek azonban a honvédelmi nevelés, a felkészítés konkrét kérdéseiről nyilvánított vélemények. Hallgatóinknak a honvédelemmel, a hadsereggel kapcsolatos értelmi és érzelmi viszonyulása ellentmondásos. Ugyanis e téren is döntő a család, a baráti kör, a középiskola szerepe. Kicsit leegyszerűsítve: a család elsősorban féltő, óvó, a baráti kör elriasztó erőként hat, a középiskolának, különösen a gimnáziumnak semmilyen hatása nincs a honvédelmi nevelésre és felkészítésre. Ugyanakkor tény, hogy a „majd csak túléljük ezt a 11 hónapot” szemlélet ellenére a sorkatonai szolgálat egy részének az egyetemi, főiskolai tanulmányok megkezdése előtti letöltése a későbbiekben sokkal kedvezőbb a hallgatók számára, mint a végzés utáni 18 hónap. Ekkor ugyanis előtérbe kerülnek a pályakezdés, a társadalmi beilleszkedés, a szakmai egzisztencia megteremtésének gondjai. Sorkatonai szolgálatot teljesítő végzett hallgatóink véleménye alapján megállapíthatjuk, hogy nem általános az a gyakorlat, hogy a megszerzett szakmájukban és annak szintentartásával végezhetnek munkát a honvédségen belül. A pályakezdő fiatalok túlnyomó többségének további gondja az otthonteremtéshez szükséges anyagi javak biztosítása, a párkeresés és a családalapítás.

Több éves kedvező tapasztalataink vannak viszont az előfelvett főiskolai hallgatók tanulmányi és közösségi tevékenységéről. Az elmúlt 5 évben 300 főiskolai hallgatónk közvetlenül a felvételi vizsgát követő szeptemberben, 150 hallgatónk a tizenegy hónapos sorkatonai szolgálat letöltése után kezdte meg tanulmányait. Az utóbbiak érettebben, megfontoltabban alkotnak véleményt, tanulmányi munkájuk egyenletesebb, sokkal kisebb körökben a lemorzsolódás. Ideológiai téren sokkal felkészültebbek. Az előfelvételi rendszer eredményezte azt is, hogy rendszeres kapcsolataink vannak az egyes alakulatokkal a sport, a kultúra területein is.

Indokolatlannak tartjuk azt az egyetemi és főiskolai hallgatók közötti megkülönböztetést, amelyet az 1984/85-ös tanévben életbe lépő rendelkezés tervez, és amely a hároméves főiskolai képzésben az előfelvételi rendszer megszűnését eredményezné. Az egyetemi és a főiskolai hallgatók végzés utáni gondjai, problémái egyformák. A rövidebb képzési idő semmivel sem biztosít jobb lehetőségeket a főiskolások számára a pályakezdés, az otthonteremtés nehézségeinek leküzdésében, mint az egyetemistáknak. Ugyanakkor statisztikai adatok bizonyítják, hogy a munkásfiatalok túlnyomó többsége főiskolákra kerül. Nálunk a munkásfiatalok aránya 55—60 százalék, míg néhány nagy egyetemünkön átlagosan 15—17 százalékot ér el. Azt szeretnénk, ha minden katonai szolgáltra alkalmas fiatal egyetemi, főiskolai tanulmányaik megkezdése előtt vinnének el katonának. Kérjük, hogy ezeket az érveket is figyelembe véve vizsgáljuk meg az előfelvételi rendszert.

A honvédelmi nevelésben és felkészítésben jelentős szerep jut az egyetemi, főiskolai honvédelmi oktatásnak is. Ennek célkitűzéseit az oktatási rendszerben mindenki elismeri és elfogadja. Nem egyértelmű azonban a tárgy tartalmának és oktatási színvonalának megítélése. A sorkatonai szolgálatot teljesített hallgatók véleménye szerint a tárgy tananyaga nem ad új ismereteket az alakula-

toknál kapott kiképzéshez képest. A világnézeti nevelés egyes kérdéseit eredményesebben lehetne megoldani a szakmai tárgyak oktatása során szerzett ismeretek alapján, mint elvont tárgyalási móddal. A hallgatók igényelnék a korszerű katonapolitikai és a — felsőfokú oktatási intézmény szakmai profilját figyelembe vevő — haditechnikai ismeretek megszerzését, az egyes technikai megoldások szakmai háttérének elsajátíttatását. Véleményünk szerint ezen a hiányosságon sokat segíthetne a szaktárgyi oktatás is. Például a villamosipari oktatásban sok olyan tantárgy, témakör van, melynek haditechnikai vonzata is van. Ezekről azonban csak elvétve lehet hallani.

A honvédelmi ismeretek oktatásának hatásfokát — mint általában az alacsony heti óraszámú tárgyakét — az is csökkenti, hogy szétforgácsolódik a félév teljes időtartamára. Főiskolánk új tantervének kialakításakor fontos szerepet szántunk az alacsony óraszámú tárgyak koncentrált oktatásának. Azt javasoljuk, hogy az érintett tárgyak oktatása a félév egy meghatározott időszakában történjék, sokkal nagyobb heti óraszámban, és utána a hallgatóknak legyen lehetőségük a tantárgyi követelmények teljesítésére. A honvédelmi ismeretek hasonló koncentráálásával a tárgyszerű ismeretközlésnek az eddigieknél lényegesen hatékonyabb formáit valósíthatnák meg. A lögyakorlatok mellett más — a hallgatók számára vizuális élményt is jelentő — foglalkozási formák is megjelenhetnek.

Műszaki tanárszakos hallgatóink az üzemmérnöki szakokon tanulókkal megegyező honvédelmi oktatásban, képzésben részesülnek. Mivel a tanári pálya elnőiesedett, a pedagógusjelöltek alapvető felkészítése az egyetemi, főiskolai évek alatt oldható meg. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem KISZ-esei a Honvédelmi Minisztérium illetékeseihez is eljuttatták azt a javaslatukat, hogy a pedagógusképzésben szerepeljenek a honvédelmi ismeretek középiskolai oktatásban alkalmazott tantárgyai, ezek tematikái, célkitűzései és módszerei. Legyen része a pedagógusjelöltek honvédelmi oktatásának a megfelelő szaktárgyi felkészítés is.

Köszönöm a figyelmet.

BAJCZÁR JÁNOS

a Belügyminisztérium küldötte,
rendőr törzsőrmester

Tisztelt szekcióülés!

Kedves elvtársnők és elvtársak!

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának kongresszusi levele kimondja, hogy a KISZ-nek kezdettől fogva hivatása, hogy érzékelje az ifjúság helyzetének alakulását. Úgy tapasztaljuk, hogy hazánkban a társadalmi építés nyilvánvaló sikereinek eredményeként fiataljaink egyre jobban látják, hogy a szocialista hazafiság elválaszthatatlan az internacionalizmustól, továbbá, hogy a nemzet gondjait, bajait csak a szocializmus tudja orvosolni. A ha-

ladásért küzdő erők egyre inkább a fiatalokra támaszkodnak, mivel politikájuk az ifjúság körében a legjobb táptalajra talál.

Az ifjúságnak életkori sajátossága, hogy igényli a társaságot, s a szülői házon, az iskolán, a munkahelyen kívül is tartozni kíván valahová, ahol megfelelő partnereket talál. Mindezt saját elhatározásából, mindennemű kötöttség nélkül teszi. A kérdés csak az, hogy az aluljárókban, a tereken összeverődött csoportok tudnak-e értelmes, társadalmi szempontból hasznos célokat tűzni maguk elé. E probléma megoldásában fontos szerep hárul a KISZ-szervezetekre. Ne csak elvárásaik legyenek a fiataloknak a társadalommal szemben, hanem végeik ki részüket a társadalmi cselekvés, az önálló és alkotó tevékenység lehetőségeinek kialakításában is. Csak a közösség javára végzett munka, a gondjainkba való bevonás, a megfelelő feladatok adása óvhat meg az elvontságtól, elzárkózástól, a valóságot figyelmen kívül hagyó meddő, álradikális szembenállástól.

Az otthonról, intézetekből szököttek, csavargók körében kialakult egy létszámban ugyan kicsi, de erkölcsi züllesztő hatásban annál figyelemre méltóbb réteg, melyet a köznyelv általában „csöveseknek” nevez. Az idetartozóknak nincs állandó lakásuk, munkahelyük, nincs biztosítva megélhetésük. Mozgásuk rapszódikus, az időjárás tényezők által befolyásolt. Kedvelt nappali tartózkodási helyeik a Metro-állomások, aluljárók, pályaudvarok, szanalási területek, nagyobb tömegeket vonzó ifjúsági rendezvények, például rock-koncertek. Éjszakaiikat úgynevezett „csövezetőknel” töltik, akiknek léte szintén nem kívánatos, továbbá vasútállomásokon, mellékvágányokon levő vasúti kocsikban, távfűtési aknákban, lépcsőházakban, bérházak pincéiben, szárító-helyiségeiben. Önfenn tartásukat — bár zömmel fizikai munkára alkalmasak — kéregetéssel, kisebb vagyonelleni szabálysértések elkövetésével oldják meg.

A csavargó, „csövező” életmódot önmagában nem lehet egyértelműen antiszociális megnyilvánulásnak tekinteni. Kialakulásában szociológiai, egészségügyi és nevelési tényezők, esetenként ákos környezeti hatások, zilált és deviáns családi háttér játszanak szerepet.

Ezek a csoportok irritálják a főváros lakosságát, és sok emberben azt a képzetet keltik, hogy a rendőr érthetetlen elnézést tanúsít irántuk. Meg kell jegyezni, hogy e probléma nemcsak a Belügyminisztériumra tartozik, hanem ösztársadalmi jellegű. Megoldásához mindannyiunk összefogására szükség van, hiszen az ifjúság neveléséért az egész társadalom felelős. Megkülönböztetett szerepe van e téren a családnak, mert ott tanulja meg a gyermek a közösségi együttélés alapvető normáit.

Figyelemre méltó az aluljárókban létrejött csoportok összetétele. A derékhadat a munkásszállásokon, albérletekben, szakmunkásképző kollégiumokban lakó vidéki fiatalok alkotják. Sajnos, a vidéki fiatalok városba áramlásával nem mindig tart lépést kulturális igényeik biztosítása. E fiatalok körében igen alacsony a szervezetségi arány is. Az a véleményem, hogy lényegesen többet kellene foglalkozni velük, és itt elsősorban a KISZ-szervezetekre gondolok. Ha ezeket a fiatalokat nem vonjuk be munkánkba, nem biztosítunk számukra kulturális fejlődést, úgy nagyobb méretűvé válik körükben az alkoholfogyasztás, az elzülles veszélye, amely a társadalommal való szembefordulást, a bűnözést eredményezheti.

Ennek kiváltó okai közül első helyen kell említenem a család felelősségét, a nevelési kötelezettség elhanyagolását. Az a tapasztalatunk, hogy az aluljárókban csoportosuló „csövesek” körében nem mindenki hátrányos helyzetű, sok esetben találkozunk jó anyagi körülmények között élő szülők gyermekeivel is. Figyelemre méltó e fiatalok tevékenysége, mivel elkövetési motívumaikban egyre nagyobb szerepet játszik az anyagi haszonszerzés. Fel kell figyelmeztelnünk az újabb jelenségekre is. Gondolok itt a kemény rock-muzsikát játszó zenekarokra, közülük is az úgynevezett kísérekre. Felismerhetők öltözékükről, szagukról, magatartásukról, valamint a kereszteslovagokra emlékeztető felszerelésükről. Ezek a fiatalok gyakran követnek el a koncertek előtt és után erőszakos, garázda jellegű bűncselekményeket. Sajnos, több esetben tapasztaltuk, hogy e zenekarok negatív érzelmi színezetű számokat játszanak, énekelnek, amelyek a kiforratlan fiatalokban káros megnyilatkozásokat váltanak ki.

Kedves elvtársak!

A fiatalok aktivitásának, cselekvési vágyának, közösségi igényeinek irányt kell adnunk. Ha ezt nem tesszük, olyan helyzetet idézhetünk elő, amelyben törekvéseik és energiájuk haszontalan vagy káros cselekményekben ölt testet. A KISZ tömegbefolyása alkalmas arra, hogy fiataljainkat szocialista társadalmunk építésére, vívmányaink megvédésére nevelje. Ennek egyik igen pozitív megnyilvánulása ifjúsági szövetségünk X. kongresszusa.

A Belügyminisztérium KISZ-eseire megnevezett feladat hárul a hazafias és honvédelmi nevelés céljainak gyakorlati megvalósításában, melynek során eredményesen segítjük fiataljainkat szocialista világnézetük alakításában. Ezáltal is össztársadalmi feladattá tehetjük közbiztonságunk védelmét, gondoskodhatunk a megelőzésről és nem utolsó sorban az utánpótlásról. Ezt a célt szolgálja a Csopakon évente megrendezésre kerülő tiszti és tiszthelyettesi pályára irányító tábor, melynek résztvevőit a középiskolák II. és III. osztályos tanulóiból, szakmunkásképző intézetekből, üzemekből és az Ifjú Gárda tagjaiból toborozzuk. A tábor sikerét biztosítják a magas színvonalú, sokszínű programok, az ott résztvevő, különböző parancsnoki, előadói feladatokat végző tiszti és tiszthelyettesi állomány példamutatása. A tábor tizenéves lakói megismerkedhetnek itt a hazafias és honvédelmi nevelés céljaival, a hadseregnél és a Belügyminisztérium szerveinél rendszeresített technikai eszközökkel, valamint az állomány politikai, szakmai felkészültségével. Ismertetjük a fiatalokkal a határőrizeti szervek és a Belügyminisztérium különböző szerveinek munkáját, ezzel is felkeltve érdeklődésüket a belügyi pálya iránt. Tudatosítjuk bennük a társadalomra veszélyes cselekményeket, az általuk okozott hátrányokat és az elkövetőkkel szemben alkalmazható magatartást.

Kedves elvtársak!

A Belügyminisztérium, valamint a Forradalmi rendőri ezred fiataljai csak részesei lehetnek annak a folyamatnak, amely fiataljainkat a szocialista erkölcs normáira, e normák betartására neveli. Igyekezünk e megnevezett feladatnak

eleget tenni, ehhez kérjük a társfegyveresek, valamint a KISZ-es fiatalok cselekvő egységét, segítségét.

Köszönöm a figyelmet.

HORVÁTH LÁSZLÓ

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a Metripond Mérleggyár meósa

Tisztelt szekcióülés!

A haza szolgálatára való felkészülés elengedhetetlenné teszi a fizikai állóképesség fokozását, az edzettséget. Ezért választottam hozzászólásom témájául az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalommal kapcsolatos tapasztalataim továbbadását, észrevételeimet.

Teljes meggyőződéssel kijelentem, hogy a tömegsportmozgalommal kapcsolatos értékelés valóságos helyzetet tükröz, és a határozat-tervezet a leglényegesebb feladatokat tartalmazza. Véleményem szerint ifjúsági szövetségünk jelentős eredményeket ért el a fiatalok testületi tömegsportjának fejlesztésében. Megyénkben is megnövekedett az állami, a társadalmi és a tömegszervezetek érdeklődése a sport iránt. Tanácselnökünk tájékoztatást adott a testnevelés és a sport állami irányításának helyzetéről; a megyei párt vb határozata alapján a megyei tanács vb elkészítette a testnevelés és a sport 10 évre szóló fejlesztési koncepcióját, melyben a tömegtestnevelés és a tömegsport értékelése és feladatai megelőzik a versenyszerű és a minőségi sportét.

Mindez az utóbbi évek szemléletváltozását tükrözi, valamint annak felismerését és érvényre juttatását, hogy tömegbázis nélkül a versenyszerű sport is csak időlegesen lehet eredményes. Ezért nekünk elsősorban megyénk tömegsportjéért kell munkálkodnunk. Ezt a folyamatot kellene meggyorsítani és általánossá tennie minden tanácsnak, községnek és munkahelynek. Nekünk, KISZ-vezetőknek nagy a felelősségünk e munkában. Nem szabad belefáradnunk még akkor sem, ha azt tapasztaljuk, hogy a felelős tanácsi dolgozók — sokszor nem is a jó szándék hiánya, hanem a halmozott feladatok miatt — az utolsó helyre tudják csak beszorítani a tömegsporttal kapcsolatos teendőiket.

Közhelynek tűnik ugyan, de igen fontos e téren is KISZ-vezetőink példamutatása. Nem merem megkérdézni, hogy mindenki teljesítette-e korcsoportja teljesítményszintjét. Lehet, hogy nem vallanánk szégyent, de nekem más a tapasztalatom. Életmódunk részévé, szabadidőnk egyik létformájává kell válnia a rendszeres testedzésnek. Nem akarom megbántani a szülőket, sem pedig felróni óvodáink sportszerellálásának hiányosságait, a vidéki kisiskolák tornateremhiányát, az általános iskolák szakpedagógus-hiányát, de végső soron ezek az alapvető gondok is akadályozzák a tömegsport kiszélesítését, rendszeressé tételét, egyáltalán azt, hogy már gyermekkorban életszükségletté váljék a sportolás.

A KISZ-szervezeteknek továbbra is segíteniük kell az iskolai, óvodai felté-

telek javítását játék- és sporteszközök készítésével, mert a régi iskolákra még évtizedekig szükség lesz. Nagyon jelentős eredmény megénkben az, hogy iskola csak tornateremmel épülhet.

Összegezve az eddigieket, csak akkor és ott érhetünk el sikereket, ha a párt-szervezet irányításával, az állami vezetés hatékony koordinálásával a KISZ-szervezet és a KISZ-vezetők fáradhatatlan és akadályokat nem ismerő kezdeményezésekkel napirenden tartják ezt a kérdést, és mi, KISZ-vezetők élen tudunk járni.

Jól tudom, néhányan visszakérdezhetnétek, vajon a KISZ-tagok szemléletével nincs semmi baj? Igazatok van. Itt sincs minden rendben. Ez is gond, ezen is változtatni kell. A KISZ-tagoknak jóval több mint a fele dolgozó fiatal, ezért nem lehet közömbös számunkra, hogy milyen lehetőségeket tudunk biztosítani, hogyan tudjuk a szabadidő egy részét a munkahelyen belül, sportprogramok szervezésével hasznosan eltölteni. Megénkben e téren is történt előrelépés, a jelentősebb munkahelyeknek sikerült sportolásra alkalmas létesítményeket építeni. Eredményeink azonban így is szerények. S ami még gond, hogy ezek a létesítmények csak néhány tevékenység számára alkalmasak. Javítana a helyzeten és gazdaságosabb is lenne, ha a lakótelepeken bővülnének a sportolási lehetőségek. Ezért a lakótelepek tervezőitől azt kérjük, hogy több sportpályát, de legalább több füves területet rajzoljanak terveikre, olyat, ahol a fűre lépni is szabad.

Köszönöm a figyelmet.

OLÁH ISTVÁN vezérezredes,
a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke, miniszterhelyettes

Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársak!

A szocializmus több mint hat évtizedes története kikovácsolta azt a két alapvető tételt, miszerint a haza tágabb értelemben felfogott védelme a szocialista társadalom építésének szerves része, az egész társadalom feladata. Bennünket, akik a Honvédelmi Minisztériumban, a Belügyminisztériumban, a Munkásőrség Országos Parancsnokságánál hivatásszerűen foglalkozunk a tágabb és a szűkebb értelemben vett védelmi feladatokkal, meglepéssel töltött el, hogy a KISZ-kongresszus határozat-tervezetében önálló fejezetet kapott ez a fontos téma. Öszintén örültünk annak a döntésnek is, miszerint külön szekcióülés keretei között vehetjük számba az elmúlt kongresszus idevonatkozó határozatainak teljesítését, összegezhetjük és általánosíthatjuk az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat. Így zártabb és erre a célra hivatott ülésen fogalmazhatjuk meg a jövőre vonatkozó igényeket, követelményeket is.

Amikor a fegyveres erők és testületek vezetőivel összeültünk, hogy kialakítsuk az érintett szervek — a Belügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, a Munkásőrség Országos Parancsnoksága — részéről azt a néhány gondo-

latot, amelyet itt Horváth elvtárs megbízásából is szóvá teszek, három témát tartottunk célszerűnek érinteni. Az egyik a honvédelem, a hazának, az ország határának, a szocialista társadalom rendjének, a tágabb és a köznapi értelemben vett rend védelmének időszerűsége, sajátossága napjainkban. A másik az, hogy a társadalom, a fegyveres erőkn kívül működő KISZ-szervezetek mi módon segíthetnék még jobban ezt a fontos ügyet. A harmadik, hogy a fegyveres erőkn belül hogyan látjuk mi a KISZ szerepét, működését és természetesen a hivatásos állomány, a katonai vezetés kötelességeit.

Mi, akik hivatásszerűen, naponta részletekbe menően foglalkozunk a nemzetközi katonapolitikai helyzettel, sok keserű ténnyel alátámasztva látjuk, érzékeljük, hogy az agresszív erők támadást indítottak az enyhülés ellen. Ennek fő megnyilvánulása a fékevesztett szovjetellenesség és az ezzel szoros összhangban levő fegyverkezési hajszja. Ennek igazolásául — ezzel bizonyára nem mondok újat — a Szovjetunió fölényéről való fecsegés, annak a „veszélynek” az emlegetése szolgál, amely Amerikát, a Nyugat érdekeit alapvetően fenyegeti a Szovjetunió részéről. Legmarkánsabb témájuk az eurorakéták, az úgynevezett SS 20 típusú rakéták telepítésének témaköre. Mi az igazság ezekben?

Történelmi tény, hogy a szocializmus létezése óta minden agresszív lépés kezdeményezője a túloldal, az imperializmus volt. Mi, a Szovjetunió és a szocialista országok, mindig csak válaszlépéseket tettünk, s teszünk a jövőben is. Az ebbéli szigorú meggyőződés roppant fontos akkor, amikor a katonai szolgálat értelmét, a haza védelmének indokoltságát keressük.

Vissza kell térnem arra az alapvető kérdésre, hogy mi lehet az imperializmus, elsősorban az Amerikai Egyesült Államok és a NATO célja egy olyan hatalmas fegyverkezési programmal — annak ellenére, hogy korábban a túloldal által is elismert erőegyensúly állt be a Szovjetunió és a szocializmust építő népek erőfeszítéseinek eredményeként —, amelynek ma tanúi vagyunk.

A fegyverkezés méreteit csak egyetlen számmal szeretném érzékeltetni: a 80-as évek közepén egyedül az Amerikai Egyesült Államoknak 300 milliárd dollár lesz az évi katonai költségvetése.

A kialakult helyzetnek — leegyszerűsítve — két fő következménye van: az egyik az imperializmusnak egy olyan műszaki-technológiai és számbeli fölénye a fegyverek tekintetében, amelynek birtokában a tárgyalóasztaloknál és általában a világpolitika különböző színterein diktálni tud. A másik az a kényszer, hogy lépést kell tartanunk az imperialista országokkal, súlyos gazdasági nehézségeket okoz nekünk. Ezek olyan belső, társadalmi feszültségeket idéznek elő — feltevéseink szerint —, amelyek egy más, kedvezőbb konstelláció esetén a büntetlen leszámolás lehetőségét is kínálják. Kádár elvtárs tegnap határozottan és tömören fogalmazta meg, hogy ez természetesen nem sikerülhet. Nem sikerülhet, mert azok a népek, akik a szocializmust építik, nagyon jól tudják, hogy mit veszíthetnek. Ezért képesek — erre tanít a történelem — mindent megtenni annak érdekében, hogy az imperializmusnak ezek a célkitűzései ne sikerüljenek. Elemi nemzeti érdekünk ez. Elemi szövetségi érdekünk, hogy mindnyájan, akik történelmileg érdekelték vagyunk a szocializmus védelmében, úgy készüljünk fel együttesen, hogy megfelelő erő birtokában legyünk.

Objektíve a két társadalmi rendszer jelenléte miatt alakult meg — mint ismeretes — az amerikai imperializmus kezdeményezésére 1949-ben a NATO,

és válaszképpen a Varsói Szerződés Szövetsége, amely nélkül — amíg a NATO fennáll — reálisan a békét tartósnak tekinteni nem lehet. A Varsói Szerződésbe tömörült együttes erő a magyar nép számára is hatalmas értéket képvisel. Ezért az ebben való kötelezettségeinknek eleget tenni egyszerre nemzeti érdek és internacionalista kötelesség is.

Mi jellemzi a Magyar Népköztársaság védelmi politikáját a Varsói Szerződéshez való természetes, mély, belső meggyőződésén alapuló hűségeen túl? Természetesen az, hogy a védelmi kötelesség teljesítése jelentős anyagi és egyéb áldozatokat követel. A mai korszerű fegyverek, támadóeszközök fejlesztése, gyártása nagy erőket köt le a népgazdaságban, mindenekelőtt a Szovjetunióban, de a tagországokban is. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy minőségileg új technika birtokába jutunk. Azon túl, hogy drágább, a kezelése sem egyszerű, így nagyobb felelősséggel, viszonylag gyorsan kell megtanulni azt. Minthogy óriás értékeket képvisel, maximálisan őrizni kell mindaddig, amíg annak erkölcsi előregedése be nem következik. Felelősségteljes feladat ez nemcsak a felső vezetés, hanem — itt sokan ülnek katonák, akik tudják — az egyes kezelők számára is. Egy olyan népi jellegű hadseregben, mint amilyen a miénk — amely joggal támaszkodik az egész lakosságra, és azon belül az ifjúság állampolgári kötelességként, törvény által meghatározott katonai szolgálatára — meglehetősen nehéz eleget tenni az ezzel kapcsolatos követelményeknek.

Kádár elvtárs úgy értékelte a március 18-i néphadseregi vezetői értekezleten, hogy ennek a sokféle és magas követelménynek a Magyar Néphadsereg jól eleget tesz. Roppant jó érzés elkönyvelni egy ilyen magas minősítést annál is inkább, mert Kádár elvtárs is hangsúlyozta, hogy a saját bőrünkön tapasztaljuk, hogy milyen specifikus körülmények növelik ennek a minősítésnek az értékét. Katonáink — még a legnehezebb feladatot ellátó légvédelmi alakulatokból is — amellett, hogy ilyen bonyolult technikát kell elsajátítaniuk, ott vannak az építkezéseken is és rendszeresen részt vesznek a mezőgazdasági munkákban.

Katonáink egyharmada, sőt vannak alakulatok, ahol kétharmada nős. Az életkörülmények és a szolgálati körülmények terén nem tudunk olyan mértékben előrelépni, mint ahogy szerettünk volna. Figyelemre méltó az a körülmény, hogy 18 hónapra szállítottuk le a katonai szolgálat időtartamát. Azt hiszem nem kell bővebb fejtegetésbe bocsátkoznom, hogy ez nem különösebben a hadsereg érdeke, mert számos helyen ez külön nehézséget okoz. Aki ezen nyert, az a család, a katona, és természetesen ez sem közömbös a mi számunkra.

Tehát ezek a körülmények nehezítik és egyúttal növelik is a magas követelmények teljesítésének értékét.

Mi a titka sikereinknek? Az előbbi tényezőkön kívül, különösen az itteni felszólalások hatására hadd említsem meg, hogy ebben az országban kiegyensúlyozott társadalmi állapotok és bizakodó közszellem van. Ez lehetővé teszi, hogy a katonai szolgálat alatt a katona, még a családostok is — a róluk való, anyagi lehetőségeinkhez mért gondoskodás háttérével — maximálisan koncentráljon arra, amit a szolgálat megkövetel.

Farkas elvtárs tegnapi felszólalásában azt mondta, hogy javíthatnánk a bevonulók szakmai, katonai előképzésének színvonalát. Véleményem szerint ez az MHSZ, az Ifjú Gárda keretében és más szervezetekben jól, hasznosan, egyre

céltudatosabban folyik, és a magasabb követelményeknek jobb kiinduló bázisai jöttek létre. Tudatosan említem utolsóként azt, hogy természetesen ezekhez az értékes feltételekhez jelentősen hozzájárul a KISZ hadseregén kívüli, de különösen hadseregén belüli munkája.

Kedves elvtársak!

Amiben mi a fegyveres erőknél kívül működő KISZ-szervezetektől többet várunk, az mindenekelőtt a politikai munka. A katonai szolgálat természetes szükséglete a mai világnak, különösen az épülő szocialista világnak, amelyet meggyőződéssel kell vállalnia a magyar társadalomnak, a magyar ifjúságnak. A katonai szolgálatot és az ahhoz szükséges hazaszeretetet nagy hiba lenne — ennek a veszélye sajnos megvan — olyan zárt kérdésnek tekinteni, amely csupán a hadsereget, a Belügyminisztériumot, a Határőrséget, a Munkásőrséget érinti. Ez a magyar társadalom legalapvetőbb kérdései közé tartozik, kell hogy tartozzon. Azt kérjük tehát, hogy a honvédelem minél átfogóbb társadalmi téma, napi feladat legyen.

A másik lényeges dolog, hogy védjük a katonai szolgálatot a szélsőséges megítéléstől a szolgálat előtt és után egyaránt. Béke van, alapvetően ez egy békeszolgálat, de felelős életforma. Akinek fegyver van a kezében, az tudja, hogy ez így van. Azt várjuk, hogy a hivatásos állomány tevékenységét pontosabban, tényszerűbben, méltóan ítélje meg és értékelje a társadalom. Elsősorban nem az anyagiakra gondolok — bár ez sem utolsó szempont —, hanem a társadalmi, a politikai elismerésre. Azt szeretnénk mi is — mivel a társadalmi közszellemet, a megítélést nagyban befolyásolják a kommunikációs eszközök —, hogy a televízió, a rádió, a sajtó jobban, reálisabban, rendszeresebben tájékoztassa a lakosságot, szélsőségektől mentesen mutassa be, hogy mi folyik ezekben a többszázézes testületekben.

Sorolhatnám tovább, hogy mi mindent várunk még. Például, hogy mindehütt olyan megszállott, hozzáértő apostolai lennének a munkának, mint ahogyan ezt elöüttünk Kiss elvtársnő elmondotta. Azt szeretnénk, ha mindenki olyan nagy szeretettel, hozzáértéssel végezné a KISZ-ben az ezzel kapcsolatos munkát, mint amelyről a Szabolcs megyei első titkár felszólalása tanúskodik. Természetesen nagyon jól tudjuk, hogy nem szabad mindezt egyfajta igénytámasztásnak kezelniük. Ezért fogalmaztam úgy, hogy szeretnénk. De ez azt is jelenti, hogy akarunk és szeretnénk többet, átgondoltabban, az eddigi tapasztalatok alapján együttműködni.

Farkas főhadnagy elvtárs a plenáris ülésen elmondta, hogy érettebb mód-szerekkel, hatékonyabban, rendszeresebben folyik a fegyveres testületekben a KISZ-élet. Hadd tegyem hozzá, hogy az igazi érték az, hogy a parancsnokok ezekkel az előírásokkal belsőleg azonosulnak. Nem egyszerűen parancsra hajtják végre az idevonatkozó előírásokat, hanem túlnyomó többségük — mert hiszen kivételek mindig vannak — belső azonosulásból. Nem a minősítés miatt, hanem belső felismerés hatására alakul, formálódik, tökéletesedik a parancsnokok és a KISZ-szervezetek kapcsolata, együttműködése. Mind ritkább a KISZ-szervezetnek az a felfogása, hogy ez valamiféle segédcsapata a parancsnoki ál-

lománynak. Az ilyen és ehhez hasonló szélsőséges és torz megítéléssel ma már egyre ritkábban, elvétve találkozunk.

Kedves elvtársak!

Az sem vitás, hogy rengeteg kihasználatlan lehetőség, megoldásra váró feladat van még a fegyveres erők keretén belül a KISZ-szervezetek munkájában, első sorban a politizálási képesség fejlesztése terén. Szükségesnek tartom, hogy a szorosabb értelemben vett politikai témák a maguk meztelenségében kerüljenek terítékre; hogy a fiatalok merjenek vitatkozni; hogyha kevésnek tartják a maguk és társaik érveit, akkor kiegészítsék azokat a felnőttektől, a hivatásos állománytól kapott információkkal. Egyáltalán a hivatásos állománynak be kell vonnia őket a politizálásba, igényelnie kell a KISZ-en belüli politizálást. Itt van a legtöbb tennivalónk, ami érthető, hiszen mindenekelőtt politikai szervezet vagyunk, és a legnagyobb érték számunkra, ha a katona nem egyszerűen jól tud lőni, hanem szilárdan meg van győződve arról, hogy amit tanult, amit elsajátított, amiért dolgozik az jó, védelemre érdemes ügy.

A másik belső tartalékot azok a lehetőségek jelentik, amelyek a szabadidő kihasználásában, a kulturális nevelés, a sportolás terén a KISZ-szervezetek rendelkezésére állnak. Ma már ott tartunk, hogy a parancsnokok túlnyomó többsége nagyon jól tudja, hogy a rendszeres szabadidő — ha ezt a feltételek egy kicsit is lehetővé teszik — megkönnyíti számukra a másnapi foglalkozást, a katonai feladatok végrehajtását. Tudják, hogy egy jól sikerült sportrendezvény, egy kulturális program katonai értelemben is visszatérül, ha nem is közvetlenül, de bizonyos áttételen keresztül.

Vannak tartalékaink a katonák érdekeinek jobb érvényesítése, védelme szempontjából is. Mi ezt úgy fogjuk fel a hadseregben, hogy a katonák érdekeinek védelme mindenekelőtt parancsnoki kötelesség. De ehhez impulzust adni, a megítélésben segíteni, kezdeményezni, korrigálni, ha ez szükséges, a KISZ-szervezetek elemi joga és kötelessége. Úgy véljük, hogy jó úton haladunk ezen a téren, a szocialista versenymozgalom értékelésébe való beleszólástól a különböző leszerelési segélyek elosztásáig, de sok tennivalónk is van még a parancsnokok és a KISZ-szervezetek számára is szándék, akarás, stílus tekintetében. Úgy véljük, hogy mindezek a tartalékok a jövőben jó irányban hatnak a katonák közérzetére, családjaik gondolkodására. Ebben a szellemben kell a vezetésnek gondosan tanulmányoznia mindazon javaslatokat, amelyek elhangzottak a felszólalásokban.

A sorállomány illetményéről, a leszerelési segély növeléséről most azt tudom mondani, hogy ezt jogosnak tartja mindenki ebben az országban. Valamennyi elhangzott javaslatot jogosnak, igaznak, hitelesnek kell minősítenünk, ezekkel becsületesen, konkrétan fogunk a kongresszust követően foglalkozni. Bizonyára a hadsereg aktívái ezekkel valamilyen formában találkozni fognak.

Befejezésül szeretném megköszönni a fegyveres testületekben dolgozó KISZ-szervezetek eddigi munkáját, és további sikereket kívánok önmaguk, családjuk, munkahelyük örömeire és természetesen az ország, a haza és nagy családunk, a szocialista országok közös történelmi érdekének javára végzett munkájukhoz.

Köszönöm a figyelmet.

DEÁK ANNAMÁRIA

Pest megye küldötte,

a Dunamenti Hőerőmű Vállalat lágyítókezelője, munkásőr

Tisztelt szekcióülés!

Munkásőregységünk fiatal, 1977-ben lett önálló egység. Ekkor lettem én is előképzős munkásőr, 1978-ban tettem esküt. Ez a nap többszörösen emlékezetes marad számomra, hisz addig is fontosnak tartottam a kisdobosokkal, úttörőkkel való foglalkozást, de most, hogy munkásőr lettem, ez a tevékenység tovább bővült a gyerekek hazafias és honvédelmi nevelésének feladatával. Nem vagyok pedagógus, de társaimmal együtt emberi kapcsolatokra épített munkánkat a pajtások körében eredményesnek mondhatom.

A Munkásőrségnek a társadalomban betöltött helye, szerepe mindenkor megköveteli az ifjúság körében végzett nevelő munka folyamatosságát, tervszerűségét. Részletesen kidolgozott feladatok, meghatározott tevékenységi körök, egyszemélyi felelősök biztosítják e nevelő munka hatékonyságát.

Városunkban két úttörőcsapat és egy Ifjú Gárda-egység működik. Ezek segítésére munkásőr egységünk parancsnoki szintű koordináláson és irányításon alapuló, a szakaszok által végrehajtható feladatrendszerrel alakított ki. Az irányítással, neveléssel összefüggő koordinálást egységünk szervezési csoportja végzi. A csoport nevelési munkatársa kapta a személyre szóló feladatot, hogy az iskolában folyó hazafias és honvédelmi nevelést sajátos eszközeink felhasználásával befolyásolja. Szerencsés helyzetben vagyunk, mivel ez a munkatársunk aktív pedagógus. Javaslom, hogy a pedagógus KISZ-alapszervezetek minél több KISZ-tagot delegáljanak a Munkásőrség soraiba, akik itt kapják megbízatásul az úttörőkkel való foglalkozást, most már pártmunkában, munkásőri szívvel, lelkesedéssel.

A foglalkozások megtervezésénél mindenkor figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, a többség érdeklődését. A gyerekek számára nagy élmény a gyakorlatokon, a munkásőr foglalkozásokon való részvétel, az érdeklődésüknek megfelelő romantikus harci játékok, akadályversenyek, kirándulások és honvédelmi napok szervezése. Kiemelkedő esemény a Munkásőrség és szocialista városunk életében a kisdobosok és az úttörők avatása, az avatószülői szerep vállalása. Tapasztalataim alapján állíthatom, hogy nagyon kedvelt a Munkásőrség életének, munkájának, a forradalmi hagyományoknak a megismerése, örzése.

Célszerű lenne, ha ezek a pajtások munkájukat az Ifjú Gárdában folytathatnák, annak magvát képezhetnék. Így kapcsolatuk a Munkásőrséggel KISZ-tagságuk alatt folytatódna. Ebben a munkában tudnának segíteni a középfokú oktatási szervek, a munkahelyi és a lakóterületi KISZ-szervezetek. Azonban ez nem mentesít bennünket az ifjúsággal, az Ifjú Gárdával való jobb együttműködés alól. Ezért meg kell találnunk a megfelelő formát kapcsolataink szélesítéséhez, céljaink megvalósításához. Mi, KISZ-es és idősebb munkásőrök szívesen megteszünk mindent, segítünk az ifjúgárdisták kiképzésében, a gyakorlatok megszervezésében, megtartásában, biztosítjuk az eszközöket, előadásokat tar-

tunk, mivel érezzük, hogy az Ifjú Gárdánál az az ideológiai, politikai felkészítés, ami az úttörőknél már megvan, hiányzik. Biztos vagyok benne, ha e törekvésünk megvalósul, ezekből a fiatalokból sokat ott látunk majd sorainkban, tovább erősítve a munkásör egységét, baráti közösségét.

Jelenleg a Munkásörsegen belül három generáció él együtt, dolgozik eredményesen. Ma már a fiatalok sajnos egyre ritkábban találkoznak tapasztalt pártmunkásokkal, veteránokkal, akik a munkásörök között még szerencsére megtalálhatók, és kívánom, hogy még sokáig maradjanak közöttünk.

Összességében az ifjúság körében végzett hazafias és honvédelmi nevelésben elért eredményeink biztatóak. A már kialakult hagyományok és az ezeket jó irányban befolyásoló tényezők ismeretében elmondhatom, hogy jó úton járunk. Törekvéseinket igazolja a Munkásörség, a munkásör elvtársak egyre nagyobb megbecsülése.

Végezetül örömmel és büszkén jelenthetem a KISZ X. kongresszusának, hogy fiatal munkásör társaim becsületesen, a legszebb pártmegbízathoz, a munkásör eskühöz híven végzik feladataikat. Bár fiatal vagyok, megtanultam, tudom, hogy az ifjúság olyanná lesz, amilyen példát tőlünk, felnőttektől lát, amit személyes példamutatáson keresztül megtanul, átél és tapasztal.

A szekcióülésnek további jó munkát kívánok.

Köszönöm a figyelmet.

CSIBA KÁROLY,
a Belügyminisztérium küldötte,
a KISZ BM Bizottságának első titkára

Tisztelt szekcióülés!
Kedves elvtársnők, elvtársak!

Küldött-társaimtól arra kaptam megbízatást, hogy e magasszintű tanácskozáson mutassam be a belügyi fiatalokat, KISZ-eseket, jellemezzem szakmai és mozgalmi tevékenységünket.

A Belügyminisztériumban az elmúlt években generációváltásra került sor. Tömegével köszöntünk el azoktól az elvtársaktól, akik a felszabadulással egy időben vagy az azt követő néhány évben kezdték rendőri szolgálatukat, melyet tisztességesen és becsületesen több mint három évtizedig láttak el. Ezzel egyidejűleg a minisztériumban dolgozó fiatalok száma és aránya jelentősen megnőtt. A központi állomány egyharmada 30 éven aluli. Ismert előttünk az az országos adat, mely szerint a belügyi, rendőri szolgálatot teljesítők közel fele ilyen életkorú fiatal. Nem célolok, hogy statisztikai adatokkal terheljelek benneteket, de sajátos helyzet, hogy fiataljaink háromnegyed része hivatásos állományú, egynegyed részük tiszt. Ennek ellenére, mi nagyon jól érzékeljük a KISZ-ben a rétegmunka fontosságát, hiszen fiataljaink között megtalálhatók fizikai dolgozók, pedagógusok, tanintézeti hallgatók, egészségügyi dolgozók és számítógépes szakemberek, mérnökök, közgazdászok is. A fiatalok egy részének álta-

lános iskolai végzettsége van, de az egyetemet, főiskolát végzettek aránya nálunk az országos átlag kétszerese. KISZ-tagságunk átlagéletkora ugyan 26—27 év, de mi fiatalnak érezzük magunkat. Még néhány jellemző adat rólunk. A KISZ szervezettsége megközelíti a 90 százalékot, minden harmadik KISZ-tag párttagként vesz részt ifjúsági szövetségünk munkájában. Gondjaink és feladataink alapvetően megegyeznek a többi KISZ-szervezetével. Egy részük viszont sajátos, más jellegű, mint a szövetség egyéb területein működő szervezetekben. Legfontosabb sajátosságunk, hogy a BM-ben dolgozunk, annál a szervnél, amelynek neve hallatára sokakban — törekvéseink és szándékaink ellenére is — rejtélyes, izgalmas, sokszor krimikre alapozott és homályos elképzelések támadnak. Pedig munkánk döntő többsége a társadalmi nyilvánosság előtt, a lakossággal közvetlen kapcsolatban és az állampolgároknak tevékenységünket azonnal minősítő véleményétől kísérve zajlik.

A BM nem valamiféle különleges előjogokkal felruházott szervezet. Olyan, ahol a párt politikájának maradéktalan elfogadása és követése tekintetében a legkisebb eltérés is megengedhetetlen. És ez nemcsak a hivatásos állományra vonatkozik, hanem az újonnan munkába álló fiatal gépírónőre is. Azok, akik önként lépnek be a belügyi szervezetbe, vállalják, hogy a párt politikai céljainak megvalósítása érdekében teljesítik szolgálatukat, amely közszolgálat a szó igazi értelmében. Apparátusunk törvénytisztelő magyar állampolgárok között él és dolgozik. Ennek megfelelően legfontosabb módszere a megelőzést szolgáló meggyőzés és nevelés, végső soron az, hogy a becsületes emberek nyugodt körülmények között élhessenek és dolgozhassanak. Hogy ez mekkora felelősséget ró egy huszoneves rendőrré, kormányőrre, operatív munkatársra, hadd érzeltessem katonai kifejezéssel: elhatározásra jutnak, majd azt — sokszor harcaparancs nélkül is — végrehajtják úgy, hogy a parancsnoki revízió, az ügyészi vizsgálat után is állva maradjanak. A sok feladatot egyre bonyolultabb és nehezebbé váló körülmények között kell megvalósítani. Jelentősek tennivalóink a bűnüldöző munkában, a közrend és közbiztonság, a közlekedésbiztonság további szilárdításában, az ifjúság védelmében. Úgy érezzük, ma a társadalom megbecsüli rendőrségének munkáját.

Némi magyarázattal tartozom, hogy a KISZ kongresszusának szekcióülésén miért beszélek ennyit szakmai kérdésekről. Azért, mert a KISZ belügyminisztériumi küldöttgyűlése úgy foglalt állást, hogy a KISZ csak akkor tölti be hivatását, növelheti politikai súlyát, befolyását, ha egész tevékenységével, politikai nevelő munkájával hatékonyabban biztosítja a belügyi szakmai, politikai feladatok eredményesebb ellátásának szubjektív feltételeit, hátterét, munkaformáival, munkamódszereivel meggyorsítja a fiatalok alkalmassá tételét a szolgálat még magasabb fokú ellátására. Ehhez kedvező alapot nyújtanak a kongresszusi felkészülés során a KISZ-küldöttgyűléseken megfogalmazott eredmények, a munkában elért sikereink, amelyekről a Belügyminisztérium pártterkezetlétén a párt végrehajtó bizottságának tevékenységünkről alkotott elismerő értékelése is tanúskodik.

Büszkén valljuk, hogy részesei vagyunk annak a munkának, amelynek eredményeként hazánkban a közrend, az állam- és közbiztonság szilárd.

Jelenthetem, hogy a KISZ Belügyminisztériumi Bizottságának szervezeti eredményesen teljesítették a kongresszusi felkészülés feladatait, melyhez nél-

különbözhetetlen segítséget kaptunk a KISZ Központi Bizottságától, az apparátus tagjaitól. Mindezek alapján küldöttségünk megbízásából jelentem, hogy a IX. kongresszus óta végzett munkát értékelő előzetes jelentéssel, a szóbeli beszámolóval és a kongresszus határozat-tervezetével, valamint a szervezeti szabállyal egyetértünk, azt elfogadásra javasoljuk. Megerősítjük, hogy az elmúlt öt évben a KISZ — gondjai mellett is — betöltötte hivatását. Meggyőződésünk, hogy a szövetség belső problémáit képes megoldani a határozat-tervezetben megfogalmazottak színvonalas teljesítésével. A belügyi ifjúkommunisták készek a dokumentumokban megfogalmazott új elemek, módszerek, feladatok befogadására, azok megvalósítására az általuk eddig végzett munka a biztosíték. Szeretném biztosítani a kongresszust, ifjúsági szövetségünk vezetését, hogy a belügyi fiatalok a jövőben is magas színvonalon helytállnak szakmai, politikai feladataik végrehajtása során, határozottan kiállnak a párt politikája mellett, az abból adódó parancsokat, utasításokat az eskühöz híven teljesíteni fogják.

Befejezésül azt kérem, hogy KISZ-vezetőink ne öt év múlva, a következő kongresszuson találkozzanak legközelebb velünk. Úgy gondolom, és ezt a mai tanácskozás már bizonyította, hogy van annyi közös témánk, hogy legalább évente sor kerülhetne a találkozásra. Kérem, hogy ezt a javaslatot az újonnan választandó központi bizottság támogassa.

Köszönöm a figyelmezt.

ORODÁN SÁNDOR,
a BM Határőrség küldötte,
határőr főhadnagy

Kedves elvtársak!

Az elmúlt években szocialista társadalmunk egyre szilárduló, szélesedő bázisán a társadalomban végbemenő fejlődéssel összhangban kialakult a haza, az állam és a közbiztonság védelmét, a határ őrizetét szolgáló honvédelmi nevelés szervezeti, vezetési rendszere. A különböző intézmények és szervek nevelő munkájában egyre hatékonyabb, a felnövekvő nemzedék életkori sajátosságainak és a honvédelmi nevelés céljainak megfelelő működési formák és módszerek jöttek létre. Az úttörőszövetség vezető szerveinek munkájában részt vesznek a fegyveres képviselők. Az Úttörőgárda-alegységekben végzett nevelő munka az úttörőcsapatok honvédelmi nevelő tevékenységének szerves része. Ez az elsődleges formája a gyermekek honvédelmi nevelésének. Lehetővé teszi az iskola oktató, nevelő munkája során szerzett honvédelmi, és ezen belül az állam- és közbiztonsági, államhatár-őrizeti ismeretek elmélyítését, gyakorlását, esetleg új, bővebb ismeretek megszerzését. Közvetlen részvétel által megteremtí a gyakorló terepet a szocialista vívmányaink fegyveres védelméhez elengedhetetlenül szükséges általános és speciális jellemtulajdonságok — bátorság, fegyelem, gyorsaság, felelősség stb. — elmélyítéséhez. Lehetőséget ad a katonai előképzésre, a honvéd, a határőr szolgálatra való felkészülésre is. A gárdában szerzett ta-

pasztalatok, élmények életre szóló, meghatározó szerepet töltenek be az egyén személyiségének alakulásában, tudati, erkölcsi fejlődésében.

Kedves elvtársak!

Az úttörőgárdisták patronálását KISZ-megbízatásként a határőrség KISZ-alapszervezeteinek tagjai végzik, több mint 500-an. Az eddigi tapasztalatokból egyértelműen kitűnik, hogy a honvéd-határőri előképzésben, a pályaorientációban, a honvédelmi nevelés igényeinek megfelelő jellemformálás érdekében sokat segíthet az Úttörőgárda határőr alegységek tevékenysége. Büszkén mondhatom, hogy a határőrség fiataljai a nagy megterhelést jelentő harci feladatok végrehajtása mellett is lelkesen részt vesznek a határterületen levő úttörőcsapatok munkájában. Azt hiszem, mindannyian tapasztaltuk már az úttörőknek a honvédség, a határőrség, a rendőrség, a Munkásőrség és a tűzoltóság szolgálata, a harci technika iránt megnyilvánuló érdeklődését. Láttuk csodálkozó, érdeklődő tekintetüket egy-egy bemutató során. Büszkeségüket, amikor magukra vehették az egyenruhát vagy éppen csak az egyensapkát. Tapasztaltuk lelkesedésüket a játékos, harci feladatokban való szereplésük során. Ezek a benyomások nagyon jelentősek a gyermekek jellemének, gondolkodásának fejlődésében. Ebben a folyamatban nagy szerepet töltenek be a különböző táborok is.

Itt szeretném felvetni azt a problémát, hogy a jelenleg meglévő táborozási lehetőségek még mindig nem kielégítőek. Javasoljuk, hogy vizsgálják meg lehetséges-e a korábbi években eredményesen tevékenykedő határőr-táborozási rendszer visszaállítása, amely — megfelelő anyagi támogatás esetén — sokat segíthetne az úttörők táboroztatási gondjain. Javasoljuk továbbá, hogy foglalkozzanak azzal a kérdéssel, hogyan lehetne az úttörőgárdisták számára egységes egyenruhát, de legalább szakterületenként egységes öltözetet vagy megkülönböztető jelzést biztosítani.

Eltársak!

Az Úttörőgárda megalakításakor feladatként határozták meg a gyermekek szocialista szellemű honvédelmi nevelését, valamint felkészítésüket az Ifjú Gárda-tagságra. Természetesen ebben a fő feladat az iskolákra, a pedagógusokra hárul még akkor is, ha majd minden iskolát patronál egy-egy fegyveres alakulat. Éppen ezért nem hallgathatjuk el azt a tényt, hogy esetenként találkozunk az iskolában a pedagógusok részéről olyan szemlélettel, hogy a honvédelmi nevelés nem az ő feladatuk, ezt a területet helyenként kirekesztik az általános nevelő munkából, és azt várják, hogy majd a fegyveresek elvégzik. Néhol ezt azzal magyarázzák, hogy a pedagógusok jó része nő, akik nem értenek a katonáskodáshoz, de itt nem egyszerűen erről van szó. Nagyobb hangsúlyt kellene adni a hazafiságra, a haza, a nép szeretetére való nevelésnek, az általános nevelési folyamatba kellene még hatékonyabban beépíteni.

Nyilvánvalóan ez a munka nem érhet és nem is ér véget az általános iskola befejezésével. Jelentős feladat hárul a közép- és felsőoktatási intézményekre, a munkahelyekre, mindazok KISZ-szervezeteire.

Tisztelt szekcióülés!

Kommunista jövőnk érdekében nagyon fontos, hogy a holnap felnőtt generációjában szocialista érzés- és gondolatvilág alakuljon ki. Tudjon tisztességesen dolgozni, tanulni és legyen kész szocialista vívmányaink védelmére minden külső és belső ellenséggel szemben. Itt működjön hatékonyan a KISZ, ehhez adjon az eddigieknél még nagyobb segítséget.

Köszönöm a figyelmet.

A szekciókhoz írásban benyújtott hozzászólások

ADOLF JÓZSEF

Komárom megye küldötte,
a PIV Lábatlani Papírgyár kisegítője

Az 1977-ben bevezetett Edzett ifjúságért mozgalom nálunk kedvező változásokat, határozott fellendülést hozott az ifjúsági tömegsport területén. A szervező bizottság megalakítása a szakmai keretet is biztosította. Nagy gondot fordítottunk az agitációs és propagandamunka hatékonyságára. Munkabizottságunk rendszeres tájékoztatást ad a megye különböző rendezvényeiről, versenykiírásokat, eseménynaptárakat biztosít a KISZ-alapszervezeteknek. Igen népszerűek a különböző tornák, főleg a labdarúgás, az asztalitenisz és a teke. Egyre bővül a sportágak köre, nem kevés a tenisz-, röplabda-, íjász-, lövészverseny. A természetjárás-túrázás területén is vannak kedvező tapasztalataink, de ezek még csak egy-egy vállalatnál mutatkoznak.

Fiataljaink tudomásul vették, hogy a tömegsport feltételeinek biztosításához több létesítményre van szükség, ezek megteremtése pedig széles körű társadalmi összefogást igényel.

Nagyon népszerűnek bizonyult a Népsport pályaépítési akció, gomba módjára szaporodtak a létesítmények, a sport- és szabadidőcentrumok.

Úgy tűnik, rangja lett a sportért végzett társadalmi munkának. Jó példa erre a készülő budapesti sportszarnok építése. Évente végzünk társadalmi munkát ennél az építkezésnél, és a munka délutánján sportrendezvényen pihenjük ki fáradalmainkat.

Elmondhatjuk, hogy a mozgalom anyagi feltételei sem csökkentek. Ahol a gazdasági vezetés látja a komoly igényt, és a fiatalok részéről a segítőkészséget, ott mindig megtalálják a módját az előrelépésnek.

Az elmúlt években igyekeztünk kihasználni az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda által nyújtott lehetőségeket is. Több hazai és külföldi sporteseményre, így például a moszkvai olimpiára is szerveztünk utazást, és ez szintén hozzájárult a sport népszerűsítéséhez.

Az Edzett ifjúságért mozgalom első három évében az eredmények és a nehézségek szinte mindenütt azonos mértékben jelentkeztek. Sajnos nem volt meg a kellő összhang a KISZ, a szakszervezet és a sportegyesület tevékenységében. Több esetben igen ellentmondó szabályozások születtek. Ahol a kezdeti fázisban sikerült összhangot teremteni, s a szervező bizottságok ennek megfelelően működtek, ott a mai napig is jobb a helyzet.

Hianyosságként könyvelhetjük el, hogy a központi módszertani és propagandaanyagok nem jutnak el hozzánk, sőt az utóbbi időben egyre csökken a megjelent kiadványok száma is. Kellene egy színvonalas, összefoglaló módszer-

tani kiadvány is, amelyet egyre inkább igényelnek tőlünk a szervező bizottságok. A konkrét módszertani segítség mellett fontos az igényfelkeltés, a helyes egyéni és társadalmi szemlélet kialakítása is.

Az új törekvések — a munkahelyi olimpiai szervezeti keretek — lehetőséget adnak arra, hogy egyének, kis kollektívák rendszeresen utazhassanak. Az igazi mércét azonban nem a kitöltött teljesítménylapok adják.

Gondot jelent és hiba, hogy sokszor cserélődnek a mozgalom követelmény-rendszerét ismerők, az aktivisták, és az újak felszínesen ismerik csak a mozgalmat. A divatos kifogások között említhetjük a sok adminisztrációt, azt, hogy a fiatalok nem szeretik a fizikai teszteket, nem szeretnek futni stb. Ezzel palástolják, hogy nem is tettek érte semmit. Ezt bizonyítja, hogy az Edzett vagyok kategóriára 1980-ban országosan alig többen mint 1200-an jelentkeztek.

Meg kell szerettetni a fiatalokkal és az idősebbekkel a testedzést, a sportolást életmódjuk részévé kell tenni. Ennek érdekében fontos a megfelelő propaganda, a meggyőző szó, a példamutatás, a jó szervezés, az elegendő részvételi alkalom biztosítása.

A határozat-tervezet VI. fejezetét a következőkkel szeretném kiegészíteni: Az egy üzem — egy iskola és a KISZ—úttörő testvérkapcsolat keretében kapjon nagyobb hangsúlyt a tömegsport és a mozgalom népszerűsítése; az ifjúsági turizmus népszerűsítését további olcsó, az ifjúság számára elérhető szálláshelyek bővítésével, az utazási kultúra színvonalának emelésével javítsuk; a vállalatok, intézmények kezelésében levő járművek (autóbusz) igénybevételét ne az érvényben levő pénzügyi szabályozás, illetve a vállalatok gazdasági eredményei határozzák meg; az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda nyújtson hatékonyabb segítséget az ifjúság reális utazási igényeinek kielégítéséhez, fordítson nagyobb hangsúlyt a belföldi utazások szervezésére.

A jelenleg érvényben levő gazdasági ügyrend maximum 1500 Ft hozzájárulást engedélyez a jutalomosztáshoz. Szeretnénk, ha lehetőségünk lenne differenciáltan magasabb összeget is biztosítani egy-egy kimagasló társadalmi munkát végző fiatalnak.

AKNAY JÁNOS

Pest megye küldötte,

festőművész

Már a 60-as évek végén, de az 1970-es évek végétől erőteljesen kibontakozott az a képzőművészeti mozgalom, amely karaktert adott és pozitívan befolyásolta a befogadó szemléletét, az alkotók közötti jó munkaviszony kialakítását, és lerakta egy életképes, homogén csoport és csoportmunka alapjait. Szentendre városi vezetése kezdetben bizalmatlanul szemlélte tevékenységünket, ez gyakran bizonyos feszültségeket és félreértéseket szült, amit nagyon lassan, egy csoporton belüli kollektív munkával megnyugtatóan rendeztünk. Elsősorban a Vajda Lajos stúdió pinceműhely megalakulása adta a legfontosabb kapcsot a közönség és a művész között. A város és a stúdió között a következőket tenni akarás

és a bizonyítás tette lehetővé, hogy a jóakarát és a bizalom találkozzanak, és mint partnerek dolgozzanak együtt.

A művészek, akik megalakították a fiatal alkotók alapszervezetét, tudják, hogy csak nyílt, demokratikus művészeti közéletben lehet dolgozni, és kifejezni az egyén sajátos eszközeivel az uniformis nélküli művészetet, a ma valóságát. Az elfogadtatást elsősorban azok az elismerések tették lehetővé, amelyekkel a stúdió tagjai a Művészeti Alapnak, a Fiatal művészek stúdiójának és a Magyar Képzőművészeti Szövetségnek a tagjai lettek. Így a kezdetben amatőrként indulók az úgynevezett profik táborába kerültek, ami egy folyamat logikus része az adott körülmények és viszonyok között. Ez azonban nem jelentette és nem jelenti ma sem azt, hogy a városban működő és még stúdióban dolgozó amatőrökkel a munkakapcsolat minősége megváltozott volna. Célunk, hogy bemutatkozásainkon fórumot és őszinte, egészséges kapcsolatot teremtsünk az alkotó és a közönség között. Biztosítani akarjuk tagjaink érdekvédelmét. Művészetpolitikánk sokszor ellentmondásos, s ez gyakran visszahúzódnásra készíteti a művészt. Ezért éri az a vád az alkotót, hogy átvett és már lejárt stílusokat gyárt, azonban ne feledjük, hogy a művészet egyetemes, és ha ezt egy hazai atmoszférában sajátos jegyekkel írják át — amit helyesnek tartunk, mert egy útkeresésnél az autonóm hang megszólaltatásánál nem szabad figyelmen kívül hagyni a körülöttünk és a világ más részein elért eredményeket sem —, akkor a szó jó értelmében közösségi művészetté tesszük alkotó tevékenységünket.

Részt szeretnénk és részt akarunk vállalni a város és környezetünk alakításában, közelebb akarjuk hozni a kortárs művészeteket a közönséghez, műveinken keresztül akarjuk megértetni a ma még idegenkedőkkel mondanivalónkat. Szeretnénk egy olyan alkotótábor kialakítását, amelyben stúdióink és alapszervezetünk képzőművészeti, zenei, építész stb. szekcióival együtt — hazánk és a környező országok hasonló fiataljainak meghívásával — évről évre a kortárs művészek találkozóját rendeznék meg.

A szervezetünkben tevékenykedő építészek felajánlották, hogy minden városépítészeti és rekonstrukciós munkában szívesen részt vállalnak. Képzőművész-eink olvasótáborok rajzfoglalkozásainak vezetésében, zsűrizésekben, valamint esztétikus dekorációk létrehozásában, kivitelezésében is részt vesznek. Úgy gondoljuk, hogy Szentendrén, ebben a sajátos közegben, éreztetni tudjuk befolyásunkat, be tudtunk kapcsolódni városunk közművelődésébe és meghatározó szerepet tudunk vállalni a kulturális életben is.

ANDORKÓ ÁGNES

Budapest küldötte,

a RAVILL Kereskedelmi Vállalat üzemgazdája

A kereskedelem két olyan jellemzőjét szeretném kiemelni, amely egy sor sajátos problémát vet fel. Az egyik a kereskedelemben dolgozók létszámán belül a nők magas részaránya, a másik a bolti kiskereskedelmi hálózat területi szétszórtsága. A belkereskedelemben 305 ezer nő dolgozik, akiknek 65 százaléka fiatal.

Gondot jelent a nők szakmai elismerésének kivívása. Sajnos statisztikailag kimutatott tény, hogy a kereskedelemben nagyon alacsony a vezető állást betöltő nők aránya, ez különösen a fiatalokra jellemző. A gyermekvállalás, illetve a gyermekgondozási segélyt igénybe vevő fiatal nők anyagi, szakmai hátrányba kerülnek. Ezen — társadmunkra általánosan is jellemző — gondok mellett nehezíti a kereskedelemben dolgozó nők helyzetét a szakmára jellemző területi szétszórtság is.

Az elmúlt öt éves tervidőszakban az állami beruházások nagy hányadát fordítottuk ABC áruházak, bevásárlóközpontok létrehozására. Ennek ellenére ma még a kiskereskedelmi vállalatok bolthálózatára inkább a kis alapterületű üzletek jellemzőek, amelyekben az árumozgatás zömében kézzel történik. Szociális ellátottságuk is jóval kedvezőtlenebb képet mutat, mint a mai korszerűbb üzletközpontokban, vagy akár a nagykereskedelmi egységekben. Az általános szabad szombat bevezetésével napjainkban még élesebbé válik a kereskedelemben dolgozó nők kedvezőtlen munkaidő-beosztása. A kis, 5—10 főt foglalkoztató boltokban a nyitvatartási gondok és a munkaerőhiány miatt egy-egy vállalati, tömegszervezeti vagy KISZ-rendezvényre, de még taggyűlésekre is nagyon nehéz a mozgósítás. Ugyanez a gond jelentkezik a fiatalok továbbtanulásánál is.

Az elmondott kedvezőtlen munkakörülmények és az előttünk álló nagyon szép feladatok teljesítése érdekében egyre nagyobb szerepet kell kapnia a szakmai képzésnek, az elhivatottságra nevelésnek, és a megfelelő anyagi érdekeltégi rendszer alkalmazásának.

A kereskedelmi dolgozók anyagi helyzetét vizsgálva megállapítható, hogy átlagkeresetük (és sajnos a fiataloké még fokozottabban) elmarad a népgazdaság más ágazataiban dolgozókéétól.

A hatékonyabb anyagi ösztönzést gátolja a jelenlegi gazdasági szabályozó rendszer, mivel a vállalatok nem élhetnek eléggé a — napjainkban egyre fontosabbá váló — teljesítményhez kötött bérezési formák alkalmazásával. A teljesítménytől függő tiszta jutalékos rendszerrel alig találkozunk. A gyakorlatban alkalmazott alap és jutalékkal kombinált bérezési formán belül is a mozgó rész aránya alacsony. Ennek oka, hogy a vállalatok nyereségérdekeltségük miatt nem szívesen alkalmaznak a bérköltség oldaláról nehezen tervezhető, magasabb jutalékot tartalmazó bérformákat.

A bérezési formák nem megfelelő alkalmazása mellett egy másik sajátos probléma is jelentkezik a kereskedelemben. Adott időszakban a bérfejlesztésre rendelkezésre álló bértömeg elosztása a vállalatoknál felső, de még középvezetői szinten is létszám, vagy bérarányosan történik. Az osztályokon vagy csoportokon belül azonban már elvárják a teljesítményektől függő differenciálást. Tehát, míg felsőbb szinten nem merik vállalni a differenciálás okozta feszültségeket, addig alsóbb szinten ezt elvárják. Véleményünk szerint a differenciálást a vállalat egészére egységesen kell alkalmazni.

Az anyagi érdekeltiség megteremtése mellett óriási szerepe van a szakmai elhivatottságra való nevelésnek. Alapvető feladat, hogy a felsőfokú tanintézetekben általános műveltséggel rendelkező, sokoldalú szakembereket képezzenek. A szakmai képzettség mellett napjainkban egyre fontosabbá válik a megfelelő politikai képzettség megszerzése. A fiatalokat fel kell készíteni arra, hogy munkájuk során különböző ideológiát képviselő országok kereskedőivel is

találkozhatnak. Az üzleti tárgyalásokon nem mindegy, hogy a fiatal szakember milyen álláspontot képvisel általános társadalompolitikai kérdésekben.

A beszámolóim elején röviden vázolt feladatok megfelelő és maradéktalan végrehajtásához kérem a kongresszus segítségét, hogy az ismertetett problémák megoldását célzó megfelelő szabályok kialakítását indítványozza, és segítse elő a kereskedelemben dolgozók nagyobb megbecsülését. Az ismertetett feladatok mielőbbi megoldását sürgeti, hogy munkánk jelentős hatással van az egész társadalom közérzetére.

ÁCS LÁSZLÓ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a Lakáskarbantartó Szövetkezet csoportvezetője

A szövetkezeti demokrácia alapja a szövetkezeti tagság vezetésének nyitottsága, fórumai a dolgozók véleménynyilvánítása, illetve a több személyű vezetés (vezetőség). A kérdés, hol helyezkedünk el mi, fiatalok, mi a szerepünk e sajátos rendszerben? Ismerjük-e kötelességeinket, jogainkat?

A szövetkezetek rendelkeznek ötéves és egyéves ifjúságpolitikai intézkedési tervvel. Ezek tartalmi színvonala változó, alapmotívumaik közösek. A párt ifjúságpolitikai határozatai, a központi elvárások fogalmazódnak meg bennük. A megvalósítás már nem minden esetben megfelelő, sok helyen elmarad az ifjúsági alap megteremtése az anyagi eszközök hiánya miatt. A véleménynyilvánításra alkalmas fórumok (munkahelyi tanácskozás, küldöttgyűlés, közgyűlés) többször munkaügyi, illetve személyes problémák hadszínterévé válnak. Előtérbe kerülnek vélt vagy valós egyéni sérelmek, nem teljesen valósul meg a tanácskozások igazi szerepe, a közösség szociális, gazdasági problémáinak megoldására irányuló javaslatok felvetése. Sajnos mi is belesünk ebbe a hibába, így kötelességünk ennek megszüntetése.

Vezetőink jogosan várják el, hogy a fiatalok e fórumokon legyenek kezdeményezők, őszintén vessék fel a szövetkezetek problémáit, legyünk aktívak, hiszen véleményem szerint így leszünk hasznára a közösségnek és az egyénnek is. Javítani kell KISZ-vezetőink vitakészségén. Felkészülten kell problémáinkat felvetni, így nem fordulhat elő, hogy a sok gyűlés, vita során megfeledekzünk arról, miért is akartunk felszólalni, kinek az érdekét akartuk képviselni.

A fiataloknak adott a lehetőség a véleménynyilvánításra a szövetkezeti demokrácia korábban említett fórumain, de sajnos nem minden esetben tudunk élni a kapott lehetőségekkel. Talán legkonstruktívabb érdekképviseleti terület a szövetkezetek vezetőségi ülése. Elértük, hogy a KISZ-vezetők rendszeresen részt vesznek ezeken, a véleménynyilvánításainkat megfelelő komolysággal kezelik, a döntések meghozatalánál figyelembe veszik észrevételeinket. Biztosítják véleményezési és egyetértési jogunkat.

KISZ-vezetőink az állami vállalatok négyeszőg ülésein részt vevő KISZ-vezetőknél jóval nehezebb helyzetben vannak, mivel ott csak három embert kell

meggyőzniük álláspontjukról, míg a szövetkezeti sajátosságok miatt nekünk 10—12 embert. El kell érniük, hogy minél több fiatal kapjon helyet a szövetkezetek vezetésében. Képviselési demokráciánkat érdemibbé kell tennünk, és tudni kell élnünk a szövetkezeti törvény adta lehetőségekkel, a kötelességek szem előtt tartása mellett. Gyorsítanunk kell az elméleti megfogalmazások gyakorlati megvalósítását, javítanunk kell a kollektív gondolkodási módot, hiszen csak így tudjuk visszaszorítani az egyre jobban lábra kapó egyéni érdekek előretörését. Erősíteniük kell az önkormányzati formákat, a szövetkezeti vonásokat. Ez a sok-sok feladat rávilágít hibáinkra, erényeinkre és arra is, mi az igazi szerepünk és helyünk a szövetkezeti mozgalomban. E munka során messzemenően támaszkodnunk kell a párt segítségére.

Szükségesnek tartom, hogy a KISZ Központi Bizottsága mélyrehatóbban foglalkozzon az ipari szövetkezetekben dolgozó fiatalok társadalmunkban elfoglalt helyével, szerepével. Közvetlen információ szerzéssel és állásfoglalással segítse a közelmúltban alakult és a jelenleg megalakulás alatt levő területi KISZ-bizottságokat.

KISZ-munkánk során többször teszik fel a kérdést a szövetkezeteknél dolgozó fiatalok: miért vannak számukra hátrányos különbségek a szövetkezetekben dolgozó és az állami iparban dolgozó fiatalok megítélése és a kapott juttatások között? Nagyon nehezen tudunk erre választ adni. Korábban az állami vállalatok nagyobb támogatást kaptak, volt lehetőségük a nagyobb szociális beruházásokra, a magasabb bérek kialakítására, a technikai színvonal fejlesztésére. Az ott dolgozó fiataloknak több lehetőségük volt a látványos társadalmimunka-akciókra, védnökségekre. Az állami vállalatok többsége rendelkezik lakásépítési és ifjúsági alapokkal. Közvetlenül juttathatják lakáshoz az arra érdemes fiatalokat, képesek közvetlen anyagi segítséget nyújtani az építkező fiataloknak hosszú lejáratú kölcsön vagy visszafizetésre nem kötelezett kölcsönök formájában. Szövetkezeteinknél ez nagyon ritkán lehetséges, legtöbb esetben nincs meg rá az anyagi lehetőség. Szerényebb juttatások: anyagvásárlási lehetőség, szállítás, gépkölcsönzés, jelzik ezeket a törekvéseket.

Ezek nagy vonzerőt jelentenek a fiatalok számára. Javasolnám, hogy az OKISZ és a helyi tanácsi szervek, a KISZÖV-ök támogassanak egy, a megyei KISZÖV-ök kezelésében levő lakásépítést segítő pénzeszköz létrehozását, melynek alapja a társadalmimunka-akciók bevételei, a szövetkezetek lehetőség szerinti anyagi támogatásai lennének. Így mód és lehetőség nyílna a szövetkezeti fiatalok anyagi támogatására is.

Másik fontos terület az állami vállalatok — itt főleg az értelmiségi fiatalokra gondolok — elszívó hatása. A nagyobb perspektivikus lehetőségek, a magasabb anyagi dotálás lehetősége nagyarányban csökkenti a szövetkezetekben dolgozó értelmiségi fiatalok számát, pedig nagy szükségünk lenne a szakmérnökökre, közgazdász fiatalokra. Új lehetőség a fiatal szakmunkások elcsábítására a tsz melléküzemágak előretörése. A szabad bérnegotáció — bértömeg és bérszínvonal nélkül dolgoznak —, a magas órabérek csábítják a fiatalokat. A mi erőfeszítéseink a szociális, társadalmi és mozgalmi munka területén kevésnek tűnnek.

E témakörben szeretnék foglalkozni a szakmunkástanulói területtel. Az állami vállalatok lehetőségei — szociális ellátottság, oktatási körülmények, a

tanulók részére fizethető juttatások — megelőzik a szövetkezeteket. Az iskolák is szívesebben irányítják a fiatalokat a vállalatokhoz, pedig a példák azt mutatják, a szövetkezetek ezen a területen felnöttek a feladatokhoz. Az iskoláknak nagyobb bizalommal kellene lenniük a szövetkezetekhez.

Javasolnám országos előterjesztésre a harmadik éves szakmunkástanulók vállalati, szövetkezeti KISZ-alapszervezethez való átigazolását. Javaslatainkat indokolja a harmadéves tanulók nagyobb kötődése, a tanulói KISZ-munka és a dolgozói KISZ-munka közötti átmenet megkönnyítése, valamint az állandó munkás KISZ- fiatal utánpótlás biztosítása. Ez megkönnyítené káderutánpótlási munkánkat is, hiszen a tanulói KISZ-szervezetek jól dolgozó fiataljainak fejlődését figyelemmel kísérhetnénk, és munkánkba is bevonhatnánk őket. Csökkenteni kellene a végzős tanulók elkallódási arányát, mivel sok esetben előfordul, hogy a fiatalok nem viszik átigazolólapjukat, illetve nem jelentkeznek munkahelyükön a KISZ-szervezetbe.

Javasoljuk, hogy a munkahelyi KISZ-szervezetek kössenek együttműködési szerződéseket az iskolai KISZ-szervezetekkel. E munka szabályossá tételéhez szükség lenne a KISZ KB állásfoglalására, mely szerint országosan is bevezethetnénk ezt.

BABÁK MIHÁLY.

Békés megye küldötte,
a Szarvasi Költségvetési Üzem műszaki vezetője

Központi bizottságunk a kongresszusi felkészülés időszakában megküldte minden tagjához a kongresszusi levelét, amely lehetőséget adott arra, hogy a KISZ-tagjai és a KISZ-en kívüliek mélyebben elemezhesék saját politikai, szervezeti viszonyaikat és feladataikat. Olyan lehetőséget kaptunk, amikor vitázni és politikálni lehet, amikor őszinte fórumok alakulhatnak ki, amelyben felszínre kerülnek a fiatalokat érdeklő és érintő, az ifjúsággal és a KISZ-szel kapcsolatos vélemények.

Beszéltünk az országos és helyi gondokról, elméleti és gyakorlati munkastílust érintő kérdésekről is. A levélről, a határozat-tervezetről összességében pozitív vélemények hangzottak el. Elhangzottak olyan vélemények is, hogy a levél az utóbbi évek közhelygyűjteménye és eszményi célokat fogalmaz meg. Mindezek a pozitív és negatív vélemények szorosan érintették a KISZ mozgalmi és szervezeti jellegének kérdéseit. A heves véleménynyilvánításokat az őszinte jobbító szándék, a tenniakarás váltotta ki, amelyek végül is konkrét feladatok formájában a határozat-tervezetben fogalmazódtak meg.

Kiemelném a határozat-tervezet VII. fejezetét, amely szövetségünk kommunista, politikai, mozgalmi jellegének fejlesztésére szólít és ugyanitt az V. fejezetet is.

Véleményem szerint szervezetünk kommunista, politikai és mozgalmi jellegének erősítése kérdésében elsődleges feladatunk, hogy megértessük tagjainkkal a KISZ helyét és szerepét társadalmunkban. Céljaink eléréséhez

vezető munkánkban van helye, feladata és szerepe ifjúsági szövetségünknek, a KISZ-nek. És az sem igaz, hogy — mint pár véleményből kiérződött — ez a mi KISZ-ünk elszürkült, fényét veszítette volna. A KISZ-nek is, mint minden másnak, fejlődnie és alakulnia kell a társadalom változásaival. Inkább munkamódszereinkkel voltak gondok, azzal, hogy talán nem követtük a körülöttünk levő változásokat. Felgyorsult a tempó, és ehhez nekünk a szervezeti életben is alkalmazkodnunk kell.

A kommunista, politikai, mozgalmi jelleg és a fiatalok tudatának, szocialista vonásainak erősítésével kapcsolatos feladatok már a KISZ KB 1974. áprilisi határozatában is megfogalmazódtak. Ez a határozat rögzítette, hogy milyenné vitázséges formálni a fiatalokat a KISZ-ben. A levél és a határozat-tervezet stíjja során legtöbbször a követelmények megtartását hangsúlyozták — természetesen a megszüntetve megőrzés elvét itt is érvényesnek tartva.

Az újrafogalmazott feladatok teljesítéséhez új munkamódszerekre és munkastílusra van szükségünk. Új módszerekre a végrehajtásban, új stílusra az irányításban. A szabályozottság és direktívák után az új határozat-tervezet az öntevékenységet jelöli meg, mint a módszerbeli megoldások egyikét. Úgy érzem, mintha az öntevékenységet állítanánk feladataink megoldásának módszerül. Nézzük meg, mit jelent az öntevékenység az irányító és a befogadó oldaláról?

Az irányító — a KISZ vezető testületei és vezetői — oldaláról a kezdeményezőképessegre való nevelést és az erre való ösztönzést. Az öntevékenység megvalósítása, kibontakoztatása csak egy tervszerű, konkrét folyamat eredménye lehet. Tehát cél, amelyhez feladatok végrehajtásán keresztül vezet az út. Ehhez azonban messzemenően ismernünk kell tagjaink és szervezeteink igényét és képességét, amelyet mindenkor az adott szervezetben kell vizsgálnunk. Csak így adhatunk nagyobb önállóságot, amely nem jelenti az irányítás teljes mellőzését, mert működésünk alapelve továbbra is a demokratikus centralizmus kell hogy legyen. Az öntevékenységet elsődlegesen, mint az alapszervezeti mozgalmi feladataink megvalósításának módszerét kell megfogalmaznunk és alkalmaznunk. Ha az irányításban megteremtjük a helyes arányokat és módszereket, egységes marad tagságunk és irányítása.

Természetesen az alapszervezetek öntevékenységének fokozásában rajtunk kívül nagy szerepe van a közvetlen munkahelyi környezetnek és a velük azonos szintű helyi párt- és állami vezetésnek. Tehát az öntevékenység új és sarkalatos elem kell hogy legyen vezetési gyakorlatunkban.

A befogadó — a KISZ-szervezetek és KISZ-tagjaink — oldaláról szükség van a tudatosságra, az érzelmi azonosulásra. De erre a képességre nevelni, tanítani kell bennünket. Értetni, tudni politikánkat, céljainkat, abban hinni, annak megvalósítását akarni és cselekvően tenni érte.

Úgy érzem, ki kell emelni a hitet és az akarást — amelyek véleményem szerint elhanyagolt elemei voltak munkánkban —, azt a lelkesedést, amit mindennap számon kérünk és a mindennapok forradalmiságának jelszavával követelünk meg. Ez csakis érzelmi ráhatással és neveléssel valósulhat meg. Így a tetteket a forradalmi lelkesedés vezérli. A KISZ kommunista, politikai jellegének erősítése, tömegbefolyásának növelése folyamatosan megújuló feladatként jelentkezik mindennapi munkánkban. Ezt nem lehet mint egy rész-

feladatot kipipálni. Ennek érdekében megfelelő programot kell adni, melyben megvalósulhat szervezetünk és minden tagjának célja, törekvése, kezdeményezése. Felkészíteni és felkészülni a jövő feladataira, a vezetésre — úgy vélem ez szervezetünk legfontosabb feladatainak egyike. Nekünk pedig vállalnunk kell a mester hivatását, hogy ne kelljen felnőnie példa nélkül egy újabb KISZ-es korosztálynak.

Az ifjúság nevelésében komoly feladataink vannak. Én az értelmiségi fiataloknak, mint társadalmi rétegnek a feladatát abban látom, hogy komoly szerepet kell vállalniuk a fiatalok politikai, ideológiai nevelő munkájából.

Én így értek egyet a határozat-tervezettel, hogy korszerűsíteniünk kell szervezeti életünk egyes elemeit, elemeinek tartalmát és azok módszereit. Ezekben a kérdésekben kell a legmesszebbmenőkig a helyi sajátosságokat figyelembe vennünk, teret engedni a kezdeményezéseknek, az öntevékenységeknek. Döntéseinket a lenini kollektív vezetés elvének alkalmazásával hozzuk. Végrehajtására pedig korszerű módszerekkel kell ösztönöznünk minden fiatalt.

Sok kritikus vélemény hangzott el a felkészülés időszakában. Azt tudjuk, hogy az önkritika mércéje a gyakorlat — de az olyan kritika, amely nem jut el a tettekig, méltatlan a KISZ-hez.

Javasolom a kongresszusnak, vállaljon nagyobb részt az értelmiségi fiatalok rétege a KISZ politikai nevelő munkájának feladataiban.

BALÁZS MÁRIA

Békés megye küldötte,

a Békéscsabai Egészségügyi Szakközépiskola tanulója

Napjainkban egyre több szó esik a tanuló fiatalok részvételéről a szocialista társadalom építésében. Statisztikai adatok adják tudunkra, milyen hatalmas összegű hasznot hoztak a népgazdaság számára a diákok az őszi munkákban, nyáron az építőtáborokban. Ezekből az adatokból az is kiderül, mely munkaterületeken a legmagasabb, hol a legalacsonyabb a diákok foglalkoztatási aránya. Általában az iskolai akcióprogramok egyik jelentős pontja a társadalmi munkavégzés, a mozgósítás a nyári építőtáborokban való részvételre.

Legfontosabb munkánk a tanulás, de meg kell szoknunk, ismernünk a fizikai munkát is. A középiskolának többek között célja a fiatalok munkára nevelése is. Minden tanév azzal kezdődik, hogy közhasznú munkát végzünk. Megyénkben legjelentősebb az őszi betakarításkor nyújtott segítség. Sajnos még mindig előfordul, hogy a brigádok több órát ülnek, mert nincs munka. Azoknak, akik a fiatalok számára megszervezik a munkát, figyelmesebben kellene készülniük, felmérniük hogy mit szeretnének, milyen reális igényeik vannak a végzendő munkával kapcsolatban. Ha ennek egy bizonyos részét teljesítenék, nagyobb ambícióval fognának munkához. Persze a diákok oldaláról is vannak hiányosságok. Nem biztos, hogy maximálisan kedvező körülmények

között is munkájuk legjavát adják. Jobban fel kell készíteni őket is, hogy mit várnak tőlük, hiszen elsősorban rajtuk múlik a munka minősége.

Másik tevékenységi területünk az építőtábor. Az előzetes mozgósítás megfelelő, hiszen egy-egy táborozás megszervezésekor óriási a lelkesedés, sőt januárban a túljelentkezés veszélye fenyegeti a szervezőket. De mire a jelentkezési lapok megérkeznek, már kb. felére csökken a jelentkezési szám. Ahhoz, hogy a vállalt létszámot teljesítsük, hangsúlyt kell helyeznünk a munka megismertetésére, a körülmények reális felmérésére. Csak így várhatunk el komoly, megdöntött jelentkezést, munkavállalást. Azzal nem érünk el célt, ha kényszerből mennek a diákok építőtáborba. Az, hogy egyes iskolákban kötelezővé tették a jelentkezést, csak ront a színvonalon, megtöri a tábor romantikáját. Meg kell tartani az önkéntességet! A munkát meg lehet szeretetni, de rossz hozzáállással az ellenkezőjét érhetjük el. Előfordult már az építőtáborokban is, hogy nem volt jó a szervezés, a felnőtt irányító nem mutatott szorgalmával jó példát. Vajon azokat a fiatalokat, akik csalódtak, megtudják győzni a többiek, hogy érdemes jövőre is jelentkezni? Elsősorban a felnőtteknek kellene jó példával, megfelelő eszközökkel ösztönözni a hatékonyabb munkavégzésre.

Felmerült az is, hogy a központi építőtáborokban miért csak az első három helyezett munkacapat kap pénzt vagy más jutalmat! Kell találni valami ösztönző megoldást a gyengébb fizikumúak számára is. Egyik lehetne az, hogy nem csak a teljesített mennyiség, hanem a minőségi munka is hasonló értékkel bírna.

Ma már nem várnak ránk olyan feladatok, mint elődeinkre. Nem kell a Hanságot lecsapolni, és nem kell a háború utáni újjáépítést szervezni. De ugyanolyan hasznos és fontos az is, amit most végzünk.

A munkakedv megtartásához fontosak a tábor körülményei, a jó politikai, KISZ és kulturális programok, a szórakozási lehetőségek. Ha sikerül elérnünk, hogy a fiatalok nem azért jelentkeznek építőtáborba, mert ezt esetleg kötelezővé teszik, és nem is a jutalmazások miatt, hanem mert szívesen töltenek el két hetet együtt lelkes munkával, akkor elmondhatjuk, hogy elértük célunkat. A munka itt nem kényszer, hanem szórakozás, és így a munkára nevelés is magasabb szintre emelkedhet.

BALKÁNYI ILONA

Hajdú-Bihar megye küldötte,
a debreceni Tóth Árpád Gimnázium tanulója

A gimnáziumi KISZ-szervezet munkáját nagymértékben befolyásolja, hogy hogyan készítik fel az elsősöket a KISZ-tagságra. Ebben jelentős szerepet játszana a Killián-kör. Feladata az elsősök felkészítése lenne. Azoké az elsősöké, akik úttörő korukban tevékenyen részt vettek az úttörőmozgalomban, várták, hogy megismerjék a KISZ-t.

Ez a felkészítés nem sok eredménnyel járt. Az úttörő—KISZ átmenetet a Killián-kör nem tudta megoldani. A felkészítés csalódás az elsősök számára.

Nincs élmény, érzelmi hatás. Erre nagyobb figyelmet kell fordítani. Már a nyolcadikosoknál el kell kezdeni a Killián-kört. Sok helyen bevált, hogy egy alapszervezet egy nyolcadikos rajt patronál. Így megismerkednek az alapszervezeti étellel, a szervezetben felmerülő kérdésekkel. Ez a kezdeményezés lényegesen javítaná a KISZ-munkát. Nem lenne egy évig üres járat. Nagy segítséget adhatnának a középfokú intézmények pedagógusai. Mivel úttörőkorban még a tanárok vezetik a diákokat. A hirtelen kapott önállósággal nem tudnak mit kezdeni.

Figyelemreméltó tény az is, hogy az elsősök lelkesedése fokozatosan csökken. Miért? Mert az érdektelenséget látják a KISZ-ben. Ha más nem csinálja, minek kezdjek hozzá? szemlélet uralkodik el. Itt nyújthatnának nagy segítséget a harmadikosok, negyedikesek, akik a KISZ-munka terén a legtöbb tapasztalattal rendelkeznek. De nekik első az érettségi, a tanulás, nem érnek rá még a KISZ-munkára sem. S a kezdő KISZ-esek ebből azt látják, hogy érdektelenség van, nincs semmi új, semmi élmény.

Tanulóifjúságunk a növekvő követelményeknek életkori sajátosságának megfelelően tesz eleget. Fő feladatunkat, a tanulást nem tekintjük KISZ-vállalásnak. Tanuláshoz kapcsolódik az új oktatási rendszer szerint történő tanítás. Ez a mostani másodikosokat érinti. Sok problémát okozott és okoz a fakultatív választás. Ugyanilyen problémánk az ötnapos munkahét. A heti óraszám 35 lesz. Ez azt jelenti, hogy napi 7 óra. Most gimnáziumban már a 6 óra is sok egy napra. Az órák átnyúlnak a délutánba. Kevesebb idő marad tanulásra, sportolásra, a KISZ-munkát mikor végezzük? Mi lesz a szakkörökkel, a TIT-előadásokkal? Sokan azzal érvelnek, hogy a szabad szombat mindenért kárpótol. Egy megfeszített hét után pihenésre is kevés ez az idő. A taggyűléseken kevesen fognak megjelenni. Ugyanez a probléma a pedagógusoknál is. A szombaton tartandó foglalkozásokon nekik is részt kell venniük, és ők hova teszik a gyermekeiket, akik akkor szintén szabad szombatosok?

BALOGH KATALIN

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a megyei Állami Építőipari Vállalat technológusa, alapszervezeti titkár.

Tudom jól, hogy a fiatal műszaki értelmiség helyzete, pályakezdésének és egzisztenciateremtésének körülményei az utóbbi időben egyre gyakrabban foglalkoztatják a közvéleményt. Szociológiai felmérések, elemző tanulmányok és újságcikkek jelennek meg nap mint nap, s ezek egyre gondosabban tárják fel ennek a szűk, de nem csekély számú társadalmi rétegnek a problémáit. A nehézségek már a pályakezdésnél jelentkeznek. Amikor egy fiatal friss diplomával a kezében belép valamilyen üzem vagy vállalat kapuján, úgy gondolja, mindent tud, ami a szakmája gyakorlásához szükséges. Az első munkával töltött napok azonban az ellenkezőjéről győzik meg.

Ha az illető történetesen építész, tud tervezni, rajzolni, rajzot olvasni, amíg az adott vállalatnál az adott beosztásban elsősorban tárgyaló, szervező

és döntési készségre volna szükség, de ezeket az egyetemen vagy a főiskolán nem sajátíthatta el. Szerencsés esetben, ha a munkahelyi vezető egyben megértő pedagógus is, a pályakezdő átláthat ezeken az első nehézségeken.

A mi vállalatunknál, a Hajdú negyei Állami Építőipari Vállalatnál például a fiatal diplomásokat nem fogadják rossz körülmények. Az első pillanattól kezdve megkapják azt a segítséget, ami által a munkahelyi kollektívába való beilleszkedésük, az új, számukra szokatlan életformával való találkozásuk természetesen adódó konfliktusai minimálisra csökkenthetők. A munkába történő bevezetés szervezett, intézményes formája a hathónapos gyakorlati idő, amelynek során a pályakezdő mérnökök különböző ciklusokban végiglátogatják a vállalat osztályait és üzemait. Ezen időszak alatt megismerik a vállalat struktúráját, összetett tevékenységét, érdekviszonyait, hagyományait.

A hat hónap során arra is lehetőség kínálkozik, hogy a pályakezdő megismerkedjen a vállalati KISZ-élet sajátosságaival. Ezután már teljes értékű tagként kapcsolódhat be a végleges munkahelyén működő alapszervezet tevékenységébe.

Nem véletlen, hogy igen magas, 85 százalékos közöttük a KISZ szervezetségi aránya. Ez a magas szám tükrözi a KISZ értelmiségi fiatalok közötti befolyását, kifejezi gondolkodásmódjukat, törekvésüket és a réteg-akcióprogram ezirányú befolyását. Meghatározó a szerepük a KISZ és a vállalat életében egyaránt, nagyon sok társadalmi munkát végeznek, alkotó, fejlesztő, újító munkájuk elősegíti, hogy lépést tartsunk a műszaki-technikai fejlődéssel.

Áldozatvállalásuk alapja elsősorban a vállalat és a társadalom iránti elkötelezettség, de nyilván motiválja őket az anyagi, erkölcsi elismerés iránti igény, a kívánt egzisztencia megteremtésének vágya.

A kézdkor jelentkező gondok azonban minden segítőkészség ellenére súlyosak. A termelésben dolgozó értelmiségiek sajnálják, hogy az egyetemen, főiskolán keveset hallottak az emberekkel való bánásmódról, nem ismerték eléggé az üzemi, munkahelyi viszonyokat, az oktatás nem tért ki a vállalatoknál jelentkező aktuális műszaki, gazdasági problémák megoldásához szükséges ismeretekre. Szükséges lenne, hogy a felsőfokú oktatás tantervei az eddiginél sokkal nagyobb mértékben összhangba kerüljenek a gyakorlati élet kívánalmaival.

A nehézségek ellenére mindenkiben megvan a törekvés, hogy a hiányzó ismereteket pótolja, a szükséges gyakorlatot megszerezze, és ennek eredményekppen azt mondhatjuk, hogy a fiatalok két év után szakmailag már nem pályakezdők. A bérezést tekintve azonban sajnos továbbra is azok. A vállalatvezetők általában elismerik e problémát, évről évre törekszenek a fiatal értelmiségiek bérének fokozottabb emelésére, de ezt csak lehetőségeik, az adott bérrendszer keretei között tehetik. Így az anyagi megbecsülés terén a hiányérzet továbbra is megmarad. Tiszteljük a fizikai dolgozókat, nem is ellenük kívánok szólni, de nem tartom reálisnak, hogy a már elismert munkát végző 30 éves mérnök fizetése kevesebb legyen, mint egy 20 éves szakmunkásé.

Korunkban a műszaki-technikai forradalom eredményeként az úgynevezett fizikai munka, a szellemi munka, a termelő tevékenység és a nem termelő tevékenység fogalmának értelmezése gyökeresen megváltozott. A bérezésben

követett gyakorlat azonban még mindig egy régi, ma már időszerűtlen szemléletet követ.

Úgy gondolom, ezen a területen okvetlenül változtatásra van szükség, mert jelenleg a fiatal értelmiségiek hátrányos helyzetben vannak. Ezt fokozza még az a szociálpolitikai megkülönböztetés, amely szerint a lakásszerzéshez a fizikai dolgozó — hiába jobbak az anyagi körülményei — nagyobb támogatást kap a vállalatától, mint az értelmiségi.

A mi vállalatunknál a lakáshelyzet általában kedvezőbb, mint városi vagy megyei szinten, azonban összességében vizsgálva a fiatal értelmiségiek helyzetét, úgy érzem, szociális gondjaink enyhítése érdekében számunkra is szükség volna egy, a munkáslakás-akcióhoz hasonló megoldásra. Tudom, ez nagy kérés, de hiszem, hogy jobban fogjuk tudni segíteni céljaink megvalósítását, ha gondjaink enyhülnek. Nemcsak kérni, adni is képesek leszünk és fogunk, ezt ígérhetem.

Végezetül a nők helyzetéről néhány gondolat. A 30 éven aluli műszaki diplomások közel egynegyede nő. Számukra külön is sajátos és igen összetett problémát jelent a gyermekvállalás, illetve a gyermeknevelés első néhány éve. A szakmával való lépéstartás igénye, illetve anyagi okok miatt sokan egyáltalán nem, nagy részük csak rövid időre veszi igénybe a gyermekgondozási segítyt, a második gyereket pedig sokan már nem vállalják.

Ezekkel a problémákkal foglalkozott a kongresszusi levél is, illetve a határozat-tervezet, nyilván azért, mert a KISZ KB is látja e gondokat. Hiszem azt, hogy megoldásukra van lehetőség, ebben tud és fog is szerepet vállalni a KISZ, és szerepet kell vállalnunk nekünk, elsősorban munkánk, gazdálkodásunk színvonalának javításával, hogy a fejlődés anyagi alapjai biztosítottak legyenek. Ehhez kívánok mindenkinek sok sikert, eredményes tanácskozást!

BÁNFAI VI ATTILA

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója

Az elmúlt években a KISZ tevékenységének alapját alkotta a KB 1974. áprilisi határozata. E dokumentum igen kritikusan elemezte a szövetség helyzetét és állást foglalt alapvető kérdésekben. Úgy vélem, nem haszontalan szembesíteni a határozat néhány megállapításával az egyetemi réteg helyzetét. „A KISZ-szervezet értelme, hivatása, hogy oSelekvési programot adjon, a közösség örömét, a szervezet erejét és védelmét biztosítsa azoknak, akik a szocializmus eszméihez vonzódnak és az átlagosnál többet szeretnének tenni azok megvalósításáért.”

Ebben a mondatban máris megtaláljuk gondjaink egyik okát. Nevezetesen az átlagosnál többet tevők legyenek a szervezet tagjai. Természetesen nem valamilyen merev matematikai átlagról van szó, de egyetemünkön a 90 százalék körüli szervezettség mindenképpen elmarad ettől a követelménytől.

Egy szervezet meghatározó jellemzője, hogy tagjait valamilyen módon megkülönböztetjük a kívülállóktól. Ez az elvárás nálunk nem teljesül, mert szinte

nincsenek kívülállók. A szervezethez gyökeres ellentmondásban vannak a követelmények, hiszen azok az átlagon felüliekre vonatkoznak. Hogyan alakult ez ki? A felvett hallgatók már általában KISZ-tagok. A felvételik nyomán a szakmailag legjobbak kerülnek az egyetemre. A KISZ nem nézi meg a „golyákat”, hogy alkalmasak-e a megnövekedett követelmények teljesítésére. Mi a saját magasabb mércénket a szövetségben nem tudjuk érvényesíteni. De hogy a szervezethez mennyire csak az egyik tényező, azt jól mutatják más egyetemek, ahol ez már csökkenő tendenciát mutat, helyenként 50 százalék körüli. A taglétszám csökkenése itt sem a szervezet erejét, hanem inkább gyengeségét mutatja. Nem egy-egy erős szervezet nyomására léptek ki a fiatalok, hanem azért, mert úgy látták, hogy érdekeiket a KISZ nem képviseli megfelelően, szabadidejük eltöltésében máshol jobb lehetőségeket találnak. Hangsúlyozom, hogy végtelenül hibás az a szemlélet, amely úgy kategorizál, hogy a KISZ-ben maradnak a velünk tartók és kilépnek a másként gondolkodók. Ilykor kifejezetten jó szándékú hallgatók hagyják ott a szervezetet, akik sokszor korszerűen, előremutatóan gondolkodnak a szövetség ügyében, de javaslatuk nemegyszer alkotó viták nélküli elutasításra kerülnek.

E kilépett hallgatók érdekei objektíven megegyeznek a KISZ-tagok érdekeivel. A szervezet elégtelen működése azonban elvezethet odáig, hogy szubjektíven szembehelyezkedik a szövetség politikájával, vagy legalábbis közömbösek vele szemben. Látható, hogy itt nemcsak szervezeti, sőt elsősorban nem szervezeti, hanem tartalmi kérdésekről van szó.

Az alapszervezetek többsége messze áll attól az elvárástól, hogy „A taggyűlés legyen a KISZ-tag lelkiismeretének tükré, ahol nem mennek el a szó nélkül egyetlen KISZ-tag, egyetlen vezető helytelen megnyilvánulása vagy passzivitása mellett sem, ahol közösen, vitában alakítják ki minden tervüket.” Helyenként a mozgalmi fegyelem elemi normáit sem tartják be. A rendelkezésre álló fegyelmi lehetőségeket vagy nem alkalmazzák, vagy ha igen, hamar meggyőződnek hatástalanságáról. Általában tapasztalható a mindenfajta kötöttségtől és a hagyományos formáktól való irtózás. Erre a kihívásra a szervezet még nem adott megfelelő választ. A vezetőségek még mindig inkább ragaszkodnak a régi, jól bevált dolgokhoz. Ilyen körülmények között nem alakul ki egy, a vezetőségeken kívüli aktív réteg, mert az erre megfelelőket visszahúzza a környezet igénytelensége, a kevésbé aktívakat pedig a követelmények riasztják el.

Az egyetemi KISZ-szervezet olyan felépítmény, amelynek hiányzik az alapja. Az alapja, az alapszervezetek jelentős részére a kezdeményezés hiánya, a passzivitás és a stagnálás a jellemző. Sok alapszervezet csak formálisan létezik. Mások csak akkor tartanak taggyűlést, ha azt a felsőbb szerv előírja. A felépítményben vannak kétségtelenül jól működő tevékenységi formák, például az építőtáborok. Ezek azonban csak ritkán jelentkeznek a KISZ-tag életében, és nem szövik át mindennapjaikat. Így nem módosítanak jelentősen a tagság hangulatán, amely többsége nem érzi jól magát az egyetemi KISZ-szervezetben. Bizonyos fokig elidegenedett tőle. Erre utalnak a különböző vitákban elhangzó hozzászólások, amelyek sokszor a szervezetet, mint valami idegent, külsőleget említik. A „KISZ-es” kifejezés, amelyet a társadalom általában a tagság egészére használ, itt a vezetőségekre vonatkozik. Egyre többször hangzik el az egyetemen, hogy a KISZ olyan, mint egy állóvíz. Ez azonban csak látszólag nyugalmas

állapot, valójában komoly feszültségeket hordoz magában. Hogy ezek ne fokozódjanak, vagy tüneti kezelésre kerül sor, vagy érvényesül a „ne csináljunk semmit, abból nem lehet baj” szemlélet.

Pedig a tévedések nem azonosak elveink feladásával. Az ilyen állóvizet minden, a megszokottól, hétköznapiától eltérő vélemény vagy tett felkavarja. Ráirányítja a szervezet figyelmét és ideges, kapkodó reakciókat vált ki a vezetőségekből, mert hiszen sohasem lehet tudni, mi lesz a dolgokból. Holott természetesnek kellene lennie, hogy egyes egységek, tagok esetleg opponálnak a vezetőség véleményével, és az ilyen nézeteltéréseket nyugodt, higgadt vitákban tisztázzák. A baj ott van, a vezetőségek egyáltalán nem lehetnek biztosak abban, hogy a legfőbb követelmény, elveink és a szervezeti fegyelem betartása ilyen esetekben feltétlenül megvalósul-e.

Az adott helyzetben szinte természetes, hogy érdemtelenek is tagjai a KISZ-nek. Ebből adódik a vezetőségek bizalmatlansága, amely egyes esetekben jó szándékú javaslatokat is fenntartásokkal fogad. A bizalmatlanság bizalmatlanságot szül a tagságban. A hibákért gyakran a vezetőségeket és kizárólag ezeket teszik felelőssé, mintegy ők testestik meg a szervezetet. A KISZ-vezetőt tehát a kevés sikerélmény és a tagság legalábbis tartózkodó magatartása kíséri. Ezek után nem tekinthetjük csodának az egyre súlyosabbá váló káderhelyzetet, a funkciókból való menekülést. Ezen a jobb vezetőképzés csak némileg javíthat.

Igen heves vitáknak lehetünk tanúi az elmúlt mozgalmi évet záró, és a kongresszus előtti időszakban több felsőoktatási intézményben. A viták tükrözték az előbb vázolt problémákat. Persze nemcsak ezeket, hanem például az elhelyezkedéssel kapcsolatos nehézségeket, a szociális juttatások, az ösztöndíj, az egyetemi demokrácia nem mindig kielégítő voltát, a tantervek hiányosságát, a már-már a tanulást akadályozó magas óraszámokat, a marxista—leninista oktatás elégtelenségeit stb.

A fórumokon — nincs miért tagadni — ellenzéki, ellenzékinék tűnő, vagy jószándékú, de hibás vélemények is elhangzottak, amelyek a hallgatóság tájékozatlansága, a felfokozott légkör és nem utolsó sorban demagógia következtében időlegesen hatást tudtak elérni. Hogy miért nem lehetett ezeket azonnal és teljes mértékben elszigetelni, annak az előbbieken túl még van egy meghatározó oka. Éspedig az, hogy valóságos, létező problémákból indultak ki, nem egy esetben olyanokból, amelyekre a KISZ vagy más állami és társadalmi szervek ezidáig nem adtak kielégítő választ, esetleg erőfeszítéseiket nem propagálták kellően.

A KISZ-fórumokon a pofonokat sokszor akkor is a KISZ kapja, ha nem őt illeti elsősorban. A vezetők a vitákban nem egyszer — sportnyelven szólva — állva maradtak, nem tudtak meggyőzően érvelni, igazukat elfogadtatni. A vitákkal kapcsolatban olykor értetlenséggel találkoztunk a KISZ más rétegeiben. Ez arra utal, hogy más ifjúsági rétegek nem elég tájékozottak az egyetemi réteg helyzetéről, természetesen ez fordítva is igaz. A jelenség azért is sajnálatos, mert hibás következtetések forrása lehet, bizalmatlanságot szülhet és rombolóan hat a szövetség egységére.

Mindent összevetve az eszmecsere haszna a negatívumok ellenére kétségtelenül az, hogy segít a szervezeteknek nagyobb sebességre kapcsolni, megfontolt és határozott reformokat bevezetni. Úgy vélem a követelménynek a határozat-

tervezet felsőoktatásra vonatkozó része messzemenően eleget tesz amikor ki mondja, hogy meg kell újítani a szövetség munkáját és felvázolja a teendőket. Hozzáteszem olyan korszerűen, határozottan és mélyen, amilyenre egy ilyen dokumentum vállalkozhat.

A határozat nem valamiféle varázspálca, amely egycsapásra és rövid időn belül megoldja az egyetemi KISZ gondjait. Nagyon nehéz, szívós munkáról van szó, hiszen például olyan érdekvédelmi képviseleti mechanizmust kell kialakítani, amely tömegeket képes megmozgatni egy-egy ügy érdekében. Igazán csak akkor kötődik a KISZ-tag a szervezethez, ha maga is részese az érdekei érvényesítéséért folyó küzdelemnek. Konfliktustűrőbbé kell tenni a szervezeteket, ez annál is nehezebb, mert vezetők és tagok egész nemzedékei voltak mentesek a húsbavágó vitáktól.

BÁNKUTI SÁNDOR

Baranya megye küldötte,
az EVIRT Sophiana Gépgyár lakatos

Vállalatunknál a fiatalok igénylik és részt is vesznek a különböző sportrendezvényeken. Ennek ellenére sok probléma adódik a szervezéssel és a lebonyolítással. Több rendezvényünk közös a szakszervezettel és a sportkörrel. Fő gondunk az, hogy éppen a legnépszerűbb és tömegeket mozgató rendezvények lebonyolításához nem rendelkezünk megfelelő saját pályával. Mi nem vártuk és várjuk, hogy minden feltételt készen kapjunk a vállalattól, magunk is szívesen részt veszünk annak megteremtésében. Ehhez azonban szükséges, hogy lássuk munkánk eredményét, és hogy a jelentős társadalmi munkával létrehozott sportpályák hasznát valóban és hosszabb távon élvezhessük. Arról van szó, hogy új gyárunk rövid fennállása alatt három futballpálya építésében vettünk részt, egyre csökkenő aktivitással. Ezt az okozta, hogy amikor elkészült egy-egy pálya, csak rövid ideig használhattuk. Kiderült, hogy azon a helyen a gyár bővítése miatt újabb üzemépületet kell létrehozni, tehát a pályát le kell bontani.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a népgazdaság és azon belül a vállalatok anyagi helyzete korlátozott, de felvetődik a kérdés, nem lenne célszerűbb már egy-egy új gyár tervezése, illetve létesítése során gondolni arra, hogy legalább egy kézilabdapálya épüljön, amely lehetővé teszi a legnépszerűbb sportágak tömegsportrendszerű versenyének lebonyolítását, a fiatalok mozgásigényének rendszeres kielégítését. Úgy érezzük, egy nagyobb beruházás esetén takarékosabb anyaggazdálkodással, ésszerűbb kivitelezéssel, társadalmi munka igénybevételével ez a probléma költségoldalról is megoldható lenne. Nem szabad elfelejteni, hogy az új beruházásként létrehozott gyárak dolgozóinak többsége a sportot igénylő fiatal korosztályhoz tartozik.

Javasoljuk, vizsgáljuk felül a beruházásoknál a sport- és kulturális célra fordítandó részt, mert ilyen esetekben jelentős társadalmi munkával, az ott levő munkagépek állásidejének kihasználásával nagyon olcsón lehetne jó minőségű sportpályákat építeni.

Tovább kellene bővítenünk a sportolási lehetőségeket, és a versenysport több esetben nagyobb segítséget adhatna a tömegsport szervezéséhez. Itt már nemcsak a tárgyi feltételekre gondolok, hanem arra, hogy milyen vonzerőt jelentene az ifjúmunkások körében, ha egy-egy neves sportoló is részt venne a rendezvényeken.

A sportnak nagy a szervező, összetartó ereje, különösen üzemi munkaterületeken, s ennek eredményét, mozgósító hatását a KISZ-szervezet is kamatoztatni tudja, csak a lehetőségeket még nem használja ki eléggé.

BARÁT GYÖRGY

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a megyei Építőipari Vállalat villanyszerelője

Néhány gyakorlati példával szeretném eddig elért eredményeinket ismertetni. A megalakulás időszakában öt területi KISZ-bizottságunk szervezettsége 30 százalékos volt, a taglétszám 3165 fő, 20 KISZ-bizottságot és 99 alapszervezetet irányítottunk. Ezek a mutatók a jelenleg a következőképpen alakultak: taglétszámunk 5170 fő, szervezettségünk 56 százalékos, irányított bizottságaink száma 23, az alapszervezetek száma 164. Külön örvendetes számunkra, hogy a fiatal pedagógusok körében és a szolgáltatás területén sikerült szervezettségünket, a KISZ tömegbefolyását jelentősen javítanunk. A KISZ KB Intéző Bizottsága 1977-ben engedélyt adott területi jelleggel működő ágazati bizottságok létrehozására. A határozat kapcsán Miskolc városban 1977 májusában öt területi KISZ-bizottság alakult meg.

Fiataljaink becsületes munkája jelentősen hozzájárul a gazdasági egységek, intézmények előtt álló célok maradéktalan megvalósításához. A területi KISZ-bizottságok saját eszközökkel mozgósítják a KISZ-tagokat a gazdasági építőmunkában való helytállásra. Ilyenek például az ifjúsági termelési mozgalmakon belül a szakmai versenyek, társadalmi munkák, kommunista műszakok szervezése, a Munkád mellé add a neved! mozgalom kiszélesítése stb.

Munkánk színvonalának javítása érdekében felvettük a kapcsolatot a más városokban hasonló jelleggel működő KISZ-bizottságokkal. Ennek a kapcsolat-tartásnak már hagyományai vannak a szolgáltató ipar területén. 1980-ban első ízben került megrendezésre Szegeden a szolgáltató iparban dolgozó fiatalok találkozója. A rendezvénysorozaton Szeged, Debrecen és Miskolc város fiataljai vettek részt. A tapasztalatszerzésen túlmenően a találkozóknak abban is nagy jelentősége volt, hogy fiataljaink szakmai versenyen, kulturális és politikai vetélkedők keretében, valamint a sportprogramokon mérhették össze tudásukat. Az ilyen jellegű rendezvényeket igénylik a KISZ-tagok. Az időszakonként ismétlődő megbeszéléseken lehetőségünk adódik az összehasonlításra is. Úgy fogalmazhatunk, hogy az alapvető feltételek mindenütt biztosítottak, de érezzük, hogy a miskolci városi KISZ-bizottság kiemelt feladatként kezeli a területi jellegű KISZ-bizottságok munkájának segítségét és ellenőrzését.

Természetesen az elért eredmények mellett gondjaink is vannak. Alapvető probléma, és nagyban nehezíti munkánkat, hogy a területünkön dolgozó fiatalok nem egy vállalaton belül dolgoznak, hanem a város és a megye minden pontján megtalálhatjuk őket. Tehát az információáramlás sokkal lassabb, mint egy zárt kapun belül levő KISZ-szervezetnél. A változó munkaidő, munkahely, ügyelet teljesítése néha még a KISZ-taggyűlés megtartását is veszélyezteti. Sok javítani valónk van érdekképviseleti és érdekvédelmi munkánk területén. Sajnos előfordul, hogy itt formalizmussal találkozunk. A kötelességek és jogok meghatározottak, ennek ellenére vagy nem teljesítjük, vagy nem élünk velük megfelelő módon. Előfordul, hogy a KISZ-szervezet képviselője csak névleges képviselője a fiataloknak. E munkában is meghatározó az információáramlás. Többségében a jogok gyakorlása érvényesül, de az intézkedéssel az ügy lezárásra is kerül. Nem jelezzük vissza, hogy egyes döntések milyen vita után jöttek létre, így joggal gondolhatják azok, akik nem vesznek részt a döntés előkészítésében és meghozatalában, hogy a felvetett probléma közbenjárás nélkül oldódott meg.

Területi sajátosság, hogy a dolgozók kétharmada fizikai munkás és ez az arány a funkciókban levők között is. Nagy hátrány, az egyre sokasodó adminisztráció megkövetelése. Sok helyen nincs lehetőség az információs anyagok elkészítésére, a KISZ dokumentumainak megfelelő irattározására sem.

A szolgáltatás területén dolgozó fiatalok munkája meghatározója a települések hangulatának. Az itt dolgozók nap mint nap kapcsolatba kerülnek a városokban élő emberekkel, jó vagy rossz munkájukkal, magatartásukkal jelentősen befolyásolják az emberek közhangulatát, megítélését a szolgáltató tevékenységről. Nemezszer jogtalan kritika éri vállalatunkat, ezen keresztül ifjúságunkat is. Jól tudjuk, hogy munkánkban van még hiba, sok a javításra váró feladat, de ezeket csak akkor tudjuk kiküszöbölni, ha a városban élő emberek nagyobb megértést tanúsítanak tevékenységünket illetően.

A lakáshellyel kapcsolatban az a fiataljaink véleménye, hogy a jövőben fordítsunk nagyobb figyelmet különösen az egy-két gyermekes családok lakáshoz juttatására.

A kongresszus dokumentumait áttanulmányozva úgy érezzük, hogy azok reálisan adnak számot munkánkról, alkalmazkodnak a megváltozott körülményekhez, jó keretet biztosítanak a KISZ továbbfejlődéséhez.

BÉNYEI SÁNDOR

honvéd

A katonai szolgálat teljesítése, feladataink ellátása valamennyi fiatal életében fontos esemény, a felnőtté, a férfivá válás időszaka. Éppen ezért nem lehetünk közömbösek az iránt, hogy fiataljaink fizikailag, pszichikailag mennyire felkészülten kezdik meg szolgálatukat és milyen körülmények között, hogyan teljesítik azt.

Megvallom, nagy várakozással tekintettem a számomra teljesen ismeretlen, új feladat elé, sok más sorköteles társammal együtt. Ilyen kérdések foglal-

koztattak: mi lesz a családommal, milyen emberek lesznek a parancsnokaim, milyen lesz az a kollektíva, ahol az elkövetkező 18 hónapot el kell töltenem, képes leszek-e megállni helyem a hadseregben éppúgy, mint a polgári életben?

Úgy vélem, ezek a gondolatok természetes módon fogalmazódnak meg minden behívót kapott fiatalember fejében. Furcsa volt számomra az a túlzott szorongás, egyfajta előítélet, amelyet bevonuló társaim körében tapasztaltam a katonai szolgálat várható körülményeiről beszélgetve. Már akkor felmerült bennem az a kérdés, vajon mi az oka annak, hogy a fiatalok így vélekednek a katonai szolgálatról.

Ennek okát egyrészt abban látom, hogy a szülők a hadseregről, mint valami „mumusról” beszélnek fiaiknak, amikor azt mondják: „ott majd embert fagnak belőled, ott majd megtanítanak a rendre!”. Másrészt hozzásegítenek ehhez a szorongásérzethez azok a katonaviselt barátok és ismerősök is, akik nagyotmondásukkal, rémtörténeteikkel pszichikailag előkészítik a fiatalokat a katonai szolgálat nehézségeire. E nemkívánatos szemlélet fennmaradásában szerepet játszik, hogy a hadsereg életét és munkakörülményeit még ma is egyfajta misztikum övezi, mintha katonai titok tárgyát képeznék az ilyen jellegű tájékoztatás, publikálás. Éppen ezért javaslom, hogy a sorozást végző szervek lépjenek túl eddigi gyakorlatukon. Ne csak az általánosságok szintjén ismertessék az állampolgári kötelességeket, hanem szervezzenek a sorkötelesek számára kötetlen beszélgetéseket, tájékoztatókat, fórumokat a katonai szolgálat körülményeiről, a várható feladatokról. Jó lenne ha ebben az alakulatok KISZ-szervezetei kezdeményezőkben, aktívabban vennének részt.

Alegységemben a hivatásos és sorállományú parancsnokok türelmesen segítették az alkalmazkodást a polgári élettől sokban eltérő rendhez és fegyelemhez. A velünk folytatott beszélgetések során az első perctől kezdve éreztük, hogy számítanak ránk a feladatok megoldásában, várják észrevételeinket, kezdeményezéseinket, javaslatainkat, és mi is támaszkodhatunk segítségükre egyéni és közösségi gondjaink megoldásában.

A parancsnokok mellett beilleszkedésünk legfőbb segítője a KISZ-alapszervezet és az ifjúsági klub volt. Agitációjuk eredményeként hamarosan sor került az alakuló taggyűlésre. Megtettük egyéni feladatvállalásainkat, megvitattuk, majd döntöttünk, hogy a félév során milyen KISZ-programokat, szabadidős tevékenységeket szervezünk. Itt jelentkezik egy komoly gondunk: a jelenlegi határozatok szerint alapszervezeteink féléves ülésterv és havi munkaterv alapján végzik tevékenységüket. Ebben az akcióévben már nagyobb önállósággal rendelkeztek a bizottságok, de úgy éreztük, ez még mindig kevés.

Van lehetőségünk arra, hogy az akcióprogramot helyi sajátosságainknak megfelelően dolgozzuk ki, de az ideiglenesen működő, bázisállományú alapszervezeteknél még nagyobb rugalmasságra lenne szükség.

A kiképzési idő csökkenése, az évenkénti négy bevonulásból adódó hátrányok is nehezítik az éves akcióprogramhoz való alkalmazkodást. Nem dolgozhatnánk eleve negyedéves munkaterv szerint? Szükséges, hogy e rövid idő alatt is mindenkinek egyéni feladatvállalása legyen? Véleményünk szerint nem!

Javasoljuk, hogy a bizottságoknak legyen lehetőségük az ilyen jellegű alapszervezetek tervezési rendjének, szervezeti életének önálló meghatározására.

A bevonuló fiatalok között sokan vannak, akik nem tagjai a KISZ-nek.

Egyéni elbeszélgetések során az alapszervezeti vezetőségeink felméri körükben: ki az, aki tagja szeretne lenni ifjúsági szövetségünknek. Alapszervezeteink a jelentkezők számára minden bevonulás alkalmával Kilián-köröket szerveznek, bevonják őket az ifjúsági vitaköri foglalkozásokba, társadalmimunka-akciókba, ezen felül különböző egyéni megbízatásokat is kapnak. Tagépítő tevékenységünk eredményességét jelzi, hogy míg a bevonuláskor 40—45 százalékos, lesereléskor, illetve bázis kibocsátáskor már 60—65 százalékos a szervezettség KISZ-szervezetünkénél.

Alakulatunk párt- és KISZ-bizottsága a honvédelmi miniszter elvtárs 2/1973. sz. parancsa és a vonatkozó párthatározatok alapján külön kidolgozott programban végzi a sor- és hivatásos állományú fiatalok beilleszkedésének segítését. E határozat megjelölte a KISZ-alapszervezetek, a sorállományú fiatalok beilleszkedést segítő tevékenységét is.

Kiemelt feladat a kiképzendő fiatalok fogadásának előkészítése, bevonása a mozgalmi munkába, a kiképzési tevékenység segítése. Véleményem az, amit saját „bőrömmön” tapasztaltam, hogy az ilyen előre tervezett, tudatos tevékenység nagy mértékben megkönnyíti a „lépésfelvételt”, a beilleszkedést.

A bevonuló katonák érdekében sok bevált intézkedés született, de még így is vannak problémáink. Az alábbi javaslatok küldöttgyűlésünkön hangzottak el, de úgy gondolom nemcsak a mi katonáink nevében tolmácsolhatom ezeket.

A fiatalok többsége családot alapít mielőtt bevonul katonai szolgálatra. A családalapítással rendszerint együtt jár az önálló otthon, a berendezkedés iránti igény, ez pedig sok esetben OTP-hitel felvételével történik. Tudjuk, hogy van lehetőség a hiteltörlesztés felfüggesztésére, illetve csökkentésére, de eddigi tapasztalataink azt bizonyítják, hogy ez a gyakorlat nem egységes az országban.

Javasoljuk, hogy az Országos Takarékpénztár igazgatósága hozzon olyan intézkedést, amely lehetővé teszi a hiteltörlesztés felfüggesztését minden OTP-hittel rendelkező, sorkatonai szolgálatra bevonuló fiatal számára. Kérjük, hogy vizsgálják meg az ügyintézés körülményeit, lehetőség szerint kerüljék a jelenlegi bürokratizmust.

Minden katonára egyik legnagyobb vágya, hogy minél többször legyen otthon, láthassa a családját. A szolgálati idő csökkenésével a szabadság kevesebb lett, így a hazautazási alkalmak száma is. Azoknak a fiataloknak, akik autóbusszal lényegesen hamarabb érnek haza, mint vonattal, indokolt lenne autóbuszra a kedvezmény biztosítása.

Meggyőződésünk, hogy a jelenlegi gazdasági helyzet ellenére van reális alapja e kérésnek, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a MÁV szárnyvonalai megszűntek és a vasúti viteldíj sok esetben többbe kerül, mint az autóbusz.

BOCSÁK ANDRÁS

Zala megye küldötte,

a zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium tanulója

A KISZ KB Intéző Bizottsága az Oktatási Minisztériummal közösen 1977. november 21-i határozatában meghirdette a tanulmányi mozgalmat az ország középiskolái számára. A határozat alap gondolata, hogy az ne versenymozgalom legyen, értékelése pedig elsősorban önértékelés. Meggyőződésem, hogy a mozgalom céljai, elvei helyesek, de a gyakorlatban néhány ellentmondásra találtunk, amelyek a módszerek tökéletesítésével kiküszöbölhetők.

Az első probléma, hogy az értékelés elsősorban önértékelésre épült, de év végén az osztályokat is minősítjük. Az osztályminősítéseket így meglehetősen szubjektív, a valóságot nem mindig fedő információk alapján kellett volna elvégeznünk. A második, hogy az értékelő munka sok adminisztrációt igényelt, s mégis, év végén néha alig tudtunk meg valamivel többet önmagunkról és a végzett munkáról, mint amit a jegyek és szaktanáraink év végi osztályzásokor elhangzott minősítése adott. A harmadik, hogy az ösztönzési, jutalmazási rendszer javítására, bővítésére nincs sok lehetőségünk.

Néhány iskolában gondot jelentett a mozgalom fogadtatása mind a tanárok, mind a diákok körében. A Zala megyei KISZ-bizottság az országosan meghirdetett tanulmányi mozgalom előtt elindította a Kiváló osztály mozgalmat 1976-ban. Ennek legfőbb eleme a komplexitás. A tanulmányi munka mellett — ami kiemelt feladat — magában foglalja a mozgalmi élet minden területét. Értékelési rendszere a pontozás. A pontok 50 százaléka a tanulmányi munkával szerezhető meg. A többi területért — kulturális, politikai, sport, társadalmi, iskolai munka — a végzett tevékenység értékében lehet pontot kapni. Például színházbérletért 1 pont jár, iskolai klubprogram szervezéséért 10.

A pontozás rendszerét, arányait a megyei KISZ-bizottság — javaslatként — az iskolák elé terjesztette. Ezt a tervezetet az egyes iskolák tetszés szerint, saját profiljuknak megfelelően módosították. Így megindulhatott az iskolák saját arculatának kialakítása. E mozgalom előnye, hogy az egyéni teljesítmény a közösség javát is számonkérhetően szolgálja; minden tanulónak lehetőséget teremt a részvételre; megfelelő módszerek esetén hiteles és konkrét adatok alapján történhet az értékelés; mindkét rendszerben (vertikális, horizontális) alkalmas az adott közösség erősítésére; lehetőséget teremt a KISZ-szervezetek és a diákbizottságok együttműködésének javítására.

De ennek a formának is vannak hibái. Egyrészt itt az egyéni értékelés elszikkad, másrészt a tanulmányi mozgalommal ellentétben kifejezetten pontszámra épülő verseny. Voltak iskolák, ahol az egyik, volt ahol a másik mozgalom működött jobban. Megpróbáltuk a két mozgalom előnyös tulajdonságainak egyesítését. Úgy érezzük, szükség van egy egészséges versenyre, és az osztályok közötti vetélkedés természetes ösztönző erő.

Eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy az egyéneket a tanulmányi mozgalom, az osztályokat a Kiváló osztály mozgalom módszereivel érdemes értékelni, a végső értéket a kettő együtt adja. Az elsődleges cél, hogy egy tükröt kapjunk, amely megmutatja hibáinkat. Ezért az értékelés űrlapok helyett inkább

egy falra kiakasztott táblázaton történjen, havonként vagy kéthavonként. Három-négy szempontot figyelembe véve értékeljük a tanulókat a mozgalomban kidolgozott rendszer alapján. Szükség van az osztályok szöveges értékelésére is. Ezt tanáraink állapíthatják meg reálisan, s hogy felesleges munkát ne okozunk, külön ülések, megbeszélések helyett az osztály tanulói minden hónapban kérjék ki szaktanáraik véleményét munkájukról — aki ezt egy már szintén kidolgozott skála alapján könnyen megadhatja. Ezen kívül az osztályok az egy hónap alatt az egyes tárgyakból szerzett jegyek átlagát is feltüntethetik. Így lehetne javítani az adminisztráción. A további értékelés már pontozásos. Az ODB tagja egy füzetben vezeti az egyes részterületeken szerzett pontokat, feltüntetve a pontszerzők nevét.

Problémaként említettem a jutalmazási lehetőségek szűk körét. Megyénkben ez is kiszélesedett, van olyan iskola, ahol a Kiváló osztály a következő jutalmakat kaphatja: egy évig birtokolja a Kiváló osztály címet s a vele járó zászlót; osztálykiránduláshoz egy jutalomnapot; az ÁIB kedvezményes üdültetését; az egész osztálynak nyári táborozás; ingyen autóbuszjegy a kirándulásokra; könyvjutalmak. Néhány helyen az osztályfőnök pénzjutalmat kapott. Ezzel viszont nem értünk egyet, mert a verseny könnyen elveszítheti tisztaságát. S itt említeném a mozgalom fogadtatását. A tanulmányi mozgalomról hozott határozat előírja, hogy a pedagógusok is segítsék szervezését. Ez azonban nem általános. Egyrészt érthető, mert osztályfőnökeink már vezetnek egy bizalmasan kezelt értékelőlapot minden tanulóról, s a plusz papírmunkától idegenkednek. A csapatversenyek megszervezésében azonban sokat segíthetnének a pedagógus KISZ-szervezetek.

S végül van még egy terület, ahol a Kiváló osztály és a tanulmányi mozgalom egyesítése különösen jó eredményt hozhat: a gyengébb tanulók segítése.

A két mozgalom egyesített formája megyénk iskoláiban már működik, illetve most kerül bevezetésre. Eredményei igen biztatóak: segít az iskolák saját arculatának megteremtésében, aktivizálja a diákokat és a tanárt, átfogja az egész diákéletet. Reméljük, hogy a javaslat a mozgalom tökéletesítésében felhasználható.

BOROS VILMA

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a nyírbátori Báthori István Gimnázium tanulója

Megyénkben 5 év alatt több mint 2 ezer fővel nőtt az építőtáborokban részt vevő KISZ-tagok száma. Ebben az évben április végén fejeződött be a mozgósítás, melynek eredményeképpen megyénkbeli több mint 5 ezer fiatal jelentkezett. Tudjuk azt, hogy a táborok fenntartása népgazdaságunknak sok pénzébe kerül, de azt is tudjuk, hogy az idénymunka jelleg miatt nélkülünk különösen a mezőgazdaságban nem lehetne a betakarítást időben, jó minőségben elvégezni.

A szakmai építőtáborok indítása jó kezdeményezésnek bizonyult. Több országos beruházási program megvalósítását gyorsítottuk meg. Így például az

Ajkai Alumíniumkohó felújításánál, Budapesten a Metró építésénél, Miskolcon a Lenin Kohászati Művek csarnokának építésénél stb. Az építőtábor e formája nagyon tetszik a tanulóknak és a szakoktatóknak. A fiatalok olyan gyakorlati ismereteket szerezhetnek, olyan technológiai eljárásokkal találkozhatnak, amelyek szakmai szemmel újat jelentenek számukra.

A tanulóifjúság közhasznú munkájának további fejlesztésére a kongresszusi határozat-tervezet megfelelő ajánlásokat dolgozott ki. Az építőtábori mozgalomban a jövőben is az önkéntességet kell erősíteni, de ugyanakkor növelni kell az iskolai KISZ-vezetőségek felelősségét a jelentkezések és a számonkérések alkalmával. A KISZ-vezetőségek időben és pontosan határozzák meg a szervezéssel kapcsolatos feladatokat. A mozgósításnál igényeljük jobban a felsőbb szervek és a pedagógusok támogatását, mivel az agitációs munka során a felnőttek jobban meg tudják magyarázni a diák-munkaerő népgazdasági jelentőségét. Az állami szerveken keresztül kérjük, hogy a pedagógusok jobban segítsék ezirányú munkánkat.

Ígéyeljük, hogy a KISZ vezető szerveinek munkatársai gyakrabban látogassák meg a táborokban dolgozókat. Öröm volt velük találkozni, jólesett, hogy érdeklődtek munkánkról, a tábori életünkről.

Ha az építőtáborok felszereltségét vizsgáljuk, lényeges különbségeket találunk. Ezek befolyásolják a munkamorált, a táborozók közérzetét. Mindnyájan szívesebben megyünk oda, ahol kényelmes szállás, stúdió, tartalmas kulturális és sportlehetőség vár bennünket.

Sajnos, akadnak olyan táborok is, ahol a felszereltség szerényebb igényeket sem elégít ki. (Nem záródnak az ajtók, gyér a világítás, szerények a tisztálkodási lehetőségek.)

A munkák szervezésében tapasztaltunk néha fejtelenséget. Gyakran rossz példákat is láttunk; a dolgozók ültek munkaidőben, mi pedig mellettük dolgoztunk. Nem volt mindig elegendő munkaeszköz, vagy ellentmondó utasításokat kaptunk. Az elmúlt nyáron a fiú táborban például az is megtörtént, hogy négy napig megfeszített munkával ástak egy árkot, s másnap meghökkenve látták, hogy egy speciális árokásó gép ezt a munkát egy óra alatt elvégezte.

Az ösztönzési rendszer általában jó. A brigádok a verseny alapján oklevelet, pénzt és tárgyjutalmat kapnak. Tehát érvényesül az az elv, hogy akik többet és jobban dolgoznak, azokat jobban jutalmazzák. Szerintünk jó lenne, ha ez az ösztönzés nemcsak anyagiakban érződne (mert zsebpénzt általában viszünk magunkkal), hanem a tájra, tábori munkára emlékeztető ajándékokat kapnánk. (Például emblémás pólók, sporteszközök, melegítők stb.)

Az idén bevezetésre kerülő teljesítmény szerinti ösztönzési rendszert nem tartjuk a legjobbnak, mivel a norma feletti teljesítményt a brigádoknak kifizetik. Véleményünk szerint így az építőtábori mozgalom a legfontosabb jellegéből, a társadalmimunka jellegéből veszít.

Nekünk, iskolai KISZ-vezetőségeknek vannak még jelentős feladataink. Úgy ítéljük meg, hogy az egész építőtábori tevékenység azon múlik, hogy milyen az előkészítő munka, vagyis, hogy a diákok mennyire értik és érzik munkájuk társadalmi fontosságát. Ezért a jövőben még nagyobb hangsúlyt kell kapnia az IKB előkészítő munkájának.

Sajnos vannak olyan KISZ-tagok, akik jelentkeznek ugyan, de nem men-

nek el a táborba. KISZ-bizottságaink vizsgálják felül a távolmaradás okát és marasztalják el azokat, akiknek nincs megfelelő indokuk erre. Az önkéntesség azt jelenti, hogy mindenki szabad elhatározása alapján jelentkezhetsz, de ha vállalta a munkát, köteles azt teljesíteni. Ezért az egyéni feladatvállalások értékelésénél kapjon nagyobb hangsúlyt az építőtábori tevékenység.

Megyénkben néhány helyen már gyakorlat, de minden iskolában be lehetne vezetni, hogy az iskola egész közössége előtt értékeljék a brigádokat, ahol szintén lehetne jutalmazni, és a hanyag magatartást elmarasztalni.

A táborokban jóleső érzés volt együtt dolgozni a megyénkben tanító tanárokkal, főiskolai hallgatókkal, akik nagyon sokat tesznek azért, hogy mi jól érezzük magunkat. Szakmunkástanuló társaim nevében megemlítem, hogy az ő részvételük az építőtáborban nincs megoldva. Szabadságuk kevés, viszont ők is szeretnének részt venni a táborok munkájában. A szakmai gyakorlatok idején a munkahelyek nem szívesen engedik el még szakmai táborba sem őket, mert számítanak munkájukra. A szakmai építőtáborokban eltöltött időt ugyan beszámítják gyakorlatként, de mivel nagyon kevés az ilyen táborok száma, kevesen jutnak el. Például megyénkben az idén 220 diák mehetett, s közel 10 ezer a szakmunkástanulóink száma.

Javasoljuk, hogy a mezőgazdasági képzésben részt vevő szakmunkástanulóknál fogadják el szakmai gyakorlatként a mezőgazdasági táborokban végzett munkát.

Véleményünk szerint a Balaton melletti táborokba nem mindig jutnak el azok, akik több éven keresztül az ország különböző táborjaiban jó munkát végeztek. Tudjuk, hogy ott kevés építőtábor van, ezért javasoljuk, hogy ezeket a táborhelyeket jutalomként adják a legjobb megyéknek, iskoláknak.

Az a tapasztalatunk, hogy a külföldi építőtáborok nem olyan szervezettek, mint a hazaiak, ennek ellenére többen szeretnének menni, mint amennyi lehetőség van. Kérjük, hogy a KISZ KB szélesítse az elmúlt évekhez hasonlóan a cseretáborozást.

Az úttörőknek szervezett építőtáborokat jó kezdeményezésnek tartjuk és javasoljuk, hogy újabb lehetőségeket teremtsünk számukra a táborozásban való részvételre. Néhány gazdaság idegenkedik a kicsiktől, pedig már bizonyították, hogy tudnak jól dolgozni. Turnusuk átlagteljesítménye esetenként jobb volt, mint a középiskolásoké.

BOTH JÓZSEF

Nógrád megye küldötte,
a Fémbútoripari Szövetkezet csoportvezetője

Rétság járás Nógrád megye legkisebb járása, amelyre az aprófalvas települési forma a jellemző. A 25 községből 12-ben él nemzetiségi lakosság. A járásban 51 KISZ-alapszervezet működik, a KISZ-taglétszám 1300 fő. A 23 lakóterületi alapszervezet munkáját sajátos körülmények befolyásolják. Az alapszervezetek tagságának életkora, iskolai végzettsége, munkahely szerinti összetétele rendki-

vül heterogén. A tagság közel 90 százaléka ingázó. A járás területén nem működik sem szakmunkásképző intézet, sem gimnázium. A tanulók és a dolgozók naponta 2—3 órát utaznak. A KISZ-fiatalok átlagéletkora 20 év alatt van. Ezen a területen a legnagyobb a KISZ-vezetők fluktuációja, évente 50—60 százalék. Ennek egyik legfontosabb oka az, hogy kevés mozgalmi tapasztalattal rendelkeznek. Lelkesedésük letörik, amikor szembe találják magukat azzal a sokszor megoldhatatlannak tűnő problémával, ami a lakóterületen jelentkezik. Ők szorultnak a legtöbb segítségre, ezért munkájuk más területekhez viszonyítva közvetlenebbül függ az irányítás színvonalától, a járási KISZ-bizottság helyszíni segítő, ellenőrző munkájától.

1980-ig a járási KISZ-bizottság az alapszervezetek 90 százalékát közvetlenül irányította. Ezek között volt a 23 lakóterületi alapszervezet is. Azonban nem hogy a differenciált irányításra és a helyszíni segítségnyújtásra, de egyáltalán a rendszeres területi munka megvalósítására sem volt képes. Új helyzetet teremtettek azok a szervezeti és irányítási változások is — a tanácsok, tsz-ek összevonásai, a területi pártvezetőségek megalakulása, iskolák összevonása stb. —, amelyek a párt-, állami és társadalmi szerveknél, szervezeteknél zajlottak le. Ezekhez a változásokhoz ifjúsági szövetségünk nem alkalmazkodott, ezért a kapcsolattartás, az együttműködés, az érdekképviselés nehézségei különböző szinteken, különböző formákban jelentkeztek.

A megnövekedett feladatok, a munkaformák bővülésével együtt járt az adminisztráció növekedése. Ez a járási KISZ-bizottság és az apparátus munkájában úgy jelentkezett, hogy a sok közvetlen irányítású alapszervezettel egyre kevesebbet tudott érdemben foglalkozni. Kevesebb lett a helyszíni segítségnyújtás, csökkent a területi munkára fordítható idő.

Már a IX. kongresszuson is, de az országos KISZ-értekezleten erőteljesebben fogalmazódott meg az az igény, hogy csökkenteni kell az adminisztrációt, az ülések, a napirendek számát, és mind több területi munkával segíteni az alapszervezetek fejlődését. Ezen a téren érdemi lépés még mindig nem történt.

E problémák láttán döntött úgy a járási KISZ-bizottság, hogy korszerűsíteni kell az irányítás rendszerét, s meg kell alakítani a területi és üzemi KISZ-bizottságokat. A területi bizottságok szervezését — igazodva a pártvezetőségek felépítéséhez — a közös községi tanácsok közigazgatási területeinek megfelelően alakítottuk ki. Így a járás területén két üzemi és hat területi bizottságot hoztunk létre, ami nem volt könnyű, mert a bizottságok titkárai nem függetleníthetők. Munkájukat szabadidőben végzik, nincs lehetőség munkaidőkezdésményre, sem tiszteletdíj biztosítására.

Tudjuk, hogy ez a változás nem old meg mindent, de mindenképpen előrelépést jelent. Egy-egy bizottság 5—6 alapszervezetet irányít, többek között a lakóterületi alapszervezeteket is. Így javítani tudjuk a területi munkát, a helyszíni segítő és ellenőrző tevékenységet, megfelelő partnerei lehetünk a területi pártvezetőségeknek és a közös községi tanácsoknak. Lehetőség nyílik a nagyobb differenciálásra, figyelembe véve egy-egy terület sajátosságait.

Az új irányítási rendszer előnyei már tapasztalhatók a gyakorlatban, de sok körülmény még tisztázásra vár. Ilyen például az érdekképviselés, az érdekvédelem. A lakóhelyi szerveződés elve, a lakóterületi KISZ-szervezetek létjogosultsága azonban ma már nem lehet vitatéma. Szükség van rá, s az elkövetke-

zendő időszakban még nagyobb lesz a jelentősége. Úgy érzem, elsősorban saját területünkön kell helyre tenni ezt a témát. Legjobb tudomásom szerint a KISZ KB már megtárgyalta e munka továbbfejlesztésének feladatait. Lehet, hogy nyitott kaput döngettem, de ma még nem ismerjük a határozat tartalmát, s nem hiszem, hogy jót teszünk azzal, ha halogatjuk a probléma megoldását.

BUCZKÓ ERZSÉBET

Hajdu-Bihar megye küldötte,
a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium tanulója

Sokan a tanulást is KISZ-vállalásnak tekintik, pedig a tanulás nem önkéntes feladat, hanem elsőrendű kötelességünk. Ezért az iskolákban a fő cél minél magasabb eredmény elérése. Ehhez nagy segítséget kapunk a délutáni szakkörökön, tanulószobai foglalkozásokon, a sikeres felvételit pedig az egyetemi előkészítők segítik.

Általános tapasztalat gimnáziumunkban, hogy a diákok szívesen neveznek be a tanulmányi mozgalomba, a különféle szaktárgyi versenyekbe, és igyekeznek ezen a téren a maguk elé tűzött célokat maradéktalanul teljesíteni. Ez egyéni érdek is, hiszen az egyetemek, főiskolák egyre nagyobb követelményeket állítanak elénk. A tanulmányi mozgalmat ezért is nem lehet csak a KISZ-tagokra leszűkíteni.

Úgy érzem, e mozgalom sok pozitívuma ellenére sem tölti még be teljesen feladatát, mert a gyengébben tanulókat nem sikerült teljesen meggyőzni a mozgalom valódi céljáról, pedig főleg őket szeretnénk fokozottabb tanulásra ösztönözni. Ezért próbálunk új, mindenkit mozgósító módszereket kidolgozni, és szeretnénk nagyobb segítséget kérni a reális értékeléshez, amit a sok adminisztrációs munka nagyban megnehezít.

Itt szeretném felhívni a figyelmet azoknak a negyedikeseknek a téves szemléletére, akik a második félévtől kezdődően nem járnak rendszeresen KISZ-gyűlésekre, nem folytatják a mozgalmi munkát, a tanulásra, az érettségire hivatkozva. Csak azért nem lépnek ki a szervezet tagjai közül, mert a felvételin jó pontnak számít, ha valaki KISZ-tag, arra viszont nem térnek ki, hogy ki hogyan végezte munkáját. Ennek a felfogásnak a kialakulásában nemcsak a negyedikesek hibásak. A szülők, pedagógusok is okolhatók, hiszen nemegyszer hangoztatják otthon és az iskolában, hogy inkább tanuljanak, készüljenek az érettségire, felvételire.

Az iskola falai közül kijutva, akár egyetemre, akár a munkapad mellé kerülnek a végzősök, a szakmai tudás mellett elengedhetetlen a közösségi tevékenység. A közeletiségre nevelés pedig a KISZ-gyűléseken kezdődik. Ott alakul ki és formálódik a tagok világnézete, politikai szemlélete, fejlődik vitakészségük. Mindezek nélkül napjainkban a maximális tudás ellenére sem lehet boldogulni.

Sokan a középiskola elvégzése után is KISZ-tagok maradnak, és akkor sem

kap senki felmentést, tanulásra vagy munkára hivatkozva, a szövetség kötelezettségei alól.

Másrészt mi, alsóbb osztályosok több segítséget kérnénk a már négy éve tevékenyen munkálkodóktól. Szeretnénk, ha átadnák tapasztalataikat, és egész évben segítenének bennünket. A nemtörődomség leginkább az elsősökre van rossz hatással, akik az ifjúsági szervezetbe bekapcsolódva rögtön ilyen magatartással találják szemben magukat. Lelkesedésük, tenniakarásuk így hamar elszáll, érdektelenné válnak.

BUGA JÓZSEF

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a nyíregyházi Országos Mentőszolgálat mentőtisztje

Az egészségügy területén dolgozó fiataljaink élete eltér a hétköznapi emberétől. Ezért nagyon örülünk annak, hogy akcióprogramunkat mi magunk állíthatjuk össze, figyelembe véve saját területünk igényeit, elvárásait. KISZ-szervezeteink az elvi irányítást megkapják az egészségügyi pártbizottságtól, és feladatainkat a központ által kiadott iránymutatással együtt jobban tudjuk megvalósítani.

A KISZ kongresszusi levelét olvasva elmondhatjuk, hogy őszintén és reálisan értékeli a magyar ifjúság gondjait és feladatait. Tömör és helyes az a megállapítás, hogy a legolcsóbb munkaerő a fiatal diplomás; a lakás életszükséglet; vagy egyenlő munkáért egyenlő bért stb. Tudjuk, hogy ezeknek a mondatoknak súlyuk van, és azt is tudjuk, hogy megoldásuk nem könnyű feladat.

Az az ember, aki tudásának és képességének megfelelő munkát kap, nemcsak jobban, de jobb kedvvel és nagyobb felelősségérzettel dolgozik. Ez pedig egy lépcsőfok a minőségi munka felé, ami napjainkban egyre jobban előtérbe kell, hogy kerüljön. Ugyanilyen lépcsőfok a fiatalok szociális helyzete is. Itt elsősorban a lakáshelyzetet szeretném kiemelni. Mint ismeretes, az egészségügyi dolgozó szakdolgozó. Így a lakáselosztásnál hátrányban van a fizikai dolgozóval szemben. Arról már nem is szólva, hogy az üzemek és vállalatok dolgozóik lakáshelyzetének javítása érdekében anyagi helyzetükből adódóan pénzjuttatást is biztosítanak. Mi, egészségügyi dolgozók, a lakásigénylések terén lényegesen kedvezőtlenebb helyzetben vagyunk, mint a termelésben közvetlenül részt vevő munkások. Pedig mi is dolgozunk, nem tudunk lazítani, holnap ráhajtani, hiszen a munka tárgya nálunk az ember. A mi munkánkban a selejt szó sajnos emberéletet jelent.

Szórakozni, sportolni mi is szeretünk, ugyanúgy, mint bármelyik KISZ-es fiatal. De lehetőségeink e téren is eltérnek a többi fiatalétól. Nálunk szigorú szolgálati rend uralkodik, megszegése komoly következményekkel jár.

Sajnos, a fluktuáció az egészségügyben is élő jelenség. Nem az a problémánk, hogy nincs elegendő szakképzett munkaerő, hanem hogy a már meglévő állományunk egyre gyakrabban hagyja el a megtanult, hivatásának választott szakmai területet, és más, esetleg kényszerből vállalt munkával cseréli fel azt. A munkahelyi légkör nem mindig felel meg az elvárásoknak, illetve nem min-

den esetben a végzett munkának megfelelő a munkabér. A sorozatos nézeteltérések következménye sajnos csak a kilépések számát növeli. Talán a munkahelyi vezetők házon belüli kinevelése csökkenthetné e jelenséget.

Az egészségügy feladata napjainkban az egészségnevelés is, nemcsak a gyógyítás és a rehabilitáció. Ehhez viszont szükség lenne arra, hogy már az iskolákban egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek oktathassák az osztályfőnöki órákon az előírt tananyagot.

Az egészségügyben dolgozó fiatalok továbbra is vállalják a pontos, szakszerű munkát, minőségének további javítását. Számunkra ez a ma forradalmisága.

Mi, KISZ-es fiatalok, vállaljuk a több munkával, nagyobb figyelemmel és pontossággal járó feladatok végrehajtását.

CSÁKI BÉLA

Tolna megye küldötte,

a KISZ Szekszárd járási bizottságának titkára

Járási titkárként a kongresszus előkészítésének egész folyamatában részt vettem. Ismerem az alapszervezetek eredményeit, gondjait, problémáit, áttanulmányoztam a kongresszusi dokumentumokat is. Ezek ismeretében bevallom: elégedetlen vagyok. Elégedetlenségem fő oka az, hogy saját tennivalóink, amit senki sem végez el helyettünk, csak a határozat-tervezet VII. fejezetébe fértek bele. És ez nem szerkesztési, nem formai kérdés, annál több. Hiszen a határozat-tervezet rangsorol, s így ha a kommunista, politikai, mozgalmi jelleg erősítéséről szóló rész az utolsó előtti fejezetben nyer megfogalmazást, akkor az a tartalmi munkában is sokadik feladat lesz. Abból az egyszerű okból kiindulva, hogy nem marad erő, energia saját dolgaink megnyugtató rendezésére.

A határozat-tervezet helyesen ismerte fel, hogy tevékenységünkben hangsúlyeltolódás következett be, háttérbe szorult a politizálás, a közéleti és szabadidős tevékenység, kevesebb figyelmet kapott alapfunkciónk, a nevelés. A szervezeti élet rugalmatlansága elsorvasztotta az öntevékenységet, elvonta a figyelmet és az energiát a valós problémákról. Ezt a megállapítást támasztották alá a kongresszusi levél vitája kapcsán fiataljaink akkor, amikor sokszor fésületlenül fogalmazva, de őszintén elmondták, hogy az ifjúság körében a KISZ tekintélye, rangja, befolyása csökkent. Sokszor a szervezeten kívüliek, de tagjaink számára sem vonzó a jelenlegi KISZ-es gyakorlat. Részben azért, mert sok olyan tevékenységet is folytatunk, ami nem tartozik szorosan lényeges és szükséges feladatainkhoz, de az energiánk jó részét leköti.

1974-ben az ifjúsági mozgalom értékelése kapcsán elhangzott: „... bár a KISZ bizonyos kérdésekben tett kezdeményező lépéseket, még mindig nem tudta magához ragadni a bátor, kezdeményező szerepet a társadalom szemléletének, az ifjúsághoz fűződő viszonyának változásában, s főként önmaga megújításában, tevékenységének a szüntelenül fejlődő társadalmi körülményekhez való igazításában.”

A mai kép azt mutatja, hogy szövetségünk bátran kezdeményez, s a célok kijelölésében a mindenkori társadalmi követelményekhez igazodva élénjár.

Az érzékelhető fejlődés ellenére mégsem lehet hurráhangulat. Az ifjúsági mozgalomban mindig voltak jól és kevésbé jól, vagy éppen gyengén működő szervezetek. Ez természetes is. De az nem mindegy, hogy ezek aránya milyen. Nagy a különbség a jól és gyengén dolgozó szervezetek között. S ezt a tényt tennivalóink megjelölésénél, feladataink felvállalásánál nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Helyes az, ha a KISZ vezető szervei megfogalmazzák a célokat. De ha térben és időben ez a távolság többszörösére nő, gondok jelentkeznek. Ma ez a távolság véleményem szerint több, mint az optimális. Feladatainkat a végrehajtás lehetősége behatárolja, ezért jobban meg kell mérni tennivalóinkat.

Teljesen jogosan támad olyan érzése a fiatalnak egy-egy akció kapcsán, hogy amit más nem tud megvalósítani, azt majd mi megoldjuk és ha lehet még ma. A KISZ vezető szervei — a különböző szinteken — olyan jellegű feladatokat is felvállalnak, amelyek igaz, hogy valós társadalmi, politikai célokat szolgálnak, de végrehajtásukhoz gyengék vagyunk, mert nincs meg a kellő energia, cselekvési egység, túl sok még a korlát. Így eleve kudarcra ítélt, látszatmunkát szül.

Az ifjúságmozgalmi munka lényeges, súlyponti kérdése az alapszervezet. Gyakorlatilag itt jelenik meg, itt ölt testet, itt zajlik a mozgalom. A mozgalmi munka gyakorlata során az alapszervezetek létét és szükségességét tudomásul vesszük, de a célok megfogalmazásánál kevésbé foglalkozunk velük. Pedig ezen áll, vagy bukik mozgalmunk eredményessége.

Az elmúlt időszakban az alapszervezeteket pusztán mozgósító egységnek fogtuk fel, és többnyire végrehajtás jellegű tevékenységre készítettük. Feladatok, akciók tömegével bombáztuk őket, szinte a szájukba rágtuk, hogy mikor, mit és hogyan csináljanak. Kész csoda, hogy „csak” az öntevékenységük sorvadt el és nem az egész szervezet. A mozgalom sokmindent elbír, csupán az emberek teherbíró képessége véges. Hangsúlyozom: a célok kijelölésénél a kiindulási alapnak mindenkor annak kell lennie, hogy milyen a végrehajtó szint állapota, ereje, akcióképessége.

A határozat-tervezet hangsúlyeltolódásról szól. Logikusnak az látszik, hogy ami eddig háttérbe szorult, az most kerüljön jobban felszínre, kapjon nagyobb hangsúlyt. Ez az előterjesztésben nem így van. Ismételten olyan jellegű feladatok kerültek előtérbe, amelyekkel egyszer már rossz tapasztalatokat szereztünk.

Sok olyan tennivalót is megfogalmaz a tervezet, ami meggyőződésem, hogy nem a mi feladatunk. A határozat-tervezet 6. oldal 2. pont utolsó mondataival egyetérték, hogy e jelenséget sürgősen fel kell számolni. De nem tudom, hogy ebben a megfogalmazásban mit tehetünk mi? Hol van ilyen esetben az árhivatal, a népi ellenőrzés, a belső ellenőrzés, hol vannak azok, akiknek ez lenne a dolguk? Nincs olyan gazdasági vezető ebben az országban, aki mielőtt megállapítaná a fogyasztói vagy akárcsak a termelői árat, konzultáljon a KISZ-szel.

Másik példám a 6. oldal 3. pont 2. bekezdés. Ez megint olyan jellegű feladat, ami komoly vitákhoz vezethet. Elsősorban a háztáji agronómussal, aki azt fogja a fejünkhöz vágni, ő azért kapja a havi 6 ezer forintot, hogy ezt a munkát végezze. De említhetném az 5. oldal 1/B. pont utolsó bekezdését, a mellékter-

mék és másodlagos nyersanyagok gyűjtéséről, vagy a C. pont második bekezdését, a hiánycikkék gyártásának felkarolását.

Szeretném kijelenteni, hogy nem a gazdasági munkából való részvállalást ellenzem, hanem azt szeretném, hogy mi a saját feladatunkat tegyük. Nem kell a KISZ tevékenységi körét kiterjeszteni még akkor sem, ha az állami vagy gazdasági szervek nem teljesítik kielégítően feladataikat.

A fejlett szocialista társadalom felépítése nem egyszerűen gazdasági feladat, hanem komoly és bonyolult tudatformáló tevékenység is. És mozgalmunk jelenlegi állapota, ereje, akcióképessége, de a szocialista társadalom építésének feladatai, a nemzetközi helyzet is azt sürgeti, hogy a mozgalmi, politikai, kommunista jelleg erősítése kerüljön ismét előtérbe. Kádár elvtárs is erről szolt az ifjúsági szövetség feladatának meghatározásakor.

Van nekünk egy 1974-es áprilisi határozatunk, amely ragyogóan rögzíti a tennivalóinkat. Az egyéb irányú feladatok felvállalásával a határozat — ha hivatkozásban nem is, de a gyakorlati munkában lekerült a napirendről. Úgy gondolom, nem bűn az, ha ismét elővesszük, egy kicsit leporoljuk és következetesen megvalósítjuk.

Mozgalmunk legfontosabb tennivalójának azt tartom, hogy kiemeljük a politikai, kommunista jelleg elsődlegességét. A határozat-tervezet 4. oldal 1. pont a) bekezdésével — ahol a munkánk középpontjában a műszaki-technikai fejlesztés meggyorsítása áll — ellentétben javaslom, hogy itt a tagság politikai tudatának és cselekvőképességének fejlesztése, a közösségformáló, közösséget formáló tevékenység álljon. Javaslom a határozat-tervezet ilyen jellegű átszerkesztését. Nem tagadva természetesen mozgalmunk jelző funkcióinak feladatát és a társadalmi fejlődést segítő, kezdeményező szerepét.

Küldött-társaim nevében ezért javaslom, a határozat-tervezetben szelektáljunk: mi a KISZ-es feladat, amit meg kell oldani, mit kezdeményezünk, mit támogatunk. Továbbá ezen feladatok megfogalmazásakor egyszerre tisztázzuk a megfelelő végrehajtási szintet, s hogy mit kérünk kitől és kiktől.

CSIKI MÁRIA

Nógrád megye küldötte,
a Salgótarjáni Ruhagyár varrónője

A munkaversenymozgalom a szocialista építés nagy erőforrása és legszélesebb támasza, amely kifejezi a dolgozó emberek alkotóképességét, a munkához és a társadalomhoz való felelős viszonyát. A szocialista munkaverseny legfőbb célja, hogy elősegítse népgazdaságunk terveinek megvalósítását, ösztönözze az általános és a szakmai műveltség gyarapítását, a közösségi szellem fejlődését. A KISZ-szervezetek jelentős részt vállaltak az V. ötéves terv feladatainak megvalósításából, a gazdálkodás hatékonyságának növeléséből. A könnyűipari üzemekben közel 2 ezer fiatal dolgozik. A KISZ-szervezetek fokozott figyelmet fordítottak a termékek minőségének javítására, a technológiai és a munkafegyelem betartására, az anyag- és energiatakarékosságra.

A könnyűiparban 3 ezer fiatal dolgozik a szocialista brigádmozgalomban. A hat kiemelt könnyűipari üzemben 30 ifjúsági brigád működik, és a felnőtt brigádtagok egyharmada KISZ-tag. Az ifjúsági brigádokban a KISZ-tagok száma meghatározó, így közvetlenebbé vált a KISZ befolyása a szervezett brigádtagok segítségével. Az ifjúsági brigádok és a KISZ-szervezetek kapcsolatát tartalmassá kell tenni. Akcióink, munkaformáink irányuljanak az ésszerű takarékosagra, a minőség javítására, a költségek csökkentésére, a korszerű technika és technológia bevezetésére. Az ifjúsági brigádok többsége részt vett a MSZMP XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére kezdeményezett munkaversenyben. Vállalásaink az exporttervek sikeres teljesítésére, a termékek minőségének javítására irányultak. Jelentős felajánlásokat tettek a szállítási határidők csökkentésére, az újításokra, a társadalmimunka-akciók indítására. Könnyűipari üzemeinkben az elsőosztályú exporttermékek részarányát 96,6 százalékra emelték a Ne adj tovább selejtet mozgalom bevezetésével. A munkaversenyben élenjáró fiatalokat, ifjúsági brigádokat erkölcsi és anyagi elismerésben részesítették. Egyes vállalatoknál viszont arra kell törekedni, hogy az anyagi ösztönzést oly módon használják fel, hogy általa kifejezésre jusson a munkaversenyben élenjáró fiatalok megbecsülése is. Elő kell segíteni, hogy a kiemelkedő teljesítményt nyújtó fiatalok növekvő szerepet tölthessenek be a vállalati közéletben.

A Salgótarjáni Ruhagyárban az elmúlt 5 év alatt 50 fiatal részesült gazdasági és társadalmi munkájának elismeréséül Kiváló dolgozó, illetve más kitüntetésben, ami azt jelenti, hogy a fiatalok 10 százaléka kapott kitüntetést. Vállalatunknál 8 ifjúsági brigád tevékenykedik. Az V. ötéves terv célkitűzéseit már 1979-ben, tehát 1 évvel előbb sikerült megvalósítanunk. Ennek a szép eredménynek elismeréseként a Salgótarjáni Ruhagyár megkapta a Kiváló vállalat címet. Ez elsősorban a jól szervezett irányító munkának, az ott dolgozó kollektívák, szocialista brigádok, KISZ-fiatalok összehangolt és példamutató felelősségteljes munkájának köszönhető. A munkaverseny-hónapok előkészítése, megszervezése és sikeres lebonyolítása elősegíti a népgazdasági és vállalati célok eredményes megvalósítását. A munkaversenymozgalomra szükség van a jelenlegi körülmények között. Arra azonban vigyáznunk kell, hogy a brigádok ne olyan munkára tegyenek vállalásokat, amit úgyis kötelességük lenne elvégezni. Az is fontos, hogy a vállalások mindig megfeleljenek a célnak, mert a munkaverseny csak akkor lehet eredményes, ha szorosan kapcsolódik a gazdasági építőmunka üteméhez, a mindenkori célokhoz, feladatokhoz.

CZEGLÉDI ZSUZSA

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a hajduszoboszlói Hőgyes Endre Gimnázium tanulója

Az ifjúsági szövetség szervezettsége 1976-hoz képest emelkedett — olvashattuk az Adatok és tények gyűjteményében —, amely részben a KISZ-szervezetekben végzett mozgalmi munka színvonalasabbá válásának köszönhető. Több tanuló

KISZ-szervezetben ezt a vertikális KISZ-alapszervezetek létrehozásával érték el. Sajnos még ma is sokan vannak, akik elvetik a vertikális rendszert, mondván, hogy csökkenti a kohéziós erőt, bomlasztja az osztályközösségeket. Hangsúlyozni kívánom, hogy nem elsősorban a forma a lényeges, hanem a minőségi munka, de kisebb lélekszámú iskolákban sokkal praktikusabb a vertikális alapszervezetek működtetése.

Igaz, a vertikális rendszer különböző, egymás mellé és fölé rendelt közösségek bonyolult rendszere, az irányítást, az ellenőrzést, a szervezést nehezíti, és úgy tűnik, a tartalmi munka sínylet meg. Ezzel szemben lényeges, pozitív vonásnak tartom, hogy az új struktúra bevezetését megelőzően tapasztalt nagyobb differenciális, minőségi különbségek megszűntek az alapszervezetek között. A vertikális rendszer pozitív hatással van az osztályközösségekre is, a felvett információk széles skálája színesebbé teszi az osztályközösségek életét. Lehetőséget ad a szűk osztálykeretből való kilépésre, közeleti tevékenységre, az iskolai közösségi élet gazdagítására. A vertikális rendszer bevezetése óta sokat javult az iskolai KISZ-szervezetek élete, emelkedett a taggyűlések színvonala, nőtték a KISZ-tagokkal szemben támasztott követelmények, egyre több a tanulmányi vállalás, és nem kis mértékben javult a mozgalmi fegyelem is.

Sajnos az egyéni feladatvállalások egy része nem kapcsolódik az alapszervezeti programhoz, nincs összhangban az egyén képességeivel, érdeklődésével, túl általános, így nehezen értékelhető. A vállalások teljesítésének folyamatos ellenőrzése nem minden esetben történik meg, így a nevelő munka szenved csorbát. A megbízatások számának növekedése, a munkában való érdekelttség, az egyéni követelmények rendszere, ezek számonkérhetősége viszont összehasonlíthatatlanul jobb, mint a horizontális alapszervezetekben.

Az egy-egy időszakra koncentrált KISZ-események akadályozzák az IKB-tagok személyes tapasztalatszerző, ellenőrző tevékenységének gyakorlását. Sokszor a szervezés sem tökéletes, nem történik meg időben a tájékoztatás. Nem tudjuk a KISZ-szervezetek nyitottságát megvalósítani. Különösen rossz a helyzet az üzemi KISZ-szervezetekkel való kapcsolat területén. Sajnos az a hibás gyakorlat alakult ki, hogy a tagság csak a taggyűlésen értesül a témákról, melyek megtárgyalásra kerülnek. Ezek a témák nem minden esetben konkrétak, világosak, felvetésük sokszor nem elég őszinte, kritikai — önkritikai elemeket, javaslatokat nem tartalmaz. Kevés az olyan taggyűlés, mely formájában eltér a megszokott, hivatalos formától (pl. kirándulással, szabadidős programmal egybekötött).

A negatívumokkal szemben sokkal több pozitívum állítható föl. A KISZ-szervezetek az osztályfőnöki irányításból pártirányítás alá kerültek, amely a feladat-meghatározás mellett patronáló tevékenységet jelent. Lényeges, pozitív tapasztalat, hogy a patronáló tanárok tiszteletben tartják a szervezeti demokratizmust, a KISZ-szervezet viszonylagos önállóságát, jó összhangot tudnak teremteni a diák-vezetőséggel. A hatékony vezetési stílus, módszer eredménye, hogy lassan kialakul alapszervezeteinkben a közös gondolkodás, közös döntés és végrehajtás. A patronáló tanár és a KISZ-vezetőség közötti jó kapcsolat lehetővé teszi a párt- és a KISZ-szervezet szoros együttműködését. (A patronáló tanárok a KISZ-rendezvényeken, a taggyűléseken tanácsot adnak a KISZ-vezetőknek, évenként két alkalommal átfogóan, taggyűlésen értékelik a KISZ-szer-

vezetek munkáját. A KISZ-vezetők folyamatosan tájékoztatják a patronáló tanárokat a KISZ határozatairól, a meghatározott feladatokról, az IKB havi programjairól stb.)

Nagy pozitívuma az új struktúrának, hogy a tanulók szabadon, osztálytól, koruktól függetlenül, választhatják ki az érdeklődési körüknek megfelelő profilú alapszervezeteket. Az aktívák száma megsokszorozódott, a vezetés és vezettség dinamikus rendszere alakult ki, melyben a rátermettség, az elkötelezettség a döntő. Ebben a rendszerben folyamatosan élő, hagyományokat kialakító és teremtő az iskolai közösség életét gazdagító alapszervezetek jöttek létre. A vertikális rendszer bevezetése pozitívan hatott a tanulmányi mozgalomra is. A mozgalom minden évben eléri célját, alapszervezetünk tanulmányi átlaga növekvő tendenciát mutat.

Hogy a KISZ-mozgalom eredményes legyen, ahhoz az kell, hogy fő feladatunk, a tanulás mellett becsületesen, magas színvonalon dolgozzunk, és másokat is erre ösztönözzünk, hogy megfelelő szervezeti formát válasszunk, és növeljük szervezettségünket. Az elmondottak alapján én a vertikális KISZ-szervezetek bevezetését ajánlom.

Az iskolai KISZ-szervezet munkájában fontos helyet kap a kollégium, a diákothton. Gyakorta felmerülő probléma az iskola és a kollégium között keletkező ellentét. Nem elegendő, hogy a kollégiumi diáktanács titkára állandó meghívottja az IKB üléseinek, az IKB kollégiumi felelőse pedig (ahol egyáltalán van ilyen) a DT-üléseknek. A jó munkamegosztás megteremtése a záloga az iskola és a kollégium harmonikus együttműködésének. A kollégistáknak külön zártkörű programjaik vannak, amelyekre a kollégiumon kívüli egyének be sem tehetik a lábukat. A kollégisták mindig mindent kétszer végeznek, egyrészt a kollégiumban, másrészt az alapszervezetben is tevékenykednek. El kellene érni már végre, hogy a kollégista KISZ-tagok mozgalmi munkájuk egy részét az alapszervezettől kapott közösségi megbízatásból a kollégiumban végezzék, elkerülve ezzel a tisztségek halmozását, fölösleges párhuzamok kialakulását.

DARAI FERENC

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a püspökladányi MÁV körzeti üzemfőnökség mozdonyvezetője

Örömmel tanulmányoztam a KISZ KB előzetesen kiadott kongresszusi dokumentumait. Nagyon sok jellemző adatot, megállapítást ezekben a kiadványokban olvastam először, és a határozat-tervezetben találtam azt a megállapítást is, miszerint munkánk nem volt mentes formalitásoktól és a bürokratikus vonásoktól sem.

Tapasztalataim szerint ezeknek a vonásoknak megvannak az okozói, de jelentősen csökkenthetők lennének, ha a választott szerveknek, testületeknek nagyobb lenne a lehetőségük arra, hogy a KISZ alapvető feladatainak megfelelő munkát végezzenek.

A mostani választási rendszer ugyanis szinte kínálja a fluktuáció lehetőségét, amit a szükségesnél nagyobb mértékben ki is használunk. Ha a kongressz-

szus úgy határozná — amit javasolok —, hogy megváltoztatja a KISZ választási rendjét, és azt mondaná: az alapszervezetek, üzemi bizottságok szükség szerint, de legalább kétévenként válasszanak, várhatóan lényeges javulás lenne a KISZ alsóbb szerveinek munkastílusában.

Ez lehetővé tenné a választott titkárok, vezetőségi tagok számára, hogy a KISZ munkastílusát jobban megismerjék. Biztosítaná az időt a jó értelemben vett kompromisszumos készség kifejlődésének lehetőségéhez. Egyébként remek vezetői készséggel rendelkező fiatalok vesznek el a KISZ számára lehetőség hiányában, mivel az első kudarcot nem mindenki viseli el.

Változást jelentene azért is, mert megszüntetné a vezetőkben azt a — jobbak esetében tudat alatti — gondolatot, hogy ezt az egy évet kibírom, és ezzel párhuzamosan hosszabb távú elképzeléseket, terveket, mindenféleképpen jobb minőségű munkavégzést igényelne.

Javulna a kádermunka, mivel több idő lenne a megismerésre. Csökkentené a még meglévő formalitásokat az egyéni feladatvállalással kapcsolatban is, mivel a vezetőség hosszabb távú munkavégzésre rendezkedne be. A jól végzett vezetőségi munka biztosítaná a számonkérés alapját, növelné színvonalát.

A közlekedésben dolgozó KISZ-fiatalok egyik legnagyobb problémája a KISZ-taggyűlések megtartása. Probléma azért, mert olyan időpontot, amely mindenkinek megfelel, lehetetlen találni. Ezért eleve számolnunk kell azzal, hogy valaki mindig hiányzik a taggyűlésről. Mivel mindenkinek joga van részt venni a taggyűlésen, meg kellett vizsgálni a lehetőségeinket, és biztosítani a jog gyakorlását. A járható út csak az adott taggyűlés két részben történő megtartása, ami jelentős pluszfeladatot ró a vezetőségre. Körülményeink rákényszerítettek bennünket a csoportos munkavégzésre.

A gazdasági feladatok teljesítésére való mozgósításban az agitáció, és a személyes példamutatás terén is jelentős feladat hárul a KISZ-re. A közlekedés egyes ágazataiban a mai napig is jelentős túlmunkára van szükség, a szolgáltatásokkal szemben növekedtek az igények. Nem nagy dolog, mondhatná erre valaki, hisz elég jól megfizetik. Ez igaz is. De ha úgy vizsgáljuk a kérdést, hogy ezek a KISZ-esek 230—240 órát dolgoznak, és mégis örömmel végzik a KISZ-ben és a közéletben a rájuk háruló feladatokat — ami nem kevesebb az átlagnál —, akkor azt lehet mondani, hogy a közlekedésben dolgozó KISZ-esek jelentős, politikailag aktív, stabil bázist jelentenek, amelyre bármikor lehet számítani.

Köztudott dolog, hogy a KPM által irányított vállalatok a legnagyobb energia-felhasználók. Ebből adódóan lehetőségük van a pazarlásra, de a takarékoságra is. A kettő közül természetesen az utóbbira kell a fiatalságot ösztönözni.

A MÁV-nál a jelentős technikai fejlődés egybeesett a generációváltással is. Felelősségteljes beosztásokba kerültek hozzáértő fiatalok, és velük közösen, széles alapokon, ki-ki a maga területén munkálkodott lehetőségeink jobb kihasználásán.

A fentiek és általában a fiatalok munkához való viszonya jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy a közelmúltban a Debreceni Vasútigazgatóság kapta Az 1980-as év legjobb vasútigazgatósága kitüntető címet, amely a tárcán belül a legmagasabb.

A napokban volt Püspökladányban a vasút történetében először egy orszá-

gos szintű újítási börze, amelynek védnöke a helyi KISZ-bizottság volt. De a kiállítók zöme is a fiatalok közül került ki, akik kisebb-nagyobb ésszerű javaslatokkal, újításokkal jelentősen hozzájárultak az energiával és a munkaerővel való még ésszerűbb takarékosághoz.

Tehát vannak problémáink és eredményeink. De talán legfontosabb, amit jelteni tudok a kongresszusnak: az a kör, amelynek véleményét nagyrészt ismerem, felmérte, tudja mit kapunk, mi az, amibe beleszülettünk, és mi az, amit szeretnénk. Munkánknak, merem mondani, őszinte és tudatos eleme társadalmi rendszerünk megbecsülése, szeretete. És KISZ-eseink nevében ígérhetem, hogy minden jobbitó szándék cselekvő segítségünkkel találkozott és találkozni fog ezután is.

DECHMANN SZILVIA

Komárom megye küldötte,

a tatabányai 314. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Amikor az általános iskola 8. osztályában előtérbe kerül a pályaválasztás kérdése, kiderül, hogy nem tudják megfelelően tájékoztatni a végzős tanulókat a lehetőségekről. Véleményem szerint fel kellene térképezni a megyékben az összes iskolát, és azokról megfelelő ismertetőt és prospektusokat készíteni. A divatos szakmák mellett a kevésbé ismertekről is részletes tájékoztatást kellene adni, amelyek a valósághoz hűen írják le az iskolákban, a szakmákban rejlő lehetőségeket. Így talán nem fordulna elő olyan helyzet, hogy a tanuló a második vagy a harmadik évfolyamon döbben rá, hogy a másik szakma, illetve iskola több örömet, több sikert jelentene számára.

KISZ-bizottságunk fontos feladata, hogy az iskolákba kerülő 14—15 éves fiatalokkal megismertesse a KISZ-élet szépségeit és lehetőségeit. A valóságban sajnos előfordul, hogy például tanári utasításra az osztály nagy része Kiliánköri képzésen vesz részt, utána mindenkit felvesznek a KISZ-be. Így a tanulók nem érzik át annak jelentőségét, hogy KISZ-tagok lettek. Szükségünk lenne egy függetlenített KISZ-titkár, mert nekünk, szakmukástanulóknak három-négy, illetve egyhetes ciklusokban kell járnunk iskolába vagy szakmai gyakorlatra.

Így a KISZ-titkár, illetve a KISZ-bizottság nem tudja megfelelően ellátni feladatát.

A szórakozásra szükségünk van, és nemcsak a discora. Tatabánya városában a fiatalok szórakozási lehetőségei korlátozottak. A művelődési házak sajnos nagyon kevés lehetőséget ajánlanak a fiatalok számára. Javaslom, hogy olyan programokat szervezzenek, amelyeken a fiatalok is szívesen vesznek részt. Ugyanakkor nekünk, fiataloknak élnünk is kell ezekkel a lehetőségekkel.

DÉGI ZOLTÁN

Veszprém megye küldötte,

a KISZ Veszprém megyei bizottságának munkatársa

A KISZ IX. kongresszusa feladatként határozta meg a szervezettség növelését. Megyénkben kiemelt feladat volt a tsz-ekben dolgozó fiatalok körében végzendő munka. A tervszerű, tudatos munka, az odafigyelés eredményeképpen a tsz-ben dolgozó 6 ezer 30 év alatti fiatalból 1560 fő tagja a KISZ-nek, mely 25,3 százalékos szervezettségi arányt mutat az 1976-os 16 százalékkal szemben.

A mezőgazdasági KISZ-szervezetek továbbfejlődésének fontos feltétele volt a fiatal agrárszakemberek ismeretanyagának, aktivitásának hasznosítása. A központi bizottság 1978/79. évi akcióprogramjában megfogalmazta a Fiala agrárszakemberek tanácsa megalakításának szükségességét. A FAT-ok megalakulásától napjainkig még rövid idő telt el, megyénkben a kezdeti lépéseknél tartunk. Termelőszövetkezeteink közül csak 12 helyen működnek, de létjogosultságukat már mindenki elismeri. A tanácsban tevékenykedő fiatalok sem munkájukban, sem szervezetileg nem különülnek el a KISZ-szervezetektől. A fiatal agrárszakemberek élenjárnak a termelési tényezők összhangjának megteremtésében, az ésszerű anyag- és energiatakarékosság kidolgozásában, gyakorlati alkalmazásában, a korszerű üzem- és munkaszervezés módszereinek elterjesztésében, a hatékony gazdálkodásra való törekvésben.

A FAT-ok munkája, növekvő aktivitása jelentős mértékben javította a mezőgazdasági KISZ-szervezetek tevékenységének színvonalát, fokozta tömegbefolyásukat.

Az Alkotó ifjúság pályázat a termelésben részt vevő fiatalok számára biztosítja az alkotókészség kibontakoztatását. Évről évre nő azoknak a munkahelyeknek a száma, amelyek a pályázati felhívásokat kiadják, de nehezíti a munkát, hogy konkrét témajavaslatot nem mindenhol adnak. A feladatok mellé általában nem tűzik ki az anyagi elismerés összegét. A tsz KISZ-szervezeteknek egyre növekvő szerepük van a pályázati rendszerben, véleményezik a kiírásokat. A témajavaslatokat. Elsősorban ott hatékony ez a munka, ahol az ifjúsági termelési mozgalmak szervezésének hagyományai vannak. Az Alkotó ifjúság pályázati kiírása szerint azon részt vehetnek egyének és kollektívák is. A pályázat meghirdetésének kezdeti időszakában igen kis számban vettek részt kollektívák. A szocialista brigádok, ifjúsági brigádok nem a lehetőségeknek megfelelően vették ki részüket e mozgalmából. Az elért eredmények mellett azt is meg kell jegyezni, hogy a pályamunkák száma, a pályázat és kiállítás eredményessége elmarad a lehetőségektől.

Az Alkotó ifjúság pályázat eddigi tapasztalatai alapján javaslom, hogy gondoskodjanak a pályázati rendszer megfelelő propagandájáról, széles körben ismertessék a pályázat és kiállítás célját, a részvétel módját, lehetőségeit; adjanak módszertani segítséget a KISZ-szervezeteknek; az országos hatáskörű szervezetek kísérik figyelemmel és ellenőrizték a pályázat és kiállítás szövetkezeti feladatainak végrehajtását.

DOKTORCSIK ÉVA

Heves megye küldötte,
a Mátravidéki Fémművek minőségi ellenőre

Az ifjúsági szövetség több mint két évtizede hirdette meg a védnökségi mozgalmat. Az eltelt időszakban — kapcsolódva a legfontosabb gazdasági tervek megvalósításához — szinte minden jelentősebb fejlesztési, beruházási munkában részt vettek szervezeteink, fiataljaink.

Természetes, hogy a jelzett hosszú idő alatt, a védnökségi mozgalom folyamatos változáson, fejlődésen ment keresztül. Az utóbbi években egyre inkább bebizonyosodott, hogy erőinket koncentráltan, a hatékony munkavégzésre törekedve kell csoportosítanunk. Megnövekedett a szerepe a kisebb, területi, munkahelyi szintű védnökségeknek.

Heves megyében a jelentősebb létesítmények, beruházások megvalósításához az V. ötéves terv időszakában is e munkaforma alkalmazásával kapcsolódtak KISZ-szervezeteink. Mindenképpen említésre méltó a Béalápátfalvi Cementgyár beruházás megyei védnöksége, amely az elmúlt évben fejeződött be. A helyi adottságok, lehetőségek megszabták az alkalmazható eszközök, módszerek körét. Néhány tapasztalatot érdemes megemlíteni.

Lényeges, hogy a beruházás kivitelezési munkálatainak megkezdése előtt, még a tervezés időszakában kezdje meg az előkészítést az ifjúsági mozgalom is. Az előkészítéshez tartozik a szervezeti keretek kialakításának terve, a káderkiválasztás és -felkészítés, valamint a gazdasági munkákhoz kapcsolódó eszközök, módszerek megválasztása, időbeni előkészítése.

Tapasztalatunk szerint több szempontból is eredményes a szakmai építőtáborok szervezése a kivitelezés segítése érdekében. Szakmunkástanulóink kimagasló teljesítménnyel, tenniakarással és nagy felelősséggel végezték munkájukat. Mindehhez párosult az a tény, hogy lehetőséget kaptak szakmai ismereteik bővítéséhez, gyakorlati fogások elsajátításához.

A beruházásokon fokozottan szükséges a különböző munkaformák, versenyszabványok egymásra épültségét, kapcsolódását biztosítani.

A megfelelő tartalommal rendelkező, nyílt, őszinte, meggyőző hangnemben folytatott gazdaságpolitikai agitációval a fiatalok nagy tömegeit tudtuk mozgósítani hétvégi munkavégzésre.

A beruházási kivitelezési tervek nagy része kötött, szinte változtathatatlan, ezért a munkavégzés a munkaszervezésre, a hatékony kivitelezési határidők betartására irányult.

Mindezeket azért tartottam szükségesnek elmondani, mivel megyénkben egy népgazdasági szempontból is jelentős beruházásra kerül majd sor. Mivel a beruházások tapasztalatai általában országosan is eléggé negatívak, szükségesnek tartjuk ezen a fórumon is felhívni a figyelmet néhány dologra.

Az utóbbi évtizedek korszerű geológiai kutatásai nyomán kiderült, hogy Recsk környékén a föld mélyén hatalmas mennyiségű réz és egyéb szinesfém kincs rejlik. Szakemberek szerint a világ 25 legnagyobb lelőhelye közé tartozik Recsk, Európában kb. az 5. helyet foglalja el.

Az óriási mennyiségű természeti kincs felfedezése megkívánta egy minél

előbb kamatozó beruházás megindítását. 1970-ben megkezdődött az 1200 m mély I. akna, majd 1975-ben az 1243 m mély II. akna lemélyítése. A munkálatokat 1975-ben állami nagyberuházással nyilvánították. Ez azonban csak a bányászati kutatásra vonatkozott, ami a két akna lemélyítését, összekötő és kutatóvágatok hajtását foglalta magában. A rézkombinát megépítéséről, a fejlesztési célokról több programtervezet készült 1970 óta, de konkrét döntést e téren máig sem hoztak.

Tudjuk, hogy hatékonysági szempontból az a leggazdaságosabb, ha egy beruházás a lehető legrövidebb idő alatt befejeződik, és belép a termelésbe. Tisztaiban vagyunk azzal is, hogy népgazdaságunk teherviselő képessége korlátozott, és így beruházásokra is kevesebb összeget lehet fordítani. De az már nehezen érthető, hogy ilyen lényeges kérdésben tíz év alatt sem született döntés.

Óvatos becslések szerint a létesítendő bánya és rézkombinát egy év alatt annyit termelhetne, mint a korábbi rézbánya ötven év alatt. Az eddigi munkákba közel 2,5 milliárd forint van befektetve. A döntés további elodázása vagy a beruházás későbbi időre történő halasztása esetén ennek jelentős része veszendőbe menne. Tudom, hogy ebben a kérdésben a döntés nem a KISZ kongresszusára, hanem felsőbb állami szerveinkre tartozik, de nem szabad figyelmen kívül hagyni azokat az emberi viszonylatokat, sorsokat sem, amelyek Recskhez kötődnek.

A sajtóban és a tömegkommunikációban érthetően optimista hangvételű, Recsk szép jövőjét előrevetítő cikkek, tudósítások jelentek meg. Sok fiatal vonzott ide annak idején a beruházás híre. A vonzáskörzeten túlról is, az ország sok részéről jöttek a fiatalok, fizikai dolgozók, műszakiak egyaránt. Biztos jövőt láttak abban, hogy korszerű technológiával és újszerű feladatokkal birkózhatnak meg. Rajtuk kívül a régebben itt dolgozók is reménykedtek. Létrehozták a sajátosságokhoz igazodó mozgalmi, szervezeti kereteket. A település arculatában is változások következtek be. Többek között helyi szinten jelentős lakásépítés indult, részint családi, részint teleszerű formában. Egyszóval hosszú távra történő berendezkedés kezdődött meg.

A beruházási munkákhoz jóváhagyott program 1979 végéig volt érvényes. Ez meghosszabbításra került 1980-ra, majd tovább 1981-re, ahelyett, hogy a jövőre vonatkozó hosszabb távú konkrét elképzelés alakult volna ki.

A több éve tartó huzavona, a bánya jövője, sorsa nemcsak a fiatalokat, hanem valamennyi dolgozóját izgatja, foglalkoztatja. Nem ők tehetnek róla, hogy a bizakodást lassan az állandó bizonytalanság érzése váltotta fel, amely csak erősödött azáltal, hogy miután a dolgozók értesültek a beruházás ütemének csökkenéséről, a sajtó továbbra is optimista hangvételű cikkeket hozott a recski helyzetről. A bizonytalanság sok alkotó energiát képes felőrölni, pedig minderre napjainkban igen nagy szükség van.

Sok rézről van szó, amelynek az ára a világpiacon is emelkedik, és embekekről — fiatalokról és idősebbekről —, akik életüket összekötötték a „nehéz arany” sorsával. Népgazdasági szempontból és az itt élő dolgozók szempontjából sem mindegy, hogy hogyan oldódnak meg a vázolt ellentmondások. A fontos az, hogy minél előbb egyértelmű döntés szülessen, amely lehetőséget biztosít az előrelátó tervezésre. Lehet, hogy e gondolatok felvetése fiatalos türelmet-

lenségnek tűnik, mégis úgy érzem, a mindennapok forradalmisága kötelezett arra, hogy szót emeljek.

A döntés után a tetteké lesz a szó, amiről mi, fiatalok sem akarunk lemaradni. Szeretnénk időben hozzáfogni a megyei és helyi szintű előkészítő munkákhoz annak érdekében, hogy az ifjúsági mozgalom eszközeivel is eredményesebbé, hatékonyabbá tegyük e jelentős beruházás esetleges megvalósítását.

FERENCZINÉ MECSEI ILONA

Komárom megye küldötte,
a megyei csecsemőotthon gondozónője

A honvédelmi nevelés a KISZ-szervezetek számára összetett feladatot jelent, mert annak tartalmával a társadalom ilyen irányú célkitűzéseit szolgáljuk. A honvédelmi nevelés szakterületein a fiatalok különböző formában dolgoznak. Ezek között szerepel az Ifjú Gárda is. A KISZ-en belül ez olyan munkaforma, amely eleget tesz a fiatalok honvédelmi nevelésének, ezzel párhuzamosan megalapozza a tagság fizikai állóképességét, erkölcsi és akarati tulajdonságait, felkelti az érdeklődést a fegyveres testületek, az állam- és közbiztonság iránt.

Az elmúlt öt év során az Ifjú Gárda egyre inkább a KISZ honvédelmi nevelő munkájának bázisává vált. Segítette ezt az új képzési rendszer bevezetése és a működési szabályzat módosítása.

Megyéinkben az alegységek 97 százaléka szakképzésben vesz részt. A foglalkozások látogatásánál kitűnt, hogy a szakalegységek tevékenysége elméleti és gyakorlati területen egyaránt aktívabb, mint az általános képzésben részt vevő alegységeké. Munkájuk sokrétű, tevékenységük biztosíték arra, hogy minden fiatal az érdeklődési körének megfelelően dolgozhat. Ehhez azonban az is hozzátartozik, hogy a fegyveres testületek és a képzést segítő társszervek nagy segítséget adnak a szakalegységek munkájához.

A járási és városi irányító KISZ-bizottságokkal a kapcsolat az elmúlt években sokat fejlődött, de javasoljuk, hogy az Ifjú Gárda tevékenysége a jövőben jobban kötődjön a KISZ munkájához. A működési szabályzattal ellentétben nem minden alapszervezetben kéri számon az Ifjú Gárda-munkát, nem fogadják el teljes értékű KISZ-vállalásnak. Az ifjűgárdisták kapjanak sokkal nagyobb részt a KISZ-es feladatok megoldásából alapszervezeti szinten is.

A gárdisták életében új színfoltot jelentett az új egyenruha bevezetése. A közel másfél éves tapasztalat az, hogy szívesen viselik az új öltözetet. Gondunk, hogy az egyenruharendelés és -szállítás akadozik, lassú. Vannak olyan tapasztalataink, hogy egyes darabjai nem bírják a tartós igénybevételt, például a garbó. A KISZ-bizottságoknak az a gondjuk, hogy nem tudnak megfelelni a háttér az azon pontjának, amely kimondja, hogy az egyenruhát központi helyen kell tárolniuk.

Az Ifjú Gárda-munka színvonalának javítása érdekében az alábbi javaslatokat tolmácsolom: Az Úttörőgárdából az Ifjú Gárdába való átmenethez javasoljuk a különböző szintű Úttörőgárda-parancsnokságok létrehozását. A szo-

cialista versenymozgalom rendszerét szervezzük újjá, amely konkrétabb feladatok elé állítja az alegységeket. Így a szocialista versenymozgalomban elért kitüntetéseknek is nagyobb rangja lesz.

A megyei küldöttértekezleten vetették fel a következő kérést: a katonai középiskolához hasonlóan induljon be egy rendőrképző iskola is. Amennyiben ezt a fiatalok elvégzik, a katonaidő letöltése után rendőrök lehetnének. Erről a középiskoláról a főiskolára is bekerülhetnének. Javaslom, hogy a kérést szekcióülésünk vizsgálja meg.

FÉSŰS ÉVA

Nógrád megye küldötte,
a megyei csecsemőotthon gondozónője

Az eszmei, politikai nevelő munkának óriási jelentősége van a KISZ-es fiatalok, általában a fiatalok között, és napjainkban egyre inkább előtérbe kerül. Fontos, hogy a fiatalok elé a társadalmi céloknak is megfelelő helyes célt tűzzünk ki, amely szerint élniük kell. Ebben kell segítenie az eszmei, politikai nevelő munkánknak. E nevelő munka részeként az ifjúsági vitakörök szerepét külön ki kell emelni, nemcsak azért, mert a legelterjedtebb forma, hanem azért is, mert a fiatalok széles tömegét tudja bevonni az aktív munkába. Itt szeretném elmondani, hogy mi, fiatalok, nagyon jónak tartjuk a KISZ KB-nak a politikai képzés továbbfejlesztésére hozott határozatát, melynek értelmében az ifjúsági vitakör, mint képzési forma megmarad. Az ifjúsági vitakört fejleszteni kell, olyan tartalommal kell rendelkeznie, hogy általa az egyén nevelődjön, formálódjon. A viták során a fiatalokat a lakás, a vallás kérdése, az árhelyzet alakulása, az aktuális külpolitikai kérdések foglalkoztatják leginkább.

Óriási probléma még napjainkban is a vallásosság. A lakáshelyzet súlyponti kérdésként jön elő minden foglalkozáson. Az árhelyzet alakulását minden ember figyelemmel kíséri; különösen a fiatalok, hiszen nekik igen kevés a fizetésük azokhoz képest, akik több éve dolgoznak már. Az aktuális külpolitikai kérdések közül mostanában például a lengyel események, a pápa elleni merénylet és ennek kapcsán a terrorizmus, a francia elnökválasztás kérdései izgatják leginkább a fiatalokat. Akkor tud igazán jól működni az ifjúsági vitakör, az eszmei-politikai nevelő munka akkor tud igazán jó hatást elérni, ha a KISZ-munkával összhangban van. De sajnos a KISZ-munka és a politikai képzés csaknem teljesen független egymástól, mintha két külön terület lenne.

Az ifjúsági vitakörön és a politikai képzésen belül nagy szerep hárul a propagandistákra az egyén nevelésében.

A KISZ-munkát és a politikai képzést összhangba kell hozni úgy, hogy kölcsönösen segíteni tudják egymás működését, fejlődését. Így sokkal eredményesebb munkát tudnánk végezni.

FIGNÁR ANDRÁS

Zala megye küldötte,

a nagykanizsai KfV mérnöke

Képzeld el, hogy valakinek az a gondolata támad, mi lenne, ha átalakítaná a saját szervezetét úgy, hogy ezentúl képes legyen oxigén nélkül élni? Minden valószínűség szerint képtelenségnek tartaná ezt az ötletet és teljességgel értelmetlennek is. Miért tenné, mikor ebből — az egyéb szempontból a többitől alig különböző kémiai elemből — elegendő mennyiség áll a rendelkezésére! Hogy mennyi, azt ugyan pontosan meghatározni nem lehet, de van, és tulajdonképpen ez a fontos! Az illető megnyugszik, él tovább, végzi a dolgát.

Am ha egyszer ugyanez az ember hirtelen nagyon szűknek érzi a teret, azt veszi észre, hogy fullad, az erei szétpattannak, akkor kétségbeesetten kapkod, önkéntelenül oxigénpalackot keres. Ha talál — megmenekül. Feltéve, ha azt már jó előre, gondosan előkészítették a számára azok, akik korábban nem elégedtek meg a pillanatnyi helyzettel, hanem okosan számítottak a bekövetkező, kellemetlen szituációra.

Valami hasonló szerepet kíván betölteni — összhangban a népgazdaság érdekeivel — a napjainkban oly rendkívül fontos energiakérdésben a kommunista ifjúsági szövetség, amikor a kongresszus határozat-tervezetében így fogalmaz: „A KISZ feladatot kér és vállal a VI. ötéves terv országos energetikai programjának és beruházásainak megvalósításában. A fiatal szakemberek összefogásával kezdeményezzük a technológiai folyamatok energetikai szempontból történő vizsgálatát. Vegyünk részt a kevésbé energiaigényes technológiák felkutatásában... a lehetőségek feltárásában.”

A példánál maradva, azon túlmenően, hogy szervezetünk takarékos üzemeltetésével ezentúl csak minden harmadik szívásra vegyünk levegőt, lássunk hozzá az önmentő készülékek megtervezéséhez és megvalósításához is! Természetesen nem vadonatúj elméletről van szó a javaslatban, hanem egy olyan szükségszerű felismerésnek a megfogalmazásáról, amelynek előzményei fellelhetők az elmúlt ötéves terv időszakában is, amit számtalan példával lehetne illusztrálni az egyre konkrétabb KISZ-védnökségektől a jobb munkához nélkülözhetetlen feltételek megteremtésére irányuló helyi próbálkozásokig. Megemlíthetem így többek között — közvetlen munkaterületemet — az olajipart is, ebből a szempontból az egyik leglátványosabb példát, mint energiatermelő és egyben jelentős energiafogyasztó iparágat.

Évről évre nehezebb körülmények között kell engedelmeskedni a parancsoló felszólításnak: több energiát kevesebb energiával! A délnyugat-dunántúli területek széndioxidos másodlagos leművelését célzó beruházásoknál, vagy az új mezőben, Kiskunhalason megvalósuló kőolaj- és földgázipari létesítmények építése során szinte végig nyomon követhető folyamata zajlott le annak, hogyan növi ki magát egy KISZ-védnökségi operatív bizottság a gazdasági vezetéstől függetlenül, azzal mégis szorosan együttműködve dolgozó, nem profi vezetők-ből, de jó szakemberekből álló irányító szervezetté, kifejezetten az előbb említett célt szolgálva. De valószínűnek tartom, ez történik más területeken is.

Korunk létkérdése, az energiaszűke, előbb-utóbb mindenkit rákényszerít

arra, hogy osszon és szorozzon. Ha ezt a folyamatot a fiatalok segítségével meg is tudjuk gyorsítani, csak nyerhetünk vele. Igaz, ezt a régi mozgalmi módszerektől eltérően, minőségileg új formában, életképes működési keretek között kell megoldani. Ezért tartom rendkívül értékesnek az idézett határozat-tervezetet, mert azt vélem belőle kiolvasni, hogy a kommunista ifjúsági szövetség vezetése — felismerve, hogy nem elegendő az elvárt, önálló helyi kezdeményezések támogatása, a szebb, jobb munkára való ösztökélés —, kész súlyánál és erejénél fogva (szándékosan nem használok a hatalom kifejezést) közreműködni egy olyan rendszer kialakításában, amely ötvözi az áldozatvállalást a vállalkozó kedvvel és a jövedelmezőséggel, kész támogatni és irányítani az ehhez tartozó számtalan jogi, szervezeti és pénzügyi kérdés tisztázását.

Mire gondolok? Jelenleg, bár ennek elvi akadályja nincs, nem alakult ki az az egyébként sokak által óhajtott gyakorlat, hogy a fiatalok önálló vállalkozásban, munkaidőn túli feladatokat kérjenek és oldjanak meg. Valamilyen oknál fogva kevés azoknak a száma is, akik másodállást vállalhattak, és érdekes módon éppen a saját vállalattal kötöttek ritkán ilyen jellegű szerződéseket. De ha nem állítjuk magasra a mércét, akkor azt is látni kell, hogy a megélhetési gondokkal küszködő pályakezdő sok esetben nemhogy pluszfeladatot, hanem éppen ellenkezőleg, szellemi képességeihez kifejezetten méltatlan munkát kell végezzen, ennek megfelelő bérért.

Óriási feladatra érzi tehát magát képesnek az ifjúsági szervezet a javaslattétel. Kérdés végre tudja-e hajtani? De meg kell vele birkóznia, így emelheti a mozgalom rangját, politikai tekintélyét és tömegbefolyását, így érhető el a KISZ és a népgazdaság legfőbb közös törekvése: az anyagi és szellemi energiával való ésszerű, takarékos gazdálkodás.

FOGARASI TIBOR

Pest megye küldötte,

a pomázi Írószerszövetkezet műszerésze

Mint Pomáz nagyközség KISZ-bizottságának titkára, nap mint nap érzem a KISZ érdekképviselési, érdekvédelmi tevékenységének súlyát, gondjait. Annál is inkább fontosnak tartjuk az e kérdéssel való foglalkozást, mert véleményünk szerint ifjúsági szövetségünk további fejlődésének egyik alapkérdése, hogyan tudunk élni e jogunkkal, hogyan látjuk el e feladatunkat. Az 1981-es tavaszi szervezeti események, főként a kongresszusi levél vitájának kapcsán erőteljesen merült fel az igény érdekképviselési munkánk erősítésére, továbbfejlesztésére. A taggyűléseken, a különböző szintű küldöttgyűléseken egy sor olyan tény, gond, probléma hangzott el, amit érdemesnek tartunk arra, hogy a KISZ legmagasabb fórumán is elmondhatjuk: kérve a hatékony együttgondolkodást, a közös továbblépést.

Az általános rendelkezések, jogszabályok megjelenése óta összességében sokat javult érdekvédelmi tevékenységünk külső feltétele. Ma már KISZ-vezetők ott vannak a szocialista demokrácia fórumain, hallatják szavukat, s párt-

és gazdasági vezetőink szemléletében is jelentős változás következett be e munkánkkal kapcsolatban. De azt is el kell mondanunk, hogy munkánk eredményessége még ma is elsősorban attól függ, hogy adott szinten mennyire fejlett a szocialista demokrácia, sőt olyan szubjektív tényezőktől is mint például a gazdasági vezetők hozzáállása, a KISZ-vezetőink felkészültsége stb.

Tudjuk, hogy az érdekvédelmi munkával kapcsolatos határozat végrehajtása hosszú távú feladat, azt is, hogy az alapvető jogi szabályozás megszületése óta viszonylag rövid idő telt el, mégis azt kell mondanunk, nem állunk azon a szinten mint ahol állhatnánk, ha több időt, energiát tudtunk volna fordítani e területre, és a társadalom is még több odafigyelést tanúsított volna.

Az ésszerű energiatakarékosság ma már fontos feladata minden üzemnek, intézménynek stb. De vajon ésszerűen bánunk-e az emberi energiával, jelen esetben a KISZ-vezetők energiájával? Évek óta foglalkozunk azzal, hogy a hivatali jellegű papírmunka, a kimutatások, jelentések, sőt az értekezletek sokasága a tényleges munkától vonja el az energiát, többek között érdekvédelmi munkánktól is. Még főállású KISZ-vezetőink sem képesek megfelelően foglalkozni alapszervezeteik, különösen pedig a fiatalok egyéni problémáival, nem-hogy társadalmi munkásaink. Nagyon tetszett, ahogyan Kádár elvtárs kifejtette, hogy az ifjúsági szervezet ne bürokratizálódjon el, mert ez az egyik oka, hogy elveszti fiatalos lendületét.

Alapszervezeteink tagjai tőlünk kérdezték, mi pedig itt kérdezzük, honnan ez a papírrengeteg, miért adminisztráljuk agyon magunkat? És most már hathatós intézkedéseket várunk e témában központi szerveinktől és a mostani tanácskozáunktól is.

Érdekvédelmi tevékenységünk hatékonyságát befolyásolja az is, hogy kéri-e KISZ-szervezeteink véleményét az ifjúságot érintő döntések előtt, segítik-e véleménynyilvánításukat? E tekintetben jelentős a fejlődés, de még negatív példák is vannak. Ma már nem az a gondunk, hogy egyáltalán nem kérnek véleményt az illetékesek, hanem az, hogy gyakran nem kellő időben, ezért kevés a lehetőség az átgondolásra, taggyűlésen, bizottsági ülésen a megvitatásra. Ebben az esetben az alapszervezeti, bizottsági titkár nem a közösség, hanem a saját véleményét fogja tolmácsolni.

Több segítséget kérünk különösen kezdő KISZ-vezetőink számára, mert előfordul, hogy egy állami díjas igazgató és egy tίνédzser korú, tapasztalatlan KISZ-vezető kerül partneri viszonyba.

Az érdekvédelmi tevékenység irányítása, segítése, ellenőrzése az érdekvédelmi felelősök feladata, akik többségükben igyekeznek megfelelni elvárásainknak. Sokszor azonban ismereteik hiányosak, s feladatukat legtöbbször a titkár személyén keresztül tudják csak ellátni (ez sajnos a többi reszortfelelősre is érvényes).

El kell érünk azt, hogy a megfelelő szintű párt-, állami, társadalmi szervezet értekezletein, fórumain, munkabizottsági ülésein ne a KISZ-titkár, a bizottsági titkár, hanem a reszortfelelős vegyen részt. Így egyrészt önállóan, operatív módon tud tevékenykedni, másrészt a titkárt is tehermentesíti bizonyos fokig.

A kongresszusi levél vitája kapcsán egyik súlyponti kérdésként a fiatalok lakáshoz jutása jelentkezett. Sajnos, járási vagy nagyközségi szinten nem tu-

dunk olyan hatékony segítséget nyújtani fiataljainknak, mint szeretnénk, annál is inkább, mert kevés állami lakás épül, s egyre kevesebb az olcsó tanácsai értékesítésű telek is. A lakáskérdés kapcsán felvetődött egy olyan javaslat, amit úgy éreztünk — itt is el kell mondanunk. Az OTP a lakásépítési kölcsönt tulajdonképpen a lakás, a ház befejezéséhez adja, tehát elég magas kezdő összeget, vagy annak megfelelő építőanyagot kell összegyűjteni. Ez jónéhány évet igénybe vesz. Ha az OTP a kezdéshez biztosítaná a kölcsönt, a fiatal azonnal hozzáláthatna az építkezéshez, eljuthatna a lakhatási engedélyig, s utána önerőből fokozatosan be tudná fejezni az építkezést. Így az eddig havonta albérletre kiadott 800—1000 Ft az otthon felépítését szolgálná.

Szocialista brigádokban igen szép példákat találunk arra, hogy a kollektíva hétvégeken segít a brigádtagnak az építkezésen. Ugyanez nem mondható el a KISZ-alapszervezetek tagjairól. Ez adódik abból is, hogy a KISZ-szervezetek hétvégeken szervezik a különböző programjaikat, nagyon sok közhasznú társadalmi munkát végeznek, az egyén támogatására nincs idejük. Pedig ennek a tevékenységnek közösségformáló ereje is lenne.

Munkahelyi KISZ-szervezeteink küldöttei vetették fel, hogy a szakszervezeti bizalmiak kibővített jog- és hatáskörének alkalmazásával a KISZ-szervezetek szerepe csökken a bér, a juttatások és egyéb kérdések eldöntésében, amelyek a fiatalokat is érintik. Elvileg van beleszólásuk, de gyakorlatilag a KISZ-titkár nem tud részt venni minden művezető-bizalmi párosnál, amikor a döntésre sor kerül. Kérik a SZOT és a KISZ illetékeseit vitassák meg ezt a kérdést.

Az ifjúsági parlamentek jelentős szerepet töltenek be a KISZ érdekképviseleti, érdekvédelmi munkájának kibontakoztatásában. Míg néhány éve gyakran előfordult, hogy a KISZ-titkárral írtatták meg a beszámolót, ma már legtöbb helyen megértették a parlamentek lényegét, céljait. Probléma viszont, hogy sokszor száraz, csupán tényközlő előadások hangzanak el, ami a fiatalokat nem tudja lekötni. Előfordul, hogy termelési tanácskozás jellegűvé válik, leszűkül bérkérdésekre, és olyan részletkérdésekre, amelyek megoldása nem a parlament feladata. Még mindig vannak közösségek, ahol a fiatalok közömbösek, nem vetik fel a problémákat, mert úgy érzik, azokat nem követik intézkedések. Sajnos vannak munkahelyek, közösségek, ahol ez valóban előfordul. Ezekre a gazdasági egységekre nemcsak a parlamenten, hanem általában jellemző, hogy a napi munka sodrában kevés időt fordítanak a fiatalok által felvetett kérdésekre. Természetesen ebbe nem nyugodhatnak és nem is nyugszunk bele. Szentendre járásban az utóbbi két évben a járási pártbizottság kezdeményezésére rendszeressé váltak a személyes találkozások a KISZ-tagok, a párt-, állami és a tömegszervezeti vezetők között. Ezeken a beszélgetéseken — mivel kötetlenek — őszintén, nyíltan vetik fel gondjaikat, problémáikat a fiatalok, s minden esetben választ kapnak azokra, illetve a beszélgetéseket hathatós intézkedések követik. Ezzel a módszerrel egyre inkább megerősödik a fiatalokban a vezetők iránti bizalom, szűkül a passzív szemlélődők köre.

Bátran, merészen lépünk előre, ahol kell változtassunk, újítsunk, mert véleményünk szerint még mindig jobb tévedni és menet közben módosítani, mint egyhelyben toporogni.

FOGD MÁRIA

Pest megye küldötte,

a GANZ MM Árammérőgyár technikusa

Divattá vált manapság a KISZ tömegbefolyásáról, egy-egy üzemi, intézményi KISZ-szervezetünk tekintélyéről beszélni. Az üzemi demokrácia kiszélesedésével, jogaink kiteljesedésével szervezeteinktől elvárják, hogy tevékenyen részt vegyünk a munkahely gazdasági döntéseinek előkészítésében, azok végrehajtásában. Képviselőink helyet kapnak az igazgatói tanácsokban, részesei a felsőszintű gazdaságvezetői üléseknek, KISZ-tagjaink és a fiatalok képviselőiként üzemi négyosztályokat, igazgatói tanácsokat delegálhatunk.

Hogyan tudunk érdekvédelmi funkcióknak eleget tenni? Milyen súlya van ennek a tevékenységnek a KISZ-szervezet megítélésében, milyen a hatása a fiatalok körében? Hogy hogyan látjuk el ezt a munkát, az függ attól, ismerjük-e a fiatalok véleményét, kívánságait, problémáit; törekszünk-e tudatosan ezek megismerésére, van-e erre jól bevált munkaformánk?

KISZ-szervezeteink belső információcsatornáin, az információgyűjtés, információtovábbítás módjain van javítanivalónk. Nem elég gyors, lényegre törő az információgyűjtés, többnyire csak felszínes, nem elemző információink vannak. Testületeink, KISZ-vezetőink módszerbeli támogatása, segítsége kell ahhoz, hogy a képviselőket gyakorló középvezetőink, KISZ-tagjaink megismerjék a fiatalok gondjait, és érdemben tudják azokat továbbítani. Nem baj, ha mondanivalójukat fiatalos temperamentummal adják elő, de tanítani kell őket arra, hogy véleményt tolmácsolni felelősség, hogy az egyéni érdekek összehangolása, koordinálása tudatos, következetes munkát, esetenként komoly felkészülést igényel.

A megalapozott véleménynyilvánításnak, a tudatos érdekvédelmi munkának biztos háttéré és segítője az alapszervezet egész közössége. Az igényes alapszervezeti közösség megköveteli vezetőitől a jó érdekvédelmi munkát, s a jól végzett érdekvédelmi munka egyik lehetősége és eszköze a közösség formálásának. Az érdekvédelmi, -képviselői munka eredményeként a KISZ-szervezet — bekapcsolódva pl. egy gyár gazdasági munkájának egészébe, részt kérve és vállalva a döntések előkészítésében és meghozatalában — növelheti tekintélyét a KISZ-en kívüli fiatalok körében is.

A tevékeny részvétel a napi munkából gazdasági feladat, kötelesség, de politikai feladat is, amely növeli szervezetünk egészének politikai súlyát.

Fontosnak tartom, hogy érdekvédelmi munkánkhoz segítséget kérjünk a szakszervezettől, jó kapcsolatot alakítsunk ki vele. A legutóbbi szakszervezeti választásokon nálunk például sok KISZ-tagot, KISZ-en kívüli fiatal választottak szakszervezeti funkcióba műhelybizalminak, szakszervezeti bizottsági tagnak. Ők jó néhány munkahelyi kérdésben, pl. a bérezésben, a szociálpolitikai döntésekben beleszólási joggal bírnak, így segíteni tudnak a KISZ-eseknek a fiatalok érdekeinek érvényre juttatásában.

Érdekvédelmi munkánk színvonalát a különböző fórumokon tovább lehet és kell is javítani. A jövőben KISZ-szervezeteinknek és vezetőinknek meg kell tanulniuk megfelelően élni jogaikkal.

FÖLDESDI KATALIN

Baranya megye küldötte,

az 500. sz. Zrínyi Miklós Szakmunkásképző Intézet tanulója

Megyénkben 13 tanintézetben csaknem 7100 fiatal tanul szakmát. Általános gondként jelentkezik a tárgyi, technikai fejlődés lassú üteme, az oktatás helyi és időbeni zsúfoltsága, a többműszakos képzés, a bejáró diákok magas száma és a kollégiumi férőhelyek hiánya.

A beiskolázás az előző évekhez képest javult, mégis sok problémát okoz, hogy a bekerülő diákok nagy részénél alapvető hiányosságok jelentkeznek. Sok esetben nem megfelelő a szülők és tanulók kapcsolata, pedig szükség van a szülők tanácsaira. Nemcsak az iskolának, hanem a KISZ-szervezetnek is sok gondot és problémát okoz, hogy mintegy 40 százalék elégséges, 50 százalék közepes és csak 10 százalék a közepesnél jobb eredménnyel rendelkező szakmunkástanuló a beiskolázottak közül.

Érthető, hogy a diákoknak csak nagyon kis hányada rendelkezik az úttörőmozgalomban szerzett vezetői tapasztalatokkal. Elfogadott gyakorlat, hogy az általános iskolákban úttörővezető, pl.: óravezető csak jól tanuló, példás magatartású lehet még akkor is, ha a közepes tanulónak jobb a szervezőképessége. Tehát a mi feladatunk, hogy KISZ-tagjaink közül vezetőket válasszunk és neveljünk. De mire alkalmassá válnak a rájuk bízott feladatok elvégzésére — kikerülnek az iskolából. Ezért természetes, hogy az iskolában igen fontos és meghatározó szerepük van a KISZ-tanácsadó tanároknak. Az ő személyükkel kapcsolatosan az a kérés, hogy hosszabb ideig végezzék munkájukat egy intézményen belül.

Valamennyi KISZ-szervezet akcióprogramjában fő hangsúlyt kap a szakmai, tanulmányi munka. A tanulás, a szakma elsajátítása az alapkötelességek teljesítése, az egyéni feladatvállalások és a közösségi megbízatások középpontjába kerültek. Ennek széles körű megvalósítását jelentősen segítette a KISZ KB 1979 júniusi, a szakmai, tanulmányi mozgalom meghirdetéséről szóló határozata. Sajnos — mint a városi és megyei küldöttgyűléseken elhangzott — ennek a mozgalomnak az iskolákban bevezetett értékelési rendszere bonyolult, nehezen áttekinthető. Nem teszi kellően érdekeltté a diákokat, nem ösztönzi őket a jobb tanulásra, pedig ez lenne a célja. Az elkövetkezendő időben feltétlen népszerűsíteni kellene a bevált módszereket, erősítve az elméleti és gyakorlati oktatás összhangját.

Akik dolgoznak és jól tanulnak, azok még ma is szakmaszeretetből, vagy a nagyobb ösztöndíj érdekében teszik ezt. Az ösztöndíj jelent valamiféle buzdítást számukra. Nem így az érettségizett tanulóknál. Nekik az első év elején megállapítanak egy összeget, s függetlenül a tanulmányi átlagtól, ezt az ösztöndíjat kapják. Miért ne tehetnénk őket is érdekeltté? Az első félév után miért ne kaphatnának ők is tanulmányi eredmény szerinti ösztöndíjat? Úgy érzem, ez megfontolásra érdemes!

Nem vagyok szakember, így nem tudom milyen előnye vagy hátránya származik egy vállalatnak abból, ha tanulóit vannak. De hogy ha az üzemeknek megérné, jó lenne a másod- és harmadéves tanulókat a termelési gyakorlatok alatt

teljesítménybérben foglalkoztatni. Mi, diákok csak nyerhetnénk. Felkészülnénk az életre, s tudatosulna bennünk, hogy eredményt, megbecsülést csak jól végzett munkával lehet elérni.

A KISZ érdekvédelmi és érdekképviselői határozatának megjelenését követően az érdekvédelem szervezeti mechanizmusának kialakulása jelentősen meggyorsult. A szakmunkástanulók helyzetéből adódó — félig diák, félig dolgozó — viszony miatt az érdekvédelem nem csupán az iskolai, hanem az üzemi alapszervezetek feladata is, természetesen együttműködéssel, helyesen ketté választva az iskolai és munkahelyi érdekvédelmet. Legyen a célja minden KISZ-tagnak, hogy nem csak megvédi érdekeit, hanem javaslatokkal, megoldásokkal segít a problémák kiküszöbölésében is.

A KISZ az ifjúság politikai tömegszervezete. Sajnos a KISZ-tagságot sokan letudják az éves tagdíj befizetésével. A másik rész pedig dolgozik, részt vesz a rendezvényeken. Így alakul ki az, hogy a KISZ-szervezetek tagjai közül kevesebben vállalnak és végeznek folyamatosan munkát, a többiek megelégednek az „ügyis kötelező” rendezvényeken való részvétellel. A jól dolgozó, a mozgalmat magáénak érző KISZ-tagok valamiképpen vonják be a munkába a passzív tagságot! Úgy érzem ez az első és legfontosabb feladat! S ha ez sikerül, akkor igazán tömegszervezet lesz a KISZ, de nemcsak politikai, hanem minőségi is!

FÜLÖP ANDRÁS

Heves megye küldötte,
az Egri Dohánygyár műszerésze

Az V. ötéves tervidőszak gazdasági feladatainak végrehajtásához jelentős mértékben járult hozzá a fejlődő tendenciájú munkaverseny-mozgalom. Az öt év alatt a munkaverseny ifjúsági formái, főbb célkitűzései jelentős átalakuláson mentek keresztül. A tervidőszak első felében a mennyiségi vállalások domináltak, a második felében a felajánlások, kezdeményezések már jobban igazodtak a népgazdasági szükségletekhez, a vállalati termelési—gazdálkodási sajátosságokhoz.

Fiataljaink növekvő létszámban vesznek részt a brigádmozgalomban. Az ifjúsági brigádok tevékenysége sokrétűbbé vált, magasabb követelményeket támasztanak tagjaikkal szemben. A KISZ-szervezetek egy része azonban még mindig nem tudott megfelelő színvonalú ajánlást kidolgozni a brigádvállalások megtételének segítéséhez. Mindez még indokoltabbá teszi a KISZ és szakszervezeti szervezetek eredményesebb együttműködését, különösen a vállalások és a nehezebbé váló értékelés segítése érdekében.

Kedvező tapasztalatok vannak a munkahelyi szintű védnökségekről. Az üzemek, a termelőberendezések korszerűsítéséhez, az új technológiák, termékek bevezetéséhez, új szakmák, szakmai fogások elsajátításához kapcsolódó helyi védnökségek jelentős eredményeket hoztak és tartalmas cselekvési lehetőséget biztosítottak sok fiatalnak. Ezeket a tevékenységeket célszerű a jövőben is folytatni.

Az elmúlt időszakban KISZ-szervezeteink egyre több ifjúsági szakmai versenyt hirdettek. Ezeknek a versenyeknek a tartalmi színvonala azonban kevésbé igazodott a munkástovábbképzés követelményrendszeréhez. Az irányított önképzésnek ezt a formáját a jövőben a munkahelyi vezetéssel együttműködve tovább kell fejleszteni. Törekedni kell a munkástovábbképzésben és a fiatalok szakmai versenyeiben a követelményrendszer összehangolására, a színvonal fokozatos emelésére.

Egyetértve a kongresszusi határozat-tervezetben megfogalmazottakkal, szükségesnek tartom a munkaverseny-mozgalom — ezen belül az ifjúsági formák — továbbfejlesztését, az V. ötéves tervidőszakban kialakult tapasztalatok alapján.

Megyénk területén az elmúlt években csökkent a balesetet szenvedett fiatalok száma, azonban számarányukhoz képest még mindig sok tanuló és pályakezdő fiatal szenved balesetet. A KISZ-szervezeteknek tovább kell szélesíteni a munkavédelmi órjákatokban részt vevők körét, gondoskodniuk kell megfelelő szakmai felkészítésükről.

Feladataink ellátásához szükséges eszközök, módszerek megválasztásakor körültekintően kell eljárunk. Ez nem jelenti azt, hogy mindig újat kell kitárlálnunk. Mozgalmi módszertárunk régebbi, bevált formái között időközönként érdemes kutatni!

GÁL JUDIT

Veszprém megye küldötte,
a pápai Páva Ruhagár varrónője

Az elmúlt egy évtized során a nők helyzete társadalmi ügygé vált, kedvező irányú fejlődés indult meg a KISZ nőpolitikai munkájában is. A különböző szintű határozatokban, akcióprogramokban a fiatal nők sajátos helyzetét mind jobban figyelembe veszik. A pályakezdők is érzik, hogy a vezetők részéről egyre folyamatosabbá válik a segítségadás.

A beilleszkedést nehezíti, hogy nem reálisak a fiatalok elképzelései leendő munkájukról, nehezen tudják feloldani az elméletben tanultak és a gyakorlat közötti ellentmondásokat.

A fiatal nők pályaválasztása még ma is egyoldalú. A családra a hagyományos szemlélet jellemző, az iskola és a pályaválasztási tanácsadók tevékenysége pedig nem elég hatékony. Emiatt évente a fiatal nők 48 százaléka képesítés, szakképzettség nélkül áll munkába. A szakma megszerzését számukra a felnőtt szakmunkásképzés teszi lehetővé. A fiatal nők foglalkoztatási aránya az elmúlt években emelkedett, a szakmákon belüli megoszlásuk azonban egyenlőtlen. Az aránytalanságok egyik oka, hogy bizonyos munkaterületeken a nők alkati sajátosságaik miatt nem alkalmazhatók, így a női munkaerő másutt összpontosul. Másik oka az egyoldalú pályaválasztás. Ennek következtében egyes pályák túlzottan elnőiesedtek, másokat viszont nem választanak megfelelő számban. Itt

jegyzem meg azt az örvendetes tényt, hogy csökkentek a nehéz és az egészségre ártalmas női munkakörök.

A nők 20—24 éves korosztályára jellemző a családalapítás és részben már a gyermeknevelés is. A pályakezdés, a munkahelyi beilleszkedés és az anyai hivatás teljesítése a fiatal nők többségénél egybeesik. Ezért kell több figyelmet fordítani erre az időszakra. A munkatársak egy-egy biztató szava is segíthet megoldani a beilleszkedés kezdeti nehézségeit. Az anyai hivatás teljesítésében segít az 1967-ben bevezetett gyermekgondozási segély. A gyest teljes időtartamra igénybe vevők jelentős része szakképzetlen. Indokolt lenne, ha szervezett lehetőséget biztosítanánk számukra szakma megszerzésére és a szakmai továbbképzésre. Át kellene gondolni, hogyan lehetne ezt az időt kihasználni politikai, mozgalmi képzettségük növelése érdekében, mivel ez az időszak kihatással van későbbi közéleti tevékenységükre is. A gyest idején sokan véglegesen megszüntetik KISZ-tagságukat, így számos, a vezetésre alkalmas fiatal nő szakad el a mozgalomtól. Igaz, hogy a gyermek nevelésével több munka nehezedik a fiatal nőkre, de ez nem adhat okot arra, hogy elszakadjanak az ifjúsági szövetségtől. A naponta ismétlődő háztartási munkák mellett felüdíthet egy-egy színes program megtekintése, a munkatársakkal való találkozás. A KISZ-fiatalok keressék fel otthonukban a családos anyákat, s tartsanak kapcsolatot velük! A fiatalok körében az előző évekhez képest sokat fejlődött a házastársak közti arányosabb munkamegosztás, de még ma is a nők végzik a háztartási munkák nagyobb részét. A szavakban kimondott egyenjogúság a valóságban még nem realizálódik teljesen.

Felelősségteljes feladat hárul a KISZ-re a nők teljes egyenjogúságának biztosításában, a fiatal nők politikai nevelésében, sajátos problémáikkal való foglalkozásában, s abban, hogy a gyestre menő fiatal nők ne szakadjanak el a mozgalmi munkától. Meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek mellett lehetőségük nyílik a közéleti tevékenység gyakorlására.

GÁL SÁNDOR

Komárom megye küldötte,

az Esztergomi Gyakorló Általános Iskola tanítója

Az Esztergomi Tanítóképző Főiskola akcióprogramjában célként azt fogalmaztuk meg, hogy a mozgalom speciális eszközeinek kihasználásával elő kell segítenünk, hogy tagjaink sokoldalúan képzett, a közösségi élet iránt nyitott, a közösségi munka végzésében gyakorlott, szocialista pedagógusokká válhassanak.

Küldöttgyűlésünk az elmúlt két év értékelése alapján azt állapította meg, hogy fenti fő célkitűzésünk megvalósításában olyan részeredményeket sikerült elérnünk, amely jó alapot nyújt a főiskolai mozgalmi munka továbbfejlesztéséhez. Legtöbb eredményt a közművelődési területen értünk el. Az első évfolyamot érintő felkészítő tábor, az egész főiskolát átfogó főiskolai napok rendezvényesorozata, a főként harmadévesek munkájára épülő ballagási műsorok egyfelől színvonalas szórakozást nyújtottak, másrészt komoly munkát kívántak tag-

jainktól. A második évfolyam egyes szakkollégiumai alapszervezeteként rendeztek színvonalas bemutatókat, szakesteket. Ezek a rendezvények sok érdeklődőt vonzottak, jó programok voltak. Még mindig hiányoznak azonban az olyan — speciálisan egy-egy alapszervezet által kezdeményezett — programok, amelyek a kisebb közösségek egyszeri vagy folyamatos művelődését szolgálnák.

Tanulmányi munkánk viszont csak az egyes alapszervezetekben folyó munkákra koncentrálódott, évfolyamszintű rendezvények, versenyek nem voltak. A tudományos diákköri munkában szép eredményeket értek el hallgatóink. Ez évben például három nívódíjat és hat dicséretet nyertek. A TDK tevékenységben szervezetünk mozgósító szerepet próbált megvalósítani. A diákköri munkával és a főiskolán elért eredményekkel ismertetjük meg tagjainkat. Komoly problémánk, hogy a diákkörök működése még mindig nem teljesen felel meg a nevüknek, ezzel együtt eredeti célkitűzésüknek, azaz nem kör jelleggel működnek, dolgozatcentrikusak. Fontos feladatunk, hogy a diákköri munka súlyának megfelelően kerüljön ismertetésre és a tudományos munkával foglalkozók egy-egy területen közösen dolgozzanak.

Az eszmei, politikai nevelő munka területén az alapszervezetek többségénél javult a képzés rendszeressége. Tartalmában és módszereiben azonban van javítanivalónk. Az új politikai képzési határozat jelentős javulást eredményez majd a képzés egész területén. Ugyanis az utóbbi időben egyre több olyan példával találkoztunk, amelyek arra utaltak, hogy az eddigi vezetőképzési rendszer nem tölti be megfelelően hivatását. A főiskolára kerülő, s jellemzésük szerint jelentős mozgalmi gyakorlattal rendelkező volt alapszervezeti titkárok némelyikéről a főiskolán derül ki, hogy felkészültsége igen hiányos, társai munkáját összefogni, irányítani nem tudja.

Általában is hiányosságok tapasztalhatók KISZ-tagjaink politikai felkészültségében. Sok középiskolában az ifjúsági vitakörök rendszertelenül és alacsony színvonalon működnek, s így szinte formálisak. Ezek után elég nehéz volt tagjainktól egyáltalán témajavaslatot szerezni az őket érdeklő kérdésekről, mert nem érezték fontosságát ezeknek a vitaköröknek. Azonban, ahol a többséget érintő témáról volt szó, ott vita folyt, és rendszeressé váltak a vitakörök. Ahol a vezetőség nem fordított kellő gondot az érdeklődés felmérésére, s csak egy kipipálandó feladatnak tekintette a foglalkozásokat, ott természetesen a tagság is csak immel-ámmal vett részt. Persze ez már egy kicsit túl is nyúlik a politikai képzés határain, s rámutat a szervezeti élet terén tapasztalható problémákra.

Nálunk is többen felvetették, hogy a KISZ-munka formálissá vált. Sajnos nem egyszer így néz ki. Kissé sablonossá, mechanikussá váltak az egyéni vállalások, a megbízatások, ezek értékelése. Ez többnyire abból adódhat, hogy a kommunista ifjúsági szövetség nyújtotta lehetőségekkel sokszor nem megfelelően élünk. A valóságos feladatok helyett kiagyalunk formális, könnyen teljesíthető, jól hangzó célokat.

A jövőben el kell érniünk, hogy az egyes közösségek a szakmai, tanulmányi munka, a közösségi munka és az érdekvédelem területén a tagság érdekének és igényeinek megfelelő, hasznos, élménytadó munkát végezzenek.

GÖLÖNCSÉR PÁL

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
az Öntödei Vállalat kisvárdai vasöntődjének művezetője

Köztudomású, hogy országunk lakosságának nagyobbik része a munkásosztályhoz tartozik. Megyénk első nehézipari üzeme a kisvárdai Vulkán Vasöntöde volt. Természetes, hogy a megye munkásmagva is itt alakult ki. Ez annál is inkább jelentős volt, mivel Szabolcs-Szatmár megyét ingázó megyeként tartották számon, és ez a jelenség a mai napig sem szűnt meg, legfeljebb csökkent azzal arányban, ahogyan az üzemek szaporodtak a környéken. Gyárunk ma az ország vasöntvény-termelésének közel egytizedét adja, ennek a jelentős eredménynek az eléréséhez azonban szorgos munkáskezekre, megbízható, jól összekovácsolódott közösségekre és biztos vezetésre van szükség. Gondot okoz, hogy nincs megfelelő szakmunkás utánpótlásunk. Tudom, hogy nem tartozik a mi szakmánk a divatos és jól fizető pályák közé, mi mégis mindent megteszünk szakmánk népszerűsítése érdekében. Létrehoztuk a Kossuth Lajos Öntőipari Szakközépiskola kisvárdai kihelyezett tagozatát. Ide azokat a dolgozóinkat iskoláztuk be, akikben láttunk érdeklődést és tenniakarást szakmánk térhódításaért. Minden leendő szakmunkás mellett egy idős, tapasztalt mester áll, aki megtanítja ennek a munkának minden fogását.

Igen nagy gondot fordítunk a gyárunkban gyakorló szakmunkástanulók nevelésére, formálására. A harmadéves szakmunkástanulók a gyár KISZ-szervezetéhez tartoznak, és hallatják is hangjukat. Ezek a tanulók különböző üzemrészekben vannak elhelyezve, és az ottani szakmunkás-csoporttól tanulják a szakma alapvető fogásait. KISZ-szervezetünk javára írható, hogy ezek a kihelyezett szakmunkástanulók nem azért vannak a műhelyekben, hogy boltba járjanak és takarítsanak, hanem azért, hogy jól dolgozó, becsületes munkás váljék belőlük. Az itt dolgozó KISZ-fiatalok támogatják őket és érvényt szereznek jogaiknak. Szerintem ez a rendszer azért jó, mert a felszabaduló szakmunkások nem egyik napról a másikra kerülnek ki a nagybetűs életbe, hanem már van elképzelésük, tapasztalatuk, van perspektívájuk.

A fiatal, felszabadult szakmunkások munkássá válása tovább folytatódik a szakmukásbizonyítvány megszerzése után. KISZ-szervezetünk különös figyelmet fordít arra, hogy lehetőleg minden képzett fiatal szakmájában dolgozhasson tovább és ehhez minden anyagi, erkölcsi támogatást megkapjon. Mégis előfordul sajnos, hogy ezek a fiatalok a nagyobb kereseti lehetőség reményében szakmájukat ott hagyva, a betanított vagy segédmunkát választják.

A munkások művelődési igényéről az a tapasztalatom, hogy az nem túlságosan nagy. Ennek két magyarázata van. Az egyik, hogy Kisvárdra túlságosan a perifériára esik, a másik pedig, hogy az illetékesek szervezési készsége hiányzik. Pedig a tárgyi feltételek adottak, hiszen vadonatúj, korszerű művelődési házzal rendelkezik a város, és e létesítmény munkatársai között számos fiatal diplomás is található.

GÖRGEI MELINDA

Nógrád megye küldötte,

a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium tanulója

Mint valószínűleg mindannyian tudjátok, a szekcióülések után az úttörők köszöntik a kongresszus résztvevőit. Megfigyelhetjük majd milyen lelkesek még, s milyen bátran állnak ki közel ezer figyelő szempár elé. Ám néhány év múlva, amikor KISZ-tagok lesznek, érdemes lenne megvizsgálni, mennyi maradt meg a kezdeti, gyermekkori lelkesedésből. Mindezt saját tapasztalatainkból kiindulva mondhatom.

Felmerülhet bennünk a kérdés, hogy miért válnak a középiskolákban közömbössé, elfásulttá a diákok. Ebben a folyamatban nagy szerepet játszik, hogy milyen és mennyi programot nyújt az iskola. Most az utóbbit, a mennyiséget emelném ki.

Az országban általános vélemény, hogy a diáknak csak tanulnia kell, s a tanulás mellett mindenre juthat ideje. Ám igen érdekes lenne egy olyan kísérlet eredménye, melynek során a dolgozók és diákok, akárcsak egy hétre, szerepet cserélnének. Valószínűleg a napi 8 órai munkánál sokkal kimerítőbb lenne a dolgozónak egy jól tanuló, jól sportoló, jó közösségi, mozgalmi munkát végző diák szerepében végzett tevékenység. Hiszen annak a diáknak, aki igyekszik megfelelni minden követelménynek, naponta legalább 3 órát kell otthon is tanulnia. És a szellemi frissességnek feltétele a testi frissesség is, tehát a diáknak jogos igénye a napi félóra — egy óra mozgás is. Ezenkívül szinte minden délután van valamilyen szakkör, konzultáció vagy felvételi előkészítő, s olyan is akad, aki mindezek mellett még az énekkari próbákat is látogatja. Így amikor hazaér a diák, már nem sok energiája marad. De otthon van még a család, mellyel szemben minden családtagnak vannak kötelezettségei is. S ha már mindent megtett, akkor örül, ha leülhet a rádió, a televízió mellé, vagy elolvashat egy folyóiratot.

A példából egyértelműen kiderül, hogy egy jól tanuló, jól dolgozó diáknak nincs szabadideje, vagy legalábbis kevés. De persze az is igaz, hogy nem mindenki ktűnő tanuló és sportoló, és nem mindenki „nyüzsög” a mozgalomban, tehát vannak jó néhányan, akiknek van szabadidejük.

A szabadidő kulturált eltöltésére nincsenek mindenhol megfelelő körülmények, feltételek, lehetőségek. Ezen a téren még van mit javítanunk. Ahol megvannak a feltételek és lehetőségek, ott nagyobb önállóságot, öntevékenységet kellene biztosítani a diákoknak ezek kiaknázására.

Már-már szállóigévé vált, hogy mindenkinek arra jut ideje, amire akarja. Azt hiszem, ez nem egészen így van. Hiszen az iskolában annyi a különféle akció, pályázat, rendezvény, hogy ez csak megnehezíti a sokirányú érdeklődésű diákok választását. A programok sokszor „ütik” egymást, így valaminek mindig ki kell maradnia az előre elképzelt tervből. Éppen ezért gondosabban kellene megválasztanunk a rendezvények, programok időpontját, helyszínét, hogy ne legyenek ilyen és ehhez hasonló problémáink. Talán az sem ártana, ha nagyobb beleszólásunk lenne a programok kialakításába. Éppen ezért tartom nagyon jónak a kongresszusi határozat-tervezetnek azt a részét, amely biztosítani kívánja

a nagyobb öntevékenységet a különböző feladatok megoldásában, a programok célszerű formálásában. Az említett megkötöttségek, a túlterheltség, a túlzott programkinálat — amely ugyanolyan veszélyes lehet, mint ha nem biztosítanánk programot — mind magyarázata lehet annak, hogy az általános iskolában még szívesen dolgozó úttörők, belecsöppenve ebbe a mechanizmusba, rövidesen felhagynak a kezdeti lelkesedéssel.

Feladatunk az lenne, hogy minőségileg jobb, de kevesebb programmal több szabadidőt biztosítsunk a diákok számára. Így talán sikerülne elkerülni azt, hogy közömbössé váljanak KISZ-tagjaink.

GYEBNÁR JUDIT

Békés megye küldötte,

az orosházi 612. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója

1978-ban iskolánk tanulóinak 25 százaléka, 1981-ben 66,5 százaléka volt KISZ-tag. Hogyan értük el ezt az eredményt, amiért az idén megkaptuk a KISZ KB Vörös Vándorzászlaját? Előreléptünk a KISZ—úttörő kapcsolatok területén: ifivezetőink ott vannak a város minden általános iskolájában, a pajtások számára honvédelmi, kulturális és sportrendezvényeket szerveznek. Rendezvényeinkre rendszeresen meghívjuk az úttörőket. Az elsőéves tanulókkal már a beiratkozáskor elbeszélgetünk, megismerjük mozgalmi múltjukat, vágyaikat, felmérjük igényeiket. Az évente augusztus végén szervezett felkészítő táborunkban a KISZ-vezetők mellett már ott vannak a rátermett elsőéves tanulók is.

A Killián-köri foglalkozásokat sport- és kulturális rendezvényekkel tesszük vonzóbbá, változatosabbá. E foglalkozásokon december 15-ig elbírálják a jelöltek rátermettségét, így az újonnan alakuló KISZ-alapszervezeteknek lehetőségük van még egy mozgalmi félévre, amely idő alatt kialakulnak a közös munka alapjai. Jól példázza az előbbieket, hogy 168 elsőéves tanulóból az idén 105-en járnak rendszeresen a Killián-körbe, akik közül 10-et nem vettünk fel a KISZ-be nem megfelelő tanulmányi eredményük miatt.

KISZ-szervezetünk egyre javuló munkája elképzelhetetlen volna jó KISZ-vezetők nélkül. Jómagam is részt vettem a békéscsabai Sebes György KISZ Vezetőképző Iskola négyhetes tanfolyamán az előző év szeptemberében. Ez az országban egyedülálló kezdeményezés értelmi, érzelmi töltést adott kezdő KISZ-vezető munkámhoz. Az itt elsajátított marxista alapismeretek, vezetéselméleti és pedagógiai tanulmányok teljesen új világot nyitottak meg előttem. A vidám, de tartalmas négy hét alapvetően határozta meg több, a KISZ-iskolán végzett társam életpályáját is, hiszen sokan közülük ma már vállalati, üzemi, főiskolai KISZ-alapszervezetek vezetői.

Javasolom a kongresszusnak, hogy a szép Békés megyei példát a mozgalom érdekében tegyék országhosszá.

A szakmunkásképző intézetekben érvényben lévő ösztöndíjrendszer nem ösztönöz kellőképpen. E kérdés a kongresszusi levél iskolai vitája alkalmával nagyon élesen merült fel. Hangsúlyozni szeretném, hogy nem pénzért tanulunk. De mégis elgondolkodtató, hogy egy bukott tanulóknak majdem annyi ösztöndíja

van, mint egy jó átlagos tanulmányi eredményt nyújtó társunknak. Egyes vállalatok — ahol erre lehetőség van — a harmadévesek foglalkoztatása során ez évtől a tanulmányi eredménytől függő differenciált bérezési rendszert vezették be. Ennek jótékony hatása máris érezhető. Javasoljuk az első- és másodéves tanulók ösztöndíjrendszerének sürgős felülvizsgálatát, a harmadikos tanulók számára pedig az előbb említett kezdeményezés elterjesztését.

DR. HALMÁNE HARSÁNYI ZSUZSANNA

Budapest küldötte,

a KOMPLEX Export-Import Vállalat csoportvezetője

Mind a központi bizottság határozat-tervezetében, mind a tegnapi plenáris ülésen sok szó esett a fiatalok helyzetéről, életkörülményeiről. Tudjuk, számtalan kérdés vár ezzel kapcsolatban megválaszolásra, számos gond megoldásra. Mindenki tisztában van vele, milyen nyomasztó, néha személyiség- és léleknyomórító helyzetek megszüntetésén munkálkodik ifjúsági szövetségünk, amikor például a fővárosi fiatalok önálló lakáshoz jutását igyekszik megkönnyíteni. Úgy érzem azonban, erről a kérdésről már épp eleget vitatkoztunk mi is és az egész magyar társadalom is. Szakemberek és közírók, alkalmi hozzászólók tucatjai mondták el véleményüket. Nem kívánom a sorukat gyarapítani. Mégis meg kellett említenem, nehogy bárki is egyoldalúsággal, idealizmussal vádolhasson.

Azt hiszem, korosztályunk helyzetének megítélésekor abból a tényből kell kiindulni, hogy a magyar fiataloknak még egyetlen nemzedéke sem élt olyan jól, olyan szabadon, mint a miénk. Törvényszerű és köztudomású, hogy a magasabb életszínvonalhoz magasabb igényszint társul.

Azonban fel kell tennünk a kérdést: a korábban soha nem tapasztalt jólét-hez eddig példa nélkül álló egyéni és kollektív erőfeszítés párosul-e? Megtecsünk-e mindent mi, magyar fiatalok, fiatal értelmiségiek, ami tőlünk telik vagy elvárható? Azt hiszem ugyanis, hogy az egyensúlyt végső soron, sőt megkockáztatom, elsődlegesen nem a kivitel és a behozatal, az árualap és a vásárlóerő között kell megteremteni.

Ezek az egyensúlyi viszonyok — legyenek bármily fontos jelzői gazdaságunk állapotának — mégis csak a jelenségek szintjéhez tartoznak. A lényegi, az igazi egyensúlyt csak akkor érhetjük el, ha minden dolgozónál, minden munkahelyen arányba hozzuk az igényeket a teljesítménnyel, vagy — szakmai zsaronnal élve — ha vigyázunk arra, hogy a mérleg „követel” rovata ne haladjon meg a „tartozik” oldalt.

Tudom, a fiatal nemzedékek tagjainak köréből is számos példát említhetnénk a lelkes, lelkiismeretes, odaadó munkára, a valóban kommunista helytállásra. Úgy vélem, elsősorban az ő érdekükben emelek szót, amikor azt mondom: nekünk, ifjú kommunistáknak együttesen és külön-külön is fel kell lépünk a munka nagyobb megbecsüléséért; azért, hogy a munka eredményére minden kortársunk legalább akkora hangsúlyt helyezzen, mint a munka ellenértékére.

Közismert, hogy a KISZ-korúak minden rétegében, közel sem általánosan,

de előfordul egyfajta „teljesítmény-visszatartás”. A dolgozó fiatalok vonatkozásában sokan kész válasszal szolgálnak — és ez a válasz — sajnos — legtöbbször jogos —: kell az energia a „maszekoláshoz”, a pénzkereséshez, a lakásépítéshez. De ha valóban csak erről van szó, akkor mivel magyarázzuk ugyanazt a jelenséget az egyetemistáknál, sőt a középiskolásoknál? Bár a felsőoktatási intézmények gondjaival külön szekcióülés foglalkozik, ne tartsátok a más belügyeibe való beavatkozásnak az egyetemeken „szellemi egoizmusnak” nevezett tendencia elítélését! Hiszen a ma egyetemistái—főiskolásai a XI. kongresszuson már valószínűleg fiatal értelmiségiekként hallatják majd hangjukat.

Úgy érzem tehát, fiatal társadalmunk minden korosztályában, minden rétegében van javítanivaló a munkához való hozzáálláson, a munka megbecsülésén. Természetesen nem állítom, hogy valamiféle munkaimádatot kellene nekünk, KISZ-eseknek hirdetnünk. Senkinek nem jut ma nálunk eszébe, hogy mondjuk japán mintára mi is a vállalat saját himnuszának az eldalolásával kezdjük a munkanapot. Nincs birtokomban semmiféle felmérés — pedig számos társadalomtudományi kutatóintézetünk valamelyike minden bizonnyal készített ilyet —, így csak tapasztalataim és a sajtóból szerzett ismereteim alapján állítom, hogy a mi korosztályunk és rétegünk — s ebbe természetesen a diplomával nem rendelkező nem fizikaiakat is beleértem — értékrendjének alakulásában jelentkeznek kedvezőnek éppen nem ítélni való tendenciák. Bátran, az eddigieknél bátrabban kell beszélnünk ilyen széles fórumon is e jelenségekről.

Okait elemezve nem kell attól tartanunk, hogy az „ezek a mai fiatalok” kézlegyintő sztereotípiájával intézne el minket az érettebb korosztály. Hiszem, hogy nem új keletű hibáról van szó, bizonyítására hadd idézzem Széchenyi Istvánt, akit jó háromnegyed évvel ezelőtt zseniális műve, a Hitel megjelenésének másfél száz éves évfordulóján éppen ebben a tereben méltattak és ünnepeltek a külföldön és itthon élő magyar közgazdász tudósok. Tehát Széchenyi szerint: „Édes-örömet akarunk aratni, de szántani, vetni nem. Az élet minden javaival bővelkedni nagyon is szívesen, de fáradozni, izzadni nem”.

Visszatérve a mába, szeretném hinni, hogy senki sem gondolja rólam az eddig hallottak alapján, hogy fellegekben járó idealista vagy megszállott aszkéta vagyok. Mindaz, amit elmondtam, meggyőződésem szerint, sok mai és holnap gondunkra gyógyírul szolgálhat.

A teljesítmény tisztelete, a teljesítményelv következetes érvényesítése — s hangsúlyozom: ezt nem a teljesítményekhez jobban igazodó bérezésre leszűkítve értelmezem — automatikusan magával hozza a sokat emlegetett hatékonyság növekedését, ami üdvös hatással lenne köztudottan nem éppen rózsás helyzetben levő gazdaságunkra.

Vagy egy másik terület: néhány hónappal ezelőtt szakmánk társadalmi szervezete, a Magyar Közgazdasági Társaság ifjúsági bizottsága országos találkozót szervezett, ahol igen határozottan fogalmazódott meg az az igény, hogy a felkészült, rátermett, tevékeny fiatal közgazdászokat mielőbb vonják be a tényleges gazdasági döntésekbe, s lehetőség szerint háriítsák el azokat az akadályokat, amelyeket a sokszor megmerevedett hierarchia vagy az esetenként nem is megfelelőképpen felkészült főnökök emelnek a fiatal közgazdák valóban érdemi munkavégzése elé. Úgy vélem, a teljesítményelv még következetesebb érvé-

nyesítése utat nyithatna a tehetséges fiatalok — megérdemelt és jó értelemben vett — érvényesülése előtt.

Eredménye nemcsak a gazdaságban, hanem sokkal szélesebb körben, az egész társadalom vonatkozásában is megmutatkozna. Mire gondolok? Idő hiányában nincs módom ezt elemezni, ezért csak egy szociológiai vizsgálatra utalnék, amely arról tanúskodik, hogy a siker — a munka eredményessége — és az előrejutás még ma sem kapcsolódik túl szorosan egymáshoz. Pontosabban fogalmazva: másfajta magatartással lehet sikert elérni, mint amilyen a hierarchiában való leggyorsabb előrehaladáshoz szükséges.

A munka nagyobb becsülete, a teljesítménynek a személyi kérdésekben, az úgynevezett káderdöntésekben való nyomatékosabb figyelembevétel demokratikusabbá, nyíltabbá, egyszerűen igazságosabbá tenné társadalmunkat.

HANZSÉR IRÉN

Vas megye küldötte,

a KERIPAR celldömölki Üzletberendezés Gyárának belső ellenőre

A határozat-tervezetben megfogalmazódott, hogy ifjúsági szövetségünk akkor tölti be hivatását, növelheti társadalmi súlyát és politikai befolyását, ha szervezetei és tagjai aktívan kiveszik részüket az ország előtt álló feladatok megvalósításából.

Úgy gondolom, hogy ezt akkor érhetjük el igazán, ha valamennyi KISZ-tag és alapszervezet saját környezete, munkahelye feladatainak megoldásában aktívan vállal részt. A műszaki, technikai fejlettség mai fokán, jelenlegi gazdasági körülményeink közepette, saját jövőnk formálásáról van szó. Ezt ma már csak közös alkotó munkával érhetjük el. Meggyőződésem, hogy minden fiatalban hasznos alkotó energia rejlik, de a feladatok megoldásához, az elképzelések megvalósításához szükség van alkotó közösségekre, ahol az egyes ember tenni-akarása eredményes munkává érhet.

Ha korunk tudományos, technikai fejlődéséről beszélünk, feltétlenül számítanunk kell a fiatal műszaki és közgazdasági képzettségű értelmiségre. Egy munkahelyen ők lehetnek azok, akik képesek a vállalati, üzemi KISZ-szervezetek ezirányú munkáját koordinálni, irányítani, megfelelő ismeretek birtokában a vállalat gazdasági tevékenységében a KISZ és a gazdasági vezetés között összekötő kapocs lenni.

Ha a rétegunka fontosságát hangsúlyozzuk, akkor a fiatal közgazdasági, műszaki értelmiség számára is olyan feladatokat kell adnunk, melyeknek megvalósításában érvényesülhet az alkotási kedv, s ami nagyon fontos, egy kezdő szakembernek is része lehet sikerélményben.

Egy fiatal diplomásnak meg kell küzdenie a pályakezdés összes nehézségével. Általában alacsony a fizetés, jelentkeznék a családalapítás gondjai. Ha mindehhez az alkotó munka során még sikerélményben sem lehet részünk, könnyen elkedvetlenedünk, s a megszerzett tudás passzívvá válik. Arra is szeretnék utalni, ha nem a végzettségünknek megfelelő munkakörbe kerülünk, az

egyetemen, főiskolákon megszerzett ismeretanyag csak kis százalékban hasznosítható. Ezért fontos a vállalati KISZ-munkán belül a Fialat műszakiak, közgazdászok tanácsának érdemi működése. Kiváló keretet, lehetőséget adhat az egyéni ambíciók olyan jellegű kibontakoztatásához, ahol a közösség tudása, ereje a közös alkotó munkában érvényre juthat. Az újító kedv, az elképzelések közösségi megvalósítása a vállalatnak is kamatozik, s egyben a KISZ-tagok termelésben betöltött szerepét is erősítheti.

A fiatal szakemberek újításai, jobbitó szándékú észrevételei sok esetben íróasztalok fiókjában porosodnak. Ha szervezett keretek között dolgozik az FMKT, ha a KISZ-szervezetet a gazdasági vezetés partnernek fogadja el, az egyén és a közösség alkotásai, újításai, elképzelései könnyebben utat törnek maguknak.

Valamennyi fiatal szakembertársam nevében kijelenthetem, örömmel vállalunk részt bármilyen nehéz gazdasági feladat megoldásából, erőnkhez, lehetőségeinkhez mérten aktív, cselekvő részesei leszünk a KISZ mozgalmi munkájának is. Korosztályunk nem kíván indokolatlan kedvezményeket. Tudjuk jól, hogy jogokról csak akkor beszélhetünk, ha kötelességeinknek is eleget tudunk tenni. Ahhoz azonban, hogy a gazdasági feladatok megvalósításához hozzájárulhassunk, képzettségünknek megfelelő megbízatásokat kérünk.

A vezetővé válás folyamatában az iskola csak egy állomás, amely lehetőséget ad. Bár sokszor türelmetlenek vagyunk, de ennek oka mindig a javító szándék.

Javaslom a kongresszusnak, hogy az elkezdett utat — gondolok itt az Alkotó ifjúság egyesülésre, az FMKT-vetélkedők megrendezésére, a fiatal értelmiségiek szakmai konferenciáira — tovább folytassuk. Továbbá, hogy a KISZ lehetőségeinek mértékében foglalkozzon a pályakezdő értelmiség helyzetével, bérezésével, élet- és lakáskörülményeinek megoldásával, szakmai tudásának kibontakoztatási módjaival. Nem kívánunk többet, mint amire bennünket a társadalomban elfoglalt helyünk feljogosít.

HILLER ISTVÁN

Győr-Sopron megye küldötte,

a soproni Berzsényi Dániel Gimnázium tanulója

A KISZ egyik legfontosabb feladata a politikai képzés. A különböző fórumokon megismerhetjük a diákok véleményét, álláspontját. Sokan a politika szót kizárólag a külpolitikára korlátozzák. Pedig a politika magában foglalja minden közös cselekedetünket, megmozdulásunkat is. Eredeti jelentése görög szóból fordítva életet jelent. A mi életünk az, hogy hogyan viselkedik több ezer fiatal. Ez is politika. Nem pusztá szemlélők, megfigyelők vagyunk, hanem jogunk van arra is, sőt el is várják tőlünk, hogy alakítsuk életünket, tehát a politikát is.

Az ifjúsági vitakörök előadóira nagy felelősség hárul. Sok helyen eddig tanárok tartották a vitát, akik felkészültségükkel, tudásukkal e feladatnak kiválóan megfeleltek. Azonban a vitakörnek iskolai óra jellege lett, s nem biz-

tos, hogy azon a tanuló közvetlenül, nyíltan mondja el gondolatait. Ha diák vezet a vitát, a közvetlen légkört megteremti, viszont felkészültségében nem olyan alapos, mint egy tapasztalt, naponként ezzel foglalkozó tanár.

A diákok többségét nemcsak a pusztá tények, hanem az okok, a miértek érdeklik. Véleményem szerint az a jó, ha a vitavezető KISZ-es előre megbeszéli feladatait a tanárral, s megosztják maguk között a munkát. Természetesen nagyszerű lenne, ha lennének olyan felkészült diákok, akik képesek megteremteni a jó légkört, s tudásukban is alaposak. Elképzelhetőnek tartom, hogy ezek felkutatását az agit. prop. felelős, titkár vagy a politikai képzési munkabizottság konkrét feladatnak tekintené.

A középiskolákban — de úgy érzem másutt is — az egyik legnehezebben megfogható feladat az érdekvédelem. Pedig itt megvan a lehetőség, hogy a fiatalok előtt a KISZ tekintélyét emeljük. Meg is könnyítik e munkánkat a patronáló tanárok, akik összekötő kapcsok a KISZ-tagság és a felnőtt társadalom között. Munkájukat ezúton is köszönjük. Vannak azonban olyan esetek, amikor hatásosabb, ha a KISZ-vezetés egy tagja képviseli az érdekeket. A diák viszont csak akkor érhet el eredményt, ha ő maga sebezhetetlen, s ott helyben is megfelelően tud viselkedni. Persze a diák ott is diák marad, s biztos, hogy gondol a másnapi matematikaórára. De ha megfelelő tisztességgel és meggyőződéssel beszél, egyenrangú partnerként el fog érni eredményeket.

A tanulmányi mozgalom nálunk a bevezetés után fokozatosan beépült munkánk egészébe. Ma már elmondhatjuk, hogy mindenhol elfoglalta az őt megillető helyet. A gyakorlati alkalmazásával azonban még sok probléma van, elsősorban az értékelésnél. A ponthatárokat nehéz volt eldönteni, sok helyen eltértek a realitásoktól. A tanárok néha jogosan úgy vették a tanulmányi mozgalmat, mint egy újabb le nem rázható kötelességet. Ennek ellenére mindenhol születtek eredmények, s a jövőre vonatkozó tapasztalatok.

Javaslom, hogy a tanulmányi mozgalom kérdésében folytatódjanak a tapasztalatcserék.

Az elmúlt évek során mind az úttörőszövetség, mind pedig a KISZ sokat foglalkozott a két szövetség kapcsolatával, a közös tevékenység tartalmasabbá tételével. Ennek eredményeként javult az Egy üzem — egy iskola, a KISZ-alapszervezet — úttörőcsapat, a raj és az úttörő szakkörököt segítő tevékenység, sok találkozóra, közös kulturális, sportprogramra került sor. A felsoroltak azonban nem hozták meg a várt eredményt. Az alapvető gondot abban látom, hogy a sok más feladat mellett — ami egy-egy évben terheli a csapatot, az alapszervezetet — együttműködésünk is egy feladattá, kipipálható tevékenységgé vált.

Az átmenet megkönnyítésére hoztuk korábban azt a döntést, hogy az úttörőmunka elismeréseként Kiváló Úttörő kitüntetésben részesült úttörőket szeptemberben felveszik KISZ-tagnak. Ez jó, de kevés és még nem mindenhol intézkednek azonnal. Érdemes lenne megvizsgálni azt a javaslatot, hogy 8. osztályban ősszel Killián-körökön ismerkedjenek a 14 évesek a KISZ-szel, tavasszal pedig az úttörőavatásokon a kört eredményesen elvégzők magatartásuk, közösségi munkájuk alapján felvételt nyerhessenek az ifjúsági szövetségbe. Az adminisztrációs gondokon az Egy üzem — egy iskola, illetve az Egy raj — egy alapszervezet mozgalom segíthetne, azaz április-májustól szeptemberig a patro-

náló üzem, alapszervezet tartaná őket nyilván, szeptemberben pedig átigazolná a szakmunkásképzőbe, illetve a középiskolákba.

A fentiek előnye lenne, hogy amikor a tanuló belép az új iskolába, sokkal több ismerettel rendelkezne a KISZ-ről, így már csak a feladatokra összpontosíthatná idejét. Természetesen ez csak a szervezeti oldal. A nagyobb gond az aktivitás, a cselekvőkészség megtartása, növelése.

HORVÁTH ZOLTÁN

Veszprém megye küldötte,
a Tapolcai ÁFÉSZ gépszerelője

Sokan és sokat tettek és tettünk sportmozgalmunk minél szélesebb alapokra helyezéséért, a tömegsportmozgalom fellendítéséért. Nekünk, az ifjúsági szövetségnek, különösen jelentős a feladatunk e téren is. Az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalom meghirdetésével megteremtettük tömegsportmozgalmunk kibontakozásának lehetőségét. A követelményrendszer jó, és szemléleti változást eredményezett. A teljesítmény-követelményt iskolai keretek között teljesítik a fiatalok, amely az elsőévesek körében a testnevelők irányításával zajlik.

A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy nagyon nehéz a 19—26 évesek próbáit úgy szervezni, hogy azon mindenki részt vegyen. A harmincévesek és a fiatal nők, anyák körében a sportmozgalom nem érte el célját. Ez lemérhető egy-egy lakótelepen, ahol a mozogni kívánók csak este mernek nekiindulni a kocogásnak, félve lustább társaik megszólásától. Pedig a mai rohanó világ egyre edzettebb, erősebb fizikai alkatot igényel.

Talán a megoldás egyik módja az lenne, ha minden sportrendezvény, verseny kezdete előtt vetélkedőket, izmokat megmozgató próbákat szerveznénk és ezek teljesítése lenne a belépő a versenybe.

A televízió növekvő számú közvetítései a különböző sportrendezvényekről jó propagandái a sportnak. A személyes indíttatás, egy-egy példaképül szolgáló világhíresség neve, sikerei sok gyermek számára meghatározó jelentőségűek. Éppen ezért üdvözljük a különféle „sportsuli” adásokat, amelyek egy-egy nagy élmény után a játék alapjának megismertetésével járulnak hozzá a sportpropagandához.

Megyénkben számos, még ez évben átadásra kerülő sportlétesítmény fémjelzi a fiatalok és idősebbek munkáját. Azt, hogy hol milyenek a lehetőségek a helyi adottságok határozzák meg, de futásra, játékra alkalmas terület mindenhol akad.

Nagyon pozitív visszhangot váltott ki az utóbbi évek egyik legsikeresebb akciója, az Aranyjelvényesek az olimpiára, mely az olimpia vonzerejét kihasználva szólította fel a tömegsportban kiemelkedő teljesítményt nyújtó versenyzőket a próbázásra. Nagy várakozással dolgozunk a Magyar Ifjúság kupa sikeressé tételén is, amely a labdarúgás népszerűségén keresztül kívánja sportolás-

ra buzdítani a fiatalokat. Érdeklődéssel várunk minden hírt a Futapest mozgalom rendezvényeiről, amelynek folytatásán már mi is törjük a fejünket.

Azt, hogy a fiatalokban él a sportolás igénye, mindannyian tudjuk, mégis megható volt látni, hogy legutóbbi nagyszabású sportrendezvényünk, a megyei szakmunkástanuló sportolimpia külsősége — az olimpiai láng, a zászló, a megnyitó ünnepség — milyen nagy hatást váltott ki a fiatalok körében.

JUHÁSZ IMRE

Vas megye küldötte,
a szombathelyi VASÉP lakatosa

Véleményem szerint a KISZ párttagajánló munkájában fel kell számolni a még sok helyen meglevő „ahány ház, annyi szokás” közmondásra emlékeztető gyakorlatot. Van, ahol szinte minimálisan alacsony mércét állítunk, van, ahol az ajánlás kampányszerű és van, ahol nem is merünk kezdeményezni. Sajnos több munkásalapszervezetet ismerek, ahol évek óta nem ajánlott a KISZ a pártba egyetlen fiatalt sem, de ehhez kellő elméleti segítséget sem kapott. Alapszervezeteink vezetőségével meg kell értetnünk, hogy nem lehet jó a KISZ munkája, ha az nem jár együtt legjobbaink párttaggá válásával. De ez fordítva is igaz! A párt munkája sem lehet azon a területen jó, ahol gyenge a KISZ-munka, ahol nem vonzó a pártmunka, ahol nem akarnak a fiatalok párttaggá válni, ahol a jövővel, az utánpótlással csak szavakban foglalkoznak, vagy ahol hiányzik a példamutatás.

Tapasztaltuk, hogy alapszervezeteink jelentős részében néha a fától nem látják az erdőt. Nem veszik észre és nem tudatosodik bennük, hogy a mozgalom mindennapi teendői, szervezési, előkészítési munkái, rendezvényei a kommunisztává nevelést kell, hogy szolgálják. Tudom, ma még kevés helyen tartunk ott, hogy ez így legyen. Talán egyik fő ok az, hogy az újonnan megválasztott titkáraink rögtön akciókban és rendezvényekben, létszámokban, átlagokban és kimutatásokban gondolkodnak. Nem tisztáztuk a cél és a feladatrendszer, nem folyamatban érzik magukat, hanem csupán napi akciók sokaságában. Így nem csoda, hogy amikor megkérdeztem az egyik nagyüzemi titkárunkat, hogy mi a KISZ-bizottságuk fő célkitűzése, azt válaszolta, hogy a kiváló KISZ-szervezet zászló elnyerése.

Úgy gondolom, soha nem volt időszerűbb az a gondolat, amelyet a Kom-szomol III. kongresszusán Lenin mondott a fiataloknak.

„A kommunizmus önöknél ne olyasvalami legyen, amit betanultak, hanem olyasvalami, amit maguk átgondolnak, olyan következtetéseket jelentsen, amelyek a modern műveltség szempontjából szükségszerűek!”

Nagyon fontos feladatúnknak érzem, hogy valamennyi alapszervezetünk vezetősége eljusson addig, hogy képes legyen ezt a lenini gondolatot értelmezni!

IFJ. JUHÁSZ ISTVÁN

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a sátoraljaújhelyi Új Erő Tsz műhelyvezetője

Városi, megyei küldöttgyűlésünkön kiemelten foglalkoztunk az eszmei-politikai nevelő munka, az ideológiai munka kérdésével. Igyekeztünk választ keresni arra, hogyan növelhetjük ideológiai befolyásunkat a fiatalok körében. Különösen időszerűnek tartom ezt a kérdést, mert társadalmunk építésének feladatai, az erősödő nemzetközi osztályharc megköveteli tőlünk is az eredményesebb eszmei-politikai nevelő munkát.

A szocializmus nem ellentmondás nélküli társadalom, ezt tanultuk és tapasztalhatjuk is mindannyian. Újabb és újabb kérdések merülnek fel, új konfliktusok keletkeznek, miközben számos régi ellentmondást is hordozunk. Még mindig elég szép számban élnek nálunk közügyekkel nem foglalkozó, a maguk szűk világába bezárkózó emberek. Nem ritka a túlzott anyagiasság, az egyéni érdek minden áron való érvényesítése. Sokan vannak, akik bármilyen eszközt hajlamosak igénybe venni — beleértve a korrupciót, a társadalmi összekötést is —, hogy jogtalan előnyökhöz, úgynevezett könnyebb élethez jussanak.

Az élet figyelmeztet bennünket, hogy takarékosabban kell berendezkedni, jobban kell dolgozni, ugyanakkor saját környezetünkben pazarlást, hanyagságot, kényelmességet, harácsolást is látunk. A modern lakásokkal együtt megismerjük a lakásgondokat, az ingyenes egészségügyi ellátással együtt megismerjük a hálapénz fogalmát, a becsületes munkások mellett észrevesszük, hogy nem mindig az boldogul, aki első a munkában. Ezek bizony károsan befolyásolják a gondolkodást, a magatartást, főleg a legfiatalabbak körében.

Azt a körülményt sem szabad számításon kívül hagyni, hogy a tőkés propaganda fő célpontja az ifjúság. Újabb és újabb kérdéseket tűznek napirendre, az emberi jogok emlegetésétől kezdve a fogyasztói társadalom ideáljáig. Meg kell mondani őszintén, hogy ideológiai ellenfeink törekvései nem is teljesen hatástalanok.

Sajnos, sok fiataalt téveszt meg a nyugati országok életszínvonala, látszólagos árubőség. Nyugati turistaútról hazatérve, a felszín pozitívumaitól elvakulva, több fiatal nyugati propagandát fejt ki. Véleményem szerint az elmúlt években csökkent a fiatalok ún. nyugatimádata, de e jelenségektől még ma sem tekinthetünk el. Eredményeink tükrében lehet és kell ezeket visszaszorítani.

Megtalálhatók a fiatalok körében, különösen a tizenévesek között — időnként felerősödve is — az elveinkkel ellentétes nézetek, magatartásformák, a nacionalizmus, a demagógia, a kispolgári türelmetlenség, a vallásosság stb.

Fellelhetők olyan csoportosulások is, melyek életmódjában, szokásaiban, gondolkodásmódjában kifejezetten negatív jelenségek mutatkoznak. A „csöveseknek” nevezett fiatalok tartoznak e csoportosulásokhoz. Az úgynevezett szabad életforma követésével, társadalmunk jelenségeinek szélsőséges megítélésével, esetenként a törvényes renddel való szembefordulással igyekeznek „elfogadtatni” magukat.

Szerintem ezeket a fiatalokat nem a rossz szándék vezérli, inkább bizonyos feltűnési vágy, kitűnni akarás, a tétlenség hozza felszínre e jelenségeket, melye-

ket egyesek igyekeznek megideologizálni. Erre azért kell nekünk odafigyelni és tenni ellene, mert egyrészt ez az úgynevezett szabad életforma elég sok fiatal sodor rossz irányba, torz létezés felé, sőt a bűnözés útjára is, másrészt azért, mert ezek a jelenségek bizonyos ideológiai tartalmat is közvetítenek. Itt említeném a „csövesek” szószólóit, egyes rock-együtteseket és „piros pettyes ideológiájukat”. Ezek sajnos segítik a torz értékítélet kialakítását a tizenévesek körében. Vagy mondhatnék példát a vallásos ideológia terjesztéséről már a legkisebbek, az általános iskolások körében is. E jelenségek különböző formáival sok küldött-társam találkozhatott.

Úgy ítélem meg, hogy nem lehet kézlegyintéssel elintézni ezeket. Bátran foglalkoznunk kell velük, bátran ki kell állnunk a különböző negatív jelenségek, ideológiai hatások ellen. Ez a harc a fiatalok eszéért és szívéért — melyre már a IX. kongresszus felhívása is utalt — nem megy könnyen. Nyilvánvaló az is, hogy e küzdelem tartalmilag nehezen körülhatárolható, mert a valóság megszámlálhatatlan kérdést vet fel.

Tudatformáló munkánkban feladatunk, hogy népszerűsítsük, széles körben elfogadotva életközelsébe hozzuk a szocialista életmód formáit, rámutassunk annak előnyeire, ugyanakkor harcoljunk a nemkívánatos jelenségek ellen. Meg kell nyernünk a fiatalokat már tizenéves korban és erre nem szabad sajnálni az energiát. Megfelelő rangot kell kapnia az iskolában, a családban és a KISZ-ben is a világnézetű nevelésnek.

A tanintézeti világnézetű nevelést nem mondhatom korszerűnek. Átnéztem egy ilyen középiskolai tankönyvet. Túlságosan elvont, száraz, sematikus, kevés alapot ad az íthtoni és a világ dolgaiban való eligazodáshoz. A világnézetű nevelés talán ezért is népszerűtlen tanulóifjúságunk körében. Ennek változtatását azért tartom fontosnak, mert ha az iskolában tanított marxizmus—leninizmus egyszerűen csak ismeretanyag, nem alakít ki személetet, nem ad alapot a valóságban való eligazodáshoz, akkor elveszti igazi erejét, lényegét. Szerintem ma már el lehet várni az iskolától, hogy bemutassa a valóságos társadalmi folyamatokat és az ellentmondásokat is. A világnézetű oktatás, nevelés oly módon mutasson rá eszmékre, magatartásformákra, hogy ezek cselekvésre serkentsék ifjúságunkat.

A mezőgazdaságban dolgozó fiatalok ideológiai-politikai nevelése kiemelten fontos feladatunk. A korszerű, műszakilag gyors ütemben fejlődő mezőgazdaság szakmailag, de politikailag is jól képzett, modern szemlélettel rendelkező szakembereket igényel. A mezőgazdaságban dolgozó fiatalok jelenleg még több vonatkozásban hátrányos helyzetben vannak a népgazdaság más területén dolgozókkal szemben. Nehezebbek a munkakörülmények, hosszabb a munkaidő, és ennek következtében kevesebb a szabadidő, mely lehetőséget adna szakmai és eszmei-politikai továbbképzésre, a szélesebb látókör kialakítására.

A kedvezőtlenebb feltételek ellenére meg kell valósítani itt is a hatékonyabb ideológiai, politikai nevelő munkát, meg kell találni az itt eredményesen alkalmazható formákat, lehetőségeket. Természetesen alapvető célunk kell legyen a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok élet- és munkakörülményeinek további javítása, hátrányos helyzetük megszüntetése minden területen és egy minden vonatkozásban jól felkészült, képzett, tudatos mezőgazdasági ifjúság kialakítása.

Nekünk a KISZ-ben — és ez városi és megyei küldöttgyűlésünkön is így fogalmazódott meg — politikai nevelő munkánk egészével — a politikai képzéstől kezdve az agitációs-propaganda munkáig — el kell határolni magunkat a szocializmustól idegen megnyilvánulásoktól, fel kell lépünk ezek ellen. Központi feladatunk, hogy felkeltjük az érdeklődést ideológiánk iránt. Erre építve kell választ adnunk a fiatalokat foglalkoztató különböző kérdésekre, kell gazdagítani ismereteiket. Úgy érhetjük ezt el, hogy együtt gondolkodunk, egy nyelven beszélünk velük, hogy köztük élünk, ismerjük problémáikat. Közvetlen hangú vitákban, beszélgetésekben szóljunk arról, ami foglalkoztatja őket. Merjünk nyíltan beszélni a fellelhető problémákról, hisz' ezekkel nap mint nap szembetalálkozunk, ezek keserítik meg százajúnkat.

Eszmei—politikai nevelő munkánk továbblépésünk kulcskérdése. Úgy látom, hogy a beszámoló és a kongresszusi határozat-tervezet is súlyának megfelelően határozza meg ezen a területen tennivalóinkat.

JURIK MÁRIA

Győr-Sopron megye küldötte,
a Gönyüi Általános Iskola tanítója

Ha megyénkben vizsgáljuk a KISZ—úttörő testvérkapcsolatok helyzetét, nagyon jó hagyományokkal, érdekes kezdeményezésekkel találkozhatunk. A megyei úttörőelnökség és a KISZ-bizottság rendszeresen értékeli a testvérkapcsolatok helyzetét, s a legjobbakat évről évre vándorzászlóval jutalmazza. A KISZ szakági védnökség keretében növekedett a KISZ-esek által szervezett szakcsoportok száma, s KISZ-esek aktívan segítették az úttörőket a pályaválasztásban, üzemlátogatásokat szerveztek számukra. Sajnos azonban még ma is akadnak olyan úttörőközösségek, akikről KISZ-es testvéreik elfeledtek. A IX. kongresszuson is szó esett erről a témáról, s a határozatok között olvashatjuk, hogy minden alapszervezet bizza meg egy tagját úttörőfelelősi feladat ellátásával. Ezeknek az úttörőfelelősöknek fontos szerepük van az igazán élő kapcsolatok kialakulásában, ápolásában. Sok alapszervezetben nem bíztak meg senkit ezzel a feladattal, vagy a megbízatás teljesen formális volt. Pedig sokszor elhangzott már megállapításként, hogy a KISZ-életre való felkészítés legjobb módszere a gazdag, öntevékeny úttörőélet, illetve a tartalmas KISZ—úttörő testvérkapcsolat.

Ifjúvezető társaim évekkal ezelőtt egy találkozóon összegyűjtötték azokat a tulajdonságokat, amelyeket a legfontosabbnak tartanak ahhoz, hogy egy úttörő KISZ-tag legyen. Ezek a következők: önállóság, önálló véleményalkotás, aktivitás, bátorság, fegyelmettség, a közösségbe való beilleszkedés képessége, igazságosság, önkritikus magatartás. Ezeket az elvárásokat az úttörőélet törvénye, a 12 pont is tartalmazza. Nem alakíthatók ki egy-egy program szervezésével, hanem csak a folyamatos, tudatos nevelő munkával. Pedagógus úttörővezetők sokat tesznek ezért, de a KISZ-esek segítségére is nagy szükség van. A folyamatosság igénye kizárja a kampányszerűséget, a tudatosság pedig a fele-

lőtlenül kialakított kapcsolatokat. Akkor lehet igazán eredményes az együttműködés, ha nem csak egy évre szól, ha a KISZ és úttörőközösség számára is élményt jelent. Ilyen együttes tevékenység kialakítása csak olyan KISZ-alapszervezetben lehetséges, amely igazán közösség, s példamutatásra képes. Emellett is szükséges azonban kiemelten foglalkozni a 7—8. osztályos rajok programjával. Lehetőséget kell adni olyan feladatok készítésére, amelyek módot adnak a csapat programjában való részvételre, de a KISZ akcióinak megítélésére is. Sok ilyen lehetőséget nyújtanak a művészeti, a sport-, a politikai jellegű rendezvények. Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy nemcsak az úttörőszövet-ségben van szükség erre a differenciáltnál — életkorhoz jobban igazodó — programra, hanem a KISZ-szervezetekben is komoly figyelmet kell fordítani arra, hogy a feladatok valóban a képességek függvényében növekedjenek.

Segítsük az úttörőket abban, hogy a KISZ-be lépve megőrizzék ami az úttörőmozgalomban szép — a játékot és a vidámságot. Az ifjúvezetőket, akik tanácsadói, összekötői a testvérkapcsolatoknak, ma már szinte mindenki segíti, munkájukat elfogadják teljes értékű KISZ-megbízatásként. Kérem az alapszervezetek vezetőit, figyeljék folyamatosan az ifik munkáját, számoltassák be őket az úttörők körében végzett tevékenységükről, s az értékelésüknél vegyék figyelembe a csapatvezetők véleményét is. Hiszen a legjobban dolgozók példája ösztönözhetne a legszebb KISZ-megbízatás, az ifjúvezetői tevékenység vállalására. A KISZ-szervezetekben pedig nagyobb figyelmet kell fordítani az ifi-vezetők kiválasztására, hiszen ha valaki nem rendelkezik az ehhez szükséges képességekkel, csalódást okoz a gyermekeknek.

KATHI RÓZSA

Hajdú-Bihar megye küldötte,
a VIKERUNIO Áruház osztályvezetője

A KISZ IX. kongresszusát követően az országban először a KISZ Debrecen városi bizottságának irányítása mellett alakítottuk meg a Kereskedelmi és Vendéglátó Vállalatok KISZ-bizottságát. Hajdú-Bihar megyében megközelítőleg 13 ezren dolgozunk a kereskedelem, a vendéglátás területén. Közel 30 százalék azoknak a fiataloknak az aránya, akik az úgynevezett KISZ-korosztályhoz tartoznak. A megalakulás évében, 1977-ben 1200 fiatal dolgozott a kereskedelmi és vendéglátó vállalatok KISZ-szervezeteiben, 18 vállalatnál. Ágazati sajátosság, hogy ifjúnunkásaink a 200 ezer fős város áruellátását biztosítva, Debrecenben szétszórtan elhelyezkedő egységekben dolgoznak. Így az ifjúsági mozgalom irányítása és a visszacsatolás a városi KISZ-bizottság számára sok gonddal járt, és nem mindig az elvárásoknak megfelelően alakult.

A munka ésszerűsítését célzó elképzeléseinket egyeztetve a városi pártbizottsággal, a KISZ Központi Bizottsággal, egyértelműen helyeslésre talált az a javaslatunk, hogy egy ágazati jellegű területi KISZ-bizottság létrehozása, a tevékenységek és hatáskörök decentralizálása feltételezhetően eredményes lesz. A megvalósítás alapját jelentették a városban jól működő üzemi, intézményi

bizottságok, köztük a Kereskedelmi és vendéglátó vállalatok pártbizottsága, mely hivatott biztosítani a KISZ-bizottság pártirányítását.

A KISZ X. kongresszusa helyi előkészítésének időszakában pozitív eredményekről adhattunk számot. A KISZ-bizottság megalakulásával, fokozatosan javuló tevékenységével jelentős előrelépés következett be a Kereskedelmi és vendéglátó vállalatok KISZ-szervezeteinek irányításában, ami a feladatmeghatározás, a végrehajtás és a számonkérés egységében jelentkezik.

Lényegesen javult az egyes szervezetek tevékenységéről való informálódás. Rendszeressé és közvetlenné vált a kapcsolattartás a KISZ-bizottság és a KISZ-szervezetek között, de segíti munkánkat a helyi pártszervezet és gazdaságvezetés is. Mindez fokozódó eredményekhez vezetett, melyek a szervezeti élet területein jelentkeznek.

Az elmúlt négy év alatt tagépítő munkánk 500 főt meghaladó taglétszám-növekedéshez vezetett. Jelenleg 1716 ifjúkommunista vesz részt a mozgalmi munkában. Szervezettségünk már azonos a városi szinttel, és lényegesen meghaladja a szakmai réteg országos szervezettségi fokát.

A fiatalokra való odafigyelés és az egyre tervszerűbb tagépítő munka önmagában kevés. Ezt felismerve és példát mutatva, a kereskedelmi és vendéglátó KISZ-bizottság évről évre egyre intenzívebb szabadidős programokat biztosított a közvetlen irányítása alá tartozó immár 22 vállalat fiataljainak. Ilyen az ifjúmunkás és szakmunkástanuló napok sokrétű rendezvénysorozata: a rendszeresen megrendezésre kerülő zenés, táncos estek, melyek magasabb színvonalú vetélkedőkkel kiegészítve az ismeretszerzés, önképzés lehetőségét is jelentik, továbbá speciális szakmai, kulturális és sportrendezvények. Ez utóbbiak egyik alapvető eredménye, hogy a kereskedelemben és vendéglátásban dolgozó fiatalok megismerték egymást, kialakult az összetartás, együvé tartozás érzése, programjainkon együtt vannak a KISZ-esek és szövetségünk leendő tagjai.

Fel kell ismernünk, hogy az ifjúsággal az eddiginél sokkal többet kell foglalkozni tudatosan, nemcsak az értelmi, hanem az érzelmi meggyőzés eszközeit is alkalmazva. Mindig az ifjúság nyelvén kell szólnunk, hogy minél többen legyenek velünk, hogy megértsék, magukévá tegyék és akarjanak tenni azokért a célokért, melyeket az ifjúsági mozgalom és a párt zászlajára írt.

A kereskedelmi és vendéglátó KISZ-bizottság tevékenységének hatására egyre tervszerűbb és tudatosabb kádermunka folyik. Vállalataink párt- és gazdaságvezetői ma már partnereink, és elősegítik a KISZ-vezetők lehetőség szerinti képzését. Gondot jelent, és nemcsak speciálisan a kereskedelemben, a fiatal lányok, asszonyok képzése és gyes utáni visszatérése a mozgalomba. Nagyon sok energiát fordítunk arra, hogy már a tanulóévek alatt, és azt követően folyamatosan, kineveljük a mozgalom viteléhez szükséges vezetőket. Ez a folyamat a képzés közepén szakad meg, általában a házasság és a gyes alatt és után. Területükön, ahol a nők aránya megközelíti a 70 százalékot, ez évről évre szinte pótolhatatlan kádervesztést okoz.

A kereskedelmi és vendéglátó KISZ-bizottság léte, működése gondokat is hordoz magában. Sem elvileg, sem gyakorlatilag nincs tisztázva, hogy ezen új típusú KISZ-bizottság milyen pénzügyi alappal gazdálkodhat. A részünkre biztosított éves keretösszeg elenyészően kevés a központi rendezvények költségeinek fedezésére.

Kérésünk, hogy a KISZ Központi Bizottsága vizsgálja felül gazdasági ügyrendjét, és adja meg a lehetőséget arra, hogy az ágazati, területi jelleggel működő KISZ-bizottságok létszámukhoz és tevékenységükhöz arányos alapot kap hassanak a befizetett tagdíjából.

Eredményeink alapján javasoljuk azoknak a megyéknek, ahol még jelenleg nincs a kereskedelemben és a vendéglátásban ágazati jellegű KISZ-bizottság, vizsgálják meg megalakításának lehetőségeit, keressék fel a hasonló szervezeti formában dolgozó KISZ-bizottságokat.

KERTESNÉ DR. ILLYÉS ANNAMÁRIA

Békés megye küldötte,

a gyulai megyei kórház orvosa

Az egészségügy speciális helyet foglal el társadalmi munkamegosztásunkban. Tevékenységünkre jellemző a szakmai és KISZ-munka összefonódása. Célunk a szocialista egészségügy érvényesítése, a mind magasabb szintű gyógyító, megelőző munka, a lakosság korszerű egészségügyi ellátása. Az egészségügyön belül a munkakörökből adódóan eltérőek feladataink. Így lényeges különbség van a kórházakon belüli munka, és az alapellátásban, a körzetekben, falvakban dolgozó munkája között. Tudományos rendezvények segítségével, valamint a szervezett és rendszeres intézeti továbbképzésekkel igyekszünk összehozni az alapellátásban és a kórházban dolgozó fiatalokat.

Megyénk egészségügyi intézményeinek állami és pártvezetői alapvető fontosságúnak tartják, hogy a fiatal pályakezdők számára a szakorvosképzés feltételeinek biztosítása mellett a szakmai tudományos munka feltételeit is lehetővé tegyék. Intézeti és megyei szintű rendezvényeinken lehetőségünk van fiataljainknak a szereplésre és a részvételre.

A kongresszusi határozat-tervezet foglalkozik az iskolaegészségügyi ellátás javításának folytatásával. Megyénkben rendszeres és folyamatos szűrővizsgálatot folytatnak fiataljaink az általános iskolás és az óvodás korú gyermekek között. Rendszeresen segítjük az ifjú egészségőrök munkáját, elméleti felkészítésüket és gyakorlati jártasságukat. A fogászati hónap keretén belül vetélkedőt szervezünk. Programunkban szerepel az általános és középiskolások családi életre nevelése és a szexuális felvilágosítás. Egészségnevelésükkel célunk a lakosság ezen korosztályának megnyerése az egészséges életvitel gyakorlására, hiszen az egészség megőrzése, javítása egyéni és osztársadalmi ügy.

Úgy érzem a megyénkről kialakított reális kép ismertetéséhez hozzátartozik az is, hogy gondjainkról is beszámoljak. Az egészségügyi ellátás kulcskérdése az orvosi és szakdolgozói létszám. A munkakörülmények mellett a szociális helyzet is jelentősen befolyásolja a pályakezdők elhelyezkedését. Az illetékes megyei és városi tanácsok erőfeszítéseket tesznek a fiatalok lakás gondjának megoldására. A létszámkérdés megoldása azért is fontos, mert közismert, hogy Békécs megye az ezer lakosra jutó ágylétszám tekintetében az ország utolsó megyéi között szerepel. Ugyanakkor utolsó az egy ágyra jutó létszámnorma-

tíva terén is, ami igen nehezíti az ötnapos munkahét bevezetését, illetve kétségesessé teszi a hétvégi zavartalan betegellátást.

A megnövekedett feladatok elvégzésében jelentős szerepet vállalnak KISZ-fiataljaink, és minden erejükkel azon vannak, hogy tovább tudjuk emelni magyénkben a szocialista egészségügyi ellátás színvonalát.

KIRÁLY FERENC

Fejér megye küldötte,
a székesfehérvári FÁÉV lakatos

A fiatalok munkássá nevelésében több vállalatnak bevált módszerei vannak. A szakmunkásképző intézetekkel és szakközépiskolákkal tartják a kapcsolatot. A szakmunkásképző intézetekben tanulók az első két évben nyári gyakorlatra mennek dolgozni a vállalatokhoz. A harmadik év elejétől pedig tanulmányi eredménytől függően brigádokban dolgoznak. A harmadik év végére teljesen beilleszkedhetnek a brigádokba és a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után nagy többségük ugyanabba a brigádba kerül, amelyben addig dolgozott.

A szakközépiskolai tanulók beilleszkedése már nem ilyen egyszerű. Szakmai képzettségük a kiválasztott iparág egészségét átfogja, és csak nyáron mennek a vállalatokhoz egyhónapos gyakorlatra. Ez alatt nem tudják teljes mértékben megismerni a brigád életét. Az érettségi után általában fizikai munkakörbe veszik fel őket. Egy év fizikai munka után visszamehetnek az anyaiskolába és technikus minősítőre jelentkezhetnek, amit esti tagozaton végezhetnek a vállalatok teljes támogatásával. A tehetségesebb érettségizett fiatalokat, valamint az iskolából kikerülő technikusokat kiemelik. Sajnos azonban a beilleszkedés nem mindenkinek sikerül.

Kanyarodjunk vissza az iskolához. Milyen munkát végeznek a tanulók a szakmai gyakorlat ideje alatt? Például egy gépész szakmunkástanuló az első évben fél évig reszel egy kalapácsot, amit aztán akár el is dobhat, mert olyan anyagot adtak hozzá, és a mérete miatt ritkán használható kalapálásra. Az építőipari szakmunkástanulókkal olyan falat készíttetnek, amely egy jól irányított rúgással romhalmazzá változtatható. El kell érünk, hogy a fiatal szakmunkások olyan feladatokat kapjanak a gyakorlatokon, hogy érezzék, munkájukra szükség van. Ezzel önbecsülésüket és felelősségüket növeljük.

Az eddigiek az iskolában végzett munkára vonatkoztak, most nézzük meg a nyári gyakorlatokat. Ezek szakmai színvonala a minimumot éppen hogy eléri. Sokan panaszkodnak, hogy az egyébre nem jó, mint hogy a nyári szünetből elvegyen egy hónapot, hisz nem kapnak olyan munkát, amivel szakmai tudásukat fejleszthetnék. Ugyanakkor ezeket a fiatalokat az iskolából kikerülve, teljes értékű szakmunkásoknak tekintik.

A KISZ-szervezetek sokat segíthetnének ezen a téren. Vannak olyan vállalatok, ahol a fiatalokat munkaidő után meghívják egy ünnepségnek is beillő rendezvényre, amelyen részt vesznek az illető vállalat vezetői, a KISZ-szervezet képviselői. Itt tájékoztatják őket a vállalat terveiről, a dolgozók jogairól, köte-

lességeiről, lehetőségeiről. Viszont olyan fiatalok is vannak, akik nem vesznek részt ezeken a rendezvényeken. Tehát a KISZ-szervezeteknek fel kell venni a harcot a kényelmeskedőkkel, azokkal akik mindenre nemet mondanak.

KIRÁLY LÁSZLÓ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a KISZ miskolci járási bizottságának titkára

A kongresszusi felkészülés során több alkalommal a viták középpontjában állt a KISZ kommunista, politikai jellegének helyzete, alakulása. A miskolci járásban is többféle, néha szélsőséges vélemény fogalmazódott meg.

Én húsz évvel ezelőtt lettem KISZ-tag. Még most is nosztalgiával gondolok arra a napra, amikor hazavittem piros borítójú, pecséttel, aláírással hitelesített tagsági könyvemet, amit még ma is őrzök. Akkor az apám feltett néhány kérdést: — Tudod-e, mit vállaltál? Tudod-e, miért piros a színe? Tudod-e, mit jelent kommunista szervezet tagjának lenni?

Akkor, 1961-ben a közvéleményben egyértelmű volt a KISZ megítélése: az emberek általában politikai szervezetnek, a fiatal kommunista jelöltek szervezetének tekintették. Ma sokkal árnyaltabb a helyzet. Sok, KISZ-be belépő fiatalnak okoz dilemmát, hogy szövetségünkben a kommunista vonások az elsődlegesek; vagy a tömegszervezeti jelleg dominál-e? Ugyanezt a kérdést felteszik a volt KISZ-esek és az idősebb generáció tagjai is.

Minél fejlettebb egy társadalom, annál bonyolultabb, sokrétűbb, szerteágazóbb a gazdasági, politikai és szellemi élet. Napjainkban, a fejlett szocializmus időszakában is megmaradt a KISZ-nek az a speciális helyzete, hogy a tömegszervezetek és tömegmozgalom között az egyetlen, amely az MSZMP szervezete és egyúttal a fiatalok egyedüli tömegszervezete is.

Mindennapi életünk során a társadalmi körülmények felgyorsult ütemben változnak. A KISZ-nek nemcsak a megváltozott körülményekhez kell igazodnia, de mindenképpen meg kell felelnie a fiatalok igényeinek is. A párt kommunista voltából nem következik automatikusan, hogy a KISZ-nek is hasonló jellemzői vannak. Kommunistának nem születik senki. Hogy azzá legyen, alapvetően hozzájárul a család, a munkahely, az iskola és nem utolsósorban az ifjúsági szövetség. Szövetségünk irányító szervei a most értékelt ciklus elején a kor követelményeinek megfelelően fogalmazták meg, hogy mit értünk kommunista vonások alatt.

Ma döntő kérdésnek azt tartjuk, hogy szervezeteink programjaikkal, színes, aktív tevékenységükkel mind jobban elégítsék ki a fiatalok életkor és réteg szerint differenciált igényeit. Úgy gondolom, hogy támogatni tudjuk a határozat-tervezet felfogását, miszerint a munkában, tanulásban és a haza védelmében való helytállás mellett fontos, hogy a KISZ soraiban egyre több, szükség esetén áldozatot is vállaló közösségi ember nevelődjön.

Valamennyi központi határozatunk arra ösztönzi szervezeteinket, hogy

bátrabban, nyíltabban politizáljunk. A mi területünkön a beszámoló készítésekor nagyon tevékeny vita alakult ki.

Igaz, hogy a politikai képzés lehetőséget ad a vitára, de az őszintébb, kritikusabb hangvételű, érzelmeikkel is átítatott vélemények, szenvedélyes kifakadások elsősorban még ma is az öltözőkben, munkapadok mellett és a szervezetlen beszélgetéseken hangzanak el.

Nagy fontosságúnak tartom, hogy a KISZ által megteremtett fórumokon, elsősorban a taggyűléseken politizáljunk, ne csak a program megbeszélésére használjuk fel ezeket. A fiatalokban megvan az igény arra, hogy részt vegyenek a politika alakításában.

A véleménynyilvánítások minőségét meghatározza az a tény, hogy a fiatalok között jelentős felkészültségbeli különbségek vannak. Egy részüknek kevés az élettapasztalata, politikailag éretlenek, míg másoknak magas elméleti és szakmai ismereteik vannak. Jelenlegi helyzetünkben és a jövőben feladataink ismeretében egyre inkább szükségünk van a jól felkészült, hozzáértő fiatalokra.

Különböző intézkedések nyomán előfordul, hogy az egész országot érintő kérdések a fiatalokat az átlagosnál érzékenyebben érintik, mint például az árrendezések. Ilyen alkalmakkor nagyon sok kérdés fogalmazódik meg a fiatalokban. Okos észérvekre épített meggyőződéssel viszont kevés vezetőnk, aktivistánk tud válaszolni, pedig bőven lenne lehetőség a szükséges információk összegyűjtésére, az összefüggések feltárására, a politikai háttér megvilágítására, hiszen a párt nem csinál titkot politikájából.

Alapszervezeteink közül nagyon kevés mondhatja, hogy taggyűlésein megfelelően tájékozódnak a KISZ-tagok a legfontosabb párthatározatokról. Valószínű azonban, hogy ez visszafelé is igaz. Ez a kölcsönös információszegénység okozza azt, hogy nem tudunk kellően részt vállalni a helyi politika alakításában.

A kommunista, politikai jelleg kérdésének körbejárása lehetetlen a sokat emlegetett 1974-es áprilisi határozat említése nélkül. Miskolc járási küldöttgyűlésünk 1978-as állásfoglalása szerint a határozat forradalmasította a KISZ-munkát. Az a véleményünk, hogy pár évig ez valóban így is volt. 1974-re munkastílusa megcsontosodott, nem változott a gazdaságban, politikában bekövetkezett módosulásoknak megfelelően. Az áprilisi határozat után pezsgőbb lett a KISZ-élet. Údító volt ez a fellendülés. Ezt követően azonban ismét kezdtek sokasodni a szervezeten belüli gondok. Az országos KISZ-értekezleten lehetőség nyílt volna a ritmus- és lépésváltásra. Figyelmeztető tanulságnak tartom, hogy nem reagáltak az irányító testületek és apparátusunk tagjai a politikailag érzékenyebb aktivisták felvetéseire. Ma hasonló a helyzet, mint az áprilisi határozat előtt. Merevnek, túlszabályozottnak, munkamódszereinkben olykor „kispártnak” érezhetjük magunkat.

A kongresszusi határozat-tervezetben a szervezetek belső életére megfogalmazott javaslatok jobban megfelelnek a kor követelményeinek és a fiatalok igényeinek. Nagyon jogosnak érzem a XII. pártkongresszus minősítését, hogy a KISZ bürokratikus, nehézkes, túlszervezett, lassú. Mindezek hozzájárulnak ahhoz, hogy évekig várunk belső életünk alaposabb módosítására. A legnagyobb fogyatékoságnak az alapszervezetek szintjén a KISZ-tagok között végzett munka rendszertelenségét, ellaposodását, elszürkülését tartom.

A soron következő feladatok közül az az egyik legfontosabb, hogy megszabadítsuk szervezeteinket a formális vonásoktól. Meg kell szüntetni azt a rossz gyakorlatot, hogy csak a vezetők dolgoznak, csak az aktivisták érzik magukénak a szövetséget. Meggyőző munkával minden KISZ-tagot és KISZ-en kívüli fiatalot hasonló tevékenységre kell ösztönözni. Hogyan érhetjük el ezt a célt? Először is a KISZ vezetői a legrátermettebb, legalkalmasabb fiatalok közül kerüljenek ki! Olyan fiatalok kapjanak vezetői megbízatást — ebben megerősítem a határozat-tervezetet —, akik élvezik társaik bizalmát, megbecsülését, alkalmasak és készek a közösség önzetlen, színvonalas vezetésére.

Ehhez feltétlenül szükséges a párt-, állami és társadalmi szervek segítsége, de mindenekelőtt az, hogy a KISZ-nek legyen vonzó, lelkesítő programja. Bizom abban, hogy kongresszusunk biztosítani fogja ezt.

KISS FERENC

Budapest küldötte,

a KAEV 1. sz. gyárának tmk-vezetője

Véleményem szerint a határozat-tervezet nagyon keveset foglalkozik a dolgozó fiatalok helyzetével. Pedig ezzel a réteggel való bővebb foglalkozást alátámasztja az a tény is, hogy az utóbbi években csökkent a sorainkba jelentkező fiatalok száma. Tapasztalatom szerint ebben az időszakban a KISZ-en kívüli fiataloknál is csökkent a tömegbefolyásunk.

Egyetértek a határozat-tervezetben megfogalmazottakkal, de ezek megvalósításához sokkal több segítségre — főleg módszertanira — van szükség.

Mi, munkásfiatalok, gondolatainkat nehezebben tudjuk megfogalmazni, nagyobb fórum előtt gátlásaink vannak és emiatt sok esetben előfordul, hogy el sem mondjuk a véleményünket. Ez közrejátszik abban is, hogy nagyon gyakran az egyes testületekben való részvételünk csak formális és csak a statisztikát elégíti ki. Azért lenne szükség több módszertani segítségre, mert mi, dolgozó munkásfiatalok, különösen a fizikai dolgozók, helyzetünknel fogva hátrányban vagyunk. Elsősorban azért, mert munkánk a gép mellé köt. Az ilyen körülmények között dolgozó KISZ-vezetők nem tudnak megfelelő kapcsolatot tartani a tagsággal, a munkaidő alatt erre nincs lehetőség. Munkaidő után pedig szinte lehetetlen a fiatalok mozgósítása. Gazdasági körülményeink nem teszik lehetővé, hogy munkaidő-kedvezményt biztosítsanak számukra.

Vezetői továbbképzésünk és a mozgalmi munkára való felkészítésünk is nehezebben oldható meg, hisz ez a gazdasági feladatok teljesítését gátolná. Emiatt a gazdasági vezetéssel nézeteltérésünk támad, amely elkedvetleníti az aktívan dolgozó KISZ-tagokat is. De mivel a KISZ legfontosabb feladata a gazdasági építőmunkában való helytállás, ezért többségében a munkaidő jogos védelmében a gazdasági vezetésnek kell igazat adnunk. Így viszont nem lesznek képzett KISZ-vezetőink és a napi feladatainkat sem tudjuk ellátni.

A fiatalok munkaidő utáni mozgósítását, a szabadidős programok szervezését gátolja az is, hogy a megfelelő életkörülmények kialakítása érdekében

többségük — szakképzettségüknél fogva — különmunkát vállal. Ezek a vállalások egyébként a társadalom érdekeit szolgálják, hisz olyan szolgáltatást elégitenek ki, melyben egyenlőre nagy hiányosságok vannak. Bonyolítja a helyzetet az is, hogy a fizikai munkások körébe tartozik az egyik legnehezebb körülmények között dolgozó fiatalok rétege, az ingázóké. Munkájuk végeztével rögtön utaznak haza, ahol többségük a háztáji gazdaságokban szintén értékes munkát végez, de így bevonásuk a KISZ-munkába ugyancsak nagy nehézséget jelent. Hogy ezeket a nehézségeket leküzdjük, sokkal vonzóbbá kellene tenni a KISZ-t, hiszen napjainkban sokan megkérdezik mi az értelme annak, hogy belépjenek. Az egyik legfontosabb feladatunk, az érdekvédelem sem ösztönöz erre, hiszen ha jól végezzük el ezt a munkánkat, akkor valamennyi fiatal érdekeit védjük. Így a jogok és köteleességek egyaránt megilletik a KISZ-est és KISZ-en kívüli fiatalokat.

Ennek következtében KISZ-taggá nevelő munkánk során már többször megkaptuk azt, hogy miért lépjek én be a KISZ-be, mikor így is megilletnek ugyanazok a jogok.

Az érdekvédelmi munka fontosságára hívja fel a figyelmet az is, hogy összel ismét megrendezésre kerülnek az ifjúsági parlamentek. Fokozottan figyelembe kell venni azt a párthatározatot, miszerint az ifjúság nevelése ösztársadalmi feladat. Sajnos azonban a napi munka során a KISZ gyakran magára marad ezirányú tevékenységében, pl. a szakszervezetekkel való együttműködés, az ifjúsági parlamentek kapcsán. Ha azt akarjuk, hogy az idej ifjúsági parlamentek betöltsék hivatásukat, akkor ezen az együttműködésen feltétlenül javítani kell. Félreértés ne essék, nem szeretnénk a mi munkánkat másra hárítani, de úgy érezzük, hogy a további előrelépés csak közös erővel valósulhat meg.

Az előttünk álló feladatok ismeretében a zuglói ifjúkommunisták az eddigiekhez hasonlóan készek tenni azok megvalósításáért. Javaslom ezeken a feladatokon belül kapjon nagyobb hangsúlyt a fizikai munka megbecsülése és ennek érdekében mindenki a maga területén maximálisan tegyen meg mindent.

KOVÁCS ANDRÁS,
a BM Határórség küldötte,
határőr főhadnagy

Kerületünk a szovjet és román határoknál, a szocialista országok szomszédságában őrzi a Magyar Népköztársaság államhatárát. Sajátosságunk, hogy nagy határszakaszon látjuk el feladatunkat. KISZ-bizottságunk kiemelt jelentőséget tulajdonít annak, hogy fejlessze kapcsolatait a lakossággal, a határterületi fiatalokkal, hogy ezen keresztül is folyamatosan erősítse az ifjúsági mozgalom egységét. KISZ-szerveink és szervezeteink, a határőr fiatalok kiemelt figyelmet

fordítanak az Ifjú Gárda határőr- és Üttörőgárda szakalegységekben és MHSZ-klubokban végzendő munkára.

Tagjai vagyunk Szabolcs-Szatmár, illetve a Hajdú-Bihar megyei Ifjú Gárdaparancsnökságnak, ahol a szakreferensi teendőket is ellátjuk.

A határőr ifjúgárdisták körében végzett munkánk fontos célkitűzése, hogy az ifjúgárdistákban erősödjön és méltó helyet foglaljon el a haza védelme, az állam- és a közbiztonság fenntartásának jelentősége. A képzést éves tematika alapján végezzük. A szakfoglalkozásokat jól felkészített tisztesek, határőrök tartják.

Az Ifjú Gárda-szemlék előkészítéséből és megrendezéséből jelentős részt vállalnak KISZ-tagjaink. Kialakult jó gyakorlat, hogy a megyei, városi, járási KISZ-bizottságok rendszeresen megküldik számunkra a bevonulás előtt álló, aktív munkát végző ifjúgárdisták neveit, mi pedig a mozgalmi munkában jártas, kellő tapasztalattal rendelkező, leszerelő katonákat javasoljuk az Ifjú Gárda-alegységek, egységek élére. A tapasztalataink azt bizonyítják, hogy ezek a fiatalok megállják helyüket mind a két területen.

A jövőben szükségessé válik még aktívabb munkát végeznünk az ifjúgárdisták körében olyan igénnyel, hogy a legjobbjaik közül kerüljön ki a határőrség, a rendőrség és a honvédség hivatásos állományú káderutánpótlásának jelentős része. Még több Ifjú Gárda-alegységet kell létrehozunk a határmenti területen, kiemelten a mező- és erdőgazdaságban dolgozó fiatalok körében, valamint az egyetemeken és főiskolákon.

A már működő Ifjú Gárda-alegységek képzését folyamatosabbá kell tenni, melynek megvalósításához a területi és a határőrségi KISZ-szervezetek együttműködésének további erősítésére van szükség. Hathatósabb intézkedés szükséges a vállalatok, üzemek, intézmények részéről is az anyagi támogatás egységes értelmezése és biztosítása céljából.

A Magyar Néphadsereg egységeivel az együttműködésünk jó. Számos esetben politikai akciókat szervezünk, ünnepségeken együttesen veszünk részt. Ezen túlmenően kölcsönösen tájékoztatjuk egymást.

A közbiztonság őrei, a rendőri szervek vezetői, a körzeti megbízottak rendszeres vendégei alegységünknek. Tájékoztatókat, előadásokat tartanak — a KISZ politikai képzés keretén belül — a fiatalokat érdeklő témákról, eseményekről. Ezeken a tájékoztatókon, kötetlen beszélgetéseken fiataljaink még szélesebb betekintést nyernek a rendőri szervek munkájába. Az ilyen találkozók fokozzák egymás munkájának megbecsülését is.

A határőrök, a vám- és pénzügyőrök között egyre erősödik a harmonikus munkakapcsolat, egymás kölcsönös segítése, megbecsülése és tisztelete. Ez jó alapot biztosít számunkra, hogy továbbra is a követelményeknek megfelelően teljesítsük feladatainkat.

Jól bevált forma, hogy határőreink az önkéntes határőr-csoport tagjaival — közöttük leszerelt határőrökkel — közösen teljesítenek szolgálatot, látnak el harci feladatot. Ezen túlmenően fiataljaink nap mint nap találkoznak a helyi lakosokkal, beszélgetnek, tájékoztatják egymást az eseményekről, eredményekről és gondokról.

Megítélésünk szerint a beszámolási időszakban eleget tettünk a KISZ IX.

kongresszusa határozatában rögzített feladatoknak. Eredményes munkát végeztünk határőreink és a területi fiatalok hazafias és honvédelmi felkészítése érdekében. Ez megfelelő alapot biztosít számunkra a további eredményes határőrizethez.

KOVÁCS ERNŐ

Veszprém megye küldötte,

a KISZ Veszprém Városi Bizottságának első titkára

Ifjúsági szövetségünk kongresszusára készülve nagyon sok KISZ-szervezetben a fiatalok egymással való beszélgetései során megfogalmazódott, hogy sokat várnak a kongresszustól. Ez így igaz, de egy dologról nem feledkezhetünk meg alapszervezetünkben, hogy gondjaikat, problémáikat mindenkinek a maga területén kell megoldania.

A IX. kongresszus óta a jól dolgozó KISZ-szervezetek tevékenysége tovább fejlődött, a gyengébben dolgozó alapszervezeteké kevésbé — különösen a közvetlen irányítású alapszervezetek vonatkozásában.

A jövőben a munka társadalmisításának nagyobb szerepet kell kapnia a tervezéstől a végrehajtásig. A gyengén dolgozó alapszervezetek helyszíni segítséget igényelhetnek. Irányító munkánkban a legnagyobb veszély, ha elszakadunk a fiataloktól. A felsőbb KISZ-szervek tagjainak, az apparátusban dolgozóknak több helyszíni tapasztalattal kell rendelkezniük ahhoz, hogy testületeink megfelelő döntéseket tudjanak hozni.

A gyengén dolgozó alapszervezetek munkájának színvonalát is a jól dolgozók szintjére kell emelni. Ezeknél az alapszervezeteknél a legtöbb esetben azal intézzük el a dolgokat, hogy nem biztosított a személyi feltétel, azért dolgoznak gyengén. Pedig csak arról van szó, hogy nem segítjük megfelelően őket.

Területi munkánk során el kell érni, hogy az apparátus munkaidejének nagyobb részét a fiatalok között töltsék és ne az íróasztal mellett. Ehhez az kell, hogy belső szervezéssel csökkentjük az adminisztrációs munkát, szűnjön meg a statisztikagyártás. Hajlamosak vagyunk minőségi változás helyett mennyiségben mérni az eredményt. Büszkén soroljuk sokszor munkánk értékelésekor a programok, események, a mozgósított személyek számát, arra viszont ritkábban figyelünk oda, hogy mit adott programunk az egyes fiataloknak.

Fokozni kell KISZ-tagjaink és KISZ-vezetőink felelősségét is, mert csak ezen keresztül érhetjük el a kitűzött feladatok eredményes megvalósítását. Olyan lesz közös munkánk, amilyené tesszük, amilyen mértékben minden egyes KISZ-tag kiveszi részét belőle.

Az elmúlt években hozzászórtak alapszervezeteink, hogy a területi bizottságok adtak programot. A felülről jött programok háttérbe szorították szervezeteink öntevékenységet. Ezért tartom jónak, hogy ez évtől munkaprogram van. Lényeges, hogy programjaink összeállításánál minél több fiatal véleményét kikérjük, akkor lehet azt mondani, hogy a programot azok valósítják meg, akik összeállították. Vonjuk be a KISZ-en kívüli fiatalokat. Meg kell őket nyerni

a programok kialakítására, végrehajtására. Politizálva tudjunk hatást gyakorolni rájuk.

Feladataink végzése során a kezdeményezőkézség mellett nagyobb teret kell biztosítanunk a jól bevált módszerek, tapasztalatok cseréjének. Amit egyszer már kitaláltak, ne kelljen még egyszer más területen újra felfedezni. Mozgalmi munkánkban akkor tudunk megfelelő eredményt elérni, ha tudjuk, hogy mi foglalkoztatja a fiatalokat, ha ismerjük rétegenként azokat a megoldásra váró feladatokat, amit a KISZ-szervezeteinknek kell megoldani.

Nagyon sokat beszélünk a passzivitásról, a közömbösségről, hogy nem megfelelő a fiatalok hozzáállása a KISZ-munkához. Pedig a KISZ-be mindenki szép elképzelésekkel indul és egy idő után megtörik. Vajon nem azért válnak közömbössé ezek a fiatalok, mert mi tesszük azzá őket? Nem adunk programot, nem kap megbízatást, nincs sikerélménye a mozgalomban. Ha mindenkinek tehetsége szerint foglalkoztatunk, segítjük a munkáját, egy-egy alapszervezetben belül el lehetne felejtetni azt a szót, hogy passzív. Értelmes programok biztosításával növelhetjük szervezeteink erejét, cselekvési egységét.

KOVÁCS JÁNOS

Hajdú-Bihar megye küldötte,

az Elzett Művek berettyóújfalui gyárának géplakatos

Megyénk mezőgazdasági jellegű. Debrecen kivételével nem rendelkezik nagy ipari múlttal. A kormány ipartelepítési programja nyomán a mezőgazdasági területeken is létrejöttek ipari üzemek, és kialakultak az üzemek vonzáskörzetei. A mezőgazdasági területeken az ipar megjelenése az ott élő emberek életében, szemléletében jelentős változásokat hozott. Így történt ez az én közvetlen környezetemben is. Az új ipari munkahelyek megteremtése lehetőséget biztosított az eljáró és a mezőgazdaságból felszabaduló munkaerő helyi foglalkoztatására és megváltoztatta a terület politikai és társadalmi arculatát.

Megteremtődtek a munkássá válás feltételei, amelyek sok ellentmondást hordoztak magukban. Meg kellett szokni az ipari munka jellegzetességeit, a munkaidő behatároltságát, a meghatározott munkafolyamatot, a szigorú technológiai utasításokat, a rendszerességet és a fegyelmezettséget. A munkában állók és a dolgozók nagy része fiatal. Gyárunk dolgozóinak 60 százaléka 30 éven aluli. Átállásunk az új munkaformára, az ipari munkakultúra kialakítására hosszú időt vett és vesz igénybe.

A mezőgazdaságból érkező és pályakezdő fiatalok sok esetben a mozgalmi munkával is itt találkoznak először. Ezek a tények az üzemi KISZ-szervezetektől folyamatos szervező- és propagandamunkát igényelnek. Szervezetté és eredményessé vált a munkaverseny egyéni és kollektív formáiban való részvételük. Jelentősen bővültek szakmai és politikai ismereteik, amelyek megszerzéséhez a lehetőségek biztosítottak. Városiasodó központok alakultak ki, lehetővé vált a lakótelepi lakásokba való beköltözés, melyhez az üzemek is jelentősen hozzájárultak.

A fiatalok életvitelében változtak az arányok. Nőtt az igény a kulturális, a szórakozási és sportprogramok iránt. Az igények kielégítésére a lehetőségek még nem minden esetben állnak rendelkezésre, mivel korlátozottak a fejlesztésre és működtetésre fordítható költségvetési és vállalati pénzkeretek. Jelentős maradt a bejárók aránya, akik tulajdonképpen kétlaki életet élnek. Életvitelükben változtak ugyan az arányok, de jelentős szerepe van még a háztáji gazdaságnak, amely az életmódjukat is korlátozza. Ezért az itt dolgozó KISZ-szervezeteknek meg kell találniuk az egyéni és kollektív érdekek összhangját.

Összességében elmondhatjuk, hogy a vidéken újonnan létesített ipari üzemek jelenléte a környezet fejlődését eredményezte, ugyanakkor úgy érezzük sok ellentmondást hordoz magában. Például a vidékre telepítés még nem garancia arra, hogy a Budapesten veszteségesen termelő üzem máshol letelepítve nyereségesse válik. Ellentmondás az, hogy a vidékre telepített üzemek korszerű épületekben, de esetenként gazdaságtalan termékszerkezettel, elavult technikával és technológiával termelnek. A termékszerkezet cseréje elhúzódik és esetenként az újonnan telepített termék sem gazdaságos, vagy hosszú távon nem biztosítottak az értékesítési lehetőségek. Termelő munkánk fejlesztésére a változtatás igénye bennünk megvan, de az alap, amelyről elindultunk még nehézkessé teszi továbbhaladásunkat.

Munkahelyemen a KISZ-tagok 70 százaléka bejáró. Annak ellenére, hogy munkásszállító busszal utaznak, az utazás szabadidejükből sok időt elvesz. A bejáró fiatalok nagy része az adott üzem KISZ-szervezetében vállal munkát, de jelentős azoknak a fiataloknak a száma, akik a lakóterületen kapcsolódnak be a mozgalmi munkába. Éppen ezért KISZ-bizottságunk is fontos feladatának tekinti a lakóterület KISZ-szervezeteivel és intézményeivel való kapcsolattartást, egyes rendezvények községekbe való kihelyezését, a szabadidő hasznos eltöltését jelentő programok közös szervezését. Mindezek jó lehetőségei annak, hogy kölcsönösen megismerjük a vonzáskörzetünk területén szétszórtnan működő KISZ-szervezetek és az itt élő fiatalok munkáját, gondjait, problémáit. A közösen végzett tevékenység erőinek koncentrációját jelenti, és jó segítség a nagyobb lehetőségekkel és erővel, valamint mozgalmi tapasztalatokkal rendelkező üzemi KISZ-szervezet részéről a kis községekben sokszor elég mostoha körülmények között dolgozó KISZ-szervezetek számára.

Talán így is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy erősödjön e községek lakosság-megtartó funkciója, és oldódjon az a helytelen szemlélet, hogy egy-egy nagyobb üzem a környező községeket olcsó munkásszállásnak tekinti.

KOVÁCS JÓZSEF

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a hajdúböszörményi Béke Tsz halásza, KISZ-titkár

Az állattenyésztésben és a növénytermesztésben egyre inkább iparszerű termelés folyik. A modern technika, a magas szintű termelés megköveteli a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazását, melyet csak jól képzett, szakmailag művelt emberek képesek alkalmazni.

A fentiekből adódóan nem mindegy, hogy a dolgozó fiatalokat mennyire sikerül a termelésbe bevonni. Sajnos sok esetben a gazdaságvezető a kereseti lehetőség ismertetésével letudja további tennivalóit. Pedig a szakmáját szerető, jól felkészült fiatal a kereseti lehetőségek mellett az emberi bánás és a perspektíva is érdekli. Szövetkezetünkben éppen ezért a KISZ-szervezet az újonnan munkába álló fiatalokkal felveszi a kapcsolatot, a KISZ-munkába bevonja és így a fiatal tagfelvételénél — mely legalább féléves alkalmazotti viszony után kerülhet sorra — a KISZ-szervezet is tud véleményt mondani, javaslatot tenni.

A fiatalok érdekvédelme igen fontos feladatunk. Ennek csak az a KISZ-vezetés tud megfelelni, aki a végzett munkájával kivívja, hogy egyenlő partnerként fogadják el. A 70-es évek elején csak azt mondtuk el, mivel nem értünk egyet. Ma javasolunk, észrevételeket teszünk, konkrétan bele tudunk szólni a termelőszövetkezet dolgaiba és igényeljük is ezt a beleszólást.

A KISZ-tagságnak tekintélye lett a szövetkezetben, a vezetés megbecsüli, pedig volt és van is elég ütközés és vita. Az őszinte véleménynyilvánítás arra is jó volt, hogy meggyőzzük a kétkedőket, akik a ne szólj szám, nem fáj fejem elv alapján próbáltak lebeszélni bennünket az őszinte véleménynyilvánításról.

Úgy érzem a termelésben és emberileg is bizonyítottuk, hogy méltó utódai tudunk lenni azoknak az idősebb tsz-tagoknak, akik szinte mindenüket a közösségbe adták és bíztak ebben a közösségi formában.

KRISTA KÁROLY

Nógrád megye küldötte,

a salgótarjáni 611. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Az üzemi és intézeti KISZ-szervezetek egyre inkább megtalálják azokat a tennivalókat és feladatokat, amelyek jól szolgálják együttműködésünket, és nagymértékben elősegítik már szakmunkástanuló korban a munkahelyi beilleszkedést, megkönnyítik a munkássá válás folyamatát. Nagyon jó példája ennek, hogy a munkahelyi KISZ-szervezetek csaknem minden szakmában megrendezik a Szakma ifjú mestere versenyt. Közös sport- és kulturális rendezvényeket szervezünk és együttesen veszünk részt a társadalmi munkákon.

Az együttműködésnek vannak azonban hiányosságai is. Mivel a tankönyvek nem tudják a technika új eredményeit követni, a munkahelyi KISZ-

tagokra — akik már megismerkedtek az új technológiákkal — hárul az a feladat, hogy megismertessenek bennünket is ezekkel, bemutassák működésüket. A fiatal szakmunkások sajnos nem minden esetben mutatnak jó példát a tanulóknak, finoman fogalmazva, gyakran úgy dolgoznak, hogy más is hozzáférjen a munkához. Javítani kell a munkahelyi morálon, mert ezt a példát a tanulók könnyen átvehetik.

A következőkben a kollégiumok helyzetéről és az ott folyó KISZ-munkáról szeretnék szólni. A kollégiumokban a KISZ-szervezetek feladata a tanulmányi munka elősegítése, a fiatalok szabadidős tevékenységének megszervezése. Nem mindegy, hogyan látják el ezeket a feladatokat, hiszen a kollégium a tanulók második otthona. Sok tanuló azért nem megy kollégiumba, mert túl zártnak találja a kollégiumi életet, amely nem teszi lehetővé a szabadidő hasznos eltöltését.

A jó kollégiumi légkör és közösség megszervezése érdekében a diáktanácsok — melyek az iskolai KISZ-szervezettel szoros kapcsolatot tartanak fenn — önkormányzati munkájuk során arra törekszenek, hogy éljenek lehetőségeikkel, képviseljék a tanulók érdekeit. A házirendet, a napirendet a nevelőkkel közösen állítják össze. Itt meg kell említenem, hogy a nevelők egy részével nem tudunk szoros és közvetlen kapcsolatot kiépíteni, mivel nem nagyon értik meg problémáinkat, életkori sajátosságainkat nem veszik eléggé figyelembe. A vezetők nagyobb része azonban minden segítséget megad problémáink megoldásához.

Köztudott, hogy a tanulmányi eredmények nem a legjobbak. A jobb tanulmányi eredmények elérése érdekében a kollégiumokban is bevezették a tanulmányi mozgalmat, ami ösztönzi a fiatalokat a tanulmányi eredmények javítására. A kollégiumi tanulmányi mozgalom értékelése teljesen különvált az iskolaitól. Plusz pontokat érhetnek el azok, akik a gyengébb képességű tanulóknak segítenek. Mindenkinek lehetősége van a tanköri foglalkozások befejezése után, hogy a tanköri szobában maradván, tanulópárokat és tanulócsoportokat alkotva tanuljanak tovább. Jó kezdeményezés a kollégiumban, hogy az azonos szakmát tanuló diákok egy szobába, de legalábbis egy emeletre kerülnek. A tanulmányi verseny első hat helyezettje értékes jutalomban részesül, a legjobb eredményt elért emeletet külön díjazják.

A kollégiumokban folyó sport- és kulturális tevékenység nem zökkenőmentes. Sportolási lehetőségeink korlátozottak, mivel a tornatermeket és a sportpályákat a versenyszerűen sportolóknak foglalják le, és elsősorban az ő igényeiket elégítik ki. Ezen a helyzeten talán úgy lehetne a legkönnyebben javítani, ha nem az élsport lenne a cél, hanem a tömegsport, hiszen az Edzett ifjúságért mozgalom is ezt tűzi ki céljául. Az élsportolók mellett jobb szervezéssel a kollégistáknak is lehetne helyet biztosítani.

A kulturális munka megszervezése is igen nehéz és bonyolult feladat, mivel a munkabeosztásunk nem egyforma. Jó kezdeményezésnek bizonyultak a klubok, ahol megtalálja mindenki az érdeklődési körének megfelelő szórakozást. A klubokban folyóiratok, könyvek, napilapok állnak rendelkezésünkre, lehetőségünk nyílik zenehallgatásra; amatőr művészeti együttesek megtekintésére, író—olvasó találkozókra is sor kerül. Néha a kulturálódás azért ütközik nehézségekbe, mert a kimenő csak este 10 óráig tart, viszont egyes színházi

előadások ennél tovább tartanak. Ennek megoldására javaslom, hogy a kollégiumok váltsanak bérletet, melyet az érdeklődőknek kiadva, ezek kimenőjét hosszabbítsák meg.

KUCSA ALICE

Szolnok megye küldötte,

a törökszentmiklósi Berzsenyi Dániel Gimnázium tanulója

A tanulmányi mozgalmat a KISZ Központi Bizottsága a Művelődési Minisztériummal közösen hirdeti meg éves mozgalmi akcióprogramjában, illetve a tanévnyitó utasításban. A mozgalom az iskolák keretei között valósul meg. Az iskolai KISZ-bizottság — együttműködve az iskolavezetéssel és a pedagógusokkal — szervezi és értékeli a munkát.

Nemcsak lehetőség, hanem kötelesség is a képesség szerinti tanulás, amelynek belső igénnyé kell válnia a diákokban. A tanulmányi versenyek olyan motivációs hatásokkal rendelkeznek, melyek az intézmény tanulóifjúságát magával ragadják. (Ilyen motivációt jelentenek például az érdeklődés felkeltését célzó kiselőadások.) A versenyeken legjobb eredményt elérő diákok a szerzett ismereteket közkinccsé teszik. A figyelem felkeltésének nagy szerepe van az egyén fejlődésében, különösen a tanulás, a művelődés, a képesség és tehetség fejlesztése szempontjából. Közismert tény, hogy amikor az ember lelkesedéssel tanul és dolgozik, kisebb energiabefektetéssel, nagyobb hatékonysággal, eredményesebben végzi munkáját.

A diákok esetében a sokféle és változatos érdeklődési körök közül a megismerést, a tanulás iránti érdeklődést emelném ki. Minden diáknak van egy, sőt több központi érdeklődési területe, ezt kiegészíthetik más területek, hiszen sok minden iránt rendkívül fogékonyak, érdeklődők vagyunk. A fiatalság figyelemmel kíséri a természettudományi és társadalmi eredményeket is. Ezeket a motiváló hatásokat ki kell használni, hiszen a mozgalom céljait is befolyásolják.

A mozgalom célja a tanulmányi munka szinten tartása, illetve emelése, az aktivitás növelése a tanórákon és a tanórán kívüli önképzésben, az iskolai és az osztályközösségek további fejlesztése, ezzel a közösséggé formálás segítése, a szabadidő tartalmasabbá tételének segítése, a hiányzások és a késések csökkentése, ezzel a tanulmányi fegyelem erősítése. A legfontosabb, hogy ne a jegyekért, hanem a tudásért tanuljunk.

Megyénkben a mozgalmat versenyszerű keretekben bonyolítjuk le. A korábbi évek tapasztalatait figyelembe véve a pontozásos rendszert továbbfejlesztettük, és kialakítottuk a mozgalom iskolai formáját. A tanulmányi csapatverseny része és centrális pontja az akciónak. A csapatok létszáma általában négy fő. Arra kell törekednünk, hogy a gyengébb képességűeket is bevonjuk. A mozgalom eredményességét bizonyítja, hogy sok tanuló vesz részt tanulmányi versenyeken, és gyakoriak az órai munkát elősegítő kiselőadások. A

végzősök szerepe is fontos: a versenyek megszervezésébe, lebonyolításába, a versenyfeladatok összeállításába őket vonjuk be.

Az iskolai könyvtárak hatékonyan segítik az olvasómozgalmat, mind megyénkben, mind városunkban lehetőséget adnak az egyéni felkészülésre, hasznos információk gyűjtésére, az órákra való felkészülésre. Így a tudás mélyebb, alaposabb lesz, az órákon való szereplés aktívabb, eredményesebb.

Az ipari és a mezőgazdasági középiskolák tanulói gyakran járnak el üzemekbe, gyárakba. Ott lehetőség adódik az iskolában szerzett ismeretek és gyakorlati alkalmazásuk összehasonlítására. Rádöbbenhetnek, mit tudnak jól vagy mit kevésbé, hasznosak-e a tanult ismeretek.

Tanulásunk, munkánk példamutató legyen, ez a KISZ tagjainak egyik legfontosabb feladata. Ez megkívánja, hogy emeljük a tanulmányi átlagot megyénkben, illetve városunkban. Hagyományok kiépítésére törekszünk akkor, amikor az elmúlt évek formáit alkalmazzuk, de mindig új elemekkel kiegészítve, javítva ezzel a tanulmányi munka minőségét. Ilyen hagyomány a féléves vagy a negyedéves értékelés, amely általában bevált a középiskolákban illetve a kollégiumokban.

Például városunk gimnáziumának kollégiumában a csoportminősítés meghatározásakor egyik döntő tényező a tanulmányi munka. Hangsúlyozzuk a koordináció jelentőségét, ezt a funkciót a tanulmányi munkabizottság tölti be, amely az iskolai demokráciát is elősegíti. Ebben a bizottságban képviseltetve vannak a pedagógusok is. Az osztályfőnökök ösztönzik osztályukat a részvételre, segítik az ODB munkáját. Az osztályban tanító tanárok elősegítik a diákok tanulmányi versenyeken való eredményes részvételét.

Jellemző, hogy több tantárgyból szervezünk házi tanulmányi versenyeket megyénk középiskoláiban. A szakmunkásképző intézetek és szakközépiskolák diákjai is versenyeken bizonyítják szakmaszeretetüket, szakmai tudásukat. Fel-tétlenül jó, hogy sok szakkör működik a középiskolákban. A tanulók, a KISZ-tagok jelentős hányada tagja ezeknek. Nagy segítséget nyújtanak az órai fel-készülésekhez, emellett a szabadidő hasznos eltöltésének egyik legjobb formái. Jelentőségüket növeli, hogy alkalmasak a tehetség ápolására, a tanulói érdek-lődés maximális kielégítésére.

Fontos-e a tanulmányi mozgalom propagandája? Igen, elsősorban a szak-munkásképző intézetekben. A szakmunkásképzőkbe nagyrészt olyan fiatalok kerülnek, akik úttörőként nem végeztek vezetői munkát, nem készítettek mun-katerveket, akcióprogramokat. Ezért szükséges a KISZ-munkában az erőteljes nevelői háttér (patronáló tanárok), amely másod-, harmadévre ki tud nevelni az esetek nagy részében elég jó alapszervezeti vezetőségeket. Az alapszervezeti tanulmányi felelősök nagy része az értékelés átdolgozása után érdemben részt tud venni a mozgalom megvalósításában és propagandájában is.

Vannak még megyénkben olyan középiskolák, ahol az önálló KISZ-élet öt éve kezdődött. Természetesen ezeknek az iskoláknak le kell küzdeniük a hátrányokat. Ezért nehéz elérniük azt a színvonalat, mely a 15—20 éve működő KISZ-szervezetek tanulmányi mozgalmában létrejött. Így a hátrányokkal küzdő középiskolákban különösen nagy szerepet játszik a propaganda.

Városunkban a tanulmányi mozgalom értékelésekor általában a következőket vesszük figyelembe: tanulmányi átlag, bukásmentesség, órai aktivitás, az

osztály tanulmányi előrehaladása, a tanulók szorgalma, hiányzások, folyamatos és alkalmoszerű feladatok vállalása, tanulmányi csapatversenyeken, egyéni tanulmányi versenyeken, valamint egyéni pályázatokon való részvétel. Az IKB az ODB-kal és az alapszervezetekkel együttműködve értékeli a tanulmányi mozgalmat, illetve dönt a kiemelkedő egyéni teljesítmények elismeréséről is. Az eredmények közzlése iskolaújságon keresztül és iskolai rendezvényeken történik.

Összességében a tanulmányi mozgalom mind a pedagógusok, mind a diákok körében kedvező visszhangra talált, de előfordulnak még hiányosságok is. Javasoljuk, hogy minden intézményben az alapszervezeteket osztályszinten szervezzék meg, mert így jobb szervezési lehetőségek lennének, segítené a jobb közösség, illetve az azonos érdeklődési kör kialakulását, közös cél jellemezné az alapszervezetek munkáját. A tanulmányi munka értékelése így osztályszinten erőteljesebben történne.

KUMMER ISTVÁN

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a Magyar Gördülőcsapágy Művek villanyszerelője

Vállalatunk a lehetőségekhez mérten jelentős energiát fordít a pályakezdő fiatalok helyzetének vizsgálatára, amelyet közösen végez az üzemi KISZ-bizottsággal és a vállalati szintű ifjúsági bizottsággal. A kifejtett energia is megosztottan jelentkezik. Amíg az ifjúsági bizottság és a KISZ-bizottság jelentős energiát fordít a reális helyzet feltárására, elemzésére, javaslatok tételére, addig a vállalat a döntések alkalmával, a munkaügyi eszközök és a rendelkezésre álló pénzügyi alapok elosztásakor fordít jelentős energiát e két szervezet által meg tett javaslatok megvalósítására.

Kiemelten foglalkozunk a fiatalok pályakezdőkkel. Ennek a korosztálynak az összetétele heterogén. Megtalálható közöttük az olyan fiatal, aki a Munka Törvénykönyve értelmében már munkavállaló lehet, de megrekedt az általános iskola utolsó osztálya előtt, és azok is, akik átmeneti megoldásként választják az ilyen munkavállalást, későbbi továbbtanulásukra gondolva.

A szakmunkásfiatalok helyzetének vizsgálatakor fontos feladatnak tekintjük a vállalatunknál elhelyezkedő végzett szakmunkástanulók beilleszkedésének elősegítését, a szakmai gyakorlatuk megszerzését biztosító feltételek megteremtését, kezdő munkáspályafutásuk figyelemmel kísérését.

A következő réteg helyzetének a felmérése igényli a legnagyobb körültekintést. A pályakezdő értelmiségről van szó, akiknek képességeiket, vezetőképességeiket hosszabb időn keresztül kell bizonyítaniuk mint bárki másnak, mert nagy százalékukban később kerülnek képzettségüknek és tudásuknak megfelelő munkakörbe.

A vizsgálati körhöz tartoznak még azok a pályakezdő fiatalok is, akik a legszebb feladatot választották. A fiatal anyákra és a haza fegyveres védelmét

vállaló fiatalokra gondolok. Ők legalább olyan gondoskodást igényelnek, mint bárki más.

Az említett rétegek figyelemmel kísérése igen dicséretes dolog, de csak addig, amíg papírra nem került, mert egy hasonló körű későbbi vizsgálat már más eredményeket mutat. Az állandó napirenden tartás szükségességének indokolására néhány tényt kívánok ismertetni.

A pályakezdő fizikai dolgozó fiatalok bérének szintje 22,4 százalékkal elmaradt a nem pályakezdők szintjétől. Az évek számának különbsége ugyan indokoltá tesz bizonyos eltéréseket minden munkakörben, de semmiképpen sem lehet általános, hogy aki régebben dolgozik, az jobban is keressen. Lehet hogy az ország más területén nem, de nálunk problémát jelent a hasonló életkorú fiatal szakmunkások és betanított munkások bérezése közötti különbség.

Az általános jellemzőkön túl van még egy téma, amely figyelmet érdemel. Ez a nők és a férfiak bérezésének helyzete. Ez időszakonként eltérő képet mutat attól függően, hogy mennyire erősödik meg az adott időszakban a társadalmi odafigyelés. Például 1979-ben a nők nemzetközi évében a nők beállási bérszintje 6 százalékkal meghaladta a férfiakét. De ez csak rövid ideig volt jellemző. Jött a következő béremelési időszak, és ahol a felső vezetés nem fordított külön figyelmet az arányokra, ott azok újra eltolódtak a régi mutatók felé, főleg a pályakezdő nők esetében.

Javasoljuk a nők bérezésének rendszeres figyelemmel kísérését, amely ne csak a besorolt beállási szintekre irányuljon, hanem a helyes kategóriába sorolásra is.

Az új szabályozók a mi vállalatunkat is érzékenyen érintették, de szigorú költséggazdálkodási tervvel, az egyéni érdekeket is figyelembe vevő takarékosági célkitűzésekkel jórészt ellensúlyozni tudták ezt. Ennek ellenére az éves fluktuáció közel 15 százalékos, ezen belül a pályakezdők aránya eléri a 60 százalékot. Igaz, ez az arány torzított azok miatt, akik a pályakezdés legelső szakaszában vannak, még csak ismerkednek a munkával. De ők is pályakezdőknek számítanak, szükséges számunkra is, hogy minél hamarabb megtalálják azt a közeget, kollektívát, amely később életüknek meghatározó színterévé válik.

Összességében a pályakezdő fiatalokkal kapcsolatos vizsgálatok alapján megállapítható, hogy vannak törekvések a pályakezdés időszakában jelentkező problémák megoldására, intézkedések a gyors beilleszkedés elősegítésére. Viszont azt sem szabad elhallgatni, hogy a pályakezdők több támogatást, nagyobb társadalmi odafigyelést és segítséget várnak.

LACZKÓ LÁSZLÓ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a Postaigazgatóság városi üzemének (Miskolc) műszerésze

A Magyar Posta feladataiból adódóan az egész országot behálózza, lényegében minden lakott helyen tart fenn valamilyen rendeltetésű postahelyet. A különböző postai tevékenységek alapján önálló postaszervek működnek, amelyek

magukba foglalják és irányítják a végrehajtó szolgálatot. (Ilyen szervek a postahivatalok, távbeszélő üzemek, távbeszélő főközpontok, rádió- és televízióállomások stb.)

A Magyar Posta e feladatokat a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium postafőosztályának — a Posta Vezérigazgatóságának — elvi irányításával oldja meg, a területi feladatokat az igazgatóságok irányítják. A postának közel 67 ezer dolgozója van, amelyből 22 ezer a 30 év alatti fiatal. A postás fiatalok közül 7 ezer KISZ-tag dolgozik a különböző alapszervezetekben. A lakóterületi KISZ-alapszervezetekben tevékenykedő postás fiatalok száma elenyésző.

Ahogy növekedtek a KISZ feladatai a gazdasági építőmunkában, a gazdaságpolitikai agitáció terén, úgy vált egyre égetőbb szükségletté az, hogy az azonos gazdasági feladatokat ellátó azonos gazdasági célokért dolgozó fiatalok, KISZ-szervezetek a mozgalmi munka egyes területein kapcsolatokat találjanak és tartsanak egymással.

A postás KISZ-szervezetek közötti kapcsolatok kialakítását sürgette a KISZ-szervezetek érdekvédelmi, érdekképviselési jogainak 1978-ban történt egységesítése, lényegében a jogok érvényesítésének kezdete. A különböző szakmai fórumokon való KISZ-es képviselés formalitását csak úgy lehet elkerülni, ha az adott szinten működő KISZ-szervezet nemcsak a saját szervezetén belül dolgozó fiatalok érdekeit képviseli és védi ezeken a fórumokon, hanem a fiataloknak azt a nagyobb csoportját is, akik azon a szakmai területen dolgoznak.

Ehhez a szervezetek közötti érdemi, szinte napi információcserre szükséges. Amikor nem rendelkeztek a postás KISZ-szervezetek koordinációs jogkörrel, szervezetünk nem tudott előrelépni a gazdasági építőmunkában való részvétel magasabb szintű szervezése, a szakmai fórumokon való KISZ-es képviselés színvonalának emelése terén. Ezt felismerve különböző módszerekkel igyekeztünk a szervezetek közötti kapcsolatokat a KISZ-munka egyes területein felélelni. Ez a tevékenységünk azonban a koordinációs hatáskör hiányából és az ezzel kapcsolatos bizonytalanságból adódóan nehézségbe ütközött és természetesen hatékonysága is ezzel arányban állt. A témával kapcsolatban többször megkerestük a felsőbb KISZ-szerveket, kérve a bizonytalan és célszerűtlen állapot megszüntetését.

Az MSZMP KB Titkársága 1977. december 5-én áttekintette a koordinációs jogkörrel felruházott pártszervek és -szervezetek munkájának tapasztalatait. A további feladatokat meghatározva kimondta, hogy a „koordináló pártszervek és -szervezetek irányítása mellett működő KISZ-szervek és -szervezetek számára a pártszervezetekéhez hasonló jogkört kell biztosítani az érdekképviselési, az érdekvédelmi, valamint az ifjúságpolitikai kérdésekben.”

A KISZ Központi Bizottság Intéző Bizottságának 1978. április 13-i határozata a KISZ-szervezetek koordinációs munkával kapcsolatos feladatairól, meghatározta és pontosította a koordinációs munka területeit, elveit, formáit, illetőleg azt, hogy mely KISZ-szervek gyakorolhatnak koordinációs jogot. A határozat alapján a Posta Vezérigazgatóság KISZ-bizottsága és a területi igazgatóságok KISZ-bizottságai gyakorolhatnak koordinációs jogot.

Az intéző bizottság a pártszervezet koordinációs tevékenysége alapján megfogalmazta a határozatból eredő feladatait, a koordinációs munka módszereit, a

postás KISZ-szervezetek azon körét, amelyekkel szemben koordinációs jogot gyakorol. A koordinációban részt vevő KISZ-szervezetek titkárai minden év elején tájékoztatást kapnak a posta aktuális feladatairól, melynek alapján meghatározhatják a gazdasági építőmunkában való részvétellel kapcsolatos feladataikat. Két-, illetve többoldalú konzultációk segítségével alakítja ki KISZ-bizottságunk véleményét olyan szakmai anyagokról, utasítástervezetekről, amelyeket szakmai fórumok tárgyalnak.

Az eltelt két év alatt a koordinációs munkában részt vevő KISZ-szervezetek között csaknem napi kapcsolat, információcsere alakult ki. Nemcsak a mi KISZ-szervezetünk adja az információkat, hanem egyre több információt kap is. Ehhez hozzájárult az is, hogy bizottságunk képviselteti magát a postás KISZ-szervezetek egyes rendezvényein, koordinációs titkári értekezletein is.

Koordinációs tevékenységünk tapasztalatait összegezve megállapíthatjuk, hogy a koordinációs kapcsolatok egyenletesen fejlődnek, olyan szintre jutottak, melyre a további munka során építeni lehet. A kapcsolatok elmélyítésének kezdeti időszakában találkozhattunk a koordinációval kapcsolatban olyan ellenállással is, mely a szervezet önállóságának féltéséből adódott. Ezt az ellenállást azzal sikerült leküzdeni, hogy koordinációs tevékenységünk során nagyon ügyeltünk az IB-határozat által megfogalmazott elvekre és a koordinációs jog érvényesítésével kapcsolatos mozgalmi területekre, nem tettünk olyan kísérleteket, amelyek a szervezetek belső mozgalmi ügyeibe való beavatkozásnak tekinthetők. Ennek eredményeként ma már ezek a szervezetek is igénylik a koordinációs tevékenységet.

A jövőben erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a koordinációs kapcsolatok szakmai felépítés szerinti vertikális jellege mellett kialakuljanak az azonos szakmai területeken működő, de helyileg távoleső szervezetek közötti horizontális kapcsolatok is.

A koordinációs tevékenységet az eddiginél jobban fel kell használni arra, hogy elősegítsük a posta területén a további FMKT-k létrejöttét, ezek kapcsolatainak erősítését. A koordináció a területi irányítás érvényesülését nem csorbíthatja. Célja a feladatok egyeztetése, a közös állásfoglalások kialakítása.

LÁNCZOK ZSUZSANNA

Zala megye küldötte,

a Kanizsa Bútorgyár kárpitosa

A kárpitos üzemben dolgozó fiatalok 2/3-a nálunk a bútorgyárban KISZ-tag, ezen kívül két fiatal a lakóhelyén tevékenykedik. KISZ-tagjaink többsége szívesen besegít a lakóterületén működő KISZ-szervezet munkájába is. Elég ritka jelenség, hogy egy csak fizikai munkásokat foglalkoztató üzemrészben 28 harminc éven aluli fiatal közül 20 nálunk tagja a KISZ-nek. Rengeteg munka, sok közös élmény, sikerek és kudarcok jelzik ezt az utat. Először elmondom saját találkozásomat a KISZ-szel. Úttörőkoromban órszervező voltam. Az úttörőmozgalomban szerzett élmények, tapasztalatok hatására ifivezetőnek jelentkeztem

a gyárban. A vállalati KISZ-bizottság titkára azonban meggyőződött, hogy inkább a vállalatnál végezzek KISZ-munkát, és itt rögtön egy nagyon lényeges szempontot említett meg, a KISZ-tagokkal való személyes foglalkozást.

Amikor KISZ-alapszervezetünket létrehoztuk, először tízen voltunk. Azt a célt tűztük magunk elé, hogy közös munkával, együtt szerzett élményekkel, egymás segítségével jó közösséget alakítsunk ki. Ma már elmondhatjuk, hogy ez sikerült. Igaz, hogy voltak olyan pillanatok, amikor legszívesebben sírvafakadtam volna, de szerencsére mindig átlendített ezen a ponton a többiek baráti segítsége, egy jól sikerült kirándulás, kulturális és sportrendezvény, vagy éppen az ifjúsági brigádunk munkában elért sikere. A jó munka, a baráti közösség vonzotta a többieket is. Hogy miként sikerült megduplázni a létszámunkat? Valamennyi KISZ-en kívüli sorsát figyelemmel kísérjük. A vezetőség tagjai beszélgetnek velük, segítik őket, meghívják a rendezvényekre is. Nem ritka az sem, hogy a KISZ-bizottság titkára is foglalkozik velük, és ez nem kis dolog. A személyes foglalkozás és a jó baráti közösség hatására sokak csatlakoztak hozzánk.

Ma nehezebb megnyerni a fiatalokat a KISZ-munkára, a közös rendezvények szervezésére, mint 3—4 évvel ezelőtt. Hogy miért van ez így, ezen sokat gondolkodtunk. Részben vannak olyan adottságok, feltételek, amelyek nehezítik a tízen- és huszonevesek közösségi munkáját. Gondolok itt a bejárásra, vagy a családalapítás anyagi terheire, amelynek enyhítéséhez szükség van túlórára és az otthon végzett munkára is. De ezekkel a feltételekkel már régóta együtt élünk, számítnak rájuk. Valahogy az életszínvonal növekedésével párhuzamosan kényelmesebbé válnak a fiatalok, nehezebb őket mozgatni. Itt van például a vállalati klubunk esete. Amikor szervezni kezdtük, mindenki lelkesedett érte, annak ellenére, hogy a vállalaton kívül és késő délután kezdődtek a műsorok. Ma már gyakran kong az ürességtől a terem. Induláskor nagy volt a reklámja. Bementék a programokat a gyári rádióban, feltűnő plakátokkal hívtak minket és a klubvezetőség is mindennapos vendég volt nálunk. Személyesen agitáltak az üzemben. Mára ebből már csak a rádió maradt, és ez kevés.

Közösségünkben a KISZ-tagok és a KISZ-en kívüliek azt is látják és érzik, hogy a KISZ érdekképviselőt elfogadott eleme munkánknak. Részt veszünk az üzemi négyesög munkájában, véleményezzük a béremeléseket és a jutalmazásokat. Területünkön működik egy ifjúsági brigád is, jelenleg aranykoszorús brigádplakett tulajdonosai vagyunk. KISZ-alapszervezetünk (amely a KISZ KB Dicsérő oklevelét nyerte el ez évben) és a brigád között igen szoros a kapcsolat. Valamennyi KISZ-tagunk egyben a brigádnak is tagja, kölcsönösen számítnak egymásra az utánpótlásban is. Kapcsolatunk összefonódottságát is bizonyítja, hogy a brigádban végzett tevékenységet elfogadjuk KISZ-munkának és ez fordítva is érvényes. KISZ-szervezetünk meghatározza a minőségi munkavégzés feladatait, és természetesen részt veszünk a végrehajtásban is. Mind a brigád, mind a KISZ-szervezet számít az újonnan hozzánk kerülőkre. Mi sem feleedtük el azt a gondoskodást, azt a segítőkészséget, amivel minket körülvettek az idősebb dolgozók a termelésbe kerüléskor.

A szakmunkástanulók már harmadéves korukban az üzemben dolgoznak, így megszokják az üzemi légkört és részt vesznek a szervezeti életben is. Az úttörőket patronáljuk, részt veszünk közös rendezvényeken, felkészítjük a paj-

tásokat az ifjúkommunista életre. Tervezünk velük üzemlátogatásokat is, hogy pályaválasztási gondjaikon segítsünk. Az ideiglenesen távollevőket is közénk tartozónak tekintjük, kapcsolatban állunk a gyesen levőkkel, látogatjuk a betegeteket, osztozunk tagságunk örömeiben, bánatában. Alapszervezetünkben, brigádunkban, egyszóval közösségünkben a jó baráti légkörnek köszönhetjük, hogy ma már eljutottunk oda, hogy nem csak a vezetőség „mozgatja” a tagságot, hanem a tagok is várják és számon kérik a közösségi munkát.

En azt hiszem, hogy ez a célunk és ez adja értelmét a munkánknak.

LENDVAI LÁSZLÓ

Baranya megye küldötte,
a BÁÉV főüzem szerelője

A Baranya megyei Állami Építőipari Vállalatnál 4600 fő dolgozik. Munkahelyeink Mohácson, Beremenden, Siklóson, Szentlőrincen és Szigetváron kívül Pécs minden pontján megtalálhatók. Építünk lakásokat, kereskedelmi létesítményeket, iskolát, óvodát, bölcsődét, kollégiumot, üzemet, gyárat. Egyszóval mindent, amire igény van. Éves árbevételünk 1,3 milliárd forint körül van.

Mint az építőiparban dolgozókat általában, úgy bennünket is nagyon sok kritika ér. Ez azért van így, mert tevékenységünk, munkánk gyümölcse az emberek szemé láttára jelenik meg. Mi nem üzemcsarnokokban végezzük munkánkat, hanem kint a szabadban, esőben, hóban, szélben vagy a tűző napon. Zömmel e körülményeknek és a körülményekhez képest alacsony fizetéseknek tudható be, hogy az elmúlt évben kb. 1200 dolgozónk ment el. A távozók zöme fiatal és vidéki, akik már nem vállalják a hajnali kelést és a késői hazatérést.

E riasztó tények ellenére is úgy érezzük, hogy a mai építőipar már nem olyan, mint a 10—20 évvel ezelőtti, hisz nagyon sok gép segíti munkánkat, és egyre több a szakember is területünkön, Munkánk szervezése sokat javult, de e téren a javulás ellenére is nagyon sok a tennivalónk. Nem fordulhat elő az, hogy anyagihiány miatt le kell állni, mert ez kihat a gazdasági munkára és a munkahelyi fegyelemre egyaránt. Ne hagyjuk, hogy ilyen helyzet kialakulhasson, mert néhányan úgy érzik, ez később felhatalmazza őket a lógásra. Ennek megakadályozásában nagy szerepük van a KISZ-eseknek. Személyes példamutatással, a munkaidő ledolgozásával döntően hozzájárulhatnak a tervek teljesítéséhez, az emberek formálásához.

Vállalatunknál 24 alapszervezet működik. Több mint 500-an vagyunk. Szervezettségünk megközelítően 26 százalékos, melynek megtartása vagy javítása nem kis erőfeszítésünkbe kerül. Dolgozóink közel 60 százaléka ingázó, az ő bevonásuk a mozgalmi életbe nagyon nehéz. 12—13 órát vannak távol az otthonuktól, és ezen túl várja még őket a háztáji, a másodállás és esetenként a lakásépítés. Milyen mozgalmi tevékenységet várhatunk el egy ilyen körülmények között élő fiataltól?

KISZ-eseink zöme megbízható fiatal. Fő feladatunknak természetesen mi is az ifjúság nevelését tartjuk, és ezt leginkább a munkán keresztül gyakorol-

juk. Az egyéni feladatvállalások számonkérésénél, a tagság megújításánál ez alapvető szempont.

1977 óta vállalunk védnökséget a lakásprogram felett. Ennek keretében mozgósítunk túlmunkára, szervezzük KISZ-eseinket különböző takarító, segéd- és földmunkára társadalmi műszakok keretében. Ezekben nemcsak a vállalati ifjúság, hanem a város dolgozói és tanulói is részt vesznek. Ennek eredménye, hogy központi építőtábor létesült vállalatunknál. Vezetőink nevében is köszönjük a KISZ KB-nak, hogy idén már ötödik alkalommal kapunk ilyen segítséget. Még jobban örülnénk, ha szakmai tábort kapnánk. A központi építőtábor mellett nem először veszünk részt a város elsőéves egyetemistái, főiskolásai részére meghirdetett építőtáborok megszervezésében. Ezeknek a táboroknak nem külső szemlélői, hanem részesei vagyunk. Napközben a munkahelyeket ellenőrizzük, a felmerülő problémák megoldásában segítünk, a kulturális programokat látogatjuk. Nagy hiba, hogy ezekkel a fiatalokkal (a városban tanuló egyetemistákról, főiskolásokról van szó) a tábor után megszakad a kapcsolatunk. A jövőben ki kell használnunk ezt a lehetőséget a munkásifjúság és a tanuló fiatalok kapcsolatteremtésére.

Nem lehet számunkra közömbös, hogy a jövő értelmisége mennyire ismeri a munkások körülményeit és gondolkodását. Itt meg kell említenem, hogy a kongresszusi levél vitái során több alapszervezetünknel elhangzott, hogy a középiskola elvégzése után, az egyetemi, főiskolai felvételi előtt a fiatalok dolgozzanak egy évet valamilyen munkahelyen. Erre azért lenne nagy szükség, mert akik közvetlenül a középiskolából kerülnek egyetemre, főiskolára, azt elvégezve szinte minden élettapasztalat nélkül kezdenek el dolgozni. A kongresszusi levél vitájában központi helyet foglalt el a lakáskérdés. Városi és megyei küldöttgyűlésünkön is elhangzott, hogy országosan sem mindig a legolcsóbbat építjük. A lakásépítéssel kapcsolatosan meg kell említeni a szövetkezeti iparban dolgozók hátrányos helyzetét is. Semmivel sem dolgoznak kevesebbet, nem hoznak kisebb hasznot a népgazdaságnak, mint bármilyen más állami vállalat, illetve dolgozó. Ennek ellenére a szövetkezeti iparban nincs munkáslakás-építési akció. A szövetkezet csak önerőből, állami hozzájárulás nélkül támogathatja dolgozóit. Javasoljuk, hogy a jövőben a munkáslakás-építési akció kedvezményeit a szövetkezetben dolgozókra is terjesszék ki.

Heves viták folytatók a szocialista demokrácia legkiemelkedőbb területéről, az üzemi demokráciáról. Többen elmondták, hogy igen gyakori a kérdésfelvetések esetén a „labdavisszadobás”, és többször előfordul, hogy aki szót emel a hiányosságok ellen, jónéhányszor „megüti a bokáját”. Ezért később már nem is szól. Elég nagy teret hódított már magának a „Ne szólj szám, nem fáj fejem” mondás. Nem értem, hogy aki nem szól, annak miért nem fáj a feje? Vagy a lelkiismeretlenségünk nagyobb, mint a többet, jobbat akarás?!

KISZ-eseink érzik a társadalom gondoskodását, de sajnos sokan nem értékelik megfelelően az elért eredményeket. Természetesnek veszik azokat, és legtöbbször csak jogaikról beszélnek, megfélemlítve kötelezettségeikről. Többet és többször kell szólnunk elért eredményeinkről, ezzel is bemutatva, elismerve szocialista vívmányainkat.

A szervezeti élet kérdéseiről is sok szó esett. A sok közül csak kettőt említenék. Az első: nem tartjuk jónak az évenkénti választásokat alapszervezeti

szinten sem. Igen sokan azt gondolják; jól van, egy évig elvállalom. Ez rányomja bélyegét munkájukra. Ha esetleg tovább vállalják megbízatásukat, akkor sem egyenlő a kétszer egy év az egyszer két évvel. Javasoljuk a kétévenkénti választást alapszervezeti szinten is. Ha közben valamilyen okból megüresedik egy-egy funkció, úgymint választani kell.

Ha egy alapszervezeti közösség elhatározza, hogy kirándulni megy, és ezért elmegy dolgozni, az ügyrend szerint a pénztárba befolyt összegnek már csak a felét fizetheti ki az alapszervezet a KISZ-tagnak. Javasoljuk, hogy a munkával szerzett pénzt ilyen célra teljes egészében használhassa fel az alapszervezet.

A mozgalom igen sok időnket veszi el a családtól, ezért a maradékkal okosabban gazdálkodjunk. Nem szabad csak az iskolára, óvodára bízni gyermekeink nevelését, ők nem tudják ezt nélkülünk megtenni. Nem helyes az a mai szemlélet, mely szerint a minél jobb anyagiak megteremtése egyenlő a nevelés vagy nevelődés feltételeinek biztosításával. Igazi családi életet kell biztosítanunk gyermekeink számára, sokkal többet kell törődni velük.

DR. LENGYEL ISTVÁN

Fejér megye küldötte,

a Dunaujvárosi Városi Kórház orvosa

Évről évre felmerülő kérdés a fiatal orvosok pályakezdése, pályázati rendszer útján történő elhelyezkedése. Szinte természetes, hogy pályakezdő orvos nem helyezkedik el körzeti orvosi munkakörben. Figyelembe véve az egyetemi, első-sorban elméletcentrikus oktatást, ennek megvan a magyarázata. Ma is élő probléma — ahogy azt Levendel László egy 1978-as tanulmányában megfogalmazta —, hogy az egyetem orvos-tudóst, természettudóst, és nem gyakorló gyógyító orvost képez.

Miután az egyetemen a tudományos diákköri munkának és dolgozatoknak az elhelyezkedés szempontjából nagyobb a presztízse, mint az externálásnak, tehát a kórházi osztályokra való bejárásnak, a fiatal orvosok azokra az állásokra pályáznak legnagyobb számban, ahol tudományos munkára van lehetőség, vagyis az egyetemi klinikai állásokra. Ez folyamatosan újra és újra feszültségek forrása, melyeket a szakmai szempontokon kívül a falu és a város között meglévő urbanizációs különbségek is okoznak.

Az utóbbi évek tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy az általános orvosi és üzemorvosi szakvizsga bevezetése sem változtatta meg gyökeresen a helyzetet. Az alapellátásban jelenleg az orvosoknak csak mintegy egyötöde dolgozik.

Az 1981. január 1-én életbelépett pályázati rendszer módosítása már az eddigiekből következően sem változtatta be a hozzáfűzött reményeket. Nem egy pályázó 60 helyre is beadja a pályázatát. Az intézmények nem tudják, hogy aki egy állásra jelentkezett, az ezen kívül még hány helyen vár válaszra, és vajon igenlő válasz esetén meg fogja-e kötni a szerződést. Ennek a problémának a

megoldására talán az intézmények válaszadásának időben való összehangolását, illetve számszerű korlátozások bevezetését javasoljuk.

Számos helyen, küldöttértekezleteken és más fórumokon, került már napirendre az egészségügyi dolgozók mozgalmi, közéleti aktivitása, illetve annak a hiánya. Anélkül, hogy mentegetni akarnám az e területen dolgozó fiatalokat, el kell mondanom, hogy az ügyeletek, a folyamatos műszak, az állandó szellemi leterheltség a mozgalmi munkában is szükségképpen érezteti hatását. Amikor a KISZ-munka kapcsán a szabadidő hasznos eltöltéséről beszélünk, akkor figyelembe kell vennünk, hogy az egészségügyben a szabadidő igen korlátozott, és ez feltétlenül a regenerálódásra kell hogy fordítódjon.

Ezzel szorosan összefüggő kérdés, hogy nem termelő ágazat lévén, az egészségügyi dolgozó fiatalok számára hiányoznak a KISZ-munka perspektívái, nem tudunk mindenki elé egyöntetűen mozgósító, lelkesítő célokat kitűzni. Úgy érzem, nehéz áttörni a sajátos, szakmai munka adta korlátokat.

Többször felvetettük, hogy nincs olyan iskolaforma, amely perspektívát nyújtó módon biztosítaná a szakdolgozók széles rétege számára a felsőfokú továbbtanulás lehetőségét. Az Egészségügyi Főiskola csak intézetvezetői vagy diétás nővéri szakon tud továbbképezni, ez pedig csak igen szűk réteget érint. Ebből adódóan az ápolónők és bölcsődei gondozónők továbbtanulási szándékukat csak pályaváltoztatás útján tudják megvalósítani, amely további egyéni és társadalmi problémákat vet fel.

A helyzeten csak nagyon kis mértékben enyhítenek az időszakos szakmai vetélkedők, illetve az Alkotó ifjúság pályázat. Segíthetne talán a probléma megoldásában, ha ezek a szakdolgozók aktívabban bekapcsolódhatnának az intézetek tudományos munkájába, természetesen végzettségüknek megfelelő szinten. Létre kellene hozni a Fiatal orvosok fóruma mellett a Fiatal szakdolgozók tudományos fórumát is. Ez azonban csak bizonyos mértékben enyhítené a továbbtanulási lehetőség hiányából adódó gondokat.

E néhány kérdést inkább csak emlékeztetőként szerettem volna felvetni, hiszen olyan problémákról van szó, amelyek már évek óta ugyanolyan intenzitással foglalkoztatják a közvéleményt, és ily módon a fiatalokat is. Szeretnénk, ha közös gondolkodással választ és megoldást találnánk ezekre a problémákra.

LIPTÁK PÁL

Békés megye küldötte,
a kamuti Béke Tsz esztergályosa

Békés megyében valamennyi úttörőcsapat rendelkezik KISZ-testvérkapcsolattal. 1978-ban 385, 1980-ban pedig 428 KISZ-alapszervezetnek volt testvérkapcsolata valamelyik úttörőrajjal a megyében. A kapcsolatok szám szerinti növelése mellett az sem közömbös számunkra, hogy az elkövetkezőkben hányan jönnek közénk olyanok, akik ifjú kommunistává nevelődve bontakoztathatják ki alkotóképességüket. E kapcsolat annál is fontosabb a mezőgazdaságban dolgozó

fiatalok számára, mert csökkent a mezőgazdaság vonzereje a pajtások körében. Ha sikerül velük jó kapcsolatot kialakítanunk, növelhetnénk munkánk tekintélyét is.

A ma KISZ-tagjai nem is olyan régen még úttörők voltak. Közben az általános iskolásokból szakmunkástanulók, középiskolások, dolgozók lettek. Az életkörülményeikben, életformájukban bekövetkezett változások több-kevesebb konfliktust hordoztak magukban. Általában nem megy zökkenőmentesen az úttörőleletből a KISZ-szervezetbe való belépés. A fiatal egy többnyire felnőttek által irányított közösségből egy nagyobb önállóságot követelő szervezetbe kerül, s ez problémát jelenthet számára. A mi közös feladatunk, hogy enyhítsük a változásokkal járó nehézségeket. Ez jó program és rendszeres munka kérdése, amely nem enged „elkallódni” egyetlen fiatalt sem. Az úttörők tudatosabb felkészítésével megkönnyítenénk az átmenetet az úttörőmozgalomból a KISZ-be. Ebben a munkában mindkét szervezetnek megvan a maga önálló és közös feladata. Fokozottabban előtérbe kell helyezni, hogy az úttörők KISZ-taggá nevelése csak több éves, tervszerű folyamat révén lehet eredményes. Az elmúlt időben sok rendszeres és tartalmas kapcsolat alakult ki és erősödött meg. Az elkövetkezendőkben nagyobb figyelmet kell fordítanunk a jó példák népszerűsítésére, a meglévő tapasztalatok kölcsönös kicserélésére. El kell érniünk, hogy mindenhol váljon gyakorlattá a kapcsolatot tartó úttörő- és KISZ-szervezeteknél az egy évre szóló közös program kidolgozása a mozgalmi év elején. Nálunk a tartalmas kapcsolat kialakítását elősegítette a közös tervezőmunka.

Alapvető feladatunk, hogy felmérjük azokat a sajátos lehetőségeket, amelyek fokozhatják munkánk hatékonyságát. Legyünk tisztában a pajtások igényeivel és saját lehetőségeinkkel. Így hosszabb távon biztosíthatjuk a tervszerű fejlődést.

Az évek során kialakulnak olyan kölcsönös hagyományok, amelyek ápolása megújuló lendületet ad a kapcsolatnak, például egy közös kirándulás kellemes emlékei fokozott lelkesedést váltanak ki a hasonló túrára való felkészülésnél. A testvérkapcsolat a mindennapi gyakorlat során kiterjed az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalomra, a honvédelmi napokra, az Ifjú Gárdára és az Úttörőgárdára, az ifjúságmozgalmi hagyományok gyűjtésére, valamint az évente meghirdetett Teremtsünk értéket akcióra, és egyéb közös rendezvényeinkre is. Megyénkben a tartalmi munka fokozása érdekében kezdeményezett Ifjúkommunisták az úttörőkkel — úttörők az ifjúkommunistákért mozgalom is segíti a jobb kapcsolat kiépítését.

Az úttörő—KISZ együttműködés a jól szervezett programok segítségével olyan mozgalmi, politikai ismeretekhez, élményekhez juttatja a pajtásokat, amelyek gyarapítják mozgalmi tapasztalataikat, az érzelmi hatások pedig tudatos cselekvésre ösztönzik őket. A feladat tehát egyértelmű, minden pajtásnak biztosítanunk kell a képességének és érdeklődésének megfelelő konkrét tevékenységet.

Kapcsolatunk tartalmának legfontosabb eleme természetesen a politikai irányultság. Minden közös rendezvényünknek legyen ilyen tartalma, melynek mértéke az alkalomtól függjön.

Az együttműködés, a kapcsolattartás érzelmi tartalmát sok esetben megmérgező anyagiasság sajnos visszatérő probléma. Az anyagi segítség esetenként

többet árt a kapcsolatnak, mint használ, ha nem törekszünk az átadással egy időben élményszerzésre, érzelmi kötődés kialakítására.

Az úttörőszövetség KISZ-irányításában kiemelkedő szerepük van a KISZ-tag ifivezetőknek. Jelentős részük középiskolai vagy szakmunkástanuló. Nagyon hasznos volna, ha még több munkásfiatal tudnánk bevonni e nemes feladat végzésébe, hiszen ők tudják igazán megismertetni és megszerettetni a pajtásokkal a munkáséletet. Az ifivezetők a helyes pályaválasztás kialakításában is jelentős szerepet vállalhatnak. Személyi összekötő kapcsot jelentenek az úttörő- és a KISZ-szervezetek között. Munkájuk elősegíti, hogy a KISZ-taggá válás természetes igényként merüljön fel a pajtásokban.

A végzős gyerekekre fordítsuk a fő figyelmet, hiszen ők készülnek a továbblépésre. Adjunk nekik értelmes feladatokat. Érezzék, hogy számítunk munkájukra, hogy sorainkba várjuk őket. Kapcsolatunk tartalma segítse elő a köz- és várospolitikai feladatok megvalósítását is. Érjük el, hogy kapjanak közéleti megbízatást a pajtások. Mozgalmi munkánk során fokozottabban figyeljünk azokra a mozgássérült, szellemi fogyatékos pajtásokra, akik kikerülve a tanintézetekből, nem minden esetben találják meg a kapcsolatot a KISZ-szervezetekkel és a társadalommal. Szerezzünk a pajtásoknak minél több élményt, lássanak minél több romantikát, vonzó elemet mozgalmunkban.

Az ötnapos munkahét bevezetésével a megnövekedett szabad idő hasznos eltöltése új gondokat okoz, egyben új lehetőséget is ad az úttörő—KISZ testvérkapcsolat még tartalmasabb, még szorosabb továbbfejlesztésére.

DR. MAGYAR KÁROLY

Zala megye küldötte,

a Zalaegerszegi Járásbíróság jogásza

Amikor valaki egyetemista, vagy főiskolás, nagy terveket sző, úgy érzi, hogy a szakmájában rá vár minden fontos kérdés megoldása. Az elhelyezkedés után persze kiderül, hogy egy kicsit kevesebb lehetősége van a nagy tettekre, mint amennyit elképzelt, s lassan és nehezebben megy minden, mint ahogyan gondolta. Sokunknak azonban így is megvolt, és ma is adott az a lehetősége, hogy a megszerzett szellemi tőkét kamatoztassa, a közéleti munkát gyakorolhassa.

A pályakezdő értelmiségieket befogadó munkahelyeknek, vállalatoknak, intézményeknek és intézeteknek, mindenekelőtt az ott dolgozó vezetőknek az eddigieknél nagyobb erőfeszítéseket kell tenniük ahhoz, hogy a fiatal értelmiségiek előtt feltárják a jelen és a távlatok követelményeit, hogy értelmes, kockázatot is jelentő szakmai, közösségi és egyéni feladatok elé állítsák őket. A ránk rótt kötelességet, a nekünk nyújtott lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy olyan életesményt, olyan erkölcsiséget vallhassunk magunkénak, amely egy fejlett szocialista társadalmat építő ifjúság sajátja.

Mindezek mellett az is igaz, hogy a fiatal értelmiség körében is vannak, akik könnyebb, zökkenőmentesebb pályákat, beosztásokat keresnek, a másnak és maguknak élnek, megalapozatlan igényekkel lépnek fel, vagy vonakodnak a

nagyobb szellemi erőfeszítésektől. Ilyenek bizonyára akadnak a jövőben is. Ennél is nagyobb baj azonban, ha a megszerzett szaktudást kényszerpihenőre fogjuk, mert a kényszerpihenő alatt elfogy, halványul a lelkesedés, a tudás, és ennek nem csekély a politikai veszélye. Mai életünkre a közéleti és kulturális érdeklődés gazdagodása, és — ami a legmegragadóbb — egységesebbé válása a jellemző. Egyre gyakoribb az állampolgári felelősség erősödése, a társadalmi tudatosság magasabb szintje. Ezen a területen ránk, a közéleti munkát végző értelmiségi fiatalokra, sok tennivaló vár még.

A siker reményében foghatunk hozzá a kongresszusunkon elfogadásra kerülő határozat végrehajtásához, hiszen meg vagyunk győződve arról, hogy általánossá válnak a tudat, a gondolkodási mód, az emberi kapcsolatoknak új, értékesebb tartalmai.

MÁRKUS GYULA

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a nyíregyházi SZAEV termelésirányítója

Valamennyien ismeritek a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1970 februári határozata alapján született IV. törvényt, amelyet ifjúsági törvénynek neveznek a köznyelvben. Ennek tükrében lehet megítélni helyzetünket, az életünkben bekövetkezett változásokat. Ez a törvény a magyar fiatalok 1971-ig végzett munkájának elismerése.

Megyénk az V. ötéves terv időszakában rohamléptekkel fejlődött. Ebben az időszakban kapott városi rangot Fehérgyarmat és Vásárosnamény. Új iparágak, új termelési technológiák honosodtak meg. Az építőiparban egyre inkább elterjedt az iparszerű termelés. A megerősödő nehéz- és könnyűipar magával hozta a magasabb szintű elméleti felkészültség előtérbe kerülését. Megyénk dolgozói műveltségben, szakmai, politikai tudásban mindinkább felveszik a versenyt országunk többi munkásával. Egyre inkább a minőségi jegyek jellemzik munkánkat.

Az V. ötéves tervben elért hatalmas gazdasági, kulturális, szociális és politikai fejlődés fiataljaink élet- és munkakörülményeiben is alapvető változásokat hozott. A változásokon belül az első és legizgalmasabb az anyagi és erkölcsi megbecsülés kérdése. Mi elégedettek vagyunk. Szeretném ezt példákkal is illusztrálni. 1970-ben az iskola elvégzése után 1000—1200 Ft-os kezdő bérrel állt munkába egy technikus, 1975-ben ez 1500—1800 Ft-ra, napjainkban pedig 2500 Ft körüli összegre emelkedett. 1975-ben egy pályakezdő üzammérnök 1800—2200 Ft-os kezdő bérrel rendelkezett, ma 3000—3200 Ft-ot kap.

Szaktudásaink kezdő teljesítményes alapórábéré az évek során 6—7 forintról 11—13 forintra emelkedett, egyes hiányszakmákban pedig szinte korlátlanok a kereseti lehetőségek. Eltűnt a nemzedéki ellentét, amely abban nyilvánult meg, hogy a fiatalabbak a rosszabbul fizető, nehezebb munkákat kapták, esetenként az idősebbek rosszindulatával találkoztak.

Amikor úgy fogalmaztam, hogy elégedettek vagyunk, akkor ezzel nem azt

mondtam, hogy nincsenek problémáink e területen. Az MSZMP XII. kongresszusa rá is világított ezekre a kérdésekre. (Amellyel mi maximálisan egyet is értünk.) Bérézésünk nem mindig eléggé ösztönző, mert eltekintve az utolsó egy-két évben kibontakozó tendenciától, a differenciálást nem alkalmazták mindig, és ha igen, az nem volt személyre szóló.

Ezek a problémák a KISZ-munka egészét érintik, amelyek mellett szótlánul elmenni politikai hiba volna egy KISZ-vezető részéről. Nekünk, fiataloknak, minden tekintetben bizonyítanunk kell felkészültségünket, hiszen a tudományos, technikai forradalom, a tudomány eredményeinek gyors, célszerű alkalmazása elsősorban tőlünk függ, közülünk kerül ki a vezetők többsége.

A megyénk iparában dolgozó KISZ-vezetők tudják, hogy az V. ötéves terv időszakában sok fiatal került magasabb beosztásba. Van tehát előrelépési, bizonyítási lehetőségünk. 30—32 éves főmérnökök, 28 éves főkönyvelők, 26—27 éves építés- és főépítésvezetők, üzemvezetők, művezetők is vannak területünkön, és megállják a helyüket. Ugyanakkor azt sem hallgathatjuk el, hogy számos fiatal évekig nem kap semmiféle komoly megbízatást, sokszor csak „alibi munkát” végez. Ezért egyes fiataloknál nemtörődomség, a helyzetbe való belenyugvás tapasztalható, s vannak olyanok is, akik hájsozlják a külön munkákat. Mindezek nem egészséges jelenségek, de találkozhatunk velük.

E problémák elkerülésére javasoltuk, hogy pályakezdőink bérét, munkáját, beilleszkedését időről-időre vizsgálják meg az illetékesek. Ismerjék meg ezek a fiatalok forgószínpadszerűen a vállalati egészet, mielőtt végleges megbízásukról megszületik a döntés.

Ha jól, eredményesen foglalkozik az ifjúsággal a KISZ-szervezet, akkor jelentős eredmények szülehetnek. A fiatal műszakiak legjobbjai akarnak és tudnak tenni közös céljainkért.

Egyetértünk a lakásépítésekről, azok elosztásáról elhangzottakkal, nem tartjuk helyesnek azonban a kedvezmények rétegek szerinti differenciálását. Szeretnénk, ha a KISZ Központi Bizottsága országos szinten is koordinálná az olcsóbb lakásépítési akciókat. Azt is javasoljuk, hogy legfelsőbb KISZ-es szinten vizsgálják meg az egyes szocialista országok, különösen az NDK ezirányú tevékenységét, tapasztalatait, mert véleményünk szerint sok hasznos dolgot tudnánk átvenni tőlük.

MÉSZÁROSNÉ DR. BÁNHIDI KATALIN

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a debreceni fogászati szakrendelő orvosa

Az egészségügyi dolgozók becsületesen, magasfokú hivatástudattal végzik folyamatos munkájukat. Ebben a tevékenységben megfelelő helyük és szerepük van a fiataloknak is. De nemcsak a feladatok, a gondok is jelen vannak fiataljaink körében. Ezek egy része azonos az egészségügy gondjaival, a másik része meg-egyezik az idősebb korosztályok nehézségeivel, míg nem kis hányaduk csak a fiatalabb generációk mindennapjaira jellemző.

Az ingyenes egészségügyi ellátás, a képzés és továbbképzés biztosításához megyénkben nincsenek meg mindenütt a feltételek. Közismert és az egészségügyben tevékenykedő helyi vezetőket állandóan foglalkoztató probléma, hogy a 10 ezer lakosra jutó ágyszám tekintetében megyénk az országban az utolsók között van. Ez konkrétan annyit jelent, hogy 1959-ben volt az országos ágyszám átlag annyi, mint most nálunk. Ahhoz, hogy megközelítsük a mostani országos átlagot, még kb. ezer kórházi ágyra lenne szükségünk. Az átlagon felüli feladatok ellátásához az ágyszámnak is átlagon felülnek kellene lennie. Erre azonban nincs sok remény, hiszen a VI. ötéves tervben a rekonstrukción túl mindössze 500 új kórházi ágyra lesz lehetőség.

Az alacsony ágyellátottság nemcsak a betegeknek és a lakosságnak jelent hátrányt, hanem kedvezőtlenül befolyásolja az egészségügyi dolgozók körülményeit is. Ez különösen ránk, fiatalokra vonatkozik, akiknek a szakmai munka mellett a családalapítás, az otthonderemtés gondjaival is foglalkozniuk kell.

Az egészségügyi dolgozók körében meglehetősen magas azoknak a szakdolgozóknak a száma, akik egész életüket az egészségügyi ellátásnak szentelték, éppen ezért társtalanok maradtak, nem tudtak családot alapítani és jelenleg vagy albérletben, vagy valamelyik intézet eldugott szobájában élnek. Még csak reményük sincs arra, hogy valaha is lakást kapjanak. Már most megállapítható, hogy az egyedülálló fiatal szakdolgozó nők egy részére ugyanez a sors vár. Feltétlenül megoldást kell találni erre a problémára.

Debrecenben nem okozott gondot az üres orvosi állások betöltése. Az utóbbi években azonban egyre több az olyan tapasztalat, hogy a fiatalok nem érdeklődnek bizonyos szakmák iránt (anaesthesiológus, laboros, röntgenes, kórboncnok stb.). Sokkal vonzóbbak azok a területek, ahol az orvos élő kapcsolatot tart fenn a beteggel. A kontraszelekció elkerülése érdekében az e területeken dolgozó orvosokat az átlagnál jóval magasabb anyagi megbecsülésben és más szociális juttatásban kellene részesíteni. Ellenkező esetben néhány év múlva súlyos gondokkal kell megbirkóznunk.

Régi probléma a fiatal orvosok körében a munkás származású fiatalok elhelyezkedése is. Az utóbbi néhány évben egyre kevesebb azoknak a munkásszármazású hallgatóknak a száma, akik az egyetemen kívánnak maradni. Ez hovatovább oda vezet, hogy az egyetemről eltűnnek a munkásszármazású káderek. Úgy ítéljük meg, hogy nem elegendő a munkás-paraszti származású fiatalokkal csupán addig foglalkozni, amíg megszilárdul helyük az egyetemen.

A fiatal orvos elmegy vidékre, mert ott hamarabb megtalálja számításait. Gyakran nem sikerül felkelteni a tudományos kutató és oktató munka iránti érdeklődést a fiatalokban. Részben ennek is anyagi okai vannak.

Az egészségügyi KISZ-bizottság irányításával területünkön is jelentős mértékben fejlődött a KISZ-munka. Ennek ellenére meg kell állapítanunk, hogy még mindig túlzottan szabadidő-centrikus, és mozgalom-centrikus vonások jellemzik ezt a munkát. Kritikusan kell közeledni eredményeinkhez és problémáinkhoz, egyúttal fel kell tárni a megoldás lehetőségeit és módjait is. Esetenként újra kell fogalmazni céljainkat, és meg kell találni azt a legrövidebb utat, amely ezekhez a célokhoz elvezet. Gondoskodni kell az ifjúság széles tömegeinek mozgósításáról, a KISZ közösségi jellegének erősítéséről. Ehhez többek között az is szükséges, hogy értelmes feladatokat tűzzünk magunk elé, olyanokat, amelyek

végrehajtására kedve is van a tagságnak. Az egészségügyben dolgozó fiatalok helytállnak abban a munkában, amely a fejlett szocialista társadalom építése során rájuk hárul. Ahhoz, hogy az eddiginél szervezettebben, fegyelmezettebben dolgozzunk, szükséges, hogy érezzük: az idősebb nemzedék komolyan vesz bennünket, számít ránk, odafigyel véleményünkre. Éreznünk kell, hogy a színvonalasabb munka anyagi és erkölcsi megbecsülésben is kifizetődik.

MOCZÓK GYULA

Hajdú-Bihar megye küldötte,
a Nyiracsádi Általános Iskola tanára

Több szinten foglalkoztunk már a lakóterületi KISZ-munka helyzetével, fejlesztésének feladataival, azonban átfogó, problémamegoldó határozat még nem született. Sokan megkérdőjelezték e munka létjogosultságát. Valóban a tagság összetétele heterogén, az orvostól a segédmunkáson át a pedagógusig minden réteg megtalálható; nehéz időpontot egyeztetni, a taggyűlések emiatt sok esetben határozatképtelenek; nincs olyan gazdasági egység, amihez kapcsolódnának; a pártirányítás nem megoldott, a területi pártalapszervezetek tagjai helyben dolgozók, így nem érzékelik közvetlen az ingázók problémáit; a párttagajánló tevékenység csak arra a kevés számú helyben dolgozóra szűkül le. Ezek a tények nehezítik munkájukat. Mellettük szól viszont az, hogy az ingázó fiatalok életmódja tipikusan falusi, különösen azóta, amióta az állam nagyobb mértékben támogatja a háztáji gazdálkodást. Éppen a felsorolt okok miatt nem tudnak vagy nem akarnak bekapcsolódni a vállalati KISZ-munkába.

Nem tartom helyesnek azt a nézetet, hogy az ingázó fiatal feltétlenül a munkahelyén legyen KISZ-tag. Tagsága úgyis csak formális lenne, mert a vállalati autóbuszok nem várhatják meg a KISZ-rendezvény végét. Ha pedig eleget akar tenni vállalt kötelezettségének, lemarad a szállító járműről és csökken a plusz munkából származó jövedelme.

Itt jelentkezik a lakóterületi KISZ-alapszervezetek szerepe, ugyanis az ingázó fiatalok ide könnyebben bevonhatók. Helyes káderpolitikával elérhető lenne a KISZ-vezetőség stabilizálása, azonban sok esetben a vállalati vezetők nem járulnak hozzá a beiskolázásukhoz, mert nem ott KISZ-tagok. Az ilyen vezető nem igazodik a változó körülményekhez, figyelmen kívül hagyja a KISZ nevelő szerepét, nem veszi észre azt, hogy egy politikailag fejlett KISZ-vezető a munkahelyén is magasabb színvonalon tud eleget tenni kötelezettségeinek. Érdemes lenne központi irányelvet, esetleg határozatot kidolgozni, hogy mit vállaljon a vállalat és mit a falu e munka segítésében.

El kellene ismerni a községben végzett KISZ-munkát, amely esetleg alapja lenne a párttagajánlásnak is. Ezzel együtt a községekben vonzóvá kell tenni a mozgalmi munkát. A rendezvényeket úgy kell szervezni, hogy igazodjon a tagság igényeihez és szabad idejéhez. Nem hiszem, hogy van még egy olyan alapszervezet, amely akkora tömegbefolyással rendelkezik — éppen a tagság összetétele miatt — mint a lakóterületi.

Nap mint nap tapasztalom, hogy a mai szakmunkásfiatalok és a helyi értelmiség — falun elsősorban a pedagógusok — műveltségbeli szintkülönbsége csökken. Mégis szükséges, hogy a fiatal értelmiség nagyobb részt vállaljon a KISZ-vezetésből, a fiatalságot vonzó programok szervezéséből, a propagandamunkából. Továbbra is vigye azt a szerepet a falu közösségében, amit több évtizede betöltött.

MOLNÁR MÁRIA

Nógrád megye küldötte,

a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium tanulója

Megyénkben a tanulmányi mozgalom meghirdetésével valamelyest erősödött a tanulás kapcsolatos feladatok politikai szerepe, a tanórán kívüli tanulmányi tevékenység összefogottabbá vált, még közel sem váltotta be azonban a hozzáfűzött reményeket. A vállalt feladatok végrehajtásában, értékelésében jelentkeztek hiányosságok. Több iskolában gátat jelentett a túlzott adminisztráció. Néhány intézményben a tanulmányi mozgalom miatt elvetették az eddigi hagyományokat, máshol éppen a már kialakult formák miatt alig foglalkoztak ezzel a mozgalommal. A tanulás így nem került megfelelő mértékben a KISZ-szervezetek politikai munkájának középpontjába. Jellemző ez a vertikális formájú KISZ-szervezetekre, hiszen itt a csoporttanulás különböző érdeklődési körök szerint történik.

Külön gondot jelent a gimnáziumokban, hogy a fakultációs oktatásban az új érettségi és felvételi rendszerrel jelentőségét veszti a feladatvállalások egy része. A mostani másodikos gimnazisták már kötelezően hat tantárgyból fognak érettségizni, s felvételi pontszámként is hat tantárgy átlagát viszik. Ők már nem vállalhatják például azt, hogy nemcsak két felvételi tantárgyukat tanulják képességeiknek megfelelően, hiszen a hat tantárggyal való maximális foglalkozás alapfeltétellé válik. Véleményünk szerint ezekben az intézményekben az önértékelést kell előtérbe helyezni, s ezzel együtt élni kell a joggal, hogy a KISZ-szervezet beleszólhat a tanulmányi munka értékelésébe. A szakmunkásképző intézményekben és a szakközépiskolákban a szakmai vállalások mellett nagyobb hangsúlyt kell fektetni az általános műveltséget adó tárgyakra.

A tanulmányi mozgalomnak ezek az első éveit még a módszerkeresés időszakát jelentik, s ehhez szeretnénk segítséget kérni. Természetesen mi is kerestük a jól hasznosítható ötleteket, de továbbra is szükség lenne módszertani segítségre, tanulmányi táborokra, szélesebb körű tájékoztatásra a bevált módszerekről. Az ifjúságpolitikai dokumentum-gyűjtemény tanulmányi mozgalomról szóló jelentésében erről a következők olvashatók: „Szükségesnek tartjuk országos és megyei tapasztalatcserék és módszervásárok szervezését, az ifjúsági sajtóban, a rádióban és a televízióban a mozgalomban élenjáró iskolák bemutatását, a hasznosítható tapasztalatok közreadását, olyan témájú tudományos és szakkönyvek kiadását, amelyek a tanulás módszerével, eszköztárával ismertetik meg a diákokat.” Ezek gyakorlati megvalósításából azonban még keveset láttunk.

A megyei küldöttgyűlésen megállapítottuk, hogy ezt a mozgalmat tovább kell folytatnunk, mert számtalan jó lehetőséget nyújt kötelességeink és jogaink gyakorlására. Ahhoz, hogy folytatni tudjuk, intenzívebben kell vele foglalkozni. Nem pontszerzésre, kék és piros cédulák gyűjtésére kell ösztönözni egy középiskolást, hanem arra, hogy az iskola által adott lehetőségeket a lehető legnagyobb mértékben használja ki, hogy ha majd a négy évre visszagondol, ne csak a tanítási órák jussanak az eszébe, hanem színes élmények, események.

Ehhez azonban az egész felnőtt társadalom segítségére van szükség, hogy a leértécsizett, munkába álló fiatalok a tanulmányi munkánál sokkal szélesebb körű feladatokat el tudjanak látni. A határozat-tervezet lényegével egyetértek, de egy kérdésem lenne: mit jelent majd a középiskolákban a jegymegajánlás rendszere a jelenlegi oktatási formában?

NAGY ANDREA

Vas megye küldötte,

a szombathelyi Zeneművészeti és Óvónőképző Szakközépiskola tanulója

Megyénkben a városi—járás KISZ-bizottságok a politikai képzéshez segítséget nyújtottak. Ennek a következő formái, módszerei voltak: a havonkénti agitációs és propaganda értekezlet, amelyen támogatást, technikai tanácsokat kaptunk a vitakörök levezetéséhez, valamint segítettek tisztázni néhány fontos aktuális kül- és belpolitikai kérdést, amely várható volt a vitakörökön. Egy másik jól bevált módszer volt az agitációs és propaganda módszervásár, amelyen különböző előadásokat hallhattunk, ábrahasználatot, filmek felhasználását tanulhattuk meg. Ezt a módszervásárt a jövőben is — bízunk benne — megrendezik. Hogy a vitakörök érdekesebbek, eredményesebbek legyenek, egy előadói irodát alakítottak különböző területekről. Például orvosok, jogászok készültek számtalan érdekes témából: Az előadóknak a címét és telefonszámát minden alapszervezethez eljuttatták. Középiskoláinkban a vitaköri anyag megválasztásában bevált módszer, hogy két—három hónapra előre javasolják a témát, az alapszervezetek pedig az aktualitásnak és érdeklődési körüknek megfelelően válogathatnak ezek közül, vagy változtathatnak a címjegyzéken. Néhány propagandista nemcsak a témát beszéli meg pontosan, hanem az elkészített foglalkozásvázlatot is ismer-teti. Ezt a vázlatot főként akkor igényeljük, ha a témából az alapszervezet agit. proposa vagy valamelyik tag készült. Ha az alapszervezetből bárki úgy érzi, hogy valamilyen aktuális témából jól fel tudna készülni, az agit.propossal megbeszéli és megtartja a vitakört. Úgy érezzük, hogy más területen is növelni kell az öntevékenységet, nagyobb önállóságra kell ösztönözni az alapszervezeteket. A több közös munka, az egymásrautaltság jobban összekovácsolná őket.

A Killián-körök újjászervezését szükségesnek és időszerűnek tartjuk. Előnye lesz, hogy egy olyan közösség választja KISZ-taggá a fiatal, akik már évek óta együtt tanultak, együtt dolgoztak.

Az Edzett ifjúságért mozgalomhoz kapcsolódó vállalások a mozgalmi év elején megtörténtek. De ezek bizony néha elég szegényesek, nem mindig a tagok

hibájából. A testi nevelés lehetőségei a tömegsport területén elég szűkösek. Megyénkben több olyan általános és középiskola van, amelyben nincs tornaterem. Az ODK-t jobban kellene támogatni propagandával és felszereléssel, mivel erre az iskolának nincs megfelelő lehetősége. Kérjenek a diákkörök vezetőitől minden év elején pontos programot, tervet.

Végezetül azt kérjük, hogy a KISZ-es rendezvényeket, értekezleteket ne tartsák tanulmányi időben. Ugyanis azzal, hogy a tanulmányi órákon nem vesz részt egy KISZ-vezető, nehezítik a felkészülést, valamint a többi KISZ-tag előtt sem példamutató.

NAGY ISTVÁN

Szolnok megye küldötte,

a Jászberényi Hűtőgépgyár esztergályosa

Ismeretes, hogy szakmunkásképzésünkben az utóbbi években több olyan probléma került felszínre, mely nagy gondot okoz már most is, és ez a későbbiekben még tovább halmozódik, ha nem cselekszünk időben. Néhányat e gondok közül: nem megfelelő az iskolai pályaválasztási tanácsadás, a pedagógiai munka hiányosan foglalkozik a fizikai munka megbecsülésével, annak tiszteletével; sok családnál megtalálható az a káros szemlélet, melyben érződik a fizikai munkával szemben megnyilvánuló társadalmi előítélet; még ma is tapasztalható a szakmunkástanulók lenézése, megkülönböztetése.

Szakmunkástanulóink nem, vagy csak hiányosan ismerik a szakmákat. Több segítségre, több tájékoztatásra volna szükség. Az általános iskolai tanároknak nagyobb és konkrétabb ismeretanyaggal kell rendelkezniük ehhez a kevésbé divatos szakmák területén is. Nekünk, KISZ-eseknek az úttörőkapcsolatok keretén belül szintén nagyobb hangsúlyt kell fektetni e témakörre. Több szakmai bemutatót kell szervezni, a gyárlátogatásokat hasznosabbá, érdekesebbé, szakszerűbbé kell fejleszteni. Többet beszéljünk a 7—8. osztályos tanulókkal munkánkról, szakmánkról. Azonos szintre kell hozni a szakközépiskolák és a szakmunkásképző intézetek rangját. A ma még érezhető különbségek károsan befolyásolják elsősorban azokat, akik talán szívesen jelentkeznének szakmunkástanulónak, de akkor a környezetük másként reagálna, mint ha például gimnáziumba jelentkeztek volna.

Egyre nagyobb gondot jelent a vasipari szakmunkások beiskoláztatása. Például 1970-ben 14 542 főt vettek fel az ország szakmunkásképző intézeteibe esztergályosnak, míg 1980-ban csak 7301 fő jelentkezett. Más szakmákban is mutatkozik hasonló nagyságú csökkenés, holott a vállalatok igényei nagyobbak az utánpótlás terén.

A pályaválasztást befolyásoló tényezőként említhető még a nehéz fizikai munka, a váltóműszak, a szakmunkások jövedelmének színvonala, fejlődése, helyenként az egészségre káros munkakörülmények.

Ismeretes, hogy a szakmunkásképző intézetekbe többségükben sajnos a gyengébb tanulmányi eredménnyel rendelkező fiatalok jelentkeznek. Egy adat

ennek alátámasztására: az 1979—80-as évre beiskolázott tanulók több mint 35 százaléka elégséges, és közel 50 százaléka közepes osztályzattal nyert felvételt.

Ebből adódóan még nagyobb figyelemmel, még körültekintőbben kell velük foglalkozni. Sajnos, ez nem mindenhol tapasztalható. Ezek a fiatalok tanulóéveik alatt a legfogékonyabbak a jóra, rosszra egyaránt. 14—17 éves korban még nevelhetők, de ha ez idő alatt nem teszünk meg mindent annak érdekében, hogy megértessük és megszerettessük velük a munkát, később már nagyon nehéz lesz. Hisz így is nagyon sok káros hatásnak vannak kitéve. Nap mint nap találkozhatnak társaik körében bomlasztó, fegyelmezetlen magatartással, különböző rosszindulatú megjegyzésekkel, és még hosszan lehetne sorolni e káros hatásokat. A tanulók képzése lényegében három helyen történik. Az iskolában elméleti ismereteket sajátítanak el, a tanműhelyekben és üzemekben a gyakorlati oktatás folyik. A tanműhelyek felszereltsége még hagy maga után kívánnivalót. Vannak természetesen kitűnően felszereltek is, ilyen pl. a hűtőgépgyár tanműhelye is.

A technikai feltételeken túl nagyon fontos, hogy a pedagógusok és az oktatók a tananyagon kívül mennyit tudnak emberségből, tapasztalatból adni az ott tanuló lányoknak, fiúknak. Többségük megpróbál emberközelségre kerülni tanítványaival, saját élményein keresztül is megszerettetni a szakmát, a munkát, a becsületes munkáséletet. Feltárják előttük a megbecsültségük elérése felé vezető utat, amely a kemény, becsületes, szorgalmas munka.

Egyre csökkenő számban, de tapasztalható, hogy a tanárok egy része nem megfelelő hangnemben beszél a diákokkal. Megalázó, lekicsinyítő megjegyzéseket és kijelentéseket lehetett és lehet hallani. Ilyen körülmények között a tanulóból — egyéniségétől függően — gátlásosságot és szégyenkezést vagy durvaságot, agresszivitást váltanak ki. Egyik sem előnyös, ezért el kell kerülni az ilyen jelenségeket.

Az üzemekbe kerülve a fiatalok esetenként és helyenként hasonlókat tapasztalnak. Általában idősebb szakemberek mellett dolgoznak a 3 év gyakorlati képzési ideje alatt. Sokszor ez az oktatás meglehetősen formális. Ennek egyik oka, hogy a szakember, ha teljesítményben dolgozik, csak százalék teljesítése után foglalkozik a tanulóval, ami gyakorlatilag igen kevés időt jelent, és ez még csökken a tanuló géptakarításának idejével. Másrészt nem mindig olyan szakemberek mellé osztják be a tanulókat, akik szakmailag és emberileg leginkább alkalmasak e feladat ellátására. Előfordul, hogy nem a tanult szakmájának megfelelő munkakörben foglalkoztatják a tanulót. Azonban nem szabad megelégedni azokról a fiatalabb és idősebb munkásokról, akik szívügyüknek érzik a mellettük szakmájukat elsajátító fiatalokkal való foglalkozást. Érezni lehet e közelséget, és ha jobb a kettőjük közötti kapcsolat, a munka is jobban megy.

A tanulók igen éles szemmel figyelik a felnőtt dolgozókat, kollektívákat. Elismeréssel szólnak a munkában élenjárókról, látják azonban a laza munkafegyelmet is, a munkához való hozzáállást, az emberek egymáshoz való viszonyát, amely bizony sok kívánnivalót hagy még maga után. Nagyobb példamutatást várnak az idősebb szakmunkások e viszonylag szűkebb csoportjától is. Azonban a legjobb hozzáállás, a legnagyobb segítészándék is hiábavalónak tűnik olyan tanulókkal szemben, akik hanyagok és lusták. Sajnos, ilyen esetekkel is gyakran lehet találkozni. Ezeket a fiatalokat el kell hogy ítéljük, de feladatunk nem

az, hogy kiközösítsük őket. Mi, KISZ-esek segítsünk nekik hibáik belátásában, és mutassuk meg számukra a jó utat! Gyakrabban beszélgessünk el velük, győzzük meg őket! Ha csak néhányukon tudtunk segíteni, már megérte a fáradságot.

Az üzemek és az iskolák kapcsolata sem mindig kielégítő. Az illetékesek még nagyobb felelősségérzettel, még több gonddal foglalkozzanak a fiatalok nevelésével!

Vannak úgynevezett divatos szakmák, ahová többszörös a túljelentkezés. Akiket nem vesznek fel az általuk választott szakra, azokat más szakmára irányítják. Hadd említsek itt egy személyes példát. 1978 júliusában kilenc csoporttársammal sikeresen vizsgáztunk, valamennyien az esztergályos szakmában. Ahhoz, hogy igazán jó esztergályosok legyünk, akik a szakma minden csinját-binját ismerik, tudtuk, jónéhány évet el kell töltenünk a szakmában. Többen nem ezt a szakmát szerettük volna választani. 14—15 éves fejjel nem is nagyon tudtuk, hogy mi az az esztergagép, mit is jelent ma esztergályosnak lenni. Ez a tanulóévek alatt is érezte a hatását. Tudtuk, hogy a tíz emberből nem sokan fognak huzamosabb ideig esztergálni. Így is történt. Alig telt el másfél-két év a szakmunkásvizsga után, már csak ketten dolgoztunk tanult szakmánkban.

Mi ennek az oka? Egyrészt valamennyien bejárók voltak, néhányan a lakóterületileg közelebbi munkahelyen helyezkedtek el. Másrészt magasabb jövedelem miatt változtattak munkakört. Ha ma megnézzük csak ennek a tíz embernek a foglalkozását, akik gépiforgácsológént végeztek, igen érdekes képet kapunk. Van köztük nehézgépkezelő, postás, traktoros, segédmunkás, sofőr, hegesztő, maszek csirkésnél szállító, a MÁV-nál plasszergéplánc-kezelő. És valamennyien magasabb jövedelemmel rendelkeznek.

Eldondolkodtató ez. Ha szükség van szakmunkásra a vasas szakmában, úgy gondolom, az erkölcsi megbecsülés növelése mellett az egyes szakmák közötti bérarányokra is nagyobb figyelmet kell fordítani. Hiszen ha egy friss szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkező azt látja, hogy társa nagyobb jövedelemért pályát változtatott, könnyen enged ő is a csábításnak. Ennek során nem minden fiatal cselekszik kellő körültekintéssel, és később nehezen talál vissza eredeti szakmájához. Ezt bizonyítja az is, hogy a vasas szakmát tanult fiatalok csaknem 50 százaléka nem az általa választott szakmában dolgozik, az összességében szakmát tanultaknak pedig 20—25 százaléka nem a tanult szakmában helyezkedik el. Ezért is rendezni kell a helyenként ellentmondásos bérarányokat az egyes szakmák között.

NAGY MIHÁLY JÁNOS

Békés megye küldötte,

a Délalföldi Téglá- és Cserépipari Vállalat műszerésze

Az Edzett ifjúságért mozgalom keretén belül jelentős eredményeket értünk el a testnevelés, a turizmus és az ehhez kapcsolódó személyi, tárgyi feltételek javítása terén. A beszámolási időszakban a tárgyi feltételek biztosítását célzó pályaválasztási akció során megyénkben összesen 89 kispálya épült.

Munkánk során feltétlenül figyelembe kell vennünk egyes jelenségeket. Gondolok itt többek között arra, hogy ma például egy verseny megszervezéséhez lényegesen több munkára van szükség, mint korábban, ami sok esetben nem hozza a várt eredményt. (Nehezebb a mozgósítás, viszonylag kevés a résztvevő.) Nem akarok általánosítani, ezt főleg a vállalatunknál tapasztaltak alapján mondom. Próbálkoztunk különféle megoldásokkal: télen tornatermet béreltünk, a sportrendezvényeket kulturális vetélkedőkkel színesítettük, családos rendezvényeket szerveztünk, de néhány esetben elégedetlenek voltunk, többet vártunk.

Érdeemes elgondolkodni azon, vajon miért nehéz a szervezés, a mozgósítás? A rendszeresen sportolók miért nem tudják jobban vonzani azokat, akik még talán idegenkednek a sporttól? Azt szervezzük-e, amire igény van? Lehetőségeink nagyobbak, mint amennyit kihasználunk, és itt a jó közösségek kialakítására, összekovácsolására, a fiatalok megnyerésére gondolok. A testnevelés, a tömegsport-jellegű rendezvények nevelő, mozgósító hatásáról nemcsak az ifjúsági mozgalomban vannak tapasztalatok.

Az ötnapos munkahét bevezetésével nő a szabad idő, a fiatalokat még jobban orientálnunk kell ennek hasznos, tartalmas eltöltésére. Ahhoz, hogy a jövőben célkitűzéseinket, vállalt feladatainkat még eredményesebben hajtsuk végre, adott lehetőségeinket még jobban ki kell használnunk. Ezután is új, változatos alkalmakat, lehetőségeket kell nyújtanunk a fiataloknak, amelyek felkeltik érdeklődésüket, vonzzák őket.

Mozgalmi munkánk e fontos területén a következő időszakban üzemi, vállalati szinten még jobban kell törekedni a rendszerességre, felsőbb szinteken biztosítani kell az egymásra épültséget, elkerülve ezzel a keresztbe szervezéseket, a kampányjelleget. Véleményem szerint nagy figyelmet kell fordítani a megfelelő munkamegosztásra, és arra, hogy meggyőző szervezőmunkánk során ne azokat vegyük célba, akiket már megnyertünk, hanem jobban figyeljünk azokra, akiket még nem tudtunk megmozdítani.

A sport megkedveltetését már gyermekkorban el kell kezdeni. Érdeemes lenne évente megrendezni az úttörők országos vízi vándortúráját, melyen a házigazda szerepét első alkalommal — akár 1982-ben — Békés megye vállalná.

NÉMETH ENIKŐ

Vas megye küldötte,

a celledömölki Berzsényi Gimnázium tanulója

Középiskolások lévén, a tanulás, az érettségire, a felvételire való felkészülés kitölti napjaink jó részét. Minden középiskolába járó diáknak érdeke és kötelessége a képességeinek megfelelő tanulmányi eredmény elérése. Ezt a munkát iskolánkban jól segíti a tanulmányi mozgalom. Tapasztalataim alapján mondom, a tanulmányi mozgalomnak még a középiskolába járó diák pályaválasztásában is szerepe van. Egy 17—18 éves fiatal pályaválasztását nagymértékben befolyásolja tanulmányi eredménye, figyelembe véve tanárai, szülei, ismerősei elképzeléseit, meglátásait, esetleg igénybe veszi a pályaválasztási tanácsadó intézetek

előadásait, foglalkozásait. De sajnos ez mind kevés ahhoz, hogy megtalálja a neki legjobban megfelelő foglalkozást, hogy kiválassza azt a pályát, amit egész életében hivatásként kezel, amit szívesen és becsületesen ellát. Szükség van arra, hogy az üzemek, gyárak megismertessék a pályaválasztó fiatalokat a gyárban folyó munkával, anyagi lehetőségekkel, szociális juttatásokkal, körülményekkel.

Az úttörőmozgalomhoz hasonlóan nekünk is tudatosabbá kell tennünk a pályaválasztással kapcsolatos tevékenységünket és nemcsak az utolsó pillanatban kell odafigyelnünk a gondokra, problémákra. Ezek megoldására az egyik lehetőség: a tanulói és dolgozói KISZ-szervezetek kapcsolata.

Én gimnáziumba járok, tehát a gimnáziumok pályaválasztási gondjait ismerem jobban. A kongresszusi anyag is foglalkozik pályaválasztási gondjainkkal, és adatként közli, hogy a gimnáziumot végzetek 56 százaléka, a szakközépiskolát végzetek 19 százaléka jut be a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára az érettségi évében, vagy egy-két évvel később. Jogosan felvetődik a kérdés: mi lesz a fennmaradó 44, illetve 81 százalékkal? A szakközépiskolások valamivel könnyebb helyzetben vannak, hiszen az érettségi mellett szakma is van a kezükben. De mit csináljanak a gimnazisták? Természetesen megpróbálnak elhelyezkedni, de a legtöbb munkahelyre ma már nem elég az egyszerű érettségi, valamiféle szakmai tudásra is szükség lenne, vagy egyáltalán nem kell érettségi. Miért tanul tehát ez a 44 százalék gimnáziumban? Azért, hogy az érettségi letétele után kényszerhelyzetbe kerüljön? Szerintem az lenne az egyik megoldás, ha csökkentenék a gimnáziumok számát, illetve a meglevők közül jó néhányban szakmai képzést is bevezetnének. Azt hiszem, így mindkét fél jól járna, lenne megfelelő számú szakember és nem lenne az a 44 százalék, aki érettségi után úgy érezné, hogy céltalanul hiába tanult.

Szocialista társadalmunk fejlődésének következtében az életszínvonal általános emelkedésével egyre kevesebb a hátrányos helyzetben élő gyerekek száma. Az egyetemi, főiskolai előkészítőkön azonban csak a hátrányos helyzetű vagy fizikai dolgozók gyermekei vehetnek részt. Napjainkban a műszaki technika, a tudomány állandó fejlődése megköveteli az egyszerű szakmunkástól is, hogy állandóan fejlessze tudását, továbbképezze önmagát. Nem minden esetben biztos tehát, hogy a fizikai dolgozó gyermeke hátrányos helyzetben van a szellemi dolgozóéval szemben. Én azt javasolom, hogy az egyetemi, főiskolai előkészítőkön való részvételt ne elsősorban a szülő foglalkozása alapján döntsék el, hanem a gyerek, a diák képességeit, lehetőségeit mérlegeljék. Nagyon jónak tartom a diáknapok felmenő rendszerben történő lebonyolítását. Azt hiszem, az egész diáknapi mozgalom célja, minél több embert aktivizálni, bevonni az amatőr művészeti mozgalmakba, és a művészeti csoportok számára fellépési, minősítési lehetőséget biztosítani. A megyei diáknapok megrendezésével, lebonyolításával egyik megyében sincs különösebb gond. Annál inkább az országos diáknapokkal.

Vas megye diákjai — megyénk területi elhelyezkedése miatt — a soproni országos diáknapokon vesznek részt. Az idén április végén megrendezésre került SOD-on én is részt vehettem, és egy másik társammal együtt a diáktanácsban képviseltem Vas megyét. A diáktanácsot illetően kellemetlen tapasztalataim vannak. Ha már működtetik, akkor engedjék tényleg dolgozni, ne csak ne-

vében létezzen. Ha már léteznek ez a diáktanács, akkor el kell döntení, hogy csak a fesztivál ideje alatt működjön-e — aminek szerintem nem sok értelme lenne —, vagy vonják be őket szervelesen már az előkészítési munkálatokba is. Más-különbén az egész diáktanács „áldemokratizmusnak” tűnik.

A szabadidős programok megtervezésében éppen a diáktanács tudna a leg-többet segíteni, hiszen a tagjai mégis csak diákok és nem felnőtt KISZ-esek, mégis csak ők ismerik társaik szórakozási, kulturálódási, sportolási igényeit.

Végignézve a SOD művészeti bemutatóit, nagyon vegyes társaságot lát-tam. Ezt a művészeti teljesítmények színvonalára értem. A fesztiválokön csak azok a művészeti csoportok, vers- és prózamonológok, zenészek vesznek részt, akik a megyei rendezvényen arany minősítést kaptak. Előfordulhat az az eset, hogy az a teljesítmény, ami az egyik megyében arany minősítést kapott, a másikban csak bronzot kapott volna, éppen a zsüri különbözösége miatt.

Jó lenne visszatérni a régebben már alkalmazott módszerre, hogy egy-egy országos diáknapi helyszínhez tartozó megyében ugyanaz a zsüri minősítse a produkciókat. Így kevesebb csalódás érne a lelkesen dolgozó művészeti csoportokat.

A fesztiváldíjakat a SOD-on egy-egy, a pontversenyben első helyezést el-ért iskola kapja. Ebbe a pontversenybe a művészeti bemutatókon való részvé-tel és az ott nyújtott teljesítmény (minősítés foka) a különbözö pályázatokon való részvételük és minöségük, az iskolai közművelődési munka számít be. De a művészeti bemutatókon énekkarok, irodalmi színpadok, néptánccsoportok vesznek részt, amelyek jó néhány tagot számlálnak, a pályázatokon pedig többnyire csak egy-egy ember. Nincs tehát arányban a művészeti teljesítményekért járó pontszám a pályázatokért járóval. Valamiképpen javítani kellene a pontozási rendszeren. Hiszen előfordulhat, hogy jobb annak a középiskolának a közműve-lődési munkája, amelyik énekkart, színpadot, néptánccsoportot működtet és el-jár velük különbözö rendezvényekre, mint azé az iskoláé, amely kampányszerűen csak a pályázatokon való részvételt hirdeti meg.

NÉMETH FERENC

Békés megye küldötte,

az Alföldi Köolajipari Gépgyár minöségellenöre

A védnökségi mozgalom elindítása óta hatalmas fejlődésen ment keresztül, és olyan eredményeket ért el, amelyekre, úgy hiszen, valamennyien nagyon büsz-kék lehetünk. Napjainkban sokrétü tapasztalati anyag áll rendelkezésünkre, amelyet a KISZ-szervezetek napról napra végzett ilyen irányü munkájuk során tovább gyarapítanak.

Mint valamennyien tudjuk, a nagyberuházások csökkenése miatt a véd-nökségi mozgalom súlypontja a helyi védnökségekre tevödik át. Ebből kiindul-va a gazdasági építömunka segítése érdekében szeretne mind több KISZ-szer-vezet valamilyen módon helyi védnökséget vállalni egy adott, abban a termelő

egységben kiemelt helyet elfoglaló, vagy éppen a jövőt meghatározó feladat megoldása felett.

Gondolom, felesleges hangsúlyoznom, hogy ahol még sohasem csináltak ilyet, azt sem tudják, hogyan fogjanak hozzá. Köztudott, hogy az indítás a legnehezebb, és nagyon sok múlik rajta. Sok a tisztázatlan kérdés, például a védnökségben részt vevő gazdasági vezetők és KISZ-vezetők partnerkapcsolatát illetően. Nem tisztázott, meddig mehet el a KISZ, mit vállalhat magára, mennyi része lehet egy-egy feladat megvalósításában stb.

Jól tudom, mindez a helyi sajátosságok függvénye is, tehát receptet adni nem lehet ezekre. Mégis a fiatalos lendület, tenniakarás, az éppen adódó feladatok mellett pontosan, értékelhető módon kell meghatároznunk feladatainkat, módszereinket. Hibák mindenhol becsúszhatnak, de sokkal kevesebb lenne a hibalehetőség, ha a módszerek, tapasztalatok egy tanulmány, módszertani kiadvány formájában részletesen megjelenének, s bármelyik KISZ-vezető számára hozzáférhetők lennének. Meggyőződésem, hogy ezzel a mankóval önbizalmat és lendületet adhatnánk a még tapasztalatlan, de tenni akaró KISZ-szervezeteink számára.

A KISZ Békés megyei küldöttgyűlésének állásfoglalása szerint növekedett a jól szervezett, jól előkészített helyi védnökségek száma, amelyek üzemi beruházásokhoz, rekonstrukciókhoz, sportpályák, szociális, kulturális létesítmények építéséhez kapcsolódtak. Megyénkben helyi KISZ-védnökséggel összesen 36 általános iskolai tanterem, óvoda épült, részt vettünk 3 millió Ft előállításával a szakmunkástanulói kollégiumi férőhelyek bővítésében, a KISZ-szervezetek segítségével épül a megyei úttörővezető-képző tábor.

A gazdasági feladatok között kiemelt fontossággal bír az országos szénhidrogén program végrehajtása. A termelési célok elérése érdekében kiemelt helyet foglal el a korszerű technológiák, berendezések biztosítása. Ezek nyugati exportra gyártása érdekében kerül sor az ország — és talán Közép-Európa — legmodernebb acélöntödéjének felépítésére Orosházán, az Alföldi Kőolájiipari Gépgyárban. A létesítmény elkészülési határideje rendkívül rövid, ami összehangolt és tervszerű tevékenységet igényel a kivitelező vállalatoktól. A részhatáridő minimális csúszása is végzetesen befolyásolhatja az átadás határidejét, ami — tekintve, hogy a kőolájiipari acélszerelvények nyugati exportra készülnek majd — tekintélyes veszteséget okozhat a népgazdaságnak.

A felépítés után kezdődnek az igazán nehéz feladatok. Termelni kell, és azonnal kifogástalan minőségben, teljesen új emberekkel, akik között sok lesz a fiatal is. Ezek mind olyan feladatok, amelyek szinte megkívánják a KISZ cselekvő részvételét. Vállalatunk KISZ-tagsága ezért vállalta a védnökségi munkát. Létrehoztuk az operatív bizottságot, amely kidolgozta munkaprogramját, a megkötött szocialista szerződéshez kapcsolódva. A kidolgozott munkaprogram a feladatok végrehajtását két szakaszra bontja: az első szakasz a létesítmény átadásáig terjed, a második pedig a termelésfelfutás öt éves időszakát foglalja magában.

Az első szakaszban adódó feladataink a következők: el kell érni, hogy a KISZ-szervezeteken keresztül mind szélesebb körben ismerjék fel a beruházási program megvalósításának jelentőségét. A fiatalok lendületével és cselekvőkészségével segítenünk kell a menet közben adódó feladatok megoldását, ha

kell, igénybe kell venni a „zöldutas levelet” is. Az új létesítmény szakembergárdájának biztosítása érdekében figyelemmel kell kísérnünk az adódó káderpolitikai feladatokat, az üzem munkaerőhelyzetét, s kiemelten a pályakezdők helyzetét. Biztosítani kell a beruházáson dolgozó fiatalok érdekvédelmét, mozgalmi és gazdasági feladataik koordinálását. Szükség esetén társadalmi munkát kell szervezni, védnökségi napot kell rendezni.

A másik szakasz legfontosabb feladata évente 2500 tonna öntvény gyártása, tőkés piacon történő értékesítésre. Ennek az elvárásnak akkor tudunk eleget tenni, ha a munkahelyeken jól képzett, közösségi szellemben dolgozó fiatalok tevékenykednek. E cél elérése érdekében az új üzemben segítenünk kell a KISZ-alapszervezetek megszervezését, az ifjúsági szocialista brigádok megalakítását. Erre, úgy gondolom, biztos garancia az a tény, hogy üzembünkben a KISZ szervezettsége jelenleg is 70 százalék felett van. Az alapszervezeteken és brigádokon keresztül gazdasági agitációval elő kell segítenünk a határidőre és jó minőségben történő munkavégzést, és egyben mozgósítani sajátos feladatok végrehajtására (parkosításra, sportpálya építésére stb.).

Az elmondottakkal nem saját beruházásunk felett vállalt védnökségi munkánkat akartam népszerűsíteni, hanem arról akartam képet adni nagy vonalakban, hogy milyen módszerekkel dolgozunk. Biztosan nem ezek a legjobb megoldások, biztosan még nagyon sok olyan módszer van, ami szerint dolgozhatnánk. Annak ellenére, hogy a helyi sajátosságok is meghatározóak, célszerűnek tartanám olyan fórumok létrehozását, ahol kicserélhetnénk tapasztalatainkat. Hiszen eredményeink is, gondjaink is közösek, és közösen kell továbblépni a népgazdaság előtt álló feladatok megvalósításában is.

NOVÁK TAMÁS

Veszprém megye küldötte,

a VBKM Elekthermax Gyár műszerésze

Valamennyien tudjuk, hogy politikai munkánk alapját a jól ellátott agitációs munka és a minél hatékonyabb propaganda kifejtése teszi igazán eredményessé. Ifjúsági szövetségünknek szinte nincs olyan tevékenységi formája, amellyel ez a kérdés ne állna szoros kapcsolatban. Munkánkat befolyásolja az a tény, hogy nem választható szét tisztán az agitáció, a propaganda és a tájékoztatás. Eszközjeinket, munkamódszereinket nem választjuk meg kellően, sokszor agitáció helyett tájékoztatunk, propaganda helyett pedig agitálunk. Nem az a probléma, hogy nem különítjük el ezeket a formákat egymástól, hanem hogy nem mindig ismerjük fel melyiket kellene csinálnunk, illetve ösztönösen cselekszünk. Így érthető, hogy a lehetséges eszközök közül a leghatékonyabbnak a kiválasztása helyett mindig a már egyszer beváltat alkalmazzuk.

A KISZ-en belüli munkamegosztásnak megfelelően az agitációs és propagandamunkának is önálló reszortfelelősei vannak. Ugyanakkor ilyen jellegű felkészítés, képzés jóformán nincs is, így ezek a reszortosok nem ismerik kellő-

en feladatukat. Gyakori az a jelenség, hogy a szorosan senkihez nem tartozó feladattal az agit-prop. felelőst bízzák meg.

Az említett területekre az ifjúsági szövetség megjelent irodalmaiban, a négyhetes KISZ-iskola, de még a KISZ központi iskola jegyzeteiben is csak utalások vannak. KISZ-vezetőink és propagandistáink hatékonyabb munkavégzése érdekében szükség van arra, hogy évenként új és friss anyagokat kapjanak, amelyekből az adott közösségek kiválaszthatják a számukra megfelelő feldolgozandó témákat.

A tartalmasabb és hatékonyabb munkához jó alapot szolgáltat az új tartalmi jegyekkel rendelkező Ifjúkommunista folyóirat. Nagy előnye, hogy a bizottságok és alapszervezetek egyaránt megtalálják benne a számukra fontos határozatokat, dokumentumokat és a mozgalmi munkáról szóló írásokat.

Az agitáció, a propaganda és a tájékoztató munka többségében nehezen mérhető, illetve csak összefüggéseiben vizsgálható. Ezért hajlamosak vagyunk leegyszerűsíteni dolgainkat. Gyakran úgy érezzük, mintha munkánk illegalitásba vonulna. Pedig legjobb tudásom szerint erre 1957 óta már nincs szükségünk, sőt minden vonalon teret kapott az agit.-prop. munka minél szélesebb alapokra helyezése. Munkánk végzésénél elengedhetetlen, hogy biztosítani tudjuk propagandistáinknak azokat a technikai eszközöket is, amelyek nagy mértékben megkönnyíthetik tevékenységüket. El kell érni, hogy legalább a városi, járási KISZ-bizottságoknak legyenek megfelelő eszközeik, amelyeket a politikai munkához fel tudnak használni.

NOVOTNY LAJOS

Komárom megye küldötte,

a Tatabányai Szénbányák Vállalat szakmunkása

A fejlett szocialista társadalom építése során egyre bonyolultabb, nagy szaktudást igénylő feladatokat kell elvégeznünk. Ezért az általános műveltség megszerzésére, a szakmai továbbképzésre, az átképzéseken való aktív részvételre, a kettős szakma és az idegen nyelvtudás megszerzésére kell mozgósítanunk a fiatalokat. Különösen fontos a kettős szakma megszerzése, főleg a bányászati munkaerő-átcsoportosításokra kerül sor. Ez lehetővé tenné az esetleges átcsoportosítások során a már telített szakmák helyett a más szakmában történő elhelyezkedést, ezen felül a sokoldalú, komplex szakemberek kiművelését.

Meggyőződésem, hogy a közművelődésben és önképzésben részt vevő fiatal elsőrendű feladata az általános és szakmai műveltség magas szintű megszerzése. Ezt a műveltséget hivatott továbbfejleszteni, kibővíteni a KISZ-szervezetekben folyó közművelődési tevékenység, az ifjúsági klubok hálózata. Megyénkben a statisztikai felmérés szerint 1980-ban összesen 157 klub működött. Ebből 91 területi, 25 ifjűmunkás, 13 diák és 28 szakirányú. Üzemhez, munkahelyhez kötött klub megyénkben 31 van, melyek több-kevesebb rendszerességgel működnek. Ezek a klubok nemcsak az üzemeknél dolgozó fiatalok előtt állnak nyit-

va, hanem területi funkciókat is ellátnak. A klubok nyitottságát jól szemlélteti az a tény, hogy például a legaktívabb, legjobb vállalati közművelődési tevékenységet kifejtő Tatabányai Szénbányák Vállalatnál a klubtagok 50 százaléka lakóterületi, középiskolás fiatal. Célunk, hogy klubjainkat még szélesebb körben nyitottá tegyük.

Klubjaink nagy része a lakóépületek pincéiben, légoltalmi helyiségeiben alakult ki. Felszereltségük minden igényt kielégít. Problémát jelent azonban, hogy az Ingatlankezelő Vállalat a bérleti díjakat nagyon magas összegben, évi 25—30 ezer forintban állapította meg. Ezt az összeget — melyet működési feltételeink javítására fordíthatnánk — a klubokra szánt éves keretből kell fedeznünk. Ezért fordultunk az illetékes szervekhez, hogy vegyék figyelembe a szépen berendezett, gondozott helyiségek esztétikusabbak, hasznosabbak, mint a kopár falú pincék, és ilyen helyiségek esetében az állag megóvására szánt összeget sem kell kiadniuk. Kérésünk meghallgatásra talált, az ügyintézés azonban nem a leggyorsabb.

Szeretnénk, ha klubjaink helyzetét, ilyen irányú gondjait országszerte figyelemmel kísérnék az illetékesek, és működési feltételeik megoldásában segítségünkre lennének.

A jó klubélet másik alapvető feltétele a megfelelően képzett klubvezető. Nálunk sajnos az említett 31 klubban tevékenykedő klubvezetők közül 3 rendelkezik klubvezetői képesítéssel, a többiek csak rátermettségüket kamatoztatják. A klubvezető-képzés folyamatos, azonban sokszor sem módszereiben, sem tematikájában nem felel meg a kívánalmaknak. Véleményünk szerint megfelelő módszertani segédanyagokkal, rendszeres módszervásárokkal, különböző szintű klubtalálkozókkal hatékonyabbá lehetne tenni a klubvezető-képzést és a klubok tevékenységét is.

Az elmúlt években országos, megyei módszertani anyagokat elvételek kapunk klubjaink. Kérésünk az Országos ifjúsági klubtanácshoz: a jövőben az eddigieknél jóval több, jól megszerkesztett, könnyen használható módszertani füzetet bocsásson a klubok rendelkezésére. Megyei szinten el kell érniük, hogy a megyei művelődési központban megfelelő létszámú, jól képzett népművelő gárda foglalkozzon a klubmozgalommal.

A klubvezetők elismerése, erkölcsi, anyagi megbecsülése is megoldatlan. Központi intézkedésekkel, klubvezetői kitüntetések odaítélésével, a jól tevékenykedő klubtagok elismerésével is lehetne ezen a gondon segíteni — ha kell, a KISZ és a közművelődési intézmények közös fellépésével.

A Tatabányai Szénbányák Vállalatnál ifjúsági klubtanácsot hoztak létre a vállalatnál működő tíz klub munkájának irányítására. A klubok rendkívül jó működési feltételeit a bányász KISZ-bizottság akcióprogramja alapján a vállalati közművelődési munkabizottság a klubtanáccsal együtt teremti meg. A klubtanács vezetője függetlenített munkakörben tevékenykedik, így kellőképpen tudja irányítani, segíteni a klubok munkáját. Megoldották a klubok közötti kapcsolattartást és a klubvezető-képzést is. A klubvezető-képzést évente, a kívánalmaknak megfelelő tematika alapján végzik. Ez iránt olyan nagyfokú az érdeklődés, hogy a környező falvakból is járnak klubvezetők a tanfolyamra. Nyaranta, a bányász KISZ-bizottság éves felkészítésével párhuzamosan, több napos klubvezetői felkészítést is tartanak a balatongyöröki táborban. Az 1979-

es átmeneti hullámvölgy után az 1980-as év klubmunkáját dicsérik az Eocén-klub aranykoszorús kitüntetése és a Fuzió-klub kiváló minősítése.

Kérem az Országos ifjúsági klubtanácsot, hogy minden tőle telhető eszközzel segítse az országban működő klubok tevékenységét, kísérje figyelemmel munkájukat, segítsen a jó és a rossz tapasztalatok megismertetésében.

OROSZ JÁNOS

Komárom megye küldötte,
a sárisápi Új Élet Tsz állattenyésztője

Területünkön problémát jelent, hogy kevés az ifjúsági szocialista brigád. A sárisápi mezőgazdasági termelészövetkezetben például 29 szocialista brigád közül mindössze 2 ifjúsági szocialista brigád van, pedig a szövetkezet dolgozóinak jelentős része 30 éven aluli. Sajnos, az ifjúsági brigádok szervezésénél gondot jelent telepeink szétszórtsága és az, hogy a jól működő brigádokból nem akarjuk áthelyezni a fiatalokat. Nem lehet célunk egy jóból két gyengén működő létrehozása.

Sajnos, a dorogi járás területén a mezőgazdasági üzemekben nem tudtuk a kívánt mértékben beindítani a FAT-ot. Ennek oka propagandánk hiánya és az, hogy a fiatal agrárszakembereket nem kapcsoltuk eléggé e munkához. Pedig a sikeres gazdasági eredmények elérése érdekében jobban ki kellene használni lehetőségeinket e téren is.

Fiataljaink kulturális élete szorosan kapcsolódik lakóhelyükhöz, ahol ha jó ifjúsági klub, művelődési ház működne, igényeik kielégítése megoldható lenne. Sajnos, ez nem jellemző minden községünkre. A területi és üzemi alapszervezetekre hárul a feladat, hogy a művelődési házakkal együtt megteremtsék a kulturált szórakozás lehetőségeit. Olyan tartalmas programot kell összeállítani, amely vonzza a fiatalokat és egyben a kulturált viselkedési mód kialakulását is elősegíti.

Változatlanul gondunk a falun élő fiatalok lakásszerzési, építési lehetősége. A lakás életszükséglet, nem luxus. A falvakban a társasházépítési akció nem jellemző. Az egyéni építkezéseknél óriási hátrányt jelent, ha valaki szövetkezetben dolgozik, mert az lényegesen kevesebb OTP-kölcsönt kaphat, valamint a falusi magánlakás építésére a szociálpolitikai kedvezmény sem vonatkozik. Ezt mi sérelmesnek tartjuk. E körülményeket összegezve megállapíthatjuk, hogy a szövetkezetben dolgozó, falun élő fiatal sok hátrányt szenved egy vele egyidős ipari üzemből dolgozó, városban élő fiatalal szemben.

Megállapíthatjuk, hogy taglétszámunk folyamatosan növekedett az elmúlt évben, a járás minden mezőgazdasági üzemében van KISZ-szervezet. Ugyanakkor a mezőgazdasági alapszervezetek szervezettsége jóval elmarad az üzemekétől. Ennek fő magyarázata a munkaterületek szétszórtsága és a munkaidő különbözősége, főleg a kampánymunkák idején. Ezzel magyarázható, hogy fiataljaink nem igénylik a KISZ-tagságot.

PÁPAI GÁBORNÉ

Győr-Sopron megye küldötte,

a Richards Finomposztó Vállalat értelmiségi szervezője

A felsőoktatási intézményekben tanulmányaikat befejező fiatal diplomások a különböző gazdálkodó egységeknél állnak munkába. Az egyetemen, főiskolán megszerzett tudás, a felhalmozott információs anyag szemléletet ad, komplex gondolkodást tesz lehetővé, de ennek hasznosítása csak a gyakorlati munka megismerésével válik teljessé.

A rohamos technikai fejlődés korában élünk, amikor felgyorsult a tudomány eredményeinek termelődésének válási folyamata. Ez a tény megköveteli a megszerzett ismeretanyag állandó felfrissítését. Ez úgy valósítható meg leginkább, ha a fiatal bekapcsolódik a tudományos társaságok munkájába. Győr-Sopron megye küldötte vagyok, s mint fiatal, gyakorló üzemgazdász, szívesen látogatok a közgazdasági társaság előadásait, ismeretterjesztő fórumait, ugyanis vállalati keretek között korlátozottak a lehetőségek a továbbképző tanfolyamokon való részvételt illetően. A tanfolyamokon nem mindig nyújtanak megfelelő színvonalú, kellő mennyiségű ismeretanyagot, pedig a fiatalok igénylik ezt.

Felmerül a kérdés, vajon hol, milyen szervezetben tudnák a pályakezdő fiatalok tudásukat gyarapítani. Megyénkben a METESZ keretei között ez év során alakul meg az Ifjúsági koordinációs bizottság, amelynek elsőrendű feladata a vállalatnál dolgozó fiatal értelmiségiek helyzetének, egzisztenciájának megvitatása, az észrevételek megtétele, javaslatok, alternatívák kidolgozása, s ezek továbbítása a szükséges fórumokra.

A megyei KISZ-bizottság gazdaságpolitikai munkabizottsága fogja össze a jövőben a gazdálkodó egységeknél működő FMKT-szervezetek munkáját, s foglalkozik az Alkotó ifjúság pályázati rendszerrel, mintegy jegyzékbe foglalva a kidolgozott javaslatokat.

A KISZ-es gazdaságpolitikai munkabizottsággal való kapcsolat tartását, a módszerek, tapasztalatok koordinálását továbbra is a koordinációs bizottságnak kellene ellátnia.

A már említett, a KISZ fennhatósága alatt működő FMKT-szervezet tömöríti, irányítja a műszaki és üzemgazdász értelmiség munkáját. Sajnos, a vállalatvezetés nem aknázza ki a szervezet tagságában rejlő szellemi energiát, s a keretek adta lehetőségeket, így a konkrét feladat kijelölés hiányában elmarad a fiatalok sikerélménye.

Az érem másik oldala, hogy a szervezet tagjai sem mindig élnek a tudományos egyesületek adta lehetőségekkel, ezért az FMKT-szervezeteknek is szorosabb kapcsolatot kell kialakítaniuk a TIT vagy a METESZ egyesületeivel. A tudományos egyesületek magukra vállalhatnák a külföldi szakfolyóiratok cikkeinek fordítását, s ezek továbbítását a témában érdekelt gazdálkodó egységek FMKT-szervezetének fiataljaihoz.

Úgy érzem, komoly lehetőségeink vannak, s az ily módon megszerzett új ismereteket, módszereket a helyi sajátos adottságok figyelembevételével a gya-

korlati munkában is nagyobb hatékonysággal lehet hasznosítani. A tudományos társaságokban rejlő lehetőségeket meggyénkben, de úgy vélem országos szinten sem aknázzuk ki, nem élünk velük.

PÁSZTOR LÁSZLÓ

Borsod-Abauj-Zemplén megye küldötte,
a Borsodi Szénbányák Mákvölgyi B. üzem mintavevője

Munkánk elismeréséül nemrégén vehettük át a Kongresszusi zászlót, ötéves munkánk eredményeként a Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsának Vörös zászlaját, KISZ-bizottságunk munkáját pedig a KISZ KB Vörös vándorzászlajával ismerték el. Számos brigádunk, kollektívánk részesült még különböző fokozatú kitüntetésekben.

Eredményeink nagy részét a technika fejlődésének, a munkafolyamatok gépesítésének köszönhetjük. A megváltozott körülményekre kell felhívni fiataljaink figyelmét. Szinte hihetetlennek tűnő számok jelzik ezt a fejlődést, az öt-tíz évvel ezelőtt kézzel végzett munkafolyamatokat, rakodást, szállítást ma már több mint 90 százalékban gépekkel végeztetjük. Hogy munkánk hatékonyságát megalapozzuk, államunk nagyon sokat adott a fejlesztésre. Ezeket a lehetőségeket mi ki is használtuk. Európai színvonalra emeltük munkahelyeink többségét, van egymillió tonnát adó aknánk, s reméljük több is lesz. Készülünk a megnövekedett feladatok végrehajtására is. A föld alatt új nagygépesítésekkel, a külszínen kisgépesítésekkel könnyítjük a munkát. Élénkült a kutatási tevékenység, mélyfúrásokkal új aknát alapozunk, mosóművet építünk az osztályozói munka megkönnyítésére. Megismertük és alkalmazzuk azokat az eszközöket, amelyek meghosszabbítják életünket, védik egészségünket, magas jövedelemhez segítenek hozzá. A köztudatban az terjedt el, hogy a bányászok hatalmas összegeket keresnek. Ez nem így van, de az igaz, hogy a kereseti lehetőségek 3 ezer és 8 ezer forint között vannak. Egyes munkahelyeinken már bevezettük a negyvenórás munkahetet; 30 százalék földalatti pótlékot, évente hűségjutalmat, pótszabadságot, 72 mázsa ingyenes szénjárandóságot, kedvezményes étkeztést, ingyenes munkaruha használatot, nyugdíj-korkezdvezményt, sorköteleseknek katonai mentesítést, lakásépítési, lakásvásárlási támogatást biztosítunk dolgozóinknak.

Sajnos, mindennek ellenére nálunk az átlagéletkor ma is 40 év felett van, ami nagy gondot és problémát jelent. Propagandát kell csinálni a bányászatnak, hogy visszanyerje régi hírnevét. Helytelenítjük a bányászat veszélyeit eltúlzó propagandát. A valós kép bemutatásával ebben az energiainséges időszakban sokkal nagyobb eredményeket érhetnénk el a fiatalítás területén. A magunk intézkedései mellett szükség van a sajtó kiaknázatlan lehetőségeire, és gondolok itt elsősorban az ifjúsági sajtóra.

Az elmúlt évben a Borsodi Szénbányáknál átlagosan 20 túlműszakkal termeltünk. Volt olyan fiatal, aki 60 pótműszakot teljesített. Vajon hogyan jutott

neki ideje szórakozásra, művelődésre, pihenésre, tanulásra, s nem utolsó sorban a családra?

A kongresszusi levél vitája során többször felmerült e kérdés, és a felelet az volt: több pénzt kell adni, meg kell fizetni a nehéz, veszélyes fizikai munkát. Tisztában vagyunk népgazdaságunk teherbírásával, de úgy érezzük, a kivívott szociális intézkedések mellett bérben nem fejlődünk ugyanilyen mértékben.

PEKL FERENC

Budapest küldötte,

a BKV KISZ-bizottságának titkára

Úgy érezzük, hogy a politika alakításában való részvételt mindenekelőtt az dönti el, hogy a KISZ mit tesz a közös asztalra, mennyiben lehet rá számítani a nehézségek megoldásában, mennyire tud hozzájárulni a gazdaság eredményességéhez.

Szocialista gazdaságunk építésében meghatározó szerephez jutnak szocialista brigádjaink. Eredményeinket jelentősen befolyásolja a munkaverseny lendítő ereje. Ezért a KISZ számára rendkívül fontos, hogy számot vessünk azzal, milyen szerepet kapott a KISZ tevékenységében a munkaverseny, milyen eredményeket értünk el, hogyan látjuk a továbbfejlődés lehetőségeit.

A KISZ-szervezet munkaversennyel kapcsolatos munkájában mérőföldökként említhetjük a Minisztertanács, a SZOT és a KISZ KB együttes határozatát, ami egyben hozzájárult a KISZ gazdasági építőmunkájának eredményességéhez, új teret nyitott ezen a területen, szervezettebb alapokra helyezte munkánkat azzal, hogy az eddigi „külön” KISZ-es versenyformákat beépítette a munkaversenyek egységébe azzal a feladattal és joggal, hogy felelősséggel vegyünk részt szervezésében és irányításában.

A kapott egyetértési jog lehetővé tette, hogy olyan csoportos és egyéni ifjúsági munkaversenyformák kerüljenek kialakításra a munkaverseny egységes rendszerében, amelyek elősegítik a fiatalok jobb felkészülését.

Azt tapasztaljuk, hogy a döntés helyes volt. Azokon a területeken, ahol felismerték ennek lehetőségét, ösztönző erejét, kedvező eredményeket értek el. A biztató eredmények mellett önkritikusan el kell mondanunk, hogy még nem érezzük eléggé helyünket, szerepünket a munkaversenyben. Az irányításban, a szervezésben és az értékelésben nem találtuk meg a megfelelő módszereket.

Kedvező eredményeink az ifjúsági versenyformákban abból adódnak, hogy olyan munkamódszerbe kapcsolódtunk, ahol egyértelműen kialakult a kényszerpálya, az irányítás és értékelés mechanizmusa, tisztázva van a munkamegosztás, de sajnos elsősorban csak a gazdasági vezetés és a szakszervezet között.

Az egyik hiányosságunk ezen a területen, hogy a kapott jogkörökhöz, az egyetértési jogon való irányításhoz nem vagyunk kellőképpen felkészülve. Még köztünk sem egységes a szemlélet.

Termelési mozgalmaink mindegyikét nem tudjuk egy szintre hozni a mun-

kaversennyel, még mindig egy kicsit külön kezeljük ezeket a mozgalmakat. Azt tekintjük igazán eredménynek, amit az utolsó szögig a KISZ csinált meg. Ez szerintünk értelmezési probléma, hiszen minden KISZ-tag egyben valamilyen brigádtag is, ily módon részt vesz a munkaversenyben, tehát ifjúsági szövetségünk tagjai jelentős részesei ezen eredményeknek. A kérdés az, hogy össze tudjuk-e fogni, tudjuk-e irányítani ezeket a KISZ céljai szerint. Úgy gondolom, a szocialista munkaversenyt és a KISZ termelési mozgalmait nem lehet külön vizsgálni. Ugyanis, ha a munkaverseny irányításában kapott egyetértési joggal tényleg élni akarunk, a mozgósításban el akarjuk látni feladatainkat — és emellett még külön akciókat, mozgalmakat szervezünk a termelés segítésére —, akkor szétforgácsoljuk erőnket, elaprózzuk magunkat.

Gondolom, több KISZ-vezető társam volt abban a helyzetben, hogy amikor a közösen kitűzött célt megfelelő hatáskör és gazdasági vezetők segítségével nélkül magunk kezdtük el szervezni, el-elfáradtunk, elfogyott az energiánk, és amire igazán kellett volna az időnket fordítani, a cél magyarázására, a meggyőzésre, a mozgósításra már nem jutott lendületünk.

A legtöbb önálló kezdeményezés ezért nem hozott igazán eredményt. Ilyenkor érthetetlennek tűnik számunkra, miért nem használjuk fel eszközként a meglévő munkaverseny rendszerét.

Mint már említettem, minden KISZ-tag egyben brigádtag is. Ha például a társadalmi munkát vizsgáljuk, nehéz megkülönböztetni, mikor számít az a brigádmunkába és mikor a KISZ értékelésébe. Ezzel a módszerrel elég gyakran előfordul, hogy „egy rókáról két bőrt akarunk lehúzni”. Egyre inkább célszerűnek találjuk, hogy a gazdasági munka terén kitűzött céljainkat és vállalt feladatainkat — a meglévő jó mozgalmaink tapasztalatait felhasználva — a munkaverseny gyakorlati szervezésén, irányításán keresztül oldjuk meg. Fontos, hogy ezek kapcsán olyan egyértelmű rend és rendszer alakuljon ki, ami támogatja és felkarolja a kezdeményezéseket.

Az említettek közül következően meg kell állapítanunk, hogy nem elég a funkció tekintélye, a személy tekintélyét is meg kell teremteni. A politikai és vezetői alkalmasság mellett az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kell helyezni szakmai, gazdaságpolitikai felkészültségünkre is. Sajnos, ebben a tekintetben nem vagyunk a legkedvezőbb helyzetben. Megfelelő szinkront kell kialakítani a mozgalmi év tervezése és a munkaverseny tervezésének időrendjében. Természetesen a három irányítást végző szervezet — a szakszervezet, a gazdasági vezetés és a KISZ — alapvető érdekei megegyeznek, de átmeneti érdekkülönbségek, véleményeltérések adódhatnak. Ezért, különösen a munkaverseny értékelésénél, KISZ-szervezeteinknek az egyetértési joguk kapcsán nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a fiatalok érdekeinek érvényrejuttatására. Kapjanak megbecsülést olyan kezdeményezések és eredmények, amelyek az eddigieknél hatásosabban segítik elő a fiatalok beilleszkedését munkahelyi környezetükbe, lehetőséget adnak szakmájuk jobb elsajátítására, alkotó készségük kibontakoztatására. A sorrendet nem szabad felcserélni. Először a munkát kell jól elvégezni, az eredményt kell az asztalra tenni és utána az asztalról mindenki — a fiatalok is — érdeme szerint veheti el a magáét.

Elősorban kezdeményezéseinken keresztül legyünk részesei a döntésnek, a helyi politika alakításának.

PINTÉR ISTVÁN

Veszprém megye küldötte,

a Nitrokémiai Ipartelepek mérnöke

Két kongresszus között eltelt időszakban végzett munka egyik mércéje az, hogy mit valósítottunk meg abból, amit az előző kongresszuson elhatároztunk.

A napokban áttanulmányoztam a IX. kongresszus határozatát, és az 1977. január 23-i IB-határozat üzemi demokráciáról szóló részeit, s hasonlítottam az elmúlt évek gyakorlati tapasztalataival. 1976-ban így fogalmaztunk:

„A KISZ szervezetei és bizottságai képviseljük és védjük a fiatalok érdekeit, gyakorolják az ifjúsági törvényben biztosított jogaikat... Ösztönözzék tagjaikat arra, hogy éljenek az üzemi, szövetkezeti, munkahelyi demokrácia lehetőségeivel, felelősen nyilvánítsanak véleményt a közvetlen demokratikus fórumokon.”

1977-ben az intéző bizottsági határozatban azt mondtuk, hogy soros feladatunk az MSZMP KB 1975. április 18-i határozatának végrehajtása, az ebben jelentkező hiányosságok megszüntetése, az üzemi demokrácia újbóli megismertetése. Az általános feladatok mellett rögzítettük a fórumonkénti konkrét feladatokat is.

E három — témakörhöz csatlakozó — legfontosabb dokumentum tükrében milyen tapasztalataink vannak? Az összkép sajnos vegyes. Az kétségtelen, hogy szervezeteink jobban figyelnek érdekvédelmi munkájukra, s ennek kapcsán képviselőink felkészültebbek a munkahelyi demokrácia különböző fórumain a véleménynyilvánításra. A KISZ-fiatalok ismerik a munkahelyi demokrácia többé-kevésbé összehangolt (vállalatonként eltérő) rendszerét. Részvételükkel, aktivitásukkal azonban nem lehetünk mindig elégedettek. Sajnos, a felvetett és vissza nem jelzett problémák, az egyes gazdasági vezetők hozzáállása a fórumok tartalmi értékét, eredményességét csökkenti. Nőhet a „minek mondjam, úgysem változik semmi” tendencia. Ahogyan érvényes az, hogy az új KISZ-tagoknak új és ismeretlen az immár 7 éves áprilisi határozat, úgy új a KISZ jogainak rendszere a gazdasági vezetők egy részének is.

Javasoljuk, hogy a vezetői továbbképzéseken, esetleg szemináriumokon is térjenek ki kellő részletességgel a vonatkozó határozatok ismertetésére. Tapasztalataink szerint az információhiány a középszintű vezetőkre, üzem- és művezetőkre érvényes elsősorban.

Az már szövetségünk feladata, hogy olyan felkészült, hozzáértő ifjúsági vezetőt vagy képviselőt bizzon meg a fórumokon való részvétellel, aki tényleg alkalmas. A viszonylag gyakori KISZ-vezetői fluktuáció nehezíti ezt a munkát, s még jobban aláhúzza a megfelelő káderképzés fontosságát. Sajnos, fiatal KISZ-vezetőink képzése, felkészítése olyan témakörökben, mint a vállalati vezetés belső mechanizmusa, döntési szintek és jogkörök stb. még a KISZ központi iskolán sem megoldott. Ebben van javítanivalónk.

Tapasztalataink szerint — és azt hiszem ez másutt is így van — a fórum-rendszerekben megkülönböztetett szerepe van az ifjúsági parlamentnek. Valahogyan ez más felkészülést hoz, más várakozás előzi meg. Sajátjuknak érzik a fiatalok, komolyan készülnek rá! Kivívott rangjával be tudjuk sorolni az üze-

mi demokrácia fórumrendszerébe, és a vállalati gazdasági vezetőink is szinte számontartva igénylik a Beszéljük meg! akciót. Akciónak mondom, de tartalma több a névnel. Fórum ez a javából, a fiatalok fóruma. A szakszervezeti, párt- és elsősorban a gazdasági vezetők hasznára és a fiatalok javára írva bevált fórummá vált.

Az üzemi demokrácia rendszerének fejlesztése, tartalmi, érdemi munkájának javítása mellett — azzal összefüggésben — a fiatalok érdekvédelmében fontos dolognak tartom és nagyon szeretném, ha ez tényleg szó szerint megvalósulna a határozat-tervezetből:

„... olyan ismeretet és gyakorlatot kell szereznünk, hogy ha egy fiataalt — KISZ-tagot vagy KISZ-en kívülit — sérelem ér, akkor fontosnak tartsa az ifjúsági szövetséghez fordulni támogatásért.”

Ha ez így lesz, akkor a KISZ mindig és még inkább tudja a céljának megfelelően az üzemi demokráciában a helyét biztosítani.

„Erősítsük az ifjúsági mozgalomhoz való személyes kötődés szálait! Tegyük általánossá szövetségünkben a KISZ jelvényének, zászlójának alkalmazását, legyen a szövetségünknek indulója.”

Ez is a IX. kongresszus határozatából van. Úgy érzem, e téren van elmaradásunk. Bár most, a kongresszusra kaptunk egy KISZ-jelvényt.

Az sem lenne baj, ha központi bizottságunk székháza előtt lobogna a zászló, hirdetve, hogy a KISZ-nek eseménysorozata van. A mozgalomhoz való érzelmi kötődés és az arra nevelés záloga a szimbólumrendszer fontossága mellett a KISZ-vezetők és KISZ-tagok személyes példamutatása. Mindig és mindenkor!

PINTÉR PÉTER

Budapest küldötte,

a Volán 20. sz. Vállalat címfestője

A nevelés olyan céltudatos, tervszerű társadalmi tevékenység, amely a személyiség meghatározott irányba történő fejlesztésére irányul. Ahhoz, hogy nevelő munkánk tervszerű, differenciált legyen, elengedhetetlen az egyén személyiségének ismerete. Mellette figyelembe kell vennünk a fokozatosságot is. Sokszor a fiatal nevelését a marxizmus—leninizmus tanításaival kezdjük. Igen sokat emlegettük, hogy a mai fiatalság beleszületett a szocializmus vívmányaiba. Ha többszöri beszélgetés alkalmával nem értetjük meg vele azt az utat, ami által mindez létrejött, nem tudatosítjuk azt, hogy ezeket az értékeket népünk, pártunk vezetésével milyen harcban érte el, valószínű, hogy igen sok idő telik el, míg hatással lesz rá a marxizmus.

El kell érünk, hogy a fiatal azonosuljon céljainkkal, igényelje a közösséghez tartozást, amely motiválja a KISZ-munkában való aktív részvételét is.

Sok esetben nevelő munkánkból elmarad az egyén és a csoport munkájának elismerése. Itt megemlítem az egyéni vállalások formális kezelését, értékelését. Ezirányú munkánkat akadályozta a KISZ-vezetők nagyarányú cseré-

lődése, valamint az, hogy az alapfokú KISZ-vezetőképzés sem tudatosította e munka fontosságát.

Az utóbbi időben kampányjellegűvé vált érdekképviseleti, érdekvédelmi munkánk. A rossz tájékoztatás következtében nem tudtunk érdemi eredményeket elérni. Pedig lehet, hogy egy felmerült probléma megoldása az adott csoport közösségi érdeke lett volna. Munkánk másik hiányossága, hogy nem minden esetben terjed ki a napi munka során a KISZ-en kívüli fiatalokra. KISZ-vezetőinkkel meg kell értetnünk az érdekvédelmi munka és jogaink alkalmazásának fontosságát. Természetesen ehhez jó partnerkapcsolatokat kell kialakítani a gazdasági vezetéssel, a pártszervezetekkel és a szakszervezettel.

Meggyőződésem, hogy érdekképviseletünk, -védelmünk érvényre juttatásához a demokratikus fórumok adottak, csak azokra megfelelően fel kell készülnünk. Ez irányú munkánk javításával egyidejűleg észre fogjuk venni taglétszámunk növekedését, tömegbefolyásunk erősödését. Nyitottá kell tennünk minden fórumunkat, amelyen a fiatal gyors, elfogadható választ kap. Jó érdekvédelmi munka esetén a KISZ-en kívüli fiatal is érdemesnek fogja tartani, hogy az ifjúsági szövetséghez forduljon támogatásért.

PITRIK KATALIN

Budapest küldötte,

a Dallos Ida Szakmunkásképző Intézet tanulója

Iskolánkban nem könnyű a KISZ-élet. Tárgyi feltételeink gyengébbek az átlagosnál. A tantermek a kétműszakos oktatás miatt csak igen korlátozottan vehetők igénybe mozgalmi munka végzésére. Ezért vált fontossá a Killián-körök átszervezése. Már a tanműhelyekben, munkaidő után tartjuk a KISZ-gyűléseket, a műhelyoktatók vállalták a körök vezetését, amelyekben a legtöbb első- és másodéves tanulónk részt vesz. Ők azoknak az érdeklődését is felkeltik, akiknek korábban nem állt szándékukban belépni a KISZ-be. Létrehoztuk a Killián-körösök klubját, ezzel segítettük a különböző tanműhelyek köreinek összekovácsolódását. Mindennek következtében fokozatosan nőtt szervezetségünk.

Alapszervezeteink életében — így mozgalmi munkánkban is — minőségi változást hozott a vezetőképzés színvonalának emelése. Nagy figyelmet fordítottunk KISZ-tagjaink politikai vitakészségének fokozására. Fontosnak tartjuk, hogy a helyes politikai állásfoglalás kialakítása mellett az érzelmekre is hasunk.

Szakmai jellegű társadalmi, közéleti tevékenységünk kialakult formája — ez egyedülálló Budapesten —, hogy egy-egy tanműhelyi kollektíva szocialista szerződés alapján haj- és bőrápolást végez szociális otthonokban, a mozgássérültek kollégiumában, a gyermekintézményekben. Ez a munka szorosan kapcsolódik szakmánkhoz, és mozgósítja a KISZ-tagokat s a KISZ-en kívülieket is. E tevékenységünk erkölcsi, érzelmi nevelő hatása különösen most, a rok-

kantak nemzetközi évében felbecsülhetetlen. Az elmúlt mozgalmi évben 3768 társadalmi munkaórát teljesítettünk, amelynek eszmei értéke 52 718 Ft volt.

Tanulmányi mozgalmunk, amelynek a Dolgozz, tanulj, fejlődj! nevet adtuk, 1979-ben alakult ki véglegesen. Értékelésének alapja az egyéni képességekhez viszonyított fejlődés. Segítségével átfogó képet kapunk a munkahelyi, az iskolai előmenetelről, a magatartásról, a közösségi aktivitásról. A tantárgyi versenyek rendezésének célja az átlagosnál jobb képességű tanulók felkészítése a budapesti és az országos versenyekre. Büszkék vagyunk az anyanyelvi nevelés terén elért eredményeinkre. A Kazinczy verseny országos döntőjében 1972 óta három alkalommal szereztünk érmet, két alkalommal különdíjban részesültek versenyzőink. Örömminket csak fokozza, hogy ezek a tanulók KISZ-vezetők voltak. Szaválóink — akik szintén KISZ-vezetők — minden évben, idén is két aranyérmet hoztak az ODN-ről.

Az MSZMP ifjúságpolitikai határozata alapján hosszú távú kulturális nevelési program készült iskolánkban, melynek része a KISZ kulturális nevelő munkája.

Az 1981. április 24-én megtartott küldöttgyűlésünkön az iskola állami és pártvezetése, valamint a kerületi KISZ-bizottság munkánkat pozitívan értékelt. Küldöttgyűlésünk foglalkozott a pályakezdő fiatalok problémájával. A felszólalók — elsősorban a kozmetikus és fogműves tanulók — szóvá tették, hogy a szakmunkásvizsga utáni elhelyezkedésük nem elért eredményeiktől, hanem a vállalatoknál kialakult személyes kapcsolatuktól függ. Több alkalommal is elhangzott — talán ott a legélesebben — az érettségizett tanulók ösztöndíj-rendszere, amely csak nevében ösztönöz, valójában ha tanulnak, ha nem, ugyanazt az ösztöndíjat kapják. Tanárainkat is meglepte, hogy a felszólalók közül többen követelték a szakmára alkalmatlan, tanulni nem akaró diákok eltávolítását.

Gondot fordítunk aktivistáink munkájának elismerésére is. A legmagasabb kitüntetés a Dallos Ida-díj. KISZ-bizottságunk ez évben dicsérő oklevelet alapított, amelyet első alkalommal a küldöttgyűlésen nyújtottunk át kilenc alapszervezeti vezetőnek.

Élért eredményeink megvalósításában nagy szerepe van a lelkes pedagógus gárdánknak és a tapasztalt tanácsadó tanárunknak, akik egyenlő partnereknek tekintenek bennünket és segítik felelősségteljes munkánkat.

POROGI MÁRIA

Baranya megye küldötte,

a szigetvári 509. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója

A mi iskolánkban, az 509. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézetben ezelőtt 5 évvel alakult meg az Ifjú Gárda. Először csak általános képzés folyt, később tűzoltó szakalegységgé alakultunk. A helyi tűzoltósággal együtt végzett munka során meggyőződünk arról, hogy mennyi bátorság, ügyesség kell az ő hivatásukhoz.

De nemcsak a tűzoltókkal, hanem a rendőrökkel és a néphadsereg alakulataival is hasonlóan jó a kapcsolatunk.

Élményt jelent számunkra egy-egy szakági verseny vagy Ifjú Gárda-szemle is. Itt versenyezhetünk, izgulhatunk, és olyan szakmai ismereteket szerezhethetünk, amely felkelti az érdeklődésünket a tűzoltók és a fegyveres testületek iránt.

A képzési év májusban befejeződik, de mi ezután is találkozunk, dolgozunk, a májusi önkéntes tűzoltó versenyen részt veszünk. Nyárra pedig szolgálatot vállalunk. Ellenőrizzük a tűzoltókkal és a rendőrökkel együtt a határt, hogy a szemlézett helyek megfelelnek-e a tűzrendészeti előírásoknak. Nyáron sok helyen van gabonaégés vagy kazaltűz, ami nagy károkat okoz.

Úgy érzem, propagandamunkánk nem elég hatékony annak ellenére sem, hogy idén is növekedett a létszámunk. Nagyon kevés alegység tart kapcsolatot az Úttörőgárdával. Pedig ez azért is fontos, mert számunkra az Úttörőgárdából kell megnyerni a jövő ifjúgárdistáit. A mi megyénkben az Úttörőgárda szakaszok eredményesen működnek, kapcsolatuk a fegyveres alakulatokkal jó.

Olvastam a határozat-tervezetben, hogy az Ifjú Gárda fejlődésére kedvezően hatott az új egyenruha bevezetése. Nekünk gondot jelent a gyakori egyenruha megvásárlása, ami 1300 Ft, és mi nem, vagy csak nagyon keveset keressünk, nem tudjuk kifizetni ezt az összeget. De úgy gondolom, van ennél sokkal nagyobb gondunk is, mégpedig: hiába vagyunk egységesek, hiába az egyenruha, ha a közvélemény azt sem tudja kik vagyunk. Csak a koszorúzásokon, az ünnepélyeken, sorfal-állítás alkalmából látnak bennünket. Tudom, hogy koszorút vinni megtisztelő feladat, de nekünk nem csak ez a hivatásunk. Úgy érzem, nem vagyunk elég népszerűek, igen kevés azoknak a száma, akik tudják hogy mi a feladata az Ifjú Gárdának, milyen szerepet tölt be a honvédelmi nevelés területén.

Az említett problémák nemcsak alegységünkre, de egész Baranyára és más megyére is jellemzőek. Éppen ezért, ha már általános problémáról esett szó, akkor a megoldást feltétlenül e fórumon kell megtalálnunk.

PÓTA JÁNOS

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,

o KISZ mezőkövesdi járási bizottságának titkára

Járásunk területén működő mezőgazdasági termelőszövetkezetek tapasztalatai alapján bátran merem állítani, hogy a fiatalok megtalálták helyüket a mezőgazdaságban, biztos jövőt, örömet találnak munkájukban. Nagy értékű termelőeszközök kezelésével, milliós értékek gondozásával bízzák meg a kollektívák őket, és ennek a bizalomnak legjobb tudásuk szerint tesznek eleget.

A szövetkezeti demokratikus fórumokon, a brigádgyűlésektől a közgyűlésig politizálnak, elmondják véleményüket, javaslataikat. Jelentős eseménysorozat volt a KISZ kongresszusára való felkészülés is, melynek során a szövetkezet munkájáról, a mezőgazdasági tevékenységről számtalan vélemény hangzott el.

Az elismerő megállapítások mellett felvetődtek olyan gondok is, amelyek nem érintik kedvezően a mezőgazdasági termelést. Például a létszámgazdálkodásban nagy visszafogó erőt jelent a bérszínvonal-gazdálkodás. Még mindig igaz, hogy egy jó szakmunkás munkájának anyagi elismeréséhez fel kell venni két lógóst, alacsony bérért. Megfelelő anyagi ösztönzés mellett ugyanaz az eredmény lényegesen alacsonyabb létszámmal is elérhető lenne.

Összefügg ez a kérdés a tulajdonosi szemlélet erősödésével is. Jelenleg a fiatalok nem érzik közvetlenül munkájuk milyenségének hatását sem az eredményekben, sem az anyagi érdekeltésükben. A szövetkezeti demokrácia alkalmat ad a kritikára, a javaslattételre, de kevésbé teremt lehetőséget a tsz-en belüli vállalkozói kedv fokozására, az adott körülmények közötti önálló kezdeményezések megvalósítására. A tulajdonosi szemlélet akkor lenne igazi, ha például az állattenyésztésben dolgozó munkás éppen úgy tervezne a szövetkezetben, mint otthon a háztáji gazdálkozásban és helyes elképzelései végrehajtásához lehetőséget is kapna.

A mezőgazdasági termelés szempontjából kedvezőtlenül alakultak az árak is. Amíg a termelési költségek — nagyfokú takarékoság mellett is — jelentősen emelkednek, a mezőgazdasági termékek árai alig mozdulnak valamit. Nagyon sok helyen a melléküzemág létezése teszi eredményessé a tsz gazdálkodását. A gyorsabb, ésszerűbb fejlesztést hátráltatja, hogy a kézi munkaerő még mindig olcsóbb, mint a vegyszer vagy a gép.

Az ifjúsági törvény által a KISZ számára biztosított jogok érvényesítésének — képviseleti, kezdeményezési, javaslattételi — fórumai kialakultak és működnek. Igaz, hogy a tartalmuk változó színvonalú, nagymértékben függ a KISZ-szervezet erejétől és a gazdaság irányításának milyenségétől is. Rendkívül fontos, hogy milyen hatások érik a demokratizmussal első ízben találkozó fiatalot. Olyan, amely közéletiségre serkenti, amely a feladatok kidolgozásában, az egységes állásfoglalás kialakításában mindenkinek a véleményét figyelembe veszi, vagy olyan, hogy a legjobb javaslatokra sincs reagálás, a közösség nem vesz részt a célok megtervezésében és nem azonosul a végrehajtással sem. Sajnos, az a valóság, hogy a KISZ-en belül ma még találkozhatunk a negatív példával is, bár véleményem szerint nem ez a jellemző.

Az ifjúsági szervezetnek arra kell törekednie, hogy politikai hivatásának megfelelően végezze úgy a munkáját, hogy azzal hatással legyen az ifjúság széles tömegeire. Érjük el, hogy a fiatalok vonzódjanak az ifjúsági mozgalomhoz, találják meg a KISZ-ben a szabadon politikálási lehetőségét, véleményeik ütköztetését, elképzeléseik megvalósítását.

Bár a KISZ szervezetsége az utóbbi időben javult, befolyása növekedett, egyetértek azzal, hogy néhány ifjúsági réteg körében — így a mezőgazdaságban — nem lehetünk elégedettek az eredménnyel.

A mi területünkön is találkozunk olyan fiatalokkal, akik az ifjúsági szervezetet lebecsülik, akik passzívak, akik cinizmussal figyelnek minden kezdeményezést. A jelenségek oka mögött minden valószínűség szerint széles társadalmi problémák húzódnak. De mielőtt másokra mutogatnánk, azt kell át gondolnunk, hogy a KISZ munkájában hol szükséges változtatni. Az egyén és a közösség erkölcsi, világnézeti arculatának kialakítását, fejlődését befolyásolni kell, de csak politikai eszközökkel. Nincs helye a diktálásnak, a lekicsinylésnek és

bármilyen felvetett vélemény leszólásának. Elfogadhatatlan módszer az is, hogy azt a fiataalt, aki nem a hivatalos dokumentumok — esetleg érvényben levő határozatok — szellemében mond véleményt, távolítsuk el a szervezetből. Az ilyen fiataalt nem törölni kell a KISZ-ből, hanem meg kell győzni példamutatással, agitációval vagy feladatadással, de mindenképpen ifjúsági, mozgalmi, politikai módszerekkel. A KISZ-alapszervezetek azt igénylik az irányító szervektől, valamint az állami, társadalmi és a tömegszervezetektől, hogy elsősorban ehhez a munkához adjanak segítséget.

RACSEKNÉ KIS ZSUZSA

Komárom megye küldötte,

a KOMÉP kőműves főüzemének üzemmérnöke

A lakás az ifjúság elsősorban szociális problémája. Ahogy a kongresszusi levélben is megállapítást nyert, a lakás életszükséglet. Meghatározza mindennapjainkat, élet- és munkakedvünket. Továbbra is nagy gondot, hosszú várakozási időt és jelentős anyagi tehervállalást jelent a lakáshozjutás.

Megyénkben az elmúlt ötéves tervidőszakban 5978 lakást utaltak ki, ebből fiatal házásoknak 2945 lakást adtak át, ami az összes kiutalt lakás 40,3 százaléka. Ezen kívül 108 bányász KISZ-lakás is épült. 1980. december 31-én a nyilvántartott igénylők száma 8906 volt, ebből fiatalokat érintő igény 4683, vagyis 52,6 százalék.

Meg kell azonban említenem, hogy jelentős számban jutnak fiatalok lakáshoz az eocén-program keretében. A többi területhez viszonyítva sokkal jobb a lakáshozjutási lehetőség a megye bányavállalatainál, valamint az építőipar területén. A kolóniapótló lakásépítésekben keresztül is — amely a VI. ötéves tervben tovább folytatódik — jutottak fiatalok lakáshoz. A magánérből épült lakások száma 8225 volt az elmúlt öt évben.

Komárom megyében a VI. ötéves tervben az állami lakások mintegy 60 százalékát fiatal házások kapják, az elmúlt időszak 49,3 százalékaival szemben. Megépül két garzonház is Tatabányán és Esztergomban, amely két lépcsőben biztosítja a fiataloknak a lakáshozjutást.

Nem feledkezhetünk meg a magánlakás-építésről sem, mivel megyénkben ez a legelterjedtebb építési forma, a lakások majd 58 százalékát épül így. Itt nem ismeretes a fiatalok aránya, de minden bizonnyal nagy százalékban vannak.

Mindez az elkövetkező időszakban sem fogja megoldani a lakásgondokat, és ezt mi, KISZ-esek sem nézhetjük ölbe tett kézzel. Mint ahogy a központi bizottság határozat-tervezetében is elhangzik: „mindent meg kell tennünk, hogy — komoly társadalmi és egyéni erőfeszítések árán is — valamennyi fiatal család számára belátható időn belül elérhető legyen az önálló otthon”.

Mit tett és tesz ezért a KISZ? Vállalataink többségénél a munkahelyi vezetés a lakáselosztásban támaszkodik a KISZ-szervezet véleményére. Az olyan vállalatoknál, mint például a szénbányák, a Viscosa-gyár, a KOMÉP, az IKR, a helyi KISZ-bizottságnak döntő szava van a lakások odaítélésében. Dorogon if-

júsági lakásépítő szövetkezet működik a nagyközségi KISZ-bizottság kezdeményezésére. A helyi (vállalati) KISZ-bizottságok a vállalat szervezésében történő építkezéseken feladatokat vállalnak.

Megyei szinten sok kezdeményezés a lakáshelyzet javítására az elmúlt időszakban nem történt. A lakásgazdálkodás terén legjellemzőbb az ifjúsági takarékbetétes lakások elosztásában jelentkező tartalmi munka, melyben a városi KISZ-bizottságok operatíván részt vesznek. Talán ez az egyetlen konkrét munka. Ennek legfőbb oka — hogy bár jól tudjuk és érezzük a lakáskérdés politikai és gazdasági fontosságát és súlyát — a KISZ megyei bizottságának nincs olyan eszköz a kezében, amellyel hathatós segítséget nyújthatna.

Egyetlen lehetőség a kezdeményezés, amivel az elkövetkező időszakban igyekszünk maximálisan élni. Tervezzük, hogy a kecskeméti tapasztalatok alapján szolgáltató irodát hozunk létre, ennek lehetőségeit jelenleg vizsgáljuk. Létezősültségét igazolja, hogy — mint már említettem — megyénkben legelterjedtebb a magánlakás-építés, és nagy segítséget nyújtana ezen építkezőknek. De nemcsak magánépítőknek nyújtana segítséget, hanem tájékoztatást adna más lakáshozjutási lehetőségekről is.

Nagyobb figyelmet kívánunk fordítani az FMKT-k tevékenységének koordinálására, a helyi lakásgazdálkodás javítását szolgáló konkrét elképzelések kialakítására.

Minden lakáskérdéssel foglalkozó szervezetnek, intézménynek és vállalatnak törekednie kell arra, hogy a lakáselosztást váltsa fel a lakásgazdálkodás. Ez lenne egyik alapvető feltétele, hogy mindenki reális szükségletének megfelelő lakáshoz jusson.

RADICS ANNA

Békés megye küldötte,

a gyulai Nicolae Bălcescu Gimnázium tanulója

Intézményünk az ország egyetlen román nemzetiségű gimnáziuma, ami nagyobb felelősséget, ugyanakkor nagyobb lehetőségeket is jelent a gimnázium tanulói, KISZ-szervezete és nevelőtestülete számára. Melyek ezek a lehetőségek? Magyarországon a nemzetiségeknek, s így a hazai románságnak is megvannak a jogai arra, hogy megőrizze és továbbfejlesztve hagyományait és nyelvüket, hasznos polgárai legyenek szocialista hazánknak. Iskolánk ifjúsági szervezete arra törekszik, hogy a mozgalom sajátos eszközeivel segítséget nyújtson nemcsak a központi és a városi akcióprogram megvalósításához, hanem a tradíciók megőrzését és a nemzetiségi tudat fejlesztését szolgáló programok kialakításához is. Ezek a programok szervesen beépülnek az iskolai munkatervbe, és a tanulók, a leendő KISZ-tagok részére beilleszkedésüktől a pályaválasztásig folyamatosan biztosítják a művelődés és önképzés lehetőségét.

A pályaválasztás elősegítése érdekében KISZ-szervezetünk a szakkörvezetőkkel és az Országjáró diákok körével közös intézménylátogatásokat szervez. A pályaválasztás tekintetében igen nagy előnyt jelent számunkra az a tény,

hogy a bukaresti egyetemen folytathatjuk tanulmányainkat, évenként néhányan pedig külföldön gazdagíthatjuk szaktárgyi ismereteinket.

KISZ-eseink munkájában központi helyet foglal el az anyanyelvi nevelés, anyanyelvi hagyományápolás feladata. KISZ-szervezetünk hagyományrendszerének hasznossága és élményszerűsége pozitívan befolyásolja a beiskolázási tevékenységet is. Mi, KISZ-tagok, szívesen veszünk részt vidéki román nemzeti-ségű általános iskolák látogatásában is, ahol beszámolunk saját munkánkról és élményeinkről, ezzel mindegy bízattva őket arra, hogy román iskolában tanuljanak tovább.

Nagy lelkesedéssel kapcsolódunk be az egyes nemzetiségi akciókba is. Év-ről évre a Békés megyei Múzeumok Igazgatósága és a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetsége szervezésében megrendezésre kerülnek a haladó hagyományok ápolását szolgáló néprajzi gyűjtőtáborok. E táborok románlakta községekben bonyolódnak le. A tanulók tárgyi és nyelvemlékeket gyűjtenek össze, melyek bemutatják a régmúlt világ embereinek életét, szokásait, azok gazdag érzelmvilágát, és ugyanakkor az általuk beszélt tájnyelvet is. A táborok végén összegyűlt muzeális értékű népművészeti tárgyak sokasága, valamint a mag-nószalagon levő begyűjtött értékes anyagok bizonyítják a táborok sikerességét. Az összegyűjtött tárgyi emlékek múzeumokba és tájházakba kerülnek.

Az anyanyelvi kultúra megerősödéséhez hozzájárulnak a tánckar, az énekkar, a szólóénekesek és a versmondók kultúrkörútjai is. Ezeket a falujárásokon mi, tanulók, bebizonyíthatjuk, hogy mennyire őrizzük és mennyire érezzük magunkénak nagyapáink és apáink szokásait.

KISZ-eseink túlnyomó többsége kollégiumi elhelyezésben részesül, s ezért a kollégiumi diáktanács és az iskolai KISZ-alapszervezetek közösen koordinált program alapján dolgoznak. Így kerül minden évben megrendezésre az anyanyelvi hét, ahol bizonyosságot tehetünk arról, hogy mennyire értjük a román irodalmat, annak viszonyait más társművészetekkel, illetve hogy mennyire fejlett a román nyelvű beszéd- és íráskultúránk. Ugyancsak a kollégium fiatalosága szervezi meg az egyes irodalmi eseteket, melyeken román és magyar íróktól, költőkről, zeneszerzőkről emlékezünk.

A közeljövőben román nyelvű iskolai újság készítését tervezzük, s régi ál-munk egy romániai középiskolával való kapcsolat kialakítása, amit eddig még nem sikerült megvalósítanunk.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltését szolgálják az öntevékeny művés-zeti csoportok, amelyek tartalmas működését igazolja az a tény, hogy énekkarunk és tánckarunk arany minősítést kapott, valamint bekerültünk a Gyulán megrendezésre kerülő Erkel diákünnepekre, ahol fesztiváldíjat kaptunk.

Ezek azok a feladatok, amelyeket mi, KISZ-esek, évről évre vállalunk, próbálunk megvalósítani.

RÁKOS JÁNOS

Baranya megye küldötte,

a KISZ Pécs városi bizottságának első titkára

Napjaink valóságos gondja, hogy a társadalmi szervek és szervezetek, így a KISZ is, nem kellő hatékonysággal vesznek részt az emberek valóságos gondjainak feltárásában, megoldásában. Gyakori még, hogy az együtt élő, dolgozó emberek közös vagy egyéni sorsáról nem velük együtt, hanem nélkülük születnek döntések. Így döntünk többek között az üzemben arról, hogy mit és mennyit gyártunk, kutassunk, fejlesszünk. De így döntünk sokszor azokról a kérdésekről is, amelyek jellegüknél fogva hivatalosan is igényelnék a demokratikus egyeztetéseket.

Így aztán az emberek jelentős része, ezen belül is főleg a fiatalok, ifjúmunkások, fiatal műszakiak eredményeinket nem érzik saját küzdelmük, erőfeszítésük gyümölcseinek, így ezek legfeljebb hálás passzivitást, és nem további cselekvő, küzdő magatartást válthatnak ki. Tehát abból kell kiindulnunk, hogy mennyire találkozik az üzemi fiatal egyéni érdeke a helyi csoportérdekkel, ha úgy tetszik, az üzem érdekével. Ismeri-e egyáltalán az értékrendet az adott fiatal?

Szövetségünknek alapvető feladata a tömegbefolyás erősítése, az, hogy az adott területen, üzemben, műhelyben képes legyen az értékrendet közelíteni, elfogadtatni saját értékrendjét, és képes legyen a fiatalok érdekeit sajátos eszközeivel kifejezni. Úgy gondolom, hogy ez nem könnyű feladat.

Manapság — erről a választásokon meggyőződhattünk — egy sor kis- és középüzemben egyre nagyobb gond a KISZ káderutánpótlásának biztosítása. Az egyik KISZ-alapszervezeti választáson hangzott el: nehéz munkája volt a jelölő bizottságnak, mert nem vállalta senki az alapszervezeti titkári funkciót. Vajon ki vagy kik tehetnek erről? Véleményünk szerint az egész vállalati kollektíván múlik, hogy van-e becsülete a közösségi munkának.

Az idei választások során megszapordtak a KISZ-t bíráló nézetek. Mi ezeket a kritikákat úgy értékeljük, hogy döntő többségük közös ügyünket féltő tenniakarást tartalmaz. Ennek arra kell ösztönöznie bennünket, hogy munkánkat az élet valóságának megfelelően megújítsuk. Akkor leszünk képesek mind több fiatal érdekét kifejezni, ha a feladatok tervezésében és megvalósításában még jobban építünk az egyén ötletére, vállalására. Minden fiatal érezze, hogy szükség van a munkájára, és neki személy szerint is szerepe van a nagy egészben, a vállalati összmunakában. Ezzel együtt szükséges a KISZ-tagsággal szemben magasabb követelmények támasztása, amely nem felülről és kívülről, hanem belülről, a kollektívából kell kiinduljon.

Ismerjük és örömmel fogadtuk a KISZ új politikai képzési határozatát. Emellett azonban a középirányító testületeknek, járási-városi bizottságoknak, az üzemi, gazdasági és pártvezetésnek a KISZ-szel együtt közös feladata és felelőssége, hogy növeljük a KISZ-alapszervezetek kádermegtartó képességét.

A KISZ tömegbefolyásának hatékony eszköze az érdekvédelmi munka. Az elmúlt tíz év során, a párt ifjúságpolitikai határozatának megjelenését követő-

en a korábbiakhoz képest igen nagy lehetőségeket, felelősségteljes jogokat kapott az ifjúsági mozgalom. A legtöbb szervezetünk él is lehetőségeivel, helyesen látja kötelességeit és jogait. A mai gondok talán abból is erednek, hogy az elmúlt évek parlamentjei során a jogok ismerete és ismertetése közben néha megfeledeztünk a kötelességek fontosságának hangsúlyozásáról.

Napjainkban a KISZ-vezetőknek, épp a társadalomban elfoglalt helyük és szerepük miatt, jobban és bátrabban kell vállalniuk a népszerűtlen feladatokat is.

Az érdekvédelmi munka másik aktuális problémája, hogy a gyakorlott KISZ-vezetők több éves mozgalmi munka során váltak kellőképpen tájékozottá a KISZ jogairól, lehetőségeiről, mégis természetesnek veszik, hogy a KISZ-tag-ság is rendelkezik ezekkel az ismeretekkel. Erre csak egy példát szeretnék hozni, a pécsi szövetségi ágazati KISZ-bizottság példáját. A bizottság megalapításától napjainkig eltelt négy év során a KISZ-tagság létszáma végig 500 fő körül mozgott, de az idei 500 főben csak 70 olyan KISZ-tag volt, aki 4 éve is ennél a szervezetnél élt mozgalmi életet. Felmerül tehát a kérdés, hogy meddig tart az ifjúsági mozgalomban egy adott szervezetnél egy-egy kérdés magyarázatának aktualitása. Szerintünk a legfontosabb kérdéseket — és az érdekvédelmi jogok rendszere kétségtelenül ide tartozik — rendszeresen, hónapról hónapra magyarázni és értelmezni szükséges.

Megyénk sok üzemében a választások során a korábbi években nem tapasztalt aktivitást tanúsítottak a műszaki fiatalok. Hozzáértéssel, szakmai, politikai megalapozottsággal szóltak a gazdasági egységek előtt álló feladatokról, a gondokról és saját felelősségükről.

Több esetben felvetették, politikusan és okosan érvelő türelmetlenséggel, hogy hosszúnak tartják az időt, amíg egy fiatal műszaki vezetővé válhat. Mi ezzel a felvetéssel nagyon egyetértünk, főleg ha olyan közéleti fiatalról van szó, aki a KISZ-ben több éven át jól végezte a vezetői feladatokat. Hadd mondjam el itt, hogy a vezetővé nevelés első fázisát, a tömegeből való kiválasztás felelősségteljes és izgalmas munkáját a KISZ végzi, egyre jobban. Bizonyosságok erre a vállalatok káderutánpótlási tervei.

A nagyüzemi pozitív példa ösztönöz, és úgy érezzük, hogy a minőség felé való fordulás jegyében vissza kell adni a kiválóság rangját.

A határozat-tervezettel és több előttem szóló elvtárs véleményével összhangban úgy vélem, hogy mind társadalmi vonatkozásban, mind az ipar területén, számunkra a minőségi fejlődés az egyetlen járható út. Egyre sürgetőbb szükséglet ez a káder- és személyzeti munkában is. A választóvonalat nem a fiatal és idős vezető közé kell tenni, hanem alkalmas és alkalmatlan, a felelősséget és közzétartat bátran vállaló és a szürke, vállalkozó szellem nélküli vezetői stílus közé. Javasoljuk az állami szerveknek, főhatóságnak, vizsgálják felül az idevonatkozó irányelveket, rendelkezéseket. Szükségesnek tartjuk a határozatok végrehajtásának erélyesebb ellenőrzését, ezek betartásának és betartatásának fontosságát; javasolhatnánk a Népi Ellenőrzési Bizottságnak, hogy foglalkozzon ezzel a kérdéssel.

Végezetül egy sokadrangúnak tűnő problémát vetek föl, amely azonban állandó jelenlétével bomlasztja a munkafegyelmet, az egész üzemi morált. Ez pedig nem más, mint a vállalataink, üzemeink szerelőcsarnokaiban, udvaraiban

gyakran tapasztalható látvány: a műszaki kacat (vasdarabok, lemezek) és göngyölegek halmaza. Nem jó dolog az sem, amikor egy lemezolló alatt a több hónappal azelőtti forgácsdarabok is ott tarkállanak. Mindez nemcsak mint látvány visszatetsző, hanem rendkívül balesetveszélyes is, és mint tudjuk, az üzemi balesetek sérültjei között túlsúlyban vannak a 30 év alatti fiatalok.

Nem kérhetjük számon a szakmunkásképző intézetektől és szakoktatóktól a fiatal szakmunkások fegyelmezettségét, szakmaszeretetét és főleg minőségi munkavégzését, ha az üzemi gyakorlaton levő tanulók olyan negatív példákat látnak maguk előtt, mint az alapanyagokkal való pazarlás, a gépek, szerszámok kíméletlen kezelése vagy éppenséggel a sörözés.

Mint ismeretes, a közeljövőben megvalósul az ötnapos munkahét, melynek azt hiszem mindannyian örülünk. A KISZ-nek arra kell ösztönöznie a fiatalokat, hogy az öt napra csökkent munkahét valóban ötnapos legyen, vagyis becsületesen dolgozzák ki minden óráját.

A munka színvonalának emelése, minőségének javítása napjainban a tanácskozásoknak, gyűléseknek, sokszor még a magánbeszélgetéseknek is gyakori témája. Ha nem akarjuk, hogy a szavak igazi értelme a sok használattól megkopjon, szükség van arra, hogy gyakran használt fogalmainkat a mindenkori konkrét helyzetnek és konkrét tevékenységnek megfelelő élő tartalommal töltsük meg.

REISZ GYÖRGY

Budapest küldötte,

a KISZ X. kerületi bizottságának titkára

A pályakezdő fiatalok beilleszkedésének biztosítása a kollektívák, közösségek számára megtisztelő feladatot jelent. Az iskolai tanulmányok befejeztével kialakult a fiatalokban az a cél, melyet a napi munka során akarnak elérni. Ez általában a szakmai feladatok konkrét, megfelelő színvonalon való elvégzése, illetve az egyéni képességek kibontakoztatása. Ennek fő töltete a szakmaszeretet, az ehhez kapcsolódó szakmai érzék, valamint az új iránti érdeklődés, az eredményesebb munkára való törekvés.

A munkahelyi közösségeknek felelősségteljes segítséget kell nyújtaniuk a beilleszkedéshez, ami többek között magában foglalja a munkahely, a munkakör sajátosságának ismertetését, a felkészültség, a képesség szerinti munkakör, az alkotó munkavégzés feltételeinek biztosítását, a gazdasági vezetők és a pályakezdő fiatal szoros munkakapcsolatát.

A KISZ-alapszervezetek feladata, hogy mozgalmi eszközeikkel, tudatos, tervszerű munkával segítsék elő a beilleszkedést, illetve folyamatosan kísérik figyelemmel a belépő fiatalok sorsát. Ismerjük meg őket, és lehetőségeik figyelembevételével vonjuk be a közösségi munkába. Ezt elősegíti a képességek kibontakoztatásához igazodó program, a rendszeres találkozás és a konzultáció, az úgynevezett emberi tényezők figyelembevétele a mozgalmi munka során.

Nem választható el ettől az eredményes munka elismerése és példaképpül állítása a mozgalmi munkában.

Figyelemmel kell kísérni a fiatal fejlődését befolyásoló tényezőket, és folyamatosan kapcsolatot kell tartani a munkahelyi kellektívával és annak vezetőivel. Mindezek — és egyéb tényezők — eredményeképp erősödhet a kollektívához való tartozás érzése, s a fiatal alkotó, kezdeményező, közösségi emberré válhat.

A pályakezdést megelőző időszakban, a pályára irányítás és a felkészülés munkájában hatékony segítséget nyújthat — többek között Az egy üzem — egy gyermekintézmény kapcsolatok fejlesztése, illetve a patronálási rendszer keretében a tanulókkal a szakmák, a munkahelyi körülmények (például szünidei munkák, szakmai gyakorlatok, üzem, intézménylátogatások, iskolákba kihelyezett pályaválasztási kiállítások útján) szélesebb körű ismertetése.

Fővárosunkban dinamikus fejlődésnek voltak tanúi az elmúlt években, a várospolitikai célkitűzések eredményesen megvalósultak. Kőbányán például néhány év alatt mintegy 35 ezerrel növekedett a lakók száma az új lakótelepek — melyek egy része munkáslakótelep — felépülésével. A várospolitikai célok végrehajtásában a KISZ-nek, az ifjúságnak adottak a feladatai, lehetőségei. A közvetett formákat tekintve biztosított a tanácsi testületekben, munkabizottságokban a fiatalok képviselete. A képviseleti munka fejlesztése érdekében nagyobb hangsúlyt kell helyezni a fiatalok felkészítésére, például KISZ-es munkabizottságok közreműködésével a tervezett anyagok időbeni, előzetes véleményezésével, valamint folyamatosabb kapcsolattartással.

A célkitűzések végrehajtásába a KISZ-szervezetek elsősorban társadalmi munkával tudnak bekapcsolódni. Ez akkor a legeredményesebb, ha a kerületi társadalmi szervekkel együttműködve, közös munka eredményeként valósul meg. Olyan jó hagyományokról adhatok számot ezen a téren, mint a Magyar—szovjet barátság park, a Szocialista brigádok parkja vagy a Bajcsy-Zsilinszky kórház műve állomásának létrehozása. A társadalmi munka szerepe növekszik, a helyi feladatok végrehajtása fejleszti a lakóterületi együttélés feltételeit. A társadalmi munka hatékonyságát tovább lehet javítani a lakóterületi kezdeményezések felkarolásával; az adott feladat elvégzése előtt a széles körű agitációs és propagandamunkával; az Egy üzem — egy gyermekintézmény, valamint a KISZ-úttörő kapcsolatok keretében a tanulók bevonásával; a társadalmi munka jellegének megfelelő szakképzettségű résztvevők mozgósításával.

Ehhez kapcsolódóan mozgalmi eszközökkel kell segítenünk a lakóterületeken élő fiatalok és idősebbek — rétegigényekhez igazodó — szabad idejének hasznos kitöltését kulturális, sportrendezvények szervezésével, együttműködve a társadalmi szervekkel. Bízunk meg úttörőcsapatokat a környezet folyamatos szépítésével. E munkához szoros munkakapcsolatban a HNF-tal, a patronáló üzemek, intézmények fiataljai nyújtsanak konkrét folyamatos segítséget. A lakóterületi fórumokat használjuk fel még hatékonyabban az információcsere visszacsatolására.

SÁNDOR JÁNOS

Szolnok megye küldötte,
a MÁV Járműjavító Üzemének villanyszerelője

Szolnok megyében és a munkahelyemen is a fiatalok tevékenységének megítélésakor az alap: a gazdasági építőmunkában való részvétel, a helytállás, a tisztességgel végzett munka. Gazdasági életünk napról napra változik, új szabályozók lépnek életbe, de a szocialista munkaverseny ifjúsági formái, termelési mozgalmi nem minden esetben tartanak lépést az érzékelhető változásokkal.

A változó körülmények fokozott feladatot róttak az ifjúsági mozgalom tagjaira, vezetőire. El kellett érni, hogy a fiatalok ismerjék, értsék és akarják is tenni napi dolgukat, de lássák a távolabbi célt is. Ehhez elsősorban nem kinyilatkoztatásokra, hanem példamutatásra, személyes beszélgetésekre volt, és van jelenleg is szükség. A jól bevált sajátos munkaformákat kell a megváltozott körülményekhez igazítanunk.

Tapasztalatom és meggyőződésem, hogy a fiatalok többsége az értelmes célokért, amelyek a közösség és saját javukat szolgálják, képesek tudásuk legjavával, nagy akarattal dolgozni. Hatalmas szellemi erő rejlik fiatal mérnök és közgazdász KISZ-tagjainkban. A mozgalom megpróbálta ezt a meglévő szellemi kapacitást a termelési szolgálatába állítani, melynek egyik formája FMKT néven vált ismertté. Az elmúlt időszakban megyei szinten is sokat fejlődött e mozgalom. Egyre több KISZ-szervezet jelenti be a helyi FMKT-szervezet megalakulását, és mind több kollektíva végez igen eredményes munkát. Előfordul azonban az is, hogy — bár az FMKT megvan — sem annak tagjai, sem a gazdasági vezetés nem tudja, hogy mire lehetne felhasználni, hol lehetne kamatoztatni meglévő tudásanyagukat. Úgy gondolom, mai gazdasági körülményeink között nem engedhetjük meg magunknak, hogy ez a szellemi kapacitás — amely egyébként az államnak sok pénzébe került — elkallódjon.

Az FMKT-t a KISZ nem azért hozta létre, hogy legyen egy új munkabizottsága, hanem azért, hogy összefogja a felsőfokú végzettségű fiatalokat, és felkészültségüknek, szakképzettségüknek megfelelően vonja be őket az üzem, a vállalat gazdasági terveinek végrehajtásába. Valamennyi KISZ-szervezet jövőbeni fontos feladata jelentőségének megfelelően működtetni az FMKT-t.

A szocialista munkaversenyek ifjúsági formáit, de különösen az FMKT-k eredményességét döntően befolyásolhatja a megyei és városi KISZ-bizottságok irányító tevékenysége. Jó példa erre a KISZ szolnoki városi bizottsága által meghirdetett energiatakarékossági pályázat. Kilenc kollektív FMKT-pályamunka 26 millió forintos megtakarítást eredményezett. Hasonló pályázatot hirdetett a KPM vasúti főosztály KISZ-bizottsága is, melynek eredménye szintén jelentős anyagi megtakarítás lett.

Meggyőződésem, hogy a szocialista munkaverseny ifjúsági formáiban még sok kiaknázatlan lehetőség van. A továbblépéshez azonban szükséges az állami, társadalmi szervek eddiginél nagyobb segítsége, támogatása. Továbbá az, hogy a szocialista munkaverseny ifjúsági formáinak követelményrendszerét központilag, a jelenlegi helyzetnek megfelelően alakítsuk ki, és a már jól bevált, követendő kezdeményezéseket, módszereket szélesebb körben propagáljuk. A KISZ

Központi Bizottságától és osztályaitól mi nem módszertant várunk, hanem azt, hogy ez a témakör nagyobb súlyt kapjon pl. az ifjúsági sajtóban. Fontosnak tartjuk, hogy a jó tapasztalatok összegyűjtve jelenjenek meg. Ennek indoklásául elég, ha csak annyit említek, hogy KISZ-vezetőink 40 százaléka cserélődik évente.

A szocialista munkaverseny valamennyi ifjúsági formáját és a KISZ termelési mozgalmait komplex formában egyesíti a védnökségi mozgalom, amely a beruházások összetettségéből és folyamatosságából adódóan a KISZ legalkalmasabb munkaformája. A népgazdasági, a megyei és helyi célok teljesítéséhez jelentősen hozzájárult a védnökségi mozgalom.

Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy becsülettel helytálltunk az V. ötéves terv időszakában a Tisza II. vízlépcső és öntözőrendszerei, a hús-, a számítástechnikai, a környezetfásítási programok központi védnökségeiben, melyet bizonyítanak az országos irányító szervek által adományozott elismerések is. Példaként említem a szolnoki MÁV Járműjavító Üzem közel egymilliárd forintos beruházással épült diesel-bázis betelepítése felett vállalt védnökségünket.

Elért eredményeink mellett meg kell említeni azokat a gondokat is, amelyeket a következő időszakban ki kell iktatni munkánkból. A különböző járási, városi és üzemi védnökségi vállalások előkészítése, az ezzel járó koordinációs munka változó képet mutat. Ez elsősorban a KISZ-vezetők hiányos ismereteiből, a nem kellő körültekintésből, illetve a végrehajtás rossz megszervezéséből adódott.

Voltak formális vállalások is (például udvartakarítás), egyes KISZ-szervezetek pedig erejüket meghaladó munkák elvégzésére vállaltak védnökséget. Ezek megelőzhetők ott, ahol konkrét, ellenőrizhető és értékelhető feladatok elvégzésére van lehetőség. Ezt igazolta a KISZ szolnoki városi bizottságának határozata is, melynek értelmében a városban csak a testület engedélyével vállalhattak helyi védnökséget a KISZ-szervezetek. Ez a határozat azonban nem jelentette a védnökségek számának csökkenését, hanem azt eredményezte, hogy nagyobb segítséggel, konkrétan lehetett a feladatokat kidolgozni.

A védnökségi munka javítása érdekében tovább kell fejlesztenünk a módszereket. Javítani kell a kapcsolatokat a megyei KISZ-bizottságokkal, a központi bizottság ifjúmunkás osztályával. Hatékonyabbá kell tenni a koordinációs tevékenységet, hiszen sok esetben országos hatáskörű szervekkel kell koordinálnunk például a közeljövőben is, mivel a VI. ötéves terv egyik kiemelt rekonstrukciós beruházása — a Papíripari Vállalat szolnoki gyára — felett vállalt megyei védnökség előkészítésén dolgozunk.

SÁNDOR TIHAMÉR

Nógrád megye küldötte,

a Nógrádi Szénbányák Vállalat művezetője

A Nógrádi Szénbányák nagyfokú, komplex gépesítése kb. öt évvel ezelőtt kezdődött. Ez idő tájt indult meg egy fiatalítási folyamat is vállalatunknál.

Vállalatunk politikai, társadalmi, gazdasági vezetése nagy gondot fordít a pályakezdők, köztük a fiatal műszakiak fogadására, foglalkoztatására. KISZ-bizottságunk, KISZ-szervezeteink is jelentős részt vállalnak ebből a feladatból.

Bevált gyakorlat, hogy évente megrendezik a fiatal pályakezdő műszakiak és közgazdászok tanácskozását, melyen az ismerkedésre, a gondok, problémák felvetésére, tapasztalatok, benyomások átadására és megvitatására egyaránt sor kerül. Vállalati, központi törekvés, hogy a friss diplomával, középfokú végzettséggel rendelkező fiatalok gyakorlatot szerezzenek, aktívan vegyenek részt a termelésben, a termelésirányításban.

Tiszteletre méltó törekvés ez, amely azonban nem mindig párosul a megfelelő, képzettség szerinti foglalkoztatással. A munkahelyi körülmények sokszor csak munkaidőn túl teszik lehetővé, hogy a mérnöki teendőkkal foglalkozzanak. Ez utóbbi tevékenységre az FMKT-szervezet biztosít megfelelő feltételt, segítséget, amelyet igyekszünk is tudásunk, képességeink szerint kihasználni. Jelentős számú FMKT és Alkotó ifjúság szakdolgozatot és pályamunkát készítünk évente. KISZ-szervezetünk a megfelelő ösztönző rendszerek kialakítása mellett sokat tehet még azért, hogy ezeket a pályamunkákat ne csak elfogadják, hanem hasznosításukra, mielőbbi megvalósításukra is sor kerüljön.

Visszatérve még egy gondolat erejéig a szakképzettségen aluli foglalkoztatásra: hogy e fennálló problémát megoldhassuk, jelentős szemléletbeli változásra, a munkahelyi, általános közvélemény megváltoztatására van szükség. Szakítanunk kell például a hagyományos, csak a termelés mennyiségének fokozását szem előtt tartó felfogással. E szemlélet azt eredményezi, hogy időnek előtte mennek tönkre nagy értékű gépeink. Nehogy azt higgyék az elvtársak, hogy ez tipikusan nógrádi jelenség. Két héttel ezelőtt, első öt éves gyakorlati tevékenységünk végén találkoztam bányagépész-mérnök kollégáimmal. Az ország tíz különböző munkahelyén ugyanezek a problémák.

Előbb-utóbb fel kell ismerni, hogy a komplex gépesítéssel együtt tervszerű, megelőző karbantartásra s nagy értékű gépeink kihasználtságát növelő szaktudásra van szükség. S ezeket most már nemcsak felismerni illik, hanem meg kell teremteni a gyakorlati megvalósítás lehetőségét is. Idősebbek és fiatalok, vezetők és vezetettek, bányászok, gépészek, villamos szakemberek közös összefogására van szükség ennek érdekében. Ebben a tevékenységben is jelentős kezdeményező szerepet kell magára vállalnia KISZ-tagjainknak, az FMKT-tagjainknak.

Vállalatunknál már született egy olyan kezdeményezés, amely anyagilag is ösztönzi Einco és Ehor elővájó gépekkel dolgozó komplex szocialista brigádjainkat ilyen irányú munkavégzésre. A javító és üzemeltető brigádok a negyedéves folyamatos — meghibásodás nélküli — üzemeltetésre köthetnek szocialista szerződéseket. Ha a gép az üzemeltetés kezdetétől számított három hónapon belül

meghibásodás nélkül üzemel, úgy a javító brigád tízezer forint jutalomban részesül. Az üzemeltetők ugyancsak megkapják a tízezer forint jutalmat, ha ezen időszak alatt feladatukat 100 százalékra teljesítik. Reméljük, hogy ezt komplex fejlesztési berendezéseink üzemvitelére is ki lehet majd terjeszteni, ami meghozza majd eredményét.

Másik lehetőségünk is adott e cél eléréséhez. Szervezett keretek között folyik oktatási központunkban a szakmai továbbképzés és átképzés iparos szakmából bányaművelőre. Mi, fiatal műszakiak is megkaptuk azt a lehetőséget, hogy itt oktathassunk. Így a szakmai tudás átadása mellett lehetőség nyílik a korszerű szemlélet alakítására is.

KISZ-szervezeteink folytonos és állandó kapcsolatot tartanak az üzemekhez érkezett fiatalokkal. Megismerve azok szakképzettségét, képességeit, javaslatot tesznek a gazdasági vezetésnek a fiatal munkaerő szakképzettség szerinti átcsoportosítására. KISZ-es kezdeményezésekre komplex ifjúsági brigádok jöttek létre, melyekben a szakmák és szakképzettségi szintek mindegyike megtalálható. Ezek munkájában a fiatal mérnökök szaktudására is nagy szükség van. Szakmai tudásukat a technikus minősítést szerzők szervezett konzultációjánál, szakmai versenyek szervezésénél is igénybe veszik.

Politikai képzettségünk fejlesztését KISZ- és pártszervezeteink állandóan szorgalmazzák. KISZ-es fórumokon, üzemi négyesögek tanácskozásain, termelési és műszaki tanácskozásokon, ifjúsági parlamenteken számos lehetőség nyílik problémáink felvetésére. Élünk is ezzel a lehetőséggel, és a jövőben még jobban fel kell hogy használjuk erőjaink eléréséhez. Munkánkat, tevékenységünket a Nógrádi Szénbányák Vállalatnál anyagilag, erkölcsileg megbecsülik, s mi ennek a megbecsülésnek megfelelően igyekszünk helytállni.

SCHWARCZ ERVIN

Veszprém megye küldötte,

az ajkai 300. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Tapasztalataink szerint nem találtuk meg azokat a módszereket, amelyekkel a tanulót, mint egyént, a saját képességeinek megfelelő tanulásra tudnánk serkenteni. Megállapíthatjuk, hogy a szakmai tanulmányi mozgalom csak a jobb tanulóknak — így meglehetősen kis létszámnak — nyújt újabb érvényesülési lehetőséget.

Az érdekeltség felkeltése szempontjából ösztönző lehet a kellően differenciált ösztöndíj-rendszer, amelyben nagyobb súllyal szerepel a tanulmányi munka megítélése. Gondolok itt arra, hogy a bukott tanulók a következő félévben ne kapjanak ösztöndíjat. A tanuló legfontosabb feladata, munkája tehát a tanulás. Eszerint a jól vagy gyengén végzett munkáért kapja vagy nem kapja a megfelelő pénzbéli juttatást. A bukott tanulók, ha így értelmezzük, selejt munkát végeztek, és ezért egy vállalatnál sem jár fizetés, kivéve az iskolát. Ha ezek a tanulók megszokják azt, hogy a semmiért is fizetnek, akkor a tényleges termelésben sem fogják megállni a helyüket.

Meggondolandó, hogy az ösztöndíj adhatóságának alsó határát ne emeljük-e magasabb szintre, például csak a közepes tanulóktól felfelé kaphassanak ösztöndíjat. Szintén pozitív hatású lenne, ha a pályakezdő fiatalok kezdő munkabérének megállapításánál nagyobb súllyal vennék figyelembe a szakmunkásvizsga eredményét. Érdemes lenne megvizsgálni azt is, hogy a KISZ milyen hatásos eszközöket alkalmazhatna arra vonatkozóan, hogy az alapszervezet tagjait jobb tanulásra serkentse.

A bevált módszert még nem találtuk meg, ezért közösen kellene keresni az utat, a közösség erejét kellene felhasználni, hogy a vállalásokban valódi, komoly, számonkérő feladatok szerepeljenek.

SIKLÓSI VILMOS

Zala megye küldötte,

a KISZ zalaegerszegi járási bizottságának titkára

A kongresszusi levél vitája kapcsán egy apró faluban a következő beszélgetésnek voltam tanuja: a KISZ-tagok megköszönték azt, hogy falujuk neonfényt, műutat kapott, és hogy ma már a falusi gyermekek körzeti iskolába járhatnak. De rögtön hozzátették, hogy ezen a műúton el lehet menni hozzájuk, látni lehet hogyan élnek, gyarapodnak, és el is lehet velük beszélgetni gondjaikról, eredményeikről.

Vajon elgondolkodunk-e azon néha, mit tapasztal egy városi fiatal, ha átutazik a megye községein? Új épületeket lát, tágasakat, nagyokat. Ma már más a falu képe. A gémeskutat a törpevízmű, a vegyesboltot az önkiszolgáló ABC-áruház, az osztatlan iskolát központi és egyre sokasodó szaktantermi iskolák váltották fel. Talán megváltoztak az emberek is — és köztük a fiatalok is? Igen. Ma már a falun élő családok kis százaléka az, amelynek minden munkaképes tagja a mezőgazdaságban dolgozik. Nagyobb hányada vegyes összetételű és a legnagyobb részükben pedig egyáltalán nincs mezőgazdaságban dolgozó családtag, így az ipari munkások hatása jelentős.

Számolnunk kell-e hosszú távon a lakóterületi KISZ-munka szükségességével? Mit tesz és mit tehet a KISZ ezen a területen?

Zala megyében a 14—29 éves fiatalok 61,9 százaléka él községekben. A 948 KISZ-alapszervezetből 303 lakóterületi alapszervezet. Hatókörük lényegesen nagyobb a szűkebb szervezeti értelemben vett tagságuknál. Egyes apró falvainkban nem egy helyen a Hazafias Népfront mellett a KISZ-alapszervezet az egyetlen politikai erő.

A fiatalok többsége közéleti funkciót tölt be, részt vállalva a tanácsok, a Hazafias Népfront, a lakásszövetkezetek, a sportkörök stb. munkájában. Lakóhelyi munkájuknak jelentős területe a településfejlesztési tervek megvalósításában való részvétel. Ezt fémjelzik a szociális, művelődési, sportlétesítmények építése, karbantartása, faültetési, parkosítási, hulladékgyűjtési akciók. E feladatok végrehajtásában a közvélemény által is elismert tevékenységet fejtenek ki. Mindezeket a szó igazi értelmében a lakóterületi szervezeteink szabadidőben, munkaidőn túl, kedvezőtlenebb feltételek mellett végzik.

Mi gátolja a tartalmi munka továbbfejlődését? Egyrészt, hogy nem tisztázott az egyes tevékenységi formák funkciója és módszere a lakóterületi alapszervezetek tevékenységrendszerében. Elsősorban az alapkötelességre, az érdekvédelmi tevékenységre gondolok. Arra, hogy a lakóterületi KISZ-szervezeteink esetében csak közösségi érdekképviselőről beszélhetünk. A lakóterületi érdekvédelmi munka elvei nem tisztáztak, módszere a jelenben kidolgozatlan. Külös feltételei sem adottak teljes mértékben, mivel az állami, társadalmi szervek és tömegszervezetek lakóterületi ifjúságpolitikai tevékenysége több esetben hiányos. Másrészt, hogy az indokoltnál lassabban halad a lakóterületi KISZ-munka továbbfejlesztését segítő társadalmi és KISZ-en belüli munkamegosztás érvényesítése. S van még egy tényező, amit sokszor negatívumként emlegetünk, az ingázás. Általában a járások KISZ-tagságának 65–80 százaléka tartozik közéjük.

Végre tudomásul kell venni azt a tényt, hogy amíg településhálózatunk nem csak városokból áll, addig hosszú távon számolni kell a KISZ tagjainak ingázásával. Ha ezt nem gondként kezeljük, hanem az adott viszonyokhoz próbálunk alkalmazkodni, akkor feladatainkat is meg tudjuk oldani. Napjainkban azonban eluralkodott egy olyan szemlélet, amelyről feltétlen szólni kell. Egy gazdasági vezető leveléből idézek: „A fiatal részvételét a felkészítésen nem áll módomban biztosítani, mivel a dolgozó nem a vállalatnál működő KISZ-szervezet aktívája, nem a vállalat saját KISZ-tagja.”

Mit jelent az, hogy „saját KISZ-tag?” Hány ifjúsági szervezet működik országunkban? Miért különül el a megítélésben az üzemi és a falusi KISZ-fiatal? Amikor egyenlőséget kérünk, akkor nem a lógást akarjuk legalizálni, hanem azzal az igénnyel lépünk fel, hogy a lakóterületen végzett munka legyen ugyanolyan súlyú, mint az üzemi. Hiszen a KISZ-tag kötelessége sem más az üzemben, mint falun. Vagyis arról van szó, hogy a lakóterületi KISZ-tagjaink, akik a város üzemében dolgoznak, iskoláiban tanulnak, egyenlő mozgalmi elbírálásban, elismertségben részesüljenek az üzemi és iskolai KISZ-tagokkal. Ne jelentsen hátrányt a lakóterületen végzett KISZ-munka.

Javaslatom az, hogy ne új akciókon törjük a fejünket, ne szabjuk meg a lakóterületi szervezeteink helyi feladatait, hanem a meglévő munkaformáinkat engedjük alkotóan, a terület igényeinek megfelelően alkalmazni.

SINKA GABRIELLA

Veszprém megye küldötte,
az Ajkai Timföldgyár technikusa

Egyre égetőbb a kérdés, hogy a megnövekedett szabadidőt a KISZ-tagok és a KISZ-en kívüliek hogyan tudják igényüknek megfelelően, értelmesen, hasznosan eltölteni. Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy az igényeket és a lehetőségeket minél jobban közelítsük egymáshoz, és arra, hogy minden réteg igényének megfelelően, differenciáltan tudja eltölteni szabadidejét. Vannak intézmények, amelyek hivatalosan megszervezik a szabadidő eltöltését. Ma divatos,

és egyre többet hangoztatott felvetés, hogy az ifjúság igényei nem találkoznak, nincsenek összhangban a kínálattal.

Szűkebb lakóhelyemen, Ajkán számos lehetőséget tudok említeni a szabadidő tartalmas eltöltésére. Művelődési központok, ifjúsági klubok, szakkörök, amatőr művészeti csoportok, vendéglátóipari egységek, sportszakosztályok, fedett uszoda, ifjúsági park épül, vannak mozik stb. Ha ezekhez hozzászámítjuk a KISZ-szervezetek szabadidős tevékenységét, a szocialista brigádok munkáját, elméletileg nem lehet okunk panaszra. Mégis problémát jelent, hogy nincs megfelelő koordináció, sokszor még üzemi szinten is vannak átfedések. Nem veszszük figyelembe az egyes KISZ-tag érdekeltségét. Nem vonjuk be a tervezésbe, nem kérdezzük meg, mit szeretne.

Ugyanakkor gyenge a propaganda, a tájékoztatási tevékenység. Ennek megoldására javasolnám minden városban, községben egy szabadidős koordinációs szervezet létrehozását.

Óriási különbségek vannak a községi, üzemi, tanulói KISZ-alapszervezetek között, de mindenütt alapszervezeti szinten csapódnak le a szabadidő eltöltésével kapcsolatos gondok, problémák. Évente átlag 50—60 különböző felhívást, pályázatot, verseny-, vetélkedő-kiírást kapunk. Ezekon kívül vannak lakóterületi, üzemi szervezésű társadalmi munkák, programok, a brigád vagy a szakszervezet által szervezett kirándulások, rendezvények. A „Nemecsek” KISZ-tagok annyit érzékelnek mindebből, hogy ide is el kell menni, oda is el kell menni. Voltaképpen a sok „KISZ-tag vagy, kötelességed elmenni” felhívás nyomán a KISZ-tag elveszti kezdeményezőkézségét, lendületét.

Az ifjúsági klubok nagy szerepet vállalnak a szabadidő hasznos eltöltésében. Azonban nagyon sok esetben nem éri el célját az olyan klub sem, ahol minden személyi és tárgyi feltétel biztosított. Ugyanis nem megfelelő a propaganda. Ha nem tudunk mit csinálni, állandóan vetélkedőket szervezünk. Sok esetben már a könyökünkön jön ki a sok vetélkedő. Többet érne egy baráti beszélgetés egy vitavezető segítségével lebonyolított akármilyen témáról. Ez sokkal jobban segítené a közösség összekovácsolódását, a tagok klubba szoktatását. Amikor ezt már elértük, akkor lehetne komolyabb, a tudás gyarapítását, a művelődést szolgáló programokat adni.

Más kulturális igényt képvisel a lakótelepen élő KISZ-tag, mást a bejáró, a munkásszállón lakó vagy a gyesen levő fiatal. A bejáró fiatalok — sokszor időhiány miatt — kimaradnak a különböző rendezvényekből. Műveltségi hiányaik pótlása — ismerve speciális helyzetüket — a nehezebben megvalósítható feladatok közé tartozik. A gondok enyhítéséhez feltétlenül hasznos lenne megvizsgálni a lakóhelyükön adódó közművelődési alkalmakat és lehetőségeket!

Nehéz megszervezni a munkásszállón lakó fiatalok művelődését is, főleg azokat, akik több műszakos munkakörben dolgoznak. Javasolnám önkormányzati szervek kiépítését a munkásszállókon az illetékes szervek segítségével, s ez megkönnyítené az itt élő fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését.

A szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésénél a tartalmas, az egyéni és közösségi igényekre épülő és minden vonatkozásban differenciált, újszerű programadást kell mindenütt előtérbe helyezni. Tovább kell lépni az ún. szolgáltatásszerű programajánlatok és kínálatok területén a turizmust, a tömegsportot, és a kulturális rendezvényeket illetően egyaránt.

Ehhez a KISZ jelenlegi akcióit, programjait még inkább a gyorsan változó körülményekhez, igényekhez és elvárásokhoz kell igazítani. A fiatalok szabadidejének hasznos eltöltése fokozott felelősséget kell, hogy jelentsen. A KISZ-nek — valamennyi szinten — elsősorban az illetékes társszervekkel való kapcsolat-tartás, az együttműködés tartalmi kiszélesítésén kell munkálkodnia, aktívabb, kezdeményező szerepet kell vállalnia.

SÓVARI LÁSZLÓ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a DIGÉP szerelde-lakatosa

A Diósgyőri Gépgyár népgazdaságunk kiemelt nagyvállalata, amely egyedi és kissorozatú szerszámgépeket, hengerdei berendezéseket, szivattyúkat, hideg- és melegalakító szerszám- és kábelgépeket, vasúti kerékpárokat állít elő. A vállalatnál közel 8600 fő dolgozik, ebből 2500 30 éven aluli fiatal, 1463 a KISZ-tagok száma. A vállalat éves termelési értéke 3,5 milliárd Ft. Exporttermelésünk közel 50 százalékos.

KISZ-szervezeteink az elmúlt 5 évben arra törekedtek, hogy mind jobban igazodjanak a valóságos és időszerű társadalmi tényekhez. Munkánk középpontjába került a fiatalok mozgósítása a becsületesen és jó minőségben végzett munka teljesítésére. Nem kis erőfeszítéseket tettünk és teszünk a gazdasági építőmunkában való helytállásért, törekedve arra, hogy termelési mozgalmaink, akcióink a munkahelyi kötelezettségek mindjobb teljesítését szolgálják. KISZ-szervezeteink akcióprogramjainak fő céltűzései tartalmazták és tartalmazzák pártunk gazdaságpolitikájából adódó konkrét feladatok megvalósítására tett helyi feladatok végrehajtását. Az egyedi beruházások országos és helyi programok megvalósításában KISZ-szervezeteink a védnökségek keretén belül vettek részt. Ilyenek voltak népgazdasági szinten a járműprogramban, a Gyulai Húskombinát és a Paksi Atomerőmű kivitelezésében vállalt feladatok. Helyi védnökség keretében vettünk részt a miskolci műjégpálya hűtőberendezésének elkészítésében. A KGST szakosodás folytán vállalatunk jelentős mennyiségben gyárt különböző kábelipari szerszámgépeket. Egyik fő helyi védnökségi vállalatunk volt a kábelgyártás felett vállalt védnökség. Jelenleg is folynak védnökségi munkák a budapesti nagy sportcsarnok, a Szolnoki Papírgyár rekonstrukcióján, vagy helyi vonatkozásban a nagy értékű, nagy termelékenységű, kulcsfontosságú gépek kihasznátságának mozgalmi eszközökkel való segítése — melyet párt megbízatásként végzünk. Vállalásainkat a népgazdaság, ezen belül a vállalati célok megvalósítását szolgáló feladatok határidőre, jó minőségben történő gyártása érdekében foglalmaztuk meg.

Az elmúlt 5 éves időszakban — mint általában a többi nagyvállalatnál — jelentős profiltisztításra, ezen belül termékszerkezet-váltásra került sor. Gazdasági életünk egyik alapvető kérdése a rendelkezésre álló munkaerő hatékony felhasználása. A vállalatnál megindult létszám-átcsoportosításban nem kis részt vállaltak a fiatalok. Elsősorban őket érintette az átszervezés, és ebben példamu-

tatóan vettek részt. Ez a folyamat még nem zárult le, mivel az átszervezést hosszú távon, folyamatosan kívánjuk megvalósítani. Ma elmondhatjuk, hogy a vállalatunkhoz érkező pályakezdő szakmunkásfiatalok fluktuációja lényegében megszűnt vagy nagyon kismértékű. Ez részben annak is betudható, hogy a gazdasági tervfeladatok teljesítéséhez, a szakmunkásgárda biztosításához elengedhetetlenül szükséges, hogy minél több pályakezdő fiatal maradjon vállalatunknál. Ehhez nagy segítséget adnak a KISZ-szervezetek, amelyek megfelelő programmal, reális célkitűzésekkel, sokoldalú érdekvédelmi tevékenységgel segítik ezt a munkát.

Mint általában minden ember, a fiatalok is szeretik a pénzt. Köztudott, hogy több szakember dolgozik másodállásban, hogy nagyobb jövedelemre tegyen szert. A vállalat vezetése a közelmúltban úgy döntött, hogy kísérleti jelleggel néhány munkaterületen, ahol nagy mértékű kapacitáshiány merült fel, másodállású munkaszerződést köt a dolgozóval. Ezzel a szerződéssel a dolgozó is és a vállalat is jól jár.

Fiataljainkat foglalkoztatja az ötnapos munkahét bevezetése, hiszen megnő a szabadidő. Már most, a bevezetés előtt meg kell találni a megfelelő tartalommal rendelkező kulturált szabadidős program kialakításainak lehetőségét és formáit, nemcsak helyi, városi, megyei, hanem országos szinten is.

Napjainkban gyakran hallhatják a fiatalok, hogy könnyű nekik, mert társadalmunk messzemenően gondoskodik róluk. Szocialista társadalmunk felnőtt nemzedéke mindenkor megkülönböztetett figyelmet fordított az ifjúság társadalmi beilleszkedésére és ezt teszi ma is. Megérti, hogy a fiatalok szenvedélyesen keresik helyüket, tennivalóikat a közösségekben, kutatják, hogy milyen távlatokat nyújt nekik a jövő. Legfontosabb kérdés, amely az indulásnál hosszú időre leköti a figyelmüket, a családalapítás és vele együtt a lakáskérdés. A fiatalok nagy része nem rendelkezik megfelelő kezdő tőkével. Az egyes vállalatok sem tudnak elegendő pénzt fordítani lakásépítésre vagy lakásvásárlás támogatására.

A jövőben meg kell találni a lehetőséget arra, hogy a vállalatok nagyobb pénzüsszeggel járulhassanak a lakásépítési akciókhoz.

SUHAJDÁNÉ HLAVÁCS IRÉN

Budapest küldötte,

a Csepel Vas- és Fémművek KISZ-bizottságának tagja

Az elmúlt V. ötéves tervben a Csepel Művekben 8 milliárd Ft értékű beruházás valósult meg. Ez az összeg reprezentálja azt az óriási mértékű mennyiségi és minőségi fejlődést, amely egyes vállalatainknál megvalósult. Az új technika és technológia magasabb követelmények elé állítja az ott dolgozókat, így a fiatalokat is. Már egyetlen szinten sem elég csak az iskolában megszerzett tudás. Cél, hogy a fiatal szakember minél előbb kamatoztassa a tanultakat a mindennapi munkájában, a termelésben. Szükségessé válik az új eredmények megismerése intézményes keretek között vagy önképzés útján. Az önképzés egyik lehetősége a tudományos egyesületek munkájába való bekapcsolódás, az ott végzett szakmai tevékenység.

A Csepel Művekben a MTESZ 9 tudományos egyesületének szakcsoportja működik. A különböző tudományos egyesületekben végzett munka jelentőségét felismerve — a párt tudománypolitikai határozatának megfelelően — KISZ-szervezetünk és a MTESZ együttműködési szerződés alapján dolgozik.

A versenymozgalmak egy részének gyakorlati megvalósítását az FMKT munkabizottságok végzik. Tevékenységük javítása érdekében nagyobb figyelmet kell fordítanunk a feladatok megoldásához szükséges feltételek biztosítására. Ösztönöznünk kell a kölcsönös és szoros kapcsolatot a tudományos egyesületek területi szerveivel és szakosztályaival. Célszerűnek tartanánk, ha az FMKT munkabizottságok egyben a szakosztályok ifjúsági tagozataiként működnének. Fontosnak tartjuk, hogy a fiatalok létszámárujuknak megfelelően képviselve legyenek a tagegyesületek vezetőségeiben, továbbá, hogy a tagfelvétel és a pályakezdés közötti idő ne legyen túl nagy. Hasznos lenne, ha a létrejött ifjúsági tagozat keretei között a jelenleginél nagyobb számú ifjúsági anket szervezésére kerülne sor, ahol az FMKT-dolgozatot készítőik egymás között, esetleg a tagcsoport előtt tartanának előadást dolgozatuk témájáról. Ez későbbiekben szakmai tevékenységük propagálásának egyik fórumává válhatna.

Versenymozgalmainkhoz szorosan kapcsolódik az Alkotó ifjúság pályázat. Törekszünk arra, hogy a tudományos egyesületek tevékenységével ezen pályázatok szakmai irányítása növekedjék.

A KISZ KB kezdeményezésére létrejött az Alkotó ifjúság egyesülés. A határozat-tervezet szellemében szükségesnek tartjuk kialakítani a helyi feltételeket az újító, alkotó tevékenység ösztönzésének vállalkozásokon alapuló formáira. Ehhez a munkához nagy segítséget várunk a MTESZ tagegyesületeitől. A jövőben szeretnénk elérni, hogy a már aktív egyesületi tagként dolgozó fiatal műszakiak és közgazdászok segítsék elő KISZ-szervezetünk szakmai versenyének szervezését, lebonyolítását.

Az együttműködés másik területe a tudományos továbbképzés, a fiatal szakemberek olyan felkészítése, amely a fejlett technika megismerését szolgálja, továbbá műszaki és közgazdasági ismereteik olyan bővítését, amelyet a termelésben tudnak hasznosítani. A szakmai továbbképzést tanfolyamokkal, konferenciákkal, megbeszélésekkel, filmvetítésekkel oldjuk meg. A MTESZ és tudományos egyesületei a szükségletnek megfelelően biztosítják az általuk szervezett, szakmai tapasztalatszerzést nyújtó bel- és külföldi utakon a fiatalok részvételét. Jó kezdeményezésnek tartanánk, ha a tanulmányutakon szerzett tapasztalatokról a KISZ által szervezett élménybeszámolókon is számot adhatnának az érdeklődő fiataloknak.

A Csepel Művekben az idén első ízben adtak ki Ifjú alkotói nívódíjakat. Ezt azok a műszaki-közgazdasági területen dolgozó fiatalok kapták, akik a mozgalmi és a szakmai munkában egyaránt kiemelkedőt produkáltak. Ezzel a szakmai ranglétrát megkerülve, időben erkölcsi és anyagi elismerésben részesültek. Vállalatunknál mód van havonkénti 500—1000 Ft nagyságrendben alkotói pótlék odaítélésére. Úgy érezzük, hogy e két lehetőség ösztönzi a fiatalok minőségi munkáját, növeli alkotó kedvüket. Javasoljuk, hogy saját lehetőségeiteket megvizsgálva alakítsatok ki hasonló ösztönzési rendszert fiatal alkotóitok anyagi, erkölcsi elismerésére.

SZABÓ ANNA

Győr-Sopron megye küldötte,
a Soproni Ruhagyár gépi varrója

Üzemeinkben, gyárainkban a szakmunkásgárda utánpótlása részben megoldott. Vállalati segítséggel épültek a szakmunkásképzést segítő gyáron belüli tanműhelyek. Az elmélet művelt szakmunkásokat képez, de ha az nem társul kellő gyakorlattal, akkor az eltöltött 3 év veszendőbe megy. Az üzemek feladata, hogy a meglévő tanműhelyekben az elméletet megfelelő gyakorlattá változtassák, hisz ez nemcsak saját, hanem az egész társadalom érdeke is. A műhelyek nagysága, felszereltsége, technikai színvonala sok kívánnivalót hagy még maga után. Részben ez is oka annak, hogy a 3 év eltelte után a szakmunkásképző iskolából nem gyakorlati szakmunkások kerülnek ki. Hónapok, évek is eltelnek, mire a kollektívára, üzemre jellemző — norma, szalagrendszer — szintre tudnak emelkedni.

A Csornán működő szakmunkásképző iskola eddig a győri 401. sz. Szakmunkásképző Iskola kötelekébe tartozott. Évek óta elég nagy probléma a női szabó szakmunkások esetében, hogy sem az iskola, sem a gyár nem nagyon, vagy egyáltalán nem veszi figyelembe a tanulók beiskolázásánál, hogy a leendő diák honnan jár majd Csornára. Lényeges szempont, hogy a keretszámot teljesítsék. Az albértlet, a kollégiumi elhelyezés is csak részben megoldott. A tanulónak és az őt foglalkoztató gyárnak is az lenne a jó, ha elsősorban Csornáról és a Csorna környéki falvakból történe a beiskolázás, hisz' ott a közlekedés megoldott.

Bátran mondhatjuk, hogy az üzemek gazdasági, illetve társadalmi vezetése mindent elkövet annak érdekében, hogy a szakmunkás utánpótlásról gondoskodjon. Itt emelném ki az ösztönző-rendszert, amely éves szinten osztályonként 14 tanuló ösztöndíjazását biztosítja. Ez a rendszer azonban már nem egyértelműen folytatódik a munkába álláskor, hisz a város üzemeinek döntő többségében a szakmunkáspótlék ösztönzőként való alkalmazása nem vagy csak részben megoldott. Szükséges lenne a bevezetés amiatt, hogy a már dolgozó betanított munkás törekedjen arra, hogy minél előbb művelt szakmunkás váljék belőle, ezzel a szakma rangját is emelné.

Az önálló telephelyek KISZ-szervezetei gazdaságilag előnyösebb helyzetben vannak, az ifjúsági alapok képzése itt megoldott. A pénzeszközök felhasználása a bizottságok hatáskörébe tartozik. Vannak olyan üzemek is, ahol üzemi szinten nincs ifjúsági alap, hanem a KISZ-taglétszám arányában éves KISZ-támogatást határoznak meg. Ez az összeg mindenhol csekély, szinte felhasználják a szervezet működtetéséhez. Annak érdekében, hogy a Csornán levő üzemek KISZ-bizottságai, illetve alapszervezetei a már önálló gyáregységek ifjúságnevelő munkáját megközelítsék, szükségesnek tartjuk a megfelelő anyagi fede-

zet rendelkezésre bocsájtását is. Ezért javaslom, hogy vizsgálják felül az ifjúsági alapok mértékét, s ha ilyen van, ne a vállalati KISZ-bizottságok engedélyével tudjuk csak felhasználni.

SZABÓ ÉVA

Fejér megye küldötte,
a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium tanulója

A középiskolás KISZ-alapszervezetek egyik nagy gondja, hogyan tudják bevonni minél előbb a KISZ-munkába az elsős tanulókat. Az úttörőlethez a KISZ-tagságba való átmenetet nem könnyű zökkenőmentesen megoldani. Megváltozik a környezet, mások lesznek a követelmények. Hogy ezeknek megfeleljenek, más módon kell dolgozniuk. Tulajdonképpen életmódváltozásról van szó. Az úttörőszövetségben a jól működő önkormányzat mellett is a gyerekek zöme a felnőttek javaslatait, határozott kérései alapján vállal feladatot. A KISZ más. Itt már magunknak kell felnőttként dönteni feladatainkról. Jellemző különbség még, hogy a gyermekszervezet sokkal játékosabban oldja meg tennivalóit, míg mi a KISZ-ben komolyabban, sajnos, sokszor komolykodva végezzük munkánkat. Egyik pillanatban még pajtások vagyunk, a másikban elvtársnak szólítanak bennünket.

Ezt a helyzetet nehezíti az is, hogy a KISZ-taggá válás hosszantartó folyamat. Arra gondolok, hogy például egy elsős minimum fél évig a KISZ-ben nem tud tagként tevékenykedni, nem találunk számára testreszabott feladatot. Ezért örülünk annak a döntésnek, mely szerint a Killián-körök az úttörők szervezésébe kerülnek. Saját tapasztalataim alapján javasolhatom, hogy ne arra tanítsanak a csapatokban, hogy mi van a szervezeti szabályzatban, hanem arra, hogy miért az van benne. Törekedjen minden KISZ-szervezet lerövidíteni a KISZ-tagságra való felkészítés és a tagfelvétel közötti időt.

Az ifivezetők a csapat közvetlen, elsőszámú KISZ-es segítői. Megnövekedett követelményeink miatt azonban kevés idő jut erre a munkára. Pedig a pajtások igénylik a személyes ismeretséget, a jó barátot. Ezért lényeges, hogy az egyszemélyes kapcsolatok alapszervezet-raj kapcsolattá bővüljenek. Több ember, több idő, színesebb, tartalmasabb kapcsolatot eredményez.

SZABÓ KÁROLY

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a BÁÉV gépszerelője

Felelősségteljes dolog ma is KISZ-tagnak lenni és felemelő érzés tudni azt, hogy számít ránk napjainkban és a jövőben pártunk, kormányunk, hazánk, a Magyar Népköztársaság. Épp ezért egy pillanatig sem feledhetjük honnan indultunk és

hová érkeztünk. Csak büszkéek lehetünk elért eredményeinkre, de egy pillanatra se álljunk meg az elégedettség szónál.

Ma már senki előtt nem lehet kérdéses, hogy a KISZ, mint a Magyar Szocialista Munkáspárt ifjúsági szervezete és utánpótlása, betölti szerepét. Meghatározója fiatalságunk szemléletét befolyásoló és elvárásainak megfelelő munkát igénylő tevékenység megvalósításának. Egységes és határozott fellépéssel közelíthetjük csak meg azt az időt, amikor az elvárások és lehetőségek mindenki számára egyformán érthető kifejezések lesznek. Amikor a nagy kapukon levő kiskapuk berozsdásodva soha nem nyílnak ki.

Ma még nem tudni mikor csukódnak be ezek a kiskapuk. Addig biztosan nem, amíg kilincs lesz rajtuk. És az a kilincs az ember. De nem általában az ember, hanem a harácsoló, egyéni céljai elérése érdekében mindenre képes ember. El kell távolítanunk őket a lehetőségektől! Amíg akik ezt tudják vagy észreveszik, a hallgatásba burkolóznak, nehéz a feladatunk. Meg kell szólaltatnunk őket! Egy pillanatra sem hagyva kétséget abban, hogy aki megszólal, az a közös cél érdekében munkálkodik, és eléri célját. Ezt tudatformáló, problémaérzékeny légkörben érhetjük el. Olyanban, amely felé egyre nagyobb és határozottabb lépésekkel közeledünk. És ezt a légkört a legkisebb közösségben, a szocialista brigádokban kell legfőképpen erősíteni. Ha ma egy fiatal brigádtag elmondja véleményét valamely dologról, eseményről, az őt körülvevő környezetnek fel kell tudni mérnie, hogy az helyén való-e? Soha egy pillanatig sem szabad kételkedni abban, hogy mindenkit a jobbító szándék vezet véleményformálása alkalmával.

Nem születünk szónoknak! És a magyar nyelv képes olyan árnyalt kifejezésekre, amelyek többféleképpen magyarázhatók. Törekedni kell arra, hogy egyformán értsük és értékeljük az elhangzottakat. Az őszinteség és a nyíltság vezethet el mindnyájunkat ehhez a lépcsőfokhoz.

Fiatalok vagyunk. Szeretünk táncolni, szórakozni. Elgondolkodunk-e mire táncolunk? Vajon mindenki észreveszi-e egyformán a beat zene szövegében rejlő hatalmas igazságokat? Mert figyeljük csak meg az LGT zenéjének szövegét. Hányféleképpen lehetünk szószólói és hallgatói a mindnyájunkat érintő kérdéseknek? Mindenkihez eljutnak ezáltal is az észrevételek. Sok esetben személytelenül bírálunk és vagyunk elégedetlenek. Miért? Hogyan bízhatunk abban, hogy amit elmondunk, azt mindenki úgy érti, ahogy érezzük? Ki kell lépnünk ebből a zárt, csak saját magunknak biztonságot nyújtó körből. Szemtől szembe sokan meghátrálnak. Miért? Nem lehet ez jellemzője, mert soha nem is volt az fiatalságunknak. Nem bizonyítja számtalan példa mindenki számára, hogy a jó elnyeri jutalmát, a vétkes pedig meglakol? Az őszinte légkör megteremtése szükséges mindenütt! Bátorítással, példamutatással és nagy-nagy segítséggel.

A kongresszusról hazaérkezve kérlek benneteket, segítse ki-ki a saját területén az ilyen légkör kialakítását. Kérdezhetnék sokan, hogy építőipari vállalat dolgozója vagyok, miért nem a lakásgondokról és problémákról szólnék én is. Tény, hogy mi is érezzük ennek súlyát. De vállalatunk vezetése olyan példás és szép sikerek egész sorát éri el e gondok leküzdésében, amely nagyon megnyugtató jelenleg is, és a jövőt nézve is számunkra. Összlétszámunk 4500 fős. Az elmúlt öt évben 360 fiatal kapott lakást vállalatunknál és nagyon jól bevált a munkáslakás-építő akció. Már most tudjuk, hogy a jövőben ugyanennyien

számíthatnak hasonló juttatásra. Sok egyéb mellett ennek is köszönhetjük, hogy szervezettségünk 58 százalékos.

Tudom, nem vetekedhetünk a tanulói területtel, de tette sarkallhatjuk hazánk többi építőipari vállalatát. KISZ-bizottságunkat minden 35 éven aluli, vállalatunkhoz jövő fiatal megkeresi munkábalépésének alkalmával. Elbeszélgetünk velük, szervezzük sorainkat.

Legyen ilyen irányú munkánk is biztosítéka annak, hogy mint a kongresszusi levélben is olvashatjuk, a lakás mindenki számára belátható időn belül elérhető célként fogalmazódjék meg.

SZABÓ LÁSZLÓ

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a kurityáni Habselyem Kötöttárugyár műszerésze

Az edelényi járás is a kistelepülések közé tartozik, ahol hasonló gondokkal találkozunk, mint az ország más területein. A kongresszusi levél kapcsán a lakóterületi KISZ-alapszervezetek vitáiban központi kérdés volt a falu és a város közötti különbség. Igaz, hogy társadalmunk az utóbbi időben fokozott érdeklődéssel fordult a kistelepülések felé, mégis az a vélemény alakult ki, hogy ez a különbség nem hogy csökkenne, inkább mélyül.

A kistelepülések elnéptelenedésének okait keresve elsőként megállapíthatjuk, hogy a korábbi években a községek nem fejlődtek megfelelően. Például nem épültek utak, járdák és így a kommunális fejlesztések, intézmények építése is elmaradt. Érthető tehát, hogy elsősorban a fiatalok részéről megindult a város felé áramlás folyamata, ami viszont lakásgondokat okozott a város számára.

Az égető lakásgondok enyhítésére szorgalmazzuk a magánérdekből történő építkezést, viszont a költségek nőttek. Hátráltatja az építkezést az a tény is, hogy a fiatalok nem rendelkeznek a szükséges induló tőkével. Nem minden esetben biztosítják a szociálpolitikai kedvezményt, az OTP-hitelfelvétel nem ösztönző, a telekárak magasak. Mindezek oda vezetnek, hogy fiataljaink inkább vállalják a több éves albérltet városon azért, hogy majd ott lakáshoz jussanak.

A KISZ-nek konkrét lépéseket kell tennie a fiatalok lakáshelyzetének javítása érdekében. Olyan technológiát kell kidolgoztatni, amellyel olcsón lakáshoz juthatnának a fiatalok.

Az aprófalvas településeinken nincsenek biztosítva a művelődési feltételek. A művelődési otthonok gazdátlanok, omladozó félben vannak, a település szinte legrosszabb állagú épületei. Könyvtárat csak elvétve találunk ezeken a helyeken, és az állomány is eléggé elhasználódott.

Az iskolák körzetesítésével a pedagógusok is elköltöztek, ezáltal elvesztek a falu, a közösség számára, nincs aki érdemben irányítaná a közművelődést. Elköltözött a mezőgazdasági értelmiség is a tsz-ek egyesítésével. A megindult körzetesítések a községi tanácsokat sem kímélték, felszámolták a korábban kialakított kirendeltségeket, ezáltal további hátrányokat szenvednek a társközségek.

Az aprófalvas települések elnéptelenedésének megakadályozása érdekében átgondoltabban és mérsékeltebb ütemben kellene végrehajtani a körzetesítéseket. A lehetőségek feltárásával javítani szükséges a különböző szolgáltatások és kulturális ellátottság helyzetén. Kapjon nagyobb hangsúlyt a társközségek fejlesztése. Mindezen feladatok megoldásához meg kell keresni a helyi erőforrásokat, az összefogás lehetőségét, számítva a lakosság, ezen belül a KISZ-fiatalok társadalmi munkájára, melynek már eddig is szép példáját láttuk a járásban és az ország más területein is. De központi támogatásra is szükség van.

Végezetül javasolom, hogy a Minisztertanács, a SZOT és a KISZ KB Intéző Bizottsága 1038/1977. X. 4. sz. határozat módosításának lehetőségét vizsgálja meg. Ugyanis több üzemnél, így a Habselyem Kötöttárugyárnál is az a bevált módszer, hogy a Szakma ifjú mestere és a Kiváló ifjú szakember kitüntetés adományozásával 1300 Ft pénzjutalomban részesítik azt a fiatalt, aki eleget tesz a Kiváló dolgozó cím követelményének, valamint kiveszi részét a KISZ akcióprogramjából. Ugyanakkor, aki a Kiváló dolgozó cím kitüntetésben részesül, 2000 Ft pénzjutalmat kap. A teljesítmény és a jutalmazás nincs összhangban. Nem kaphat valaki azért kevesebb jutalmat, mert fiatal!

SZALAI PÁL

Nógrád megye küldötte,

a Nógrádi Szénbányák Ménkes aknaüzem lakatosa

Vállalatunknál — a Nógrádi Szénbányáknál — 1015 fős KISZ-szervezet működik, KISZ-bizottságunk irányítása alá 8 KISZ-vezetőség tartozik. A KISZ-vezetőségek 31 alapszervezet munkáját hangolják össze. A vezetőségek és az alapszervezetek területileg rendkívül szétszórtak, ezt még tovább tagolja üzemi és szakmai hovatartozásuk. Gondolok itt a széntermelő üzemek mellett meglévő kiegészítő tevékenységre, építési faipari üzemre stb.

Irányító munkánk alapja a vállalati KISZ-bizottság akcióprogramja, amelyben konkrétan meghatároztuk a KISZ-vezetőségek és ezen belül az alapszervezetek legfontosabb feladatait a szocialista brigádmozgalomban, a védnökségi mozgalomban, és valamennyi ifjúsági munkaversenyformában. A tervezés azonban csak annyit ér, amennyit megvalósítunk belőle. A megvalósításban pedig igen nagy szerep jut a KISZ-szervezetek megfelelő irányításának.

A végrehajtott alapszervezeti munkájához legközelebb a KISZ-vezetőségek állnak, ezt a kezdő pozíciót igyekszünk is maximálisan kihasználni. Az elmúlt néhány év tapasztalatai azt bizonyították, hogy a KISZ-vezetőségek a bizottsági határozatok végrehajtásának megbízható mozgatórugói.

Üzemeink túlnyomó részt háromharmados műszakbeosztásban dolgoznak. Aknaüzemeinknél még a telepítés tagoltságát is figyelembe kell vennünk. Egy 40 fős alapszervezet összehozása igen komoly feladatot jelent, mivel fiataljaink túlnyomó részt bejárók, és a munkaidő letelte után a munkásjáratoknak indulniuk kell. Marad tehát a műszakváltások rövid 40 perce, ami tartalmas alapszervezeti munkára igen kevés.

Alapszervezeti titkáraink többsége szintén a föld alatt dolgozik, így a KISZ-vezetőség titkára sokszor alapszervi szinten is kénytelen tevékenykedni, mert teljesítménybérézésben foglalkoztatott KISZ-titkárt, vezetőségi tagot nem lehet a termelésből kivonni. Jelen gazdasági helyzetünkben ez nem is lehet célunk.

KISZ-vezetőségeink a -bizottság támogatásával a mozgalmi munka egyes fázisait a lakóterületre helyezik át, de például a politikai képzést, kulturális rendezvényeket, egy sor feladatot nem lehet kihelyezni. Az üzemi KISZ-vezetőség és annak titkára megfelelő partnere a gazdasági vezetésnek, de alapszervezeti szinten ez már nem mondható el. A középszintű vezetők nem igénylik úgy a KISZ-szervezet segítségét, mint a felsőbb szinteken.

Rendkívül sok elfoglaltságot okoz éves választási rendszerünk. Például egy üzemben, ahol 3 alapszervezet működik, két-három hónap alatt 9 taggyűlést és sok-sok csoportértekezletet kell megtartanunk. Ezt követi még a KISZ-vezetőség küldöttértekezlete, majd a vállalati bizottság küldöttértekezlete. Gyakorlatilag közel fél évet foglalkoztat bennünket a beszámolás és vezetőségválasztás. A mi javaslatunk az, hogy a KISZ-vezetés valamelyik szintjén két-három évenként tanácskozzon a küldöttértekezlet.

SZEBENI SÁNDOR

Komárom megye küldötte,

a Tatabányai Gépészeti Szakközépiskola tanulója

Intézményünkben 16 alapszervezet működik. KISZ-szervezetünk osztályokra épül az iskola jellege miatt, és úgy érezzük, így tartalmasabb KISZ-munkát tudunk végezni. Meggyőződésem, hogy a KISZ munkájában a testnevelés, a testedzés nagyon fontos feladat, mert szükség van arra, hogy a tanulás mellett a sport megfelelő helyet kapjon a szabadidős tevékenységben.

Már az 1974-es áprilisi határozatban is, majd az 1977. február 9-i határozatban, és az ezt követő, tömegsportmozgalmat értékelő anyagokban is megfogalmazódott, hogy minden KISZ-tag tekintse kötelességének a tömegsportmozgalomban való részvételt. Az egyéni vállalási, értékelési rendszerben tehát a testnevelés így konkrét vállalásként jelentkezhethet. Végrehajtása csak abban az esetben biztosítható maradéktalanul, ha az alapszervezetek ennek megfelelő követelményeket tudnak támasztani, és az értékeléskor ennek érvényt is szereznek.

A szervezeti élet alakulásában sokféle tényező játszik közre. Ezek közül kettőnek van a legfontosabb szerepe: a tantestület és a KISZ-bizottság, a KISZ-vezetők megfelelő együttműködésének és szemléletének, valamint annak, hogy a politikai képzésben mennyire tudjuk a tömegsport szükségességét és feladatait a KISZ-tagokkal megismertetni.

Ezért javasolnám, hogy a KISZ működjön együtt a Művelődési Minisztériummal a tömegsport kérdésében, hogy az iskolatípusonként megfelelő módszerek, feladatok kerüljenek kidolgozásra a testnevelés fejlesztésében és a sportolási feltételek javításában. A másik javaslatom, hogy a KISZ politikai képzési anyagaiban a tömegsport továbbra is fontos szerepet kapjon.

Az iskolában közvéleménykutatást végeztem tanuló társaim körében a testneveléssel kapcsolatos különböző kérdésekben. A beszélgetések során a fiúk elmondták, hogy a testedzés, a tömegsportmozgalom iránt megfelelő az érdeklődésük, talán valamennyien részt vennének bármilyen sportfoglalkozáson, ha erre megfelelő körülményeket tudnának teremteni. Nemcsak az jelent gondot, hogy az iskolában kevés az ezirányú foglalkoztatás, hanem különböző helyileg vagy társadalmilag kialakult szokások, elfoglaltságok is csökkentik a szabadidőből sportolásra fordítható idő mennyiségét. Ezért arra kell törekednünk, hogy a közeljövőben bevezetésre kerülő szabad szombatokat lehetőség szerint a legnagyobb mértékben sporttal összefüggő feladatok végrehajtására fordíthassuk.

Végül felhívom a kongresszus figyelmét arra, köztudott, hogy sportszervársárlást a középiskolát végzők anyagi helyzete nem tesz lehetővé. Az ahhoz szükséges személyi felszerelések között is a legnagyobb problémát a melegítő, a mez, a tornacipő beszerzése jelenti. Fontosnak tartom ezek árának elfogadhatóvá tételét. Emellett szükséges, hogy az iskoláknak jobb sportszerellátást nyújtsanak.

Összességében úgy érezzük, hogy a tömegsportmozgalom bevezetése óta az ifjúság tömegsportja sokat fejlődött, hiszen összehasonlíthatatlanul jobbak a feltételek, mint néhány évvel ezelőtt. Jó úton járunk a testnevelésben, de ez a fejlődés csak akkor folytatható, ha továbbra is rendszeresen napirenden tartjuk a tömegsportmozgalom ügyét.

Saját erőnket és önállóságunkat kevésnek tartjuk ahhoz, hogy az iskolai sportéletben a tömegsport feltételeit kialakítsuk, hogy az igényeket kielégítsük. Ezért kérjük és várjuk, hogy a középiskolák sportéletéhez nagyobb támogatást kapjunk.

SZÜCS ANDRÁSNE

Szabolcs-Szatmár megye küldötte,
a Császy László Szakközépiskola tanára

Ifjúsági szövetségünk továbbra is fontos feladatának tekinti közoktatási rendszerünk továbbfejlesztését, és részt vállal a tennivalók kidolgozásából, megvalósításából.

Olyan középfokú oktatás megteremtésére kell törekednünk, amelyben valamennyi iskolatípusból van továbbtanulási lehetőség, ahol a tanulók korszerű műveltséget és több irányban fejleszthető szaktudást kapnak — fogalmazza meg a kongresszus határozat-tervezete.

A megszerzett korszerű szaktudást egyre kevesebben hasznosítják a választott pályán. A végzett szakmunkás és szakközépiskolai tanulók a társadalom más területén igyekeznek érvényt szerezni tudásuknak. Mi ennek az oka?

Elősorban az, hogy nem eléggé irányított a középfokú intézményekben végzett szakemberek elhelyezkedése. Sokszor a statisztikai kimutatás szerint szakemberhiánnyal küszködő munkaterületeken sem sikerül a fiataloknak el-

helyezkedniük. Például a közgazdasági szakközépiskola végzett diákjai alig találhatnak maguknak állást, mert a hirdetések, kiírások szinte mindenütt gyakorlatlan rendelkező szakembereknek szólnak. Így a kezdők csak környezetük jól vagy kevésbé jól informált ismerőseire támaszkodhatnak. Ezért van az — gyakorlati tapasztalataink bizonyítják —, hogy sokan kezdenek adminisztratív munkát bújtatott fizikai állományban.

Javasoljuk, hogy a főiskolákhoz, egyetemekhez hasonlóan kapjanak tájékoztatást a középfokon végzetek is az elhelyezkedési lehetőségekről. A tanácsok munkaügyi osztályai tartsák nyilván az üres állásokat, és továbbítsák a középfokú intézményekhez.

A pályán maradást az is nehezíti, hogy a társadalom szükségletei nem mindig esnek egybe az egyének érdekeivel. Ha a szabolcsi postaforgalmi szakközépiskolának azt kell mérlegelnie, hogy Szolnok vagy Pest megyében dolgozzon-e, mert a környék már telített szakemberrel, inkább szűkebb hazájában, a családi környezethez közelebb más pályát választ — amihez a szabolcsi ipartelepítés lehetőséget ad —, elkerülve így az albérlet anyagi megterheléseit.

Távlatokban feltétlenül meg kellene vizsgálni, hogy egy-egy szakközépiskola-típus működtetése meddig és milyen létszámmal előnyös. A pályaválasztást, és így a pályán való maradást segíthetnénk azzal is, ha a pályaválasztási intézetek, az iskolák több és jobb tájékoztatást adnának egy-egy szakma, iskolatípus megismeréséhez. Ez már a szakközépiskolába érkezéskor is gondot jelent. Sokszor nem tudja a beiratkozott diák, mivel foglalkozik az iskola, mi a profilja, milyen képzésre jogosult.

A középiskolások továbbtanulásakor is gyakran csak a felvételi tárgyak szerete sorolja a tanulókat egy-egy intézménybe. Konkrét példával élve: az évenként megrendezésre kerülő Kollégisták baráti körének találkozájára visszatérő egyik volt diákunk mondta, hogy ha még egyszer kezdené, nem ezt a pályát választaná. Szerette a matematikát, a nyelveket, és elment külkereskedelmi főiskolára. Itt rádöbbsent, hogy nehezen és nem is a legnagyobb kedvvel tudja elsajátítani a közgazdaságtannal kapcsolatos ismereteket, így bizonyos fokig csalódottnak érzi magát.

De elmondhatnánk ugyanezt a jogászok, a műszaki főiskolások, sőt, gyakran még a tanári pályára készülők estében is. Tudatosabb, alaposabb tájékoztatással az ilyen eseteket elkerülhetnénk.

Javasoljuk, hogy a KISZ propagandaanyagaiban, folyóirataiban segítse a pályaválasztást. Az eddigi gyakorlattal ellentétben ez ne csak a felvételi tárgyak és a végzettség száraz közlését jelentse, hanem több, élményeken alapuló, a pálya szépségét, gondjait feltáró ismeretet nyújtson.

A szakmunkástanulók és szakközépiskolások továbbtanulását is irányítottabbá tehetnénk, ha a szakirányú továbbtanulás esetén a közismereti tárgyaknál nagyobb jelentősége lenne a szakmai tudásnak, hiszen a tanulókat éppen a szakma szeretete ösztönzi a további ismeretszerzésre. Ez a szakemberképzés szempontjából is hasznos lehetne.

Mindenki örömmel fogadta az új felvételi rendszer nagyobb differenciáltságot biztosító pontozási rendszerét. A KISZ-vezetők, az ifjúsági szervezetben aktívan dolgozó fiatalok azonban felvetik, miért nem számítható be a pontozásnál néhány pont erejéig a közösségben kimagaslóan dolgozók munkája. Nem

érdemelne-e meg egy-egy Aranykoszorús KISZ-jelvény, a KISZ KB Dicsérő oklevele néhány pontot a felvételi vizsgán? Hiszen valóban csak a legkiválóbb közösségi emberek nyerik el ezt a kitüntetést, a szakközépiskolákban különösen kevesen.

Tapasztalataink szerint a továbbtanulni szándékozó, jól dolgozó KISZ-vezetők egy részét hely hiányában elutasítják. Legalább azonos pontszámok esetén figyelembe kellene venni a közösségi munkát. A jelenlegi jellemzési rendszer nem elég hatékony, a felvételi bizottságok gyakran el sem olvassák a jellemzéseket. A felsőoktatási intézmények jelentkezési lapjain a szakkör, a tanulmányi versenyeken való részvétel mellett megérdemelne egy rubrikát a diák közösségi tevékenysége alapján elért eredménye is. Javaslom, vezessék rá a felvételi lapra a KISZ-kitüntetések is.

Jól dolgozó KISZ-tagjaink számára biztosítani kellene azt a lehetőséget, hogy FEB-táborokban, FEB-előkészítőkön származásuktól függetlenül vehessenek részt, még akkor is, ha ennek anyagi kihatását a diákoknak kellene viselniük.

Meggyőződésem, hogy csak a közösségi munkára való jobb odafigyeléssel érhetjük el azt, hogy közös dolgainkat magukénak valló, értük szóló és értük cselekvő embereket tudjunk nevelni.

TAJTI ZOLTÁN

Heves megye küldötte,

a Mátraaljai Szénbányák géptüzemének villanyszerelője

Azokról a fiatalokról szólok, akik az ország egyik leggazdaságosabb termelő energetikai bázisán, a Mátraaljai Szénbányákban dolgoznak, s büszkék arra, hogy ez a hatalmas létesítmény KISZ-védnökséggel épült. Az elmúlt több mint egy évtized a termelőmunkában és mozgalmi életünkben eredményekben, tapasztalatokban gazdagon telt el. Természetesen voltak és lesznek is gondjaink, problémáink.

A védnökségi munka eredményeként is kedvező körülmények alakultak ki a mindennapi becsületes munkavégzés, az ifjúsági kollektívák kialakítása terén. KISZ-szervezeteink hatékonyan együttműködnek a területükön dolgozó ifjúsági brigádokkal. A korábbi években a brigádmozgalom és a KISZ eltérő tervezési időszakának áthidalására tartalmas ajánlást készítettünk és juttattunk el ifjúsági brigádjainknak. Ez annál inkább szükséges volt, mivel KISZ-tagjaink döntő többsége brigádtag, és egyéni vállalásaik értékelésekor természetesen messzemenően figyelembe vesszük a brigádban végzett tevékenységüket. A mozgalmi év új tervezési rendszere lehetővé teszi, hogy közös feladatainkat azonos időszakban határozzuk meg. A brigádok éves vállalásainak megtételekor nyújtott segítség, a vállalások teljesítésének rendszeres figyelemmel kísérése jelentősen megkönnyíti a brigádok egész évben nyújtott teljesítményének értékelését. Így csökkenthető az általános, konkrétan nem értékelhető vállalások száma, ugyanakkor a brigádok figyelmét a legfontosabb feladatok megoldására irányíthatjuk.

Az ipari és mezőgazdasági nagyüzemek többségében bizonyította életképességét a KISZ-radarmozgalom. A javuló anyag- és energiatakarékosságban, a nagy értékű termelőberendezések jobb kihasználását célzó javaslatokban is tükröződik a fiatalok szemléletváltozásának kedvező tendenciája. Vállalatunknál ötödik éve alkalmazzuk az egyre eredményesebben funkcionáló radar-mozgalmat. Mozgalmunkat nagy mértékben népszerűsítette az, hogy Hatékony, minőségi munkáért! jelszóval vándorzászlót alapítottunk, melyet minden évben a legjobban dolgozó helyi radar-szervezetünk nyer el.

Ez évi fő célkitűzésünk a fiatalok baleseti helyzetének javítása, a munkavédelmi hiányosságok feltárása és megszüntetése. Kiépitett ifjúsági munkavédelmi őrhálózat segíti ezt a tevékenységet. Az őrhálózat aktivistáit a Szakszervezetek Heves megyei Tanácsával közös szervezésben készítjük fel feladataik jobb ellátására.

Megállapíthatjuk, hogy vállalatunknál a KISZ-radar több éves tapasztalataival jelentős mértékben hozzájárult a Dolgozz hibátlanul! munkarendszer üzemi előkészítéséhez és bevezetéséhez. Keressük azokat a módszereket, melyekkel a KISZ-radar, szervesen kapcsolódva a Dolgozz hibátlanul! munkarendszerhez, még eredményesebben töltheti be funkcióját.

Már még előfordul olyan gyakorlat, amikor egy-egy ifjúsági versenyformát önmagában értékelnek, nem veszik figyelembe az egyes KISZ-szervezetek más típusú munkaformáit, a sajátos helyi körülményeket; felülről akarják megoldani egy-egy versenyforma bevezetését, ahelyett, hogy a területi tapasztalatok átadásával koordinálnák a KISZ-szervezetek ez irányú munkáját. Az a véleményünk, hogy az alapszervezeteknek biztosított öntevékenységre és a területi KISZ-szervek által szervezett tapasztalatcserékre alapozva ifjúsági munkaverseny-formáink az eddigieknél még hatékonyabban tölthetik be szerepüket. Tartalmatlan munkaversenyformákra nincs szükség, becsapjuk önmagunkat, s kedvüket szegjük a tenni akaró fiataloknak, megvonjuk tőlük a kezdeményezés lehetőségét.

A gazdasági szerkezet alakulása napjainkban KISZ-szervezeteinktől komplex szemléletmódot, hatékony döntéshozatalt és körültekintő szervező munkát követel. A KISZ IX. kongresszusa óta eltelt időszakban gyakran ért minket olyan vád, hogy gazdaságcentrikusak lettünk. Mi ezt nem fogadjuk el. Az igaz, hogy az utóbbi években nagy hangsúlyt helyeztünk a fiatalok gazdasági építőmunkában való részvételére. Következetesebben kértük számon az alapkötelességek teljesítését, figyelmet fordítottunk arra is, hogy KISZ-eseink tapasztalabbot megbízatásokat kapjanak, többet tegyenek munkaköri kötelezettségeiknél.

Egyszóval növeltük a KISZ-tagok személyes felelősségét, a kollektívák nevelő tevékenységének szerepét. Mindezek mellett nem hanyagoltuk el sport- és kulturális tevékenységünkéből adódó feladatainkat sem. Javult az érdekvédelmi, érdekképviselési munkánk színvonala, és még lehetne sorolni tovább azokat a területeket, amelyek helyreállítják az egyensúlyt, elhárítják az említett vádat.

Célunk, hogy minél több fiatal vegyen részt a közös feladatok megoldásában, mindenki vállaljon részt a megnövekedett követelmények teljesítéséből.

A szembányászat növekvő szerepe a népgazdaság energiaellátásában biztató jövőt ígér számunkra. Mindennapi munkánkat olyan gépek segítik, melyek a modern tudomány és technika szinte valamennyi vívmányát egyesítik. Ezek-

nek a berendezéseknek kezelése, a termelés folyamatának irányítása magasan képzett szakembereket igényel. Az emberi tényező továbbra is meghatározó a termelés folyamatában, és a KISZ-re ebből igen komoly feladatok hárulnak. A Mátraaljai Szénbányák fiataljai továbbra is részt kérnek és vállalnak a vállalat gazdasági célkitűzéseinek maradéktalan megvalósításából.

TAMÁS IRÉN

Fejér megye küldötte,

a pusztaszabolcsi Velinszky László Gimnázium tanulója

A KISZ KB három évvel ezelőtt meghirdette a tanulmányi mozgalmat, ami Fejér megyében ugyanabban az évben már szinte valamennyi középiskolában beindult. A kezdeti időszakban mindenütt keresték azt a lehetőség szerint legjobb módszert, amely a legjobban megfelelt a helyi sajátosságoknak.

Azt szeretnénk kérni felnőtt vezetőinktől és tanárainktól, hogy jobban figyeljenek a mozgalomra, többet segítsenek abban, hogy tartalmilag is elérje a célját.

Problémát jelent számunkra, hogy KISZ-munkánk végzése kapcsán sokszor ütközünk érdektelenségbe. Igyekszünk minél több, jobb, színesebb, vonzóbb programot szervezni, sajnos azonban vannak úgynevezett klikkek, amelyek tagjai eleve elzárkóznak minden közös megmozdulástól. Éppen az alapszervezetekben ütközünk falba, ahol pedig a legnyüzsgőbb életnek kellene lennie. Nehéz megtalálni azokat az embereket, akik a legalkalmasabbak lennének a vezetésre, s még nehezebb megtalálni az igazán tenni akarókat, azokat, akikre mindig számíthatunk.

A középiskolákban is be akarják vezetni a szabad szombatot. Ezzel elméletileg mindenki jól jár, hiszen több ideje marad pihenésre, szórakozásra stb. De azzal, hogy szabad szombat lesz, nem csökkenhet a heti óraszám, tehát a szabad szombati órákat a hét többi napjaira kell szétosztani. Gyakorlatilag kevesebb pihenőidőnk lesz, hiszen a KISZ és minden egyéb szervezet, egyesület igyekszik a szabad szombatokon tartani rendezvényeit, megbeszéléseit.

Természetesen az iskolai év is tovább fog tartani. Ha ehhez hozzáadjuk a négyhetes szakmai gyakorlatot, a nyári szünidőből szinte semmi sem marad.

Nyáron egyébként sok diákot találni a kempingekben, de szállás nélkül is. Balatonszemesen van ugyan egy Express-tábor, amit olcsón igénybe lehet venni, ám akkora a forgalom, hogy már áprilisban nem lehet helyet foglalni. Ha egyszer ilyen nagy az igény, miért nem lehet több olcsó szállást kialakítani? Például a kollégiumokat diákigazolvány felmutatása ellenében üzemeltetni lehetne egész nyáron. A Fejér megyei diákok javasolják a diákszórakozóhelyek létrehozását, ahová diákigazolvány felmutatásával lehetne bemenni.

TAMÓK CSILLA

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,

a kazincbarcikai Ságvári Endre Gimnázium tanulója

A vertikális és osztály-alapszervezeteknek sajátosságaiknál fogva vannak pozitív és negatív vonásai. Az osztályokon alapuló alapszervezetek előnye a könnyebb mozgathatóság, szabadidő-egyeztetés és az ebből adódó kedvező program-szervezés a kulturális, a sport- és a szervezeti élet területén.

Az előnyökkel szemben azonban több a negatív hatása. Így az elsős évfolyam bevonása a KISZ-életbe — tapasztalatlanságuk miatt — nagyon nehéz lenne. Az osztály-alapszervezeteknél ne az osztályfőnök legyen a patronáló tanár, hiszen ez oda vezethet, hogy az osztályfőnöki órákon lennének a KISZ-gyűlések. Emellett az osztályfőnökök nem mindig nyújtanak megfelelő segítséget. Továbbá egy azonos korú közösségben az érdeklődési kör szűkebb, amely az évek folyamán érdektelenséghez, közömbösséghez vezet. Az osztály-alapszervezetekkel szemben nagyobb létjogosultságot élveznek a vertikális alapszervezetek. A különböző életkorú alapszervezetekben elsőtől a negyedikes tanulóiig, mindenki megtalálható. Az alapszervezetekben a megfelelő KISZ-múlttal rendelkező felső évfolyamosok és a tapasztalat nélküli elsősök tevékenykednek. Ebből adódóan megfelelő, mindenki számára vonzó programot tudnak biztosítani a szabad idő célszerű felhasználása érdekében a sport, a kultúra és a szervezeti élet más területein. A vertikális alapszervezet döntően biztosítja, hogy megfelelő tapasztalattal rendelkező vezető kerüljön az alapszervezetek élére.

A vertikális alapszervezetek a politikai képzés területén is hatékonyabb munkát tudnak végezni. Az előnyök mellett azonban ezen alapszervezetek tevékenysége a vezetőségek részéről körültekintőbb munkát követel meg.

Az új oktatási rendszer azonban — elsősorban a tanárok körében — megkérdőjelezi a vertikális alapszervezetek létjogosultságát. Ez abból adódhat, hogy az iskolák még nem rendelkeznek megfelelő gyakorlattal és tapasztalattal, így sötétebbre festik a fakultációs időbeosztást, mint az valójában lesz. Az első évfolyam a felzárkóztatás, a második a pályaorientáció éve, míg a harmadik és negyedik évfolyamon fakultatív oktatás a domináló. Ez jobban szétforgácsolja a tanulóifjúság szabad idejét, ezért szükséges a KISZ-alapszervezetek szervező, mozgósító munkájának javítása. A fakultatív oktatást megelőző időszak aránylag stabil közösségei érdeklődési körüknek megfelelően több kisebb közösségre bomlanak. Az iskolai KISZ-alapszervezeteknek a mozgalmi élet felélénkítésével gondoskodniuk kell az órák közötti szabadidő célszerű felhasználásáról. Még előbbé kell tenniük a KISZ-klubok tevékenységét, megfelelő sport- és kulturális lehetőséget kell biztosítaniuk a kötelező iskolai versenyek, felmérések számának csökkentésével.

Megítélésünk szerint a KISZ-alapszervezetek megfelelő tapasztalattal, gyakorlattal rendelkeznek — a vázolt nehézségek ellenére — a vertikális alapszervezetek további működésével kapcsolatban. Az osztály-alapszervezetekkel szembeni előnyei a gyakorlatban bizonyították, hogy érdemes nagyobb körültekintést igénylő munkával a jelenlegi rendszert fenntartani, működtetni.

A KISZ-kongresszus határozatait figyelembe véve a jövőben azon munkálkodunk, hogy a tanulás és a mozgalmi munka területén a velünk szemben támasztott követelményeknek mind jobban megfeleljünk.

TORNAI TAMÁS

Veszprém megye küldötte,
a devecséri Virágzó Tsz gépüzemvezetője

Nekünk, fiataloknak sok életkorunkból adódó sajátosságunk van. Többek között az, hogy nagy szükségünk van a pénzre, de ebből soha nincs elég. Fokozódik igényünk a saját otthon megteremtésére, az önálló élet feltételeinek kialakítására. Társadalmunk ennek egy részét biztosítja, de hogy igényeink ne csak álmok, vágyak maradjanak, a többit elő kell teremteni. Ehhez azonban lehetőség kell. Értelmes, a fiatalok számára is többletjövedelmet biztosító szellemi erő-kifejtésre és fizikai munkára. Megvan ez a lehetőség? Lényegében igen, hiszen adottak a feltételek a második gazdaságban történő többletmunka vállalására. Ez a tevékenység jelenleg a lakosság több mint felét érinti. Egyes számítások szerint a vezető beosztásúak 10, az egyéb szellemi dolgozók 33, a munkások 60—70, a mezőgazdasági dolgozók 80—90 százaléka végez rendszeresen különmunkát, és szerez különjövedelmet.

Szándékosan nem említettem a csoportokon belül a fiatalok arányát. Hiszen a megtermelt többletjövedelem nemcsak a saját munka révén, hanem családi segítség útján is eljut hozzánk. A túlmunka-vállalás legáltalánosabb, legelterjedtebb formája a mezőgazdasági kistermelés. A mezőgazdaság bruttó termelésének több mint egyharmadát a kisegítő gazdaságok termelik meg. Mivel tevékenységük néhány ágazatra összpontosul, esetenként meghatározó jelentőségük van. Részesedésük például a sertésenyésztésben 52, a nyúltenyésztésben 90, a gyümölcsstermelésben 55, de említhetném a szőlőtermesztést — amivel én is foglalkozom —, ahol a kistermelés 55 százalékos arányt képvisel. Ezek imponáló adatok. A valóság azonban nem teljesen rózsás. Az anyag- és eszközbeszerzés nem mindig kielégítő. Ha a kigépellátás megfelelőbb lenne, nem kellett volna sem nekem, sem sok más fiatalnak kerti traktort barkácsolni. Sajnos, nővényvédőszert házilag már nem tudunk előállítani.

Mit vállalunk mi, fiatalok ezekből a többletfeladatokból? Mi csak a munkánkat, vállalkozó kedvünket tudjuk adni. De a kistermelés kiszélesítéséhez a társadalmi, gazdasági környezet változtatása szükséges. Ennek a környezetnek az alakítása a KISZ-nek is feladata.

Feladatunk, hogy a háztáji munkát végző fiatalok társadalmi megbecsülése megfelelő legyen. A gazdasági szabályozók alakításakor e tevékenység továbbra is ösztönzést kapjon. Konkrét kezdeményezéseinkkel új, fiatalos formákat kell kialakítanunk. Ezeknek a formáknak is hozzá kell járulniuk a szabadidő értelmes és hasznos eltöltéséhez. Nem szabad lemondania a KISZ-nek a kisegítő gazdaságokban tevékenykedő fiatalok mozgalmi munkájáról.

Külön figyelmet érdemelnek a mezőgazdaságban működő kisegítő gazda-

ságok azért is, mert a második gazdaság többi ágától eltérően a szocialista szektorhoz közvetlenül és nagyon szorosan kapcsolódnak. A mezőgazdasági nagyüzemek termelésének szerves részét képezik. Szüksége van tehát a nagyüzemeknek a Kistermelésre, de a kisgazdaságok jelentős része sem tudna létezni a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, ÁFÉSZ-ek tevékenysége nélkül. Félreértés ne essék, nem valamiféle felesleges gyámkodásról van szó, hanem az egyéni termelő és a nagyüzem közötti szigorú gazdasági kapcsolatról, ahol érvényesül a személyes önállóság, a felelősségvállalás és a szerződéses fegyelem. A vállalkozói szabályok tiszták, egyértelműek. Egyetlen kistermelő sem kerülhet kiváltságos, monopolhelyzetbe. A jól végzett munka jelenti az egyedüli mércét, s nem működik közöttük semmiféle kiegyenlítő mechanizmus. Óhatatlanul is kialakult egy nyílt verseny a kisgazdaságok között, de hasonlóképpen verseny ez a kistermelők és a nagyüzemek között is. Verseny, de nem egymás ellen, hanem a több és jobb minőségű termésért, a nagyobb jövedelemért. Személyes jólétünket gyarapító és a társadalmi vagyont növelő tevékenység, ami a munkán alapszik. Olyan vállalkozói verseny, aminek nincsenek vesztesei, és a versenyfutásba bárki bármikor beléphet. De valóban beléphet-e bárki?

Sokszor elgondolkoztam azon, hogyan lehetne ezt a mezőgazdasági kistermelésbe szorult, tiszta keretek között mozgó vállalkozói kedvet kiszabadítani, és szélesebb körben a társadalmi és egyéni jólétünk növelése érdekében felhasználni. Az egyéni termelő és a nagyüzem közötti gazdasági kapcsolat miért csak mezőgazdasági jelenség? Mi a gátja annak, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek által összefogott kistermelés mintájára az ipar is foglalkoztasson kiegészítő gazdaságokat, szervezze, integrálja ezek tevékenységét? Hiszen itt olcsóbban, nagy beruházások nélkül a töredék munkaidő, és az ötnapos munkahét bevezetésével hamarosan tovább gyarapodó szabad idő egy részének jó kihasználásával lehet a fiatalokat saját szakmájukban foglalkoztatva nagy élömunika igényű, jó minőségű termékeket előállítani. Olyanokat, amelyek nagyüzemben gazdaságosan nem termelhetők, de mind a termelői, mind a fogyasztói piacon nagy igény van rájuk.

Ez a tevékenység talán nem terjedhet ki minden szakmára, de abban biztos vagyok, hogy mind az ipar, mind a szolgáltatás területén szükség van e forma széles körű elterjesztésére. A népgazdaság ipari háttérének kiszélesítésével, társadalmasításával számos meglévő feszültséget oldhatnánk fel. Hozzájárulna mindez életszínvonalunk emelkedéséhez, egyrészt a szorgalmas munkával szerzett többletjövedelem révén, másrészt, a magasabb szinten kielégített szolgáltatások önmagukban is javítanák társadalmunk tagjainak közérzetét.

Ifjúsági szövetségünknek is feladata, hogy részt vegyen a kiegészítő gazdaságok ipari integrációjához szükséges feltételek kialakításában. Segítse, ösztönözze a fiatalokat a kiegészítő gazdaságokban való munkavégzésre. Ismerje el tevékenységüket, s számoljon vele a KISZ-tagok mozgalmi munkavégzésének értékelésekor.

TÓTH LÁSZLÓ

Zala megye küldötte,
a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem hallgatója

Köztudott, hogy az iskolapadokban eltöltött évek eredményessé tételében az egyetemi KISZ-szervezetekre jelentős feladat hárul. Elsőként az itt szerzett tapasztalatainkról szeretnék szólni.

Alapszervezeteink vertikális rendszerben tevékenykednek. Úgy érezzük, nálunk e forma bevált, különösen a szakmai-tanulmányi munka terén. Egy alapszervezet feladata a TDK-tevékenység, a FEB-levelezések, a szakmai előadások rendszeres megszervezése. Ezen alapszervezetünk létszáma magas, a hatékonyabb munka érdekében szekciókra, illetve KISZ-csoportokra tagolódik, ezzel is segítve egy-egy szűk témakör alaposabb megismerését. Mivel alapszervezeti szinten különböző szakok és évfolyamok hallgatói együtt vannak, az elsősök a kezdeti nehézségeik megoldásában több segítséget kapnak idősebb kollégáiktól. Az alapszervezet jó munkáját fémjelzi, hogy az 1980-ban meghirdetett Alkotó ifjúság pályázatra 38 pályamunka érkezett karunkról. Elbírálása a TDK-bizottság feladata volt.

A TDK-szekciók és tanszékek között jó a kapcsolat. A dolgozatok elkészítésén kívül a szakmai programok megszervezésében is segítséget nyújtanak a felelős tanárok. Nem mondható el mindenkor ugyanez az évfolyamok és a tanszékek viszonyáról. Az oktatók jelentős része nem él azzal a lehetőséggel, hogy a hallgatói tanszéki képviselők útján közelebb kerüljön tanítványaihoz.

Jelenleg néhány évfolyam kivételével túlságosan magasak az óraszámok, nagy megterhelést jelent a napi 8 órai elfoglaltság. Ez részben kihat a hiányzások magas számára (az óralátogatás 70 százalékos), valamint növeli az egyéb dolgok iránti érdektelenséget.

Az óralátogatottság tantárgyanként nagyon megoszló, ebben az előadások eltérő színvonala, egyes jegyzetek elavultsága is szerepet játszik.

Az oktatott tárgyak tanévenkénti elosztása megfelelő, a tananyagban azonban sok az átfedés. Jobb tanulásra ösztönöz a vizsgajegy. Mellé — ösztönzőként a KISZ is biztosít jutalmakat az egyéneknek és a legjobb munkát végző alapszervezeteknek. Tanáraink nagy tudású, tapasztalt emberek. Hiányoljuk és szeretnénk a szorosabb kapcsolatot velük, hogy tanórákon kívül is tanácsokat kaphassunk tőlük. S hogy érezhessük, számukra nem csupán egy vizsgázójelölt vagyunk.

Politikai képzésünkben már nem értünk el a tanulmányi munkához hasonló eredményeket. Jelenleg is keressük azokat a formákat, amelyek legjobban megfelelnek igényeinknek. Viszont éppen e területen valósult meg a legjobb kapcsolat az egyetem és a város középiskolái között, ahol propagandistáink rendszeresen vitaköröket vezetnek.

Mindezekon túl sajnos vannak olyan területek, ahol a problémákat az ifjúsági szervezet önmaga nem képes megoldani. Egyik a tanulmányi ösztöndíj kérdése. Tudjuk, hogy emelésének korlátai vannak, azonban a differenciálhatóság nem megfelelő. Ennek megváltoztatásával még a jelenlegi összegeknek is növelhetnénk az ösztönző erejét. Hasonló a helyzet az üzemek, intézmények által

adott ösztöndíjakkal. Az üzemi ösztöndíj 400—700 Ft-ig adható. Az üzemek 90 százaléka a maximumot adja. Az összeg nagysága és az egyetemen végzett munka között nincs összefüggés, pedig ez mindkét fél érdeke lenne.

Sokan vannak, akik különböző okok miatt nem kötnek előre szerződést. Köztudott, hogy a végzett diplomások elhelyezkedése néhány területen már jelenleg is nehéz. Mindenképpen szükséges lenne a tanulmányi idő alatt végzett munkát már a pályázatok elbírálásakor, de a kezdő fizetés megállapításakor is figyelembe venni. Emellett meg kellene vizsgálni, hány diplomásra van szükség egy-egy területen, hogy a fiatalok ezrei ne dolgozzanak évekig végzettségüknek nem megfelelő munkakörökben.

Nálunk a kezdeti időszakban főként fizikai munkával telik a gyakorlat. Természetesen erre is szükség van, de fokozottabban kell ügyelni arra, hogy ne érezze senki kiszolgáltatva magát. Ebben a munkáltatók mellett a KISZ-szervezetek felelőssége is nagy. A felsőbb évfolyamok gyakorlatainak célja, hogy megismerkedjenek a lehetséges munkaköreikkel, és mint leendő vezetők, bepillantást nyerjenek az üzemek belső életébe. Az egyetem állami vezetése jelöli ki azokat a helyeket, ahová mehet a hallgató. A KISZ-szervezetnek ebbe érdemi beleszólása nincs, pedig erre szükség volna. Előfordulhatnak olyan furcsa esetek, hogy valaki a leendő munkahelyére nem mehet, mert az távol esik az egyetemtől, nem oldható meg a rendszeres ellenőrzés, egyes gazdaságok vezetői pedig nem hajlandók megfelelő értékelést írni az ott végzett munkáról. Nagyon sok helyen tehernek tekintik az ott dolgozó gyakornokot, ezért nem is foglalkoznak vele.

Jelenleg a munkával töltött első évek a gyakorlati ismeretanyag megszerzésével telnek, azokéval is, amelyeket a tanulmányi idő alatt kellene elsajátítani. Ehhez kapcsolódnak még a lakás- és családalapítási problémák, amelyek anyagi hátrányt is jelentenek.

Mindezekkel kapcsolatban egy egységes szemlélet és gyakorlat kialakítására van szükség ahhoz, hogy joggal elvárhassuk, a fiatal szakember aktív közéleti tevékenységet folytasson, cselekvő tagja legyen környezetének.

Természetesen az ifjúsági szövetség sokat tehet még azért, hogy a meglévő eredményeket továbbiak kövessék, a problémák megoldódjanak. Öröndetes tény, hogy a kongresszusi levélben és a határozat-tervezetben is megfogalmazódtak azok az elvek, amelyek az előrelépést hivatottak segíteni. Remélhetőleg az elveket majd tettek is követik, de úgy érezzük, ez nemcsak rajtunk múlik.

TRENYIK JÓZSEF

Budapest küldötte,

a Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat tmk-művezetője

Jó érzés munkásfiatalok között egy angyalföldi munkáskerület küldötteként jelen lenni. Nem véletlenül hangsúlyoztam azt a szót, hogy munkás. Úgy érzem, a taggyűléseken, küldöttgyűléseken keveset foglalkoztunk a gazdasági eredményeket létrehozó munkásfiatalokkal. A hozzászólások leginkább az értelmiségi,

egyetemi területet érintették. Megértem és elfogadom az értelmiségi fiatalok meglevő problémáit, gondjait, hisz én is elég sokáig koptattam az iskolapadot.

Sokat és sokan beszélünk az emberi tényezőről — az MSZMP XII. kongresszusán is nagy hangsúlyt kapott ez —, hiszen szerepe különösen nagy a termelésben, annak egyik legfontosabb összetevője. A lakásvitákban nem foglalkoztunk az építőipar eddigi eredményeivel, gondjaival. Nem foglalkoztunk az építőipar háttérbázisával, a létszámmal, a gépesítéssel, a fizetéssel. Nem azt értékeltük, hogy eddig mennyi lakást sikerült átadni, hanem azt, hogy még mindig mennyi az igénylő.

Azzal kevesen foglalkoztak, hogy az építőipar eleget tud-e tenni az elvárásoknak. Megítélésem szerint kapacitás lenne új lakótelepek építésére, hisz a házgyarak csökkentett kapacitással dolgoznak. Azt kellene kimondani, hogy egyszerűen többre nincs pénz és tíz év távlatában a lakásproblémát nem lehet felszámolni.

A vállalat, ahol dolgozom, a Fővárosi Tanács egyik számozott vállalata. Fő profilja a lakóházfelújítás, tatarozás, s ez ma Budapesten központi kérdés. Nincs olyan nap, hogy a sajtó, tv ne foglalkozna ezzel. Nem kis pénz ésszerű elköltéséről van szó. Munkánkat az utcákon elég mostoha természeti körülmények között, Budapest lakosságának értő szeme előtt végezzük. Voltak, vannak kiemelkedően jól sikerült munkáink, így a Rákóczi úti és a Szt. István körüti sortatarozás, a Korányi Kórház rekonstrukciója.

Helyi védnökségi vállalásunk jól segítette a szervezett munkát. Sajnos, hozánk is betört a fluktuációs hullám. Öt évvel ezelőtt 700 fő körül volt a 30 éven aluli fiatalok száma, ma épp hogy meghaladja a 400-at. A létszámcsökkenés jellemző talán az egész tanácsi és állami építőiparral. A gond az egészben csak annyi, hogy országosan a kapacitás kielégítéséhez szükséges létszám megtalálható különféle szövetkezeteknél, tsz melléüzemágaknál. Nem tudom, helyes volt-e az állami szektor rovására ezeket létrehozni. Így nem lehet egységes irányításról, vezetésről beszélni. Jellemző, hogy továbbra is azon az építkezésen dolgoznak esetleg egy szövetkezet alkalmazottjaként, sokszor 5—7 Ft-tal magasabb órabérért. A tanácsi építőipar az államihoz képest is kb. 15 százalékkal le van maradva bérszínvonal tekintetében.

A gépesítés területén szétszórtság, anarchia tapasztalható. A vállalatoknak nincs egységes kialakult profilja, így mindenki rendel különféle gépeket. Nem tudok pontos számokat, de ma Budapesten annyi betonteleg van, hogy egynapi kapacitás talán egy hétig lenne.

Az országban megtalálható — a műszaki fejlesztés keretében és a különféle licenc-vásárlások keretében létrehozott — majd minden építési mód, módszer. A paneles építkezés, a csúszózsálas, a könnyűszerkezetes, és sorolhatnám tovább. S emellett épületek évekig rozsdásodnak, mint az Őrs vezér téri BKV-székház. A napjainkban folyó tanácstagi beszámolók alapján megállapítható, hogy a lakosság és az IKV-k — ezen keresztül az építőipar — kapcsolata feszült. A 365 közérdekű bejelentés közül 240 IKV-val kapcsolatos panasz volt. A tetőtér-beépítéssel kapcsolatos jogszabályok gátjai a munkának.

Ezek a meglevő gondok kórosan befolyásolják mozgalmi munkánkat. Hogyan tudjuk ilyen konkurrencia mellett a fiatalokat meggyőzni, maradásra bírni? Milyen differenciált rétegprogramot tudunk számukra biztosítani? Hogyan

tudjuk őket bevonni a mozgalmi munkába? Az építőiparra jellemző, hogy jelentős az ingázók, bejárók száma, magas a munkásszállón lakók aránya. Az ingázók között a 14—29 évesek száma a legmagasabb. A munkaidőn túl napi 4 órát lehet számítani utazásra. Elvárható, hogy rendezvényeinken részt vegyenek ezek a fiatalok? Elvárható, hogy éjjel érjenek haza, és hajnalban újra keljenek? A munkásszállón lakó fiatal örül, ha munka után kipihenheti magát, elkészíti vacsoráját. A munkásszállást átmeneti állapotnak tekintik. Esetenként a KISZ-programok, TIT-előadások, filmvetítések helyett a szórakozóhelyeket választják. A kötöttségekből adódóan konfliktusok is keletkeznek. Fiatal házaspárok inkább a drága albérletet választják, mint a különlakást. Hét végén mindenki siet a családjához, a szülőkhöz.

A nagyszámú segéd- és betanított munkás szakmai, politikai végzettsége alacsonyabb fokú, mint más ifjúsági rétegé, ezért közöttük nevelési célkitűzéseink érvényre juttatása is nehéz. Elsősorban szakmai jellegű, ami a szakma megszerzésére irányul. Megítélésem szerint a társadalmi összefogás ellenére sem értünk el kellő eredményt. Nevelő munkánkat nem tudtuk eléggé érvényesíteni ezen rétegnél, tömegbefolyásunk nem jelentős. A társadalmi összefogás ellenére is ezeknek a fiataloknak jelentős része elkallódik. Fontos lenne az üzemi és lakóterületi KISZ szorosabb kapcsolata is. Akkor nem fordulna elő, hogy ha a lakóhelyen kérdezik, akkor itt, ha itt kérdezzük, akkor ott KISZ-tag a fiatal, ott vesz részt a mozgalomban tagkönyv nélkül, mert azt soha nem lehet megta-
lálni.

Manapság az építőipari szakmák — kőműves, festő, asztalos stb. — hiányszakmák és az építetőknek sokszor megfizethetetlen. Még a 30 éven aluli jó szakember is megkeres két hétvégén annyit, mint bent egy hónap alatt. Épp ezért, ha csak teheti, munkaidején túl is vállal munkát, hogy az önálló otthont gyorsabban megteremtse, hogy családot tudjon alapítani. Ezt a tevékenységet nem mindig végzi kiváltott iparengedéllyel, a Munka Törvénykönyvében rögzített időnél jóval többet dolgozik. Nehéz így a fiatalot meggyőzni, hogy vegyen részt egy vasárnapi túrán. Ha szerényen számol is, a pénzkiesés, az útiköltség, a napi élelem és amit maszekben keres ezer Ft felett van.

A határozat-tervezetben szerepel: „Támogatjuk a kiegészítő termelő munkát”. Választ várok a kongresszustól, hogy hogyan támogatjuk a kiegészítő termelő munkát? Hogyan oldható fel ez a kettősség a drága maszek munka és a kiegészítő termelő munka között? Milyen lesz ennek anyagi vonzata? Ami a legfontosabb: hogyan ismerjük el? KISZ-munkának is betudható ez?

VASZKUN ISTVÁN

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,

a szerencsi 118. sz. Szakmunkásképző Intézet tanára

A Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusának határozatában ez olvasható: „Javítani kell a párttaggá nevelést a termelősövetkezi parasztok, az egyetemi, főiskolai hallgatók között. Növekedjék a fiatalok és a nők aránya.”

A politikai vitakör 1981/8. számában ez található: „A fiatalok felkészítése a párttagságra alapvetően a KISZ feladata, de a párttaggá nevelésben a párt felelőssége a meghatározó. Ezen a területen sok még a tennivaló, mert az elmúlt években kedvezőtlenül alakult a pártba felvett fiatalok réteg- és korcsoport szerinti összetétele. Az öt évvel ezelőtti 51,3 százalékról 48 százalékra csökkent a munkásfiatalok aránya, és továbbra is alacsony az egyetemi, főiskolai hallgatók száma. Jelentősen — mintegy 12 százalékkal — visszaesett a fiatalok felvétele a 25 éven aluli korcsoportból.”

E témában a KISZ X. kongresszusának határozat-tervezete így fogalmaz: „Fontos feladatunk a párt utánpótlásának nevelése, célunk, hogy mind több KISZ-tag legyen alkalmas a párttagságra. Szervezeteink fordítsanak nagy figyelmet a párttagajánló munka színvonalának javítására, arra, hogy a KISZ-tagok legjobbjai kerüljenek a párt soraiba. Törekedjenek a felvételre ajánlott KISZ-tagok között a munkások, az egyetemi, főiskolai hallgatók és a fiatalabb értelmiségiek arányának növelésére.”

Milyen gondokkal kell számolni e munkában? Hogyan lehetne pozitív irányban befolyásolnunk ezt a tevékenységet? A fiatal értelmiségiek egy részénél ez a probléma már megoldott, hiszen a pedagógus KISZ-alapszervezetek jelentős segítséget nyújtanak párttagajánló tevékenységükkel. Úgy érzem, a középfokú tanintézetek KISZ-szervezeteinek párttagajánló munkáján kell az elkövetkezendő időben sokat javítanunk, illetve el kell hátrítani a meglévő akadályokat.

Az elmúlt öt év során sokat javult a KISZ pártirányítása, mely annak is köszönhető, hogy a tanintézeti pártalapszervezetek vezetőségeiben megválasztott ifjúsági felelősök feladata tisztázódott, így javult a KISZ- és a pártalapszervezetek (bizottságok) közötti kapcsolat.

Ennek eredménye, hogy a KISZ- és pártalapszervezet titkárai kölcsönösen részt vesznek egymás ülésein, rendszeres a KISZ-szervezetek beszámoltatása is. Ez is hozzájárul, hogy a KISZ-ben folyó nevelés tartalmi színvonala emelkedett, s a KISZ-tagok többsége érzi, hogy a KISZ valóban a párt ifjúsági szervezete. Valamennyi alapszervezet nagy gondot fordít az aktív, jól dolgozó KISZ-tagok párttaggá nevelésére. Ez azonban nagyon sok esetben csak meddő tevékenység, különösen a szakmunkásképző intézetek esetében. Az itt tanuló fiatalok nagy többsége a harmadév végére csak a 17. életévét töltötte be, így dolgozhatott akármilyen aktívan a fiatal, és bármennyire is alkalmas a párttagok soraiba, a szakmunkásképző intézetek pártalapszervezetei nem foglalkozhatnak párttagfelvétellel. Ki kell várniuk azt az egy évet, amíg jelentkezhetnek az üzemi pártszervnél tagfelvétélre, ahol az esetek többségében nem találunk olyan patronált, akivel három éven át közös tevékenységet folytattak. A pártszervezet nem fordít kellő figyelmet patronálásukra, így nagyon sok pártagnak alkalmas fiatal kallódik el, akik éppen a fiatal szakmunkások arányát javítanák.

A tanintézetek és vállalatok között a KISZ kezdeményezésére jó együttműködési szerződések születtek az elmúlt évek során, melyek az aktív szakmunkás-tanuló KISZ-esek üzemi KISZ-alapszervezetbe való átjelentkezését is elősegítették. Jó lenne, ha hasonló szerződés jönne létre az iskolák és üzemek pártalapszervezetei között, mely meghatározná esetleg azt is, hogy az egyik ajánló a szakmunkásképző intézet KISZ-szervezete, a másik a vállalat tanműhelyében

dolgozó olyan párttag szakoktató lenne, aki három éven át a gyakorlati munkavégzés egyes fogásait oktatta a fiatal szakmunkásnak. Így elérhető lenne, hogy a szakmunkásképző intézetek KISZ-tag fiataljai az üzemekbe kerülve folyamatosan szerepeljenek a nevelési listán, és a lehetőségek figyelembevételével az első alkalommal felvételre kerülhessenek.

Látszólag egyszerűbb a helyzet a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban tanuló fiatalok esetében. Elméletileg itt az arra alkalmas fiatalokat felveszik az MSZMP tagjai sorába. Mégsem lehetünk elégedettek a felvett fiatalok számával, mivel jóval többen lennének alkalmasak erre. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a párttagfelvételre az esetek többségében a 4. év végén kerül sor, és az ebben az időszakban megnövekedett feladatok mellett a pártalapszervezet nem fordít erre kellő figyelmet. Másrészt a felsőbb pártszervek meghatározzák a pártba felvételre kerülő munkások arányát, és a tanuló fiatalok felvétele rontaná a nem munkások részére biztosított lehetőségeket.

Megoldást jelentene, ha a középiskolákból továbbtanulásra jelentkező fiatalok jelentkezési lapjaira rákerülne a párttagajánló jellemzés is, és a felsőfokú oktatási intézmények ennek segítségével felvehetnék pártalapszervezetük tagjai közé az elsőéves hallgatókat. Az is segítené a gondon, ha a párttagság összetételében külön kategóriát képeznének a tanuló fiatalok, amely nem befolyásolhatna más kategóriákat.

Biztos vagyok benne, ha a jövőben ezeket a gondokat sikerül megoldanunk, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség nagy mértékben javíthat párttaggá nevelő tevékenységén.

VESZELINOV ÁGNES

Csongrád megye küldötte,

a szegedi Kossuth Zsuzsa Egészségügyi Szakközépiskola tanára

A pedagógusok szerepe társadalmunkban meghatározó tényező, hisz' ők a jövő nemzedék szocialista módon történő nevelésének alappillérei. A megbecsülést, elismerést érzem abban, hogy ennek a rétegnek képviselője lehetek. Hivatásunk reflektorfényben állása érthető, hisz' nincs olyan ember, aki valamilyen módon ne állna kapcsolatban az iskolával. Bizonyosan közöttünk is vannak olyanok, akik nem kevés és nem kis hibákat ejtenek, de melyik munkakörben nincs ilyen? Sajnálatom, hogy ezekből az egyedi esetekből általánosítanak, és így egyesek hibája sokakra ró kellemetlenséget. Annyi megalázó, sértő, bosszantó nyilatkozatot, riportot hallhattunk, illetve olvashattunk az utóbbi időben, hogy valóban megalapozott az a határozat-tervezet, miszerint a KISZ-szervezeteknek is segítenie kell a pálya megbecsülésének fokozását. Minden pedagógus tisztában van azzal, hogy nem mások fogják kivívni, megszerezni pályánk tekintélyét, hanem mi magunk. Mégis kérem kollégáim nevében a kongresszust, hogy támogasson bennünket ebben, mert meggyőződésem, hogy a pedagógusok döntő többsége nem szolgált rá az elmarasztalásra.

Valószínűleg erősítené a pálya presztízsét az is, ha pályaalkalmassági vizsga segítségével a legalkalmasabbak kerülnének a pedagógusképző felsőoktatási intézményekbe. Bízom abban, hogy az új felvételi rendszer erre is módot fog nyújtani.

A középfokú tanintézetekben működő KISZ-szervezetek munkájának segítéséből oroszánrészt vállalnak a pedagógusok. A szocialista ember formálásában a felsőbb KISZ-vezetőknek és a tanároknak azonosak a céljaik, feladataik, mégis előfordul, hogy néha úgy érezzük, keresztezik egymást elképzeléseink.

Az iskolai KISZ-életet a KISZ-tanácsadó tanár és a patronáló tanárok támogatják. A KISZ-tanácsadó tanárok munkájának legfőbb problémáját abban látom, hogy a középiskolákban a legtöbb esetben egyedüli felelősei a KISZ-munkának. A tantestület tagjai nem segítik eléggé munkáját, sok esetben tartózkodnak a bírálattól, főleg olyan meggondolásból, hogy ha hibákat fedeznének fel, akkor annak kiküszöbölésében is részt kellene venniük. Nagy erőt meríthetnek a tanácsadók abból, ha az iskolavezetés elismeri munkájukat, ha további eredményekre ösztönzik őket. Jobban kellene törekedni a tanácsadók helyes kiválasztására, hogy a legalkalmasabb pedagógusok, a mozgalmi emberek kerüljenek erre a posztra.

Az alapszervezeteket patronáló tanárok segítik. Ebből egyértelműen következik, hogy ők a KISZ-tanácsadó tanárok támogatói, de ez sajnos nem így valósul meg. A patronáló tanárok ugyanis nem alkotnak közösséget, legtöbbször nem állnak munkakapcsolatban egymással és a tanácsadóval, így szinte egymástól függetlenül végzik munkájukat. Ezen a helyzeten úgy érzem, változás történt ott, ahol pedagógus KISZ-alapszervezet működik. Ilyen esetben ugyanis olyan pedagógus KISZ-tagok vállalnak patronáló tanári teendőket, akik már tagjai egy közösségnek, tehát a munkakapcsolat automatikusan létrejön közöttük.

Szegeden az elmúlt években alakultak meg a pedagógus alapszervezetek, és az őket irányító bizottság. Rövid idő alatt bizottságunk olyan tapasztalatokat szerzett, amelyek megerősítettek bennünket abban, hogy hasznos, eredményes munkát tudunk kifejteni, tehát ezt kell folytatni. Az együttműködés megteremtése patronáló tanárok, patronálók és KISZ-tanácsadók, valamint felsőbb KISZ-vezetők és pedagógusok között szükséges, hisz' csak harmonikus összhangban lehet eredményt elérni. Ez mind indokolja a pedagógusok jelenlétének szükségességét a mozgalomban, de egyúttal óriási felelősséget is jelent, hisz' tudjuk, hogy a ma ifjúsága a holnap társadalma.

A tanulók eszmei, politikai nevelése össztársadalmi ügy, felelős érte a család, az iskola, a KISZ, így az ifjúsági sajtó is fontos tényező. A határozat-tervezet ezzel foglalkozó részéből a hitelesebb tájékoztatás, valamint a felelősebb hangvétel szükségességét emelem ki. Arra gondolok, hogy miért jelenhetnek meg olyan, a pedagógusok megítélését romboló cikkek, mint az Ifjúkommunista februári számában. A cikkek, riportok, tanulmányok sorozatát lehetne felsorolni, amelyek hasonló témakörben az elmúlt hónapokban jelentek meg. Jó lenne, ha ezek a sajtótermékek igényesebb tartalommal nevelnék az ifjúságot. Ne olcsó, üzleti fogásokkal élve ériék el, hogy tömegesen vásárolják a la-

pokat, hanem azzal, hogy politikus, építő, a valósághoz hű hangvételükkel, véleményükkel az ifjúságot képviselik és hozzájárulnak ismereteik hasznos adataival való bővítéséhez.

Úgy érzem, a mozgalomban az utóbbi hónapokban egy megújítási folyamat indult meg, amelynek érdekében a kongresszus is sokat tehet.

ZENTAI ANTAL

Győr-Sopron megye küldötte,
a Petőházi Cukorgyár anyaggazdálkodója

Az elmúlt öt év munkája alapján megállapíthatjuk, hogy a bizottságok szervesen illeszkednek a lakóterületek közéletébe és megalakításukkal közelebb kerülhettek egymáshoz alapszervezeteink. Már az 1978-as küldöttgyűléseken is szóltunk gondjainkról, ugyanis 14–15 KISZ-szervezet irányítása a területi szétszórtság miatt gondot okoz. Én személy szerint szerencsés helyzetben vagyok, mert munkahelyem, a Petőházi Cukorgyár gazdasági és társadalmi vezetése az irányító pártszervek kéréseinek megfelelően, maximálisan támogatja munkámat, és a szűk közösségi érdekekkel szemben elfogadja a társadalmi érdek elsőlegességét. Csak a legszükségesebb esetben megyek el munkaidőben, azonban ez sem kevés. De azok a KISZ-bizottsági titkárok, akik nem ilyen vállalatnál dolgoznak, nem kapnak ennyi támogatást. Ezeken a helyeken gyakori a fluktuáció.

Sajnos a KISZ KB múlt év őszi, lakóterületre vonatkozó határozata említést sem tesz a státuszkérdésről. Azokon a helyeken, ahol megoldható lenne a függetlenítés, mindenütt pártbizottság tevékenykedik egy függetlenített titkárral. Úgy érezzük, hogy a KISZ-bizottsági titkár a mindennapi munkakapcsolattal eredményesebben dolgozhatna, a pártbizottsággal közösen végezhetné munkáját. Hiszen a lakóterületi munka javítása érdekében a mainál sokkal több helyszíni beszélgetésre, segítségnyújtásra van szükség. Ma még az alsóbb bizottságok függetlenített vezetői néhány taggyűlésen kívül alig tudnak eljutni a területre. Más feladatokkal vannak túlterhelve. A fejlődés a nagyobb bizottságoknál fokozatosan függetlenítést követel.

A lakóhelyi KISZ-vezető munkája ma még nem megfelelően elismert. Ez is közrejátszik abban, hogy sajnos, sok esetben, az lesz a titkár, aki elvállalja. Megyei küldöttgyűlésünkön egyik hozzászóló azt mondta, hogy a lakóterületi KISZ-munka érdekektől mentes. Én úgy fogalmaznék, hogy nem teljesen, hiszen egy jó közösségbe tartozást is motíválnak érdekek. Tény viszont, hogy üzemi, munkahelyi érdekek ebben a munkában nincsenek.

A lakóterületi munkát rendkívül nehezíti, hogy a székhely és a társközségek között a közlekedés hiányos, sok esetben megoldatlan. Az ilyen helyeken valóban gazdaságtalan nagy Ikaruszok közlekedtetése, de talán gondolkodni kellene kisebb méretű buszok beállításáról. E terület anyagi lehetősége is rendkívül szerény. A tanácsoknál az a gyakorlat alakult ki, hogy minden évben ugyanazon

összeget képezik, pedig ha másra nincs lehetőség — az árak változása miatt —, legalább a reálértékű alapképzést kellene megvalósítani.

Megoldást jelenthetne, ha minden lakóterületi alapszervezetnek lenne patronáló üzemi KISZ-szervezettel kapcsolata és az a szervezeti élet minden területére kiterjedne. Ezeket az alapszervezeti érdekek figyelembevételével mellett a felsőbb KISZ-bizottságoknak kellene irányítaniuk.

A lakóterületi KISZ-alapszervezetben kevés a párttag fiatal, sok helyen a KISZ-titkár is párton kívüli. Mivel a mai párttagfelvételi gyakorlatban minden fiatal az üzemben lehet párttag, így a lakóterületi ajánlat szóba sem kerül.

Előbbrelépést jelenthetne, ha a pártszervezetek fiatal párttagoknak a lakóterületi KISZ-alapszervezetekben végzett feladatokat adnának pártmegbízásaként.

ZUBERECZ GYÖRGY

Szolnok megye küldötte,

a Mezőtúri Állami Gazdaság energetikusa

Mezőgazdaságunk dinamikus fejlődésének alapfeltétele volt, hogy a legkorszerűbb biológiai, technológiai, kémiai vívmányok honosodjanak meg a termelésben. Ezt csak az ezeknek az ismereteknek a befogadására és alkalmazására képes, megfelelően képzett szakemberállomány biztosíthatta. Eredményeit tükrözik a következő adatok: 6—7000 liter/éves tejhozam, 6—7 tonna/ha-os búza, illetve 15 tonna/ha-os kukoricatermések. Ezek alapján bátran kijelenthetjük, hogy itt a tudományos módszerek és a mezőgazdasági üzemekben levő szellemi tőke sikeres egymásratalálásának eredményéről van szó. A csúcst a szellemi tőke még alaposabb kiaknázásával érhetjük el. Arra kell ösztönözni az agrár-értelmiség minden tagját, hogy meglevő tudását, ismereteit maradéktalanul a köz javára bocsássa. Ennek egyik alapja a mezőgazdaság társadalmi megítélésének ártértékelése. A korábban említett eredmények ezen a téren is jelentős változást hoztak. A szemléletváltozás jó irányba halad, de sajnos, még ma is gyakran előfordul, hogy a fiatalokat éppen az idősebbek riasztják vissza a mezőgazdaságtól.

Fontos, hogy szakmailag, politikailag megfelelő szinten álló beosztottak segítsék a munkahelyi vezetőt a tervek megvalósításában. Így, és csakis ezen az úton tud a mi rétegünk hozzájárulni a mezőgazdaságban mutatkozó színvonalbeli eltérések kiküszöböléséhez.

Természetesen lehetetlen a teljes kiegyenlítődség, hiszen a termelési feltételek igen széles sávban mozognak. A munkakörülmények, az elérhető eredmények sajnos, a mi vidékünkön is rendkívül különbözőek. Gazdaságunkban a 6000 ha földterület egyes részein a föld minősége még a 10 aranykoronát sem éri el. Aki mezőgazdasággal foglalkozik, az tudja, mit jelent eredményesen dolgozni ezen a földön. Tavaly rekord átlagtermések mellett is csak 9,2 millió Ft nyereséget tudtunk realizálni.

Ha a különböző juttatásoknak a végzett munka az alapja, és az elismerés

egyben emberi értékmérő is; akkor tükröződjék benne a munkavégzés körülménye, az objektív adottság. Ez jelentősen elősegítené, hogy a mi gazdaságunkhoz hasonló adottságokkal rendelkező mezőgazdasági üzemek ne csak „kiképző bázisok” legyenek, ahonnan a friss diplomás egy-két éves gyakorlat után — amikor már tenni is tudna az asztalra valamit — továbbáll.

Tudatában vagyunk annak, hogy milyen nélkülözhetetlen a folyamatos önképzés. Ebben jelentős segítséget tud adni a KISZ.

A mi szempontunkból fontosnak és kiemelkedőnek tekinthető a kongresszusi határozat-tervezet első fejezet 3. pontja. Ki kell használni az adódó lehetőségeket, egy jól működő FAT biztosítani tudja a megfelelő szakmai, politikai tájékozódást, az új információk folyamatos közlését. Ebben az évben Mezőtúron megkezdtük egy olyan városi szintű FAT kialakítását, amely összefogja az állami gazdaság, a két termelőszövetkezet és a főiskola fiatal agrárszakembereit. Célunk az elmélet és a gyakorlat szorosabbá válásának, a megfelelő egyéni fejlődés lehetőségének biztosítása.

Sokat és joggal vitatott téma a fiatal agrárértelmiség helyzete. Erre vannak jó példák, de kevésbé követendők is. Általános lehet az a követelmény, hogy a fiatalokat az irányítás minden szintjén bátrabban kell bevonni a vezetésbe. Képességüknek megfelelő helyen kell őket foglalkoztatni, folyamatosan igényesebb feladatokat kell rájuk bízni, és aki bizonyít, annak differenciáltan lehet és kell is nagyobb jövedelmet biztosítani. Meggyőződésem, hogy jelenleg hazánkban nincs kihasználva a fiatal agrárértelmiség szellemi ereje, pedig ennek megfelelő kiaknázása fontos feltétele mezőgazdaságunk fejlődésének.

SZTANKA DIMITROVA SOPOVA,
a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának titkára

Őszinte öröm számomra, hogy a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága nevében szívből köszönhetlek benneteket, és átadhatom a bolgár fiúk és lányok forró üdvözlését.

Megelégedéssel állapítjuk meg a Dimitrovi Komszomol és a KISZ, a bolgár és a magyar fiatalság közötti barátság és együttműködés fejlődését, amelynek alapját a Bolgár Kommunista Párt és a Magyar Szocialista Munkáspárt, a bolgár és a magyar nép közötti hagyományos testvéri kapcsolatok jelentik.

A bolgár nép már 36 éve meggyőződéssel halad a szocializmus útján, szoros egységben és testvéri együttműködésben a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal. Jogos büszkeséggel mondhatjuk el, hogy a fejlett szocialista társadalom építésének éveit Bulgária történelmének leggyümölcsözőbb időszakaként. Hazánk ez évben ünnepli fennállásának 1300. évfordulóját. Az 1981-es esztendő különösen jelentős; idén volt a BKP kongresszusa, mely új irányvonalakat állapított meg országunk társadalmi—gazdasági fejlődésére, a VIII. ötéves terv időszakára, új szakaszt nyitott a fejlett szocialista társadalom felépítésének útján.

Állandóan növekszik a bolgár fiatalok szerepe szocialista hazánk sikeres fejlesztésében. Az ipari dolgozók 40, a mező- és erdőgazdasági dolgozók 20%-a fiatal. Döntő tényezői az ipar leghaladóbb ágazatainak, mint például az elektronikának, gépgyártásnak és a vegyiparnak. A Dimitrovi Komszomol sokoldalú tevékenységével segíti az eszméileg edzett, harmonikusan fejlődő, szakmailag képzett és fizikailag erős fiatalok formálását, akik az első sorokban harcolnak a párt XII. kongresszusán hozott határozatok végrehajtásáért.

Elvtársak!

A 80-as évek feszült és mozgalmas körülmények között kezdődtek. E légkör közvetlen következményei az imperialista államok kalandor vállalkozásai, nyílt szövetségben a pekingi hegemonistákkal. Igyekszenek új, a világ számára rendkívül veszélyes fegyverkezési hajsztát indítani, készítik a „korlátozott atomháború” terveit, a népek nemzeti és társadalmi felszabadításáért folytatott harcot, a szocialista világrendszer, a haladó erők segítségnyújtását „nemzetközi terrorizmusnak” tekinteni. A világ különböző részeit „érdekszférájuknak” nyilvánították. Különösen nagy veszélyt jelentenek a világ számára a NATO fegyverkezési határozatai Ázsia, Afrika, és Latin-Amerika országokban. De mi mélyen hiszünk

abban, hogy a békét meg lehet és meg kell őrizni, hogy enyhíteni lehet a feszültséget. Optimizmusunk forrásai az SZKP XXVI. kongresszusának, a szocialista országok testvérpártjai kongresszusainak határozatai. Ezek új távlatokat nyitnak a népek közös narcában a béke és a társadalmi haladás erőinek győzelméért a háború, az imperializmus és a reakció erői felett.

A bolgár fiatalság, mely a nép forradalmi és internacionalista hagyományainak szellemében nevelkedett, hatékony segítséget nyújt a világ népeinek és ifjúságának, akik harcolnak az imperializmus, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen, a függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért.

Szolidárisak vagyunk Vietnam, Laosz és Kambodzsa fiataljaival a függetlenségükért és területi sértetlenségükért folytatott harcukban; Afganisztánnal, Etiópiával, Angolával, Mozambikkal és Nicaraguával az új társadalom felépítésére irányuló erőfeszítésükben; Dél-Afrika, Namibia, Salvador és a palesztin nép hősi harcával; a kapitalista országok népeivel és fiataljaival, akik a monopóliumok támadásai, a kizsákmányolás és munkanélküliség ellen harcolnak.

Végül engedjétek meg, hogy még egyszer új, nagy sikereket kívánjak nektek, a magyar fiatalok kommunista nevelésében, az MSZMP XII. kongresszusán hozott határozatok végrehajtásában, hazátok boldog jövőjéért folytatott munkátokban.

(Elhangzott a Székesfehérvári Könnyűfémű nagygyűlésén.)

MILOSLAV DOCKAL,
a Csehszlovák Szocialista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának elnöke

Drága magyar barátaim!
Eltársak és elvtársnők!

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy éppen itt, a magyar munkásosztály forradalmi hagyományairól híres és a világban termékeiről ismert Csepel Vas- és Fémművekben kerül sor testvéri országaink ifjú nemzedékének barátsági nagygyűlésére.

Nagy örömmel tolmácsoljuk önöknek és önökön keresztül a Magyar Népköztársaság egész ifjúságának a szocialista ifjúsági szövetség, 3 millió SZISZ-es és úttörő, a csehszlovák lányok és fiúk szívélyes elvtársi üdvözlét.

Delegációnk részt vesz a KISZ X. kongresszusán. Felhasználja ezt az alkalmat is, hogy közvetlenül megismerkedhessen azokkal a legújabb tapasztalatokkal és elképzelésekkel, amelyek megvalósításával a KISZ csaknem negyedszázados közös felelősségvállalását ünnepli Magyarország szocialista építésében. Nagy figyelemmel hallgattuk Fejti György elvtársnak, a KISZ Központi Bizottsága első titkárának kongresszusi beszámolóját. Önökkel együtt örülünk annak, hogy a KISZ tagjai az V. ötéves terv időszakában oly jelentősen járultak hozzá Magyarország gazdasági eredményeihez. Sokoldalú tevékenységük megerősítette szövetségük tekintélyét és hírnevét az ifjúság és az egész magyar társadalom körében. Önökhöz hasonlóan nekünk is jölesett az az értékelés, amelyet Kádár

János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára mondott el a kongresszusi emelvényről.

A csehszlovák fiatalok is részt vesznek a jobb minőségért és a hatékonyságért folyó mindennapos harcban. Áldozatkészségük, a szocializmus építésében kifejtett becsületos újító munkájuk eredményei naponta érzékelhetők. Idén lépett országunk a VII. ötéves terv első évébe. A termelés és a fogyasztás lehető legjobb gazdaságosságára való törekvéssel és műszaki-tudományos eredmények szélesebb körű alkalmazásával köszöntötték csehszlovák társaik a dolgozókkal közösen Csehszlovákia Kommunista Pártjának XVI. kongresszusát. Jelenleg egyre növekvő társadalmi aktivitással készülnek a különböző szintű képviselői testületekbe történő választásokra. Nálunk az ifjúsági és úttörő-kollektívákban színes, vonzó tevékenységet folytatunk, részt vállalunk a fiataloknak a munkával, a tanulással és a szociális ellátással összefüggő problémáik megoldásából. A fiúk és lányok mind nagyobb körével együtt dolgozva tovább mélyítjük a társadalmi és a politikai élet iránti érdeklődésüket. Felhasználjuk a szocialista demokrácia lehetőségeit a fiatalok bevonására a közös alkotó munkába, a fejlett szocialista társadalom további építése feladatainak megvalósításába. Hazánk ifjúsága számára Csehszlovákia Kommunista Pártja XVI. kongresszusa magasabb feladatokat határozott meg: a hazaszeretet elmélyítését, a szocializmus építésének még aktívabb támogatását a szocialista világ ifjúságának barátságával, az összes kontinens haladó rétegeivel való szolidaritással, az imperializmus ellen, a társadalmi haladásért és bolygónk békéjéért folyó harccal.

Nagy örömmel állapítjuk meg, hogy testvéri szervezeteink — a Csehszlovák SZISZ és a KISZ — között egyre mélyebb és gyümölcsözőbb az együttműködés. Ez év őszén írjuk alá az együttműködésről szóló új, hosszú távú megállapodást — azzal a jó érzéssel, hogy a jelenlegi sem maradt csupán dokumentum, hanem valósággá vált.

Mindez jól szolgálja mindkét ország fiatalságának érdekeit. Ezt bizonyítja az is, hogy mind több olyan kapcsolat születik, amelyet önök is, a Csepel Vas-és Fémművek fiataljai az osztravai Klement Gottwald Művek fiatal munkásaival és műszakiáival fejlesztenek.

E tevékenység gazdagítja szövetségeinket és hozzájárul az országaink szocialista építéséből fakadó feladatok végrehajtásához is. És ezek nem kis feladatok. Ezt alátámasztják az önök Paksi Atomerőművének és a mi Dukovani Atomerőművünk építői. Annak a példái ezek, hogy milyen sokat jelent a szocializmus előnyeinek összekapcsolása a műszaki-tudományos forradalom lehetőségeivel. Dokumentumaink vannak arról, hogy milyen hatékony tényező minden testvéri országban az együttműködés a KGST keretében és a szocialista gazdasági integráció folyamata.

Tisztelt elvtársnők és elvtársak!

A Csehszlovák Szocialista Ifjúsági Szövetség és a KISZ együttműködése eredményeinek, valamint az átfogó csehszlovák—magyar együttműködés sikereinek alapja a lenini politika, amelyet Csehszlovákia Kommunista Pártja és a Magyar Szocialista Munkáspárt Gustáv Husák és Kádár János elvtársakkal az élen va-

lósítanak meg. Ez a politika abból indul ki, ami népeinket, testvéri országainkat összeköti: a közös cél felé vezető közös útból, a békés élet és munka céljaiból, a dolgozó ember általános jólétéből.

Országaink 36 éve élnek békében. Sokoldalú forradalmi fejlődésünk elválaszthatatlanul összekapcsolódik a Szovjetunióval való együttműködés elmélyítésével. A tények bizonyítják, hogy helyes úton haladunk. Ezen az úton már generációk erőfeszítése vezet a gazdasági fejlődés, a szocialista demokrácia elmélyítése, a nép életének és biztonságának megszilárdítása, a Varsói Szerződés országai egységének és összeforrottságának megerősítése irányában. Ezáltal a szocializmus, a világ társadalmának és Földünk jövőjének történelmi kezdeményezője fő gátja az imperializmus agresszivitásának és segítőinek fellazító szerepével szemben.

A béke elválaszthatatlan a szocializmustól, annak építésétől és fejlődésétől. Ezért önökkel együtt, minden békeszerető fiatallal és a haladó erőkkel együtt üdvözlöttük és teljes mértékben támogattuk azt az új békekezdeményezést, amelyet a szovjet kommunisták XXVI. kongresszusán az SZKP Központi Bizottság főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöke, Leonyid Iljics Breznyev elvtárs terjesztett be. Valóban nincs a világ nemzetei számára fontosabb feladat, mint megvédeni és elmélyíteni a békét. Ezért önökkel, a szovjet Komszomol tagjaival és a többi szocialista országbeli barátainkkal együtt, társainkkal az egész világon, minden haladó emberrel összefogva nem engedjük meg, hogy a kezdeményezést azok vegyék át, akiket a nyereség és az előjogok érdekkelnek, akik ezért a nukleáris katasztrófa veszélyével is hajlandók játszani.

Drága magyar barátaim!

A népeink közötti mély barátság a szocializmus vívmánya. Elmélyítéséhez szervezeteink, a csehszlovák SZISZ és a KISZ közötti együttműködés is hozzájárul. Ezért továbbra is tudatosan fejleszteni fogjuk a csehszlovák és a magyar ifjúság és testvéri országaink együttműködését az egész szocialista társadalom és a világbéke győzelmének érdekében.

Engedjék meg, hogy sok sikert kívánjak a KISZ-nek a X. kongresszus határozatának teljesítéséhez, Magyarország ifjú nemzedékének pedig sok sikert munkájához, a tanuláshoz és a magánéletéhez.

(Elhangzott a Csepel Vas- és Fémművek nagygyűlésén.)

WIESLAW OSUCHOWSKI,

a Lengyel Szocialista Ifjúsági Szövetség Főtanácsának alelnöke

Kedves elvtársak!

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusára a lengyel ifjúság szocialista szövetségeinek nevében jöttünk: a Lengyel Szocialista Ifjúsági Szövetség, a Lengyel Harcer Szövetség, a Lengyel Szocialista Diákszövetség és a

Falusi Ifjúság Szövetsége nevében átadjuk a KISZ-nek és az egész magyar ifjúságnak forró üdvözlőnként, eredményes munkát kívánva a hazátok érdekében kifejtett tevékenységetekhez, a szocialista Magyarország fiatal nemzedéke érdekeinek képviselőjéhez.

Ez alkalommal is utalni szeretnénk azokra a baráti és szívélyes kapcsolatokra, amelyek már évszázadok óta szorosra fűzik népeink és ifjúságunk kötelékeit, és amelyek mind gazdagabbak lesznek a fiatal magyarok és lengyelek mindennapi együttműködése során.

Eltársak!

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, amely a Magyar Szocialista Munkáspárt eszmei vezetésével tevékenykedik, megerősödve, megnövekedve, a szocialista demokrácia rendszerében komoly pozíciókat betöltve érkezett el X. kongresszusához. A kongresszusi levél, amelyet a KISZ Központi Bizottsága a tagsághoz és a fiatalokhoz intézett, bizonyítéka annak, hogy szervezetetek képesek felmérni az esetleg előforduló hiányosságokat, tud azokról hangosan beszélni, és igyekszik azokat folyamatukban kijavítani. Ez a jelenség bizonyítéka a KISZ forradalmi, kommunista jellegének.

Azért találkoztunk ma, hogy kifejezzük baráti érzéseinket egymás iránt egy olyan időszakban, amikor a Nyugat agresszív, militarista körök tevékenysége nyomán nő a békét és az enyhülési politikát fenyegető veszély. Ezek a körök a minimumra akarják csökkenteni a madridi konferencia jelentőségét, az új washingtoni kormányzat egyre nyíltabban folytatja világalpoliti eszközhasználatát. Törekvései világosan megmutatkoznak a NATO militarista, hidegháborús döntéseiben, a középhatósugarú nukleáris fegyverek nyugat-európai elhelyezésének tervében, az amerikai gyorshadtest létrehozásában. Az SZKP XXVI. kongresszusán megfogalmazott békeprogram a szocialista közösség méltó válasza erre a kihívásra. E programnak, amely magában foglalja a világ haladó erőinek legőszintébb akarátát, meg kell valósulnia!

Barátaink!

Mint tudjátok, Lengyelország jelenleg a változások korát éli, melyet mi a szocialista megújulás folyamatának nevezünk. A munkásosztály — főként a fiatalok — tavaly augusztusi tiltakozása eredményeképpen hallatlan módon felerősödött hazánkban a társadalmi erők, az önkormányzati szervezetek, a szakszervezetek, a párt- és az ifjúsági szervezetek aktivitása. A politikai válság tovább mélyült a rendkívül súlyossá vált gazdasági krízis nyomán. Ennek legfőbb okaként a hatalmas mértékű külföldi eladósodást, a piaci viszonyok szétzilálódását, az áruhiányt, a mindennapi élet nehézségeinek növekedését lehet megjelölni. Ez a válság érzékenyen érinti a fiatalokat is, főként a fiatal családokat. Lakáshiány van, nehéz az elhelyezkedés és sok, az élet viteléhez nélkülözhetetlen cikk hiánya nyomasztja a fiatalokat.

A súlyossá vált nehézségek nem a szocializmus eszméjének hiányosságaiából fakadnak — mint ahogyan ezt ellenségeink igyekeznek beállítani —, hanem éppen ellenkezőleg, a szocialista eszméktől való eltávolodás, a szocialista társada-

lom fejlődésének marxista—leninista elveitől való elszakadás, a társadalmi igazságosság és a szocialista demokrácia elveinek megsértése nyomán jöttek létre.

A jelenlegi helyzetből való kiutat keresi a Lengyel Egyesült Munkáspárt IX., rendkívüli kongresszusát megelőző társadalmi vita. Pártunk megtisztítja önmagát a kompromittálódott, a munkásosztály és a nemzet bizalmát elvesztett elemektől. A párt hű szövetségesei ebben a harcban is az ifjúsági szervezetek.

A legutóbbi néhány hónap során lezajlott kongresszusainkon a szocialista ifjúsági szervezetek kidolgozták harci programjukat a szocialista eszmék, az ifjúság méltó elismerése érdekében a társadalmi, politikai élet minden területén, a fiatalok jogos szociális követeléseit teljesítése érdekében.

Az ifjúság elvárja szervezeteitől, hogy új, átértékelt munka- és vezetési stílust dolgozzanak ki, tartsák tiszteltben az önállóságot, a hitelességet, az alkotó kezdeményezéseket, távolodjanak el a sematizmustól, hangsúlyozzák és oldják meg az ifjú nemzedék valós és rendkívül nehéz problémáit, mert ezek szükségessé teszik programunk sikeres megvalósításához.

Eltársak!

Lengyelországban a dolgozó emberek, a lengyel fiatalok jól látják, mekkora nyugtalansággal és aggodalommal kísérik figyelemmel barátaink, a szocialista országok közössége a lengyelországi eseményeket.

Szembeszállunk és szembe fogunk szállni a szocialistaellenes erők minden olyan kísérletével, amelyek megpróbálják — helyzetünket kihasználva — kétségbe vonni és megkérdőjelezni népi hatalmunk tekintélyét. Ez állampolgári és hazafias kötelességünk. Ebben a nehéz helyzetben szimbolikus erejűvé válik a testvéri országok segíteni akarása és támogatása, így a Magyar Népköztársaság kormányának és dolgozóinak segítsége is. Köszönjük nektek, elvtársak! Biztosítunk benneteket, hogy Lengyelország szocialista ország marad, mert ez a dolgozó emberek, a lengyel társadalom döntő többségének, a fiatal lengyel nemzedéknek határozottan kifejezett akarata.

A szocialista társadalom építésének útján továbbhaladva kívánjuk fejleszteni és szélesíteni a lengyeleket és a magyarokat, a dolgozó embereket és a fiatalokat összekötő kapcsolatokat.

(Elhangzott a Tatabányai Szénbányák Vállalatnál tartott nagygyűlésen.)

HELGA LABS,

a Szabad Német Ifjúság Központi Tanácsának titkára,
az Ernst Thälmann Úttörőszervezet elnöke

Kedves elvtársak!

Delegációnk a Szabad Német Ifjúsági Szövetség Központi Tanácsának képviselőjeként érkezett szép szocialista hazátokba, hogy részt vegyen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusán. Nagyon örülünk a lehetőségnek,

hogy átadhattuk nektek, KISZ-tagoknak és országotok minden fiataljának a Német Demokratikus Köztársaság Szabad Német Ifjúsági Szövetsége és az Ernst Thälmann Úttörőszövetség tagjainak testvéri üdvözlését.

Már szép hagyományai vannak annak a munkának, amelyet a fiatal magyar dolgozók, a KISZ-tagok az NDK üzemeiben, valamint az FDJ-tagok a magyar üzemekben végeznek. Ez államaink gyümölcsöző együttműködésének, a szocializmus gazdasági erősítéséért tett közös erőfeszítéseinknek, testvéri, elszakíthatatlan barátságunknak szerves része.

Nagy érdeklődéssel figyeltük a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának megnyitóját. Veletek örülünk azoknak az elért eredményeknek, amelyeket az elmúlt öt év során értetek el. Megragadott bennünket kongresszusotok légköre, amely ifjúsági szervezetetek nagy erejét, egységét, összeforrottságát fejezi ki.

A beszámoló hűen tükrözte, hogy országotok ifjúsága lelkesen és alkotó módon igazodik korunk nagy követelményeihez, és erőteljesen hozzálátott a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa határozatainak végrehajtásához.

Néhány héttel ezelőtt fővárosunkban, Berlinben tanácskozott a Német Szocialista Egységpárt X. kongresszusa. Az 1980-as évek pártprogramja megvalósításának feladatait vitatta meg és határozta meg. Országunkban a fejlett szocialista társadalom továbbépítésén munkálkodunk, így a kommunizmusra való fokozatos áttérés alapvető feltételeit teremtjük meg. Ugyanakkor tudjuk, hogy a megváltozott külpolitikai és külgazdasági körülmények érezhető terheket rónak a békés szocialista fejlődésre. Gondoljunk csak az Egyesült Államok mesterkedéseire, a NATO fegyverkezési határozataira és a világpiaci nehéz körülményekre. E tényekkel számolnunk kell, de nem akadályozhatnak meg bennünket a szocialista társadalom erősítéséért végzett munkánkban. Erőfeszítéseink középpontjában a gazdasági teljesítmények növelése áll, ez megköveteli munkánk minőségének javítását.

Pártkongresszusunk — az ifjúság kommunista nevelésével kapcsolatos — megbízását úgy értelmeztük, hogy minden fiatalnak segítséget kell nyújtani ahhoz, hogy önerejéből feltárja a szocialista fejlődés által biztosított átfogó lehetőségeket, és megértse, hogy ő is annak a nagy ügyért folytatott harcnak a résztvevője, amely nemcsak országaink határain belül folyik, hanem az egész világot a béke és a szocializmus szellemében változtatja meg. Egyre több fiatal tekinti életé értelmének, hogy ezért tanuljon, éljen és dolgozzon. Felismeri, hogy korunkban a béke megőrzéséért folytatott harc igényli az összes erő és eszköz bevetését.

A Szovjetuniónak és a szocialista országok vele szorosan kapcsolatban álló közösségének, valamint az egész világ békeerőinek köszönhetően kontinensünk történelmének leghosszabb békés időszakát éli át. Minden eddigi társadalmi renddel ellentétben a szocializmus megteremti a valódi emberi kapcsolatoknak, a valódi közösségnek azon körülményeit, amelyekben az agresszióknak és a háborúnak nincs helye. A mi országainkban senki sem húz hasznát a fegyverkezésből és a háborúból.

A hidegháborús időszak óta annak a legsúlyosabb és legveszélyesebb támadásnak vagyunk ma tanúi, amelyet az imperializmus a világbéke és a népek

biztonsága ellen intéz. Az Egyesült Államok és a többi NATO-ország mértékteleen imperialista fegyverkezési hajszája, a NATO római értekezletén ismételtlen megerősített rakétatervek veszélyeztetik az emberi civilizáció létét. Hangsúlyozottan elítéljük az imperializmus minden olyan kísérletét, amely háborús eszközökkel, véres terrorral, brutális erőszakkal akarja profiturealmát a népekre kényszeríteni. Hangsúlyozottan elítéljük, hogy az NSZK a NATO-terv legaktívabb európai szószólójává vált.

Elvtársak!

Ifjúsági mozgalmainkat összekötő szilárd barátságunk kommunista pártjaink szoros szövetségén nyugszik. Pártjainkat a közös világnézetten, a marxizmus—leninizmus és a proletár internacionalizmus eszméin, valamint a közös úton és célon — a szocializmuson — kívül a gazdasági, tudományos-technikai és kulturális együttműködés számos szála köti össze. Ifjúsági mozgalmaink pártjaink és népeink együttműködésére támaszkodva érnek el újabb sikereket a szocializmusért és a békéért folytatott harcukban.

(Elhangzott a Magyar Optikai Művek nagygyűlésén.)

BOZO JOVANOVIĆ,

a Jugoszláv Szocialista Ifjúsági Szövetség Szövetségi Választmánya

Elnökségének titkára

Kedves elvtársak!

Kedves barátaink!

A Jugoszláv Szocialista Ifjúsági Szövetség nevében őszintén köszönöm a kongresszusra szóló meghívást. Engedjek meg, hogy köszöntsem az itt jelenlevő vendégeket és küldötteket, sikeres és termékeny munkát kívánjak a KISZ X. kongresszusának.

A KISZ e tanácskozásának összehívása, a korábbi eredmények összegezése, valamint az elkövetkező időszak programjának meghatározása nagy mértékben segíti szervezetetek munkáját, a magyar fiatalok széles körű hozzájárulását az ország szocialista építéséhez, aktív bekapcsolódásukat a nemzetközi ifjúsági együttműködés különböző folyamataiba.

A Jugoszláv SZISZ olyan egységes társadalmi—politikai és nevelő szervezet, amely összefogja az ifjúság minden rétegét és folyamatosan törekszik a X. kongresszus dokumentumaiban megfogalmazott feladatok megvalósítására, a legéletbevágóbb társadalmi érdekek érvényre jutásának, és a szocialista öngazgatási viszonyok továbbfejlesztésének erősítésére. Úgy véljük, hogy ez alkalommal különösen fontos hangsúlyozni azt a tényt, hogy hazánk az utolsó 3 évtizedben viharos gazdasági és ipari fejlődésen ment keresztül, ugyanakkor ez a jelentkező szubjektív gyengeségek túlhaladásának és legyőzésének szervezett útját is jelentette.

Az utóbbi időszakban alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy ellensége-

ink nem nyugszanak, visszaélnék a szubjektív gyengeségekkel, és minden kedvező alkalmat felhasználnak arra, hogy különböző módon támadják népeink és nemzetiségeink egységét, megpróbálják lekicsinyíteni, különösen a világ közvéleménye előtt a Jugoszlávia területén élő testvéri népek és nemzetiségek integritási politikájának lényegét. Ifjúsági szervezetünk aktívan bekapcsolódott a különböző társadalmi akciókba, hogy minél előbb és minél hatékonyabban felszámolják a legutóbb fellépő nacionalista és irredenta elemek bomlasztó tevékenységét. E területen különös erőfeszítéseket tesz, hogy erősítse valamennyi fiatal ideológiai és politikai képzését.

Örizzük és védjük a Népi Felszabadító Háború vívmányait, amelyhez nagy mértékben hozzájárult és amelynek példaképein nőtt fel, nevelődött fiatal generációnk. Ma is a legaktuálisabb kötelességünknek tekintjük azt a célt, hogy folyamatosan erősödjön szocialista öngazgatási közösségünk, élén a Jugoszláv SZISZ-szel.

Tavaly súlyos és pótolhatatlan veszteség érte országunkat. Szeretett Tito elvtársunk halála megrendített minden dolgozó embert, hazánk minden polgárát. Műve és gondolatai azonban ihletői maradnak Jugoszlávia minden fiatal nemzedékének. Ezt nemcsak május 25-e megünneplésével bizonyítjuk, hanem minden jövőbeni kezdeményezésünkkel és tevékenységünkkel. Tito elvtárs személye, látókői eszméi a JSZISZ működésének alapelveit képezik a nemzetközi együttműködésben is. A JSZISZ ezeken az alapokon kész folytatni és továbbfejleszteni az együttműködést a világ minden haladó, demokratikus ifjúsági és diákszervezetével a kölcsönös tisztelet, a megértés és az egyenlőség elve alapján. Ebben az értelemben, tiszteletben tartva országunk el nem kötelezett politikáját — melynek 20 éves évfordulóját a napokban ünnepeljük —, a békés egymás mellett élés politikáját, tovább fogunk harcolni a kizsákmányolás, a faszizmus, az imperializmus, a hegemonizmus, a kolonializmus és az elnyomás minden egyéb formája ellen.

Engedjék meg, hogy kifejezzem jókívánságunkat és azt az óhajunkat, hogy tovább erősítsük, fejlesszük a kölcsönös megértés szellemét a népeink közötti béke, bizalom és demokratikus együttműködés jegyében. A JSZISZ nevében még egyszer sok sikert kívánok a KISZ-nek valamennyi tevékenységéhez, sikeres és konstruktív munkát a X. kongresszusnak.

(Elhangzott a százhalombattai Ságvári Endre Általános Iskola nagygyűlésén.)

KIM JIM BOM,
a Koreai Szocialista Dolgozó Ifjúsági Szövetség
Végrehajtó Bizottságának tagja

Kedves elvtársak!

A Koreai Szocialista Dolgozó Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának megbízásából forró szeretettel üdvözlöm a testvéri Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát, és meleg, baráti jókívánságait tolmácsolom önöknek,

és önkön keresztül a KISZ valamennyi tagjának. Bízunk abban, hogy ez a kongresszus új szakaszt fog nyitni a magyar fiataloknak abban a küzdelmében, amelyet a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa határozatainak megvalósításáért folytat, amely határozatok a fejlett szocialista társadalom építésének új, magas szintű feladatait terjesztették elő. Tiszta szívből kívánjuk, hogy a kongresszus nagy sikereket érjen el munkája során. Őszinte szívvel örülünk az önök által elért eredményeknek, és forrón üdvözljük azokat.

Elvtársak!

Az amerikai imperialisták ma a világalomra való törekvés stratégiáját követik, és ennek megvalósításában fontos láncszemnek tekintik az észak-kelet-ázsiai területet, amelyet ennek megfelelően úgynevezett védelmi területüknek nyilvánítottak. Tovább erősítik és szélesítik az amerikai—japán—dél-koreai katonai együttműködést, és az újabb háború kirobbantására irányuló esztelen mesterkedések fokozásával a végsőkig kiélezik a távol-keleti és az egész ázsiai helyzetet.

Az amerikai imperialisták óriási agressziós haderőt és nagy mennyiségű nukleáris fegyvert telepítettek Dél-Koreába, tovább folytatják a „két Korea” összetételére irányuló politikát, és Cson Tu Hvannal, a szélsőséges fasiszta katonai diktátorral nagyszabású hadgyakorlatokat hajtanak végre. Ezáltal a Koreai-félszigeten veszélyeztetik a békét, fokozzák a háború kirobbanásának veszélyét. Az amerikai imperialisták Dél-Koreát — gyarmati katonai bázisként — továbbra is kezükben akarják tartani.

Népünk és ifjúságunk a nehéz körülmények ellenére szilárdan áll a szocializmus keleti frontján, és a tisztelt Kim Ir Szen elvtárs bölcs vezetésével szilárdan tömörül a pártközpont körül, s a dzsucse eszme zászlaját magasra emelve meggyorsítja a szocializmus építését, és aktív harcot folytat a haza önálló, békés egyesítésének megvalósításáért.

Kim Ir Szen elvtárs — népünk nagy vezére — pártunk VI. kongresszusán előterjesztette a haza egyesítésére vonatkozó új javaslatot, amely kimondja, hogy a haza egyesítését a Koreai Demokratikus Szövetségi Köztársaság létrehozásával és az egységes nemzeti kormány megalakításával kell megvalósítani azon az alapon, hogy észak és dél kölcsönösen elismeri és eltűri egymás eszméit és rendszerét; az egységes nemzeti kormányban mindkét fél egyenrangú képvisellel rendelkezne, s annak fennhatósága alatt helyi önkormányzat valósulna meg, amely az ország mindkét részében azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezne.

A Koreai Demokratikus Szövetségi Köztársaság létrehozása jelenti a haza kettészakíttottsága megszüntetésének útját, az újabb háború veszélye elhárításának, a tartós béke megteremtésének szilárd biztosítékát. Ennek ellenére a dél-koreai bábklikk — továbbra is ragaszkodva a külső erőkhöz — nem fogadja el javaslatainkat, és tovább fokozza a szembenállást.

A szocialista országok — köztük Magyarország is —, az el nem kötelezett országok, valamint az újonnan felszabadult országok népeinek és a világ békeszerető népeinek aktív támogatását és segítségét élvezve szilárdan összefogunk a dél-koreai demokratikus és hazafias erőkkel, s meg fogjuk hiúsítani az amerikai imperialistáknak és cinkosaiknak a nemzet kettészakítására irányuló mes-

terkedéseit, és feltétlenül meg fogjuk valósítani a haza egyesítésének történelmi ügyét.

A jelenlegi nemzetközi helyzet azt követeli, hogy a szocialista országok és valamennyi antiimperialista erő szilárdan összefogva kitartó és közös harcot vívjon a békéért és a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a szocializmusért. Magasra emelve az önállóság, a barátság, a béke zászlaját, szorosan összefogva kell együtt haladnunk az imperializmus, a kolonializmus elleni harcban, a világ békéjének és biztonságának megőrzése érdekében a világ valamennyi fiataljával.

A magunk részéről a jövőben is mindent meg fogunk tenni, hogy az imperializmus ellen, a szocializmus és a kommunizmus ügyének győzelméért vívott közös harcban tovább szilárduljon a magyar fiatalokhoz fűződő szolidaritás köteleke, és tovább erősödjön a barátság, az összefogás és az együttműködés.

(Elhangzott a Budapesti Tejipari Vállalat nagygyűlésén.)

THONGLAY KOMMASITH,
a Laoszi Népi Forradalmi Ifjúsági Szövetség
Agitációs és Szervező Bizottságának elnöke

Tisztelt barátaink!

A Laoszi Népi Ifjúsági Szövetség és Laosz ifjúsága nevében köszöntöm a X. kongresszust. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy részt vehetek a magyar fiatalok e fontos tanácskozásán. Először engedjétek meg, hogy tolmácsoljam a laoszi nép és ifjúság forró, testvéri üdvözetét.

Annak ellenére, hogy országainkat több ezer kilométer választja el egymástól, a laoszi ifjak lépésről lépésre nyomon követték a magyar ifjúság sikereit. Az MSZMP irányítása alatt a KISZ nagy sikereket ért el feladatainak teljesítésében, és ezzel jelentősen hozzájárult az ország, a magyar nép életszínvonalának emeléséhez. Napjainkra Magyarország fejlett szocialista országgá változott, amely minden területen dinamikusan fejlődik. Olyan országgá lett, amely modern iparral, mezőgazdasággal, erős honvédelemmel, fejlett technikával rendelkezik. A magyar nép javán túl mindez egyúttal bázist, támogatást jelent a világ más népeinek, s egyben hozzájárulást a béke fenntartásához, a társadalmi haladáshoz. A magyar nép által elért sikerekben jelentős részt vállalt az ifjúság is. A magyar nép és ifjúság valamennyi sikerének úgy örülünk, mintha az a sajátunk lenne.

Tisztelt elvtársak!

A laoszi nép forradalmi pártja vezetésével munkálkodik országunk építésén. A múlt évben sok területen sikerült előbbre lépni. 1981-ben fiatal népi demokratikus köztársaságunk megkezdte első öt éves tervének végrehajtását. A párt

megbízása alapján ifjúsági szövetségünk szocialista versenyt kezdeményezett az országban azzal a céllal, hogy impulzust adjon feladataink teljesítéséhez. Békés építőmunkánkat sajnos egyesek nem nézik jó szemmel. A pekingi vezetés számára a laoszi forradalom győzelme ugyanolyan veszélyes fejleményt jelent, mint a kambodzsai és a vietnami nép szocialista fejlődése. A hatalmon levő pekingi csoport az imperialistákkal szövetkezve minden erejével arra törekszik, hogy lerombolja a három testvérország: Laosz, Vietnam és Kambodzsza szövetségét, megakadályozza szocialista fejlődésünket. Május elsején északi határainkon több súlyos provokációt követtek el, és megpróbálták diverzáns elemeket becsempészni Laoszba azzal a megbízatással, hogy akadályozzák a békésen dolgozó embereket munkájukban. E törekvéseket sikeresen visszavertük, s ehhez jelentősen hozzájárult a Vietnammal és Kambodzsával kialakult barátságunk, a Szovjetunió és a többi szocialista ország támogatása is.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy a laoszi nép forradalma győzni fog. Mind-ehhez jelentős segítséget nyújtott és nyújt a magyar nép, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a KISZ, amelyért e helyen is köszönetet mondunk. A laoszi ifjúság mindent el fog követni, hogy a jövőben még erősebbé váljon a népeink és ifjúságunk közötti barátság és szolidaritás. Egy sorban küzdünk Vietnam és Kambodzsza népével országaink fejlődéséért, a szocializmus védelméért, valamint földrészünk nyugalmanak, békéjének megőrzéséért Délkelet-Ázsiában. Ezek szellemében bővítjük kapcsolatainkat a testvéri szocialista országok ifjúságával, és minden olyan haladó szellemű baráttal a világon, aki szolidáris az ázsiai, az afrikai, a latin-amerikai népekkel, mindazokkal, akik nemzeti függetlenségükért, a társadalmi haladásért és a béke védelméért küzdenek.

Befejezésül kívánom, hogy a KISZ X. kongresszusán elhatározott célokat mielőbb valósítsátok meg, hogy teljesítsétek mindazokat a megtisztelő feladatokat, amelyeket a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa tűzött a magyar ifjúság elé.

(Elhangzott az Agárdi Mezőgazdasági Kombinát nagygyűlésén.)

CENDSZÜREN BUJNTOGTOH,
a Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának titkára

Kedves elvtársak!
Barátaim!

A Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának, az ifjúsági szövetség tagjainak és a szocialista Mongólia ifjú nemzedékének nevében talmácsolom önöknek, és önökön keresztül Magyarországnak ifjúságának testvéri és szívélyes üdvözetünket.

A KISZ Központi Bizottsága beszámolójában világosan kifejezésre jutott a magyar ifjúkommunisták és a szocialista Magyarország egész ifjúságának hűsége a párt politikájához. Ez az ifjú nemzedék becsülettel folytatja az idősebb korosztályok harcának dicsőséges forradalmi és munkás tradícióit, jelentős mér-

tékben hozzájárult a fejlett szocialista társadalom építésének ügyéhez Magyarország gyönyörű földjén. Mongólia ifjúságát lelkesíti a testvéri Magyarország ifjúkommunistáinak, ifjainak és leányainak az új szocialista társadalom építésében elért számos nagyszerű eredménye, azok, amelyekről Fejti György elvtárs oly meggyőzően szólott tartalmas beszámolójában.

A mongol ifjúság jól tudja, és büszke arra, hogy a magyar ifjúság tömegszervezete — a KISZ — kiemelkedő eredményeket ért el tagjainak marxista—leninista szellemben történő nevelésében, az ifjúkommunisták, az egész magyar ifjúság mozgósításában a fejlett szocialista társadalom építésére és védelmére, a hazafias és nemzetközi kötelesség teljesítésére. A testvéri Magyarország fiatal nemzedékének részvétele a szocialista versenymozgalomban, a KISZ védnöksége alatt folyó építkezésekben, a példamutató munka jelentős mértékben hozzájárul azoknak a feladatoknak a végrehajtásához, amelyek a népgazdaság előtt állnak.

Elvtársak!

Országunk népe 60 esztendeje a Nagy Októberi Szocialista forradalom eszméinek hatására, a Szovjetunió testvéri segítségére támaszkodva a Mongol Népi Forradalmi Párt vezetésével megdöntötte az elnyomók osztályát, megteremtette a nép hatalmát, kikiáltotta a Mongol Népköztársaságot, és elindult a szocialista fejlődés útján, kihagyva a társadalmi fejlődés kapitalista szakaszát.

Népünk a gyakorlatban valósította meg Lenin zseniális meglátását, azt, hogy lehetséges a fejlődésükben elmaradott országok közvetlen átmenete a feudalizmusból a szocializmusba. Mongólia le tudta küzdeni azokat a nehézségeket és megpróbáltatásokat, amelyek az új úton elsőként áthaladót elkerülhetetlenül érik, és népünk szocialista agrár-ipari állammá alakította az országot.

A mongol nép történelmi győzelmében jogos büszkeséggel köti össze a marxista—leninista tanítás tapasztalatait élcapatának, a Mongol Népi Forradalmi Párt tevékenységét a Szovjetunió testvéri és sokoldalú segítségével és valóban internacionalista támogatásával, a többi testvéri szocialista ország barátságával.

Az Interkozmosz program keretében lezajlott közös szovjet—mongol ürröpülés a Mongol Népköztársaság és a Szovjetunió népei közötti örök, megbontathatatlan barátságnak és szoros együttműködésnek kiváló példája volt. Ez az együttműködés a szocialista közösség országainak békés célú űrutatását is demonstrálta.

Ezekben a napokban országunk népe és ifjúsága lelkesen dolgozik azon, hogy méltóképpen köszöntse a Mongol Népköztársaság és a Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség megalakulásának 60. évfordulóját, a marxizmus—leninizmus és a proletár internacionalizmus eszméinek mongóliai ünnepét, új és új munkasikereket ér el a szocialista verseny kibontakoztatásában.

A Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség szent kötelességének tekinti, hogy mindent megtegyen a Mongol Népi Forradalmi Párt e napokban lezajlott XVIII. kongresszusa határozatainak megvalósításáért. A Mongol Kommunista Ifjúsági Szövetség állandó figyelmet fordít a Lenini Komszomollal és a többi testvéri szocialista ország ifjúsági szövetségeivel kialakult testvéri, harci egység erősí-

tésére. Fokozott figyelmet szentel az imperializmus ellen harcoló haladó ifjúság sorainak tömörítésére, kifejezi szolidaritását a békéért, szabadságért, nemzeti függetlenségért és társadalmi haladásért küzdő fiatalokkal az imperializmus és az azt kiszolgáló reakciós erők elleni harcukban.

Eltársak!

A jelenlegi nemzetközi helyzet bonyolultabbá válása — melynek oka az imperializmus agresszív körei, főként az Egyesült Államok által folytatott politika — arról tanúskodik, hogy a nemzetközi imperializmus továbbra is a különböző konfliktusok és állandó katonai veszély forrása marad. Az imperializmus folytatja a háború előkészítését, fokozza a fegyverkezési hajszát és ennek során a „szovjet katonai fenyegetés” mitoszával álcázza törekvéseit.

A közelmúltban Washington hivatalos képviselői újabb szovjetellenes rágalmozó kampányt kezdtek, azzal vádolva a Szovjetuniót, hogy köze van a „nemzetközi terrorizmushoz”. Különösen a kínai hegemonisták mutatnak nagy buzgalmat e kampányban, akik büns szövetségre lépve az imperialista hatalmak legreakciósabb köreivel szövögetik Ázsiával és a világ más térségeivel kapcsolatos expanzionista terveiket. Erről tanúskodnak a kínaiak agresszív próbálkozásai Mongólia ellen, a hazánkra gyakorolt politikai, gazdasági és ideológiai nyomás.

A mongol nép és annak ifjú nemzedéke határozottan elítéli az amerikai imperializmus és a jelenlegi pekingi vezetés agresszív katonai politikáját, és a jövőben is eltökélten harcolni fog ellenük. Ezek a körök bármire készek, hogy felszítsák a háború tüzét a Szovjetunió, a szocialista közösség testvéri országai és az egész haladó emberiség ellen. Minden erővel fokozzák a nemzetközi feszültséget és teljesen nyilvánvalóan a nukleáris világhégés kirobbantására irányuló politikát folytatnak.

Az SZKP XXVI. kongresszusa ragyogóan demonstrálta a szocializmus győzelmét és a szocializmusnak a világ eseményeire gyakorolt megnövekedett befolyását. Leonyid Iljics Brezsnyev elvtárs beszéde is jelezte, hogy az SZKP realista és konstruktív módon kezeli a nemzetközi élet problémáit, és ez a politika meleg fogadtatásra talált Földünk minden pontján. A mongol ifjúság a mongol néppel együtt teljes mértékben támogatja az SZKP XXVI. kongresszusa által megfogalmazott szovjet békepolitikát.

Eltársak!

A mongol és a magyar ifjúsági szövetség évente egyeztetett együttműködési terveit eredményesen megvalósítjuk.

A Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség és a KISZ közötti testvéri kapcsolat és együttműködés egyebek között a tájékoztatásban, az újságok és folyóiratok, a delegációk cseréjében, a dolgozók és úttörők csereüdültetésében, egymás történelmi ünnepeinek megünneplésében, a szocialista építésben elért sikereink propagálásában nyilvánul meg. Őszinte meggyőződésünk, hogy az országaink, pártjaink és ifjúsági szervezeteink közötti baráti szálak és a gyümölcsöző együtt-

működés tovább erősödik és új távlatokat nyit fiataljaink előtt a kommunista pártok által kitűzött feladatok végrehajtásáért folytatott munkában.

Kedves barátaink!

Nagy sikereket kívánunk önöknek a X. kongresszus határozatainak megvalósításában, a fejlett szocialista társadalom magyarországi építésében.

Éljen a mongol és a magyar nép, a mongol és a magyar ifjúság megbonthatatlan testvéri barátsága!

(Elhangzott a Budapesti Tejüpari Vállalatnál tartott nagygyűlésen.)

VASILE BONTAS,
a Román Kommunista Ifjúsági Szövetség (UTC)
Központi Bizottságának titkára

Tisztelt elvtársak!

Engedjék meg, hogy a Román Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága, a Román Szocialista Köztársaság egész ifjúsága nevében tolmácsoljuk önöknek, e baráti találkozó résztvevőinek, és önökön keresztül Magyarország ifjú nemzedékének meleg, elvtársi üdvözlötünket és baráti internacionalista szolidaritásunkat.

A szocialista Románia ifjúsága érdeklődéssel és elégedetten figyeli a szomszédos és baráti Magyarország ifjú nemzedékének a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusa határozatainak megvalósításáért, az ország haladásáért kifejtett tevékenységét, Mélységes tiszteletet és elismerést érzünk a magyar nép és ifjúság iránt, amellyel összekötnek az elnyomás ellen, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért vívott harcok régi hagyományai. Önfeláldozó szellemet és alkotó lendületet tanúsítva önök Magyarországból mind virágzóbb, erőteljes szocialista államot teremtettek. Az elért eredményekért tolmácsoljuk a román ifjúság őszinte üdvözlötét, és további sikereket kívánunk.

Ez alkalommal is örömmel hangsúlyozzuk, hogy forradalmi ifjúsági szervezeteink között szoros baráti és együttműködési kapcsolatok léteznek, amelyeket ösztönöznek a Román Kommunista Párt és a Magyar Szocialista Munkáspárt, s vezetői: Nicolae Ceausescu elvtárs és Kádár János elvtárs közötti tartós kapcsolatok.

Mint tudják, Románia ifjú nemzedéke az egész néppel együtt nemrég ünnepelte a Román Kommunista Párt megalapításának 60. évfordulóját — a romániai forradalmi munkásmozgalom korszakalkotó eseményét. E fontos eseményt az egész ifjúság, hazánk dolgozói nagy munkasikerekkel köszöntötték. Jelentős eredményeket értünk el a Román Kommunista Párt XII. kongresszusának a nemzetgazdaság fejlesztésére, a műszaki—tudományos forradalom érvényesítésére, az anyagi és szellemi élet új minőségének biztosítására, a nép életszínvonalának folyamatos emelésére, a szocialista demokrácia szélesítésére vonatkozó határozatainak megvalósításában.

Munkánk egyik fő iránya az, hogy minden fiatal tartsa tiszteletben az energia, a nyersanyag és az egyéb anyagok felhasználási mutatóit, állandóan csökkentse a fogyasztást minden gazdasági egységnél. Ezek egyébként a Román Kommunista Ifjúsági Szövetség (UTC) XI. kongresszusának „Nevelés, gazdaság, energia” jelszó alatt megfogalmazott céljai.

Az UTC-szervezetek bevonják a fiatalokat a műszaki—tudományos alkotó tevékenységbe — ez az egyik feltétele annak, hogy emeljük a termelés minőségét. A „Tudomány—technika—termelés” mozgalom keretében a fiatalok több mint 22 ezer műszaki—tudományos témát vettek át megoldás céljából, s ennek teljes gazdasági hatékonysági mutatója csaknem egymilliárd lei.

A román ifjúság szerint a világhelyzet a fiatal nemzedék, a világ összes demokratikus és haladó erőinek határozott fellépését és akcióinak szélesítését igényli a nemzetközi helyzet további romlásának megakadályozása, az erőn és a parancsuralmon alapuló elavult imperialista politika felszámolása, a belügyekbe való beavatkozás megszüntetése, a népek szabadsága és függetlensége korlátozásának felszámolása, a nemzetközi biztonságot, enyhülést, függetlenséget és békét, az új gazdasági világrend kialakítását szorgalmazó politika érdekében.

A Román Kommunista Ifjúsági Szövetség szót emel a fegyverkezési hajszára megállításáért, az azonnali, konkrét, hatékony leszerelési intézkedésekért, elsősorban a teljes nukleáris leszerelésért. Figyelembe véve a világ feszültségócai-nak létezését, a román ifjúság sikraszáll az államok közötti vitás kérdések csakis békés, az érdekelt felek közötti tárgyalások útján való megoldásáért, a katonai eszközök alkalmazásáról való lemondásért a nemzetközi kapcsolatokban, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletben tartásáért, minden nép azon elidegeníthetetlen jogáért, hogy maga határozza meg sorsát.

Kedves elvtársak!

Népeink barátsági és együttműködési kapcsolatai a közös szabadság és haladás eszményeiért vívott több évszázados harcban alakultak ki, a történelemben gyökereznek. Eltökélt szándékunk, hogy a jövőben is szélesítjük és elmélyítjük ifjúsági szervezeteink együttműködését, összhangban a pártjaink és népeink közötti kapcsolatokkal.

Befejezésül engedjék meg, hogy ismételten teljes sikert kívánjak a KISZ kongresszusának munkájához, az elfogadásra kerülő határozat végrehajtásához, és önknek ahhoz az átfogó tevékenységhez, amelyet a szocialista Magyarország felvirágoztatásáért, a magyar nép jólétének és boldogságának megteremtéséért fejtenek ki!

(Elhangzott a Ganz-Mávagban tartott nagygyűlésen.)

FARID MAZDAK,
az Afganisztáni Demokratikus Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának másodtitkára

Kedves elvtársak!

Engedjétek meg, hogy Afganisztán népe, az afgán fiatalok és az Afganisztáni Demokratikus Ifjúsági Szövetség nevében szívből köszöntsem a kongresszust, amely bonyolult nemzetközi körülmények között kezdte meg munkáját. Sok sikert kívánok nektek, és rajtatok keresztül a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség összes tagjának.

Szervezetünk az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt vezetésével harcol az áprilisi forradalom — különösen annak egyenletesen felfelé ívelő szakasza — vívmányainak megvédéséért, az újabb sikerekért.

A KISZ Központi Bizottsága első titkárának beszámolója híven tükrözte szervezetek alkotó és széles körű tevékenységét, amelyet a marxizmus—leninizmus eszméi és a proletár internacionalizmus szellemének jegyében végeztek a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével, a fejlett szocialista társadalom építéséért Magyarországon.

Országunk forradalmi erői az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt vezetése alatt gyarapodnak, szélesítik bázisukat, kiterjesztik befolyásukat. Forradalmár fiataljaink aktívan, nagy lelkesedéssel vesznek részt vezető pártunk határozatainak megvalósításában.

Szervezetünk fiatal kora ellenére komoly tekintélyre tett szert, mobilizálni képes mindazon rétegeket, amelyek felé fordul. Számottevő erővé akar válni, s a jövő párttagjait kívánja nevelni. Szövetségünket a forradalmi hazafiság, a Szovjetunióhoz és a Lenini Komszomolhoz fűződő barátság, a szocialista országok ifjúsági szervezeteivel kialakított testvéri kapcsolatok jellemzik. Kibékíthetetlen ellentétben áll az imperializmussal, hegemonizmussal és a reakcióval, békét óhajt, és a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élését. Jelenleg szervezetünk elsődleges feladata a forradalom védelme, a szervezet tagjainak csatasorba állítása társadalmi rendünk védelme érdekében. Az Afganisztáni Demokratikus Ifjúsági Szövetség tagjai fegyverrel a kézben vagy anélkül, egy emberként szállnak síkra forradalmunk céljaiért. Szövetségünk sok tagja csatlakozott a forradalmi katonáknak nevezett önkéntes osztagokhoz, és vett részt a banditák utolsó csoportjainak felszámolásában.

Most olyan demokratikus feladatok megoldásán fáradozunk, mint a föld-reform, az ország gazdaságának helyreállítása, az írástudatlanság felszámolása, a feudális kööttségek, illetve az emberek tudatában ezek maradványainak felszámolása, a néptömegek életszínvonalának emelése. Mindezek megvalósításában pártunk és kormányunk a néptömegek támogatását élvezzi az imperializmus és a reakció összeszküvése, minden mesterkedése és beavatkozása, az Afganisztán ellen indított hadüzenet nélküli háborúja ellenére.

Az elmúlt évben gazdaságunk növekedési rátája elérte a 42 százalékot. Ebben az esztendőben az Afganisztáni Demokratikus Köztársaság 558 ezer írástudatlan tanítását tűzte ki célul az erre a célra létesített tanfolyamokon. Nyolc

esti kollégiumot szervezünk a munkások képzésére. Az idén ezer új iskola nyitja meg kapuit, amelyekben a gyermekek 70 százaléka tanulhat. Terveink szerint az idén 14,6 százalékkal több fiatal kezdi meg felsőfokú tanulmányait, mint az elmúlt évben.

Kedves elvtársak!

Néhány hete ünnepeltük az áprilisi forradalom harmadik évfordulóját. Nehézségeink és minden hibánk ellenére, amelyeket utunkon elkövettünk, történelmünk legdicőségesebb három éve volt ez. Ebben a három évben, de különösen az utóbbi másfél esztendőben — vagyis a forradalom új szakaszában — naponta szembe találtuk magunkat imperialista, hegemonista és reakciós provokációkkal. Ellenforradalmat exportáltak Afganisztánba, amelyet a militarista körök szítottak pakisztáni területről, s amelyet Egyiptom és Kína látott el modern fegyverekkel. Iskolákat, kórházakat, mecseteket gyújtottak fel, hidakat, utakat robbantottak, hogy rémületben tartsák népünket és megbénítsák mindennapi életünket. Rablókat, gyilkosokat, útonállókat bíztak meg az ilyen feladatokkal. A múlt évben mintegy száz iskolát gyújtottak fel. Több ezerre tehető azoknak az állampolgároknak a száma, akiket kegyetlenül, orvul meggyilkoltak. Irgalmatlanul mészároltak gyermekeket is pakisztáni megbízóik és a Pentagon urainak parancsára. Azok az ígéretek, melyeket Reagan kormánya tett az ellenforradalmi elemeknek, nyíltan mutatják az imperialista és hegemonista beavatkozást Afganisztán belügyeibe.

Kedves elvtársak!

A mai világban a szocialista tábor erejének kell arra készítenie az imperializmust, hogy fogadja el a jelenlegi helyzetet, a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett élését. Minden, az ellenségeskedésre irányuló törekvésük ellenére mi a békés egymás mellett élés elvét valljuk, tiszteletben tartjuk a világ minden országának szabadságát, függetlenségét és területi integritását, elutasítjuk a más országok belügyeibe való beavatkozás minden formáját.

A szocialista tábor építő javaslatai különös jelentőségűek térségünkben, melyet az imperializmus és helyi kollaboránsai fegyvertárrá akarnak változtatni. Pakisztánt olyan támaszpontjukká szeretnék kiépíteni, amely a térségre és az egész világra egyaránt veszélyt jelent.

Végül engedjétek meg, hogy üdvözljem az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt és a Magyar Szocialista Munkáspárt baráti kapcsolatait, valamint az Afganisztáni Demokratikus Ifjúsági Szövetség és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség között létrejött testvériséget, amely a proletár internacionalizmus és a szocializmus elveinek talaján virágzik.

(Elhangzott a Dunai Vasmű nagygyűlésén.)

ANGELA BRAGANCA,
az angolai JMPLA Ifjúsága — A Párt Ifjúsága
Központi Bizottságának másodtitkára

Kedves elvtársak!

Mindenekelőtt az angolai ifjúsági szövetség jókívánságait tolmácsoljuk a KISZ X. kongresszusa küldötteinek, Fejti György elvtársnak, és önökön keresztül minden magyar hazafinak és az egész magyar ifjúságnak. E kongresszus nagy jelentőségű az ifjúság számára, beleértve nemcsak a magyar, hanem az egész nemzetközi demokratikus ifjúsági és diákmozgalmat is, hiszen a KISZ most határozza meg a jövőre vonatkozó nemzeti és nemzetközi tevékenységének területeit, formáit. A JMPLA és a KISZ között erősödik a nemzeti felszabadító harcok során kialakult baráti kapcsolat, s egyre inkább elmélyül a barátság szervezeteink, népünk és kormányaink között.

Kedves elvtársak!

Felhasználjuk az alkalmat arra, hogy ismertessük eddig elért eredményeinket, amelyeket népünk forradalma segítségével értünk el az utóbbi időben, különösen az 1980-as évben. Ekkor ült össze pártunk, az MPLA első rendkívüli kongresszusa, amely meghatározta alapvető irányelveinket gazdaságunk, valamint forradalmunk szocialista jellegének megerősítésére, elhatározta a néphatalmi szervek létrehozását nemzeti és megyei szinten, a népgyűlés és a megyei népi gyűlések alkotmányosítását. Mindezek fontos lépések a demokratikus népi állam megszilárdítása útján.

Kedves barátaink!

Ebben az évben ül össze a JMPLA első kongresszusa, miután három évig a szükséges feltételek megteremtésén fáradoztunk. Pontosabban 1978 októbere, az I. országos konferencia megrendezése óta, amikor jelentős lépéseket tettünk az ifjúság mozgósítására a forradalom védelmében. Első kongresszusunk, amelyet a nemzeti bizottság november 7—10. közötti időpontra hív össze, meghatározza a szervezeti munka feladatait, célul tűzvéni ki az ifjúság mozgósítását az MPLA rendkívüli kongresszusán kitűzött feladatok végrehajtására. Még ebben az évben, november 13—15. között Luandában lesz a Nemzetközi ifjúsági és diákkongresszus, amelyen szolidaritásunkat fejezzük ki Dél-Afrika és ifjúságának harca iránt. Ez olyan esemény, amelynek rendkívül nagy a jelentősége.

A jelenlegi politikai helyzetben kiéleződtek az ellentétek a nemzetközi békéért, a leszerelésért, az enyhülésért küzdő haladó erők és a nemzetközi reakciós erők között, s egyre fenyegetőbbé válnak az Egyesült Államok agresszív katonai lépései, veszélyeztetve a békét és biztonságot, a kölcsönös megértés és együttműködés eredményeként létrejött vívmányokat, a népek és államok közötti békés együttműködést. A fiatal generáció törekvése, hogy bebizonyítsa: az emberiségnek mindezek ellen határozottan fel kell lépnie. Az Egyesült Államok által vezetett nemzetközi imperializmus a terrorizmus elleni harc ürügyén

arra törekszik, hogy elnyomja a nemzeti felszabadító harcot, bábkormányokat fegyverez fel a független, haladó államok megdöntésére.

A dél-afrikai fajgyűlölők arrogáns viselkedése kiváltotta az ENSZ és a nemzetközi közvélemény határozott fellépését Namíbia függetlenségének támogatására. Az országunk ellen irányuló agressziók világosan bizonyítják, hogy az imperializmus fél Namíbia függetlenségétől és a szocialista Angolától. A politikai zsarolások és az ismétlődő agressziók ellenére Angola továbbra is támogatja Dél-Afrika népének felszabadító harcát, politikai, anyagi és erkölcsi segítséget nyújt kontinensünk elnyomott népeinek. José Eduardo dos Santos elvtárs, az MPLA elnöke is utalt erre május elseji beszédében: „Meg kell véde-nünk hazánkat! Ez a helyzet addig folytatódik, amíg a fajgyűlölő rezsim által illegálisan megszállott Namíbia szabad nem lesz, és amíg meg nem szüntetik az apartheid rendszert Dél-Afrikában. Hazug kifogásokkal üldözi a jobboldal az afrikai frontországokat. Háborúról van szó, amelyet nem vallanak be. Azért folytatják, hogy megfélemlítsék az angolai népet, és kibillentsek egyensúlyukból hazánkat és a térség országait. Pretória háborús és terrorista politikája okozza elsősorban a bizonytalanságot, amelyet átélünk Dél-Afrikában. Mindezek ellenére elkerülhetetlen Namíbia függetlensége.”

Elvtársak!

Végezetül kívánjuk, hogy a KISZ-kongresszus határozata valósuljon meg, járuljon hozzá a fejlett szocialista társadalom építéséhez. Ismételten kiemeljük a jóbarátság, a testvériség és az együttműködés fontosságát, amely már eddig is létezett ifjúsági szervezeteink között, és kívánjuk, erősödjék tovább a közös harc, az emberiség haladása érdekében.

(Elhangzott a Dömsödi Általános Iskola nagygyűlésén.)

DANIELE REMARCLE,
a Belga Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának elnöke

Kedves elvtársak!

Nagy örömünkre szolgál, hogy eleget tehattünk a KISZ meghívásának, és így a Belga Kommunista Ifjúsági Szövetség legmelegebb üdvözlését tolmácsolhatjuk a kongresszusnak és valamennyi magyar fiatalnak.

E napok eseményei nagy politikai jelentőségűek. A belga ifjúkommunisták nagy figyelemmel kísérik a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség munkáját az ország további fejlődéséért, részvételét egy fejlett és modern szocialista társadalom felépítésének kollektív munkájában. Ezek az erőfeszítések társadalmaink jövőjét körvonalazzák.

Az utóbbi években bebizonyosodott, hogy a szocialista országokat nem „isten keze védi” a minden fejlődésben levő ország által ismert válságoktól. Mind

nyilvánvalóbbá válik, hogy a fejlődési folyamathoz szükség van autonóm megoldásokra és mindannyiunk hatékony és elismert részvételére. Ilyen szellemben köszöntjük szervezetetek eredményeit, és ehhez a munkátokhoz sok sikert kívánunk a jövőben is.

Országunk ifjúságát évről évre keményebben sújtja a válság. A jövő bizonytalanak tetszik, a munkanélküliség mind nagyobb tömegeket érint. A keresőképes belga fiatalok több mint egyharmadának nincs munkája. Sokuknak nincs igazi elfoglaltsága. Akár kezdőkről, akár ideiglenesen alkalmazott fiatalokról, akár ismét munkába állt munkanélküliekről van szó, egyik sem érzi biztonságban magát munkáját illetően. Az ifjúság mind nagyobb tömegei kerülnek a társadalom perifériájára. Reagálni kell a válság kihívására: offenzív célokat kell meghirdetni az ifjúságnak, figyelembe véve a fennálló körülményeket és az ifjúsághoz szóló nyelvet.

Ezeknek a céloknak a megvalósításán tevékenykedik a Belga Kommunista Ifjúsági Szövetség tavaly áprilisban megtartott kongresszusa óta. Igyekszik mind nyitottabb lenni az ifjúság reális helyzetét illetően, megvizsgálja a válság által okozott problémákat. Ez a szövetségi politika tette lehetővé, hogy országunkban növekvő méreteket ölt a békéért folytatott harc. E területen a legfontosabb kérdések között szerepelnek az eurorakéták: a Pershing- és a szárnyasrakéták. Telepítésük kérdésében az olyan kis országoknak is meg kell nyilatkozniuk, mint amilyen Belgium, és ez ösztönzően hat ránk. Növekszik az új fegyverek felállításával szembeni tiltakozás, ez jellemzi a közvélemény többségét, különösen a fiatalokat.

Nagy mozgósításra készülődtünk október 25-ére, amikor hatalmas tömegtüntetést szerveztünk a fővárosban. E dátumnak fordulóponttá kell válnia a békéért folytatott harcban. Több társadalmi és politikai szervezet tett javaslatokat arra, hogy Európa közepén egy széles atommentes és hagyományos fegyverekkel is csak korlátozottan rendelkező zóna jöjjön létre. Azonnal véget kell vetni a fegyverkezési hajszának! Országunk közvéleménye rendkívül nagy figyelemmel kíséri a Varsói Szerződés erre vonatkozó minden javaslatát.

Mozgalmunk fontos helyet foglal el a többi szervezett erő mellett a békéért folytatott harcban. Azon fáradozunk, hogy az ifjúsági szervezetek, a helyi bizottságok és a fiatalok tömegeinek segítségével megvalósuljon a lakosság egészének mozgósítása. E célért indítjuk meg a 100 iskola kampányt, amelyben a belga KISZ is eredeti módon kíván részt venni.

(Elhangzott a salgótarjáni 211. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet nagygyűlésén.)

HECTOR ZUNIGA,
a Chilei Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának tagja

Tisztelt elvtársak!

Szerettük volna, ha e helyről azon elvtársaink egyike szólhatott volna, akik Chilében napjainkban harcolnak. Erre nem volt lehetőség, de megbíztak minket, hogy mindnyájuk nevében tolmácsoljuk nektek legforróbb és testvéri üdvözlötünket, melyhez azok is csatlakoznak, akik a száműzetésben is részesei az antifasiszta küzdelemnek.

Az 1973. évi fasiszta puccs, mint ismeretes, a chilei nép minden szabadságjogát és demokratikus vívmányát eltörölte. Betiltott minden ifjúsági, diák-, szakszervezeti, paraszt- és területi szervezetet. A puccsal hazánk történetének legtragikusabb korszaka kezdődött meg. A fiatalok az első naptól kezdve megkezdték az ellenállást. Agitáltak, az illegalitásban ifjúsági szervezeteket hoztak létre, először emberiességi célokból, a fennmaradásért harcolva. Később azután az ifjúság természetes érdeklődési körének megfelelően sport-, tanulmányi és kulturális programokat szerveztek. E fórumok az ifjúsági szervezeteknek, a problémák felvetésének jelentős tényezőjévé, a tömegek kezdeményezőkézsége kibontakozásának forrásává, leghitelesebb nemzeti értékeink védelmének erős bástyájává váltak.

A diákmozgalom, a kulturális és szolidaritási tevékenységre támaszkodva megkezdte szervezkedését, mégpedig elsődleges célkitűzéseinek erkölcsi arcúlatá és a sikerrel kivívott társadalmi legitimitás jegyében. Ma a tőkés elnyomás ellenére a szabadság és a közéleti tevékenység bizonyos lehetőségei teret nyitnak a diákoknak, hogy hangjukat egyre határozottabban és világosabban hallassák, ugyanakkor pedig nagyobb horderejű akciókat készítenek elő, mint például a múlt évi, decemberi sztrájkmozgalom. Ez a mozgalom a chilei egyetem tízezer hallgatóját mozgósította azok ellen a csoportok ellen, amelyeket az egyetem pénzel a hallgatók elnyomására.

A dolgozók döntő lépéseket tettek szervezkedésükben, és több mint egymillióan csatlakoztak az országos szakszervezeti koordinációs szervezethez és más munkásközpontokhoz. Nagy csatákat vívtak jogaikért — jelenleg is több ezer rézbányász sztrájkol. A nők is bekapcsolódtak a harcba. Megnyilvánult ez azon az egy évvel ezelőtt rendezett országos találkozón, amelyen az egész országból 600 küldött gyűlt egybe a közös célkitűzések jegyében. Külön ki kell emelni, hogy az országos szakszervezeti koordinációs szervezet nőpolitikai osztálya és az eltűnt foglyok családtagjainak szövetségei épp e héten szerveztek különféle akciókat, hogy arra kényszerítsék a diktatúrát: fedje fel a Pinochet titkos rendőrsége által elhurcolt szeretteik hollétét.

E harcokban a chilei ifjúkommunisták ott vannak, tevékenyen részt vesznek, az övék a legjobban szervezett ifjúsági szövetség, amelynek befolyása napról napra nő és megsokszorozódik. Soraikhoz a fiatalok újabb nemzedékei csatlakoznak: a legszélesebb egységre törekedve együtt harcolnak a fasiszmus ellen, minden demokratikus ifjúsági szervezettel, az egész néppel.

Pinochet önmagát Chile elnökévé kiáltotta ki, fasiszta alkotmányt iktatott

be, melyet csalárd módon 1980 szeptemberében hagyatott jóvá. Gyakorlatilag 2000-ig kívánja megszilárdítani személyes hatalmát, hogy meghosszabbítsa az elnyomást; hogy a gazdasági hatalmat két-három monopólium kezében összpontosítsa, és a lakosságot továbbra is kizsákmányolja. Ezt a chilei nép nem fogja megengedni! A chilei nép élni fog törvényes felkelési jogával, hogy szét-törje azokat a bilincseket, amelyekkel gúzsba akarják kötni. A harc legkülönbözőbb formáit alkalmazza, kibővíti a taktikai megoldások tárházát, és a már alkalmazott módszerekhez új, frontálisabb ellenállási formákat vezet be a diktatúrával szemben.

Kedves magyar ifjúkommunisták!

Allende elvtárs utolsó beszédében azt mondta: „Már nincs messze az az idő, amikor az új ember előtt megnyílik a szebb jövő felé vezető út.” Ez a nap el fog érkezni! Akkor a történelem meg fog emlékezni a ti sokat jelentő szolidaritásotokról is. Akkor a győzelem a miénk és részben a tiétek is lesz.”

(Elhangzott a kecskeméti Megyei Művelődési Központban tartott nagygyűlésen.)

DEMETRIS CHRISTOPHIAS,
a Ciprusi Egyesült Demokratikus Ifjúsági Szövetség (EDON)
Központi Bizottságának főtákkára

Kedves elvtársak!

A Ciprusi Egyesült Demokratikus Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága és a ciprusi demokratikus ifjúság meleg, baráti üdvözlését szeretném átadni. A ciprusi haladó ifjúság nagy érdeklődéssel követi Magyarország fejlődését. Mi is örülünk azoknak az eredményeknek, amit a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével értek el a fejlett szocialista társadalom építésében.

Cipruson a KISZ-t, mint az MSZMP harcos utánpótlását ismerjük. Az önök szervezetét aktív tényezőként tartjuk számon a DIVSZ továbbfejlődésében, a békéért, az enyhülésért és a leszerelésért, a világ ifjúságának boldog jövőjéért folytatott küzdelemben.

Kedves elvtársak!

Kongresszusuk a nemzetközi helyzet éleződésének időszakában kerül megrendezésre. A béke, a békés egymás mellett élés térnyerése a népek küzdelmének, elsősorban a szocialista közösség, a Szovjetunió harcának eredménye. Ezek az eredmények most veszélybe kerültek a reakciós imperialista körök és a NATO, elsősorban az amerikai kormány fokozódó támadásai miatt.

Erdőinket egyesítve közösen tiltakozunk az amerikai imperialisták azon próbálkozásai ellen, hogy Európát atomfegyverek arzenáljává alakítsák át a szár-

nyasrakéták és a neutronbombák a NATO európai tagországaiba történő telepítésével.

Mi, ciprusiak, az imperialista terrorizmus áldozatai vagyunk. Országunk 40 százaléka megszállás alatt áll az imperialista politika miatt, amely arra törekszik, hogy Ciprust elsüllyeszthetetlen „NATO-anyahajóvá” változtassa. Elítéljük az imperializmust, elsősorban az amerikai imperializmust, mint a terrorizmus támogatóját, az emberiség legveszélyesebb ellenségét.

Ciprusi tapasztalataink ismételten bebizonyították, hogy a Szovjetunió a béke igaz barátja, támogatója azon népeknek, amelyek a szabadságért és a függetlenségért küzdenek. A haladó és békeszerető erők összefogása megállítja a háborús kedvű imperialistákat és szövetségeseiket, köztük a reakciós pekingi vezetőséget.

Határozottan elítéljük az imperialisták háborús terveit, Izrael Libanon ellen intézett kalandor támadásait, amelyek új közel-keleti háború kirobbantását célozzák. Szolidárisak vagyunk a PFSZ vezette hős palesztin néppel, a libanoni és a többi arab ország haladó erőivel. Teljes mértékben elítéljük a kínai támadásokat a szocialista Vietnam ellen, és kifejezésre szeretnénk juttatni szolidaritásunkat a hős vietnami néppel. Szolidárisak vagyunk a török fiatalokkal, akik a Török Haladó Ifjúsági Szövetség vezetésével harcolnak a katonai junta ellen, a törökországi demokrácia helyreállításáért.

Elváltársak!

A ciprusi ifjúság az imperializmus és az idegen megszállás ellen harcol, hazája függetlensége és integritása helyreállítását akarja. Ciprus belső problémáinak békés megoldásáért küzdünk a görög és a török ciprióták közötti megbeszélések és tárgyalások útján, összhangban a Ciprusra vonatkozó ENSZ határozatokkal. Harcolunk a Szovjetunió által javasolt nemzetközi konferencia összehívásáért, amely Ciprus függetlenségével, annak garanciáival foglalkozna.

A közelmúltban, május 24-én megrendezett ciprusi parlamenti választások eredményei megmutatták, hogy az AKEL a legerősebb párt, amely a szavazatok 33 százalékát kapta. Ebben az összefüggésben is rá kell mutatnunk a népünk harcát támogató nemzetközi szolidaritás fontosságára.

Harcunkat kezdettől fogva támogatta a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Magyar Népköztársaság és a KISZ. A népünk harcát támogató, elvi alapokon nyugvó szolidaritásotokért szeretnénk kifejezni az EDON és Ciprus demokratikus ifjúságának köszönetét. Biztosítunk benneteket, hogy az EDON továbbra is együtt munkálkodik a KISZ-szel a marxizmus—leninizmus, a proletár internacionalizmus elvein nyugvó szoros, testvéri együttműködése elmélyítésén.

A fejlett szocialista társadalom építéséért, a nép és az ifjúság boldog jövőjéért vívott harcához sok sikert kívánunk!

(Elhangzott az Elektronikus Méréskészülékek Gyára nagygyűlésén.)

BENT PEDERSEN,
a Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának főtáskára

Kedves elvtársak!

A Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága forró, testvéri üdvözlét küldi az önök X. kongresszusának. Önökkel együtt mi is büszkék vagyunk azokra az eredményekre, amelyeket a fejlett szocialista Magyarország építésében elérték. Az önök vívmányai gazdag tapasztalatokkal szolgálnak és példamutatóak. A szocializmus megerősödése az önök országában különösen fontos most, amikor a szocializmust támadások érik Lengyelországban. A jelenlegi lengyel helyzet súlyosan aggaszt minket. A nyugati reakciós és opportunisták körök, a NATO és a lengyel ellenforradalmi erők mind agresszívabban és nyíltabban lépnek fel, tudatosan a szocializmus megdöntésén munkálkodnak. Szolidárisak vagyunk azokkal a lengyel kommunistákkal, akik a szocializmus megvédéséért harcolnak. Visszautasítunk minden olyan vádat, amely szerint Lengyelország a marxizmus halálát bizonyítja. Ellenkezőleg: a problémák azért merültek fel, mert Lengyelországban eltértek a szocializmus elveitől.

Büszkék vagyunk szoros együttműködésünkre, amely a marxizmus—leninizmus és a proletár internacionalizmus alapján áll.

A Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség most fejezte be XXXIV. kongresszusát. A küzdőszellem és az optimizmus jellemezte ezt a tanácskozást. A Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség erősíti harcát a kormány reakciós válságpolitikájával szemben, amelynek következtében évről évre fiatalok tömegei válnak munkanélkülivé. A dán ifjúság mind aktívabban küzd a politika ellen, és a Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség élénjár a harcban.

Elvtársak!

A Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség XXXIV. kongresszusa ismételtén megerősítette, hogy szövetségünk internacionalista szervezet. Vezető erő egy hatalmas szolidaritási mozgalom létrehozásában, amely támogatja Közép-Amerika népeit, s különösen Salvador hősiesen küzdő lakosságát. A Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség részt vállal az „El-Salvador kampány”-ban, amely a legszélesebb körű és legerősebb szolidaritási mozgalom Dániában az Egyesült Államok imperialista vietnámi háborúja elleni tiltakozás óta. Ifjúsági szövetségünk 175 ezer dán koronát gyűjtött a Salvador-kampány számára.

Kongresszusunk világosan kifejezte, hogy nem hajtunk fejet az imperialista nyomás előtt. Folytatjuk aktív propagandánkat a szovjetellenes kampánnyal szemben. Erősítjük agitációnkat a Szovjetunió és más szocialista országok következetes békepolitikája támogatására, a NATO agresszív terveivel szemben, amelyek például arra irányulnak, hogy személyzet nélküli amerikai támaszpontok és nehézfegyver-raktárak kiépítésével Dániát atombomba-célponttá változtassák. Folytatjuk erőfeszítéseinket a hét végén Dániában tartott északi békekonferencia javaslatainak végrehajtásáért, fokozva a küzdelmet azért, hogy

Észak-Európát atomfegyver-mentes övezetté nyilvánítsák. Továbbra is szolidaritásunkról biztosítjuk mindazokat a népeket, amelyek nehéz küzdelmet vívnak az imperializmussal szemben. Ilyen Salvador, Afganisztán, Libanon népe, valamint a palesztin nép, Dél-Afrika és más országok népei.

Elvtársak!

Meggyőződésünk, hogy az önök kongresszusa hozzájárul szocialista országuk erősítéséhez, ily módon világosabbá és határozottabbá teszi küzdelmünk perspektíváit. Biztosak vagyunk abban, hogy tovább fejlődik szervezetekünk együttműködése.

(Elhangzott a Dunai Vasműben rendezett nagygyűlésen.)

HAILU TUJUBA,
az Etióp Forradalmi Ifjúsági Szövetség (REYA)
Központi Bizottságának elnöke

Kedves elvtársak!

Őszintén örülök, hogy részt vehetek a KISZ X. kongresszusán. Az Etióp Forradalmi Ifjúsági Szövetség (REYA) és a magam nevében szeretettel köszöntöm a magyar ifjúságot és a magyar népet.

Napjainkban erősödik a Föld különböző részein élő népek törekvése a szocialista és demokratikus erők egyesítésére, mind határozottabb a szolidaritás és a közös feladatok megoldására, a közös ellenség megfékezésére. A szocialista erők gátat vetnek az imperializmus azon kísérleteinek, hogy ellentétet szítson a világ népei között. Az imperialista manőverek megfékezése egyre fontosabb feladata a haladó, a szocialista és a békeszerető erőknek.

A REYA fiatal tömegszervezet. Eszmei alapelve a proletár internacionalizmus; szövetségünk imperialistaellenes, feudalizmus- és kapitalistaellenes. A REYA feladatának és kötelességének teljesítése során politikai, ideológiai és szervezési segítséget kap az Etióp Dolgozók Pártja Szervező Bizottságától (COPWE).

A REYA szolidáris a magyar ifjúsággal. Figyelemmel kíséri a magyar nép szocialista forradalmát, a társadalmi problémák megoldásáért vívott harcát. Elítéljük az Egyesült Államok imperialista provokációit és közvetlen katonai beavatkozásait a Közel-Keleten, Afrikában és a világ más részein. Úgy véljük, hogy az ilyen provokációk veszélyeztetik a világ békéjét és biztonságát.

(Elhangzott a MÁV Távközlési és Biztosítóberendezési Építési Főnökségén tartott nagygyűlésen.)

MARKKU KÄRKKÄINEN,
a Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség elnöke

Kedves elvtársak!

Nagy szeretettel köszöntjük a magyar népet, az MSZMP-t, a magyar ifjúkommunistákat a szocializmus sokat ígérő építésében. A KISZ X. kongresszusa előtt nagy feladatok állnak. Az MSZMP XII. kongresszusa 1980-ban új célokat jelölt meg a szocializmus építésének 1980—85 közötti szakaszára.

A szocializmus építésének különleges jelentősége van a mai kiélezett nemzetközi helyzetben. Különösképpen az Egyesült Államok erői akadályozzák az enyhülés továbbfejlesztését, Washington erőpolitikájával és fegyverkezési hajszájával fenyegeti a világ népeit. A háttérben fellelhetők az imperialista rendszer belső ellentmondásainak kiéleződései. A gazdasági bizonytalanság tükröződik a nemzetközi kereskedelemben, valutarendszerben, valamint az alapanyag- és energiahelyzetben is. Mindenekelőtt azonban a fegyverkezés — amely 600 új nukleáris középhatósugarú eurorakéta telepítésével számol — az, amely az egész emberiség jövőjét veszélyezteti.

Az imperialista válság hatása Finnországban is jelentkezik. Jelentős társadalmi probléma a tömeges munkanélküliség. Százezer embernek — a keresőképes lakosság 5 százalékának — nincs munkahelye. A fiatalok munkanélkülisége a kapitalista társadalom szimbólumává vált. Évi szinten az infláció igen magas, eléri a 13 százalékot.

A Finn Kommunista Párt XIX. kongresszusa a múlt vasárnap határozatot hozott, amely a párt feladatává tette a finnországi demokratikus fordulat végrehajtását. Ennek érdekében szükség van a munkásmozgalom és más demokratikus erők egyesítésére, együttműködésére a nagytőke hatalma ellen. Megvalósításához alapvetően fontos a finn állampolgárok személyes részvétele és befolyásuknak növekedése mind a munkahelyeken, mind a lakótelepeken, az intézményekben. A kampány megvalósításának részeként az FKP részt vesz a bal- és centрупárti demokratikus kormánykoalícióban.

A finn ifjúság válaszol az új idők kihívására. Legnagyobb gondunk ma a világbéke biztosítása. Felelős finn ifjúsági szervezetek az 1979-es balatoni konzultációs találkozón lépéseket tettek az ifjúsági leszerelési fórum összehívására. A tavaly januárban Helsinkiben megrendezett világifjúsági fórum a béke, az enyhülés, a fegyverzetcsökkentés jegyében egyesítette az egész világ haladó ifjúságát.

A Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség legjobb tudása szerint azon dolgozik, hogy országunk fiataljai cselekvően vegyenek részt a béke és biztonság megőrzésében, a fegyverzet csökkentéséért folyó harcban. Ebben a munkában a testvérszervezetekkel folytatott együttműködésnek fontos szerepe van.

Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy megakadályozzuk a NATO eurorakéta-telepítési tervének végrehajtását, s fokozzuk erőfeszítéseinket egy észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozásáért.

A Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség harcol a fiatalok jogaiért. Legégetőbb probléma a fiatalok közötti munkanélküliség felszámolása. A politikai,

szakmai, munkásmozgalmi kampányban célul tűztük ki több mint 30 ezer fiatal munkába állítását.

Ifjúsági szövetségünk tavasszal kezdi meg a felkészülést az 1982-ben következő XIII. kongresszusára. Megvitatjuk majd, hogyan lehetne a Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség munkáját továbbfejleszteni a fiatal munkások, diákok, egyetemisták politikai harci szervezetében, valamint azt, hogy miként lehet mélyíteni a marxizmus—leninizmus alapjaira épülő iskoláztatási formát.

A finn és magyar nép kapcsolata gyümölcsözően fejlődött. Egymás közötti kereskedelmünk nőtt, kulturális kapcsolataink erősödtek. A Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség és a KISZ együttműködése is jól fejlődött.

A következő nagy közös esemény az 1982-ben sorra kerülő finn-magyar kulturális hét lesz, ahol reméljük, hogy az ifjúság számarányának megfelelő képviselőt kap. Kapcsolataink fejlesztésének jelentős állomása, hogy azokat kiterjesztjük területi és alapszervezeti szintekre is.

A Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség sok sikert kíván a KISZ X. kongresszusának. Fejlődjenek és erősödjenek országaink kapcsolatai, a Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség hagyományos, őszinte együttműködése a békéért és a fiatalok boldogulásáért.

(Elhangzott a Láng Gépgyár Művelődési Központjában tartott nagygyűlésen.)

SYLVIE JEAN,
a Francia Kommunista Ifjúsági Mozgalom
Központi Bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

Nagy örömmel üdvözlöm a szocializmust építő magyar fiatalokat és a magyar dolgozókat a francia kommunista fiatalok és diákok nevében. Franciaország nemrégiben fontos történelmi eseményt élt át. Valery Giscard d'Estaing, a munkaadók és milliomasok képviselője vereséget szenvedett. A köztársasági elnök Francois Mitterand lett.

Harcunk következő állomása a parlamenti képviselők megválasztása lesz. A változások szempontjából ez döntő állomás. Azért harcolunk, hogy minél több kommunista képviselő kerüljön a parlamentbe. Mint mondjuk, a többséget stabilan kell „lehorgonyozni” a baloldalon. A kommunistáknak az őket megillető helyet kell elfoglalniuk a parlamentben és a kormányban, különben nem lesz lehetséges a változás.

E változásra a fiataloknak életbevágóan szükségük van. A válság országunkban kétmillió munkanélkülit jelent. Ezeknek a munkanélkülieknek a fele fiatal, akik hiába keresnek munkát, fölöslegesnek, a társadalom számkivetettjeinek érzik magukat.

Az egyenlőtlenségek egész országunkat sújtják. Az iskolák nem adják meg a fiataloknak a lehetőséget, hogy elsajátítsanak és gyakoroljanak egy adott

szakmát, a fiatal diplomások ezrei nem találnak munkát. A munkásosztály gyerekei ki vannak zárva az egyetemekről. A vállalatoknál üldözik a kommunista aktivistákat, a CGT szakszervezeti funkcionáriusait. Az elmúlt évben Giscard d'Estaing 12 ezret bocsátott el közülük. Ezt a politikát akarjuk megváltoztatni. És ez lehetséges is!

A kapitalisták üzemeket rombolnak le, fejlett vidékeket tesznek tönkre, hagynak kihalni, felszámolják a kikötőket, országunkat egyre nagyobb mértékben az NSZK-tól és az Egyesült Államoktól való függésbe kényszerítik. Mindent azért, hogy még több nyereségre tegyenek szert. A franciák többsége ezt a politikát vetette el, amikor úgy döntött: leváltja Giscard-t, aki mindent megtett azért, hogy eltöröljön és kilátástalanná tegyen minden reményt és törekvést, hogy megtorpedózza a fiatalok forradalmi harcát, és elhitesse: semmit sem tehetünk, a nyomor, az önzés törvényszerű.

A fiatalok nehézségeit használták fel alibiként arra, hogy az individualista magatartást, az olcsó erőszakot, a bűnözést, a fajüldözés légkörét alakítsák ki.

A fiataloknak nehéz körülmények között vívott bátor harca már kikezdte a kilátástalanság ideológiáját, de még sok a tennivaló. Ezek a negatív magatartásformák nem tűnnek el maguktól egyik napról a másikra. Ugyanakkor a burzsoázia heves kampányokat folytat a szocialista országok ellen, elferdítve eredményeiket.

Franciaországban határozottan küzdünk az imperializmus politikája ellen. Szolidárisak vagyunk a világ szocializmust építő népeivel. Itt ismétlem meg: a francia kommunisták forró barátságot éreznek a magyar kommunisták és az egész magyar nép iránt. Szolidárisak vagyunk minden néppel, amely az imperializmus és a kapitalizmus ellen harcol, és felszabadítja magát a kizsákmányolók igája alól. A békéért, a leszerelésért harcolunk, elutasítjuk az amerikai imperializmus és szövetségeseinek valamennyi agresszív tervét. Békét akarunk, és barátságot a népek között.

Ezek azok a jelentős dolgok, amelyek összekötik a magyar és a francia ifjúkommunisták harcát.

Kedves elvtársak!

Sok sikert kívánok szocialista társadalmatok építéséhez, sok sikert kívánok a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának munkájához!

(Elhangzott a MÁV Távközlési és Biztosítóberendezési Építési Főnökségen tartott nagygyűlésen.)

IANNIS PAPATHANASSOPOULOS,
a Görög Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Tanács Intéző Bizottságának tagja

Kedves elvtársak!

Megtiszteltetés számunkra, hogy részt vehetünk magyar barátaink kongresszusán, akik a legnehezebb időkben is mellettünk álltak. Meggyőződésünk, hogy kapcsolataink a jövőben is a bennünket összekötő marxizmus—leninizmus és a proletár internacionalizmus elve alapján fejlődnek tovább.

Az imperialista körök a „nemzetközi terrorizmus” jelzővel illetik az utóbbi években jelentős győzelmeket elérő nemzeti felszabadító mozgalmakat, holott általánosan elismert, hogy a népek ellen éppen az imperializmus, különösen az amerikai imperializmus hajt végre terrorcselekedeteket. Beavatkoznak más népek belügyeibe, támogatják a katonai és fasiszta rendszereket, mind erőteljesebb aknamunkát folytatnak a szocialista országok ellen, szovjet- és kommunistaellenességük mind élesebbé válik. E tevékenységükhöz komoly támogatást nyújtanak az expanziós politikát folytató, a hidegháborút és a szovjetellenességet hirdető pekingi vezetők. A világ népei azonban hatványozott erővel harcolnak az imperialista tervek ellen, amint azt a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXVI. kongresszusán elhangzott békejavaslatok is tükrözték.

Görögországban az „Új Demokrácia” kormánya egyre nyíltabban szolgálja az amerikai imperializmus törekvéseit a keleti mediterrán térségben. Törekvéseik arra irányulnak, hogy az amerikai és más imperialista pozíciók megerősödjenek a térségben, hatalmuk kiterjedjen a NATO-határokon túlra is. Az „Új Demokrácia” kormánya országunknak a NATO-hoz és a Közös Piachoz való csatlakoztatásával mind nyilvánvalóbbá teszi országunk függőségét.

A Görögországban jelenleg folytatott „nadrágszj-politika” közvetlenül sújtja az ifjúságot, akiknek a magas árakon túl a munkanélküliséggel, szakszervezeti tevékenységük esetén a felmondással kell szembenéznüik.

A jobboldal népellenes politikája a felsőoktatásban tanuló diákok életét is nehezíti. A diákválasztásokon ismét a görög KISZ bizonyult a legerősebbnek.

Túl sok a probléma. Hogy ezeket megoldjuk, hogy a munkához és élethez való jogot kivívjuk, hogy a nemzeti függetlenséget elérjük, a békét tartóssá tegyük, a jobboldal vereségére van szükség a parlamentben. Ez az egyetlen útja a demokratikus változásoknak országunkban.

Kedves elvtársak!

Elért eredményeitek megannyi ütőkártya a szocialista demokrácia ellenségeivel szemben. Nekünk, görög kommunista fiataloknak a szocialista országok — élükön a Szovjetunióval — mindig egyet jelentenek milliók és milliók álmának megvalósításával. Ezek az álmok az igazságos és boldog, kizsákmányolástól mentes társadalmat idézik. Ennek az álomnak áldozták életüket a görög hazafiak generációi.

Kongresszusotok munkájához még egyszer sok sikert kívánunk!

(Elhangzott a Budapesti Vegyiművek nagygyűlésén.)

PAUL DELANEY,
az ír Conolly Ifjúsági Mozgalom
Nemzeti Végrehajtó Bizottság főtájkára

Kedves elvtársak!

Az ír ifjúkommunista szövetség, a Conolly Ifjúsági Mozgalom nevében átadom testvéri üdvöletünket a KISZ X. kongresszusának. Kongresszusotok a növekvő világfeszültség idején zajlik, amikor a szocialista közösséget újabb támadások érik, amikor az imperializmus erői veszélyeztetik a világbékét. A szocialista országok, s közöttük a Szovjetunió erőfeszítései ellenére a reakciós erők folytatják a háborús filozófia terjesztését. A kapitalista Európa békeszerető emberei és fiataljai ellenzik az imperializmus új lépéseit, amelyekkel felvonultatja a pusztító fegyvereket egész Európában. De az imperializmus elveszti az ideológiai csatát, mivel egyre több fiatal látja, hogy a kapitalizmus válságának békés és egyedüli megoldása a szocializmus.

Az ír nép, ugyanúgy mint ti, békére vágyik. Az ír nemzet nyolc évszázada szenved a brit imperialista uralom miatt. Ez idő alatt folytonosan küzdött azért, hogy megszabaduljon a külföldi elnyomástól. Hatvan évvel ezelőtt, 1921-ben Írországot két államra osztották, hat északi és 26 déli megyére. Az északír mesterséges állam létrehozása a gyökere a jelenlegi válságnak, amelynek tanúi vagyunk.

Azokat, akik most a Long Kesh-i Maze börtönben politikai státuszt követelnek, igazságtalan vádakkal ítélték el. A diplocki, nem esküdtzéki eljárást követelő bíróság más elnyomó törvényt hozó szervvel együtt tagadja az igazság alapelveit, és az ítélet elnyerésének eszközeként elfogadja a rendőri nyomást és kínzást.

Már négy fogoly halt meg éhségstrájkban Észak-Írországbán, és még többen fogják követni őket e tiltakozásban. A brit kormány a bűnös a feszült politikai helyzet kialakulásában, amelyben élünk. Mi, kommunisták támogatjuk a politikai státus követelését. A foglyok éhségstrájkja, követelésük fontos része az elnyomás elleni harcnak, annak a küzdelemnek, amelyet Nagy-Britannia kormányának politikája ellen folytatunk, amely csak katonai megoldást keres a politikai válságra.

Az ír ifjúkommunisták biztosak abban, hogy a magyar ifjúkommunisták e fontos összejövele is szerepet játszik a béke védelmében, a világ haladó ifjúságával kialakított barátság és szolidaritás elmélyítésében.

(Elhangzott az Egyesült Villamosgépgyár Művelődési Házában tartott nagygyűlésen.)

RIAD OMAR AL-AKBARI,
a Jemeni Szocialista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának első titkára

Kedves elvtársak!

A Jemeni Szocialista Ifjúsági Szövetséget szoros kötelékek fűzik a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetséghez. Kapcsolatunk harci kapcsolat, amelynek alapja a közös munka és a gyümölcsöző együttműködés, a proletár internacionalizmus. E kapcsolatot együttműködési szerződések szabályozzák, amelyek megvalósítása ezideig a két baráti szövetség részéről igen sikeresnek mondható. Kapcsolatunk, együttműködésünk állandóan fejlődik a világ demokratikus ifjúsága haladásának szolgálatában, az internacionalista szolidaritás és az imperializmusellenesség elvei alapján.

Azonos véleményen vagyunk veletek. Miniket is nyugtalanít a nemzetközi helyzet kiéleződése, az amerikai és más imperialista körök ellenséges tevékenységének felerősödése. Ez az ellenséges magatartás táplálja a feszültséget, és az a célja, hogy megakadályozza a biztos, nyugodt politikai légkör kialakulását. Erre törekszik az amerikai adminisztráció állandó háborús uszításaival, a pusztító eszközök újabb tömegeinek gyártásával. A szocialista országok, élükön a Szovjetunióval állhatatosan küzdenek a feszültség okainak megszüntetéséért, a világbéke és az enyhülési folyamat elmélyítéséért.

Kedves elvtársak!

Az a terület, ahol mi élünk, az Arab-félsziget és az Arab-öböl térsége határos az afrikai kontinenssel. E térségben az amerikai imperializmus a feszültség növelésére törekszik. Teszi ezt odavezényelt flottájának állandó készenléti állapotban tartásával, azzal, hogy közvetlen beavatkozással fenyeget. Az amerikai imperializmus emellett a Jemen elleni katonai provokációkra uszítja a szomszédos országokat.

Az amerikai imperializmus nem habozott és nem fog habozni, hogy újabb provokációs cselekményeket kövessen el a térségben. Különböző ellenséges hatalmi tengelyeket alakítanak ki, amelyek gyarmatosító politikájának megvalósítását és kizsákmányoló érdekeit képviselik a térségben. Ilyen például a szadati-izraeli-amerikai reakciós tengely. Ennek a politikának nyilvánvaló célja a hazafias felszabadító mozgalmak tönkretétele az arab térségben, az afrikai kontinensen, Afganisztánban, Iránban és a világ más területein. E politika nyilvánul meg a piszkos Camp David-i alku megvédésében és a szilárd, kitartó Szíria elleni ellenséges támadások felszításában, amely egyúttal a palesztin forradalom, a libanoni nemzeti mozgalom ellen is irányul. De reménytelen az a próbálkozás, hogy térdre kényszerítse az arab nemzeti felszabadító mozgalmakat.

Kedves elvtársak!

El kell mondanom, hogy országunk nagy nehézségekkel néz szembe fejlődése során. Rendszerünk ennek ellenére megszilárdult, hála népünk kitartó küzdel-

mének, amelynek élén a Jemeni Szocialista Párt áll. Sokat köszönhetünk megbízható szövetségeseinknek, a Szovjetuniónak, a fejlett szocialista országoknak — közöttük országotoknak —, annak a támogatásnak és segítségnek, amelyet nekünk nyújtotok.

Szövetségünk ez év áprilisában megtartott rendkívüli kongresszusa megerősítette, hogy a Jemeni Szocialista Párt útján haladunk, és jelentős részt vállalunk demokratikus népi forradalmunk feladatainak megvalósításában, a szocialista átalakulásban.

A legjobbakat kívánjuk a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának, sok boldogságot népeteknek a fejlett szocialista társadalom építésének útján!

(Elhangzott az Egyesült Izzó nagygyűlésén.)

MARCEL TOUANGA,
a Kongói Szocialista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

Mi, a kongói ifjúság képviselői nagy érdeklődéssel kísérjük az önök kongresszusának munkáját, és bizonyosak vagyunk abban, hogy a kongresszus által kijelölt feladatok megfelelnek a fejlett szocialista társadalom építése és a nemzetközi politikai helyzet által támasztott követelményeknek. Korunkat a szabadságért és a békéért folytatott harc erősödése jellemzi. A népek a tudomány és a technika vívmányait egyre inkább az emberiség és a társadalmi haladás szolgálatába kívánják állítani.

Afrikában a haladás erői folytatják szabadságharcukat az imperializmus és kiszolgálóik ellen, a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért.

Zimbabwe hazafias erői a közelmúltban kivívták függetlenségüket, ezzel is csapást mérve a gyarmatosítás utolsó afrikai bástyájára. Az új Zimbabwe állam megalakulása fellendítette a dél-afrikai és namíbiai nemzeti felszabadító harcokat annak ellenére, hogy fokozódnak a dél-afrikai imperializmus durva támadásai a namíbiai nép és annak élcsapata, a SWAPO ellen, és a fajgyűlölő dél-afrikai rezsím fegyveresen is behatol a frontliga országainak szuverén területére.

Az imperializmus afrikai stratégiájának az a célja, hogy megdöntse a földrész haladó rendszereit, és bábokat állítson ezeknek az országoknak az élére az imperialista uralom és kizsákmányolás biztosítására.

Döntő szakaszába érkezett a dél-afrikai nép ANC-vezette, és a namíbiai nép SWAPO-vezette harca. Ez a harc megköveteli — jobban, mint valaha — az ifjúság, valamint a békéhez, a szabadsághoz, a demokráciához, a haladáshoz hű erők szolidaritását szerte a világon.

Ismételten szeretnénk hangsúlyozni, hogy szolidárisak vagyunk Angola,

Mozambik és Zambia népével, mert miközben segítséget nyújtanak Dél-Afrika népének harcához, áldozataivá válnak a pretoriai fajgyűlölő rezsim szüntelen agressziójának.

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség végrehajtó bizottságának legutóbbi, Bejrútban tartott ülése híven demonstrálta a világ haladó ifjúsága erőinek akcióegységét, szolidaritásukat a libanoni ifjúsággal és néppel, egy egységes, független és demokratikus Libanonért, továbbá a palesztinai néppel, amely törvényes jogaiért harcol, az imperializmus és a cionista agresszió ellen, az igazságos és tartós béke megteremtéséért a Közel-Keleten.

A Közel-Keleten kialakult és a világbékére nézve nehéz és veszélyes helyzetben a Kongói Népköztársaság ifjúsága és népe biztosítja libanoni és palesztinai testvéreiket megingathatatlan támogatásukról és harcos szolidaritásukról.

Pártunk, a Kongói Munkáspárt, élén Denis Sassau-Nguesso elvtárral maga köré gyűjti és szervezi országunk néptömegeit és szakadatlanul küzd hazánk gazdasági megerősítéséért, amely népünk boldogulásának záloga. Magától értetődik, hogy a kongói ifjúság aktív részese a politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális életnek, és a forradalom védelme valamennyiünk szent ügye.

Pártunk olyan utat választott, amely biztosítja, hogy szélesítsük kapcsolatainkat a szocialista tábor országaival. A közelmúltban Denis Sassau-Nguesso elvtárs, államfőnk barátsági és együttműködési szerződést írt alá a Szovjetunióban, nagy lépést téve ezzel a Lenin országával való együttműködésben.

Híven a kongói ifjúság forradalmi és internacionalista hagyományaihoz, szeretnénk ezen a helyen ismét kijelenteni: harcos szolidaritásunkról és megújuló támogatásunkról biztosítjuk Namíbia, Dél-Afrika, Nyugat-Szahara, Salvador, Chile, Uruguay, Libanon, Nicaragua, Vietnam, Kambodzsa, Laosz, Afganisztán, Etiópia, a PFSZ és a világ valamennyi, az imperializmus ellen küzdő fiatalját és népét.

Elvtársak!

A kongói ifjúság — a Kongói Szocialista Ifjúsági Szövetség égisze alatt — későül soron következő IV. kongresszusára, amely 1981. augusztus 9—14. között lesz megtartva Brazzaville-ben. Ez a kongresszus történelmi jelentőségű lesz szervezetünk életében. Szívélyesen meghívjuk erre a baráti szervezeteket.

(Elhangzott a Budapesti Vegyiművek nagygyűlésén.)

JOHN BAPTIST PELLICANO,
a Máltai Haladó Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

A Máltai Haladó Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága nevében üdvözlöm a nagygyűlés minden résztvevőjét. A fasiszta elnyomás igája alól felszabadult

Magyarország a szocializmus építésének egyik élenjáró országává lett. A magyar ifjúság erejét nem kímélve járul hozzá a fejlett szocialista társadalom építéséhez.

A Máltai Köztársaság a közel 200 éves angol imperialista uralmat követően 1979. március 31-én tudta felszámolni a NATO katonai bázisát. Málta munkáspárti kormánya a semlegesség és el nem kötelezettség politikáját követi. Ez egybeesik a fiatalok érdekeivel is, hiszen jelszavunk: „Nem akarunk háborút!” Baráti kapcsolatokat akarunk a békeszerető nemzetek között. Az országunk és Olaszország között Málta semlegességéről kötött megállapodás jelentős előrelépést jelent, bár még távol állunk az igazi semlegességtől. Véleményünk szerint ez jó irányba tett lépés volt. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szociális és gazdasági problémák megoldódtak. Máltában még mindig a kapitalisták az urak, a munkásosztály, és különösen az ifjúság továbbra is a máltai és a multinacionális tőkések kizsákmányolásának kiszolgáltatottja.

A máltai ifjúsági szövetség feladata, hogy vezesse az ifjúságot, a munkásokat a kapitalista kizsákmányolás, az elidegenedés elleni harcban. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy egyesítsük a máltai baloldali szervezeteket. Célunk, hogy a soron következő választásokon a lehető legnagyobb egységben legyenek jelen a baloldali szervezetek fiataljai, és így biztosíthassuk, hogy az utóbbi tíz év eredményeit ne veszélyeztethesse egy jobboldali választási győzelem.

Szervezetem a Máltai Ifjúsági Szervezetek Föderációja keretében tevékenykedik, melynek létrejöttében szövetségünk fontos szerepet játszott. Ez fórumot biztosít számunkra, és lehetőséget nyújt arra, hogy más ifjúsági szervezeteket is bevonhassunk tevékenységünkbe. A katolikus egyház rendkívül reakciós múltja ellenére az egyik legjobb partnerszervezetünk a Fialat Keresztény Munkások Szervezete. Ez segít abban, hogy leküzdjük a többi ifjúsági szervezet előítéleteit. Sikerült őket bevonni a palesztin és a salvadori néppel vállalt szolidaritási akciókba. Ezeknek az ifjúsági szervezeteknek a többsége részt vett a máltai nők emancipálódását tárgyaló fórumon, amelyet mi szerveztünk.

Nagy reményeket fűzünk a máltai baloldali erők egységéhez. A máltai ifjúsági szövetség határozott erőfeszítéseket tesz ennek megteremtéséért. Szorosabbra szeretnénk fűzni kapcsolatainkat a baráti ifjúsági szervezetekkel az egész világon.

Engedjék meg, hogy ismét köszönetünket fejezzük ki a KISZ-nek, hogy lehetőséget adott jelenlétünkre, és őszintén üdvözljük az egész magyar népet, ifjúságát.

(Elhangzott a salgótarjáni 211. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet nagygyűlésén.)

JOSE MALULECA,
a Mozambiki Ifjúsági Szövetség
Országos Koordinációs Tanács Titkárságának tagja

Kedves barátaim!

Ez a kongresszus a társadalom tevékenységének és a magyar ifjúság feladatainak meghatározása szempontjából igen lényeges időszakban tanácskozik. Legfontosabb feladata, hogy segítse az MSZMP XII. kongresszusa által kitűzött feladatok végrehajtását. Mint minden haladó társadalomban, így önöknél is a feladatok megvalósítása megköveteli a tömegek és a szervezetek bevonását az MSZMP politikájába.

A Mozambiki Ifjúsági Szövetséget (OJM) 1977. november 29-én hoztuk létre a szocializmus mozambiki építésének támogatására, a FRELIMO Párt által meghatározott feladatok elvégzésére. Az OJM a tömegek szervezete, amely mozgósítja, szervezi, tömöríti a mozambiki fiatalokat az ország újjáépítésének feladatára.

Az iskolákban, a gyárakban, a szövetkezetekben, ahol fiatalok dolgoznak, alapszervezeteket hoztunk létre. Ezekben a fiatalok konkrét, névre szóló feladatokat kapnak, például kulturális és sportrendezvények megszervezésére. A fiatalok ezreit mozgósítottuk a dél-afrikai fajüldöző rezsim által lerombolt körzetek újjáépítésére, és egy új város megteremtésére hazánk északi részén. A fiatalok felelősségtudata mind nagyobb. Pártunk az 1980—1990-es időszakot az éhezés, a szegénység és az írástudatlanság felszámolása évtizedének nevezte el — e szegyenletes örökséget a portugál gyarmatosítók hagyták ránk. Éppen ezért az országunk gazdasági fejlődése szempontjából stratégiai fontosságú helyeken a Mozambiki Ifjúsági Szövetség mozgósítja és szervezi tagjait a termelés és termelékenység növelésére, népünk életszínvonalának emelésére.

Hazánk az imperialista dél-afrikai fajüldöző rezsimmel határos. Országunk állandóan szenved e rezsim agresszióit. Népünk és ifjúságunk ennek ellenére feltétlenül támogatja és továbbra is támogatni fogja az ANC által vezetett dél-afrikai felszabadító küzdelmet, valamint a SWAPO által vezetett namíbiai felszabadítási harcot.

Sok sikert kívánunk a kongresszus munkájához! Biztosak vagyunk abban, hogy a kongresszus meghatározza a konkrét feladatokat a KISZ tagjai számára, amelyeket a szocializmus és béke megszilárdításának mostani szakaszában kell elvégezniük a magyar fiataloknak.

(Elhangzott a hernádi Március 15-e Mezőgazdasági Termelőszövetkezet nagygyűlésén.)

SHAUNA KRAUSSE,
Nagy-Britannia Kommunista Ifjúsági Szövetség Főtanácsa
Végrehajtó Bizottságának tagja

Kedves elvtársak!

Engedjék meg, hogy Nagy-Britannia Kommunista Ifjúsági Szövetségének meleg, testvéri üdvözetét tolmácsoljam a KISZ kongresszusának. Reméljük, hogy részvételünk az önök kongresszusán tovább erősíti a szervezeteink közötti együttműködést, hiszen a kelet- és nyugat-európai kommunista ifjúsági szervezetek jó kapcsolatainak óriási jelentősége van. Ezek a kapcsolatok segítik a Kelet—Nyugat párbeszédet, valamint az európai ifjúsági együttműködést. Napjainkban különösen fontos, hiszen nemzedékünk létkérdése a béke.

Angliában az elmúlt időszakban óriási méretű békemozgalom bontakozott ki, s ebben szövetségünk fontos szerepet játszik. Határozottan szembeszállunk azzal, hogy a kormány egyetértésével Trident-atomtengeralattjárókat gyártunk, és cirkálórákétákat telepítsenek hazánkba. A béke ügye kapcsolódik azokhoz a társadalmi és politikai kérdésekhez, amelyek mélyen érintik népünket. A kormány fontok milliárdjait költi tömegpusztító fegyverekre, ugyanakkor csökkent a szociális szolgáltatásokra fordítandó kiadásokat, és politikája következményeként mind több ember veszíti el állását.

A munkanélküliség már elérte a hárommilliót, és az állástalanok száma jóval magasabb, mint az 1930-as évek óta valaha is volt. Emiatt széles népi mozgalom bontakozik ki a kormány és politikája ellen. Jó példája ennek a „Menetelünk az állásokért” elnevezésű megmozdulás, amelynek során a Liverpoolból indult menet Londonba érkezett, ahol az akció óriási méretű tömegtüntetéssel zárult. A 330 kilométernyi távolságot 500 ember — köztük sok fiatal és ifjúkommunista — tette meg gyalog. „Munkát, ne bombát!” ezt a jelszót népszerűsítik az ifjúkommunisták. Szervezetünk hét tagja megszakított és 5 percig föltartott egy olyan gyűlést, amelyen Thatcher miniszterelnök szónokolt. A rendőrség törlőitotta el tagjainkat. Ez az akció — amely egész nemzedékünk nevében szólt — jelentős sajtóvisszhangot kapott.

Engedjék meg, hogy kifejezzem a brit ifjúkommunisták szövetségének elkötelezettségét a nemzeti felszabadításért, a békéért, az igazságért, és a társadalmi haladásért küzdő népek harca mellett. Sikraszállunk a békés egymás mellett élésért és a belügyekbe való be nem avatkozásért!

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy kifejezzem szervezetünk szolidaritását Észak-Írország népével és ifjúságával, akik nehéz körülmények között harcolnak országuk egyesítéséért. A Maze börtönben éhségstrájkot folytató foglyok halálának jelt kell adnia a haladó emberiségnek az Írország kettéosztottsága elleni kampány indítására.

Végezetül engedjék meg, hogy minden jót kívánjak kongresszusuknak. Mi továbbra is azon vagyunk, hogy erősebb kapcsolatokat alakítsunk ki az önök szervezetével. A jövő a mi nemzedékünké, és mi biztosak vagyunk abban, hogy ez a jövő a szocializmus jövője lesz.

(Elhangzott a Budapesti Vegyiművek nagygyűlésén.)

VOLKER EINHORN,
a Szocialista Német Munkásifjúsági Szövetség
Elnökségének tagja

Kedves elvtársak!

A Szocialista Német Munkásifjúsági Szövetség tagjainak nevében üdvözlöm önöket, és sok sikert kívánok a kongresszushoz.

Vannak fontosabb dolgok, mint a béke. Nem, itt nincs semmi tévedés. Az Egyesült Államok külügyminiszterének, Haignek ez a nyilatkozata jellemzi az Egyesült Államok külpolitikáját. Országunk kormányzatában az USA készséges partnerére talált. Nemzeti érdekeink alárendelése — ez a politika fenyegeti mindazt a fejlődést, amit az utóbbi évek kemény osztályharcában már elértünk, kivívtunk.

Felelősségérzetünk a béke biztosításáért, egy olyan politika megvalósításáért, amely garantálja az emberi életet, megköveteli, hogy határozott választ adjunk az Egyesült Államok és a NATO kísérleteire, amelyek a katonai fölény megteremtését célozzák a szocialista országok ellenében. Törekvéseik katonai hadszíntérré akarják tenni Európát, és megpróbálnak beavatkozni a szocialista országok belügyeibe. Országunkban nő az ellenállás a fegyverkezési versennyel, valamint nemzeti érdekeink kiárusításával szemben. Egy felhívás eredményeképpen nyolcszázezren tiltakoztak aláírásukkal az USA-atomrakéták NSZK-beli elhelyezése ellen.

„A kommunisták megkísérelnek Moszkva érdekében új békemozgalmat létrehozni” — így dühöng a polgári sajtó, és ezt állítja a kormány. Mi örömmel üdvözljük, hogy még a polgári pártokon belül is azt követelik befolyásos körök, hogy komolyan vizsgálják felül a Szovjetunió békejavaslatait, és kezdjék el a tárgyalásokat. De azt is tudjuk, hogy a harcot még fokozni kell, még szélesebb tömegeket kell mozgósítani.

A békéért folytatott harcunk következő kiemelkedő eseménye az ifjúsági fesztivál lesz, amelyet június 19-én és 20-án, immár harmadszor Dortmundban rendezünk meg. Több mint ötven ország meghívott vendégeivel közösen a béke éjszakáját rendezzük meg, majdnem pontosan azon a napon, amikor negyven évvel ezelőtt a fasiszta csapatok megtámadták a Szovjetuniót. Tudjuk, hogy a béke megvédésében a szocialista országok — élükön a Szovjetunióval — játsszák a döntő szerepet. Ezeknek az országoknak az ereje, létezése korlátok közé szorítja az imperializmust. Lehet, hogy ezt az ember időnként elfelejti, de önök, külön-külön is, napi munkájukkal igen nagy szolgálatot tesznek a békének, mert a szocializmust erősítik. Napi munkájukkal a válságokkal küzdő kapitalista világban élő tömegek számára teszik ezt a valóságban létező alternatívát láthatóvá.

Érdeklődéssel és figyelemmel kísértük végig a KISZ-kongresszust. Láttuk, hogyan oldják meg a fiatalok a problémáikat, hogyan törekednek újabb sikerek elérésére. Munkájukhoz további sok sikert kívánunk — annyit, amennyit elvtárs az elvtársnak kívánni tud —, hiszen az önök sikere a mi sikerünk is.

(Elhangzott a Dunai Vasmű nagygyűlésén.)

JOSÉ RAMÓN ALVAREZ,
a Nicaraguai Sandinista Ifjúsági Szövetség
Nemzeti Végrehajtó Bizottságának tagja

Eltársak!

A Sandinista Nemzeti Felszabadító Front ifjúsági szervezete, a Július 19-e Sandinista Ifjúsági Szövetség Nemzeti Végrehajtó Bizottsága megbízott, hogy átadjam testvéri, forradalmi sandinista üdvözetét. Kívánjuk, hogy a legmagasabb fórum, a kongresszus eredményei hozzájáruljanak a magyar kommunista ifjúság, a magyar nép fiataljai további sikereihez.

Elhoztuk ez alkalommal a nicaraguai fiatalok aggodalmát — mely, bizonyosak vagyunk benne, az összes közép-amerikai fiatal aggodalma is — a nehéz nemzetközi helyzet miatt.

Mi, nicaraguaiak, akik alig fejeztük be a hosszú és a sok véráldozatot követelő szabadságharcot, a világ több más népéhez hasonlóan most a hegemóniára törekvő észak-amerikai imperializmussal állunk szemben. Az Egyesült Államok új, republikánus adminisztrációja növekvő veszélyt jelent a békére, az emberiség biztonságára. Számunkra nagy veszélyt jelent az észak-amerikai imperializmus, amely közép-amerikai szövetségeseivel és lakájaival összefogva megpróbálja visszaszorítani forradalmi folyamatunkat, fegyveres ellenforradalmi akciókat szervez észak határunkon, Honduras felől. Ez már eddig is több száz testvérünk életébe került.

Ismerjük a magyar ifjúság komoly kezdeményezéseit, következetességét a világ békéjéért folytatott haroban, amely — egyebek között — a Demokratikus Ifjúsági Világszövetségnek és a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom más nemzetközi szerveinek nyújtott jelentős támogatásban nyilvánult meg.

Ehhez az általatok kifejtett erőfeszítéshez szeretnénk teljes támogatásunkat felkínálni. Bár ez csupán kis hozzájárulás ahhoz a mérhetetlen erőfeszítéshez képest, amelyet valamennyiünknek, a világ ifjúságának tennünk kell e problémák megoldásáért, de becsületos szándékunk a szabad emberek tábornoka, a mi Augusto Cesar Sandinónk végtelen hazafias és antiimperialista szellemével van átitatva. Az ő példája vezérli a mi harcainkat.

Szeretnénk, ha népünk szabadságának új korszaka a nicaraguai és a magyar ifjúság között mély és örök barátságának kialakulásához vezetne, hogy tovább erősítse azokat az elveket és törekvéseket, amelyekért harcolunk.

(Elhangzott a Kecskeméti Megyei Művelődési Központ nagygyűlésén.)

IVAR GAMMELMO,
a Norvég Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának titkára

Kedves elvtársak!

Sokan közületek bizonyára nem tudják, hogy a magyar KISZ fontos helyet foglal el ifjúsági szövetségünk történetében. 1968-ban, amikor mi Norvégiában szervezetünk szakadásának, majd újrakezdésének nehéz időszakát éltük át, és nehézségeket okozott szövetségünk nemzetközi elismertetése, a KISZ volt az első kommunista ifjúsági szövetség, amely hivatalosan felvette velünk a kapcsolatot.

Jóllehet, a szocialista társadalom építése nem problémamentes folyamat, ti — velünk ellentétben — olyan társadalomban éltek, amelyet nem terhel válság. Mint tudjátok, az Északi-tenger Norvégiához tartozó részében hatalmas mennyiségű olajat és földgázt találtak és termelnek ki. Az ebből származó tekintélyes bevételek azonban nem tudták megakadályozni, hogy Norvégia — a többi kapitalista országokhoz hasonlóan — ne éljen át súlyos gazdasági válságot.

Hosszú ideje nem volt ilyen súlyos a nemzetközi helyzet, mint napjainkban. Az enyhülési folyamat láthatóan megtorpant, és mind feszültebb nemzetközi légkör váltja fel. Frontális támadás indult azok ellen a pozíciók ellen, amelyeket a haladó és demokratikus erők a második világháború utáni években, különösen pedig a hatvanas években vívtak ki.

Az amerikai imperializmus és más reakciós erők fellépése a népek haladása ellen példa nélküli fegyverkezési hajszával párosul. A mind újabb és tökéletesebb fegyverrendszerek kifejlesztése, előállítás és telepítése nemcsak mértéktelen pazarlást jelent egy olyan világban, amelyben az emberek többségének nem adatik meg, hogy jóllakjon, hanem növeli a háború veszélyét, amely pedig elpusztítaná az emberi életet bolygónkon. A hatalmas fegyverkezési kiadások emellett kárára vannak a kialakult nemzetközi kapcsolatoknak — nemcsak a nagyhatalmak, hanem más, például harmadik világbeli országok közötti kapcsolatoknak is.

A megnövekedett feszültség következményeként Norvégia, mint a NATO északi szárnya mind fontosabb építőkövévé válik a NATO háborús játékában. A Norvég Kommunista Ifjúsági Szövetség álláspontja ezzel szemben az, hogy Norvégiának aktív és önálló szerepet kell játszania az enyhülésért és a leszerelésért végzett munkában. Tevékenyen dolgozunk azon, hogy a közvélemény széles rétegeit nyerjük meg a fegyverkezés elleni harc számára. A fegyverkezéssel és a feszültséggel szembeni alternatívaként azt a célt tűztük ki, hogy hozzanak létre olyan atomfegyvermentes övezetet, amely átfogja Norvégiát, Svédországot, Dániát és Finnországot. Úgy véljük, hogy egy ilyen övezet létrehozása Északon kezdetét jelenthetné egy olyan folyamatnak, amely segítené a leszerelést, az enyhülést, és Európa más részein is hasonló atomfegyvermentes övezetek kialakítását eredményezné. Ezért aktívan támogatjuk a Koppenhága és Párizs közötti európai békemegállapítást, amelyre az idén nyáron kerül sor.

(Elhangzott az Egyesült Villamosgépgyár Művelődési Házában tartott nagygyűlésen.)

STEPHAN STEIN,
a nyugat-berlini Karl Liebknecht Szocialista Ifjúsági Szövetség elnökhelyettese

Kedves elvtársak!

Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy részt vehetünk a KISZ kongresszusán, nagy tisztelettel és figyelemmel kísérik a magyar ifjúság tevékenységét, amelyet a Magyar Szocialista Munkáspárt irányításával, az állami szervek támogatásával, a KISZ vezetésével végez. Mai látogatásunk gyáratokban világosan megmutatta számunkra, hogy a KISZ X. kongresszusán végzett munka és az ott folytatott viták innen erednek, és ezeket ti valósítjátok meg. Jó munkátok nemcsak a ti országotok fejlődéséhez ad impulzust. A szocializmus erősödése Magyarországon példát mutat más népeknek is, és megszilárdítja a békét Európában.

A haladó ifjúsági mozgalom Nyugat-Berlinben is a békéért folytatott harcot tartja az emberiséget napjainkban foglalkoztató legfontosabb kérdésnek. 1979-ben alakult meg a Fegyverkezés-ellenes ifjúsági bizottság, amely azóta több mint hatvan ifjúsági szervezetet, csoportot és egyesületet fog egybe. Ez év május 8-án városunkban lezajlott a második világháború vége óta legnagyobb béketüntetés 50 ezer résztvevővel. A szociáldemokratákat és a kommunistákat, a kereszténydemokratákat és a pacifistákat, a különböző világnézeti és politikai beállítottságú embereket az a oél egyesíti, hogy megbuktassák a brüsszeli NATO-határozatokat, konkrét lépéseket kényszerítsenek ki az enyhülésért és a leszerelésért, segítsék a népek közötti megértést.

A Nyugat-Berlinre vonatkozó négyoldalú egyezmény tíz évvel ezelőtt lépett érvénybe, és azt bizonyítja, hogy a különböző társadalmi rendszerű államok között folyó tárgyalások és megbeszélések előnyösek a népek számára. Nekünk méginkább szembe kell szállnunk azokkal az erővel, amelyek megpróbálják megtorpedózni a négyoldalú egyezmény szellemét és határozatait, és Nyugat-Berlint a hidegháború előretolt bástyájaként kívánják felhasználni.

A szocialista államok közösségének sikereivel szemben a tőkés világ szinte az élet valamennyi területén mind mélyebb, mind átfogóbb válságba sodródik. Hivatalos adatok szerint városunkban minden tizedik húsz év alatti munkaképes fiatal munkanélküli. Az infláció, a lakásínség, a rohamosan emelkedő lakbérek minél több fiatal számára nehezítik meg az indulást az életben. Erősödik a rendőri terror és az elnyomás. A kapitalizmus bűnözőként bélyegzi meg a harcoló fiatalokat, és foglalkozási tilalmat alkalmaz ellenük.

Ifjúsági szervezeteink, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség és a Karl Liebknecht Szocialista Ifjúsági Szövetség kapcsolatát a testvéri viszony jellemzi és ez határozza meg, hogy a nemzetközi politika valamennyi kérdésében közösen a nézeteink. Szövetségeitek sikerei nagy segítséget jelentenek számunkra feladataink teljesítésében. Együttműködésünk különösen jó eredményeket hozott és hoz a népeink ifjúsága közötti megértés elmélyítésében.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának munkájához sok sikert kívánunk, meghívásokat köszönjük!

(Elhangzott a Láng Gépgyár Művelődési Központjában tartott nagygyűlésen.)

DEMOS MALAVASI,
 az Olasz Kommunista Ifjúsági Szövetség
 Vezetőségének tagja

Kedves elvtársak!

Az Olasz Kommunista Ifjúsági Szövetség Országos Vezetősége és valamennyi olasz fiatal nevében szeretném kifejezni testvéri üdvözetünket az egész magyar fiatalságnak kongresszusotok alkalmából. Nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérjük X. kongresszusotok munkáját csakúgy, mint különböző kezdeményezéseiteket, mert ma mindennél jobban szükségét érezzük a nyílt, őszinte eszmecserének azok között az ifjúsági szervezetek között, amelyek világ- és Európaszerte harcolnak az enyhülésért, a békéért, az együttműködésért, a népek önrendelkezéséért, a szabadságért és a demokráciáért.

A világ különböző részein háborús összecsapások folynak, amelyek közvetlenül veszélyeztetik a békét: elég Libanonra, a Közel-Keletre vagy az Irán és Irak között dúló viszályra gondolni, a Vietnam és Kína közötti összetűzésekről nem is beszélve. Az emberiség a fegyverkezési hajszra szörnyű rémálmai közepette él, holott az öldöklésre fordított mammut nagyságú összegekkel meg lehetne oldani az éhség és az alultápláltság súlyos problémáját. És mintha mindez nem volna elég, fokozódik az atomháború veszélye, amely az emberiség és a földi élet teljes pusztulásához vezetne.

Ilyen körülmények között az egyetlen kivezető út a párbeszéd és a tárgyalás felújítása, a vitás kérdések békés megoldása. Szükség lenne egy hatalmas mozgalomra, amely elősegítené a Kelet és a Nyugat közötti párbeszéd felújítását, a fegyverzetek progresszív csökkenését, meggátolná a rakéták telepítését, valamint a nukleáris fegyverzetek teljes felszámolásáért szállna sikra.

Tudomásul kell venni, hogy olyan világban élünk, amelynek nemcsak két pólusa van. A gazdasági válság jelei a világban, a népek szabadság- és autonómia törekvése, a fiatalok, a nők igényei mind-mind az új helyzetre utalnak. E helyzetben másfajta válaszokat kell adni a felvetődő kérdésekre. De semmi esetre sem szabad erőszakkal, újgyarmatosítással, imperialista eszközökkel és a népek elnyomásával válaszolni.

Az Amerikai Egyesült Államok újabb imperialista fogásokhoz folyamodik, mint az Közép- és Latin-Amerikában, valamint a Közel-Keleten látható. Mindez a fegyverkezési hajszra légkörében valósul meg, és megpróbálja még jobban magához láncolni szövetségeseit, elsősorban az európaiakat.

A világ új rendjéért folytatott harcnak, amely a békére, az igazságosságra és a népek együttműködésére alapul, Nyugat-Európában van a gyújtópontja! Nyugat-Európa képes arra, hogy megállítsa hanyatlását, és hogy pozitív szerepet játsszon a békéért folytatott harcban. De csak abban az esetben, ha a munkásmozgalom politikai szervezetei, valamint a szakszervezetek és a demokratikus erők képesek együttműködni e nemes célok érdekében.

Ez tehát a cél, amelyért a kommunista és a szocialista irányzatú erőknek össze kell fogniuk egy olyan szocialista társadalom létrehozásáért, amely megfelel az egyes népek nemzeti hagyományainak. Csak így járulhat hozzá Nyugat-

Európa munkásmozgalma az imperialista erők elleni harchoz, egy teljesen demokratikus szocializmus létrehozásához.

Az olasz kommunista fiatalok nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérik az elmúlt hónapok lengyel eseményeit. Eddig Lengyelországban a tárgyalásra való hajlam mutatkozott meg, és reméljük, hogy így lesz ez a jövőben is. A lengyel nép és a párt bebizonyította, hogy képes szembenézni a gondokkal, és megoldja majd a nehézségeket.

Annak ellenére, hogy bizonyos kérdésekben nem vélekedünk azonos módon, úgy véljük, ez nem választhat el bennünket egymástól, és nem akadályozhatja a szervezeteink közötti együttműködést. Meggyőződésünk, hogy csak az őszinte és nyílt vita járulhat hozzá a békéért és a szocializmusért folytatott harchoz.

Szervezeteink között a kapcsolatok jók és barátiak, s ezeket fejleszteni, konstruktív vitákkal akarjuk gazdagítani.

(Elhangzott a hernádi Március 15. Mezőgazdasági Termelőszövetkezet nagygyűlésén.)

WOLFGANG RAINER,
az Osztrák Kommunista Ifjúsági Szövetség elnöke

Kedves magyar barátaim!

Veszély fenyegeti a jövőnket! A nyíltan agresszív USA-külpolitika atomháborúval fenyegetőzik! Az első csapás a semleges Ausztriát is megsemmisítené. Az amerikai támadó tervekben 39 osztrák város is szerepel amerikai atomrakéták célpontjaként.

El sem tudjátok képzelni, kedves magyar barátaim, mire készülnek ellentek Reagan katonái. Fel vagyunk háborodva azon, hogy valaki ily módon merészeljen játszani a jövőnkkel, életünkkel. Felháborodással töltenek el bennünket a középhatótávolságú rakéták európai telepítéséről szóló tervek. Ezt nem fogjuk eltűrni, s mindent megteszünk, hogy megakadályozzuk a harmadik világháború kitörését, amely az emberiség végét jelentené.

Mi, és országunk békeszerető erői, a haladó osztrák ifjúsági mozgalom képviselői e próbálkozások láttán fel vagyunk háborodva. De, ha őszinte akarok lenni, meg kell hogy mondjam: ez a „mi” nem jelenti az egész ifjúságot, hanem most csak csekély kisebbséget, amely azonban offenzív magatartást tanúsít.

A kapitalizmus lényegéből fakad az a törekvés, hogy visszatartsa az ifjúságot a demokratikus cselekvéstől. És valóban, országunk uralkodó osztályának a tv, a rádió, az újságok, a mozik és az iskolák révén sikerült ifjúságunk többségét passzívvá tennie.

Az Osztrák Kommunista Ifjúsági Szövetség — szövetségben a haladó szocialistákkal és katolikusokkal — azért küzd, hogy a jelenlegi kisebbségből többség váljék. A békemozgalom kiépítésében már elértünk szerény eredményeket,

sikerült erős antiimperialista mozgalmat is létrehozunk, amely több mint 40 újfasiszta szervezet befolyása ellen harcol.

Létezik egy erős antiimperialista szolidaritási mozgalom is, amely mindezekelőtt Salvador, Chile és Nicaragua ügyét támogatja. Azonban még mindig nehéz a munkásifjúság nagyobb részét megnyerni olyan akciókra, hogy harcoljanak a tőkés válság terheinek rájuk történő áthárítása ellen.

Jól látjuk a szocialista országok növekvő fölényét. Önmagában az a tény, hogy több mint 30 éven át sikerült Európában a békét megőrizni, elsősorban a szocialista országok, mindenekelőtt a Szovjetunió erejének köszönhető.

Ez alkalommal is szeretnék nektek az osztrák kommunista ifjúság nevében nagyarányú nemzetközi szolidaritásotokért köszönetet mondani.

Megköszönöm a békéért és a szocializmusért vívott fáradhatatlan harcokat. Ismerjük problémáitokat is. Azt kívánjuk, hogy sikeresen oldjátok meg mindezeket! Tudjuk, hogy a KISZ az ifjúság megbízható szervezője, vezetője.

Köszönjük a meghívást, hogy részt vehetünk a KISZ X. kongresszusán, s azt kívánjuk, hogy sikeresen hajtsátok végre a kongresszus határozatát.

(Elhangzott a Dömsödi Általános Iskolában rendezett nagygyűlésen.)

JOAQUIN PINA MOURA,

a Portugál Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága
Végrehajtó Bizottságának tagja

Kedves elvtársak!

A portugál ifjúkommunisták szívből jövő jókívánságait szeretném tolmácsolni a KISZ X. kongresszusa alkalmából minden magyar fiatalnak. Örömmel látjuk, hogy a KISZ milyen nagy erőfeszítéseket tesz az ifjúság mozgósításáért, a VI. ötéves terv feladatainak végrehajtásáért, a magyar fiatalok problémáinak megoldásáért. Hazánkba visszatérve beszámolunk szervezetünknek a KISZ kongresszusán szerzett benyomásainkról, valamint az önök gyárában tett látogatásról. Meggyőződünk arról, hogy Magyarországon az ifjúság aktívan tevékenykedik a szocializmus építésében.

Elvtársak!

A portugál ifjúkommunisták egészen más körülmények között élnek és harcolnak, mint önök. Az utóbbi hét évben több fontos gazdasági és politikai jogot vívtunk ki az Április 25-i forradalom eredményeként, de a portugál ifjúságnak még hatalmas problémákkal kell megküzdenie. Több mint 300 ezer fiatal van munka nélkül, több tízezer fiatal sújtanak a munkahellyel kapcsolatos tilalmak, a határidős szerződések bizonytalanságai, az alacsony bérek. A diákok oktatása alacsony színvonalú, különösen az egyetemen. A családalapítás feltételeinek biztosítása mind nehezebb, a lakáskérdés megoldása a fiatalok többsége számára egyre elérhetetlenebb. Tovább folytatódik azonban a nép harca, amely a

munkásosztály bizonyos rétegeinek nagy sztrájkjaiban és a parasztság megmozdulásaiban nyilvánul meg. Ez a harc olyan körülményeket teremt, hogy a jelenlegi reakciós kormány kénytelen a demokratikus alternatívákat választani.

A Portugál Kommunista Ifjúsági Szövetség (JCP) mozgósítja a portugál fiatalokat saját érdekeik és az áprilisi eredmények védelmére. A mi akcióprogramunkat a portugál fiatalok túlnyomó többsége támogatja, s így a JCP 35 ezer tagjával Portugália legnagyobb és legbefolyásosabb ifjúsági szervezete.

Kedves barátaim!

Jelenleg olyan történelmi korszakban élünk, amelyben a társadalmi változások felgyorsultak, s így a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet is. Ezt bizonyítja a sikerek sokasága és az a presztizs, amelyet a szocialista országok és más forradalmi erők a nemzetközi életben kivívtak.

Az imperializmus mélyreható válságot él át, és képtelen megállítani sok országban és térségben a forradalmi folyamatot. Erre úgy reagál, hogy tovább élezi a nemzetközi feszültséget, veszélyezteti a békét, és új lendületet ad a fegyverkezési hajszának. De mi bízunk abban, hogy a béke és a leszerelés óhaja győzni fog, mert ezek a célok a világ minden népe számára fontosak.

Mi, portugál kommunista fiatalok, bajtársaknak valljuk magunkat abban a haroban, melyet marxista—leninista alapokon a szocializmus ügyének győzelméért vívunk.

(Elhangzott az Egyesült Izzó nagygyűlésén.)

ROBERTA RANOCCHINI,
a San Marino-i Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának tagja

Kedves elvtársak!

Nagy örömmel hoztuk el a magyar fiataloknak, a kongresszus résztvevőinek a San Marino-i kommunista fiatalok üdvözlését. Biztosak vagyunk abban, hogy a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség céljai, programja a szocialista demokrácia kiszélesítésére a fiatalok támogatásával és segítségével realizálódik. A jobb és pozitívabb eredmények eléréséhez azonban szükséges, hogy javuljon és stabilizálódjon a nemzetközi helyzet. Ahhoz, hogy a béke szilárd legyen, szükséges a világ különböző országainak együttműködése.

Mi, fiatal kommunisták, elsősorban a béke, a szabadság, az emberi jogok védelmén fáradozunk. Ezért elengedhetetlenül szükséges, hogy minél szélesebb politikai összefogással harcoljunk a fegyverkezés ellen, a fokozatos leszerelésért.

A világ fiatal kommunistái fontos szerepet töltenek be országainkban a béke védelmében. Itt most ismét kinyilvánítjuk szolidaritásunkat a békéért, a szociális igazságokért harcoló chilei, salvadori és bolíviai néppel, és mindazok-

kal, akik a fasizmus és az elnyomás ellen harcolnak. Baráti üdvözlésünket küldjük a lengyel fiataloknak és az egész lengyel népnek. A lengyel ifjúság igen fontos szerepét játssza a jelenlegi válság megoldásában.

Nem feledkezhetünk meg arról a nagy válságról sem, amely a kapitalista országokban elsősorban a fiatalokat érinti. Így a munkanélküliség, az elhelyezkedés gondjai, a szociális megkülönböztetés, a kábítószer-probléma elsősorban őket sújtja.

Életre szeretnénk hívni az igazságosabb társadalmat, amelyben mindenki egyenlő. Szeretnénk elérni a megkülönböztetések megszűnését, hogy a fiatalok igaz szereplői és résztvevői legyenek a társadalomnak.

San Marinóban 1978 júliusa óta baloldali kormány van hatalmon, a koalíció a San Marinó-i Kommunista Pártból, a Szocialista és az Egyesült Szocialista Párt képviselőiből áll. Húszévi kereszténydemokrata kormányzás után, a kezdeti nehézségek ellenére, ma már elmondhatjuk: országunkban nagyon sok dolog megváltozott, fokozatosan kialakult az élet új minősége.

Azzal szeretnénk befejezni felszólalásunkat, hogy megköszönjük a szívélyes fogadtatást, sok sikert kívánunk a munkához, és abban a reményben búcsúhassunk, hogy szervezeteink között tovább erősödik a kapcsolat és az együttműködés a haladásért folytatott harcban.

(Elhangzott az Egyesült Villamosgépgyár Művelődési Házában rendezett nagygyűlésen.)

JOSE PALAU,
a Spanyol Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának főtitkára

Kedves elvtársak!

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy köszönhetjük a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát, amely — meggyőződésünk szerint — erősíteni fogja a fiatal generáció kiemelkedő szerepét a szocializmus építésében, a béke védelmében.

A szolidaritás és a közös harc hagyományai messzire nyúlnak vissza ifjúsági szervezeteink körében. Ezek a hagyományok a fasizmus elleni harcban születtek. Soha nem fogjuk elfelejteni a magyar fiataloknak azokat az erőfeszítéseit, amelyekkel a francoista fasizmus sötét korszakában — együtt a világ haladó ifjúságával — negyven éven át követelték a szabadságot Spanyolország számára, hozzájárulva ezzel a diktatúra megdöntéséhez és a szabadság, a demokrácia rendszerének megteremtéséhez.

A szabadságnak ezt a rendszerét ma veszély fenyegeti. Önök valamennyien láthatták a televízióban, hogy beostelen katonák egy csoportja miként próbálta lerombolni a nép által választott szabad rendszert azzal a fegyverrel, amelyet a nép a háza megvédelmére adott a kezükbe. Láthatták a bűnös támadást a parlament ellen. Barcelonában és másutt a közelmúltban lezajlott események azt

mutatják, hogy a parlament elleni támadás nem elszigetelt jelenség volt, és nem tarthatjuk bolondok egy csoportja művének. Ez a támadás a demokrácia elleni összeesküvés egyik láncszeme volt. A reakciós és fasiszta összeesküvéssel szemben állnak a néptömegek, de meglehetősen erős a befolyásuk az állam bizonyos szerveiben. Ez az összeesküvés arra is támaszkodott, hogy a kormány gyenge, sőt számunkra úgy tetszik, a kormány érdekelt abban, hogy a katonai csoport általi fenyegetéssel igazolja politikájának jobbra tolódását. A fenyegetés jelszavával a kormány igyekszik megbénítani a munkásosztályt, a haladó és demokratikus erőket, amelyek követelik a demokrácia megszilárdítását és az állam megtisztítását a szabadság ellenségeitől.

Ez a kormány arra törekszik, hogy továbblépjen azon az úton, amelyen Spanyolország a NATO-ba jut. Teszi ezt annak ellenére, hogy a NATO-ba való belépés nemcsak hazánk nemzeti érdekeinek mond ellent, csökkenti az ország szuverenitását, hanem fenyegetés lenne a világbéke ellen is.

Alapvető feladatunk tehát az, hogy harcoljunk a szabadság és a demokrácia biztosításáért, hazánk aktív semlegeségének megerősítéséért.

Az utóbbi időkben feszültebbé vált a nemzetközi légkör. Ezt csak élezte az Egyesült Államokban hatalomra jutott Reagan-kormány a fegyverkezési hajszájának fokozására irányuló nyílt törekvéseivel, a hidegháború szellemének feltámasztására tett kísérleteivel, azzal a leplezetlen agresszivitással, amellyel a nicaraguai forradalom győzelme és a salvadori forradalmi folyamat ellen lép fel.

A béke a valódi leszerelést, a népek szuverenitásának és függetlenségének abszolút tiszteletben tartását követeli meg, azt, hogy fokozatosan csökkenjen a katonai tömbök szerepe és azt, hogy helyüket a világ népeinek egyenlőségen alapuló kétoldalú kapcsolatok vegyék át. A NATO-hoz való csatlakozás elleni harcunk tehát nemcsak a mi nemzeti érdekeinknek, hanem az internacionalista érdekeknek és a békének a mi eurokommunista álláspontunkból való megerősítésének is megfelel. Mi azért harcolunk, hogy gyengüljön Európa blokkokra történő kettéosztása, mi olyan Európáért harcolunk, ahol a szuverén népek a háborús fenyegetésen és veszélyen kívül élhetnek, mert ez a legfontosabb garancia a haladáshoz, a demokráciához, a szocializmus fejlődéséhez, a szabadsághoz egész Európában.

Végezetül sok sikert kívánunk az önök kongresszusának munkájához, az elfogadott határozat megvalósításához! Biztosak vagyunk abban, hogy részvételünk a kongresszuson a kölcsönös tisztelet alapján hozzájárul ifjúsági szervezeteink, a magyar és a spanyol ifjúság közötti barátság elmélyítéséhez.

(Elhangzott a Dömsödi Általános Iskola nagygyűlésén.)

HÄKÄN STRIDSMAN

a Svéd Kommunista Ifjúsági Szövetség

Központi Bizottságának első titkára

Kedves elvtársak!

Nagy örömmre szolgál, hogy a svéd ifjúkommunisták elvtársi, harcos üdvözlését tolmácsolhatom önöknek e gyárban, és köszönhetem elvtársainkat, akik ezekben a napokban gyűltek össze a magyar ifjúság tömegszervezetének, a KISZ-nek kongresszusára.

Az imperializmus az utóbbi években mind agresszívabb politikát folytat. A fegyverzetek csökkentéséről folyó tárgyalásokat immár a fegyverkezési hajszája váltotta fel, ami tovább növeli a harmadik világháború kirobbanásának kockázatát. Ezért ma a békéért folyó küzdelem sokkal fontosabb, mint valaha is volt.

Számunkra, svéddek számára, most különösen fontos, hogy észak-európai elvtársainkkal karöltve fokozzuk az északi atomfegyvermentes övezet létrehozásáért folyó harcot. Svédországban széles körű aláírásgyűjtő kampány indult e cél támogatására. Mi, kommunisták elsődleges fontosságot tulajdonítunk ennek az akciónak. Ugyanakkor tudatában vagyunk annak, hogy az imperializmus elleni harc nemzetközi méretekben folyik. Ezért úgy véljük, ma különösen fontos támogatni Dél-Afrikában a SWAPO és az Afrikai Nemzeti Kongresszus harcát, a salvadori hazafiak és a nicaraguai sandinisták küzdelmét, a Guatemalában harcoló haladó és forradalmi erőket és a PFSZ-nek a demokratikus Palesztina megteremtéséért vívott küzdelmét, ahol az arabok és a zsidók azonos jogokkal rendelkeznek.

A tőkés rendszer ma mind gyakrabban visszatérő válságainak egyikét éli át. Ez Svédországban azt jelenti, hogy a munkásmozgalom kivívott jogait mind komolyabban fenyegeti a hatalmon levő polgári kormányzat politikája. Romlik az oktatás színvonala, csökkennek a bérek, nő a lakáshiány, és mindenekelőtt a nagyarányú munkanélküliség fokozza a dolgozók — és soraikban az ifjúság — kizsákmányolását.

A jobboldali és a polgári pártok támadásai ugyanakkor fokozzák a kivívott eredmények megtartásáért folyó harcot. Szövetségünk ellentámadást indított a jobboldal ifjúsági szövetsége ellen, amely — a gazdasági válság elmélyülésével — mind hangosabb. E munkában pozitív együttműködés alakult ki a svéd KISZ és a Szociáldemokrata Ifjúsági Szövetség között, amely mind átfogóbbá válik. Ugyancsak mélyül az együttműködés más haladó erőkkel is, amelyeket a jövőben széles ifjúsági frontban kell tömörítenünk a jobboldal politikája ellen.

Míg mi a tőkés Svédországban harcolunk, önök itt a szocializmust építik. Ezért érdeklődéssel figyeljük az önök munkáját, amely a demokrácia és a szocializmus erősítésére és továbbfejlesztésére irányul.

Köszönjük, hogy meghívtak bennünket kongresszusukra, köszönjük, hogy lehetőségünk nyílt részt venni gyáruk nagygyűlésén.

(Elhangzott az Elektronikus Mérőkészülékek Gyárában rendezett nagygyűlésen.)

* * *

a Török Haladó Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának képviselője

Kedves elvtársak!

A Török Haladó Ifjúsági Szövetség (IGD) Központi Bizottsága, az egész török haladó ifjúság nevében teljes szívemből köszöntöm a testvéri Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát. A KISZ jelentős szerepet játszik a világ ifjúságának az imperializmus, a faszizmus és mindenfajta kizsákmányolás ellen vívott harcában. Mi, haladó török fiatalok, nagyra értékeljük a KISZ ilyen irányú erőfeszítéseit.

Fontos feladatok állnak ma a világ ifjúsága előtt, amikor erősödik az imperializmus agresszív, háborús hisztériát keltő, békeellenes tevékenysége. Az imperialista hatalmak, élükön az Egyesült Államokkal, új középhatótávolságú atomrakéták tömegét akarják elhelyezni Nyugat-Európában, növelik a feszültséget a Közel-Keleten, beavatkoznak a közép-amerikai és más népek szabadságharcába. A NATO befolyási övezetének kiterjesztésével a mi országunkat is szeretnék bevonni kalandorpolitikájukba.

Az agresszivitás az imperializmus jellemzője. A világ haladó erői számtalanszor voltak ennek tanúi a történelem során és a közelmúltban egyaránt. Az imperializmus erői, közösen a pekingi maoista vezetéssel, hadüzenet nélküli háborút kezdtek azért, hogy szétrombolják a győzedelmes afgán forradalmat. Hasonló támadásoknak vagyunk szemtanúi az iráni forradalom és a salvadori nép esetében is. Mindez fokozott éberséget követel a világ ifjúságától, hogy szembe szálljon az imperialista támadásokkal.

A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXVI. kongresszusán Leonid Brezsnyev által előterjesztett szovjet békejavaslatok széles perspektívát nyitnak a világ ifjúságának békeharcához. A török haladó ifjúság teljes mértékben támogatja ezeket a javaslatokat. Ma a világ demokratikus ifjúságának meg kell sokszoroznia erőfeszítéseit a béke védelméért vívott harcában.

1980. szeptember 12-e óta katonai diktatúra van országunkban. A katonai junta imperialista, monopolista politikai irányvonalat követ. Bár a junta bizonyos mértékig szembeszáll az újfasiszta és a maoista terroristákkal, támadása elsősorban a munkásosztály és a haladó erők — beleértve a kurd népet — ellen irányul. Valamennyi szakszervezetet és haladó szervezetet betiltottak. A szervezetek vezetőit és tagjait üldözik. Szervezetünket, az IGD-t szintén törvényen kívül helyezték, és megfosztották a legális munka minden lehetőségétől. Haladó fiatalok ezreit kínozták meg és vetették börtönbe. Az IGD ilyen nehéz körülmények között is harcol a reakciós erők ellen, az ország függetlenségéért, a demokráciáért és a fiatalok jogainak megvédéséért. A reakció támadásai soha nem fogják megtörni harcos elszántságunkat. Az IGD a világ haladó ifjúsági mozgalmainak szolidaritásával legyőzi a nehézségeket. Fokozni fogjuk harcunkat a függetlenségért, a demokráciáért, a békéért és a szocializmusért.

Teljes mértékben hisszük, hogy a magyar ifjúság újabb és újabb sikereket

fog elérni a kongresszusi levél szellemében, a KISZ Központi Bizottságának vezetésével. Sok sikert kívánunk kongresszusuk munkájához.

(Elhangzott a hernádi Március 15-e Mezőgazdasági Termelőszövetkezet nagygyűlésén.)

RISTO PAANANEN,
a Finn Szociáldemokrata Ifjúság
Központi Szövetsége főtítkára

Kedves elvtársak!

A finn ifjúság és szervezetünk, a Finn Szociáldemokrata Ifjúság Központi Szövetsége üdvözlétét hozom nektek. A kongresszus megrendezésének keretei és a résztvevők nagy száma erős benyomást tettek ránk. Ezek is azt mutatják, hogy Magyarország jövőjének alakításában bizton számíthat az ifjúságra.

A finn és a magyar ifjúsági szervezetek közötti együttműködés jó irányban fejlődik. Alapjául szolgálnak a testvérszervezeteink között meglévő kötelékek és az a tudat, hogy mindkét ország kultúrája, bár különbözőképpen, a népek természetén és színes történelmén nyugszik. Az országaink közötti együttműködés kitűnő példája annak, hogyan építhető ki jó kapcsolat a különböző társadalmi rendszerű országok között. Az ilyen erős talapzatokon álló barátságnak nagy hagyományai vannak és komoly jövő áll előtte. Az ilyen kis népek tevékenysége is rendkívül értékes az olyan időszakban, amikor a világpolitikában bizalmatlanság, háborús fenyegetés, és az ipari országok önzése tapasztalható. Az Egyesült Államok külpolitikája az egész föld jövőjét fenyegeti, és sok nép számára megnehezíti a szabadságáért és gazdasági fejlődéséért tett erőfeszítéseit. A szociáldemokrata ifjúság különösen Salvador népét támogatja, mely az Egyesült Államok által segített katonai junta agressziójának és tömeggyilkosságoknak az áldozata. Feladatunk megmutatni az Amerikai Egyesült Államok új elnökének — éppúgy, mint elődjeinek tettük —, hogy az egységes népet sohasem lehet legyőzni, hogy a határokon túlra nyúló szolidaritás erősebb fegyver, mint a terror és a pénz. Fontos tömegpolitikai munkát végzünk az enyhülésért és a leszerelésért. Ehhez jó alapot ad az idén januárban Helsinkiben tartott Ifjúsági és diák világfórum a békéért, a leszerelésért és az enyhülésért.

A szociáldemokrata ifjúsági munkában gyakran kell tartanom mind hivatalos, mind nem hivatalos beszédeket. Ez a mostani mégis ritka alkalom számomra. Korábban is jártam már Magyarországon, dolgoztam az élénk tevékenységet folytató helsinki Finn—Magyar Társaságban. E látogatás közvetlen szelleme, a házigazdák és a megismert magyar emberek meleg barátsága még fontosabbá teszi, hogy megköszönjem a vendégszeretetet, és a legnagyobb sikereket kívánjam nektek és a magyar ifjúságnak.

(Elhangzott a MÁV Távközlési és Biztosítóberendezési Építési Főnökségén tartott nagygyűlésén.)

MICHAEL MÖBIUS,

az NSZK-beli Ifjúsocialisták a Szociáldemokrata Pártban

Elnökségének tagja

Az Ifjúsocialisták sok sikert kívánnak kongresszusotok munkájához. A szervezeteink közötti jó kapcsolatok az utóbbi években tovább javultak. Jól beváltak a két ország gazdasági fejlődéséről folytatott párbeszédék: nemrégiben középiskolai delegáció járt nálatok, s hasznosak a két ifjúsági szervezet közötti rendszeres megbeszélések.

Az Ifjúsocialisták nem felejtették el: éppen a ti szervezetetek szállt erőteljesen sikra azért, hogy a Helsinkiben megtartott Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia záródokumentumából az Európai Ifjúsági Együttműködési Keretszervezet megteremtésével az ifjúságpolitikában megvalósuljon egy lényeges elem. Együttesen azon kell fáradoznunk, hogy tovább mélyüljön ez az európai szinten folytatott együttműködés. Van egy fontos feladatunk: rá kell mutatnunk arra, hogy valamennyi európai nép fontos érdeke: kontinensünket ne tőmjék tovább tele atom- és vegyi fegyverekkel. Minden egyes új rakéta, amelyet Európába telepítenek, nem több, hanem kevesebb biztonságot jelent az emberek számára. Ez érvényes mindkét félre nézve.

Mi az NSZK-ban azért szállunk síkra, hogy kormányunk minden lehetőséget kihasználva járuljon hozzá az eurostratégiai fegyverekről folytatandó tárgyalások mielőbbi felvételéhez. Tiltakozunk az ellen, hogy ezeket a tárgyalásokat feltételek szabásával elodázzák. Nekünk, ifjúsocialistáknak, az a véleményünk, hogy a kétoldalú rakéta-moratórium lényeges elem lenne, megvalósulásával a tárgyalások könnyebben vezetnének sikerekhez.

Eltársak!

Az 1970-es évek enyhülési politikája az európai országok és népek számára megteremtette a biztonságot. Nem lenne szabad megengednünk, hogy kívülről újabb feszültségeket kényszerítsenek ránk. Az európai országoknak európai politikát kell folytatni — tekintet nélkül a különböző társadalmi rendszerekre, amelyekben élünk.

36 évvel a második világháború befejezése után, 36 évvel a fasiszmus veresége után valamennyiünknek azon kell munkálkodnunk, hogy tovább vigyük kontinensünk számára valamennyi európai ország antifasisztáinak örökségét. Soha többé háborút! Soha többé fasiszmust!

(Elhangzott az Egyesült Izzó nagygyűlésén.)

Hozzászólások

DR. ZÁKÁNY JÓZSEF

Csongrád megye küldötte,

az MTA Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézetének gyakornoka

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

A Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusának határozata, a VI. öt-éves terv, az országos középtávú kutatási és fejlesztési terv megvalósításához jelentős tartalék a fiatalok szellemi kapacitásának, alkotó tevékenységének fokozottabb hasznosítása. A KISZ fontos feladata, hogy aktívan vegyen részt ezek megoldásában. A párt tudománypolitikai határozata, majd a határozatok végrehajtásának és helyzetének felülvizsgálata, a párt tudománypolitikai munkájának napi tapasztalatai a munkahelyeken mind pontosabban tárták fel az ifjúsági szövetség helyét a politika végrehajtásában.

Saját tapasztalataink körvonalazása időben egybeesett a KISZ Központi Bizottságának törekvéseivel, amelynek során mind részletesebben tekintettük át az egyes, szűkebb dolgozói, ifjúsági rétegek mozgalmi munkájának sajátosságait. Így kétszeresen is természetes, hogy a kutató-fejlesztő szakemberek rétegéhez is eljutottunk.

E rétegek munkájának tartalmát a párt tudománypolitikai irányvonalának és az ifjúsági mozgalom sajátos eszközeinek erősítésével kívántuk megalapozni. Az Intéző bizottság 1980 januárjában külön is foglalkozott a fiatal kutatók helyzetével, és a KISZ — körükben végzett — tevékenységének tapasztalataival. Az elemzésből kitűnik, hogy a felsőfokú végzettségű 20—29 éves fiatalok mintegy 8 százaléka tudományos kutató vagy fejlesztő. Közel fele műszaki végzettségű, és a fennmaradó hányadot a legkülönbözőbb felsőfokú végzettségű fiatalok teszik ki. A mozgalom szervezetsége meghaladja a 70 százalékot ebben a rétegben, ami megfelelő feltétele céljaink megvalósításának. A viszonylag kis létszámú fiatal kutatók, fejlesztők területileg egymástól távol élnek és dolgoznak. Így a körükben végzett mozgalmi munkánál a jelentős rétegdifferenciáltság mellett még a távolság okozta gondokat is figyelembe kell venni. Számos egyéb körülményt is felsorolhatnánk, amelyek arra mutatnak, hogy nem kezelhetjük egységesen az idetartozó fiatalokat. A munkánk tartalmával és módszereivel szemben fennálló sokszínű igény mindenekelőtt arra figyelmeztet, hogy az intézményekben, a kutatóintézetekben működő KISZ-bizottságok, illetve KISZ-vezetőségek, az alapszervezeti vezetőségek tudatosságán, szervezeti erején múlik elsősorban, hogy célkitűzéseink valóra váljanak, és valljuk be,

hogy a kutatóintézetek jelentős részében ma még a szervezeti élet rendszerességének megteremtésében is komoly feladataink vannak.

A feltételek természetesen kedvezőbbek ott, ahol a kutató-fejlesztő intézményekben önálló szervezeti egységeink működnek. A termelő üzemekben a Fiala műszakiak és közgazdászok tanácsai, illetve a Fiala agrárszakemberek tanácsai már nehezebben koordinálhatók. Elképzeléseink propagálása körükben megkívánja, hogy erősödjön, hatékonyabb legyen a KISZ KB Értelmiségi fiatalok tanácsának, néhány munkabizottságának a működése is. A Fiala műszakiak és közgazdászok munkabizottságára gondolok, a fiatal agrárszakemberek, illetve a fiatal kutatók munkabizottságának tevékenységére, hogy szervező, információs munkájukkal elláthassák az úgynevezett FMKT-k és a FAT-ok országos összefogását.

Hasonló, a koordinációt elősegítő intézkedések szükségesek megyei, üzemi és intézményi szinten is, hogy a kutatásban és fejlesztésben dolgozó fiatalok optimálisan egyesíthessék erőiket, megismerhessék más területek problémáit és a közös feladatokat.

A fiatal kutatók, fejlesztők körében végzett mozgalmi munka céljai világosak. Az elkövetkező időszak kiemelt feladatait az alábbiakban látom: a tudományos kutatás eredményességének fokozásában kell részt vennünk; a termelés igényeivel szorosan kapcsolódó feladatok előtérbe kerülését segítenünk; az országos középtávú kutatási, fejlesztési tervbe felvett programok megvalósítására kell minél eredményesebben közreműködnünk; a nyersanyag- és energia-problémák megoldásához hozzájárulunk, a tudományos eredmények gyors meghonosításában segítenünk, és az újító kezdeményezéseket erősítenünk. Ezek természetesen eltérő jelentőségűek az egyes kutatóhelyek, intézmények esetében az alap-, az alkalmazott-, illetve a fejlesztő kutatásokban való részvétel, azaz a szakterület jellege szerint. Amiben egységesen gondolkodunk az, hogy mindenki világosan lássa helyét, feladatát, legyen tisztában azzal, hogy saját munkája hogyan illeszkedik az országos kutatási és fejlesztési programokhoz. Mindannyiunk feladata, hogy minél hatékonyabban használjuk ki saját lehetőségeinket, képességeinket, szakmai kapcsolatainkat, hogy ezekhez a célokhoz közelebb juthassunk. A szövetség munkaformáinak tökéletesítése e rétegben sem állhat meg. Az Értelmiségi fiatalok tanácsa áttekintette az eddigi munka tapasztalatait és a fent említett kiemelt feladatok, az e területen dolgozó aktivisták bevonásával részletes javaslatokat dolgozott ki. Ezek a javaslatok — komplexen kezelve céljainkat és a hagyományokat — úgy érezzük, jó alapját képezhetik e rétegben végzett munkánknak. Ezek ismertetésére most kevés az idő, ezért írásban a szerkesztő bizottság rendelkezésére bocsátjuk.

A javaslatok tartalmának lényege mindenekelőtt az, hogy a népgazdaság fejlesztésének legkülönbözőbb területein minél hatékonyabban dolgozzanak a fiatal kutatók, fejlesztők! Különös figyelmet fordít a javaslat arra, hogy a nem kutatóintézetekben tevékenykedő fiatal dolgozók szellemi kapacitása, alkotókészsége is kiteljesedhessék. Szó esik arról, hogy milyen segítséget adjunk a fiatal kutatók pályára való felkészüléséhez. A magam részéről az e rétegben végzett munkánk fő kérdésének azt tartom, hogyan tudunk a konkrét feladatok megoldására képes, úgymond kész kutatók fejlődéséhez hozzájárulni. A kutatóintézetekben elhelyezkedő fiatalok többsége tanulmányai alatt valami másra készül, az

adott felsőoktatási intézmény képzési céljának megfelelően. A kutatói pályára való tényleges felkészülés lényegében egybeesik kutatói alkalmazásuk első éveivel. A konkrét kutatási terület elméleti és módszertani megismerése mellett ez idő alatt kell, hogy kialakuljon, elmélyüljön szélesebb körű szakmai, illetve tudománypolitikai tájékozottságuk, ez idő alatt sajátíthatják el alaposabban a szükséges idegen nyelvet, tájékozódhatnak az intézmény külkapcsolatairól. Ekkor kell érdeklődésüket felkelteni a tudományszervezési kérdések iránt, fejleszteni vitakészségüket. Ezek a feladatok, valamint az ideológiai és a közéletiségre való felkészítés, és számos egyéb terület együtt kell, hogy jelen legyen a kutatóintézetek programjában, az ottani KISZ-szervezetek munkájában.

A fiatal kutatók körében is — mint más ifjúsági rétegekben — a KISZ tényleges tömegbefolyása nagymértékben függvénye érdekképviselési munkánknak. Számos egzisztenciális gond tapasztalható a fiatal kutatók között is. Ezek egy része általában azonos a más értelmiségi pályakezdő fiatalok gondjaival, azonban a kutató-fejlesztő bázis továbbfejlesztésével kapcsolatos létszámintézkedések, a kutatók mobilitását gátló objektív körülmények, a magasan kvalifikált asszisztensek szakmai perspektívájának behatároltsága, és még számos probléma sajátosan nálunk jelentkezik. Ezek összegyűjtésére, képviselésére az idei őszi ifjúsági parlamentek kapcsán különösen, de folyamatosan is gondot kell fordítanunk.

Mi, a fiatal kutatók és fejlesztők körében dolgozó KISZ-tagok, ezekre a feladatainkra gondolunk, amikor a KISZ X. kongresszusának határozat-tervezetét olvassuk. Úgy látjuk, hogy a tervezet jól teszi mérlegre munkánk eddigi tapasztalatait, és jó alapot nyújt arra, hogy a következő periódusban eredményes munka folyjék a mi KISZ-szervezeteinkben is.

GYÖRGYFALVI HAJNALKA

Pest megye küldötte,

az érdi 202. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója

Tisztelt kongresszus!

Kedves fiúk és lányok!

Olyan témában kértem szót, amely egyszerre két mozgalmi szervezet munkáját érinti. Jelenleg ifivezetőként tartozom az úttörőszövetséghez és a KISZ-hez. E kettős hovatartozás örökzöld témája mozgalmunknak. Az összefüggések láttatása véget induljunk ki a közismert tényből. A mozgalommal való találkozás lehetősége valamennyi úttörő korosztályú gyermek számára adott. Ez azonban csak lehetőség, és egyáltalán nem garancia. Garanciává akkor válik, ha azt az úttörővezető, az úttörő kollektíva, s benne valamennyi pajtás együttesen biztosítja. Bárhogyan is nézzük: a mozgalom és az egyén, azaz a közösség és a személyiség kapcsolatához jutunk el. Gyakori felvetés napjainkban, hogy e kettő között nincs teljes összhang, sokszor hivatkozunk közömbösségre, passzivitásra. Előfordul olyan is, hogy a mozgalomtól való távolmaradást a mozgalom nyílt kritikájaként, esetleg tagadásaként fogják fel egyesek. Szerintünk sokkal fon-

tosabb lenne azt kutatni és felfedni, hol és mitől érzik ma jól magukat a fiatalok, és miként lehet vonzó programokat összeállítani számukra, és ebben mit kell tennie az úttörő- és a KISZ-szervezeteknek.

Úgy gondoljuk, morális, etikai, de méginkább közösség-szerveződési kérdésről van itt szó. E gondok feloldásában szervezetenként elsődlegesen az úttörőszövetség, tehát az önállóság, az öntevékenység, az önkormányzókészség fokozásával. Mi, ifivezetők úgy érezzük, a túlzott, bár jóindulatú pedagógiai vezetés után a tizenévesek a hirtelen jött önállósággal nem tudnak mindig mit kezdeni. Sajnos, ennek közösségi gyakorlata is hiányzik. Általános iskolában az önállóság fokozását, középiskolában pedig a hatékonyabb pedagógiai segítséget érezzük szükségesnek. Ez nemcsak a mozgalmi átmenetnek lenne igazi kulcsa, hanem annak az életszakasznak is, amely döntő hatású mindannyiunk életében.

Itt említém meg azt is, hogy ha valamennyien érezzük önmagunk perspektíváját a közösségben, akkor bármit képesek vagyunk megtenni, igényeljük a mozgalmi munkához való kötődést, és annak folytatását.

Látszólag ilyen egyszerű az úttörőktől a KISZ-be való átmenet kérdése. Mégis bonyolulttá válik, amikor a két mozgalmi szervezet közös tevékenységi rendszerét, testvérkapcsolatait, vagy ha csak szűkebben az ifik munkáját vizsgáljuk.

Itt van például az együttműködésünk gyakorlata. Valljuk meg őszintén, sokszor formális, többnyire adminisztratív formában létezik, gyakran elfelejtjük, hogy nem pusztán szervezeti formákról, hanem emberek közötti kapcsolatokról van szó. Nem kellene itt másra gondolni, mint egy-egy közös élményre, együtt végzett tette, azonos gondolatra, amint ez megyénkben, Pest megyében az ifi-klubokban, ifi-körökben megvalósul. Fontos ez azért is, mert meggyőződésünk, hogy a KISZ-es ifik szerepe a KISZ-életre való felkészítésben meghatározó. E szervezeti keretek között olyan fiatalok találhatnak egymásra, akikben közös az úttörő- és a KISZ-tevékenység szeretete, amelyben egyidőben találhatnak önmagukra és a közösségre. Ez utóbbi képességük alapján válhatnak ők meghatározóvá, vonzó példává. Éppen ezért szükséges munkájuk még jobb megbecsülése és elismerése mind az úttörőcsapatoknál, mind a KISZ-alapszervezetekben.

Ehhez a gondolat-sorhoz kapcsolódik az is, amit Fejti elvtárs előadói beszédében is hallottunk, hogy bizonyos fokú szervezeti, és egyben tartalmi feloldás várható. Konkrétan a Killián-körök úttörőszövetségi átvállalására gondolunk. Meggyőződésünk, hogy a 7—8. osztályos pajtások számára így nyitottabbá válnak a KISZ közösségei, ismertebbé programjai, megnövekedhet a döntés felelőssége, a közösséghez tartozás vállalásának súlya. Így kaphat igazi hangsúlyt az, hogy a szervezethez tartozást nem a tagfelvétel dönti el, s így végleg számítható az a dilemma, hogy ki vegye fel a tizenévest a KISZ-be. Mindez továbbra is kapcsolataink kiszélesítésével, a közös felelősséggel végzett együttes munkán alapulhat.

Megyénkben haladó hagyománya van annak, miként lehet közös tevékenységi területeinket jobban összefogni, azokat még jobban kihasználni. Szerény-

telenség nélkül mondhatjuk, ez utóbbi téren számos eredményt értünk el. Példaként mondhatom az utóbbi években végzett legnagyobb horderejű munkánkat, a borsónyi úttörővasút rekonstrukcióját. Tíz- és tízezer KISZ-es és úttörő munkája alapján épül, amely a személyes emberi kapcsolatokon keresztül jeleníti meg kölcsönösen az úttörők és a KISZ összetartozásának szükségességét.

Erfőlesztéseinket, igyekezetünket, úgy tűnik, ismét siker koronázza. A munkák mai állása szerint jó szívvel mondhatom: a KISZ X. kongresszusának és a Magyar Úttörők Szövetsége megalakulása 35. évfordulójának tiszteletére az úttörővasutat néhány nap múlva — június 7-én — átadhatjuk a forgalomnak, és megyénk több mint 110 ezer kisdobosának, úttörőjének. Úgy érzem, ez több mint szimbólum. Méltó, ünnepi ajándék a születésnapját ünneplő úttörőszövetség Pest megyei csapatainak, de a többi megye úttörőit, kisdobosait is szívesen várjuk.

Ha a közös tevékenységnek ezt a gyakorlatát tudnánk valamennyi téren megvalósítani, biztos hogy elégedettebbek lehetnénk. Értelmes célokért minden magyar fiatal képes átlagon felüli áldozatvállalásra, legyen az úttörő vagy KISZ-es.

Végezetül további jó munkát kívánok a kongresszusnak.

Köszönöm a figyelmet.

DOBOZI ZSOLT

Borsod-Abaúj-Zemplén megye küldötte,
a Lenin Kohászati Művek villanyszerelője

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársnők, elvtársak!

A kongresszusi határozat-tervezetet áttanulmányozva, hozzászólásomban a KISZ érdekképviseleti, érdekvédelmi tevékenységéről kívánok szólni, elsősorban természetesen munkahelyemen, a Lenin Kohászati Művekben szerzett tapasztalatok alapján.

Mielőtt azonban ezzel kapcsolatos véleményemet kifejténém, szeretnék néhány gondolatot vállalatunk jelenlegi helyzetéről elmondani.

Közismert, hogy milyen problémák nehezítik ma a kohászat helyzetét Magyarországon, közte a Lenin Kohászati Műveket is, a kedvezőtlen anyag- és rendelésselátottság, a korsz- és ércbeszerzési nehézségek, a tőkés piaci dekonjunkció, a szakembergárda kioregedése miatt. Komoly munkaerőhiánnyal küzdünk az öntő, a kovács, a hengerész, az olvasztár szakmákban. E nagymúltú, fontos és szép szakmák iránt a fiatalok részéről sajnos nincs érdeklődés, s emiatt a fenti szakmákban évek óta nem folyhat képzés. Ez a probléma — megítélésünk szerint — ma már túlnőtt a kohász-vállalatok körén, társadalmi segítségre van szükség megoldásához.

Vállalatunk helyzetéről szólva — úgy érzem — meg kell e helyen is említenem azt a beruházási tevékenységet, amelynek keretében 1978. január 1-től

a kombinált acélmű első szakasza rekordgyorsasággal, nem kis erőfeszítésekkel, határidőre megvalósult.

A magyar kohászat történetében első alkalommal kerülhetett sor konverteres acélcsapolásra 1980. november 6-án. A 10 millárd Ft-tal épülő nagyberuházás építése felett helyi KISZ-védnökséget vállaltunk, melyet a kivitelezésben részt vevő vállalatok KISZ-szervezeteivel karöltve sikeresen teljesítettünk, mintegy 160 ezer óra társadalmi munkát végezve.

Vállalatunk a nagy változások korát éli, hiszen a kombinált acélmű II. szakaszának építésével egyidejűleg a XII. pártkongresszus célkitűzései alapján vállalatvezetésünk elhatározta ez év januárjában, hogy korszerűsíti termékszerkezetét az egyedi gépgyártás kifejlesztésével, valamint munkaerő-átcsoportosításokat hajt végre a hatékonyabb gazdálkodás érdekében. Minderre azért került sor, hogy a kohászat a megváltozott körülmények között is biztos perspektívát jelentsen a kollektíva számára.

Kedves elvtársak!

Mint bevezetőmben említettem, hozzászólásomban a KISZ érdekképviselési, érdekvédelmi tevékenységével kívánok részletesebben foglalkozni. Úgy gondolom, hogy a vállalatunknál dolgozó több mint ötezer fiatal körében szerzett ezirányú tapasztalatok és gondok felvetésével hozzájárulhatok a kongresszus e témát érintő elképzeléseinek kialakításához. Úgy vélem nem túlzok, ha megfogalmazom, a KISZ tömegbefolyásának egyik fontos fokmérője, hogy az adott KISZ-szervezet hogyan képviseli és védi a terület összes fiataljainak érdekeit.

Fiataljaink a vállalati és üzemi kollektívák teljes jogú tagjaiként érdeklődnek a munkájukat, eredményeiket, életkörülményeiket befolyásoló gazdasági és politikai döntések iránt. A kollektíva egészének közvetlen és képviselési fórumain, valamint a sajátos rétegfórumokon javaslataikkal, ötleteikkel, véleményeikkel segítik az eredményesebb gazdálkodás feltételeinek megteremtését. Az üzemi demokrácia vállalati intézményi rendszere működésének tapasztalataiból említenék néhányat.

Mindenekelőtt szeretném leszögezni, hogy vállalatunknál az ifjúság érdekképviselésében, érdekvédelemében az utóbbi években jelentős fejlődés következett be, de még tudatosabban kellene törekednünk az érdekviszonyok feltárására, az egyes ifjúsági rétegek és az egyes fiatalok érdekeinek védelmére. A fiatalok részvétele, aktivitása az üzemi közéletben változó. Az egyébként is aktív KISZ-tagok, a társadalmi szervezetekben különböző funkciót betöltő fiatalok gyakran és érdemben mondják el véleményeiket, javaslataikat. A fiatalok másik jelentős rétege ritkán, nem szívesen nyilvánít véleményt.

Az üzemi demokrácia számos fórumai között gyakran átfedések is vannak. Ez az oka annak, hogy egy fiatal kétszer, háromszor is felveti ugyanazt a problémát. Előfordul az is, hogy nem kap rá érdemi választ, vagy a válaszok ellentmondóak, ami közömbösséghez vezet vagy csökkenti a fiatalok mozgalomba vetett hitét, amelyre a kongresszusi határozat-tervezet is helyesen utal. Sok esetben kevés ismerettel rendelkeznek az adott kérdésben, ezért nem értik meg az összefüggéseket. Előfordul az is, hogy már eldöntött kérdések kerülnek megtárgyalásra, ami szintén nem ösztönzi az aktivitást.

Tisztelt kongresszus!

Az egy évtizeddel ezelőtt elfogadott ifjúsági törvény megjelenését követően az ifjúság megítélésében, a velük való törődésben kedvező változások következtek be vállalatunknál. A törvényben foglaltak érvényesülése, az elért eredmények rögzítésére és a feladatok megjelölésére hivatott ifjúsági parlamentek kétévenkénti megrendezése vállalatunknál a jelenlengi formában már nem tölti be a vele szemben támasztott követelményeket. Ez a vélemény a kongresszusi levél vitája kapcsán fiataljaink széles körében is megfogalmazódott. Fontosnak tartjuk, hogy a különböző fórumokon a fiatalok által felvetett kérdések megválaszolására, megoldására a KISZ-szervezetek év közben is folyamatosan és következetesen figyeljenek oda, gyakorlatban használják ki az ifjúsági törvény adta lehetőségeket.

Kedves elvtársak!
Kedves elvtársnők!

A fiatalok érdekképviselőinek, érdekvédelmének most már a gyakorlatban is megvalósuló vezetői fórumai — bár döntési joguk nincs — a különböző szintű négyesögek. Vállalatunknál a KISZ képviselőinek döntő többségét egyenrangú partnerként fogadják el a négyesögekben. Itt említeném meg, hogy az Ifjúkommunista c. folyóiratban humorosan megjelent bizonyos „kis-székert” titkáraink döntő többségének már nem kell hordaniuk a négyesög-ülésekre. Ezt azért is említeném, mivel megítélésem szerint az érdekvédelmi tevékenység kifejtéséhez megfelelő felkészültségű KISZ-vezetőkre van szükség, ami nem minden esetben valósul meg, mivel nem mindig a legjobb képességű, az arra legrátermettebb fiatal kerül egy-egy szervezet élére. Ezért az érdekképviselő és érdekvédelem hatékony érvényre juttatásának a szubjektív oldala sem elhanyagolható! Nevezetesen az, hogy egy KISZ-vezető ne csak részt vegyen a négyesög-üléseken, a fórumokon, hanem ott bátran, jól érvelve képviselje, védje a fiatalok jogos érdekeit. Ehhez azonban szükséges, hogy a fiatalokat érintő kérdések ismerete mellett megfelelő tájékozottsággal rendelkezzen a párt- és a KISZ-htározatokról, gazdaságpolitikai döntésekről éppúgy, mint a vitára kerülő konkrét kérdések összetevőiről.

A bérfejlesztések, jutalmazások területén egyre kevesebb az az eset, amikor nem kéri ki a KISZ-titkár véleményét. Ezirányú munkánk javításához nagymértékben hozzájárulhatna az egyetértési és más jogokkal felruházott szakszervezeti bizalmiak nagyobb segítsége és jobb együttműködése.

Javasoljuk, hogy a bizalmiak addig ne írják alá a javaslatot, amíg az illetékes KISZ-titkár nem látta, és véleményét nem mondta el a javaslatról. Erősíteni kell az együttműködést, hiszen egy a célunk, egyet akarunk. Így csökkenne azon esetek száma, amelyekben a KISZ-titkár véleményét ki sem kéri a fiatalok életszínvonalát döntően befolyásoló kérdésekben.

Kedves fiatalok!

Mint már szoltam róla, a vállalatunknál nagyszabású munkaerő-átcsoportosításokra került sor, amely több mint 6 ezer dolgozót, közte 2 ezer fiatalt is érintett. A változtatások megértetése a társadalmi szervek, így a KISZ számára is új, szokatlan politikai és érdekvédelmi feladatokat jelentett. A munkahelyváltatásokkal járó mozgások különösen szükségessé tették a demokratikus fórumok hatékony működését. Úgy gondolom, ebben is példát mutatott vállalatvezetésünk, amikor az érintett dolgozók nagy többségével külön fórumokon vitatta meg az elképzeléseket, és az ott elhangzott véleményeket is figyelembe véve, igyekezett optimális döntéseket hozni.

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

Ezen a helyen csatlakozom Fejti elvtárs által előterjesztett beszámoló azon részéhez, amely az úttörőszövetség 35. évfordulójának tiszteletére tett javaslattal kapcsolatos. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei küldöttséget a javaslatot helyesnek tartja, támogatja. Hazatérve megyénkbe átgondoljuk, hogy mi, borsodiak, konkrétan hogyan tudunk lakóhelyünkön ebben aktívan részt venni.

Befejezésül, mi, munkakásfiatalok is nagyon reméljük, hogy a kongresszus több olyan érdemi határozatot fogad el, amely a KISZ-szervezetnek nagyobb önállóságot ad, a KISZ-tagoknak biztos perspektívát nyújt. Ígérjük, hogy a kongresszus által hozandó határozatok végrehajtásában az eddigiekhez hasonlóan élén járunk majd.

További eredményes tanácskozást kívánok.

ÚTTÖRŐ- ÉS KISDOBOS-KÜLDÖTTSEG KÖSZÖNTI A KONGRESSZUST

Kedves kongresszusi küldöttek!

Kedves lányok és fiúk!

Itt vagyunk! Szervusztok! Nem is tudjuk, szabad-e nekünk itt így köszönni? Talán igen! KISZ-kongresszuson vagyunk! Nem is töprengtünk volna ezen, de mostanában sokszor nem tudjuk, meddig számítunk kicsiknek, mikortól néznek bennünket nagyoknak? És mit csináljunk, amikor mi vagyunk az átmenet?

Nekem ugyan már van személyi igazolványom, de még senki nem néz felőntnek. Igaz, legutóbb egy bácsi kezit csókolommal köszönt... Én is neki!

Ha bevásárolni kell, azt mondják, már elég nagy vagyok hozzá. De ha este 14 éven felüli film megy a tv-ben, ágyba zavarnak... Pedig mi már sok mindent tudunk...

Ami nektek megszokott, hogy discoba jártok és randevúztok, az nálunk még eseménynek számít...

Azt mondják, hogy ötletben, játékban, komoly munkában nálunk nincs hiány!

Azt is mondják, hogy soha nem tudunk nyugton maradni, hogy feleselünk, és mindig azt szeretnénk, ha miénk lenne az utolsó szó!

Tele vagyunk energiával, olyannal, amellyel nem kell takarékoskodni. Még-is fő a fejünk, hogy milyen pályát válasszunk? Hol lehetünk igazán hasznosak?

Ti már tudjátok, milyen rázások ezek az évek. Adjatok több tanácsot, vegyetek komolyan bennünket!

A nyolcadik után szívesen átbálgatnánk a KISZ-be is, de csak a régi sulii folyosóját járjuk végig. Miért kell hónapokig várni arra, amire nyolc évig készültünk? Gyerekekből fiatalok, úttörőkből KISZ-esek szeretnénk lenni!

Rólunk, kicsikről se felejtkeztek el! A közös munkában ránk is számíthattok.

Sokszor mosolyogtok rajtunk, amikor cipeljük az újságpapírt. Pedig, ha tudnátok, milyen méreg, amikor még az átvevőhely is zárva van! Jó lenne ebben is összefogni, mert nektek is csinálni kell.

Gondolkoztam azon, ha KISZ-es lennék, sok mindent másképp csinálnék.

Például mit?

Például, nem felejténém el, hogy néhány éve még én is gyermek voltam! Fára már nem másznék, de nem is morognék, ha a téren hangosabbak a gyerekek...

Én mindig találnék időt arra, hogy a gyerekekkel beszélgessek. Nem rázám le őket valami átlátszó kifogással...

Add ezt írásba! Öt év múlva rákérdezek!

Ha pedig jöttök, ne rohanjatok el azonnal. Az ilyen rohanós találkozás csak annyit ér, mint a Mátyás király mesében: jöttök is, meg nem is; hoztok is, meg nem is...; velünk is vagytok, meg nem is!

Egyébként nem akarunk a nyakatokba akaszzkodni, de szükségünk van rátok. Vegyétek észre, hogy sokan vagyunk. Alig férünk el az iskolában! Segítsetek, hogy sulii előtt vagy után legyen hol játszani. Legyen annyi jó ifjúvezetőnk, amennyi kell.

Szervezzünk olyan közös programokat, ahol ti is és mi is jól érezzük magunkat. Játsszunk, gondolkodjunk és dolgozzunk együtt! Találjunk ki sok újat, jobbat, mást, mint amit már megszoktunk!

Így aztán nem csak nevében lesz testvéri a mi kapcsolatunk.

Vegyetek komolyan minden kérést, amit itt elsoroltunk. De azt is, amit az ajándékokat készítő gyermekek számotokra leírtak.

Egy bűvös kockát is hoztunk. Sokoldalú, színes, bonyolult. Logikai játék, türelemjáték.

Jelképes ajándéknak szánjuk.

A mi közös munkánkba is sok mindent kell átforgatnunk és helyretennünk. Mert azt szeretnénk, ha a KISZ—úttörő testvérkapcsolatokban minden oldal — kívül és belül — olyan rendben lenne, mint ebben a bűvös kockában.

Kezdjük el, közös akarattal!

(A kongresszusi küldöttek nagy tapsa közben az úttörők átadták ajándékukat az elnökségnek.)

VARGA TIBOR,
a BM Határőrség küldötte,
határőr főhadnagy

Tisztelt kongresszus!

Megtisztelés és öröm számomra, hogy a Belügyminisztérium Határőrségénél, valamint szolgálati helyemen, a határőrség orosházi területénél szolgálatot teljesítő ifjúkommunisták, határőr fiatalok nevében tisztelettel köszönhetem a kongresszus résztvevőit.

Hozzászólásomban arról kívánok szólni, hogy a határőr fiatalok hogyan bizonyíthatják hazafiasságukat, a proletár nemzetköziséghez való hűségüket, KISZ-alapszervezeteink miként nevelik erre tagjikat.

A határőrségi KISZ-szervezetek a parancsnokokkal, a politikai szervekkel együttműködve, a pártszervek irányításával és útmutatásai alapján sokoldalúan és hatékonyan vesznek részt a határőrök ideológiai, politikai nevelésében, hirdetik, képviselik a párt politikáját, részesei a határőrség előtt álló feladatok megvalósításának, a szabályzat szerinti élet szilárdításának.

A szocialista hazafiságra és nemzetköziségre való nevelés az elmúlt öt évben mozgalmi munkánk szerves része volt és az lesz a jövőben is. Mozgató ereje és éltetője ennek az a tudat, hogy a határőr szolgálat követelményeinek érdekében eleget tenni csak az a fiatal határőr képes, aki érti és elfogadja, tevékenységében és magatartásában egyaránt érvényesíti a szocialista hazafiság, a proletár internacionalizmus alapvető elveit: aki belső meggyőződéséből, elvi, politikai szilárdsággal vallja, hogy építésre és védelemre érdemes szocialista társadalmi rend katonája, tudatában van annak, hogy harcával, tetteivel egyaránt szolgál nemzeti és nemzetközi érdekeket.

Rendezvényeinken sokoldalúan mutatjuk be hazánk, valamint a többi szocialista ország, elsősorban a Szovjetunió és a Varsói Szerződés tagállamainak gazdasági, politikai és társadalmi rendjét, népeik életét, fejlődésük eredményeit, a hazafiság hétköznapi tartalmát. Határőreink értik, hogy népünk a szocializmust építő országok közösségének tagja, hogy belső ügyünk és a nemzetköziség szorosan összefügg.

A szocialista hazafiság lényegéhez a múlt, a jelen és a jövő egyaránt hozzátartozik. Mi, fiatalok valamennyien a felszabadulás után, a szabadságban, a munkáshatalomban születünk, történelmi tapasztalataink nincsenek. Számtalan kérdésünkre a történelemkönyvek, szakirodalmak csak részben adnak választ. Fiataljaink szívesen hallgatják azoknak az elvtársaknak a visszaemlékezéseit, akik őszintén szólnak a közelmúltról, a társadalom építésének eredményeiről, ellentmondásairól, nehézségeiről, akik örömmel és nagy bizakodással tárják elének a jövőt. Ifjúsági klubjainkat történelmi és munkásmozgalmi nagyjaink mellett határőr hőseinkről neveztük el, közöttük azokról, akik ez elmúlt öt évben haltak hősi halált, harci feladatuk ellátása közben.

Kedves elvtársak!

Az államhatár őrizete, a határforgalom ellenőrzése, a harci feladat teljesítése naponta és óránként igényli, hogy határőreink önállósággal, napszakra, időjárásra való tekintet nélkül fegyelmezetten teljesítsék kötelességeiket, a „zöld” határon az útlevelkezeléskor, a határrend biztosításakor egyaránt. Fiataljaink aktív részesei a mozgalmi munkának, 80 százalékuk tagja a KISZ-nek — szemben a bevonulási 25—30 százalékkal. Döntő többségük önként vállal és teljesít feladatokat a közösség érdekében.

Az önerőből és önként végzett belső karbantartó, felújítási építésben, a kertgazdálkodásban, a napi szolgálati feladatok teljesítésén túl évente több millió forint értékű munkát végeznek. E munka fő szervezői a KISZ-alapszervezetek. A szocialista versenymozgalomban egyénileg címet értek 85—90 százaléka KISZ-tag. Mindezek a cselekvő hazafiság szép példái.

KISZ-szervezeteink nagy energiával vettek részt a KISZ Központi Bizottsága által szervezett mozgalmakban, akciókban és országos versenyeken. A Forradalmi ifjúsági napok rendezvényein kulturális és sportvetélkedőkön, versenyeken, koszorúzásokon évről évre méltó módon emlékezünk meg a három történelmi évfordulóról. A Beszéljük meg! címmel szervezett csoportos beszélgetések során fiataljaink a ma forradalmiságáról, a szocialista hazafiságról, az internacionlizmusról vitatkoztak, alkottak véleményt. Úgy látjuk, mindezekre a jövőben is szükség van. Ezek a munkaformák nélkülözhetetlen eszközei annak, hogy a fiatalok alkotóan megtanuljanak politizálni.

Kedves elvtársak!

Mi, határőrök, a fegyveres erők részeként, a fegyveres testületekkel szoros barátságban, fegyverrel látjuk el szolgálatunkat, védjük, őrizzük határainkat. Célunk és egyik legnemesebb feladatunk, hogy megmaradjon a béke. Mert, bár katonák vagyunk, békét akarunk. Támogatjuk a béke fenntartását célzó kezdeményezéseket, ugyanakkor azzal is tisztában vagyunk, hogy a békéért folytatott küzdelemben minden KISZ-tagunknak, határőrünknek a saját feladatát kell kiemelkedően, példamutatóan, éberrel ellátnia. Fiataljaink ezt így is látják. Elítélik a béke elleni imperialista tetteket, a fegyverkezést. Szolidárisak a hős vietnámi, a kambodzsai, a laoszi, az afganisztáni, a chilei néppel és mindazokkal, akik a haladásért küzdenek, akik békét akarnak e Földön.

Határőreink közül sokan tettekkel fejezik ki szolidaritásukat. Ezek és ezek végeztek gazdasági munkát, a katonák számára jelentős szabad napot is feláldozva dolgoztak, hogy az anyagi segítség minél nagyobb legyen. A KISZ-szervezetek felhívására tömegesen vesznek részt az önkéntes véradásokon. Kerületünkönél évente 200 liter, a határőrségnél mintegy 3 ezer liter vért adnak embertársaiknak.

Fiataljaink a kongresszusi levél vitája során kifejezésre juttatták, hogy célszerű volna a Vádoljuk az imperializmust! akcióhoz hasonló politikai mozgalmat szervezni. Úgy gondoljuk, ez fokozná az éberséget, segítené a bonyolult kérdésekben való eligazodást, az események osztályszempontból való megítélését.

Kedves elvtársak!

A határőrség KISZ-szervezeteinek munkája nem áll meg az űrs kapujánál, és mi örülünk ennek. Az eltelt öt év során is továbbfejlődött kapcsolatunk a működési területünkön dolgozó községi, üzemi, iskolai KISZ-alapszervezettel, járási, városi, megyei KISZ-bizottságokkal. Ezt az együttműködést a nemzeti és nemzetiségi hagyományok ápolása, tiszteletben tartása jellemzi, sok közös akció, rendezvény és az egymásnak nyújtott, önzetlen segítség fémjelzi. Sokoldalú, gazdag és igen tartalmas kapcsolatot alakítottunk ki az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok Komszomol-szervezeteivel, fiataljaival. Folyamatosak és rendszeresek a KISZ—Komszomol találkozók, ahol baráti légkörben ismerjük meg egymás munkáját, életét. Úgy érezzük, hogy e kapcsolat szélesítéséhez a polgári KISZ-szervezeteink a jövőben még jobban hozzájárulhatnak.

Tisztelt kongresszus!

A határőrséghez bevonult fiatalok, hasonlóan a fegyveres erők többi tagjaihoz, naponta bizonyítják hazafiságukat, internacionalizmusukat, becsületesen végzik feladataikat. Javasoljuk, hogy a sajtó, a rádió, a televízió, az irodalom, a film — a többi szocialista országokhoz hasonlóan — gyakrabban mutassa be a katonai szolgálatra bevonult fiataljaink szolgálatellátását, a honvédek, a határőrök, a rendőrök, a munkásőrök tevékenységét, a fegyveres erőkben és testületekben folytatott nevelő munkát. Azt hiszem, e téren számos adósság van, amiért nyugodtan és bátran gyakorolhatnak önkritikát az illetékesek. Természetesen mi is.

Kedves elvtársak!

Megköszönöm a lehetőséget, hogy szólhattam munkánkról. A központi bizottság beszámolóját, az írásos dokumentumokat elfogadom, és elfogadásra javasolom.

A kongresszus minden résztvevőjének erőt, egészséget, munkasikereket és nagyon sok boldogságot kívánok szeretettel hazánk építésében és védelmében!

Köszönöm, hogy meghallgattatok.

KOVÁCS ERZSÉBET

Heves megye küldötte,

a Mátra Művelődési Központ közművelődési előadója

Tisztelt kongresszus!

Kedves fiúk, lányok!

Azzal a meggyőződéssel fogalmaztam meg hozzászólásomat a szabad idő eltöltésének természetes igényéről, és meglehetősen szűkös lehetőségeiről, hogy olyan közös gondunkról szólok, amelynek megoldása nemcsak helyi feladat, hanem

általános szemléletváltozást, mozgalmi és társadalmi összefogást igényel. Most mégis legszívesebben a véget nem érő Heves megyei és gyöngyösi beszélgetésekről, vitákról szólnék, amelyek arról folytak, hogy mi a feladata a fiatalok szabad idő eltöltésének biztosításában a közművelődési intézményeknek, és mi a KISZ-nek.

Bármilyen nehéz volt az én helyzetem ezekben a vitákban, mert hiszen művelődési központban dolgozom, de KISZ-tagként is látom a problémákat, mindannyiotoknak a miénkhez hasonló heves, a továbblépés, a megoldás irányába mutató beszélgetéseket kívánok.

Sok szó esett arról — közművelődési szakemberek és KISZ-esek között is —, hogy miért külön-külön vesszük számba az elmúlt évek eredményeit, hogy a közművelődési kísérletek, mozgalmak, a KISZ nagy kulturális akciói, ifjúsági napjai ellenére miért olyan nagy gond még mindig a fiatalok szabad idejének kulturális eltöltése, miért nem válnak az azonos célok közös célokká, miért nincs folyamatos együttműködés a közművelődési intézmények és a KISZ között.

Tegnap is, ma is a legtöbb hozzászóló érintette, hogy mindannyiunk életének természetes velejárója — akár jóleső fáradsággal fejezzük be a napi munkát vagy a tanulást, akár a részfeladatok teljesítésétől kimerülten —, hogy szükségünk van értelmes és kellemes pihenésre, értelmes és kellemes társaságra.

Választ akarunk kapni a kérdéseinkre, jól akarjuk érezni magunkat, szeretnénk véleményt cserélni, kipróbálni a képességeinket, együtt lenni a barátainkkal, új ismereteket kötni. Elsősorban ilyen egyszerű igények fogalmazódnak meg a szabad idővel szemben, de a közművelődési intézményrendszer épp ezeknek a nap mint nap jelentkező elemi igényeknek a kielégítését nem biztosítja a megcsontosodott nézetek, a megmerevedett gyakorlat miatt.

Mindenekelőtt az ifjúsági klubok és a művelődési házak lehetnének a spontán művelődés, a szórakozás, a társas együttlét állandó színterei. Lehetnének, de nem azok. Mert a klubok csak hetente egy-két napon vannak nyitva, még azokban a középiskolákban is, ahol nagyon sok a bejáró tanuló. A legtöbb művelődési házban pedig nem érdemes, vagy nem is lehet bemenni, csak csoportfoglalkozásra és rendezvényre. A fiatalok nem tudják hol eltölteni közösen a napi két-három óra szabad idejüket, miközben kihasználatlan klubhelyiségeket őriznek lakat alatt, és a művelődési házak sokszor konganak az ürességtől. Marad az utca, a park, a szórakozóhelyek, amelyek éppen annyira csak nevükben szórakozóhelyek, mint amennyire a művelődési otthonok csak nevükben otthonok.

A közművelődési intézmények látogatóinak legnagyobb része a fiatalok közül kerül ki. Mégis azt kell mondanunk, hogy a szakemberek nagyon sokszor nem ismerik eléggé a saját ifjúsági közösségeiket. De vajon hány helyen ismerik és képviselik az igényeket, a gondokat, az illetékes KISZ-szervezetek? A társadalmi vezetőségek fiatal tagjai közül hány van olyan, aki nyugodt lelkiismerettel beszélhet az ott végzett munkájáról? Hozzájárul-e az éves munkatervek készítéséhez a KISZ-szervezet, a közművelődési munkabizottság? Mennyiben járulhat hozzá? Hogyan válhat a KISZ valóban nélkülözhetetlen partnerré abban, hogy a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása ne legyen egyenlő havonta két-három ifjúsági program megszervezésével?

Tudom, hogy vannak jó példák, komoly eredmények is, mint Heves megyében az ifjúsági olvasó táborok hagyománya, a színvonalas kórusmozgalom,

a rendszeres munkahelyi filmvetítések, de sajnos, általános tapasztalat az, hogy a KISZ és a közművelődési intézmények együttműködése alkalomszerű, rendezvények lebonyolításához vagy pedig a kulturális akciók egyes fázisaihoz kötődik. A folyamatosság hiánya miatt és amiatt az együttműködés miatt, amit csak a gyakorlati tennivalók megosztására építünk, egymástól függetlenül és legtöbbször egymás ellen elégedetlenkedünk. A KISZ kevesli a könyvtárak, múzeumok, mozik, művelődési házak szabadidős lehetőségeinek választékát, értékét, a közművelődési intézmények pedig hiába várják a KISZ közösségeinek jó kezdeményzéseit.

Tisztelt kongresszus!

A növekvő hétvégi szabadidő elsősorban a közművelődésben jelent új feladatokat, de a pénz is, a szakember is kevés ahhoz, hogy csak a közművelődési intézmények vállalják a sokasodó és a változó igények kielégítését. Szükség van a szélesebb körben meglévő energiák koncentrálására, értelmes munkamegosztásra, többek között a KISZ-szel való együttműködés ésszerű, differenciált fejlesztésére is, hiszen olyan rendszeres hétvégi szabadidős programokat kell terveznünk, amelyek egyaránt biztosítják a kikapcsolódást, az ismeretszerzést, a társas együttlétet, a testmozgást. Szívesen mondtam volna: mi, fiatal népművelők, tudunk olyan vonzó programokat biztosítani, amelyekre nem kell adminisztratív eszközöket is felhasználva mozgósítani a fiatalokat, mert a közös élmény, a jó hangulat vonzza őket. De hányan vagyunk mi, fiatal, képzett népművelők, akik évek múlva is dolgozni megyünk be a művelődési házba, nem pedig látogatóként? Persze, mindez nemcsak a népművelőkön múlik. Jó lenne, ha ugyanúgy válogathatnánk az ifjúsági műsorok, kiállítási anyagok között, mint a könnyűzenei programok esetében. Nagyon kevés az ifjúsági problémával foglalkozó művészeti alkotás, kevés az új produkció. Viszont minden városban vannak tehetséges amatőrök, vitavezetők, disc-jockey-k, tömegsportvezetők.

A komplex szabadidős rendezvények elsősorban velük valósíthatók meg, de nélkülük semmiképpen. Szükség van rájuk, és arra is szükség van, hogy KISZ-szervezetünk ösztönözze és bízta meg őket képességük, tehetségük szerinti közművelődési feladatok vállalására.

Szeretném hangsúlyozni: a mi Heves megyei és gyöngyösi tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a komplexitás nem a pénzügyi és a tárgyi feltételek gazdagságán múlik, hanem a célok és a szemlélet, az összefogás egységén.

A határozott célok és az összefogás egysége megteremtéséhez azt is el kell érniünk, hogy a kulturális munkáért közvetlenül felelős KISZ-vezetők, kulturális felelősök, klubvezetők a felkészítés során ne csak elvi, elméleti tájékoztatást kapjanak, hanem igényes szemléletet és korszerű munkamódszereket sajátítsanak el, hogy a KISZ felsőbb szervei követelményével és segítségével, de önállóan tudjanak változtatni.

Sok mindenem kell változtatnunk: a hangzatos, de nem teljesített kulturális vállalásokon, a klubok tanácstalanságán, az amatőr művészeti csoportok beszűkülésén, a szórakozás eddigi megítélésén. De úgy gondolom, hogy mindennek feltétele, hogy alapvetően azon az általános értékrenden és gyakorlaton változ-

tassunk, amelyben az eszmei-politikai nevelés és a művelődés, a szórakozás, a tömegsport szétválik, és az utóbbiak, a szorosabb értelemben vett szabadidős tevékenységek, másodlagos kiegészítő szerepet kapnak. Így legtöbbször nem is hordoznak sajátosan KISZ-es jelleget. Nem csak a kikapcsolódás, a szórakozás, hanem a politizálás is természetes igénye a fiataloknak. Tapasztalhatjuk ezt a szabadidős programok esetében, egy film utáni beszélgetésen, vagy éppen egy rock-koncerten. Nagy szükség van erre a politikusságra, mert bármilyen jól tudjuk, hogy a fejlett szocializmust építjük, csak azt érzékeljük, hogy építjük a Paksi Atomerőművet, óvodát, gyáregységet, ifjúsági házat, sportpályát. Szívesen tesszük, mert értelmét és eredményét látjuk összefogásunknak. De mit kell még építenünk a szocialista életmód megvalósításáért? Milyen új értékek megteremtésében van ránk szükség?

Nem ifjúkori türelmetlenség, nem a megmosolygott világmegváltási szándék ez. Nekünk már a félmúlt is történelem, a jelenhez van személyes közünk, de kell, hogy már most személyes közünk legyen a jövőhöz is, mert mi most indulunk, és innen indulunk.

DR. BULLA MIKLÓS.

Budapest küldötte,

a Budapesti Műszaki Egyetem tanársegéde

Kedves elvtársak!

Néhány héttel ezelőtt egy reggel az uszodában két srác beszélgetett mellettem. Az egyik azt mondta: hallottam, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem küldött-értekezletén lemondott az egyetemi bizottság, a titkár tüntetően háttal fordított a mozgalomnak és 800 ember visszaadta tagkönyvét.

A történetben persze, mint mindenben, van egy parányi igazság. Az egyetemi KISZ-bizottság természetesen lemondott, hogy egy másikat válasszanak helyette. Történetesen én voltam a Műszaki Egyetem KISZ-titkára, ami elég frapánsan cáfolja, hogy tüntetően háttal fordítottam a mozgalomnak, annál is inkább, mert nem volt ott 800 ember abban a teremben, legfeljebb 150, és ezek közül senki sem vonta vissza tagságát.

Komolyra fordítva a szót, az elmúlt hónapokban — a készülődés idején — viták folytak az egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetekben. Hogy miről és milyen hangulatban, arról eléggé sokféle híresztelés volt. Igaz, ezeken a vitákon, megbeszéléseken gyakran voltak jelen erős érzelmek. Még egyszer mondom, erős érzelmek, mert a fásult és kívülálló bírálat hangja mellett jelen volt — és éppen ezekkel szemben —, egyre erősödött az elszántság gondolkodásban és tenniakarában is.

Azokról a hírfogalmazókról, akik a saját, a valóságos helyzettől elkalandozó, végig nem gondolt vágyaikat akarták meghallani a viták valóságos tartalma helyett, most nem érdemes beszélni. Annál inkább azokról, akik szenvedélyesen érvelve és munkálkodva, várakozással tekintenek erre a kongresszusra, és egyál-

talán a nem távoli jövőbe. Azokról, akik maradtak, és akik a KISZ-en keresztül akarják a problémák megoldását, azokról, akik nagyon komolyan akarják ezt. Mit akarnak hát ezek az egyetemista-főiskolás KISZ-esek, hallgatók és fiatal oktatók? Miért vitatkoznak, miért dolgoznak?

Nincs általános felhatalmazásom a válaszadásra, mégis hadd feleljek a kérdésre így: meg akarnak felelni annak a feladatnak, amelyet a KISZ számára a legutóbbi pártkongresszus kijelölt, és amit ennek a kongresszusnak a határozat-tervezete is megfogalmaz. Világosabban: a KISZ-nek nem nevelőintézetnek kell lennie, hanem valódi politikai szervezetnek. A KISZ-nek az a feladata, hogy részt vegyen a párt politikájának nemcsak végrehajtásában és képviselésében, hanem annak alakításában is azáltal, hogy a szervezethez tartozó rétegek érdekeit, véleményét, törekvéseit, nehézségeit felszínre hozza, és a döntést hozó testületek nyilvánossága előtt képviseli. Konkrétan: a Műszaki Egyetemen — és azt hiszem más főiskolai intézményekben is — ez a szocialista értelmiség képzéséhez való felelős hozzájárulást fogalmazza meg. Tudatosan mondok szocialista értelmiséget és nem diplomás szakembert. Olyan embert, aki elkötelezett, cselekvő résztvevőként, maga és környezete tudatos formálójaként válaszolni képes ennek a nehéz kornak a kihívására. Mert nemcsak a jelenségeket — nem ritkán torz, a szocializmustól meglehet idegen, de mégis meglevő jelenségeket — látja. Sajnos, túl sok ilyet lát, amelyek kiábrándítják, és amelyek felett esetleg elkeseredett kívülálló módjára pácát tör. Vagy ami még rosszabb: alkalmazkodik. Tehát olyan embert, aki nemcsak a jelenségeket látja, hanem az okokat is látni akarja, hogy változtatni tudjon. Olyan embereket kell hogy adjon a felsőoktatás a társadalomnak, akik szilárdan megalapozott, jó minőségű szakmai — és ez döntő fontosságú —, társadalomtudományi ismeretekre támaszkodnak.

Hadd említsek meg egy nagyon kis részt az akadémián elhangzott egyik felszólalásból, amely szerint a különböző rétegek és a fiatalok sajátosságainak megléte, párosítva megfelelő tanulmányi eredményekkel az oktatási idő bármilyen szakaszában, sokkal több eredményre vezet, mint a már elavult konkrét szakismeretek bemagoltatása.

Világnezetüket, ennek megfelelően magatartásukat, értékrendjüket, szokásaikat az egyetem vagy a főiskola demokratikus légköre, az alapszervezet közéleti gyakorlatra kell hogy formálja. Tehát életmódot, kultúrát, benne politikai kultúrát tanulnak. Olyan emberekről van szó, akik így — ha kell életpályájuk során többször is újítani, megújulni képesek, és akik értékeket teremtenek és adnak tovább nemcsak a munkahelyükön és nemcsak a napi nyolc órában.

Ez egyáltalán nem a világon bárhol beváltható tudású, magasan képzett fehér galléros szakembert jelenti, hanem azt az értelmiséget, aki ezért a társadalomért érez felelősséget. Am ezt a felelősséget csak akkor érezheti, ha a társadalom és annak vezetői egyértelműen éreztetik, kifejezik erre vonatkozó igényüket és nem engedik leértékelődni az értelmiségi munkát. Megfelelni ezeknek a követelményeknek csak gyötrelmesen, nehéz munkával, tanulással lehet. Hallgatónak, oktatónak egyaránt és persze nem máról holnapra, de holnaputánra is csak akkor, ha az egyetemeken — azt hiszem a főiskolákon is — az oktatási, nevelési cél egyértelmű: az ilyen módon felfogott szocialista értelmiség képzése. Minden konkrét döntésnek ezt a célt kell szolgálnia, vonatkozzék akár az oktatás korszerűsítésére, azaz a tananyag tartalmára, szerkezetére, az érdekeltégi

rendszerre, hogy végre az oktatót, hallgatót ne a középszerv gravitációja húzza, vonatkozzék káderpolitikai megfontolásokra, a hallgatók szociálpolitikai helyzetére vagy a beiskolázás és a pályakezdés körülményeire stb.

Ezekről a kérdésekről a különböző szintű küldötttertekezleteken sok szó esett. Erősen bízunk benne, hogy javaslataink, észrevételeink — azok is, amelyek a szekcióülésen hangzottak el, és amit nem lehet egy hozzászólásban összefoglalni — jól szolgálnak nehéz, de kikerülhetetlenül szükséges döntéseket. Arról van szó: ha a társadalomnak elkötelezett értelmiségre van szüksége, akkor olyan felsőoktatást kell szervezzen, amely végtermékként, tudatosan ezt az embertípust akarja produkálni. Ez teljesen nyilvánvaló. Ki kell használni az emberek ambícióját, de azon a területen, amihez értenek a szakmájukban. Ez a népgazdaságnak is érdeke. A mindennapok munkájában oktató, hallgató, dolgozó előtt nem a társadalmi cél lebeg állandóan. Egyszerűen boldogulni, érvényesülni akar, ezért tehát olyan környezetet, olyan érdekelttségi viszonyokat kell teremteni, amelyek között nem csak egyéni tisztesség dolga a kiemelkedő teljesítmény. Olyan viszonyokat, amelyek a kezdeményezést, a felelős véleménynyilvánítást ösztönzik, amelyek közül senkinek sem lehet tulságosan messze eltávolodni nyilvánosan meghirdetett eszményektől és értékektől, nem csak szavakban nem, a gyakorlatban sem.

Ki kell használni a pályakezdők ambícióját, tenniakarását, egzisztenciateremtő eltökéltségét. De a szakmájában, mert ez a népgazdasági érdek.

Ma még — az elért eredmények ellenére is — nehéz felismerni az egyetemeken, a mindennapi gyakorlatban a kitűzött célt. A társadalom ilyen elvárásai is csak nehezen érvényesülnek. És vajon mennyire közvetíti ezeket a felsőoktatási intézmény? Az elvárások részkövetelmények alakjában jelennek meg. Az oktatás-nevelés részekre esik szét, az ismeretanyag és a számonkérés is egyre több tantárgyra aprózódik, és ennek nem az ismeretek robbanásszerű gyarapodása az oka. Gyakran szűk, practicista gondolkodás kísért. Ez igen megnehezíti az önálló probléma-megoldó, szintetizáló képességek kifejlődését. A képzés nem törekszik a teljes személyiség megragadására, sokoldalú integrált egyéniségek formálása helyett a képzés képlete inkább olyan, mint egy összeadás: szakmai tárgyak, plusz marxizmus—leninizmus oktatás, plusz KISZ. Így véletlen esemény az, amit intézményesen kellene garantálni: az értelmiségi szerep tudatos gyakoroltatása, az erre való felkészítés. A hallgatók erkölcsi, politikai, kulturális nevelése —a megítélés szerint gyakran — a KISZ feladata. Ennek a helyzetnek az okát a felsőoktatásról szóló politikai bizottsági határozat, és annak előkészítő munkája alaposan elemzi, és a felsőoktatás elé a már többször emlegetett célt állítja: a szocialista értelmiségi képzését.

Ennek a határozatnak a végrehajtását, az újból, teljes nyomatékkal megfogalmazott cél elérését a KISZ az egyetemeken, főiskolákon kétféle, egymással nagyon szorosan összefüggő módon kell hogy megvalósítsa. Egyfelől: a tagságot mozgósítva saját szakmai, tanulmányi, kulturális, sportakcióin keresztül. Így eleget tud tenni a közmegítélés várakozásának még akkor is, ha ez nem csak a KISZ feladata, de most már a politikai partner szerepében közös a felelőssége. Másfelől: az egyetemi közéletben politikai képviselőtén keresztül a cél elérését ösztönző viszonyok megteremtésében és megszilárdításában.

Ennek a politikának sikeresnek kell lennie, a szervezetten belül és a szer-

vezeten kívül is, mert ez a társadalom és a KISZ érdeke is. Mindehhez pedig jelentősen kell, hogy növekedjék a KISZ politikai képviselőiténak a hatékonysága, tehát hogy a különböző vezető testületek nyilvánossága előtt megvitatott KISZ-es vélemények, javaslatok, kritikák ne maradjanak kimondott szavak.

Nem hisszük, hogy mindig nekünk van igazunk, de úgy gondoljuk, felelős tényezőként jelen kell lennünk a döntések előkészítésében és meghozatalában. Így a nevelésre, önnévelésre építő, tehát döntően pedagógiai és erkölcsi elvárásokat a szükséges részarányban politikai programmal lehet felváltani, programmal, amihez csatlakozni lehet. A határozat-tervezet jó, de a réteg számára konkrét, cselekvésre mozgósító programként kell megfogalmazni és meghirdetni, amelyhez a csatlakozást személyes ügyként lehet átélni, és így a csatlakozók számára a sikeres végrehajtás már személyesen is sürgetően fontos. Hogy teljesen világossá válhassék: azok, akik nem csatlakoznak, nem a nevelés sikerlenségét jelentik, hanem azt, hogy ők nem ezt a platformot választották.

Meggyőződésem, hogy országunkban — különösen most, amikor roppant erőfeszítésekkel az eredményeket meg akarjuk őrizni — minden másnál nagyobb szükség van olyan vezetőkre, dolgozókra, akik képesek ezt a folyamatot átélni, és akik alkalmasak arra, hogy ezt előmozdítsák — és elő is tudják mozdítani —, mert cselekvő részvételük nemcsak alkotmányos jog, erkölcsi kötelesség, hanem politikai intézményekkel garantált lehetőség.

A legnagyobb klasszikus példáján felbátorodva hadd mondjam a hitem szerinti képletet: a fejlett szocializmus = alkotó munka + demokrácia + a legszélesebben értelmezett kultúra.

Köszönöm a figyelmet.

BEDŐ KATALIN

Csongrád megye küldötte,

a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium tanulója

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

A szegedi küldötttertekezleten az egyik felszólaló elmondta: a fiatalok, különösen a tizenévesek egyik gyakori tapasztalata, hogy a különböző dolgokról mondott véleményüket aszerint fogadják a környezetük, ahogyan azt elmondják, és nem aszerint, amit elmondanak. Pedig a fiatalságnak életkori sajátossága, hogy véleményét élesen, néha bántó hangon fogalmazza meg, akarata ellenére, a legjobb szándék mellett is. Mindezt azért bocsátom előre, mert olyan témáról szeretnék szólni, amiben látszólag nem is vagyunk illetékesek mi, diákok.

A diákság elsőrendű feladata a tanulás. A tanuláshoz pedig két nélkülözhetetlen segítségre van szükségünk. Az egyik a jó pedagógus, a másik a jó tankönyv.

A tanárokról nem akarok itt beszélni, ellenben a tankönyv olyan segédeszköze a tanulásnak, amely mindenkor a diák rendelkezésére áll, szeptemberben

megvásárolja és év végéig forgatja azokat több-kevesebb szorgalommal. Egyik-másik tankönyvünket azonban csak október végén, november elején kaptuk meg a legutóbbi tanévkezdés után. Amikor azonban megkaptuk például a magyar irodalom könyvet, elég hamar lelohadt a lelkesedésünk, mert a könyvben egyre-másra találtuk azokat a magyarázó részeket, amelyeket nem sikerült értelmeznünk. Ezek közül szeretnék idézni: „...kár találgatni hősének milyen sorsot szánt Puskin, tananyagunkból az következik, hogy sokmindent csinálhatt, egy valamit azonban biztosan csinált, hasonmása Puskin kezével megírta Jevgenyij Anyegint!” Mire ezt a részt elolvastuk, már mindent tudtunk Jevginről, csak egyben voltunk bizonytalanok, hogy akkor ki írta az Anyegint? Vörösmartyt is magyarázza a könyv. „Az Előszó a magyar irodalom csúcspontjai közé tartozik. Világos katasztrófáját kozmikus világgá növeli.” Hogy a világosi fegyverletételre utal, azt az órán tudtuk meg, és hogy nem jelzőként szerepel a katasztrófa előtt, de ez nem oldotta meg minden gondunkat. „Az Előszó-ban Vörösmarty nem mérhető időtartamú pillanattal fejezi ki a tragikumot... és kilátástalan, tompa ürességnek adja át helyét”.

Nem akarom irodalomórával untatni a kongresszust, de az idézeteket vég nélkül folytathatnám. A lényege azonos, a tálalás nagyon tudományos színvonalú, akik a tankönyvet írták, bizonyosan tudták, hogy hol, miről akarnak beszélni. A mi számunkra azonban nem érthető, egyszerűen nem tudjuk követni a gondolatmenetét, még kevésbé tudjuk megtanulni ezeket a magyarázatokat.

Szeretnék visszautalni arra, hogy mi, fiatalok, gyakran élesen mondtunk véleményét különböző dolgokról, de azt is fel szeretnénk vetni, hogy a tankönyv akkor segítője a tanulásnak, ha egy-két olvasással megértik azok is, akiknek készült. Ez azért is fontos, mert az érettségivel sokunk számára lezárult az általános műveltség megszerzésének időszaka. Az érettségi után legtöbbször csak a számunkra szükséges tantárgyakkal foglalkozunk, ez jelenti az ismereteket. Úgy gondolom, a társadalomnak sem mindegy, hogy milyen felkészültségű embereket nevel magának.

A magam részéről igen magas színvonalú érdekvédelmi tevékenységnek tartanám, ha a KISZ Központi Bizottsága gondot tudna fordítani a tankönyvkiadásra, annak a minősítésére. Úgy hisszük, el tudnák érni, hogy a tankönyvet tanítási gyakorlattal rendelkező pedagógusok írják, olyanok, akik pontosan tisztában vannak felkészültségünk szintjével, és az általunk befogadható megfogalmazásban adják az új ismeretanyagot.

Köszönöm a figyelmet.

POZSGAY IMRE
művelődési miniszter

Mindenek előtt engedjék meg, kedves elvtársak, hogy a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa nevében üdvözöljem a KISZ X. kongresszusának küldötteit, e nagy jelentőségű tanácskozás minden résztvevőjét.

Engedjék meg azt is, hogy elmondjam: nagy figyelemmel és felelősségtu-

dattal tanulmányoztam a kongresszusi dokumentumokat, figyelemmel kísértem a kongresszus beszámolóját, a vitát és a szekciók munkáját is. A dokumentumokból, a kongresszus beszámolójából, az egész vitából tükröződik a nagy vállalkozási kedv és a politikai elszántság a fejlett szocializmus építésében való részvételre, de az én munkaterületemet illetően is nagyon sok kritikai megjegyzés, észrevétel, itt-ott éles, teljesen jogos bírálat is megfogalmazódott.

Nincs arra lehetőségem, hogy a vitában elhangzott észrevételekre, a művelődési kormányzat és az Állami Ifjúsági Bizottság munkáját érintő valamennyi kérdésre itt reflektáljak, néhány dologra azonban engedjék meg, hogy kitérjek.

Mindenekelőtt a kormány tagjaként és az Állami Ifjúsági Bizottság tagjaként is szeretnék visszautalni valamire, amiről szó volt a beszámolóban, a vitában, méginkább a kongresszust előkészítő vitákban. Arra, hogy 1970-ben az MSZMP határozatot hozott az ifjúságpolitikáról, az ifjúságpolitika továbbfejlesztéséről, és ennek nyomán született meg az egyik nagy jelentőségű törvény, a magyar törvényhozás egy kiemelkedő alkotása: az ifjúsági törvény.

Az állami szervek — most azok nevében szólok — igyekeztek követni a törvényben előírtakat, a törvény követelményei szellemében nőtt az állami és gazdasági szervezetek, intézmények felelőssége az ifjúságért. Ez a felelősség legfőképpen tettekben, cselekvésben nyilvánult meg, hiszen a törvény meghozatala óta javultak a nevelés és a képzés feltételei, javult az állami és a KISZ-szervezetek együttműködése, általában az ifjúsággal kapcsolatos munka színvonala, emelkedett az ifjúság iránti figyelem. Az állampolgárok köre egy fontos intézményen, a család intézményén keresztül fejezte ki leginkább érdeklődését és felelősségtudatát. És még egy dolog, amiről ezen a kongresszuson már nem is igen kellett beszélni: realisabbá vált az ifjúság megítélése. Emlékeznek rá, legalábbis vannak akik igen, hogy a korábbi KISZ-kongresszusokon és ifjúsági eseményeken milyen fontos téma volt az ifjúság megítélésének kérdése, és ez önmagában is haladás, a KISZ politikai munkájának, az állami ifjúsági politikának egyik eredménye, hogy erről ma kevés szót kell ejtenünk.

Az állami szervek — felismerve, tanulmányozva az ifjúság politikai munkájában rájuk váró feladatokat — igyekeztek intézményes és anyagi segítséget adni, tanácsadó rendszert kiépíteni a pályaválasztáshoz, a pályakezdés és beilleszkedés, a munkamegosztás körülményeinek az ifjúsági érdekekhez való igazításához, a családalapításhoz, a művelődéshez.

Az állami szervek ebben a — törvényből következő és törvénytisztelettel végzett — munkában messzemenően támaszkodtak a KISZ-re, mint az ifjúság legfontosabb politikai szervezetére, s olyan ügyekben teremtettek együttműködési lehetőségeket a KISZ-szervezetekkel és a KISZ-szel, mint egészszel, mint például a lakásépítés, a lakáskérdés megoldásában való közreműködés, a fiatal értelmiség munkába állításának és képzettsége szerinti munkába állításának előkészítése, az ebben történő segítségnyújtás. A fiatal egyetemi, főiskolai hallgatóság ügyében pedig éppen a napokban hozott döntésről szeretnék én is szólni — Fejti elvtárs beszámolójában már említette. Az ösztöndíjrendszer fejlesztésére hoztak határozatot. Ezzel kapcsolatban szeretném megemlíteni, hogy az ösztöndíjrendszer fejlesztését illetően megértettük az itt is megfogalmazott igényeket, követelményeket. Valóban ösztönző rendszert kellene a most már rendelkezésünkre álló anyagi eszközök felhasználásával megteremtteni.

Az ifjúsági parlament intézményéről csak egy mondat erejéig hadd mondjam el, hogy bár itt-ott túlszervezettség, néhol a tartalmatlan túlhajtás jelei is megmutatkoztak, az ifjúsági parlamentek fontos fórumai a fiatalság körében végzett demokratikus munkának. Olyan fajta intézményekké váltak, amelyek még azokban is felkeltik időnként a felelősséget, akikben ez a felelősségérzet esetleg a két parlament közötti időszakban lanyhulna, csüggedne.

Ígaza van Dobozi Zsoltnak. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei küldött beszélt arról, hogy a valóságban az lenne jó, ha nem az ifjúsági parlamentek emlékeztetnének csupán erre a felelősségre, mert folyamatos, kiegyensúlyozottabb és zavartalanabb ifjúságpolitikai munkát kell az állami szervezetben, a gazdasági szervezetekben, intézményekben megvalósítani.

Sokféle szükséglet, igény — jogos igény — fogalmazódott itt meg. Űgy is mondhatnám, hogy sokak a kongresszuson ébredtek a valódi szükségletek, a szunnyadó szükségletek, s ezzel együtt a kielégítésükre irányuló türelmetlenség tudatára is. Ezt sem tartom rossz dolognak. Hajtóerőnek, olyan mozgó rugónak tartom, amelyre az állami szervezetnek oda kell figyelniük. Egy valamit azonban — anélkül, hogy az előbb elmondottakból egy szót is visszavonnék — hozzá kellene tennem. A bejelentett és elismert szükségletek, valamint a szükséglet kielégítésére szolgáló javak mennyisége között a szocializmusban is szakadék tátong. Ezt a szakadékot napról napra valami módon át kell hidalnunk, de azt hiszem akkor lesz köztünk jó a politikai együttműködés, amikor a megértés is beletartozik mindenféle politikai megnyilvánulásba. A KISZ érdekképviseleti és érdekvédelmi funkciói úgy hiszem összhangban vannak ezzel a társadalmi ténnyel is, és ez fontos dolga szintén a KISZ-kongresszusnak. Én ezzel a tanulással figyeltem, igyekeztem követni a kongresszus munkáját.

A továbbiakban saját felelősségi területem néhány gondjáról hadd szóljak a tisztelt kongresszusnak. A művelődés, a műveltség megszerzésének feltételeiről, gondjairól, s azokról az itt-ott szenvedélyesen, de jogosan megfogalmazott hiányosságokról is, amelyek szóba kerültek ezen a kongresszuson. Emlékeznék rá, szintén hadd idézzem fel, 1974-ben a Magyar Szocialista Munkáspárt — akkor is, azóta is igazolódott jó kulturális politika jegyében — egy nagyon fontos határozatot hozott a közművelődés fejlesztéséről. Programértékű határozat volt ez. Ennek nyomán törvény is született 1976-ban, az országgyűlés törvényt hozott róla. Azt azonban el szeretném mondani, hogy egész népünk, különösen az ifjúság, nagyot emelkedett azóta műveltségben, de a közművelődés nem vált még a művelődésben elmaradott milliók ügyévé. Itt tehát van tennivaló bőven!

A fiatalok kulturális problémáiról — pályakezdésével, szerakozásával, politikai, kulturális intézményeivel kapcsolatos ügyekről — szerettem volna szólni, de erre csupán emlékeztetőül hívom fel a figyelmet.

A műveltség hasznáról csak annyit: a művelt ifjúság a társadalmi haladás alapfeltétele. A művelődésnek nélkülözhetetlen szerepe van a társadalomba való beilleszkedésben, a gazdasági rugalmasságban, s mindabban az emberi tevékenységben, amely kapcsolatteremtést, együttműködést, hasznot hajt egy országnak, egy nemzet fejlődésének.

A fiatal alkotók kötelezettségeiről szeretnék néhány szót szólni, és ha elnökünk megengedi, akkor még az iskoláról és a felsőoktatásról vázlatosan néhány gondolatot elmondani. Tudom, a szekciókban és az előkészületekben is

nagy hangsúlyt kapott — a beszámolóban is — a fiatal alkotók, egyáltalán a művészetben, a tudomány területén dolgozók felelősségtudata, valóságunkhoz való viszonya. Itt csak annyit szeretnék elmondani anélkül, hogy kulturális politikánk idevágó néhány tételét felidézném, hogy a tartalmas, értékes alkotásokhoz, az elkötelezettséget tanúsító alkotóknak a Magyar Népköztársaság kormányzata, a kulturális kormányzat támogatást ad. Műhelyek létesítéséhez állami támogatást ad, a közművelődés és az ifjúság kapcsolatában megteremti az alkotók bekapcsolásának intézményeit. Eszembe jut egy történelmi anekdota: IV. Henrik elrendelte, hogy minden francia fazekában tyúk főjjon. hogy mindenki vidám legyen. Én azt hiszem, és az utóbbi évek gazdasági emelkedésében elért életszínvonalunk is azt mutatta, hogy a jókedv, a vidámság és a felszabadultság nem biztos, hogy a húsosfazék körül terem. Olyan eszmék érdekében is szeretnék tehát mi az alkotókkal összefogni, támogatást adni, amelyek ideálokat is jelentenek, a húsosfazéktól való továbblépés és továbbgondolkodás lehetőségét is megteremtik, miközben — hadd tegyem hozzá — egy jó húsoles nem nélkülözhetetlen ahhoz, hogy jól érezzük magunkat.

A közoktatás fejlesztésének elveit hadd ne ismertessem. Hadd ne mondjam el, hogy itt a tankönyvek gondjaitól a tanterveken át az iskola társadalmi feladatainak teljesítéséig sokféle oktatási, nevelési feladatot kell megoldani. Egy dolgot szeretnék csupán megemlíteni: úgy véljük, az iskola és a KISZ tekintélyét közösen, együtt kell elérni. A KISZ tekintélye és az iskola tekintélye, követelményrendszere nem kerülhet egymással ellentétbe, és ez megnyugtató volt számomra a kongresszus beszámolójából, a kongresszus megnyilvánulásából. Az ifjúság úgy érzi, önbecsüléséhez hozzátartozik, ha világos, pontos követelmények szerint dolgozhat és értékes ismereteket kaphat értékes emberektől. Az ifjúság önbecsüléséhez persze hogy hozzátartozik, hogy ott, ahol kritikai észrevételei vannak — még a tananyaggal, a tankönyvvel kapcsolatos észrevételeit is —, elmondhassa, mert bár a tanuló és tanár között a viszonyt egy kicsit a katedra befolyásolja, a KISZ és az iskola között nem lehet katedra ebben a viszonyban.

A felsőoktatás fejlesztésének tervei éppen az egyetemi ifjúság körében ismertté váltak. Az előttem szólók is joggal és meggyőzően hivatkoztak ezekre a tervekre. Az egész közoktatás és felsőoktatás fejlesztési programjában csupán egy valamire szeretnék még utalni. Arra, hogy a kettő a mi képzetünkben elválaszthatatlan egymástól. Jó iskola nélkül, a világ tapasztalatait és tudományát is befogadni képes jó magyar iskola nélkül nincs jó felsőoktatás, a felsőoktatásban pedig nem képzelhető el az értelmiségi képzés itt is említett sikere akkor, ha nem rendezzük a követelményeket. Itt is egy élményre szeretnék hivatkozni: arra, hogy milyen iszonyatos harcba és versenybe kerül némely felsőoktatási intézményünkbe bekerülni, és aztán a csattanó: ha bejutott az illető, nincsenek követelmények. Azt hiszem, ezen a helyzeten érdemes szintén elgondolkodni, amikor oktatásfejlesztési tervekről és oktatási elképzelésekről beszélünk.

Végül pedig itt, és ezzel összefüggésben a reformok és reformocskák dolgáról, amelyek ugyancsak szóba kerültek. Voltak kétségtelenül idegesítő, tanárnak, diáknak, fenntartó intézménynek egyaránt neurotizáló, zavart keltő kezdeményezések is. A világ minden oktatásügyében — azt hiszem — a XX. század második felében ez megtörténik. Mi szeretnénk jól meghatározott viszonyok kö-

zött működő iskolát, ahol az előbb említett követelmények pontosítása a KISZ-szel és az iskolával együttműködve megtörténik, ahol a közéletiség feltételei is megteremtődnek, ahol a stabilitás, a kiszámíthatóság, a jól körvonalazott cselekvés lehetőségeit össze tudjuk egyeztetni a növekvő tudás dinamizmusával és fejlődésével.

Szólhattam volna még itt azokról a politikai intézményekről, amelyek a KISZ rendelkezésére állnak az iskolában, s amelyek isten tudja milyen okokból, de talán tudjuk is, nem mindig működnek úgy, ahogyan szükség lenne rájuk. Egy kérdés azonban feltétlenül fennáll, és ez a világnézeti nevelést, a marxizmus—leninizmus oktatását érinti. Tudja-e a pozitív politikai haladást szolgálni az az ember, aki nem hisz a távlati célokban, aki ideál nélkül, önmaga életét lealacsonyítva és leszállítva próbál cselekedni? Nem tud, nem érhet el eredményeket, és ebben az oktatás felelőssége nagyon nagy. Olyan fajta világnézeti képzést és marxizmus—leninizmus oktatást szeretnénk, ahol az emberek, a diákok, a tanulók életük problémáira is választ kapnának, tehát számukra megfelelő, életükhöz, tevékenységükhöz közelálló feltételek között élhetnének.

Végül önmagammal is elégedetlenül, hiszen oly sok mindent kellene elmondani ezen a fórumon, és oly sok mindenről esett szó, amire válaszolni kellene, csak azt szeretném mondani a tisztelt kongresszusnak, valamennyi fiatal barátunknak, hogy az iskola, ha a KISZ is úgy akarja, sokat tehet azért, hogy hazánk valódi közösségeivé váljon. Én úgy hiszem, hogy az egész magyar művelődésben valódi nemzeti programok fogalmazódtak meg, amelyekben az ifjúságnak nem e programok szenvedő tárgyaiként, hanem alanyaiként kellene funkcionálnia.

Én azt kérem ettől a kongresszustól, az egész ifjúságtól, hogy ebben az ügyben legyünk jó munkatársak.

Köszönöm a figyelmüket.

KONCZ TIBOR

Hajdú-Bihar megye küldötte,
a polgári November 7. Tsz elnöke

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

Mint fiatal termelészövetkezeti elnök kértem szót, ami talán nem is meglepő, hiszen most már természetesebb, mint egy-két évtizeddel ezelőtt az, hogy 30 év körüli szakemberekre bízzák egy-egy tsz vezetését. Nyugodtan elmondhatom, hogy szűkebb hazámban, Hajdú-Bihar megyében ez ma már tendencia-jelleget ölt, hiszen az elmúlt 2—3 évben bekövetkezett változások eredményeként több mint 20 a fiatal, első számú vezető kollégáim száma.

Bizalmat kaptunk az irányító szervektől, és nem utolsó sorban a termelészövetkezeti tagságtól. Természetesen azt várják tőlünk, hogy elődeinknél nagyobb energiával, újabb ismeretekkel, korszerű szemlélettel növeljük a gazdál-

kodás eredményességét. Azt is el kell mondani, hogy ezek a változások nem a jó körülmények között, komoly eredménnyel gazdálkodó üzemek, hanem a kifejezetten rossz termésadottságú, általában veszteséges, tartósan pénzügyi nehézségekkel küzdő gazdaságok élén következnek be. Ez a tény már önmagában is világosan előre vetíti, hogy elsődleges feladatunk és egyben gondunk a nyereséges gazdálkodás megalapozása, bizony egyre nehezedő gazdasági feltételek mellett. Ahhoz, hogy ezen elvárásoknak megfeleljünk, támaszra van szükségünk.

A külső segítség önmagában kevés, belül kell megkeresnünk azokat az erőket, amelyek tartó oszlopai lehetnek a következetes és eredményre vezető munkának. Ebben a politikai, társadalmi szervezetek közül kiemelkedő szerepet tölthet be a KISZ-szervezet, amelynek hatása, szervezettsége, munkájának színvonala az utóbbi években emelkedett.

Fiatalodik a mezőgazdaság, az átlag életkor a 60-as évek végéhez képest több mint 10 évvel csökkent. Pozitívabbá vált a mezőgazdaság társadalmi megítélése, javultak a munkakörülmények, és ennek hatására ma már a műszakilag fejlettebb ágazatokból nem vándorolnak el a fiatalok. Az itt-ott még létező szélsőséges nézeteket leszámítva, a mezőgazdasági munka presztízse növekedett. Ez a kedvező folyamat is hozzájárult ahhoz, hogy ma már a termelőszövetkezetek KISZ-szervezetei jobban beépülnek az üzemek gazdasági, politikai hierarchiájába és demokratikus rendszerébe.

Nekünk, fiatal vezetőknek, nincsenek generációs problémáink a KISZ-tagokkal és annak vezetőivel. Ez előnyt jelent, de önmagában még nem eredmény. Meg kell keresni, de főleg meg kell találni azokat az együttműködési lehetőségeket, amelyek előre visznek ebben a munkában. A KISZ-fiatalok kötelességük teljesítése mellett éljenek bátrabban jogaikkal, a fiatal vezetők pedig ne felejtsek el azokat a problémákat, amelynek nemrégén még részesei voltak.

Kedves elvtársak!

Engedjétek meg, hogy az általánosságok mellett a teljesség igénye nélkül néhány konkrétabb lehetőségre rávilágítsak, amely elősegítheti a mezőgazdaságban működő KISZ-szervezetek magasabb színvonalú tevékenységét.

Ma a mezőgazdaság számos területén a legkorszerűbb eszközökkel dolgoznak. Az új gépek, berendezések működtetése új ismereteket, magasabb szellemi felkészültséget igényel. Ezek üzemeltetését kvalifikáltabb, jórészt fiatal szakemberekre kell bízni, akiknek többsége KISZ-tag. A KISZ-szervezet tevékenysége mintegy visszahat a termelésre. A gyakran megoldhatatlannak tűnő feladatok végrehajtásában nagy szerepet játszhatnak ezek a szervezetek, a szervezet fiataljai jó hozzáállással, egyszerű, tudatos gazdasági programmal és természetesen munkájukkal segíthetik azokat.

Nagy segítséget nyújt a területi rétegrendezvények szélesítése, a különböző versenyek szervezése. Tudom, nem szükséges részletesebben szólni a KISZ által szervezett szakmai versenyek, különböző pályázatok kedvező hatásáról, amelyek erősítik a szervezethez, és nem utolsó sorban a mezőgazdasági munkához való kötődést. Ez a verseny már nemzetközivé szélesedett, hiszen nemrégiben 6 szocialista ország mezőgazdasági szakmunkás fiataljai tettek bizonyosságot arról,

hogy milyen magasfokú politikai felkészültsége van a mezőgazdasági dolgozóknak. Példa erre Magyarországon az Agárdi Mezőgazdasági Kombinát.

Örvendetes, hogy az utóbbi időben dinamikusan növekszik az agrárértelmiségiek száma a mezőgazdaságban. A közép- és felsőfokú intézményekből kikerülő szakemberek jól ismerik a szervezett KISZ-élet sajátosságait. Jobban fel kell használni tapasztalataikat és a mindig meglévő tenniakarásukat.

Jó kezdeményezésnek ígérkezik a Fiatal agrárszakemberek tanácsainak megalakítása. Alapvető kérdésnek tartom, hogy nagyobb figyelemmel kell lennünk az emberi tényező szerepére, amely nem csak a mezőgazdaságra vonatkozik. Van olyan KISZ-titkár, aki önmagában egyéniség, jó szervezőkészséggel rendelkezik, vezéralakja környezetének. E tulajdonságok jelentősen növelhetik az ifjúsági szervezet hatását. Előfordult a mezőgazdaságban, hogy a termelés szerkezetében bekövetkezett gyors változásokat nem követte elég rugalmasan a KISZ-szervezet üzemi felépítése, alakulása. A KISZ-alapszervezeteket a termelőszövetkezetek különböző munkaterületein dolgozó fiatalok alkotják, akik jó részt csak a taggyűlésen találkoznak egymással. Ma már rendelkezünk olyan szakosított telepüzemággal, ahol biztosított a kisebb létszámú alkotó közösségek megteremtésének a lehetősége. Az elmúlt évben tette meg a kezdeti lépéseket egy sajátos mozgalom: egy gyenge és egy erősebb termelőszövetkezet együttműködik. Ezt most feltétlenül ki kell terjesztenünk a gazdasági kapcsolatokon kívül a KISZ-szervezetek együttműködésére is. Általános tapasztalat, hogy az erősebben, jobban szervezett gazdaságokban a KISZ-szervezet munkája is jóval eredményesebb. Eppen ezért ez a kapcsolat ugrásszerű lépést hozhat a gyengébb adottságú termelőszövetkezetek KISZ-életében.

Tisztelt kongresszus!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1978. március 15-i határozata felmérte a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetét és meghatározta legfontosabb feladatainkat. A határozat végrehajtását és megvalósítását segítette elő a KISZ KB Intéző Bizottságának 1978. november 23-i határozata, amelyben megfogalmazta a mezőgazdaságban működő KISZ-szervezetek legfontosabb teendőit a termelés további fejlesztésében, a szervezeti élet erősítésében, a gazdasági, politikai agitációs és propagandamunkában. Az eredmények két év óta kézzelfoghatóak. Növekedett a KISZ-szervezetek tekintélye, ezáltal nőtt a szervezetség meggyénkben. Ma már minden termelőszövetkezetben van KISZ-alapszervezet, munkájuk tartalmasabb, jobb, és a fiatalok tudatosabban vállalják a munkát. Ez a célirányosabb munka vezet annak a feladatnak a megvalósításához, amely ma legfontosabb elvárás a mezőgazdaságban tevékenykedő KISZ-szervezettel szemben, hogy találja meg helyét a gyors gazdasági, technikai változásban, ami napjainkban a mezőgazdasági termelést jellemzi.

Köszönöm a figyelmet.

CZANKA VALÉRIA

Somogy megye küldötte,
az FMV kaposvári gyárának műszerésze

Tisztelt kongresszus!
Kedves fiatal küldött-társaim!

A beszámolóban elhangzott az ifjúság testedzésének, tömegsportjának kérdése, amelyhez néhány gondolatlan szeretnék csatlakozni. Úgy érzem, szerencsés ember vagyok, és ezt nem titkolhatom el, mert 5 évvel ezelőtt, a KISZ IX. kongresszusán küldöttként vettem részt. Akkor még álmomban sem gondoltam volna, hogy újra eljutok ide, és szívügyemről, a sportról beszélhetek. Bevallom, legszívesebben egy kis kongresszusi tornára buzdítanálak benneteket. Ha az elnökség beleegyezik, egyperces kongresszusi tornát rendelnék el. Kérlek benneteket, ne álljatok fel! (Vezényletével a kongresszus résztvevői tornagyakorlatokat végeznek.)

Köszönöm szépen! Kongresszusi tornánk váljék egészségükre.

Somogy megye egy kis 130 fős településén, Bányán élek, amely a zselici dombok völgyében húzódik meg, számomra csodálatos. Sporttal tettük ismertté falunkat a megyében, pedig alapszervezetünk csak egy futballcsapatot tenne ki cserejátékos nélkül, ugyanis 11-en vagyunk.

Tisztelt kongresszus!

Én sokat köszönhetek a sportnak. Kiseb és nagyobb versenyeken, vetélkedéseken edződött állóképességem, a küzdelmek hevében erősödött akaratom és úgy érzem, fejlődött jellemem. Megismertem megyém és az ország sok szép táját, városát. Barátokat, életre szóló élményeket szereztem. Ezek közül is kiemelkedik a moszkvai olimpia, ahova a magyar ifjúsági olimpiai delegáció tagjaként kerültem ki.

Mint a KISZ megyei honvédelmi és sportbizottságának tagja, az elmúlt 5 évben aktív részese voltam az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalom bevezetésének, fellendülésének, az ifjúsági tömegsport- és turisztikai programok szervezésének.

Napjainkban sokfelé hallani, hogy a társadalom, illetve szövetségünk előtt álló nagyobb feladatok miatt a sport és a turizmus kérdése — úgymond — a pálya szélére került. Nem tudok ezzel a véleménnyel egyetérteni! Tőlem, aki erről a témáról szólok, talán sokan várnák, hogy ezt tartsam mindenekelőtt a legfontosabbnak. Pedig nem ez a legfontosabb. Az ifjúság testedzésének, tömegsportjának jelentőségét nem kell túlbecsülni, csak — és ezt hangsúlyoznám — a helyén kell kezelni. És hol a helye?

A kongresszusi levél így fogalmazott: „Számottevő tartalékunk egy van: az ember!” Az ember, akinek mindjobban kell dolgoznia, tanulnia, akinek adott esetben meg kell védenie hazáját. Nem kétséges: ehhez egészségre, megfelelő szellemi és fizikai állóképességre van szükség. Véleményem szerint a kiemelt társadalmi feladatok között ebben az összefüggésben kell a kérdést valamennyi-

ünknek — és itt nemcsak a KISZ-re gondolok — a helyére tenni. Éppen ezért eredményeink megítélésénél is kerülnünk kell a szélsőségeket.

Köztudott, hogy az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalom hosszútávú programként került bevezetésre. Rendszeresen figyelemmel kísértük, értékeltük a mozgalom megyei fejlődését. Tapasztalataink igazolják, hogy céljai, alapelvei beváltak. Területünkön a bevezetést megelőző időszakhoz képest ugrásszerűen nőtt a szervezett sportprogramok, kirándulások, illetve a rendszeresen és alkalmasszerűen résztvevők száma. Elsősorban azokat a sportágakat, mozgásformákat népszerűsítettük, amelyek kevésbé létesítményigényesek, és közösségeket mozgósítottak.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a tömegsportmozgalom irányítói nem tekintik merev rendszernek a mozgalmat. Szerintük is szükséges volt a követelményrendszer, a nyilvántartás és értékelés rendjének korszerűsítése.

Teljes mértékben egyetértünk a határozat-tervezetben megfogalmazott azon gondolattal, hogy a jövőben még nagyobb szükség lesz a helyi lehetőségekhez és igényekhez igazodó programok szervezésére, az új ötletek, kezdeményezések felkarolására. Ezzel párhuzamosan nem nélkülözhetők az Aranyjelvényesek az olimpiára, illetve a Magyar Ifjúság kupa akciókhoz hasonló újszerű, rendszeres testedzést népszerűsítő központi rendezvények sem. Az utóbbi különös érdeme — és kedvező fogadtatását is biztosította —, hogy csoportokat, közösségeket ösztönöz a labdarúgó VB-re jutás reményében, a mozgalom felsőszintű követelményeinek teljesítésére. Az elért eredmények ugyanakkor senkit nem alathatnak el. A továbblépés fontos kérdése az érdekelt szervek együttműködésének még jobbá tétele, különösen járási, községi, üzemi, intézményi és iskolai szinteken, ahol a KISZ — szerintünk — gyakran magára maradt. Ezen kívül valamennyiünknek érzékenyebben, gyorsabban kell reagálni az új ötletekre, kezdeményezésekre, időben segíteni kell azok megvalósulását.

A munkaegyeztetések, rendezvények előkészítése során sokszor mondják: „Segítünk nektek, csak szóljatok!” Ehelyett mi azt szeretnénk, ha azok, akiknek kötelességük tenni a sportért, nem egymást segítenék, támogatnák, hanem egyszerűen legjobb tudásuk szerint elvégeznék saját feladataikat.

A helyes egyéni és társadalmi szemlélet, a korszerű életmód népszerűsítését — a jobb propaganda és több módszertani anyag, figyelemfelhívó plakát mellett — segítené, ha a közfelfogásban, de méginkább a sportegyesületek többségénél helyesebbek lennének az arányok a tömegsport és a minőségi sport között, ha megszűnnének a sportmozgalomban elég gyakran tapasztalható tisztatlanságok, ha jelentősen javulna a sporterkölcs jelenlegi színvonala.

A rendszeres testedzés, a sportolási lehetőségek „étlapjának” bővítését szolgálják a természetjáró és turisztikai rendezvények is. A természet szeretete, a hazai táj megismerése, az ország nevezetességeinek, munkásmozgalmi emlékhelyeinek felkeresése iránti igény gyermekkorunk, az úttörőmozgalom, majd az országjáró diákkörök hagyatéka. A Négy évszak — négy túra akció, a felmenő rendszerű rétegturisztikai rendezvények biztosítják számunkra a munkamódszerek kiszélesítését, a honismeret, a táborozás változatos formáit. A jövőben ezekkel a lehetőségekkel az eddigieknél jobban kell élnünk.

Kedves fiatalok!

Sokéves gond — és megbízást kaptam, hogy itt is mondjam el — a szállásférőhelyek elégtelen száma és minősége, a turistaházak hiánya, a kempingezés lehetőségeinek korlátozása, a természetjáráshoz, a sportoláshoz szükséges eszközök, felszerelések, ruházati cikkek szűkös választéka, kifogásolható minősége és magas árszínvonala. Nehéz a tömegsportot úgy népszerűsíteni, propagálni, hogy ilyen alapvető feltételek sem állanak rendelkezésünkre. Ezért kérjük az illetékes szerveket, hogy a lehető legsürgősebben vizsgálják meg ezt a problémát, és tegyenek végre konkrét intézkedéseket.

Az 5 napos tanítási és munkahét bevezetését követően a fiatalok nagy részének — különösen az iskoláskorúaknak — jelentősen növekszik a szabadideje. Ennek tartalmas kitöltését komplex programok szervezésével kell biztosítanunk, amelyekben eddigi tapasztalataink szerint a politika, a kultúra és a sport elemei jól megférnek egymás mellett. Kialakulóban van a lakóhelyhez kötődő tömegsportprogramok szervezése. A tanácsi szervezeteknek, a lakásszövetkezeteknek az eddigieknél jobban kell segíteniük a lakóterületi sportegyesületek létrehozását, amelyek keretet adhatnak ennek a munkaformának.

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

Megyei küldöttgyűlésünkön megfelelő helyen szerepelt az ifjúság sportja és turizmusa. KISZ-szervezeteink pártmegbízatást kaptak, hogy a tömegsport elsődlegessége mellett az eddigiekhez hasonlóan vagy még aktívabban vegyenek részt a megye versenysportjának fejlesztésében, eredményeinek növelésében. A tömegsporttal is segítenünk kell a versenyzői utánpótlás nevelését.

Van tehát feladatunk, és úgy érezzük hogy a sportban érdekelt társszervekkel jobban együttműködve, közös erővel képesek vagyunk a közfelfogás formálására, a rendszeresen sportoló ember eszményének általánossá tételére. Nem könnyű feladat ez, de biztosak vagyunk abban, hogy eredményei a gazdasági építőmunkában, a termelésben, a jó közérzet és közösségi szellem kialakításában egyaránt jelentkeznek.

Köszönöm a figyelmet.

BAJSZ JÓZSEF

Tolna megye küldötte,
a Paksi Atomerőmű Vállalat mérnöke

Tisztelt kongresszus!

Engedjék meg, hogy mindenekelőtt köszönetet mondjak Czanka Valériának, Somogy megye küldöttének, hogy akciójával kellemesen felrázott bennünket. Úgy gondolom, hogy ezt az akciót az én előadásom szempontjából nem is időzítette volna jobban.

Kedves elvtársnők és elvtársak!

Népgazdaságunk jelenleg legnagyobb beruházása, az immár 6 éve épülő Paksi Atomerőmű jelentősége — úgy érzem — közismert közvéleményünk, ifjúságunk előtt. Manapság azonban újra találkozni olyan hangokkal, hogy miért építjük, nincs is szükség annyi villamos energiára, túlságosan drága, meg egyébként is a nyugati országokban mindenütt tiltakoznak az atomerőművek építése ellen, és mi megint fáziskésésben vagyunk — már ami a nyugatról jövő divatokat illeti. Nem lehet feladatomban e felvetésekkel vitába szállni, nem is a szakmai elfogultság kényszerít arra, hogy itt Anatolij Petrovics Alekszandrovra, a Szovjet Tudományos Akadémia elnökére hivatkozzam. Szerinte az atomenergia az emberiség számára ipari méretekben jelenleg rendelkezésre álló legtisztább, a környezetet leginkább kímélő energiafajta. A világ energiagondjainak teljes megoldásához az út a mai atomerőművektől vezet a gyorszaportó, majd hibrid reaktorokon át a magfúziós energiaátalakításig. Mindez a szovjet energiaprogram alapját is képezi.

A jelenlegi amerikai energiapolitika iránya jelentősen különbözik ettől. Különösen éles fordulat következett be az előző elnöki periódus kezdetén az új energiaprogram meghirdetésével. Az azóta eltelt négy év igazolta az amerikai tudósok aggályait: a megszületett döntéseket rövidtávú üzleti érdekek motiválták, és azok nagymértékben visszavetették az amerikai atomenergia-programot. Bennünket — szakembereket — örömmel töltene el, ha sajtónk legalább olyan tálatást biztosítana a realitásokon alapuló, a közeli és távoli jövő igényeit és lehetőségeit egyaránt figyelembe vevő szovjet energiapolitikának, mint az egyes tőkés csoportok érdekeit tükröző amerikai energiaprogramnak.

Bár e kérdés elemzése megérne egy külön felszólalást is, a magam részéről energetikai kérdésekben a szovjet akadémia elnökét valamivel kompetensebbnek tartom, mint az Egyesült Államok elnökét és tanácsadó stábját.

Az atomerőmű létesítésével egy olyan technológiát honosítunk meg hazánkban, amely mindenképp a műszaki haladás egy fontos lépcsőjét jelenti. A Pakson folyó munkák egész iparunkat kényszerítették és kényszerítik lépésváltásra. Az erőmű létesítésével nemcsak egy 1700 MW teljesítményű villamosenergiaforrás jön létre, hanem az új technológia megkövetelte minőséget kielégítő gyártó-, építő-, szerelőkapacitás is. Építő- és szerelőiparunk — mondhatjuk — önmagát múlta felül, de még ennél is többre van szükségünk. Hogy az említett

technikai lépésváltást érzékeltessem, csak példaként említem: az erőmű építésénél új szakmák alakultak ki, az üzemeltetésnél az ember—gép kapcsolat új szintjeit kell meghódítanunk, új technológiákat kell elsajátítanunk.

A Paksi Atomerőmű nem egy az ország beruházásai közül, s nemcsak azért, mert ez a legnagyobb. Jelentőségét éppen az adja meg, amilyen hatást népgazdaságunk egészére gyakorol. Ennek fényében tűnik furcsának számunkra, hogy a központi bizottság beszámolója nem tér ki a Pakson folyó munkákra — anélkül is inkább, mert a központi bizottságtól előző kongresszusunk határozatainak értelmében rendszeres és hatékony támogatást kaptunk.

Úgy gondolom, hogy a minőségi munkavégzés terén Pakson értünk már el eredményt, s ennek hatása hamarosan a hatékonyság növelésében jelentkezik. Jó példa erre a 3. és a 4. blokk építése, ahol új építési technológiák bevezetésével jelentősen nőtt munkánk szervezethez, hatékonysága. A szerelő vállalatok most birkóznak a legnehezebb feladatokkal. Az első eredmények már itt is megszülettek. Sikeresen befejeződtek a fő keringtető vezetékek nyomáspróbái.

Ilyen teljesítményre kivitelező iparunk önmagában nem lett volna képes. Meghatározó a Szovjetunió nyújtotta műszaki segítség, amely az építkezéstől az üzembe helyezésig a létesítés valamennyi fázisában megnyilvánul.

Az erőmű építése során minőségi munkát kell végeznünk. Ez nemcsak a biztonság követelménye. Az erőműnek — amellet, hogy biztonságos — megbízhatónak is kell lennie, azaz meg kell termelnie a tervben garantált villamos energiát. A kettő együtt jóval szigorúbb feltételeket támaszt munkánkkal szemben, mint a biztonság önmaga. Mi Pakson azért dolgozunk, hogy a nagy befektetéssel létrehozott erőmű majd maximális hatékonysággal üzemelhessen.

Tisztelt küldött-társaim!

A KISZ IX. kongresszusa KISZ-építkezéssé nyilvánította az atomerőmű létesítését. Miben jelentett ez változást az eddigi védnökségi mozgalmakhoz képest? Mitől KISZ-építkezés az erőmű beruházása?

Előljáróban csak annyit, hogy az atomerőművet nemcsak KISZ-tagok és nem is csak fiatalok építik, és minden egyéb híreszteléssel ellentétben, nem a KISZ Központi Bizottsága a beruházás irányítója. Az atomerőművet az egész ország építi. Pártunk központi bizottsága, a kormány megkülönböztetett figyelemmel kíséri munkánkat. A beruházáson jelenleg 10 ezer fő dolgozik, 50 százaléka 30 évesnél fiatalabb. Fiatalok, idősök becsülettel kivesszük részüket az embert formáló feladatok megoldásából. A KISZ-építkezés nem más, mint védnökségi munkánk továbbfejlesztett formája. Felhasználva a két évtizedes tapasztalatot, egy feladatra koncentrálni végezzük gazdasági, szervező, politikai, nevelő munkánkat. A vállalt feladatokat a kormány és a KISZ Központi Bizottsága 1977 januárjában kötött megállapodása rögzítette. A feladatok teljesítésének feltétele, hogy alapvető kötelezettségeinek mindenki maradéktalanul eleget tegyen, és hogy a KISZ széles tömegbázisra támaszkodjék.

Jelenleg a beruházáson 70 alapszervezetben 2110 KISZ-tag dolgozik. Szervezettségünk meghaladja az 50 százalékot. A KISZ-bizottság az atomerőmű beruházás pártbizottságának irányításával eredményesen mozgósítja a fiatalokat a feladatok megoldására.

A fiatalok mozgósítására országos szinten is sor került. A kormánnyal kötött megállapodás értelmében a KISZ megyei bizottságainak hatékony támogatásával megszerveztük a Lékai János építőbrigádöt. Az építőbrigád létrehozásakor létszámot biztosítottunk a beruházásnak. De a munkába állást követően világozá vált, itt nem csak egyszerűen 200 fővel nőtt a dolgozók száma, hanem egy olyan közösség jött létre, amely amellett, hogy elismeréssel végzi gazdasági munkáját, a mozgalmi munkában is példát mutat.

Itt kell szólnom a fiatalok mozgósításának új tartalmi jegyeiről. Ahhoz, hogy a fiatalokat eredményesen bevonjuk az előttünk álló feladatok megoldásába az kell, hogy megértessük velük a feladat fontosságát, hogy szakmailag, politikailag felkészítsük őket, és végül, hogy a gazdasági vezetéssel együttműködve megteremtjük a hatékony munkavégzés feltételeit.

A KISZ-bizottság szervezésében a KISZ-alapszervezetek vezetői, az ifjúsági brigádvezetők rendszeresen tájékoztatást kapnak a beruházás feladatairól, a havi ütemtervekről, azok teljesítéséről. E munkából a beruházás gazdasági vezetői is kiveszik részüket, megértve a feladat jelentőségét.

Az atomerőművet nem lehet megépíteni magasan képzett szakmunkások, műszakiak, általános műveltséggel rendelkező dolgozók nélkül. Nem lehet az atomerőművet megépíteni, és nem lehet üzemeltetni nyelvtudással rendelkező szakemberek nélkül. Problémáink, gondjaink olyan mértékben jelentkeznek, amilyen mértékben nem felelünk meg ezeknek a követelményeknek.

Az atomerőművet itt és most építjük, országunk gyarapodásának fontos láncszemeként. Természetesen nem függetleníthetjük magunkat népgazdaságunk helyzetétől. Az ember valódi képességei mindig a nehéz helyzetekben mutatkoznak meg, s az ilyen helyzetek sokszorozzák meg erejét is. Ebből a szempontból Paksot olyan feladatnak kell tekintenünk, amelyik egész népgazdaságunkat teszi próbára, s egyben annak egy érzékeny jelzőrendszeréül is szolgál. Nálunk különösen élesen vetődnek fel azok a problémák, amelyekre országosan is figyelniük kell.

Az egyik a minőségi munka, amelyről már beszéltünk. A problémát nem abban látom, hogy nem teszünk eleget egy adott minőségi szintnek, hanem abban, hogy a követelmények változására vállalatunk képtelenek gyorsan reagálni. Paks tanulsága éppen az, hogy a munkánkkal szemben támasztott elvárások állandó szigorodására kell felkészülnünk.

A másik probléma a munkafegyelem kérdése. Nem a lógásra, a munkaidő kihasználására gondolok elsősorban, ez nagyrészt a hatékony munkaszervezés kérdése. Amit felvetnék, az a munkánkkal szembeni igényesség, illetve annak hiánya. Egyfajta kettőséget tapasztalhatunk. Amikor otthonunkat építjük, csinosítjuk, hihetetlen igényesek tudunk lenni önmagunkhoz, ugyanakkor az erőmű építésénél nap mint nap a hanyag, önmagát nem becsülő munka nyomaival találkozhatunk, szellemi és fizikai területen egyaránt. Ez a kettőség egy atomerőmű építésénél nem engedhető meg. Úgy gondolom, másutt sem. Ezekkel a jelenségekkel szembeni fellépést politikai nevelő munkánk fontos feladatává kell tennünk.

A fiatalok politikai felkészítésének tekintjük azt is, hogy mozgósítjuk őket Paks új arculatának kialakításában való részvételre. Városunk fejlődésén Tolna megye fejlődése is lemérhető. A dinamizmust hadd érzékeltessem a következő

adattal: a megye két nagy beruházásának elkészülte után — itt az erőműre és a Szekszárdi Húskombinátra gondolok, amely már részben üzemel — a két nagyüzem éves termelési értéke annyi lesz, mint megyénk iparának jelenleg egy évi produktuma. Ugyanez a dinamizmus jellemzi Paksot is. Nem csak a lakosság száma nőtt ugrásszerűen, hanem a népesség nagymértékű átrétegződése is megtörtént az iparban foglalkoztatottak, a műszaki szakemberek megjelenésével.

Visszatérve a fiatalok mozgósításának tartalmi jegyeire, meg kell állapítanunk, hogy a hatékony munkavégzés feltételeinek megteremtésében még nagy feladatok várnak ránk, KISZ-esekre is. E téren igazából nem tudunk előrelépni. Hajlamosak vagyunk gondjaink nagy részét a tervek hibájául felróni.

Úgy érzem, alapvető hiánycikk napjainkban az olyan műszaki szakember, aki a technológia támasztotta követelményekhez a hatékony munkavégzés feltételeit is hozzá tudná kapcsolni. Soha nem volt olyan égetően szükségszerű a hatékonyság növelése, mint napjainkban. Ezt el lehet érni új technológiák vásárlásával, és el lehet érni a kreativitás gyors emelésével. Erre az utóbbira a lehetőségeink adottak, de bántó módon nem élünk velük. Az a tapasztalatom, hogy a fiatal műszaki, kikerülve az egyetemről, illetve a főiskoláról, csak a véletlennek köszönhetően kerül olyan helyzetbe, hogy alkotó képességét kibontakoztathatja. A KISZ-nek itt bátrabban kell fellépnie. Nem a központi szervek határozataira van szükségünk, hanem az alapszervezetek bátor kiállására. Vállalnunk kell a konfliktusokat is. Nem várhatunk arra, hogy a körülöttünk levő világ a közreműködésünk nélkül megváltozzék. Támogassuk bátrabban azokat a fiatalokat, akik képesek a felmerülő problémákra alkotó módon reagálni.

Tisztelt kongresszus!

Az első blokk létesítésének költségmutatói messze vannak az ideálistól. A különbséget a mi tanulópénzünk. Hogy e tanulópénzt a további blokkoknál visszakapjuk-e, rajtunk múlik. A lehetőségek adottak, csupán gondolkodnunk kell, nyitott szemmel járnunk, felkutatnunk az anyag- és energiatakarékosabb megoldásokat, a hatékonyabb kivitelezési módszereket. Bátraknak, eltökélteknek kell lennünk e feladatok megoldásánál, módszerek bevezetésénél. Igazi, fiataloknak való, teljes embert kívánó feladat ez.

Tisztelt kongresszus!

A küldött-társaim nevében jelenthetem, hogy a kongresszusi dokumentumokkal, a központi bizottság beszámolójával egyetértünk, és azokat elfogadásra javasoljuk.

Köszönöm a figyelmüket.

JAKAB SÁNDOR,
a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtítkárhelyettese

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársnők, elvtársak!

A magyar szervezett dolgozók, a Szakszervezetek Országos Tanácsa nevében köszöntöm a kommunista ifjúsági szövetség X. kongresszusát.

Köszöntöm a rangos tanácskozás küldötteit, népünk ifjú nemzedékének, az ifjúkommunisták százazeinek képviselőit. Tisztelettel és elismeréssel teszem ezt, mert a beszámoló éppúgy, mint a vita, felelősséggel és hozzáértéssel foglalkozik az ifjúsági mozgalom, az ifjúság mai kérdéseivel, és a jövő problémáival. Meggyőződésem, hogy a mostani kongresszus is, hasonlóan az előzőekhez, újabb lendületet fog adni az ifjúsági mozgalom fejlődésének, a kitűzött feladatok megvalósításának.

Elvtársak!

Mint ismeretes, hazánkban egységes ifjúsági mozgalom van. Az üzemekben, szövetkezetekben, intézményekben dolgozó, az iskolákban tanuló fiatalok százazei egyetlen szervezetbe, a kommunista ifjúsági szövetségbe tömörültek. Az ifjúság egységes mozgalmának ténye, működése azt is jelenti, hogy az ifjúság jelentős része egyszerre tagja a KISZ-nek és a szakszervezeteknek.

A magyar szakszervezetek fennállásuk óta tudatosan törekedtek arra, hogy a fiatalok mind nagyobb hányadát vonják be a mozgalomba, és nyerjék meg a mozgalom ügyének. Törekedtek arra, hogy a fiatalok számarányuknak megfelelően vegyenek részt vezetőként is a szakszervezeti mozgalomban. Így van ez napjainkban is.

A legutóbbi szakszervezeti választások során több tízezer fiatal kerül a dolgozók bizalmából a vezető testületekbe, illetve a különböző funkciókba. A szakszervezetek soraiban a 4 és fél milliós tagságnak egyharmada, kb. másfél millió 30 éven aluli. A szakszervezeti tisztségviselők mintegy háromnegyed milliós seeregének több mint a fele fiatal, akiknek nagy része — éppen a KISZ-munkában szerzett mozgalmi tapasztalatok alapján — vállalt elkötelezettséget a haladás, a szocializmus ügye mellett.

A szakszervezetekben egyszerre van jelen a múltra még emlékezők, a Horthy-fasizmus, a tőkés kizsákmányolás ellen küzdők — az emberi lét határai miatt sajnó — egyre fogyó serege. Ott van a szocialista honalapítás tapasztalt harcosainak népes tábora, és ott van a mai, de egyben a jövőt építő ifjúság is. Három generáció dolgozik együtt a munkásosztály történelmi céljainak megvalósításáért, a szocialista hazáért, a társadalmi haladásért.

Ebben a történelmet formáló munkában a szakszervezeti mozgalom jó nevelőiskolává vált. S amikor előbb azt mondtam, hogy hazánkban egységes ifjúsági mozgalom van, az is közismert, hogy hazánkban a társadalmi és tömegszervezetek a szocializmus ügye iránt elkötelezettek, és a párt iránymutatásával önállóan dolgoznak, szolgálják a munkásosztály, a dolgozók ügyét. E szervezetek politikai felelőssége, növekvő közéleti, politikai aktivitása, a politika alakí-

tásban, megvalósításában, a végrehajtás ellenőrzésében való részvétele fejlődésünknek, a szocialista építésnek egyik alkotó eleme, s egyszer és mindenkor a továbblépés egyik forrása is. Azt is tapasztaljuk és látjuk, hogy a társadalmi szervek együttműködése a jövőben növekvő jelentőséggel bír. A kommunista ifjúsági szövetség és a szakszervezetek, valamint más társadalmi szervek egyaránt része a politikai rendszerünknek. Munkánkban sok a közös vagy a hasonló elem, az érintkezési felület, felelősséggel mondhatjuk éppen annak alapján, hogy egyre szorosabbá válik az együttműködésünk a munkában és a nevelésben is. Tapasztalható ez a munkaversenyben, a legkülönbözőbb társadalmi akciókban, a kulturális, a sporttevékenységben, az üzemi, a munkahelyi demokrácia különböző fórumain, a településfejlesztésben, a bejáró dolgozók nevelésében.

De őszintén azt is meg kell mondani, hogy együttműködésünk e téren még mindig nem a legtökéletesebb, még sok kiaknázatlan lehetőség van. A fiatalok élet- és munkakörülményeit, szociális helyzetét érintő kérdésekben a kommunista ifjúsági szövetség és a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenysége ma még nem egyszer elválik egymástól. Így azután megesisik, hogy egyes ifjúsági rétegek, például a pályakezdők, a szakmunkástanuló fiatalok és mások esetében a KISZ és a szakszervezetek egymásra várnak. Egyik oldalon sok az átfedés, másik oldalon pedig bizonyos kérdésekkel senki sem foglalkozik. Ilyen természetű okok miatt lehetségesek az olyan esetek, mint amilyenről a diósgyőri küldött elvtárs a kitüntetésekkel kapcsolatban szólt.

S amikor ezeket említem, akkor szeretném azt is mondani, hogy megítélésünk szerint nekünk ezeket átgondolva, együttműködésünket tökéletesítve tovább kell lépniünk a jobb érdekvédelem, a jobb nevelés, a jobb mozgósítás érdekében. Úgy gondolom, azzal járulunk hozzá érdemben a társadalom és az ifjúságpolitika szolgálatához, ha minden szervezet önállóan, felelősen képviseli saját tagságának érdekeit. Nem mindig szükséges tehát, hogy mindenben részletekbe menően egyeztessünk. Az viszont elengedhetetlen, hogy a legfontosabb kérdésekben időben, megfelelő tartalommal és megfelelő szinteken legyen egyetértés. Úgy véljük, hogy a leggyorsabb és a leghatásosabb eredményt a munkahelyi alapszervezetek együttműködésének jobbitásával érhetjük el.

Az eddigieknél jobban össze kell hangolnunk elképzeléseinket annak érdekében, hogy a dolgozó ifjúság közvetlen érdekképviselője és érdekvédelme megfelelő hatékonyságú legyen. Dolgunk van elég. A fiatalok élet- és munkakörülményeinek javítása mellett támogatjuk a pályakezdő fiatalok ösztönző bérezését, a teljesítménnyel arányban álló tanulmányi ösztöndíjrendszernek a bevezetését. A különböző vállalati juttatások elosztásánál, a lakásigények teljesítésénél, a lakásépítés támogatásánál, a gyesen levő édesanyák helyzetének javításánál egyaránt nagyobb szerepet kell kapnia az életkornak azzal, hogy a támogatás, a segítség mértékét a végzett munka, a teljesítmény minősítse elsősorban.

A munka hatékonyságának javítása érdekében a magyar szakszervezetek módosították a mozgalom vezető testületeinek felépítését, és tökéletesítették működését. Az élet követelményei szerint a közvéleményben és a tagságban levő várankozások kielégítése érdekében tovább változtatunk munkamódszereinken és munkastílusunkon. Arra törekszünk, hogy a mozgalom tisztségviselői ne

csak a döntések végrehajtói, hanem a dolgozók véleményének közvetítői, a politika alkotói és fomálói legyenek. E munkában, mint Kádár elvtárs is hangsúlyozta, nélkülözhetetlen a vita, a felelős, a sokoldalú véleménycsere, amely segít elkerülni a tévutakat, és kiválasztani a legjobbnak látszó megoldásokat. És nélkülözhetetlen a világos, egyértelmű érvelés, mint a tömegpolitikai munka, az őszinte kapcsolatteremtés fontos eszköze. Különösen akkor, ha ez tényleges együttműködésünket, közös munkánkat fejleszti.

Tisztelt kongresszus!

Társadalmi, gazdasági életünkben a nagy átalakulások idejét éljük. A kitűzött célok lenini megfogalmazásban azt igénylik, hogy minél nagyobb a lendület, minél nagyobb arányúak a történelmi akciók, annál több ember vegyen részt ezekben és fordítva: minél mélyebb átalakítást akarunk végrehajtani, annál inkább fel kell keltenünk iránta az érdeklődést, annál inkább kell törekednünk arra, hogy tudatosan foglaljunk állást mellette, annál inkább kell újabb milliókat és tízmilliókat meggyőznünk ennek szükségességéről.

Eppen ezért, a XI. pártkongresszuson elfogadott programnyilatkozat megfogalmazta azt a tényt, hogy minél több embert vonjunk be a közügyek intézésébe. Ennek érdekében fejlesztjük az üzemi és a munkahelyi demokráciát. Felelősséggel mondhatjuk, hogy hazánkban igen nagy lehetőség van ennek felelős gyakorlására, de ez nem forma, nem jog, hanem nagyon fontos politikai ügy. A kongresszusi teremben vannak, akiknek emlékezetében még él egy nagyszerű jelszó: „Tiéd az ország, magadnak építed!” Az ötvenes évek elején született ez a jelszó, s igen nagy tömegek helyeslését és támogatását élvezte. Könnyű volt tartalmát és lényegét értelmezni, hiszen alig néhány év választott el bennünket a kapitalizmustól. A mai fiatalok jelentős része ezt csak tanulmányaiból vagy elbeszélésből ismeri, hiszen egy teljesen új generáció nőtt fel a szocialista Magyarországon. És azért szólok erről, mert amikor mi a szocialista demokrácia alkalmazását, érvényesítését szorgalmazzuk, akkor ebben benne van a tulajdonosi érzés, benne van az, amit a jelszó úgy hirdetett, hogy „Tiéd az ország, magadnak építed!”, de benne van a lehetőség és annak a gyakorlása is.

A dolgozók javaslataival, kritikájával, azok alkalmazásával azt érzük el, hogy mindenki magáénak érzi az országot, annak eredményeit és gondjait. Ezért, és ilyen céllal szorgalmazzuk ezt, és azon vagyunk, hogy megint csak együtt a kommunista ifjúsági szövetséggel gyakoroljuk minél eredményesebben, minél hatékonyabban. Elmondhatjuk, idősek és fiatalok egyszerre tanuljuk ezt, egyszerre gyakoroljuk, mert a szereplők is, de a szerepek is változnak. Nem változik viszont a jog és a kötelesség egysége, ennek összefüggése.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy az ifjúság nagy tömegei alkotó módon akarnak hozzájárulni közös dolgaink rendezéséhez. Ezt jelzik az ifjúsági parlamenteken, az üzemi, a munkahelyi demokrácia fórumain a fiatalok részéről elhangzó életrevaló javaslatok, de a jogos kritikai észrevételek is. Saját szervezeteinktől és az állami, a gazdasági vezetőktől egyaránt meg kell követelnünk, hogy figyelmesen tanulmányozzák és szívleljék meg ezeket a véleményeket és javaslatokat, és cselekedjenek is, intézkedjenek is. Ez az eleven demokratizmus nemcsak fejlődésünk meggyorsításának, gondjaink megoldásának erőforrása,

hanem ebben a folyamatban válnak a fiatalok valóban közösségi, a szocializmus ügye iránt elkötelezett emberekké, akik magukénak érzik a munkahely, a válságot, az ország ügyét, boldogulását.

Kedves elvtársak!

A központi bizottság beszámolója átgondolt, felelős módon, önkritikus hangon szólt a munkastilus egyes kérdéseiről, a bürokratikus vonásokról is. Meg kell mondanom őszintén, hogy nem életkori sajátosság, nem is egyszer és mindenkorra elrendezhető, és nem csupán a KISZ gondja. Az MSZMP XII. kongresszusán Kádár elvtárs vetette fel a problémát, s mi magunk is igyekeztünk levonni saját munkánkban a kellő következtetéseket. Úgy látom, közös a felismerés, hogy a bürokratizmusért nem a papír a felelős, hogy az adminisztráció csökkentése, a merev előírások, formák oldása mellett a KISZ Központi Bizottság is a szemlélet erősítésének irányában keresi a tömegbázis szélesítésének, az ütőképessé, vonzó ifjúsági mozgalom állandó újratermelésének útját.

Biztos vagyok benne, hogy a kommunista ifjúsági szövetség mint eddig is, a jövőben is betölti hivatását, kommunista szellemben neveli, a párt politikájának megvalósítására mozgósítja a magyar ifjúságot, képviseli, védi és a lehetőségek szerint érvényesíti is a fiatalok érdekeit.

Kívánok a kongresszus minden tagjának, a magyar ifjúságnak sok erőt, egészséget, jobbító szándékú bátorságot, szorgalmat és sikereket.

CSEH GYÖRGYI

Győr-Sopron megye küldötte,

a győri Révay Miklós Gimnázium tanára

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

Mostanában sokat gondolkoztam azon, hogy középiskolás koromban problémamentes volt-e a KISZ-élet, és csak most vannak gondjaink, vagy az eltelt tíz év teszi széppé azokat az időket, s tűnik úgy, hogy mindig tudtuk mit akarunk, és hogyan tudjuk céljainkat elérni.

A múltból felidézett képek befolyásolhatják az emberben a mai tizenévesekről kialakított képet. Én öt éve dolgozom KISZ-tanácsadó tanárként, és ez alatt az idő alatt olyan tapasztalatokra tettem szert, amelyek alapján meg tudom ítélni, hogy miben hasonlítanak ránk a mai tizenévesek és miben nem. A mai fiatalokban is van jó szándék, tenniakarás, és óriási önállósodási vágy. (Erről győződött meg egyébként délelőtt a középiskolás szekció ülése, és az ott elhangzott hozzászólások.) Nehezebben fogadnak el dolgokat, több és mélyebb érve van szükség, nagyobb türelemre. Önállósodási törekvéseiket sokszor nehéz keretek

közé szorítani, megérteni, hisz ők sem rendelkeznek nagyobb tapasztalatokkal, mint annak idején mi, és emiatt többször kerülnek konfliktus-helyzetbe.

Sok példát lehetne hozni, de nem folytatom összehasonlításomat. Most, hogy szót kaptam, inkább néhány olyan dologról szólok, amely a ma pedagógusait és középiskolásait egyaránt foglalkoztatja — Fejti elvtárs és több küldött-társam is beszélt ezekről a dolgokról. Én ennek azért örültem, mert bizonyossá tették számomra, hogy általános problémákról van szó: a tanulmányi munkáról, a szervezeti élet kérdéseiről és az iskolai demokráciáról.

Néhány gondolat a tanulmányi munkáról. Elsősorban a jó tanulmányi eredmények nagyobb fokú megbecsülésére lenne szükség. Az elhelyezkedésnél, a munkába állásnál a tanulmányi eredmény — amely a tudás igazolása — legyen a döntő. Nagyon örülök az új felvételi rendszerben annak, hogy nem csak néhány tárgy, hanem szinte minden számít. Szerintem ez arra ösztönöz, hogy mindent becsülettel tanuljunk, és ne csak a jegyért, hanem a tudásért, hiszen így érhető el, hogy általánosan művelt, nem szakbarbár emberek kerüljenek a felsőfokú oktatási intézményekbe. A felvételi rendszer hibájának viszont azt tartom, hogy nem jelenik meg az elérhető pontszámokban az ember: a közért, a közösségért végzett munka, a választott pályára való alkalmasság. El kellene érni, hogy a szakmunkástanulóknál is jobban ügyeljenek, komolyabban vegyék a közismereti tárgyak tanulását, elsajátítását.

Sok középiskolás igénytelen a tanulásban. Teheti, hisz' tanulmányi teljesítményét csak felvételikor nézik meg, márpedig nem tanul mindenki tovább. Aki megszokja a felületességet a tanulásban, az többnyire a munkájában is ilyen lesz. A KISZ-nek, a szülőknek, a pedagógusoknak, és úgy érzem, az egész társadalomnak feladata, hogy kialakítson egy igényt a fiatalokban: legyenek igényesek a tanulásban, a munkában, a szórakozásban és a mozgásban.

Roszsak a számonkérő, ellenőrző módszereink az iskolákban. Eluralkodott az írásbeli felelet, keveset beszélnek a tanulók. A közéletiség, a szereplés, az irányítási készség szenved csorbát ezzel. S még valami: nem részletezem, hogy miért, de érzésem szerint csökkent a pedagógusok tekintélye, a diák így kevésbé figyel szavukra, nem követi tanácsaikat. Ez — szerintem — általánosan kihat a tanulmányi helyzetre. Órizzuk a lángot!, Együtt, egymásért!, Tettekkel nyakkendőnk becsületéért! — ugye ismerős jelmondatok? S bizonyára mindenkinek eszébe jutnak az úttörős élmények. Igen, ott olyan jó volt minden. Nem csoda, hisz a tizenévesek alaptervékenysége a játék. Erre az úttörőszövetség komolyan épít, a KISZ már kevésbé. Beleeshetünk abba a hibába, hogy a 14 éves gyerekeknek a KISZ-t, mint felnőttet, komoly, tudományoskodó szervezetet mutatjuk be.

Az úttörő—KISZ átmenet simábbá tételét feltétlenül segíti majd, hogy az 1982/83-as tanévtől kezdve az általános iskolákban szervezik a Killián-köröket. De szerintem a középiskoláknak célszerű lesz kislétszámú csoportokat szervezni, ahol bemutatják az iskolai KISZ-szervezetet, KISZ-életet, a helyi sajátosságokat — jól felkészült diákvezetőkkel, sok-sok énekléssel, daltanulással, közös programokkal, játékkal, hisz' ezek a tevékenységek a 14 éves gyermekek számára vonzóak, s feltétlenül közösség-kovácsolóak.

A határozat-tervezetben olvastam, hogy az iskolai KISZ-szervezetek maguk döntsék el a szerveződési formát. Reméljük, hogy ehhez a formai szabadsághoz

nagyobb tartalmi önállóságot is kapunk. Ezt azért tartom fontosnak, mert ez-
idáig a középiskolai KISZ-munkának részben fokmérője volt, hogy a meghirde-
tett központi, megyei és városi mozgalmakba, rendezvényekbe bekapcsolódott-e
a KISZ-szervezet, és ha igen, hogyan teljesítette feladatait. Szinte kötelezőnek
éreztük, hogy mindenben részt vegyünk, mindent megcsináljunk, és jóformán
alig maradt idő és energia a helyi, önálló kezdeményezésekre. Szerintem ez nagy
baj. Igaz, az önállóságot, az öntevékenységre a lehetőséget megkapjuk, de ez
nagy felelősséget is jelent számunkra, hiszen azzal tudni kell majd élni.

Kevés az idő a KISZ-programok lebonyolítására. Munkajelleget kap a tag-
gyűlés és a vitakör, mert mindig ugyanabban az időben folyik, pontosan úgy,
mint a szakkörök, az érdeklődési körök, az egyetemi előkészítők. Sajnos, ez
pszichológiailag determinálja a munka jellegét. Márpedig egy munkafolyamat-
nak más az érzelmi töltése, mint egy szabad programnak. A KISZ-élet ne az el-
ső, hanem a második nyolcad része legyen. Sőt, olyan iskolák is vannak, ahol a
taggyűlés, a vitakör órarendbe van építve, hatodik, illetve hetedik órába, és a
reggel 8 óra óta az iskolapadban ülő fáradt, éhes diákot ilyenkor már semmi
nem érdekli. Igaz, a legtöbb helyen időegyeztetési problémák miatt szervezik
így a programot. A szabad szombatok bevezetésével, az 5 napos munkahétről
már nem is beszélve, lecsökkentek, néhol teljesen eltűntek a KISZ-napok.

Tevékenységünkben érzelmileg meghatározó a hely is. A KISZ-rendezvé-
nyek jó része az iskola épületében folyik, úgy mint a tanórák. Kevés az iskolán
kívüli KISZ-program. Nagyon jó lenne, ha vissza tudnánk csempészni a mozga-
lomba a romantikát. Többet járni gyalogtúrára, kerékpártúrára, sátorozni, éj-
szaka túrázni, és tábor tüzet gyújtani. Ezek az érdekes, izgalmas dolgok is a moz-
galmat jelentsék a fiataloknak. Persze, nem biztos, hogy minden diák hajlandó
lesz megmozdulni, át kell formálni az ifjúság egyes rétegeinek szokásait, ideál-
jait, szemléleti módját. Mint már említettem, a második nyolc óra kihasználása
rossz. Megrontotta a kényelem — motorizáció, házhoz szállított kommunikáció,
kultúra. Sokat rontott a nyugatról beáramló dekadens viselkedési forma is. Bár-
milyen furcsa, de szabad idő elvonó például a versenysport, vagy az egyetemi
felvételre készülés is. Itt jegyzem meg, hogy a testnevelő tanárokat is a ver-
senysport köti le maximálisan, és a tömegsport szervezése sok helyen a gyere-
kekre marad.

A KISZ politikai szervezet, a politikai nevelő munka a fő feladata. Mégis
úgy érzem, a direkt politizálást nagyrészt a délelőtti óráknak kell átvállalnia,
és ezek át is tudják vállalni. A világnézetünk alapjai, a történelem, a földrajz,
a magyar, az osztályfőnöki órák azok, amelyeknek meg kell adniuk azt az ala-
pot, ismeretanyagot, amelyre a politikai képzésünket építhetjük. Fontos feladat-
nak tartom, hogy a fiatalok megismerjék eredményeinket, hisz' a tizenévesek
hajlamosak szélsőségekből általánosítani.

A KISZ-nek jobban kell élnie az indirekt politizálással. Nagyon egyetértek
a határozat-tervezet azon megállapításával, hogy a politikai képzés legyen rugal-
masabb, nyitottabb, érdekelje az ifjúságot, és vegye figyelembe ismeretanyagát.
Persze, ha jól meggondoljuk, ez idáig is rajtunk múltott. Sajnos, sok helyen az a
gyakorlat, hogy a kiadott vitaköri füzeteket nem ajánlásnak, hanem kötelező
vitaköri témáknak tekintették.

Úgy kell élnünk, hogy a mozgalomban a politika ne csak a vitakört jelentse,

hanem több ezer KISZ-es fiatal állásfoglalását, viselkedését is. A KISZ-es fiatalok jól végzett munkájában a KISZ tekintélye, rangja is emelkedik. Szükség van olyan diák KISZ-vezetőkre, akik tisztában vannak az iskolai demokratizmus lényegével. Gyakorlásának alapjait a diákoknak a középiskolában kell elsajátítaniuk, és hogy ez megtörtént-e, abban nagy szerepe van az ifjúsági szövetségnek. Az iskolai demokráciát a fiatalok nagy része nem tudja jól értelmezni, és nem tud jól élni vele. Miről van itt szó? A közös ügyek felelős intézésére való képességet kell kialakítani, meg kell tanítani a közösség által a diákokra ruházott jogok ésszerű gyakorlásának módozatait. Ki kell alakítani a felelősségteljes tanácskozás és döntés készségét, el kell sajátítani a végrehajtás fegyelmezett és ésszerű módozatait.

A demokratizmus alapvető feltétele a pedagógus helyesen értelmezett tekintélye, a pedagógiai vezetés és a tanulói önállóság megfelelő arányainak a fejlődés különböző fokozatán való biztosítása. Alkotó, kritikai szellemre, pozitív, építő szándékú kritikára van szükség. Az iskolai demokrácia tehát azt jelenti, hogy a nevelő nem nyomja el a tanulók kezdeményezéseit, de nem is hagyja őket magukra, hanem támaszkodik rájuk, figyelembe veszi érdeklődésüket, javaslataikat, kívánságaikat, bizonyos értelemben bevonja őket saját nevelésükbe.

Az ifjúsági mozgalomban mindig is szükség volt és szükség lesz a pedagógusok társadalmi, önkéntes, pusztán lelkesedésből, esetleg foglalkozási kényszerből végzett munkájára. Nekünk, pedagógus KISZ-eseknek ez a legfőbb mozgalmi munkánk.

Köszönöm a figyelmet. További eredményes tanácskozást kívánok.

SOMOGYI LAJOS

Budapest küldötte,

a Ferrokémia Ipari Szövetkezet villanyszerelője

Tisztelt kongresszus!

Kedves lányok, fiúk!

Hozzászólásomban a hazafias és honvédelmi neveléssel, ezen belül az Ifjú Gárda munkájával foglalkozom. Az Ifjú Gárda-munka kezdeményezésénél 1957-ben a gyöngyösi fiatalok csoportjai átfestették a pártot, a forradalmi munkás—paraszt kormányt gyalázó jelszavakat, helyére a szovjet—magyar barátságot, a pártot éltető jelszavakat festettek. Az akkori fiatalok helytállását bizonyítja, hogy részt vettek ellenséges csoportok felderítésében, felkutatásában. A mai gárdistáknak — és már nekem is — ez képzési téma, és az Ifjú Gárda története. Az azóta megtett út más kiállást, más jellegű feladatokat jelent a fiataloknak. Helytállást a munkában, illetve a tanulásban, a haza védelmében.

A fiatalok politikai témákban történő megnyilatkozásaikban azt bizonyítják: többségük érti, hogy a világbéke megóvásának egyik biztosítéka a szocialista országok magas színvonalon tartott, korszerű védelmi ereje. A honvédelmi

tevékenység szükségességével őszintén azonosulnak, esetenként az ilyen jellegű tevékenységhez elhivatottságot éreznek. Az Ifjú Gárda budapesti tevékenysége az elmúlt évek folyamán átforgalmazódás mellett fejlődött, jelenlegi létszáma 4200 fő. Az intéző bizottság 1977 novemberi és a KISZ Központi Bizottsága 1979 októberi határozatai megfelelőnek tekintették a hazafias és honvédelmi nevelést és az Ifjú Gárda tevékenységét. Bizonyítja, hogy az elmúlt időszak alatt közép-fokú tanintézetekben szervezettebbé vált a honvédelmi oktatás, eredményesebb lett az iskolák és a társadalmi szervezetek együttműködése. Az Ifjú Gárda munkájában a szakképzés meghirdetése óta folyamatosan növekszik a részt vevő alegységek száma. A szakági tevékenység bevezetése újszerű munkaformát jelentett, javította a képzés általános színvonalát. Előtérbe kerültek a romantikus elemek, a komplex képzési foglalkozások, táborozások, harci tűrák, éjszakai riadók. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a fiataloknak élményt ad a katonai felszerelésekkel való találkozás, azok kipróbálása. Példaként említem az angyalföldi ifjúsági napok keretében a Belügyminisztérium bemutatóját, ahol a technika kipróbálása, közvetlen megismerése vált lehetővé, ami nagy élményt szerzett a fiataloknak.

Sajnos, vannak olyan KISZ-vezetőink, akik nem értik, hogy az Ifjú Gárda munkája nem katonásdi, hanem a KISZ sajátos munkaformája, amelynek középpontjában a hazafias és honvédelmi nevelés áll. Nem ismerik fel, hogy élményt adó foglalkozásait kapcsolni kell a KISZ nevelési munkájához. Véleményem, hogy a hazafias nevelés elsősorban politikai nevelés, és másodsorban a technikai felszereltség ismeretének elsajátítása.

A fegyveres erők és testületek aktív közreműködésével szerzik meg a fiatalok a honvédelmi ismereteket. Jó példa volt erre a XIII. kerületi tanácsnak a rendőrtiszti főiskolán megrendezett szemléje, amely ideális környezetben rendszerezett technikával élményt adó volt a részt vevő fiataloknak.

Tisztelt kongresszus!

Az Ifjú Gárda munkájában gondokkal is találkozhatunk. Tapasztaljuk ugyanis, hogy az irányító KISZ-bizottság vezetői és testületei nem tekintik feladatuknak az Ifjú Gárda-munka ellenőrzését, segítségét. Sokszor előfordul, hogy a gárdistákat más KISZ-es feladattal is megbízzák, nem veszik figyelembe a képzési követelményeket, a szolgálati feladatok végrehajtásával járó leterheltséget. Véleményem, hogy határozottabban érvényt kell szerezni annak, hogy minden KISZ-szervezetben teljes értékű KISZ-munkaként értékeljék az alapszervezetek az ifjúgárdisták napi tevékenységét. Tapasztalataink azt bizonyítják, ahol KISZ-munkánk szerves részeként tekintik a honvédelmi nevelő munkát, ott az Ifjú Gárda is jól működik.

Budapest kerületeiben tapasztaljuk, hogy az irányító KISZ-bizottságok munkájában nem mindenütt érvényesül a hazafias és honvédelmi nevelő munka, így az Ifjú Gárda-munka sem. Érjük el, hogy minden középfokú tanintézetben legyen Ifjú Gárda-egység. Nagyüzemeinkben működjön Ifjú Gárda-bázis. KISZ-vezetőink fontos feladatuknak tekintsék az Ifjú Gárda-munka szervezését, feltételeinek biztosítását, irányítását. Az Ifjú Gárda-munka alkalom arra,

hogy fiataljaink kimutassák az elhivatottságot társadalmi rendszerünk mellett, s ezt gyakorlati cselekedetekkel is bizonyítsák.

Kérjük a pártszervezeteket, hogy a honvédelmi nevelés az Ifjú Gárda nevelése érdekében jelenjen meg a fiatal párttagoknál nagyobb számban pártmegbízatként, hisz' a politikai nevelés, a hazafiságra, az internacionalizmusra nevelés közös ügyünk.

Tisztelt kongresszus!

A fővárosban az Ifjú Gárda tartalmas működésének feltételei adóttak. Az egységek eredményes munkáját bizonyítja, hogy az ifjúgárdisták megfelelő szinten teljesítik a nem ritkán jelentkező, nagy megterhelést jelentő feladatokat is. Budapesten a KISZ-rendezvények biztosításában, így a kongresszuson is, szolgálati feladatokat látunk el, ami nagy megtiszteltetést jelent, de egyben nagy felelősséget is. Angyalföldön az ifjúgárdisták jelentős részt vállaltak a társadalmi feladatok megoldásában. A szakjellegű szolgálatok ellátása a fiatalok körében népszerű. A rendőrséggel közösen rendszeres járőrszolgálatot teljesítünk. A szolgálati események közül kiemelkedő volt, hogy gárdistáink a közelmúltban egy veszélyes bűnözőt tettek ártalmatlanná, de említhetném az ellopott gépkocsik felkutatására indított akcióinkat is. A fegyveres testületekkel közösen végzett munka eredményezte a gárdisták bátor kiállítását, munkájuk elismerését. Így kapcsolódik a fővárosban és az országban dolgozó ifjúgárdisták munkája a 1957-es gyöngyösi fiatalok bátor tetteihez.

Köszönöm a figyelmet.

HORVÁTH KÁROLY

Somogy megye küldötte,

a Dunántúli Regionális Vízmű előadója

Tisztelt kongresszus!

Kedves elvtársak!

Láttatok már vergődő mérgezett madarat? A semmibe meredő tekintetű partra vetett halat? Higgyétek el, hogy megrázó látvány. Tudjátok, hogy sok olyan község van Magyarországon, ahová a vizet szállítani kell, mert a fűrt kutak vize a felnöttek számára is mérgező? Néztétek már a fákat, virágokat egy-egy nagyobb ipari település környékén? Néhol teljesen szürkék a rájuk rakódó portól, satnyák, elesettek. Ezek a kóros tünetek emberi tevékenység eredményei. Mondhatnánk azt is, hogy az iparosodásé, az urbanizációé, de sajnos sokkal inkább a felelőtlenségé, a nemtörődömségé. Az emberi környezet szennyeződése mindennél jelentkező általános, szinte szükségszerű folyamat. Mértéke, hatása azonban nagy mértékben csökkenthető, korlátok között tartható. Engedjétek meg, hogy erről a kérdésről — amely meggyőződésem szerint jövőnk, de már jelenünk egyik legfontosabb kérdése is — néhány gondolatot kifejtsek.

Vállalatom működési területe a Dunántúl öt megyéjére — köztük a Balaton és a Velencei tó környékére — terjed ki, ahol a lakossági ivóvízellátás, a szennyvízelvezetés és -tisztítás a fő feladata. Így kerültem kapcsolatba a környezetvédelemmel.

Úgy tűnik, a legnagyobb probléma az, hogy amikor a környezetvédelemről, a természetvédelemről beszélünk, csaknem mindenkinek egy, a mindennapi tevékenységünkön kívüli tennivaló jut eszébe. Pedig másról van szó. Ha nem létezne ez a szó, hogy környezetvédelem — s nem is olyan régi szó ez —, akkor ma nem környezetvédelmi tevékenységről, hanem egyszerűen józan, felelősségteljes gondolkodásról beszélénk. Mire gondolok? Ugye természetes, hogy saját lakásunkat, környezetünket tisztán tartjuk, rendszeresen takarítjuk, nem dobjuk el otthon a szemetet, nem nyomjuk el a padlón a csikket, nem vezetjük bele a szennyvizet a saját kutunkba. Ha józanul, felelősségteljesen gondolkodunk, ugyanilyen normák szerint cselekednénk otthonunkon kívül a munkahelyen, közterületeken, s tágabb értelemben vett környezetünkben egyaránt. Ha nem is ilyen egyszerű, de a dolog lényege valahol itt fogható meg. A népgazdaság teherbíró képessége — különösen most — nem teszi lehetővé, hogy 5—10 év alatt új beruházásokkal, tisztító művekkel, szűrőkkel teljes mértékben megoldjuk környezetvédelmi problémáinkat. Pontosan ezért, fokozott felelőssége van a társadalmi szervezeteknek, köztük az ifjúsági szövetségnek a társadalom lelkiismeretének ébrentartásában és abban, hogy a meglévő lehetőségeket jobban, a rendelkezésre álló forrásokat hatékonyabban használjuk fel, mint tettük azt korábban vagy jelenleg is.

Kedves lányok és fiúk!

Németh Károly elvtárs az országos KISZ-értekezleten azt mondta, hogy „a kirándulóhelyek úgy festenek, mintha ott kóbor törzsek tanyáztak volna.” Ez így igaz. Sajnos, vannak olyanok — köztük fiatalok is —, akik közterületeinken felháborítóan viselkednek, nem kevés kárt okozva ezzel a környezetvédelem ügyének is. Az ő megfékezésük elsősorban a rendőri és tanácsi szervek feladata. A mi szempontunkból azonban nagyobb problémának tartom azt, hogy önmagunkról megfeledkezve szemetelünk munkahelyünkön, lakóhelyünkön, közlekedési eszközökön, parkokban, erdőkben és még sok helyen, ahol megfordulunk. Itt egy magatartásformáról van szó.

Tisztelt kongresszus!

A legkevesebb pénzbe, de a legtöbb időbe az emberi magatartás formálása kerül. Véleményem szerint hosszú távon legfontosabb feladatunk az oktatás, a nevelés területén — az óvodától az egyetemig — a fiatalok helyes környezeti szemléletének kialakítása. Természetesen nemcsak a KISZ-szervezetek dolga ez. A legtöbbet a pedagógusok, a szülők tehetnek az ügyért, akiknek — egyébként nagyobb része fiatal, KISZ-tag. És ne felejtjük, ha valamely szervezetnek fontos feladata ez a tevékenység, akkor az úttörőszövetségnek és a KISZ-nek az. Hiszen a magunk és a felnőttek által kialakított környezetben nekünk és utódainknak kell életünket vagy annak nagyobb részét leélnünk. Sokszor halljuk,

hogy ezt vagy azt a környezetvédelmi érdeket szolgáló intézkedést pénzügyi nehézségek miatt nem lehet megvalósítani vagy meg sem lehet tervezni.

A KISZ a környezetvédelem munkáját egyedül nem oldhatja meg. Vannak partnereink, a Hazafias Népfront, a szakszervezetek, a Vöröskereszt, a tanácsok, a Balatoni Intéző Bizottság. Közös munkaformáink is vannak. Sok helyen nem zökkenőmentes persze az együttműködés. Nálunk, Somogy megyében azonban jó példái, szép hagyományai vannak.

A társadalmi szervekkel közösen évről évre meghirdetjük a Tegyük többet Somogy tisztaságáért és rendjéért! és a Tiszta udvar — rendes ház akciókat. Megyénk KISZ-szervezetei is bekapcsolódtak a KISZ által meghirdetett Fiatalok a kulturált környezetért mozgalomba. Városainkban egész éves egyetemes feladatterv alapján folyik ez a munka: Siófokon, Nagyatádon, Marcaliban és Barcsan.

Kedves ifjúkommunisták!

Nálunk, a vállalati KISZ-alapszerveknél az intéző bizottság környezetvédelmi határozata alapján kialakultak azok a munkaformák, amelyek jól segítik az ifjúság ezirányú munkáját. Például valamennyi ifjúsági brigádunk névreszólan, határidővel megjelölve konkrét környezetvédelmi vállalásokat tett. Az Alkotó ifjúság pályázaton évente 3—4 szakdolgozat foglalkozik e témával. Nagy részüket már alkalmazzák is a gyakorlatban. A középiskolások bevonásával 5 napos környezetvédelmi társadalmi munkát szerveztünk, tisztasági mozgalmakat és társadalmi munkaakciókat évente rendszeresen szervezünk. KISZ-bizottságunk irányítja az úttörőcsapatnál működő környezetvédelmi szakkört.

Tisztelt kongresszus!

Vannak tehát feladataink munkánk elvégzéséhez. Mint az említett példából kitűnik, dolgos, cselekvő fiatalokra van szükség, saját jövőnk érdekében fontos azonban, hogy környezetvédelmi tevékenységünket ne jellemezze kampányszerűség, hanem folyamatos, tervszerű munka.

Hozzászólásom utolsó percében engedjétek meg, hogy még egyszer szóljak a Balatonról. Nemcsak azért, mert ott lakom, ott is nőttem fel — ezért nagyon a szívemhez nőtt —, hanem azért is, mert a Balaton az egész ország számára jelent természeti és gazdasági kincset. Így a Balaton betegségének a gyógyítása nemcsak Somogy, Zala, Veszprém megyék feladata, hanem az egész ország gondja és felelőssége kell hogy legyen.

Köszönöm a figyelmet.

S. HEGEDŰS LÁSZLÓ,
a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára

Tisztelt kongresszus!
Kedves fiatal barátaim!

Megbízatom szerint a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a magyar népfrontmozgalom képviselőjében tisztelettel és féltő szeretettel köszöntöm a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát, a tanácskozás résztvevőit, a KISZ egész tagságát, és önkön keresztül a nemzet, a haza, a szocializmus jövőjét gondozó magyar ifjúságot.

Elsősorban a mozgalom idősebb tagjai, a „fényes szellők” nagyapává lett korosztálya, a sok küzdelmet, gondot látó és a fő terhet ma is viselő derékhad, az édesanyák, apák nevében kívánok hasznos munkát a kongresszusnak, sok sikert a meghozandó határozatok végrehajtásában.

Mi úgy értékeljük, hogy a KISZ és a Hazafias Népfront együttműködése a gyakorlati kérdésekben való teljes egyetértésen alapult, összességében eredményes volt, évről évre szélesedett, és jó alapokat teremtett ahhoz, hogy a közéleti problémák megoldásában a jövőben még eredményesebben működjünk együtt.

Teljesen egyetérték Jakab elvtárral abban, hogy lehetőségeinket még korántsem használtuk ki, és széles területei vannak annak, hogy együttműködjünk az országépítésben, az alkotó munkában.

Meghatalmazásom van arra, hogy felajánljam a megválasztandó testületnek: készek vagyunk a kongresszus után a közös tevékenység áttekintésére, a konkrét feladatok meghatározására, és azok falvakra és városokra kiható, a fiatalokat és idősebbeket mozgósító, lelkesítő megvalósítására.

Tisztelt kongresszus!

A kommunista ifjúsági szövetség a párt ifjúsági szervezete, egyben a magyar ifjúság egységes tömegmozgalma is. Engedjék meg, hogy személyes tapasztalataimból kiindulva néhány gondolatot ezzel kapcsolatban kifejtsek.

Legfontosabb eredményeink között tartjuk számon — mint erre Kádár elvtárs tegnap utalt — a szocialista nemzeti egészséget, és ennek folyamatos erősítését. Ez fejlődésünknek, gondjaink megoldásának egyik legfőbb záloga. Nem volt ez mindig így, sem a társadalom egészében, sem az ifjúsági mozgalomban. Személyesen is részt vettem a felszabadulás előtti haladó ifjúsági mozgalmakban. Abban az időben a magyar ifjúság számos szervezetbe tömörült, a munkásmozgalmi, valamint a tudatosan haladó ifjúsági szervezetek mellett sok, úgynevezett politikától mentes vagy reakciós, nacionalista, félfasiszta és fasiszta ifjúsági szervezet működött.

A felszabadulás után a kialakuló népi demokratikus rendben a politikai struktúra kiépítésénél minden részt vevő szervezet úgyszólván megalakította a maga ifjúsági tagozatát. Rövidesen rájöttünk azonban arra, hogy a széttagoltság gyengíti az ifjúság erejét, feleslegesen köt le energiákat, és a társadalmi, nemzeti érdekekkel összekuszálja a személyes és csoportérdekeket. A felszabadu-

lás után a párt kezdeményezésére, a népfront-gondolat jegyében is, de a különböző ifjúsági szervezetek felelős és haladó elemeinek az egyetértésével és közreműködésével is kialakult a magyar ifjúság egységes szervezete.

A KISZ, mint a magyar társadalom egységes, politikai szervezete, védje és ápolja ezt az egységet, a magyar ifjúság egységét, és képviselje híven érdekeit.

Nagy jelentőségűnek tartom, hogy miként egész társadalmunkban, a fiatal-ságban is készség van arra, hogy széles körű egyetértés mellett vállalja a gondokat a politika formálásában, a feladatok meghatározásában és a társadalmi ellenőrzés kiszélesítésében.

A Hazafias Népfront részéről sok segítséget tudunk adni ahhoz, hogy a fiatalok megismerhessék és részt vehessenek az idősebb generációkkal együtt városaink, falvaink, a társadalom és az ország jövőjének formálásában.

Mostanában szerte a világon, így hazánkban is sokat beszélnek a generációk közötti ellentétekről, az elidegenedésről. Szocialista viszonyok között, a szocializmust építő társadalomban azonban a gondok és a feladatok nem elválasztják, hanem összekötik a generációkat.

Itt a kongresszuson és a KISZ-választásokon is sok szó esett a pályakezdeményezésekről és arról, hogy a fiatalok szeretnék nagyobb teret kapni alkotó erőik kibontakoztatásához. Ehhez az MSZMP politikája tág teret, lehetőséget ad amikor azt igényli, hogy a politika megvalósításában minden állami és társadalmi szerv, intézmény és gazdálkodó egység a társadalmi együttműködés szabályai szerint önállóan és felelősen dolgozzék, és ezen az alapon teremtsen lehetőséget tagjai számára a demokratikus és alkotó részvételre. Az a terület, ahol ez a legmaradéktalanabban megvalósult az üzemek demokratikus megszervezésében, a termelés irányításában — a mezőgazdasági termelőszövetkezet.

A mezőgazdaságban elért és nemzetközi mércével mérve is figyelemre méltó eredményeink forrása természeti adottságaink és a tudomány eredményeinek gyors bevezetése mellett az, hogy kiteljesedhetett a szövetkezeti demokrácia és ezen az alapon kibontakozott a vezetés és a kollektíva alkotó ereje. A legjobb szövetkezetekre az a jellemző — és ennek nyilvánvaló jelei voltak itt, ezen a kongresszuson is —, hogy remek, dolgozó fiatal szakember- szakmunkás-gárdával rendelkeznek, akik minden újra hajlamosak, figyelmük kiterjed mindenre, ami hazánkban és nemzetközileg jelentkezik, azt hetek, hónapok vagy néhány év alatt az adott helyre alkalmazva a gyakorlatban megvalósítják.

Amikor arra törekszünk, hogy csökkentsük az irányítást, a kereskedelemet, a szolgálatot bonyolultságát, mérsékeljük a túlméretezett, nehézkes vállalati központok számát és ennek megfelelően növeljük az üzemek és üzemszervezetek felelős önállóságát, akkor a közvetlen gazdasági érdek mellett — és azzal együtt — az önkéntességének is küzdőteret biztosítunk.

Tisztelt kongresszus!

E fórumon már szó esett arról, hogy az ifjúság nevelésében semmivel sem pótolható a család szerepe. A Hazafias Népfront kongresszusán is szó esett erről, és egyértelmű volt a vélemény abban, hogy a szocialista társadalom alapvető egysége, az élet megújulásának forrása, életre szóló iskolája a család. Az emberiségnek, a kollektivitásnak, a generáció tapasztalatcseréjének az iskolája ez. Ha

a család intézménye megrendül, erkölcsi alapjai fellazulnak, eluralkodik az egyke, a társadalom fejlődése is megrendül, összeszűkül és céltalanná válik a legszébb törekvés is. Még a generációk közötti együttműködés, a nemzeti egység is nagyobb a családban. A családi élet megalapozása a gyermekkorban kezdődik. Teljes mértékben helyeslem ezért azt a törekvést, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak a KISZ-munkában is a tizenévesekre.

Igaz, hogy a gyermek az első példát a családi életben, a szülői házban látja, majd az iskolában kapja. De a szülői nevelés és az iskolai nevelés mellett ropant hatása van a felnövekvő nemzedékre az ifjúsági önnevelésnek, azoknak az okos divatoknak, amelyek a gyerekek között eluralkodnak. Ebben az egyik legjellemzőbb a fiúk és a lányok kapcsolata, és szerintem a gyermekkorban és a későbbi időszakban is arra kell nevelni, hogy a férfi az erősebb és köteles védelemzni a gyengébb nemet, jövődő szerelmét, feleségét, gyermekei anyját és egyben saját jövődójének, boldogságának az értelmét is.

Felháborodott tiltakozást vált ki belőlem az — és véleményem szerint semmi köze a szocialista társadalomnak ahhoz —, ami a nemek egyenlősége ürügyén a nők újabb és durva elnyomását valósítja meg. Mindezt számos közvetett jelenség mellett közvetlenül mutatja a tizenéves lányok művi abortuszainak növekedése, később a válások, a koraszülések, a gyermeket egyedül nevelő csonka családok nem kismértékű gyarapodása. Újból napirendre kell tehát tűzni az eddigiéknél következetesebben a család- és gyermekvédelem ügyét, és a politikai munkában, a gazdasági tevékenységünkben, a rövid- és középtávú terveinkben, a jogi szabályozásunkban messzesemenően érvényesíteni kell. Ebben a kérdésben is nagyszerű együttműködési lehetőséget látok a Hazafias Népfrent és a KISZ-mozgalmak között.

Tisztelt kongresszus!

A szocialista hazafiság érzésének erősítése a népfrentmozgalomnak is egyik fő feladata. Olyan érzelmi terület ez, amelyről mint a szerelemről és a házasságról, nem szükséges és nem is illő sokat beszélni. Áldozatkész tettek bizonyítják, hogy fiatalságunkban a társadalmi elkötelezettségnek ez a típusa alapjának rendben van. Felelősen és keményen teljesíti honvédelmi kötelezettségeit, s ha alkalom nyílik rá — árvizeknél, természeti eseményeknél — kész hősi tettekre is, amelyeknek forrása csak az emberség, a társadalmi felelősség és a haza szeretete lehet. Ahhoz azonban, hogy ezt a népet, ezt a földet és ezt a társadalmat értelmesen szeressük, ennek az érzelmvilágnak megalapozottabbnak és tudatosabbnak kell lennie. Nélkülözhetetlen ehhez a történelmi szemlélet, a távolabbi és a közelebbi múlt ismerete, küzdelmeinek megbecsülése, az egész emberi kultúrát gazdagító népi műveltség, a nyelv, a zene, a formakincs, a hagyományok ismerete, ápolása és tervszerű beépítése mai életünkbe, kultúránkba.

A társadalmi fejlődés rendje, hogy a szocializmust nemzeti keretek között építjük, hogy úgy vagyunk internacionalisták, hogy ezzel nemzeti érdekeinket szolgáljuk és érvényesítjük. Úgy tehetünk eleget nemzetközi kötelezettségeinknek is, ha nemcsak fejlettebb és gazdagabb országot teremtünk anyagiakban, hanem egyetértő és teljesebb életet élő boldog emberi közösségeket is, amelyek büszkén vállalják mindazt, ami múltjukban haladó, vállalják önmagukat, szü-

lőföldjüket, magyarságukat. És ha más nemzetiségként tagja ennek a társadalomnak német, román, szlovák vagy délszláv, őrsi és fejleszti saját népe nyelvét és kultúráját, így teremtve egységet a különbözőségben.

Mindezt úgy érhetjük el, és erősíthetjük, hogy a társadalmi fejlődés általános igazságait a szocializmus építésében önmagunkra és hagyományainkra, kultúránkra, tehát saját társadalmunkra szabjuk, ha mindezek ismeretében a vezetésben és a végrehajtásban tudunk mint azt az időszűk Veres Péter gyakran hangoztatta — népben és nemzetben gondolkodni.

Tisztelt kongresszus!

Remélem, hogy ezekkel a gondolatokkal hasznosan járultam hozzá kongresszusunk munkájához. Még egyszer sok sikert kívánok. Biztosíthatom önöket, hogy határozatuk végrehajtásának sikerében a Hazafias Népfront részéről készek vagyunk a magyar ifjúság derékhadát jelentő kommunista ifjúsági mozgalommal jó szívvvel együttműködni.

HOSTYÁNSZKY JÁNOSNÉ

Nógrád megye küldötte,

a Kisterenyei Általános Iskola. tanítónője

Tisztelt kongresszus!

Kettős minőségben kértem szót. A kongresszus dokumentumait olvasva arra gondoltam, hogy az ott leírtak egyrészt gyakorló úttörővezetőként, másrészt KISZ-vezetőként érintenek. Úgy érzem, hogy ez a két munka jól kiegészíti egymást, és ez teszi teljessé mozgalmi életemet.

Mondanivalómat két gondolat, a felelősség és a bizalom köré építettem. Valamennyien értjük és érezzük a politikai jelentőségét és súlyát annak, amikor a KISZ és az úttörőszövetség kapcsolatát ma a felelősség és a bizalom szavaival illetjük. Felelősség és bizalom egymás iránt; felelősség a társadalomért, az ifjúsági mozgalomért; bizalom a KISZ-esek és az úttörők között; bizalom egymás embersége, tettei, cselekedetei iránt. Meggyőződéssel vallom, hogy ezt a kölcsönös bizalmat és felelősséget jó útravalóként vihetjük majd magunkkal innen a kongresszusról is. Jóleső érzéssel dolgozhatunk, mert tudjuk, a KISZ testületei és szervezetei számítnak a mi munkánkra, kisdobosaink és úttörőink tenniakarására, lelkesedésére. Úgy érezzük, hogy a közös célok és feladatok megvalósítása erősíti a két szövetség egységét, a nevelő munka folyamatosságát úgy, hogy a közös célok és feladatok megvalósításában a két szövetség önállóan és felelősséggel végzi sajátos munkáját.

Valamennyien tudjuk, minél gazdagabb, sokszínűbb a kisdobosok és úttörők élete, minél változatosabbak a kisdobos- és úttörőközösségekben a programok, annál többet vihetnek magukkal gyermekeink a középiskolába, a munkahelyre, a KISZ-be. Jól tudjuk, hogy a KISZ pártmegbízatása az úttörőszövetség

irányítása. Bár ez politikai irányítást jelent, ugyanakkor ez a kapcsolat a gyakorlatban is mindennapos. Az Egy iskola — egy alapszervezet mozgalmon belül a KISZ-szervezetek sokat segítenek abban, hogy az úttörőközösségek egyre nagyobb gonddal készítsék fel a hetedikes—nyolcadikos úttörőket a KISZ-életre. Ez a kapcsolat valós, és jelentős mértékben segíti a fiatalok pályaválasztását, a pályaválasztáson kívül a sportolást, a honvédelmi nevelést, szabadidejük hasznos és kulturált eltöltését.

A felsorolt tények bizonyítják, hogy nekünk — úttörő- és KISZ-vezetőknek — fokozott a felelősségünk abban, hogy az általános iskolából kikerülő gyerekek megtalálják helyüket életük következő állomásán, úgy legyenek cselekvő részesei az ifjúsági mozgalomnak, hogy vigyék tovább ötleteiket, vidámságukat, játékos kedvüket, a haza szeretetét. Mindezek adják a KISZ-nek az úttörőkkel kapcsolatos valóságos feladatait. Sok még a tennivalónk azért, hogy az együttműködés során megszüntessük a formális elemeket.

Az elmondottak rendszeres találkozást, előre megszervezett munkát kívánnak. Ehhez jó lehetőséget biztosít az úttörőcsapatoknál ma már meglevő közép-távú tervezés, az úttörőcsapatok kapcsolata a KISZ-szervezetekkel. Éppen ezért nem csak kitűnő nevelési lehetőség, hanem nagy felelősség is. Úgy érzem, így válik egyértelművé az a felhívás, amely nálunk Nógrád megyében így hangzik: Közös célokért, közös tettekkel előre!

Tisztelt kongresszus!

A fiatalok személyes nagy kérdéseikre szűkebb környezetükben keresik és kérik a válaszokat. Sokáig csak beszéltünk róla, jó hogy ezen a kongresszuson igyekezzünk tenni is azért, hogy csökkenjenek a tizenéves úttörők és a KISZ-esek iskolai, mozgalmi gondjai. Szövetségünk keretei között is komolyabban kell venni a 13—14 éves lányokat, fiúkat. Hiszem és vallom, hogy őszintén kell beszélni velük az őket foglalkoztató kérdésekről, a fiúk—lányok kapcsolatáról, a tizenéves fiúk és lányok viszonyáról, a családban, a társadalomban elfoglalt helyükről, a mi illik és mi nem illik kérdéseiről, az okos, értelmes életvitelről, a divatról, a pályaválasztásról.

Változatlanul felelősségteljes feladatunknak valljuk, hogy a gyerekekkel tudatosan kell megismertetnünk és gyakoroltatnunk mindazt, amit a KISZ vár és ad tagjainak. De a KISZ sem mehet el szó nélkül amellett — és nem is várhatja —, hogy a tegnapi úttörőből egycsapásra felnőtt válik azzal, hogy felvették az ifjúsági szövetség soraiba. Akinek tegnap még a felnőttek fogták a kezét, annak ma is, holnap is szüksége van az okos tanácsot adó jó szóra, eligazításra, de a vidámságra is. Amikor a gyerekek befejezik az általános iskolát, ne szűnjene meg számukra azok a szervezett tevékenységi formák — az úttörőpróbákon és színjátászó együttesekben, zenekarokban, szakkörökben végzett feladatok —, amelyek a szemléletet is gazdagíthatják. Könnyebben találhatja meg a tizenégyéves a KISZ-ben a helyét, ha az alapszervezetekben tovább élnek a hetedikes, nyolcadikos úttörőhagyományok, játékok, ha lehetőség van a vidám, szórakoztató munkaformák folytatására, ha a KISZ nemcsak a tanulásban, a munkában segít, hanem a szabadidő eltöltésében is.

Kedves elvtársak!

Közös a felelősségünk abban is, hogy az iskola és az úttörő-, valamint az ifjúsági mozgalom teljesebb életre, cselekvő, aktív magatartásra, a kötelességek teljesítésére, az emberi kapcsolatok tiszteleten és szereteten alapuló megvalósítására készítsen fel. Az úttörő- és iskolaközösségek normájává kell tenni a felelősségteljes munkát, a bizalomra szabott és vállalt feladatok megoldását, az idősebbek tiszteletét, a gyermekek szeretetét éppúgy, mint a goromba hang, az udvariatlan magatartás, a trágár beszéd elítélését, hiszen a gyerekek sok mindenre figyelnek, sok mindent megjegyeznek, és a beléjük rögződött durvaság későbbi kapcsolataikat is befolyásolhatja.

A család, az iskola, a mozgalom felelőssége, hogy teremtsen a gyerekeknek olyan tevékenységi alkalmakat, ahol erősödik a munka iránti érdeklődésük és szeretetük, ahol saját életük örömei és gondjai mellett figyelik mások munkáját. Rajtunk, a KISZ-es generáción múlik, hogy még emberibb tartalommal gazdagítsuk a felnövekvő generáció fejlődését, de egész magatartását is befolyásoló családi életet, a szereteten és a szerelmen, a kölcsönös bizalmon alapuló házasságot, ahol megtervezik és örömmel várják a gyermeket. A család életéért, a gyermekek életéért érzett felelős magatartás ad értelmet minden cselekedetnek és jelent biztos tudatot a munkában, a társadalomért végzett feladatok ellátásában. Ha a gyerekek a családban azt tapasztalja, hogy szülei megosztják a munkát, közösen vállalják és együtt örülnek sikerüknek, mindig bizalommal fordul édesanyjához, édesapjához, akikre szövetségünk is mindig számít.

A 80-as években mindinkább jellemző lesz, hogy a fiatal, a KISZ-ben még javában tevékenykedő szülők együtt örülnek gyermekeikkel a jó bizonyítványnak, ismerik elképzeléseiket, kedvelt együtteseiket, és nem felejtették el mit érez a szerelmes kamasz, az ábrándozó bakfis.

Tisztelt kongresszus!

Úttörőcsapatunk 3 nap múlva ünnepli megalakulásának 35. évfordulóját. Kisdobosaink, úttörőink nevében köszönöm a születésnap ajándékot, a sportpályák, a játszóterek építéséhez nyújtott segítséget, amely biztosítja az önfeledt mozgás, a játék örömét. Szeretnők, ha a KISZ-esek segítségével tovább javulnának a kisdobos- és úttörőmunka feltételei, ha az ifjúsági vezetők még több ösztönzést, támogatást kapnának munkájukhoz, ha tovább bővülne a KISZ-es segítők köre. Sok személyes és közösségi példa bizonyítja, hogy az úttörőélet szép, és jó dolog az ifjúkommunisták széles táborába tartozni. Közös felelősségünk a KISZ-szel egy olyan úttörőmozgalom továbbfejlesztésén fáradoznunk, amelyért az elvégzett munka nemcsak tett, hanem társadalmi ügy is.

Köszönöm a figyelmet,

VU MAO,
a vietnami Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottságának titkára

Tisztelt elnökség!
Kedves elvtársak!
Barátaink!

Mindenekelőtt engedjek meg, hogy a Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség négy és félmillió tagja, a Vietnami Szocialista Köztársaság ifjúsága nevében tolmácsoljam a vietnami nép és a vietnami fiatalok legforróbb üdvözlését és szívből jövő érzéseit önöknek, a KISZ X. kongresszusa valamennyi résztvevőjének és az egész magyar ifjúságnak.

Most, amikor szép hazájukba, Magyarországra látogathatunk, és részt vehetünk a KISZ X. kongresszusán, tapasztalhatjuk a Magyarországon lezajlott nagyszerű és mélyreható változásokat, országuk gyors ütemű fejlődését. A második világháború pusztította ország helyén erős, gazdag szocialista Magyarország jött létre, amely fejlett iparral, mezőgazdasággal, magas szintű kultúrával, tudománnyal és technikával rendelkezik, ahol a nép anyagi és kulturális élet-színvonala állandóan fejlődik. A magyar nép eredményei világosan mutatják a szocialista rendszer magasabbrendűségét, a Szovjetunióval, a szocialista közösséggel kialakult sokoldalú együttműködés előnyeit. Ezek az eredmények nagy büszkeséggel töltik el az összes szocialista ország fiataljait.

A magyar nép nagyszerű eredményeinek örülve, a vietnami fiatalok nagy lelkesedéssel és büszkeséggel tekintenek a KISZ-re és a magyar ifjúságra, a vietnami fiatalok barátaira, akik méltó módon járultak hozzá a szocializmus építéséhez. Önök nagy hatékonysággal, sokféle formában és eredményesen szervezték, mozgósították a magyar fiatalokat arra, hogy tehetségüket, alkotóképességüket fejlesztve aktívan vegyenek részt a szocialista Magyarország népgazdasági céljai, a tudományos—technikai fejlődés feladatai megvalósításáért indított versenymozgalomban.

A vietnami fiatalokat nagy örömmel töltik el azok a termelési sikerek, amelyeket a fiatalok sokaságát tömörítő szocialista brigádok értek el, amelyek mindig a munka nehezebbik végét fogták meg. Az országban felépült és épülő létesítmények elválaszthatatlanok a KISZ és a magyar fiatalok munkájától, alkotó hozzájárulásától.

A vietnami fiatalok szívből örülnek a magyar ifjúkommunisták által elért eredményeknek és lelkesen üdvözlik ezeket. Szilárd meggyőződésünk, hogy az elért eredményeket továbbfejlesztve a magyar fiatalok még nagyobb, újabb sikereket fognak elérni a fejlett szocialista társadalom építésében.

Kedves elvtársak!
Barátaink!

Hazánk teljes felszabadulása után a vietnami fiatalok és dolgozó népünk — a Vietnami Kommunista Párt IV. kongresszusa határozatainak szellemében — nagy sikereket ért el a háború súlyos következményeinek felszámolásában, a

gazdaság helyreállításában és erősítésében, a kultúra fejlesztésében és a haza védelmében.

A pekingi vezetésen belüli reakciós klikk azonban arra törekedve, hogy meghódítsa az indokínai országokat, végrehajtsa nagyhatalmi expanzionista és hegemonista politikáját Délkelet-Ázsiában, két agressziós háborút indított Vietnám ellen — országunk délnyugati és északi határain. Annak ellenére, hogy súlyos vereséget szenvedett a pekingi vezetés, nem hagyott fel bűnös manőveréseivel. Az utóbbi időben fokozta a provokációkat országunk ellen, és újabb agresszióval fenyegetőzik, nyíltan beavatkozik Laosz belügyeibe, aknamunkát folytat a kambodzsai forradalom ellen. A Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség 1980 novemberében tartott IV. kongresszusán meghatározta a jelenlegi időszak stratégiai feladatait: minden erővel építeni a szocializmust, és készenlétben állni a harcra, a haza védelmére. A fiatalokat e feladatok végrehajtására mozgósította. Ifjúsági szövetségünk és fiataljaink a Vietnami Kommunista Párt közvetlen segítőtársaként a kollektív tulajdonosi rendszer érvényre juttatásával, élen járva a munkában, a harcban, a tanulásban és az új típusú ember kialakításában, aktív részt vállal a problémák leküzdésében és a munkaversenyben. Céljuk, hogy kiemelkedő eredményekkel köszöntsek pártunk küszöbön álló V. kongresszusát.

Kedves elvtársak!

Az amerikai imperializmus — alkura lépve a pekingi expanzionizmussal és hegemonizmussal és más reakciós erőkkel — fokozza a fegyverkezési hajszát, próbálja visszaidézni a hidegháborús időszakot, aláaknázni a népek forradalmi harcát. Lengyelország belügyeibe való beavatkozással próbálkozik azzal a céllal, hogy felszámolja a lengyel nép szocialista vívmányait. E sötét, álnok próbálkozásokat meg fogja hiúsítani a világ három forradalmi áramlatának ereje, amelynek döntő tényezője a Szovjetunió, és a szocialista közösség szoros összefogása.

Kedves elvtársak!
Barátaink!

A vietnami és a magyar népet, fiataljaikat szoros szálak fűzik össze a függetlenségért, a szabadságért, a békéért és a szocializmusért vívott harcukban. A magyar párt, a kormány, a magyar nép és a fiatalok mindig odaadó, értékes és hathatós segítséget nyújtottak a vietnami népnek az amerikai imperializmus ellen, a haza megmentéséért vívott harcban, a szocialista építőmunkában és a haza védelmében a pekingi expanzionistákkal szemben. Vietnámban számos termelőüzem és iskola épült fel magyar segítséggel. Ezek közül a Vietnami-Magyar Barátság Szakmunkásképző Intézet a magyar fiatalok értékes ajándéka volt. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség és a magyar fiatalok már több évtizede odaadóan segítik a vietnami ösztöndíjasokat, kedvező feltételeket biztosítanak számunkra a modern tudomány és technika ismereteinek elsajátításához, hogy majd otthon méltóképpen járuljanak hozzá a szocializmus építéséhez és a haza védelméhez. Mindezek szép kifejezői országaink fiataljai közötti szoros, testvéri összefogásnak.

Ebből az alkalomból engedjék meg, hogy a vietnami fiatalok nevében köszönetünket fejezzük ki a Magyar Szocialista Munkáspártnak, melynek élén a mélyen tisztelt Kádár János elvtárs áll, a magyar kormányának, a testvéri magyar népnek, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségnek, az egész magyar ifjúságnak a vietnami népnek nyújtott értékes segítségükért.

Eredményes munkát kívánunk kongresszusuknak!

Éljen a vietnami és a magyar ifjúság testvéri barátsága és harci szolidaritása!

MAGYAR ELEMÉR

Vas megye küldötte,
az ÁÉV művezetője

Tisztelt kongresszus!
Kedves küldött-társaim!

Vas megye — ezen belül Szombathely város — küldötteként kértem szót. Egy olyan konkrét kérdés megoldásához szeretnék hozzájárulni, amely felvetődött Fejti elvtárs beszámolójában, több hozzászólásban, amelyet a kongresszusi levél és határozat-tervezet is súlyának megfelelően kezel. Ez a fiatalok lakáshoz jutásának kérdése, hisz' a lakás életszükséglet. Szombathely város KISZ-bizottsága, felmérve a segítségadás szükségességét, sajátos lehetőségeit kihasználva igyekszik részt vállalni a feladatok megoldásában.

Tudjuk, hogy megyénk lakásgondjainak felszámolását döntően 6800 lakás megépítése jelenti, amelyet a VI. ötéves terv időszakában fognak átadni. Emellett — ezt segítve — igyekeztünk a KISZ adta lehetőségeket kihasználni, ahogy a kongresszuson is többször elhangzott, mindent fel kell deríteni, amely a fiatalok számára plusz lakást eredményezhet. Közös kerestünk megoldást a városi párt- és tanácsi szervekkel, valamint az OTP vezetőivel. Feszítő gondjaink — és ez nem csak saját megyénkire vonatkozik — a következők: a szabadaras OTP-lakásvásárlás lehetőségét fiataljaink többségének anyagi helyzete nem biztosítja; a magas albérleti díjak mellett a gyerekekkel rendelkező családoknál az előtakarékosság elképzelhetetlen. Az érvényben levő jogszabályok viszont lehetőséget adnak arra, hogy önerős vállalkozással, teleszerű építési mód figyelembevételével a lehető legnagyobb kedvezményhez jussanak a fiatalok. Ez a kedvezmény akkor illeti meg a családokat, ha vállalják lakásigényük teleszerű, többszintes formában történő megvalósulását. A teleszerűségnek a 90 lakás, a többszintesnek olyan kétszintes lakóházak felelnek meg, amelyeknek emeleti helyiségei a tetőtérben vannak elhelyezve. Ezt a lehetőséget az 1981. április 16-án megjelent PM—ÉVM közös állásfoglalás biztosítja. Az OTP hitelpolitikai irányelveiben meghatározott felső határ 320 ezer Ft pluszkölcsönt biztosít a fiataloknak. A lakás bekerülési összegét csökkentheti a szociálpolitikai kedvezmény, a vállalati támogatás és a fizikai dolgozók esetében a munkáslakás-akcióval járó könnyítés.

Az általunk készített 6 féle tervvariáció 65—85 m² alapterületű lakásokkal számol. Úgy érzem, súlyponti kérdés, hogy az általunk tervezett sorházaknak mennyi lesz a költsége, és hogy a lakás milyensége lehetővé teszi-e a későbbiek során több generáció együttélését. Számításaink szerint egy átlagot figyelembe véve — tehát egy 75 m² alapterületű lakást — a teljes közmű és lakóház együttes bekerülési összege kb. 550 ezer forint. Amennyiben a fiatal szociálpolitikai kedvezményt nem vesz igénybe, a szükséges saját erő 230 ezer forint. Szociálpolitikai kedvezmény figyelembe vételével ez 170 ezer forintra csökken. Tíz százalékos vállalati támogatással 121 ezer forint, munkáslakás-akció figyelembe vételével is — ezt külön szeretném hangsúlyozni — 39 ezer forint készpénzzel kell rendelkeznie a fiatalnak. Ezen összegek természetesen kulcsrakész állapotot jelentenek.

További lehetőségeinket felmérve, gondolkodhatunk más anyagi könnyítésekben is. Így félkész ház átadásával vagy a felső szint teljesen házilag kivitelezésével történő befejezésével. A kölcsöntörlesztés ideje 35 év, kamata a lakásépítő szövetkezet útján történő építkezésnél mindössze egy százalék.

Ebből adódtak további feladataink. Szükséges egy ifjúsági lakásépítő szövetkezet életre hívása, amely gondoskodik az építetők feladatok ellátásáról. A lakásépítő szövetkezetek létrehozásának reális feltételeiről jelenleg 9 fős szervező bizottság gondoskodik. Ebben a szervező bizottságban városunk fiatal építészei, közgazdászai, pénzügyi szakemberei dolgoznak. Jelenleg a kiválasztott építési terület költségvetésén dolgoznak FMKT-tagjaink, amit társadalmi munkában végeznek. Ezzel párhuzamosan a terület előkészítése és a családi házak kiviteli tervei készülnek. Ebben a munkában pályázati rendszerben 25—30 fiatal KISZ-tag építész dolgozik. Az adott területünkre 300 lakás építhető, önerővel, lakásépítő szövetkezet útján, 3—4 éves ütemezéssel. Városunkban jól funkcionáló „fiatal házasok otthonából” mintegy 100 család belépésével számolva, plusz 100 olcsó ifjúsági lakást szabadítunk fel. Ezzel összesen 400 családot tudunk új otthonhoz juttatni, amit fontos politikai kérdésként kezelhetünk. Ilyen lakásszám mellett a klasszikus, hagyományos építési technológiát nem tudjuk alkalmazni. Ezért qutinord öntöttbeton-szerkezettel számolunk. A kivitelezést és az építés bonyolítását a legkedvezőbb ajánlatot tevő vállalatra bizzuk. A költségvetésből házilag kivitelezéssel megoldható tételeket az építetők magukra vállalják. A KISZ ebben a munkában nem vállalhatja az építés bonyolítását, de az ezirányú szervező- és előkészítő munkát neki kell végeznie.

Az előzőekben említett előkészítő bizottság feladata a továbbiakban az, hogy körültekintő, alapos mérlegeléssel, minden fiatal jogos igényét figyelembe véve, a tanácsi szervekkel közösen döntse el, kik azok a fiatalok, akik eddigi gazdasági, mozgalmi tevékenységük, szociális helyzetük alapján az ifjúsági lakásépítési szövetkezet tagjai lehetnek. Ebben a munkában szükségünk van valamennyi KISZ-szervezetünk konstruktív javaslatételére, széles körű propagandamunkájára. Szükséges még kimunkálni a szövetkezés, illetve a szövetkezet szervezeti és működési szabályzatát, a szerződések tartalmát, amit fiatal jogászaink és jogász KISZ-tagjaink elvégezhetnek.

Az előkészítő bizottság megbízása a szövetkezet legdemokratikusabb fórumának, a közgyűlésnek a megtartásával lejár. Ekkor átalakulnak koordináló bizottsággá, amely a továbbiakban csak ellenőrzési feladatot látna el, öröködné a

törvényesség, a demokratizmus, az ügykezelés tisztasága felett a fiatalok érdekében.

Az ismertetett lakásépítő akcióval lehetőségeink nem merültek ki. Úgy gondolom, valamennyi küldött-társammal együtt feladatunk, hogy határozottabban vegyünk részt a lakások társadalmi elosztásában, ugyanis ez jelenti a több lakást.

Tisztelt küldött-társaim!

Helyesen értelmezve és tudatosítva az általam elmondottakat, legyetek szűkebb hazátokban az ilyen és ehhez hasonló kezdeményezések elindítói és ösztönzői. A számtalan lehetőség közül felszólalásomban csak egy konkrét példáról tudtam beszámolni. Remélem, a következő kongresszuson megyénk küldötte már egy megvalósult tervről, az ifjúsági lakásfenntartó szövetkezet és ifjúsági lakótelep életéről, munkájáról tud majd beszámolni.

A kongresszusnak további jó munkát kívánok.

Köszönöm a figyelmet.

MANUEL ESTEVEZ,

a Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség vezetőségének tagja,
a Jose Marti Úttörőszervezet elnöke

Kedves elvtársak!

Nagy öröm számunkra, hogy részt vehetünk a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusán. Mindannyian tudjuk, hogy milyen nagy jelentőséggel bír a KISZ életében ez az esemény, amely a központi beszámoló alapján az elvégzett munka mélyreható elemzése után kijelöli az ifjú nemzedék előtt álló új és fontos tennivalókat az MSZMP XII. kongresszusa által meghatározott történelmi feladatok végrehajtásában.

A Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség és az egész kubai ifjúság forradalmi és testvéri üdvözlését hoztuk erre a kongresszusra, amelynek szónoki emelvényéről szeretnénk kifejezni legőszintébb kívánságunkat, hogy újabb sikereket érjenek el az ifjú nemzedék felkészítésének és mozgósításának fontos munkájában, a ma szocialista és a holnap kommunista Magyarországaért! Engedjék meg, hogy üdvözljük az itt jelen levő testvéri küldöttségeket is.

„A magyarok forradalmárok hagyományaik, történelmük és kultúrájuk révén” mondta Fidel Castro elvtárs, a Kubai Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára, amikor látogatást tett testvéri országukban. Ezt meggyőzően bizonyítják évszázados harcaik, az 1919-es Tanácsköztársaság, az antifasiszta küzdelmek, az 1945. április 4. után létrejött munkás-paraszt hatalom és az eddig megtett út.

Az évek során a magyar népnek nehézségekkel is szembe kellett néznie az új társadalom építésében, de a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével le-

győzte azokat, hogy továbblépjen a szocializmus és a kommunizmus útján.

Az egykor hárommillió koldus országa ma virágzó szocialista állam. Csak a szocializmusban — ahol nincsenek kizsákmányolók és kizsákmányoltak — képesek a saját sorsukat irányító népek olyan fejlődést elérni, amelyet Magyarország mindössze 36 év alatt ért el.

Abban a küzdelemben, amelyet a magyar nép valódi és végleges függetlenségéért vívott, forradalmi szellemével, határozottságával és lelkesedésével mindig jelen volt az ifjúság s mindig megbirkózott a rá háruló feladatokkal. A magyar ifjúsági és diákmozgalom legjobb hagyományainak birtokában ma a KISZ a marxizmus—leninizmus és a proletár internacionalizmus szilárd zászlóvivője. A megbonthatatlan barátság és együttműködés szálai kötik össze szervezetünket, mely hű tükre pártjaink, kormányaink és népeink közötti kapcsolatoknak. Ezek egyre bővülnek, differenciálódnak, új és magasabb szintet érnek el, mert Magyarország és Kuba egyaránt a szocializmust építi és szilárd tagjai a szocialista országok közösségének.

A KISZ nagyon fontos időszakban tartja X. kongresszusát. A jelenlegi erőviszonyok — melyek a népek nemzeti függetlenségéért, a békéért, a szocializmusért vívott harcának kedveznek — mindinkább az imperializmus, a kolonializmus és a nemzetközi reakció ellen hatnak. Ebben nagy szerepet játszott a szocialista országok, különösen Lenin nagy hazája, a Szovjetunió gyors fejlődése és szilárd békepolitikája; a népek nemzeti felszabadításukért vívott harca, amelynek fényes példája Vietnam, Laosz, Kambodzsa, Angola, Etiópia és újabban Nicaragua és Grenada győzelme, valamint a kapitalista országok munkásmozgalmának erősödése is. Ennek ellenére az imperializmus nem változott sem lényegét, sem agresszív háborús politikáját, sem pedig nemzetközi csendőrszerepét tekintve. A Fehér Ház új vezetése olyan politikai program alapján került hatalomra, mely Földünk békéjét állandó hidegháborús veszéllyel fenyegeti. A terrorizmus elleni állítólagos harcával saját agresszív és hódító szándékait igyekszik elrejteni. Politikájának lényegét világosan bizonyítja annak a salvadori juntának nyújtott segítség, mely a hősiés nép bátor fiainak ezreit gyilkolja büntetlenül, valamint az, hogy támogatja a guatemalai diktatúrát és Latin-Amerika más reakciós rendszereit. Az a terv, hogy Európában új nukleáris rakéták százait telepíti, a féktelen fegyverkezési hajsza — amelyre az utóbbi időben csillagászati összegeket költ, veszélyeztetve ezzel a nemzetközi enyhülés eredményeit — katonai jelenlétének növelése az Indiai-óceánon, az Arab-öbölben, a Közel-Keleten, Délkelet-Ázsiában és a karibi övezetben — mindezek olyan tények, amelyek világosan mutatják, hogy a nemzetközi csendőrszerepére pályázik. Ezért teljesen nyilvánvaló előttünk, hogy a békeszerető és a társadalmi haladásért küzdő népeknek össze kell fogniuk és azért harcolni, hogy visszafordíthatatlanná tegyék a nemzetközi forradalmi és demokratikus mozgalom által elért eredményeket. Az imperializmus szándéka, hogy elzárja a szabadság, a függetlenség, a béke és a társadalmi haladás útját — teljes kudarcra van ítélve. E szándékok ellen a legszilárdabb biztosíték a Szovjetunió erős és következetes békepolitikája, a szocializmust építő országok ereje, a felszabadításért és a társadalmi haladásért vívott harc.

Hazánknak új fenyegetésekkel kell szembenéznie. Az imperializmus kihívó és erőszakos magatartása ellenére a kubai forradalom tovább halad előre, egy-

ségesebben és szilárdabban, mint valaha. Népünk minden erejével harcolni fog eredményeiért, jogaiért, jövőjéért, jelen és jövő nemzedékei életéért. Meg fogjuk védeni földünket, hazánk egét, nemzeti zászlónkat és szabadságunkat. Az egész kubai nép, a kubai ifjúság keményen dolgozik pártunk II. kongresszusa határozatainak végrehajtásáért, a kongresszusi jelszó szellemében: „Termelés a védelem, munka a győzelem érdekében!” Küzdő népünk új feladatokhoz lát, új és magasabb követelmények kerülnek előtérbe a termelésben, a tömegek készek a forradalom védelmére, mindenütt megalakulnak a területi milíciák, amelyekben tevékenyen részt vesznek úttörők, diákok, munkások, parasztok, asszonyok, idős emberek, mert tudatában vannak annak, hogy „amíg egyetlen férfi vagy asszony lesz fegyverrel a kezében, országunkat nem fogják elfoglalni.”

Ha az iperializmus megkísérelné hazánk lerohanását, tudjuk, hogy a kubai nép mellett — amely vérével is kész megvédeni az utolsó talpalatnyi földet — barátaink milliói fogják a világ minden részéből kifejezni határozott szándékukat, hogy egyesítsék kezeik és szíveik erejét a kubaiakkal, sorsukat vállalva.

Ez az év kiemelkedő jelentőségű a kubai ifjúsági szövetség számára, mert IV. kongresszusára 1982 áprilisában — megalakulásának 20. évfordulóján — kerül majd sor. Szervezetünk új győzelmekkel készül erre a nagy eseményre, győzelmekkel a termelésben, a tanulásban, a haza védelmében, valamint az ifjúság tömegeinek marxista—leninista, hazafias és internacionalista nevelésében, hogy elindulhassunk a szocializmus építésének új, fejlettebb szakasza felé, hogy megvalósuljon a IV. kongresszus központi jelszava: „Tegnap, ma és mindig: tanulás, munka és fegyver!”

Tisztelt küldött elvtársak!

Újabb sikereket kívánunk önöknek eljövendő munkájukhoz. Biztosak vagyunk abban, hogy a magyar fiatalok teljesíteni fogják a KISZ X. kongresszusának határozatait és bízva a jövőben megismételjük meggyőződésünket, hogy a jövő teljes mértékben a szocializmusé.

Éljen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusa!

Éljen a kubai és a magyar nép megbonthatatlan barátsága!

GEDÓVÁRI IMRE,

a Belügyminisztérium küldötte,
az Újpesti Dózsa SC sportolója

Tisztelt kongresszus!

A Belügyminisztérium KISZ-szervezete, az élsportolók és több ezer sportolótársam nevében őszinte szívvel köszöntöm a KISZ X. kongresszusát.

Válogatott kardvívóként elég sok világversenyen vettem már részt, de még soha nem volt ilyen versenylázam, mint most. Ez egyrészt abból fakad, hogy most többen figyelnek rám, mint egy-egy kardversenyen a Sportszarnokban,

másrészt az élsport eredményeiről, gondjairól, problémáiról beszélni felelősségteljes megbízatás, komoly feladat.

Mi, élsportolók, viszonylag kevesen vagyunk, de tevékenységünket, szereplésünket sokan figyelemmel kísérik. A közvélemény élénk érdeklődése, az állandó reflektorfény miatt természetes, hogy egy élversenyző elé magasabb erkölcsi normákat kell állítani. A címeres mez kötelez. Kötelez a becsületes szereplésre, a sportszerű küzdelemre. E követelményeknek sportolótársaim nagy része megfelel, többségük becsületesen tanul, dolgozik és képességeihez mértén igyekszik helytállni a nemzetközi küzdőtereken. Ez egyre nehezebb, mert a sport világában is rohamos a fejlődés, nap mint nap többet kell edzeni, és az eredményes szereplés érdekében sok mindenről le kell mondani. Több konfliktus forrása a mindennapos sportbeli elfoglaltság, a magánélet, a munka és a tanulás összeegyeztetése.

Ennél a gondolatnál egy pillanatra meg kell állni. Nem egy kitűnő olimpiai és világbajnok sportolóból lett nagyszerű orvos, mérnök vagy más, komoly beosztásban levő ember, a nagy átlag azonban azt mutatja, hogy elég sok gondot okoz a sportpályafutástól visszavonulók beilleszkedése az új életformába. Egy 30—35 éves sportoló az élet más területén pályakezdőnek számít. A napi két vagy több edzés miatt — amit ma már a nemzetközi szint elérése és megtartása követel — persze nem sok idő marad a tanult szakma vagy a választott hivatás gyakorlására, és főleg a szakmai továbbképzésre. E probléma megoldása rajtunk is múlik, de sok támogatást kaphatunk az egyesületekben működő KISZ-szervezetektől és a sportvezetőktől is. Nem tagadom, gyakran ösztönözni kell bennünket, hogy ne csak a máncak éljünk, hanem gondoljunk a jövőre is. Elsősorban nem az anyagi ösztönzésre gondolok. Az élsportolók jövedelméről amúgy is csillagászati összegek terjedtek el a köztudatban. Lehet, hogy az anyagi juttatás mértéke valamivel magasabb az átlagnál, de ha megnézzük a mérleg másik oldalát, állítom, hogy a befektetett munka, a sok lemondás is meghaladja az átlagost.

Kedves lányok!
Kedves fiúk!

Az utóbbi években azt tapasztaltuk, hogy az ifjúsági szövetség nagyobb figyelmet fordított az élsportolókra, a sportegyesületekben folyó mozgalmi munkára. Aprósnak tűnik, de a hazától távol nagyon jólesik a győzelmek után olvasni a KISZ Központi Bizottsága köszöntő táviratait. Örülünk a kissé monoton edzőtábori munkát oldó, szórakoztató programoknak, az olimpiai klub rendezvénysorozatának, és nagy megtiszteltetés számunkra, hogy a kitüntetettek és a KISZ-díjasok között mindig vannak sportolók is.

Kialakultak a sportegyesületi KISZ-munka szervezeti keretei, megindult egy egészséges fejlődés. Nálunk, az Újpesti Dózsában, ma már aktívan működő KISZ-bizottság tevékenykedik, amely 16 szakosztály fiataljainak munkáját irányítja. A nevesebb sportolók közül is egyre többen vállalnak funkciót, és az egyesület vezetése kezdi partnernek tekinteni a KISZ-szervezetet. A mi esetünk még nem általános, gondok még bőven adódnak. Ezek közül az érdekképviselet, az érdekvédelem kérdéskörét emelném ki. Az egyesületekben ez a tevékeny-

ség még gyermekcipőben jár. Nem a jogtalan követelésekről, a játékosuralom intézményesítéséről van szó, hanem a tisztességgel elvégzett edzések adta erkölcsi alapról szeretnénk véleményt nyilvánítani az ifjúságot érintő kérdésekben, részt venni a döntések előkészítésében. Egy sportegyesületben nem lehet olyan téma, amely nem függ össze az ifjúsággal, hiszen ott csak fiatalok sportolnak. Az idevonatkozó határozatok jók, az elvek tisztázottak, csak a gyakorlati megvalósítás akadozik, mert az illetékesek nagy része ezekben a kérdésekben eléggé tájékozatlan.

Javaslom a megválasztásra kerülő központi bizottságnak, hogy hívjon össze a sport- és KISZ-vezetők, valamint az élsportolók részvételével egy olyan fórumot, amelyen az érdekképviselet és az érdekvédelem aktuális ügyeit közösen beszélnek meg. A közelmúltban elkészült a Magyar Olimpiai Bizottság 4 éves programja, amelyben kiemelt hangsúlyt kapott a sportolók nevelése, erkölcsi, politikai felkészítése. Véleményem szerint ez az a pást, amelyen a KISZ eredményesen forgathatja a kardot, azaz a szakmai munka segítése mellett a sportolók nevelését közvetve vagy közvetlenül segítő rendezvényekkel, közöségformáló, hangulatos szabadidős foglalkozásokkal az értelem pallérozására kell nagyobb figyelmet fordítanunk. Tudatosítani kell a fiatalokban, hogy ez a társadalom sokat áldoz a sportért, ezt illik viszonzni!

Kedves lányok!

Kedves fiúk!

Befejezésül megragadom az alkalmat, és csapattársaim nevében erről a helyről mondok köszönetet azért a nagyszerű biztatásért, amelyben a moszkvai olimpián volt részünk. Köszönjük a piros-fehér-zöld melegítő aranyjelvényesek által vezetett kiváló szurkoló gárdának, hogy fergeteges biztatásukkal ők is hozzájárultak a magyar csapat sikeres szerepléséhez. Szeretnénk, ha máskor is így zengene a „hajrá, magyarok!”

Köszönöm a figyelmet.

Plenáris ülés

GREMSBERGER GÁBOR

Baranya megye küldötte,

a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának hallgatója

Tisztelt kongresszus!

Kedves küldött-társaim!

Pécsi egyetemista vagyok, joghallgató. A XII. pártkongresszuson több mint egy évvel ezelőtt ugyanezen a szónoki emelvényen hallgatótársam, Vékony Jutka mondta el kritikusan a véleményét az egyetemi viszonyokról. Úgy érzem, talán kötelességem is szólni a KISZ kongresszusán arról, hogy azóta változott-e valami. Közismert, hogy felsőoktatásunkkal bajok, gondok vannak. Tudom azt is, hogy egyetemista KISZ-vezetőink e gondokról évek óta vitatkoznak, megoldásukért folyamatosan küzdenek. Ez természetes, mert szervezetünk keretet ad a hallgatók közéletiségének, ennek eredményét, eredményességét a saját bőrükön érzik hallgatóink. Az egyetemi KISZ-nek az érdekképviselet gyakorlása a politikai feladata. Ha elvárjuk, hogy az egyetemista belső képzés alapján tanuljon, akkor ehhez miért nem állnak, állhatnak rendelkezésre a feltétlenül szükséges munkaeszközök, a jegyzetek? Ha elvárjuk a tudományos diákköri munkát, miért nincs igény a dolgozatok gyakorlati hasznosítására? Ha az elhelyezkedésnél sehol sem vesszük figyelembe, hogy milyen volt a pályakezdő tanulmányi, mozgalmi munkája az egyetemen, akkor mi ösztönözze a hallgatót a nagyobb teljesítményre? Miért nincs olyan jogszabály, amely egységesen tisztázná a hallgatói jogviszonyt és annak vetületeit?

Örömmel hallottuk, hogy emelkednek az ösztöndíjak, de sok mindent meg lehetne oldani pénz nélkül is. Az egyetemi központokban az egységesített felsőoktatás, az egységesített irányítás, a közös és igazságos kollégiumi gazdálkodás százmilliók megtakarítását eredményezhetné. Többek között ezek azok a gondok, amelyekről vitatkoztunk a tavasz folyamán. Őszintén mondom, szeretnénk már túllenni mindazokon a problémákon, amelyek következtében rétegünk az elmúlt években befelé fordult. Azt akarjuk, hogy mindazt az energiát, amelyet szerintünk ma kényszerűségből ezekre a kérdésekre kell fordítanunk, társadalmilag hasznos cselekvéssé változtassuk.

Nem csak az egyetemistáknak vannak gondjai társadalmunkban, sok még

a megoldatlan kérdés. Mi tenni akarunk. Az egyetemistákban nagyon sok még a kihasználatlan szellemi energia, amelyet az ifjúság egészségének boldogulása érdekében is ki kell használni. Többet tehetünk a közművelődésért, a falvak felemelkedéséért, a műszaki fejlődésért, a fizikai dolgozók gyermekeinek felkészítéséért, az idősebbekért, de eddigi egyetemi tapasztalataim alapján a teenagerek szexuális felvilágosításáért is. Mindezt jövőendő szakmai irányultságunk, érdeklődésünk szerint. Így látjuk mi magunkat, pécsi egyetemisták. Magunkat, akik között ugyanúgy találhatók szobatudósok, magukat az egekbe emelő szemüvegesek, sőt gyakran a kocsmák pultjait támasztók, mint ahogy Szegeden, Debrecenben vagy Budapesten is.

Mindezeket figyelembe kell venni, amikor értékeljük az egyetemi küldöttgyűlések hangulatát, azt, hogy a problémák felvetése az egyetemi, főiskolai hallgatók rétegében volt a legélesebb. Tudjuk, a történelmi cselekvési folyamatoknak csak úgy lehetünk részesei, ha véleményt nyilvánítunk, ha ezt a gondok feltárására koncentrálnak tesszük. Jogos kíváncsi vagyok ezek után, hogy a vitákba, a problémafelvetésekbe fektetett energiát a gondok megoldására fordítsuk, hogy az értelmiségi szerepének a leendő falusi tanítótól a klinikai orvosig mindenki eleget tegyen.

Köszönöm a figyelmet.

DR. ÚJVÁRI SÁNDOR

Bács-Kiskun megye küldötte,

a kiskunhalasi Semmelweis Kórház gazdasági igazgatója

Amikor az elmúlt évi pártkongresszuson Kádár János elvtárs vitaösszefoglalójában az ifjúságról beszélt, akkor úgy szólt, mintha az idősebb generációnak lelkiismeretfurdalása lenne a fiatalok gondjaival kapcsolatban. Én most olyan kérdésekről szeretnék beszélni, amelyeknél időnként az ifjúságnak támadhat lelkiismeretfurdalása. Mi, a jelenlevő küldöttek, és azok is, akiket képviselünk, a szocializmust építő Magyarország viszonyaiban születtünk. Ez apáink, nagyapáink műve, akik egy lerombolt, elmaradott országot örökölték. Ez a tény vitathatatlan, de azokról, akik ezt a művet alkották, szót kell ejteni. Hiszen e nélkül nem beszélhetünk azokról a jövőbeni feladatokról sem, amelyeket el kell végeznünk. Ebben a folyamatban jelen van a népesség elöregedésének országos jelensége is. Mértékét jelzi, hogy a 65 éves és idősebb korosztály aránya 22 százalékkal több ma, mint tíz évvel ezelőtt. A legidősebbek korcsoportjába tartozó — közel félmillió — személy jelentős része már gondozásra szorul. A társadalomnak, a családnak kell ápolnia. Nekünk, fiataloknak, magunkénak kell tekintenünk a XII. kongresszus megállapítását: „A társadalom érdeke és elemi kötelessége, hogy az idős emberek anyagi biztonságban éljenek, magányosságuk feloldódjon.”

Mi okozza a gondokat? Tudjuk, hogy a névleges bérek rendszeres emelkedése következtében a korábban megállapított nyugdíj a ma megállapított-hoz képest lényegesen alacsonyabb összegű. Tudjuk, hogy a fogyasztói árak és

a nyugdíjak emelkedési ütemében is vannak gondok. Tudjuk azt is, hogy a mezőgazdaság területén ma még fennálló alacsonyabb szintű társadalmi ellátás elsősorban az alapító tagokat, idős járadékosokat érinti. A faluról való elvándorlás egyik következménye, hogy a szülők magukra maradnak. Ez azt is jelenti, hogy a több generációt magában foglaló családi forma egyre kevésbé jellemző. Gondoljunk csak meg: a jelenlegi 50—52 négyzetméteres alapterületű lakások lehetővé teszik a kor követelményeinek megfelelő együttélést? Sokszor a szülők sem válnak meg attól a környezettől, ahol életüket leélték. Ezért van az, hogy az idős néni nem hagyja el düledező tanyáját és várja haza gyermekeit. Jut-e idő hazamenni? Tudunk-e, akarunk-e róluk gondoskodni, vagy inkább kényelmesen, csak állami feladatnak tekintjük ezt is? A vázlatosan említett problémák mind azt igazolják, hogy a társadalomnak és ezen belül nekünk, az ifjúságnak komoly feladatai vannak, és még komolyabbak lesznek a jövőben. Világviszonylatban is kedvező társadalombiztosítási rendszerünk magában hordozza az anyagi gondok megoldásának lehetőségét. De a megoldás ütemét azonban nemcsak a szükségletek, hanem népgazdaságunk belső képessége is befolyásolja. Szükség van olyan társadalmi összefogásra, amelynek eredménye jelentősen növelheti a népgazdaság lehetőségeit. Olyanra, amelynek jó példáit mutatja a Bács-Kiskun megyében kibontakozott összefogás. Ennek méreteit a már megvalósított célkitűzések mutatják, amelyeknek valóra váltásában részt vesz megyénk fiatalságának csaknem a fele. Kiskunhalason 50 fős szociális otthon épült 12 millió forintos beruházással. Ebből 1,2 millió Ft-ot a kommunista szombatok eredményeként befizetett összeg jelentett, az elvégzett tényleges társadalmi munka értéke 3,4 millió Ft. A lajosmizsei idős korúak otthona 60 fős bővítésének összköltsége 11,6 millió Ft. Ebből Kecskemét járás társadalmi összefogással 6,3 milliót teremtett meg. A kiskunmajsai otthon bővítésének 14 milliós költségéből Kiskunhalas járás társadalmi összefogása 6 millió Ft-ot biztosított. A házi szociális gondozás területén a tisztelt díj nélküli aktívák száma több mint 600 fővel növekedett az elmúlt két évben. A bajai Tóth Kálmán Gimnázium és Vizügyi Szakközépiskola diákjai a járás szociális és öregek napköziotthonaiban üzemeltetési és karbantartási munkát látnak el társadalmi munkában. A kiskunhalasi Szilády Áron Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola ifjú vöröskeresztesei immár tíz éve 40—45 fő idős személy gondozását végzik folyamatosan. Ez évben került átadásra Kecskeméten egy 37 lakásos nyugdíjasok háza, ahol a bérleti díj elfogadható számukra, orvosi, egészségügyi és egyéb szociális szolgáltatások segítik a beköltözők életét.

Ezeket a példákat lehetne tovább sorolni. Az idős korúak és az ifjú generációk kapcsolata nem lehet pusztán szociális kérdés. Az anyagi lehetőségek javítása csak az egyik oldalnak tekinthető, hiszen az idős embereknek igen nagy gondot jelent a magányosság, az elhagyatottság érzése. Az idősebb generáció iránt érzett felelősségünk az emberi kapcsolatok ápolását, a tiszteletet, a megbecsülést is magában kell, hogy hordozza. Az idősek életvitelében, egészségügyi állapotában, életkedvében jelentős szerepe van a környezethez való kötődésnek. Ezt nem minden esetben tudják önmaguk megteremteni. A ma nyugdíjasai valamikor azokon a munkahelyeken dolgoztak, ahol mi teljesítjük feladatainkat. Mindennapi életünk részévé kell válnia a velük való törődésnek,

a kapcsolattartásnak. Fel lehetne sorolni ennek számos megnyilvánulási formáját, de egy a lényeg: nem egyedi ünnepi alkalmakra van szüksége az időseknek — és nekünk sem —, hanem mindennapi törődésre. A több évtizedes munkából és társadalmi életből való távozás átmenetének folyamatosságát kell megteremteni, mert ez a társadalomnak is, és az idős embereknek is hasznos és fontos. Kérjük ki tanácsait, építsünk több évtizedes tapasztalataikra.

Természetesen a társadalmi szervek és szervezetek mellett jelentős feladata van e téren a családnak is. Segítsük ügyes-bajos dolgaik elintézését, hiszen felgyorsult életünkben nehezen igazodnak el. Ezek a kérdések nagyon fontosak egy másik szempontból is. Ne felejtjük el, tisztelt küldött-társaim, nekünk is vannak gyermekeink, és ha egy kicsit szerencsénk lesz, nagyapák is leszünk. Amilyen példával szolgálunk gyermekeinknek, úgy tűnik, ezt kaphatjuk vissza holnap.

Tisztelt kongresszus!

Az elmondottak alapján javaslom, hogy a határozat-tervezetben fogalmazzuk meg ifjúságunknak az idősebb nemzedékért érzett felelősségét, és az ebből fakadó feladatokat.

Köszönöm a figyelmet.

VOZÁR ILONA

Hajdú-Bihar megye küldötte,

a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium tanulója

Tisztelt kongresszus!

Nagy szeretettel, tisztelettel és mély megbecsüléssel köszöntöm a kongresszust Hajdú-Bihar megye küldöttszövegét és a magam nevében. Magammal hoztam küldő és küldött-társaim lelkesedését, tenniakarását, amit megpróbálok hozzájárulásomban is bizonyítani.

Középiskolás vagyok. A középiskolások gondjairól, problémáiról, eredményeiről fogok beszélni, többek között a KISZ-tagságról, a szervezetségről, a munkára nevelésről — amiről a kongresszuson már annyit beszéltek —, az akcióprogramokról és az iskolai demokráciáról. A KISZ-tagságot megelőzi a Killián-köri tagság, aminek elvégzése után általában mindenkit felvesznek a KISZ-be. Az elsősök között mindig nagyon sok a kiváló úttörő, akik automatikusan tagjai lesznek szövetségünknek. Nálunk ebben az évben az elsősöknek több mint egyharmada volt kiváló úttörő. Ez nem baj, sőt jó, nagyon örültünk nekik is, várjuk a kiváló úttörőket. Annak ellenére, hogy őket rögtön felvettük a KISZ-be, mindig ajánljuk nekik, hogy látogassák a Killián-köröket. Ha évekre visszatérintve megfigyeljük azt, hogy hogyan változott a KISZ-tagok számának aránya, akkor nagyon furcsa megállapításra jutunk. A középiskolákban a szervezetség mindig nagyon lényeges. Majdnem eléri a 100 százalékot. És még

ez sem baj, ez is jó, ennek is örülünk. El kell mondjam, hogy ritka, amikor egy-egy alapszervezet úgy dönt, hogy nem veszi fel újra x, y-t, vagy z-t, nem hosszabbítja meg tagsági viszonyát. S a felfüggesztés szinte ismeretlen fogalom a középiskolában. Egyszóval, mindenki KISZ-tag, illetve az lesz. Hogy miért? Mert mindenki az? Vagy kell a továbbtanuláshoz? Erre a kérdésre sok esetben nem kapunk választ, vagy fel sem tesszük magunknak.

Én nem a szervezetség ellen szólok most. Nem akarok ellentmondani annak, hogy a KISZ tömegszervezet. De ha a szervezetséget mutató statisztikák mellett megnézzük azokat a dokumentációkat is, amelyek azt mutatják meg, hogy kik, milyen és mennyi akcióban vesznek részt, akkor megdöbbenünk. Rájövünk arra, hogy mindig ugyanazok húzzák azt a bizonyos szekeret, és hozzá kell tenni, hogy nem ők a hibások ebben.

Felvetődik a kérdés, hogy mit ér a 94 százalékos, vagy közel 100 százalékos szervezetség, ha ebből csak 30 százalék aktív. A Killián-kör elvégzése — azt hiszem, nem kell bizonyítanom — nem ad elég alapot ahhoz, hogy valaki KISZ-tag legyen. S a Kiváló úttörő cím — hadd mondjam meg — még úgy sem. Valamilyen követelményt kellene támasztanunk a felvétel előtt álló KISZ-tagok elé. Annál is inkább, hogy a KISZ-tagok különbek legyenek a KISZ-en kívülieknél. Azért, hogy a KISZ-nek, a KISZ-tagoknak tekintélyük legyen. A KISZ Központi Bizottságának határozat-tervezetében szerepelt ez a mondat: „Az a fiatal maradjon a KISZ tagja, akit az alapszervezet arra alkalmasnak tart”. Ez a megfogalmazás így jó. De úgy érzem, nem elegendő, nem konkrét, nem pontos.

A következőkben iskolánk helyzetéről fogok beszélni, s ennek a résznek azt a címet adtam, hogy a munkára nevelés. Iskolánkban két éve építkezés folyik. Ez nagyon sok gondot jelentett és jelent még most is. Tavaly öt más iskolában, illetve intézményben folyt a tanítás. Volt olyan nap, hogy két-három helyen is volt óránk. Kicsengetéstől becsengetésig azzal telt el az idő, hogy egyik helyről a másikra mentünk, és mire odaértünk, becsengettek, vége volt a szünetnek. Hogy ki készült ki jobban? A tanár — akinek 6—7 órája volt egy nap — vagy a diák, akinek a szünet arra sem volt elég, hogy egyik óra, esetleg egy dolgozat után kifújja magát, s felkészüljön a következő órára, ahol felelhet is? Idén szerencsére már beköltözhattünk a gimnázium épületébe. Már csak cementesládákat, törmelékeket kellett kerülgetnünk, s hangosnál is hangosabb kopogás mellett figyelünk, tanulunk. De azért örültünk, hogy egy épületben van a 470 diák. Lassan eltűntek a cementesládák, a törmeléket is összesöpörték — a hivatalsegédék vagy a diákok —, de az építkezés még folyik. Immár két éve. Ennek az építkezésnek sok negatív vonása van, én mégis csak egyet emelek ki: nincs jó hatással egyetlen diákra sem, hogy a munkásokat csak cigarettaszünetet, hosszú reggeli és hosszú ebédszünetet tartva látja. A tizenévesek érzékenyek, s azt a diákok is tudják, hogy jó fizetés jár a munkásoknak. Tudják hogy órabérben dolgoznak. Ha a mi problémánkat csak ebből a szempontból nézzük, az akkor is óriási. A munkára nevelés szép szó, és milyen sokat hallunk róla! De nem lenne szabad ilyen példát látnunk.

A munkára nevelésről nem csak rosszat tudok mondani. Sok középiskolás vesz részt a nyári építőtáborokban, amelyek önkéntesek, az önkéntességen alapulnak, és a diákok szívesen mennek oda, jól érzik magukat a táborokban.

Ugyanakkor jó lenne, ha odafigyelnénk a programokra, és a táborok technikai felszereltségére.

Hadd szóljak még az akcióprogramokról is, amelyekben szerepelnek olyan akciók, amelyekről köztudott, hogy nem váltak be, csak papíron élnek. Ilyen például a KISZ-radar. Ezekre nem lehet azt mondani, hogy rosszak, értelmetlenek, hiszen jó a céljuk. Néhol mozgalommá nőttek ki magukat, de csak néhol. Úgy érzem, így mégiscsak névlegesek és formálisak. Tudom azt, hogy ahol eddig beváltak, ott ezután is be fogják indítani őket. Éppen ezért javaslom, hogy ezeket az akciókat hagyjuk ki programjainkból. Engedjünk teret az önálló kezdeményezéseknek, amelyekről itt, ezen a kongresszuson szintén olyan sok szó esett. Én most arról beszélek, hogy mi ezt a lehetőséget a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnáziumban megkaptuk, és ki is használtuk. Olyan rendezvénysorozatot szerveztünk, amely az egész mozgalmi év legkimagaslóbb, legszínvonalasabb rendezvénysorozata volt, és eljutottunk odáig, hogy ez a rendezvény már hagyománnyá vált. Három évvel ezelőtt kezdtük el, és azóta minden évben újra és újra megrendezzük. Nem fentről jött, nem készen kaptuk, hanem mi indítottuk el. Hogy milyen formák voltak? Minden benne volt. Megtálalta a helyét az, aki táncolni, szórakozni akart, benne volt a disco, ott voltak a fizikai követelmények, a történelmi, politikai vetélkedők, sőt, még a KISZ történelméről is voltak vetélkedők. Általános műveltségi vetélkedőt is rendeztünk, és sorolhatnám még ezeket a programokat. Még csak annyit mondanék el, hogy ez a hét számunkra emlék, élmény maradt, és már hozzá is kezdtünk a következő Bocskai-hét megszervezéséhez.

Ez a program — mint ahogyan más sem — nem valósulhatott volna meg akkor, ha nem lenne jó kapcsolatunk iskolánk vezetésével. A tanár—diák viszonyról, a szocialista tanár—diák viszonyról eleget hallottunk itt a kongresszuson. Igaz, vannak még problémáink, hiányosságaink nekünk is, de ezt mi magunk tudjuk pótolni. Titkunk csak annyi: le kell ülni az iskola igazgatójával az iskolai KISZ-bizottságnak, illetve képviselőjének, le kell ülni a párttitkárral, az osztályfőnökkel, minden tanárral egyenként és külön-külön beszélgetni kell velük, beszámolni nekik, kérni a segítségüket és megköszönni azt. Segíteni fognak.

Tisztelt kongresszus!

Én még először vagyok kongresszuson, és nagyon izgatott voltam, mielőtt kijöttem ide. Szeretném megköszönni azt, hogy eljöhettek, és szót kaphattam. A kongresszus írásos anyagaival egyetérték és elfogadásra javaslom!

Köszönöm a figyelmet!

DR. SZEKERES IMRE

Veszprém megye küldötte,

a KISZ Veszprém megyei bizottságának első titkára

Tisztelt kongresszus!

A terem falán levő jelszavakat ez alatt a három nap alatt jól megjegyeztük. „Együtt az ifjúság tömegeivel a fejlett szocialista Magyarorszáért!” De felhívta erre a jelszóra a figyelmet Fejti elvtárs is programadó beszámolójában, és a szélesebb értelemben vett szocialista nemzeti egységről szolt Kádár János elvtárs is.

Mi, Veszprém megyei küldöttek egyetértünk a kongresszus elé terjesztett programmal, amelyet itt közösen alakítottunk, formáltunk. Arról szeretnék szólni, hogy hogyan, milyen módon valósítsuk meg ezt a programunkat.

Kedves elvtársak!

Az elmúlt három napban itt, de a taggyűléseken is sokszor megfogalmazódott: a KISZ munkastílusa megújódásra vár. Én szeretnék vitába szállni a „megújódás” kifejezéssel, mert értelmezésem szerint nem megújódásra, hanem korszerűsítésre van szükség. A korszerűsítés tartalmában és napjainkban kevésbé félreérthető kifejezés. Ezért is vállalom ezt szívesebben. Érdemes azt is hangsúlyozni, hogy az ifjúsági szövetség munkastílusa több egyszerű szervezeti kérdésnél. Arról van szó, képes-e jobban betölteni az ifjúsági szövetség funkcióját, megőrizni és erősíteni befolyását a fiatalok körében. A KISZ célja világos: tagjait kommunista szellemben kívánja nevelni. Tömegbázisát azok között a dolgozó, tanuló KISZ-es fiatalok között akarja növelni, akik napi teendőiket becsülettel ellátják, és készek kiállni a párt politikája mellett. Ez nyílt, világos, tisztességes szándék.

Kérdés az, hogy vajon mindig jól közvetítjük-e elveinket az egyes KISZ-tagokhoz, a tettekész emberekhez? Mi az oka annak, hogy gyakorlatunkban a jól körvonalazott célok, a helytálló elvek nem mindig valósulnak meg? Miért van az, hogy a fiatalok nem érzik egyértelműen, hogy a kommunista ifjúsági szövetség kezdeményezései összhangban vannak a társadalmi mozgással, és hogy szövetségünk a fiatalokért, a fiatalok által működik?

Sokszor beszéltünk arról, hogy a KISZ szervezeteinek az elvek állandósága mellett a gyakorlatban az igények felismerésével és következetes képviselésével kell a korszerűséget bizonyítani. Beszéltünk erről számos fórumon, így a két évvel ezelőtt megtartott országos KISZ-értekezleten is.

Törekvéseink megvalósulását azonban alapvetően meghatározza a társadalmi környezet, a munkahely, az iskola, a lakóhely, a család, amelyben élünk, tanulunk és dolgozunk. Ez a társadalmi környezet szóban valóban igényli a fiatalok kezdeményező-készségét, nyíltságát. A valóságban azonban nem mindig ösztönzi és támogatja, néha igen nehezen tűri mindezt. Gyakran ezért válnak alkalmatlan, hozzáértő KISZ-vezetők cselekvőképtelenné, talán megalkuvókká is. Szembe kell néznünk tehát azzal, hogy a szervezetek szintjén nagy szerepet ját-

szik a környezettől való függés. Így a KISZ-szervezetek és vezetőik csak akkor tölthetik be szerepüket, ha társadalmunkban egyre inkább megvalósul a szocialista demokrácia elve.

Elvtársak!

Nem akarok abba a hibába esni, hogy kudarcainkért csak a környezetet kárhozatom. Talán nem felesleges, ha önmagunk elé is tükröt állítunk. Nézzük meg, mit látunk benne!

Az egyik oldalon színes, változatos, eleven mozgalmi élet, a másikon üresség, semmitmondó formalizmus — fiatalos lendület, tenniakarás vagy bürokratikus stílusú vezetési módszer, türelem az eredmények kivárásában, végig nem vitt kezdeményezéseink, sokszínű struktúra és módszerek, merev és szürke szervezet, gyakorlat és végül a személyes meggyőzés, az őszinte elvtársi vita vállalása, a másik oldalon az emberi kapcsolatok hiánya. Gondolom, a teremben ülök ugyanúgy, mint azok a küldött-társaim, akikkel erről tegnap hosszan beszélgettünk, rögtön ráismernek arra, hogy ezek az őszinte szándék és a megvalósulás gyakorlati fogyatékoságainak az ellenpárjai. Az elmúlt hónapok vitái, a szervezet egészében kibontakozott véleménycserék jól szolgálták azok megismerését, okainak feltárását, de nem elég tisztán látnunk, bátorságunknak is kell lennie, hogy a gyakorlatban tudjunk változtatni munkánk fogyatékoságain.

Nézzünk meg közelebbről néhány kérdést! Számunkra magától értetődő, hogy a KISZ-szervezetek élete demokratikus. Ezen azt értjük, hogy a tagok valóban vegyenek részt a feladatok meghatározásában, megvalósításában és értékelésében, és ez a részvétel ne formális, hanem érdemi legyen. Már a döntések előkészítésekor, a javaslatok kialakításakor kérjük ki a tagság véleményét, építünk jobban szándékaikra, törekvéseikre. Ugyanakkor senki se várjon felsőbb parancsra azokban a dolgokban, amelyek rá tartoznak. Akkor beszélhetünk igazi demokráciáról, és oszthatjuk el hiányának a látszatát, ha a vezetés minden szintje és a tagság között sokoldalú, élő kapcsolat van. Képletesen szólva: olyan rádiókészüléknek kell lennie a KISZ-tagoknál, amelyet adásra is lehet kapcsolni, mert azt hiszem, megannyi példa bizonyítja, hogy ha csak vevőkészülék van, azt előbb vagy utóbb ki fogják kapcsolni.

Kedves elvtársak!

Azt, hogy a KISZ mit akar, mi a mondanivalója a magyar ifjúság számára, programjaiban fejezi ki. Tehát a KISZ programjai feladatokat és lehetőségeket közvetítenek a fiatalok részére, a tagság igényeire támaszkodva. Ehhez persze jobban kell ismernünk tagjainkat. Vállalni kell ügyeik, valós érdekeik, hozzátenném, vágyaik képviselését. Ebből a szempontból jók a tapasztalataink a rétegprogramokról, a módszerekről, rossz viszont az útmutató túlbujánzásáról, különösen pedig az útmutatók útmutatóiról. Munkastílus kérdése az is, hogy a központi bizottság által megfogalmazott, átfogó programok hogyan válnak mozgósító erővé a napi munkában. Hogy ez így legyen, a programadásban támaszkod-

nunk kell a helyi kezdeményezésekre, az öntevékenységre. Ennek az a feltétele, hogy konkrét politikai munka folyjon a helyi körülményekhez alkalmazkodva.

A politikai munka konkréttsága attól függ, hogy jól ismerjük-e a helyi viszonyokat, a szervezetek sajátosságait, életét, hagyományait, a társadalmi környezetet, a fiatalok igényeit és érdeklődését. Ha a területi, üzemi, iskolai programokat ilyen módon a helyi adottságokat figyelembe véve használjuk fel, akkor vagyunk képesek igazán összekapcsolni a központi bizottság törekvéseit, politikai céljait a KISZ-tagok szándékaival, napi cselekedeteivel. A KISZ-vezetőknek ehhez a munkához sok gyakorlati tapasztalatra és személyes kapcsolatra van szükségük, különösen az irányítás legfontosabb és egyben leggyengébb láncszemeinél; a járási, városi KISZ-bizottságoknál.

Kedves elvtársak!

Egyre jobban érvényesül gyakorlati munkánkban, programadásunkban, munkamódszerünkben a réteg és életkor szerinti differenciálás. Tesszük ezt — és tennünk kell ezt — azért, hogy valamennyi ifjúsági rétegben növekedjék szövetségünk hatása. Ezek az azonos politikai célok adják szövetségünk egységének is az alapját. Egy percre sem feledkezhetünk meg ennek az egységnek a jelentőségéről, de a szervezet természetes sokszínűségéről sem.

A KISZ-tagok sok dologban különböznek egymástól, így a mozgalmi aktivitásban, az érzelmi és értelmi kötődés mértékében is. Látnunk kell tehát a különbséget az aktívabb és kevésbé aktív KISZ-tagok között. Céljaink megvalósításában jobban kell támaszkodnunk azokra a fiatalokra, akik húzóerőt, példát jelentenek társaik számára. Szövetségünkben mindig meghatározó szerepe volt és van a KISZ-aktívának, a „kemény magnak”, amelynek a tagjai tudják, hogy miért, vagy mi ellen, mikor és hogyan kell fellépniük; akik az átlagnál következetesebben hajlandók és képesek kiállni pártunk politikájának a megvalósításáért. Nekik a jövőben is kulcsszerepük lesz a mozgalomban. Munkájukat támogatnunk kell, tevékenységüket el kell ismernünk, és ha kell, meg is kell védennünk őket, hogy ezzel is megakadályozzunk egy veszélyes jelenséget, azt, hogy ma már sok helyütt nem vonzó KISZ-vezetőnek lenni. Úgy gondolom, az nem lehet vitatéma, hogy ezek közül az aktívák közül kell kikerülniük a választott KISZ-vezetőknek is. Nagy jelentősége van a vezető személyiségnek, ha valóban elvárjuk, hogy bátran és következetesen álljon ki azok mellett a fiatalok mellett, akikkel együtt él, tanul, dolgozik. A vezetővé válás a kiválasztástól a képzésen keresztül a próbatételt és megméretést jelentő feladatokig tudatos foglalkozást, folyamatos munkát igényel. Ha azt igényeljük vezetőinktől, hogy helytálljanak, akkor támogassuk őket, álljunk melléjük, hogy érezzék a szervezet erejét, bizalmát. Ezzel tudjuk igazán táplálni a KISZ-vezetők hitét, lelkesedését.

Tisztelt kongresszus!

Kipróbált elveink és megújuló gyakorlatunk programja megfogalmazódott a be-terjesztett dokumentumokban, és tükröződött háromnapos munkánkban. Mindnyájunk számára világos, hogy mindezek nyíltságot, politikai érzékenységet kö-

vetelnek tőlünk. Feladataink tetterekészséget és rugalmas reagálást tételeznek fel. Munkastilusunk eszközei között jelentős szerephez kell jutnia a közvetlen segítségnyújtásnak, a hatékony képviselőnek, a politikai orientálásnak, a KISZ-szervezetekkel és KISZ-vezetőkkel való differenciált foglalkozásnak. Elveink és munkamódszereink gyakorlata egymásra épülve érheti el, hogy a KISZ nélkülözhetetlen szerepet töltsön be szocialista szellemű nevelő munkánkban, a társadalmi feladatok megoldásában, az ifjúság véleményének és érdekeinek képviselésében.

Bokrosodó teendőink közül egyet még kiemelek: a közönyösség, a közömbösség elleni fellépést. Nagyon megszívlelendő annak az apának a figyelmeztetése, aki így indította útra az életbe kilépő fiát: „Fiam, ne félj ellenségeidtől, mert a legrosszabb esetben megölnek. Ne félj barátaidtól, mert legrosszabb esetben elárulnak. De félj a közönyösöktől, mert ők nem ölnek meg, nem árulnak el, de az ő hallgatóságos beleegyezésükkel követnek el minden árulást és gyilkosságot a világon”.

Kedves elvtársak!

Kívánom, hogy maradéktalanul hajtsuk végre meghozandó határozatunkat, hogy majd büszkén állhassunk a társadalom, az ifjúság, a KISZ-tagok elé, hogy amit vállaltunk, végre is hajtottuk.

Köszönöm a figyelmet.

A kongresszushoz írásban benyújtott hozzászólások

FEHÉR TERÉZIA

Budapest küldötte,

a Vörös Október Férfiruhagyár gépésze

Alapszervezetünk 22 fős, és bár különböző gazdasági területen — a szabászaton és a varrodában — dolgozunk, jól tudunk együtt dolgozni. Munkánkat vállalati és kerületi szinten is elismerik. Ahhoz, hogy egy vállalatnál vagy kerületnél jó KISZ-munkáról beszéljünk, az alapszervezetek jó munkájára van szükség. Ehhez pedig elengedhetetlen, hogy a vezetőség össze tudja fogni a tagságot a közös munka érdekében. A legfontosabb, hogy a KISZ-tagok érzelmileg is kötődjenek egymáshoz, igényeljék a közös programokat. Vállalatunknál biztosítottak a fiatalok szabadidős programjainak feltételei, amit igyekszünk is kihasználni. Ifjúsági klubunkban közös programokat szervezünk, alapszervezetünknel hagyomány a karácsony előtti ajándékozás. Klubdelutánjainkra meghívjuk a szakmunkástanulókat és a KISZ-en kívüli fiatalokat is. Sportpályánk biztosítja a fiatalok sportolási lehetőségeit. Mozgásigényünket sportdelutánok szervezésével elégítjük ki. Turista szakosztályunk változatos programokat kínál. Hétvégi üdülünk a Római-parton a fiatalok rendelkezésére áll. Hagyományainkhoz híven mindig itt zárjuk a klubévadot, ami kétnapos programot ígér.

Alapszervezetünkben figyelembe vesszük a KISZ-tagok képességeit, rátermettségét egy-egy feladat kiadásánál. Sokan középiskolában tanulnak tovább, természetes, hogy őket kevesebb feladattal bízunk meg. A végrehajtást következetesen számonkérjük, ha kell, dicsérünk, de ha kell, akkor a tagság előtt vonjuk felelősségre azokat, akik nem végezték el a rájuk bízott feladatot.

A KISZ tekintélyét növeli, hogy a gazdasági vezetés számít a fiatalok véleményére, és azt jogosan el is várja.

A KISZ-alapszervezetek fontos feladata, hogy az arra alkalmas fiatalokat ajánlja a párt soraiba. Nálunk hét párttag tevékenykedik, közülük az elmúlt mozgalmi évben három főt vettek fel a KISZ javaslatára, ők KISZ-vezetőségünk tagjai.

Tömegbefolyásunkat növeljük, ha megfelelően képviseljük a fiatalok érdekeit. Azok, akiket megvédünk, szívesen lesznek közösségünk tagjai. Nagyon fontos az, hogy közös programjaink vonzóak legyenek.

A szakmunkástanuló fiatalokkal való foglalkozás is fontos számunkra.

Meghívjuk őket rendezvényeinkre, ahol jól érzik magukat, így a szakmunkás-vizsga után többen visszajönnek a már megismert közösségbe dolgozni. A velük való foglalkozást nem csak a KISZ-utánpótlás biztosítása szempontjából tartjuk fontosnak, hanem gazdasági szempontból is.

Természetesen nálunk is vannak kisebb-nagyobb gondok, amelyek a napi feladatok végzése közben jelentkeznek, de azt igyekszünk megoldani saját erőnkől, ha kell, segítséggel.

GLATZ ISTVÁN

Budapest küldötte,

a MÁV Központi Telepítményvizsgáló Intézet művezetője

A MÁV fő feladata a fuvarozási munkák teljesítése, a szolgáltató jelleg biztosítása, javítása, különösen a személyszállítás területén az utastájékoztató megszervezése, a kulturált utazás lehetőségeinek biztosítása, és nem utolsósorban a menetrend betartása. Ebben a munkában KISZ-fiataljaink sajátos versenyformákban is kiveszik a részüket. A kulturált utazásért elnevezésű versenybe például 15—20 KISZ-bizottság kapcsolódott be. A járműjavítóknál 10 KISZ-bizottság vesz részt az Ésszerűen, takarékosan nevű munkaversenyben.

Munkánkat alapvetően meghatározza az a tény, hogy évről évre csökken vállalatunk létszáma; hogy egyes munkaterületeken sajátos, jelentős gondok tapasztalhatók az alkatrészhiány terén, például mozdonyalkatrészből több száz milliós értékű a hiánylistánk; hogy dolgozóinkat egyre nagyobb mértékben terheljük túl, 300 órát dolgoznak havonta. A megoldást a korszerűbb gépesítésben, a beruházásokban és az ésszerű munkaszervezésben látjuk.

Ifjúsági versenymozgalmakról vasútiüzemi szinten az a vélemény alakult ki, hogy azok tartalmi és formai kérdései rendezetlenek, például az oklevél és a plakett nincs központilag biztosítva. Az anyagi megbecsülése is csökkent a kiváló mozgalmakéhoz viszonyítva, így nem ösztönöz. A KISZ kezdeményezésére létrehozott kitüntetési formák azonos szintű állami kitüntetésként szerepelnek, de anyagi és erkölcsi értékük kisebb.

A műszaki értelmiségi fiatalokat szükséges lenne a végzettségüknek megfelelően foglalkoztatni, mert ellenkező esetben már a munkába lépéskor kisiklik a fiatal. Felül kellene vizsgálni a kezdő mérnökök fizetését, hogy ne fordulhasson elő, hogy a fizikai munkakörben dolgozók kedvezőbb feltételeket élvezzenek. Az átcsoportosítás a munkaerőhiány miatt is szükséges lenne. Fel kellene mérni az igényeket munkakör és létszám szerint, és ennek megfelelően kellene a beiskolázást, a képzési formákat irányítani.

A MÁV alkalmazásában álló fiatalok 40 százaléka házas, közülük kevés a lakással rendelkezők száma, magas a munkásszállásokon lakó, kocsikban élők aránya. E probléma enyhítésére vállalatunk kamatmentes hitelt nyújt az építkezni szándékozóknak, bontási anyagot, gépet biztosít részükre.

Érdekvédelmi, érdekképviseleti munkánk a vállalat sajátos szervezeti felépítéséből következik. A MÁV ifjúsági bizottságának célja a konkrét tényfeltá-

rás, a valóság tükrözése, ezek alapján a tennivalók meghatározása. Az alsóbb szinteken gondot okoz az elvi ismeretek hiánya.

Javasolom, hogy a határozat-tervezet 3/c. pontját egészítsük ki azzal, hogy az ifjúsági sajtó mutassa be a mozgalmi munkában élenjáró KISZ-szervezeteket, -tagokat.

Ötvevény, a képességeknek, igényeknek megfelelő konkrét munkával kíván a MÁV csaknem 20 ezres KISZ-tagsága hozzájárulni ifjúsági szövetségünk feladataihoz.

HACHBOLD ATTILA

Budapest küldötte,

az Irodagéptехnikai Vállalat műszerésze

Vállalatunk az ország egész területére kiterjedő szervizhálózattal rendelkezik. A mechanikus számológéptől az R-40-es számítógépig szinte minden irodai berendezéssel foglalkozik. A vállalat műszerészei 14 milliárd Ft-os géppark fölélt rendelkeznek. A szakmunkások arányát a jelenlegi 66 százalékról mintegy 70—72 százalékra kell növelni, hogy a szolgáltatási formák növekedésével a minőséget is emelni tudjuk.

A vállalat összetevékenységen belül a szolgáltatás aránya az V. ötéves tervidőszakban 56,4 százalékról 85 százalékra növekedett, és felépítési tevékenységének sajátosságai megegyeznek a fogyasztási szolgáltatást végző vállalatokéval.

Vállalatunk 1979-ig teljesítményhez kötött bérszínvonal-szabályozást alkalmazott. Ez a forma nem felelt meg a vállalat tevékenységének, mert a szolgáltatói munka jellege miatt nem tudtuk olyan mértékben növelni tevékenységünket, amilyen mértékben ez szükséges lett volna ahhoz, hogy nyereségünket, így bérfejlesztési mutatónkat, valamint bérszínvonalunkat az ipari átlaghoz hasonlóan fejlesszük. Az ösztönzést a bér- és részesedési alap megfelelő konvertálásával, elsősorban az alpbér differenciált fejlesztésével igyekszik megoldani a vállalat, de ez csak részleges. Végleges megoldás az lenne, ha a vállalatot kivonnák az ipari vállalatokra érvényes szabályozás hatása alól, és a fogyasztói szolgáltatást végző vállalatokhoz hasonlóan bírálnák el.

A pályakezdő fiatalok fogadását, beilleszkedését a vállalat szakszervezeti bizottsága, KISZ-bizottsága és gazdasági vezetése által kiadott utasítás szabályozza, azonos tartalmazza az illetékes szervek és természetesen a mi feladatainkat is. A fentiekben megfogalmazottak végrehajtása az elkövetkezendő évek feladata lesz. Az eddig kialakult módszerek a következők:

A pályakezdő fiatalok részére kifizetett jutalom 172 főre 258 000 Ft; a gyesen levő, sorkatonai szolgálatot teljesítő fiatalokkal való kapcsolattartás; kérdőívek formájában történő felmérés a fiatalok gondjairól, problémáiról; folyamatosan megismertetjük a fiatalokat a vállalati élettel.

A 30 éven aluli fiatalok bérezési arányai a következők: a vállalati átlagbér 3211 Ft, a 30 év alatti fiataloké 2765 Ft. Ez százalékos mértékben kife-

jezve 86,1 százalék átlagbért jelent. Ez az összeg a hasonló kvalifikáltságú műszerészeket foglalkoztató vállalatok átlag alapbérétől 800—1000,— Ft/fő elmaradást mutat. A vállalatunknál tapasztalható tömeges fluktuációnak ez a kiváltó oka.

Az 1980-as új szabályozó rendszer bevezetése több oldalról is sújtja a vállalatot. Például nincs vagy nem megfelelő a műszaki eszközellátás, a műszerészek vidékre is járnak, de kevés a gépkocsi, sokszor korszerűtlen műszerparkkal kénytelenek ellátni az igen komoly műszaki berendezéseket. A munka feltételeinek biztosítása sem mondható magas színvonalúnak.

A fiatalok megélhetési problémái alapvetően rányomják bélyegüket KISZ-építési tevékenységünkre. A legtöbb fiatal másodállást kénytelen vállalni, magánidejének javarészét munkával tölti ki. Emiatt nehéz a fiatalokat munkaidő után mozgósítani, a rendezvényeinken való részvétellel terhelni. KISZ-vezetőink azzal töltik legtöbb idejüket, hogy az elmaradt munkát, határidők kivizsgálását végzik. Ezért szinte nem marad idejük az aktivistákkal foglalkozni, így sokan elkallódnak a mozgalmában.

Nem szabad engednünk, hogy aktivistáink kimaradjanak a mozgalmi munkából. Gazdasági nehézségeinket nyíltan és őszintén kell a fiatalokkal megbeszélni, hogy magukénak érezzék az egész népgazdaság problémáit.

Az eddig vázoltakból kitűnik, mekkora az alapszervezetek vezetőségeinek felelőssége. Ahhoz pedig, hogy a gondokon, problémákon túllássanak, jól felkészült, képzett KISZ-vezetőkre van szükség. Nem lehet csak a kitaposott úton járni, új utakat kell keresnünk.

ILLÉS TIBOR

Bács-Kiskun megye küldötte,
a BÁCSEP tanácsadója

A kongresszusi levél vitája kapcsán igen sok szó esett a KISZ érdekvédelmi, érdekképviselési munkájáról. Megállapíthatjuk, hogy e területen jelentős előrelépés történt, erre utal a határozat-tervezet is. A KISZ jogainak érvényesítése során azonban nagyon sok gond, probléma merült fel. Így az is megállapítható, hogy a jogok elsősorban KISZ-bizottsági szinteken érvényesülnek teljes körűen, míg alapszervezeti szinten elsősorban a kitüntetési javaslatok és a brigádmozgalmakba történő benevezési lapok aláírására korlátozódnak. Sok fiatal és KISZ-tag nem ismeri kellőképpen kötelességeit és jogait, pedig az az érdekképviselési munka alapja. A fiatalok, KISZ-tagok, de még KISZ-vezetők esetében is előfordul, hogy nem teljesítik kötelességeiket, de elvárják a KISZ-től, hogy az képviselje, védje a jogos vagy vélt érdekeiket.

A munkahelyi demokrácia fórumai a vállalatoknál kialakultak, de fiataljaink nem élnek megfelelően a lehetőségekkel. Ennek okai között szerepel, hogy nem ismerik az ifjúsággal kapcsolatos rendelkezéseket, nem mernek nyilvánosság előtt beszélni, félnek attól, ha ellentmondanak a gazdasági vezetőknek, az valamilyen formában megtorlásra kerül. Az iskolában sem készítik fel

a fiatalokat a demokrácia gyakorlására és a közéletiségre, továbbá az iskolákból kikerült fiataloknak meg kell tanulniuk a dolgozói KISZ-szervezetek jogainak érvényesítését, mivel az iskolai jogok bizonyos mértékig eltérnek a dolgozóitól. Nem tisztázott kellőképpen, hogy a vállalatoknál gyakorlaton levő szakmunkástanulók érdekvédelmét és érdekképviselését milyen mértékig kell az üzemi KISZ-bizottságoknak ellátniuk. A KISZ-vezetők nem minden esetben tájékoztatják a testületeket és az alapszervezeteket az üzemi négyszögülésen, a párt- és szakszervezeti üléseken elhangzottakról.

Gazdasági téren a középszintű vezetők nem ismerik részleteiben a KISZ jogait, így üzemenként eltérő színvonalú e munka. Sok esetben gyors döntés szükséges, ilyenkor a vezetők még ha akarják sem tudják betartani a jogokban meghatározottakat. Középszintű gazdasági vezetőink szükséges rossznak tartják a KISZ érdekvédelmi, érdekképviselési munkáját, ezért nem kezelik mindenütt a KISZ-vezetőket egyenrangú partnereként.

Az érdekvédelmi munkában az egyének és a kollektívák képvisellete és védelme mellett a jövőben a KISZ-nek támogatnia kell a munka melletti továbbtanulást, a normák karbantartását, a munkaerő-átcsoportosítást, segítenie kell a lakáshelyzet megoldásában. Kezdeményezően kell fellépnie és részt kell vállalnia a végrehajtásban.

KISZ-szervezeteink nem lépnek fel elég erélyesen a jogtalan követelődzőkkel, a túlzott igényeket támasztókkal szemben, nem harcolnak megfelelően az ifjúság jogainak következetes érvényesítéséért.

A magasabb szintű kitüntetéseknel az illetékes szervek, szervezetek már a lehetőség biztosításakor meghatározzák, hogy a kitüntetést milyen végzettségű, korú, nemű, foglalkozású dolgozó kaphatja. Így az esetek többségében nem az részesül kitüntetésben, aki megérdemli.

Az érdekvédelmi és érdekképviselési munka a szakszervezet és a KISZ közös feladata, ennek ellenére sok helyen tapasztalhatjuk, hogy nem megfelelő az együttműködés.

A jövőben a fiatalok különböző rétegeinek eltérő valós vagy vélt érdekei mind jobban felszínre kerülnek. Erre KISZ-vezetőinknek fel kell készülniük. Közösén kell kialakítaniuk azt az álláspontot, amit a KISZ képvisel.

Fontos, hogy KISZ-szervezeteink a politikai képzés keretén belül minden évben feldolgozzák az új KISZ-tagokkal és a KISZ-en kívüliekkel a KISZ jogait, tudatosítsák kötelességeiket. A jogok megfelelő képvisellete és védelme csak a kötelességek teljesítésével valósulhat meg. Az iskolákban fokozni kell a közéletiségre való nevelést, több lehetőséget biztosítva a demokrácia gyakorlására. A KISZ-vezetők ismerjék meg a fiatalok különböző rétegeinek eltérő véleményét és igényét, foglalkozzanak többet az elemző munkával, és lépjenek fel a követelődzőkkel szemben.

Javítani szükséges a KISZ és a szakszervezet együttműködését az érdekképviselési, érdekvédelmi munkában, meg kell szüntetni a felesleges párhuzamosságokat.

Kérjük a pártszervezetek hatékonyabb segítségét a KISZ jogainak érvényesítése területén. Javasolom, hogy a KISZ szervezeti szabályzatának módosítására tett javaslatok az alábbiakkal kerüljenek kiegészítésre:

A nagyüzemi KISZ-bizottságok küldöttgyűléseit, ahol a KISZ taglétszáma

méghaladja a 300 főt, összetett felépítésű és területileg széttagolt, szükség szerint, de legalább 3 évenként kell összehívni; a szervezeti szabályzatot három hónapon keresztül megsértő KISZ-tag tagsági viszonyát az alapszervezeti taggyűlés mozgalmi év közben is megszüntetheti.

Végezetül javaslom, hogy a határozat-tervezet IV. fejezet II. pontjának b) bekezdése kerüljön kiegészítésre azzal, hogy a gyesen levő kismamák részére árban elfogadható étkezési lehetőséget szükséges biztosítani. A IV. fejezet II. pontja d) bekezdésének utolsó mondatát javaslom az alábbiak szerint kiegészíteni: segítsék a gyermeküket egyedül nevelő nők és férfiak társadalmi megbecsülésének növelését.

KENDE PÉTER

Budapest küldötte,

a VI. kerületi Ingatlankezelő Vállalat művezetője

A küldöttgyűlésen, az alapszervezeti taggyűléseken a lakáskérdés minden esetben szóba került. Nálunk, a VI. kerületi Ingatlankezelő Vállalatnál kettős megközelítésben. Egyrészt fiataljaink lakásgondjain, másrészt gazdasági munkánkon keresztül. Munkánkat jelenleg nem végezzük közmegelegedésre. Ennek ellenére az általános értékelésnél komolyabb, egyre javuló munka folyik nálunk. A jobb munkavégzés egyik alapja a párt KB 1978 októberi határozata, amely a felújítás és a fenntartás fontosságára hívta fel az építőipar figyelmét. A XII. pártkongresszus határozatai megerősítették ezt a szemléletet, így a lakóépületek felújítása, az ingatlankezelési munkák még inkább reflektorfénybe kerültek. Sokan bízunk abban, hogy munkánkkal megváltoztatjuk a közvéleményt.

Az V. ötéves terv folyamán értünk el — fővárosi szinten — látványos eredményeket, de a súlyos problémák megoldásához csak most fogunk hozzá. Budapesten az állami kezelésben levő lakóépületek felújításában 25—30 éves a lemaradás, amelyet széles körű társadalmi összefogással, és még több kapacitás-koncentrációval tudunk felszámolni. Ehhez az említett párthatározatok megfelelő alapot biztosítanak, de jelenleg még nem valósultak meg. Végrehajtásukért még sok a tennivaló.

Budapesten az egyik legégetőbb kérdés a fiatalok lakáshelyzete. Ezen kívánunk segíteni a tetőtér-beépítés és az emeletréépítés szervezett keretek között történő beindításával. Az 1980 decemberi jogszabálmódosítás reális lehetőséget tárt fel a lakást építeni szándékozó fiatalok előtt. Júniusban várható a tanácsoknál a címlisták kifüggesztése. Az Ingatlankezelési és Építési főigazgatóság akcióprogramot dolgozott ki a feladatok technikai lebonyolítására. Jelenleg az ügyintézés egyszerűsítése, a lebonyolítás és az IKV-t terhelő munkák finanszírozásán dolgoznak az illetékesek. A VI. kerületi KISZ-bizottság és az IKV KISZ-szervezete Ifjúsági információs házkezelőséget hozott létre, amely tanácsadással, felvilágosítással nyújt segítséget a kerületben lakó és dolgozó fiatalok ingatlankezeléssel kapcsolatos problémáinak megoldásához. Segítünk a komfortnövelés, a visszatérítés, a berendezési tárgyak cseréje, a hibaelhárítás, a tetőtér-beépítés, a fűtés korszerűsítése és más házkezelési gon-

dok megoldásában. 1981-ben minden hónap első hétfőjén várjuk a fiatalokat a kerületi KISZ-bizottság épületében.

Jelenlegi tapasztalatunk az, hogy a tetőtér-beépítés és az emeletráépítés mellett a lakáskorszerűsítések érdeklik leginkább a fiatalokat. A lépcsőzetes lakásigény-kielégítés várhatóan fokozza a korszerűsítési igényt. Ennek segítése érdekében a szolgáltató vállalatok, a tervező vállalatok és az engedélyező szervek KISZ-eseinek bevonásával szeretnénk az Ifjúsági információs házközvetőséget továbbfejleszteni. Az igények növekedésével növeljük az iroda nyitvatartását. Tudomásom szerint más kerületekben is folyamatban van egy-egy ilyen iroda szervezése. A kerületben dolgozó fiatalok lakásgondjai az általános budapesti lakásgondokat tükrözik. Művészek, értelmiségiek, főként külföldiek alkotják ezt a réteget.

A kerületi és budapesti küldöttgyűlésen a felszólalások többsége érintette a fiatalok helyzetét, érdekvédelmét. A felszólalásoknál eltolódást éreztem az egyetemi, főiskolai és értelmiségi küldöttek irányába. Felkészültségük és érvelik meggyőzőek voltak. Gondjaik a fiatalok más rétegeit is érintik. Egyes megállapításukat túlzottnak tartom. A lakással, a bérrel, az előmenetellel, a munkával kapcsolatos kérdéseket réteglevelként kezelték. Saját tapasztalatom, hogy ezek a gondok a munkásoknál, az adminisztratív dolgozóknál, a kereskedelemben és más területen dolgozó fiataloknál általánosan jelentkeznek. A KISZ-nek feltétlenül foglalkoznia kell a speciális gondokkal, de az összes fiatal érintő kérdéseket nem szabad egy-egy réteg problémájaként kezelni.

A jelenlegi reális célkitűzés megköveteli a KISZ-től is, hogy a fiatalok gondjainak megoldását saját lehetőségeink nagyobb kihasználásával és tevékenységünk fokozásával érjük el.

KÓNYA ISTVÁN

Komárom megye küldötte,

a Tatabányai Szénbányák Vállalat v. ájára

Az energiahordozók világgpiaci árában bekövetkezett nagyarányú változás hazánkban is előtérbe helyezte hazai szénvagyonunk hasznosítását. A szénbányászati korábbi visszafejlesztése után párt és állami döntések születtek a széntermelés hosszútávú fejlesztésére.

Az eocén-program megvalósításának üteme — az erőműépítéssel összefüggésben — változott, de örömmel jelenthetem a kongresszusnak, hogy Oroszországban a márkushegyi bányüzem a tervezett határidőre belépett a termelésbe, és Tatabányán a nagygyházi bányüzemben egy évvel a tervezett határidő előtt megindul az első frontfejtés. Sajnos, a mányi és a dorogi Lencsehegy II. bánya megnyitásának sorsa még mindig nem dőlt el véglegesen.

Bár nem vagyok gazdasági szakember, de annyit sejttek, hogy a kőolaj ára nemigen csökken a világgpiacon. Azt viszont tapasztalom, hogy a szénre szükség van, mert nagyon sok szabad napon is kell dolgoznunk.

Jól tudjuk, hogy az eocén-program a fiatalok programja, így azt megszü-

letésétől kezdve magunkénak érezzük. Az érintett KISZ-bizottságok, -szervezetek, -alapszervezetek egyöntetűen és aktívan bekapcsolódnak a végrehajtásba. Fő célkitűzéseinket így rögzítettük: védnökséget vállalunk egy-egy részfeladat felett, amely a beruházás megvalósítását szolgálja; biztosítjuk a bányászat munkaerő-utánpótlását; szakmai mozgalmainkkal korszerű szaktudás elsajátítására ösztönözzük a fiatalokat; a KISZ sajátos mozgalmával segíti az üzem napi feladatainak végrehajtását.

Mindhárom bányavállalatnál védnökségi mozgalom indult. A munkaerő biztosítása érdekében Nevelj új bányászt! mozgalmat hirdettek a szocialista brigádok közreműködésével. Ennek köszönhetően megyénkben megállt a bányászat elöregedésének folyamata. Az új bányáknál folyamatosan alakultak meg és bővültek a KISZ-alapszervezetek. Az újtó, a radar, az FMKT, a szakmai versenymozgalmak középpontjában az eocén-program áll.

A bányászatban három fontos szakma van: a vájár, a lakatos és a villanyszerelő. Ez a felsorolás a jelenlegi fontossági sorrendet tükrözi, de néhány év múlva a vájárnak legalább annyira szüksége lesz gépészei és villamossági ismeretekre, mint a vájár szaktudására. Ennek a három szakmának az ismereteit kell magas fokon alkalmazniuk mindennapi munkájukban.

Az oktatási rendszer korszerűsítésére a határozat-tervezet szerint is nagy szükség van. Mi a napi munkában érzékeljük, hogy milyen hátrányos, ha az oktatott szakismeret messze elmarad az alkalmazott technika színvonalától. Véleményünk szerint szükséges és lehetséges olyan iskolatípus létrehozása, amely a mai követelményeknek megfelelően több szakmát átfogó ismeretekkel látja el a jövő bányászait, egyúttal középfokú általános műveltséget is biztosít. Úgy látjuk, hogy például Tatabányán adottak a lehetőségek arra, hogy létrehozzunk ilyen vájárképzőt, s erre épülhetne a bányászatban régóta hiányzó üzemmérnök-képzés is. Egy ilyen intézkedés a bányamunka anyagi, erkölcsi megbecsülése mellett növelné a szakma rangját, biztosítaná az új bányák szakemberigényét.

KOVÁCS KOÓS ANDORNÉ

Zala megye küldötte,

a hévízi Danubius Thermál Hotel gondnoka

A kereskedelem, a vendéglátóipar és a szolgáltatás fontos feladatot tölt be a szocialista termelés és fogyasztás céljainak megvalósításában. A lakosság kereskedelmi és szolgáltatási ellátottságának színvonala a társadalmi, gazdasági fejlettség, a kulturáltabb életmód, az életszínvonal fontos mércéje. A VI. ötéves terv is előírja a kereskedelmi, a vendéglátóipari szolgáltatások mind magasabb szinten tartását. Tevékenységünk a népgazdaság jövedelmezősége szempontjából is jelentős, hiszen a vendéglátóipar minden iparágnál kedvezőbb áron termeli ki a valutát.

E területre 1979-ig a fejlődő, emelkedő ívű szolgáltatás-nyújtás volt a jellemző, de 1980-ban már jelentős erőfeszítéseket kellett tennünk, hogy a szolgál-

tatások színvonalának növelésével, az ellátás bővítésével az üdülő, pihenő és gyógyulást kereső vendégek igényeit kielégítsük, a vállalati terveket teljesítsük, illetve, hogy visszanyerjük vendégeinket.

A fenti tevékenységben és a gazdasági munka feladatainak megvalósításában a fiataloknak nagy a szerepük. A vendéglátóipari szakma sajátossága miatt délelőtt, délután, éjszaka és ünnepnapon egyaránt dolgozunk. A munkakörülmények miatt gyakori problémát jelent a gyesről visszatérő dolgozók foglalkoztatása. A kismamák nem szívesen dolgoznak 2—3 műszakban, illetve ünnep- és vasárnap. Ez érthető is, hiszen problémát jelent számukra a gyermek elhelyezése, főleg, ha a férjek is a kereskedelemben, vagy a vendéglátásban dolgoznak.

Azonban az e területen dolgozó fiatalok a problémák, gondok ellenére sem maradnak el a közéleti tevékenységben és a mozgalmi munkában a többi rétegek ifjúkommunistáitól. A KISZ-ben ránk háruló feladatokat, célkitűzéseket — e kedvezőnek nem nevezhető munkakörülmények mellett — végrehajtjuk, megoldjuk.

Mint a vállalat valamennyi dolgozójának, így a KISZ-tagoknak is elsőrendű feladatuk a gazdasági munka maradéktalan elvégzése. Az országosan meghirdetett akciók közül sikeresen megszerveztük a társadalmimunka-akciókat, az elmúlt időszakban nagy hangsúlyt fektettünk az ifjúsági brigádok szervezésére. A KISZ radar-akció, valamint a Munkád mellé add a neved! akció sikeres beindításáról adhatunk számot. Az értékesítésben és a szolgáltatásban dolgozókat névtáblával láttuk el, s ez befolyásolta a minőségi munkavégzést.

Azonban gondot jelent, hogy a megye fogadási és kínálati feltételei elmaradtak a kereslet időben erősen koncentrált követelményeitől. Egyre többet találkozzunk a munkaerővándorlással is. A környék üdülőinek vonzereje a törzsgárdatagok megtartásában okoz gondot.

A vendéglátóipari szakmában dolgozók képzését a Keszthelyi Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet oldja meg öt megye területéről. Az iskolai szakmai oktatás és a mindennapi gyakorlati munka között éles az ellentét. Ez nem azt jelenti, hogy rossz az iskolai oktatás, a tananyag, hanem azt, hogy az iskola nem készíti fel a tanulókat a munkában előforduló nehéz szituációkra, a zsúfoltságra, a türelmetlen vendég ellátására.

Az idegenforgalom kedvezőtlen hatásai miatt nálunk a gazdasági és a politikai munka szorosan kapcsolódik egymáshoz. A munka jellege megköveteli, hogy a fiatalok kellő szakmai, politikai műveltséggel rendelkezzenek. Fiataljaink nagy része beszéli az idegen nyelveket, nyelvvizsgával rendelkezik.

Kisebb üzleteink, szállodáink vendégei főleg a nyugati országokból érkeznek. Ebből adódóan komoly ideológiai hatás éri fiataljainkat. Több esetben előfordult már, hogy országunkat, szocialista társadalmunkat a nyugati vendégek megsértették, rágalmazták, szocialista vívmányainkat lebecsülték. Ilyen esetek ellen a KISZ-tagoknak határozott politikai kiállással kell fellépniük. Belügyi, igazságügyi, államigazgatási szerveink tájékoztatói mellett a KISZ a politikai képzés keretében a szocialista hazafiságra neveléssel segíti a helyes magatartásformák kialakítását. Politikai nevelő munkánk eredménye, hogy fiataljaink jól, színvonalasan dolgoznak.

KRASNYÁNSZKY JÁNOS

Győr-Sopron megye küldötte,
a soproni AFIT műszerésze

A technikai fejlődés eredményeként egyre tökéletesebbek és egyre szélesebb skálán kerülnek forgalomba használati eszközeink. Ha azonban ezek az eszközök valamilyen ok miatt meghibásodnak, olyan szolgáltató iparra van szükség, amely mindent elkövet, hogy ezek minél előbb újra használhatóvá váljanak. Az ügyfél joggal várja el, hogy a szolgáltatóipar mindig a rendelkezésére álljon, igénybe vehesse azt, és megfelelő minőségben végezzék el megrendelése alapján a kiszolgálást. Ennek a jogos igénynek a kielégítésében tehetünk sokat mi, fiatalok. Lehetőségeinket három részre oszthatjuk. Elsősorban a vidéken dolgozók létszámának növelése, a hiányszakmák érdekében nagyobb figyelmet kell fordítanunk a cipész, ács-állványozó, férfiszabó, cserépkályhás, tetőfedő és egyéb szakmák propagálására. Jobban kell orientálnunk a fiatalokat arra, hogy ne olyan szakmát válasszanak, ahol már most túlképzés van, és elhelyezkedési gondok mutatkoznak.

KISZ-szervezeteinknek a pályaválasztás hagyományos módszerei mellett olyan új formákat kell találniuk, amelyek nemcsak a helyi vagy a közeli településeken oktatott szakmákra irányulnak, hanem lehetővé teszik — ha kell, kollégiumi elhelyezéssel — a hiányszakmák oktatását is. Az új formák egyike lehet részükről az is, hogy a hagyományos fodrász-, felszolgáló-vetélkedők mellett a hiányszakmákból szakmai versenyeket rendezünk, amelyek nálunk a megyében népszerűek a fiatalok körében. Nekünk, az ifjúsági szövetségnek is segítenünk kell abban, hogy e szakmák visszaszerezzék régi rangjukat.

A második és harmadik fontos terület a szolgáltatás kulturáltabb ügykezelése, a korszerű technika és a tapasztalatok szélesebb körű felhasználása.

Kiindulási pontom, hogy a társadalom minden tagja igénybe veszi a szolgáltatásokat. A gazdasági fejlődés, az életszínvonal-emelkedés következtében a szolgáltatások iránti igények dinamikus növekedésével számolhatunk, az tehát egyre jobban a társadalom ügyévé, így a mi feladatunkká is válik. A szolgáltatás javításáért természetesen nemcsak a szolgáltatóiparban dolgozók tehetnek sokat, hiszen az alapanyagok, gépek, felszerelések, alkatrészek más ipari, illetve mezőgazdasági területről származnak, tehát kiemelkedő jelentősége van a háttér-iparban dolgozók munkájának is.

Arra, hogy miként lehet a szolgáltatást magas színvonalon művelni, talán a győri AFIT az egyik legjobb megyei példa. Az ottani KISZ-esek a vállalat gazdasági vezetőivel közösen egy kulturált váróteremmel elválasztották a szerelőket és az ügyfeleket, s ezáltal a következő eredményeket kapták: megszüntették a borra való adásának lehetőségét, javították a fegyelem és a munkaidő jobb kihasználásán, lényegesen csökkent azoknak a szerelőknek a száma, akik kiváltáságos helyzetben voltak, mert az ügyfelek az ő személyükhöz ragaszkodtak. Ezzel párhuzamosan könnyebben megoldható az univerzális szakemberek biztosítása, mivel mindig cserélődik a műveleteket elvégzők személye. Előbbi példában a KISZ-szervezetek ugyan nem hirdettek akciót, de nap mint nap odafigyeltek arra, hogy munkájukat jól végezzék.

Megyénk több szolgáltató üzemében a fiatalok sikeresen indították be a Munkád mellé add a neved! mozgalmat. A megyei tapasztalat azt mutatja, hogy az irányító városi, járási bizottságok ma még nem rendelkeznek azokkal az útmutatókkal, módszerekkel, amelyekkel a mai követelményeknek megfelelő eredményes mozgalmi munka érhető el ezen a területen.

Ugyancsak a városi, járási KISZ-bizottságokra, valamint a KISZ helyi vezetőségeire vár az a fontos feladat, hogy a mozgalom számára eddig érintetlen területen, a kisiparban, kiskereskedelemben is létrehozzák a KISZ-alapszervezeteket. A lehetőség szerintünk megvan erre, hiszen például Sopronban 80—100 fő KISZ-korosztályú fiatal dolgozik a magániparban.

KUN LÁSZLÓ

Csongrád megye küldötte,

a Csongrádi Faipari Szakközépiskola tanulója

Iskolánk tanulói nagyon különböző indíttatásúak, így igen nagy gondot okoz a közös érdeklődési kör kialakítása. A probléma mindannyiunk előtt ismerős: tanyán lakó tanulókról, falvakról bejárókról, munkásszülők gyermekeiről, nemegyszer csonka családból vagy rossz családi környezetből hozzánk került gyerekekről van szó. Az objektív feltételek biztosítottak, a mi feladatunk az volt és az marad, hogy megtanítsuk társainkat élni ezekkel a lehetőségekkel. Ennek érdekében úgy szervezzük kulturális és ideológiai munkánkat, hogy minél szélesebb skálán tudjuk kielégíteni a fiatalok érdeklődését. Iskoláinkban rendszeresen tart hangversenyt az Országos Filharmónia, népzenei bemutatókat szervezünk, igen sok színészt hívunk meg előadói estekre. A magunk erejét is igyekezünk minél jobban kihasználni a különböző vetélkedők, művészeti bemutatók rendezésével. A város közművelődési intézményeivel jó a kapcsolatunk. Számíthatunk segítségükre, amellyel élünk is. Igyekeztünk minden lehetőséget megragadni arra, hogy a sport iránti igényt kielégíthessük. Négy éven át több ezer munkaórával szép sportudvart hoztunk létre. Tömegsportrendezvényeinken nagyon sok fiatal vesz részt. A gondot a téli időszak és az eső okozza. Ilyenkor a folyosóra szorulunk, ami azonban igen szűkös erre a célra. Az iskolavezetéssel együtt keressük a megoldást.

Nagy gondot fordítottunk a tanulói szakszervezetek és a KISZ-szervezet munkájának koordinálására. A tanulói szakszervezet megalakulása bizonytalansággal töltött el bennünket, mert nem láttuk világosan a helyét, szerepét az iskola életében. Programját tanulmányozva úgy éreztük, hogy az talán átveszi a KISZ funkcióit, vagy ha nem, akkor a két szervezet önálló tevékenységével szétforgácsolja a tanulók idejét. Amikor megnéztük, melyek azok a pontok, ahol együtt tudunk dolgozni, és melyek azok a feladatok, amelyeket külön-külön kell megoldanunk, eljutottunk odáig, hogy bátran kijelenthetjük: az intézetben sikerült megteremteni a két szervezet együttműködésének alapjait. Sokrétű feladataink közül érdekvédelmi, érdekképviselési munkánkat emelném ki.

Ilyenek például a munkafeltételek javítása, a jutalmazás, az üdültetés, a fegyelmi ügyek.

A bázisvállalatokkal, azok KISZ-bizottságaival igen jók a kapcsolataink. Sok segítséget kapunk a KISZ- és a szakszervezeti munka hatékonyabb végzéséhez. Intézetünk sajátosságából adódóan azonban ellentmondást érzünk a szakközépiskolás és a szakmunkástanulók szakszervezeti taggá válásában. Jó lenne, ha a szakközépiskolás tanulók már iskolás éveik alatt is tagjai lehetnének a tanulói szakszervezetnek.

Politikai képzésünkben fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy a haza szeretete és a társadalmi haladás szolgálata a társadalom valamennyi osztályának, rétegének jellemzőjévé váljon.

A KISZ akkor töltheti be hivatását, növelheti tekintélyét, ha tagjai napról napra bizonyítják, hogy a szocialista haza elkötelezett ifjú építői.

LESZÁK ZOLTÁN

Pest megye küldötte,

a Dunai Kőolajipari Vállalat táblakezelője

Az áprilisi határozatról már a kongresszusi levél vitája kapcsán is, de a különböző szintű küldöttgyűléseken is sok szó esett. Abban mindenütt egyetértéssel találkoztam, hogy a határozat elvi, politikai célkitűzései időtállóak, ma is érvényesek. A határozat eszközrendszerét és érvényesülését azonban a gyakorlatban több bíráló érte. A követelmények területünkön sem valósultak meg komplex és harmonikus egységben.

A végrehajtásban kettősséget fedezhetünk fel. Az egyik irány egy jó szellemű politikai közösség kialakításához, a másik formalizmushoz vezetett. Az érett, jó szellemű alapszervezetekben nagy a szerepük a közösségek összekovácsolódásában az egyéni vállalatoknak és a közösségi megbízatásoknak.

Az új tervezési rendszer tapasztalatai nem egyértelműen kedvezőek. Nem vagy csak nehezen sikerült megvalósítani azt, hogy a KISZ-alapszervezetek akcióprogramjai jól kapcsolódjanak a vállalatok stratégiai elképzeléseivel. Látunk kell, hogy sok szervezetünknel a tervezés periódusának időbeni széthúzása esetenként tartalmi szétválást hozott, más oldalról a KISZ elsősorban nem a gazdasági feladatok meghatározásában, hanem azok végrehajtásában jutott szerephez. Ahol rutinszerűvé vált az akcióprogram elkészítése, ott a fiatalok is rutinszerűen végzik a mozgalmi munkát. Emellett nem kerülheti el figyelmünket az sem, hogy az áprilisi határozat végrehajtása jó néhány területen formálissá vált. Gondolok itt arra, hogy az egyéni vállalatok nagy része sablonos, nem konkrét feladatra irányuló. Az értékelések többnyire felszínesek. Ebben az is közrejátszott, hogy az irányító KISZ-szervek ellenőrző munkájuk során inkább a formákat, és nem a tartalmi munkát kérték számon.

Sokszor úgy tűnt, fontosabb például, hogy a politikai képzésben hányan vettek részt, mint az, hogy a vitakörökben milyen tartalmi munka folyik. A munkahelyi KISZ-szervezetek nagy része csak a gazdasági munka színterére

helyezi a mozgalmi munkát. Ez addig nem baj, amíg nem szorul háttérbe a KISZ politikai, mozgalmi jellege.

A mozgalmi munka színvonalának emeléséhez érett közösségekre van szükség. Az áprilisi határozatot helyesen alkalmazó alapszervezetek bizonyították annak szükségességét. A KISZ-alapszervezetek közösségi munkája többségében fejlődött, erősödött az együvé tartozás érzése. Ezt a folyamatot jól segítheti, ha a közösség élén a közösséget szerető, érte tenni akaró fiatal áll. A jól dolgozó ifjúsági közösségek, KISZ-alapszervezetek egyre inkább megfelelnek annak a követelménynek is, hogy folyamatosan biztosítani tudják a párt utánpótlását. Ez a megtisztelő feladat a közösségi nevelő munka fontos része. Meg kell azonban jegyezni, hogy a pártba jelentkező KISZ-tagokkal szemben olykor az indokoltnál is magasabb követelményeket támasztunk. Más esetben viszont azt tapasztaljuk, hogy a KISZ-alapszervezetekben dolgozó párttag fiatalok nem végeznek olyan munkát, mint amelyet elvárunk tőlük. Ezekre az elvtársakra pedig a KISZ-alapszervezeteknek nagy szükségük van. Azt kérjük a pártszervezetektől, hogy tegyék lehetővé az arra alkalmas fiatalok számára a KISZ-munka segítségét — részben úgy, hogy nem sokadik feladatul adják az ilyen pártmegbízásokat, részben pedig úgy, hogy növelik az ilyen munka rangját, súlyát, erkölcsi tekintélyét. A jövőben sem mondhatunk le, sőt, még jobban igényeljük a munkásmozgalom harcaiban edződött idősebb kommunisták segítségét.

Az áprilisi határozat a KISZ-tagokkal szemben magasabb követelményeket támasztott a korábbiaknál. Ez látszólag a szervezettség és politikai befolyásunk növelése ellen ható tényező. Nekünk ennek tudatában kell dolgoznunk, mégpedig egyre jobban, hogy tömegbefolyásunk erősödjön és minél több fiatal jusson el a KISZ-tagság tudatos vállalásáig. Ez különösen a munkásfiatalok körében fontos, mert amíg például a tanulói területen 60—70, sőt 80 százalékos szervezettséggel is találkozunk, addig ez a mutató a IX. kongresszus óta mindössze 2 százalékkal nőtt a fizikai dolgozók körében.

Nem kívánatos jelenség, de tapasztalat, hogy sok első munkahelyes fiatal a KISZ-alapszervezetben nem vállal feladatokat, nem hosszabbítja meg a KISZ-tagságát. Ez többek között azért lehetséges, mert az iskolákban nem a munkahelyi feladatokra készítene fel, az egyéni érdekek nem mindig találkoznak a munkahelyi kollektíva érdekeivel, és talán azért, mert az üzemi KISZ-szervezetek nem elég kezdeményezők ezekkel a fiatalokkal szemben. Tudomásul kell vennünk, hogy a KISZ nem általában népszerű és vonzó, hanem mindig az adott környezetben válhat azzá. És ehhez társszerveink sok területen adhatnak segítséget nekünk.

Mozgalmi munkánk színvonalának emelése érdekében szükséges, hogy nap mint nap tudjunk a jövőben is újat hozni, a mindennapi élethez, annak változó követelményeihez rugalmasan alkalmazkodva, fiatalosan, még eredményesebben végezzük munkánkat. Ehhez jó alapul szolgál kongresszusi munkánk, és a kidolgozandó és elfogadásra váró határozat.

NADABÁN DEMETER

Békés megye küldötte,

a 8. sz. Volán csoportvezetője

A hatalmas méreteket öltött motorizáció hatására valamennyi közlekedőre fokozott felelősség hárul. Különösen igaz ez a napról napra volán mögé ülő, több tucat ember vagy százezres értékű jármű és rakomány sorsáért felelős hivatásos járművezetők esetében. Nem mindegy, hogy milyen légkörből, milyen bázist tudva maguk mögött indulnak a munkába, kapcsolódnak be a forgalomba. Ezek a tények arra készítették KISZ-szervezeteinket, hogy kiemelt figyelmet fordítsanak a közösségformáló tevékenységre.

E munkánkat segítő tényezők közül elsőként a pártszervezetek irányító munkájáról kell szólnom. Természetes, hogy a népgazdaság többi területéhez hasonlóan a mi ágazatunkban dolgozó fiatalok is aktív formálói és nem egyszerű végrehajtói a párt ifjúságpolitikájának. Tapasztalataink szerint a pártszervezetek többsége számunkra a tennivalókat konkrétan, világosan, érthetően fogalmazza meg, s ami a legfontosabb, olyan feladatokat ad, amelyeket végre tudunk hajtani. Ugyanakkor a programadásban gondként jelentkezett, hogy az alapszervezetek igen sok központilag meghatározott feladatot kaptak, amelyből nem tűnik ki, hogy melyik ajánlott, melyik kötelező jellegű. Saját elképzeléseinket nem, vagy csak részben tudtuk programjainkban meghatározni.

Az elkészült tervek végrehajtásának alapvető feltétele volt, hogy a KISZ-tagok egyéni feladatvállalásai ne munkaköri köteleességeket tartalmazzanak, hanem — azok eredményes elvégzését feltételezve — az adott gazdasági terület igényeit és elvárásait tükröző többletmunkára irányuljanak. Év közben folyamatosan ellenőriztük és értékeltük a végrehajtást, és arra ösztönöztünk, hogy a változó gazdasági körülményekhez alkalmazkodva tagjaink megfelelően korrigálják vállalásaikat. Sajnos, a gyakorlatban nem minden alapszervezet tudta alkotó módon alkalmazni ezt a követelményt. Ennek következtében a tudatos feladatvállalás és értékelés, mint közösségformáló eszköz, nem került alkalmazásra. Helyette ennek csak formai oldala élt, amely a KISZ-munka bürokratikus elemeinek számát tovább növelte.

Több helyen hasonlóan rosszul értelmezték a vezetőségek munkájának éves értékeléséből adódó feladatokat. Ebből eredően a vezetőség és a titkár gyakori váltására került sor munkája és személyiségük fejlődésének értékelése helyett. Ebben a légkörben sok KISZ-vezető inkább visszaadta megbízatását, mintsem a nehezebbik feladatokat, saját tevékenységének javítását választotta volna. Az így megnövekedett fluktuáció rossz hatással volt a mozgalmi munka egészére.

Ezen tapasztalatok alapján javaslom a kongresszusnak, hogy a vezetőségválasztás ne évente történjék. A folyamatos, de legalább évenkénti értékelést azonban továbbra is jónak és szükségesnek tartom.

Ágazatunk sajátosságainál fogva nálunk további gondot jelentett, hogy a tagság jelentős része az utazó személyzethez tartozik. Ugyanis gondként jelentkezik a szervezeti élet, és a tartalmi munka összehangolása. Némiképp enyhített ezen a gondon, hogy alapszervezeteinket szakterületenként szerveztük, megahagyva annak lehetőségét, hogy a fiatal szabadon válasszon, mely kollektívában

kíván tevékenykedni. Az ezeken belül kialakított KISZ-csoportok hatékonyabb szervezeti tevékenységet eredményeztek. A KISZ-csoport vezetőket bevontuk a vezetőségek munkájába, s így nagyobb lehetőség nyílt a demokratizmus szélesítésére, a kezdeményezőkézség kibontakoztatására. Célunk az, hogy minél több passzív tagot, KISZ-en kívülit vonjunk be a mozgalmi munkába. Ezek a célok is indokolják, hogy az egyes szervezeti egységek (alapszervezetek, KISZ-csoportok) közösséggé formálását, e folyamatok segítségét soha nem tekinthetjük lezártnak, befejezettnek.

Megítélésem szerint e tevékenység fejlesztését jól szolgálja a központi bizottság azon kezdeményezése, amely nagyobb önállóságot biztosít a jól működő alapszervezeteknek, s a szövetség mozgalmi jellegét fokozza, emellett nagyobb helyszíni segítséget biztosít a kevésbé jól működőknek.

Alapszervezeteinkben az előző kongresszus óta eltelt időszakban a munka tudatosabbá, tervszerűbbé vált, amely elősegítette szervezeti egységeink közösséggé formálódásának folyamatát, ezáltal tekintélyünk, tömegbefolyásunk növekedését. Az élet változásaiból, a fejlődésből adódó további teendők meghatározása most a mi feladatunk. Ehhez megfelelő alapot biztosítanak a kongresszus dokumentumai.

DR. NAGY LÁSZLÓ

Szolnok megye küldötte,

a szolnoki Hetényi Pál Kórház orvosa

Ha áttekintjük, hogyan hatott megyénk fiatal értelmisége körében a központi bizottság 1974 áprilisi határozata, megállapíthatjuk, hogy a tarka, a valóságban sok ellentmondást, helyenként lehangoló eredménytelenséget mutató kép mellett összességében pozitív, előrelépést mutató helyzetértékelést kell adnunk. Tény az, hogy az értelmiségi fiatalok körében felélenkült a mozgalmi munka, növekedett a KISZ-tagok száma, de az is igaz, hogy nagyon sok helyen a szervezethez való csatlakozástól mélyen elmaradt a politikai befolyás, az akcióképesség. Nem kevés gondunk van a megyében élő fiatal amatőr és hivatásos művész értelmiség körében. Úgy érezzük, a határozat megvalósítása során eluralkodóvá vált túlszabályozott bürokratikus eszközrendszer nem talált pozitív fogadtatásra körünkben, s néha az egyenes visszautasítás volt a mérvadó.

Az a tapasztalatunk, hogy az ifjúsági szövetség nem tudott valós alternatívát adni, érvelni céljaink megismertetésében és védelmében azokban a fiatal művész kollektívákban, amelyek a társadalmi gondok és feszültségek iránti érzékenységük miatt az átlagosnál is türelmetlenebbül reagáltak a sikertelen próbálkozásokra. A képző- és alkotóművész fiatalokat sok esetben könnyebb volt passzívnak, apolitikusnak, szervezhetetlennek nevezni, mint az átlagosnál nagyobb tudást és társadalmi kitekintést igénylő kérdéseikre hiteles válaszokat adni.

Őszintén el kell mondanunk, hogy az ifjúsági szövetség 1974 áprilisi határozatának valós célkitűzései alig, vagy igen színvonalatlan tolmácsolásban ju-

tottak el fiatal értelmiségünk e sajátos, aránylag kis létszámú, de társadalmi hatásában nem lebecsülendő csoportjához. Nem véletlen, hogy az áprilisi határozat célkitűzéseit nem sikerült sem érzelmileg, sem értelmileg elismertetni, elfogadtatni körükben. Mi is felelősek vagyunk azért, hogy számukra a KISZ alig, vagy semmit nem jelent, s ha el is jönnek rendezvényeinkre, ennek legtöbbször nem politikai, hanem igen gyakran anyagi indíttatásai vannak. A tapasztalatok figyelmeztetnek és konkrét feladatokat adnak. Felelősséget kell éreznünk az iránt, hogy a jelennek és a jövőnek, szűkebb hazánknak és társadalmunk közizlésének alakítói megtalálják végre a hozzánk vezető utat.

Megyénk kulturális, közművelődési helyzete, oktatási tevékenysége az elmúlt években számottevően javult még akkor is, ha sokszor lehangoló a sok üresen álló ifjúsági klub, művelődési ház. A pedagógus KISZ-fiatalok szervezettsége magas, évről évre fejlődő, de még sok a tennivaló ezen a téren. Az általános és középiskolákban az elmúlt években sorra alakultak meg a KISZ-alapszervezetek. Nem lebecsülendő eredmény, hogy a kapuk kinyitása sokszor egybeesett az alapszervezet szervezeti életének kezdetével. Kedvező tapasztalat, hogy pedagógus KISZ-alapszervezeteinkben évről évre erősödik a közösségi szellem, az értelmiségi rétegsajátosságoknak megfelelően sajátosan fejlődik a tervezési rendszer.

Örvendetes, hogy meggyeszerzte növekszik az FMKT-k és a FAT-ok száma, csak az a gond, hogy ezzel párhuzamosan alig nő, vagy stagnál az Alkotó ifjúság pályázatok, különösen a termelésben közvetlenül hasznosítható alkotások száma. Felelősséget és tiszteletet kell érezni a jövő gazdasági gondolkodói iránt, biztosítanunk és segítenünk kell, hogy alkotó-, termelőkedvük kibontakozhasson, és érezzék, hogy a KISZ értük és velük együtt tűz ki célokat, határoz meg eszközöket.

A mozgalmi munkában tapasztalható az orvosértelmiség előrelépése. Évek vívódásával, ledönthetetlennek látszó falak leküzdésével, nagyon sok nyomasztó hagyomány átlépésével, a város és a megye KISZ-vezetésének sokoldalú segítségével felleltük azt az utat, amelyen járva eleget tehetünk kötelezettségeinknek, amit joggal vár el tőlünk ifjúsági szövetségünk. Büszkén mondhatjuk, hogy igen jelentős az előrelépés a gyógyítás, a kutatás, az egészségnevelés területén, de komoly feladatok várnak ránk a sürgősségi és a folyamatos betegellátási programok bevezetésében, a továbbfejlesztésükön való munkálkodásban.

Meg kell teremtenünk a ma még elszigetelt KISZ-szervezetekkel a kapcsolatot, fel kell számolnunk a vidéki körzetekben dolgozó kollégák szakmai és közéleti elzártságát, s végül össze kell hangolnunk tevékenységünket az értelmiségi fiatalok rétegtanácsával, a fiatal orvosok bizottságával.

POMÁZI BALÁZS

Budapest küldötte,
az FMV művezetője

Az energia- és nyersanyagár robbanása, az energia- és nyersanyagkitermelő beruházások költségeinek emelkedése óta a hulladékok és melléktermékek hasznosítása világszerte felgyorsult. Az utóbbi időben gazdaságossá vált több olyan hulladék hasznosítása is, amely korábban gazdaságtalan volt. A VI. ötéves tervben kiemelt fontosságú feladat a hulladékok és melléktermékek visszajuttatása a termelés folyamatába. Ezek felhasználása egyelőre csak töredéke az ipar anyagfelhasználásának. Munkám során tapasztalom, hogy nagyon sok lehetőség lenne a hatékonyabb felhasználásra.

Gyermekkorunk óta gyűjtjük a vasat, a papírt. Szinte mindennap látunk papírhalmozok tömkelegét szállító úttörőket. És mi, KISZ-tagok is ezt csináljuk. Az elmúlt évben Kőbányán 1365 tonna vasat gyűjtöttek a KISZ-szervezetek. Leadták az ügyintézőnek, a MÉH-nek, azt azonban, hogy a továbbiakban mi történt vele, nem tudták. Pedig arany szemcsék is voltak közte, hiszen híradástechnikai vállalatainknál elég jelentős aranyhulladék keletkezik.

Úgy gondolom, hogy a minőségi változást ebben a munkaformában is létre kell hoznunk. Célunk nemcsak a begyűjtés kell, hogy legyen, hanem a felhasználásra tett javaslat megfontolása, megvalósítása is.

Sok kollégám véleményét foglalom össze, amikor javaslatot teszek a hulladékok és a másodlagos nyersanyagok lépcsőzetes felhasználására.

Első lépcsőben szükségesnek tartom feltérképezni, hogy hol, milyen mennyiségű hulladék keletkezik a vállalatoknál. Ennek folyamatát a KISZ munkaformáin belül könnyen megvalósíthatjuk. Lényeges, hogy már ekkor szülessenek javaslatok az esetleges újbóli felhasználásra. Ezek után az Alkotó ifjúság egyesülés különböző kezdeményezéseire hasonlóan „hulladékbankot” lehetne létrehozni. Úgy gondolom, hogy sok fiatal, számítógépen dolgozó mérnök szívesen vállalná a feladat megoldását. A harmadik lépcsőfok a tervszerű, ágazati bontásos hasznosításra tett javaslat. Az a szellemi tőke, ami jelenleg még felhasználatlanul hever vállalataink különböző osztályain, ebben a témakörben konkrét és gyors eredményt tudna hozni. Rendszeres kapcsolatot kell létrehozni az adatbank és a vállalatok között, amelynek formai kereteit a KISZ különböző mozgalmi adhatják. Mindezekkel párhuzamosan az úttörő-KISZ testvérkapcsolatokra alapozva tervszerűvé és folyamatossá kell tennünk a lakótelepeken a környezetükben végzett hulladékgyűjtő tevékenységet, s ezt be kell kapcsolnunk a „hulladékbank” programjába.

Többször hallottam, hogy a fiatalos türelmetlenség konkrét és gyors eredmények elérésére törekszik. Úgy gondolom, ez jó lehetőséget jelentene arra, hogy aránylag rövid időn belül fiatal, jól képzett szakembereink összefogásával népgazdasági méretű hasznos tevékenységet folytathatunk, ezzel is bizonyítva alkotó tenniakarásunkat.

A kőbányai KISZ-szervezetek megbízásából kérem a kongresszust, hogy javaslatomat bírálja el, s amennyiben azt hasznosíthatónak ítélik, megvalósításával bizzon meg szakcsoportot. Mi, kőbányai fiatalok, mindannyian részt kívánunk venni a program megvalósításában.

POSH JUDIT

Zala megye küldötte,

a zalaegerszegi Ságvári Endre Gimnázium tanulója

Az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalom kezdete óta eltelt időszakban figyelemre méltó eredmények születtek, az igazi átütő siker azonban még nem következett be. Megnövekedett a sportolási alkalmak száma, sőt, rendezvénycentrikusak lettünk, de nem a kívánt mértékben nőtt a rendszeres testedzők száma. Problémát jelent az is, hogy a helyi szintű rendezvények kevésbé igazodnak a követelményrendszerhez. A legtöbb okot a helyes szemléletváltozás hiányában látom.

A párt- és állami határozatok megjelölték az ifjúság és ezen belül hangsúlyozottan a tanulóifjúság testnevelése és sportja továbbfejlesztésének főbb irányait. Hogy az iránymutatásból miképpen lesz valóság, az a KISZ-szervezetek mellett a tantestületek, a társadalmi szervek, a párttagok figyelmén és tenniakarásán is múlik. Egy testnevelési órát, egy ODK-túrát, tömegsport-délutánt, sokféleképpen meg lehet tartani. Valamennyiünk emlékezetében él példa az igazi, a tartalmat nyújtó sportélményre, illetve a fölösleges összezejvetelre. A felnöttek szervezőképességén, példamutatásán is sok múlik, de természetesen nem ők végzik el helyettünk feladatainkat. Ma már vannak kialakult, hagyományteremtő, egyben a megújulást magában hordozó akcióink, rendezvényeink. Lelkesítő, élményt adó iskolai bajnokság, jól szervezett honvédelmi napok, ismereteket bővítő, kikapcsolódást nyújtó ODK-rendezvények, túratalálkozók adnak lehetőséget a testedzésre, a tömegsportra. Törekednünk kell a vonzó, érdeklődést felkeltő sportolási lehetőségek megteremtésére, új akciók bevezetésére, rendezvények megtartására.

Úgy érzem, nem mindegy a hogyan kérdése sem. Fontos, hogy példamutatással, meggyőzéssel, szemléletformálással segítsük elő a tömegesebb, rendszeresebb sporttevékenység kialakulását. A nevelés megköveteli és feltételezi a vidámságot. A vidámság, a játékosság jellemzője a mi korosztályunknak. Ezért feladatunk, hogy a játékosság és a vidámság kapjon nagyobb teret a jövőben sportrendezvényeinkben, elősegítve nevelési céljaink megvalósítását. Ehhez ifjúsági szövetségünk sajátos programja adja az alapot.

POTYKIEVITZ TAMÁS

Budapest küldötte,

a Csőszerelő Vállalat művezetője

A budapesti beruházásokon dolgozó építőipari vállalatok legnagyobb gondja a munkaerőhelyzet. Mivel a fővárosban lakók között nincs már munkaerőforrás, így elsősorban a szakmunkástanulókra és a bejáró, ingázó munkásfiatalokra kell nagyobb figyelmet fordítani. A munkaerő beszűkülését áttételes módon elősegíti a közvélemény helytelen értékítélete is. Az építőipar helyzetéről a társadalom nem kap megfelelő információkat. Az eredmények nem jelennek meg a közvélemény előtt, míg a hibák annál élesebben, és sajnos, az okok feltárása nélkül. Nem eléggé terjedt el a köztudatban például, hogy az építőipar csak beépíti az ipar termékeit, és ha azok hibásak, rossz lesz a késztermék is.

A vállalatok nem minden esetben tudnak megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező dolgozót foglalkoztatni. Az építőipari KISZ-szervezetek a bejáró, ingázó munkásfiatalok problémájával találják szembe magukat. Ezeknek a fiataloknak nagy része elsősorban csak segéd- vagy betanított munkát tud végezni, s ezekben a munkafolyamatokban nagy a fizikai megterhelés, mostohábbak a körülmények és fokozottabbak a munkahelyi ártalmak.

Társadalmi, közéleti aktivizálásuk egyáltalán nem, vagy csak nagyon kis mértékben mondható sikeresnek. A mozgalmi munka legfőbb akadálya a fővárosi és a bejáró fiatalok életforma-, életmód-modelljének különbözősége. A bejáró fiatalok nem tudják és nem is akarják felszámolni a melléktevékenységként folytatott mezőgazdasági munkát, a paraszti élet kötelékeit. Így arra kell a KISZ-szervezetek figyelmének irányulnia, hogy a bejáró fiatalok többségének a munkahely ne csak a pénzkereseti forrást jelentse, hanem biztosítsa azt a többletet, amit a lakóhelyükön nem tudnak megkapni. Tartalmas szabadidős, közművelődési és sporttevékenységgel kell elősegítenie a bejáró fiatalok beilleszkedését és meg kell könnyítenie az életmódváltás nehézségeit. Ehhez differenciált munkára, a politikai eszközök sokrétű felhasználására van szükség. A KISZ-szervezetek politikai munkájában nagy hangsúlyt kell, hogy kapjon a bejáró fiatalok érdekképviselői, érdekvédelmi tevékenysége. Komoly figyelmet kell fordítani a bérezési rendszer igazságosságára, a gazdasági és társadalmi többlettevékenység megfelelő elismertetésére, a szociális- és életkörülmények fokozatos javítására.

Problémát jelent a szakmunkástanulókkal való foglalkozás, szakmai, politikai képzésük és beilleszkedésük. Az építőipari ágazat szakmaiban — ez vonatkozik az építő-, a szak- és a szerelőipari szakmákra — általában azok a fiatalok jelennek meg, akik a szakma megszerzésében a tanulástól való megszabadulás lehetőségét látják. Ezt bizonyítja, hogy a tanulmányi eredmények a közepes szint alsó határán vannak. A KISZ-be való belépésüket inkább a tagságtól függő sikeresebb tanulmányi előmenetel vélt vagy valóságos ténye motiválja. Az iskolai KISZ-szervezet általában csak a követelményeket tünteti fel. Problémát jelent, hogy a szakmunkástanulók három éven keresztül az iskolánál KISZ-tagok, pedig a harmadik évben már leendő vállalatuknál töltik szakmai gyakorlatukat. A jövő ifjú szakmunkásainak nemcsak szakmai, poli-

tikai képzettségét segítené elő, ha a harmadik évben a vállalatnál lehetnének KISZ-tagok, hanem munkahelyi beilleszkedésüket is, mivel már az iskola-idő alatt megismerkedhetnének leendő munkahelyük eredményeivel, gondjaival, a vállalati KISZ-szervezet munkájával. Mozgalmi munkájukban nagyobb önállóságra lennének szorítva, mint az iskolában, s ez elősegítené, hogy közéleti tevékenységük hamarabb, vagy legalábbis aktívabban fejlődjön. Az a tanuló, aki érzi, hogy törődnek vele, látja a valós eredményeket, és tudja, hogy figyelembe veszik észrevételeit, ifjú szakmunkásként majd könnyebben illeszkedik be a vállalathoz.

SIPOSNÉ GYURICS VALÉRIA

Bács-Kiskun megye küldötte,

a Varga Jenő Szakközépiskola tanára

A tanintézeti KISZ-szervezeteknél sajátos vonás, hogy egy-egy KISZ-vezető legfeljebb két évig dolgozik, értelemszerűen nagy a cserélődés. A megválasztott vezető egy-két év elteltével az iskolát befejezve, felsőfokú oktatási intézményben, vagy munkahelyen folytat közéleti tevékenységet, tanul, dolgozik. Szükség van tehát a munka folyamatosságát biztosító, esetenként a KISZ-munkával operatíván is foglalkozó tanárookra. Az iskolai KISZ-szervezet jó és zökkenőmentes működésének záloga a nevelőtestület és a diákok közös akarata a közösség szervezésében.

Az iskolai KISZ-szervezet munkája attól is függ, hogy milyen felkészültséggel, milyen tapasztalatokkal rendelkeznek a KISZ-tanácsadó tanár és hányan dolgoznak mellette. A KISZ-tanácsadó tanár az iskolai KISZ-bizottság mellett operatív segítőként kell, hogy dolgozzon. Feladata sokrétű: vezetési módszerekkel ismerteti meg a bizottság tagjait, segíti az útkeresésben, megtanít eligazodni a közéleti szereplésben. Hogy e felelősségteljes feladatot a tanácsadó tanárok magas színvonalon végezhessék el, fontos, hogy felsőfokú oktatási intézményeinkben korszerű, konkrét ismereteket, módszereket kapjanak. A felsőfokú képzés során a leendő pedagógusoknak szilárd, rugalmas ismereteket kell kapniuk, amelyeket tanulmányaik befejezése után a változó, fejlődő iskolai mozgalmi feladatok követnek.

A biztató törekvések ellenére is elmondható, hogy pedagógusképző felsőfokú intézményeinkben az e feladatokra való felkészítés még közel sem áll azon a fokon és színvonalon, mint ez a szakmai tárgyak esetében érvényes. E vonatkozásban lényeges különbségek vannak az egyetemek és a tanárképző főiskolák között. Mivel a tanárképző főiskolán e felkészítés magasabb színvonalú, ez meglátszik az úttörőcsapatok munkájának színvonalán is. A középiskolákban tanító pedagógusainkat az motiválja, hogy saját középiskolás, egyetemista éveik alatt milyen benyomásokat, élményanyagot szereztek az ifjúsági szövetség tevékenységéről. Ennek megfelelően kötődik szorosabb, vagy lazább szálakkal pedagógusként is az iskolai KISZ-szervezet munkájához. Sok fiatal pedagógust elveszít a KISZ.

A pedagógusok aktivitását az iskolában természetes módon határozza meg az is, hogy szövetségünk milyen követelményeket támaszt velük szemben. Tapasztalataim szerint abban az esetben, ha sikerül okos, értékes feladatokat megjelölni, munkaformákat kialakítani, még a korábban passzívnak tartott pedagógusok is szívesen vállalnak részt a KISZ-szervezet munkájából. Sok az olyan pedagógus, aki a KISZ-tanácsadó tanár feladatait ellátva irányítja a szakköröket, az érdeklődési köröket, Ifjú Gárdát szervez, sportvezetőket nevel. Ott látjuk őket a kirándulásokon, a túrákon, a kulturális rendezvényeken, az építőtáborokban is.

A kötetlen formák alkalmat adnak a beszélgetésekre, a véleménycserékre, a családi háttér megismerésére, és ez mind információ lehet a pedagógus számára a közösség további formálásához. Az iskolákban a közösségi nevelést egyik legfontosabb feladatként tűztük ki célul. A mi társadalmunknak közösségi emberekre van szüksége, olyanokra, akik munkájukkal nemcsak önmaguk boldogulását akarják elérni. Csak a közösségben, a közösségért végzett tevékenység vezethet el ehhez az eredményhez. Alapszervezeteink a közösségi nevelés fontos színterét jelentik.

STEFANICS ISTVÁN

Budapest küldötte,

a Hilton Szálló KISZ-bizottságának titkára

Tudjuk, hogy a KISZ-ben vezetőnek lenni az egyik legnehezebb feladat, hiszen azonos korú, s bizony nem mindig azonos érdeklődésű fiatalokat kell irányítani. Eredményeket felmutatni csak ott lehet, ahol jó a vezető munkája, hiszen a titkár fellépése, stílusa meghatározó az alapszervezetben. A vezetőnek kell megmutatnia mi a követendő magatartás. Ezt azonban csak akkor érheti el, ha megnyeri a tagság bizalmát, elfogadtatja tevékenységét a vállalat gazdasági vezetőivel. Munkája során rendkívül sok akadályt kell leküzdenie. És sokszor nem megfelelő a tűrőképesség. Ekkor kezdődnek a problémák az alapszervezetben. A vezető félreáll, a tagság nem mindig a megfelelő utánpótlást választja meg. Itt óriási szerepe lehet a megelőzésnek, a segítségnek. Ahol erős a pártszervezet vagy a felsőbb KISZ-szerv, ott ez a kérdés fel sem merülhet, hiszen tudják, érzik KISZ-vezetőink problémáit, s tőlük telhetően segítik azok megoldását. Kevésbé szerencsés azonban a helyzet ott, ahol a pártmunka is nagy kívánnivalót maga után, ahol a pártszervezetben is eluralkodott a közömbösség. Ez általában gazdasági kérdésekre vezethető vissza, s csak azok orvoslása után alakulhat ki a jó közéleti tevékenység, a politikai munka.

A vezetői tevékenységtől való elfordulást előidézheti az elismerés hiánya is. Nehéz a KISZ-munkát a gazdasági vezetőkkel elismertetni. Nagyon sok fiatal vallja, hogy a szakmai előmenetelben hátrányt jelent KISZ-vezetőnek lenni. Ennek oka a KISZ-vezetői munka végzésének rendkívüli időigényessége. Gondok itt elsősorban a szervezetekben eluralkodott titkárcentriskusságra. Hiába

küzdünk ellene, egyes fórumokon egyre inkább csak a titkár személyét fogadják el megfelelő képviselőnek.

A megoldás a sokat emlegetett titkárcentríkusság megszüntetése lehetne. Ehhez azonban nagyon sok rátermett káderre van szükségünk, olyanra, aki vállalja ezt az időigényes szellemi és szervező munkát. De nem elég csak nekünk megfelelő fiatalokat választanunk a vezetőségekbe, szükséges még a fórumok megértése is. Ezt azonban csak a helyi pártvezetőségek támogatásával, speciális problémáink melletti kiállásunkkal tudjuk elérni.

SZABÓ IMRE,

a Magyar Eszperantó Szövetség Ifjúsági bizottságának elnöke

Az eszperantó mozgalom a nemzetközi nyelv használatának elterjesztéséért küzd. Napjainkban hazánkban, és szerte a világon egyre több fiatal vonz soraiba. Az ifjú magyar eszperantisták élénk figyelemmel követik a kongresszus eseményeit, hiszen KISZ-tagok és eszperantisták is egyben. Választ kell adniuk a nemzetközi nyelvet beszélő külföldi fiatalok kérdéseire, amelyeket társadalmi rendszerünkről, ifjúsági szervezetünkről, életünkről egyre gyakrabban feltesznek nekik.

Mi is az az eszperantó? Az eszperantó nemzetközi szókinccsű, logikus felépítésű nyelv. Az emberi információközlésnek ez a forradalmian új eszköze, amelyet az ifjú Ludoviko Lazaró Zamenhof kezdeményezett, 1887 óta járja diadalútját. Az eltelt évtizedek alatt milliók és milliók sajátították el, használják nemzetközi, szakmai, politikai, kulturális és személyes kapcsolatainkban. E nyelvet rengetegen támadták és támadják napjainkban is, ezek azonban első-sorban a társadalmi haladás legádázabb ellenségei közül kerültek és kerülnek ki. A magyar forradalmi munkásmozgalom nagy alakjai között számos olyan mártírt találunk, akik a nemzetközi nyelvet a kizsákmányolás megszüntetéséért vívott harc eszközéül használták. Az eszperantóban a proletár internacionalizmus gyakorlati segítőjét látták. Csupán néhány nevet említenék: Martos Flórát, Killián Györgyöt, Kulich Gyulát. A népek közti barátság és bizalom erősítésének, a szocializmus építésének a béke ugyanúgy alapja, mint az eszperantó használatának. Éppen ezért, mint KISZ-fiatalok és mint eszperantisták legfőbb feladatunknak tekintjük az imperialista háborús fenyegetés elleni küzdelmet. Ehhez a harchoz jó szövetségeseket találtunk a külföldi eszperantisták körében.

Szoros kapcsolatban állunk a külföldi eszperantista ifjúsági mozgalmakkal, kapcsolataink szinte az egész világot behálózzák. Munkánk elismerésnek örvend a nemzetközi eszperantista ifjúsági világszervezetben, amelynek zászlaja alatt részt veszünk többek között az Európai ifjúsági együttműködés kelet-szervezetében is. Az eszperantó béke-világmozgalomnak aktív részesei vagyunk. Szinte havonta nyílik lehetőségünk arra, hogy külföldi találkozókon, tapasztalatcseréken, építőtáborokban, fesztiválokon és kongresszusokon vegyünk részt. A nemzetköziség számunkra mindennapos gyakorlattá vált. Ugyanakkor

kor Magyarország is szinte hetente ad otthont valamilyen nemzetközi vonzerű eseménynek. Az elkövetkezendő néhány évben minden korábbinál jelentősebb eszperantó világrendezvénynek színhelye lesz hazánk is.

A fiatalok érdeklődése nagymértékben megnövekedett tevékenységünk iránt. Jelenleg ezrek és ezrek kapcsolódnak be a tanulásba, mert mind jobban kirajzolódik a gyakorlati alkalmazás lehetőségeinek körvonalai. Rendezvényeink látogatottsága két év alatt a többszörösére növekedett.

A nyelv tudományos és szakmai alkalmazása terén hatalmas haladás szemtanúi vagyunk. A jelenlegi nehéz gazdasági körülmények között minden esz-közt meg kell ragadnunk arra, hogy jobb eredményeket érjünk el a termelésben. Ennek egyik ígéretes eszköze maga az eszperantó, amelynek révén fiataljaink nemzetközi szinten cserélhetik ki tapasztalataikat, könnyebben észrevehetik az összehasonlítások során saját hiányosságaikat, és megláthatják teendőiket.

Komoly közös feladatok állnak még előttünk, hiszen a velünk szemben támasztott nemzetközi és hazai elvárások egyre növekednek.

Tevékenységünkhöz a KISZ központi szerveitől jelentős segítséget kapunk, a megyei és helyi szervezetek az esetek többségében nagyon szívesen állnak rendelkezésünkre.

SZUROMI MIHÁLY

Budapest küldötte,

a Csepel Vas- és Fémművek KISZ-bizottságának tagja

A munkássá válás folyamata és a dolgozó fiatalok körében a KISZ tömegbefolyásának növelése szinte egymástól elválaszthatatlanul jelentkezik. A mai fiatalok már az óvodában megbarátkoznak a különböző szakmákkal. Az apró gyerekek ekkor még határozottan állítják, ha megnő sofőr, katona, orvos vagy óvónéni akar lenni. Az általános iskolában azonban — ahogy cseperedik az ifjú — semmivé foszlik a határozottság. A szülők és a gyermekintézményi nevelők sokat tehetnek ebben a korban azért, hogy a kisgyermekben reális kép bontakozzon ki az egyes foglalkozásokról, s kevésbé közismert pályákkal is megismerkedjenek.

Rendkívül fontos a család szerepe, a szülők példamutatása. Ha azzal fenyegetik a gyengén tanuló gyereket, hogy ha nem tanul jól, mehet dolgozni (!), ha otthón csak a konfliktusokról, szerveztlenségről, lógásról beszélnek, az nem válik a pályaválasztás javára. Lehetne például az egyes szakmák szépségéről, az alkotás öröméről, a fizikai munka rangjáról is szólni, ez valószínűleg jobb hatást keltene. Azt mondtam, a tömegbefolyás növelése és a munkássá válás összetartozik. Ez így igaz a Csepel Művekben is, ahol hagyománnyá vált az általános iskolák és úttörőcsapataik vállalati patronálása, gyárlátogatások szervezése, szakkörök üzemeltetése, pályaválasztási kiállítás rendezése, előadások, filmvetítések és egyéb propagandamódszerek alkalmazása. Az üzem tehát közvetlen kapcsolatba kerül a gyerekekkel, együttesen alakíthatják ki a majdani hivatásul választott pályát.

A szakmunkásképzésünkről szólva el kell mondanom, hogy minden igény ellenére a gyengébb tanulók mennek szakmát tanulni. S az általános iskolából hozott szegényes ismeretanyag, az alacsony tudásszint végig érezteti hatását a szakmunkásképzés ideje alatt. Van aki be tudja pótolni lemaradását, van aki nem. Talán nem is kell hangsúlyoznom, milyen fontos lenne, hogy jó gyakorlati érzékkel megáldott, értelmes — nem utolsó sorban művelt — fiatalok kerüljenek a mind teljesebb embert kívánó nagyüzemi termelésbe. Persze azért a szakmunkásképzés ideje alatt is sokat lehet tenni az intézetekben a tárgyi és személyi feltételek magasabb színvonalú biztosításával, a meglevők jobb hasznosításával.

A Csepel Művekben több mint 20 ezer ember dolgozik, közülük a 30 éven aluli munkásfiatalok száma közel háromezer. Kétezer szakmunkástanulónk tanul a különböző évfolyamokon és szakmában. A tanulók bejárnak szakmai gyakorlatra a gyárba, itt kapcsolatba kerülnek a KISZ-szel, de a valós munkával is. Itt döbbennek rá a fiatalok, hogy vannak olyan dolgok, amelyeket feleslegesen tanítottak meg velük, s arra is, hogy más dolgokban eléggé hiányosak az ismereteik.

A tanulók patronálásával, taggyűlésre és egyéb fórumokra, rendezvényekre való meghívásával a KISZ ebben az időszakban is erősítheti a gyárhoz való kötődésüket. Amikor frissen végzett szakmunkásként kerülnek a fiatalok az üzembe, akkor kell pótolni azt, amire az iskola nem készítette fel megfelelően: a munkásember és a munka megbecsülésére. Pótolni a hiányos elméleti és a még hiányosabb politikai ismereteket; bevonni a közéletbe, a KISZ-be, a szocialista brigádokba. Ekkor kezdődik az igazi munkássá nevelés.

A Csepel Vas- és Fémművek gyakorlatában a párt és a tömegszervezetek feladata a fiatalok széles tömegeit bevonni a politikai munkába, a helyi politika alakításába, a közéleti cselekvésbe.

A fentiekből az is kiderül — ami ifjúságpolitikánk alapja —, hogy a fiatalok nevelése osztársadalmi ügy. Kommunista szellemű nevelésük a gyári, üzemi közösség állandó feladata. Az ifjúmunkások képzettségével párhuzamosan nő tevékenységük tudatossága. Így egyre inkább meg lehet követelni tőlük a fokozott helytállást, elvárni a példamutató munkát.

A pályakezdőkkel, a munkásfiatalokkal való foglalkozás eredménye azonban nem mindig egyértelműen pozitív, mert azok, akiket nem sikerült aktivizálni, akik nem győzték kivárni a jobb lehetőséget, a magasabb fizetést, akik nem tudtak beilleszkedni a kollektívába kilépnek, vagy szerényebb képességeik miatt képtelenek a megnövekedett feladatoknak eleget tenni. Nálunk évente 500 fő szerez szakmunkásbizonyítványt. Két év eltelte után 50 százalékuk távozik a gyárból annak ellenére, hogy megkülönböztetett figyelemben részesítjük a lakáshoz jutásnál, a bérezésnél, a pályakezdők támogatásánál.

Tény, hogy csökkent a munkáslétszám, és köztük a fiataloké is, de eredményeink és meglevő gondjaink mellett azt kell mondanom, hogy az ifjúság körében végzett nevelő munkánk eredményes, az ifjúkommunisták, a munkásfiatalok részvétele a gyár előtt álló feladatok megvalósításában jó.

VALENTINYI ANDREA

Heves megye küldötte,
a hatvani Bajza József Gimnázium tanulója

Felkérem a tisztelt kongresszust, játsszon velem! Mindenki maradhat a helyén, és önként jelentkezőket sem kérek. Képzelteteli utazásra hívlak benneteket. Képzeltétek azt, hogy 14 évesek vagytok. Felejtsetek el, ha már esetleg érettségiztetek, szakmátok van, doktoráltatok. 14 éves úttörő lányok és -fiúk ülnek itt tehát. Aki óhajtja, funkciót is gondolhat magának. Én is fiatalodom 2 évet.

Mi úttörő lányok és -fiúk már sok mindent hallottunk a „nagyobbak” mozgalmáról. Azt, hogy Killián-próbát kell tenni — ami szigorú dolog —, a tagok alapszervezetekben dolgoznak, nagyobb az önállóság, nincsen olyan szorosan kapcsolódó tanára az alapszervezetnek, mint nálunk a rajvezető. Az ő helyét a patronáló tanár tölti be, de a feladatokat nem ő határozza meg, hanem a KISZ-tagok.

Nagyon várjuk már, hogy KISZ-tagok legyünk. Most fél év öregezés következik. Alapszervezeti tagok lettünk. Igaz, tagkönyvünk még nincs, de a taggyűlésekre már járunk. Az alapszervezeti titkárunk szépeket és okosakat tud mondani; nem tudjuk még mi az az IKB, az EVMB, de azért rendületlenül ülünk és figyelünk: hátha valamihez mi is tudnánk hozzáköttyantani. Következik a bemutatkozás. Mindenki elhadarja a nevét és reméli, hogy meg is jegyeztük. A patronáló tanárnő nagyon örül nekünk, és kéri, hogy azért az ő tárgyát se hanyagoljuk el, mert a középiskola nem kötelező. A sok új név és új ember kicsit megijeszt bennünket. Nagyon egyedül érezzük magunkat. Nagybbr kedvességet és odafigyelést vártunk. A KISZ-ben már nem annyira dédelgetnek, mint úttörő korunkban. Pedig ránk férne. Kár, hogy belenyugszanak abba a minket kicsit érzékenyen érintett gondolatba, hogy az elsősök a legkisebbek, a legbutábbak és a legfélénkebbek az iskolában.

Az első taggyűlésünkön beszélgetünk a vitakörről is. „Aktivizáljuk az elsősöket!” jelszó alatt remélik, a vitába, a beszélgetésbe nemcsak bekapcsolódni fogunk, hanem majd le is vezetünk néhányat. Megbiznak, hogy tartsam meg én a legközelebbit. Repülni tudnék az örömtől! Ekkora nagy megtiszteltetést! Nem tudom miért, de amikor egy negyedikes ismerősömnek újságolom, kinevet, hogy az is valami? Azért én töretlenül készülök és a jegyzetemből papirgalacsint csinálók a vitakör előtt. Az alapszervezet egyetlen nagy szürke, hullámozó, álmos massa. Fél 3 van már. Sokkal szívesebben lennék most máshol. A napi politikai eseményekről beszélek a puskaporos hordón, és ők mégsem pattintanak szikrát. Boldogság és megkönnyebbülés látszik az arcukon amikor befejezem. A patronáló tanárnő kedélyesen megveregeti a vállamat és azt mondja: csak így tovább!

Minket nagyon érdekel a politika, mert nem minden összefüggését értjük pontosan és jó róla beszélni. Örülünk, amikor a világ, és benne hazánk eseményeiről esik szó, vagy közösen elmegyünk egy filmet megnézni, utána pedig megbeszéljük. Sajnáljuk, hogy kevés tere van a minket igazán érdeklő témáknak: szerelem, barátság, család. Kár, hogy nincsen gyakrabban ilyen jellegű alapszervezeti rendezvény. Mikor javasoljuk, akkor sokan egyéb elfoglaltságra

hivatkoznak. Pedig milyen jó lenne jobban megismerni egymás véleményét, s ezen keresztül az alapszervezet tagjait!

Amikor összejön az alapszervezet, mindenki érzi, hogy valami nincs rendjén. A levegő feszültséggel teli, véleménye nincs senkinek semmiről. Nagyon látszik a közösség kialakulásának hiánya. Beszélgetünk arról, hogy jobb lenne, ha egy osztály egy alapszervezet lenne. Jobban ismerik egymást az osztálytársak, az összejövetelek idejének egyeztetése könnyebben menne, többször is együtt lehetnénk. Ez a szerveződés azért is megfelelő lenne, mert az 1981/82-es tanévtől bevezetésre kerül az új tanítási forma: a fakultáció. Aki velem játszik, és most már másodikos, az lassan tantárgyválasztás elé kerül, s nem árt, ha ismeri a fakultáció lényegét. A gimnáziumi diákok az első két évben az általános tanterv szerint tanulnak. A hagyományos tagozatrendszer tehát megszűnik. A harmadik osztályban minden diák kiválasztja azt a 3 tantárgyat, amit több órában szeretne tanulni, mert ezekből kíván felvételizni. Előzetes felmérések szerint egy-egy osztály három részre fog szakadni az érdeklődési körök alapján. Ilyen osztottság mellett nem kedvező felépítési forma az érdeklődési körökön alapuló vegyes életkorú vegyes alapszervezeti rendszer.

Egy-két hónapja arról értesülhettünk, hogy az 1982/83 tanévtől kezdődően a gimnáziumokban és szakközépiskolákban is bevezetésre kerül az ötnapos munkahét. Indokolatlannak tartjuk a heti egy jutalomnapot. Átlag 5—8 óra intenzív munka vár ránk naponta. Ez diákszemmel nézve semmi jót nem jelent. Aki esetleg szakközépiskolába jár, legjobb ha az ágyneműjét is beviszi az iskolába, mert neki a 8. óra után pl. egészségügyi szakközépiskola esetén a kórházba kell mennie gyakorlatra. Egyetértünk azzal, hogy sokat és rövid idő alatt érdemes tanulni. Úgy gondolom, hogy az ötnapos munkahét középiskolákban inkább túlterhelt és szellemileg fáradt embereket adna a társadalomnak, mint a jövő friss, életrevaló és nagy tudású építőit. Fáradt, és álmos diákokat nehéz rávenni arra, hogy pl. 4 órától legyen ott az alapszervezeti taggyűlésen. Ha marad is, egyáltalán nem biztos, hogy értékes gondolatokat tesz le az alapszervezet asztalára. Ismét a közösség kialakulása válik lehetetlenné. Az ötnapos munkahét bevezetésével a tanév előre láthatóan július elejéig fog kitolódni. Az oly kedves és szeretett nagy nyári vakáció megcsönköl egy hónappal. Mit csináljon akkor a KISZ-tag, ha nyáron építőtáborba is akar menni, dolgozni is szeretne, a szülei is jó lenne néhány napot eltöltenie, az ismétlést sem hanyagolhatja el, s netán valamilyen felkészítésre kell mennie? A szakközépiskolások egy hónapos nyári gyakorlata is a megérdemelt pihenés idején van.

Ha képzeletbeli utazásunkról visszatérek valódi korotokhoz, azt hiszem beláthatjátok, hogy ennyi felé még egy középiskolás sem tud szakadni két hónap alatt. Pedig mi tényleg nagyon sok helyen ott vagyunk, sok mindenben részt veszünk és igényeljük is a nyüzsgést. Ez korosztályunk egyik jellemzője — szüleinél nagy öröme.

A játéknak tehát vége. Jó lenne, ha az itt ülők nem felejtenek el, hogy valaha középiskolába jártak, s ki-ki a maga területén megtenne mindent a tizenévesek problémáinak megoldásáért.

VALKI LAJOS

Baranya megye küldötte,
a Bikali Állami Gazdaság művezetője

Az 1978-as év adatai szerint a népesség 47 százaléka él községekben, közülük 2 millió ember apró falvakban. A felszabadulástól napjainkig a falu társadalmi szerkezete közeledett a városéhoz.

A mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma jelentősen csökkent, ennek ellenére a köztudatban a falusi település és a mezőgazdasági munka szoros összefüggésének tudata él. Ma már a falusi lakosság 60 százaléka nem mezőgazdasági, hanem főként ipari foglalkozású. A magyar munkásosztálynak körülbelül a fele él községekben. Ugyanakkor az 1978-as év adatai szerint a központi elosztás során a kommunális javakból a községek mindössze 11,9 százalékban, a városok viszont 88,1 százalékban részesültek. Nagyon kevés az az anyagi segítség, amelyet a „nagy kalapból” kapnak a kisebb községek.

A falu modernizálásához és fejlesztéséhez szükség van a tanácsok és a helyi szervek nagyobb gazdasági önállóságára és a falusi közösség öntevékenységre is.

A generációváltás eredményeként sok fiatal szakember került a mezőgazdasági termelésbe. Ők a szaktudást nem az egyéni gazdálkodás családi hagyományából, hanem iskolai tanulmányaik révén szerezték. Ezek a fiatalok egyújfajta értékrendet is hoztak magukkal, amelynek meghatározója már nem a korábbi mezőgazdaság és a régi falu képe, hanem a jelen, a falun kívüli világ.

A mezőgazdaság munkaerőgondjai az utóbbi években főként az állattenyésztési ágazatokban egyre fokozódnak, de a gépesítés területén is gyakoriak a kényszermegoldások. A nagyértékű gépeket — amelyek kezelése legalább középfokú végzettséget igényelne — gyakran a betanított munkások kezelik. A jobb szakembereket gyakran elcsábítják a városi, a város környéki üzemek, ahol kedvezőbbek a letelepedés lehetőségei.

Elősorban a munkaerő-létszámot kellene növelni ahhoz, hogy több műszak alkalmazásával a mezőgazdaságban is bevezethető legyen az ötnapos munkarend, de meggyőződésem, hogy a jelenlegi helyzetben nem áll fenn ennek lehetősége.

A mezőgazdasági nagyüzemek eredményeiben tükröződik a KISZ-szervezetek munkája is. Az akcióprogramokban meghatározott feladatok szorosan kapcsolódnak az üzemek, illetőleg a gazdasági egységek terveihez. KISZ-szervezeteink a fiatalokat mozgósítva főként a kézi munkaerő-igényes csúcsmunkák időszakájában nyújtanak igen jelentős segítséget.

A mezőgazdasági nagyüzemekben is főként az határozza meg a KISZ-szervezetek rangját, hogy hogyan tudják képviselni, védeni a fiatalok jogos érdekeit. Szervezeteink érdekvédelmi tevékenysége jelentősen fejlődött az ifjúságpolitikai határozat életbelépése óta. Azonban még napjainkban is, főként a nagyüzemekben, gyakran előfordulnak olyan esetek, amikor a fiatalokat érintő, helyzetüket alapvetően meghatározó kérdéseket a KISZ-szervezet vagy képviselőjének véleménye nélkül döntenek el. Erre leggyakrabban a kisebb gazdasági egységekben van példa. Még rosszabb a helyzet azokban a termelőszövetkeze-

tekben, ahol nincs KISZ-szervezet, mert ott még az érdekvédelmi munka szervezeti keretei sem alakultak ki.

A mezőgazdaságban és a falusi lakóhelyen tevékenykedő KISZ-szervezetekben arra törekszünk, hogy hasznos programmal neveljük a fiatalokat, lehetőséget biztosítsunk szabad idejük kulturált eltöltésére, és mozgósítsuk őket célkitűzéseink megvalósítására.

VERES ANDRÁS

Borsod megye küldötte,

az Ózdi Kohászati Üzemek KISZ-bizottságának titkára

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségnek hivatásából fakadó feladata, hogy kommunista szellemben nevelje tagjait, felkészítse és alkalmassá tegye legjobbjait a párttagságra. Ez a cél a KISZ egész tevékenységét átszövi, minden munkaformájának szerves részét képezi. Az elmúlt években a KISZ nevelő munkájához kedvezőbb társadalmi feltételeket teremtett a párt ifjúságpolitikai határozata alapján kibontakozó fejlődés, a KISZ kommunista, politikai jellegének erősödése. A párt az ifjúságot és a KISZ-t legfontosabb utánpótlási bázisának tekintti, fokozott mértékben számít az ifjúsági szövetség párttaggá nevelő munkájára. Pártunk XII. kongresszusán Kádár elvtárs úgy fogalmazott, hogy a szocialista forradalomnak van utánpótlása, és jó utánpótlása van. Fejti elvtárs a beszámolóban szintén kiemelte, hogy a KISZ IX. kongresszusa határozatának eleget téve e feladatunkat egyre jobban teljesítjük.

Vállalatunknál párt- és KISZ-szervezeteink kiemelt figyelmet fordítanak erre a munkára. Testületi üléseken, titkári értekezleteken rendszeresen napi-rendre kerül a párttaggá nevelés, s hogy nem eredménytelenül, azt az alábbi tények is igazolják. KISZ-tagságunk 20 százaléka tagja a Magyar Szocialista Munkáspártnak, s 1980-ban a pártba felvettek 68 százaléka a fiatalok közül került ki. Egy-kettő kivételével tagjai az ifjúsági szövetségnek, és az alapszervezet az egyik ajánlójuk. Az eredmények mögött igen kemény munka van. Nem lehet valakit egyik napról a másikra párttaggá nevelni. Az eredmény egy folyamat következménye, amely a családban kezdődik, az iskolában, az úttörőszövetségben és a munkahelyen folytatódik. A KISZ-re olyan időszak hárul, amikor a fiatal a legfogékonyabb az új iránt, a legjobban formálható, a nevelésnek nemcsak tárgya, hanem cselekvő, gondolkodó, aktív résztvevője is. Ezért ezt a folyamatot áttekintve ifjúsági szövetségünknek mindenhol jelentkeznek feladatai. Itt mindjárt felhívom a figyelmet, hogy néhányunknak nemcsak a holnapra, hanem már a holnaputánra is gondolni kell, gyermekeinket is ilyen szellemben kell nevelni, ha úgy adódik, még a közvetlen környezet más jellegű hatásai ellenében is.

Az eredmények eredőjét kutatva mindenképpen ki kell emelni, hogy KISZ-szervezeteinknél tudatosabbá, tervszerűbbé vált ez a munkánk. Mind a 81 alapszervezetünk rendelkezik a pártszervezetekkel egyeztetett párttagajánlási, -foglalkoztatási ütemtervvel, melynek alapján a tervben szereplő fiatalok sok-

rétű pártmegbízást kapnak, amit a legtöbb helyen összekapcsolnak az egyéni feladatvállalások rendszerével, így a számonkérés is rendszeresebb és alaposabb. Az ajánlási tervbevetel megítélésénél elsődleges szempont az alapkötelezettség színvonalas teljesítése, az aktív közéleti munka, a szocializmus iránti elkötelezettség. A munkásfiatalok legtöbbször a szocialista brigádokban, ifjúsági brigádokban végzett munkát, az értelmiségi fiatalok pedig az FMKT és újító mozgalomban végzett munkát kapják feladatul. Egyre inkább elterjed, hogy valamelyik párttag pártmegbízatként kapja a tagfelvételét kérő fiatal patronálását, munkájának, közéleti tevékenységének támogatását. Pozitív tapasztalatként kell szólnom arról is, hogy az ajánló taggyűlésre az alapszervezetek döntő többségében megfelelő előkészítés után kerül sor. Az ott elhangzott észrevételek, kritikai megjegyzések jól szolgálják mind a közösség, mind az ajánlott KISZ-tag fejlődését. Azonban abból adódóan, hogy a KISZ-tagság egy része nem ismeri eléggé a párttagokkal szemben támasztott követelményeket, előfordul, hogy a gyengébb alapszervezetnél a tagság passzív marad.

Az ajánló tevékenység eredményességét igazolja, hogy a fiatalok döntő többségét a pártszervezetek alkalmasnak találják. 1975 óta mindössze három esetben utasítottak vissza olyan fiataalt, akit a KISZ javasolt. A fejlődés tényeként kell megemlíteni azt is, hogy lassan ugyan, de emelkedik a 21 év alattiak ajánlása, amiben sokat segít, hogy a szakmunkásképző intézet és a szakközépiskola KISZ-bizottságával együttműködési szerződésünk van. Ennek egyik pontja, hogy minden tanév végén megkapjuk a moggalmi munkában kiemelkedő fiatalok névsorát, kb. 10—15 főt. Ezeknek a fiataloknak így nem kell többszörösen bizonyítaniuk, KISZ-szervezeteink bátrabban ajánlják őket a párt soraiba. Néha ugyan az alapvető politikai ismeretek hiánya gátolja e munkát. Nehézség az is, hogy a többi középiskolával nincs ilyen kapcsolatunk. Ha közvetetten is, de a párthoz való közeledést szolgálja az is, hogy a pártélet nyitottabbá vált, több alkalommal tartanak szervezeteink közös párt-, KISZ-taggyűlést, összejevetelt.

A párttaggá nevelés legnagyobb eredménye, hogy a fiatal párttagok megállják helyüket. Ezen eredmény elérésében nagy segítséget jelentett az MSZMP Politikai Bizottságának 1978. május 30-i, a KISZ pártirányításának javítására hozott határozata. Segíti ezt a munkát a KISZ KB 1980. március 12-i határozata is, aminek kezdeti eredményeit már érezzük. Ezirányú munkánk sokat javult, de még néhány, főleg hivatali alapszervezetnél megtalálható a statisztikai szemlélet. Ezért előfordul, hogy a párttagságra érett fiatal felvételét nem tudják megvalósítani.

Fiataljaink tovább maradnak szövetségünk tagjai, így öregedés figyelhető meg. Ezzel együtt jár, hogy a javaslatok kialakításánál néha túl magasra tesszük a mércét, ezekhez a több éves, jól dolgozó, idősebb KISZ-tagokhoz viszonyítunk. Már a belépéskor kész, állandóan dolgozó párttagot akarunk javasolni. A számításba vehetők körét így leszűkítjük a testületi tagokra, titkárokra, vezetőségi tagokra és kevésbé ösztönözzük a 24 év alatti fiatalokat a pártba való jelentkezésre.

A párttag KISZ-tagok jelentős erőt képviselnek KISZ-szervezeteink életében, megbízásaik elosztásában viszont aránytalanságok tapasztalhatók. Vanak olyanok, akiknek 2—3 megbízása is van. És sajnos olyanok is, akik nem

rendelkeznek semmilyen állandó megbízatással, így ezek hamarosan kérik is a KISZ-ből való kilépésüket. A párthoz közeledők így az aktívabb gárda nagy leterheltségét látják, és ez fékezi belépési szándékukat. Ehhez kapcsolódik KISZ-szervezeteink számára is egy fontos feladat: a KISZ-tag ajánlásával számunkra nem fejeződik be a fiatal párttaggá nevelése, és rajtunk is múlik, hogy milyen pártmegbízatást kap a továbbiakban.

Az Adatok és tények c. dokumentumban szerepel, hogy csökkent a munkásfiatalok, különösen a szakmunkások ajánlása. A határozat-tervezetben pedig megfogalmazásra került, hogy az ajánlott KISZ-tagok között emelni kell a munkások, az egyetemi, a főiskolai hallgatók és a fiatal értelmiség arányát. Remélem, hogy az elkövetkezendő időben erre mindenhol figyelmet fordítanak, mert az országos átlagot a nagyüzemekben már nehéz javítani. Nálunk az ajánlottak 80 százaléka munkásfiatal, attól függően, hogy jelenlegi vagy eredeti foglalkozását tekintjük-e, és ezek kétharmada szakmunkás. Ezért területünkön éppen a műszaki értelmiség ajánlása okoz gondot. Ők azt sérelmezik, hogy hátrányban vannak, amiért iskola előtt nem dolgoztak.

Összegezve az elmondottakat, az a véleményem, hogy a közösség nevelő erejét kihasználva kell a fiatalokat kommunistákká nevelnünk. Olyan embereket neveljünk a mozgalomban, akik már ott alkalmassá válnak arra, hogy felvegyék őket a párt soraiba, akik becsületes, dolgozó életükkel, szavaikkal és tetteikkel egyaránt kiállnak pártunk politikája mellett, részt vesznek annak kialakításában, megvalósításában, akiket bátorság, önzetlenség, elvtársiasság és a tudatos fegyelem jellemez.

ZAJÁNÉ NAGY JUDIT

Heves megye küldötte,
a gyöngyösi járási KISZ-bizottság titkára

Rövidesen bevezetésre kerül az ötnapos munkahét. Gondolom, valamennyi küldött-társam örömmel fogadta ennek hírére, hiszen ezáltal nő a hétvégi szabadidő. Ezért számolnunk kell a lakóhelyi művelődési, szórakozási, sportolási igények növekedésével. Az ehhez szükséges feltételek megléte vagy hiánya, még inkább a saját otthon, az önálló élet megteremtésének lehetősége, vagy annak bizonytalan elemei lényeges hatással vannak fiataljaink közérzetére. Ez pedig visszahat a termelésre. Mindebből következik, hogy a KISZ-nek hatékonyabb politikai erőt kell képviselnie a lakóhelyen.

A lakóhelyen az ifjúság minden rétege megtalálható, ezért eltérő igények szerint kell szervezni a programokat, figyelembe kell venni a munkahelyek munkarendjét és az ingázók szabadidejét is. Differenciált munkára van szükség az egyes települések sajátosságai szerint is. Más a feladat a nagyvárosok hagyományos munkáskerületeiben, mint a központi kerületekben, s megint más az újonnan épült lakótelepeken. Ugyanígy különbözőek a teendők a községek típusai szerint is a székhely- és a társközségekben, a tanyai területeken. A falusi és a városi ember igényei ma már településtípustól függetlenül ha-

sonlóak, ám az életfeltételek nem mindig azonos színvonalúak. A még meglévő hátrányokat a településtípusok karakterének megőrzésével kell csökkentenünk. Ehhez a KISZ-szervezeteknek a környezetükben élő fiatalok sajátos gondjainak és eredményeinek feltárásával, a helyi sajátosságoknak megfelelő megoldásokkal, vagy azok megfelelő fórumon történő javaslatával kell hozzájárulniuk.

Az indokolatlan hátrányok csökkentésének fontos eszköze a lakóhelyi érdekképviselet, amelyet a városi és községi KISZ-bizottságoknak kell ellátniuk. Ez különösen lényeges, mivel a tanácsoknál a fiatalokat érintő fontos szociális, művelődési, sportra vonatkozó kérdések dőlnek el. Az érdekképviseleti munka fejlesztését biztosítaná, ha községi és városi bizottságaink megfelelő jogosítványok alapján tudnának részt venni a döntések előkészítésében és meghozatalában.

A másik igen lényeges terület a KISZ-tag tanácsstagok ilyen jellegű munkája. Az elmúlt időszakban megyénkben a KISZ-szervezetek nagyobb gondot fordítottak a fiatalok tanácsokba való delegálására, de a velük való folyamatos kapcsolattartás még nem kielégítő. Ugyanakkor falugyűléseinken egyre gyakrabban kértek és kaptak szót a KISZ-szervezetek képviselői. Mindez még nem mondható el a városkörzeti tanácskozásokról.

Elért eredményeink ellenére fiataljaink joggal vetnek fel számos olyan problémát, amely elsősorban a kis falvakban tapasztalható. Néhol a szórakozási lehetőséget csak a vendéglátóipari egység biztosítja, s jobb híján itt rendezik a disco-összejövetelt is. Ezeket a helyeken minél előbb szükséges megoldani a fiatalok szabadidejének értelmes, hasznos eltöltését. Jó ötletnek tartanám, ha üresen álló parasztházakat alakítanánk át KISZ-helyiséggé vagy ifjúsági klubokká. Természetesen a fenntartás költségeit tisztázni kell a társzervekkel.

A lakóhelyi KISZ-munka akkor lesz eredményes, ha az minden KISZ-tagra és közvetve minden, az adott helyen élő fiatalra kiterjed. Ám ma még az a megyei tapasztalat, hogy nem minden KISZ-alapszervezet, területi bizottság fordít kellő gondot, figyelmet a körülöttünk élő, dolgozó KISZ-en kívüli vagy más szervezetben tevékenykedő KISZ-tag fiatalokra.

Javasolom, hogy a határozat-tervezet IV. 3/c pontját a következőképpen egészítsük ki: „A KISZ-bizottságok, -vezetőségek és -alapszervezetek fordítsanak nagyobb figyelmet a területükön lakó, dolgozó, tanuló valamennyi fiatal érdekeinek feltárására, a helyzetelemzésre.”

A Szerkesztő Bizottság jelentése

ELŐADÓ:

DR. NAGY SÁNDOR,
a KISZ KB titkára

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársak!

A Szerkesztő Bizottság elvégezte munkáját. A kongresszustól kapott megbízásnak megfelelően feldolgoztuk a plenáris ülésen és a szekcióüléseken elhangzott, valamint az írásban benyújtott hozzászólásokat, a szerkesztő bizottsághoz eljuttatott javaslatokat, észrevételeket. Igyekeztünk minden egyes véleményt mérlegelni, és most javaslatot teszünk a kongresszusnak arra, hogy mi kerüljön be a határozati javaslatba, illetve hogyan hasznosuljanak az értékes észrevételek a kongresszus követően, a határozat végrehajtása során.

A kongresszus plenáris és szekcióülésein közel 130 fő kapott szót, írásban pedig 176 küldött-társunk adta be hozzászólását, összesen tehát 308 kongresszusi küldött véleményét ismerhettük meg. Ez a szám a küldöttek több mint 30 százalékának felel meg. Emellett 24 meghívott elvtárs fejtette ki véleményét a kongresszus napirendjén szereplő kérdésekről. Széles körű eszmecsere részesei voltunk tehát az elmúlt alig több mint két nap során. Valamennyien tanúi lehettünk annak, hogy milyen sok értékes megállapítást, javaslatot tettek a felszólalók, és ugyanezt elmondhatjuk az írásban beadott hozzászólásokról is.

Lehetetlenség arra vállalkozni, hogy a rendkívül nagy számú hozzászólás által érintett valamennyi kérdésről most adjunk számot. Amit a szerkesztő bizottság a hozzászólások tartalmát illetően lényegi vonásként megállapított, az az, hogy a hozzászólók is azokat a kérdéseket tartották fontosnak, amelyekről a betervezett dokumentumok szólnak, és az, hogy lényegét tekintve általános támogatás, egyetértés volt tapasztalható a beszámolóban, a határozati javaslatban, a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentésében foglaltakkal kapcsolatban. Ennek okát abban látjuk, hogy széles körű demokratikus vita előzte meg a kongresszust, így központi bizottságunknak — amely több ízben is tárgyalta a határozat-tervezetet — módja volt e vita tapasztalatainak érdemi hasznosítására.

Mindemellett sok konkrét észrevétel, javaslat született, amelyek pontosították, konkretizálták vagy továbbfejlesztették a betervezett dokumentumok megállapításait, javaslatait, amelyek árnyaltabbá, differenciáltabbá tették az adott kérdésben kialakított álláspontunkat. Véleményünk szerint ez annak az eredménye, hogy a küldöttek választóik konkrét megbízásaival jöttek el

kongresszusunkra, és hozzászólásaikban ezeknek a megbízatásoknak tettek eleget.

Kedves elvtársak!

Az írásban kiadott javaslat bizonyos értelemben újszerű. Mindenekelőtt tartalmazza azokat a határozat-tervezettel kapcsolatos javaslatokat, észrevételeket, amelyeket a szerkesztő bizottság elfogadásra javasol. Ezzel kapcsolatban szeretném megjegyezni, hogy nemcsak olyan javaslatokat vettünk figyelembe, amelyek ólzottan és szövegszerűen a határozati javaslat módosítására irányultak, hanem olyanokat is, amelyeknek a tartalma érintette a határozat-tervezetben foglaltakat, s amelyekből a szerkesztő bizottság alakított ki konkrét szövegszerű javaslatokat. Természetesen találkoztunk olyan javaslatokkal is, amelyek érintették ugyan a határozat-tervezet szövegét, de szerepeltetésüket nem tartjuk indokoltnak a határozatban. Vagy azért, mert az adott javaslat körültekintő vizsgálatot, a szükséges feltételek megteremtését, s így későbbi döntést igényel, vagy azért, mert túlzottan aprólékos, módszertani jellegű, vagy azért, mert nem látjuk megvalósíthatónak azokat.

Számos olyan észrevétel, javaslat is volt, amely természeténél fogva szintén nem illik a határozatba, ugyanakkor jól hasznosíthatók a kongresszusi határozat végrehajtását szolgáló feladatterv, intézkedési terv kidolgozásakor, illetve egy-egy feladat végrehajtása, megvalósítása során. Éppen ezért, hogy mindezek ne menjenek veszendőbe, az írásos javaslat második részében összefoglaltuk a KISZ munkáját érintő ilyen javaslatokat, észrevételeket, megjegyzéseket, illetve a harmadik fejezetben az állami, társadalmi szervezetek szülő dokumentumokban megfogalmazottakon túlmutató ajánlásokat.

Végül van néhány javaslat, amelyet egyik kategóriába sem soroltunk be, mert vagy érvényes döntésekkel egybeeső tartalmúak, ezért újbóli megfogalmazásukat nem tartottuk szükségesnek, vagy olyan természetűek, amelyek egy-egy nagyobb problémakör részletes vizsgálata során ítéltetők meg egyértelműen, vagy olyanok, amelyek egy-egy speciális helyzetben levő szervezettel, vagy a szervezetek egy szűkebb csoportját érintik, és ezért egyedi elbírálást, döntést igényelnek. Természetesen mindezekkel kapcsolatban azt is el kell mondani, hogy e nagyszámú, 332 szóbeli és írásban leadott hozzászólás tüzetes elemzése, feldolgozása, munkánk során történő hasznosítása az újonnan megválasztott központi bizottság feladata lesz.

Mindezek mérlegelésével és figyelembevételével javaslom a tisztelt kongresszusnak, fogadja el a szerkesztő bizottság jelentését és írásban kiadott javaslatait. Nem tagadom, hogy e nagyszámú hozzászólás feldolgozása nem kis munkát jelentett, de az abban résztvevőket kárpótolta, hogy az elhangzott és az írásban leadott felszólalásokból a mozgalom iránti felelősség, a jobbitó szándék, az ügyszeretet derült ki.

Ha szabad egy személyes megjegyzéssel befejeznem, én ebben is annak garanciáját látom, hogy a X. kongresszus elhatározásai valóra válnak.

Köszönöm a figyelmet.

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN AZ ALÁBBI JAVASLATOK HANGZOTTAK EL:

Tassonyi Kadocsa javasolja, hogy a KISZ felsőbb szerveibe és a küldöttgyűlések felsőbb szerveibe csak az legyen választható, aki alapszervezet küldötte.

Szücs Gusztávné észrevétele a határozat-tervezet 6. pontjához kapcsolódik, mely szerint az egyetemistáknak, főiskolásoknak bővül az a joguk, hogy a felsőoktatás egészéről, az oktatás szervezeti és intézményi kérdéseiről, az oktatók munkájáról, módszereiről véleményt nyilvánító jogot kapnak. Kérdezi, hogy ezt a jogot a munkásfiatalok számára melyik pont fogalmazza meg?

Szerencsés Rudolf a határozat-tervezet 5. oldal 2. pontjának módosítását javasolja. Az eredeti szöveg úgy kezdődik, hogy fejlesszük a KISZ hagyományos termelési mozgalmait. Kéri ezt úgy módosítani, hogy a szocialista munkaverseny szerves részeként fejlesszük tovább. A 6. oldal 3. bekezdéséhez az a konkrét javaslata, hogy a DH, a radar- és a Munkád mellé add a neved! mozgalmakat munkarendszer szerint kezeljük, és a KISZ-szervezetek tegyenek javaslatot a gazdasági egységek termelési és belső ellenőrzési rendszerébe való beépítésére.

Harmati Sándor kéri, hogy valamilyen formában kerüljön be a határozatba az, hogy a KISZ sajátos módszereivel járuljon hozzá a mérnöki munka megbecsülésének javításához, illetve hazai helyreállításához.

Novotny Lajos a bányászfiatalok nevében kéri a Szerkesztő Bizottságot, hogy a határozatba kerüljön be, hogy a bányász-utánpótlás biztosításában a KISZ továbbra is sajátos eszközeivel vegyen részt. Kezdeményezze a vajúrképzés és tananyagának korszerűsítését.

Darai Ferenc javasolja, hogy a szervezeti szabályzatba kerüljön be, hogy a KISZ-ben a választás szükség szerint kétévenként legyen.

A Szerkesztő Bizottság elnöke, dr. Nagy Sándor elvtárs a következőkben válaszolt a felvetett javaslatokra:

Tassonyi Kadocsa elvtárs javaslata az érvényben levő, idevonatkozó határozatainkkal nem vág egybe. A Szerkesztő Bizottság nevében nem javaslom az érvényes szabályzat megváltoztatását. Azt gondolom, hogy felsőbb szervek választásának nem lehet egyetlen és kizárólagos kritériuma, vagy ha úgy tetszik, ilyen értelemben kötöttsége, hogy valakit az alapszervezet — minden más fórumon keresztül — küldött. Érvényben levő szabályaink egyébként ebben a tekintetben magát a visszahívhatóságot is szabályozzák, nem szükséges tehát, hogy a magas szintű lépcsőfokozatot is körülírjuk. Ha valakinek a munkájával valamilyen szervben probléma van, az arra illetékes közösség döntsön, az őt ismerők kezdeményezzék a visszahívását. Szeretnék utalni arra, hogy Fejti

elvtárs a központi bizottság szóbeli beszámolójában erről a kérdéstről ebben a formában is szólt.

Szücs Gusztávné kérdésére az a válaszom, hogy nem szükséges ilyen módon szembeállítani ezt a két témát. Az egyetemi, főiskolai KISZ-szervezetek munkájában olyan törekvéstről, olyan valós, jogos igényről van szó, amely mindennapi munkájukat, tanulási feltételeiket, lehetőségeiket érinti. Alapvető, hogy az oktató és a hallgató olyan partneri viszonya alakuljon ki, amelyben a hallgatónak nemcsak az a dolga, hogy tanuljon, hanem az oktatás, a tanulás, a magasabb szakismeret megszerzése érdekében, az oktató, nevelő munka hasznosítása terén legyen kontrollja. Ez nem a hallgató egyéni érdeke. Ez az oktatásnak, és ebből következően a társadalomnak is alapvető érdeke. Ez a dolog egyik oldala. A másik, hogy — alapszabályainkat ismerve, és a mi gyakorlatunkat is alapulvéve — a dolgozó fiatalok lehetőségei, jogai az ifjúsági törvény kapcsán adódtak, és más jogszabályok is rögzítik azokat. Ami alapvetően megkülönbözteti az egyetemi hallgatókat a dolgozó fiataloktól az az, hogy Magyarországon egyedül az egyetemi hallgatók azok, akiknek érdekképviselői szervezete a KISZ-en kívül nincs. A dolgozó fiatalok tagjai a szakszervezetnek, így az ő érdekeiket képviseli, védi a szakszervezeti mozgalom és az ifjúsági szövetség is. Az egyetemi hallgatók ilyen fajta érdekvédelmi tevékenységet az ifjúsági szövetség arra illetékes fórumain kapnak, ezért ilyen értelemben nem tartom helyesnek e javaslat megfogalmazását.

Szerencsés Rudolf elvtárs javasolta, hogy a szocialista munkaverseny részeként fogalmazzuk meg az 5. oldalon jelentkező feladatokat. Én a magam részéről támogatom ezt a javaslatot. Javaslatának másik részét, amely a munkamódszerrel kapcsolatos, nem tartom elfogadhatónak. Úgy gondolom, hogy nem lenne szerencsés két mozgalmi munkaformát, munkamódszert az állami ellenőrzési rendbe beilleszteni, hiszen abban a pillanatban megszűnne mozgalmi jellege.

Harmati Sándorné javaslata arra vonatkozott, hogy a mérnöki munka megbecsülésének javításához az ifjúsági szövetség a maga sajátos eszközeivel járuljon hozzá. Úgy gondolom, hogy nem tudunk külön olyan speciális eszközöket megfogalmazni az ifjúsági mozgalmon belül, amely egy-egy szakma, egy-egy termelési ág presztízsének növeléséhez járulna hozzá. Itt van nagy jelentősége a pontosan elvégzett munkának, amelyet viszont messzemenően támogatunk, és a kiadott dokumentumokban, valamint a kongresszuson erről rendkívül sok szó esett. Úgy gondolom, hogy egyaránt igaz ez a mérnökök, a munkások és a művészek vonatkozásában. Támogatom, hogy ez a gondolat valósuljon meg, de szöveg szerinti megfogalmazását a határozatban külön nem javasolom.

Novotny Lajos a bányászfiatalokkal kapcsolatos javaslatáról azt szeretném elmondani, hogy külön ne fogalmazzunk az ifjúsági szövetségnek e téren feladatokat. Úgy gondolom, hogy számos más szakma is igényli az ifjúsági szövetség, az ifjúsági mozgalom támogatását, szervező, mozgósító munkáját. E

tekintetben vannak a KISZ-nek minden szakmára kiterjedő feladatai. Lehetnek olyan szakmák, amelyekre feltétlenül jobban oda kell figyelnünk, de úgy gondolom, hogy ez nem ötévre szóló kongresszusi határozatban rögzítendő.

Darai Ferenc szervezeti szabályzattal kapcsolatos megjegyzésére az a javaslatom, hogy maradjon érvényben az a megfogalmazás, amely kimondja, hogy a kerületi küldöttgyűléseket szükség szerint, de legalább 3 évenként össze kell hívni. Ettől a központi bizottság nagy létszámú, összetett felépítésű szervezetek esetében eltérést engedélyezhet.

*

(Az elnöklő Nyitrai István elvtárs megköszönte a Szerkesztő Bizottság munkáját és bejelentette, hogy a kongresszus befejezte a vitát a központi bizottság és a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság beszámolója felett.)

Fejti György vitazáró beszéde

Tisztelt kongresszus!
Kedves elvtársak!

Mondanivalóm nem annyira vitaösszefoglaló, mint inkább zárszó, amit azzal szeretnék kezdeni, hogy valamennyien egy kicsit fáradtak vagyunk, de a tisztelességgel elvégzett munka örömeivel érkezünk ennek a több mint kétnapos tanácskozásnak a végére. Ahogy elnézem a küldötteket, a munkakedv töretlen. Még a szerkesztő bizottság észrevételeihez, pontosabban előterjesztéseihez is érkeztek javaslatok. Ezt meg kell szokni, ez így lesz a jövőben is, meg kell tanulnunk azonnal reagálni.

Ha azt mondjuk, hogy a kongresszus eredményes munkát végzett, akkor ez mindenekelőtt annak tudható be, hogy széles körű, demokratikus vitában megedződve érkezünk el a kongresszushoz. Nem szépet mondani jöttünk ide, hanem azért, hogy reális számvetést készítsünk a két kongresszus közötti időszak munkájáról, nyílt elemzést adjunk eredményeinkről, fogyatékoságainkról egyaránt, keressük a továbblépés lehetőségeit, és ezt a hármas funkciót — megítélésem szerint — a kongresszus eredményesen betöltötte.

Idővel minden kongresszusról kiderül, hogy mi jellemezte. Ehhez persze távlat kell, mert a kongresszus valódi értékét az utána következő munka adja. Az emberben kialakulnak impressziók, frissek még az élmények, de azért máris tehetünk néhány olyan megállapítást, amelyben — úgy vélem — osztoznak a jelenlevők.

Az egyik ilyen jelző, hogy igen aktív volt ez a kongresszus. Elhangzott kettő, hogy 332 küldött és vendég véleményét ismerhettük meg, s ez akárhogy is nézzük, a küldöttek több mint harmada, e számba persze bele kell érteni az írásban benyújtott javaslatokat is, mindez összességében igen nagy felelősséget ró a megválasztásra kerülő központi bizottságra.

A kongresszus két és fél napja sok mindenre elég volt, de azt hiszem, arra nem, hogy 332 javaslatot tüzetesen áttanulmányozzunk. Ezért azt lehet javasolni a központi bizottságnak, hogy azt az utat kövesse, amelyen a szerkesztő bizottság elindult. Minden javaslatot meg kell vizsgálnunk, ami a plenáris és a szekcióüléseken elhangzott vagy amit írásban benyújtottak. A kongresszus jogfolytonosságát bíró új központi bizottságnak lesz a dolga — ez egyben javaslat is —, hogy készítsen feladat- és ütemtervet — akár a mi dolgainkról, akár állami feladatról van szó —, amelyben feldolgozzák és meghatározzák azokat a javaslatokat, amelyek itt elhangzottak.

A kongresszust egység jellemezte. A felszólalók is azt tanúsítják, a plenáris ülésen is azt tapasztaltuk, hogy valamennyi küldött elfogadta a programot, an-

nak fő vonalát, a határozati javaslatot, és a beszámoló főbb tételeit. Jóllehet korrekciókra is sor került, amit a szerkesztő bizottság a vita tapasztalatai alapján írásos javaslatában foglalt össze. Nem kívánhatok mást, minthogy a végrehajtásban ugyanolyan egység legyen, mint a tervek kialakításában és elfogadásában.

Mi a garancia arra, hogy ezt a munkát a központi bizottság majd elvégzi? Az, hogy mindannyiunk érdeke, hogy gondjaink megoldódjanak. Ez nemcsak a KISZ-nek, hanem minden fiatalnak, egész dolgozó népünknek érdeke. Amit most el tudunk végezni: helyzetelemzés, bizonyos következtetések levonása. Ezeket a kongresszus megerősítette, elfogadta, a többi a központi bizottság és szerveinek a dolga lesz.

A kongresszus egyértelműen azt bizonyította: van erőnk, hogy e nagy munkát elvégezzük; s hogy kellő erő és tettekkészség van KISZ-szervezeteinkben és tagságunkban a továbblépésre. A vitáról el lehet mondani, hogy a nyílt, őszinte szókimondás, a tárgyszerűség és a konstruktivitás jellemezte. Ismételten megerősítette, hogy Magyarországon nemcsak lehet, hanem érdemes is vitatkozni, mert így tudunk előbbre jutni.

A vita külön érdemének tartom, hogy a vélemények nagyjából többes szám első személyben fogalmazódtak meg, tehát belülről szóltak és a konstruktivitás szándékával hangzottak el. Elmondhatjuk a kongresszusról, hogy konkrét, valós ügyekről — hozzáértéssel és a megoldani akarás szándékával — szólt.

Az egyik katonaküldött a szekció szünetében mondta el — szerintem nagyon találóan —, hogy ezen a kongresszuson csak „élesben” lehet lőni, vagyis felelősen, pontosan felkészülve, s a tetteket és a cselekvést is vállalva. Megállapíthatjuk, hogy kongresszusunak jelentős szellemi energiát szabadított fel, amelyet az újonnan választott vezetőségnek kötelessége mozgalmunk továbbfejlesztésének szolgálatába állítania.

Megállapíthatjuk, hogy megerősödve kerültünk ki a vitából. Ez általában és az egyetemekre is igaz. Erre azért szeretnék külön kitérni — Bulla Miklós elvtárs is szólt erről —, mert a kongresszus előtt divat volt jól értesültnek lenni, hogy mi minden történt vagy nem történt egyik-másik egyetemünkön, és bizony nem kevés rémhír is elterjedt.

Azt hiszem, hogy Bulla Miklós, Horváth Attila felszólalása, s egyáltalán az egész egyetemi szekció munkája meggyőzött bennünket, hogy van ennek a rétegnek programja, van számára cselekvési tér, és a szekcióülés azt is bebizonyította, hogy vannak felkészült, felelős, a vitát, agitációt és cselekvést vállaló egyetemi KISZ-vezetők. Tehát ez a vita elvi alapot teremtett, és magabiztosságot adott számunkra.

A zárszó ürügyén nem feladatom, hogy bármelyik felszólalást minősítsem, mégis szeretnék egyet megemlíteni, amely Balázs Árpád zeneszerzőnek, a mandátumvizsgáló bizottság vezetőjének a nevéhez fűződők, aki „műfajilag” — nem először — különlegességet produkált, ezt én úgy neveztem, hogy a „statiztika szimfóniája”. Azért szeretnék erre kitérni, mert nemcsak az volt számunkra fontos, amit mondott, hanem inkább az, ahogyan mondta. A művészember érzékenységgel, emberszeretettel, humánumával mondta el a bizottság jelentését, amiben benne volt Balázs Árpád hite, elkötelezettsége is, és azt hiszem, ez sok jelenlévő, nálánál fiatalabb embernek is például szolgálhat.

Visszatérve a kongresszus egészének munkájához, azt is meg kell jegyez-
nem, hogy — szerényen és mértéktartóan ugyan — többen szoltak az eredmé-
nyekről. Én ezt mindenekelőtt azért üdvözlöm, mert bizonyítja, hogy értelme
van a munkának, és amit elértünk, az biztos alap a továbbhaladáshoz.

Az elismerés mindenkinek jólesik, de ezt az elismerést sem a függetlenített
KISZ-vezetők, sem a kongresszus küldöttei nem akarják kisajátítani, mert az
elsősorban azoknak az aktivistáknak szól, akiknek véleményét itt több felszó-
láló is megfogalmazta: van értelme a munkának a termelésben, a tanulásban
egyaránt.

Sok tízezer aktivistánk van, aki időt, fáradságot nem kímélve, önként és
szívesen dolgozik. Erről győzött meg bennünket a Taurus távirata és a mecseki
ércbányászoknak a felajánlása, akik azzal tisztelegtek a kongresszusnak, hogy
többletmunkát vállaltak. Tisztelet nekik ezért a vállalkozásért.

A vitában elhangzottak alapján megállapíthatjuk, hogy tennivalónk renge-
teg van! Néhány dolog kiemelését — azt hiszem — nem ajánlotta rosszul a köz-
ponti bizottság beszámolója. Mindenekelőtt azt — és úgy gondolom, a kong-
resszus ezt megerősítette —, hogy szövetségünk azzal növelheti tekintélyét, tár-
sadalmi súlyát, befolyását, ha részt kér és részt vállal valós feladatok megoldá-
sából, ha a jövőben is cselekvő — és nem valamiféle szemlélődő — szervezet
marad, ha tettekre mozgósít a munkában, a tanulásban és a haza védelmében.

Erről szolt a munkásember magabiztosságával és nagyon jó humorral Há-
genthurn József bányász; a falusi értelmiség munkakedvéről, hivatásszereteté-
ről, az alkotásban rejlő örömről nagyon szép szavakkal beszélt Szabó István
állatorvos és Koncz Tibor tévész-elnök. Koncz Tiborról tudni kell, hogy fiatal
fejvel egy szanált tévész elnöke lett, s a szünetben elmondta, alig egy év alatt
sikerült egyensúlyba hozniuk a szövetkezetet.

Szó volt arról, hogy másképpen kell dolgozni, mint eddig. Másképpen a
KISZ-ben is. Mai feladatainkhoz kell igazítani korábbi munkaformáinkat. Ez
egyrészt nagyobb helyi vállalkozókedvet jelent, nagyobb érzékenységet a kör-
nyezetünkben levő problémák iránt, és nagyobb részvételt a helyi célok meg-
határozásában, értékelésében, elismerésében egyaránt; másrészt pedig a KISZ-
nek nagyobb szerepet kell vállalnia a műszaki-technikai fejlesztésben, jobban
építve a fiatalok friss tudására, az átlagosnál nagyobb vállalkozó kedvére.

Pontosan nem tudom, melyik szekción hangzott el, de nagyon találónak tar-
tom azt a megállapítást, hogy a szállítóvállalatokat már büntetjük üresjárato-
tokért, miért nem büntetjük azokat, akik a fiatal diplomásokat üresjáratban
„foglalkoztatják”? Reméljük, hogy ez senkinek nem éri meg hosszú távon, mert
úgy alakulnak a körülmények, az érdekviszonyok, hogy a kezdő bérek kiala-
kításában nem lesz kifizetődő magasabban képzett szakembereket képzettségük
alatti munkakörben foglalkoztatni.

Takarékosabban kell gazdálkodnunk energiával, anyaggal, munkaerővel
egyaránt. Erről szolt Ternai János, a Dunai Vasmű előmunkása, aki saját kez-
deményezésekről és tapasztalatokról is számot adott, és joggal igényelte, hogy
a másodlagos nyersanyagok feldolgozásának a feltételrendszerét, a gyűjtést, a
válogatást, az érdekeltséget úgy kell kialakítani, hogy az eredményekre ösztö-
nözzön.

A küldöttek egyértelműen igényelték, hogy aktívabban, tudatosabban, el-

kötelezettebben politizáljunk, kiállva pártunk politikája mellett, részt vállalva a politika alakításában és végrehajtásában. Erről szóló Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, aki a hivatásos KISZ-vezető tapasztalatával, elkötelezettségével beszélt arról, hogyan kell jobban vitatkozni, érvelni, meggyőzni, és milyen feladataink vannak a politikai és az erkölcsi bátorság erősítésében.

De erről a politizálásról szóló más módon, a fiatal művész felelősségével Hegedűs D. Géza színművész is, aki büszkén vállalja Szabolcs megyei múltját, és akitől igen hitelesen hangzott el az a szép gondolat, hogy „Házért hazát senki ne cseréljen!” Azt hiszem, ezt is sokan megjegyeztük.

Egyetértés alakult ki abban, hogy a KISZ tágabb teret adjon a fiatalok törekvéseinek, vágyainak, öntevékenységének. Ez általános igény. Minden szekcióban elhangzott, de különösen sok szó esett erről a középiskolások szekcióülésén. Ehhez kell igazítani programunkat, munkastilusunkat, munkamódszereinket, sőt az irányítás és a szervezeti élet különböző elemeit is jobban kell differenciálnunk. Van már ennek egy népszerűvé váló tétele — amit megjegyezni ajánlok —, nem az a fontos, hogy egyszerre lépünk, hanem hogy egy irányba menjünk! Ez különösen a rétegmunkának lehet szabálya.

Nagy erőt és biztosságot jelent számunkra, hogy ebben a munkában, terveink, törekvéseink valóra váltásában nem vagyunk egyedül, hogy élvezhetjük pártunk támogatását, bizalmát és megértését, amit tapasztalhattunk az egész kongresszus felkészülési időszakában. De ez fejeződött ki abban is, hogy Kádár elvtárs nemcsak jelenlétével tisztelte meg a kongresszust, hanem felszólalásával megosztotta velünk gazdag tapasztalatait az ifjúság és a KISZ ügye mellett az ország és a nagyvilág dolgaiban is. Szeretnénk erről a helyről is biztosítani pártunk vezetőit: azért fogunk dolgozni, hogy a KISZ a jövőben is betöltse hivatását. Vállaljuk pártunk programját, vállaljuk a szocializmust és a békét, és az a szándékunk, hogy nagyobb figyelmet fordítva az eszmei-politikai nevelésre, ifjúságunk elkötelezettségének erősítését szolgálja ez a munka.

Pártunk bízhat az ifjúságban, bízhat erejében, tettekkészségében. Mi is azt valljuk, amit Kádár elvtárs itt nagyon szép szavakkal megfogalmazott: hogy dolgozni kell, és az eredmények nem fognak elmaradni! Elmondhatom, az a bizalom, amelyről szó volt, kölcsönös, hiszen a mi ifjúságunk olyan pártot ismert meg, amelyik a népet szolgálja; amelyik nem takargatja a gondokat, hanem feltárásukra törekszik, megoldásra mozgósít, és épít az ifjúság tettekkészségére, újítási akarására, lendületére. Ezt a pártot örömmel követi ifjúságunk, és követi az ifjúsági szervezet, a KISZ!

Szeretnénk köszönetet mondani a kormány, a tanácsok és a társadalmi szervezetek jelenlevő képviselőinek, akik szintén együttműködésükről biztosítottak bennünket. Felelőségünk változatlanul közös az ifjúság nevelésében, a kialakított munkamegosztásban mindenkinek a saját dolgát kell végeznie. Erről beszélt — a közművelődési intézményekkel való együttműködés fontosságát hangsúlyozva — Kovács Erzsébet népművelő, és erről szóló Czanka Valéria, aki — az ifjúsági sport aktivistájaként — nemcsak szellemileg, hanem fizikailag is megmozgatott bennünket.

Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy a meghívást elfogadva 43 külföldi küldöttség vett részt kongresszusunkon. Szervezeteink munkájáról a legátfo-

góbb képet a kongresszusok adják. Ezért a részvétel, a barátság és az együttműködés demonstrálása mellett a tapasztalatcserének is fontos és nélkülözhetetlen forrása. Szeretném megköszönni valamennyi küldött-társam nevében a szocialista országok testvérszervezeteinek, a tőkés országokban olykor nehéz körülmények között dolgozó testvérszervezeteinknek, a fejlődés szocialista útját járó országok ifjúsági mozgalmi képviselőinek — akik először vesznek részt a kongresszuson — és a velünk együttműködő szociáldemokrata szervezeteknek, hogy magas szintű képviselővel vettek részt tanácskozásunkon. Őszintén reméljük, hogy jelenlétük tovább erősíti kapcsolatainkat, együttműködésünket. Köszönjük, hogy hírt adtak saját ifjúságuk életéről, a fiatalok érdekében folytatott munkájukról, harcukról, és bízunk benne, hogy elviszik a mi munkánk hírére is. Tapasztalhatták, hogy nincs titkolnivalónk, őszintén, nyíltan beszélünk dolgainkról, és világosan megfogalmaztuk a nemzetközi kérdésekben elfoglalt álláspontunkat is. Hiszünk abban, hogy ez a záloga a kapcsolatok továbbfejlesztésének. Meggyőződésünk, hogy kölcsönösen tanulnunk kell és lehet egymástól.

Külön szeretnék néhány mondatban szólni azoknak az elvtársaknak a munkájáról, akik hozzájárultak ahhoz, hogy nyugodt, jó légkörben dolgozhasson a kongresszus. A titkárság, a szerkesztő bizottság lelkiismeretes munkájára gondolok, de talán két köszönő szót megérdemelnek azok is, akik a háttérben észrevétlenül biztosították a jó munkafeltételeket, beleértve a sajtó, a rádió és a televízió jelenlevő dolgozóit, akik az egész kongresszusi felkészülést és a kongresszust is a társadalom figyelmének középpontjába tudták állítani.

Kongresszusunk jól tükrözte azt, ami az ifjúsági mozgalomnak örök sajátossága: a folytonosságot és a folyamatos megújulást. Munkánkban és a nemzetközi kapcsolatában folytatni szeretnénk azt, amit több mint hat évtizede végez az ifjúsági mozgalom a párt oldalán. Idősebb elvtársaink, az ifjúsági mozgalom és a KISZ volt vezetői részt vesznek a kongresszuson, és ez nem különleges dolog, hiszen gyakori munkakapcsolatban vagyunk velük a hétköznapiakon is. Szeretném megköszönni, hogy elfogadták meghívásunkat, valamint, hogy tőlük is biztatást kaptunk ahhoz, hogy megőrizzük munkánk értékes vonásait, és változtassunk azon, ami elavult. A vitában szó esett arról, hogy egyszerre gyönyörű és gyötrelmes dolog fiatalnak lenni. Azt hiszem felbecsülhetetlen érték számunkra az, hogy miközben — a világ különböző területein — sok embernek kilátástalanság jut osztályrészül, a mi ifjúságunk bizalommal nézhet a jövőbe és jól érezheti magát saját hazájában.

Befejezésül szeretném én is elfogadásra ajánlani a szerkesztő bizottság javaslatait a kongresszusnak, valamint azt, hogy az előterjesztett dokumentumokat a kiegészítésekkel a kongresszus fogadja el. Munkánkat annak tudatában fejezhetjük be, hogy ifjúsági szövetségünk tovább halad azon az úton, amelyre hat évtizede lépett és amelynek folytatását most kijelöltük. Az a feladatunk — amit a kongresszus is tükröz —, hogy legyenek együtt az eldöntött kérdések végrehajtásában, haladjunk együtt az ifjúság tömegeivel hazánkért, a fejlett szocialista Magyarorszáért.

Köszönöm a figyelmet.

(A kongresszus küldöttei elfogadták a központi bizottság beszámolóját és Fejti György elvtárs összefoglalóját, továbbá a határozat-tervezetet, a Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentését, a szervezeti szabályzat módosítását és a Szerkesztő Bizottság jelentését.)

Elnöki zárszó

ELŐADÓ:

SZABÓ JÁNOS,
a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja,
a Magyar Ifjúság főszerkesztője

Tisztelt vendégeink!
Kedves elvtársak! Barátaink!

Szövetségünk X. kongresszusa befejezte munkáját. Két és félnapos vitánkban számba vettük azokat a társadalmi követelményeket, amelyek a szocializmus építésének jelenlegi szakaszában a magyar ifjúság előtt állnak. Munkánk eredményeinek és fogyatékoságainak őszinte, a korábbinál talán szenvedélyesebb elemzése alapján teljes egységben határoztunk további teendőinkről. Módosítottuk a szervezeti szabályzatot és a következő öt esztendőre megválasztottuk tisztviselőinket.

A kongresszus küldöttei ezzel eleget tettek választóiktól kapott megbízatásuknak. Most az a feladatunk, hogy ismertessük a fiatalokkal és idősebb társainkkal, mit, miért határoztunk; hogy meggyőzzük őket törekvéseink igazáról és szépségéről; hogy lelkesedésünkkel, kitartásunkkal, elszántságunkkal példát mutassunk a megvalósításban. Ki-ki közülünk a maga helyén, a maga tehetsége és képessége szerint. A küldetésre vállalt felelősség ugyanis nem ér véget a határozat-hozatallal. A bizalom nem három napra szól. Ránk figyelnek majd akkor, amikor keményen kell dolgozni, amikor harcosan ki kell állni a saját magunk által kidolgozott és a tagság, az ifjúság által is támogatott program végrehajtásáért.

Az együttlét talán kissé túlfeszített, néha fárasztó volt, de azt hiszem — valamennyiünk nevében mondhatom —, hogy az emlékezetes, szívet, lelket bizsergető órák hamar elmúltak. Összetart viszont bennünket az eltökéltség, hogy majd mi megmutatjuk, nekünk, a kongresszus küldötteinek meg kell mutatnunk, hogy a párt ifjúsági szervezete minden időben képes a magyar ifjúság valamennyi korosztályát és minden rétegét jó közérzettel együttes cselekvésre mozgósítani.

Nincs és nem is lehet olyan erő, amely megbonthatná a munkás-paraszt ifjúság és a diákság, a fizikai és a szellemi dolgozó fiatalság mozgalmunkban edződött egységét. Nincs és nem is lehet olyan erő, amely képes lenne szembefordítani a KISZ-tagságot, a haza ifjúságát a párttal, a kommunisták sok áldozatot hozott és megszenvedett, de elvhűségben és emberségben tisztán álló példájával.

Kádár elvtárs találó és sokáig emlékezetes hasonlatára válaszul, hadd ígérjem most valamennyiünk nevében: KISZ-tagságunk, ifjúságunk java és egyre

nagyobb része nem várja el, hogy az idősebb nemzedék alá tolja a kocsit. Mi inkább azt mondjuk, és erre neveljük az egész magyar ifjúságot, hogy fogjunk össze és vigyük tovább, vigyük előre együtt a haza szekerét a szocialista Magyarországhoz vezető úton. Ifjúságunk követi a pártot akkor is, ha ez az út járatlan, ha rosszakaróink göröngyöket görgetnek elénk, ha a helyzet nehéz és bonyolult. A járatlan út próbára teszi az erőt, a tudást, a találékonyságot. És mi kell a fiatalságnak, ha nem éppen az, hogy bizonyíthatson? A helyzet pedig soha sem volt egyszerű, soha sem volt könnyű. Gondoljatok arra, amikor 63 évvel ezelőtt, az első magyar proletárforradalom előestéjén a baloldali ifjúság legjobbjai a kommunisták pártja mellé álltak és megalapították szövetségünket. Gondoljatok a negyedszázados hősies, illegális küzdelemre a fasizmus ellen, és gondoljatok arra, amikor nem egészen tíz hónap híján 25 esztendővel ezelőtt, az ellenforradalommal vívott fegyveres harcokban és eszmei, politikai küzdelemben kellett ismét kibontani és magasra emelni a kommunista ifjúsági mozgalom zászlaját. S tudjuk, hogy akkor sem volt könnyű. De a párt oldalán legyőztük a nehézségeket. Most persze másként lesz nehéz. De nem kétséges, hogy a párt vezetésével most is megoldjuk feladatainkat.

A mi pártunk harcedzett. A párt és az ifjúság kölcsönös bizalma töretlen. És a mai fiatalság sem rosszabb elődeinél: szocialista meggyőződésével, tetteivel akar méltó lenni hozzá. Hűséggel áll a nép a párt ügye mellett, töretlenül küzd a kommunisták idősebb és fiatalabb nemzedékeinek egységéért, a fiatalság érdekeit is megtestesítő pártpolitika végrehajtásáért.

Hítünk és erőnket megsokszorozza az a tudat, hogy harcokban nem vagyunk egyedül. A szocialista népek szövetségében úgy lehetünk igaz magyar hazafiak, hogy internacionalista magatartásunkért tisztelnek bennünket. És úgy lehetünk nemzetköziek, hogy szüntelenül gyarapítjuk magyar hazánkat.

Tanácskozásunkon 43 külföldi ifjúsági szervezet képviselői vettek részt. Negyvenhárman fejezték ki szolidaritásukat és viszik el eredményeink hírét, gondjaink megoldásának tapasztalatait. Felszólalásaikat kongresszusunk szerves részének tekintjük, s egyúttal örülünk annak, hogy a küldöttek mellett fiatalságunk más képviselőivel is találkozhattak a nagygyűléseken.

Mi büszkén valljuk magunkat a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, a világ haladó ifjúsági mozgalma szuverén és elkötelezett, küzdőtársaihoz és szövetségeseihez hűséges, ellenfeleivel szemben is tisztességes, de elvhűségben következetes osztagának.

Messzenyúló történelmi gyökerek, közös elvek, közös érdekek és a személyes élmények milliányi szálai fűznek össze bennünket a Lenini Komszomollal, annak a népek az ifjúságával, amely elsőként lépett a szocializmus útjára, amely erejével, áldozatával és az emberiség sorsáért érzett felelősségével azóta is a béke, a társadalmi haladás megingathatatlan támasza.

Közös a sorsunk a szocialista népek ifjúságával, a szabadságért, a társadalmi haladásért küzdőkkel szerte a világon. Pártunkat követve együtt haladunk mindenkivel, aki nincs ellenünk — a békéért, a leszerelésért, az enyhülésért, a szocializmusért. Így volt ez kommunista ifjúsági mozgalomunk 63 éves történetében, így lesz a jövőben is. És ez nem pusztán ígéret. Teljesítésére garancia pártunk példája és bizalma, ifjúságunk egysége, szövetségünk eredményes munkája, kritikai készsége, reális programja. És garancia rá a KISZ több száz-

---

ezernyi lelkes aktívagárdája, amely szövetségünk legjobb hagyományait követve együtt akar és együtt tud haladni az ifjúság tömegeivel a fejlett szocialista Magyarorszáért.

Ehhez a küldetéshez kongresszusunk valamennyi résztvevőjének jó erőt, egészséget, s ha majd nehéz lesz, bátor, kemény helytállást, sok-sok hű barátot kívánok!

Kedves elvtársak!

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusát ezzel bezárom.

A KISZ vezető testületei

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának küldöttei zárt ülésen 105 tagú központi bizottságot és 17 tagú Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottságot választottak.

A KISZ Központi Bizottságának tagjai

Almási Tamás, filmrendező;

Antal Tünde, a mezőkereszturi 101. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója;

Ács Eszter, a kisújszállási Móricz Zsigmond Gimnázium tanulója;

Árvai Ágnes, a salgótarjáni Öblös-üveggyár üvegcsiszolója;

Dr. Baán Gábor, az MTA Központi Kémiai Kutatóintézet tudományos munkatársa;

Bajsz József, a Paksi Atomerőmű Vállalat reaktorkezelő mérnöke;

Balázs Katalin, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem hallgatója;

Balogh Katalin, a Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari Vállalat technológusa;

Balogh Sándorné, a karcagi „Magyar—Bolgár Barátság” MGTSZ raktárosa;

Barabás Miklós, a DIVSZ főtitkára;

Bánfalvi Attila, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója;

Bányász Judit, iparművész;

Blau Györgyné, a Szabolcs-Szatmár megyei Tejipari Vállalat mátészalkai tejüzemének üzem- és munkaszervezője;

Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára;

Dr. Bulla Miklós, a Budapesti Műszaki Egyetem tanársegéde;

Bundik Kornélia, az 51. sz. Mező Imre Ruhaiipari Szakmunkásképző Intézet tanulója;

Burián János, a MEDICOR Művek műszerésze;

Czanka Valéria, a Finommechanikai Vállalat kaposvári gyáregységének műszerésze;

Cseh Györgyi, a győri Révai Miklós Gimnázium tanára;

Cservény Vilmos, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője;

Dobozi Zsolt, a Lenin Kohászati Művek villanyszerelője;

Erdős Endre, az Ifjúkommunista című lap főszerkesztője;

Farkas Bertalan, hivatásos katona;

Fejti György, a KISZ Központi Bizottságának első titkára;

Fischer Edit, a Kner Nyomda művezetője;

Fülöp András, az Egri Dohánygyár mechanikai műszerésze;

Gazdag Margit, a Pest megyei Állami Építőipari Vállalat épületgépész művezetője;

Gedővári Imre, az Újpesti Dózsa Sportegyesület sportinstruktorja;

Hágenturn József, a Mecseki Ércbányászati Vállalat vájára;

Hegedűs D. Géza, színművész;

Heilig Ilona, a Veszprém megyei Tanács Kórházának csecsemő- és gyermekápolója;

- Horváth Attila**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója;
- Horváth László**, a METRIPOND Mérleggyár fehérgyarmati gyáregységének minőségi ellenőre;
- Horváth Sándor**, hivatásos katona;
- Horváth Zoltán**, a tapolcai ÁFÉSZ hűtőgépszerezője;
- Hubai Enikő**, a Tokaji Ferenc Gimnázium tanulója;
- Dr. Husti István**, a KISZ Pest megyei bizottságának első titkára;
- Juhász András**, a KISZ Központi Bizottságának titkára;
- Kathi Róza**, a Hajdú-Bihar megyei Vegyesiparikk Kereskedelmi Vállalat osztályvezetője;
- Kisné Csányi Anikó**, Bács-Kiskun megyei úttörőelnök;
- Kis Imréné**, a KISZ Komárom megyei bizottságának első titkára;
- Kiss János**, táncművész;
- Kiss Jenő**, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatója;
- Kiss Katalin**, az Egyesült Izzó laboránsa;
- Kovács Erzsébet**, a gyöngyösi „MÁTRA” Művelődési Központ előadója;
- Kovács Jenő**, a KISZ Központi Bizottságának titkára;
- Komlós Tibor**, a Magyar Vagon- és Gépgyár mintakészítője;
- Koncz Tibor**, a polgári „November 7.” Tsz elnöke;
- Dr. Köpf Lászlóné**, a KISZ Központi Bizottságának titkára;
- Laczi Mihályné**, a CHINOIN nagy-tétényi gyáregységének készülékkezelője;
- Lantos Katalin**, a Kertészeti Egyetem hallgatója;
- Lánczok Zsuzsanna**, a nagykanizsai KANIZSA Bútorgyár kárpitosa;
- Dr. Lehóczki Pál**, a Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának titkára;
- Lippai Piroska**, a Május 1. Ruhagyár gazdaságpolitikai szaktanácsadója;
- Dr. Magyar Károly**, a zalaegerszegi járásbírószág jogásza;
- Malomsoki Klára**, a Budai Fodrász Szövetkezet férfifodrásza;
- Masszi Pál**, a Veres Pálné Gimnázium tanulója;
- Dr. Mezőfi Miklós**, a Jáhn Ferenc Kórház orvososa;
- Nagy Andrea**, a szombathelyi Zene-művészeti és Óvónőképző Szakközépiskola tanulója;
- Nagygyörgy Márton**, a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem hallgatója;
- Nagy László**, a KISZ Szabolcs megyei bizottságának első titkára;
- Dr. Nagy László**, a Szolnok megyei Hetényi Pál Kórház rendelőintézetének sebész orvososa;
- Dr. Nagy Sándor**, a KISZ Központi Bizottságának titkára;
- Németh Ferenc**, az Alföldi Kőolaj- és Gázipari Gépgyár minőségi ellenőre;
- Novotny Lajos**, a Tatabányai Szénbányák Vállalat szakmunkása;
- Nyitrai István**, a KISZ Központi Bizottságának titkára;
- Pásztor Edit**, a LATEX tatai szőnyeggyárának szövönője;
- Pásztor László**, a Borsodi Szénbányák mákvölgyi üzemének mintavevője;
- Pelle Éva**, a Műszeripari Kutatóintézet műszerésze;
- Piros Hajnalka**, a szekszárdi 505. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója;
- Rákóczi András**, a KISZ MÁV Záhonyi Vontatási Főnökség bizottságának titkára;
- Simon László**, a Lajta-Hansági Állami Gazdaság brigádvezetője;

- Sinka Gabriella**, az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohó fejlesztő-technikusa;
- Siposné Gyuris Valéria**, a Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola tanára;
- Spiller Teréz**, a Gyümölcs- és Dísnövény Termesztési Kutatóintézet asszisztense;
- Svédé Tünde**, a 107. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója;
- Szabó Imre**, a Közép-magyarországi Tejipari Vállalat sűrítógép-kezelője;
- Szabó János**, a Magyar Ifjúság főszerkesztője;
- Szabó Pál**, a KISZ Borsod megyei bizottságának első titkára;
- Szabó Tibor**, a Honvédelmi Minisztérium Ifjúsági osztályának vezetője;
- Szakály József**, a Mezőfalvi Mezőgazdasági Kombinát autószerelője;
- Szalai Pál**, a Nógrád megyei Szénbányászati Vállalat lakatosa;
- Szalay Gyula**, a nagylengyeli Előre MGTSZ ágazatvezető agrármérnöke;
- Szandtner Iván**, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője;
- Szarka Gizella**, a VIDEOTON Elektronikai Vállalat minőségi ellenőre;
- Dr. Szekeres Imre**, a KISZ Veszprém megyei bizottságának első titkára;
- Szécsi Zsuzsanna**, a szeghalmi Péter András Gimnázium tanulója;
- Széles Sándor**, a KISZ Csepel Művek bizottságának titkára;
- Szilvássy György**, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója;
- Szuchy Antal**, a MÁV Szombathelyi Vontatási Főnökségének mozdonyvezetője;
- Szűcs Istvánné**, a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsának főtitkára;
- Takács Ferenc**, hivatásos katona;
- Dr. Tarcsi Gyula**, a KISZ Budapesti Bizottságának első titkára;
- Ternai János**, a Dunai Vasmű előmunkása;
- Tóth András**, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője;
- Dr. Udvarhelyi László**, a Művelődési Minisztérium Kiadói Főigazgatóságának vezetője;
- Valentinyi Andrea**, a hatvani Bajza József Gimnázium tanulója;
- Varga László**, a KISZ Központi Bizottságának titkára;
- Dr. Varga—Sabján László**, a KISZ Baranya megyei bizottságának első titkára;
- Varga Tibor**, hivatásos katona;
- Vas Éva**, a Pécsi Tudományegyetem hallgatója;
- Vámos Marianna**, a monori József Attila Gimnázium és Szakközépiskola tanulója;
- Veres András**, az Ózdi Kohászati Üzemek KISZ-bizottságának titkára;
- Vida Anikó**, a marcali 522. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója;
- Dr. Zákány József**, az MTA Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézetének ösztöndíjas gyakornoka.

A központi bizottság megtartotta első ülését és 17 tagból álló intéző bizottságot, valamint 11 tagú titkárságot választott.

AZ INTÉZŐ BIZOTTSÁG TAGJAI:

dr. Bulla Miklós,
Cseh Györgyi,
Fejti György,
Juhász András,
Kis Imréné,
Koncz Tibor,
Kovács Jenő,
dr. Köpf Lászlóné,

dr. Nagy Sándor,
Nyitrai István,
Szabó János,
Szabó Tibor,
Széles Sándor,
Szűcs Istvánné,
dr. Tarcsi Gyula,
Varga László és
Veres András elvtársak.

A KÖZPONTI BIZOTTSÁG TITKÁRAI:

Juhász András,
Kovács Jenő,
dr. Köpf Lászlóné,

dr. Nagy Sándor,
Nyitrai István és
Varga László elvtársak.

A központi bizottság első titkárának
ismét
Fejti György elvtársat választotta
meg.

A KÖZPONTI BIZOTTSÁG A TITKÁRSÁG TAGJAIVÁ VÁLASZTOTTA:

Barabás Miklós,
Szabó János,

Szűcs Istvánné és
dr. Tarcsi Gyula elvtársakat.

A központi bizottság megerősítette
tisztségében
Szabó János elvtársat,
a Magyar Ifjúság főszerkesztőjét.

A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bi-
zottság első ülésén
dr. Pongrácz Antalt választotta
elnöknek,
Horváth Pétert titkárnak.

A KÖZPONTI PÉNZÜGYI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG TAGJAI:

Akar László, az Országos Tervhivatal főelőadója;

Andorkó Ágnes, a RAVILL Kereskedelmi Vállalat közgazdásza;

Andrási Imre, a PM Bevételi Főigazgatóság Tolna megyei Hivatalának osztályvezetője;

Bamberger Anna, a Magyar Hajó- és Darugár közgazdasági előadója;

Bedő Anna, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatója;

Bori Katalin, a Székesfehérvári Könnyűfémű Vállalat osztályvezetője;

Hanzsér Irén, a KERIPAR celldömlői Üzletberendezés Gyárának belső ellenőre;

Horváth Péter, a KISZ Központi Bizottságának munkatársa;

Dr. Kővári László, a Budapest Főváros Tanácsa hivatalvezetője;

Mlinkó László, a KISZ Heves megyei bizottságának első titkára;

Pápai Gáborné, a győri Richards Finomposztógyár ügyvitelszervezője;

Dr. Pongrácz Antal, a Pénzügyminisztérium osztályvezetője;

Szabó Béla, a Miskolc Városi Tanács pénzügyi főelőadója;

Szilágyi Jenő, a KISZ Debrecen városi bizottságának titkára;

Újvári Sándor, a kiskunhalasi Semmelweis Kórház gazdasági igazgatója;

Vince Gábor, a Kossuth Könyvkiadó főszerkesztője;

Virsik Teréz, a Magyar Nemzeti Bank Komárom megyei Igazgatóságának főcsoportvezetője.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának határozata

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, a párt ifjúsági szervezete, a magyar fiatalok önkéntes politikai tömegszervezete fontos szerepet tölt be hazánk politikai rendszerében. A IX. kongresszus határozatának megvalósításáért dolgozva, az elmúlt fél évtizedben is eredményesen mozgósította tagságát, a magyar ifjúságot a társadalom előtt álló feladatok megoldására. Aktívan vett részt a párt politikájának elfogadtatásában és valóra váltásában, növekvő mértékben vált annak alakítójává. Betöltötte hivatását, mint a párt utánpótlásának legfőbb forrása. Tovább növekedett szövetségünk cselekvő ereje, politikai aktivitása. A szövetség hozzájárult a fiatalok szocialista szellemű neveléséhez. Fejlődött a KISZ érdekképviseleti, érdekvédelmi munkája. Tevékenységünk azonban nem mindig alkalmazkodott a változó társadalmi körülményekhez, az ifjúság egyes rétegeinek, korosztályainak eltérő lehetőségeihez és igényeihez. Munkánk nem volt mentes a formalitásoktól, olykor a bürokratikus vonásoktól sem.

A fejlett szocializmus a hatékony munka, a társadalmi és politikai egyenlőség, a létbiztonság, a demokrácia és az öntevékeny emberi, közösségi lét társadalma. Pártunk XII. kongresszusa ezt tartva szem előtt elemezte társadalmunk fejlődését, és meghatározta a következő évek legfontosabb feladatait. Programot adott a társadalomnak, így az ifjúságnak és az ifjúsági szövetségnek is. Feladataink megoldása, vívmányaink megőrzése és gyarapítása nagyobb erőfeszítéseket és alkotó gondolkodást kíván, mely nem nélkülözheti az ifjúság tudását, kezdeményezőképességét és lendületét.

A KISZ jobban feleljen meg az ifjúság igényeinek, a kor, a társadalom szükségleteinek. Vállaljunk továbbra is jelentős részt a gazdaság intenzív fejlesztéséből. Következétesen képviseljük és védjük az ifjúság érdekeit, lépünk fel a fiatalok élet- és munkakörülményeinek javításáért. Erősítsük közösségformáló, eszmei és politikai hatásunkat. Újítsuk meg szövetségünk munkastílusát.

Adjunk vonzó programot a KISZ-tagok, a fiatalok számára. Állítsunk világos és reális követelményeket az alapszervezetek és a tagság elé. Mozgalmi életünk legyen demokratikusabb, rugalmasabb, ösztönözzön önállóságra, öntevékenységre. A KISZ legyen fogékony a társadalom, az ifjúság problémái iránt. Következétesen vegye figyelembe az ifjúsági rétegek és korosztályok eltérő helyzetét és igényeit. A következő években mindenképp a fizikai dolgozó fiatalok és tizenévesek körében növeljük hatásunkat.

Erősítsük szövetségünk kapcsolatait a nemzetközi ifjúsági mozgalom haladó erőivel. Aktívan vegyünk részt a béke megőrzéséért vívott világméretű küzdelemben, mert a béke népünk, ifjúságunk boldogulásának, céljainak valóra váltásának alapvető feltétele. A béke és a társadalmi haladás ügyéért együtt küzdünk a Szovjetunióval, a szocialista országok közösségével, a világ haladó, békeszerető erőivel.

I.

AZ IFJÚSÁG TUDÁSA, ALKOTÓ MUNKÁJA GAZDASÁGI ÉPÍTŐMUNKÁNK NÉLKÜLÖZHETETLEN LENDÍTŐEREJE

Társadalmi-gazdasági életünkben egyre növekvő szerepe van és lesz a kezdeményezőkézségeknek, az ésszerű kockázatot is vállaló, újító szellemnek, az új megoldások eddigénél gyorsabb alkalmazásának és elterjesztésének. Legnagyobb erőforrásunk az emberek, köztük a fiatalok tennivalósága, tehetsége és szorgalma. Olyan társadalmi, munkahelyi légkör, érdekeltségi viszonyok és munkaformák kialakításában kell közreműködnünk, amelyek képesek felszínre hozni és kamatoztatni a fiatalok alkotó energiáit.

1. A gazdálkodás valamennyi területén vegyünk részt a műszaki-technikai fejlesztés meggyorsításában, az ésszerű takarékoság széles körű elterjesztésében, hatékonyabb gazdálkodási feltételek és formák kialakításában.

a) A következő években állítsuk munkánk középpontjába a műszaki-technikai fejlődés meggyorsítását. A KISZ-szervezetek támogassák a fiatalok előre-mutató javaslatait, működjenek közre megvalósításukban. Kezdeményezzük és aktív szervező munkával vegyünk részt az újítómozgalom fejlesztésében, a fiatalok újító javaslatainak ösztönzésében és hasznosításában.

— A fiatal kutatók vegyenek részt a tudományos kutatási-fejlesztési tervekkel összhangban álló feladatok megoldásában. Az állami és más társadalmi szervezetekkel együtt hirdessünk számukra központilag és helyileg egyaránt olyan pályázatokat, amelyek a valóság által felvetett problémák megoldását szolgálják. Kezdeményezzük alkotóközösségek, meghatározott feladatok megoldására szervezett kollektívák létrehozását, a működésükhöz szükséges jogi, szervezeti és pénzügyi feltételek megteremtését.

— A helyi tervek véleményezésében, a feladatok kialakításában és megvalósításában építsünk jobban a fiatal műszakiak és közgazdászok, valamint a Fiatal agrárszakemberek tanácsaira. KISZ-szervezeteink kezdeményezzék, hogy a gazdálkodó szervek vezetői adjanak megbízást konkrét műszaki, gazdasági problémák megoldására, ezzel tegyék lehetővé, hogy a fiatal szakemberek munkakörükön és munkaidejükön túl is feladatokat vállalhassanak. Ebben anyagilag is érdekeltté kell tenni őket.

— Az Alkotó ifjúság egyesülés nyújtson szakmai, erkölcsi, pénzügyi és módszertani támogatást a fiatal alkotóknak, kollektíváknak. Segítségével a na-

gyobb ipari központokban is jöjjenek létre az újító, alkotó tevékenység ösztönzésének vállalkozáson alapuló jövedelmező formái.

b) Fontos feladatunk, hogy elősegítsük a munkaerővel, az anyaggal, az energiával való ésszerű, takarékos gazdálkodást, amely figyelembe veszi a társadalom hosszabb távú érdekeit is.

— Nemcsak gazdasági, hanem társadalmi szempontból is fontos, hogy a pályakezdő fiatalokat képzettségüknek, tudásuknak megfelelő munkakörben alkalmazzák, és elősegítsék gyors beilleszkedésüket. Ennek egyik feltétele, hogy javuljon az összhang a népgazdaság igényei és a szakemberképzés között, másikk pedig, hogy erre ösztönözzön a pályakezdők és a vállalatok érdekeltségi rendszere.

Támogatjuk a munka termelékenységének növelésére irányuló törekvéseket: a szervezettség, a munkafegyelem javítását. A KISZ is megköveteli tagjaitól, hogy becsülettel álljanak helyt a munkában. Ahol szükséges a munkaerő-átcsoportosítás, ott a KISZ vegyen részt annak előkészítésében, lebonyolításában. Működjön közre a munkakör és a munkahely változtatásával együttjáró nehézségek, feszültségek enyhítésében.

— A KISZ feladatot kér és vállal a hatodik ötéves terv országos energetikai programjának és beruházásainak megvalósításában. A fiatal szakemberek összefogásával kezdeményezzük a technológiai folyamatok energetikai szempontból történő vizsgálatát. Vegyünk részt a kevésbé energiaigényes technológiák felkutatásában és bevezetésében, a takarékosági lehetőségek feltárásában, az energiamegtakarító beruházások építésében. A közlekedésben, a szállításban dolgozók munkájuk jobb megszervezésével, a szállítóeszközök karbantartásával, takarékos üzemeltetésével csökkentsek az üzemanyagfelhasználást.

— A KISZ a hagyományos hulladékgyűjtési akciók folytatása, továbbfejlesztése mellett vegyen részt a melléktermékek, másodlagos nyersanyagok feltárásában, hasznosításában és az ezt szolgáló elképzelések megvalósításában. Szükségesnek tartjuk a hulladékgyűjtés ösztönzésének növelését, hálózatának fejlesztését.

c) A fiatalok jelentős része — a családalapítás, az önálló otthon gyorsabb megteremtése, az ehhez szükséges jövedelem megszerzése érdekében — munkaidején túl is kész munkát vállalni.

Támogatjuk a kisebb közösségek vállalkozásán alapuló, a vállalatok, szövetkezetek tevékenységi körét kiegészítő, azzal összehangolt termelő-, szolgáltató munkát. A többletmunka vállalásának feltételeit elsősorban azokon a területeken segítjük megteremteni, ahol az a hiánycikkek pótlására, a szolgáltatások és az áruválaszték bővítésére irányul. Olyan szervezeti keretek, működési feltételek kialakítására kell törekedni, amelyek lehetővé teszik a vállalati, szövetkezeti termelési eszközök felhasználását.

Határozottan lépünk fel a munka nélküli jövedelemszerzés, az ügyeskedés, a törvénytelen haszonszerzés ellen, azok ellen, akik munkaidőben pihenik ki magukat, vagy végzik el különmunkájukat.

d) A KISZ a munka társadalmi hasznával, a teljesítményekkel összhangban álló bérezést támogatja. Ugyanakkor nélkülözhetetlennek tartjuk a jobb munkához szükséges feltételek megteremtését.

Javasoljuk megvizsgálni a pályakezdő fiatal értelmiségiék jövedelemviszo-

nyait, hogy kezdő bérük, jövedelmük jobban tükrözze munkájuk társadalmi hasznát.

2. A szocialista munkaverseny-mozgalom keretében fejlesszük tovább a KISZ hagyományos termelési mozgalmait, akcióit, hogy jobban igazodjanak a helyi gazdasági feladatokhoz, követelményekhez. Tegyék lehetővé és ösztönözzék az ifjúsági kollektívák és egyének önálló kezdeményezéseinek megvalósulását.

— A szocialista munkaverseny céljait a helyi gazdasági tervekkel szoros összhangban kell meghatározni. A munkaverseny önkéntes vállalásokon alapuljon, a részt vevő kollektívák kapjanak szerepet a feladatok kijelölésében, az értékelés és jutalmazás feltételeinek kialakításában.

— KISZ-védnökséget csak konkrét, ellenőrizhető és értékelhető feladatok elvégzésére vállaljunk. Állítsuk előtérbe a korszerűsítés, a rekonstrukció, az új technológiák, termékek bevezetése, valamint a településfejlesztési programok, szociális, ifjúsági és gyermekintézmények létesítése felett vállalt helyi védnökségeket.

A KISZ-építkezéssé nyilvánított Paksi Atomerőmű építésére továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a beruházás teljes befejezéséig.

A számítástechnikai központi védnökség elsősorban a szervezési és a számítástechnikai szellemi termékek elterjesztésére irányuljon. A húsprogram védnöksége az egymással kapcsolatban levő gazdálkodó egységek munkájának összehangolását segítse. Az oktatási-nevelési feltételek javítása érdekében keressük a legelőszzerűbb helyi munkaformákat. A központi fejlesztési programmal összhangban lezárjuk a könnyűszerkezetes építési mód felett vállalt védnökséget. A II. Tiszai Vízlépcső és Öntözőrendszerben vállalt központi feladatainkat eredményesen teljesítettük. A környezetfásítási központi védnökséget befejezzük.

— Kommunista műszakot, társadalmi munkát a helyi terv céljainak, a gazdaságos termelés követelményeinek figyelembevételével szervezzünk. A társadalmi munka céljai között kapjanak nagyobb szerepet a településfejlesztés feladatai, a lakásépítés, az általános iskolai oktatás feltételeinek javítása, a munkahelyi és lakóhelyi környezet kulturáltabbá tétele. Jobb szervezéssel növeljük a társadalmi munka hatékonyságát, a munkában részt vevő kollektívák szerepét a bevétel felhasználásában.

— A radar-mozgalom, a Dolgozz hibátlanul munkarendszer és a népi ellenőrzés keretében a jövőben is járuljunk hozzá a munka, a gazdálkodás hiányosságainak feltárásához és felszámolásához. Kapcsolódjunk be a népi ellenőrzés munkájába, a termékek, szolgáltatások árának, minőségének folyamatos társadalmi ellenőrzésébe. A KISZ-szervezetek kutassák az önköltség csökkentésének lehetőségeit. Lépjenek fel az ellen, hogy a hanyag munka, a szervezetlenség költségei a termelői és fogyasztói árakban jelenjenek meg. Széles körben terjesszük el a „Munkád mellé add a neved!” mozgalmat.

3. A mezőgazdaságban bővítsük azokat az ifjúsági munkaformákat, amelyek hozzájárulnak a fajlagos termelési költségek csökkentéséhez, a hozamok növeléséhez, a természeti erőforrások ésszerű hasznosítását és a termőföld védelmét szolgálják. A Fiatall agrárszakemberek tanácsai a korszerű agrotechnikai;

állattenyésztési eljárások elterjesztésével, a veszteségek csökkentésével vállalatának részt a mezőgazdasági termelés versenyképességének javításában.

KISZ-szervezeteink vegyenek részt az élelmiszer-termelés eredményességének növelésében, a mezőgazdasági üzemek közötti együttműködés fejlesztésében, a nagyüzemek és a háztáji gazdaságok kapcsolatainak bővítésében. Az ipari vállalatok és a mezőgazdasági üzemek segítsék a háztáji gazdaságok korszerűsítését, gépigényeinek kielégítését, a kisgépek karbantartását. A KISZ-szervezetek vállalatjának szerepet e feladatok megvalósításában, a helyileg ésszerű munkaformák kialakításában.

4. A közlekedésben és szállításban dolgozó KISZ-szervezetek ösztönözzenek az anyaggal és energiával való takarékosagra, a gazdaságos és biztonságos közlekedésre, az áruk állagának megóvására.

5. Az életszínvonal megőrzésében, a dolgozók közérzetének és életkörülményeinek javításában megkülönböztetett szerepe van az áruellátásnak, a szolgáltatók és az egészségügyi ellátás színvonalának.

A kereskedelem és a szolgáltatás terén működő KISZ-szervezetek kezdeményezzék a korszerű kereskedelmi formák elterjesztését. A kiaknázatlan lehetőségek feltárásával segítsék a kereskedelmi és szolgáltatási hálózat fejlesztését, járuljanak hozzá kulturáltságának javításához.

A vendéglátásban dolgozó KISZ-szervezetek, fiatal kollektívák vállalatjának feladatot a közéletkeztetés, a fiatalok, mindenekelőtt a tanulók étkeztetésében.

Az egészségügyi ellátás fejlesztésében — a tárgyi, személyi feltételek javítása mellett — kiemelkedő szerepe van a fiatal egészségügyi dolgozók hozzáértő, emberséges, áldozatkész munkájának. Az egészségügyi ellátás szocialista vonásainak erősítésében ifjúsági szövetségünk számít a fiatal orvosokra, egészségügyi szakdolgozókra. Folytatjuk az iskola-egészségügyi ellátás javítása érdekében szervezett, a fiatal egészségügyi dolgozók társadalmi munkáján alapuló akciónkat.

6. A diákokat a jövőben is elsősorban kézi munkát igénylő és idényjellegű feladatok megoldására mozgósítjuk. Szükségesnek tartjuk, hogy a munka díjazása itt is feleljen meg az elvégzett munka társadalmi hasznának.

a) Az önkéntesség fenntartásával, meggyőző munkával biztosítsuk, hogy az építőtábori mozgalmában a szükséges létszámú fiatal vegyen részt. Fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy a munkakörülmények, a munkaszervezés és a szabadidős programok javításával az építőtábor nagyobb élményt adjon.

Több szakosított építőtábort szervezünk. Szakmunkástanulókkal, szakközépiskolásokkal bővítjük a szakmai építőtáborokban részt vevők körét.

b) Támogatjuk és segítjük az egyetemi és főiskolai hallgatók — elsősorban tanulmányaikkal összefüggő — munkavállalását.

Bővíteni kell az olyan munkaalkalmak körét, amelyek segítik a pályára történő felkészülést. Javasoljuk, hogy az egyetemen folyó ipari, vállalati igényeket szolgáló kutatások, megbízatások megvalósításába több hallgatót vonjanak be.

c) A diákok közhasznú munkájával tervszerűen és tudatosan számoljon a

munkaerő-gazdálkodás. A KISZ-szervezetek lépjenek fel a meglévő munka- és szociális körülmények, bérezési feltételek biztosítása érdekében.

7. Természeti környezetünk a víz, a levegő és a föld védelme, szennyeződésük csökkentése egyre fontosabb társadalmunk közérzetének alakításában, életfeltételeink javításában.

A KISZ-szervezetek aktívan vegyenek részt a környezetvédelem jelentőségének megértésében. Vállaljunk szerepet a természet, a lakó- és munkahely, az iskola tisztaságának megőrzésében, a környezeti kultúra fejlesztésében, lakóhelyünk fásításában.

*

A gazdasági építőmunkában vállalt feladataink eredményes megvalósításának fontos feltétele, hogy a KISZ nagyobb befolyással rendelkezzen a termelésben és a szolgáltatásban dolgozó fiatalok körében.

— A következő években jelentősen javítani kell befolyásunkat a fiatal fizikai dolgozók körében, és ennek eredményeként növelni kell körükben a KISZ-tagok arányát. A KISZ-szervezetek jobban ismerjék meg, és határozottabban képviseljék a fiatalok érdekeit, álljanak ki a munkakörülmények javításáért, a folyamatos, a jó minőségű termelés, a munka szerinti bérezés feltételeinek biztosításáért. Fordítsunk megkülönböztetett figyelmet a munkavédelemre, a fiatalok — különösen a nők — szempontjából alapvető szociális és egészségügyi feltételek biztosítására.

A KISZ-szervezetek építsenek jobban a munkahelyeken szerveződő ifjúsági közösségekre, brigádokra. Növeljék szerepüket a KISZ termelési mozgalmaiban, akcióiban, az üzemek, vállalatok demokratikus fórumain, a döntések előkészítésében és a végrehajtás ellenőrzésében.

A politikai nevelő munkát, a szabad idő hasznos eltöltését szolgáló programjainkat, munkaformáinkat erőteljesen differenciáljuk a fizikai dolgozó fiatalok eltérő igényei, képzettsége, érdeklődése szerint. Kiemelt figyelmet kell fordítani a munkásszállásokon élő, valamint az ingázó fiatalok helyzetének javítására, problémáik megoldására.

— Ifjúsági szövetségünk mindenekelőtt a szakmájához, a hivatásához kapcsolódó feladatok elvégzésére mozgósítsa a fiatal értelmiséget. Nagyobb mértékben kell vállalni körükben a meggyőződést formáló eszmecseréket. A KISZ is teremtsen több fórumot az elméleti-szakmai problémák tisztázásához, a gyakorlati teendők megfogalmazásához. Álljunk a szervezet erejével társadalmilag hasznos törekvések mellé. A KISZ-szervezetek fordítsanak figyelmet szociális gondjaik feltárására és megoldására.

II.

TÁRSADALMI ÉS EGYÉNI ÉRDEK A NAGYOBB TUDÁS

Napjainkban a tudás, az alkotóképeség egyre nagyobb mértékben válik termelőerővé, a társadalmi haladás közvetlen mozgatójává, egyúttal előfeltétele a közéleti, politikai aktivitásnak és a szocialista demokrácia továbbfejlődésének is.

A társadalom fejlődésének alapvető feltétele, minden fiatal érdeke, hogy ismeretei gyarapításával, tehetsége kibontakoztatásával készüljön hivatására. Mindebben döntő szerepet játszanak az oktatási intézmények, amelyekben KISZ-szervezeteink feladata: ösztönözni tagjaikat a képességeik szerinti legjobb tanulmányi, szakmai munkára, figyelemmel kísérni az oktató-nevelő munka feltételeinek alakulását, korszerű megoldásokat kezdeményezni és elősegíteni az iskolai demokrácia kibontakozását, az oktatási intézmények nyitottságát. Támogatni kell az új iránt fogékony, reális követelményeket támasztó, igényes pedagógusokat, oktatókat.

1. Közoktatási rendszerünk továbbfejlesztését ifjúsági szövetségünk szükségesnek tartja, részt vállal a tennivalók kimunkálásából és megvalósításából.

Az iskola egyik jelentős feladata a művelődési lehetőségek és a továbbtanulási esélyek különbségének csökkentése, a tehetségek kibontakoztatása. Olyan középfokú oktatásra van szükség, amelyben valamennyi iskolatípusból van továbbtanulási lehetőség. Az oktatási rendszernek korszerű műveltséget és több irányban fejleszthető szaktudást kell adnia. Itt kell elsajátítaniuk a diákoknak a demokrácia gyakorlatát is. A társadalom és a diák egyaránt abban érdekelt, hogy az iskola követelményeket állítson elé, hogy az ismeretadással együtt a rendszeres munkára nevelést is szolgálja. Mindezt azonban úgy, hogy a megismerés, a felfedezés örömét nyújtsa, hogy egész életre kialakítsa a nagyobb tudás, az állandó önképzés igényét.

Fontosnak tartjuk, hogy a különböző iskolatípusok tantárgyi követelményei, személyi és tárgyi feltételei összhangban álljanak egymással. Az oktatás korszerűsítését célzó elképzeléseket csak a megfelelő gyakorlati tapasztalatok birtokában vezessék be. Az általános iskolákban biztosítani kell az alapvető ismeretek, összefüggések, emberi, közösségi, társadalmi értékek megismertetésének, elsajátításának feltételeit.

Javasoljuk a jelenleginél egységesebb közoktatás kialakítását, amelynek keretei között egyaránt súlyt kap az általános műveltség és a szakmai képzés, elősegítve a pályaválasztási döntések megalapozottá tételét. Jelentős erőfeszítéseket kell tenni a szakmunkásképzés feltételeinek javítása érdekében. Ebben a jelenleginél jóval nagyobb részt kell vállalniuk a szakmunkásképzésben érdekelt gazdálkodó egységeknek is.

a) Szövetségünk tagjainak csaknem a fele tizenéves. Életkorukból, helyzetük-ből, fogékonyságukból következően fontos, hogy az ifjúsági mozgalom teret adjon törekvéseik megvalósításához. Bizonyíthassák tehetségüket, kielégíthessék érdeklődésüket, szélesíthessék látókörüket. A KISZ-nek is segítenie kell abban, hogy a világ dolgaiban, a társadalomban, a politikában való eligazodási kísér-

leteik konfliktusai ne okozzanak törést, ne váljanak az egész életet befolyásoló negatív élménnyé.

A középfokú tanintézetekben folyó KISZ-munka segítse elő, hogy a diákevek élményekben gazdag, az egyéni elképzeléseknek és igényeknek is teret adó időszakká váljanak. A diákok fokozatosan, megfelelő segítséggel, növekvő önállósággal sajátítsák el a politizálás gyakorlatát. Ismerjék meg az önkormányzat tartalmát, módszereit. Tanuljanak meg vitázni, érvelni, egymás véleményére, törekvéseire figyelemmel lenni, az emberi, közösségi kapcsolatok normáit tiszteletben tartani.

A KISZ-szervezeteknek és az iskoláknak olyan helyzetet kell teremteniük, hogy a sokirányú és változó érdeklődés értelmes utat találhasson. Szervezeteink sokszínű, vonzó élményt adó programjaikkal sarkallják a fiatalokat értelmes, hasznos erőfeszítésre. Kapjon tevékenységükben megfelelő súlyt a szórakozás, a zene, a tánc, a játék, a sport, a turizmus, és a szexuális nevelés és a családi életre való felkészítés. Az iskolában, a kollégiumban nyújtsanak segítséget beilleszkedési, szociális és egyéb gondokkal küzdő társaiknak. Türelmesen kezeljék tévedéseiket is, tereljék értelmes irányba aktivitásukat.

A középfokú oktatási intézményekben a KISZ-szervezetek szerveződési formáit a tanulók igényei, a célszerűség és a feltételek szerint kell alakítani. Az iskolai KISZ-szervezetek — az irányító szervek segítségével — maguk döntsék el, milyen megoldásokat választanak.

b) A tanulmányi mozgalom szervezése során nagyobb mértékben vegyük figyelembe a tanulók igényeit, elképzeléseit. A mozgalom egyre inkább váljon az oktatás, nevelés-részévé, integrálja jobban a tanórán és az iskolán kívüli tevékenységet, a kulturális, műszaki-technikai érdeklődést. Segítse elő a tanulmányi munkával kapcsolatos iskolai hagyományok megteremtését és megőrzését. Kezdeményezzük, hogy a kiemelkedő tanulmányi teljesítmény elismerésében nagyobb szerepet kapjanak a diákközösségek, váljon gyakorlattá az önértékelés, a jegymegajánlás, a plusz tárgyak, tevékenységi formák felvétele a bizonyítványba.

A szakmunkásképző iskolák KISZ-szervezetei bővítsék a szakmai-tanulmányi mozgalmat a tanulókat jobb eredmények elérésére ösztönző, a szakmaszeretetet, a hivatástudat kialakulását segítő munkaformákkal. Javasoljuk, hogy e mozgalom kapcsolódjon jobban a munkahelyeken a szocialista munkaversenyhez.

A középfokú oktatási intézmények KISZ-szervezetei aktívan vegyenek részt a tanulási feltételek javításában. Képviseljék és védjék a tanulók érdekeit mind a iskolákban, mind a gyakorlati képzést szolgáló munkahelyeken.

c) Vegyünk részt a diákkörök, érdeklődési körök és szakkörök bővítésében, az országos diáknapi iskolai programjának gazdagításában, az országjáró diákkörök munkájának fejlesztésében.

A diákönkormányzat, a kollégiumi élet nyújtson több lehetőséget a felelős közösségi magatartás, közéleti gyakorlat elsajátításához. Az iskolarádió, iskolaújság jobban segítse a diákok tájékoztatását, életének színesebbé, gazdagabbá tételét.

2. Ifjúsági szövetségünk egyetért a felsőoktatás fejlesztésének közelmúltban megfogalmazott irányelveivel, és fontosnak tartja, hogy a gyakorlati teendők kidolgozása és végrehajtása KISZ-szervezeteink érdemi közreműködésével történjen és felgyorsuljon.

a) Szükségesnek tartjuk, hogy a felsőoktatási intézmények elméletileg megalapozott, széles körű szakmai, társadalomtudományi ismereteket adjanak, hogy felkészítsenek az értelmiségi funkciókkal kapcsolatos szakmai és közéleti teendőkre. A képzésben erősödjön a szemléletet adó, alapozó jelleg, hogy a diplomásokban kialakuljon az állandó szakmai-közéleti tájékozódás igénye. Nagyobb összhangot kell biztosítani a társadalom szakemberszükséglete, a felsőoktatásban részt vevők létszáma és szakmai összetétele, valamint a továbbtanulni szándékozók igényei között. A szakemberképzésnek és a társadalmi, gazdasági gyakorlat igényeinek közelítése érdekében szükségesnek tartjuk üzemi szakemberek bevonását a felsőoktatás tartalmának, módszereinek korszerűsítésébe.

El kell érni, hogy az egyetemi-főiskolai évek során felmutatott szakmai-közéleti teljesítmény nagyobb szerepet játsszon a pályakezdésben, a munkakör minőségében, a kezdőbér nagyságában. Fellépünk a végzést követő elhelyezkedés demokratizmusának, nyilvánosságának fokozása érdekében és a protekcionizmussal szemben.

Az oktató-nevelő munka középpontjába a követelmények növelését, a kiemelkedő teljesítmények ösztönzését és elismerését kell állítani. Mindezt úgy, hogy megfelelő szorgalommal hátrányos helyzetből induló tehetséges fiatalok is felzárkózhassanak.

Szükségesnek tartjuk, hogy a hallgatók, a felsőoktatási intézmények KISZ-szervezetei érdemben részt vehessenek az oktatás korszerűsítésében, hogy intézményes keretek között véleményt mondhassanak a felsőoktatás egészéről, az oktatás szervezeti és intézményi kérdéseiről, tartalmáról, módszereiről, oktatóik munkájáról. A felsőoktatási intézmények demokratizmusa fejlesztésének és a közéleti aktivitásra nevelésnek egyaránt fontos feltétele a hallgatók aktív, érdemi részvétele az oktató-nevelő munkában, valamint az oktatók és hallgatók munkatársi viszonyának kialakítása.

A világnézet formálása, az eszmei-politikai meggyőződés kialakítása és elmélyítése a szakmai felkészítéstől elválaszthatatlan, azzal egyenrangú feladat. Szükségesnek tartjuk, hogy a marxizmus—leninizmus oktatás megfelelő választokat adjon az aktuális ideológiai-politikai kérdésekre is. E feladat ellátásában nem maradhatnak magukra a marxizmus—leninizmus tanszékek. Érdemi segítséget kell kapniuk a társadalomtudományi kutatóhelyektől, más illetékes szervektől.

b) Összhangban az ifjúsági szövetség munkájának fejlesztésével és a felsőoktatás korszerűsítésének követelményeivel, mind tartalmát, mind kereteit illetően meg kell újítani a felsőoktatási intézmények KISZ-szervezeteinek tevékenységét.

— Az egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetek nevelő munkája, egész tevékenysége a szocialista szakemberképzést, az értelmiségi feladatokra való felkészítést szolgálja. Továbbra is változatos szakmai-tanulmányi programokkal, munkaformákkal ösztönözzék és segítsék elő az elmélyültebb szakmai tudás megszerzését. A tudományos diákköri mozgalom, a szakmai klubok, fórumok,

a szakkollégiumok tevékenységének kiszélesítésével járuljanak hozzá a kötelező tananyagon túlmutató szakmai, ideológiai, politikai ismeretek megszerzéséhez, az önálló gondolkodás, a vitakészség, a szakmai és közéleti problémák iránti érzékenység kialakulásához. Valóságos társadalmi, gazdasági problémákkal és a gyakorlat által felvetett kérdések megoldásával foglalkozzanak. Igényeljük az oktatók, köztük a vezető oktatók segítségét is.

— Egyetemi és főiskolai KISZ-szervezeteink határozottan és következetesen képviseljük az oktatás korszerűsítés ügyét, a hallgatók szakmai-tanulmányi érdekeit. Az eddigieknél hatékonyabban tárják fel a hallgatók problémáit, gondjait, járuljanak hozzá megoldásukhoz. Szervezeteink, illetve azok képviselői vegyenek részt az intézmény belső életének alakításában, a döntések előkészítésében és meghozatalában. Teremtsenek nagyobb nyilvánosságot érdekképviselői munkájuknak, oktatás fejlesztési törekvéseiknek. A hallgatók számottevő részét érintő kérdésekben csak előzetes, széles körű véleményezés után foglaljanak állást. Érjék el, hogy az intézmény belső életének alakításában, az oktatás tartalmának, módszereinek formálásában való részvétel minél több hallgató lehetősége, felelőssége és élménye legyen. Ennek érdekében fel kell használni az intézmény saját tájékoztató eszközeit. Lehetővé kell tenni, hogy a hallgatók a KISZ által szervezett fórumokon rendszeresen véleményt mondhassanak a KISZ-szervezet oktató-nevelő munkával, szociális kérdésekkel kapcsolatos tevékenységéről, állásfoglalásairól. Kutatni kell azokat a mozgalmi, szervezeti formákat, amelyek keretei között az intézményi szervezetek választott testületeinek munkája szükség szerinti gyakorisággal ellenőrizhető.

— Az eszmei-politikai nevelő munkában, az intézményen belüli és kívüli közéleti tevékenység tartalmának, formáinak kialakításakor figyelembe kell venni a hallgatók eltérő képzettségét, aktivitását, igényeit és érdeklődését. A KISZ-szervezetben, a tankörben, a kollégiumban és más közösségekben minél több hallgatónak, KISZ-tagnak kell lehetővé tenni, hogy elsajátíthassa a felelősségteljes politikai munka gyakorlását. A KISZ-szervezet, a KISZ-alapszervezet mindenekelőtt az intézmény belső életével, a hallgatók nagy tömegeit érintő kérdésekkel, a társadalmi, gazdasági problémákkal kapcsolatos politikai megnyilvánulások, állásfoglalások, az ezek megoldása érdekében indított akciók, mozgalmak színtere legyen. Támasszon szakmai, politikai magatartásbeli követelményeket, szervezze a politikai ismeretek elsajátítását biztosító munkaformákat, képviselje és védje a hallgatók érdekeit. Az intézményi KISZ-szervezetek fontos társadalmi, szakmai feladatok elvégzésére a KISZ-alapszervezetek keretein kívüli alkalmi vagy tartósabb munkaformákat, közösségeket is hozzanak létre. Támogassák a KISZ-tagok, a hallgatók céljainkkal összhangban álló ilyen irányú törekvéseit. Tagjaikon, e feladattal megbízott aktivistáikon keresztül vegyenek részt e közösségek munkájának irányításában, befolyásolásában, nyújtsanak segítséget tevékenységük tartalmi, módszerbeli kérdéseinek tisztázásához.

— A felsőoktatási KISZ-szervezetek teremtsenek minél több lehetőséget a hallgatók aktivitásának, cselekvőkészségének kibontakoztatásához. Vállaljanak kezdeményező szerepet az intézményen kívüli társadalmi-gazdasági problémák feltárásában, ösztönözzék a hallgatókat, a KISZ tagjait az ezek megoldásában való részvételre. Ennek érdekében bővítsék kapcsolataikat az egyetemen, főis-

kolán kívüli állami, társadalmi szervezetekkel, szervezetekkel, vállalatokkal, szövetségekkel, kutatóhelyekkel, közművelődési intézményekkel.

— A szervezeti életben, a szerveződés módjainak kialakításában keressük a rugalmasabb, a KISZ-tagok helyzetével, szakmai-tanulmányi tagozódásával, igényeivel jobban összhangban álló megoldásokat. Ezek jól működő formáinak kialakítása érdekében induljanak szervezeti, mozgalmi kísérletek.

3. A KISZ-szervezetek támogassák az alpműveltség gyarapítását, a munkahelyi, társadalmi érdekekkel is találkozó továbbtanulási szándékot, az új szakma, az új ismeret, az idegennyelv-tudás eszlajátítására irányuló törekvéseket. A fiatal nők körében különösen jelentős feladat a szakképzettség megszerzésének segítése, a továbbképzés iránti igény felkeltése.

A szakmai képzettség növelésének, a felkészültség elmélyítésének jelentős színtere a munka melletti tanulás. Fontosnak tartjuk rendszerének áttekintését, egységes fejlesztését, társadalmi, gazdasági szükségleteikhez való igazítását.

4. Ifjúsági szövetségünk a közoktatás, a felsőoktatás fejlesztése terén körvonalazódó feladataink megvalósításában, az iskolákban, a felsőoktatásban dolgozó KISZ-szervezeteink tevékenységének megújításában messzemenően számít, épít az oktatásügyben dolgozó fiatalokra. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítanunk szakmai, politikai felkészültségünk alakulására, munkájuk adminisztratív terheinek csökkentésére, előmenetelük, tudományos alkotómunkájuk támogatására, egzisztenciális problémáik megoldására. Fontosnak tartjuk, hogy növekedjék az oktató-nevelő munka erkölcsi, anyagi megbecsülése. A KISZ-szervezetek is segítsék a pedagóguspályára való felkészülést.

III.

HAZÁNK VÉDELME VALAMENNYIÜNK KÖTELESSÉGE

Szocialista hazánk építése, alkotásaink védelme minden magyar fiatal kötelessége. Népünk történelmi múltja, a forradalmi küzdelmekben szerzett tapasztalatok és napjaink feladatai egyaránt a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus elválaszthatatlan egységét bizonyítják. A szocialista országok védelmi szervezete garanciája a világ békéjének, a szocializmus vívmányai megőrzésének, hazánk függetlenségének. A Magyar Népköztársaság fegyveres erői és testületei megbízhatóan védelmezik dolgozó népünk munkájának eredményeit, hatékonyan vesznek részt a gazdasági építésben, a fiatalok nevelésében, politikai és szakmai képzésében.

1. Ifjúsági szövetségünk egész tevékenységével — eszmei-politikai nevelő munkájával, közművelődési tevékenységével, a fiatalok műszaki-technikai ismereteinek bővítésével, edzettségének, állóképességének növelésével — járuljon hozzá az ifjúság hazafias, honvédelmi neveléséhez. Munkánkban fektessünk nagyobb hangsúlyt pártunk honvédelmi politikájának megértésére, a haza védel-

méből a fiatalokra háruló kötelezettségek megismertetésére és példamutató teljesítésére.

A KISZ-szervezetek vegyenek részt a bevonuló fiatalok katonai szolgálatra történő felkészítésében és a polgári életbe történő visszailleszkedésük elősegítésében. Képviseljék hatékonyabban a leszerelt fiatalok jogszabályokban biztosított érdekeit, segítsék elő a fegyveres szolgálat társadalmi elismertségének további növekedését, KISZ-szervezeteink vállaljanak feladatokat az általános iskolákban, a közép- és felsőfokú oktatási intézményekben folyó honvédelmi oktatás, nevelés eredményességének növelésében.

A területi KISZ-szervek erősítsék kapcsolataikat és minden munkaformában fejlesszék együttműködésüket a fegyveres erők és testületek szerveivel és KISZ-szervezeteivel. A bevonulás előtti munkahelyi és iskolai KISZ-szervezetek nyújtsanak segítséget a mozgalmi vezetők felkészítéséhez és kiválasztásához.

Továbbra is részt veszünk a katonai és rendőri pálya iránti érdeklődés felkeltésében, a hivatásos tiszti és tiszthelyettesi pályára alkalmas fiatalok kiválasztásában és felkészítésében.

A jövőben is megkülönböztetett figyelmet fordítunk az Ifjú Gárda tevékenységének fejlesztésére, a képzés tartalmának differenciálására. A szakalegységek számának bővítésével, szakmai munkájuk és képzésük színvonalának javításával biztosítsuk aktív részvételüket a közrend és a társadalmi tulajdon védelmében, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megoldásában. Több gárdista kapcsolódjon be a fegyveres erők és testületek, a rendészeti szervek önkéntes segítőinek munkájába. Törekedjünk az Ifjú Gárda és az Úttörőgárda közötti kapcsolatok kiszélesítésére, az Ifjú Gárda utánpótlási bázisának növelésére.

2. A fegyveres erőkben és testületekben szolgálatot teljesítő fiatalok alapvető feladata hazánk védelmi képességének erősítése, a határőrizet ellátása, a közrend és közbiztonság megóvása.

A KISZ-szervezetek mozgósítsanak a szolgálati feladatok végrehajtására, a kötelezettségek, a rend és a fegyelem tudatos vállalására. Mozgalmi munkájukban fordítsanak kiemelt figyelmet az alegységekben folyó politikai nevelő munka hatékonyságának növelésére; a fiatalok felelősségtudatának, helytállásának és áldozatkészségének erősítésére; a harcokészültségi, szolgálati, kiképzési, határőrizeti, állam- és közbiztonsági, tűzvédelmi, valamint a népgazdasági feladatok eredményes ellátására. A KISZ tagjai mutassanak példát e feladatok teljesítésében, a szolgálati rend és fegyelem tudatos vállalásában, a haditechnikai eszközök és anyagok megóvásában, a szocialista együttélés normáinak betartásában, az alegységek közösségi életének erősítésében.

A szervezetek életében kapjon nagyobb hangsúlyt a fiatalok politikai, általános és szakmai műveltségének gyarapítása, fizikai felkészültségének javítása. Segítsék elő az ifjúsági törvény — és az annak megvalósítására vonatkozó miniszteri parancsok — helyi végrehajtását, a fiatalok élet- és szolgálati körülményeinek javítását, gondjaik, problémáik feltárását és megoldását. A parancsnokokkal, a pártszervezetekkel és a politikai szervekkel együttműködve vállaljanak részt a sorállomány — különösen a veszélyeztetett, hátrányos helyzetből bevonult fiatalok — beilleszkedésének segítésében, valamint a hivatásos és pol-

gári alkalmazott fiatalok pályakezdésének megkönnyítésében. Legyenek tevékeny részesei a szocialista parancsnok—beosztott viszony további erősödésének.

A fegyveres erők és testületek KISZ-szervezetei a szolgálat idejének, rendjének változásához igazítsák szervezeti és munkaformáikat, munkamódszereiket. A mozgalmi vezetők és aktivisták kiválasztásában és felkészítésében hatékonyabban működjenek együtt a területi KISZ-szervekkel. A fegyveres erők és testületek KISZ-szervezetei továbbra is segítsék az Úttörőgárda és az Ifjú Gárda munkáját. Vegyenek részt az iskolákban, a táborkokban folyó honvédelmi nevelő munka feltételeinek, tartalmának javításában.

3. A honvédelmi nevelésben széles körű együttműködésre törekszünk a fegyveres erőkkel és testületekkel, az MHSZ szerveivel, valamint más társadalmi és tömegszervezetekkel. Nagyobb gondot kell fordítanunk a fiatalok technikai eszközök kezelésében való jártasságának fejlesztésére. Az életkori sajátosságokhoz jobban igazodó agitációs és propagandamunkával népszerűsítsük az ifjúság körében a technikai és küzdősportokat, hozzájárulva a fiatalok fizikai felkészültségének fejlesztéséhez, honvédelmi ismereteinek gyarapításához.

IV. AZ IFJÚSÁG NEVÉBEN ÉS ÉRDEKÉBEN

A párt ifjúságpolitikai határozata és az ifjúsági törvény megalkotása óta jelentősen javultak a fiatalok élet- és munkakörülményei, pozitívan változott az ifjúság társadalmi megítélése. Szocialista jövőnk megalapozásának fontos feltétele, hogy tartalmasabbá, korszerűbbé váljék az ifjúság nevelésében kialakuló munkamegosztás. Szükségesnek tartjuk, hogy az ifjúság érdekeit a jövőben még inkább vegyék figyelembe a társadalmi, politikai, gazdasági döntéseknél és azok végrehajtásában.

1. A szocialista demokrácia fejlődése, a KISZ érdekképviselői, érdekvédelmi munkájának jogi biztosítékai egyre több lehetőséget adnak a fiataloknak, hogy bekapcsolódjanak a közéletbe, hogy képviselőik útján a döntést hozó fórumok munkájában is részt vegyenek. A fiatalok kezdeményezéseik, javasolataik egy részére nem kapnak érdemi választ, s csekélyek lehetőségeik a döntések végrehajtásának ellenőrzésében. Sok a formális elem, a párhuzamosság a demokratikus jogok gyakorlásában. A felnövekvő nemzedék nevelésében vállalt felelősség sok esetben még ma is szervezeti eseményekre, esetenként csak szerény anyagi eszközök biztosítására szorítkozik. Időnként ismét megjelennek a külsőségektől, a felszíni jelenségekből általánosító megítélések.

2. Az utóbbi évtizedben hazánkban nemzetközi mértékkel mérve is számottevően javultak az életkörülmények. Van mit megóvnunk. Mindemellert újratermelődnek olyan feszültségek, amelyek ma is nehezítik a fiatalok családalapítását, pályakezdését és társadalmi beilleszkedését.

a) Az ifjúság legnagyobb gondja változatlanul az önálló otthon megteremtése, ezért szövetségünk kiemelkedő feladata, hogy részt vegyen a lakásépítés, a lakáselosztás és -gazdálkodás rendszerének és gyakorlatának formálásában. A KISZ-szervezeteknek, -szerveknek kötelességük javaslatokat gyűjteni, feltárni és kiaknázni minden olyan lehetőséget, amellyel a fiatalok lakásgondját, otthonteremtésük nehézségeit enyhíteni lehet. Mindent meg kell tennünk, hogy — komoly társadalmi és egyéni erőfeszítések árán is — valamennyi fiatal család számára belátható időn belül elérhető legyen az önálló otthon.

— Alapvető társadalmi érdekek tekintjük, hogy a hatodik ötéves népgazdasági tervben előirányzott lakások megépüljenek, s hogy az új otthonok és lakótelepek kielégítsék a korszerű minőségi, esztétikai és közösségi igényeket. Mindezek érdekében szövetségünknek is nagy erőfeszítéseket kell tennie. Fiatal szakemberek bevonásával folytatjuk az olcsó, korszerű építőanyagok, lakásépítési technológiák feltárását. Keressük azokat a lehetőségeket, amelyekkel a házigyári lakásépítés költségei csökkenthetők. Támogatjuk azokat a fiatalokat, akik saját erőből kívánnak lakáshoz jutni. Ebben számítunk a közösségek, a KISZ-szervezetek összefogására, az egymást segítő építő kollektívákra.

Szükségesnek tartjuk, hogy javuljanak a magánérés lakásépítés feltételei. A jobb építőanyag- és kiegészítés mellett a tájékoztatás, a szervezés segítségével és gazdasági lehetőségeinkkel összhangban kedvezményekkel, jobb hitel feltételekkel is támogatni kell a magánérés lakásépítést.

— Javasoljuk, hogy az igényjogosultság megállapítása és az elosztási rendszer jobban igazodjon a családok jövedelméhez és vagyoni helyzetéhez. Csökkenjen a különböző lakásépítési formák előtörlesztési és fenntartási költségei közötti különbség. Egyszerűbbé, áttekinthetőbbé kell tenni a lakásépítési kedvezmények, hitelek rendszerét. Szükségesnek tartjuk a családalapító fiatalok lakáshoz jutási feltételeinek felülvizsgálatát, a különböző társadalmi osztályokhoz és rétegekhez tartozó fiatalok kedvezményeinek fokozatos egységesítését. Biztosítani kell, hogy a hitelfeltételek kövessék a lakásárak alakulását. Javasoljuk olyan ösztönző előtakarékosági rendszer kidolgozását, amely reális teherviselés mellett jobban tervezhetővé teszi az önálló otthon megteremtését.

A lakáselosztásban tovább kell növelni a munkahelyi kollektívák szerepét, fokozni a társadalmi ellenőrzést, ezzel is csökkentve a lakással kapcsolatos spekulációk lehetőségét. Az ifjúsági szövetség helyi és területi szervei mindenütt vegyenek részt a lakáselosztó bizottságok munkájában. Törekedjenek arra, hogy a többgyermekes családok és a leginkább rászoruló fiatal házások lakásigényét elégítsék ki a tanácsi elosztású lakásokból.

— Olyan lakásgazdálkodási rendszert kell kialakítani, amely a családok létszámához és igényeihez folyamatosan igazodó, lépcsőzetes megoldásokat tesz lehetővé. Ehhez elengedhetetlen a lakáscserék folyamatosságát biztosító cserealap létesítése, a cserelehetőségeknek az egész országra és minden tulajdonformájú lakásra kiterjesztett nyilvántartása. Az átmeneti megoldást elfogadók számára garanciát kell biztosítani ahhoz, hogy később jobb minőségű lakáshoz juthassanak.

Jobban kell ösztönözni a lakáscseréket. Kezdeményezzük olyan komplex szolgáltató szervezet létrehozását, amely tanácsadással, a cserével járó teendők szolgáltatósszerű lebonyolításával segíti a lakáscseréket.

— A KISZ-szervezetek tárjanak fel minden lehetőséget, amivel javítani lehet a fiatalok lakáshoz jutási esélyeit. Kezdeményezzék otthonházak építését, tetőterek beépítését, az emeletráépítési és félkészház-akciókat, a lakásrekonstrukciókat és a bontási anyagok felhasználását.

b) A lakosság életszínvonalát a bérek, a társadalmi juttatások és az árak együttesen határozzák meg. Változásait ezért együtt hatásukban és konkrétan kell kezelni a fogyasztók különböző rétegei, csoportjai körében.

A gyermeknevelés költségeinek növekedése — bár komoly részt vállal belőle a társadalom — jelentős mértékben érinti a családok, mindenekelőtt a fiatal családok jövedelmi helyzetét. Támogatjuk a három és több gyermek után járó családi pótlék reálértékének megőrzését, a kétgyermekesek családi pótlékának és a gyermekgondozási segély összegének emelését.

Javasoljuk a felsőoktatási tanulmányi ösztöndíjrendszer felülvizsgálatát. Szükségesnek tartjuk a hallgatók állami támogatása — ösztöndíjak, szociális támogatás — összegének növelését, a nagyobb differenciálás lehetőségének megteremtését, hogy azok jobban ösztönözzenek a szakmai és általános műveltség megszerzésére. Javasoljuk megvizsgálni a családalapítással és az otthonteremtéssel kapcsolatos egyes társadalmi juttatások — mint például a gyermekgondozási segély — és jogosultságok egyetemi, főiskolai hallgatókra történő kiterjesztését.

Javasoljuk a szakmunkásképzésben — a tanulókat jobb szakmai és tanulmányi teljesítményre ösztönző — a tanulmányi eredményt és a szociális helyzetet jobban figyelembe vevő ösztöndíjrendszer kidolgozását.

Fontosnak tekintjük a diákothtoni és a napközi otthoni férőhelyek számának további növelését, az azonos településen levő kollégiumok közös gazdálkodási rendszerének kialakítását, a diákházaspárok kollégiumi elhelyezésének biztosítását. Emelni kell a gyermek- és diákétkeztetés normáit, ki kell bővíteni e kedvezményben részesülők körét.

c) A gyermekek és a fiatalok egy részének nevelését, fejlődését, társadalmi beilleszkedését hátrányos helyzete és számos egyéb körülmény veszélyezteti. A különféle veszélyforrások esetenként halmozódnak és elmélyítik a negatív következményeket. A veszélyeztetett fiatalok számának csökkentése érdekében nagyobb gondot kell fordítani e társadalmi jelenség okainak feltárására, jelzésére, a veszélyforrások hatásának megelőzésére. Javítani kell a családi nevelő munkát, a gyermek- és ifjúságvédelmet.

A gyermek- és ifjúságvédelem fejlesztéséhez átfogó és tudományosan megalapozott program, az állami és társadalmi szervek összehangolt tevékenysége szükséges. Fontos az anyagi, tárgyi és személyi feltételek bővítése, a nevelőotthoni nevelés tartalmának, módszereinek korszerűsítése, az utógondozás és a társadalomba való beilleszkedés segítségének javítása.

Az ifjúsági szövetség feladata, hogy részt vegyen a veszélyeztetettség feltárásában, jelzésében, a veszélyeztető okok megszüntetésében; segítse a gyermek- és ifjúságvédelmi hálózat munkáját. A KISZ-szervezetek, ifjúsági kollektívák a fiatalok önmagukért érzett felelősségének felkeltésével is nyújtsanak segítséget veszélyeztetett helyzetben levő társaiknak, vállaljanak részt utógondozásukban.

d) Szövetségünk társadalmi kötelezettsége, hogy az ifjúságot az idősebbekért és társaikért érzett felelősségre nevelje. Az önálló jövedelemmel rendelkező fia-

talok kötelessége, hogy gondoskodjanak szüleikről, a tisztelet, a megbecsülés, a szeretet mellett anyagi támogatással is.

A KISZ-szervezeteknek is feladata, hogy részt vállaljanak az idős, magára hagyott emberek gondjainak enyhítésében, életkörülményeik javításában. Segítsék a gyermeküket egyedül nevelő nők társadalmi megbecsülésének növelését.

3. Az ifjúsági szövetségnek törvényes joga és kötelessége, hogy képviselje és védje a fiatalok érdekeit. Szövetségünk nagy figyelmet fordít az egyes ifjúsági rétegek érdekeinek feltárására, képviselésére, a fiatalok törekvéseinek, véleményének megismerésére, közvetítésére. De meghaladta erőnket a kezdeményezések, javaslatok megvalósításának nyomon követése, az ellenőrzésben való érdemi részvétel. A szükségésnél kevesebbet foglalkoztunk a fiatalok egyéni problémáival, érdekvédelmükkel.

A jövőben nyiltabb, a KISZ-tagok, a fiatalok véleményére jobban építő munkával veszünk részt minden szinten az érdekegyeztetésben, az ifjúságot érintő döntések meghozatalában és végrehajtásuk ellenőrzésében. Fordítsunk nagyobb figyelmet az ifjúság sajátos csoportérdekeinek feltárására, a különböző érdekek rangsorolására, egyeztetésére és a közösség érdekeinek határozott, a nézeteltéréseket is vállaló képviselésére. Az ifjúsági rétegek, csoportok közötti érdekkonfliktusokat is vállalni kell, a KISZ-ben is lehetőségeket kell biztosítani ahhoz, hogy kifejezésre jussanak, és ha szükséges, ütközzenek.

a) Az érdekképviselés alapja a demokrácia, a nyilvános, elvi politikálás, a jogok gyakorlása és a kötelességek teljesítése. A véleményünk elfogadtatásához szükséges szakszerűség elérése is sürgeti munkánk társadalmasítását, több fiatal szakértő bevonását a KISZ álláspontjának kialakításába.

b) Nagyobb jogkört kell biztosítani a KISZ területi bizottságainak a fiatalok érdekeinek képviselésében és védelmében. A területi bizottságok javítsák a fiatalok lakóhelyhez kapcsolódó érdekeinek képviselését, vegyenek részt a területfejlesztés, a lakásgazdálkodás, a szolgáltatásfejlesztés és a szabad idő eltöltésének feltételeit befolyásoló helyi döntésekben.

c) A KISZ-bizottságok, -vezetőségek és -alapszervezetek fordítsanak nagyobb figyelmet a területükön lakó, dolgozó, tanuló valamennyi fiatal érdekeinek feltárására, a helyzetelemzésre. Jobban ki kell használniuk a szocialista demokrácia fórumait, bátrabban kell élniük a kezdeményezés jogával az ifjúságot érintő egyes kérdések felvetésében.

d) Az ifjúsági kollektívák érdekeinek képviselése mellett alapvető feladatunk a fiatalok egyéni érdekvédelmének ellátása. Ennek különleges jelentősége van a tanuló fiatalok esetében, akik — a szakmunkástanulókat kivéve — többnyire nem tagjai a szakszervezetnek. A jogos érdekek képviselésében és érvényre juttatásában olyan ismeretet és gyakorlatot kell szereznünk, hogy ha egy fiatal — KISZ-tagot vagy KISZ-en kívül — sérelem ér, akkor fontosnak és érdemesnek tartsa az ifjúsági szövetséghez fordulni támogatásért.

V.

ERŐSÍTSÜK A FIATALOK TUDATÁNAK SZOCIALISTA VONÁSAIT

A szocialista társadalom építésének feladatai, a nemzetközi osztályharc folyamatai előtérbe állítják a fiatalok eredményesebb eszmei-politikai nevelését. Elveink mellett elkötelezett, a szocializmus építésének feladatait tudatosan vállaló, aktív, a közösségi értékeket valló és követő ifjúságot kell nevelni. Erősíteni kell a fiatalok tudatát, magatartását szocialista módon formáló pozitív hatáskat, az ifjúság nevelésében felelősséget viselő társadalmi tényezők együttműködését.

1. A fiatalok világnézetét, erkölcsét, és politikai aktivitását alapvetően szocialista eszméink és társadalmi gyakorlatunk határozza meg. Társadalmunk építésének eredményei és ellentmondásai mellett befolyásolják a fiatalok gondolkodását a világban végbemenő események, a társadalmi, gazdasági változások, az ideológiai és propagandahatások is. Az eszmei-politikai és erkölcsi nevelésben kiemelkedő szerepe van a családnak, az oktatási intézményeknek, a munkahelyeknek, a kulturális intézményeknek és a tömegkommunikációnak.

Elsősorban a szülők felelőssége, hogy a gyermek, a fiatal megtanulja a világot reálisan szemlélni, jelenségeit megérteni, megtanuljon szocialista módon élni, gondolkodni. A családon is múlik, hogy kialakul-e a fiatalokban az emberi értékek tisztelete, a különböző nemzedékek együvé tartozásának érzése, hogy elsajátítják-e a közösségi együttélés normáit. A fiatalok nevelésében nő a család és az iskola együttműködésének jelentősége. Az iskola közvetítse azokat az eszméket, magatartásformákat, amelyek előreviszik a szocializmus ügyét, jobban mutassa be a reális társadalmi folyamatokat, fejlődésünk eredményeit és ellentmondásait. Csak így érhető el, hogy a fiatalok gondjaival együtt is magukénak vallják fejlődő szocialista valóságunkat. Elsősorban az iskolára hárul a hazánk történelme, különösen a közelmúlt iránti nagyfokú érdeklődés kielégítése. Múltunk tanulságaival felvértezve az ifjúsági jobban eligazodhat tennivalóink között. Nagyobb figyelmet kell fordítanunk arra, hogyan formálja a fiatalok tudatát a munka, milyen hatást gyakorolnak rájuk a munkahelyi viszonyok.

A társadalom elismerése is kifejezi, hogy a fiatalok többségének munkája és magatartása becsületes helytállásról, tenniakarásról, elkötelezettségről tanúskodik. Sokat kell azonban még tennünk azért, hogy csökkenjen a közömbös, a közelettől elforduló, a munkában, a tanulásban igénytelen, a szocialista eszméinktől idegen nézeteket valló fiatalok száma. A társadalom fejlődésével járó ellentmondásokat, a család, az iskola, az ifjúsági szövetség nevelő munkájának gyengeségeit is tükrözi, hogy vannak fiatalok, akik nem találják a helyüket, nem vállalják a társadalom értékeit, normáit, kisebb részük esetenként szembe is kerül azokkal. Ez természetesen nem menti fel ezeket a fiatalokat saját felelősségük alól.

2. Ifjúsági szövetségünk eszmei-politikai nevelő munkájának fejlesztésével erősítsük hatásunkat a fiatalok tudatára, világnézetére; járuljunk hozzá politikai felkészültségük növeléséhez, meggyőződésük, érzelmi kötődésük elmélyítéséhez, szocialista hazafiságuk és internacionalizmusuk erősítéséhez.

a) Tudatformáló munkánk középpontjában pártunk politikájának ismertetése, megértetése és elfogadtatása álljon. Ébresszünk a fiatalokban érdeklődést a politikai kérdések iránt, tudatos meggyőző munkával formáljuk véleményüket, alakítsuk magatartásukat, tetteiket.

b) Eszmei-politikai nevelő munkánk kiemelten foglalkozzon a marxista—leninista eszmék, a szocialista életmód terjesztésével. Lépünk fel az idealista, polgári eszmeáramlatok, a nacionalizmus, a kozmopolitizmus, a marxizmus—leninizmust leegyszerűsítő dogmatikus felfogás és az eszméinket torzító revizionizmus ellen. A valóság bemutatásával, tudományos világnézetünk érveivel szálljunk szembe az imperializmus antikommunista, szocialistaellenes propagandájával. Társadalmi rendszerünk vívmányait, humanizmusát, a demokrácia és az emberi szabadságjogok érvényesülését állítsuk szembe a kapitalizmusban tapasztalható létbizonytalansággal, erőszakkal, politikai terrorizmussal, erkölcsi válsággal.

c) Az előttünk járó nemzedékek forradalmi tapasztalataira, a mai ifjúság nevelésében vállalt felelősségére építve, eredményesebben járulunk hozzá a fiatalok történelmi ismeretének és szemléletének fejlesztéséhez, a nemzeti önbecsülés, a szocialista hazafiság kialakításához. Fordítsunk nagyobb figyelmet a szocializmus létrejöttének, építésének és fejlődésének megismertetésére. Tudatosítsuk, hogy társadalmi céljaink megvalósítása elválaszthatatlan a Szovjetunióval, a szocialista országok közösségével és a világ haladó erőivel való összefogásunktól.

d) Tegyük többet a fiatalok felelős közösségi, közéleti magatartásának kialakításáért, a jogok és köteleességek egységének érvényre juttatásáért. A fiatalok természetes érdeklődése, fogékonysága megkívánja, hogy bővítsük a konstruktív viták, véleménycserék lehetőségeit. Ifjúsági szövetségünknek fontos feladata, hogy fórumot adjon a fiatalokat érintő és foglalkoztató kérdések megbeszélésére, problémáik megfogalmazására és a válaszok közös keresésére. A viták segítsék a társadalmi céljainkkal való azonosulást, járuljanak hozzá, hogy a fiatalok elítéljék a szocialista elveinket sértő nézeteket és gyakorlatot, az eredményeinket lebecsülő pesszimizmust, nehézségeink eltúlzását.

3. Nevelő munkánk eredményességének növeléséhez, a fiatalokat érdeklő, időszerű kérdések megválaszolásához a rendelkezésre álló eszközök összehangolt, hatékony felhasználására van szükség. A fő figyelmet a tömegpropagandára, az információs munka és tájékoztatás megjavítására kell fordítanunk.

a) Politikai képzésünk legyen rugalmasabb és nyitottabb, feleljen meg jobban a mozgalmi feladatoknak és az ifjúság érdeklődésének. Tartalmában, formáiban és módszereiben differenciáltan vegye figyelembe az egyes ifjúsági rétegek ismereteit, sajátosságait és igényeit. A propagandisták felkészültségére építve mind a tömegpropagandában, mind a vezetőképzésben nőjön a helyi önállóság, az öntevékenység, egyúttal a területi bizottságok és a KISZ-szervezetek felelős-

sége. A vezetőképzés elsősorban az újonnan választott vezetők, mindenekelőtt az alapszervezeti titkárok képzésére helyezze a hangsúlyt.

b) Az aktuális ideológiai, politikai és társadalmi kérdésekről gyorsan és differenciáltan tájékoztassuk a KISZ-vezetőket, -aktivistákat, adjunk érveket, segítséget munkájukhoz. A KISZ-bizottságok jobban ismerjék a fiatalok véleményét, kérdéseit, gyorsabban válaszoljanak azokra, rendszeresen tájékoztassák a KISZ-tagokat, a fiatalokat a KISZ választott testületeinek tevékenységéről.

c) Az ifjúsági sajtó gyorsabban és hitelesebben tájékoztassa a fiatalokat. Meggyőzőbben közvetítse hozzájuk társadalmi céljainkat és feladatainkat, bátrabban és felelősebben írjon a fiatalokat foglalkoztató kérdésekről, problémákról. A valósághoz híven mutassa be az ifjúság élet- és munkakörülményeit, a közvélemény formálásával, a fiatalok tájékoztatásával segítse a KISZ-szervezetek érdekképviseleti, érdekvédelmi munkáját. Fejlődjön az ifjúsági lapok közötti munkamegosztás, témaválasztásuk, hangvételük jobban feleljen meg feladatkörükhöz. Vegyék figyelembe olvasóik igényeit, ismereteit, folyamatosan és közérthetően foglalkozzanak a fiatalok körében ható eszmeáramlatokkal, kulturális, művészeti és divatjelenségekkel is. Az ifjúsági sajtó legyen szószólója a KISZ céljainak, adjon nagyobb teret politikai állásfoglalásainak, érdekképviseleti tevékenységének. A KISZ segítse elő, hogy a sajtó, a rádió és a televízió sokoldalúan mutassa be az ifjúság életét, járuljon hozzá a fiatalok világnézetének, magatartásának formálásához.

d) A nemzeti ünnepeinkhez, a KISZ-szervezetek hagyományaihoz kötődő politikai rendezvények, ifjúsági napok sokszínű politikai, kulturális és sportprogramjai segítségével is teremtsünk lehetőséget arra, hogy a fiatalok közösségi élményt szerezzenek, megismerjék és ápolják népünk haladó hagyományait, a forradalmi munkásmozgalom örökségét, s ezekhez értelmileg, érzelmileg kötődjenek.

e) A KISZ intézményeiben folyó ifjúságkutatás továbbra is vegyen részt az ifjúságpolitikát tudományosan megalapozó kutatások országos középtávú programjában. Politikai közvélemény-kutatással, célvizsgálatokkal és sajtókutatással járuljon hozzá a vezető testületek döntéseinek megalapozásához.

f) Népünk, ifjúságunk életét, szocialista társadalmunk építésének eredményeit meggyőzőbben mutassuk be a külföldi fiataloknak és ifjúsági szervezeteknek. Tájékoztassuk őket ifjúsági szövetségünk tevékenységéről, céljairól, eredményeiről, érzékeltetve a KISZ szerepét, helyét társadalmunk politikai rendszerében.

VI.

A MŰVELŐDÉS, A SPORT, A SZÓRAKOZÁS SZOLGÁLJA A FIATALOK TELJESEBB EMBERI ÉLETÉT

A fiatalok életében, a mozgalmi munkában, nevelési céljaink megvalósításában egyaránt növekszik a szabadidő jelentősége. A művelődés, a sportolás és a szórakozás az ifjúsági rétegek és korosztályok eltérő igényeivel és érdeklődésével

összhangban szolgálja a személyiség gyarapodását. Nyújtson lehetőséget a közösségi és egyéni kezdeményezések megvalósítására, változatos programkínálattal gyakoroljon vonzást a fiatalok tömegeire. Teremtse meg a fiatalok számára a közösséggé szerveződés kereteit. Adjon alkalmat a testi és szellemi fejlődésre, a pihenésre és arra, hogy a fiatalok egyéni érdeklődésük alapján választhassanak a lehetőségek között.

A fiatalok változó művelődési, szórakozási és mozgási igényeinek nem felel meg a szabadidő eltöltését szolgáló intézmények ifjúsági programjainak jelenlegi összetétele és tartalmuk egy része. Az ifjúsági szövetségnek kevés lehetősége van a programszerkezet alakítására, befolyásolására, önmaga pedig nem rendelkezik szabadidős intézményekkel, létesítményekkel. A szórakozási, művelődési lehetőségek szűkössége — bár eltérő mértékben — különösen a községekben és a nagyvárosi lakótelepeken élő fiatalokat sújtja, ahol gyakran az e célt szolgáló intézmények is hiányoznak.

A szabadidő tartalmas eltöltésének szervezésében, a lehetőségek gazdagításában az állami intézmények, a társadalmi szervezetek és az ifjúsági szövetség összehangoltabb együttműködése szükséges.

A KISZ-szervezeteknek kezdeményező szerepet kell vállalniuk az ifjúság műveltségének, egészséges életmódjának fejlesztésében, igényesebb szórakozási szokásainak kialakításában. Szorgalmazzuk mindezek feltételeinek javítását, a létesítmények összehangoltabb működtetését és jobb kihasználását. A fiatalok növekvő művelődési és sportolási igényeihez igazodó, egyúttal azt formáló programokkal, a turizmus népszerűsítésével és a kulturált szórakozási formák elterjesztésével bővítjük a fiatalok aktív pihenésének lehetőségeit, segítsük személyiségük sokoldalú kibontakoztatását, közösségi életük színesebbé válását.

1. Szövetségünk kulturális tevékenységében az egyes ifjúsági rétegek eltérő igényeihez igazodó, tömegeket vonzó munkaformák kialakítására, a programok választékának növelésére, szervezeteink öntevékenységének fejlesztésére kell törekednünk.

a) A Művelt ifjúságért, korszerű műveltségért! akcióorozatunkkal járuljunk hozzá a honismereti és olvasómozgalom szélesítéséhez, a szocialista országok kultúrájának megismertetéséhez, a művészeti alkotások befogadásához. Folyamatos együttműködésre törekszünk a művelődési otthonokkal, könyvtárakkal, múzeumokkal, színházakkal, mozikkal, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat szervezeteivel. Programunk megvalósításában fontos szerepe van a fiatal közművelődési dolgozóknak. Szakképzettségükhöz, munkájukhoz igazodó feladatot jelent számukra az akcióink továbbfejlesztésében való részvétel.

b) Az ifjúsági klubmozgalom intézményhálózata alkalmas lehet a fiatalok változó művelődési, szórakozási, sportolási igényeinek kielégítésére, a közösségi élet kibontakoztatására. Erősítsük az ifjúsági klubok szerepét az új szabadidős szokások, ennek részeként az igényes szórakozási szokások alakításában. Az új szabadidős mozgalmak számára a klubokban teremtünk lehetőséget. Javasoljuk, hogy a vállalati és intézményi klubok vonják be munkájukba az adott területen élő fiatalokat is. E célok szolgálatába kell állítani a kluboknak szóló programjavaslatainkat, a módszertani segítséget, az ifjúsági klubok támogatási és ösztönzési rendszerét. Tegyük többet a fiatalok műszaki újdonságok, motorizáció

íránti érdeklődésének kielégítéséért. Támogassuk a hobbyjellegű köröket, a tudományos-technikai kísérletező klubokat.

c) Az amatőr művészeti mozgalom a fiatalok szélesebb köre, valamennyi rétege számára adjon képességeket és személyiséget gazdagító, ismereteket bővítő, aktív kikapcsolódást nyújtó lehetőséget. A mozgalom jelenlegi formája a közönség előtti bemutatkozásra, művészi produkció létrehozására ösztönöz. Ennek a funkciónak a megőrzésével és fejlesztésével egyidejűleg meg kell teremteni a művészet gyakorlásának kötetlen kereteit, a művészetekkel való találkozás örömeinek lehetőségét minden érdeklődő fiatal számára.

Szélesíteni kell a KISZ Központi Művészegyüttes orientáló hatását az amatőr mozgalomban, ki kell alakítani az együttesben a fiatal hivatásos és amatőr művészek műhelyeit.

d) A fiatal művészek számottevő szerepet játszanak életünk, művészetünk jelenének és jövőjének alakításában. Elkötelezettségük, szocialista értékeinkhez való viszonyuk — műveikkel és közéleti szereplésükkel is — hatást gyakorol a közvélemény alakulására. A kulturális politika fontos feladata, hogy jobban ösztönözze őket a szocialista művészeti értékek létrehozására, a bizalom légkörében konstruktív párbeszédet folytasson velük. Elvi vitákban tisztázza körükben az ideológiai kérdéseket, lépjen fel a szocializmustól idegen nézetekkel szemben. Ugyanakkor igényelje és segítse a társadalom valóságához bemutatását, a társadalmi problémák közvetítését. A KISZ-nek az is feladata, hogy elősegítse a fiatal művészek társadalmi tapasztalatainak gyarapodását, sajátos problémáink megoldását. Erősíteniük kell a művészeti területen dolgozó KISZ-szervezetek tevékenységét, politikai hatását.

A művészeti főiskolák és alkotóműhelyek KISZ-szervezetei törekedjenek a fiatalok művészi munkájára építő mozgalmi tevékenység kialakítására. Közöségeik vállaljanak nagyobb szerepet a művelődési, szórakozási igények, szokások formálásában, a korszerű életmód jegyeinek alakításában. Ismerjük el, ösztönözzük és népszerűsítsük a fiatal művészek elkötelezett, értékteremtő munkáját. Erősítsük szövetségünk befolyását az ifjúság körében különösen népszerű szórakoztató és zenei műfajok fiatal képviselői között. Szerepet kell vállalni ideológiai, politikai orientálásukban, szakmai képzésük kedvezőbb feltételeinek megteremtésében.

2. A fiatalok életében nagy szerepet játszó szórakozás feltételeinek javításában, a lehetőségek bővítésében, a létező gondok megoldásában az ifjúsági szövetségnek befolyásoló, kezdeményező és érdekképviselői feladatokat kell ellátni. Fontosnak tartjuk annak a szemléletnek az erősítését, amely elsősorban nem üzleti kérdésnek tekinti az ifjúság szórakozásának, szórakoztatásának ügyét. Törekedjünk arra, hogy a fiatalok szórakozása nagyobb társadalmi figyelmet és támogatást kapjon, hogy a zene, a tánc, a játék megtalálja természetes helyét a művelődési intézményekben, a vendéglátóiparban, az ifjúsági rendezvények sorában.

3. Ifjúsági szövetségünk párttól kapott megbízatása alapján az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalom kezdeményezésével, újszerű sportakciók lebonyolításával, turisztikai események szervezésével járult hozzá a rendszeres sportolás népszerűsítéséhez. A sport- és művelődési szervek mérsékelt aktivitása miatt is

a vártnál szerényebbek az eredmények, és lassú a fejlődés üteme. Így továbbra is jelentős feladat a korszerű, egészséges életmód elengedhetetlen részét képező rendszeres testedzés általános elterjesztése a fiatalok körében.

a) A gyerekek és a fiatalok a testkultúra alapjait az iskolai testnevelés keretében sajátíthatják el. A KISZ-szervezetek legyenek aktív részesei az iskolai testnevelés és a diáksport fellendítésének. A kívánt színvonal elérésének — amely az egész társadalom és a sportmozgalom érdeke — jelentős korlátozó tényezője a tanintézeti sportlétesítmények és a megfelelő felszerelések hiánya. A feltételrendszer javítása érdekében kezdeményezzük a helyi társadalmi erők összefogását.

b) Az Edzett ifjúságért tömegsportmozgalomban elért eredményekre alapozva, a társzervek aktív együttműködésével szorgalmazzuk a mozgalom továbbfejlesztését.

A mozgalom követelményrendszerére épülő, a lehetőségekhez és a fiatalok érdeklődéséhez igazodó, vonzó sportolási formákkal, központi és helyi akciókkal, rendezvényekkel népszerűsítsük tovább a rendszeres testedzést. A tömegsportmozgalom szélesítése érdekében a KISZ-szervezetek legyenek cselekvő részesei a sporttal, testneveléssel kapcsolatos helyes közfelfogás alakításának, a sportolási alkalmak és lehetőségek bővítésének.

A fiatal családok és az ifjúság huszon- és harmincéves korosztályainak mozgásigényét elégíti ki az egyre népszerűbb lakóterületi sportmozgalom. A sportszervekkel együttműködve vegyünk részt a lakóhelyi sportolás lehetőségeinek bővítésében, a rendezvények, versenyek szervezésében.

c) Az elmúlt években az ifjúsági turizmus területén csak szerény mértékű fejlődés volt tapasztalható. Szükségesnek tartjuk az életkori sajátosságoknak megfelelő, az ifjúság minden rétegét átfogó egységes turisztikai rendszer létrehozását és a működtetését biztosító szervezeti keretek kialakítását. Erősíteni kell az érintett állami és társadalmi szervezetek közötti együttműködést. A feltételek koncentrált fejlesztésével és a meglévők kihasználásával, az önköltséges formák előtérbe helyezésével megvalósítható az ifjúsági turizmus továbbfejlesztése. Szorgalmazzuk a keresettel nem rendelkező fiatalok számára nyújtott kedvezmények bővítését.

Az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda vállaljon nagyobb szerepet a fiatalok igényeihez és anyagi lehetőségeihez jobban igazodó szórakoztató és turisztikai programok szervezésében, a KISZ-akciók és -rendezvények lebonyolításában. Az Ezerester és Úttörő Bolt Vállalat hatékonyabban működjön közre a szabadidő értelmes eltöltését és az ifjúsági turizmust segítő eszköz- és feltételrendszer javításában.

4. A sportegyesületekben működő KISZ-szervezetek a sportszakmai munka segítése mellett a sportoló fiatalok erkölcsi és politikai nevelését, a sportolók érdekképviselését és érdekvédelmét tekintsek kiemelt feladatuknak. Erősítsük tovább az ifjúsági szövetség befolyását az élsportolók körében, segítsük felkészülésüket. A sportoló fiataloktól azt várjuk, hogy a nemzetközi küzdőtéren elért eredményeikkel, sportszerű életvitelükkel, élménybeszámolókkal és bemutatókkal segítsék a rendszeres testedzés népszerűsítését.

VII. FEJLŐDJÖN SZÖVETSÉGÜNK KOMMUNISTA, POLITIKAI, MOZGALMI JELLEGE

A KISZ kommunista politikai jellegének erősítése, tömegbefolyásának növelése folyamatosan megújuló feladatként állítja az ifjúsági szövetség elé, hogy a fiatalok előrevívó törekvéseit, kezdeményezéseit kifejező programot adjon szervezeteinek, tagságának, amely sokszínű lehetőséget teremt mozgalmi, közösségi igényeik, céljaik megvalósításához. Járuljon hozzá, hogy széles körű gyakorlati váljon az ifjúsági kollektívák részvétele a társadalmi, politikai célok és a helyi feladatok kialakításában, megvalósításában és a végrehajtás ellenőrzésében. A szervezet erejével és tekintélyével biztosítsa a fiatalok érdekeinek képviselést, érvényre juttatását és védelmét.

A KISZ akkor töltheti be hivatását, növelheti társadalmi súlyát és politikai befolyását, ha szervezetei és tagjai aktívan kiveszik részüket az ország előtt álló feladatok megoldásából. Szövetségünk IX. kongresszusát követően elfogadottá vált, hogy a szervezethez tartozás feltétele a folyamatos cselekvés, a kötelességek teljesítése, a jogok gyakorlása. Az elmúlt évek során a KISZ-szervezetek számottevő részében növekedett a tagság aktivitása. Az ifjúsági szövetség a fiatalok jelentős tömegeit mozgósítva részt vállalt társadalmi, gazdasági feladataink megoldásából.

Mozgalmunk azonban nem volt mentes az egyoldalúságtól, az üres formalitásoktól, a túlszabályozottságtól, a bürokratikus vonásoktól sem. A gazdasági és tanulmányi munka mellett háttérbe szorult a politizálás, a közéleti és a szabadidős tevékenység. A szervezeti élet rugalmatlanságai nem ösztönözték, sok helyen elsorvasztották az öntevékenységet, elvonták a figyelmet és az energiát a valós problémákról, veszélyeztették a KISZ befolyását a fiatalok körében.

1. Az ifjúsági szövetség munkáját úgy kell továbbfejlesztetni, hogy a KISZ-szervek és -szervezetek érzékenyebben reagáljanak a társadalom és az ifjúság problémáira, programjaikkal és demokratikus szervezeti életükkel ösztönözzék az öntevékenységet, a kezdeményezőkézséget, vegyék messzemenően figyelembe a különböző ifjúsági rétegek és korosztályok sajátosságait, és képesek legyenek időről időre a változó körülményekhez igazítani tevékenységük módszereit. Minden KISZ-szervezet felelősége és feladata kedvezőbb feltételeket teremteni ahhoz, hogy tagjai képességeik és érdeklődésük szerint, konkrét feladatokat vállalva vegyenek részt a mozgalmi munkában.

a) A KISZ programja és sokirányú tevékenysége tegye lehetővé, hogy a tagok teljesíthessék a követelményeket, amelyek közvetítik, mit vár tőlük a társadalom, a párt és az ifjúsági szövetség. A KISZ-tagok érdekeinek és elképzeléseinek jobban megfelelő arányokat kell kialakítani a mozgalmi tevékenység különböző területei között, rugalmasabban igazodva a fiatalok szerteágazó társadalmi, politikai és kulturális szükségleteihez.

A követelmények egyenrangúan fontos eleme a becsületes munka, a képességek szerinti tanulás, a haza védelmére való felkészülés, a politikai helytállás, az elkötelezett közéleti tevékenység, a tisztességes emberi magatartás. A követel-

mények erkölcsi, politikai célok, amelyek eléréséért a KISZ-tagoknak a szövetségben töltött évek során egyre magasabb színvonalon kell tevékenykedniük.

Ifjúsági szövetségünk a követelmények reális megfogalmazása és érvényesítése mellett fordítson nagyobb figyelmet tagjai, kollektívái helyzetének, problémáinak feltárására, érdekeinek tudatos képviselésére és védelmére.

b) A mozgalmi jelleg erősítése azt igényli, hogy a jövőben nagyobb teret biztosítsunk a KISZ-tagok az -alapszervezetek, -szervezetek öntevékenységének, hogy erősítsük munkánkban a nyíltságot, a politikai érzékenységet, a rugalmasságot.

Az alapszervezetek elvégezhető mennyiségben kapjanak feladatokat. A szervezet működéséhez feltétlenül szükséges politikai állásfoglalásokon és határozatokon túl a központi és területi szervek irányító munkájának fő eszköze a tájékoztató, meggyőző, mozgósító munka, a személyes példamutatás, az élő politizálás legyen. A KISZ-szervek az általuk irányított szervezetekkel azok körülményeit, lehetőségeit, erejét mérlegelve, differenciáltan foglalkozzanak.

A testületek és az apparátus, valamint munkabizottságok tevékenységi körének pontosításával, ésszerűbb munkamegosztással, a KISZ társadalmi bázisának, aktívahálózatának szélesítésével növeljük irányító munkánk színvonalát, döntéseink alaposágát, a határozatok megvalósításának ellenőrzését, elemző értékelését.

c) Tovább kell fejleszteni a KISZ-élet demokratizmusát. Az ifjúsági szövetség valamennyi szintjén és munkaterületén növelni kell a választott testületek szerepét. A testületi döntések előkészítésekor érdemben támaszkodni kell az irányított szervek, szervezetek tapasztalataira, véleményére, javaslataira. Növelni kell a KISZ tevékenységének nyilvánosságát, mind belső életét, mind az állami és társadalmi szervezetekkel tartott kapcsolatait, mind az érdekképviselést, érdekvédelmet illetően. Felül kell vizsgálni a KISZ választási rendjét, különös tekintettel a közvetlen választási formák alkalmazására, valamint a visszahívhatóság kérdésére.

d) Az ifjúsági mozgalom szervezeti, politikai egysége nagy erő. Vegyük jobban figyelembe, hogy a KISZ céljai, törekvései az egyes ifjúsági rétegek körében, érdekében és általuk valósulnak meg. Következésképpen vegyük figyelembe, hogy az egyes ifjúsági rétegeknek, korosztályoknak mások a tapasztalatai és törekvései, különböző élethelyzetben, eltérő felkészültséggel találják magukat szembe a különféle problémákkal, feladatokkal. Éppen ezért az egység nem jelenthet egyformaságot sem a programadásban, sem a szervezeti megoldásokban, sem a politikai munkában, még kevésbé az alkalmazott munkamódszerekben.

Erősíteni kell a központi bizottság munkájában a réteg- és funkcionális tanácsok, munkabizottságok szerepét, bővíteni kell hatáskörüket az állami szervekkel történő munka-, feladat- és érdekegyeztetésben. Ahol a munka társadalmisítása megkívánja, réteg- és funkcionális tanácsokat, illetve munkabizottságokat célszerű létrehozni.

2. Korszerűsíteni kell szervezeti életünk egyes elemeit, tartalmát és módszereit.

a) A KISZ-szervezetek, -alapszervezetek továbbra is évente tervezzék munkájukat. Készítsenek vonzó, a fiatalokat konkrét feladatok megoldására mozgó-

sító programot. Ebben a központi és területi szervek által megfogalmazott teendők mellett nagyobb súllyal szerepeljenek a helyi lehetőségekre építő, az adott közösség törekvéseit, a tagság érdekeit és igényeit tükröző feladatok, munkaformák, illetve az illetékes pártszervektől kapott konkrét feladatok.

b) Minden KISZ-tag évente legalább egyszer adjon számot társai előtt munkájáról, magatartásáról, a szervezethez való viszonyáról. Az értékelés a KISZ-tag egész tevékenységének, közösségi, közeleti aktivitásának, politikai felfogásának reális megítélése alapján történjen. Vegye figyelembe, hogy a követelmények más módon, más színvonalon jelennek meg és teljesíthetők a különböző körülmények között élő és dolgozó szervezetek, fiatalok esetében. Az a fiatal maradjon a KISZ tagja, akit az alapszervezet arra alkalmasnak tart.

3. Az ifjúsági mozgalom fejlődésének, szervezeteink önálló, kezdeményező tevékenységének fontos feltétele, hogy azok a fiatalok kapjanak vezetői megbízást, akik élvezik társaik bizalmát, megbecsülését, alkalmasak és készek a közösség önzetlen, színvonalas vezetésére. Növeljük kádermunkánk demokratizmusát, tervszerűségét és tudatosságát.

4. KISZ-szervezeteink politikai befolyásunk növelésére alapozva kezdeményezően, személyes meggyőzéssel törekedjenek a szervezeten kívüli fiatalok bevonására és felvételére az ifjúsági szövetségbe, különös figyelmet fordítva a fizikai dolgozó fiatalokra.

A tagfelvételi munkában a jövőben egyértelműen jusson kifejezésre, hogy a KISZ-tagga nevelésben meghatározó szerepe van a Magyar Úttörők Szövetségének. Az általános iskola elvégzése után a felvételüket kérő fiatalokat — minden felesleges várakoztatás nélkül — az a KISZ-alapszervezet vegye fel, amelyben mozgalmi tevékenységüket végezni fogják. A középfokú tanintézeti KISZ-szervezetek törekedjenek arra, hogy minél több volt úttörőt nyerjenek meg az ifjúsági szövetség számára. Szervezeteinknek fontos feladata azt segíteni, hogy a tanulmányaik befejezését, a sorkatonai szolgálat teljesítését követően, a munkahely-változtatáskor, valamint a gyermekgondozási szabadság letelte után a KISZ-be már felvett fiatalok közül mind többen maradjanak a szervezet tagjai.

5. Fontos feladatunk a párt utánpótlásának nevelése; célunk, hogy mind több KISZ-tag legyen alkalmas a párttagságra. Szervezeteink fordítsanak nagy figyelmet a párttagajánló munka színvonalának javítására, arra, hogy a KISZ-tagok legjobbjai kerüljenek a párt soraiba. Törekedjenek a felvételre ajánlott KISZ-tagok között a munkások, az egyetemi, főiskolai hallgatók és a fiatalabb értelmiségiek arányának növelésére.

6. Az ifjúsági szövetség pártmegbízata a Magyar Úttörők Szövetségének elvpolitikai irányítása. Az úttörőszövetség — összhangban a KISZ fő célkitűzéseivel — önállóan és felelősséggel vegyen részt az általános iskolás korú gyermekek nevelésében. A KISZ-szervek és -szervezetek képviseljék és védjék a gyermekkorosztály érdekeit is.

Az úttörőszövetségből a KISZ-be való átmenet folyamatosabbá tétele érdekében erősítsük a két szövetség munkájának összhangját, tartalmi egységét, a mozgalmi munkát jobban igazítsuk a serdülők életkori sajátosságaihoz, törekvéseihez, igényeihez.

Fejlesszük tovább az úttörőközösségek és a KISZ-szervezetek testvérkapcsolatait. A KISZ-szervezetek tudatosabban tervezzék és szervezzék az úttörőmunkához kapcsolódó programokat, feladatokat, segítsék az úttörők KISZ-taggá nevelését. Az úttörőszövetség igényeivel összhangban több KISZ-tag vállaljon ifjúvezetői munkát. A KISZ-szervezetek fordítsanak kiemelt figyelmet az ifjúvezetők megbízására, tevékenységük folyamatos segítésére és rendszeres értékelésére. Minél több KISZ-tag vállalkozzon alkalomszerűen is az úttörőközösségek munkájának segítésére.

7. A lakóhelyen számos olyan társadalmi, gazdasági, politikai kérdés dől el, amely alapvetően befolyásolja az emberek közérzetét, hangulatát.

Észrevételeinkkel, javaslatainkkal segítsük elő, hogy a településpolitika szolgálja az alapvető életfeltételek közelítését. Szorgalmazzuk, hogy a rendelkezésre álló eszközöket a lakóhelyen is a leghatékonyabban használják fel: a lakásfeltételek széles körű javítására, a közlekedési hálózat fejlesztésére, a tanulási feltételek biztosítására, a szórakozás, a művelődés és a sport feltételeinek javítására.

A KISZ lakóhelyi tevékenységében az egyes települések eltérő gazdasági, közigazgatási, társadalmi helyzete miatt fontos az öntevékenység, a sajátos gondok feltárása és a körülményeknek megfelelő megoldások kialakítása.

A lakóhelyi KISZ-munka fő szervezői — a területi (elsősorban a községi, városi, járási, kerületi) bizottságok — igényeljük a munkahelyi, tanintézeti, lakóterületi KISZ-szervezetek együttműködését a lakóhelyi munka személyi, tárgyi feltételeinek megteremtésében, a mozgósításban. Támogassák, szervezzék a területükön működő munkahelyi, intézményi és lakóterületi szervezetek kapcsolatát, együttműködését. Lépjenek kapcsolatba mindazokkal a közösségekkel, csoportokkal, amelyekben a fiatalok kulturálódnak, sportolnak, szórakoznak.

VIII.

EGYÜTT A VILÁG HALADÓ IFJÚSÁGÁVAL

Ifjúsági szövetségünk nemzetközi tevékenységének oélja, hogy hozzájáruljon a békéért, a leszerelésért, a társadalmi haladásért, a világ népeinek boldogabb jövőjéért harcoló erők küzdelmeihez. E harcot közösen vívjuk a szocialista országok ifjúsági szervezeteivel, a tőkés-, a fejlődő országok haladó ifjúsági mozgalmaival. A meglevő politikai, ideológiai, vallási különbségektől függetlenül közösen lépünk fel minden olyan ifjúsági erővel, amelynek drága a béke ügye, felnővekvő nemzedékünk békés alkotó erejének, tenni akarásának kibontakoztatása.

A jövőben is tekintsük feladatunknak, hogy erősítsük a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom haladó erőinek akcióegységét, és aktívan vegyünk részt a De-

mokratikus Ifjúsági Világszövetség és a Nemzetközi Diákszövetség munkájában.

1. Elveinkből, meggyőződésünkéből következően továbbra is legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy erősítsük barátságunkat, elvtársi együttműködésünket a Szovjetunió és a szocialista országok ifjúsági szervezeteivel. A Lenini Komszomollal, a szocialista országokban működő testvérszervezeteinkkel folytassuk tovább a feladataink megoldását segítő tapasztalatcserét. Bővítsük annak lehetőségeit, hogy fiataljaink közvetlen élményeket szerezzenek a szocialista országok életéről, erősítsék népeink barátságát és összetartozását.

2. Erősítsük kapcsolatainkat a fejlett tőkés- és a fejlődő országokban működő testvérszervezeteinkkel. Együttműködésünk segítse a monopoltőke hatalma ellen, a társadalmi változásokért, az ifjúság jogainak biztosításáért és érvényesítéséért, valamint a teljes nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért vívott harcukat.

3. Támogatjuk a fejlődés szocialista útját választó népek törekvéseit, ifjúsági szervezeteik munkáját, segítjük a társadalmi felemelkedésért, a gyarmatosítás következményeinek felszámolásáért folytatott tevékenységüket és politikai harcukat a nemzetközi ifjúsági mozgalom fórumain.

4. A fejlődő országok haladó ifjúsági szervezeteivel fenntartott kapcsolatainkban fő célunk az antiimperialista mozgalmak támogatása. Kapcsolatainkkal segítsük elő a haladó, antiimperialista ifjúsági mozgalom egységét, a gyarmati múlt örökségének felszámolását, a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás ügyét.

5. A béke megőrzése, a nemzetközi enyhülés, a biztonság erősítése, a leszerelés ügyének előmozdítása érdekében továbbra is törekedjünk együttműködésre a szocialista és szociáldemokrata pártok ifjúsági szervezeteivel. E célok érdekében szélesítsük kapcsolatainkat a középpártok ifjúsági szervezeteivel, valamint a különböző politikai, ideológiai és vallási erőket tömörítő nemzeti ifjúsági tanácsokkal is.

6. Az Európai ifjúsági együttműködés keretszervezetének a különböző politikai, ideológiai és vallási tendenciák ifjúsági szervezeteinek részvételével Budapesten történt megalakítása földrészünk ifjúsági mozgalmának történelmi jelentőségű eseménye volt. A jövőben is tartjuk fontos feladatunknak, hogy kezdeményezéseinkkel, tevékenységünkkel hozzájáruljunk a különböző politikai tendenciák párbeszédéhez, együttműködésének elmélyítéséhez, segítve kontinensünkön a béke, a biztonság megszilárdítását, az enyhülési folyamat katonai térre történő kiterjesztését, az európai ifjúság kölcsönös megértését és a bizalom légkörének erősítését.

7. A jövőben is adjunk meg minden támogatást azoknak az ifjúsági mozgalmaknak, amelyek a világ különböző térségeiben a monopoltőke uralma, a fasizmus, a fajüldözés és az újgyarmatosító törekvések ellen, népünk szabadságáért, a haladás ügyéért küzdenek.

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség szervezeti szabályzata

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ) a Magyar Szocialista Munkáspárt ifjúsági szövetsége, a magyar ifjúság önkéntes politikai tömegszervezete. Hivatása, hogy tagjait a marxizmus—leninizmus szellemében nevelje, az ifjúság körében hirdesse és képviselje a párt politikáját, vállaljon részt annak alakításában és dolgozzon megvalósításáért, vegyen részt a párt utánpótlásának nevelésében, tagságát és az egész magyar ifjúságot mozgósítsa a fejlett szocialista társadalom építésére és védelmére, hazafias és internacionalista kötelezettségeinek teljesítésére, képviselje és védje a fiatalok érdekeit.

Az ifjúsági szövetséget az illetékes pártszervek minden szinten közvetlenül irányítják. A párthatározatok a KISZ szervei és szervezetei számára kötelezők.

A KISZ együttműködik az állami és a társadalmi szervekkel, az idősebb nemzedékekkel, a szülőkkel és a nevelőkkel.

A KISZ TAGJAI; KÖTELESSÉGEIK ÉS JOGAIK

1. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségnek tagja lehet minden olyan 14 éven felüli fiatal, aki elfogadja a szövetség céljait, szervezeti szabályzatát és határozatait, tevékenyen részt vesz valamely alapszervezet munkájában, és teljesíti tagdíjfizetési kötelezettségét.

2. A KISZ-tagnak kötelessége, hogy

a) elsajátítsa a marxizmus—leninizmus alapjait, hirdesse a párt politikáját, kiálljon érte, és részt vegyen megvalósításában;

b) szocialista hazafivá, internacionalistává váljon, ápolja a forradalmi hagyományokat, küzdjön az emberi jogok érvényesüléséért, a kizsákmányolás, a faji és a vallási megkülönböztetés ellen;

c) legjobb tudása és tehetsége szerint helytálljon a munkában, a tanulásban és a haza védelmében;

d, fejlessze szellemi képességeit, és rendszeresen edzze testét;

e) tartsa meg államunk törvényeit, szocialista módon éljen a közéletben és a magánéletben egyaránt;

- f) aktív legyen a közéletben, védje a szocialista tulajdont, küzdjön a szocializmus építését akadályozó jelenségek ellen;
- g) legjobb tudása szerint teljesítse KISZ-megbízatait.

3. A KISZ-tagnak joga, hogy

- a) részt vegyen az ifjúsági szövetség tevékenységével összefüggő kérdések megvitatásában, a határozatok meghozatalában;
- b) részt vegyen a szövetség vezető szerveinek megválasztásában, mint választó és választható;
- c) a szövetség fórumain elmondja véleményét, bírálatát a KISZ bármely szervének, szervezetének, alapszervezetének, vezetőjének vagy tagjának munkájáról;
- d) alapszervezetéhez vagy a KISZ felsőbb szerveihez — beleértve a kongresszust is — javaslattal, kéréssel, panasszal forduljon, s érdemi választ kapjon rá;
- e) jogos érdekeinek védelmében igénybe vegye a KISZ segítségét;
- f) védelmet kapjon, ha megalapozott bíráló észrevétele miatt hátrányos helyzetbe kerül;
- g) a munkáját vagy személyét érintő döntés előtt elmondja véleményét, s ezt az illetékes KISZ-szerv köteles figyelembe venni;
- h) használja a szövetség rendelkezésére álló létesítményeket és eszközöket.

A TAGFELVÉTEL; AZ ELISMERÉS; A FEGYELMI ELJÁRÁS; A TAGSÁGI VISZONY MEGSZÜNÉSE

4. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségbe való jelentkezés önkéntes. A felvételtől egyéni elbírálás alapján az alapszervezeti taggyűlés dönt.

5. A KISZ Központi Bizottsága KISZ-kitüntetések adományozhat és egyéb elismerési formákat alapíthat.

A személyeknek adható KISZ-kitüntetések:

- KISZ Érdemérem
- Ifjúságért Érdemérem
- Barátság Érdemérem
- Ságvári Endre Érem
- Kiváló Ifjúsági Vezető Érem
- Aranykoszorús KISZ-jelvény
- A KISZ KB Dicsérő Oklevele.

A KISZ-szervezeteknek, -intézményeknek és ifjúsági kollektíváknak adható — egy mozgalmi évre érvényes — kitüntetések:

- a KISZ KB Vörös Vándorzászlója
- a KISZ KB „Kiváló KISZ-szervezet” Zászlója
- a KISZ KB Dicsérő Oklevele

6. Azt a KISZ-tagot, aki megszegi a szervezeti szabályzatot, az alapszervezeti taggyűlés vagy a felsőbb KISZ-szerv fegyelmi büntetésben részesíti.

a) A fegyelmi büntetések fokozatai:

- dorgálás
- megrovás
- szigorú megrovás
- kizárás.

b) Fegyelmi határozat kimondása előtt vizsgálatot kell folytatni. A fegyelmi ügy tárgyalására az érdekelt KISZ-tagot meg kell hívni. Ha saját hibájából nem jelenik meg, távollétében is lehet dönteni.

A fegyelmi határozatot közölni kell az érdekelt KISZ-taggal. A fegyelmi határozat ellen — a fokozatosság elvét megtartva — fellebbezni lehet egészen a kongresszusig. Fellebbezést KISZ-tag vagy KISZ-szerv nyújthat be.

c) Felsőbb választott KISZ-szerv tagja ellen fegyelmi határozatot csak maga ez a szerv vagy ennek fölöttes szerve hozhat, fegyelmi eljárást azonban alapszervezetének taggyűlése is kezdeményezhet. A fegyelmi határozatról minden esetben tájékoztatni kell alapszervezetének taggyűlését.

d) A fegyelmi határozat a taggyűlés vagy az illetékes KISZ-bizottság kezdeményezésére vagy a KISZ-tag kérésére törölhető. A fegyelmi eljárások rendjét a központi bizottság szabályozza.

7. A tagsági viszony megszűnésének formái:

- a) a KISZ-tag kiléphet a szövetségből, ha nem folyik ellene fegyelmi eljárás;
- b) az alapszervezet taggyűlése a mozgalmi év végén törölheti a KISZ-tagok sorából azt, akinek mozgalmi tevékenységét elégtelennek minősíti;
- c) a KISZ-tag fegyelmi határozattal kizárható a szövetségből

A KISZ SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, MŰKÖDÉSI ELVEI

8. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségben a felépítés, a működés és az irányítás alapelve a demokratikus centralizmus.

a) A szövetség valamennyi vezető szervét demokratikusan, alulról fölfelé, titkosan választják.

A választások rendjét és idejét a központi bizottság szabályozza.

A küldöttek választotta vezető szervekben a megüresedett helyeket két választás között behívás útján, titkos szavazással lehet betölteni. A behívott tagok száma nem haladhatja meg a testület létszámának egyharmadát.

b) A KISZ-ben a kollektív döntés és a végrehajtásért viselt egyszemélyi felelősség elve érvényesül. A testületek tagjai egyenjogúak. A taggyűlés és a vezető szervek ülései akkor határozatképesek, ha a tagoknak legalább a kétharmada jelen van. A határozathozatal egyszerű szótöbbséggel történik. Ha a KISZ-tagnak ellentétes véleménye van, azt csak a taggyűlésen vagy a felsőbb KISZ-szerv előtt fejtheti ki. A többség által hozott határozatot az a KISZ-tag is köteles képviselni és végrehajtani, aki nem ért vele egyet.

c) A felsőbb szervek határozatai az alsóbb szervekre, a szervezetekre és az alapszervezetekre, valamint ezek tagjaira kötelezők. A KISZ-szervek és az alapszervezetek önállóan döntenek helyi kérdésekben, határozataik azonban nem lehetnek ellentétesek a felsőbb szervek határozataival.

A felsőbb KISZ-szerveknek joguk van módosítani vagy hatálytalanítani az irányításuk alá tartozó KISZ-szervek és -alapszervezetek határozatait. Eljárásukat azonban minden esetben kötelesek megindokolni az érintett KISZ-szerv vagy -alapszervezet előtt.

d) A vezető szervek kötelesek tevékenységükről rendszeresen beszámolni választóiknak. Ha a vezető szervek bármely tagja nem tud eleget tenni kötelezettségének, vagy tisztségére méltatlanná válik, felmenthető, illetőleg visszahívható.

e) A vezető szervek KISZ-vizsgálatot indíthatnak, ha a KISZ céljaitól, határozataitól eltérő tevékenységet tapasztalnak.

9. A KISZ munkahelyi, illetőleg területi elv szerint szerveződik és épül fel. Ettől a központi bizottság vagy a budapesti, illetőleg a megyei KISZ-bizottság engedélyével lehet eltérni.

Azok a fiatalok, akik más államigazgatási egység területén dolgoznak, illetőleg tanulnak, mint ahol laknak, maguk döntenek el, hogy a munkahelyi, tanintézeti vagy a lakóterületi KISZ-szervezetnek lesznek-e tagjai.

10. Azt a KISZ-szervezetet vagy -alapszervezetet, amely a szervezeti szabállyal ellentétes működést fejt ki, a központi bizottság feloszlatja.

A KISZ SZERVEI

11. A KISZ legfelsőbb szerve a kongresszus, amelyet a központi bizottság szükség szerint, de legalább ötvenként összehív. A kongresszusi küldötteket küldöttgyűléseken választják. Rajtuk kívül a kongresszuson szavazati joggal a központi bizottság és a központi pénzügyi ellenőrző bizottság tagjai vesznek részt. A küldöttek számát a központi bizottság határozza meg.

A kongresszus:

a) megtárgyalja a központi bizottság és a központi pénzügyi ellenőrző bizottság beszámolóját, valamint a kongresszus elé terjesztett javaslatokat, fellebbezéseket és panaszokat;

b) meghatározza a KISZ tevékenységének irányvonalát és soron következő feladatait;

c) megalkotja, illetőleg módosítja a KISZ szervezeti szabályzatát;

d) megválasztja a központi bizottságot és a központi pénzügyi ellenőrző bizottságot.

12. Két kongresszus között országos KISZ-értekezletet lehet tartani. Az országos KISZ-értekezlet:

a) elemzi a kongresszus határozatainak végrehajtását, meghatározza a soron következő feladatokat;

b) választás útján kiegészíti a központi bizottságot és a központi pénzügyi ellenőrző bizottságot.

Az országos KISZ-értekezleten való képviselet és választás rendjét a központi bizottság szabályozza.

13. A központi bizottság két kongresszus között irányítja és képviseli a szövetséget. Szükség szerint, de legalább háromhavonként ülésezik.

A központi bizottság a saját tagjai közül megválasztja:

a) az intéző bizottságot,

b) a titkárságot,

c) a központi bizottság első titkárát és titkárait.

A központi bizottság kinevezi a KISZ központi lapjának főszerkesztőjét.

14. A központi pénzügyi ellenőrző bizottság ellenőrzi az ifjúsági szövetség anyagi eszközeinek a politikai, mozgalmi tevékenységet szolgáló felhasználását, valamint a központi bizottságnak és bármely más KISZ-szervnek a gazdálkodását, ügyvitelét.

A központi pénzügyi ellenőrző bizottság a saját tagjai közül elnököt és titkárt választ.

15. A küldöttgyűlés a KISZ területi bizottságainak, valamint minden más KISZ-bizottságnak és KISZ-vezetőségnek a felsőbb fóruma. A KISZ-bizottságok, illetőleg a KISZ-vezetőségek munkájukról kötelesek beszámolni az őket megválasztó küldöttgyűlésnek.

a) A területi küldöttgyűléseket szükség szerint, de legalább háromévenként, minden más küldöttgyűlést szükség szerint, de legalább évenként kell összehívni. Ettől a központi bizottság — nagy létszámú, összetett felépítésű szervezetek esetében — eltérést engedélyezhet.

b) A területi, valamint a központi bizottság által kijelölt más küldöttgyűlések pénzügyi ellenőrző bizottságot is választanak.

c) A küldöttgyűlések összehívásának, képviseletének és a KISZ-bizottságok, -vezetőségek tisztségviselői megválasztásának rendjét a központi bizottság határozza meg.

16. A KISZ területi bizottságai a megyei, a budapesti, a városi, a járási, a kerületi és a (nagy)községi bizottságok. Minden olyan KISZ-szervezetet, amelyben egynél több alapszervezet működik KISZ-bizottság irányít.

A KISZ-bizottság két küldöttgyűlés között irányítja a hozzá tartozó szervezeti egységek munkáját. Szükség szerint, de legalább havonta ülésezik.

17. Minden KISZ-szervezetben, ahol a belső tagozódás, a munkarend vagy egyéb okok miatt szükséges, az alapszervezetek és a KISZ-bizottság között KISZ-vezetőségek működhetnek.

A KISZ-vezetőség két küldöttgyűlés között szervezi, ellenőrzi a KISZ-bizottság határozatainak végrehajtását. Szükség szerint, de legalább havonta ülésezik.

18. A pénzügyi ellenőrző bizottságok — tagjaik közül választott elnök és titkár vezetésével — ellenőrzik a KISZ azonos szintű és alsóbb szerveinek gazdálkodását, ügyvitelét, illetve anyagi eszközeinek a politikai, mozgalmi tevékenységet szolgáló felhasználását. Működésükről kötelesek beszámolni az őket megválasztó küldöttgyűlésnek.

19. Az ifjúsági rétegek sajátosságaihoz igazodó KISZ-munka érdekében a KISZ központi bizottsága mellett rétegtanácsok működnek.

20. A Magyar Néphadsereg és a BM Határőrség KISZ-szervezeteinek felépítését és irányításuk rendjét az illetékes pártszervek határozzák meg.

21. A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága és minden KISZ-bizottság jogi személy.

A KISZ-ALAPSZERVEZETEK

22. A felsőbb KISZ-szerv jóváhagyásával alapszervezet alakítható ott, ahol legalább öt KISZ-tag van.

23. A KISZ-alapszervezet a szövetség legkisebb önálló szervezeti egysége:

a) mozgósítja tagjait az ifjúsági szövetség feladatainak, saját akcióprogramjának végrehajtására, segíti a KISZ-tagok társadalmi, politikai aktivitásának fejlesztését, politikai és szakmai képzésüket, szabad idejük hasznos eltöltését;

b) figyelemmel kíséri a fiatalok munka- és tanulási feltételeinek, életkörülményeinek alakulását, él a KISZ számára biztosított törvényes lehetőségekkel;

c) akcióiba bevonja a KISZ-en kívüli fiatalokat is, felkészíti őket a KISZ-tagságra, és gondoskodik a rendszeres tagfelvételtől;

d) tudatosan részt vállal legkiválóbb tagjainak párttaggá nevelésében;

e) feladatainak teljesítésében együttműködik a szakkszervezeti és az állami szervekkel, más társadalmi szervezetekkel.

24. Az alapszervezet legfelsőbb szerve a taggyűlés, amelyet legalább kéthavonként, illetőleg a tagság többségének indítványára bármikor össze kell hívni.

A taggyűlés:

a) elfogadja az alapszervezet akcióprogramját és megbízásokat ad;

b) a vezetőség beszámolója alapján minden mozgalmi év végén értékeli az alapszervezet, a vezetőség és a KISZ-tagok tevékenységét, az értékelés alapján dönt a tagsági viszonyról;

- c) titkárt és vezetőséget, tíz főnél kisebb alapszervezetben titkárt és titkár-helyetteset választ;
- d) kezdeményezően él párttagajánlási jogával;
- e) állást foglal a szövetség egészét érintő kérdésekben;
- f) figyelemmel kíséri a közélet problémáit, és javaslatot tesz megoldásukra.

25. Az alapszervezeti vezetőség két taggyűlés között szervezi az alapszervezet munkáját.

26. A KISZ-alapszervezetekben — szükség esetén — KISZ-csoportokat kell alakítani.

A KISZ-TAGSÁGI DÍJ

27. A KISZ-tagok tagdíjfizetési kötelezettségüket évente egy összegben teljesítik.

A tagsági díj összege mozgalmi évenként: dolgozó fiataloknak 60 Ft, önálló keresettel nem rendelkezőknek, részmunkaidőben dolgozóknak, valamint az MSZMP tagjainak 24 Ft.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGE

28. A Magyar Úttörők Szövetsége az úttörőcsapatokba önként tömörült kisdobosok, úttörők, úttörővezetők és pártolótagok tömegszervezete, amely a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség politikai irányításával, szervezetileg önállóan működik. Feladata a gyermekek szocialista szellemű nevelése, felkészítésük a KISZ-tagságra, a dolgozó felnőttekre és a gyermekek érdekeinek képviselése, védelme. Szervezi a gyermekek közösségi életét, és segíti az iskolai nevelő munkát. Feladatait a társadalommal, a szülőkkel és a nevelőkkel együttműködve látja el.

*

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség szervezeti szabályzatát a KISZ valamennyi tagja, alapszervezete, szervezete és szerve köteles megtartani.

A kongresszus megnyitója

Ülésezik a KISZ X. kongresszusa

Fejtő György a központi bizottság beszámolóját tartja

Kádár János, az MSZMP KB első titkára a szónoki emelvényen

Megyei küldöttcsoportok a kongresszusi teremben

A világ ifjúkommunistáinak és haladó ifjúságának képviselői
üdvözlik a KISZ X. kongresszusát

Borisz Pasztuhov, a Lenini Komszomol Központi Bizottságának első titkára

Ranajit Guha, a DIVSZ alelnöke

A kongresszus küldöttei

Hágenturn József vájár, Baranya megye küldötte

Kisdobosok és uttörők köszöntik a kongresszust

Horváth Attila egyetemi hallgató, Budapest küldötte

Vozár Ilona középiskolai tanuló, Hajdú-Bihar megye küldötte

Szekcióüléseken folytatódik a tanácskozás

Egyetemi és főiskolai hallgatók szekciójának ülése

A tanácskozás szünetében (I.)

A tanácskozás szünetében (II.)

A tanácskozás szünetében (III.)

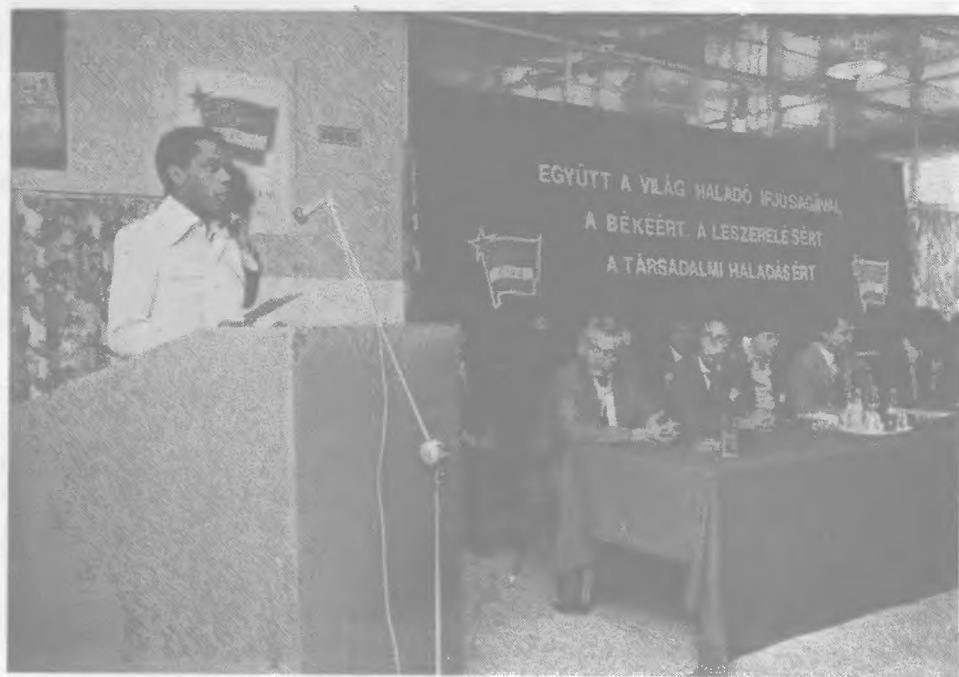
A tanácskozás szünetében (IV.)

Szavaznak a küldöttek

Ifjúsági nagygyűlések a külföldi delegátusok részvételével

A kongresszus a DIVSZ-induló hangjaival zárult

TARTALOM

Bevezető	
A központi bizottság előzetes jelentése a KISZ X. kongresszusának	7
I. A fiatalok helyzete társadalmunkban	7
II. Adatok a KISZ-ről	13
III. A KISZ tevékenységének főbb adatai	24
IV. A KISZ-vállalatok	39
V. A KISZ Központi Bizottságának irányító tevékenysége	41
A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság jelentése a KISZ X. kongresszusának	50
1981. MÁJUS. 29.	
A kongresszus megnyitása	57
Megnyitó beszéd	
Előadó: <i>Kovács Jenő</i> , a KISZ KB titkára	60
A kongresszus napirendje	64
A kongresszus munkabizottságai	64
A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának beszámolója	
Előadó: <i>Fejti György</i> , a KISZ KB első titkára	65
I. Munkaformáinkat a megváltozott körülményekhez, gazdaságpolitikánk mai törekvéseihez kell igazítanunk	67
II. Tanulni, minél több ismeretet elsajátítani	71
III. Az ideológiai, politikai munkában nincs helye az elkényelmesevésnek	75
IV. A KISZ a becsületesen dolgozó, tanuló, politizáló, művelődő, sportoló fiatalok ifjúsági szervezete	79
V. A KISZ nemzetközi tevékenysége is a béke és a társadalmi haladás ügyét szolgálja	84
A Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottság kiegészítő jelentése	
Előadó: <i>dr. Szilágyi László</i> , a KPEB elnöke	89
Hozzászólások	
<i>Dr. Tarcsi Gyula</i> , a KISZ Budapesti Bizottságának első titkára	93
<i>Hágenturn József</i> , a Mecseki Érbányászati Vállalat vájára	96
<i>Puffa Sándor</i> , a Salgótarjáni Kohászati Üzemek fődizpécsere	99
<i>Hangodi Éva</i> , a szolnoki Varga Katalin Gimnázium tanulója	102
<i>Dr. Szabó István</i> , a Mezőhegyesi Állami Gazdaság állatorvosa	105
<i>Császár István</i> , az IKARUS Karosszéria- és Járműgyár autószerelője	103
<i>Bódi György</i> , a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára	110
<i>Szokolczai Éva</i> , a Videoton Híradástechnikai Vállalat KISZ-bizottságának titkára	113
<i>Horváth Attila</i> , az ELTE hallgatója	115

<i>Tizedes Ildikó</i> , a zalaegerszegi 407. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója	118
<i>Nyiri Bálint</i> , a nagyecsed Rákóczi Tsz állattenyésztője	120
<i>Hegedüs D. Géza</i> , a Vígszínház művésze	123
<i>Borisz Nyikolajevics Pasztuhov</i> , a Lenini Komszomol Központi Bizottságának első titkára	125
<i>Szabó Pál</i> , a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei KISZ-bizottság első titkára	129
<i>Farkas László</i> főhadnagy	131
A Mandátumvizsgáló Bizottság jelentése a KISZ X. kongresszusának	134
A Mandátumvizsgáló Bizottság jelentésének szóbeli kiegészítése	
Előadó: <i>Balázs Árpád</i> , a Mandátumvizsgáló Bizottság elnöke	138
<i>Ternai János</i> , a Dunai Vasmű előmunkása	142
<i>Kádár János</i> , az MSZMP KB első titkára	144
Meg kell védeni az enyhülés eredményeit	145
Nemzeti egységben	147
Történelmi vívmányaink	148
Nyíltan beszélünk a hibákról	149
Az igyekezet és a szorgalom eredményt hoz	150
A KISZ betölti hivatását	151
Az első a közérdek	152
Értelmezzük helyesen a jogos igényeket	153
Határozott kiállásra van szükség	154
Méltó nemzedék áll az elődök helyére	155
<i>Rákóczi András</i> , a MÁV Záhonyi Csoportfőnökség KISZ-bizottságának titkára	156
<i>Fazekas Györgyné</i> , a Medicor esztergomi gyárának adagolója	160
<i>Ranajit Guha</i> , a DIVSZ alelnöke	163
<i>Miroslav Stepan</i> , a Nemzetközi Diákszövetség elnöke	165

1981. MÁJUS 30.

Szekcióülések

A munkásfiatalok szekciója

    Elnök: *Juhász András*, a KISZ Központi Bizottságának titkára ... 169

Hozzászólások

Szerencsés Rudolf, az 1. sz. Volán KISZ-bizottságának titkára ... 170

Prédl Dezső, a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár KISZ-bizottságának titkára ... 172

Amigya Gabriella, a Drávamenti ÁFÉSZ felszolgálója ... 175

Szilágyi Antal, az Egyesült Izzó KISZ-bizottságának titkára ... 176

Herczegh Károly, a Vas-, Fém- és Villamosenergiaipari Dolgozók Szakszervezetének főtítkára ... 178

Vendég Ibolya, a Vörös Október Férfiruhagyár szabója ... 182

Pásztor Edit, a LATEX Tatai Szőnyeggyár szövőnöje ... 183

Dinka Károly, a dunakeszi Mechanikai Labor Vállalat műszerésze ... 185

Székely Jenő, a Bakonyi Bauxitbánya lakatososa ... 186

Fenyves Ágnes, a Tiszai Vegyi Kombinát gépkezelője ... 188

Kiss László, a Csepel Vas- és Fémművek pártbizottságának titkára ... 190

Zelenák Sándor főtörzsőrmeister ... 193

<i>Körmöczi Zsuzsanna</i> , az NDK-ban dolgozó magyar fiatalok küldötte ...	196
<i>Stresó László</i> , a Gagarin Hőerőmű KISZ-bizottságának titkára	197
<i>Dr. Szabó János</i> , az Építési és Városfejlesztési Minisztérium államtitkára	198
<i>Herczig Ferenc</i> , a szekszárdi városi KISZ-bizottság titkára	201
A mezőgazdaságban dolgozó és falun élő fiatalok szekciója	
Elnök: <i>Juscák György</i> , a Mátraaljai Állami Gazdaság igazgatója ...	203
Hozzászólások	
<i>Szalai Gyula</i> , a Nagylengyeli Termelőszövetkezet KISZ-titkára	204
<i>Bendó László</i> , a Tiszamenti Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat KISZ-bizottságának titkára	207
<i>Szép József</i> , a Lábodi Erdészeti Vállalat szakmunkása	209
<i>Bajusz Zsuzsanna</i> , a hódmezővásárhelyi Rákóczi Mezőgazdasági Tsz KISZ-titkára	211
<i>Sárközi Antal</i> , a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet villanyszer- elője	212
<i>Széles József</i> , az Iparszerű Kukoricatermesztési Rendszer körzeti szerviz- mérnöke	213
<i>Urbán Tibor</i> , a Bajai Mezőgazdasági Kombinát agrár-közgazdásza	216
<i>Némethné Bedecs Ágota</i> , a Nádásdi Mezőgazdasági Termelőszövetkezet propagandistája	218
<i>Király László</i> , a miskolci járási KISZ-bizottság titkára	219
<i>Csóta János</i> , a Gyulai Húskombinát KISZ-bizottságának titkára	222
<i>Simon László</i> , a Lajta-Hansági Állami Gazdaság növényvédő brigádve- zetője	224
<i>Zsuffa Ervin</i> , az MSZMP KB Gazdaságpolitikai osztályának helyettes ve- zetője	226
<i>Házi György</i> főagronómus	228
<i>Dobi Ferenc</i> , a MEDOSZ főtitkára	230
<i>Csécsei János</i> , a tarnaórsi Dózsa Tsz telepvezetője	231
<i>Imre József</i> , a sárosdi Egyetértés Tsz brigádvezetője	233
<i>Váncsa Jenő</i> mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter	234
<i>Szűcs Balázs</i> , a Nagykőrösi Konzervgyár technikusa	240
Az értelmiségi fiatalok szekciója	
Elnök: <i>Dr. Köpf Lászlóné</i> , a KISZ Központi Bizottságának titkára ...	243
Hozzászólások	
<i>Baán Gábor</i> , az MTA Központi Kémiai Kutatóintézetének munkatársa ...	245
<i>Szoboszlai Katalin</i> , a megyei tanács művelődési osztályának főelőadója ...	247
<i>Dr. Mezőfi Miklós</i> , a Jahn Ferenc kórház alorvosa	249
<i>Csavlek András</i> festőművész	251
<i>Stefán Ferenc</i> , a Borsodi Vegyi Kombinát üzemvezetője	253
<i>Dr. Nagy János</i> , a Debreceni Agrártudományi Egyetem tanársegéde ...	256
<i>Görgényi Zoltán</i> , a Magyar Rádió pécsi körzeti stúdiójának munkatársa ...	237
<i>Kuháriné dr. Fodor Mária</i> , a Pest megyei Bíróság járásbírája	259
<i>Dr. Tétényi Pál</i> , a Minisztertanács Tudománypolitikai Bizottságának tit- kára	260
<i>Fischer Edit</i> , a békéscsabai Kner Nyomda mérnök-csoportvezetője	262
<i>Bányai Lajosné</i> , a Miskolc városi pedagógus KISZ-szervezet titkára ...	264
<i>Dr. Buzás Péter</i> , a Makói Városi Tanács igazgatási osztályának vezetője ...	266

Dr. Füzi István , az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének főtítkára ...	268
Fülöp Klára , a Pest—Nógrád megyei Állami Gazdaság Szakszövetkezetének kertész üzemmérnöke	271
Dr. Árpási Zoltán , a Békés megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója	273
Bányász Judit textiltervező művész	274
Dr. Szász András , az ELTE TTK Szilárdságfizikai Tanszékének adjunktusa	277
Bródy János , a Szabadfoglalkozású Előadóművészek Szakszervezetének elnöke	278
Dr. Hajnal László , a nyíregyházi megyei főügyészség ügyésze	279
Mészáros Éva , a Tatabányai Ifjúsági Ház igazgatóhelyettese	281
Dr. Felfy József , a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnöke ...	283
A felsőfokú tanintézeti fiatalok szekciója	
Elnök: dr. Nagy Sándor , a KISZ Központi Bizottságának titkára ...	285
Hozzászólások	
Váradi János , a Budapesti Műszaki Egyetem KISZ-bizottságának titkára	286
Szabó György , a Szovjetunióban működő KISZ-szervezetek küldötte ...	288
Freész Károly , a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem hallgatója	291
Odorics Ferenc , a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatója	293
Dr. Tisza Miklós , a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem adjunktusa ...	295
Dr. Kiss Barnabás , a szegedi József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottságának titkára	297
Nahalka István , az ELTE KISZ-bizottságának titkára	298
Csirkovits Erzsébet , a Bajai Tanítóképző Főiskola KISZ-bizottságának titkára	300
Szabó Imre , a Kossuth Lajos Katonai Főiskola KISZ-bizottságának tagja	302
Balázs Katalin , a Semmelweis Orvostudományi Egyetem elsőévesekkel foglalkozó felelőse	305
Sándor Péter , a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanársegéde	307
Kiss Jenő , a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatója	310
Dr. Lehóczky Pál , a Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának titkára	312
Knopp András , az MSZMP KB Tudományos közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője	314
Bajusz Ferenc , a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója	317
Szilágyi József , a Veszprémi Vegyipari Egyetem hallgatója	319
Vass Éva , a Pécsi Tudományegyetem hallgatója	321
Tóth Éva , az ELTE tudományos segédmunkatársa	323
Dr. Váry Sándor , a Semmelweis Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának titkára	325
A középfokú tanintézeti fiatalok szekciója	
Elnök: Varga László , a KISZ Központi Bizottságának titkára	328
Hozzászólások	
Illés Tibor , a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium tanulója	329
Acs Eszter , a kisújszállási Móricz Zsigmond Gimnázium tanulója	331
Kalmár Péter , az egri Dobó István Gimnázium tanulója	333
Gonda Tibor , a komlói Kun Béla Gimnázium tanulója	335

<i>Erdős Judit</i> , az esztergomi Dobó Katalin Gimnázium tanulója	336
<i>Mérnöki Adrienn</i> , a Berzsényi Dániel Gimnázium tanulója	338
<i>Oláh Zsuzsanna</i> , a Balassagyarmati Egészségügyi Szakközépiskola tanulója	341
<i>Nagy Agnes</i> , a kecskeméti Bányai Júlia Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola tanulója	342
<i>Nagy Tamás</i> , a békéscsabai Rózsa Ferenc Gimnázium tanulója	344
<i>Patzelt Csilla</i> , a Váci Közgazdasági Szakközépiskola tanulója	345
<i>Tóth Ágnes</i> , a szekszárdi Garay János Gimnázium tanulója	346
<i>Tóth Imre</i> , a Hajdúszoboszlói Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet tanulója	347
<i>Dávid Zoltán</i> , a Magyar Néphadsereg 1. sz. Középfiskolai Katonai Kollégiumának hallgatója	349
<i>Végyvári József</i> , a 2. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója	350
<i>Hanga Mária</i> , művelődési miniszterhelyettes	352
<i>Hubai Ágnes</i> , a veszprémi Lovassy Gimnázium tanulója	356
<i>Torma Gyula</i> , a nyíregyházi 110. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója	358
A fegyveres erők és testületek szekciójának ülése	
Elnök: <i>Szabó Tibor</i> alezredes, a HM Politikai Főcsoportfőnökség Ifjúsági osztályának vezetője	361
Hozzászólások	
<i>Görözdí György</i> tizedes	362
<i>Molnár Károly</i> szakaszvezető	365
<i>Nagy László</i> , a KISZ Szabolcs-Szatmár megyei bizottságának első titkára	367
<i>Dr. Szurmai László</i> , a Budapesti Rendőrfőkapitányság KISZ-bizottságának titkára	370
<i>Puskás Béla</i> hadnagy	373
<i>Kissné Csányi Anikó</i> Bács-Kiskun megyei úttörőelnök	377
<i>Lakatos Elemér</i> , a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola KISZ-bizottságának titkára	380
<i>Bajczár János</i> rendőr törzsőrmester	382
<i>Horváth László</i> , a Metripond Mérleggyár meósa	385
<i>Oláh István</i> vezérezredes, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke, miniszterhelyettes	386
<i>Deák Annamária</i> , a Dunamenti Hőerőmű Vállalat lágyítókezelője, munkásőr	391
<i>Csiba Károly</i> , a KISZ BM Bizottságának első titkára	392
<i>Orodán Sándor</i> határőr főhadnagy	394
A szekciókhoz írásban benyújtott hozzászólások	
<i>Ács László</i> , a Lakáskarbantartó Szövetkezet csoportvezetője	397
<i>Adolf József</i> , a PIV Lábatlani Papírgyár kiségitője	399
<i>Aknay János</i> festőművész	400
<i>Andorkó Ágnes</i> , a RAVILL Kereskedelmi Vállalat üzemgazdásza	401
<i>Babák Mihály</i> , a Szarvasi Költségvetési Üzem műszaki vezetője	403
<i>Balázs Mária</i> , a Békéscsabai Egészségügyi Szakközépiskola tanulója	405
<i>Balkányi Ilona</i> , a debreceni Tóth Árpád Gimnázium tanulója	406
<i>Balogh Katalin</i> , a megyei Állami Építőipari Vállalat technológusa	407
<i>Bánfalvi Attila</i> , a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója	409

Bánkuti Sándor , az EVIRT Sophiana Gépgyár lakatosa	412
Barát György , a megyei Építőipari Vállalat villanszerelője	413
Bényei Sándor honvéd	414
Bocsák András , a zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium tanulója	417
Boros Vilma , a nyírbátori Báthori István Gimnázium tanulója	418
Both József , a Fémbútoripari Szövetkezet csoportvezetője	420
Buczkó Erzsébet , a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium tanulója	422
Buga József , a nyíregyházi Országos Mentőszolgálat mentőtisztje	423
Csáki Béla , a KISZ Szekszárd járási bizottságának titkára	424
Csiki Mária , a Salgótarjáni Ruhagyár varrónője	426
Czeplédi Susza , a hajdúszoboszlói Hőgyes Endre Gimnázium tanulója	427
Darai Ferenc , a püspökladányi MÁV körzeti üzemfőnökség mozdonyvezetője	429
Dechmann Szilvia , a tatabányai 314. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója	431
Dégi Zoltán , a KISZ Veszprém megyei bizottságának munkatársa	432
Doktorcsik Éva , a Mátravidéki Fémművek minőségi ellenőre	433
Ferencziné Mecsei Ilona , a megyei csecsemőotthon gondozónője	435
Fésüs Éva , a megyei csecsemőotthon gondozónője	436
Fignár András , a nagykanizsai KfV mérnöke	437
Fogarasi Tibor , a pomázi Írószerszövetkezet műszerésze	438
Fogd Mária , a GANZ MM Árammérőgyár technikusja	441
Földesdi Katalin , az 500. sz. Zrínyi Miklós Szakmunkásképző Intézet tanulója	442
Fülöp András , az Egri Dohánygyár műszerésze	443
Gál Judit , a pápai Páva Ruhagyár varrónője	444
Gál Sándor , az Esztergomi Gyakorló Általános Iskola tanítója	445
Göloncsér Pál , az Öntődei Vállalat kisvárdai vasöntődjének művezetője	447
Görgei Melinda , a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium tanulója	448
Gyebnár Judit , az orosházi 612. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója	449
Dr. Halmáné Harsányi Zsuzsanna , a KOMPLEX Export—Import Vállalat csoportvezetője	450
Hanzsér Irén , a KERIPAR Üzletberendezés Gyárának belső ellenőre	452
Hiller István , a soproni Berzsenyi Dániel Gimnázium tanulója	453
Horváth Zoltán , a Tapolcai ÁFÉSZ gépszerelője	455
Juhász Imre , a szombathelyi VASÉP lakatosja	456
ifj. Juhász István , a sátoraljaújhelyi Új Erő Tsz műhelyvezetője	457
Jurik Mária , a Gönyői Általános Iskola tanítója	459
Kathi Rózsa , a VIKERUNIO Áruház osztályvezetője	460
Kertesné dr. Illyés Annamária , a gyulai megyei kórház orvosa	462
Király Ferenc , a székesfehérvári FÁÉV lakatosja	463
Király László , a KISZ miskolci járási bizottságának titkára	464
Kiss Ferenc , a KAEV 1. sz. gyárának TMK vezetője	466
Kovács András határőr főhadnagy	467
Kovács Ernő , a KISZ Veszprém Városi Bizottságának első titkára	469
Kovács János , az Elzett Művek berettyóújfalui gyárának géplakatosja	470
Kovács József , a hajdúböszörményi Béke Tsz halásza	472
Krista Károly , a salgótarjáni 611. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója	472

<i>Kucsá Alice</i> , a törökszentmiklósi Berzsenyi Dániel Gimnázium tanulója	474
<i>Kummer István</i> , a Magyar Gördülőcsapágy Művek villanszerelője ...	476
<i>Laczkó László</i> , a Postaigazgatóság városi üzemének műszerésze	477
<i>Lánczok Zsuzsanna</i> , a Kanizsa Bútorgyár kárpitosa	479
<i>Lendvai László</i> , a BÁÉV főüzem szerelője	481
<i>Dr. Lengyel István</i> , a Dunaújvárosi Városi Kórház orvosa	483
<i>Lipták Pál</i> , a kamuti Béke Tsz esztergályosa	484
<i>Dr. Magyar Károly</i> , a Zalaegerszegi Járásbíróság jogásza	486
<i>Márkus Gyula</i> , a nyíregyházi SZÁÉV termelésirányítója	487
<i>Mészárosné dr. Bánhidi Katalin</i> , a debreceni fogászati szakrendelő orvosa	488
<i>Moczkó Gyula</i> , a Nyíraczádi Általános Iskola tanára	490
<i>Molnár Mária</i> , a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium tanulója	491
<i>Nagy Andrea</i> , a szombathelyi Zeneművészeti és Óvónőképző Szakközépiskola tanulója	492
<i>Nagy István</i> , a Jászberényi Hűtőgépgyár esztergályosa	493
<i>Nagy Mihály János</i> , a Délalföldi Téglá- és Cserépipari Vállalat műszerésze	495
<i>Németh Enikő</i> , a celldömölki Berzsenyi Gimnázium tanulója	496
<i>Németh Ferenc</i> , az Alföldi Kőolajipari Gépgyár minőségellenőre	498
<i>Novák Tamás</i> , a VBKM Elekthermax Gyár műszerésze	500
<i>Novotny Lajos</i> , a Tatabányai Szénbányák Vállalat szakmunkása	501
<i>Orosz János</i> , a sárisápi Új Élet Tsz állattenyésztője	503
<i>Pápai Gáborné</i> , a Richards Finomposztó Vállalat értelmiségi szervezője ...	504
<i>Pásztor László</i> , a Borsodi Szénbányák Mákvolgyi B. üzem mintavevője	505
<i>Pekl Ferenc</i> , a BKV KISZ-bizottságának titkára	506
<i>Pintér István</i> , a Nitrokémiai Ipartelepek mérnöke	508
<i>Pintér Péter</i> , a Volán 20. sz. Vállalat címfestője	509
<i>Pitrik Katalin</i> , a Dallos Ida Szakmunkásképző Intézet tanulója	510
<i>Porogi Mária</i> , a szigetvári 509. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulója	511
<i>Póta János</i> , a KISZ mezőkövesdi járási bizottságának titkára	512
<i>Racsekne Kis Zsuzsa</i> , a KOMÉP kőműves főüzemének üzemmérnöke ...	514
<i>Radics Anna</i> , a gyulai Nicolae Bălcescu Gimnázium tanulója	515
<i>Rákos János</i> , a KISZ Pécs városi bizottságának első titkára	517
<i>Reisz György</i> , a KISZ X. kerületi bizottságának titkára	519
<i>Sándor János</i> , a MÁV Járműjavító Üzemének villanszerelője	521
<i>Sándor Tihamér</i> , a Nógrádi Szénbányák Vállalat művezetője	523
<i>Schwarz Ervin</i> , az ajkai 300. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója ...	524
<i>Siklósi Vilmos</i> , a KISZ zalaegerszegi járási bizottságának titkára	525
<i>Sinka Gabriella</i> , az Ajkai Tímöldgyár technikusa	526
<i>Sóvári László</i> , a DIGÉP szerelde-lakatososa	528
<i>Suhajdné Hlavács Irén</i> , a Csepel Vas- és Fémművek KISZ-bizottságának tagja	529
<i>Szabó Anna</i> , a Soproni Ruhagyár gépi varrója	531
<i>Szabó Éva</i> , a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium tanulója	532
<i>Szabó Károly</i> , a BÁÉV gépszerelője	532
<i>Szabó László</i> , a kurtyáni Habselyem Kötöttárugyár műszerésze	534
<i>Szalai Pál</i> , a Nógrádi Szénbányák Ménkes aknaüzem lakatososa	535
<i>Szebeni Sándor</i> , a Tatabányai Gépészeti Szakközépiszkola tanulója	536
<i>Szücs Andrásné</i> , a Császy László Szakközépiszkola tanára	537

<i>Tajti Zoltán</i> , a Mátraaljai Szénbányák gépüzem villanszerelője	539
<i>Tamás Irén</i> , a pusztaszabolcsi Velinszky László Gimnázium tanulója ...	541
<i>Tamók Csilla</i> , a kazinobarcikai Ságvári Endre Gimnázium tanulója ...	542
<i>Tornai Tamás</i> , a deveceeri Virágzó Tsz gépüzemvezetője	543
<i>Tóth László</i> , a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem hallgatója	545
<i>Trenyik József</i> , a Fővárosi 3. sz. Építőipari Vállalat tmk-művezetője ...	546
<i>Vaszkun István</i> , a szerencsi 118. sz. Szakmunkásképző Intézet tanára ...	548
<i>Veszelinov Agnes</i> , a szegedi Kossuth Zsuzsa Egészségügyi Szakközépis- kola tanára	550
<i>Zentai Antal</i> , a Petőházi Cukorgyár anyaggazdálkodója	552
<i>Zuberecz György</i> , a Mezőturi Állami Gazdaság energetikusa	553
<i>Sztanka Dimitrova Sopova</i> , a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség KB titkára	555
<i>Miloslav Dockal</i> , a Csehszlovák Szocialista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának elnöke	556
<i>Wieslaw Osuchowski</i> , a Lengyel Szocialista Ifjúsági Szövetség Főtanácsá- nak alelnöke	558
<i>Helga Labs</i> , a Szabad Német Ifjúság Központi Tanácsának titkára, az Ernst Thälmann Úttörőszervezet elnöke	560
<i>Bozo Jovanovic</i> , a Jugoszláv SZISZ Szövetségi Választmány Elnökségé- nek titkára	562
<i>Kim Jim Bom</i> , a Koreai Szocialista Dolgozó Ifjúsági Szövetség Végrehaj- tó Bizottságának tagja	563
<i>Thonglay Kommasith</i> , a Laoszi Népi Forradalmi Ifjúsági Szövetség Agi- tációs és Szervező Bizottságának elnöke	565
<i>Cendisziren Bujntogtoh</i> , a Mongol Forradalmi Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára	566
<i>Vasile Bontas</i> , a Román Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizott- ságának titkára	569
<i>Farid Mazdak</i> , az Afganisztáni Demokratikus Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának másodtitkára	571
<i>Angela Braganca</i> , az angolai MPLA Ifjúsága — a Párt ifjúsága Központi Bizottságának másodtitkára	573
<i>Daniele Remacle</i> , a Belga Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bi- zottságának elnöke	574
<i>Hector Zuniga</i> , a Chilei Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizott- ságának tagja	576
<i>Demetris Christophias</i> , a Ciprusi Egyesült Demokratikus Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának főtitkára	577
<i>Bent Pedersen</i> , a Dán Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsá- gának főtitkára	579
<i>Hailu Tujuba</i> , az Etióp Forradalmi Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsá- gának elnöke	580
<i>Markku Kärkkäinen</i> , a Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség elnöke ...	581
<i>Sylvie Jean</i> , a Francia Kommunista Ifjúsági Mozgalom Központi Bizott- ságának titkára	582
<i>Iannis Papathanassopoulos</i> , a Görög Kommunista Ifjúsági Szövetség Köz- ponti Tanács Intéző Bizottságának tagja	584

<i>Paul Delaney</i> , az ír Conolly Ifjúsági Mozgalom Nemzeti Végrehajtó Bizottság főtitkára	585
<i>Riad Omar al-Akbari</i> , a Jemeni Szocialista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának első titkára	586
<i>Marcel Touanga</i> , a Kongói Szocialista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára	587
<i>John Baptist Pellicano</i> , a Máltai Haladó Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára	588
<i>Jose Maluleca</i> , a Mozambiki Ifjúsági Szövetség Országos Koordinációs Tanács Titkárságának tagja	590
<i>Shauna Krausse</i> , Nagy-Britannia Kommunista Ifjúsági Szövetség Főtanácsa Végrehajtó Bizottságának tagja	591
<i>Volker Einhorn</i> , a Szocialista Német Munkásifjúsági Szövetség Elnökségének tagja	592
<i>José Ramón Alvarez</i> , a Nicaraguai Sandinista Ifjúsági Szövetség Nemzeti Végrehajtó Bizottságának tagja	593
<i>Ivar Gammelman</i> , a Norvég Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára	594
<i>Stephan Stein</i> , a nyugat-berlini Karl Liebknecht Szocialista Ifjúsági Szövetség elnökhelyettese	595
<i>Demos Malavisi</i> , az Olasz Kommunista Ifjúsági Szövetség Vezetőségének tagja	596
<i>Wolfgang Rainer</i> , az Osztrák Kommunista Ifjúsági Szövetség elnöke	597
<i>Joaquín Pina Moura</i> , a Portugál Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának tagja	598
<i>Roberta Ranocchini</i> , a San Marino-i Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának tagja	599
<i>Jose Palau</i> , a Spanyol Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának főtitkára	600
<i>Häkän Stridsman</i> , a Svéd Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának első titkára	602
A Török Haladó Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának képviselője	603
<i>Risto Paanen</i> , a Finn Szociáldemokrata Ifjúság Központi Szövetsége főtitkára	604
<i>Michael Möbius</i> , az NSZK-beli Ifjúsosocialisták a Szociáldemokrata Pártban Elnökségének tagja	605

1981. MÁJUS 30.

Plenáris ülés

Hozzászólások

<i>Dr. Zákány József</i> , az MTA Szegedi Biológiai Központ Genetikai Intézetének gyakornoka	607
<i>Györgyfalvi Hajnalka</i> , az érdi 220. sz. Szakmunkásképző Intézet tanulója	609
<i>Dobozi Zsolt</i> , a Lenin Kohászati Művek villanszerelője	611
Úttörők köszöntik a kongresszust	614
<i>Varga Tibor</i> határőr főhadnagy	616
<i>Kovács Erzsébet</i> , a Mátra Művelődési Központi közművelődési előadója	618

<i>Dr. Bulla Miklós</i> , a Budapesti Műszaki Egyetem tanársegéde	621
<i>Bedő Katalin</i> , a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium tanulója	624
<i>Pozsgai Imre</i> , művelődési miniszter	625
<i>Koncz Tibor</i> , a polgári November 7. Tsz elnöke	629
<i>Czanka Valéria</i> , az FMV kaposvári gyárának műszerésze	632
<i>Bajsz József</i> , a Palksi Atomerőmű Vállalat mérnöke	635
<i>Jakab Sándor</i> , a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtítkárhelyettese ...	639
<i>Cseh Györgyi</i> , a győri Révay Miklós Gimnázium tanára	642
<i>Somogyi Lajos</i> , a Ferrokémia Ipari Szövetkezet villanyszerelője	645
<i>Horváth Károly</i> , a Dunántúli Regionális Vízmű előadója	647
<i>S. Hegedüs László</i> , a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára ...	650
<i>Hostyánszki Jánosné</i> , a Kisterenyei Általános Iskola tanítónője	653
<i>Vu Mao</i> , a vietnami Ho Si Minh Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára	656
<i>Magyar Elemér</i> , a Vas megyei ÁÉV művezetője	658
<i>Manuel Estevez</i> , a Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség vezetőségének tagja, a José Marti Úttörőszervezet elnöke	660
<i>Gedővári Imre</i> , az Újpesti Dózsa SC sportolója	662

1981. MÁJUS 31.

Hozzászólások

<i>Gremsberger Gábor</i> , a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának hallgatója	665
<i>Dr. Ujvári Sándor</i> , a kiskunhalasi Semmelweis Kórház gazdasági igazgatója	666
<i>Vozár Ilona</i> , a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium tanulója ...	668
<i>Dr. Szekeres Imre</i> , a KISZ Veszprém megyei bizottságának első titkára	671
A kongresszushoz írásban benyújtott hozzászólások	
<i>Fehér Terézia</i> , a Vörös Október Férfiruhagyár gépésze	675
<i>Glatz István</i> , a MÁV Központi Telepítményvizsgáló Intézet művezetője ...	676
<i>Hachbold Attila</i> , az Irodagéptechnikai Vállalat műszerésze	677
<i>Illés Tibor</i> , a BÁCSEP tanácsadója	678
<i>Kende Péter</i> , a VI. kerületi Ingatlankezelő Vállalat művezetője	680
<i>Kónya István</i> , a Tatabányai Szénbányák Vállalat vájára	681
<i>Kovács Koós Andorné</i> , a hévízi Danubius Thermál Hotel gondnoka	682
<i>Krasnyánszky János</i> , a soproni AFIT műszerésze	684
<i>Kun László</i> , a Csongrádi Faipari Szakközépiskola tanulója	685
<i>Leszák Zoltán</i> , a Dunai Kőolajipari Vállalat táblakezelője	686
<i>Nadabán Demeter</i> , a 8. sz. Volán csoportvezetője	688
<i>Dr. Nagy László</i> , a szolnoki Hetényi Pál Kórház orvosa	689
<i>Pomázi Balázs</i> , az FMV művezetője	691
<i>Posh Judit</i> , a zalaegerszegi Ságvári Endre Gimnázium tanulója	692
<i>Potykievitz Tamás</i> , a Csőszerelő Vállalat művezetője	693
<i>Siposné Gyurics Valéria</i> , a Varga Jenő Szakközépiskola tanára	694
<i>Stefanics István</i> , a Hilton Szálló KISZ-bizottságának titkára	695
<i>Szabó Imre</i> , a Magyar Eszperantó Szövetség Ifjúsági bizottságának elnöke	696
<i>Szuromi Mihály</i> , a Csepel Vas- és Fémművek KISZ-bizottságának tagja ...	697

<i>Valentinyi Andrea</i> , a hatvani Bajza József Gimnázium tanulója	699
<i>Valki Lajos</i> , a Bikali Állami Gazdaság művezetője	701
<i>Veres András</i> , az Ózdi Kohászati Üzemek KISZ-bizottságának titkára ...	702
<i>Zajáné Nagy Judit</i> , a gyöngyösi járási KISZ-bizottság titkára	704
A Szerkesztő Bizottság jelentése	
Előadó: <i>dr. Nagy Sándor</i> , a KISZ KB titkára	706
<i>Fejti György</i> vitázáró beszéde	711
Elnöki zárszó	
Előadó: <i>Szabó János</i> , a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, a Magyar Ifjúság főszerkesztője	717
A KISZ vezető testületei	720
A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség X. kongresszusának határozata	725
A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség szervezeti szabályzata	752

A KISZ KÖZPONTI BIZOTTSÁGA MEGBÍZÁSÁBÓL KIADJA AZ

IFJŰSÁGI LAPKIADÓ VÁLLALAT

FELELŐS KIADÓ: DR. PETRUS GYÖRGY IGAZGATÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ: KOVÁCS GYULÁNÉ

MŰSZAKI VEZETŐ: LANTOS KÁLMÁN

MŰSZAKI SZERKESZTŐ: TORDAS GYÖRGY

KIADVÁNY SZÁMA: 810003/KK

PÉLDÁNYSZÁM: 5000

TERJEDELEM: 69 (A/5) ÍV

81-3236 SYLVESTER JÁNOS NYOMDA, SZOMBATHELY

FELELŐS VEZETŐ: HANUSZEK BÉLA IGAZGATÓ

